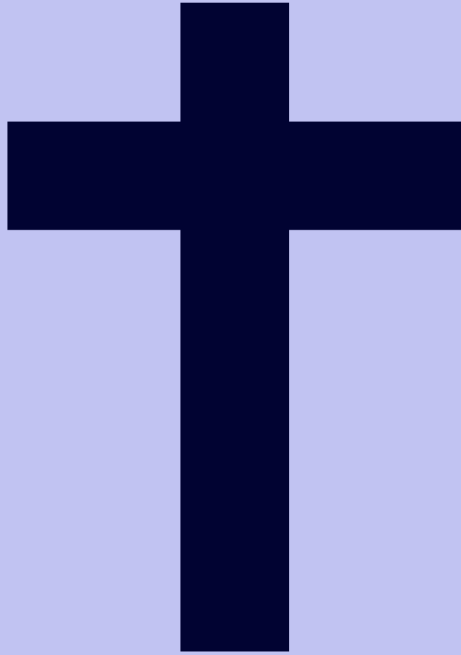

Melǵ Mékōōlē

New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

Melĕ Mékᵛᵛlē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48

Contents

Matyo	1
Makase	47
Lukase	75
Jone	121
Mbeltéd	153
Roma	196
1 Korinto	216
2 Korinto	235
Galesia	249
Efesus	256
Filipi	264
Kolose	270
1 Tesalonika	275
2 Tesalonika	280
1 Timoti	283
2 Timoti	289
Titus	293
Filemon	296
Hibru	298
Jemse	314
1 Petro	320
2 Petro	326
1 Jone	330
2 Jone	336
3 Jone	337
Jude	339
Mam nime mébenléd	341

Nkalanj mí bwâm míme Yesuε ngáne Matyo átélé Ndibned ní kálag

Nkalanj mí bwâm ngáne Matyo átélé ríhóbe nén bán Yesuε mó adé Nsoode awě Dyöb dénhōbpē aá mósōlōm á nkōñsé te. Mbwiined ne mó dōo Dyöb dénlōnēdtē mekan míme ánhōbpē aá mósōbelé ábē bad se' bōód. Mmén nkalanj mí bwâm rídé áyāl e nkōñsé rísyāāl.

Mekan míme Yesuε áyágté'áá békábé mó áte metón métáan. (1) Abé áde bad bé nkamlen ní Dyöb bétáñgéné awónj ne mbeltéd rímāb, mekan míme mébē rímāb ne mekan míme mébenléd ne bó (E'ped 5-7); (2) Nsón míme bembapεε dyōm ne bébe bétáñgéné abel (Eped 10); (3) Ngáne nkamlen ní Dyöb rídí (Eped 13); (4) Ngáne mod átáñgéné Dyöb abele (Eped 18); (5) Mekan míme mébenlad ne ngáne ébēε áde Krístāá ápεé (E'ped 24-25).

Nkabtéd ní kálag

Nchyaátén ne echyáa éche Yesu Krístāá 1.1-2.23

Nsón míme Jōne, Ndusenε 3.1-12

Edusen ne mekágsen míme Yesuε 3.13-4.11

Nsón míme Yesuε á mbwóg e Galilia 4.12-18.35

Nsón míme Yesuε áde áhídté á Galilia ápε á Jerusalem 19.1-20.34

E'pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne á Jerusalem 21-27

Mpuu ne alúmed áde Sánjwéé álúmtáá bad yāl áde ámáá apuu 28.1-20

Betaa ábe Yesuε (Luk 3.23-38)

¹ Tónjg e betaa ábe Yesu Krístāá edíi nén. Yesuε ambíd á nchyaátén míme kñj Dabide, Dabide mó-ε abíd á nchyaátén míme Abrahamε.*

² Abrahamε mó abédé sáá awě Aisige. Aisige-ε ambé sáá awě Jakōbe, Jakōbe-ε mó anchyáá Judaa bōobe baányan. ³ Judaa bó mwaád Tamaa, bēnchyāā Perεε ne Zεraa. Perεε ambé sáá awě Hεserōne, Hεserōne-ε sáá awě Rame. ⁴ Rame mó abédé sáá awě Aminadabe, Aminadabe-ε abédé sáá awě Nashōne. Nashōne ambé sáá awě Salmōne. ⁵ Salmōne bó mwaád, Rahabe bó-áá bēnchyāā Boase. Boase bó mwaád Rutε bēnchyāā Obεde, Obεde-ε ambé sáá awě Jεse. ⁶ Jεse ambé sáá awě kñj Dabide.

Kñj Dabide bó Uria mwaád béchyāā Solomonε. ⁷ Solomonε ambé sáá awě Rehoboame, Rehoboame-ε mó ambé sáá awě Abijaa, Abijaa ambé sáá awě Asaa. ⁸ Asaa ambé sáá awě Jehosafade, Jehosafade mó-ε ambé sáá awě Jorame, Jorame mó-ε ambé sáá awě Uzzia. ⁹ Uzzia abédé sáá awě Jotame, Jotame mó-ε ambé sáá awě Ahasε. Ahasε mó-ε ambé sáá awě Hezekaya. ¹⁰ Hezekaya-ε ambé sáá awě Manase. Manase-ε sáá awě Amōse. Amōse mó ambé sáá awě Josia. ¹¹ Josia móo anchyáá Jekonyase bōobe baányan, á pónde eche bad bé alonj á Israel bēnkweé nzum bonj bad bé Babilōn béswéén bó áwāb alonj.

¹² Ade nén dēmmadté atóm, káñj ne á pónde echē bēnchyāā'ε Yesuε, betaa ábe Yesuε bēbédεε; Jekonyase móo ambé sáá awě Sheltyεle, Sheltyεle-ε mó ambé sáá awě Zerubabele. ¹³ Zerubabele ambé sáá awě Abuteε, Abuteε-ε sáá awě Elyakime. Elyakime-ε ambé sáá awě Azōo. ¹⁴ Azōo abédé sáá awě Zadoge, Zadoge mó-ε ambé sáá awě Akime, Akime-ε sáá awě Eliude. ¹⁵ Eliude mó ambé sáá awě Elizaa. Elizaa-ε sáá awě Matanε. Matanε mó-ε ambé sáá awě Jakōbe. ¹⁶ Jakōbe mó abédé sáá awě Josebe. Josebe mó awónj Maria awě anchyáá Yesuε awě béchagεé bán Krístāá.

* 1:1 Mmén nchoo rídé káñj ne á kálag e Dyöb e'só 5.1, 6.9, 10.1, 11.10, 27.

¹⁷ Né-ɔ́, nyonḡel ésyāāl, mbooted ne Abrahamε âpe wée Dabide, édé dyôm-é-nyonḡel ne éniin. Mbooted ne Dabide âpe pónde eche béswééné bad bé Israel á Babilon áde bēnkweé nzum, édé dyôm-é-nyonḡel ne éniin. Bootya pónde eche béswēennē bad bé Israel á Babilon áde bēnkweé nzum, káñne á pónde eche béchyáá Yesue, áde dyôm-é-nyonḡel ne éniin.

*Echyáa éche Yesue
(Luk 2.1-7)*

¹⁸ Echyáa éche Yesue ébedé nēn: Maria, nyaá awě Yesue, ábedé ngon e mmwaád echě enkembíi mwenchóm. Bēnkii mó mod nhóg awě béchágé'áá bán Josebe. Bon byánán Maria ásū á e'wóngé wée Josebe, ényinnēd nēn bán adé nkog á ngine e Edáádəŋ éche Esáá. ¹⁹ Josebe-’ε, ngáne ábedé mó mod a bwām, enkēdəŋgé Maria e'son awóged. Né-ɔ́, abelé'áá mbonśén áchene mó á mesom-té. ²⁰ A pónde echě mímē mewēmtēn médíi mó áte, ángel e Dyōb empíi mó áde ánángé nló. Ángel ne enláá mó nēn áá, “A-Joseb, mod á mbyaa míme Dabide, weebáá' Maria atéd née mmwaád awōŋ, áyāle Edáádəŋ éche Esáá chóo épíidé mó bon abé nkog. ²¹ Achyāā mwān a mwenchóm, échuu-'ε mó dīn wée Yesue† áyāle nēn móshūd ábē bad á mbéb-te.” ²² Mmēn mésyāāl mēmbēnléd álóned e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē nkal é'dáádəŋ áá,

²³ “Nyénəne', ngon e mmwaád echě eebíi mwenchóm ébē nkog, echyáá-'ε mwān a mwenchóm, béchǎg-ke mó bán Emmanuele.”

Adén dīn adé nēn bán, “Dyōb adé ne sé.” ²⁴ Née Josebe ásyəŋgé ásē, amběl ngáne ángel énlāá'ε mó. Antéd Maria née awě mmwaád. ²⁵ Bon káñ ne pónde eche Maria áchyáá mwān, Josebe enkēdyēnné mó. Josebe anchuu-'ε ane mwān dīn áá Yesue.

2

Beləŋ-bé-betintine bébidé á akuu áhye dé abe Yesue edúbé

¹ Bēnchyāā Yesue á dyad á Betelhem á mbwóg e Judeya á pónde eche Herode ábedé kəŋ. Bad behóg ábe beláá'áá betintine ábii mekan, bémbíd á akuu,* bēpē á Jerusalem. ² Ade bēpédé á Jerusalem, bēnsédéd bánken, “Héé kəŋ e bad bé Israel, ane awě achyáádté wén ádíi? Sēnyíné tintine á akuu awě alúmte nēn bán achyáádté. Nē dóo ákóo bon sépag ábe mó edúbé.” ³ Adě kəŋ Herode áwógé nē, nē dēntagéd mó á mewēmtēn-té bwāmbwam. Dēntagéd mó, átāgēd-te bad bé Jerusalem bésyāāl. ⁴ Herode anlād ábe beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé bésyāāl áte. Bon ásedté bó aaken, “Héé Ane awě Dyōb Áwógté, awě bésinéé, áchyáádté?” ⁵ Dóo bēkwénténé mó bán, “Béchyāā mó á dyad á Betelhem, á mbwóg e Judeya. Nkal é'dáádəŋ antél áá,

⁶ ‘A-bad bé Betelhem á ndəob e Juda, ádēn dyad adé dyad ahóg áde adé etógnén bwāmbwam átínté e myad mé alon á Juda.

Ayāle mod ábid átínté echēn, awě ályāgēd ábēm bad bé alon á Israel.’ ”

⁷ Née Herode áwógé nē, anchélé ábē beləŋ-bé-betintine á kun-té, bon ásedté bó nyaa e pónde echě tintine ne ámbídté. ⁸ Dóo álómé bó á Betelhem áá, “Nyékag, nyétōŋ anən. Nzé nyēnyíné wée ane mwān áchyáádté, nyétīm ámbíd nyéhye nyélláá me, ábel bon mémpē ríke míbe mó edúbé.” ⁹ Ade bémáá mekan míme kəŋ álángé bó awóg, bēmbootéd ake ámpē. Bon áde bēnóné ámīn, bényīn melemlem mé tintine míme bényīnnē á akuu née ákagké bó á'sō. Ane tintine ankě káñ atyéem wée ane mwān ánchyáádté. ¹⁰ Anyín áde bényíné ane tintine, bēnwóg menyīŋge bwāmbwam. ¹¹ Bēnsāl á ndáb-te. Née bésólé, bényīn ane mwān bó nyan, Maria. Bēmbwōgē ane mwān mebóbōŋ ábe mó edúbé. Bēmbíded mende áwed míme bēnwánlédte mó, bēbē-'ε mó. Mmē mende mébedé gól,† mǎg mé e'lod

† 1:21 Yesue: Adén dīn ádíi bán Mod a e'sooson. * 2:1 A akuu: Ped echě etondεε ábidéé. † 2:11 Gól: Edíi ekii éche édé nkun bwāmbwam éche élúmte bán Yesue adé kəŋ.

é' bwâm níme béchəgεé bán frankinsen† ne mía. § 12 Née bémáá ane mwän edúbé abe, bémbwəgē esú áwāb alon, bon bēmpōn nzii empée, áyāle Dyōb dénlāā bó á nló-te aá béetimé' ámbid wée Herode.

Bésōbnē Yesuε, békééné mó á alon á Egipto

13 Ade ábē belān-bé-betintine bémáá ake, ángel e Dyōb enláá Josebe á nló-te aá, “Hidé ásē, étēd anén mwän bó nyan esoben bó, étimen bó á Egipto. Nyédyε-ε áwed káon né nlāngé nyé mée nyéhide, áyāle Herode álōm bad áhed anén mwän, áwúu mó.” 14 Mmé nkuu dēn, Josebe anhidé ásē, atéd mwän bó nyan, ákēēn bó nkuu ne nkuu, átimnád bó á Egipto. 15 Áwed dōo bendyεé' káon ne pónde eche Herode áwédé. Nén dēmbenléd álóned e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē nkal é'dəádəon aá, “Nlébpé awem Mwän mée ábíd á alon á Egipto.”

Béwúú e'ched é' bán á Betlehem

16 Ade Herode ásōnténē nén aá belān-bé-betintine bē bédógé mó, anlīn bwāmbwam. Anlóm éche sánze á Betlehem ne ene ped e mbwóg esyāál, aá béwúu bán bé baachóm bésyāál ábe béepede mwě rílán. Ambel nē átāngen ne pónde eche belān-bé-betintine bēnlāā-é mó bán bēnkālē tintine awě anlúméd echyāá éche Yesuε anyín. 17 Nén dēmbenléd álóned e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē nkal é'dəádəon Jeremayaa. Jeremayaa anhób aá,

18 “Bad bēnwōg e'saád ne awé á ngine ádē ábidé'áá á Rama, áde Rashεε áchyεε' é ábe bán. Bélénté'áá mó awé, bon eékobpe aléned áyāle nén bán bēmmad mó awé.”

Josebe, Maria, ne Yesuε bébidé á Egipto bétim á Nazaret

19 Ámbid e kwéed eche Herode, ángel e Dyōb empií Josebe á nló-te áde ámbēē abé á Egipto, élāngē mó nén aá, 20 “Téd awōn mmwáád bó mwän, nyétime ámbid á alon á Israel. Herode ne ábē bad ábe bēhédé'áá ane mwän awúu bémáá awé.” 21 Née Josebe áwógé nē, anlad yāl, atéd Maria bó mwän, bōbōo bétim ámbid á alon á Israel. 22 Bon áde Josebe áwógé bán Achelausε atédé atii dé nkamlen áde sáá, kōn Herode á mbwóg e Judeya, ambān atim ámbid áwed. Angel e Dyōb enhyě mó mekan mémpēe aláa á nló-te. Nē dēmbēl, á mbwóg e Galilia dōo ántimmé ake. 23 Ankě alon á dyad ámbáá ahóg áde béchágé'áá bán Nazaret. Nén dēmbenléd álóned e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē bekal bé'dəádəon tāngene Yesuε aá, “Abyēēn née Mod a Nazaret.”

3

Nkalan níme Jōne, Nduεne

(Mak 1.1-8; Luk 3.1-18; Jōn 1.19-28)

1 Etún é pónde ámbid enē, Jōne, Nduεne ámbid nkal é'dəádəon a Dyōb. Akalé'áá eyale é Dyōb á ehyānge á Judeya, álāngē bad aá, 2 “Nyétede abel dé mbéb áyāle nén nkamlen ní Dyōb rídé benben.” 3 Jōne mó abédé mod awě nkal é'dəádəon Yesayaa áhóbé'áá, áde ánhōbpē aá,

“Ehāngé ébide' á ehyānge bán, ‘Nyébonşen epe éche Sāngwéé. Nyétii echě nzii.’ ”

4 Jōne ahágé'áá mbóté éche bēbēnlé nyon éche ébidé á yāl e kamēl.* Awáá'áá ngóo a ngob e nyam. E'chuu ne bengóméé bōo bēbédé ndyéed echē. 5 Bad bēbidé-'áá á Jerusalem, ne níminíí myad mé mbwóg e Judeya esyāál ne á melon mémpēe níme mébédé á nkag mé edíb é mbáá é Jodan, békag wée Jōne. 6 Née bēmpaléé nímbāb mbéb áte, Jōne ádusén bó á edíb é Jodan. 7 Bon áde Jōne ányíné née Befarisia ne Besadusia bēhúé' é ábel bon ádusen bó, anlāá bó aá, “Píí é nyě chén! Nzéé múmó alāngé nyé aá nkáásé ní Dyōb ríhúé' bon aléb-pe nyé aá nyékúme abāngé? 8 Nyéke nyébele mam níme mélūméd nén bán nyétēdté

† 2:11 Frankinsen: Abédé dyōg áde bēbagné Dyōb mende. § 2:11 Mía: Mébédéε dyōg áde bēnabnadté ndim.

* 3:4 Kamēl: Edii nyam echē edé née nyag echē bēbenladté á ehyānge ápém nted.

ádēn abé dé mbéb. ⁹ Nyéewémtán nén bán nzé nyéhóbé bán, nyédé bán ábe Abrahamε, nyéekudté nkógsen ní Dyöb. Bonj nílaa nyé nén meé, Dyöb áhele ábenléd nímén meláá átímed mó bán ábe Abrahamε. ¹⁰ Bóob-póó ehón émaá anaa á nkanj mí mel. Né-óó, bwel ké é'héé ábe béechyāā' e'pum é' bwām, békwele bó bébwém-me bó á muú-te. ¹¹ Ndusan nyé bóob ne mendíb álúmed nén bán nyéhǎñléné áden abé dé mbéb. Bonj mod ampée ahúé', awě atómé me. Meékwognedéé ké ápém míme metámbé. Adusén nyé ne Edáádəñ éche Esáá, ádusén-ne nyé ne muú. ¹² Awánlé échē epeben á ekáá, ábel nén, ápeb míme menyán ámín. Nzé amadé, áład mbum é bwām áte, ákōō chó. Bonj áład e'pəá, ahyáád bó á ebonde é muú éche éedímē'."

Bédúséné Yesue

(Mak 1.9-11; Luk 3.21-22)

¹³ Bóob-póó, Yesue ambíd á mbwóg e Galilia, áke wée Jone á edíb é Jodan ábel nén Jone ádusen mó. ¹⁴ Bonj Jone anwanén mó mewémtən ahəñlen, áhōbē nén áá, "Néé edíí bán we-éé wembé edusan me, chán étímé abé éche wewe éhyagké áwēm weé ndusen we?" ¹⁵ Bonj Yesue ankwentén mó áá, "Mwě ébē nē bóob ábel nén débél mam mésyāā́l bwām ngáne Dyöb áhedéé." Né-óó, Jone ankwentén mó adusen. ¹⁶ Melemlem mé pónde míme Jone ámaá Yesue adusen, Yesue ansyáá á mendíb-te. Dóo ngob e dyöb énédnédé, bonj ányīnē néé Edáádəñ é Dyöb ébidé ádyöb ésudé ásē néé élāā, étyéém-me mó á nló mín. ¹⁷ Ehób chó-'ε ámpē ébidé ádyöb nén, "Awem Mwān a nlém nén, awógte me menyinje bwámbwam."

4

Satanε akəgé Yesue

(Mak 1.12-13; Luk 4.1-13)

¹ Ambíd e pónde, Edáádəñ é Dyöb éntimén Yesue á ehyänge ábel nén Satanε ákəg mó. ² Yesue andid yāl nzaa á mekáne-tē móom mé e'pun méniin. Ambíd e ene pónde nzaa ewagé'áá mó. ³ Dóo Satanε ápedé bonj álangé mó áá, "Nzé We-éé edé Mwān a Dyöb, kamlén nímén meláá métim e'wēle." ⁴ Bonj Yesue antimtén mó áá, "Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, 'Saké ndyééd chēmpən edide moonyonj á alongé. Bonj eyale téé éche Dyöb áhóbé, chóó edídé moonyonj á alongé.' "

⁵ Dóo Satanε ákééné Yesue á Jerusalem, dyad áde ásáá bonj átyēēmān mó á nzonje e Ndáb-e-Dyöb mín, ⁶ álangē mó áá, "Nzé we-éé edé Mwān a Dyöb, éheb á bwēle-mín hén éhūn á ndóob, áyāle éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, 'Dyöb dékamlén éche ángel áśáb we, épēm-me we ámín ábel weébōmē ekuu á aláá.' "

⁷ Yesue-'ε antimtén mó áá, "Bonj kálag e Dyöb ehóbé ámpē nén áá, 'Weékəgē Səngwéé ádonj Dyöb áte.' " ⁸ Satanε antéd Yesue ámpē, búmō bétyéém á mbóod mín, bonj álūmtē mó melonj mé nkōjsé mésyāā́l ne nhəñ nısyāā́l míme ndé áwēd-te. ⁹ Dóo álangéé mó áá, "Měbě we ábén bwēm é'syāā́l nzé ebwógké me mebóbónj bonj ébāg-ke me edúbé." ¹⁰ Dóo Yesue álangéé mó áá, "Syáá me á díd-te, a-Satan! Eténlédé nén bán, 'Ebwógke' Səngwéé ádonj Dyöb mebóbónj, ébage-'ε mó edúbé. Mwənpən-naá étəngéné abele.' "

¹¹ Né-óó, Satanε antédé Yesue, ákē. Ángel émpě, éwóngén Yesue.

Yesue aboótédé míme nsón á Galilia

(Mak 1.14-15; Luk 4.14-15)

¹² Ene pónde bénhē Jone, Ndusenε á mbwóg. Ade Yesue áwógé nē, antím ambíd á mbwóg e Galilia. ¹³ Anhidé á dyad á Nazaret, áke ádyēē á dyad á Kapenahum. Kapenahum abédé á nkəg mé edib-é-nzab é Galilia, á abwóg á hōm á túmbé e Zebuləñ ne e Naftali. ¹⁴ Yesue ankě á Kapenahum áloned mekan míme nkal é'dáádəñ Yesayaa ánhōpē áá,

15 “A-mbwóg e Zebulon, a-mbwóg e Naftali, ntimned ne edíb é nkwě, á múde mé edíb ní Jodan, Galilia mbwóg echě bad ábe béesě bad bé Israel bédyεε’έ.

16 Bad ábe bébédé á ehíntén-tê békúdé e’nyínεn bé ekíde; Bad ábe bébédé á nsəl ní soη békúdé e’sooson.”

17 Bootya póndé echě Yesuε ánkεέ á Galilia ambootéd eyale é Dyöb akal áhōbē nén aá, “Nyéhəηlεn abé dé mbéb, áyāle nkamlεn ní Dyöb níde bεnben.”

*Yesuε apwεdé bembapεε bé’sō
(Mak 1.16-20; Luk 5.1-11)*

18 Epun ehóg Yesuε akagé’áá á nkin mé edib-é-nzab é Galilia. Annyín bān bé baachóm bébe; Simōne awě béchágé’áá bán Petro, bó mwānyan Andreyā née bébwémεé mbínzé. Bébédéε bekób-bé-súu. 19 Dóo álāngεé bó aá “Nyéhíde με. Ngáne nyékóβεé súu bōob, meéyāgēd nyé ngáne nyétēdtē bad nlém á abum áhíd με.” 20 Abwōg-ábwōg bēntεdé échab mbínzé, béhídē-’ε mó. 21 Née bésídté á’sō, Yesuε annyín bān bé baachóm bémpēε bébe; Jemσε bó mwānyan Jōne, bān ábe Zεbediε. Bōobe sáá bémbe á bōle-tē, bébwémé’áá échab mbínzé. Hē dóo Yesuε áchēnlεé bó bad bébe aá béhíde mó. 22 Abwōg-ábwōg bēntεdé sáá ne bōle, béhídē-’ε Yesuε.

*Yesuε ayágté’áá, áchəηté-’ε bad
(Luk 6.17-19)*

23 Yesuε akagé’áá myad mésyāal á alon á Galilia áyāgtē eyale é Dyöb á ndáb é mekáne, ákalé-’ε nkalan mí bwām mé nkamlεn ní Dyöb. Achəηté’áá bad bé nkole bésyāal ne nyaa e nkole téé echě émbē áfíntē echáb. 24 Né-ōó mekan míme Yesuε ábélé’áá nwógnádtáá á mbwóg e Siria esyāal. Nē dēnkəη bad bépééné’áá bad bé nkole bésyāal áwē. Bépééné’áá bad áwē ábe békónlé’áá nkole ne mewε nyaa ne nyaa. Bad ábe e’dəádəη bé mbéb bémbeé áte, bad ábe béhúne ekikíd, ne bad ábe bēwédé epεd, Yesuε áchəηté ábē bad bésyāal. 25 Nē dēnkəη, ndun e mod ehídé’áá Yesuε. Bad bēbídé’áá melon bootya á Galilia ne mbwóg e Myad Dyóm, Jerusalem, Judeya, ne pεd echě edé á múde mé edíb é Jodan mímíní.

5

Yesuε ayágté bad á ekone mīn

1 Ade Yesuε ányíné ene ndun e mod, anchágé é ekone mīn, ádyēē ásē. Ahed-taá ábē bembapεε bétáné mó 2 bon ábootéd bó ayáged, áhōbē aá,

3 “Nnam mībē ne bad ábe bédé atóg á edəádəη-tē áyāle bédé ásē e nkamlεn mí mīn.

4 Nnam ne bad ábe bélebe’, áyāle Dyöb déwōgēd bó menyīnge ámpē.

5 Nnam ne bad ábe bépwítédé, áyāle nkōηsé rísyāal mébē mīmāb.

6 Nnam mībē ne bad ábe bédé nzaa ne píd ábel mam míme Dyöb áhεdεé aá mébenled, áyāle Dyöb dékōdēd bó.

7 Nnam ne bad ábe bēwóge bad bémpēε ngəl, áyāle Dyöb dōmpē déwōg bó ngəl.

8 Nnam ne bad ábe békénlé nlém á abum, áyāle bényín Dyöb.

9 Nnam ne bad ábe békóme nsan, áyāle Dyöb déchəg bó ábē bān.

10 Nnam ne bad ábe békude metake áyāle bēbeleé mam míme Dyöb áhεdεé. Bédé ásē e nkamlεn mí mīn.

11 Nnam mībē ne nyé ábe bad bésyāá’έ, nyé ábe bétagtεé, bēbānē nyé e’bébtéd é’ mam áyāl, bēbídē-’ε nyé mbōη é metóm áyāl, á dīn ádēm. 12 Nyéwóge bwām, nyébé-’ε menyīnge áyāle nsábe míme nyékudté ádyōb ríchábé ámīn. Nén dóo bad bétágté’áá bekal bé’dəádəη bé’ bōód.

*Nkwě míme mībódé e’nyin, ne etrukāη éche békōηgé
(Mak 9.50; Luk 14.34-35)*

13 “Nyèdé etógnén á alongé á bad bé nkõjsé ngáne nkwx̄ rídí etógnén áyāle ndyééd. Bon nzé nkwx̄ mbódé alan chán béhele-se bényinéd mó ámpē? Méesaá dyan dé abelen ámpē. Né-ɔ́, apim dɔ́ bépiméé, bad békɔ́gtáád mó ámín. 14 Nyéé nyèdé nēngáne etrukánj álúmed bad bé nkõjsé bésyāāl nzii e Dyõb. Dyad áde álónjédé á ekone mín déesɔ́méé. 15 Mod eémāā-’aá etrukánj achod se ákōō chó á ebwɔ́g-sé, bon abelé ákēlē chó ámín, ábel nén ényínte kénzéé awě adé á ndáb-te ekíde. 16 Nyémpē nyépe’ne’, melemlem née etrukánj. Nzé bad bényiné nsón mí bwām míme nyébeléé, békēn Dyõb, awēn Titée awě adé ámín.

Ayáged áde Yesue tângene mbéndé

17 “Nyéewémtán nén bán mpedé á nkõjsé ábóded mbéndé éche Mosé ne mekan míme bekal bé’dǎǎdǎj býágté nyé. Meépedéé ábóded mó, bon mpedé álóned mó. 18 Ne mbále nlânge nyé nén mēé, kááj ne á asóg dé nkon jí sé ne mí mín, ké mwāmpīn mé eyale nhóg awě atēnlédé á mbéndé e Dyõb eéhídtéé ásē kááj né mésyāāl mélóné.* 19 Né-ɔ́, kénzéé awě abóó mbéndé póg áfínté échē mbéndé é Dyõb, ké ene echē bēwémténé bán eesaá etógnén, áyágtē-’e bad bēmpēe aá bēbel melemlem, ene ndín e mod ébē ndímtene áfínté e bad ábe bédé ásē e nkamlēn mí mín. Bon kénzéé awě abele ngáne mbéndé éhóbé, áyágtē-’e bad bēmpēe ábel melemlem, ábē etógnén bwāmbwam áfínté e bad ábe bédé ásē e nkamlēn mí mín. 20 Né-ɔ́, nlânge nyé nén mēé, ésebán abele á Dyõb ádēn átómé áde Befarisia ne bemeléde bé mbéndé, né nyémpē nyéesónlé á nkamlēn mí mín mbéd.”

Ayáged áde Yesue tângene melingá

(Luk 12.57-59)

21 Yesue ambád ahób aá, “Nyêwógé nén bán bēnlāā bad bé’ bɔ́d bán, ‘Mod eewúé mod. Kénzéé awě awúú mod, bétánjéné mó akáad.’ 22 Bon nlânge nyé nén mēé, kénzéé awě alíjné† mwānyanj bétánjéné mó akáad. Kénzéé awě ásyānj mwānyanj bēpēén mó á kóte e bad bēmbáá békáád mó. Kénzéé-’e awě áchag mwānyanj aá, ‘Edimdim é chõm chén’, béhele bēbwém mó á dū-á-muú. 23 Né-ɔ́, nzé ekag á menyán mé mende áke dé abe Dyõb mende, bon ekámténé nén wēé nyé mod nyêwánléné kɔ́kɔ́, 24 ébānē mímōnj mende ásē á’sō é’ menyán mé mende. Esébe éke ébēl nsanj ne ane mod bon étim ámbíd éke ébe mende. 25 Nzé mod ahede wē áke dé asómēn á kóte, bēl kááj nyúmō nyépe á nchemtēn byánán nyéepě á kóte. Esebé nē, ahelése asómēn wē á kóte. Kóte-’e ébēé wē á mekáá mé plúse, plúse chó-’e éhē wē á mbwɔ́g. 26 Ne mbále, nlânge wē mēé, wēéhēlē-se ebíd á ndáb e mbwɔ́g-tē wē kááj né etwedé ádōnj alúm ásyāāl.

Ayáged áde Yesue tângene akáb dé mesón

27 “Nyêwógé ngáne bēhóbé nén bán, ‘Nyéekábé mesón á ndáb e’wóngé.’ 28 Bon nlânge nyé mēé, kénzéé awě anóné mmwáád bon awémtén aá né mōnnañéd mó, amaá asón akáb ne ane mmwáád áwe nlém-tē. 29 Nzé ádonj díd ábelte wē mbéb, ehúd dó, épim. Edé mbon ábód dó, tómaa bó ábwém echon yāl esyāál á dū-á-muú. 30 Melemlem nē, nzé échon ekáá ébelte wē mbéb, esél chó, épim chó. Edé mbon ábód chó tómaa bó ábwém echon yāl esyāál á dū-á-muú.

Ayáged áde Yesue tângene abóo-dé-e’wóngé

(Mat 19.9; Mak 10.11-12; Luk 16.18)

31 “Kálag e Dyõb ehóbé ámpē nén, ‘Kénzéé awě anané mwaád á e’wóngé atánjéné ábe mó apab áde álúmte nén bán anané mó á e’wóngé.’ 32 Bon nlânge nyé nén mēé, nzé mod anané mwaád á e’wóngé ésebán ane mmwáád akábé asón, bon ane mmwáád akií mod ampēe awónj, né nchóm awě anané mó á e’wóngé mó atímté mó mmwáád awě akábe’ mesón. Kénzéé-’e awě awóó mmwáád awě bēnáné á e’wóngé né mómpē akábé asón.

* 5:18 Né mésyāāl mélóné káa áde ayáge ásyāāl álóné. † 5:22 Kénzéé awě alíjné; donje á kálag áwóó kénzéé awě alíj ngēn.

Ayáged áde Yesue tângene amwé dé melě

³³ “Nyêwógé nén bán bénlāā bad bé’ bōód bán, ‘Mod eemwág melě ngên, boŋ nzé mod amwédé melě atângéné ábēl dyam áde ámwééné melě á’sō é Dyöb.’ ³⁴ Boŋ nlânge nyé nén mēé, nyéemwág melě ké mehóg. Nyéemwág melě á đĩn dé nkamlen mí mín, áyāle áhed dōo Dyöb áwóó e’đii bé nkamlen. ³⁵ Nyéemwág-ke á đĩn dé nkōŋsé, áyāle áhed dōo Dyöb ásúmé mekuu. Nyéēbenlād-te ké đĩn á dyad á Jerusalem, áyāle áđii dyad áde kân embáá. ³⁶ Nyéemwág melě ké á đĩn dé nló nímēn, áyāle nyéēhēlēē ké mbum e esid póg ahəŋlen áwen nló, ápúbed ké’ε áhined chō. ³⁷ Boŋ nzé ehóbé wεé móbele dyam, ehób wεé, ‘Eε, mēbel dō.’ Ké-’ε wεé, ‘Aáy, méebenlé.’ Kéchéé éche ébádé áhed né ébídé wεε Satanε.

*Ayáged áde Yesue tângene akun-á-yāl**(Luk 6.29-30)*

³⁸ “Nyêwógé ngáne behóbé nén bán, ‘Nzé mod atúbé mod đĩd, bétúb mómpē đĩd. Nzé mod ahúde-’ε mod asoŋ, behúd mómpē asoŋ.’ ³⁹ Boŋ nlânge nyé nén mēé, nzé mod abelé wε mbéb, éched yāl. Nzé mod abómé wε abén á akəg ahóg, ékunnéd mó áđíní ampē. ⁴⁰ Nzé mod ahede wε asómen á kóte ákoben wε nímōŋ nkobe, ébag mó káəŋ ne echoŋ súde. ⁴¹ Nzé mod anyágté wε aá ékεen mó máyl mehóg, ékēēn mó máyl mébe. ⁴² Kénzée awě achómé wε chōm, bεé mó. Nzé mod ahóbé-’ε aá, ébāl mó chōm éche éwóó, ebāl mó.

*Ayáged áde Yesue tângene bad bé ekəyi**(Luk 6.27-28, 32-36)*

⁴³ “Nyêwógé ngáne behóbé bán, ‘Edəŋ mwānyoŋ, ékəə-’ε mod awě akóó wε.’ ⁴⁴ Boŋ nlânge nyé nén mēé, nyédəŋ bad ábe békóó nyé, nyékānnad-te ábe bétagte nyé. ⁴⁵ Nzé nyēbelé nē, né nyēēbē bán ábe Titée awēn awě adé ámĩn. Alóme’ enyεn ne mbúú wεε bad bé mbéb ne bé bwām nyaa póg. ⁴⁶ Nzé edəá bad ábe bédáá wε bēnpen, nē déepiinédte wε nsábe ké nhóg. Káəŋne besaad-bé-táásε bómpē bébele melemlen. ⁴⁷ Nzé elente’ ábōŋ bad bēnpen né ebele melemlen ngáne kénzée ampée ábeléé. Káəŋne bad ábe béesě bad bé Israel bébele nē. ⁴⁸ Né-óó, mbeltéd nímēn rítāngéné nēε rityéémé bwām, nēngáne mbeltéd míme awēn Titée awě adé ámĩn.

6*Ayáged áde Yesue tângene áwóŋgen bad*

¹ “Nyétéd pónđé! Nyéēbēlē nsón rí Dyöb ábel boŋ bad bényĩn nyé. Nzé nyēbele nē, né nyéekudte nsábe wεε awēn Titée awě adé á nkamlen mí mín.

² “Né-óó, nzé ebage mod chōm éche átógnéné, weékūmē nkəŋ nēngáne bad ábe bédoge yāl. Békume nkəŋ á ndáb é mekáne ne á dyad-tē wεε bad bédíí, ábel boŋ bényĩn bó. Ne mbále nlânge nyé mēé, bémáá nímab nsábe rísyāāl akud. ³ Boŋ nzé ebage mod chōm éche átógnéné, weēbēlē-’se ké awoŋ wēn awě étómténé adəŋ abíí. ⁴ Nē débēl mod ké nhóg éebíí’ε chōm éche ébágé mó. Dyöb, awoŋ Titée awě anyíne mam míme mébenled á e’koŋned-te móósābē wε.

*Ayáged áde Yesue tângene mekáne**(Luk 11.2-4)*

⁵ “Nzé nyékanne’, nyéekánné’ nēε bedog-badé, ábe nzé békánné’ bédəə atyéem á ndáb é mekáne ne á mbom, ábel boŋ bad bényĩn bó. Ne mbále nlânge nyé nén mēé, bémáá nímāb nsábe rísyāāl akud. ⁶ Boŋ pen, nzé mod akánné’, asól áwē toŋ-tē, áđīb ekob, boŋ ákānnē wεε eche sáŋ Dyöbe awě mod éenyĩnēē. Ene pónđé awōŋ Titée awě anyíne’ mam míme méde á e’koŋned-te ášābē wε. ⁷ Nzé nyékanne’, nyéebádnán e’yale mbád ne mbád, ngáne bad ábe béesě bad bé Israel bébeléé. Bébelé bēwēmtān bán Dyöb déwōg bó mekáne áyāle bēbúde e’yale áte. ⁸ Nyéebág nēε bó, áyāle Dyöb, awēn Titée, amaá abíí chōm éche nyétógnéné byánán nyéēsédéd mó. ⁹ Né-óó, enén nyaa e mekáne chōo nyétāngéné akáne, Dyöb, Titée awēd, awě adé ámĩn,

edúbé ébê ne ádonj d̄in.

¹⁰ Mmōñ nkamlen r̄hye r̄têd etál.

Bad bé nkōñsé bébel mekan n̄ime éh̄ed̄éé, ngáne ébenlaadté ám̄in.

¹¹ Bag sé ech̄ed ndyééd e epun e b̄in é' chii.*

¹² Lagsén sé n̄im̄ed mbéb, ngáne sémp̄é sélagsanné mod téé awě abelé sé mbéb.

¹³ Weémwāg-se s̄ehún á mek̄agsen-tê, bonj húd sé á mekáá mé Satan.†

¹⁴ Nzé nyêlagsan bad mewusé n̄ime bébénlé nyé, né Dyöb Titée awên awě áde ám̄in móm̄p̄é álagsén nyé. ¹⁵ Bonj nzé nyéelagsán bad, né ké Dyöb awên Titée éelagsénné nyé.

Ayáged adē Yesuc

t̄h̄gene adid á ȳl nzaa á mekáne-tē

¹⁶ “Nzé edide ȳl nzaa á mekáne-tê, weésudné' ngáne bedog-badé bébeléé. Béch̄emte' e'só á nló ábel bonj bad béchem bán bédide ȳl nzaa á mekáne-tê. Ne mbále, nl̄ange nyé n̄én m̄éé bémáá n̄im̄ab nsábe n̄syāāl akud. ¹⁷ Bonj nzé edide ȳl nzaa á mekáne-tê, éwōbē e'só, éšēdē-'e nló áte. ¹⁸ B̄l̄ n̄ê, ábel bonj bad béchemé bán edide ȳl nzaa á mekáne-tê, étōm̄éé awōñ Titée awě mod éēnyīn̄ēē. Anyīne' mam n̄ime m̄édé á e'kon̄néd-te, m̄ó-'áá ášābē w̄e.

Ayáged áde Yesuc

t̄h̄gene awōñ á bwēm

(Luk 12.33-34)

¹⁹ “Nyéekōñnád ȳl nh̄on á nkōñsé w̄én, w̄ée síi ne ngag bébēbēdtē, bech̄ib-pe ámp̄é bébóó ndáb, béch̄ib. ²⁰ Bonj nyékoo n̄im̄ēn nh̄on w̄ée síi ne ngag bébēbēdtē, bech̄ib-pe ámp̄é bébóó' é ndáb se béch̄ib. ²¹ Nyēbíí bán w̄ée nh̄on n̄ibágkē mod, áhed d̄óo nlém-m̄e n̄ibágkē m̄ó.

²² “D̄id d̄óo adé ngáne etrukánj é ȳl e mod. Nzé d̄id ákénlé w̄e áte, echoñ ȳl esyāāl ch̄ómp̄é eb̄el̄é ek̄el̄é. ²³ Nzé déek̄enle, ȳl ch̄ómp̄é ēlōn w̄e áte ne eh̄intén. Né-óó, nzé ch̄óm̄ éche énȳinte nyé ek̄ide étimé abé ch̄óm̄ éche étim̄té nyé á eh̄intén-tê, né éch̄é eh̄intén éch̄é nyēb̄ēē áte étōmt̄ēn nḡine abé.

²⁴ “Modmod eéh̄ēl̄ēē-se abé mb̄aled̄e a bewōñ bébe. Alūm̄ēd nh̄óg ed̄ange tómaa aníníí, ké' e átīm̄ēn nh̄óg, abán-'e aníníí áyāl. Weéh̄ēl̄ēē-se eb̄é mb̄aled̄e a bad bébe abé ah̄óg. Weéh̄ēl̄ēē-se eb̄é mb̄aled̄e a Dyöb se eb̄é-'e mb̄aled̄e a m̄on̄é.

²⁵ “Né-óó, nl̄ange nyé n̄én m̄éé nyéētāgē áte á alongé, se nyéh̄ōbē n̄én bán cheé nyédyēē, ké' e nzé-ch̄ómé nyémw̄ēē, ké' e cheé nyéwāā' ē á ȳl. Eesaá mbále bán alongé átómé ndyééd-e? Ȳl-le ámp̄é eesaá etógn̄én tómaa mbóté-yē? ²⁶ Nyén̄one men̄on, méēw̄ēn̄ēē bwēm, méēpād̄ēē, méēw̄óo-'áa h̄óm̄ adé b̄ekōnḡéé medyé. Kén̄ê, Dyöb awên Titée awě adé ám̄in adídte m̄ó! Nyéebii' é bán nyédé etógn̄én bwāmbwam tómaa men̄on-e? ²⁷ Nzé-módé áw̄en t̄int̄é ah̄ele átāg áte k̄áñ, abád ké epun eh̄óg áwē alongé?† ²⁸ Cheé-ō ék̄áá bonj nyétagé áte áyāle mbóté éche nyéwāá' é? Nyén̄one' mbonja éche édé á meh̄in-te ngáne ékwoḡéé. Eeb̄el̄éé ntū, éeban̄ḡéé mesan̄. ²⁹ Nl̄ange nyé n̄én m̄éé, ké k̄añ Solomon̄e ne n̄im̄ē nh̄on n̄syāāl eewāá' áá mbóté éche épédé éch̄én mbonja ké póg e'bonj. ³⁰ Nzé Dyöb áh̄el̄es̄e áwāādtē e'sum ab̄é é' b̄āg chii bonj ch̄ān b̄éh̄é b̄ó á d̄ū, né éetómmé nyé awāad né-yē? Chán adúbe adíí nyé mwāmp̄in̄ n̄én? ³¹ Né-óó nyéētāgē áte bán, ‘Cheé sédyēē? Cheé s̄émw̄ēē?’ Ké-'e bán, ‘Cheé séwāā' é?’ ³² Bad ábe bées̄ bad bé Israel b̄óó béch̄yēē' ákud éch̄én nd̄in é bwēm. Awên Titée awě adé ám̄in abíí áá nyétógn̄éné ábén bwēm é'syāāl. ³³ Bonj nyésébe nyé nyéh̄ed mam mé nkamlen í Dyöb tómaa mam m̄esyāāl, nyébele-'e ngáne Dyöb áh̄ed̄néé nyé. Nzé nyébele n̄ê, né Dyöb d̄ébé nyé ábíníí bwēm é'syāāl.

* **6:11** Bag sé ndyééd e epun é b̄in é' chii k̄áa ndyééd e epun é b̄in é' ch̄ān. † **6:13** Donje á k̄álag dé'sō abádé bán Nkamlen, nḡine ne eh̄úm̄é b̄édíí ábōñ á nḡind̄é ne á nḡind̄é. † **6:27** Abád ké epun eh̄óg áwē alongé k̄áa áchab tómaa ngáne adíí.

³⁴ Né-ᵛó nyéētāgē áte áyāle epun ê' chǎn. Epun ê' chǎn chèn éwōḡ nímē metake níme mékwognéd chó. Epun téé éwóó nímē metake.

7

Ayáged áde Yesue
t̄ḡgene bad ábe békáadte baáb
(Luk 6.37-38, 41-42)

¹ “Mod eekáádté waáb. Nzé eekáádté wǎn, né Dyöb dómpē dékáād wε. ² Nyaa eché eekáádté wǎn, chóo Dyöb dómpē dékáádtē wε. Melemlem mé nhǎgtéd níme ébénlédé móo Dyöb dómpē débenlédté. ³ Cheé ékáoḡ boḡ éwāmsān mwǎ púuted anyín á dǐd áwǎn, ésebán ehele nkog níme rídé mmōḡ á dǐd anyín? ⁴ Chán éhele-se eláá mwǎnyoḡ wεé ámwε móhūd mó púuted á dǐd, áde nkog rídíí mmōn á dǐd? ⁵ A-edog-bad! Sébé éhūd nkog níme rídé mmōn á dǐd, dóo wétōḡ'é púuted eché edé mwǎnyoḡ á dǐd anyín, boḡ ehúd-te chó. ⁶ Weetédé mam mé Dyöb se ébē mbwé, áyāle ékunnéd wε yǎl ékūm-me wε. Weebwémme nguú échōḡ ngese áyāle édyantéd chó ámín.

Hédén Dyöb kéchéé éche éhedéé
(Luk 11.9-13)

⁷ “Hédén Dyöb, ábǎ wε. Héd, Dyöb débǎl enyín, kǔm ekob, Dyöb dédibnéd wε. ⁸ Ayāle kénzéeé awé ahédné Dyöb, ákǔd, awé ahédé-'ε, ányín. Kénzéeé-'ε awé akumé ekob, Dyöb dédibnéd mó. ⁹ Sáa-a-mwǎn ahée mwǎn áhedénné ewεle, boḡ ábe mó aláá? ¹⁰ Ké-'ε nyé ahée mwǎn áhedénné súu, boḡ ábe mó nyǎ? ¹¹ Nzé e'bébtéd é' bad née nyé nyébage áben bǎn kǎse é bwēm, tǎgtén-naá echén Sǎḡ awé adé ámín? Chán-nō éebaá bad ábe behédné mó kǎse é bwēm? ¹² Né-ᵛó, kéchéé éche édáo wεé bad bébel áwōḡ, ébel chó áwāb. Nén dóo mbéndé e Dyöb ne bekal-bé-e'dáoḡḡn ékoo'é ayáged.”

Nzii e alongé áde déemaá'
elélé áte
(Luk 13.24)

¹³ Yesue ambád aá, “Bwεé á ekob éche échiné áte, áyāle ekob éche ékag á dū-á-muú ékálé áte, nzii eché-te etánlédé, bad ábe bébwag-kε áhed bébúú áte. ¹⁴ Boḡ ekob é nzii e alongé áde déemaá' edé mwǎmpín. Nzii-'ε eché etime áwed elélé abwε áte. Nguse é bad chóo ébwag-kε áhed.

Bekal-bé-e'dáoḡḡn bé metóm
(Luk 6.43-44)

¹⁵ “Nyétéd pónde ne bekal-bé-e'dáoḡḡn bé metóm. Bélúmte byánán bepweédtédé née rídyoḡ mí mbód, boḡ áwab nlém-tē bédé ebébtéd née ngə. ¹⁶ Nyéēchem bó á mbéltéd nímāb. Mewǎḡ méchyáa e'pum é' besabé-ye? Ké-'ε mekōd méchyáa' e'pum é' máḡgǎle-ye? ¹⁷ Melemlem-'á bwel ké é'hée ábe é'kwoge' bwām, é'chyáa-'ε e'pum é' bwām. Boḡ ké é'hée ábe béekwogé' bwām, béēchyāā-'é e'pum é' bwām. ¹⁸ Bwel é' bwām béehéléé e'pum bé mbéb achyáa. Bwel bé mbéb-pe béehéléé e'pum é' bwām achyáa. ¹⁹ Bwel ké é'hée ábe béēchyāā' e'pum é' bwām, nwóo-nzag ákwel bó, abwém bó á dū. ²⁰ Né-ᵛó, nyéēbǐi bekal-bé-e'dáoḡḡn bé metóm á mbéltéd nímāb.

Bad ábe behíde Yesue
ne nlém mibe
(Luk 13.25-27)

²¹ “Saké mod téé awé achǎgtaad mε aá, 'A-Sǎḡ, A-Sǎḡ,' ásōl á nkamlén mí mín. Bad ábe bébele ngáne echem Sǎḡ awé adé ámín áhednεé bó, bóo bésōl. ²² Ade epun é nkáásé mé asóg épεé, bad híin bepǎ áwēm, bélǎḡḡ mε bǎn, 'A-Sǎḡ, A-Sǎḡ, ngómē sēkǎnlé'áá bad mam níme Dyöb álómné'áá sé aá mébenléd, á dǐn ádōḡ, sébenléd-te ádōḡ dǐn ábided

bad e'daðəɲ bé mbéb áte, sébelé-'ε menyáké híin!' ²³ Hée mélāā'é bó meé, 'Meebíi' é me nyé. Nyésyæə me á dīd-te! E'bébtéd é' bad ngên!' ”

Belon-bé-ndáb bébe:

a debyéé ne a eyókél

(Luk 6.47-49)

²⁴ Yesue ambád ámpē aá, “Né-ɔ́, mod téé awě awógé ábēm e'yale bēn, bonj ábelé-'ε ngáne é'hóbéé, ádíi nēe mod a mekínzé awě alóó ndáb á ebēn é aláá mín ábel bonj éwúu ásē. ²⁵ Ambíd e nê, mbúú e ngíne enchá, e'díb é'lóne, ekukud-te étóm wée ene ndáb émbēē, bonj enkēnkweé, áyāle enlónnéd á aláá mín. ²⁶ Bonj kénzée awě awógé ábēm e'yale bēn, bonj eébele ngáne é'hóbéé, ádíi nēngáne eyókél é mod éche élóó eche ndáb á nsíi mín. ²⁷ Ambíd e nê, mbúú e ngíne enchó, e'díb é'lóne, ekukud-te étóm wée ene ndáb émbēē. Ene ndáb enkwe. Enkúme émad-te ahentéd áte.”

Kunze eche Yesue awóó áyáged

²⁸ Ade Yesue áamáá mímén mésyāēl ahób, amute áde áwóglánnáá mó démbē menyáké bwāmbwam áyāle nyaa echē áyágté'áá. ²⁹ Ayágté'áá bó nēe mod awě nzé ahóbé, né éamáá. Eeyágté'áá, nēngáne bemeléede bé mbéndé.

8

Yesue achōɲté mod

awě meləɲ mékóbé

(Mak 1.40-45; Luk 5.12-16)

¹ Yesue ansūd á ekone sé. Ade ápédé é ekone sé ndun e mod ehídé'áá mó. ² Hē dōo mod nhóg awě meləɲ mékóbé ápédé áwē bonj ábwōgē mebóbōɲ ne edúbé ésyāēl, áhōbē nēn aá, “A-Sáɲ, nzé edəə ehēle ébēl me nsáɲ.”* ³ Dōo Yesue ábídté ekáá, ábānē mó á yāl bonj álāngē mó aá, “Ndəə, sáɲ!” Abwōg-ábwōg mímē meləɲ mēmmaá ane mod á yāl. ⁴ Dōo Yesue álāngéé mó aá, “Weelāngé modmod dyam áde ábēnlédé, bonj ké élúmed yāl wée prise, ásimen wε. Ebag-ke mende ngáne mbéndé e Moseε éhēdeé, álúmed bad wée mósaā.”

Yesue achōɲté mbəlede

a mod ambáá a sánze

(Luk 7.1-10)

⁵ Ambíd e nê, Yesue ankē á dyad á Kapenahum. Nēe ápédé áwed, mod ambáá a sánze é Roma ambé awě akamlaan mbwókél e sánze. Ane mod anhye mó achán, áhōbē ⁶ aá “A-Sáɲ, awēm mbəlede eédyé' é bwām, adé á anonj de nkole á ndáb. Eéhēlēē ahide ásē. Atage bwāmbwam.” ⁷ Yesue anláá mó aá, “Mēpě, níchōōd-te mó.” ⁸ Dōo mod ambáá a sánze ne átímtanné Yesue aá, “A-Sáɲ, mmēn meékwognedéé ákob wε nken áwēm ndáb, bonj hób ké eyale, awēm mbəlede ádyéé bwām. ⁹ Mmēn ndíi mod awě adé ásē e nkamlēn, mmēn-ne nwóó sánze éche níkamlanné. Nlānge póg meé, ‘Kăg’, ékăg-ke nē dēn, empée meé ‘Hyăg’, éhyăg-ke né dēn. Nzé nlānge awēm mbəlede meé, ‘Běl échén’, ábelé-'ε né dēn.” ¹⁰ Ade Yesue áwógé nê, yāl enkóm mó áte. Dōo álāngéé bad ábe behídé'áá mó aá, “Ne mbále, nlānge nyé meé, meényīnēē mod a alonj á Israel ké nhóg awě awóó nyaa e adúbe echē anén nken-e-mod áwóó. ¹¹ Nlānge-'ε nyé nēn meé pónDé echē ngande ébēē á nkamlēn ní Dyōb, bad híin ábe bēnkētāngēn abé áhed bēbíid á akuu ne á mbəɲ ábē á ngande nchoo ne betaa, Abrahamε, Aisigε ne Jakōbe. ¹² Bonj bēbíidēd bad ábe bēntāngēn abé á nkamlēn ní Dyōb á ebwōg-te, bēbwém bó á ehíntén-té. Áhed-taá béchyéé' é bēdyăg-ke mesonj á nsəl.” ¹³ Dōo Yesue álāngéé ane mod á sánze aá, “Súé' á ndáb, ébenled ngáne édúbpé.” Melemlem mé pónDé mbəlede awě ane mod ambáá a sánze andyē bwām.

* **8:2** Mmēn nteltéd níde á Kálag e Levitikus eped dyóm ne é'láán nchoo móom méniin ne rítáan ápe nchoo móom méniin ne ntóób (Lév 13.45-46).

*Yesuε achōhté ekud é bad
(Mak 1.29-34; Luk 4.38-41)*

¹⁴ Adě Yesuε ápédé á ndáb wée Petro, antán Petro mwaád nyaá á anōη dé nkole, ahéb dēnsog mó. ¹⁵ Née Yesuε áchāngé mó á ekáá, ahéb amāā mó. Anhidé ásē, ákōb-pe Yesuε nken. ¹⁶ Ene ngukél bad bēmpεén bad híin wée Yesuε, ábe e'dāádāη bé mbéb bém̄bēē áte. Yesuε ambenléd ábē e'yale bé nsal abidéd ábē e'dāádāη bé mbéb, áchōōd-te bad bésyāāl ábe békónl'é'áá. ¹⁷ Yesuε ambēl nímén mésyāāl álóned e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē nkal é'dāádāη Yesayaa nēn áá,

“Ankobén syánē nkole rísyāāl ne nímēd metake.”

*Bad ábe bēmpōn Yesuε ahid
(Luk 9.57-62)*

¹⁸ Ade Yesuε ányíné ngáne ndun e mod élāηnéde mó, anláá ábē bembapεε áá bóbōō bétime á ped e edib-é-nzab eníní. ¹⁹ Hē dōō meléede a mbéndé nhóg ápédé áwē boη áhōbē áá, “A-meléed, mēhīd wε kēhéé áde ékagké.” ²⁰ Yesuε antimtén mó áá, “E'bubwóg é'wóó ábab e'lóm wée bésóléé, menōn-ne ámpē méwóó nímab mūm, boη Mwān-a-Moonyōη eewóó'é hōm ádē ábānnéé nló.” ²¹ Dōō mod ampée awē mómpē ahidé'áá Yesuε álāηgēé mó áá, “A-Sāη, mwē, rísébe ríke rílime echem sāη.” ²² Dōō Yesuε átimtanné mó áá, “Hidé me, chené ndim ní bad mēn rílime nímāb ndim.”

*Yesuε ahóódté ekukud
(Mak 4.35-41; Luk 8.22-25)*

²³ Ene pōndé dōō Yesuε ásólé á bōle-tē ne ábē bembapεε boη bēbwōgē eke. ²⁴ Adě bépédé á edib-te, dōō ekukud é ngíne ébóótédé atóm. Embē ngíne nyaa echē káāηne bōle bēmpōnné asú ásē á mendib-te. A pōndé eched Yesuε akúné'áá. ²⁵ Hé-'áá bembapεε bényeméé mó ásē boη bēlāηgē mó bán, “A-Sāη, sōn, wōngén, pón syánē dewág-ōō!” ²⁶ Yesuε ankwentén bó áá, “Cheé ékáá boη nyéwōgē mbwóg? Cheé ékáá boη ádēn adúbe ábē mwāmpīn nēn?” Dōō átyéémé ámin, boη ákamlán ekukud éche étómé'áá, ne edib éche éhódé'áá áte. Abwōg-ábwōg ekukud énsēle, edib ámpē éche éhódé'áá áte énsōg ahod. ²⁷ Yāl enkóm bembapεε áte bwāmbwam áde bényíné nē, bésēdté bánken, “Ebál é mod éhéé chēn éche káāη ne ekukud ne mendib bēwógnéé?”

*Yesuε achōhté bad bébe
ábε e'dāádāη bé mbéb bém̄bēē áte
(Mak 5.1-20; Luk 8.26-39)*

²⁸ Ade Yesuε ne ábē bembapεε bépédé á múde mé edib-é-nzab nímíní, á mbwóg e bad bé Gerasin, bad bébe ábe bém̄bīd á soóbade bēmbōmén mó. E'dāádāη bé mbéb bém̄bē ábē bad bébe áte. Ábē bad bém̄bē ngāηlen nyaa echē mod ké nhóg éechu'e'áá ene nzii abwε. ²⁹ Anyín áde bényíné Yesuε, bēmbootéd abón bán, “A-Mwān a Dyōb, cheé syánē déwōηné? Epedé hén ákōgsen sé áde pōndé éēpēdēē-yε?” ³⁰ Esog é nguu chό-'ε ébédé benben ne áhed, édyāg medyé. ³¹ Héε ábē e'dāádāη bé mbéb é'cháa-'ε Yesuε bán, “Sēbīí bán wēbīdēd sé, boη tēdé sēsāl á esog é nguu-tē éche édé híní nē.” ³² Dōō Yesuε ákamlanné ábē e'dāádāη bé mbéb áá, “Nyébīd!” Abíd áde ábē e'dāádāη bé mbéb é'bīdé ábē bad áte, bēnsāl nguu chē áte. Abwōg-ábwōg, échē esog é nguu émpādē ásē, ényāgté' á eláá é nkin mé edib-é-nzab, éhún á edib-tē, éwé-'ε. ³³ Benōn bé nguu bēntōm mehélé á dyad-tē, békag bēkanlé bad dyam áde ábēnlédé ne ábē bad ábe e'dāádāη bé mbéb bém̄bēē áte. ³⁴ Awóg áde ábē bad bé dyad bēwógé nē, bēmpādē ásē áke dé atán Yesuε. Née bényíné mó, bēnchāη mó bán, áhide áwab mbwóg.

9

*Yesue achõhté mod
awě awédé eped*

(Mak 2.1-12; Luk 5.17-26)

¹ Ambid e ene pónidé, Yesue ansól á böle-tê ámpē, áchābē edib-é-nzab, áťim ámbid áwē dyad wée ádyéé'áá. ² Ape áde Yesue ápédé áwē dyad, bad behóg bēmpēén mod á mekále mīn awě awédé eped. Ade Yesue ányíné adúbe áde ábē bad, anláá ane mod awě awédé eped áá, “A-mwān, weewógé mbwóg, nlagséné we mbéb.” ³ Hê dōo donge dé bemeléede bé mbéndé bényonǵé áte bán, “Anén mod asyāa Dyōb!” ⁴ Yesue anchēm bó mewēmten áte. Hée ásedtēé bó aáken, “Cheé ékáá bon nyēwōn mīmén mewēmten mé mbéb áte? ⁵ Ahéé adé dyam ásad, áhób wée, ‘Nlagséné we mbéb,’ káa áhób wée, ‘Syāá ásē, ébooted aké?’ ⁶ Bon mēlūmēd nyé mēé Mwān-a-Moonyon awóo kunze á nkōnsé ālagsen mbéb.” Hée álāngéé ane mod awě awédé eped áá, “Syāá ásē, étēd mīmōn mekále, ésúé' á ndáb.” ⁷ Dōo ane mod áhídté ásē bon ásūē-’ε á ndáb. ⁸ Mbwóg ménkōb bad ábe bényin ngáne ádén akan ábénlédé. Bébootéd-te Dyōb aken áde ábágé baányon kunze ábel échén ndín é mam.

*Yesue achénlé Matyo
áhíd mō*

(Mak 2.13-17; Luk 5.27-32)

⁹ Ambid enē Yesue ansyāá ádē abwóg á hōm. Ade ákagké nē, annyin mod awě béchágé'áá bán, Matyo. Matyo andyēé ásē á ndáb eche ásánté'áá tááse áte. Hée Yesue álāngéé mō nén áá, “Hidé me.” Dōo Matyo átyéémé ámīn, bon áhídē-’ε mō. ¹⁰ Ambid e pónidé Yesue ankē á ndáb wée Matyo* ádyé ndyééd. Ekud é besaad bé tááse né bad bé mbéb bēmpēe bēmpē bēdyēēn Yesue ne ábē bembapēe áhed. ¹¹ Née donge dé Befarisia bényiné ngáne Yesue ádyééné échē ndín é bad, bēnsedéd ábē bembapēe bánken, “Cheé ékáá bon awen meléede ádyāg ndyééd ne besaad bé tááse ne bebel bé mbéb bēmpēe?” ¹² Dōo Yesue ákwentanné bó áá, “Bad ábe bēdyéé bwām béetógnenēé mod-a-bwēl. Bad ábe bēkonle' bóo bétógnéné mod-a-bwēl. ¹³ Nyéke nyéhēd áte ábel nyésōhten ábén e'yale ábe é'ténlédé á kálag e Dyōb nén bán, ‘Chōm éche nhēdneé bad éđii nlém ní ngol, saké mendē.’ Meépedēé á nkōnsé áchéle bad ábe békóbnédé á'sō é' Dyōb, bon mpedé áyāle bad bé mbéb.”

*Nsedtéd tāngene ádid yāl nzaa
á mekáne-tē*

(Mak 2.18-22; Luk 5.33-39)

¹⁴ Hê dōo bembapēe ábe jōne, Ndusenē bépédé wée Yesue bon bēsedtē mō bánken, “Cheé ékáá bon sé ne Befarisia sédidé yāl nzaa á mekáne-tē, bon ábōn bembapēe pen bédidé?” ¹⁵ Yesue ankwentén bó ne ngan áá, “Chán bad ábe bélébpé á ngande e e'wóngé béhele bélebe' áde bēdíí ne mod awě akudé sómbé? Béehelée. Bon epun épē éche bēkobénné bó mod awě akudé sómbé. Echē epun dōo bēdidtē yāl nzaa á mekáne-tē. ¹⁶ Nyébíí nén bán, nzé mod anabpe' mbóté, eetédēé eped é abad ékōlē se ánabnéd nchun ní mbóté, áyāle nzé échē eped é abad ékōlē ébóótédé abób áte ébelé éhabnéd abad dé nchun. Nē ábele' échē epōn é mbóté ékále' áte tōmaa ngáne énsēbēē abé. ¹⁷ Melemlem nēngáne mod éētēdēē mīm mékōlē se ápen mō á nchun mé ntyág ní ngob e nyam. Ayāle nzé ábelé nē, né mīm méhōd káān ntyág ní'yéd? Mīm mémād asyōge, ntyág-ke ámpē mībēb. Bon bétédēé mīm mékōlē béhé á ntyág mékōlē-te. Nē ábele' mīm mébé bwām, ntyág-ke ámpē mībē bwām.”

* **9:10** Ndáb wée Matyo káa ndáb eche Yesue.

*Yesue apuidté ngandére póg
echě enwě
(Mak 5.21-43; Luk 8.40-56)*

¹⁸ Ade Yesue álānggē bad nímén mekan, mod a nkamlen nhóg ampě áwē abwóg mebóbón ne edúbé ésyāāl, áhōbē nén aá, “Awem mwān a mmwaád awédé bōob nén dēn, hyāg ébān móg ekáá á yāl ábēl nén ápuu.” ¹⁹ Né-ǝ Yesue ampádé áse ne ábē bembapεε béhídē ane mod. ²⁰ Ade békagké nê, mmwaád nhóg ambé awě anwón nkole míme mekií mébídé’áá móg á yāl pónde ésyāāl. Mmê nkole mbédé móg á yāl á etūn é dyóm-a-mwé ne míbe. Héε ane mmwaád ábídé Yesue á mbíd, ásitán móg mesó mé nkobe míme ánwāā’é. ²¹ Ambel nê áyāle ánwálé mewēmtēn aá, nzé mósiténé míme nkobe, aá né móodyéé bwām. ²² Dǝ Yesue ákúnnédé bon anyín ane mmwaád. Anyín áde anyíné móg dǝ álānggē móg aá, “A-mwān-a-mmwaád, adúbe ádōn ádíde wε bwām.” Abwōg-ábwōg ane mmwaád andyéé bwām. ²³ Yesue ampě á ndáb echě ane mod a nkamlen. Ade ásolé á ndáb-te, antán ndun e mod ebele ntogag ní ngine ne bad ábe bétóo e’lón, békōnē-’ε nkāngé ní kwéed. ²⁴ Dǝ Yesue áhóbéé aá, “Nyé moosyāāl nyébíd á ebwóg, áyāle anén mwān-a-mmwaád eewédéé, akúne kúnén.” Héε bó moosyāāl bébóótédé móg awǝ. ²⁵ Bon áde ene ndun e mod émáá abíd á ebwóg dǝ Yesue ásolé á ton echě bēnnaádté ane mwān. Néε Yesue áchéngé móg á ekáá, apádé-’ε áse ábwōg-ábwōg. ²⁶ Adén akan dēnkanléd ene pεd e alon esyāāl.

Yesue achōhté bad bé ndím bébe

²⁷ Néε Yesue áhídté ádē abwóg á hōm, bad bébe ábe bēnkwx ndím béhídé’áá móg ámbíd, bēlēbpē-’ε e’saád bán, “A-Mwān a mbyaa míme Dabide, wóg sé ngol.” ²⁸ Ade Yesue ásolé á ndáb-te, ábē bad bébe ábe bēnkwx ndím bēntān móg. Dǝ Yesue ásedtéé bó aá, “Nyédúbpé nén bán nhele mbel nyēnyīnen-ε?” Bēnkwentén móg bán, “Eε. A-Sān, sēdúbpé.” ²⁹ Dǝ Yesue ábáné bó mekáá á mīd, bon áhōbē nén aá, “Nyēwóó adúbe bán nyēnyīnen, né-ǝ ébenled ngáne nyédúbpé.” ³⁰ Abwōg-ábwōg bébootéd-te anyīnen. Bon Yesue asím bó etúu áte, álānggē bó aá, “Nyéelāngé mod ké nhóg ádén dyam áde ábenlédé.” ³¹ Bon ké nê, néε bébídé áhed, bēmbē békēēn nkalan ene pεd é alon ésyāāl ngáne Yesue ábélé menyáké.

*Yesue achōhté mod
awě eehóbe’áá dyam*

³² Néε ábē bad bébe ábe bēnkwx ndím ábe Yesue áchōhté béhídté, bad bēmpεén mod wée Yesue awě ankwě ebóbé áyāle edáádān é mbéb émbē móg áte. ³³ Bon áde Yesue ámáá ane mod échē edáádān é mbéb abided áte, ambootéd dyam ahób. Nén dēnkōbēd ndun e mod echě ebédé áhed menyáké, bēhōbē-’ε bán, “Dyam néε ádén déēbenlédēē á Israel mbéd.” ³⁴ Bon Befarisia pēn bēhōbē nén bán, ahele bad e’dáádān bé mbéb ahúd áte áyāle kēn e e’dáádān bé mbéb chǝ ebage móg ngine ábēl nê.

Yesue awógé bad ngol

³⁵ Né-ǝ Yesue akagé’áá myad mésyāāl, mémbáá ne mésad ene pεd e alon, áyāgtē eyale é Dyōb á ndáb é mekáne, ákalé-’ε nkalan mí bwām mé nkamlen ní Dyōb. Yesue achōhté’áá bad bé nkole bésyāāl ne nyaa é nkole ésyāāl éche émbē átínté echáb. ³⁶ Ade Yesue anyíné ndun e mod, ngol enlóg móg á nlém-tē bwāmbwam áyāle echáb. Ambé bó ngol áyāle bétágé’áá áte, bēwōo-’ε nwōngēn. Bēmbē néε nídyōn mí mbód míme méēwōo nnēn. ³⁷ Dǝ álānggē ábē bembapεε aá, “Nzag echyáá bwāmbwam, bwēm é’hednaad apád, bon bepád béebuu’ é áte. ³⁸ Né-ǝ, nyékānne nén bán nwóo-nzag álóm bepád.”

10

*Bembapεε bé nlomag
dyóm ne bébe
(Mak 3.13-19; Luk 6.12-16)*

¹ Ambíd e nê Yesue anläd äbē bembapεε dyôm ne bébe áte. Ambε bó kunze äbided bad e'däädəŋ bé mbéb áte, ähood bad bé nkole ne nyaa é nkole ésyāäl. ² Mĩn nĩme bembapεε bé nlomag dyôm ne bébe äbe Yesue mômén: A'só, Simōne awě béchágé'áá bán Petro ne mwānyan Andreyā. Jemse bó mwānyan Jōne, bán äbe Zebediε, ³ Filibε ne Batolomyo, Tōmasε ne Matyo nsaad-a-tááse, Jemse mwān awě Alfōse, ne Tadiose, ⁴ Simōne awě ambé á epepé é kán e alon, ne Judas Iskariōde awě antĩm Yesue asóm.

*Yesue alángé bembapεε bé nlomag
ngáne bébenlé nĩme nsón*

(Mak 6.7-13; Luk 9.1-6)

⁵ Abê bad dyôm ne bébe bóó Yesue ánlōmmē. Anláá bó aá, “Nyéēkāg á myad nĩme méesě myad mé alon á Israel, nyéēkāg-ke dyad ké ahóg á alon á Samaria. ⁶ Bon nyékag wée bad bé Israel. Bédé née nĩdyon ní mbód nĩme mĩbóó. ⁷ Nyékag, ngáne nyékagké, nyéhāŋte nén bán, ‘Nkamlen ní mín nídé benben.’ ⁸ Nyéchoŋte bad bé nkole, nyépuudte bad äbe béwédé, nyéchoŋte bad äbe békōnle nkole mé meləŋ äbel bésāŋ, nyébídte-’ε bad e'däädəŋ bé mbéb áte. Mbagé nyé ngĩne äbel nĩmén mésyāäl, meéhēdnéé nyé nsábe. Né-óó nyémpē nyéke nyébele melemlen nyéēhēdnē bad nsábe. ⁹ Nyéewánlé mōné ké nhóg áyāl. ¹⁰ Nyéewánlé ekwe, ké’ε mbóté ébe áyāl. Nyéewánlé metámbé, ké’ε ntón. Ayāle mod a nsón atāŋgéné ndyééd akud wée mod awě äbenléé nsón. ¹¹ Nzé nyésólé dyad ké ahéé, nyéhēd mod awě akwěnténé nyé nken akob, nyédyēē áwe ndáb káŋ ne póndé éche nyéhídtéé ádē dyad. ¹² Ndáb ké ehéé echē nyésólé áte, nyélēlēd bad äbe bédé áwēdte nén bán, ‘Nsan mĩbē ne nyé.’ ¹³ Nzé bad äbe bédé áwēdte békóbé nyé nken, nĩmēn melentēn mé nsaŋ ní Dyōb mĩbē ne bó. Bon nzé béekobe nyé nken, nĩmēn melentēn nĩsū ne nyé. ¹⁴ Bon nzé nyēpedé ndáb ké’ε dyad ké ahéé, bon béekwēntēne nyé awóglēn, nyékūd ebumbú á mekuu áde nyéhídtéé áhed, álúmed nén bán, Dyōb déekobéé bó. ¹⁵ Ne mbále, nlāŋge nyé nén mēé á Epun é Nkáásé, nkógsen nĩme myad mé Sodom ne Gomora bényinnē mébē mwāmpĩn tómaa nĩme bad äbe bédé ádē dyad.”

*Metake nĩme
bembapεε békudté*

á dīn áde Yesue

(Mak 13.9-13; Luk 21.12-17)

¹⁶ Yesue ambád aá, “Nyénōne’, nlóme nyé née nĩdyon ní mbód átĩnté e ngā. Né-óó nyébē mekĩnzé née nyě, nyépwíited-te née élāā. ¹⁷ Nyétéd póndé, áyāle bad bébē äbe békéén nyé á kóte, béswādtēd nyé e'tanǵú áwab ndáb é mekáne. ¹⁸ Ayāl e echēm bépēén nyé á'sō é' benkamlēne ne é' kāŋ. Bébéł nē äbel nyékale bó nkalan ní bwām, nyékale-’ε bad äbe béesě bad bé Israel. ¹⁹ Nzé bépééné nyé ké ahéé ákáad nyé, mod eétagē' áte áyāle chōm-ée áhōbpē ké’ε ngáne áhōbpē chó. Ade póndé épéé, chōm ébē éche áhōbpē. ²⁰ E'yale äbe áhōbpē béebáá äbē, béhūū ne Edäädəŋ éche eche Sāŋ awě áhōbpē mó. ²¹ Mod äbe mwānyan á mekáá mé bad bēmpēe äbel béwúu mó. Séε mwān ámpē äbēl melemlen ne mwān. Mwān äkunnén sáá ne nyan yāl äbēl béwúú-’ε bó. ²² Mod asyāól äkóó nyé, áyāl echēm, bon kénzēé awě äkään nĩmē metake nlém káŋ ne a asóg, äkūd e'soóson. ²³ Nzé bétágté nyé á dyad ahóg, nyényəged nyéke ádíníí. Ne mbále, nlāŋge nyé nén mēé, nyéepaá nsón amad á myad mé alon á Israel mésyāäl, bon Mwān-a-Moonyon ápag. ²⁴ Mwān-a-ayáge eetóméé mod awě ayágte mó. Mbəledε-’ε eetóméé eche sāŋ. ²⁵ Né-óó mwān-a-ayáge eetāŋgenéé née áhēdēé edúbé éche étómé éche mod awě ayágte mó. Mbəledε-’ε ámpē eetāŋgenéé née áhēdēé edúbé éche étómé éche eche sāŋ. Nzé béchúúdé sáá-a-mbwóg bán Belzebule, né béchúú bad äbe bédé áwe ndáb mĩn nĩme mébébé tómaa nē.

*Mod awě bétāŋgéné abāŋ
(Luk 12.2-7)*

²⁶ “Né-ṣṣ nyéebáá’ moonyon. Ayāle dyamdyam déesaá á e’koñéd-te áde déebíd áwed. Ké ahóg-ke déesaá, áde ásóomé bon bán déebyéénné. ²⁷ Mam mésyāal míme nlanḡeé nyé á ehintén-tê, nyéhôb mós á e’nyínen bé ekide. Mésyāal-le míme nyéwógé á kun-tê, nyékal mós á nhéné. ²⁸ Nyéewógé mbwóg ne moonyon awě ahēle awúú ekob é yāl, bon eéhēlē’ edáádəḡ awúú. Bon nyébáa Dyōb áde ahēle abébéd ekob é yāl, abébéd-te edáádəḡ á dū-á-muú. ²⁹ Eesaá mbále nén bán, bésóme’ ndun ébe ayāle kábpe póg-ε? Ké nê, ké póg eehúnéé á ndəəb ésebé á nkwenten míme echen Sāḡ Dyōbe. ³⁰ Bon ne nyé, Dyōb ábíí káəḡne mesonḡé mé e’sid ábe é’dé nyé á nló. ³¹ Né-ṣṣ, nyéewógé mbwóg, nyédé etógnén tómaa ndun, ké ěmbuú ké áte.

Abid Yesue mbón,
ké’ε ábāḡ mós áyāl
(Luk 12.8-9)

³² “Kénzée awě ábid me mbón á’sō é’ baányon, me-’ε mēbíd mós mbón á’sō wée echem Sāḡ awě adé ámín. ³³ Bon kénzée-’ε awě ábāḡ me áyāl á’sō é’ baányon, me-’ε mēbāḡ mós áyāl á’sō wée echem Sāḡ awě adé ámín.

Yesue ad ngabén chós
mápééné átinté e baányon
(Luk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “Nyéewém tán nén bán, nhyedé á nkōḡsé ápreen nsan. Aáy, meépedeé ápreen nsan, bon ngabén. ³⁵ Mpedé ákón mwān a mwenchóm átəḡḡen sáá, mwān a mmwāád átəḡḡen nyaá, mmwāád-te átəḡḡen nyāḡ-kálé. ³⁶ Bad bé ekoyí bé mod bēbíd áwe ndáb-te dēn.

³⁷ “Kénzée awě adəá nyaá ké’ε sáá tómaa me eékwognedé awēm mbapεε abé. Kénzée-’ε awě adəá awe mwān a mwenchóm ké’ε awe mwān a mmwāád tómaa me, eékwognedé awēm mbapεε abé. ³⁸ Kénzée-’ε awě éepém ádē awəḡ se áhídnē me, eékwognedé ábē awēm mbapεε. ³⁹ Kénzée awě ahēde ádē alonḡé ason, ábōd dós. Bon kénzée-’ε awě ábōd ádē alonḡé ayāle echēm, ákud alonḡé áde déemaá’.

Nsábe ní Dyōb ne bad
ábe békobe’ ábē bembəledε
(Mak 9.41)

⁴⁰ “Kénzée awě akobé nyé nken, né me-εé ákóbé nken. Kénzée-’ε awě akobé me nken né echem Sāḡ awě alómé me mós ákóbé nken. ⁴¹ Kénzée awě akobé nkal é’dəádəḡ nken ayāle ádíí nkal é’dəádəḡ, ákud nsábe mé nkal é’dəádəḡ. Kénzée-’ε awě akobé mod awě asáá nken ayāle ásáá, ákud nsábe míme mod awě asáá. ⁴² Ne mbále, nlanḡe nyé nén meé, kénzée awě abagé ké mendíb mámwé ngēn wée anén nhóg awě ahíde me, ké ane awě eébude etógnén abé, átəḡḡéné néε ákúdé nsábe ní Dyōb.”

11

Jōne, Ndusene alómé
ábē bembapεε wée Yesue
(Luk 7.18-35)

¹ Ade Yesue amáá ábē bembapεε dyōm ne bébe nímén mésyāal alyəḡten, anhidé áde abwóg á hōm áke déyáged ne ákal eyale é Dyōb á myad míme mébédé benben ne áhed.

² Ene pónde Jōne, Ndusene ambé á mbwəḡ. Ade áwógé mam mésyāal míme Krístəə ábélé’áá, anlóm ábē bembapεε áwē. ³ Anhób áá béseded mós bánken, mós adé ane awě Dyōb áhóbé áá mósłōm-ε, ngé bésine’ mod ampée? ⁴ Héε Yesue átímtanné bó áá, “Nyétime’ ámbíd, nyéke nyéláa Jōne mekan míme nyéwógé ne míme nyényínné díd. ⁵ Nyéláa mós bán, bad ábe bēnkwx ndím bényínne’, ábe bésyáḡtáá, békag bwām, ábe meləḡ ménkōbpē, bésáá. Abe bēnkwx ndóg bəwógne’, ábe bēnwē, bəpuude’, nkaləḡ ní

bwâm-me ámpē ríkaltē wée betóótōkē bé bad. ⁶ Nnam ríbbê-ε ne kénzée awě eéhəŋlɛne nlem á abum t̄ŋgene me.”

Yesue ahóbé t̄ŋgene

Jone Ndusene

⁷ Ade bembapεε ábē Jone bétimεé ámbíd nē, d̄óo Yesue ábóótédé ndun e mod echě embé áhed akale t̄ŋgene Jone. Ansedéd bó aaken, “Póndé echě nyémbídtē áke dētán Jone á ehyánge, cheé nyéwēmtēnnē bán nyéēnyín? Apab á chyaá áde epub éságtεé-ye? ⁸ Cheé nyénkongé abíd áke dé anyín? Mod awě ahédé mbóté echě ébóó bwámbwam-ε? Bad ábe behág échē ndín é mbóté bédyεε dásō á ndáb é k̄ŋ. ⁹ Nyéláa me, cheé nyémbídtē áke dényín. Nkal é d̄ad̄ad̄əŋ m̄óo nyénkεé anyín-ε? Nē dēn! Ne mbále nlan̄ge nyé mεé, nyényíné mod awě atómé nkal é d̄ad̄ad̄əŋ. ¹⁰ Jone m̄ó adé ane awě behóbé’áá áde bétélé e’yale ábe Dyōb áhóbé áá, ‘Nóné’, n̄lómé rímēm mēsénze ríme mēsēbē we á’sō, áboŋsen we nzii.’ ¹¹ Ne mbále, nlan̄ge nyé nén mεé, mod ké nhóg awě abídé á abum dé mmwaád eetómεé Jone, Ndusene. Boŋ ké nē, mod awě adé ndimten áyāle bad ábe bédé á nkamlɛn ní mín, adé etógnén tómaa Jone. ¹² Bootya ne póndé echě Jone, Ndusene ábóótédé nkalan̄ rí Dyōb akal k̄áŋ ne epun é’chii, nkamlɛn ní mín ríkude metake híin á mekáá mé bad, e’wan̄ge é’ bad-te é’kume mímē nkamlɛn nzum.* ¹³ Mbéndé ne bekal bé d̄ad̄ad̄əŋ behóbé t̄ŋgene rímē nkamlɛn k̄áŋ ne póndé echě Jone. ¹⁴ Né-ɔ́, nzé nyébōŋséné échab ehób adúbe, Jone m̄ó adé ane awě behóbé’áá áde bēnhōpē bán, Elaijaa ahúε’. ¹⁵ Kénzée awě awóó metúu áwóge’.

¹⁶ “Boŋ cheé méhəgténné nyon̄gel e’chii? Enén nyon̄gel edii n̄ŋgáne bēndem ábe bédyée á dyad-tē, boŋ bélébpē nhóg ne aníní,

¹⁷ bán, ‘Sétóngé nyé e’lon̄,

boŋ nyéeságeé.

Sékónné nyé nk̄áŋgé rí kwéed,

boŋ ké nē nyéélēbēē.’

¹⁸ Ayāle, Jone abédé, eéyake’áá ndyéed adyé, eemwáge’áá-ε mím, behōbē bán, ‘Ed̄ad̄əŋ é mbéb édé m̄ó áte.’ ¹⁹ Mwān-a-Moonyon̄ apedé, ádyāg ndyéed, ámwāg-ke mím, behóbē bán, ‘Nyénóne m̄ó, ad̄ad̄əŋ ndyéed bwámbwam. Mmwé-mímε nḡēn, awon̄ne belad bé tááse ne bebel bé mbéb.’ Boŋ k̄áŋ ne á asóg, mam ríme mébenléd mélūmēd nén bán, debyée á Dyōb át̄ŋgéné.”

Myad ríme bad bēnkēndúbéé Yesue

(Luk 10.13-15)

²⁰ Bad ábe bēbédé á myad ríme Yesue ámbenléd ekud é menyáké áte bēnkēnhəŋlénné ádab abé dé mbéb. Né-ɔ́ Yesue ambootéd bó akáne áte, ²¹ áhōbē áá, “A-bad bé Korazin, ébēn nyé ebébtéd! Ebēn nyémpē ebébtéd á-bad bé Betsaida! Ayāle nzé émbē bán, ndāle é mekan éche Dyōb ábélé áwēn myad, mēmbenléd nē á dyad á Tirε ne dyad á Sidon, né bēnwāā melebe se etūn, bēmwagtéd-te mbúbú áyāl álúmed nén bán, behəŋléné ádab abé dé mbéb. ²² Mbále, nlan̄ge nyé nén mεé, á mbwe mé nkáásé, nkáá ríme bad bé Tirε ne bé Sidon mébē mwāmp̄in tómaa rímēn. ²³ Nyé bad bé Kapenahum ámpē, nyéwēmtan bán, nyémaá ape ádyōb, boŋ bésudéd nyé k̄áŋse ásē á dū-á-muú. Nzé menyáké ríme Dyōb ábélé áwēn dyad mēmbenléd á Sodom† né ádē dyad ádii ádé chii. ²⁴ Boŋ ne mbále nlan̄ge nyé nén mεé á mbwe mé nkáásé Dyōb délūmēd nḡal ne bad bé Sodom tómaa ne nyé.”

Yesue alébpē bad áá,

béhyag áwē

(Luk 10.21-22)

* **11:12** E’wan̄ge é’ bad-te é’kume mímē nkamlɛn nzum káa m̄pag ne ewan̄ge.

† **11:23** Dyōb démbēbéd dyad á Sodom áyāle ebébtéd éche émbē áwed.

²⁵ Ene Póndé Yesue anhób aá, “A-Tê, Sánḡwéé a nkoḡ ní mín ne ní sé, nságnen mbê ne we, áyāle elúmté mpín ní bëndem mam míme ébāḡné bad bé debyéé ne bad bé nsōḡten. ²⁶ Ee, A-Tê, nê dën dōó édáá weé ébenled.” ²⁷ Dōó ábádeé aá, “Echem Sán ebagé mekan mésyāāl áwem mekáá. Mod ké nhóg eékoḡtéé mwān abíi ésebé Dyōb Titée. Mod ké nhóg-ke ámpē eebíi’ é ngáne Titée ákoḡté abé ésebé mwān, ne kénzéé awē mwān ádáá aá mólúmed mó.

²⁸ “Nyéhyag áwēm, nyé bad bésyāāl ábe nyékómé nted míme rídélé apém, mēbe nyé nkóme-áte. ²⁹ Nyékwentēn áhíd mímēm mekuu, nyéyáḡke-’e awēm, áyāle mpwiítédé, nchií-’e nlém á abum. Nyéhyag, nyéékud nkóme-áte. ³⁰ Ayāle ayáged ádēm déelēléé áte, nted mímēm-me méedeléé.”

12

Atón dé Mbwe-mé-nkóme-áte (Mak 2.23-28; Luk 6.1-5)

¹ Mwāmpín ní póndé ámbid e nê, Yesue ne ábē bembapēe bétómé’áá á nzag é nguntê.* Nén ábédé á mbwe-mé-nkóme-áte. Nzaa ewagáá ábē bembapēe. Né-óó bēmbootéd e’sóg é ngun apád, bépāke’, bedyág. ² Befarisia bényín nê, dōó bélāḡgeé Yesue bán, “Nōné’, ábōḡ bembapēe bébele dyam áde mbéndé éebagéé kunze Abel á mbwe-mé-nkóme-áte.”† ³ Dōó Yesue átimtanné bó aá, “Nédē nyéēláá’ é mbéd á kálag e Dyōb dyam áde kōḡ Dabide ámbenlé áde nzaa ékóbé mó ne ábē bad-ε? ⁴ Eténlédé nén bán, ansól á Ndáb-e-Dyōb mó ne bad ábe bēnwōón mó, bedyé e’wele ábe é’bédé nde e Dyōb, ábe eched mbéndé eebagéé mod ké nhóg kunze ádyé. Ké bad ábe bēnwōón mó bēnkētāḡḡénné adyé. Beprise bēnpen bóó bēntāḡḡēn adyé. ⁵ Káa nyéēláá’ é á mbéndé eche Mosēe nén bán, mbwe-mé-nkóme-áte téé, beprise bé Ndáb-e-Dyōb bēkwag mbéndé e mbwe-mé-nkóme-áte áyāle nsón míme bébeléé boḡ ké nê, nê déesaá mbéb á’sō é’ Dyōb-ε? ⁶ Nlāḡge nyé nén meé dyam áde hén bōōb áde áde etóḡnén tómaa Ndáb-e-Dyōb. ⁷ Eténlédé ngáne Dyōb áhóbé aá ‘Chōm éche rēhednéé bad édíi nlém ní ngol saké abe dé mende.’ Nzé nyēnkoḡ ábēn e’yale asōḡten né nyéēhēlē-ε nyéchāḡé bad bán, bédé bebel bé mbéb áde béebeléé mbéb. ⁸ Nyébíi-óó nén bán Mwān-a-Moonyoḡ awóó nkamlēn káḡḡne ámín e mbwe-mé-nkóme-áte.”

Yesue achōḡté mod *awē ekáá éwédé* (Mak 3.1-6; Luk 6.6-11)

⁹ Ámbid e póndé, Yesue anhidé hê, áke asól á ndáb e mekáne. ¹⁰ Mod abédé áhed awē ekáá éwédé. Bad behóg ábe bēhédé’áá Yesue awusé akóben, bēnsedéd mó bánken, “Eched mbéndé ebagé kunze ádid mod bwām á mbwe-mé-nkóme-áte-ye?” ¹¹ Dōó ásedtéé bó aáken, “Nyé ahéé mímē mpōm ní mbód méhūnnē á echóg-te á mbwe-mé-nkóme-áte boḡ eékag mó ahúd? ¹² Nzé nyéhēle-ε nyébel nê ne mbód ngēn, tóḡtēnnē moonyoḡ awē adé etóḡnén tómaa mbód. Né-óó, mbéndé eesaá nén bán mod eebēlē bwām á mbwe-mé-nkóme-áte.” ¹³ Dōó álāḡgeé ane mod awē ekáá énwēé aá, “Sálé ekáá áte.” Asále áde ane mod ásánlé ekáá áte, ekáá éndyεé mó bwām ámpē néε échíníi. ¹⁴ Ade nén ábēnlédé, Befarisia bēmbid á ndáb e mekáne, bébootéd Yesue ahāḡe, áwúu mó.

Yesue, mbaledé awē Dyōb ápwédé

¹⁵ Yesue ambíi aá bēhāḡke mó. Nê dēmbēl anhidé áde abwóg á hōm. Ade áhídté, ndun e mod enhíd mó, anchoód-te bad bé nkole bésyāāl. ¹⁶ Boḡ ansím bó etúu áte aá béelāḡḡé bad nyaa e mod eche módíi. ¹⁷ Ambel nén álóned e’yale ábe Dyōb dénlōmēnnē nkal é’dáádāḡ Yesayaa aá,

¹⁸ “Nyénōne’, awēm mbaledé nén awē nípwédé, ndáá mó nwógne-’e mó menyīḡge.

* **12:1** Echê ngun ébédé nyaa e ngun eche bēbenléé e’wele. † **12:2** Bad bēnkētāḡḡénné nsón Abel á mbwe-mé-nkóme-áte. Ne Befarisia, apád áde bembapēe bēpádé’áá ngun ébédéé néε Abel dé nsón.

Mëlōm échēm edǎǎdǎŋ ébē ne mó.

Abidēd mbakú echē etyéémé áfintē e bad ábe béesě bad bé Israel.

¹⁹ Eebelélé nswaŋ ne bad, éetǎgé-'aá.

Béewóg-kaá mó ehób á dyad-tē.

²⁰ Eekógédtē ngen echē enǎgkē, éedíméd-taá etrukǎŋ éche éhede adím.

Abel nén kǎŋ né mbeltéd ní bwám múmó rítédé etál.

²¹ A dīn ádē dǎǎ bad ábe béesě bad bé Israel bésúmmé nlém.”

*Bad bán Yesue abenlaad
ngine eche Belzebule*

(Mak 3.20-30; Luk 11.14-23)

²² Dǎǎ bépééné mod wée Yesue, awě ankwě ndím, ákwē-'ε ebóbé áyāle edǎǎdǎŋ é mbéb émbē mó áte. Yesue anchoód mó. Ambootéd anyínen, áhōbē-'ε akan. ²³ Ade bad bésyāǎl bényíné nē, yǎl enkóm bó áte bwámbwam. Bēn ne bēn bēmbootéd ahób nén bán, “Ehele-se ébé né anén mod adii mwān a mbyaa níme Dabide awě bésiné-γōō?” ²⁴ Boŋ áde Befarisia béwógé nē, bēnhōb bán, “Saá ngine eche Belzebule awě akamlan e'dǎǎdǎŋ bé mbéb chǎǎ ábenlaadté ábided bad e'dǎǎdǎŋ bé mbéb áte-γe?”

²⁵ Yesue ambíi nímāb mewēmtēn, né-ǎǎ, anláá bó aá, “Aloŋ ké ahéé áde ákábné áte, boŋ nchemtēn méesě, débēb. Dyad ké ahéé-'ε, ké'ε abum á ndáb áde ákábné áte, boŋ nchemtēn-ne méesě, déetyēmēē. ²⁶ Né-ǎǎ, nzé Satanε awanne Satanε, né awanne eche yǎl. Chán-nō nímē nkamlēn méhenlé atyéem? ²⁷ Nzé ngine eche Belzebule chǎǎ níbenladté ábided bad e'dǎǎdǎŋ bé mbéb áte, né ngine eche nzéé-'ǎ ábēn bad ábe bēbídte e'dǎǎdǎŋ bé mbéb bēbenladté? Bēn bóǎ békwid nyé nkáá. ²⁸ Boŋ ngáne édíi nén bán ngine e Edǎǎdǎŋ é Dyōb chǎǎ níbenladté ábided bad e'dǎǎdǎŋ bé mbéb áte, nē álúmte nén bán nkamlēn ní Dyōb nípedé áfintē echēn.

²⁹ “Mod eéhēlēē-se asál á ndáb e mod a ngine se ádūm ábē bwēm ésebán asébpé mó ahaŋ. Amaa-'áa mó ahaŋ boŋ atéd ábē bwēm é'syāǎl.

³⁰ “Kénzée awě éesě ne me, né atāŋgan me. Kénzée-'ε awě eewōŋgán me álad, né apáa páán. ³¹ Né-ǎǎ, nlāŋge nyé méé, Dyōb délagsén bad mbéb ké ríhée níme bēbélé ne nzyáŋ ké ehée eche bésyáá Dyōb. Boŋ kénzée awě ahóbé e'bébtéd é' mekan tāŋgene Edǎǎdǎŋ éche Esáá éekudté alagsen. ³² Dyōb délagsén kénzée awě ahóbé eyale é mbéb tāŋgene Mwān-a-Moonyoŋ, boŋ déelagsénné kénzée awě ahóbé eyale é mbéb tāŋgene Edǎǎdǎŋ éche Esáá, ken bóǎb ké'ε á pónde echē ehúé'.

*A epum dǎǎ bécheméé bwel
(Luk 6.43-45)*

³³ “Nzé epum é' bwel ébóó, né bwel ábe é'chyáá échē epum bómpē é'bóó. Nzé epum é bwel ébébé, né bwel ábe é'chyáá échē epum bómpē é'bébé. Ayāle á epum dǎǎ bécheméé bwel. ³⁴ Píi e nyě chēn! Chán nyéhēléē-se nyēhób mekan mé bwám, áde nyé bēn nyédíi mbéb? Mam níme rílóné mod á nlém-tē, mǎ-'aá mébide mǎ á nsál. ³⁵ Mod a bwám abele bwám áyāle é'bídé mǎ á nlém-tē wée bwám é'kóŋnéde. Mod a mbéb-pe abele mbéb áyāle níbídé mǎ á nlém-tē wée mbéb ríkóŋnéde. ³⁶ Nlāŋge nyé nén méé, á mbwe níme Dyōb dékāádtē bad bé nkōŋsé, mod tée ábē nzǎm echē enkǎŋ boŋ ahób ekúkú é eyale tée échē ámbidēdtē á nsál. ³⁷ Né-ǎǎ, kéchéé éche wēnhōbpe chǎǎ ékǎŋ boŋ ésūū nzǎm káa ékwe nkáá.”

*Béhédné Yesue e'chemléd
(Mak 8.11-12; Luk 11.29-32)*

³⁸ Dǎǎ doŋge dé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bēlāŋgēé Yesue nén bán “A-meléed, sēhede nén bán élúmed sé e'chemléd ábe é'lúmte nén bán echoŋ ngine ehúú ne Dyōb.”

³⁹ Yesue antimtén bó aá, “Echēn ebébtéd é nyongel, nyéhēdēē Dyōb awógen, nyéhede-'ε e'chemléd bé menyáké! Boŋ nyéekudté nzése e'chemléd bé menyáké ábe nkal é'dǎǎdǎŋ

Jonaa. ⁴⁰ Jonaa ambé e'pun é'láán á abum á súu e mbáá-tê. Melemlem dóo Mwän-a-Moonyon abēē á ndoob-sé e'pun é'láán. ⁴¹ A mbwε mé nkáásé, bad bé Ninive bényemé á soη-tê nchoo ne enén nyonḡel e bad. Bétyēēm mbón echē ēkwid enén nyonḡel e bad nkáá, áyāle áde Jonaa ákánlé'áá bad bé Ninive eyale é Dyōb, bēntédé abel dé mbéb. Bon mod adé hén bōob awē atómé Jonaa, bon nyéewóglánné mó. ⁴² A mbwε mé nkáásé, mmwaád awē akamlánnáá alon á Seba, ányemé á soη-tê, nchoo ne nyonḡel e bad bé' chii, átyēēm mbón echē ēkwid bó nkáá. Bēkwē nkáá áyāle áde Solomonε áyágté'áá, ane mmwaád ambíd se nchabnede wéε nkōḡsé rísógé áhyε dé awóglen mam mé debýéé míme Solomonε áyágté'áá. Bon chii nén mod adé hén awē atómé Solomonε.”

*Nzé edáádəη é mbéb
étimé mod á yāl ámpē
(Luk 11.24-26)*

⁴³ Yesuε ambád ahób aá, “Nzé edáádəη é mbéb ébídé mod áte, ébelé ébwāgē á ehyánḡe áhed abwóg áde ékōmméé áte. Nzé éekude, ⁴⁴ ébelé éhób aá, ‘Mētīm ámbíd á ndáb eche mémbídtē áte.’ Apε áde épagké ébelé étán néε chōmchōm éesaá á ndáb-te, néε ndáb ésáá áte ne néε bēnábpé-’ε chό áte. ⁴⁵ Héε ékagké bōob, éke épēēn e’dáádəη bé mbéb bēmpēe saámbé ábe é’dé ebébtéd tómaa mwēn, bon é’hyε é’sól ane mod áte, é’bwóg-ke e’dii áhed. Enε pōndé, ane mod abāḡ ebébtéd tómaa ngáne ánsēbēē abé. Né-óó, nê dóo ébenlédté ne nyonḡel e ebébtéd e’chii.”

*Túmbé eche Yesuε
(Mak 3.31-35; Luk 8.19-21)*

⁴⁶ Ade Yesuε álāḡgéé bad mímén mekan, nyaá ne Yesuε baányan bēmpē bétyéém á ebwóg-te. Béhéde’áá Yesuε ábel bon bōōbōó békál. ⁴⁷ Hê dóo mod nhóg álāḡgéé Yesuε aá nyaá ne baányan bépédé, bésine mó ebwóg-te, ákalen mó.† ⁴⁸ Héε átímténé ane mod aá, “Nzéé adé echēm nyan, benzéé-’ε bédé bānned?” ⁴⁹ Hê dóo Yesuε ányíitanné ábē bembapεε ekáá bon áhōbē aá, “Echēm nyan ne bānned bōó bēn! ⁵⁰ Kénzéé awē abele mam míme awēm Titéε awē adé ámín áhedéé adii mwānned abé-’ε echēm nyan.”

13

*Ngan e mbál-e-bū
(Mak 4.1-9; Luk 8.4-8)*

¹ Mmē mbwε mēn ámbíd e nê, Yesuε ambíd á ndáb-te wéε ámbēē, áke ádyēē ásē á nkin mé edib-é-nzab é Galilia, áyáged bad. ² Bad ábe bēmpē áhed bēntōmtēn abuu áte. Nê dēnkōḡ ansól á bōle-tê, ádyēē ásē áyáged bó. Abē bad bésýāāl bétyēēm á nkin bēwōglān mó. ³ Abēnládtáá ngan áyáged bó mekan híin. Ankalé bó ngan aá, “Nkwel-é-nzag nhóg ankē mbál asob á nzag-tê. ⁴ Ade ásobéé mó nê, donḡe dénhūn á nzii-tê, menon mēmpē, mémad mó asōmted. ⁵ Donḡe dénhūn á meláá-tê wéε ndoob énkēmbuú’ é áte. Enwāmsēn abíd ásē ngáne ndoob énkēnchabpé ásē áhed. ⁶ Bon néε enyen é ngíne épédé, ényāād ábē bwēm é’wé-’ε, áyāle nkan ménkēnsónlé bó á ndoob-tê bwām. ⁷ Mbál mēmpēe ménhūn wéε mekōd médíí. Néε mekōd mē mékwógé, mékán akwog áde ábē bwēm. ⁸ Bon donḡe dé mbál démpēe dénhūn á ndoob e bwām. Mmén mbál mémbíd ásē bwām, ríchyáá-’ε bwāmbwam. Donḡe dé e’sóg dénwālē mbwókel é mbum, donḡe móom ntóób, ábíníí-’ε móom méláán.” ⁹ Ade Yesuε ámadé nê, ambád áte aá, “Kénzéé awē awóó metúu áwóge’.”

*Nzəm echē ekáá bon Yesuε
ábenláád ngan áyáged bad
(Mak 4.10-12; Luk 8.9-10)*

† 12:47 Donḡe á kálag dé e’só déewóó’ é mímén nchoo.

¹⁰ Ambíd e nê, bembapεε ábe Yesuε bêmpě mó benben boη bésεdté mó bánken, “Cheé ékáá boη ébenláád ngan áyáged bad?” ¹¹ Yesuε ankwentén bó aá, “Dyöb ábágé nyé kunze ábíi kun é nkamlen mí mín, boη ene kunze eébagndεé ne bad bémpée. ¹² Kénzée awě awóó nsōnten ní kun é nkamlen mí mín, Dyöb débād mó míme nsōnten abε, ábel nén átōmten awón. Boη kénzée awě eewóo, Dyöb dékobén mó ké mwá nsōnten awě áwóo. ¹³ Nzom echě ekáá boη ríkanlé bad ngan edii áyāle bényíne’, boη béechemée, bėwóge’, boη béēsōntānnē. ¹⁴ Nén álōnte e’yale ábe Dyöb dénlōmēnnē nkal é’dáádəη Yesayaa aá, ‘Nyéewōg awóg-ne-awóg boη nyéesōntēnné, nyéenyīn, anyín ne anyín boη nyéechemmé.

¹⁵ Nhóbe nén áyāle ábén bad béhelée dyam ayáge ámpē. Békólé metúu, bėládé-’ε mīd. Bėewógkė, bėenyín-naá dyamdiam.

Nzé énkēmbé nê, né bényīn, bėchēm-’ε.

Né bėwōgēn metúu, nlém mímb-πε rísōnten.

Nzé bėbėlé-’ε nê, né bėtimén me, né mēchoód-te bó.’ ”

¹⁶ Héε Yesuε ábádeé ábē bembapεε aláa aá, “Nsimé rídé ne nyé áyāle nyényíne’ mam míme nyényíneé, nyéwōgē-’ε mam míme nyéwógeé. ¹⁷ Ne mbále, nlānge nyé nén meé, bekal-bé-e’dáádəη ne bad bé Dyöb híin bėnwanén ányín mekan míme nyényíne ne áwóg mekan míme nyéwógé boη bėnkényinné, bėnkėnwóg-kaá.

Yesuε atógkė ngan e nwén-é-mbál

(Mak 4.13-20; Luk 8.11-15)

¹⁸ “Bóob-póó nyésōnten ngáne enén ngan e nwén-é-mbál edii. ¹⁹ Nzé mod awóge eyale tēngene nkamlen mí mín, boη eesōntene chó, Satanε abelé áhyε, ahúd mó chó á nlém-té. Echén ndín é bad edii nēngáne mbál míme ríhúné á nzii-té. ²⁰ Mbál míme ménhūn á meláá-te rílūmte bad ábe bėkobe’ eyale é Dyöb ne menyīnge ábwōg-ábwōg áde bėwógé chó. ²¹ Boη échē eyale éewēnnāadté bó á nlém-té. Bėdúbpe chó á esōη é póndé boη nzé ndutul ne metake bėpédé áyāle échē eyale, bėdol yāl ámbíd. ²² Mbál míme ríhúné á mekōd-te rílūmte bad ábe bėwóge eyale é Dyöb, boη kááη ne á asóg, mpúlé mé nkōjsé ne adəη dé abud á bwēm awón ákán bó nlém áte. Nê ábele’, bėhelée ahəjlen ábel mam mé bwám. ²³ Mbál míme mós-’ε méntān kase e ndóob rílūmte bad ábe bėwóge eyale é Dyöb boη bėsōntān-ne chó. Abén bad bėbele kase é mekan nēngáne e’sóg é’ ngun ábe é’wánlé mesōngé mé mbum é ngun mbwókel móom ntóob, ne móom meláán.”

Ngan e mesison

²⁴ Yesuε ankalé ene ndun e mod ngan empée aá, “Nkamlen mí mín rídé nēngáne mod awě awéné kunze é mbál áwē nzag-té, ²⁵ boη ámbíd e nê, nkūu nhóg áde bad bėmáá akún, mod a ekoyí awě ane mod nhóg, anké á nzag e ngun-té wē, awén mbál mé mesison ²⁶ Ade ngun chē ébóótédé akwog, dóo bad bényíne bán mesison mómpē mékwoge’ áwēd-te. ²⁷ Bembaledε ábe ane nwóo-nzag bēmpě áwē, bésεdté mó bánken, ‘A-Sáη, éesaá mbále bán, mbál ní ngun mí bwám móo wénwēnnē á nzag-té-yε? Chán ébenlédé boη mesison mékwōg áwēd-te?’ ²⁸ Dóo ákwentanné bó aá, ‘Mod a ekoyí awēm nhóg mó awéné míme mesison.’ Ábē bembaledε bėnsédéd mó bánken, ‘Séke séhub mesison mé ásē-yε?’ ²⁹ Ankwentén bó ámpē aá, ‘Aáy. Nyéehūbē’, áyāle nzé nyéhóbé bán nyéhube’, nyéehubén bóobe ngun. ³⁰ Nyémwε ngun bóobe mesison bėkwoge’ kááη ne áde póndé épée eche bėpādté chó. Ene póndé dóo melāá’ é bepád meé, bésébe bėhūd mesison, bėlad mó áte boη bėhyáád mó. Ámbíd e nê, dóo bėpādtē ngun, bėbānē chó áwēm etág-te.’ ”

Ngan e mbál-e-bū

(Mak 4.30-32; Luk 13.18-19)

³¹ Yesuε ankalé ene ndun e mod ngan empée aá, “Nkamlen mí mín rídé nēngáne mbál-e-bū echě mod átédé boη awén áwē nzag-té. ³² Mbál-e-bū edé mwāmpīn bwāmbwam

nzé béhəgténé ch́o ne mbál mémpēe. Boŋ nzé ekwogé, ekəle' tómaa məl mėsad mėsýā́l. Menən méhyag-ke m̀m alón á ngen-té.”

Ngan e esulten
(Luk 13.20-21)

³³ Yesue ambé ákālē bó ngan empée aá, “Nkamlen mí mín rídé nēngáne esulten éche mmwaád ámuúnédé asii á pān é mbumé ní ngun éláán kóáŋ ésule.”

Nzəm echě ekáá boŋ Yesue
ábēnláád ngan
(Mak 4.33-34)

³⁴ Yesue abēnládtáá ngan áyáged bad. Eeyágte'aá dyamdyam ésebán abēnlédé ngan. ³⁵ Ambel nén álóned e'yale ábe nkal e'dáádəŋ ánhəbpē nén aá, “Měbēnléd ngan nzé nhóbe wée bad. Měyāgēd bó mam míme bēnkēmbíí'é bootya á mbooted mé nkōŋsé.”

Yesue atógké ngan e mesison

³⁶ Yesue antedé ene ndun e mod, áke asól á ndáb-te. Ahed d́o abē bembapēe bétáné mó, boŋ bēlāngē mó bán, “Tógnéd sé ngan e mesison.” ³⁷ Yesue antimtén bó aá, “Mod awē anwén míme mbál ní bwām adii Mwān-a-Moonyon. ³⁸ Nzag edii nkōŋsé. Mbál ní bwām rídii bad ábe bédé ásē e nkamlen ní Dyōb. Mesison médii bad ábe Satane. ³⁹ Mod a ekoyí awē ane nwóó-nzag-ke, awē anwén mesison áwē nzag-té mó adé Satane. Póndé eche bépádeé ngun ch́o edé asóg dé nkōŋsé. Bepád bé ngun-ne bédii ángel. ⁴⁰ Ngáne bēladéé mesison áte boŋ béhyáád mó, melemlem nē d́o ébēē ne bad ábe Satane, nzé nkōŋsé nípedé á asóg. ⁴¹ Mwān-a-Moonyon álōm éche ángel áhúd bad ábe bēbelte bad bēmpēe mbéb, ne bad bésýā́l ábe bébele mbéb. ⁴² Bēbwēm bó á dū-á-muú, áhed-taá béchyé'é, bēdyāg-ke meson á nsəl. ⁴³ Ene póndé bad ábe bēmbēl-le ngáne Dyōb áhedéé, bēpené' nēe enyen á nkamlen wée echab Sāŋ. Mod ké ahée awē awóó metúu, áwóge'.”

Ngan tēngene Nkamlen mí mín

Ngan e nhən míme mēnkoŋnéd

⁴⁴ Yesue ambád ngan empée aá, “Nkamlen mí mín rídé nēngáne nhən míme mēnkoŋnéd á nzag-té, boŋ nēe mod nhóg ádíbté mó, akútén mó. Menyŋge míme ámbēē mēnkəŋ anke bwēm é'sýā́l ábe ánwōŋgē asóm, ábel nén áke áchan ene nzag.

Ngan e aláá dé etógnén

⁴⁵ “Nkamlen mí mín rídé nhəgtén ámpē nēngáne mod a nyongé awē ahedé'áá meláá mé etógnén míme rídé nkun bwāmbwam míme áchanéé. ⁴⁶ Anyín áde anyíné aláá áde átómténé abon bwāmbwam, áde bésóméé, ankě abē bwēm é'sýā́l asóm, áchān-ne d́o.”

Ngan e mbínzé

⁴⁷ Yesue ankāl ngan empée aá, “Nkamlen mí mín rídé nēngáne mbínzé eche bekób-bé-súu bēbwémé á edib-te boŋ békób nyaa é súu ésyā́l. ⁴⁸ Ade mbínzé émáá alón, bēndōl ch́o á nkin, bēdyēē ásē ábən súu áte. Eche émbon adyé bēnhē ch́o á melongé-te. Eche ch́o-é énkēmbon adyé, bēmpim. ⁴⁹ Né-óó enén ngan elūmte ngáne asóg dé nkōŋsé débēē. Dyōb dēlōm éche ángel áhúd bad bé mbéb áfinté e bad ábe bésáá. ⁵⁰ Bēbwēm ábē bad á dū-á-muú. Ahed-taá béchyé'é bēdyāg-ke meson á nsəl.”

Ayáge dékālē ne dé nchun

⁵¹ Yesue ansedéd abē bembapēe ké bésóŋténé mímén mam. Bēnkwentén mó bán bésóŋténé. ⁵² Né-óó Yesue anláá bó aá, “Meléede a mbéndé ké ahée awē ayágké tēngene nkamlen mí mín adii nēngáne nwóó-ndáb awē abidte bwēm bé ekóólé ne bé nchun wée ákoŋgéé bwēm.”

*Bad bé Nazarēt béekobéé Yesue
(Mak 6.1-6; Luk 4.16-30)*

⁵³ Ade Yesue áamá ayáged ne ngan, anhidé áde abwóg á hõm, ⁵⁴ asú ámbid áwe dyad wée ámbidtē. Awed ayágté'áá bad á ndáb e mekáne. Bad ábe bēnwōg ngáne ayágtéé, yǎl enkóm bó áte bwāmbwam. Bésēdté bánken, “Héé múmó ákúdé enén ndín e debyéé? Chán múmó ámwagké-’ε nímén menyáké mésyāāl abel? ⁵⁵ Kíné saá mwǎn a kápéntaa ádí-yε? Saá Maria achyáá mó-yε? Kíné saá Jemse, Josebe, Simone ne Judase bóó bédé baányan-ε? ⁵⁶ Baányan bé bebaád bésyāāl-le ámpē béedyéé’ é á dyad-tē hén ne syánē-yε? Héé ákúdé enén ndín e debyéé? Héé ákúdé enén nyaa e ngíne échē ábenléé nímé menyáké?” ⁵⁷ Né-ǎó, bēnkǎó Yesue. Anláá bó aá, “Nkal e’ dǎǎdǎn awóó’ edúbé hõm ásyāāl étóméé áwē dyad ne áwe túmbé.” ⁵⁸ Ngáne bēnkēndúbéé Yesue, enkēmbenléé menyáké híin áhed.

14

*Kwééd echē Jone Ndusene
(Mak 6.14-29; Luk 9.7-9)*

¹ Ene pónde Herode awē akamlánnáá alon á Galilia anwóg mam níme Yesue ábélé’áá. ² Dóó álāngéé ábē bembalede aá, “Anén mod, Yesue, adii Jone, Ndusene awē ammad awē bon apuúdé. Néε ákǎá bon awón ngíne ábel nímén menyáké mésyāāl.” ³ Herode anhób nē áyāle anlóm bad aá békōb Jone, béhan mó, béhé-’ε mó á mbwōg. Ambel nén áyāle mwaád, Herodyase, awē mwǎnyan Filibe ánsēbēē awón. ⁴ Herode anhé Jone, Ndusene á mbwōg áyāle Jone anláá mó nén aá, “Weewóó’ é kunze áwón Herodyase, mmwaád awē mwǎnyon.” ⁵ Kénéε Herode áhéde’áá Jone, Ndusene awúu, abédé mbwóg ne bad bé Israel. Bad bé Israel bēndūbē bán Jone adii nkal e’ dǎǎdǎn. ⁶ Bon Herode antim Jone awúu. Nén dēmbenléé epun-éε Herode ábélé’áá ngande áwēmtēn epun-éε áchyāadtē. Echē epun mwǎn-a-mmwaád awē Herodyase anság esáke á’sō e’ bad bésyāāl. Nén dénwōgēd Herode menyīnge bwāmbwam. ⁷ Nén dēmbēl ambe mó akag. Anhób nén aá, “Mmwāg melē nén, mǎbē wε kéchéé éche éhédeé.” ⁸ Nyaa anláá mó chõm éche átāngéné sáá aheden. Né-ǎó anláá Herode aá, “Bǎg me nló níme Jone, Ndusene á taplēt-te hén bǎb.” ⁹ Nén dénwōgēd kǎn Herode ndutul bon ngáne ámmadté melē amwé á’sō wée ábē beken, ambeé kunze aá béhyene nló níme Jone ábe ane mwǎn-a-mmwaád. ¹⁰ Né-ǎó anlóm bad á ndáb e mbwōg ásél Jone nló. ¹¹ Bēmpēén nló mímed á taplēt-te, bēbē ane mwǎn-a-mmwaád, mó-’ε ábe nyaa. ¹² Ámbid e nē bembapεε ábe Jone bēnkē á ndáb e mbwōg bétéd mó ndim béke bélime, bon béke bēlāngē Yesue dyam áde ábēnlédé.

*Yesue adidtē ndun e mod
(Mak 6.30-44; Luk 9.10-17; Jón 6.1-14)*

¹³ Ade Yesue áwógé dyam áde ábēnlédé ne Jone, ansól á bǎle-tē áke á abwóg á hõm wée ábédé mwēmpen. Bon áde bad bēwógé bán Yesue amaá áke á bǎle-tē, bēnchené nímāb myad békēēn mekuu áhíd mó ámbid. ¹⁴ Ade Yesue ábíde á bǎle-tē, bon anyín ndun e mod, antómtén bó ngǎl abé, ámad-te bó nkole. ¹⁵ Ade bīn e’ bóótédé ahín, ábē bembapεε bēmpē áwē, bēhǎbē nén bán, “Hén áde á etūn-tē, pónde emaá-’ε atóm bwāmbwam. Láá ábēn bad bétimé’ á myad-tē níme méde benben, ábel béchan ndyééd eche bédyēē.” ¹⁶ Dóó Yesue átimtanné bó aá, “Béētāngeneé áke. Nyébó nyébe bó chõm éche bédyēē.” ¹⁷ Dóó bēhóbéé bán, “Sēwóó e’ wεle é’táan ne sūu ébe chēmpen.” ¹⁸ Yesue aá, “Nyéhyene’.” ¹⁹ Ade ábē bembapεε bépēénédé mó chó, anláá ene ndun e mod aá bédyεε ásē á nkǎákǎe mín. Hē dóó Yesue awánlé ábē e’ wεle é’táan ne échē sūu ébe á mekáá bon ánoné ámīn ásāgnān Dyōb. Ankabtéd bó áte, bon ábagé ábē bembapεε aá békabe ene ndun e mod. ²⁰ Bad bésyāāl bēndyē ene ndyééd békód, élyāg-ke ásē. Néε bēládé echē elyāgé ásē, enlón e’lón dyóm ne é’be. ²¹ Mesonjé mé bad níme méndyē ene ndyééd mémbe ké e’kálé é’táan. Mmé mesonjé mé bad mébédé-ε baachóm. Bēnkētónjé bebaád ne bēndem.

*Yesue akii á mendib-mfn
(Mak 6.45-52; Jón 6.15-21)*

²² Ambíd e nê, Yesue anláá ábē bembapεε aá, bésôl á bǎle-tê, békag á'sô á múde mé edib-é-nzab nímíní, bonj álāngē-ε ene ndun e mod aá bésūē' áwab mendáb. ²³ Ade moosyāál áamáá akε, Yesue anchágé á ekone mín ákáne. Ade ehíntén éamáá akwε, ambé abé áhed mwēmpen. ²⁴ Enén pónDé Yesue ábē bembapεε bēnchab bǎle abéεn átínté e edib-é-nzab. Bǎle étágé'áá, béehεle'aá akε á'sô áyāle epub é ngíne émbíd bó á'sô-te.

²⁵ Epog é mbwεmbwε Yesue ankε á mendib mín atán bó. ²⁶ Ade bembapεε bényíné mod akag á mendib mín, bēnəɲnéd, bélébé-ε esaád ne mbwóg ní ngíne, béhōbē-ε nén bán, “Nwú móó rídé.” ²⁷ Abwōg-ábwōg Yesue anláá bó aá, “Nlém mééhūnē nyé, me-εé ndé. Nyéebáá.” ²⁸ Dóó Petro álāngéé mó aá, “A-Sán, nzé édé bán mmōn-εé edé, láá me ríkε á mendib mín nǐpe wéε édíí nê.” ²⁹ Yesue anláá mó aá, “Hyág.” Dóó Petro ábídé á bǎle-tê ábootéd-te akε á mendib-mín āpe wéε Yesue. ³⁰ Bonj áde ányíné ngáne epub é ngíne étóméé, mbwóg ménkōb mó, ábootéd-te asú ásē á mendib-te. Dóó álébpé esaád aá, “A-Sán sōn, wōngén me!” ³¹ Melemlem mé pónDé Yesue ansād ekáá, acháá-ε mó, áhōbē aá, “Chán adúbe ádíí wε mwāmpīn nén, cheé ékáá bonj nlém ríhūnē wε?” ³² Néε Yesue bó Petro bésólé á bǎle-tê, epub énsōg atóm. ³³ Ade nén ábénlédé, ábíníí bembapεε ábe bémbē á bǎle-tê bémbéé Yesue edúbé, béhōbē-ε nén bán, “Ne mbále, edii Mwān a Dyōb.” ³⁴ Néε béchápé edib-é-nzab, bémpé á múde nímíní, á mbwóg e Genesaret. ³⁵ Ade bad ábe bémbē ádé abwóg á hōm béchémé Yesue, bénlōm bad bán bεpεen bad bé nkole bésyāál ábe bébéde ene pεd e alonj. ³⁶ Bad ábe bémpεén bad bé nkole wéε Yesue béchāɲ mó bán ámwε bad bé nkole bésiten ké mesó mé mbóté nímē. Né-óó bad bé nkole bésyāál ábe bēnsitén níme mesó mé mbóté béndyεé bwām.

15

Ayáged á bad bé' bōó
(Mak 7.1-13)

¹ Ambíd e nê Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bémbíd á Jerusalem, bétān Yesue, bésēdté mó bánken, ² “Cheé ékáá bonj ábōɲ bembapεε bééhídé' ayáge áde ábēd betaa bétédnédé sé? Béewobpéé mekáá nyaa eché éhεdneé bonj bédyē ndyééd.” ³ Yesue ankwentén bó aá, “Cheé ékáá bonj nyémpē nyééhídé' ngáne mbéndé e Dyōb éhóbéé aá débél, á etútú éche nyéhídéé ayáge ádēn dēn? ⁴ Dyōb áhóbé aá, ‘Béé sóó ne nyon edúbé.’ Ahób-pe ámpē aá, ‘Kéznéé awē ahóbé sáá ké'ε nyaá dyam dé mbéb áyāl bétāngéné béwúú mó.’ ⁵ Bonj nyé, nyéyágte nén bán, nzé mod awóó chōm éche ántāngēnē sáá ké'ε nyaá awōngen bonj alāngé bó aá móōbe Dyōb chó, ⁶ né éesaá nén bán atāngéné sáá bó nyanj* chó edúbé abεen. Abel áde mod ábélé nê, né nyéetédéé eyale é Dyōb néε dyam á etútú éche nyéhídéé ayáge ádēn. ⁷ Nyé bedog-badé! Nkal é'dáádəɲ Yesayaa antāngén áde ánhōbpé ne e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē mó tāngene nyé aá, ⁸ ‘Abēn bad bébage me edúbé é nsəl ngēn, bonj nímab nlém méesaá áwēm. ⁹ Edúbé éche bébageé me éesaá dyamdyam, áyāle báyágte bad áhíd mbéndé é baányon byánán édíí mbéndé é Dyōb.’ ”

*Mam níme mébele bonj
mod eesáá' á'sô é' Dyōb*
(Mak 7.14-23)

¹⁰ Héε Yesue áchēnléé ene ndun e mod bonj álāngē bó aá, “Nyéwóglen, nyésōɲten-ne me! ¹¹ Saké chōm éche ékag mod á nsəl ébele bonj mod eesáá' á'sô é' Dyōb, bonj chōm éche ébide mó á nsəl chóó ébele' bonj eesáá.” ¹² Ade áhóbé nê, dóó ábē bembapεε bépédé mó benben bonj bésēdté mó bánken, “Ebíí nén wéε dyam áde móhóbé ábébté Befarisia nlém

* 15:6 Sáá bó nyanj; donje á kálag dé e'só déewóó'ε bó nyanj.

á abum-ε?” ¹³ Yesuε ankwentén bó aá, “Bwεl téé ábe awêm Titée awě adé ámin éewénéé, béhüb bó ásē.” ¹⁴ Nyéchene bó. Bédii bad bé ndím ábe bélúmte bad bé ndím bémpēe nzii. Nzé mod awě akwedé ndím atómne mod a ndím ampée, búmō béhūn á echóg-te. ¹⁵ Petro anláá mó aá, “Tógnéd sé enén ngan.” ¹⁶ Héε Yesuε álángεé bó aá, “Kóση ne’ bοοb, ké nyémpē nyéēsóηténéé-yε? ¹⁷ Nyéenyínéé nén bán, chōm ké ehée éche mod ádyédé, ésóléé mó á nsəl, étim á abum-tê, boη ébídte mó á yəl-ε? ¹⁸ Boη mam míme mod áhóbéé mbíde mó se á nlém-tê. Mmén mam mó-’aá mébele mod boη eesáá’ á’sō é’ Dyōb. ¹⁹ Ayāle á nlém-tê dóo mewēmtēn mé mbéb méhúé’é míme mékəə boη ábelé mam mé mbéb nēηgáne, ewúen, akáb dé mesón á ndáb e e’wóngé, echíb, abíd á mbóη é metóm, ne mehóbēn á mbíd. ²⁰ Mmén mam móo mébele boη mod eesáá’ á’sō Dyōb. Boη saké adyé á ndyééd áde éewobpéé mekáá ngáne béhedeé, débēl boη eesáá.”

Adúbe áde mmwaád a Kanahan (Mak 7.24-30)

²¹ Ambíd e pónde, Yesuε anhidé áde abwóg á hōm átīm á pēd e mbwóg echē enchiitén myad mé Tirε ne Sidon. ²² Hē dóo mmwaád a Kana nhóg awě adyéé’áá áde abwóg á hōm ápééné awé áwē boη áhōbē nén aá “A-Sán, Mwān a mbyaa míme Dabide, sōn wóg me ngol! Awem mwān a mmwaád atage bwāmbwam, áyāle edəədəη é mbéb éde mó áte.” ²³ Boη Yesuε ekēntimténné mó dyamdyam. Hē dóo ábē bembapεε bétáneé mó, boη béchāā mó nén bán “Láá anén mmwaád wéé ákag áyāle ahídne syánē ntogag ámbíd.” ²⁴ Dóo Yesuε ákwentanné bó aá, “Bad bé Israel ábe bédé néε ndyōη mí mbód míme mbósó bóo Dyōb álómé me awōηgen.” ²⁵ Néε ane mmwaád áwógé nē, ankwě Yesuε á mekuu, boη áchāā mó aá, “A-Sán, wóngén me.” ²⁶ Dóo Yesuε ákwentanné aá, “Eesáá bwām átéd ndyééd e bānbān boη ebwémé mbwé.” ²⁷ Dóo ane mmwaád átimtanné mó aá, “Nē dēn A-Sán, boη kóσηne mbwé édyāg púuted é medyé éche ábab bésáá béhúnté.” ²⁸ Hē dóo Yesuε ákwentanné mó aá, “A-mwān-a-mmwaád, ewóo adúbe ámbáá. Ebenled ngáne éhedeé.” Melemlem mé pónde, ane mmwaád awe mwān-a-mmwaád andyéé bwām.

Yesuε achōηté ndun e mod

²⁹ Yesuε anhidé áde abwóg á hōm, ápōη á nkəg mé edib-é-nzab é Galilia. Ankě adyéε ásē á ekone mín. ³⁰ Ndun e mod empě áwē. Bépééné’áá bad ábe bésyágté’áá, ábe bēnkwe ndím, ábe mekuu ménwēē, e’bóbé ne ekud é bad bé nkole bémpēe. Bébánné’áá ábē bad bésyāāl á’sō wéε Yesuε, áchōōd-te bó. ³¹ Menyáké ménkōb ene ndun e mod áde bényíné néε bad ábe béēhōbe’áá akan néε béhóbéé akan. Abe mekuu ménwēē bentyēēm bwām, ábe bésyágté’áá békag bwām. Abe bēnkwe ndím bényínne’. Békeneé Dyōb á bad bé Israel.

Yesuε adidté ndun e mod (Mak 8.1-10)

³² Yesuε anchélé ábē bembapεε, álāngē bó nén aá, “Ndé enén ndun e mod ngol áyāle békébē ne me e’pun é’láán, béēwóo-’áa chōm éche bedyákē bοοb. Meéhēdēē meé béhide hén ne nzaa, áyāle béhele se béhún ásē á nzii.” ³³ Dóo ábē bembapεε bē bésēdteé mó nén bán, “Héé syánē dékudté ndyééd á ehyāηge-tē hén echē ékwōg enén ndun e mod?” ³⁴ Yesuε ansédéd bó aáken, “E’wεle é’tāη nyéwóo?” Bēnkwentén bán, “E’wεle saámbé ne nguse é súu ésad.” ³⁵ Dóo Yesuε álāngé ene ndun e mod aá bedyεε ásē á ndōob-tē. ³⁶ Héε átédé ábē e’wεle saámbé ne échē súu, ásāgnān Dyōb, ákabtáád bó áte, ábagé ábē bembapεε, bó-’ε békabpé ene ndun e mod. ³⁷ Bad bésyāāl bēndyē ene ndyééd, békód-te, kóση élyāg-ke ásē. Echē enlyāg ásē enlón e’lōη saámbé. ³⁸ Mesongé mé bad míme méndyē ene ndyééd mébédé e’kálé é’niin. Mmē mesongé mé bad mébédéε baachóm, bēnkētóngé bebaád ne bēndem. ³⁹ Héε Yesuε álāngéé ene ndun e mod aá bésūē’ áwab mendáb. Áde ámáá bó aláa nē, ansól á bōle-tē, áke á mbwóg e Magadan.

16

*Béhédné Yesue
e'chemléd é' menyáké*

(Mak 8.11-13; Luk 12.54-56)

¹ Ambíd e nê, Befarisia ne Besadusia bēnkě wée Yesue ákæg mó. Bénlāā mó bán álúmed bó e'chemléd ábe é'húú ádyōb. ² Dóo Yesue álângeé bó aá, “Nzé ngukél epedé, nyéhóbe bán, ‘Abobe áyæge ámín, nê álúmte bán bín béboŋ chǎn.’ ³ Nzé bín é'sángé-'ε, nyéhóbe bán, ‘Abobe áyæge ámín, bín-ne é'wábpé, nê álúmte bán mbúú échā.’ Nyébié' bín alán ámín, ngáne bébēē, boŋ nyéēhēlēē mam míme mébenlad chii achem.* ⁴ Echén ebébtéd é nyonǵel, nyéēhēdēē Dyōb awógēn, nyéhede-'ε e'chemléd bé menyáké! Boŋ nyéekudté nzése e'chemléd bé menyáké ábe nkal é'dǎádəŋ Jonaa bēnpēn.” Dóo átédte bó, boŋ ákag.

Esulten éche Befarisia ne Besadusia

(Mak 8.14-21)

⁵ Yesue ne ábē bembapēē bēnchabé edib é nzab ámín, boŋ bembapēē bēnchatén e'wēle awále áyāl. ⁶ Yesue anláá bó aá, “Nyétéd pónde ne esulten éche Befarisia ne Besadusia.” ⁷ Héé ábē bembapēē bēn ne bēn bébóótédé ahób bán, “Ahóbé nê áyāle syāā deewānlēé e'wēle áyāl.” ⁸ Yesue ambíi chōm-éē békálé. Dóo ásedtéé bó aáken, “Cheé nyé bēn ne bēn nyéhóbeé áyāle e'wēle ábe nyéēwōó'ε? Chán adúbe ádíi nyé mwāmpīn nén? ⁹ Kóŋ ne' bōob, nyéesóŋténé-ε? Nyēmaá achaten ngáne méndīdēē e'kálé e' bad é'táan ne e'wēle é'táan. Ambíd echě bémáá ene ndyééd adyé, e'lón é'tǎŋ echě enlyǵg ásē énlōnnē? ¹⁰ Nyécháténé kóŋ ne adíde áde méndīdēē e'kálé e' bad é'niin ne e'wēle saámbé. Ambíd echě bómpē bémáá adyé, echě enlyǵg ásē chó-'ε enlón e'lón é'tǎŋ? ¹¹ Ade rílangé nyé méé nyétédēn esulten pónde, saké ewēle chēn chōó ríhóbé'áá. Nyétéd pónde ne esulten é Befarisia ne Besadusia.” ¹² Dóo bembapēē bétímé asōŋten bán saké esulten éche bébenléé ewēle chōó Yesue ahóbé'áá aá bétédēn pónde boŋ ayáged áde Befarisia ne Besadusia béyágté'áá dóo ákōŋt'é'áá ahób.

*Petro aá Yesue mó
adé Ane-awě-Béwógté*

(Mak 8.27-30; Luk 9.18-21)

¹³ Yesue ankě á mbwóg e Kaisaria Filipi. Ade ápédé áwed, dóo ásedtéé ábē bembapēē aáken, “Nzé-módé bad bó béhóbeé bán Mwǎn-a-Moonyon adé?” ¹⁴ Bēntimtén mó bán, “Doŋge á bad béhóbe bán edii Jōne Ndusenē, bēmpēe bán Elaijaa, ábíní-'ε bán Jeremayaa ké'ε nkal é'dǎádəŋ nhóg ampée.” ¹⁵ Héé Yesue ásedtéé bó aáken, “Boŋ nyébēn-ne, nzé-módé nyéhóbeé bán ndé?” ¹⁶ Simōn Petro ankwentén aá, “Wε-éé edé Ane-awě-Béwógté, Mwǎn a Dyōb áde ádé á alonǵé.” ¹⁷ Yesue antimtén aá, “Nnam ndé ne wε, a-Simōn, mwǎn awě Jonaa. Saké moonyon álángé wε nê, boŋ echem Sán awě adé ámín móo ahóbté wε. ¹⁸ Né-óó a-Petro nlánge wε, † wεé edé ndim-e-aláá. Ámín e ene ndim e aláá dóo mélōŋgē nímēm mwembé. Ké ngíne e kwééd éehenlé nímē mwembé ahóbed ásē. ¹⁹ Awōŋ dóo mébēé mekii mé nkamlēn mí mín. Kéchéé éche ébéné á nkōŋsé, né ébēnnédé ámín. Kéchéé-'ε éche ébágé kunze a nkōŋsé, né ébágnédé kunze ámín.”

*Yesue ahóbé tǎŋgene
nímē metake ne echě kwééd*
(Mak 8.31-9.1; Luk 9.22-27)

²⁰ Héé Yesue ásíméé ábē bembapēē etúu áte nén béēhōbē bán móo módē Ane-awě-Béwógté. ²¹ Bootya ene pónde, Yesue ambootéd ábē bembapēē alúmed áte aá móŋtǎŋgēnē akε á Jerusalem. Awed-taá mókudté metake híin á mekáá mé bad bémáá, beprise bémáá ne bemeléede bé mbéndé. Aá béwū mó, boŋ e'pun ábe é'lónténé é'láán

* **16:3** Doŋge á kálag déwóó'ε e'yale ábē Yesue ngáne é'ténlédé á nchoo 2 ne 3. † **16:18** Petro: á ehób é Grikia adii ndim e aláá.

móõpuú. ²² Dóo Petro átímné Yesue á nkæg bonj ákagé átimed mó áte, áhōbē nēn aá, “A-Sán, Dyōb déekwēténné mbéd aá nēn ábenled ne wε.” ²³ Hée Yesue ákúnnédé bonj áhōbē wée Petro aá “Hidé me á’sō-te, a-Satan! Cheé ékǎá’ε me ábel mewēmtεn mé Dyōb? Ehóbe nē ne mewēmtεn mé moonyonj saké mé Dyōb.” ²⁴ Dóo Yesue álângeé ábē bembapεε aá, “Kénzée awě awémténé me ahíd, atánjéné ásob yǎl mendíb, ápēm ádē awōg, bonj áhíde me. ²⁵ Ayāle kénzée awě ahede ádē alongé asonj, ábōd dó. Kénzée-’ε awě ábōd ádē alongé áyāl echēm, ákud dó. ²⁶ Nsyáj nīhéé mod ákudté nzé akudé nkōjsé nīsyāal bonj abódé ádē alongé? Ké-’ε, cheé mod áhεεε ábe ákōde ádē alongé? ²⁷ Nlânge nyé nímén mekan áyāle Mwǎn-a-Moonyonj ápě ne ehúmé éche eche Sán nchoo ne éche ángel. Ene pónde dóo ákōgsēnnē ké’ε ánamédté kénzée tǎngene chōm éche ámbenlé. ²⁸ Ne mbále nlânge nyé nēn meé donje á bad átíntē echēn béenyínénné kwééd díd ésebán bényíne nēe Mwǎn-a-Moonyonj ápééné nímē nkamlen á nkōjsé.”

17

Yǎl ehǎjléné Yesue

(Mak 9.2-13; Luk 9.28-36)

¹ Ambíd e epun ntóob Yesue ankeén Petro ne Jemse bó mwǎnyan Jone á mbōod echě echabé ámín. Bēnpεn-εé bémbē áhed. ² Dóo ábē bembapεε bényíne nēe áhǎjléné, e’só é’pεné mó á nló nēngáne enyεn. Mbóté ch’-ε épūbē mó féréd émwaá-’ε áte. ³ Abwōg-ábwōg, ábē bembapεε bényín nēe Moseε ne Elaijaa bébídé tǎléd, bóobe Yesue békale’. ⁴ Dóo Petro álângeé Yesue aá, “A-Sán, ébóó ngáne syāá dédíí hén. Nzé edǎá, mǎlōn e’bem é’láán, échōn, éche Moseε ne éche Elaijaa.” ⁵ Eépedéé ké amad á nsal bonj mbag echě ekine áte ékūtán bó. Hée béwógéé ehób ébide á mbag-tē nēn, “Awem Mwǎn a nlém nēn, awógte me menyínge. Nyéwógne mó.” ⁶ Ade ábē bembapεε béwógé éché ehób, bémbwōg mebóbón, bésōn-’ε e’só ásē ne mbwōg ní ngíne. ⁷ Dóo Yesue ápédé wée bémbēē bonj ábānē bó ekáá á yǎl, áhōbē aá, “Nyéhide ásē, nyéebáá’.” ⁸ Ade bényéne nló ámín, bényín Yesue mwēnpεn. ⁹ Ade bóboó bésudéé á mbōod mín nē, dóo Yesue ásíméé bó etúu áte áhóbe’ aá, “Nyéelánge modmod dyamdyam áde nyényíne kóán ne á pónde echě Dyōb dépuúdté Mwǎn-a-Moonyonj á kwééd.” ¹⁰ Hée ábē bembapεε bésédtéé mó bánken, “Cheé ekáá bonj bemeléde bé mbéndé béhóbé nēn bán Elaijaa atánjéné asébe dé ape bonj Ane-awě-Béwógté ápě?” ¹¹ Yesue antímtén bó aá, “Ne mbále, Elaijaa atánjéné asébe dé ape, atíí-’ε mam mésyāal. ¹² Bonj nlânge nyé nēn meé Elaijaa ammǎd ape, bonj bad bénkēnchemmé mó, bémbēl-lε mó ngáne bēndǎngé. Melemlem né-’aá Mwǎn-a-Moonyonj átagké áwab mekáá.” ¹³ Enén pónde dóo ábē bembapεε bésōntēnnē nēn bán Jone, Ndusεε móo áhóbéé.

Yesue achōnté mwǎn a mwēnchóm

awě edǎádǎn é mbéb émbēē áte

(Mak 9.14-29; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Ade Yesue ne ábē bembapεε bétímé ámbíd ámpē bonj bétán ndun e mod, mod nhóg ampě áwē, akóg mebóbón, bonj áhōbē nēn aá, ¹⁵ “A-Sán sōn, wóg awem mwǎn ngǎl. Awem mwǎn a mwēnchóm akonle nkole mé ekikíd, atage bwámbwam. Ayōgké ahún kóán ne á muú-te ne á mendíb-te. ¹⁶ Mēpéén mó wée ábōn bembapεε, bonj béehεéé mó achood.” ¹⁷ Dóo Yesue átímtanné aá, “Wáá! Nyé bad bé’ chii, mbeltéd nímēn méétyéeméé, nyéewóo-’áa adúbe. Chán mépéé nyé adyεn hén-ēē? Chán mépéé nyé awεsen-ē? Hyεnáád me mwǎn awed hén.” ¹⁸ Dóo Yesue ákamlanné edǎádǎn é mbéb éche étágté’áa ane mwǎn aá ébíd, bonj ébíd-te. Abwōg-ábwōg ane mwǎn áchōn-’ε. ¹⁹ Ambíd e pónde bembapεε ábe Yesue bétán mó, bonj bésédté mó á kun-tē nēn bánken, “Cheé énkǎn bonj sēnkēnhéi éché edǎádǎn é mbéb abided?” ²⁰ Dóo Yesue átímtanné bó aá, “Ayāle adúbe áde nyé mwǎmpín. Ne mbále nlânge nyé nēn meé, nzé nyéwóo adúbe áde áde mwǎmpín nēngáne mbál-e-bǔ, né nyéékamlén échén ekone bán éhide hén, étim híní, étim-mε nē dēn. Dyam ké ahóg

déetómmé nyé áte. ²¹ Nyêhêle-se nyêbídidé enén ndín e edáádəŋ é mbéb nzé nyêkâne, nyédidé-’ε yəl nzaa á mekáne-tê.”*

*Yesue ahóbe ámpē
ngáne bad béwū’íé mó
(Mak 9.30-32; Luk 9.43b-45)*

²² Yesue ne ábē bembapεε bēnladén áte hōm ahóg á mbwóg e Galilia. Héε álāŋgeé bó aá, “Bébéé Mwān-a-Moonyon á mekáá mé baányon. Bó-’aá béwū’íé mó. ²³ Bon Dyōb dépuúd mó ámbíd e e’pun é’láán.” Ade bembapεε béwógé nê, bēnwōg ndutul bwámbwam.

Yesue asāŋgé tááse e Ndáb-e-Dyōb

²⁴ Yesue ne ábē bembapεε bēmpě á dyad á Kapenahum. Ahed dōo bad ábe bésáŋté’áá tááse e Ndáb-e-Dyōb bétáné Petro bon bésēdté mó bánken, “Kíné awen meléede eésāŋgéé tááse e Ndáb-e-Dyōb-e?” ²⁵ Petro antimtén bó aá, “Asāŋge’.” Ade Petro ásólé á ndáb sólén, eépedeé dyam ahób bon Yesue áse dté mó aá, “A-Simōn, chán ényíné ádén akan? Benzébadé kâŋ é nkōŋsé ésaŋtéé e’sāŋgé ké’ε tááse? Bān bé alon-ε, ngé beken?”† ²⁶ Petro ákwentén aá, “Beken.” Yesue aá, “Nê álúmte nén bán, bán bé alon bēetāŋgeεε asaa. ²⁷ Bon ké nê, ábel nén deéliŋsé ábē bad ábe bésaŋte tááse, ké ébwēm e’chōb á edib-é-nzab-tê. Súu eche wésēbēε akób, éne de chó nsal áte, wētān mōné míme mékwog sóo tááse asaŋned áwēd-te. Téd mó, ésaŋned sóo.”

18

*Nzéé atómténé mod ambáá
abé á’sō é’ Dyōb?
(Mak 9.33-37; Luk 9.46-48)*

¹ Eebeméé áte ámbíd e nê, bembapεε ábe Yesue bēmpě áwē, bésēdēd mó bánken, “Nzé-módé-’ε atómténé mod ambáá abé á nkamlen mí mín?” ² Hê dōo Yesue áchénlé mwēndem nhóg, áttídē mó áwab títê, ³ bon áhōb aá, “Ne mbále nlāŋge nyé nén meé ésebán mod ahāŋléné ádē alongé bon abé nēŋgáne anén mwān, eéhēlēε-se asól á nkamlen mí mín. ⁴ Né-óó, kénzéé awē asūdté yəl nēŋgáne anén mwān né móo atómténé mod ambáá abé áttítê e bad ábe bédé ásē e nkamlen mí mín. ⁵ Kénzéé awē akobé enén ndín e mwān á dīn ádēm, né akobé me. ⁶ Bon kénzéé awē abēlté enén ndín e mwēndem awē adúbpé me mbéb, émbē mbon né bēntáá ene ndín e mod sáŋkalaa a aláá á nkāŋ, bon bēhúnéd-te mó wée edib é nkwě étómténé achab ásē. ⁷ E’béb é’ yəl áte ne nkōŋsé áyāle mekágsen míme mébelte bad mbéb. Mekágsen métāŋgéné ape, bon e’béb é’ yəl áte ne mod awē abēlté mod ampée mbéb. ⁸ Nzé échon ekáá ké’ε ekuu ébelte wε mbéb, esél chó, épim. Edé mbon wε ákud alongé ne eped é yəl tómaa wε áwōŋ mekáá mébe ké’ε mekuu mébe bon bébwém wε á muú míme méēdīmē’. ⁹ Melemlem nzé ádon dīd ábelte wε mbéb, ehúd dō, épim. Edé mbon wε ákud alongé ne dīd ahóg tómaa wε áwōŋ mīd mébe bon bébwém wε á dū-á-muú.

*Ngan e rídyon mí mbód míme mémbōo
(Luk 15.3-7)*

¹⁰ “Nyényín nén bán nyéetédéé mímén mpín mí bán ké nhóg nkōŋtéd, bán méesaá etógnén. Nlāŋge nyé nén meé ángel éche éne’ bó ébāg á’sō ábe echem Sāŋ awē adé ámīn áhóbe bó.* ¹² Chán nyényíné ádén dyam? Nzé mod awóo mbwókél é rídyon mí mbód, bon nhóg mībóó, ngómē átedé mímíníí móom mé rídyon mí mbód abog ne abog wée bedyákē medyé á ekone mín áke dé ahead mímē nhóg míme mībóó? ¹³ Ne mbále nlāŋge nyé nén meé, nzé adībté-’ε mó abelé awógén mó menyinje tómaa mímíníí móom abog ne abog

* **17:21** Donje á kálag dé e’só déewóó’é mímén nchoo. † **17:25** Ene pōndé beken bóo bésāŋgé’áá tááse é kâŋ.

* **18:10** Donje á kálag dé’sō ábáde nchoo 11: Nyébii nén bán Mwān-a-Moonyon apedé áson bad ábe bēbóó.

níme ménkêmbóo. ¹⁴ Melemlem nê dóo echen† Sán awě adé ámīn éhēdēé aá ké mpín ní mwēndem nēe nímén míbóo.

Mwānyon awě abēnlé wε awusé

¹⁵ “Nzé mwānyon abēnlé wε awusé, tán mó wēe nyúmō bad béε bēnpēn nyédí, échu mó dó aláa. Nzé achémé adē awusé, né nyé mwānyon nyētímé ásē.† ¹⁶ Bon nzé eékwentene aá mópānné wε, etéd mod ampée nhóg ké’ε béε ékēēn áwē, ábel nēn, ‘Mbéb ké ríhée níme éhóbé wēé abelé wε níbyēn ne mbónj ébe ké’ε éláán.’§ ¹⁷ Nzé eékobe káōne chōm-ée échē mbonj éhóbé, épēēn mó á mwembé. Nzé eékwentene ké bó awóglēn, etéd mó nēe mod awě eedúbpe áyāl e níme nsōhtēn káa nēngáne nsaad-a-táase.*

Yesue aá bembapεε bēwóó ngīne ákōj ne áβε dyam kunze

¹⁸ “Ne mbále, nlānge nyé nēn mēé, kéchéé éche nyébéné á nkōjsé ébēnnédé ámīn. Kéchée-’ε éche nyébágé kunze á nkōjsé, ébāgnédé kunze ámīn. ¹⁹ Nlānge nyé ámpē nēn mēé, nzé nyé bad béε nyēchēmténé áyāle kéchéé bonj nyēhēdé chó á mekáne-tē, echem Sán awě adé ámīn ábē nyé chó. ²⁰ Ayāle wēe bad béε ké’ε beláán beláádné áwēm dīn, mémpē ndé áwab tīntē.”

Ngan e mod-a-nsón a kōj awě enkēnlagсэн waáb

²¹ Hē dóo Petro ápédé wēe Yesue, bonj ásedté mó aá “A-Sán, nzé mwānned abēnle mē awusé póndé téé, ngen étōj nítāngéné mó alagsēn? Káōjse ngen saámbé-yε?” ²² Dóo Yesue átímtanné mó aá, “Nlānge nyé nēn mēé, saké ngen saámbé, bonj móom mé ngen saámbé ne saámbé.† ²³ Nē dóo édíí á nkamlēn ní mín. Dyōb ákamlanné nēngáne kōj póg echē echēnlé bad ábe béεle nsón ásē echē, ānōn mōné níme bó ké ahéé bēwánlé mó. ²⁴ Abooted áde ábóótédé ānōn mōné níme ábē bad bēwánlé mó, dóo bad bēpēénédé mó mod nhóg awě anwálé mó nkúú ní mōné. ²⁵ Ane mod enkēnhēnlé adē alúm atwε, né-óó kōj enhób aá bēsōm mó nchoo ne mwaád ne bán nēngáne betān, bēsōm-mε bwēm é’syāāl ábe áwóó. Mmē mōné mébē ásaábe áde alúm. ²⁶ Ane mod ankwě kōj á mekuu, áchāā mó aá, ‘Béé mε póndé, mētwwě ádonj alúm ásyāāl.’ ²⁷ Kōj enwóg mó ngōl, anchené mó aá ákag, álagsēn-ne áde alúm. ²⁸ Nēe ane mod áhídté hē, ambomén waáb awě mómpē abelé’áá nsón ásē e kōj. Waáb ne anwálé mó mwā mōné awě énkēmbuú áte. Dóo átólé waáb á mengōgíd, aá ásaábe mó nímē mōné. ²⁹ Waáb ankwε mó á mekuu, áchāā mó aá, áβε mó póndé aá, móōsābē mó adē alúm. ³⁰ Ane mod enkēnlagсэнné waáb, anhé mó á mbwōg aá káōj né asábpé áde alúm bonj bēbídēd mó. ³¹ Ade bad ábe bēbédé áhed ábe bómpē bēbélé’áá nsón ásē e kōj bényíné dyam áde ábēnlédé, bēnlīj bwāmbwam. Bēnkě kōj dyam ásyāāl áde ábēnlédé aláa. ³² Né-óó, kōj enchélé ane mod, álāngē mó aá, ‘Ekúkú é ləə nēn! Menlagsēn wε alúm áde wēnwālēē mε áyāle wēnchān mε. ³³ Cheé ékáá bonj weewóge wēn ngōl melemlem nēngáne mε-’ε ménwōgkē wε ngōl?’ ³⁴ Kōj ēnlīj bwāmbwam, né-óó anlóm ane mod á mbwōg aá bēwóged mó ndutul. Aá ábé-’ε á mbwōg káōj né asábpé áde alúm ásyāāl.” ³⁵ Né-óó, Yesue ansógtén nēn aá, “Nē dóo Titēε Dyōbe awě adé ámīn ábēnlé. Nzé weélagse mēmwānyon ne nímōj nlém rísyāāl, né Dyōb dékōgsēn wε ngáne ene kōj énkōgsēnnē ane mod.”

† **18:14** Echen: donje á kálag dé’só áwóó echem. † **18:15** Abēnlé we awusé: donje á kálag dé e’só áwóó abelé awusé. § **18:16** Nēn átēnlédé á kálag e Dyōb, Diáronomi: 19.15. * **18:17** Bad bé Israel bēndūbē nēn bán besaad bé táase bóo bētómténé bad bé mbéb abé, bán bēesól-laá á nkamlēn ní mín. † **18:22** Móom mé ngen saámbé ne saámbé: donje á kálag dé e’só áwóó móom mé ngen saámbé ngen saámbé.

19

*Ayáged tângene anan
dé mmwaád á e'wóngé
(Mak 10.1-12)*

¹ Ade Yesue áamá nímén mekan ahób, anhidé á Galilia áke á mbwóg e Judeya, áchābē á pēd e edīb é Jodan eníní. ² Ndun e mod enhíd mó áwed, áchōōd-te bad bé nkole. ³ Donje á Befarisia bémpě áwē ákæg mó. Bēnsedéd mó bánken, “Mbéndé echêd ebagé kunze nén bán, mod ánan awē mwaád áyāle nyaa e nzom ké ehéé-yε?” ⁴ Yesue ankwentén bó aáken, “Nyéēláá’ é á kálag e Dyōb nén bán á mbooted, Dyōb dēnhæg bó mmwaád ne mwēnchóm-ε?” ⁵ Dyōb á hóbpe aá, “Áyāle né-ǎǎ, mwēnchóm ātedé sáá ne nyan abé ne mwaád, boŋ búmō bad bébe bétim mod nhóg. ⁶ Né-ǎǎ, búmō béesaá ámpē bad bébe, boŋ bédii mod nhóg. Né-ǎǎ, échē Dyōb áládé, modmod eepáá’.” ⁷ Hē dǎǎ ábē Befarisia bēsedtéé mó bánken, “Nzé édé nē, cheé-ǎ ēnkǎŋ boŋ Mosεε ábagé bad kunze aá, mod ábe mwaád kálag échē elúmte nén bán, e'wóngé é'máá boŋ ānan mó.” ⁸ Dǎǎ Yesue álāngéé bó aá, “Mosεε ambāg nyé enén kunze áyāle nyēlēlé nlém á abum. Enkēmbáá nē á mbooted mé nkōŋsé. ⁹ Né-ǎǎ, nlānge nyé nén mēé, mod ké ahéé awē anané mwaád ésebán ane mmwaád akábé asón, nzé ene ndín e mod awóó mmwaád ampée, né akábé asón.” ¹⁰ Hē dǎǎ ábē bembapεε bēlāngéé mó bán, “Nzé nén dǎǎ mekan mé mmwaád ne nchóm médíí, né éesaá nsyāŋ āwōŋ mmwaád.” ¹¹ Yesue antimtén bó aá, “Saké mod asyāál ahēle ákob ádén ayáged. Boŋ dékobnéd ne bad ábe Dyōb ábágé dǎǎ. ¹² Nyēbíí nén bán, nzom édé híin échē ékǎá boŋ bad béewōō bebaád. Behóg bédé ábe béchyááténé nē. Bēmpēe-ε bédé nē áyāle bad bēbélé bó nē. Abíníí-ε, bēbélé yǎl nē ábel boŋ bēbel nsón mé nkamlēn rí Dyōb. Kénzée awē ahélé ádén ayáge akob, ákob dǎǎ.”

*Yesue anāmté bēndem
(Mak 10.13-16; Luk 18.15-17)*

¹³ Bad bēmpεēn bēndem wē Yesue nén bán ábán bó ekáá á nló, ákānned-te bó. Abē bembapεε bēnkānē ábe bad áte. ¹⁴ Boŋ Yesue anláá bó aá, “Nyétede bēndem béhyag áwēm, nyéekǎá bó, áyāle nén, nyaa é bad néε bó chǎǎ éwóó nkamlēn rí mín.” ¹⁵ Né-ǎǎ, Yesue ambán ábē bán ekáá á nló. Ambid e nē, anhidé áhed.

*Nhōn rí bad
ne nkamlēn rí Dyōb*

(Mak 10.17-31; Luk 18.18-30)

¹⁶ Póndé póg mod nhóg ampě wēε Yesue, ásedté mó aáken, “A-meléed, dyaŋ á bwām áhéé ntāngéné ábel, ábel nén ríkuđ alongé áde déemaá?” ¹⁷ Hēε Yesue ákwentanné mó aá, “Chán éhēléé ésedté mε dyaŋ áde áde dyaŋ á bwām? Mod nhóg mwēnpεn mó adé awē adé mod a bwām. Kōngé' mbéndé é Dyōb nzé ehede wε mókuđ alongé áde déemaá'.” ¹⁸ Dǎǎ ane mod ásedtéé mó aáken, “Mbéndé ehéé?” Yesue ankwentén mó aá, “Weewúé' mod, weekábé asón á ndáb e'wóngé, weechíbé', weebíde mbóŋ e metóm, ¹⁹ bεé sóó ne nyon edúbé, édāŋ-ε mwānyon nēngáne echoŋ yǎl.” ²⁰ Hēε ene kódemod élāngéé Yesue aá, “Nhídé échén mbéndé ésyāál; cheé émpēe éhedne mε ábel.” ²¹ Yesue antimtén mó aá, “Nzé ehede wεé mówóó awusé á yǎl ké ahóg, kǎg ésóm bwēm é'syāál ábe éwóó, étéd nímé mōné ébe betóótōkē bé bad. Nzé ebelé nē, wēkūđ nhōn ádyōb. Ene póndé éhyε éhíde mε. ²² Ade ene kódemod áwógé nē, anwóg mbéb áte bwāmbwam áhíde-ε áyāle ambé nhōn bwāmbwam.”

²³ Hēε Yesue álāngéé ábē bembapεε aá, “Ne mbále nlānge nyé nén mēé élēl áte nhōn rí mod ásol á nkamlēn rí Dyōb. ²⁴ Nlāa nyé ámpē nén mēé édé mwān a akan sǎŋkalaa a nyam néε Kamēl āpon á epōn é ndōnde tómaa nhōn rí mod ásol á nkamlēn rí Dyōb.” ²⁵ Ade bembapεε bēwógé nén, yǎl enkóm bó áte bwāmbwam. Bēnsedéd bánken, “Nzéé-ǎ ahēle ákuđ e'soósōŋ?” ²⁶ Hēε Yesue ánóné bó chóŋ boŋ áhōbē aá, “Ne baányon nén déehēléé sε ábenléd boŋ ne Dyōb dyaŋdyaŋ déelēléé áte.” ²⁷ Hēε Petro áhóbéé aá, “Nōné',

sêtdté chõm ésyāāl áhíd wε, cheé-ō ébē mímæd nsyāñ.” ²⁸ Hée Yesue álāngεé bó aá, “Ne mbále, nlānge nyé nén mée, pónde eché Mwān-a-Moonyon ádyεé’ é á atii dé nkamlen ne éche ehúmé ésyāāl á nkõñsé míme ríhúε’, nyé bad dyóm ne bébe ábe behíde me nyémpē nyéēdyεé á metii mé nkamlen, nyékaādtē metúmbé mé Israel dyóm ne mébe. ²⁹ Kénzεé-’ε awē atēdté éche ndáb, baányan, sáá, nyaá, bãñ, ne eche mbwóg áyāl echēm, ákud chó mbwókel e ngen, ákūd-te alonǵé áde déemaá’. ³⁰ Bon bad híin ábe bédé á’sō bōob bélyæg mbíd, híin-ne ábe bényæg mbíd bébē á’sō.”

20

Ngan e bad bé nsón

¹ Hê dōo Yesue ákaleé ngan aá, “Nhóbe nê áyāle nkamlen mí mín rídé nhəgtén nēngáne nwóo-nzag nhóg awē ambíd á ndáb epog é mbwεmbwε áke dé ahed bad ábe ásābēē, ábel nsón áwē nzag-tē. ² Bōōbōo bēmpē á nchemten áyāle nsábe mé epun é bñ bon álómé bó áwē nzag-tē. ³ Ane nwóo-nzag antīm ámbíd ámpē á dyad-tē á ngāñ abog. Antán bad bé nsón bēmpēe áhed. Bentyēem ngēñ, bébele’ aá chõmchõm. ⁴ Hée álāngεé bó aá, ‘Nyémpē nyéke nyébel nsón áwēm nzag-tē, mēsābē nyé nsábe míme ríkwógnédé.’ ⁵ Né-ōó, bēnkē. Ambēl melemlen mé dyam á kəd, ne á ngāñ éláán. ⁶ Dyam ngāñ étáan nēe ane mod átímé á dyad-tē ámpē, antán bad bé nsón ábe bómpē bentyēem, bébele’ aá dyamyam. Hée ásedtéé bó aá, ‘Cheé nyébēbtéé epun é bñ ésyāāl hén ngēñ áde nyébeléé dyamyam.’ ⁷ Bēnkwentén mó nén bán, ‘Modmod eetédeé sé á nsón.’ Hée ane mod álāngεé bó aá, ‘Nyémpē nyékag-kōó nyébel nsón áwēm nzag-tē.’

⁸ “Áde ngukél épédé, ane nwóo-nzag anláá awē mod awē anone ábē bad bé nsón aá, álad bad bé nsón áte, ásábe bó. Aá, ábooted ne bad ábe bédímténé ape, ásōg-ke ne ábe bésébpé ape. ⁹ Ambéé bad ábe bēmbootéd nsón á ngāñ étáan nsábe mé epun é bñ ¹⁰ Ade bad ábe bēnsēbē nsón ábooted bēpédé ákob nsábe, bēnwēmtēñ bán, békud nsábe míme rítómé mí bad ábe bēmbootéd nsón á ngāñ étáan. Bon bómpē bēnkūd melemlen mé nsábe. ¹¹ Ade békóbé mōné míme bēmbéé bó, bēmbootéd anyoo áte. ¹² Béhōbē bán, ‘Abén bad bēbélé nsón háwa póg chēmpen, ké nē, esábpé bó melemlen nēe sé ábe sēbelé nsón epun é bñ ésyāāl ne enyen é ngíne.’ ¹³ Nwóo-nzag antímtén ábē bad nhóg aá, ‘Amúē, meédogεé nyé. Eesaá mbále bán dentí bán mēbe nyé nsábe mé nsón mé epun é bñ-ε? ¹⁴ Nyékob-pōó mímēñ mōné, nyékag. Mmēñ-εé ntíídé mée mēsābē anén mod awē adímténé ape melemlen ngáne rísábpé’ aá wémpē. ¹⁵ Meewóó’ é kunze ábenled mímēm mōné ngáne rídáá-ye? Cheé ékóó bon nyébēbtē nlém á abum áyāle ábēm e’bon bé nlém?’” ¹⁶ Yesue ansógtén ene ngan aá, “Né-ōó, bé’sō bétīm bé mbíd, bé mbíd-te bétīm bé e’só.”

Yesue ahóbé ngen eché elónténé élaán ngáne béwūū’ é mó

(Mak 10.32-34; Luk 18.31-34)

¹⁷ Yesue ne ábē bembapεε békágé’ aá á akuu á Jerusalem. Ade békagké nê dōo áchágé bó á nkæg, bon álāngē bó á kun-té aá, ¹⁸ “Pón nyébíi bán dekağ á Jerusalem, áwed-taá bébéé Mwān-a-Moonyon á mekáá mé beprise bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé. Bó-’ε bébéé mbakú bán atāngéné awé. ¹⁹ Bébe mó á mekáá mé bad ábe béesē bad bé Israel. Bó-’ε béwōodé mó, béswādtāād mó e’tangú, bēbōmē-’ε mó á awæg. Bon ámbíd e e’pun é’láán Dyōb dépuúd mó.”

Nyē-mwān ahedte bãñ metii

(Mak 10.35-45)

²⁰ Ambíd e pónde dōo Zebēdie mwaád ápédé wée Yesue ne ábē bãñ bé baachóm bébe, abwóg mebóbón, ácháā-’ε Yesue aá ábele mó dyam. ²¹ Yesue ansédéd mó aáken, “Cheé éhedéé?” Dōo ákwentanné mó aá, “Bāğ me akag nén wée, pónde eche wébēē á nkamlen, ábēm bãñ bēñ bébe bēdyéé wε á nkæg, nhóg ekáá émbáá, aníní-’ε á ekáá é emwεd.”

22 Héε Yesue ákwentanné bó aá, “Nyéebíí’ é chõm éche nyésedteé. Nyéēhēl metuné míme mēpēmē apém-ε?” Bēnkwentén bán bēhēl. 23 Dóo Yesue álāngéé bó aá, “Ne mbále, nyéēpēm boŋ meewóó’ é kunze ápwed mod awē ádyéé me á ekáá é mbáá ké’ε á ekáá é emwed. Abé e’tál é’díi e’tál ábe é’bágnédé ne bad ábe echem Sán ánábnédé bó.” 24 Ade ábíníí bembapεε dyõm béwógé nê, bēnliín ábē baányan bēbe. 25 Né-óó Yesue anlad bó áte, boŋ álāngē bó aá, “Nyébíí nén bán, benkamlεε ne bad bēmbáá bé nkõnsé bēbenlad ngíne ákamlεε bad ábe bédé ásē echâb. 26 Boŋ éetāngεε abé nê átínté echên. Kénzée awē ahede aá móbê mod ambáá átínté echên, atāngéné abé mbaledε awên. 27 Kénzée-’ε awē ābē mod a’só átínté echên, atāngéné abé awεn ntāŋ. 28 Melemlem née Mwān-a-Moonyon eépedεé aá bad bēbenle mó, boŋ apedé ābele bad, ābe-’ε adē alongé ákõde bad híin.”

*Yesue achõjté bad bēbe
ábe bēnkwe ndím
(Mak 10.46-52; Luk 18.35-43)*

29 Ade Yesue ne ábē bembapεε béhidteé á Dyad á Jeriko, ndun e mod ehídé’áá mó. 30 Ene pónde-’óó bad bēbe ábe bēnkwe ndím bēndyéé á nkæg ní nzii. Ade béwógé bán, Yesue atóme’, bēmbootéd abón bán, “A-Mwān a mbyaa míme Dabide, wóg sé ngól!” 31 Ndun e mod echē embé áhed enkáné bó áte bán bédib nsəl. Boŋ bó-’ε bēmbādnēn abón ne ngíne bán, “A-Mwān a mbyaa míme Dabide, a-Sán, wóg sé ngól!” 32 Yesue antyéem, achélé bó boŋ ásedté bó aáken, “Cheé nyéhedeé bán, míbele nyé?” 33 Bēnkwentén bán, “A-Sán, sēhede bán, ébel sényínen.” 34 Yesue anwóg bó ngól, né-óó ambán bó mekáá á míd. Abwōg-ábwōg bēmbootéd anyínen, béhídē-’ε mó.

21

*Yesue asólé á Jerusalem née kâŋ
(Mak 11.1-11; Luk 19.28-40; Jõn 12.12-19)*

1 Ade Yesue ne ábē bembapεε békwógé ape á Jerusalem, née bépédé á dyad á Betpeg á ekone é menzab Yesue anlóm bembapεε bēbe á’sõ. 2 Anláá bó nén aá, “Nyékag á dyad áde adé nyé á’sõ nê. Nzé nyésólé sólén, nyéētán née bétāngé ésel ne mwān ánkæg. Nyéhune bó nyéhiinad me. 3 Nzé mod asēdté nyé aáken, cheé ékáá boŋ nyéhunne’, nyéláá mó bán Sāngwée* atógnéné bó. Nzé nyéhóbé nê, ábwōg-ábwōg ane mod áchennéd nyé.” 4 Nén dēmbenléd álóned e’yale ábe Dyõb dénlõmēnnē nkal é’dáodāŋ aá,

5 “Aláa dyad á Zayõn aá,
Nyénõne’, echen kâŋ ehyag áwēn,
asūdté yāl, adiídé ésel, etum é nchóm a ésel.”

6 Né-óó ábē bembapεε bēnkē bēbēl-le ngáne Yesue ányāgtēnnē bó. 7 Bēmpεén échē ésel ne mwān, bétéd échab mbóté, bétal chó ámīn, boŋ Yesue ádiide’. 8 Ekud é bad bēntál échab mbóté á nzii-tê, ábíníí-’ε bēsēlē’ e’kikag é’ míí, bétalé’ á nzii-tê. 9 Ndun e mod echē ekágé’áá mó á’sõ ne echē ehídé’áá mó ámbīd bēmbootéd abón bán, “Hosána, mekenag mébê ne mwān a mbya míme Dabide.

Nnam míbê ne ane awē apedé á dīn áde Sāngwée.
Hosána, mekenag ne Dyõb áde adé se ámīn!”

10 Née Yesue asólé á Jerusalem nén sólén, bad bēsýāāl bēpuuté, bésēdté-’ε bánken, “Nzée ne?” 11 Dóo ene ndun e mod ékwentanné bán, “Yesue mó adé, nkal é’dáodāŋ a dyad á Nazaret á mbwóg e Galilia.”

*Yesue anané bekáb bé nyongé
á Ndáb-e-Dyõb
(Mak 11.15-19; Luk 19.45-48; Jõn 2.13-22)*

* 21:3 Sāngwée: káa nwõŋ.

¹² Ambid e nê, Yesue anke asól á Ndáb-e-Dyöb. Annän bad bésyāäl ábe békábé'áá dyon áwēd-te. Ankuné betébele ábe bad bépénlé'áá mōné ámīn mekuu ámīn, ákūnē-ε metii nímé bad ábe bésómmé'áá mbəŋgé mekuu ámīn. ¹³ Anláá-ε bó aá, “Eténlédé nén bán, Dyöb áhóbé aá,

‘Echem ndáb etəŋgéné achəgned bán ndáb e mekáne.’ Boŋ nyétimté chós, ‘mbwəg mé bechíb!’ ”

¹⁴ Bad ábe bēnkwe ndīm ne bad ábe mekuu ménwēē ábe bēmbē áhed bēmpē áwē, ádīd-te bó bwām. ¹⁵ Boŋ áde beprise bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé bényíné menyáké níme Yesue ábélé, boŋ bəwóg-ke e'saad ábe bēndem bébónéé á Ndáb-e-Dyöb bán, “Mekenag mébê ne mwän a mbyaa níme Dabide,” bēnlīŋ bwāmbwam. ¹⁶ Bēnsedéd Yesue bánken, “Ewóge chöm-εε ábê bán bēhóbéé-yε?” Yesue ankwentén bó aá, “Eε, nwóge'. Nyéelāá'ε mbéd á kálag e Dyöb nén bán, Dyöb ábónséné e'ched é' bēndem ne é' bán bé nkóál ábe mó mekenag mé bwām-ε?” ¹⁷ Ambid e nê Yesue antedé bó á Jerusalem áke ánāá á dyad á Betani.

Yesue ne alín á ngəl

(Mak 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Epog é mbwembwε áde átíméé ámbid á Jerusalem nzaa enkób mó. ¹⁹ Ade ákagké né annyín alín á ngəl. Anké áhed, boŋ enkényinné epum ké ehóg áwedé-mīn étóméé byaá. Héε Yesue álāŋgéé ábê bwel aá, “Wéechyáá'ε epum ámpē mbéd.” Abwōg-ábwōg bwel bēnhyéle. ²⁰ Ade ábē bembapεε bényíné nê, yäl enkóm bó áte bwāmbwam. Héε bésedtéé bánken, “Chán ádēn alín á ngəl ámwédé ayéle á mehélé-te nén-ē?” ²¹ Yesue ankwentén aá, “Ne mbále nlāŋge nyé nén meé, nzé nyédúbpé ne nlém nisyāäl, né saké dyam áde nóbélé ábén bwel áyāl dēmpen nyébenlé. Boŋ né nyéhεle-se nyéláá kóŋne enén mbōōd nén bán, ‘Hidé hén, éke ébwēm yäl á edīb é nkwe-te,' ébenléd-te nê dēn. ²² Nzé nyéwóó adúbe bán, kéchéé éche nyéhédné Dyöb á mekáne-té nyéékūd, né nzé nyéhεdé nyéékūd.”

Nsedtéđ təŋgene kunze eche Yesue

(Mak 11.27-33; Luk 20.1-8)

²³ Yesue ansól á Ndáb-e-Dyöb, áyāgtē bad. Ade áyāgtéé nê, dōō beprise bēmbáá ne bad bēmbáá bé Israel bépédé áwē, bésedté mó bánken, “Kunze ehéé éwóó ábel nímén mekan? Nzé-módé abagé-ε wε ene kunze?” ²⁴ Yesue antimtéén bó aá, “Me ámpē mēsedéd nyé dyam ahóg. Nzé nyékwēnténé dó né me-ε mēlāá nyé kunze eché nówóó ábel nímén mekan. ²⁵ Edusen éche Jōne ádúsánnáá bad héé émbídtē? Embid ne Dyöb-ε ngé ne baányon?” Bēn ne bēn bēmbootéd apentēn bán, “Nzé dehóbé nén bán, ‘Jōne eché kunze enhúú ne Dyöb,' né ásedéd syánē aáken, ‘Cheé-ō enkəŋ boŋ nyénkéndúbé mó?’ ²⁶ Boŋ nzé dehóbé bán, ‘Eché kunze ehúú ne baányon,' né échén ekud é mod ébel syánē mbéb áyāle bad bésyāäl bēndübē bán Jōne abédéé nkal é'dāōdəŋ.” ²⁷ Né-ōó bēnkwentén Yesue bán, “Séebii'ε.” Mó-ε antimtéén bó aá, “Né ké me-ε ámpē méeláá'ε nyé kunze eché nówóó ábel nímén mekan.”

Ngan e bán bé baachóm bébe

²⁸ Yesue ambé ásedéd beprise bēmbáá ne bad bēmbáá bé dyad aáken, “Chán nyényíné ádén akan təŋgene enén ngan? Mod nhóg abédé awē anchyáá bán bé baachóm bébe. Héε ákíí mwän ambáá aláa aá, ‘A-mwän, ké ébel nsón á nzag-té chii.’ ²⁹ Mwän antimtéén mó aá móōkaá. Boŋ ámbid e pōndé anhəŋlén mewēmtēn, áke. ³⁰ Dōō ane mod ákíí wéε mwän asad, aláá-ε mómpē melelem mé dyam. Anén mwän antimtéén sáá aá, ‘A-Sán, mēkē' boŋ eékii.’ ³¹ Héε Yesue ásedtéé beprise bēmbáá aáken, “Atínté ábén bán bébe, ahéé ambēl ngáne sáá áhédé'áá?” Bēnkwentén mó bán, “Ambáá.” Né-ōó, Yesue anláá bó aá, “Ne mbále, nlāŋge nyé nén meé, besaad-bé-tááse ne bekwalεε bédé asól á nkamlēn ní Dyöb tómaa nyé.† ³² Nhóbe nén, áyāle Jōne, Ndusenε ampē, alúmed nyé nzii eché etyéémé,

† 21:31 Baá mbáá bé Israel bēndübē nén bán bekwalεε ne besaad-bé-tááse béésónlé á nkamlēn ní mín.

nyénkëndúbéé mós, boŋ besaad-bé-tááse ne bekwaleε béndübē. Ké née nyénnyĩn-naá nê, nyénkênħəŋlénne, nyénkëndúbé-'aá mós.”

Ngan e bebel bé nsón ntéd
(Mak 12.1-12; Luk 20.9-19)

³³ Yesue anláá bós aá, “Nyéwóglɛn ngan empée. Nwóó-nzag nhóg abédé awě ankwěł nzag e e'pum é' mel ábe bébenléé mĩm. Ankág chós, ábel bwäl wée béminéé ábê e'pum é' mel ábel mĩm, alón-'e ebem áwēd-te wée bédyεε'ε áñon nzag áte. Ambéé ene nzag wée bad ábe bósɔbós békáb mbote áte, ákē á alon dēmpēe. ³⁴ Adě pónde épédé eche bēpadéé e'pum, ane nwóó-nzag anlóm ábē bembəledε wée ábē bebel-bé-nsón ákobe mós adē asii dé e'pum. ³⁵ Hée ábē bebel-bé-nsón békóbé ábē bembəledε, bēwanné' nhóg, bēwūē' ampée, aníní-'e bēwūēnē meláá. ³⁶ Ambíd é pónde ane nwóó-nzag anlóm bembəledε bēmpēe ábe bēmbuú áte tómaa ábíníí. Ábē bebel-bé-nsón bēmběl ábē bembəledε melemlen ngáne bēmbenlé bé'sō. ³⁷ Ambíd e pónde anlóm awe mwān áwāb, ne mewēmtɛn nén bēbéé mós edúbé. ³⁸ Boŋ áde bebel-bé-nsón bényíné ane mwān née áhúé'ε, dós bós bēn ne bēn bēhóbéé nén bán, 'Ndyé-a-mbwóg nén, nyéhyag! Déwúu mós, ábel nén, eche mbwóg ésuuned syánē.' ³⁹ Hē dós békóbé mós, bēbídēn mós á nzag-tē, boŋ bēwúú-'e mós.” ⁴⁰ Hée Yesue ásedtéé ábē bad bēmbáá bé dyad ne beprise bēmbáá aá, “Bɔɔb-pɔɔ, nzé nwóó-nzag ne apedé, cheé ábenlé ábē bebel-bé-nsón?” ⁴¹ Hē dós bēkwɛntanné bán, “Awūū ábē e'bébtéd é' bad e'bébtéd é kwééd, ábē-'e ene nzag wée bebel-bé-nsón bēmpēe ábe bēbé mós adē asii á mbote nzé pónde epedé eche bēpádéé e'pum.” ⁴² Yesue anláá bós ampē aá, “Nyéelāā-'é mbéd wée eyale é Dyōb éhóbé nén bán, 'Aláá adē belon-bé-ndáb bēnchenéé dós átímé aláá dé etógnén abé. Sāngwéé mō ambel nén, édé-'e syánē menyáké.'

⁴³ Né-ɔɔ nlānge nyé nén mēé, békobén nyé etál éche nyéwóó née bad bé nkamlɛn rí Dyōb, bēbē wée bad ábe bēbele' ngáne Dyōb áhedéé.”† ⁴⁵ Ade beprise bēmbáá ne Befarisia bēwógé échén ngan éche Yesue ákálé, bēnchem bán, bós ákanléé chós. ⁴⁶ Né-ɔɔ bēhédé'áá mós akób, boŋ bēmbāŋ abel nê, áyāle bényĩn bán, ene ndun e mod enyíné'áá Yesue née nkal é'dəádəŋ.

22

Ngan e ngande e e'wóngé
(Luk 14.15-24)

¹ Yesue ambé ábenléd ngan ampē ákalɛn ábē bad. Anhób aá, ² “Nkamlɛn mí mín rídé nēngáne kəŋ póg eché enláá ábē bembəledε aá béboŋsɛn ngande e e'wóngé ábe awé mwān a mwɛnchóm. ³ Ene kəŋ-'e anlóm ábē bembəledε aá béké béchəg bad ábe álébpé áyāle ene ngande, boŋ ábē bad bēnkənkɛnténné apɛ. ⁴ Hée álóméé bembəledε bēmpēe aá bēlāá bad ábe mólébpé nén bán, 'Nyébíí nén bán, mmaá nyag ne e'lem ábe é'bóó yāl awúu. Chóm ésyāal-lε édé mboŋsín, nyéhyag-kɔɔ á ngande.' ⁵ Boŋ ké nê ábē bad ábe bēnlēbēé bēnkəntédté mímé nlébtéd née dyaam. Mod téé ahídé'áá nímē ntii ámbíd. Behóg bēnkě áwāb nzag-tē, ábíníí bēhídē mímab nsón mémpēe ámbíd. ⁶ Ábíníí-'e bēnkōb ábē bembəledε, bēbɔm bós, bēwúú-'e bós. ⁷ Ene kəŋ enlɪŋ bwāmbwam. Né-ɔɔ, anlóm éche sánze. Née épédé, éwūū bad ábe bēnwūū ábē bembəledε, éhyāād-te ábē bad dyad. ⁸ Dós álāngeé ábē bembəledε bēmpēe aá, 'Ngande e e'wóngé emaa mboŋsɛn abé, boŋ bad ábe rílébpé béekwognedéé chós abé ásē. ⁹ Bɔɔb-pɔɔ, nyékag á mbom rí nzii á dyad-tē, nyéchéle bad bésyāal ábe bényíné bán, bēhyag á ngande.' ¹⁰ Né-ɔɔ ábē bembəledε bēnkě á dyad-tē, bēlād bad bésyāal ábe bényinnē, ken mod a bwām ké'ε mod a mbéb, káəŋ ndáb e ngande enlóg áte.

† 21:43 Donje á kálag dé'sō ábáde nchoo 44: Mod ké ahéé awě alúmé adē aláá ámín ábögtéd áte. Boŋ ane awě déhüntédté ámín, ányotéd áte.

11 “K̄h emp̄ě á ndáb-te ân̄on bad ábe bépédé á ngande. Ade ápédé anyín mod awě enkênhé asan̄ áde ántāngēnnē ahé á ngande e e’wóngé. 12 Hēē ásēdtēé mó aá, ‘Amúē, chán émwédé ap̄e hén áde wēēhēdēé asan̄ á ngande e e’wóngé.’ Bon̄ ane mod enkênhóbpe dyamdyam. 13 Dóo k̄h élāngēé ábē bambaledē ábe béchágté’áá beken aá, ‘Nyéhan̄ mó mekáá ne mekuu, nyébwēm mó á ebwóg, á ehíntén-tē. Ahed-taá béchyéé’é, bēdyāg-kē meson̄ á nsal.’ ” 14 Hēē Yesuē ásógtēé enén ngan ne e’yale nén aá, “Dyōb áchēnle’ bad híin ábē ásē e nkamlēn mímē, bon̄ nguse chōo épwēdnéd.”

*Yesuē ne asaa á táásē
(Mak 12.13-17; Luk 20.20-26)*

15 Ebédé pónđé póg echē Befarisia bēnkēé mbom, áhāge Yesuē, ábel békóben mó awusé tēngene e’yale ábe bēbíd mó á nsal. 16 Bēnlōm ábāb bambapēē nchoo ne bad bé epepé éche Herōde wēē Yesuē. Néē bépédé áwē, bēlāngē mó nén bán, “A-meléed, sēbíí nén bán, ekale mbále. Sēbíí-’ē ámpē nén bán, ayáge áđōh tēngene mbéndé e Dyōb áde mbále. Mewēmtēn mé bad ne e’só é’ mbōm é’ bad béehānglānné áđōh ayáged. 17 Láá-’ē sé ngáne ényíné áđen akan. Mbéndé eche syānē ehóbe nén bán désange’ táásē wēē Kaisēē, k̄h e Roma-yē?” 18 Bon̄ Yesuē ambíí mímab mewēmtēn mé mbéb. Né-óó ansēdéd bó aáken, “Nyé bedog-badé, cheé nyéhāgkēé mē? 19 Nyélúmed mē mōné míme bésan̄nadté táásē eched.” Bēmpiinéd mó mōné mé ekii. 20 Dóo ásēdté bó aáken, “Edíidīngē éche nzéé chén? Dīn áde nzéé-’ē dēn?” 21 Bēnkwentén mó bán, “Ábe Kaisēē.” Dóo álāngēé bó aá, “Nyébag-kóó Kaisēē éche éde éche Kaisēē, nyébag-kē Dyōb éche éde é Dyōb.” 22 Ade bēwógé nē, yāl enkóm bó áte. Né-óó bēnhidé áhed, békē-’ē.

*Ayáged áde Yesuē
tēngene mpuu ámbíd e kwééd
(Mak 12.18-27; Luk 20.27-40)*

23 Echē epun chēn donje á Besadusia bēmp̄ě wēē Yesuē. Besadusia bēndūbē bán mpuu méesaá ámbíd e kwééd. 24 Dóo bēhóbēé bán, “A-meléed, mbéndé e Mosēē ehóbe nén bán, ‘Nzé mod awóó mmwaád bon̄ awédé áde bó ane mmwaád béepedēé mwān awále, mwānyan̄ a abum ahóg atāngéné ane nkúd awón, ábel bon̄ dīn áde mwānyan̄ déēbōō.’ ” 25 Bōob-pōó, bad bēbédé hén mod saámbé ábe bēmbíd abum ahóg. Mod a’só anwōh mmwaád, bon̄ awé áde bó mmwaád ne béepedēé bán awále, né-óó mwānyan̄ awě anhíd mó anlyāgnéd ane nkúd a mmwaád. 26 Ane mómpē anwé áde bó ane mmwaád béepedēé bán awále. Melemlem mé dyam mēmbēnléd ne awě alónténé bēláán, káāh bēbōm bó mod saámbé. 27 Káāhne á asóg ane mmwaád mómpē anwé. 28 Bōob-pōó á pónđé e mpuu, mmwaád awě nzéé ane mmwaád áchāgnédte áyāle bó moosyāal saámbé bēnwōh mó?” 29 Yesuē antimtén bó aá, “Nyépane’ áyāle nyéesōhtēnéé chōm éche eyale é Dyōb éhóbēé, nyéesōhtēnéé-’ē ngáne ngíne e Dyōb ésógé abé. 30 Ayāle pónđé echē bad bēpuú’é ámbíd e kwééd mewōngé méebáá ámpē. Bad bēbē nēngáne ángel éche éde ámīn, bēewōh néé. 31 Nyéeláá’é mbēd dyam áde Dyōb ahóbé áwēn tēngene mpuu-yē? Dyōb ahóbé tēngene ábēd betaa aá, 32 ‘Mē-éé ndé Dyōb áde Abrahamē, Aisigē ne Jakōbe.’ Dyōb ádii Dyōb á bad ábe bédé á alonjé, saké Dyōb á bad ábe bēwédé.” 33 Ade ene ndun e mod echē embé áhed éwógé nē, bēmbē menyáké bwāmbwam tēngene ayáged áde Yesuē.

*Mbéndé ébē éche étómténé
etógnén abé*

(Mak 12.28-34; Luk 10.25-28)

34 Ade Befarisia bēwógé bán nkwentēn míme Yesuē ámbēé Besadusia mēmbēl béehēle dyamdyam ahób, bēnladén áte. 35 Hē dōo bó mod nhóg awě abédé meléede a mbéndé, áhyédé Yesuē akāg, ásēdté mó aá, 36 “A-meléed, áfíntē mbéndé ésyāal, ehéé etómténé etógnén abé?” 37 Yesuē ankwentén bó aá, “Etāngéné éđāh Sāngwéé ádon̄ Dyōb ne mímōn̄ nlém r̄syāal, ne échon̄ edāđāh ésyāal, éđāh-’ē mó ne mímōh̄ mewēmtēn mēsyāal. 38 Enén

mbéndé ch̄ etómténé etógnén abé, ebé-’ε mbéndé e’só. ³⁹Mbéndé ech̄ elónténé éβε ech̄ ch̄mpē edé etógnén melemlem n̄ngáne e’só edii n̄n ‘Ed̄əŋ mw̄nyon̄ ngáne édáá echoŋ ȳl.’ ⁴⁰Echén mbéndé éβε ch̄ó éwánlé mbéndé éche Mosεε ésyā̄l ne mekan míme bekal-bé-e’ d̄áád̄əŋ b̄yágté.”

Ns̄edtéd t̄əŋene

Ane-awě-Béwógté

(Mak 12.35-37; Luk 20.41-44)

⁴¹Hê d̄óo Yesuε ás̄edtée ábē Befarisia ábe bēnladén áte aá, ⁴²“Chán nyéwēmtanné t̄əŋene Ane-awě-Béwógté? A mbyaa míme nzéé áhúú?” H̄éε békwénténé mó bán, “Abíde á mbyaa míme k̄əŋ Dabidε.” ⁴³Yesuε ans̄edéd bó aá, “Cheé-̄s enk̄əŋ boŋ Dabidε áde Ed̄áád̄əŋ é Dyōb élyágté mó áŋchəgk̄é mó aá, ‘A-Sán,’ áde ahóbé aá,

⁴⁴‘Sán Dyōbe anláá awēm Sán̄gwéé aá,

Dyεé áwēm ekáá émbáá,

káəŋ ne á pónde ech̄ mébenlé boŋ ék̄əgtéd ábōŋ bad bé ek̄yí am̄n ne mekuu.’

⁴⁵N̄éε Dabidε mw̄n̄n ás̄ébp̄é mó achəg aá, Sán̄gwéé, chán-n̄s̄ Ane-awě-Béwógté áh̄el̄é abé awe mw̄n̄n?” ⁴⁶Bó modmod bēnk̄əŋh̄enlé mó dyamdyam akw̄ent̄en. Bootya éch̄ epun bēnk̄əŋchu’ é mó dyamdyam as̄eded ámp̄e.

23

Elébé t̄əŋene bemeléede

bé mbéndé ne Befarisia

(Mak 12.38-39; Luk 11.43, 46, 20.45-46)

¹Amb̄id e n̄é, d̄óo Yesuε ál̄əŋḡé ene ndun e mod ne ábē bembap̄εε aá, ²“Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bóo b̄étédé etál éche Mosεε b̄əəb̄ ayáged bad. ³Né-óó, nyétəŋḡéné bó awógl̄en nyébel̄é-’ε mekan mésyā̄l míme b̄el̄əŋḡé nyé, boŋ nyéeb̄el̄é’ mekan míme b̄ébel̄é, áyāle b̄ébel̄éé mekan míme b̄éhób̄éé. ⁴Békaa’ e’ d̄eltéd bé nted, b̄ép̄emtad bad, boŋ béesaá mboŋs̄én ábán ké ekáá áwōŋgen bó áp̄ém mó. ⁵Kéch̄éé éche b̄ébel̄éé, b̄ébele ch̄ó ábel boŋ bad b̄enȳn bó. Bék̄alte’ bán bé ntyág ábe b̄éháŋk̄é nchoo mé e’yale e’ Dyōb áte, boŋ b̄étā̄ á mb̄əm ne á mekáá, b̄échabte e’túd* ábe b̄ewáá’ é á mengombe m̄n̄n bw̄ambwam. ⁶Béd̄əə e’tál bé edúbé adyεε á h̄ōm á ngande, b̄éd̄əŋ-’ε metii mé edúbé adyεε á ndáb é mekáne. ⁷Béd̄əə bán, bad b̄él̄ente bó ne edúbé ésyā̄l á dyōn-t̄é, b̄éd̄əŋ-’ε bán, bad b̄échəge bó bán, ‘A-meléed.’ ⁸Boŋ nyé, nyéēm̄wāg-s̄ε b̄échəgé nyé bán, ‘Meléede.’ Ayāle meléede nh̄óg móo nyéwóó, baányan̄ bó-’aá nyédíí. ⁹Nyéēchāgē-’ε mod ké nh̄óg á nk̄ōŋs̄é w̄én bán Tit̄éε áyāle nyéwóó-’ε Tit̄éε nh̄óg, aw̄n̄n Tit̄éε aw̄é adé am̄n̄n. ¹⁰Nyéēm̄wāg-k̄ε s̄ε b̄échəgé nyé bán, ‘Sán̄gwéé’ áyāle nyéwóó Sán̄gwéé nh̄óg, Ane-awě-Béwógté. ¹¹Mod aw̄é adé ambáá át̄int̄é e ech̄n̄n at̄əŋḡéné abé mb̄əled̄ε aw̄n̄n. ¹²Kézn̄éé aw̄é ach̄ágté ȳl, Dyōb d̄ésudéd mó, kézn̄éé-’ε aw̄é as̄údté ȳl, Dyōb d̄échāḡéd mó.”

Yesuε as̄el̄é bad bé medogk̄é

(Mak 12.40; Luk 11.39-42, 44, 52, 20.47)

¹³D̄óo Yesuε áhób̄éé aá, “Eb̄ēn̄n nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia eb̄ébtéd, nyé bad bé medogk̄é! Nyédibe’ ekob é nkaml̄en mí m̄n̄n ábel boŋ bad b̄éēs̄ōl̄é’. Nyé b̄ēn̄n nyéēs̄ól̄éé, nyéēm̄wāg-kaá bán bad b̄émp̄ēε ábe b̄éh̄ede as̄ól̄ b̄és̄ōl̄.† ¹⁵Eb̄ēn̄n nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia eb̄ébtéd, nyé bad bé medogk̄é. Nyékag melon̄ ne melon̄ ábel boŋ mod nh̄óg át̄im̄en nyé. Boŋ nzé amaá nyé at̄im̄en, nyébel̄é nyébébéd mó nyaa ech̄é ákw̄ognédé ákud nk̄ógs̄en á d̄ū-á-muú míme r̄ítómé m̄m̄n̄n ngen éβε.

* 23:5 Etúd: B̄ewáá’áá e’túd ál̄úmed bán b̄ébenle Dyōb. † 23:13 Donje á k̄alag dé’só ábádé nchoo 14: Eb̄ēn̄n nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia eb̄ébtéd, nyé bad bé medogk̄é. Nyél̄úmtan̄ ȳl ne nt̄ōŋ-nt̄ōŋ mé mekáne, nyédum̄é-’ε mbw̄óg é bekúd. Né-óó, nyéēkud nk̄ógs̄en míme r̄íchábé am̄n̄n.

16 “Ebēēn nyé ebébtéd nyé bad ábe békwédé ndím, boŋ bélyāgtē bad bémpēe. Nyéyāgte bán, ‘Nzé mod amwédé melě á dñn á Ndáb-e-Dyöb, né nê déesaá dyam, boŋ nzé mod amwédé melě á dñn á bwēm é’ gól ábe é’dé áwēd-te, átāngéné abel dyam áde ámwééné melě.’ 17 E’yókél é’ bad bēn, nyékwedé ndím! Cheé étómténé etógnén abé, gól-le, ngé Ndáb-e-Dyöb echě ebélé boŋ gól ebé chōm éche ésáá á’sō é’ Dyöb? 18 Nyéyāgte’ ámpē bán, ‘Nzé mod amwédé melě á dñn dé menyán mé mendε, né nê déesaá dyam. Boŋ nzé mod amwédé melě á dñn dé mendε míme médé á menyán mñn, átāngéné abel dyam áde ámwééné melě.’ 19 Bad bé ndím bēn! Cheé étómténé etógnén abé, mendε ngé menyán míme mébélé boŋ mímē mendε mébé chōm éche ésáá á’sō é’ Dyöb? 20 Né-ᵛó kénzée awě amwédé melě á dñn dé menyán mé mendε, né amwédé mímē melě á dñn dé menyán ne mendε ké méhéé míme médé áwēd-mñn. 21 Kénzée-’ε awě amwédé melě á dñn á Ndáb-e-Dyöb, né amwédé mímē melě a dñn á Ndáb-e-Dyöb ne á dñn á Dyöb áde ádyεε’ áwēd-te. 22 Kénzée-’ε ámpē awě amwédé melě á dñn dé nkoŋ mí mñn né amwédé melě á dñn dé atii dé nkamlēn ní Dyöb ne á dñn á Dyöb áde ádíídé ádé atii.

23 “Ebēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké! Nyébage Dyöb akab ahóg átínté e mekab dyōm, ké dé mekúle míme béchāmnεé ndyééd néε mñnt, díl ne kúmin.† Boŋ nyéehédeé nló áte ábel ndín é mekan éche mbéndé éhóbé aá nyébele’. Nyéesaá mbále ne Dyöb, nyéewóó’ε nlém ní ngol, nyéedúbpe-’áa Dyöb. Nyéntāngén mímén mésyāāl abel, ésebán nyéchōbte’ mímíní. 24 Nyé bad ábe békwédé ndím boŋ bélyāgtē bad bémpēe. Nyébude’ mekan míme méesě etógnén ahíd ámbíd. Nyéhúde’ púuted á mendíb míme nyémwāgkē-te, boŋ nyétεdte mbinde émbáá éche édé áwēd-te.

25 “Ebēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké! Nyéwobpe mbwendé ne díse ámbíd e ebwóg, boŋ medyé míme médé áwēd-te médii medyé míme nyékúdné ndumbán ne ngoód. 26 Nyé Befarisia, bad bé ndím bēn! Nyésébe nyéwobe mbwendé ne díse áte, káōne mbíd e ebwóg chómpē ésāŋ.

27 “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia, nyé bad bé medogké! Nyédii néε soŋ éche bépúbté. Ekine’ áte ámbíd e ebwóg boŋ e’hid ne e’bōó bé ndim mí bad bōó é’lóné áwēd-te. 28 Melemlem nê dōó nyényínnadté á’sō é’ bad néε bad ábe bésáá boŋ áte nyélóné ne edogké ne mbéb.

Dyöb dékōgsēn bemeléede bé mbéndé ne Befarisia (Luk 11.47-51)

29 “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia, nyé bad bé medogké! Nyélóó’ soŋ é bekal-bé-e’dáádāŋ bwām, nyélonjté-’ε mebón míme bad ábe bésáá. 30 Nyékag, nyéhóbe-’ε bán, ‘Nzé sēmbé á pónde echě ábēd betaa, né sēnkēnlaténné bó áde bēnwū’ε bekal-bé-e’dáádāŋ áte.’ 31 Nê dēn álúmte nēn bán nyēnkwentén nēn bán nyébídé á mbyaa míme bad ábe bēwúε’ bekal-bé-e’dáádāŋ. 32 Nyékag-kōó á’sō nyémad nsón míme ábēn betaa bēmbootédté. 33 Nyă chén! Etōd é píi ngēn. Chán nyémwεé nkōgsēn ní dū-á-muú abame? 34 Né-ᵛó, mēlōmē nyé bekal-bé-e’dáádāŋ ne bad bé debyéé ne bemeléede. Nyéewūū donge, nyébōmē-’ε bó á awōg. Nyéswādtéd donge e’tangú á ndáb é mekáne. Abíníí-’ε nyénané myad ne myad. 35 Awúú áde nyéwúé’ε bó débēl Dyöb ákōgsēn nyé áyāle mekií mé bad ábe bésáá bésyāāl ábe nyéwúú ebeŋ á nkōŋsé, bootya kwééd eche Abele awě bēwúú ngēn, ápe kwééd echě Zakariyaa, mwān awě Berεkayaa. Zakariyaa awě nyéwúú átínté e Ndáb-e-Dyöb ne hōm áde bēbageé mendε. 36 Ne mbále nlānge nyé nēn mēé, enén nyonŋel chōó ékūd nkōgsēn áyāle échén kwééd ésyāāl.

† 23:23 Mñnt, díl ne kúmin: bédii byaa ábe bēbēnládtáá áchám ndyééd.

*Yesue adé ngəl
ne bad bé Jerusalem
(Luk 13.34-35)*

³⁷ “Wóowó! A-bad bé Jerusalem, nyéwúε bekal-bé-e’daádəŋ, nyéwúēnē-’ε bad meláá ábe Dyöb álómé! Nkénwǎn áte ngen ne ngen álad nyé áte nēŋgáne nyaá-kúb ákútanné bán, boŋ nyéehédéé etál! ³⁸ Nyénəne’, Dyöb détedé echen ndáb, modmod éebaá-’aá áwēd-te. ³⁹ A mbále, nlāŋge nyé nēn mēé, nyéenyínénne me dīd ámpē káəŋ ne á pónde eche nyéēhəbpē bán, ‘Nnam ne ane awē apedé á dīn á Sāŋgú.’ ”

24

*Mbooted mé metake
(Mak 13.1-2; Luk 21.5-6)*

¹ Ambīd e nē, Yesue anhidé á Ndáb-e-Dyöb. Ade ákagké nē, dáo ábē bembapεε bétané mó, boŋ bélāŋgē mó bán ánəne nyaa eche bélóó Ndáb-e-Dyöb. ² Héε Yesue ákwentanné bó aá, “Ngáne nyényínεé ábē bwēm é’syāəl nē, ne mbále, nlāŋge nyé nēn mēé pónde épē echē aláá ké ahóg déelyəgké ámīn e waáb. Bépāŋtəd mésyāəl áte.”

³ Ankē á Ekone é Menzab ádyēē ásē. Héε ábē bembapεε bétané mó wéε bēbédé bēnpen boŋ bésədté mó bán, “Láá sé pónde echē nímén mekan mésyāəl mébenlédté. E’chemléd é’héé bélūmēd epe échōŋ ne asóg dé nkōŋsé?” ⁴ Yesue antimtén bó nēn aá, “Nyétəd pónde nēn modmod eédōgē nyé. ⁵ Bad híin bépē bán bóó bédé Ane-awē-Béwógté. Bédōg-ke bad híin. ⁶ Nyéēwōgē ngáne nzum éwantéé, nyéēwōgē-’ε nzunze é nzum. Boŋ nyé modmod nyéēnāš’. Mmén mekan mésyāəl métāŋgéné abenled, boŋ saké móó mélūmēd bán asóg ámáá ape. ⁷ Aloŋ ahóg détyēēmēn ádíńí nzum. Nkamlēn nhóg-ke ntyēēmēn nímíní. Nzaa ēbē, ndəɔb-pe eénəŋnéd ásē mebwóg ne mebwóg. ⁸ Echén ndutul ésyāəl ébē nēŋgáne mewε mé’sō míme mmwaád áwógεé nzé ahəde achyáa. ⁹ Ene pónde békōb nyé, bēbε nyé á mekáá mé bad ábe békōgsēn nyé, bēwúú-’ε nyé. Melon mésyāəl mékəó nyé áyāle dīn ádēm.

¹⁰ “Bad híin bēwōŋgé adúbe ámpē. Bēbēé nhóg ne aníní á mekáá mé bad ábe békóó bó. Bó bēn-ne békóón. ¹¹ Bekal bé’daádəŋ bé metóm híin bēbīd, bédōg-ke ekud é bad áhíd bó. ¹² E’bēb bé nlém á abum bēchāgē, né-ɔ edəŋge é bad híin ésūd. ¹³ Boŋ kenzéé awē ákaán nímē metake nlém káəŋ ne á asóg, ákūd e’sooson. ¹⁴ Mmén nkalan mí bwām tāŋgene nkamlēn ní Dyöb mékanléd nkōŋsé áte nisyāəl ábel boŋ melon mésyāəl méwōg. Ene pónde dáo asóg dépéé.

*E’bébtéd é’ mekan ábe bépē
(Mak 13.14-23; Luk 21.20-24)*

¹⁵ “Nyéēnyīn néε ekúkú é akan éche épεεne e’sôn á’sō é Dyöb ébenlédé á Ndáb-e-Dyöb á hōm áde ásáá * ngáne nkal é’daádəŋ Daniēε ánhəbpē aá ébenléd. (Nyé ábe nyélaá’ nímén mekan nyésōŋten mó bwām.) ¹⁶ Nzé nyényíné nē, bad ábe bédé á Judeya bétóm mehélé, bēkε bésəəm á e’kone mín. ¹⁷ Mod awē adé á nnoŋ ní ndáb mín eétəgné asud áke déted chōm éche édé mó á ndáb-te. ¹⁸ Mod awē mó-’ε ámpē adé á nzag-tē, eéťimē ámbīd á ndáb áke déted sóte. ¹⁹ Ebē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bémwāŋtē nímē mesú. ²⁰ Nyékánne nēn bán ádē abāŋgé détanē nyé á pónde e nkóg áde ahéb ádíí ngíne bwāmbwam, ké’ε á mbwε-mé-nkóme-áte. ²¹ Ayāle ndəŋge echē ébē ene pónde ébē ndín echē eébenlédé mbéd bootya nkōŋsé níbootede káəŋ ne epun é’chii. Dyamdyam néε áde déebenléd-taá ámpē mbéd. ²² Dyöb ámáá ábē e’pun é’ metake asél áte. Nzé énkēmbé nē, né modmod éechoŋgé. Boŋ á etútú é bad ábe ápwédé, ásel ábē e’pun áte. ²³ Ene pónde nzé mod aláŋgé nyé aá, ‘Nyénəne’, Ane-awē-Béwógté mó nēn’ káa aá, ‘Mōníní,’ nyéédúbpe’. ²⁴ Ayāle bad híin bēbīd’ ábe békálé metóm nēn bán, bóó bédé Ane awē Dyöb

* **24:15** Hōm áde ásáá: ádíí hōm áde bēbageé Dyöb edúbé ne wéε bad béndūbēē bán, Edəádəŋ éche Esáá édé.

Awógté. Bekal bé'daádəŋ bé metóm ámpē bēbīd. Bēbelé menyáké mé ngíne, bēlūmtē-ε e'chemléd híin. Bēbel nén ábel boŋ bédog káəŋne bad ábe Dyöb ápwédé, nzé nzii edé ádog bó. ²⁵ Nyénəne', nlánge nyé nímén mekan á'sō é' pónké. ²⁶ Né-óó nzé bad bēlángé nyé nén bán, 'Nyénəne' adé á ehyánge,' nyéekāg áwed. Káa nzé bēlángé nyé bán, 'Nyénəne', adé á toŋ-tē hén,' nyéedúbpe'. ²⁷ Epε éche Mwän-a-Moonyoŋ ébē melemlem nēŋgáne emwεdmwεd étóméé á akuu ne á mbəŋ. ²⁸ Ké héé wéε ndim mbāgkē dōo benhəgnənē bēladnēé.

*Epε é Mwän-a-Moonyoŋ
ne asóg dé nkōŋsé*

(Mak 13.24-27; Luk 21.25-28)

²⁹ "Ade pónké e ndəŋge ne étómmē tómmén, etondεε ákwε ehíntén, ngəŋ-ne esóg apen. Betintine bēbīd ámīn, bēhūn áse, ngíne-ε éche edé ámīn énəŋnéd á e'dii. ³⁰ Ene pónké dōo nyényínnē néε e'chemléd é' Mwän-a-Moonyoŋ é'bídé ámīn. Hē dōo metúmbé mé nkōŋsé mésyāāl mébootédté achii ne mbwóg. Bad bényīn néε Mwän-a-Moonyoŋ áhúε'é á mbag mīn, ne ngum, ne ehúmé ésyāāl. ³¹ Esaád é eloŋ émbáá éwōgnéd. Ene pónké álōm éche ángel á metóngé mé nkōŋsé mésyāāl méniin, álad ábē bad áte ábe Dyöb ápwédé, bootya atóngé dé nkōŋsé ahóg ápe adíníí.

³² "Nyétéd eláŋsén wéε alín á ngəl. Nzé ngen ébóótédé byaá békāōlē abided, nyēbele nyébíí bán nchoŋ ídé benben. ³³ Melemlem nzé nyényíne nímén mekan mésyāāl mébenlad, nyébíí nén bán, Mwän-a-Moonyoŋ akwogé apε,† adé-ε benben. ³⁴ Ne mbále, nlánge nyé nén mēé, enén nyoŋgel e bad éemaá'é káəŋ né nímén mekan mésyāāl mébenlédé. ³⁵ Nkoŋ mí mīn ne nkōŋsé bēmaá, boŋ ábēm e'yale bēbē abé ne abé.

*Modmod eebíí'ε epun
éche Mwän-a-Moonyoŋ ápeé*

(Mak 13.32-37; Luk 17.26-30, 34-36)

³⁶ "Modmod eebíí'ε epun pen ké'ε pónké echē nímén mam mébenlédte. Ké ángel éche edé ámīn éebíí'ε, ké mwän ámpē eebíí'ε.† Titéε mwəmpen mó abíí pónké eche nímén mekan mébenlédte. ³⁷ Melemlem ngáne émbēē á pónké eche Noa, nē dōo ébēē pónké echē Mwän-a-Moonyoŋ ápeé. ³⁸ Ayāle á pónké eched, byánán mendīb mé mbúú mélōn á nkōŋsé-te bad bēdyágé'áá bwēm, bémwāg-ke, bebaád ne baachóm bēwōŋne, káəŋ ne mbwε níme Noa ásólé á bōle é'mbáá-te. ³⁹ Bénkēmbíí'ε dyam áde ábenlad, káəŋ ne pónké eche mendīb mé mbúú mélónné, méhóód-te bó. Melemlem nē dōo ébenlédte á pónké echē Mwän-a-Moonyoŋ ápeé. ⁴⁰ Bad bēbe bēbelé nsón á nzag-tē, Dyöb átéd nhóg, átēdē aníníí. ⁴¹ Bebaád bēbe békāgé medyé, Dyöb átéd nhóg, áchēnē aníníí. ⁴² Né-óó nyétéd pónké ayāle nyéebíí'ε epun éche awen Sāŋgwéé ápeé ámpē. ⁴³ Boŋ nyébíí nén bán, nzé nwóó-ndáb abyéé'áá pónké eche nchīb ápeé nkuu, né ádyéé epin ánəŋ ndáb. Né enkēmmwáá áá nchīb ábóo mó ndáb. ⁴⁴ Né-óó nyémpē nyétəŋgéné mboŋsén abé, ayāle Mwän-a-Moonyoŋ ápeé á pónké echē nyéekamtεnēé.

Mbāledε a bwām ne mbāledε a mbéb
(Luk 12.41-48)

⁴⁵ "Né-óó, nyé mod té ábē néε mbāledε awē awóó debyéé, awē abεle-ε mam níme eche sáŋ álángé mó áá ábel. Mó adé mbāledε awē eche sáŋ ábánné áá ákamlen bembāledε ábíníí, anyín-ne nén áá békúdé echab ndyééd pónké echē etəŋgéné. ⁴⁶ Nnam mébē ne ane mbāledε awē eche sáŋ áhūū'ε, boŋ atán nēŋgáne ábeléé mam níme ánlyāgtēnnē mó. ⁴⁷ Ne mbále nlánge nyé nén mēé, ane mbāledε eche sáŋ ábané bwēm é'syāāl ábe áwóó áwe mekáá áá ákamlan. ⁴⁸ Boŋ nzé ane mbāledε adé mbāledε a mbéb, boŋ ahóbé áwe nlém-tē áá, 'Ebēm áte boŋ echem sáŋ áhūū.' ⁴⁹ Né-óó aboótédé ábíníí bembāledε ábe bédé ásē

† 24:33 Mwän-a-Moonyoŋ akwogé apε káa pónké ekwogé apε. † 24:36 Ké mwän-ne ámpē eebíí'ε: donge á kálag déewóó'ε ábén e'yale.

echê awanen, ádyāg bwēm, ámwāg-ke mīm ne be-mmwé-mīmε. ⁵⁰ Bonj ane mbaledε eche sánj āhūu epun éche éewēmtenεé ne á póndé echē énkēmbíí'ε aá āhūu. ⁵¹ Ane mbaledε eche sánj ākōgsēn mó hεén. Akōgsēn mó melemlem ngáne ánkōgsēnnē bedog-badé, áhed dó-'aá áchyé'ε bonj ádyāg-ke mesonj á nsəl.”

25

Ngan e ngōndéré dyôm

¹ Yesuε ambenléd ngan empée, áhōbē nén aá, “Póndé eche Mwān-a-Moonyonj ápée, nkamlen mí mín mébēē nēngáne ngōndéré dyôm éche éntēd ábab e'trúkánj áke dé asin mod awē akude sómbé áke délyáged mó. ² Atíntē echē ngōndéré dyôm, étáan émbē eyóké, étáan-ne énwōnj debyéé. ³ Abe bémbē eyóké bēnwālē e'trúkánj bonj bēnkēnwáléé dyōg dé etrúkánj áde ákwógnédé. ⁴ Bonj ábe bēnwōnj debyéé bēnwalé ábab e'trúkánj ne dyōg démpēe á e'pid te. ⁵ Mod awē akudé'áá sómbé enkēnkobéé apε, né-óó e'chá é'tágté'áá bó, békún-ne. ⁶ Melúde mé nkuu dōó esaád ébídé bán, ‘Mod awē akude sómbé mó ahúe' nén! Nyéhyag-kōó nyétān mó.’ ⁷ Dōó echē ngōndéré dyôm ésyāngé áse, échágéd ábab e'trúkánj. ⁸ Héε éche ébéde eyóké elāngéé éche énwōnj debyéé bán, ‘Nyéwōngεen se ádēn dyōg dé etrúkánj áyāle e'trúkánj ábēd é'dímme'.’ ⁹ Ngōndéré éche énwōnj debyéé entimtén bó nén bán, ‘Aáy! Dyōg áde séwóó déekwojké syānē moosyāál. Nyéε nyéchan ádēn wéε bésóméé.’ ¹⁰ Né-óó, ngōndéré chē énkē dyōg dé etrúkánj achan. Ade békíí nē, dōó mod awē akude sómbé ápédé. Echē ngōndéré é debyéé étáan éche émbē mbonjsén bóōbōō bēnkē bésól á ndáb e ngande e e'wōngé bédib-pe ekob. ¹¹ Ambíd e póndé dōó échíníí ngōndéré épédé bonj bélébpé bán, ‘A-Sánj dibnéd sé ekob!’ ¹² Dōó mod awē akude sómbé átimtanné bó aá, ‘Ne mbále, nlāngε nyé nén mεé meebíí'ε nyé.’ ” ¹³ Héε Yesuε ásogtéé ene ngan nén aá, “Nyétēd póndé áyāle nyéebíí'ε póndé eche Mwān-a-Moonyonj ápée.”

Ngan e bembaledε béladán ábe bēnlyāgnēdtē ngáb (Luk 19.11-27)

¹⁴ Yesuε ambád ámpē aá, “Ene póndé nkamlen mīmín mébē nēngáne mod nhóg awē anlédé ekε akε, bonj achélé ábē bembaledε alyág eche ngáb áwāb mekáá. ¹⁵ Ambε bó mod té tēngene echē ngude. Ambε nhóg e'kálé é' kábpe é'táan, ábe aníníí e'kálé é'be, ábe-'ε aníníí ekálé ehóg. Amaá-'aá bó abε bonj ákag. ¹⁶ Mbaledε awē ankūd e'kálé é'táan antéd mīmē melemlem mé póndé áke akábén nyongé, ákudé' e'kálé é'táan bēmpēe néε nsyānj. ¹⁷ Awē mómpē ankūd e'kálé é'be ambēl melemlem ákūd-te e'kálé bēmpēe é'be néε nsyānj. ¹⁸ Bonj mbaledε awē ankūd ekálé ehóg ankē echóg alím, atéd mīmē mōné míme awē sánjgwéé ámbéé mó, ákóó mó áwēd-te.

¹⁹ “Etún é póndé ámbíd enē, sánjgwéé awē ábē bembaledε anhúu, bóōbōō bélúmtén áte ngáne bó mod téé ábēnlédé mīmē mōné. ²⁰ Mbaledε awē ámbéé e'kálé é' kábpe é'táan ampē wéε eche sánj, áhōbē nén aá, ‘A-Sánj, wembē mε e'kálé é'táan ábe ménkābēnnē nyongé bonj ríkud e'kálé é'táan bēmpēe néε nsyānj, móómén.’ ²¹ Dōó eche sánj élāngéé mó aá, ‘Nē ábóó, edíí mbaledε a bwām, edé mod a mbále, ebelé bwām. Ngáne éhélé nsonjé rísad alyáged, mēbē wε nsonjé míbáá ályáged. Hyāg-kó, déwōg menyinje.’

²² “Mbaledε awē bēmbéé e'kálé é' kábpe é'be mó-'ε ampē, áhōbē nén aá, ‘A-Sánj, wembē mε e'kálé é'be ábē ménkābēnnē nyongé bonj ríkud e'kálé é'be bēmpēe néε nsyānj, mōmén.’ ²³ Dōó echab sánj álāngéé mómpē aá, ‘Ebelé dyam áde ábóó, edíí mbaledε a bwām. Ngáne éhélé nsonjé rísad alyáged, mēbē wε nsonjé míbáá ályáged. Hyāg-kó, déwōg menyinje.’ ²⁴ Dōó ane-'ε awē bēmbéé ekálé é' kábpe ehóg ápédé bonj áhōbē nén aá, ‘A-Sánj, mbíí mεé edíí mod awē alélé áte. Ehúde' wéε wéewénεé, épādē-'ε wéε wéesobéé. ²⁵ Menwóg mbwóg, né-óó, menkē mīmōnj mōné alíme á ndōōb-tē. Mmōnj mōné móó rídé, mó-'ε wε mén.’

26 “Héε echab sán álângeé mó aá ‘A-ebébtéd ne ewamwam é mbaledε! Wembii wεé ndii mod awě ahúde’ wée éewénéé, wεé mpáde-’ε wée méesobεé. 27 Cheé-̄ ênkăñ bon weehéde nímêm mōné á ndáb eche békongεé mōné âbel nén á ehúu échêm rítân née ríchyáá mōné mémpeé ámín?” 28 Dóo ane mod álângeé bembaledε bémpēe aá, ‘Nyékoben mó nímé mōné nyébe wée mod awě awóó e’kálé é’ kábpe dyóm. 29 Kénzée awě awóó, Dyöb débād mó abε, äbüd-te awón bwâmbwam. Bon ane awě m-’ε eewóó, Dyöb dékobén mó káñne mwämpin awě awóó. 30 Né-óó anén mbaledε awě eésě dyam dé abenled, bébwēm mó á ebwóg-te, á ehintén-tê. Ahed-taá áchyéé’é, ádyäg-ke meson á nsäl.’ ”

Mbakú e asóg

31 Yesue ambád ahób ámpē aá, “A pónde echē Mwän-a-Moonyon ápεé née kñ ne ángel é Dyöb ésyāäl ädyéé á atii dé nkamlen ákáad bad. 32 Bad bésyāäl a nkõñsé béladén áte áwē e’só. Ene pónde ákab bó áte monje mébe melemlen nēngáne nnōn-a-mbód ákabéé éche mbód áte, ábānē rídyōñ mí mbód pεd póg, ábānē-’ε tón é mbód échíní epεd. 33 Nê dóo ene kñ ébanéé bad ábe bésáá á ekáá émbáá, ábānē-’ε bad ábe béesaá á ekáá é emwεd. 34 Ade nén débēnlédte, áläā bad ábe bédé mó á ekáá émbáá aá, ‘Nyéhyag, nyé bad ábe echem Sán ánámte! Nyéhyε nyékob nnam mé nkamlen ní Dyöb míme ábõñséné nyé bootya pónde eche áhágé nkõñsé. 35 Nyéēküd nímén nnam áyāle áde nzaa ékóbé me, nyēmbéé me chõm éche méndyēē. Ade píd ékóbé me nyēnhé me mendíb mémwē. Ade mpédé-’ε nken, nyēnkõb me bwām. 36 Ade ménkēnwónj’ε chõm éche ríwáá’ε, nyēmbě me mbóté. Ade ménkēndyě’ε bwām, nyēntōgēn me. Ade mbédé-’ε á mbwōg, nyēnhyě me anōn.’ 37 Héε bad ábe bésáá békwenténné mó bán, ‘A-Sán pónde ehéé sēnyīnnē wε ne nzaa bon sébē wε ndyééd, káa áde píd ékóbé wε bon sébē wε mendíb? 38 Pónde ehéé-’aá sēnyīnnē wε bon sékõb wε nken áwεd mendáb, ké’ε sébē wε mbóté áde wéewóó’ε chõm éche éhāgkē? 39 Pónde ehéé wēnkēndyεé’ε bwām, bon sétōgēn wε, ké’ε séhyē sēnōn wε áde édíí á mbwōg?’ 40 Héε ene kñ étimtanné bó aá, ‘Ne mbále, nlānge nyé meé, pónde ké ehéé echē nyēmbēnlé nē ne mwānned ké ahéé, ké awě eésě etógnén, né meé nyēmbeléé.’

41 “Hé-’aá áläā’ε bad ábe bédé mó á ekáá é emwεd aá, ‘Nyésyā me á dīd-te, nyé ábe nyékudé nkógsen ní Dyöb. Nyékag á dū-á-muú míme méēdīmē’, míme Dyöb ábõñséné áyāl e Devæle ne éche ángel. 42 Nzaa ewagé’áá me bon nyēnkēmbaá me chõm éche rídyāgkē. Ade píd énkõbpē me, nyēnkēháá me mendíb. 43 Mbédé nken, bon nyēnkēnkobpē me áwēn mendáb. Ade ménkēnwóngé chõm éche ríwáá’ε, nyēnkēmbaá me mbóté. Ade ménkēndyεé’ε bwām, mbé-’ε á mbwōg nyéētōgne’áá me.’ 44 Hê dóo békwenténné mó bán, ‘A-Sán, pónde ehéé sēnyīnnē née nzaa, ké’ε píd ékóbé wε, ké’ε née édíí nken, ké’ε áde wéewóó’ε chõm éche éwáá’ε, ké’ε áde ékonléé, ké’ε édíí á mbwōg bon séewōngene wε?’ 45 Héε ene kñ étimtanné bó aá, ‘Ne mbále, nlānge nyé meé, pónde ké ehéé echē nyēnkēnwóngénné ábén bad ké ahéé awě eebéde etógnén, me-εé nyēnkēnwóngénné.’ 46 Abén bó-aá békē ákud nkógsen míme méemaá’. Bad ábe bésáá-’ε békē á alongé áde déemaá’.”

26

Bad bémbáá bé Israel béhāgke Yesue áwúu mó

(Mak 14.1-2; Luk 22.1-2; Jōn 11.45-53)

1 Ade Yesue amáá nímé mam mésyāäl ayáged, dóo álângeé ábē bembapεε aá, 2 “Nyébíí nén bán, ámbid e e’pun é’be Ngande e Nnyíme-ámin ébē. Echē epun dóo bébéé Mwän-a-Moonyon á mekáá mé bad ábe bébomé mó á awōg.” 3 Bepriε bémbáá ne bad bémbáá bé dyad bémbõm á ndáb wée Kaifase, priε ambáámbáa. 4 Ahed dóo bébéle’áá ntii ákób Yesue á mesōm-tê, áwúu mó. 5 Bon bénhõb bán, “Deébēlē nē á mbwε ní ngande, áyāle nén bad bépēn epuutéd.”

*Mmwaád nhóg awógté
Yesue á dyad á Betani
(Mak 14.3-9; Jón 12.1-8)*

⁶ Yesue ambé á Betani á ndáb wée Simone awě akékolé nkole mé meləŋ. ⁷ Ade ádyágkē ndyééd nê, dóo mmwaád nhóg ápédé áwē ne apom á dyōg dé elod é bwām áde dēnlēl nkun, ásyōg mó dó á nló. ⁸ Née ábē bembapεε bényíné nê, bēnlīŋ, bésēdté-’ε bánken, “Cheé ékáá boŋ anén mmwaád ábēbtē, enén nyaa e dyōg? ⁹ Béhélé’áá se bésóm ádén dyōg nkun mbáá, bēwōŋgēn betóótōkē bé bad.” ¹⁰ Yesue ambíí mam míme ábē bembapεε bēhóbé’áá. Né-óó anláá bó áá, “Cheé nyétagtéé anén mmwaád? Dyam ádē ábénlé me átómténé aboŋ. ¹¹ Betóótōkē bé bad bēbē ne nyé pón dé ésyāāl, boŋ me pen méebáá ne nyé pón dé ésyāāl. ¹² Asyōgé me ádén dyōg á nló áboŋsen me áyāle nlíme mímēm. ¹³ Ne mbále, nlāŋge nyé nén meé kéhéé ádē nímén nkalan mí bwām mékanlédté nkōŋsé áte rísyāāl, bēhōb dyam ádē anén mmwaád ábélé, ákamten mó.”

*Judas akwěnténé Yesue asóm
(Mak 14.10-11; Luk 22.3-6)*

¹⁴ Ambíd e nê, mbapεε nhóg átínté e dyóm ne bébe ábe Yesue, awě béchágé’áá bán, Judas Iskariōde ankē beprise bémháá atán. ¹⁵ Héε ásedtéé bó áá, “Cheé nyébéé me nzé mbagé Yesue áwen mekáá ábel nyékób mó?” Dóo bétóó móom mé káppe meláán boŋ bēbagé mó. ¹⁶ Bootya ene pón dé dóo ábóótédé nzii ahed ásom mó áwāb.

*Yesue ne ábē bembapεε bétómté
Ngande e Nnyime ámīn
(Mak 14.12-21; Luk 22.7-13, 21-23; Jón 13.21-30)*

¹⁷ Bōob-póó, pón dé e Ngande e Ewele-é-Ngēn empě. A epun é’sō é ngande, bembapεε ábē Yesue béntān mó, bésēdté mó bánken, “Héé wédāŋgé wée séboŋsen we ndyééd e Nnyime-ámīn?” ¹⁸ Dóo Yesue álóméé bó á dyad-tē wée mod nhóg áá, béléá mó bán meléede ahóbé nén áá, “Echem pón dé emáá ape. Áwōŋ ndáb dóo syáabe ábēm bembapεε sédyēē ndyééd e ngande e Nnyime-ámīn.” ¹⁹ Né-óó bembapεε bēmběl ngáne Yesue ánllāá’é bó, bēmbōŋsēn-ne ndyééd e Ngande e Nnyime-ámīn. ²⁰ Ene ngukél Yesue ne ábē bembapεε bēndyéé áse, bēdyāg ene ndyééd. ²¹ A ndyééd mín wē, dóo Yesue álanŋgéé bó áá, “Ne mbále, nlāŋge nyé nén meé nyé mod nhóg ábē me á mekáá mé bad bé ekōyí.” ²² Nén dēnwōgēd bembapεε ndutul bwāmbwam. Bēmbootéd mó asēded nhóg ámbíd aníníí, bán, “A-Sāŋ, ndúbpé meé saké me.” ²³ Dóo Yesue átímtanné bó áá, “Mod awě sūmō séētōdé ewele á díse-tē atōde ahóg móōsōm me. ²⁴ Mwān-a-Moonyoŋ áwē ngáne éténlédé, boŋ medim ne ane mod awě ásom mó. Ebágé’áá bwām ne ane mod nzé bēnkētōgen mó achyáa.” ²⁵ Héε Judas awě ankwentén Yesue asóm ásedtéé mó áá, “A-meléed, me-yε?” Héε Yesue átímtanné mó áá, “Ngáne éhóbé.”

*Ndyééd e Sāŋgú
(Mak 14.22-26; Luk 22.14-20; 1 Kōr 11.23-25)*

²⁶ Ade bēdyákē ndyééd nê, dóo Yesue átédé ewele, ásāgnān Dyōb, boŋ ákabtáád áte, ábagé ábē bembapεε áhōbē nén áá, “Nyékob, nyedyē, echem yāl nén.” ²⁷ Ambíd e nê, antéd mbwendé mí mím, ásāgnān Dyōb, ábagé bó, boŋ áhōbē nén áá, “Nyé moosyāāl nyémwē. ²⁸ Mmēm mekií mōmēn. Mmēn mekií médii melē mékōālē. Mmēn mekií mésyógké á nló mí bad híin, ábel nén Dyōb álagsen bó mbéb. ²⁹ Nlāŋge nyé nén meé, méemwáá mímēn mím ámpē kóŋ ne epun éche mémwēē mó ekóólé ne nyé á nkamlen míme echem Sāŋ.” ³⁰ Bēnkōn nkāŋgé mé nsāgnen. Née bémáá akón, bēnkē á Ekone é menzab.

*Yesue ahóbé ngáne
Petro ábāŋgē mó áyāl
(Mak 14.27-31; Luk 22.31-34; Jón 13.36-38)*

³¹ Ade bépédé á ekone mîn, dóo Yesue álângeé ábē bembapεε aá, “Nkuu nén dën, nyé baásyāāl nyéenyágéd, nyétēdē με. Nyéenyágéd, áyāle dyam áde débēnléd ne με. Eténlédé nén bán, ‘Měwūū nnān-a-mbód, éche mbód ésyāāl épántéd áte. ³² Bonj ádē echem Sánj ápuúdté με, mĕkĕ á’sō á Galilia, áwed-taá nyétānnē με.’ ” ³³ Ade Yesue áamáá ahób nē, dóo Petro áhóbεé aá, “Ké moosyāál ambānj wε áyāl, με pεn méetεdεé wε mbéd.” ³⁴ Dóo Yesue átimtanné mó aá, “A-Petro, ríláa wε μεé, nchóm-a-kúb adēhób aá móto’ nkuu nén, wĕbānj με áyāl ngen éláán.” ³⁵ Dóo Petro ábádtεé mó áte aá, “Ké nkānj móo bésēlēε με, méebāngé wε áyāl mbéd.” Abíníí bembapεε bésyāāl bómpē bēnhōb melemlēm.

Yesue akánné á Getsemani
(Mak 14.32-42; Luk 22.39-46)

³⁶ Ambíd e nē, Yesue ne ábē bembapεε bēnkĕ á abwóg á hōm áde béchágé’áá bán Getsemani. Ade bépédé, Yesue anláá bó aá bédyεε áhed, aá mó-ε mósídtē’ á’sō, ákáne. ³⁷ Ade ákagké, ankeén Petro ne bán ábe Zebēdiε béβε. Ndānje ne metake híin bēbédé mó á nlém-tē. ³⁸ Dóo álângeé bó aá, “Ndānje echē edé με á nlém ehεle-sε ewúú με. Nyélyāg hén, nyédyεεn με epin.” ³⁹ Dóo Yesue ásídté á’sō ámpē bonj ábwēmē yāl ásē. Ankúdén ásē, ákānnē aá, “A-Tē, nzé ébōjnédé wε, ékóbén με nímén metuné. Bonj ké nē, bĕl ngáne ébōjnédé wε, saké ngáne ébōjnédé με.” ⁴⁰ Ade áamáá akáne, antīm ámbíd wée ábē bembapεε béláán. Antán nēε békúnεé, bonj álāngē Petro aá, “Cheé ékás bonj nyéēhεle awεsen ádyεεn με epin ké háwa póg? ⁴¹ Nyédyεε epin, nyékānne ábel nén Dyōb déemwāg-sε mekágsen mépiinéd nyé. Nlém rídás, bonj ekob é yāl édé mbwóg.” ⁴² Yesue anke akáne ámpē, áhōbē nén, aá, “A-Tē, nzé édé nén bán, weéhēlēε-sε ékōbēn με nímén nted mé metuné, ésebán mpémé mó, ébel ngáne ébōjnédé wε.” ⁴³ Nēε átimé ámbíd ámpē, antán nēε ábē bembapεε bédíi békúnεé áyāle e’chá bēmbē bó á díd bwāmbwam. ⁴⁴ Yesue antīm ámbíd á mekáne ámpē ngen éche élónténe éláán, áhōbē melemlēm mé e’yale. ⁴⁵ Hē dóo Yesue átimé ámbíd ámpē wée ábē bembapεε, bonj álāngē bó aá, “Nyélyāgé nyékúne’, nyékómme-ε nyé áte-yε? Nyénōne’, pónde-’aá epedé nén eche béβεé Mwān-a-Moonyonj á mekáá mé bad bé mbéb. ⁴⁶ Nyépáde ásē dékag. Nyénōne’, mod awē akíí με ntúré mó ahúε’ nén.”

Békóbé Yesue
(Mak 14.43-50; Luk 22.47-53; Jōn 18.3-12)

⁴⁷ Ehób épedεé Yesue amaa á nsāl bonj Judase ápag. Judase, mbapεε nhóg áfínté e bembapεε dyóm-ne-béβε ábe Yesue, ámpē ne amute áde dénwalē nkwáté ne mbid. Bepriε bēmbáá ne bad bēmbáá bé Israel bóo bēnlōm ábē bad. ⁴⁸ Ntúré awē Yesue amad bó e’chemléd abε aá, “Kéznéé awē méhēē tâl, né mod awē nyéhεdεé mōne, nyékób mó.” ⁴⁹ Nēε Judase ápedé pεén, atóm-me wée Yesue, álēléd mó aá, “A-meléed, nsanj ríbbē ne wε.” Ahé-ε mó tâl. ⁵⁰ Yesue antimtén mó aá, “Amúē, wéebeléé chōm éche éhyédé abel-ε?”* Hē dóo ábē bad bésídté á’sō, bonj békōbē’ Yesue, bēwéd-tε mó acháa. ⁵¹ Hē dóo mod nhóg áfínté e bad ábe bēmbē ne Yesue ádólé nkwáté á abám, nēε átómté mó bonj asél-le ntānj awē priε ambáámbáa etúu. ⁵² Dóo Yesue álângeé ane mod aá, “Timéd nímonj nkwáté á abám. Kéznéé awē awanne nkwáté, nkwáté móo bēwūēnnē mó. ⁵³ Weebíi’ é nén wεé nzé nhēdné echem Sánj nwōngεn, wεé né ábwōg-ábwōg, ālōmē με e’chonj ne e’chonj é ángel áwōngεn με-yε? ⁵⁴ Bonj nzé mbēlé nē, né chán-nō kálag e Dyōb echē ehóbé nén aá, nén átāngéné abenléd élōnnē?” ⁵⁵ Hēε Yesue álângeé ádē amute aá, “Nchīb móo rídíí awē nyéhyédé akób ne mbid ne nkwáté-yε? Epun téé mbédé á Ndáb-e-Dyōb, n’yāgtē bad, bonj nyéekóbe με. ⁵⁶ Bonj nímén mésyāāl mébēnlédé álóned mam ríme bekal bé’daádanj bétélé á kálag e Dyōb.” Hē dóo bembapεε bésyāāl bétédté mó, bonj bétómé mehélé.

Bépénné Yesue á kóte
(Mak 14.53-65; Luk 22.54-55, 63-71; Jōn 18.13-14, 19-24)

* 26:50 Amúē, wéebeléé chōm éche éhyédé abel’ε? Káa, Amúē, cheé éhyédé abel hén?

⁵⁷ Hê dǎo bad ábe bénkōb Yesue békééné mó á ndáb wée Kaifase awě ambé Prise Ambáámbáa. Ahed dǎo bemeléede bé mbéndé ne bad bémháá bé Israel bémpee bēnladénné áte. ⁵⁸ Ade békéénéé Yesue nê, Petro ahidé'áá mó ámbid mwă etŭn káŋh bépe nchiiten ne eyáde éche Kaifase. Néé ápedé áhed ansól á eyáde-tê, ádyē ásē ne benon bé Ndáb-e-Dyōb, ábel nén ányín ngáne nkáásé níme Yesue mésōgkē. ⁵⁹ Bǎob-pǎo, beprise bémháá ne bad bé káánsel bésyāāl bēhédé'áá bad ábe bēbid mbōŋ é metóm á nló wée Yesue ábel nén bēwúu mó. ⁶⁰ Ké nēŋgáne ekud é bad ênhyě mbōŋ é metóm abid áwe nló, bénkēnkóbénné mó awusé ké ahóg. Káŋh ne á asóg, dǎo mbōŋ ébe ébidé, éhōbē nén bán, ⁶¹ “Anén mod anhób áá, móhele móbōōtēd Ndáb-e-Dyōb áá mólōŋ-’ε chó ámbid ámpē átintē e e’pun é’láán.” ⁶² Ade Prise Ambáámbáa éwógé nê, dǎo átyéémé ámín boŋ ásedtē Yesue aáken, “Weewóo’ε dyamdyam áhób tēŋgene dyam ádē ábén bad bēhóbé wε á yāl-ε?” ⁶³ Boŋ Yesue enkēnkādénné mó. Hê dǎo Prise Ambáámbáa álāŋgē mó ámpē áá, “Ne melē á dŭn á Dyōb áde áde á alonŋé, láá sé mbále, wε-εé edé Ane-awě-Béwógté, Mwăn a Dyōb-ε?” ⁶⁴ Hê dǎo Yesue ákwentanné mó áá, “Ngáne éhóbé.” Yesue ambád-te ámpē áá, “A mbále, nlāŋge nyé nén mēé bootya enén pōndé, nyéenyín néé Mwăn-a-Moonyon ádyéé á ekáá émbáá é Dyōb a Ngum. Nyéenyín-ne néé ádyéé á mbag mŭn, ásudéé á nkōŋsé.” ⁶⁵ Dǎo Prise Ambáámbáa ányábé mbóté álúmed nén áá mólíí, boŋ álāŋgē bad bé kóte áá, “Asyáá Dyōb! Mbōŋ éhéé émpēe déhedéé? Nyé baasyāāl nyéwógé bǎob ngáne ásyáá Dyōb!” ⁶⁶ Dǎo ásedtēé bó aáken, “Chán nyéwémténé?” Héé békwénténé bán, “Akwedé nkáá, atāŋgéné-’ε awé.” ⁶⁷ Dǎo donŋe á bad bēbóótédé mó meléed asobted á’sō, bēbōmé-’ε mó. Abíníí-’ε bēbōmé mó mebén, ⁶⁸ bēhóbé-’ε bán, “A-mod awě ahóbé áá móo módē Krístā, láá-’ε sé mod awě abōmé wε.”

Petro abád Yesue áyāl

(Mak 14.66-72; Luk 22.56-62; Jōn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Ene pōndé Petro andyéé ásē á eyáde é kóte-tê. Hê dǎo ngōndéε e mbaledε póg épédé áwē, boŋ éhōbē áá, “Wε nén, edé nhóg awě awōŋné’áá Yesue, ane mod awě abidé á mbwóg e Galilia.” ⁷⁰ Boŋ Petro antāŋ á’sō wée ábē bad bésyāāl, ákwentén áá, “Meebíí’ε dyam áde éhóbéé.” ⁷¹ Ade ámáá ahób nê, antŭm á mmwε mé eyáde é kóte. Ahed dǎo mbaledε a ngōndéε ampée ányiné mó, boŋ álāŋgē bad ábe bēbédé áhed áá, “Anén mod abédé ne Yesue, mod a dyad á Nazaret.” ⁷² Boŋ Petro antāŋ ámpē, áhōbē nén áá, “Mmwâg melē nén mēé meebíí’ε me ane mod.” ⁷³ Eebeméé áte, bad ábe bēntyēēm áhed bēmpē wée Petro, boŋ bēhōbē nén bán, “Etáa ngên, edé nhóg awě ahidé’áá ane mod. Mbwéd e ehób echōŋ epanle wε áte, nén ebidé á mbwóg e Galilia.” ⁷⁴ Dǎo Petro ámwākē melē áá, “Dyōb ákōgsen me nzé nkale metóm! Meebíí’ε ane mod!” Ade ámáá ahób nê hóbén, nchóm-a-kúb antōŋ. ⁷⁵ Dǎo Petro ákámtné ehób éche Yesue ánlāā’ε mó áá, “Nchóm-a-kúb adēhób áá móto’, wēbāŋ me áyāl ngen éláán.” Dǎo Petro ábidé á ebwóg-te, boŋ ábānlē awé. Anchií bwāmbwam.

27

Békééné Yesue wée Payledε

(Mak 15.1; Luk 23.1-2; Jōn 18.28-32)

¹ Néé bŭn é’sāŋgé sāŋgēn, beprise bémháá ne bad bémháá bé Israel bésyāāl bēmbootéd Yesue ahage ngáne bēwūū’ε mó. ² Bēnhanŋ mó, bēbāg-ke mó á mekáá wée Payledε awě kāŋ e alon á Roma émbanéé áá ákamlan bad bé mbwóg e Judeya á pōndé eched.

Kwééd eche Judase

(Mbel 1.18-19)

³ Ade Judase, ntúré awě Yesue ányiné nén áá kóte ebagé mbakú nén bán bēwúu Yesue, ambé ngol ne awusé áde ábélé. Nê dēnkāŋ, antéd móom mé kábpe meláán níme beprise bémháá ne bad bémháá bé Israel bēmbéé mó, áke átimtéd bó ámbid. ⁴ Anhób áá, “Mbelé mbéb áke mod ntúré awě eébele dyamdyam, awě bēwūū-’áá bǎob ngên.” Dǎo bétimtanné

mó bán, “Cheé séwóó abel ne nê? Nê ánɔne wɛ.” ⁵ Née Judase áwógé nê, ambwémé bó nímê móom mé kábpe méláán ásé wée bémbɛɛ á Ndáb-e-Dyɔb. Née áamáá abwém, ambíd áke ápan yǎl. ⁶ Beprise bémbáá bɛnlǎd nímê mɔné áte, béhɔbɛ nén bán, “Mmɛn mɔné rídii mɔné mé eben. Né-ɔɔ, mbéndé eébagéé kunze nén bán déladtɛn nímɛn mɔné ne mɔné rí Ndáb-e-Dyɔb.” ⁷ Ade bémáá ahɔgtɛn tɔngɛne nímê mɔné, bɛntɛd mó, béchǎnɛn etúú éche ébédé etúú é mod nhóg awɛ atumé’áá mbeé. Bɛnchan chɔ, álime beken. ⁸ Nê dɔɔ ákáá bon kááɛ ne’ chii, béchɔgé éché etúú bán, Etúú é Mekií. ⁹ Nén, dɛmbɛnléd áloned e’yale ábe nkal é’daádɔɛ Jeremayaa ánhɔbpɛ áá, “Bɛtɛd móom mé kábpe méláán níme rídé nsongé ní mɔné níme donje á bad bé Israel bɛnkwɛntɛnné asábe áwe nló, ¹⁰ bɛbɛnléd áchanɛn etúú éche ntumé-mbeé. Nén dɔɔ Dyɔb dénlǎá’ é mɛ áá, mbɛl.”

Payledɛ akáádtɛ Yesue

(Mak 15.2-5; Luk 23.3-5; Jɔn 18.33-38)

¹¹ Enɛn pɔndé-ɔɔ Yesue antyéém á nkáásé á’sɔ wée Payledɛ awɛ akámlánnáá mbwóg e Juda. Payledɛ ansɛdéd mó áá, “Wée edé kɔɛ e bad bé Israel-ɛ?” Yesue antimtɛn mó áá, “Ngáne éhóbé.” ¹² Bon áde beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bɛnhɔbpɛ mó mam áyǎl, enkɛnhɔbpɛ dyamdyam. ¹³ Né-ɔɔ Payledɛ ansɛdéd mó ááken, “Weewógéé nímɛn mam mésyǎl níme ábɛn bad béhɔbɛé wɛ áyǎl-ɛ?” ¹⁴ Bon ké nê, Yesue enkɛnhɔbpɛ ké eyale, nê-’ɛ dénkɔmɛd Payledɛ yǎl áte bwámbwam.

Mbakú e kwééd eche Yesue

(Mak 15.6-15; Luk 23.13-25; Jɔn 18.39-19.16)

¹⁵ Bɔɔb-pɔɔ, mwɛ téé nzé Ngande e Nnyíme-ámɛn empɛ, Payledɛ ammentɛn mod a mbwɔg nhóg abided á mbwɔg. Ane mod abágé’áá mod ké ahéé awɛ bad bé dyad bémpwɛdtɛ. ¹⁶ Ene pɔndé mod a mbwɔg nhóg ambé awɛ béchágé’áá bán Barabase. Ane mod ambyéén bwámbwam áyǎle e’bébtɛd é’ mekan ábe ábélé’áá. ¹⁷ Né-ɔɔ áde ndun e mod éládné áte á ndáb wée Payledɛ, ansɛdéd bó áá, “Nzé-módé nyéhɛdɛé bán mbided, Barabase ké’ɛ Yesue awɛ béchɔgéé bán Krístɔ?” ¹⁸ Ambɛl nén áyǎle ambii bwám áá prise ambáá ne baámbáá bɛbágé Yesue áwe mekáá áyǎle kónjí embé bó áte. ¹⁹ Ade Payledɛ ádyéé á atii wée akáádtɛ’áá bad, mwaád anlómé mó nsɛl áá, “Weewóó dyamdyam ábel ne mbakú eche ane mod awɛ eébele dyamdyam, áyǎle nnǎngé mó nló nkuu níme rítómé nén níme rítágtɛ mɛ bwámbwam.” ²⁰ Beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bɛnsǎl ábɛ bad áte nén bán béléá Payledɛ ábided dásɔ Barabase bon ábe mbakú nén bɛwúu Yesue. ²¹ Né-ɔɔ, áde Payledɛ ásɛdtɛ ábɛ bad áá, “Áyǎle ábɛn bad bébe, ahéé nyéhɛdɛé bán, mbided?” Bó moosyǎl bɛnkwɛntɛn bán, “Barabase!” ²² Dɔɔ Payledɛ ásɛdtɛé bó ámpɛ áá, “Chán-nɔ nyéhɛdɛé bɔɔb bán mbɛl ne Yesue awɛ béchɔgéé bán Krístɔ?” Dɔɔ bɛkwɛntanné bán, “Bébome mó á awɔg!” ²³ Héɛ Payledɛ ásɛdtɛé bó ámpɛ áá, “Áyǎle chán? Ebébtɛd éhéé ábélé?” Bon bɛnnabé abón bán, “Bomé mó á awɔg.” ²⁴ Ade Payledɛ ányíné áá mósɔhɛlɛɛ se mósɔhɛlɛn ábɛ bad mewɛmtɛn tɔngɛne mbakú eche Yesue, ábán nén áá, ábɛ bad bépɛɛne’ mpuutɛd, dɔɔ átédé mendíb bon áwobpɛ mekáá áwab e’sɔ, áhɔbɛ-’ɛ áá, “Mekáá mɛsáá mɛ áyǎle kwééd eche anɛn mod. Nê ánɔne nyé bɛn.” ²⁵ Héɛ ene ndun e mod ékwɛntanné bán, “Sɛkwɛntɛné. Mmɛ mekií mébɛ áwɛd nló, nchoo ne nímɛd nchyáátɛn!” ²⁶ Né-ɔɔ, Payledɛ ambídtɛd bó Barabase. Ambɛ kunze áá, sánze ébɔm Yesue, bon béke bɛbome-’ɛ mó á awɔg.

Sánze éwélé Yesue

(Mak 15.16-20; Jɔn 19.2-3)

²⁷ Sánze éche Payledɛ éntɛd Yesue, ékɛɛn mó á eyáde é nkamlɛɛ, bɛlǎd-tɛ baáb ábíníí bɛsyǎl áte áhed. ²⁸ Bɛnhúd mó mbótɛ áyǎl, béhé mó mengombe níme rí’yɔge’ níme ríwágné mengombe mé kɔɛ. ²⁹ Bɛntɛd ngɛn é mechɔ, bɛlɔɔ mó ekótɛ éche émbɛ nɛɛ ekótɛ é kɔɛ, béhé mó chɔ á nló. Bɛnhɛ mó ntɔɛn á ekáá é mbáá te, bɛbwɔgkɛ-’ɛ mó mebóbɔɛn áwɛl mó. Béhóbé’áá nén bán, “Edúbé ébɛ ne wɛ, a-kɔɛ e bad bé Israel!” ³⁰ Dɔɔ bɛbóótɛdɛ

mó meléed asob á yǎl, boŋ bétēdē nímē ntón, bēbómé mó á nló. ³¹ Ade bémáá mó awēl, bēnhūd mó nímē mengombe á yǎl, bétīmēd éche mbóté. Néε bémádé nē, bēnkēén mó áke dé ábome mó á awōg.

Bébómmé Yesuε á awōg

(Mak 15.21-32; Luk 23.26-43; Jōn 19.17-27)

³² Ade békagké nē, néε échē sánze ébidēnnē Yesuε á dyad-tē, dōo bēbómmé mod awē ambíd á dyad á Sirinε awē béchágé'áá bán Simōnε. Héε békóbé mó, boŋ bēpēmte mó awōg áde Yesuε bán áhídne mó dō ámbíd. ³³ Dōo bēpédé hōm áde béchágé'áá bán, Golgota, awē adé nén bán, "Hōm dé Ebóngél é Nló." ³⁴ Ahed, bēmbě Yesuε mīm nímē bēhédé achəchəə áte. Boŋ áde áwógléné mó á nsəl, enkēnkwenténné amwé. ³⁵ Ade bémáá mó abome á awōg bēnsíd mbambú ákab éche mbóté. ³⁶ Néε bémáá mó mbóté akab, bēndyéé áhed ánon mó. ³⁷ Bēntēl echē nzəm e kwééd á abámbé nén bán, "Yesuε móo nén, kəŋ e bad bé Israel." Bēntēd áde abámbé, bēbómē áwe nló-mín. ³⁸ Bēmbomé bechíb bēbe á awōg nchoo ne Yesuε, nhóg á pēd e ekáá émbáá, aníníi-ε á pēd e ekáá é emwēd. ³⁹ Bad ábe bétómé'áá nzii benben ne áhed bēbómé'áá nló bēbwēmmē-ε mó nzyáŋ ⁴⁰ bán, "Wenhób wéé mósōbōōtēd Ndáb-e-Dyōb, wéé mólōŋ-ε chō ámpē áfintē e e'pun é'láán. Nzé wε-εé edé Mwān a Dyōb, sōŋ echoŋ yǎl, ésud ásē á awōg hē." ⁴¹ Bepriε bēmbáá, bemeléde bé mbéndé ne bad bēmbáá bé Israel bōmpē bēwélé'áá mó, bēhōbē bán, ⁴² "Achōŋtē'áá bad, bōob eéheleé yǎl awōŋgen. Nzé ne mbále mōdé kəŋ e alon á Israel, ásud-tōó á awōg hē bōob. Hē dōo sédūbēē bán mōdé Ane-awē-Béwógté. ⁴³ Adúbpe áá Dyōb áde ne mó, áá mōdé-ε Mwān a Dyōb. Ahá! Dyōb áwōŋgen-nōó mó bōob dényín." ⁴⁴ Káəŋ ne bechíb ábe bēmboméé á awōg nchoo ne Yesuε bōmpē bésyáá'áá Yesuε.

Yesuε awéde

(Mak 15.33-41; Luk 23.44-49; Jōn 19.28-30)

⁴⁵ Ade bín é'pédé kəd, ehintén ēnkwe hōm ásyāāl káəŋ ne ngəŋ éláán. ⁴⁶ Dōo Yesuε álēbpé esaád aá, "Elí, Elí, lámá sábatāni," awē adé nén bán, "A-Dyōb ádem, a-Dyōb ádem, cheé ékáá boŋ étēdté me?" ⁴⁷ Néε donge á bad ábe bēmbē benben bēwógé nē, bēnhōb bán, "Achēnle Elaijaa áá áhye áwōŋgen mó." ⁴⁸ Abwōg-ábwōg bó mod nhóg annyogéd, antéd kuchá, ásōm á ntón, átōdē á ebéntéd é mīm tē, boŋ áhāg mó á nsəl aá ámwē. ⁴⁹ Abíníi-ε bēhōbē nén bán, "Nyémwε, dényín nzé Elaijaa áhye mó awōŋgen." ⁵⁰ Hē dōo Yesuε álēbpé esaád ámpē boŋ ámyē-ε nlém. ⁵¹ Ene pōndé chēn abad áde dēnkāb Ndáb-e-Dyōb áte, dēnsalé áte e'pēd é'be bootya ámín káəŋ ne ásē. Ndōob ennəŋnéd, meláá mésanlé áte, ⁵² soŋ énednad. Ekud é bad bé Dyōb ábe bēmmad awé bēmpuú, ⁵³ bēbíd á soŋ-tē. Ambíd e pōndé áde Yesuε áamá apuu, bēnkē á dyad tē á Jerusalem. A dyad tē wē, ekud é bad ényín bó. ⁵⁴ Néε mod ambáá a sánze ne sánze éche énoné'áá Yesuε bényíné néε ndōob énáŋnéde, bényín-ne mekan mésyāāl nímē mébénlédé, mbwóg ménkōb bó bwāmbwam, bēhōbē-ε nén bán, "Ne mbále, anén mod abédéε Mwān a Dyōb." ⁵⁵ Ekud é bebaád éche émbōtéd Yesuε ahíd ámbíd se á Galilia, bēwōŋgān-ne mó, bentyēem etūn, bēnōné mekan mésyāāl nímē mébenlad. ⁵⁶ Afintē e ábē bebaád, Maria Magdalēne, Maria awē abédé nyaá awē Jemse bó Joseb, ne nyaá awē bán ábe Zēbediε bēmbē áhed.

Nlímé nímé Yesuε

(Mak 15.42-47; Luk 23.50-56; Jōn 19.38-42)

⁵⁷ Néε ngukél épédé, nhōn ní mod nhóg nímē béchágé'áá bán Josebe mēmpě. Ane mod abédéε mod a dyad á Arimatia. Mōmpē abédé nhóg awē ahídé-'áá Yesuε. ⁵⁸ Ankē wéε Payledε áá ábe mó kunze átéd ndim nímé Yesuε. Payledε ambě kunze nén aá bēbe mó ndim nímé Yesuε. ⁵⁹ Josebe antéd ndim nímé Yesuε, ákáān mó mbóm e ekóólé, ⁶⁰ alímé mó á soŋ eche bēpwógé á eláá-tē. Ene soŋ ebédé-ε soŋ e ekóólé echē Josebe mwēn ánwōŋgē. Ambíd e nē, antínéd aláá ámbáá akólén nsəl ní soŋ, ákē-ε mó. ⁶¹ Maria Magdalēne ne Maria awē anchyáá Jemse bó Joseb, bēnlyōg bēdyēē á nkəŋ ní soŋ.

*Payledε alómé sánze
ânôn sonj eche Yesue*

⁶² Née b̄n é'sánǵé, nê démbē á Mbwε-mé-nkóme-áte, beprise bémbáá ne Befarisia bénladén, béke bényín Payledε, ⁶³ bélāngē mó nén bán, “A-sán, sékamtan nén bán ádě nkal a metómε ne ábédé ám̄n, anhób aá mó̄puú ámb̄id e e'pun é'láán. ⁶⁴ Né-ǵó tómed akale nén, wéé bēnōne' echē sonj bwām, káǵn ne e'pun é'láán ábel nén bonj ábē bembapεε béehelé m̄mē ndim achib se bélāngē bad bán apuúdé. Né nén débē metóm míme ríchábé ám̄n tómaa míme ásébpé akal.” ⁶⁵ Dóo Payledε álāngεé bó aá, “Nyétéd sánze ânôn sonj bwām, ábel nén dyamdyam débenlád.” ⁶⁶ Héε békíí, bonj béhāg e'chem á aláá ádě démbē á nsal ní sonj, ábel nén bébii nzé mod anédte, bétēdē-ε sánze áhed ábel bonj béechibē' Yesue ndim.

28

*Yesue apuúdé
(Mak 16.1-10; Luk 24.1-12; Jǵn 20.1-10)*

¹ Ámb̄id e mbwε-mé-nkóme-áte, á epun é'sō é s̄ndé,* epǵg é mbwεmbwε, Maria Magdalene ne Maria awē anchyáá Jemse bó Joseb, bēnkē sonj eche Yesue ânôn. ² Esám-éékōmtēnē, ndǵǵb ennǵnéd, ángel e Dyǵb ebíd ám̄n épε. Entinéd ádě aláá ádě démbē á nsal ní sonj, éd̄ii-ε dó ám̄n. ³ E'só é'péné'áá ene ángel áte née emwεdmwεd, mbóté-ε épūbē mó féréd. ⁴ Mbwǵg ménkōb sánze éche énoné'áá ene sonj. Nê dēnkǵn bēnnǵnéd, békwε ásē, bébé née ndim mí bad. ⁵ Héε ángel élāngεé ábē bebaád aá, “Nyéebáá'. Mbíí méé Yesue awē bēmboméé á awǵg móǵ nyéhyédé ânôn. ⁶ Eésáá hén. Apuúdé ngáne ánlāá'ε nyé aá ébenléd. Nyéhyε nyénōn wéε bēnnaádté mó. ⁷ Nyékag-kǵó mehélé bǵǵb, nyéláá ábē bembapεε bán, apuúdé, amaá-ε akε á'sō á Galilia, áwed-taá bényīnē mó. Nyééchatán dyam áde n̄lāngé nyé.” ⁸ Né-ǵó, bēnhidnéd mehélé áhed, ké née bébéde mbwǵg, menyīngε mémbē bó áte. Bēnnyǵgéd ákε d̄lāá bembapεε ábe Yesue dyam áde ábenlédé. ⁹ Ade ábē bebaád békagké nê, dóo Yesue átáné bó tǵléd, bonj áhǵbē aá, “Nl̄nté nyé.” Bēmpē áwē, békóbén mó á mekuu ábe mó edúbé. ¹⁰ Héε Yesue álāngεé bó aá, “Nyéebáá'. Nyéke nyéláá ábēm bembapεε ábe bédé née ábēm baányan nén bán, békag á Galilia. Áwed dóo bényīnē mε.”

Sánze éhǵbé dyam áde ábenlédé

¹¹ Ngáne ábē bebaád békagké áláa bembapεε ábe Yesue dyam ádě ábenlédé, donje á sánze ádě ánoné'áá sonj eche Yesue dēnkē á dyad-tē ákε dé aláa beprise bémbáá chǵm ésyāǵl éche ébenlédé ádě ángel épédé. ¹² Beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bēmbǵm átii ngáne bēbenlé. Née bémáá atii, bēmbē échē sánze nsonǵé mí mǵné míme ríchábé ám̄n. ¹³ Béláá-ε bó bán béhǵb bán, “Yesue ábē bembapεε bēnhyε mó ndim achib nkuu ádě nyékúnεé. ¹⁴ Nzé Payledε awǵgé, né séǵb̄l adúbé nén aá awusé déesaá ádēn. Nê déb̄l nyéesónlé á ndutul-tē.” ¹⁵ Né-ǵó éche sánze énkōb m̄mē mǵné, bébēl-le ngáne bēnlāá'ε bó. Káǵn ne' chii, bad bé Israel bédii békale m̄mē nkalan.

*Yesue apiidé ábē bembapεε
(Mak 16.14-18; Luk 24.36-49; Jǵn 20.19-23; Mb̄el 1.6-8)*

¹⁶ Bǵǵb-pǵó, bembapεε dyǵm-ne-nhǵg ábe Yesue bēnkē á ekone-m̄n á Galilia wéε ánlēbēē aá béke. ¹⁷ Anyín ádě bényīné mó, bēmbε mó edúbé, kénée bó donje á bad bēnkēkongǵé adúbe nén bán Yesue mwēn-εé akǵnté abé. ¹⁸ Héε Yesue ásídté bó benben, bonj álāngē bó aá, “Kunze esyāǵl ebǵgnédé mε, ádyǵb ne á nkǵn rísé. ¹⁹ Nyékag melonj mé nkǵnsé mésyāǵl, nyébele bad ábēm bembapεε. Nyédusan-ne bó á d̄n ádě Titée, á d̄n á Mwān ne á d̄n dé Edǵádǵn éche Esáá. ²⁰ Nyéyǵgte-ε bó áhíd mekan mésyāǵl míme rísǵténé nyé. Nyébii nén bán m̄bē-ε ne nyé káǵn ne á asǵg dé nkǵnsé.”

* 28:1 Nédé á S̄ndé.

Nkalanj ní bwâm míme Yesuε ngáne

Makose átélé

Ndibned ní kálag

Nkalanj ní bwâm ngáne Makose átélé níhóbe tângene Yesu Krístə, Mwän a Dyöb. Nlúmté Yesuε ngáne mod awě abele mekan, awón-ε kunze ábel mímé mekan. Ene kunze enyínnédé áyāl e mekan míme áyágté'áá ne míme ábélé'áá. Yesuε ahóbé aá mós módē Mwän-a-Moonyon awě ampě, ábe ádē alongé, ábel bon bad békud alagsen dé mbéb.

A kálag tē wén, Makose ábídté mekan áwed míme Yesuε ábélé'áá tómaa míme ahóbé'áá ne míme áyágté'áá. Ahóbe ngáne Jone ahángé epe éche Yesuε, ahób tângene edusen éche Yesuε, ahób-pe mekagsen míme Yesuε ánkudté. Asóged, alúmté áte ngáne bēmboméé Yesuε á awog ne ngáne ámpuú'é. Nyaa édé ébe éche enén kálag ésógé, élúmté-ε nén bán saké Makose atelé chó.

Nkabted ní kálag

Mbooted mé nkalanj ní bwâm 1.1-13

Nsón míme Yesuε á Galilia 1.14-9.50

Nsón míme Yesuε áde ahídté a Galilia ápe á Jerusalem 10.1-52

E'pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne Jerusalem 11-13

Akáad áde békáádté Yesuε ne kwééd eche áwédé 14-15

Mpuu míme Yesuε 16.1-8

Alúmed áde Sánkwéé álúmté yäl ámbid e mpuu ne mpume mímé 16.9-20

Ehángé éche Jone, Ndusenε

(Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jon 1.19-28)

¹ Nkalanj ní bwâm míme Yesu Krístə Mwän a Dyöb mômén. ² Mbóótédé ngáne nkal é'dəádəŋ Yesayaa ántenlé aá,

“Dyöb ahóbé aá,

‘Nóné’, nlóme mímem mésénze míme mésēbē we á'sō,
ábonŋen we nzii.’

³ Móbélé' ehángé á ehyánge nén,

‘Nyébonŋen epe éche Sánkwéé. Nyétii echē nzii.’ ”

⁴ Né-ó Jone ampě á ehyánge, ádusén bad, ákalé-ε eyale é Dyöb aá, “Nyétede abel dé mbéb, nyékud edusen ábel bon Dyöb alagsen nyé mbéb.” ⁵ Bad bēbídé'áá á mbwóg e Judeya esyáál ne á dyad á Jerusalem, békag áwē áwóglen mó. Néε bēmpaléé mímb mbéb áte Jone ádusén bó á edíb é Jodan. ⁶ Jone ahágé'áá mbóté éche bēbénlé nyon éche ébídé á yäl e kamêl.* Awáá'áá ngóó a ngob e nyam. E'chuu ne bengóméé bóó ádyágé'áá. ⁷ Ahánté'áá aá, “Mod ápě ámbid echém awě atómé me. Meékwognedéé ké ábwaam ásē áhune mímé nkəəd mé metámbe. ⁸ Ndusan nyé ne mendíb, bon ádusén nyé ne Edəádəŋ éche Esáá.”

Yesuε akudé edusen ne mekagsen

(Mat 3.13-4.11; Luk 3.21-22, 4.1-13)

⁹ Mmé mesú Yesuε ámbid á dyad á Nazaret á mbwóg e Galilia ápe wée Jone. Jone andusén mó a edíb é Jodan. ¹⁰ Ade Yesuε ábídeé á edíb-te dóó ányíné néε ngob e dyöb énednadté. Edəádəŋ é Dyöb émbid ádyöb, ésud mó á nló mín néε élā. ¹¹ Héε ehób ébídeé ádyöb nén, “Edíi awem mwän a nlém awě rídáá bwámbwam. Ndé menyínge ne we.”

* **1:6** Bēbénládtáá nyon é nyam eche béchégeé bán Kamêl ábel mbóté. Mbóté échē éebáge'áá kunze é mbóté.

¹² Abwōg-ábwōg échê Edāádəŋ ênkid Yesue á ehyáŋge. ¹³ Andyéé áwed móom mé e'pun méniin, Satané ákagé mó. Nyam échê ékaa' ébéde áwed, ángel-le éwōŋgān mó.

Yesue apwədə bembapεε bé'sō
(Mat 4.12-22; Luk 4.14-15, 5.1-11)

¹⁴ Ambíd e pónde bēnhē Jōne á mbwōg. Ade bémáá mó ahé á mbwōg, Yesue ampě á mbwōg e Galilia ákalé nkalaŋ ní bwām ní Dyōb, áhōbē nēn, ¹⁵ “Pónde epedé, nkamlēn ní Dyōb níde bēnbēn. Nyé mod téé áhəŋlēn ádē abé dé mbéb, nyédúbe-ε nkalaŋ ní bwām.” ¹⁶ Ade Yesue ábamméé nkin mé edib-é-nzab é Galilia annyín Simōne bó mwānyāŋ Andreyā, née bébwéméé mbínzé. Bébédeé bekób-bé-súu. ¹⁷ Héε Yesue álāŋgeé bó aá, “Nyéhíde mε. Ngáne nyékóbεé súu bəəb, meýyāgēd nyé ngáne nyétēdtē bad nlém á abum áhíd mε.” ¹⁸ Abwōg-ábwōg bēntədə échab mbínzé, béhídē-ε mó. ¹⁹ Néε ákíí mwā etūn, annyín bān ábe Zebēdiε, Jemse bó mwānyāŋ Jōne á bōle-tē née bébwéméé mbínzé. ²⁰ Anyín áde ányiné bó, anchélé bó. Bēntədə echab sāŋ Zebēdiε ne bad bé nsón á bōle-tē béhídē Yesue.

Yesue abidté mod edāádəŋ é mbéb áte
(Luk 4.31-37)

²¹ Yesue ne ábē bembapεε bēniin bēnkě á dyad á Kapenahum. Adě mbwε-mé-nkóme-áte nípedé, Yesue ankě asól á ndáb e mekáne, ábootéd bad ayáged. ²² Nyaa eche áyágté'áá enkóméd bad yāl áte bwāmbwam áyāle ayágté'áá née mod awě nzé ahóbé né émáá. Eeyágte'áá nēŋgáne bemeléede bé mbéndé. ²³ Héε mod nhóg awě edāádəŋ é mbéb émbēé áte ápedé táléd, ábōnē aá, ²⁴ “A-Yesu, mod a Nazaret, cheé syánē déwōŋné? Ehyedé sé awúu-yε? Mbíí wε bwām. Edíí mod awě Dyōb álómé, awě asáá.” ²⁵ Héε Yesue ákānnéé échê edāádəŋ é mbéb áte aá, “Lám, bíd ane mod áte!” ²⁶ Dóó échê edāádəŋ é mbéb éságté ane mod áte ngíne-ngíne, éhé-ε esaád é ngíne, boŋ ébíd-tε mó áte. ²⁷ Menyáké ménkōb ábē bad bwāmbwam. Bésēdté nhóg ne aníníí bānken, “Nzé-dyámé dén! Ayáged dékōālē dén-ε? Anén mod awóó ngíne ákamlēn e'dāádəŋ bé mbéb, é'wōgnē-ε mó!” ²⁸ Nēn dēmbēl nkalaŋ níme Yesue mēnkanléd mbwōg e Galilia esyāál.

Yesue achōŋtē ekud é bad
(Mat 8.14-17; Luk 4.38-41)

²⁹ Néε béhídté á ndáb e mekáne hidtén, Yesue nchoo ne Jemse bó Jōn bēnkě á ndáb eche Simōne bó Andreyā. ³⁰ Simōne mwaád nyaá ambé á anəŋ dé nkole, ahéb dēnsog mó. Ade Yesue ápedé pēén, bēnlāā mó tēŋene nkole níme ane mmwaád. ³¹ Dóó ákíí wéε ane mmwaád ábédé, boŋ áchəŋgē mó á ekáá, awōŋgēn mó ásyə ásē. Ahéb dēmmaá mó, ákōb-pε bó nken. ³² Ene ngukél áde enyεn émáá asud, bad bēmpēén bad bé nkole bésyāāl ne bad bésyāāl ábe e'dāádəŋ bé mbéb bēmbēé áte wéε Yesue. ³³ Bad bé dyad bésyāāl bēnkanŋén mmwε ndáb níme Simōne. ³⁴ Yesue anchoód bad híin ábe békónlé'áá nkole nyaa ne nyaa, abíded-tε bad e'dāádəŋ bé mbéb híin áte. Eémwage'aá pēn aá ábē e'dāádəŋ bé mbéb é'hōb dyamdyam áyāle bēmbíi mod awě ádíí.

Yesue akalé nkalaŋ ní bwām á Galilia
(Luk 4.42-44)

³⁵ Epōg é mbwεmbwε áde bīn béēkēnlēē, Yesue anhidé ásē, áhídē á dyad-tē, áke á aháŋgé á hōm, ákānnē'. ³⁶ Simōne ne bad ábe bóbōó bēmbē, bēmbootéd Yesue ahed. ³⁷ Bédíbté'aá mó, dóó bēlāŋgeé mó bān, “Moosyāál ahede wε!” ³⁸ Yesue anlāá bó aá, “Dékag hōm dēmpēe. Dékag á myad níme níde bēnbēn ábel boŋ níkal nkalaŋ ní bwām áwed ámpē, áyāle níme nkalaŋ móó níkáá boŋ nípē á nkōŋsé.” ³⁹ Né-óó, ankě mbwōg e Galilia esyāál, ákalé nkalaŋ ní bwām á ndáb é mekáne, ábídtē-ε bad e'dāádəŋ bé mbéb áte.

Yesue achõhté mod awě meləḡ mekóbé
(Mat 8.1-4; Luk 5.12-16)

⁴⁰ Mod nhóg awě meləḡ mekóbé ampě wée Yesue, abwóg mebóbón, áchāá mó aá áwõḡgen mó. Anhób aá, “Nzé edəó ehēle ébēl me nsán.” ⁴¹ Ngol enkonned Yesue. Doo ábídte ekáá, ábānē mó á yəl, bon alāḡgē mó aá, “Ndəó, sán!” ⁴² Abwōg-ábwōg nime meləḡ mēmmaá ane mod á yəl, áchōḡ-’ε. ⁴³ Yesue anláá mó aá ákag, asím-me mó etúu áte aá, ⁴⁴ “Nəné’, weelāḡgé modmod dyam áde ábénlédé, bon kě élúmed yəl wée prise, ásimen we. Ebag-ke mende ngáne mbéndé e Mosee éhedéé, álúmed bad wée mósāá.” ⁴⁵ Bon ké nê, áde ane mod abidé, ankě, áke ákalé mó nímē nkalan ḡm ásyāal. Ankal mó bwāmbwam nyaa eche Yesue éhele’áa dyad ké ahóg asól ampē á ntálé. Antim ádyéé’ á mehāḡgé wée bad béesaá. Ké nê, bad bébídē’ mebwóg mésyāal béhyāḡ áwē.

2

Yesue achõhté mod awě awédé eped
(Mat 9.1-8; Luk 5.17-26)

¹ Née nguse é e’pun étómé, Yesue ansú ámbíd á Kapenahum. Bad bénwōg bán ahúú. ² Ekud é bad énkūmēn áwe ndáb nyaa echē etál éebēdeé á ndáb-te, ké á mmwe. Yesue akānlé’áá bó eyale é Dyōb. ³ Héé doo bad béniin bépééné mod awě awédé eped. ⁴ Bon ngáne ndun e mod émbēē áhed, bēnkēhenlé mó apēen wée Yesue ábédé. Né-ḡó, bēchāḡé á ndáb mín, bēnēdē nnḡ ḡ ndáb á nló mín wée Yesue ántyēmmē. Ade bémáá nnḡ anede, bēnsudtēn ane mod ebúm éche ánaá’é ámin wée Yesue ámbēē. ⁵ Ade Yesue ányíné adúbe áde ábe bad bēwóó áte anláá ane mod awě awédé eped aá, “A-mwān, nlāḡséné we mbéb.” ⁶ Donḡe dé bemeléde bé mbéndé ábe bēndyēé áse áhed bēmbootéd anyoo áte á nlém-tē bán, ⁷ “Chán anén mod áhéleé se áhōbē’ enén ndín e akan? Asyāo Dyōb. Nzéé ahēlese álāḡsén mbéb ésebán Dyōb dēmpēn?” ⁸ Abwōg-ábwōg Yesue anchēm bó mewēmtēn. Héé ásedtēé bó aáken, “Cheé ékáá bon nyéwōó’ enén ndín e mewēmtēn? ⁹ Ahéé áde dyam ásad, naa áhób wée ‘Nlāḡséné we mbéb,’ káa áhób wée, ‘Syāó áse, étéd échōḡ ebúm ébootéd aké?’ ¹⁰ Bon, mēlúmed nyé nēn mēé Mwān-a-Moonyon awóó kunze á nkōḡsé álāḡsēn mbéb.” Doo álāḡgēé ane mod awě awédé eped aá, ¹¹ “Nlāḡe we nēn, syāó áse, étéd échōḡ ebúm, ésúe’ á ndáb.” ¹² Hē dēn wée moosyāal ánḡnéé mó nê, ane mod anhidé áse, atéd éche ebúm ábootéd-te aké. Yəl enkóm bó áte bwāmbwam, bēkēnē Dyōb, béhōbē bán, “Sēnyīnēé sé enén ndín e dyam mbéd!”

Yesue achénlé Levi
(Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)

¹³ Ámbíd e nê, Yesue antim ámbíd ampē á nkin mé edib-é-nzab é Galilia. Ndun e mod empě áwē, ábootéd-te bó ayáged. ¹⁴ Ade átóméé á nzii, annyín nlad-é-tááse nhóg awě béchāḡé’áá bán Levié, mwān awě Alpasēe. Levié andyēé áse á ndáb echē ákóbé’áá tááse áte. Héé Yesue álāḡgēé mó aá, “Hídé me.” Doo Levié átyéémé ámin bon áhídē-’ε mó.

¹⁵ Ámbíd e pónde Yesue ádyáḡé’áá ndyééd á ndáb wée Levié. Ekud é besaad bé tááse ne bad bé mbéb bēmpēe béhídé’áá mó. Bóbōo bēndyēé á tébele ne ábē bembapēe. ¹⁶ Ade donḡe dé bemeléde bé mbéndé ábe bēbédé Befarisia bényíné Yesue ádyāḡ ndyééd ne ábē bad bé mbéb, ne besaad bé tááse, doo bēsedtēé ábē bembapēe bánken, “Cheé ékáá bon ádyāḡ ndyééd ne échē ndín é bad?” ¹⁷ Ade Yesue áwógé nê, anláá bó aá, “Bad ábe bēdyéé bwām béētóḡnēné mod-a-bwēl. Bad ábe bēkonle’ bóo bētóḡnēné mod-a-bwēl. Meépedéé á nkōḡsé áchéle bad ábe bēkóbndéé á’sō é’ Dyōb, bon mpedé áyāle bad bé mbéb.”

Nsedté tḡḡene adid á yəl
nzaa á mekáne-tē
(Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)

¹⁸ Pónde póg ebédé, bembapēe ábe Jōne, Ndusenē ne Befarisia bēndíd yəl nzaa á mekáne-tē. Doo bad behóg bēpédé wée Yesue bon bēsedte mó bánken, “Cheé ékáá bon

bembapere ábe Jone, Ndusene ne ábe Befarisia bédidé yál nzaa á mekáne-tê bon abõn pen béedidé?”¹⁹ Yesue ankwentén bó ne ngan aá, “Chán bad ábe belébpé á ngande e e’wóngé, béhele bédidé yál nzaa á mekáne-tê áde mod awě akude sómbé ádíi adé ne bó? Béedidéé, béetõngenéé yál nzaa adid á mekáne-tê pónde echě mod awě akude sómbé ádíi ne bó.²⁰ Bon epun épě éche békobénné bó mod awě akude sómbé. Echě epun dõ bédidté yál nzaa á mekáne-tê.²¹ Nyébíi nén bán nzé mod anabpe’ mbóté, eetédéé eped é abad ékõlê se anabned nchun mí mbóté. Ayãle nzé echě eped é abad ébóótédé abób áte ébelé éhabned abad dé nchun. Nê ábele’, échě epõn ékale’ áte tómaa ngáne énsẽbẽẽ abé.²² Melemlem nõngáne mod éetédẽẽ mĩm mékõlê se ahé mó á nchun mé ntyág,* se ápen. Ayãle nzé abelé nê, né mĩm méhõd káõn ntyág rýyéd, mĩm mémãd asyõge ntyág-ke ámpẽ mbéb. Bon bétédéé mĩm mékõlê, béhé á ntyág mékõlê-te.”

Nsedté tãngene

Mbwẽ-mé-nkõme-áte

(Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

²³ Mbwẽ-mé-nkõme-áte nhóg Yesue atómé’áá á nzag e ngun-tê. Ambé ne ábẽ bembapere. Ade békagké nê, dõ abẽ bembapere bébóótédé e’sóg é’ ngun apád.²⁴ Hẽe Befarisia belãngéé Yesue bán, “Nõné’, cheé ékãá bon abõn bembapere bébele dyam áde mbéndé ébageé kunze ábel á mbwẽ-mé-nkõme-áte?”²⁵ Yesue antimtén bó aá, “Nédẽ nyéelãã’é mbéd á kãlag e Dyõb dyam ádẽ kã Dabide ámbenlẽ ádẽ bétógé chõm éche bedyákgé ne ádẽ nzaa ékóbé mó ne ábẽ bad-é?”²⁶ Ansól á Ndáb-e-Dyõb á pónde echě Abyataa ábédé prise ambáambáa. Andyé e’wẽle ábe é’bédé nde e Dyõb. Bon echẽd mbéndé ébageé mod ké nhóg kunze ádyẽ ábẽ e’wẽle étõmẽé Prise. Mwẽn andyé ábẽ-’e kãõne bad ábe bẽnwõn mó donge.”²⁷ Dõ Yesue ásógtéé aá, “Dyõb dénsẽbẽ moonyõn ahãg, bon áttidẽ epun éche békõmmẽẽ áte. Enkẽnsébéé epun atii bon áhãgé moonyõn aá ákõmme áte échẽ epun.²⁸ Né-õ, Mwãn-a-Moonyõn awóõ nkamlẽn kãõne ámĩn e mbwẽ-mé-nkõme-áte.”

3

Yesue achõnté mod

awě ekãá éwédé

(Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)

¹ Hẽe Yesue átimé ámbid á ndáb e mekáne. Mod abédé áhed awě ekãá éwédé.² Bad behóg ábe bábédé áhed béhédé’áá Yesue awusé akõben. Né-õ bẽnõné’áá Yesue chodchod, ányín nzé ádid ane mod bwãm á mbwẽ-mé-nkõme-áte.³ Hẽe Yesue álãngéé ane mod aá, “Hyě étyéem á’sõ hén!”⁴ Dõ Yesue ásedtéé ábẽ bad aáken, “Nyélãa me ké édé mbéndé ábel mbon á mbwẽ-mé-nkõme-áte, kãa ábel mbéb. Edé mbéndé áson alongé á mod, kãa áwúu mó?” Bon bénkẽnhõbpé dyamdiam.⁵ Anwóg ndutul á nlém-tê bwãmbwam áyãle ábãb e’lẽl bé nlém á abum. Hẽe ánõné bó ne melĩngá, bon álãngẽ ane mod aá, “Sálé ekãá áte.” Asále áde ane mod ásãnlé ekãá áte, ekãá êndyẽé mó bwãm ámpẽ.⁶ Hẽe Befarisia bábídé á ndáb e mekáne, bon békẽ bétãnẽ bad bé epepé éche Herõde, ábwõg-ábwõg bóbõ bẽhãgké Yesue áwúu mó.

Ndun e mod ehidé

Yesue á edib é Galilia

⁷ Yesue ne ábẽ bembapere bẽnhidé békẽ á edib é Galilia. Ndun e mod enhid mó áwed. Ábẽ bad bẽmbid á mbwóg e Galilia, á Judeya,⁸ á Jerusalem, á mbwóg e Idumeya, á mbwóg echě edé échíníi eped é Jodan, ne á myad míme médé benben ne myad mémbãá mé Tirẽ ne Sidõn. Ábẽn bad bépágé’áá wẽe Yesue áyãle bẽnwõg mam míme ábelé’áá.⁹ Bad bẽmbuú áte nyaa echě echabé ámĩn. Né-õ, Yesue anlãá ábẽ bembapere aá bébonõsen bõle ábel bon bad béekãñán mó.¹⁰ Ammãd ekud é bad achood, né-õ bad bẽsyãl bẽmpẽ

* 2:22 Ntyág nímẽ bẽbẽnlé ngob e nyam móó bẽbẽnlãdtãá pónde echẽd.

ábe békónlé'áá bébuné apε wée ádíí, ásitεn mós ábel bon bédyεε bwám. ¹¹ Póndé téé eché e'dáádəŋ bé mbéb ábe é'bédé bad áte bényinnē mós, é'bélé'áá bad ábe é'díí áte béhūnē ásē, é'bōnē-'ε bán, "Wε-εé edé Mwān a Dyōb!" ¹² Yesuε ansim bó etúu áte áá bélāŋgē bad nyaa e mod eche módíí.

*Yesuε apwεdé bembapεε
dyóm ne bébe*

(Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³ Héε Yesuε áchágkē á ekone mín, áchēnlē bad ábe áhédé'áá, bon bépəg áwē. ¹⁴ Dóo ápwédé bad dyóm ne bébe ábé ne mós, áchagé bó áá bembapεε bé nlomag ábe álōmmē-'ε ákal eyale é Dyōb. ¹⁵ Ambəg-ke bó ngíne ábíded bad e'dáádəŋ bé mbéb áte. ¹⁶ Abé bad dyóm ne bébe bébédéε: Simōne awe Yesuε ánchuú'ε mbəŋ áá Petro; ¹⁷ Jemse bó mwānyan Jone, bán ábe Zεbediε, (ábe Yesuε ánchuú'ε mbəŋ áá Bwanegεε, awē adé bán, Bán bé ngin.) ¹⁸ Andreya bó Filibε, Batolomyo, Matyo, Tōmasε, Jemse mwān awē Alfōse, Tadiose, Simōne awē ambé á epepé é kán e alon, ¹⁹ ne Judas Iskariōde awē antīm Yesuε asóm.

Béchágé Yesuε bán Belzebule

(Mat 12.22-32; Luk 11.14-23, 12.10)

²⁰ Héε Yesuε átímé á dyad. Ekud é bad ênkaán ámpē nyaa eché Yesuε ne ábē bembapεε békênwóngé póndé ádyé ndyééd. ²¹ Ade Yesuε baányan bėwógé nê, bėnkĕ mós ahed, átéd mós áswēn mós á ndáb áyāle bad béhóbé'áá nén bán, "Nló méésáa'é mós áte." ²² Donje dé bemeléede bé mbéndé ábe bėmbíd á Jerusalem béhóbé'áá bán, "Belzebule adé mós áte. Ene kəŋ e e'dáádəŋ bé mbéb chō ebagé mós ngíne ábíded bad e'dáádəŋ bé mbéb áte." ²³ Héε Yesuε áchénlé bó bon ákanlé bó ngan aáken, "Chán Satanε áhele se abídéd Satanε? ²⁴ Nzé bad bé alon ahóg bėkábné áte, bon nchemtén méesĕ, ádé alon déeheléé atyéem. ²⁵ Nzé abum á ndáb-pe ákábné áte, bon nchemtén méesĕ, ádé abum á ndáb déeheléé atyéem. ²⁶ Né-óó, nzé nkamlen ní Satan ríkábné áte, bon bėn ne bėn bėwane, nímē nkamlen méebemmé, mékwĕ, nípē-'ε ásōg. ²⁷ Né dóo mod eéhēlēē se asól á ndáb e ngíne-e-mod se ádūm ábē bwēm ésebán asébpé mós ahan. Amaa-'áa mós ahan, bon atéd ábē bwēm é'syāāl. ²⁸ Ne mbále nlāŋge nyé nén mēé Dyōb délāgsén bán bé baányon mbéb rísyāāl níme bébélé káəŋne nzyāŋ ké ehéé eché bėbídté á nsəl. ²⁹ Bon kénzéé awē ahóbé e'bėbtéd é' mekan təŋgene Edáádəŋ eche Esáá, éekudté alagsen mbéd. Abelé mbéb níme mééwóo alagsen." ³⁰ Yesuε anhób nén áyāle bad béhóbé'áá bán, "Edáádəŋ é mbéb édé mós áte."

Yesuε nyaá ne baányan

(Mat 12.46-50; Luk 8.19-21)

³¹ Héε Yesuε nyaá ne Yesuε baányan bėpédé, bėtyéem é ebwóg-te, bon bélōmē mós achəg. ³² Ndun e mod enləŋnéd Yesuε. Bėndyεé ásē. Dóo bélāŋgēé mós bán, "Echōŋ nyon ne baányon bėdé á ebwóg-te bėhede wε." ³³ Héε Yesuε ásedtéé bó aáken, "Nzéé adé echēm nyan, benzéé-'ε bėdé bánned?" ³⁴ Dóo Yesuε ánōnéé bad ábe bélāŋnédé mós nê, bon áhōbē' áá, "Echēm nyan ne bánned bóo bėn! ³⁵ Kénzéé awē abele mam níme Dyōb áhedéé adíí mwānned, abé-'ε echēm nyan."

4

Ngan e mbál-e-bū

(Mat 13.1-9; Luk 8.4-8)

¹ Yesuε ambootéd bad ayáged ámpē á nkəg mé edib é Galilia. Bad ábe bėnləŋnéd mós bėntōmtən abuu áte, nê dēmbĕl asól á bĕle-tē ádyēē áwēd-te. Abé bĕle bėmbē á edib-tē. Ene ndun e mod chō-'ε enlyəg á nkin mé edib. ² Abĕnládtáá ngan áyáged bó mekan híin. Ankalé bó ngan áá, ³ "Nyéwóglen! Nkwel-é-nzag nhóg ankĕ mbál asob á nzag-tē. ⁴ Ade ásobéé mós nê, donje dénhūn á nzii-tē, menōn mēmpĕ mémad mós asōmted.

⁵ Donje dénhūn á meláá-tē wée ndoob énkēmbuú' é áte. Enwāmsēn abíd ásē ngáne ndoob énkēnchabpé ásē. ⁶ Bonj née enyēn é ngine épédé énhyāād abē bwēm é'wé-'ε, áyāle nkan ménkēnsónlé bó á ndoob-tē bwām. ⁷ Mbál mémpēe ménhūn wée mekōd médíí. Née mekōd mé mékwógé, mékáj akwog áde abē bwēm, nē ábel bēnkēnchyáá' é. ⁸ Bonj donje dé mbál dénhūn á ndoob e bwām. Mmén mbál mémbíd ásē bwām, ríkwōg, ríchyáá-'ε. Donje dé e'sóg dénwālē móom mé mbum meláán, donje móom ntóob, ábíní-'ε, mbwókél." ⁹ Yesue ansógéd enén ngan aá, "Kéznéé awě awóo metúu, áwóge'."

*Nzom echě ekáá bonj Yesue ákalé ngan
(Mat 13.10-17; Luk 8.9-10)*

¹⁰ Ade Yesue ályágé mwēmpēn, abē bembapēe dyōm ne bébe ne bad ábe bēmbē ne mó, bēnlāā mó bán átógned bó échē ngan. ¹¹ Héé Yesue álāngēé bó aá, "Dyōb abágé nyé kunze ábíi kun e nkamlēn mímē, bonj ne bad bēmpēe abele aá bēwóge' mímén mekan mésyāāl dāsō á ngan-tē. ¹² Abelé nē, ábel bonj, ké bēnyīnē ké nyīnén, bēechemé, ké bēwōgē ké wógén bēēsōntān áyāle nzé bēsōnténé né bētimén Dyōb, békūd-te alagsēn dé mbéb."

*Yesue atókgé ngan e nsob a mbál-e-bū
(Mat 13.18-23; Luk 8.11-15)*

¹³ Dóo Yesue ásedtēé bó aáken, "Nédē nyéesōntēneé enén ngan-ε? Nzé nyéesōntēne chό chán-nō nyémwēé échíníí ngan asōntēn? ¹⁴ Nsob-a-mbál awéne eyale é Dyōb. ¹⁵ Donje á bad bédé nēngáne mbál míme ríhúné á nzii-tē. Nzé bēwóge' eyale é Dyōb ábwōg-ábwōg Satane abelé áhye ahúd bó chό á nlém-tē. ¹⁶ Abíníí bédé nēngáne mbál míme ríhúné á meláá-tē. Bēwóge' eyale é Dyōb, ábwōg-ábwōg békōb-pe chό ne menyīnge. ¹⁷ Bonj échē eyale éewēnnāadtē bó á nlém-tē, bédúbpe-'ε chό dāsō á esóη é pónde. Né-ōó, nzé ndutul ne metake bēpédé áyāle échē eyale bédol yāl ámbíd ábwōg-ábwōg. ¹⁸ Abíníí-'ε bédíí née mbál míme ríhúné á mekōd-te. Bédíi bad ábe bēwóge' eyale é Dyōb, ¹⁹ bonj mpúlé mé nkōjsé ne adōη dé abud á bwēm awóη, ne ahed á bwēm bēmpēe ákáj bó nlém áte nyaa echě bēheléé e'pum achyáa. ²⁰ Bonj bad ábe bédé nēngáne mbál míme ríhúné á ndoob echě eboó yāl, bédíí bad ábe bēwóge' eyale é Dyōb, békōb-pe chό, béchyāā-'ε e'sóg ábe é'wánlé mesōngé mé mbum móom meláán, móom ntóob ne mbwókél."

*Nzé béchódé etrukáj bēekonjéé chό
(Luk 8.16-18)*

²¹ Héé Yesue ásedtēé ene ndun e mod aáken, "Mod asónléé etrukáj échē ámáá achod á ndáb-te, ábānē chό á ebwōg-sé ké'ε á anōη sé-ye? Saá á atii dé etrukáj mín dōo ábelé ábānē chό? ²² Chōm ké éhéé éche ékōjnédé ébíd á enyēn. Ké éhéé-'ε éche békúténé bédibé chό. ²³ Kéznéé awě awóo metúu, áwóge'."

²⁴ "Nyétōη chōm-éε nyéwógeé anōn áte bwām! Melemlem mé nhəgtéd míme ébénlédé wée wēn móo Dyōb dōmpē débēnlédte, ábēnléd-te mó tómaa ngáne wēmbēnlédte wée wēn. ²⁵ Kéznéé awě awóo nsōntēn rí kun é nkamlēn mí mín, Dyōb débād mó mímē nsōntēn abe. Ane awě mó-'ε eewóo, Dyōb dékobén mó káōηne mwāmpīn awě awóo."

Ngan e mbál-e-bū

²⁶ Yesue ambé áhóbe aá, "Nkamlēn rí Dyōb rídíi nēngáne mod awě akií mbál-e-bū asob á nzag-tē, ²⁷ átīm ámbíd á ndáb, nkūu ákūne', mūte ábelé míme nsón. Ene pónde esyāál, mbál ébide ásē, ékwōge' ésebán abíe' ngáne nē ábēnladté. ²⁸ Ndoob chēn-εé ebele bonj bwēm é'kwogé', é'chyāā-'ε e'pum. Nlóm mí byáá móo rísēbpe abíd, ámbíd e pónde mbwéem káōηne ásoğ, e'sóg bómpē é'bíd. ²⁹ Bonj nzé e'sóg é'máá awúu, ábwōg-ábwōg ane mod abelé atéd páá áke dé apád áyāle pónde echě bēpadéé epédé."

*Ngan e mbál míme ríchíne**(Mat 13.31-32, 34; Luk 13.18-19)*

³⁰ Héé Yesue áhóbéé ámpē aáken, “Cheé déhéleé-se déhəgtén nkamlən ní Dyöb-ē? Ngan ehéé débenlédte echē ēlūmēd ngáne nímē nkamlən rídíi-yē? ³¹ Ndíi nēngáne mbwé e mbál-e-bū echē mod átédé bon ásob á nzag-tê. Mbál-e-bū edé mwámpín bwámbwam nzé béhəgténé chó ne mbál mémpēe míme rídé á nkōjsé. ³² Bon nzé ékwógé, ékale’ tómaa e’sum* é’syāāl, éwóo-’ε ngen éche menon méhyagké mūm alón áte.” ³³ Yesue akānlé’áá bad eyale é Dyöb, ábenláád ekud é ngan émpēe nēngáne échén. Akānlé’áá bó nyaa echē bésōñtēnnē. ³⁴ Eékanle’áá bó áde éebenlédéé ngan, bon nzé anlyəg mwəmpen ne ábe bembapēe aláá bó mam mésyāāl míme échē ngan éhóbéé.

*Yesue ahóódté ekukud**(Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)*

³⁵ Echē epun dēn ngukél, dōo Yesue álāngéé ábē bembapēe aá, “Syāā déchabe pēd e edib eníníi.” ³⁶ Héé ábē bembapēe béchénné ene ndun e mod bon bésōlē á bōle-tē wéé Yesue ámbēē bon békēené mó. Myōle mémpēe mémbē áhed. ³⁷ Abwəg-ábwəg dōo ekukud é ngíne ébóótédé atóm, bon mendíb mésōlē á bōle-tē nyaa echē bōle bēmpōnné asú á mendíb sé. ³⁸ Yesue ambé á bōle-tē á pēd e mbíd. Annaá ásē ábānē nló á mbōngé mín, ákūne’. Héé bényeméé mó ásē, bon bélāngē mó bánken, “A meléed, weewóo’ε wē pōndé ée syānē dēdíi á kwéed-te-yē?” ³⁹ Héé Yesue átyéémé ámin bon akānnē échē ekukud áte aá éhóo, aláá-’ε mendíb aá mésud. Ekukud énsōg awan, ekíde-’ε éhóótéd áte. ⁴⁰ Héé Yesue ásedtēé bó aáken, “Cheé ékáá bon nyéwōgē mbwóg? Nyéewóo’ε adúbe káəñ ne bōəb-ε?” ⁴¹ Bon mbwóg ménkōb bó bwámbwam, bésēdté nhóg ne aníníi bánken, “Ebál e mod éhéé chén éche káəñne ekukud ne mendíb bēwógné?”

5*Yesue achōñté mod awe**awóo e’daədəñ bé mbéb**(Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)*

¹ Yesue ne ábē bembapēe bēmpē á pēd e edib eníníi, á mbwóg e Gerasin. ² Ade Yesue ábídé á bōle-tē bídén, ambomén mod awē abídé á soóbadε. Edəədəñ é mbéb émbē ane mod áte. ³ A soóbadε dōo ádyéé’áá. Modmod enkēnhēnlé mó abane á mehan ampē, ké ne bengəbēngəbē. ⁴ Ayāle ngen ne ngen, béháá’áá mó ne e’pəwəg ne bengəbēngəbē bon ké nē aselé’áá bengəbēngəbē áhəntéd-te e’pəwəg bē áte. Antómtén ngíne awón nyaa echē modmod éhēle’áá mó abwəge. ⁵ Atamnádtáá á soóbadε ne á e’kone-tē nkuu ne mūte, ábōnē e’saád ákweltáád-te yəl ne meláá.

⁶ Ane mod abédé mwā etūn áde ányiné Yesue. Héé ányəgté mehéle, bon ábwəgē mebóbón awē e’só-te, ⁷ ábōnē esaád é ngíne, áhōbē aá, “A-Yesu, Mwān a Dyöb á Ngum, cheé sóo déwóñné? Ncháa wε á dīn á Dyöb mēé weekógsán mε.” ⁸ Ane mod anhób nē áyāle Yesue anláá edəədəñ é mbéb aá, “A-edəədəñ é mbéb, bíd ane mod áte!” ⁹ Dōo Yesue ásedtēé mó aáken, “Chán dīn ádíi wε?” Ankwentén aá, “Dīn ádíi mε bán Amudtεε, áyāle sēbuú áte.” ¹⁰ Ambé ácháā Yesue aá eénānē’ ábē e’daədəñ bé mbéb ene mbwóg.

¹¹ Bōəb-pōo, sənkalaa a esəg é nguu chó-’ε ébédé benben ne áhed, édyāg medyé á mbám mé ekone. ¹² Héé ábē e’daədəñ bé mbéb é’cháa’ε Yesue bán, “Lóm sé á nguu-tē wē, émwe sésōl chó áte.” ¹³ Héé Yesue ábágé bó kunze bon é’bídē ane mod áte. Abíd áde é’bídé ane mod áte é’sōlē échē nguu áte. Echē esəg ébédé dyam e’kálé é’ nguu é’bε. Abwəg-ábwəg échē esəg émpādē ásē, ényəgté’ á eláá é nkin mé edib-é-nzab, éhún á edib-tē, éhó-’ε.

¹⁴ Benon bé nguu bēntōm mehéle á dyad-tē ne á mebwóg míme médé benben, ákale bad dyam áde ábenlédé. Abē bad bémbíid áke dényín. ¹⁵ Ade bépédé wéé Yesue bon bényín

* 4:32 Bán bé mel nēé ndón.

ane mod awě ndun e e'daádəŋ bé mbéb émbēē áte, née ádyéé áse, ahédé-'ε bwēm á yǎl bwâm, adyéé-'ε sen, mbwóg ménkōb bó. ¹⁶ Bad ábe bényin áde dyam bénlāā ábē bad ngáne émbēnlédte ne ane mod awě e'daádəŋ bé mbéb bēmbēē áte. Bénlāā-'ε bó dyam áde ábēnlédé ne échē esog é ngu. ¹⁷ Héé ábē bad bēbóótédé Yesue achán bán ásyəə áwab mbwóg. ¹⁸ Ade Yesue ásóléé á bǎle-tê, ane mod awě e'daádəŋ bé mbéb bēmbēē áte nê anchánj mó aá búmbā békag. ¹⁹ Bon Yesue enkēnkwenténne. Anlāá mó aá, "Súé' áwōŋ dyad, éke élāá ábonj bad ndale e dyam eche Sǎŋgwéé ábēnlé wε ne ngáne ápédé wε ngál awóg." ²⁰ Hê dōo ane mod áhídté bonj ákag á mbwóg e Dekapolis.* Akanlé mod té dyam áde Yesue ábēnlé mó. Bad bésyāēl ábe bēnwōg, yǎl enkóm bé áte bwámbwam.

*Yesue achōŋtē mmwaád nhóg,
ápūūd-te Jairuse mwān
(Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)*

²¹ Yesue antīm ámbīd á pēd e edib eníní ne bǎle. Ade ápédé á nkin nímíní, ndun e mod enkanjén áhed. ²² Dōo mod nhóg awě akamlan ndáb e mekáne awě béchágé'áá bán Jairuse ápédé áhed. Anyín áde anyíné Yesue, ankwě áse áwe mekuu. ²³ Ne mechánjé mé ngíne áhōbē aá, "Awem mwān a mmwaád awág. Sōn, hyě ébān mó ekáá á yǎl, ábel nén ádyεε bwâm, ábē-'ε á alongé." ²⁴ Héé Yesue áhíde mó. Ekud é bad éhíde'áá Yesue nyaa echē bēnkanjénne mó.

²⁵ Mmwaád nhóg-ke ambé áhed awě anwōŋ nkole míme mekií mébidé'áá mó á yǎl pónde ésyāēl. Mmē nkole mbédé mó á yǎl á etūn é dyōm-a-mwé ne míbe. ²⁶ Atagé híin á mekáá mé bad bé e'bó, abébed-te ngáb esyāēl echē ánwōŋgē, bonj ké nê enkēndyé'ε bwâm, nkole mbādē bádén. ²⁷ Anén mmwaád anwóg mam míme Yesue ábélé'áá, dōo ábidé mó ámbīd áfíntē ene ndun e mod bonj ásitán mó nkobe. ²⁸ Ayāle anhób áwe nlém-tê aá nzé mósiténé ké míme nkobe, né módyéé bwâm. ²⁹ Asitēn áde ane mmwaád ásiténé Yesue nkobe, mekií míme mébidé'áá mó á yǎl ménsēlē, awóg-ke á yǎl aá móchoó. ³⁰ Abwōg-ábwōg Yesue ambíi aá ngíne ebíde mó á yǎl. Hê dōo ákúnnédé áfíntē ene ndun e mod, bonj ásedtē aáken, "Nzéé asiténé me nkobe?" ³¹ Dōo ábē bembapεε békwentanné mó bánken, "Née ényínéé bad békánjé wε á yǎl nén ésedtē' wεé ken nzéé asiténé wε-yε?" ³² Ké nê, Yesue ambé ánōné' ekíde ányín mod awě asiténé mó. ³³ Héé ane mmwaád ábóótédé anəŋ ne mbwóg áde anyíné chōm-ée ébēnlédé mó. Dōo ápédé wεε Yesue bonj ákwag mó á mekuu, álāŋgē mó mbále esyāēl. ³⁴ Héé Yesue álāŋgēé mó aá, "A mwān-a-mmwaád, adúbe ádōŋ ádíde wε bwâm. Kág ne nsəŋ. Nduťul echōŋ chō-'ε émaa."

³⁵ Ade Yesue áhóbēé nê, dōo bad behóg ábe bēbíde á ndáb wεε Jairuse bēlāŋgēé Jairuse bán, "Awōŋ mwān amaá mó awé. Cheé étōgnéé Meléede ataged?" ³⁶ Bonj Yesue enkēntédte dyam áde bēhóbé née dyam. Héé álāŋgēé ane mod a nkamlen aá, "Weewógé mbwóg! Dúbé dúbpen." ³⁷ Yesue enkēmmwεé aá mod ampée áhíd mó étōméé Petro ne Jemse bó mwānyəŋ Jōne. ³⁸ Ade bēpédé á ndáb wεε Jairuse dōo anyíné mpuutéđ, awóg-ke mewé mé ngíne míme bad béchyé'ε. ³⁹ Héé ásólé á ndáb-te bonj ásedtē bó aáken, "Cheé ékáá bonj nyébelé' mímén mpuutéđ, nyéchyé-'ε mewé? Ane mwān eewédeé, akúne kúnén." ⁴⁰ Bonj bēmbootéd mó awōō. Ámbídeđ bó mod asyāēl á ebwóg-te. Antéd ane mwān sáá bó nyanj ne ábē bembapεε bēlāán, bésōl á toŋ echē ane mwān ámbēē áte. ⁴¹ Héé Yesue áchánjé ane mwān á ekáá, bonj álāŋgē mó aá, "Talíta kúm," (awě adé bán, "A-mwān a ngāndéε, nlāŋge wε méé, hidé áse.") ⁴² Ane mwān anhidé áse ábwōg-ábwōg, ábootéd-te akε. (Abédé dyōm á mwě ne míbe.) Yǎl enkóm bó áte híin áde nén ábēnlédé. ⁴³ Héé Yesue ásímeé bó etúu áte aá bēēlāŋgē modmod dyam áde ábēnlédé, aláá-'ε bó aá bēbe ane mwān ndyéed.

* 5:20 Dekapolis: adíi mbwóg e myad dyōm.

6

*Bad bé Nazarēt béekobéé Yesue
(Mat 13.53-58; Luk 4.16-30)*

¹ Yesue anhidé ádé hõm, asú áwē dyad nchoo ne ábē bembapεε. ² Née mbwε-mé-
nkóme-áte nípedé, ambootéd ayáged á ndáb e mekáne. Bad híin bémbē áhed. Ade
béwógé áde ayáge yǎl enkóm bó áte. Bésēdté bánken, “Héé mó ábidné nímén mésyāā-
ē? Ndín e debyéé éhéé bébágé mó nén? Chán ámwagké nímén menyáké abel-é? ³ Kíné
saá kápéntaa ádíi-yε? Saá mwǎn awē Maria nén-ε? Kíné saá Jemσε, Joseβε, Judase ne
Simone bóo bédé baányan-ε? Baányan bé bebaád bésyāā-lε ámpē béedyéé’ é ádyad-tē hén
ne syánē-yε?” Né-ǎǎ, bēnkǎǎ Yesue. ⁴ Dóo álāngεé bó aá, “Nkal e’ dǎádǎn awóo’ edúbé hõm
ásyāāl étóméé áwē dyad, áwē túmbé-te ne áwē abum á ndáb.” ⁵ Eéhεεé menyáké ké
mehóg abel áhed, étóméé nguse é bad bé nkole ábe ábáné mekáá á yǎl, bédyēē-’ε bwām.
⁶ Yǎl enkóm mó áte bwāmbwam ne adúbe ádé bad bēnkēnwóngé.

*Yesue alómé bembapεε dyóm ne bébe
(Mat 10.5-15; Luk 9.1-6)*

Dóo Yesue ákíi á myad mésad níme médé benben, áyāgtē bad. ⁷ Anchélé ábē bembapεε
dyóm ne bébe. Anlǎd bó áte, alóm bó bébe ne bébe. Ambě-’ε bó kunze ábíded bad
e’ dǎádǎn bé mbéb áte. ⁸ Anlyágtén bó aá, “Nyéewánlé chõmchõm á eke étóméé ntõn.
Nyéewánlé ndyééd ké’ε ekwε, mod eesóó-’ε mǎné á mesó mé abad. ⁹ Nyéhê metámbé
bon nyéewánlé mbóté ébe.” ¹⁰ Ambád aá, “Ndáb ké ehéé eché ekobé nyé nyédyēē áhed
káǎ ne pónde eché nyéhídtéé ádé dyad. ¹¹ Nzé nyēpedé dyad áde béekobéé nyé, káa
béekwentεnεé nyé awóglεn, nyétēdē dǎ, nyékūd-te ebumbú á mekuu, álúmed nén bán
échab ebébtéd éne bēn.” ¹² Né-ǎǎ, bēnkě békale’ eyale é Dyõb bán bad bétede ádab
abé dé mbéb. ¹³ Bémbíded bad e’ dǎádǎn bé mbéb híin áte, béwāgtē bad bé nkole híin ne
dyõg dé menzab, béchõõd bó.

*Kwééd eché Jõne, Ndusεne
(Mat 14.1-12; Luk 9.7-9)*

¹⁴ Bǎǎb-pǎǎ, Herode anwóg mam mésyāāl níme Yesue ábélé’áá. Ayāle mam mé bwām
níme Yesue ábélé’áá mēmbēl ambyéεn hõm ásyāāl. Donge á bad béhóbé’áá bán, “Jõne,
Ndusεne apuúdé. Née ákásá bon awón ngine ábel nímén menyáké mésyāāl.” ¹⁵ Bémpee
béhǎbē bán, “Elaijaa móódé.” Abíníi-’ε bán, “Adii nkal e’ dǎádǎn nēngáne nhóg átínté e
bekal bé’ dǎádǎn ábe bémbē se’ bóód.” ¹⁶ Ade Herode áwógé nē anhób aá, “Jõne, Ndusεne
awē mēmbenlé bon bésēl nló móódé. Atimé ámbíd á alongé.” ¹⁷ Herode anhób nē
áyāle anlóm bad aá békõb Jõne, béhan mó, béhé-’ε mó á mbwǎg. Ambel nén áyāle
Herodyase, mwaád awē mwǎnyan, Filibe ánsēbēē awón, anwón mó. ¹⁸ Jõne alángé’áá
Herode pónde téé aá, “Weewóó’ε kunze áwón Herodyase, mmwaád awē mwǎnyon.”
¹⁹ Né-ǎǎ, Herodyase anhíi Jõne pél á nlém-tē, áhedé-’ε aá mówúu mó. Bon Herode ambēl
enkēnhenlé. ²⁰ Herode ambé mbwóg áte tǎngene Jõne áyāle ambíi aá adii mod a bwām
awē asáá. Né-ǎǎ akǎngé mó bwām, ábel bon dyam dé mbéb déebenlád mó. Adáá’áá
mó awóglεn kénéé edíi bán pónde téé nzé anwóglεn mó, atagé’áá áte á mewēmtεn-tē
bwāmbwam. ²¹ Kǎǎne á asóg, Herodyase ankūd nzii eché áhédé’áá. Nén ábédé epun-
éε Herode ábélé’áá ngande áwēmtεn epun-éε ánychyāādtē. A ngande wē, Herode anlébé
ábē bad bémbáá bé ngómenaa, bad bémbáá bé sǎnze, ne kǎse é bad é mbwǎg á Galilia.
²² Eché epun mwǎn a mmwaád awē Herodyase anhyē aság esáke. Nē dénwōgēd Herode
ne ábē beken menyinge. Né-ǎǎ, Kǎn Herode ansédéd ane mwǎn a mmwaád aáken, “Cheé
édáá wεé níbe wε? Měbě wε kéchéé éché éhεdεé.” ²³ Nén dēmbēl ammwé melě, álāngē
mó aá, “Mmwāg melě méé, mēbεé wε kéchéé éche éhεdεé. Ké eped é mbwóg échēm éché
ńkamlanné.” ²⁴ Né-ǎǎ ane mwǎn ankě nyaá aseded aáken, “Cheé méhédénné mó?” Dóo
nyaá átímténé mó aá, “Hédén mó nló níme Jõne, Ndusεne.” ²⁵ Héε ane mwǎn átímé ámbíd

ábwōg-ábwōg wée kâh, boŋ álāngē mó aá, “Bǎg me nló míme Jōne, Nduseŋe á taplêt-te hén bōob.” ²⁶ Nén dénwōgēd kâh Herode ndutul bwāmbwam, boŋ ngáne ámmadté melě amwé á’sō wée ábê beken, enkênhenlé mó nló míme Jōne abáan. ²⁷ Héé álómé sánze póg aá épeŋ nló míme Jōne. Ene sánze enkě á ndáb e mbwōg, esél Jōne nló, ²⁸ épēŋ mímé nló á taplêt-te, ábē ane mwān a mmwaád. Ane mwān a mmwaád mó-’ε ábe nyaá. ²⁹ Ade Jōne ábe bembapeŋ béwógé nê, bēmpě, bétéd mó ndim, béke béliŋe.

Yesue aditě e’kálé é’ bad é’táan
(Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Jōn 6.1-14)

³⁰ Bembapeŋ bé nlomag ábe Yesue ánlōmmē bēnhūu bétán mó béléá-’ε mó mekan mésyāal míme bēbélé ne míme báyágté. ³¹ Ekud é bad épágé’áá wée Yesue ne ábē bembapeŋ bétimé-’ε ámbid nyaa echě Yesue ne ábē bembapeŋ benkēnwóngé etál ádyé ké ndyééd. Dóo Yesue álāngéé ábē bembapeŋ aá, “Syáá détim á ahóngé á hōm. Boŋ nyékóme áte mwāmpin.” ³² Hê dóo bésólé á bǎle-tê, boŋ bétimé’ á ahóngé á hōm. ³³ Ekud é bad ényin áde békagké, bēnchēm-me bó ábwōg-ábwōg. Abê bad bēmbid myad ne myad, békēŋ mekuu, bényāgēd á’sō ne mekuu, bésébé ape wée Yesue ne ábē bembapeŋ békágé’áá. ³⁴ Ade Yesue ábidé á bǎle-tê boŋ anyin ene ndun e mod, antómtén bó ngol abé áyāle bēbédé nēe rídyōh mí mbód míme méēwōo nnōn. Né-óo ambootéd bó ekud é mekan ayáged. ³⁵ Ade bin é’bóótédé ahín, ábē bembapeŋ bēmpě áwē, bēhōbē nēn bán, “Hén áde á etūn-tê, pónde emaá-’ε atóm bwāmbwam. ³⁶ Láá ábén bad bétimé’ á myad-tê míme méde benben, ábel bēn bēchan medyé míme bēdyēē.” ³⁷ Boŋ Yesue antimtén bó aá, “Nyé bó nyébe bó chōm éche bēdyēē.” Héé bésēdtéé mó bánken, “Ehede wée séke séchan e’wēle é’ mbwókél é kábpe ébe, * sébe bó, bēdyē-ye?” ³⁸ Héé ásedtéé bó aáken, “E’wēle é’tāh nyéwóó? Nyéke nyēnōn.” Ade bémáá anōn dóo bēlāngéé mó bán, “E’wēle é’dé é’táan ne súu ébe.” ³⁹ Héé Yesue álāngéé ábē bembapeŋ aá bēbel bad, békaben áte moŋge ne moŋge bēdyēē á nkāákāe mīn. ⁴⁰ Né-óo ábe bad bēndyēé ásē, donje á moŋge, mbwókél é bad, donje-’ε móom mé bad métaan. ⁴¹ Hê dóo Yesue átédé ábē e’wēle é’táan ne échē súu ébe, ánōné ámīn, ásāgnān Dyōb, ákabtáád bó áte, boŋ ábagé ábē bembapeŋ aá békabpe ene ndun e mod. Ankabé-’ε ábē bad káōhne échē súu ébe. ⁴² Moosyāal andyé, akód-te. ⁴³ Bembapeŋ bēnlád e’wēle ne súu éche ēnyāg ásē, enlón e’lōh dyōm ne é’be. ⁴⁴ Mesōngé mé baachóm ábe bēndyē ene ndyééd mémbe e’kálé é’táan.

Yesue akii á mendib mīn
(Mat 14.22-33; Jōn 6.15-21)

⁴⁵ Melemlem mé pónde Yesue anláá ábē bembapeŋ aá bésól á bǎle-tê, békag á’sō á Betsaida, á múde mé edib-é-nzab mīmíní. Ade békagké nê, anláá ene ndun e mod aá bésūē’ áwab mendáb. ⁴⁶ Ade Yesue amáá bó alyágtēn, anchágé á ekone mīn, ákáne. ⁴⁷ Née ngukél épédé, Yesue ábē bembapeŋ bēmbēŋ bǎle átintē e edib, Yesue-’ε abé á nkin mwēnpēn. ⁴⁸ Annyin aá ábē bembapeŋ bétage ákeŋ bǎle áyāle epub é ngine émbid bó á’sō-te. Né-óo, dyam-éé áde epōg-ne-ngwa ankě bó atán, ákag á mendib mīn. Ahedé’áá aá mótom bó ámīn. ⁴⁹ Boŋ anyin áde bényiné akag á mendib mīn, bēnwēmtēn bán nwú móo rídé. Héé bēbóótédé abón. ⁵⁰ Bébóné’áá áyāle áde bényiné mó, mbwōg ménkōb bó moosyāal bwāmbwam. Ábwōg-ábwōg Yesue anláá bó aá, “Nlém méēhūnē nyé, méé ndé. Nyéebáá’.” ⁵¹ Héé ásólé á bǎle-tê wée bēmbēē, epub-pe énsōg atóm. Yál enkóm ábe bembapeŋ áte bwāmbwam. ⁵² Yál enkóm bó áte áyāle bēnkēnsōhtēnné chōm-éé menyáké míme ámbenlé ádíde e’kálé é’ bad é’táan rílūmtéé. Bēnkēnhenlé-’ε achem.

Yesue achōhtě bad
bé nkole á Genesaret
(Mat 14.34-36)

* 6:37 Mbwókél é kábpe ébe: ébédé nsábe mí mod nhóg áyāle ngōn waam.

⁵³ Née béchápé edib-é-nzab, bêmpe á múde nímíní, á mbwóg e Genesaret. Ahed-taá bëntáá-'é bǎle. ⁵⁴ Bébídé-'aá á bǎle-té bídén bad béchēm-me Yesue. ⁵⁵ Héé bényágté mbwóg áte esyáál bépēmē bad bé nkole á mekále mín, békēné' hǒm tée áde bēnwōgkē bán Yesue adé. ⁵⁶ Hǒm tée-'ε áde Yesue ánkeé, á myad mémháá ne mésad, ne wée bad bélóó á nzag-té, bad bépééné'áá bad bé nkole wée bad bēbúdé aladen á dyad-té ákáb nyongé. Née bēmpēnné bó, béchāā mó bán ámwε bad bé nkole bésiten ké mesó mé mbóté nímē. Né-ǎ bad bé nkole bésyāāl ábe bēnsitén níme mesó mé mbóté bēndyéé bwām.

7

Ayáged dé betaa

(Mat 15.1-9)

¹ Befarisia ne donge dé bemeléde bé mbéndé ábe bémíid á Jerusalem bēnləɲnéd Yesue áwóglen mó. ² Bényin bán donge dé bempapεε ábe Yesue bēdyág medyé ne mekáá mé mbinde, nédē béewobpe'aá mekáá nyaa echē Befarisia bēhóbéé bán bétəngéné awobe. ³ Befarisia ne bad bé Israel ábe belyágé ásē bésyāāl bēhídē ayáge áde bēnkudté wée ábāb betaa. Bēdyāgkē ndyééd ésebán bēwóbpé mekáá nyaa echē etəngéné. ⁴ Póndé echē mod ábídéé á dyon-té, eedyágkē chǒmchǒm ésebán asébpé yǎl awobe. Mbéndé édé-'ε ámpē híin échē bēhídéé, nēngáne awobe á bwēm bwām. Bwēm nēngáne kǒb, mbeé, kúmbe é e'kii, ne bwēm née mebendé. ⁵ Héé Befarisia ne bemeléde bé mbéndé bésedtéé Yesue bánken, “Cheé ékásə bon əbǒɲ bempapεε bēhídē' ayáge áde ábəd betaa bétédnéde sé? Bēdyág ndyééd áde béewopεé mekáá nyaa echē éhədnadté.” ⁶ Yesue antimtén bó aá, “Nkal é'dəədəɲ Yesayaa antəngén áde ánhǒbpē ne e'yale ábe Dyǒb dénlǒmēnnē mó təngene nyé bedog-badé, ngáne éténlédé nén,

‘Abən bad bēbage me edúbé é nsəl ngēn, bon nímab nlém méesaá áwēm.

⁷ Edúbé éche bēbageε me éesaá dyamdyam, ayāle bēyágte bad áhíd mbéndé é baányon byánán édi mbéndé é Dyǒb.’

⁸ Nyétédte mbéndé é Dyǒb bon pen nyéhíde ayáge á baányon.” ⁹ Héé Yesue ábádeé aá, “Nyēbenlad mwane áte de mbéndé é Dyǒb ábel nén nyéhíde ayáge ádēn dēn. ¹⁰ Mosεε ahóbé aá, ‘Béé sóó ne nyon edúbé.’ Ahób-pe ámpē aá, ‘Kéznéé awē ahóbé sáá ké'ε nyaá dyam dé mbéb ayāl bétəngéné bēwúú mó.’ ¹¹ Bon nyéyágte nén bán nzé mod awóó chǒm éche ántəngēnnē sáá ké'ε nyaá awǒngen bon ahóbé aá, ‘Échén chǒm édé Kǒban,’ (Nē adé bán édi chǒm é Dyǒb), ¹² né eewóó'ε nzəm áwǒngen sáá ké'ε nyaá. ¹³ Né-ǎ, áde ayáge áde nyébageé bad ábélé nyéetédéé eyale é Dyǒb née dyam. Mam méde-'ε ámpē híin née nímén níme nyébeleé.”

Mam níme mébele bon

mod eesáá' á'sǒ é Dyǒb

(Mat 15.10-20)

¹⁴ Héé Yesue áchēnléé ene ndun e mod bon álāngē bó aá, “Nyéwóglen, nyésǒɲten-ne me. ¹⁵ Chǒmchǒm éesaá éche ébide á ebwóg bon née ésólé mod áte ébel mó abé mbinde á'sǒ é Dyǒb. Bon chǒm échē ébide mod áte chǒó ébele bon abé mbinde á'sǒ é Dyǒb.”* ¹⁷ Yesue anchené ene ndun e mod, asól á ndáb-te. Dǒó ábē bempapεε bēpédé bon bēlāngē mó bán átənləd bó ene ngan. ¹⁸ Héé Yesue ákwentanné bó aáken, “Nyémpē nyéesǒɲtánné-ye? Nyéenyínéé nén bán kéchéé éche ésólé mod áte, éche ébídé á mbíd e ebwóg, éebeleé-se mod abé mbinde á'sǒ é Dyǒb-ε? ¹⁹ Ngáne ésóléé mod áte, éepagké mó á nlém-té. Ebelé ésud mó dásǒ á abum-té ébíd-te.” (Yesue anhób nē álúmed nén aá ndyééd ké ehéé eboó adyé.) ²⁰ Ambád aá, “Chǒm échē ébídé mod áte chǒó ébele bon eesáá' á'sǒ é Dyǒb. ²¹ Ayāle, á nlém ní mod-té dǒó mewēmten mé mbéb nēngáne akáb dé mesón, échíb, ne ewúen bēbídéé. Mmē mewēmten móó mébelte mod mbéb. ²² Akáb dé mesón á ndáb e'wǒngé,

* **7:15** Donge á kálag dé'sǒ ábáde nchoo 16: “Kéznéé awē awóó metúu áwóg.”

abé dé metog, ne abel á mam mé mbéb mémpēe nēngāne edogké, ábel mbinde é mekan, akón á bad, akal á bad metóm áyāl, abé á kúmbe ne abel dé e'yókél é' mekan. ²³ Mmén mam mé mbéb mésyāāl mébide mod á nlém-tē mébelé-'e mod eesáá' á'sō é Dyöb."

Adúbe dé nken-a-mmwaád
(Mat 15.21-28)

²⁴ Dóo Yesue ásyāngé bon akäg á eped é mbwóg echē enchiitén myad mé Tiré ne Sidón. Héé ásólé ndáb póg, eéhe'de'aá-'e aá modmod ábíi aá módē áwēd-te. Ké nē bémbē bēbíi. ²⁵ Néé mmwaád nhóg awē edāádān é mbéb ébédé awe mwān a mmwaád áte áwógé bán Yesue adé áhed, ampē ákwē-'e mó á mekuu. ²⁶ Ane mmwaád abédēe mmwaád a alon á Grikia awē béchyáá á ped e mbwóg e Siria echē béchāgēé bán Fonisia. Héé ácháá' é Yesue aá ábíded mwān échē edāádān é mbéb áte. ²⁷ Bon Yesue ankwentén mó aá, "Sé sébe sédíde bēndem. Eesaá bwām átéd ndyééd e bānbān ábwēme mbwé." ²⁸ Ane mmwaád ankwentén aá, "Nē dēn a-Sāj, bon káāne mbwé echē edyēé á tébele-sé ebelé edyé píuted é medyé éche bēndem bēhúnté." ²⁹ Dóo Yesue álāngēé mó aá, "Áyāle échén ehób éche ehóbé nēn, ehēle ésūē wē á ndáb. Edāádān é mbéb éche ébédé awon mwān áte étédte mó." ³⁰ Né-ó, ane mmwaád ansú á ndáb, atán nēngāne mwān ánāngé á anōn mīn. Echē edāádān é mbéb émmād mó atēde.

Yesue achōjté mod awē
eewógne'aá, eehóbé'aá-'e dyam bwām

³¹ Héé Yesue áhídté á mbwóg e Tiré, átimé á Sidón á ped e edib é Galilia, átimnád á ped e mbwóg e Myad Dyóm. ³² Bad behóg bēmpēén mod áwē awē eewógne'aá, eehóbé'aá-'e dyam bwām. Abē bad bēnchān Yesue bán ábán ane mod ekáá á yāl. ³³ Héé Yesue áhídnédé mó wēe ene ndun e mod édíi bon átimēn mó á ahāngé á hōm. Ansóléd memii á metúu míme ane mod, ásob meléed bon ásitén mó echém. ³⁴ Héé Yesue ánóné ámīn, áheeméd áte, bon áhōbē aá, "Efáta," nē ádé nēn bán, "Dibnéd." ³⁵ Abwōg-ábwōg, ane mod ábootéd-te awógen, echém étyéém mó á nsāl, ábootéd-te dyam ahób bwām. ³⁶ Héé Yesue ásiméé bó etúu áte aá béētúbpé modmod ádén akan dīn. Bon pónde téé echē áhóbé aá béehóbé', bó-'e bēnabpé bó ahób hóbén. ³⁷ Bad bēsyāāl ábe bēnwōg, yāl enkóm bó áte nyaa echē echabé ámīn bwāmbwam. Béhóbé'áá bán, "Abele' mam mésyāāl bwām. Abele káāne bad bé ndóg bēwógne', ábele-'e e'bóbé é'hōbē dyam."

8

Yesue adídté e'kálé é' bad é'niin
(Mat 15.32-39)

¹ Mmē mesú mēn ndun e mod empée empē wēe Yesue. Ngāne bēnkēnwóngé chōm-éé bēdyágkē, Yesue anchélé ábē bembapēe, álāngē bó aá, ² "Ndé enén ndun e mod ngāl áyāle békébē ne me e'pun é'láán, bēwóo-'áa chōm éche bēdyákē bōob. ³ Nzé nsúúténé bó nzaa bōob, né bēhūn ásē á nzii áyāle bó donge á bad béchábé abíd." ⁴ Héé ábē bembapēe bétimtanné mó bánken, "Héé mod áhēle ákud ndyééd á ehýāngē-tē hén echē ékwōg ábēn bad adyé-yē?" ⁵ Yesue ansédéd bó aáken, "E'wēle é'tān nyéwóó?" Bēnkwentén bán, "E'wēle saámbé." ⁶ Dóo álāngēé ene ndun e mod aá bēdyēe ásē á ndōob-tē. Héé átédé ábē e'wēle saámbé, ásāgnān Dyöb, ákabtád bó áte, ábagé ábē bembapēe, bó-'e bēkabpé ene ndun e mod. ⁷ Bēnwōn-'e baá nguse bé súu ésad. Yesue annaméd chōmpē. Amaá-'aá chó anamed, ábagé bembapēe aá békabe bad. ⁸ Bad bēndyē ene ndyééd, békód-te, káān élyāg-ke ásē. Echē enlyāg ásē enlón e'lón saámbé. ⁹ Mesōngé mé bad míme méndyē ene ndyééd mébédé dyam e'kálé é'niin. Yesue ansúúd ábē bad áwab mendáb. ¹⁰ Asúúté-'aá bó súútén, asól-le mó á bōle-tē ne ábē bembapēe, békē-'e á mbwóg e Dalmanuta.

Befarisia béhe'de' e'chemléd
(Mat 12.38-42; 16.1-4)

11 Befarisia bẽmpě wẽe Yesue bébootéd mó apentɛn, béhɛdné mó e'chemléd ábe é'húú ádyõb. Bébélé'áá nê ákæg mó. 12 Hẽe Yesue áhéémédé áte, bonj áhõbẽ aáken, "Cheé ékák bonj nyongel e'chii éhɛdé e'chemléd? Ne mbáale, nlãnge nyé nén mɛé, nyongel e'chii éekudté e'chemléd ké' ehóg." 13 Hẽe áchénné bõ, bonj ásõlẽ á bõle-tê, átimé á ped e edib eníníí.

*Esultɛn é Befarisia
(Mat 16.5-12)*

14 Bõõb-põõ, áde bembapɛɛ ábe Yesue básólé á bõle-tê, bẽnchatén e'wɛle awáale áyãl. Ewɛle ehóg chẽmpɛn chõõ bẽnlyagnédte á bõle-tê. 15 Hẽe Yesue álãngeé bõ aá, "Nyétéd pónéd ne esultɛn é Befarisia ne éche Herõde." 16 Dõõ békaleé bẽn ne bẽn bán, "Ahóbé nê áyãle deewãnlɛé e'wɛle áyãl." 17 Yesue ambíi chõm éche béhõbɛé, hẽe ásedteé bõ aáken, "Cheé nyéhõbɛé áyãle e'wɛle ábe nyéewõ'é? Kákõj ne' bõõb nyéebíi'é ké'e nyéesõhtɛnɛé-ye? Chán nyélélé nlem á abum nén? 18 Nyêwóó mĩd, nyéenyínnéé-ye? Nyêwóó-'e metúu nyéewógnéé-ye? Kákõjne bõõb nyéekamtánné-ye? 19 Ade mẽnkabpé e'wɛle é'táan ádíde e'kálé é' bad é'táan, e'lõj é'tãj e'wɛle ábe bẽnlyæg ásẽ ábe nyẽnladté bẽnlõnné?" Bẽnkwɛntén mó bán, "Dyõm ne é'be." 20 Ambád bõ asɛded ámpẽ aá, "Ade mẽnkabpé-'e ewɛle saámbé ádíde e'kálé é' bad é'niin, e'lõj é'tãj e'wɛle ábe bẽnlyæg ásẽ ábe nyẽnladté bẽnlõnné?" Bẽnkwɛntén mó bán, "E'lõj saámbé." 21 Ambád bõ asɛded aáken, "Bonj ké nê nyéesõhtɛnɛé-ye?"

Yesue achõjté mod awẽ akwedé ndim

22 Yesue ne ábẽ bembapɛɛ bẽmpě á Betsaida. Ahed dõõ bad behóg bépééné mod awẽ akwedé ndim áwẽ, bonj béchãã mó bán ábán mó ekáá á yãl. 23 Yesue anchák ane mod á ekáá, áhidnéd mó á dyad-tê wê. Ansob mó meléed á mĩd, abán mó mekáá á yãl, bonj ásedte mó aáken, "Enyíne chõmchõm-'e?" 24 Hẽe ane mod ánóné ámĩn bonj áhõbẽ aá, "Nnyíne bad bonj bényínnad nẽjgáne mɛl níme mékag." 25 Hẽe Yesue ábáné mó mekáá á mĩd ámpẽ. Dõõ ane mod ákídté anõn, mĩd mẽnđibnéd mó, ábootéd-te anyínen bwãm. 26 Yesue ansúúd mó á ndáb, áhõbẽ aá, "Wẽtõgné-'e asól ádyad-tê ámpẽ."

*Yesue mó adé Ane-awẽ-Béwógte
(Mat 16.13-20; Luk 9.18-21)*

27 Yesue ne ábẽ bembapɛɛ békágé'áá á myad níme médé á mbwóg e Kaisaria Filipi. Bépédé-'aá á nzii wê, dõõ ásedteé bõ aáken, "Nzé-módé bad bõ béhõbɛé bán ndé?" 28 Hẽe békɛwɛntanné bán, "Donje á bad béhõbe bán edii Jonɛ Ndusɛnɛ, bẽmpẽe bán Elaijaa, ábíní-'e bán nkal é'dáõdãj nhóg." 29 Dõõ ásedteé bõ ámpẽ aáken, "Bonj nyébẽn-ne nzé-módé nyéhõbɛé bán ndé?" Hẽe Petro ákwɛntanné mó aá, "Wẽé edé Ane-awẽ-Béwógte." 30 Ade Petro amaá-'aá ahób nê, Yesue ansím bõ etúu áte aá béelãngẽ modmod nyaa e mod echẽ módíí.

*Yesue ahóbé tãjgene metake nímẽ
ákudté ne kwééd echẽ áwẽ
(Mat 16.21-28; Luk 9.22-27)*

31 Yesue ambootéd ábẽ bembapɛɛ ayáged, áhõbẽ aá, "Mwãn-a-Moonyõj atãjgéné ákũd metake híin. Bad bémbáá bé dyad, beprisɛ bémbáá ne bemeléede bé mbéndé bébãj-'e mó á yãl. Béwũũ mó, bonj e'pun ábe é'lónténé é'láán, ápuú." 32 Yesue anhób ádén dyam nyaa echẽ énkẽnkonjnédté bõ mbáale ké póg. Hẽe Petro átímné Yesue á nkæg, bonj ákægé átimed mó áte. 33 Bonj Yesue ankuné, ánõn ábẽ bembapɛɛ. Dõõ ákãnné Petro áte aá, "Hidé mɛ á'sõ-te, a-Satan! Mmõj mewẽmtɛn méesaá mewẽmtɛn mé Dyõb, méđii mewẽmtɛn mé moonyõj." 34 Dõõ Yesue áchénlé ene ndun e mod ne ábẽ bembapɛɛ, bonj álãngẽ bõ aá, "Kéznéé awẽ adáõ mɛ ahíd, ásob yãl mendiíb, ápẽm-mɛ áde awóg áhíde mɛ. 35 Ayãle kéznéé awẽ ahɛde áde alongé asõj ábõd dõ. Kéznéé-'e awẽ abódé áde alongé áyãle echẽm ne áyãle nímén nkalanj ní bwãm né ákud alongé áde déemaá'. 36 Nsyákõj ríhée mod ákudté nzé

akudé nkõnsé nsyāāl bon abódé adē alongé. ³⁷ Cheé mod áhēlese ábe ákade adē alongé? ³⁸ Kénzée awē ákwāgēn me ne ábēm e'yale á nyongel e'chii echē ehídne Dyõb nlém mbē, abé-'ε ebébtéd, Mwān-a-Moonyon mó ámpē ákwāgēn mó á pónde echē ápēé ne ángel échē ésáá ne ehúmé éche Sáá.”

9

¹ Hée álāngéé bó aá, “Ne mbále, nlānge nyé nēn mēé, donge á bad átíntē echēn béenyínenné kwééd díd áde bényínéé nēe nkamlen ní Dyõb nípédé ne ngíne.”

Yāl ehānléné Yesue

(Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)

² Ambid e epun ntóób Yesue ankeén Petro, Jemse ne Jone á mbōod echē echabé ámín. Bēmpen-εé bēmbē áhed. Awāb e'só-te hē dōo ábē bembapēe bényíné nēe Yesue áhānléné. ³ Mbóté éche ánhēē épené áte, épübē-'ε féréd. Epúbé'áá nyaa echē modmod á nkõnsé éhēléé-se apúbed. ⁴ Hée bényíné Mosēe ne Elaijaa bēbídé táléd, bóobe Yesue békale'. ⁵ Dōo Petro álāngéé Yesue aá, “A meléed, ébóó ngáne syāā dēdíí hén. Délõn e'bem é'láán, échõn, éche Mosēe ne éche Elaijaa.” ⁶ Petro enkēmbí'ε chõm éche áhóbēé áyāle mbwóg ní ngíne míme mémbē bóobe baáb á yāl. ⁷ Hē dōo mbag ékúténé bó bon ehób-pe ébidē' á mbag-tē wē nēn, “Awem Mwān a nlém nēn, nyéwógne mó.” ⁸ Abwōg-ábwōg dōo bēnóné ekide bon béenyíne modmod ampée nzése Yesue. ⁹ Ade bésudéé á mbōod mín nē, Yesue ansím bó etúu áte, álāngē bó aá, “Nyéelāngé modmod dyam áde nyényíné kóáñ ne á pónde echē Mwān-a-Moonyon ápuú'ε.” ¹⁰ Né-ōó, ábē bembapēe bēnkoó áde dyam ne bēn, bésēdté yāl chõm-εε mpuu nídíí. ¹¹ Hée bésēdtéé Yesue bánken, “Cheé ékóá bon bemeléede bé mbéndé bēhóbé nēn bán Elaijaa atāngéné asébe dé ape bon Ane-awē-Béwógté ápē?” ¹² Dōo átíntanné bó aá, “Ne mbále Elaijaa atāngéné asébe dé ape atíí-'ε mam mésyāāl. Cheé-ō ékóá bon étenléd á kálag e Dyõb nēn bán Mwān-a-Moonyon ákūd metake híin, bad bēbán-'ε mó á yāl? ¹³ Bon nlānge nyé nēn mēé Elaijaa ammād ape, bēmbēl-ε mó ngáne bēndāngé. Nē dénlōnēd mam míme mēntenléd áyāl e echē.”

Yesue achõnté mwān

awē edāádāñ é mbéb étagtéé

(Mat 17.14-21; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Ade bépédé wēe ábíníí bembapēe bēbédé, bēntān nēe ndun e mod élāñnéde bó. Bemeléede bé mbéndé bēpéntānnáá ne bó. ¹⁵ Anyín áde ábē bad bényíné Yesue, menyáké ménkõb bó bwāmbwam. Bēnnyāgéd áwē áleled mó. ¹⁶ Hée Yesue ásedtéé ábē bembapēe aáken, “Cheé nyāábōo nyépentanné?” ¹⁷ Dōo mod nhóg átíntē e ene ndun e mod ákwentanné aá, “A-meléed, mpēéné awēm mwān a mwēnchóm áwõñ áyāle edāádāñ é mbéb éde mó áte, ébélé eehóbé-'ε dyam. ¹⁸ Nzé ékóbé mó, ébelé éhūnēd mó ásē, mehod-te mébídé mó á nsāl. Ene pónde ádyāg meson á nsāl, anámén-ne. Nlāngé-'ε ábõñ bembapēe mēé bēbided mó chõ áte bon bēhēléé.” ¹⁹ Dōo Yesue ákwentanné aá, “Wáā, nyé bad bé' chii, nyéewóó'ε adúbé. Chán mépēé nyé adyēn hén-ēē? Chán mépēé nyé awēsén-é? Hyenáád me mwān awed.” ²⁰ Dōo bēpíínédé mó ane mwān. Anyín áde échē edāádāñ é mbéb ényíné Yesue, énsõg ane mwān, éhūnēd mó ásē, áhāñlād á ndōob, mehod-te mébídé mó á nsāl. ²¹ Hée Yesue ásedtéé sáá aáken, “A etūn é pónde éhēé ákétāgkē nēn?” Dōo sáá ákwentanné aá, “Bootya se á mwēndemé. ²² Eyógkē mó ahúned á muú-te ne á mendib-te áwúu mó. Bon nzé dyam áde áde éhēléé-se ébel, ewóg sé ngõl, ewõngén sé.” ²³ Hée Yesue átínténé mó aá, “Wéé nzé dyam áde áde ríhēléé se mbel-ε? Chõm ésyāāl éhēle ébenled ne mod awē awóó adúbé.” ²⁴ Abwōg-ábwōg dōo ane mwān sáá ákánté ehób ámín aá, “Ndúbpe, wõngén adúbé ádēm áde déekwognede.” ²⁵ Ndun e mod enyõgté'áá áladēn áte áhed. Ade Yesue ányíné nē, ankáné échē edāádāñ é mbéb áte aá, “A-edāádāñ é ndóg ne é ebóbé, nkamlan wē mēé ébíd mó áte, weesólé-'ε mó áte ámpē.” ²⁶ Echē edāádāñ élébpé-'áá esaád, éságéd ane mwān ne ngíne, ébíd-te. Ane mwān antīm nēe ndim ní mod kóáñ

donje á bad béhōbē bán, “Awédé.”²⁷ Boŋ née Yesue áchōngé mó á ekáá, átíidē mó ámín, ane mwān atyéém-me.²⁸ Yesue ansól á ndáb-te. Hée ábē bembapere bésedteé mó á kun-té, bánken, “Cheé ênkōŋ boŋ sēnkēnhēl éché edāádəŋ é mbéb abided?”²⁹ Ankwentén bó aá, “Mekáne mwēmpen móó méhēle mébidéd enén ndín e edāádəŋ.”

*Yesue ahóbe ámpē t̄ngene eche kwééd
(Mat 17.22-23; Luk 9.43b-45)*

³⁰ Yesue ne ábē bembapere béhídté-’aá hē, bēpōŋ á mbwóg é Galilia. Enkēnmwaá aá modmod ábíi wée módíí,³¹ áyāle ayágté-’aá ábē bembapere aá, “Bébě Mwān-a-Moonyoŋ á mekáá mé baányoŋ. Bó-’aá bēwūú mó. Nzé bémáá-’e mó awúu āpuú ámbíd e epun é’láán.”³² Boŋ ábē bembapere béenkēnsóŋtēnné chōm éche ánhōbpē, bēbáá-’aá-’e mó aseded.

*Nzéé atómténé mod ambáá abé?
(Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)*

³³ Yesue ne ábē bembapere bēmpě á Kapenahum. Ade bēpédé, bēnsōl á ndáb-te. Dóo Yesue ásedteé bó aáken, “Cheé nyéswāŋtánnáá á nzii bwéed?”³⁴ Boŋ bēnkēnhōbpē dyamdyam áyāle bēn ne bēn bēpéntánnáá t̄ngene mod awē atómténé mod ambáá abé átíntē echáb.³⁵ Hée Yesue ádyéé áse, áchōgé ábē bembapere dyóm ne bēbe boŋ álāngē bó aá, “Kéznéé awē ahede mod a mbáá abé, atōngéné abé ndimtene, abé-’e mbaled e moosyál.”³⁶ Hē dóo átédé mwēndem boŋ átíidē mó áwab tíntē. Dóo abwáádé ane mwān, boŋ áhōbē aá,³⁷ “Kéznéé awē akobé enén ndín e mwān á dín ádēm, né akobé me. Kéznéé-’e awē akobé me, eékobéé mmēn-pen. Akobé káŋne ane awē alómé me.”

*Kéznéé awē eetāŋgán syánē,
né adé ne syánē
(Luk 9.49-50)*

³⁸ Joŋe anláá Yesue aá, “A meléed sēnnyín mod abídtē bad e’edāádəŋ bé mbéb áte á dín ádōŋ, sēnláá-’e mó bán ásōg abel nē, áyāle eesaá mod a echoŋ éche syánē.”³⁹ Boŋ Yesue anláá bó aá, “Nyéelāngé mó bán ásōg abel nē. Mod ké nhóg eesaá awē āmad menyáké abel á dín ádēm, boŋ ámbíd e póndé áhōbē me mam mé mbéb á yál.⁴⁰ Ayāle, kéznéé awē eetāŋgán syánē né adé ne syánē.⁴¹ Ne mbále, nlānge nyé nēn meé, kéznéé awē abagé nyé ké kōb e mendíb ámwé á dín ádēm, áyāle nyédíí bad bé Krīsto, atōngéné níme nsábe akud.

*Mekəgsen níme mébelte bad mbéb
(Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)*

⁴² “Kéznéé awē abělté enén ndín e mwēndem echē edúbpé me mbéb, ébē mboŋ átəə mó sāŋkalaa aláá á nkōŋ, béhúnéd-te mó á edíb é nkwě.⁴³ Nzé échoŋ ekáá ébelte we mbéb, esél chó, épim. Edé mboŋ we ákud alongé áde déemaá’ ne eped é yál tómaa we áwōŋ mekáá mébe boŋ bēbwém we á dū-á-muú.*⁴⁵ Nzé échoŋ ekuu ébelte we mbéb, esél chó, épim. Edé we mboŋ ákud alongé áde déemaá’ ne eped é yál tómaa we áwōŋ mekuu mébe, boŋ bēbwém we á dū-á-muú.†⁴⁷ Nzé ádoŋ díd ábelte we mbéb, ehúd dó, épim. Edé mboŋ we ásol á nkamlen ní Dyōb ne díd ahóg tómaa we áwōŋ míd mébe boŋ bēbwém we á dū-á-muú.⁴⁸ Ahed, ‘e’kuu ábē é’dyāg bad béewāgkē, muú nímed-te méēdīmēē.’

⁴⁹ “Muú ményāā mod ké ahéé á yál ngáne nkwě rinyāŋgeé á ndyééd-te.⁵⁰ Nkwě níbóó, boŋ nzé níbódé alaŋ, chán béhēle-se bēnyīnéd mó ámpē? Nyényine’ née nkwě, nyédyee-’e ne nsāŋ ne nhóg ne aníníí.”

* 9:43 Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 44: Ahed, e’kuu ábē é’dyāg bad béewāgkē, muú nímed-te méēdīmēē. † 9:45 Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 46: Ahed, e’kuu ábē é’dyāg bad béewāgkē, muú nímed-te méēdīmēē.

10

*Ayáged tângene anan
dé mmwaád á e'wóngé*

(Mat 19.1-12; Luk 16.18)

¹ Yesue anhidé ádé abwóg á hóm, ampõŋ á mbwóg e Judeya, áchābē á pēd e edīb é Jodan eníní. Ndun e mod epagé'áá áwē, áyāgtē-'e bó ngáne ámenténné bó ayáged. ² Befarisia bémpě áwē ákæg mó. Bēnsédéd mó bánken, “Echéd mbéndé chóchó ebagé kunze nén mod ánan mwaád á e'wóngé-yé?” ³ Héé Yesue átimtanné bó aáken, “Chán mbéndé eche Mosēé ékaléé?” ⁴ Bēnkwentén bán, “Mbéndé echě Mosēé ebagé kunze nén, mod ábe mwaád kálag echě elúmte nén bán, e'wóngé é'máá boŋ ánan mó.” ⁵ Héé Yesue álāngēé bó aá, “E'lēl bé nlém á abum ábēn bóó bēmbēl boŋ Mosēé ábe nyé échén mbéndé. ⁶ Boŋ se á mbooted, áde Dyōb áhágé bad, anhǫg mmwaád bó mwēnchóm. ⁷ 'Né-ǫó, mwēnchóm átedé sáá ne nyan, abé ne mwaád. ⁸ Búmō bad bébe bétim mod nhóg.' Né-ǫó, béesaá ámpē bad bébe, boŋ bédii mod nhóg. ⁹ Né-ǫó, échě Dyōb áládé, modmod eepáá'.” ¹⁰ Ade bétimé ámbíd á ndáb-te, Yesue ábē bembapēē bēnsédéd mó tângene dyam áde áhóbé. ¹¹ Héé Yesue álāngēé bó aá, “Kéznéé awě anané mwaád boŋ awóŋ mmwaád ampée né akábé asón. ¹² Nzé mmwaád-te atědté nchóm boŋ awóó mod ampée, né akábé asón.”

Yesue anāmté bēndem

(Mat 19.13-15; Luk 18.15-17)

¹³ Bad bépééné'áá bēndem wée Yesue bán ábān bó ekáá á yǎl ánamed bó. Boŋ ábē bembapēē bēnkānē ábē bad áte. ¹⁴ Ade Yesue ányiné nē, anlīŋ, aláá-'e ábē bembapēē aá, “Nyétede bēndem béhyag áwēm. Nyéekáá bó áyāle nén nyaa e bad née bó chókó éwóó nkamlēn ní Dyōb. ¹⁵ Ne mbále nlānge nyé nén mēé, kéznéé awě eékobe nkamlēn ní Dyōb nēŋgáne mwēndem, éesónlé áwēd-te.” ¹⁶ Héé Yesue áládé ábē bán áte, ábānē bó mekáá á nló nhógē-nhógē, ánamté-'e bó.

Nhōn ní bad ne nkamlēn ní Dyōb

(Mat 19.16-30; Luk 18.18-30)

¹⁷ Ade Yesue ábwógkē eke ámpē, dókó mod nhóg ányágté áwē, abwóg mebóbón áwē e'só-te, boŋ ásedté mó aá, “A-meléed a bwām, dyam áhéé ntāngéné abel, ábel nén níkud alongé áde déemaá?” ¹⁸ Héé Yesue ásedtéé mó aáken, “Cheé ékókó boŋ échagé me meléede a bwām? Mod ké nhóg eésaa mod a bwām étōmēé Dyōb dēmpēn. ¹⁹ Ebíí mbéndé éche éhóbé bán, 'Weewúé' mod, weekábé asón á ndáb e'wóngé, weechíbé', weebídé mbón e metóm, weédōgē bad, bēé sóó ne nyon edúbé.” ²⁰ Héé ane mod áhóbéé aá, “A meléed, nhídé échén mbéndé ésyāal bootya se á mwēndemé.” ²¹ Héé Yesue ánōnéé mó chókóŋ ne nlém mé edānge, boŋ álāngē mó aá, “Dyam ahóg áhedne wē. Kǫg, ésóm bwēm é'syāal ábe éwóó, étéd nímé mōné, ébe betóótōkē bé bad. Nzé ebelé nē, wěkūd nhōn ádyōb. Ene pónde éhye éhíde mē.” ²² Ade ane mod áwógé nē ansudén, asú-'e ne ndutul á nlém-té áyāle ambé nhōn bwāmbwam.

²³ Héé Yesue ákúnné mīd wée ábē bembapēē boŋ álāngē bó aá, “E'lēl áte bwāmbwam behōn bé bad ásol á nkamlēn ní Dyōb.” ²⁴ E'yale ábe Yesue bēnkōmēd ábē bembapēē yǎl áte. Ambád ahóbé ámpē aá, “A-baányan élélé áte bwāmbwam ásol á nkamlēn ní Dyōb! ²⁵ Edé mwān e akan sánkalaa a nyam née Kamēl ápon á epōn é ndōnde tómaa nhōn ní mod ásol á nkamlēn ní Dyōb.” ²⁶ Ade bembapēē béwógé nē yǎl enkóm bó áte bwāmbwam. Héé bēn ne bēn béhóbéé bánken, “Nzéé-'ō ahēle ákud e'soóŋ?” ²⁷ Héé Yesue ánōnéé bó chókóŋ, boŋ áhōbē aá, “Ne baányon nén déehelēé se abēnled, boŋ ne Dyōb dyamdyam déelēléé áte.” ²⁸ Héé Petro áhóbéé aá, “Nōné', sētědté chōm ésyāal áhíd wē.” ²⁹ Dókó Yesue áhóbéé aá, “Ne mbále, nlānge nyé nén mēé, kéznéé awě atědté eche ndáb, baányan, nyaa, sáá, bán ne eche mbwóg áyāl echēm, ne áyāl e nkalan ní bwām, ³⁰ ákūd tómaa ne nē á alongé dé' chii. Akūd ndáb, baányan, bán, ne mbwóg mbwókēl é ngen. Akūd-te kóŋne

metake á dīn ádēm. Akud-te alongé áde déemaá' á pónde échē ehúe' ³¹ Bon bad híin ábe bédé á'sō bōob bélyag mbíd, híin-ne ábe bényag mbíd bébē á'sō.”

*Yesue ahóbé ngen éche elónténé
éláán ngáne bēwūū' é mó*

(Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)

³² Yesue ne ábē bembapēe békágé'áá á akuu á Jerusalem, mó-'áá antómén bó. Yāl enkóm ábē bembapēe áte bwāmbwam, mbwóg-ke ríkób bad ábe behídé'áá bó. Ade békagké nē, dōo Yesue átímné ábē bembapēe á nkag ámpē bon álāngē bó mam níme mébenléd ne mó.

³³ Héé ahóbéé aá, “Pón nyébíi bán deka á Jerusalem, áwed-taá bébéé Mwān-a-Moonyon á mekáá mé beprise bémháá ne bemeléede bé mbéndé. Bó-'e bébē mbakú bán atāngéné awé, bébē-'e mó á mekáá mé bad ábe béesē bad bé alon á Israel. ³⁴ Bēwelé mó, bésobtád mó meléed á yāl, bēswādtāād mó e'tangú, bēwúú-'e mó. Bon ámbíd e e'pun é'láán āpuú.”

Jemse bó Jōn béhede' e'tál

(Mat 20.20-28)

³⁵ Ámbíd e nē Jemse bó Jōn, bán ábe Zebēdie bēmpē wēe Yesue. Ade bēpédé, bēnlāā mó bán, “A meléed, dyam áde áde séhedéé bán ébele sé.” ³⁶ Héé Yesue ásedtéé bó aáken, “Cheé nyéhedeé bán níbele nyé.” ³⁷ Dōo behóbéé bán, “Sēhede bán áde wēdyé' é ádōn atii dé nkamlēn, émwē sédyēe wē á nkag, nhóg á ekáá émbáá aníní-'e á ekáá é emwēd.” ³⁸ Héé Yesue ákwentanné bó aá, “Nyéebíi' é chōm éche nyésēdtéé. Nyéēhēl metuné níme mépēmē apém-'e? Nyéēhēl edusen é metuné éche mékudté akud-'e?”

³⁹ Dōo bēkwentanné mó bán behēl. Héé Yesue álāngēé bó aá, “Nyéēpēm metuné níme mépēmē, nyéēkūd edusen é metuné échē mékudté, ⁴⁰ bon meewóo' é kunze āpwēd mod awē ádyéé me á ekáá é mbáá ké' e á ekáá é emwēd. Dyōb dōo débē nímē metii wēe bad ábe ánābnédé mó.”

⁴¹ Ade ábíníi bembapēe dyōm bēwógé dyam áde Jemse bó Jōn bésēdté, bēnliín bó bwāmbwam. ⁴² Héé Yesue áchagēé bó moosyáál benben bon álāngē bó aá, “Nyébíi nén bán bad ábe bébyééné nēe benkamlēne bé nkōnsé ne bad bémháá bé dyad, bēbenlad ngíne ákamlēn bad ábe bédé áse écháb. ⁴³ Bon éetāngēné abé nē átínté echēn. Kénzēé awē ahede aá móbē mod ambáá átínté echēn, atāngéné abé mbāledē awēn. ⁴⁴ Kénzēé-'e awē ábē mod a'só átínté echēn, atāngéné abé ntān á moosyáál. ⁴⁵ Ayāle ké Mwān-a-Moonyon eépedéé aá bad bēbenle mó, bon apedé ábele bad, ábe-'e áde alongé ákōde bad híin.”

*Yesue achōjté mod
awē ankwē ndím*

(Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)

⁴⁶ Yesue ne ábē bembapēe bēmpē á dyad á Jeriko. Ndun e mod ehídé'áá bó. Ade bémadté dyad áte nē, dōo bétané mod nhóg awē béchágé'áá bán Batimuse. Batimuse abédé-'éé mwān awē Timause. Ankwē ndím. Andyéé á nkag ní nzii, áchōmē bwēm. ⁴⁷ Ade áwógé bán Yesue a dyad á Nazaret móo atóme' nē, ambootéd abón, áhōbē aá, “A-Yesu, Mwān a mbyaa níme Dabide, wóg me ngol!” ⁴⁸ Bad híin békánné'áá mó áte, bēlāngē-'e mó bán ádib nsal. Bon mó-'e ambé ábōnē aá, “A-Mwān a Dabid, wóg me ngol!” ⁴⁹ Héé Yesue átyéémé bon áhōbē aá, “Nyéchéle mó.” Dōo béchénlé, bēlāngē mó bán, “Wētāgē áte. Tyéém ámín achēnle wē.” ⁵⁰ Héé ane mod ábwémé kóte wíníi, apádé áse, ápāg-ke wēe Yesue. ⁵¹ Héé Yesue ásedtéé mó aáken, “Cheé éhedéé wēé níbele wē?” Ane mod anhób aá, “A-meléed, nhede méé nínyínen ámpē.” ⁵² Héé Yesue álāngēé mó aá, “Kāg, adúbe ádōn ádíde wē bwām.” Abwōg-ábwōg ambootéd anyínen, áhídē-'e Yesue.

11

*Yesue asólé á Jerusalem nēe kōh
(Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Jōn 12.12-19)*

¹ Ade Yesue ne ábē bembapεε békwoǵé ape á Jerusalem, benben ne myad mé Betpeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm ábē bembapεε bébe á'sō, ² álāngē bó aá, “Nyékag á dyad áde áde nyé á'sō nê. Nzé nyésólé sólén nyéētán nêe bétāngé etum é nchóm a ésel awě mod éedīidēē mbéd. Nyéhune mó, nyéhyεene”. ³ Nzé mod asědté nyé aáken, ‘Cheé ékáá boŋ nyébelé nén?’ Nyéláa mó bán, ‘Sāngwéé atógnéné chó, ālōm-me chó ámbīd ábwōg-ábwōg.’ ” ⁴ Héε békíí boŋ bétānē' etum é nchóm a ésel éche bétāngé á mmwε-rí-nzii boŋ béhunné'. ⁵ Héε bad ábe bentyēem benben ne áhed bésedteé bó bánken, “Cheé nyébeléé nê, nyéhunne échē ésel-ε?” ⁶ Bembapεε bēntimtén bó ngáne Yesue ánhōbpē aá béhōb. Dóo ábē bad-te bétedteé bó bán békag. ⁷ Bēmpεén échē ésel wéε Yesue, bétal chó échab mbóté ámīn boŋ mó-ε ádiidé'. ⁸ Bad híin bēntāl échab mbóté á nzii-tē ábe mó edúbé, ábíníí-ε bésēlē' e'kikag é' míí, bétalé' á nzii-tē. ⁹ Bad ábe békágé'áá mó á'sō ne ábe béhídé'áá mó ámbīd béhágé'áá e'saad bán, “Hosána, Mekεnag!

Nnam nábê ne ane awě apedé á dīn áde Sāngwéé.

¹⁰ Nnam nábê ne nkamlen nīme eched sán Dabidε, nīme ríhúé'.

Hosána, Mekεnag ne Dyōb áde áde se ámīn!”

¹¹ Yesue apedé-'aá á Jerusalem, asól á Ndáb-e-Dyōb. Ansimén ekide ésyāāl. Ngáne pónde émmadté atóm, antīm ámbīd á Betani ne ábē bembapεε dyōm ne bébe.

Yesue abagé alín á ngal ebómán (Mat 21.18-19)

¹² Chān é'bíníí áde béhúé'é á Betani, nzaa enkób Yesue. ¹³ Annyín alín á ngal nchabnede ne byaá ámīn. Dóo ákíí áhed ányín nzé móhele se mókud e'pum áwedé-mīn. Ade ápedé áhed enkéntánné epum ké ehóg étōmεé byaá áyāle enén pónde eebédeé pónde échē ngal échyáá'ε e'pum. ¹⁴ Héε álāngéé ábē bwel aá, “Wéechyáá'ε e'pum ámpē mbéd.” Ábē bembapεε bēnwōg áde Yesue áhóbé nê.

Yesue anané bekáb bé nyongé á Ndáb-e-Dyōb

(Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Jōn 2.13-22)

¹⁵ Yesue ne ábē bembapεε bēmpē á Jerusalem. Ade bépédé, ansól á Ndáb-e-Dyōb, ábootéd-te bad ábe békábé'áá dyōn áwēd-te ananted. Ankuné betébelε ábe bad bépénlé'áá mōné ámīn mekuu ámīn, ákūnē-ε metii nīme bad ábe bésómmé'áá mbāngé mekuu ámīn. ¹⁶ Enkēmmwaa'-ε aá modmod átómēn chōm é nyongé ké ehóg á eyáde é Ndáb-e-Dyōb-te. ¹⁷ Héε áyágtéé bó, áhōbē aá, “Eesaá mbále bán éténlédé nén bán, ‘Echem ndáb échagnéd bán ndáb e mekáne e meloŋ mésyāāl-ε?’

Boŋ nyétimté chó mbwōg mé bechīb!” ¹⁸ Bepriεe bēmbáá ne bemeléde bé mbéndé bēnwōg áde Yesue áhóbé nê, bébootéd-te nzii áhed áwúu mó. Boŋ bēmbē mbwōg áyāle ndun e mod esyāāl échē embé áhed émbē menyáké ne mekan nīme áyágté'áá. ¹⁹ Ade ngukél épédé Yesue ne ábē bembapεε bēnhidé á dyad-tē wê.

Ayáged tāngene alín á ngal áde dénwē (Mat 21.20-22)

²⁰ Mbwεmbwε, áde bétiméé ámbīd, bényīn áde alín á ngal ngáne áwédé káāŋne á nkaŋ. ²¹ Héε Petro ákámtné dyam áde Yesue ámbenlé, boŋ álāngē mó aá, “A-Sāŋ, nōné', alín á ngal áde wēmbéé ebómán áwédé.” ²² Héε Yesue ákwentanné aá, “Nyédúbe Dyōb ne nlém rísyāāl. ²³ Ne mbále, nlāngε nyé nén méé, kénzéé awě ālāā enén mbōod aá, ‘Hidé áse, éhūn á edīb é nkwě-te' boŋ adúbé ne nlém rísyāāl aá dyam áde móhóbéé débēnléd ésebán apide', né débēnléd. ²⁴ Né-ōó, nlāngε nyé méé kéchéé éche mod ásědté Dyōb á mekáne-tē, boŋ adúbe nén aá móōkud chó, ákūd-te chó. ²⁵ Pónde ké ehéé échē étyéémé wéé mókannε',

nzé ewánléné mod melingá, élagsen mó, ábel nén awôñ Titée awě adé ámín mó-’ε ámpē alagsen we nímon mbéb.”*

*Hée kunze eche Yesue ébidé?
(Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)*

²⁷ Yesue ne ábē bembapεε bēmpě á Jerusalem ámpē. Ahyómmé’áá á Ndáb-e-Dyöb-te. Hē dōo beprise bēmbáá, bemeléede bé mbéndé ne bad bēmbáá bé dyad bēpédé áwē. ²⁸ Dōo bésēdtéé mó bánken, “Kunze ehée éwóó ábel nímén mekan? Nzé-módé abagé-’ε we ene kunze?” ²⁹ Yesue ankwentén bó aá, “Mésēdedé nyé dyam ahóg. Nzé nyékwěnténé dō, né me-’ε mēlāā nyé kunze echē níwóó ábel nímén mekan. ³⁰ Nzéé ambě Jōne kunze ádusen bad? Dyöb-ε ngé baányon?” ³¹ Bēn ne bēn bēmbootéd apenten bánken, “Nzé dehóbé nén bán ‘Jōne echē kunze enhúú ne Dyöb,’ né ásedéd syánē aáken, ‘Cheé-ō enkāñ bon nyénkéndúbé mó?’ ³² Bon nzé dehóbé bán, ‘Echē kunze ehúú ne baányon?’ ” (Béwógé’áá bad mbwóg áyāle bad bésyāāl bēndúbé bán Jōne abédée nkal é’ dāédāñ.) ³³ Né-ōó, bēnkwentén Yesue bán, “Séebíí’ε.” Yesue mó-’ε antimtén bó aá, “Né ké me-’ε ámpē méeláá’ε nyé kunze echē níwóó ábel nímén mekan.”

12

*Ngan e bebel-bé-nsón
ábe bébébé nlém á abum
(Mat 21.33-46; Luk 20.9-19)*

¹ Hée Yesue ábóótédé ngan abenled ákalen bó. Anhób aá, “Mod nhóg ankwěł nzag e e’pum é’ mēl ábe bēbenléé mīm. Ankág chó, ábel bwāl wée bēmineé ábē e’pum é’ mēl ábel mīm, alón-’ε ebem wée bēdyεε’ε áwēd-te ánan menon. Ambě ene nzag wée bad ábe bóbóó békāb mbote áte, ákē á alon dēmpēe. ² Néε pón dé épédé echē bēpádéé e’pum, ane nwóó-nzag anlóm awě mbālede wée ábē bebel-bé-nsón ákobe mó ádē asii dé e’pum. ³ Hée ábē bebel-bé-nsón békóbé ane mbālede, bēwānēn mó, bésúúd-te mó ámbíd ne mekáá mé ngēn. ⁴ Dōo ane nwóó-nzag álómé mbālede ampée. Bēnlōgēn mó á nló, bēwógéd-te mó e’són. ⁵ Nwóó-nzag ambé alóm mbālede ampée, ábē bad bēnwūū ane ámpē. Bēmběł melemlen ne ekud émpēe, bēbōmé donje, bēwūē-’ε ábíníí. ⁶ Mod awě anlyag mó alóm abédée awe mwān-a-mwēnchóm awě ándāngé bwāmbwam. Kááñne á asóg, dōo álóméé ane mwān ne mewēmtēn nén aá, ‘Ngāne ádíí awem mwān, bēbē mó edúbé.’ ⁷ Bon áde ábē bebel-bé-nsón bényíné née ane mwān áhúé’ε, dōo bēn ne bēn bēhóbéé bán, ‘Ndyé-a-mbwóg nén, nyéhyag déwúú mó ábel nén eche mbwóg ésuuned syánē.’ ⁸ Hée békóbé mó, bēwūē’ mó, bēbwém-me mó ndim ámbíd e e’ké.” ⁹ Hée Yesue ásedtéé aáken, “Bōōb-pōó, cheé nwóó-nzag ábenlé ábē bebel-bé-nsón? Apě awúú bó, ábē-’ε ene nzag wée bebel-bé-nsón bēmpēe. ¹⁰ Eyale é Dyöb éhóbe nén aá, ‘Aláá áde belón-bé-ndáb bēnchenéé, dōo átímé aláá dé etógnén abé.

¹¹ Sāngwéeé mó abelé nén, édé-’ε syánē menyáké á dīd-te. Nyéeláá’ε nē-yε?”

¹² Né-ōó, bad bēmbáá bé Israel bēhédé’áá Yesue akób áyāle bēmbíí bán áyāle echáb dōo ákálé enén ngan. Bon bēmbē mbwóg áyāl e ene ndun e mod embé áhed. Né-ōó bēntédé mó béke.

*Nsedtéé tñgēne asaa á tááse
(Mat 22.15-22; Luk 20.20-26)*

¹³ Bēnlōm Befarisia ne bad bé epepé éche Herōde áke dé asēded Yesue dyam ábel nén békóben mó awusé. ¹⁴ Hée bēpédé áwē bon bēlāngē mó nén bán, “A meléed, sébíí nén bán ekale mbále. Weékwognádté modmod. Weebáá-’ε bad mesó mé mbōm. Bon ekonje bad mam mé Dyöb ayáged. Mbéndé eche syánē ehóbe nén bán désaņge’ tááse wée Kaisēe, kāñ e Roma-yε?” ¹⁵ Bon Yesue anchēm nímbāb medogké, hée ásedtéé aá, “Cheé nyékāgeé

* **11:25** Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 26: “Nzé nyéelagsán bad bēmpēe mbéb, ké awen Titée awě adé ámín éelagsénné nyé nímén mbéb.”

me. Nyéhyiined me məné mé ekii rínən mǎ.”¹⁶ Hée bépééné məné nímed bon ásedté aáken, “Ediidinge éche nzéé chén, dīn áde nzéé-’ε dén?” Bēnkwentén mó bán, “Abe Kaisεε.”¹⁷ Dóo álāngéé bó aá, “Nyébag-kóó Kaisεε éche édé éche Kaisεε, nyébag-ke Dyöb éche édé é Dyöb.” Ade béwógé nê, yǎl enkóm bó áte.

Nsedtéđ tângene mpuu

(Mat 22.23-33; Luk 20.27-40)

¹⁸ Besadusia bēmpě wée Yesue. Béndübē bán mpuu méesaá ámbíd e kwééd. Dóo bēhóbéé bán,¹⁹ “A-meléed, mbéndé e Mosεε ehóbe nén bán, ‘Nzé mod awóó mmwaád bon awédé áde bó ane mmwaád béepedéé mwǎn awále, mwǎnyan a abum ahóg atāngéné ane nkúd awón ābel bon dīn áde mwǎnyan déēbǎǎ.’”²⁰ Bóob-pǎó, bad bēbédé mod saámbé ábe bēmbíd abum ahóg. Mod a’só anwón mmwaád bon awé áde bó mmwaád ne béepedéé bán awále.²¹ Mwǎnyan awě anhíd mó anwón ane nkúd a mmwaád. Mómpē awé áde bó ane mmwaád béepedéé bán awále. Melemlem mé dyam mēmbenléd ne awě alónténé beláán.²² Káón bó mod saámbé asyǎál bēnwōn ane mmwaád bēwé-’ε, áde béepedéé mwǎn awále. Káōne á asóg ane mmwaád mómpē anwé.²³ Bóob-pǎó á pónde e mpuu, mmwaád awě nzéé ane mmwaád áchəgnédte áyāle bó moosyǎál saámbé bēnwōn mó?”²⁴ Hée Yesue átímtanné bó aá, “Nyépane’ áyāle nyéesōnтенεé chōm éche eyale é Dyöb ehóbéé, nyéesōnтенεε-’ε ngáne ngíne e Dyöb ésógé abé.²⁵ Pónde eché bad bēpuú’ é ámbíd e kwééd, mewōngé méebáá ámpē. Bad bēbē nēngáne ángel éche édé ámīn, bēewōnéné.²⁶ Bóob-pǎó, tângene mpuu, kíné nyéeláá’ é á kálag e Mosεε á eped eché ehóbe áyāle mwǎ bwel awě ahyáá’áá-ye? Ahead, éténlédé bán áde Dyöb álāngéé Mosεε tângene Abrahamε, Aisige ne Jakóbe ábe bēmmad awé, Dyöb dénhōb aá, ‘Méé ndé Dyöb áde Abrahamε, Aisige ne Jakóbe.’²⁷ Nê álúmte nén bán bédé á alongé. Dyöb ádií Dyöb á bad ábe bédé á alongé, saké Dyöb á bad ábe bēwédé. Nyépane’ bwāmbwam.”

Mbéndé ébe éche étómténé etógnén abé

(Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)

²⁸ Meléede a mbéndé nhóg awě ambé áhed anwóg chōm éche bēhóbéé. Adé ányíné aá Yesue abagé Besadusia nkwenten ní bwām, ansédéd Yesue aá, “A meléed, átínté e mbéndé ésyāál, mbéndé ehéé etómténé etógnén abé?”²⁹ Yesue ankwentén mó aá, “Mbéndé eché etómténé etógnén abé edii mbéndé eché ehóbe nén aá, ‘A-bad bé Israel nyéwóglen: Sāngwéé áded Dyöb, mwēmpen-εé adé Sāngwéé.³⁰ Edəñ Sāngwéé ádon Dyöb ne nímon nlem rísyāál, ne échon edəádəñ ésyāál, ne nímon mewēmten mésyāál, edəñ-’ε mó ne echon ngíne esyāál.’³¹ Eché elonténé ébe eché chómpē edé etógnén, edii eché ehóbe nén aá, ‘Edəñ mwǎnyon nēngáne édáá echon yǎl.’ Mbéndé empée eesaá eché etómténé etógnén abé nēngáne échén ébe.”³² Hée ane meléede a mbéndé álāngéé Yesue aá, “A-meléed etāngéné. Ekalé mbále wεé Dyöb ádií ahóg, Dyöb démpēe déesaá-’ε étóméé mwēmpen.³³ Mod ádəñ-’ε mó ne níme nlem rísyāál, ne níme mewēmten mésyāál, ne eche ngíne esyāál, ádəñ-’ε mwǎnyan ngáne ádáá eche yǎl, atómténé etógnén abe tómaa ábe Dyöb mende níme béhyāntéé ne mende mémpēe.”³⁴ Ade Yesue ányíné aá ane meléede a mbéndé ahóbné debyéé, anláá mó aá, “Nkamlen ní Dyöb méechabnedéé wε yǎl.” Ámbíd enê modmod enkēnchǔ’ é Yesue dyamdyam aseded ámpē.

Nsedtéđ tângene Ane-awě-Béwógté

(Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)

³⁵ Yesue ayágté’áá á Ndáb-e-Dyöb. Ahead dóo áhóbéé aáken, “Chán bemeléede bé mbéndé béhele bēhōbē bán Ane-awě-Béwógté abidé á mbyaa níme kōñ Dabide?³⁶ Dabide mwēn anhób áde Edəádəñ éche Esáá émbēē mó áte aá, ‘Sāñ Dyöbe anláá awēm Sāngwéé aá, Dyéé áwēm ekáá émbáá káōñ ne á pónde eché mébenlé bon

ékogtéd ábōη bad bé ekoyí ámīn ne mekuu.’

³⁷ Née Dabide mwēn ásébpé mó achəg aá Sánḡwée, chán-nō Ane-awě-Béwógté áhēléé abé awe mwān?”

Elébé tâḡene bemeléede bé mbéndé

(Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)

Ndun e mod ewóglánnáá Yesue áhed ne menyiḡe bwámbwam. ³⁸ Ade áyágtéé bó anhób aá, “Nyétéd pónde ne bemeléede bé mbéndé, bédəə’ mengombe míme ríchábé ahyómēn áte. Bédəə-’ε bán bad bélente bó ne edúbé ésyāāl á mebwóg née á dyon-tē nē. ³⁹ Bédəə-’ε metii mé edúbé adyēē á ndáb é mekáne, bédāḡ-’ε e’tál bé edúbé á hōm á ngande. ⁴⁰ Bédume’ mbwóg é bekúd, bédogné-’ε bad ntōḡ-ntōḡ mé mekáne. Békūd nkóḡsen míme ríchábé ámīn.”

Mendé mé nkúd a mmwaád

(Luk 21.1-4)

⁴¹ Yesue andyēé benben ne ntyáḡ míme béhágé’áá mōné mé mendé áte á Ndáb-e-Dyōb, ánōné’ ngáne bad béhāḡkē mōné áwēd-te. Ekud é behōn bé bad béhágé’áá ekud é mōné. ⁴² Dōo ntógétōke a nkúd a mmwaád ápédé, boḡ áhāḡ mōné mé ekii míme ndé ké bedálee bébe. ⁴³ Héé Yesue áchágé ábē bembapeē benben boḡ álāḡgē bó aá, “Ne mbále, nlāḡge nyé meé, mímén ntógétōke mé mmwaád ríhédé mōné tómaa ábén behōn bé bad bésyāāl. ⁴⁴ Mōné míme ábē bad béhédé, ndii mōné míme ríchóbé bó ásē, boḡ anén mmwaád ne atóg áde ádíí, ahédé mōné rísyāāl míme áwóó, rísyāāl míme ámbēē atōḡnan yāl.”

13

*Yesue ahóbé ad
bépāḡtéd Ndáb-e-Dyōb*

(Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)

¹ Yesue ambíd á Ndáb-e-Dyōb. Ade ábídeé nē dōo awě mbapeē nhóg álāḡgēé mó aá, “A-meléed nōné’, meláá ne nlōḡtéd rí Ndáb-e-Dyōb mén ríboó bwámbwam.” ² Yesue ankwentén mó aá, “Enyíne’ échén ngíne é nlōḡtéd-ε? Aláá ké ahóg déelyāḡké ámīn e waáb, bépāḡtéd mó áte mésyāāl.”

E’bébtéd é’ mekan ábe bébenléd

(Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)

³ Yesue ankě adyēē á ekone é Menzab mín. Echē Ekone ébédé á müde rí Ndáb-e-Dyōb. Ahed dōo Petro, Jemse, Jōne ne Andreyā bépédé boḡ bélāḡgē mó wēē bóbōō bēnpen bébédé bán, ⁴ “Láá sé pónde echē mímén mam mébenlédte, éláa-’ε sé e’chemléd ábe bélūmēd bán pónde echē mébenlédte epedé.” ⁵ Yesue anláá bó aá, “Nyétéd pónde nyéēmwāḡ-ke se modmod ádog nyé. ⁶ Bad híin bépě á dīn ádēm béhōbē bán, ‘Me-εé ndé Ane-awě-Béwógté.’ Bédōḡ-ke bad híin. ⁷ Nzé nyēwógé bán nzum éwante’ ké’ε nyēwógé nzunze é nzum, nyéētāḡē áte. Nén átāḡḡéné abenled, boḡ nē déélūmtēē nén bán asóg ámáá ape. ⁸ Aloḡ ahóg détyēēmēn ádíníí nzum. Nkamlēn nhóg-ke rítyēēmēn mímíní. Ndōōb eēnāḡnéd mebwóg ne mebwóg, nzaa-’ε ébē. Nén débē nēḡgáne mewē mé’sō míme mmwaád áwógéé nzé ahede achyáa. ⁹ Nzé mímén mam mébóótédé-’ε abenled, nyétédēn yāl pónde áyāle békōb nyé, bébe nyé á mekáá mé bad bé kóte. Béwanén nyé á ndáb é mekáne, nyētyém-me á nkáásé á’sō é’ benkamlēne ne kāḡ é bad á yāl echēm. Nén débēnléd ábel nyékale bó nkalaḡ rí bwām. ¹⁰ Bétāḡḡéné née bésébpé nkalaḡ rí bwām akal meloḡ mé nkōḡsé áte mésyāāl, boḡ asóg dépě. ¹¹ Nzé békóbé-’ε nyé boḡ bépééné nyé á kóte, nyéētāḡē áte, áyāle dyam áde nyéhōbpē. Nzé ene pónde epedé, nyéhōb kéchéé echē ébagnéd nyé, áyāle dyam áde nyéhōbpē débíd ne Edāádāḡ éche Esáá saké ne nyé. ¹² Bad bēbagé baányāḡ á mekáá mé bad bēmpēē áwúu bó. Besáá-bé-bān bēbēl melemlēn ne ábab bān. Bān-ne ámpē békunnén besáá bōōbe benyāá yāl ábel béwúu bó. ¹³ Moosyāāl

ǎkǎó nyé áyāl e dīn ádēm. Boŋ kénzée awě ǎkaán nímē metake nlém kǎáj ne á asóg, ǎkūd e'soósoŋ.”

Dyam dé ebébtéd

(Mat 24.15-28; Luk 21.20-24)

¹⁴ “Nyéenyīn née ekúkú é akan éche épeene e'són á'sō é' Dyōb édíí wée énkéntǎngénné abé.” (Nyé ábe nyéláá' nímén mekan nyésōŋten mó bwám.) “Nzé nyényíné nê, bad ábē bédé á Judeya bétóm mehélé, béke bésōm á e'kone mín. ¹⁵ Mod awě adé á nnoŋ ní ndáb mín eétǎgné ake á ndáb-te átéd chǎmchǎm. ¹⁶ Mod awě mó-'é adé á nzag-tê, eétīmē ámbíd átéd eche sǎte. ¹⁷ Ebē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bémwǎŋtē nímē mesú. ¹⁸ Nyékǎnne nén bán, nén déebenlád ne nyé á pǎndé e nkóg áde ahéb ádíí ngíne bwámbwam, ¹⁹ áyāle ndǎnge echě ebē ábē e'pun, ebē ndín echě eébéde mbéd bootya Dyōb áhǎge nkōŋsé ape epun é'chii. Dyamdyam née áde déebenlád-táá ámpē mbéd. ²⁰ Boŋ Sǎŋgwée amaá ábē e'pun é' metake asél áte. Nzé énkémbé nê, né modmod éechnǎgé. Boŋ á etútú é bad ábe ápwédé, asélé ábē e'pun áte. ²¹ Ene pǎndé nzé mod aláŋgé nyé aá, 'Nyénǎne', Ane-awě-Béwǎgté mǎnén' káa, 'Nǎné' mǎníníí, nyéedúbpe'. ²² Bad híin bēbíd, bó mod té ákalé metóm aá móó móde Ane-awě-Béwǎgté. Bekal bédǎádǎŋ bé metóm ámpē bēbíd. Bébélé menyáké, bélūmtē-'é e'chemléd híin. Bébél nén ábel boŋ bédog bad ábe Dyōb ápwédé, nzé nzii edé ádog bó. ²³ Nyétéd pǎndé. Nlǎngé nyé nímén mam mésyāal á'sō é' pǎndé.

Epe é Mwǎn-a-Moonyoŋ

ne asóg dé nkōŋsé

(Mat 24.29-31; Luk 21.25-28)

²⁴ “Ábē e'pun-ne, áde pǎndé e ndǎnge ne étómmé tómmén 'etondé ǎkwé ehíntén, ngǎn-ne esóg apen, ²⁵ betintine bēbíd ámín béhūn ásē, ngíne-'é éche édé ámín énáŋnéd á e'dii.' ²⁶ Ene pǎndé dǎó bényínnē née Mwǎn-a-Moonyoŋ áhúsé' é á mbag-tê ne ngum ne ehúmé é ngíne. ²⁷ Alǎm éche ángel á metǎŋgé mé nkōŋsé mésyāal méniiin, álad bad ábe Dyōb ápwédé áte, bootya atǎŋgé dé nkōŋsé ahóg ápe ádííníí.

Yesu é aá bad bétéd

elǎŋsén ne alín á ngǎl

²⁸ “Nyétéd elǎŋsén ne alín á ngǎl. Nzé ngen ébóótédé byaá békǎalē abided, nyébele nyébíí bán nchoŋ ídé benben. ²⁹ Melemlem nzé nyényíné nímén mekan mésyāal mébenlad, nyébíí nén bán, Mwǎn-a-Moonyoŋ akwogé ape, adé-'é benben. ³⁰ Ne mbále, nlǎnge nyé nén mǎé, enén nyonǎgel e bad édíí ebé ámín boŋ nímén mekan mésyāal mébenlád. ³¹ Nkoŋ mí mín ne nkōŋsé bémaá boŋ ábēm e'yale bēbē abé ne abé.

Modmod eebíí' é epun

éche Mwǎn-a-Moonyoŋ ápeé

(Mat 24.36-44)

³² “Modmod eebíí' é epun pen ké' é pǎndé echě nímén mam mébenlédté. Ké ángel éche édé ámín eebíí' é, ké Mwǎn ámpē eebíí' é. Titée mwǎmpen mó abíí pǎndé eche nímén mekan mébenlédté. ³³ Nyétéd pǎndé, nyéboŋsen, áyāle nyéebíí' é áde ene pǎndé épeé. ³⁴ Ebē nēŋgǎne mod awě anlédé eke ake, boŋ alyǎgnéd ábē bembǎlede ndáb, ábe nhóg-tée níme nsón, aláá-'é mod awě anǎne' mmwe mé e'ké aá ábele nsón bwám. ³⁵ Né-ǎó, nyétéd pǎndé áyāle nyéebíí' é pǎndé echě Sǎŋgwée a ndáb ápeé. Ahéle ápe ngukél, ké' é melúde, ké' é epǎg é mbwembwe, ké' é mbwembwe. ³⁶ Nzé apedé taléd eetǎŋgenéé née átáné née nyékúnéé. ³⁷ Né-ǎó, saké nyé bēnpen nílǎngéé áden dyam boŋ nlǎnge moosyāal méé, 'Nyétéd pǎndé.' ”

14

Béhagke Yesue

(Mat 26.1-5; Luk 22.1-2; Jɔn 11.45-53)

¹ Enlyǎg e'pun é'βε, Ngande e Nnyíme-ámìn ne e Ewele-é-Ngên âπε áte. Beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé béhágé'áá mwane ákób Yesue á mesɔɔm-tê, áwúu mó. ² Boη bénhōb bán, “Deébēlē nê á mbwε ní ngande áyāle né bad béπεέν epuutéđ.”

Béwógté Yesue á Betani

(Mat 26.6-13; Jɔn 12.1-8)

³ Yesue ambé á Betani á ndáb wée Simɔne awě ankwě nkole mé meləη. Ade ádyágkē ndyééd nê, dɔɔ mmwaád nhóg ápédé ne apom á dyǎg dé elod é bwám áde dēnlēl nkun bwāmbwam. Adê dyǎg bébēnlé dó nād. Hê dɔɔ ákógté nló mé epom boη ásyǎgé Yesue áde dyǎg á nló. ⁴ Boη donge á bad ábe bébédé áhed bēnlīη bwāmbwam, bésēdté nhóg ne aníní bánken, “Cheé ékáá boη anén mmwaád ábēbtē' enén ndín e dyǎg? ⁵ Béhélé'áá-sε bésóm ádén dyǎg nkun níme ríchábé ámìn, bétéd níme mənέ bébē betóótókē bé bad.” Né-ɔɔ, bēnhōbēn ane mmwaád bwāmbwam. ⁶ Boη Yesue anláá bó aá, “Nyéchene mó. Cheé nyétagtεé mó? Abēnlé me kase e dyam echě eboó bwāmbwam. ⁷ Betóótókē bé bad bébē ne nyé póndé ésyāāl, póndé ké ehée echě nyédáá-'ε bó awōηgen nyēhele nyēwōηgén bó, me pen méebáá ne nyé póndé ésyāāl. ⁸ Abelé wée mekáá mepédé mó. Asyǎgé me dyǎg á nló áboηsen níme nímem á'sō é' póndé. ⁹ Ne mbále, nlāηge nyé nén meé, kéhée áde nkalan ní bwám mékanlédté nkōηsé áte rísyāāl, bēhōb dyam áde anén mmwaád ábélé ákamten mó.”

Judasε akwenténé Yesue asóm

(Mat 26.14-16; Luk 22.3-6)

¹⁰ Ambíd e nê, mbapeε nhóg áfínté e bembapeε dyóm ne béβε awě béhágé'áá bán Judas Iskariɔde ankě beprise bémbáá atán ábel boη ásóm Yesue áwāb. ¹¹ Beprise bémbáá bémbē menyīηge ne dyam áde Judasε ánlāā'ε bó, bēhōb-pe bán bébē mó mənέ. Né-ɔɔ, Judasε ambootéd nzii ahed ásóm Yesue.

Yesue ne ábē bembapeε bédyédé

Ndyééd e Nnyíme-ámìn

(Mat 26.17-25; Luk 22.7-14, 21-23; Jɔn 13.21-30)

¹² Bɔɔb-pɔɔ póndé e ngande e Ewele-é-Ngên empě. Mbwε mé'sō áde béwúé'áá bán bé rídyəη ní mbód áboηsen ndyééd e Nnyíme-ámìn, bembapeε ábe Yesue béntān Yesue, bésēdté mó bánken, “Hée wédəηgé wεé séboηsen wε ndyééd e Nnyíme-ámìn?” ¹³ Dɔɔ Yesue álómεé bembapeε béβε ne nlyǎgtén nén aá, “Nyékag á dyad-tê, mod ábomén nyé awě apémé apom dé mendíb, nyéhíde mó. ¹⁴ Nzé nyépedé, nyéláa nwóó-ndáb bán, ‘Meléede ahóbé aáken, Hée toη e beken édíí echě módyēē ndyééd e Nnyíme-ámìn áte ne ábē bembapeε?’ ¹⁵ Alūmēd nyé toη echě ekalé áte echě bémáá aboηsen, bénábpé-'ε áte. Ene toη edé ámìn á ndáb-te. Nyéboηsen syāā ndyééd áhed.” ¹⁶ Hée ábē bembapeε bēhídté boη békāg á dyad-tê. Béntān mekan mésyāāl ngáne Yesue ánlāā'ε bó, bēmbōηsén-ne ndyééd e ngande e Nnyíme-ámìn. ¹⁷ Néε ngukél épédé Yesue ne ábē bembapeε dyóm ne béβε bēmpě áhed. ¹⁸ Bédyágé'áá ndyééd á tébele. Póndé echě bédyákē ndyééd nê, dɔɔ Yesue áhóbéé aá, “Nlāηge nyé nén meé, nyé mod nhóg ábē me á mekáá mé bad bé ekoyí, nyé nhóg awě adyág ndyééd ne me.” ¹⁹ Nén dēmbēl bembapeε bēnsudén bwāmbwam. Bēmbootéd mó asēded nhóg ámbíd e aníní bán, “Ndúbpé meé saké me.” ²⁰ Dɔɔ átimtanné bó aá, “Mod nhóg áfínté nyé bad dyóm-ne-béβε, mod awě súmɔ séētɔdé ewele á díse-té atɔde ahóg. ²¹ Mwān-a-Moonyoη áwē ngáne éténlédé boη medim ne ane mod awě ásóm mó. Ebágáá bwám ne ane mod nzé bēnkētəgen mó achyáa.”

*Ndyééd echě Sāngwéé**(Mat 26.26-30; Luk 22.14-20; 1 Kər 11.23-25)*

²² Ade Yesue ne ábē bembapεε bedyákē ndyééd nê, dōo átédé ewele, ásāgnān Dyōb, bon ákabtaád áte, ábagé ábē bembapεε áhōbē aá, “Nyékob nén, yāl echēm nén.” ²³ Ambíd e nê, antéd mbwendé mí mīm, ásāgnān Dyōb, ábagé bó. Bó moosyāál-le bémwāg. ²⁴ Dōo Yesue álāngéé bó aá, “Mmēm mekií māmén míme n̄syógkē á nló mí bad híin. Mmém mekií médií mekií mé melě mékōōlē. ²⁵ Ne mbále, nlānge nyé nén meé, méemwáá mímén mīm ámpē kóōn ne epun éche mémwēē mó ekóólé á nkamlēn ní Dyōb.” ²⁶ Bénkōn nkāngé mé nsāgnēn. Néε bémáá akón, bēnkē á Ekone é Menzab.

*Yesue ahóbé ngáne**Petro ábāngē mó á yāl**(Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Jōn 13.36-38)*

²⁷ Yesue anláá ábē bembapεε aá, “Nyé baasyāāl nyéēnyāgéd, nyétedē mε. Ayāle éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, ‘Mēwūū nnōn-a-mbód, mbód ésyāāl épāntéd áte.’ ”

²⁸ Dōo Yesue áhóbéé aá, “Bon áde ápuúdté mε, mēkē á’sō á Galilia áwed-taá nyétānnē mε.”

²⁹ Dōo Petro áhóbéé aá, “Ké moosyāāl annyāgéd átēdē wε, mε pen méetedéé wε.” ³⁰ Dōo Yesue álāngéé Petro aá, “Ne mbále, nlānge wε meé, nkuu nén dēn, nchóm-a-kúb adēhób aá mótōo’ ngen ébe wēbān mε á yāl ngen éláán.” ³¹ Héε Petro ábádtéé mó áte aá, “Ké nkān móo bésēlēē mε, méebāngé wε áyāl mbéd.” Bembapεε ábíní bésyāāl bómpē bēnhōb melemlem.

*Yesue akánné á Getsemani**(Mat 26.36-46; Luk 22.39-46)*

³² Ambíd e nê Yesue ne ábē bembapεε bēnkē á abwóg á hōm áde béchágé’áá bán Getsemani. Ade bépédé Yesue anláá bó aá, “Nyédyεε hén, mε-’ε níke níkáne.” ³³ Ankeén Petro, Jemse ne Jōne ákáne. Ndānge ne metake híin bēmpií mó á nlém-tē. ³⁴ Dōo álāngéé bó aá, “Ndānge echě edé mε á nlém, ehēle-se ewúú mε. Nyélyāg hén, nyédyεεn mε epin.”

³⁵ Ansídé á’sō, abwém yāl ásē, bon ákānne’ aá nzé nzii edé echě ene pónde e metake éhēlé se ébāmē mó, ébame. ³⁶ Anhób aá, “A-Tē, Titée, ehēle ébel kéchéé. Kobén mε mímén metuné. Bon ké nê, bēl ngáne ébōhédé wε, saké ngáne ébōhédé mε.” ³⁷ Ade áamá akáne, antīm ámbíd wēε ábē bembapεε bēláán. Antán néε békúneé. Dōo álāngéé Petro aá, “A-Simōn, ekúne-’ε? Cheé ékóó bon weéhele awεsen ádyεεn mε epin ké háwa póg?

³⁸ Nyédyεε epin, nyékānne-’ε ábel nén Dyōb déemwāg-se mekágsen mépiinéd nyé. Nlém nídáá ábel bon ekob é yāl édé mbwóg.” ³⁹ Antīm ámbíd ámpē, áke akáne melemlem ngáne ánsēbēē akáne. ⁴⁰ Ade átímé ámbíd ámpē, antán néε békúneé áyāle e’chó bēmbē bó á díd bwāmbwam. Né-ó bēnkēmbíí’ε chōm éche bēlāngéé mó. ⁴¹ Ade átímé ámbíd ngen éche élónténé éláán dōo álāngéé bó aá, “Nyélyāgé nyékúne’ nyékómme-’ε nyé áte-yε? Nê ákwógé! Pónde epedé echě bēbēé Mwān-a-Moonyon á mekáá mé bad bé mbéb.

⁴² Nyépáde ásē dékag. Nyénōne’, mod awē akií mε ntúré mó ahúε’ nén.”

*Békóbé Yesue**(Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jōn 18.3-12)*

⁴³ Ehób éepedéé Yesue amaa á nsāl bon Judase ápag. Judase abédéε mbapεε nhóg átínté e bembapεε dyōm-ne-bébe ábe Yesue. Ampē ne ndun e mod. Abē bad bēnwālē nkwaté ne mbid. Bepriε bēmbáá, bemeléede bé mbéndé ne bad bēmbáá bé Israel bóo bēnlōm bó. ⁴⁴ Bōōb-pōó, ntúré awe Yesue ammād bó e’chemléd abε aá, “Kéznéé awē méhēē tâl, né mod awē nyéhēdeé mōne. Nyékób mó, nyéchā-’ε mó bwām bon nyékeene mó.” ⁴⁵ Judase apedé-’aá pēén, átōmē-’ε wēε Yesue. Anhób aá, “A-meléed.” Ahé-’ε mó tâl. ⁴⁶ Héε ábē bad békóbé Yesue, bēwéd-tε mó acháō. ⁴⁷ Dōo mod nhóg átínté e bad ábe bēmbē ne Yesue ádólé

nkwaté á abám, née átómté mó, asél-le ntân awě prise ambáámbáa etúu. ⁴⁸ Hée Yesue ásedtéé bó aá, “Nchíb mósó ndii awě nyépééné nkwaté ne mbid ahye dé akób-ε? ⁴⁹ Epun téé mbédé á Ndáb-e-Dyöb ne nyé, ní'yāgtē bad, nyéekóbe me. Boŋ e'yale é' kálag e Dyöb é'tāngéné alón.” ⁵⁰ Hē dósó bembapεε bésyāāl bétédte mó, boŋ bétómé mehélé. ⁵¹ Kódemod póg ebédé áhed, éhídē Yesue ámbid. Anwáá dásō esōŋ é abad chēmpen. Abē bad bēnkāg bán békōb mó, ⁵² boŋ antóm mehélé ne nsōb, áchennéd-te bó échē esōŋ é abad.

Békáádté Yesue

(*Mat 26.57-68; Luk 22.54-55, 63-71; Jōn 18.13-14, 19-24*)

⁵³ Bad ábe bēnkōb Yesue bēnkēén mó wée Prise Ambáámbáa. Beprise bémbáá, bad bémbáá bé Israel ne bemeléede bé mbéndé bēmpě bēlādēn áhed. ⁵⁴ Ade békεεnεé Yesue nē, Petro ahidé'áá mó ámbid mwă etún kóŋ asól á eyáde éche prise ambáámbáa. Andyéé áhed ne benōn bé Ndáb-e-Dyöb, áwālē muú. ⁵⁵ Bōōb-pōó, beprise bémbáá ne bad bé káánsel bésyāāl bēhédé'áá bad ábe bēbíd mbōŋ é metóm á nló wée Yesue ábel nēn bēwúu mó, boŋ bēnkēnkudté ké nhóg. ⁵⁶ Ekud é bad émbid mó mbōŋ é metóm á yāl, boŋ bēébédéé nsəl nhóg. ⁵⁷ Hée donje á bad bētyéémé ámīn, boŋ bēbídē mó mbōŋ é metóm bán, ⁵⁸ “Sēnwóg née áhóbé aá, ‘Mēbootéd enén Ndáb-e-Dyöb echē baányoŋ bēlósó, nlōŋ empée, áfīntē e e'pun é'láán echē bēélōŋnεé mekáá.’ ” ⁵⁹ Boŋ ké nē, échab mbōŋ é metóm énkēmbáá nsəl nhóg. ⁶⁰ Dósó prise ambáámbáa átyéémé ámīn áfīntē e bad bé káánsel, boŋ ásedté Yesue aáken, “Weewóó'é dyamdyam ahób tāŋgene dyam ádē ábén bad bēhóbé wε á yāl-ε?” ⁶¹ Boŋ Yesue andyéé mó ngēn, enkēnkobéé dyamdyam. Dósó ene prise ambáámbáa ésedtéé mó ámpē aá, “Wε-εé edé Ane-awě-Béwógté, Mwān awě Dyöb áde bad bēbageé edúbé-yε?” ⁶² Hée Yesue ákwentanné aá, “Mεé ndé, nyéēnyīn-ne ngáne Mwān-a-Moonyoŋ ádyéé á ekáá émbáá é Dyöb a Ngum. Nyéēnyīn-ne née áhúé'é á mbag-tē ámīn.” ⁶³ Hée prise ambáámbáa ányábé mbóté álúmed nēn aá mólíí, boŋ áhōbē aá, “Mbōŋ éhéé émpēe déhedéé? ⁶⁴ Nyēwógé née ásyāā'é Dyöb. Cheé nyéhóbé á yāl echē?” Hée bó moosyāāl bēhóbéé bán atāngéné awé. ⁶⁵ Donje á bad bēmbootéd mó meléed asob á yāl, békūtān mó mīd, bēbōmé mó, bēlāngē-ε mó bán, “Láá-ε sé mod awě abōmé wε.” Dósó bembaledε bétédé mó, boŋ bēbootéd-te mó abōmteđ.

Petro abáá Yesue á yāl

(*Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Jōn 18.15-18, 25-27*)

⁶⁶ Wée Petro ádyéé ásē nē á eyáde-tē, dósó mbaledε nhóg a mmwáád awě prise ambáámbáa ápédé. ⁶⁷ Annyīn Petro awále muú. Dósó ásímné mó boŋ álāngē mó aá, “Wémpē wembé ne Yesue awě abidé á Nazaret.” ⁶⁸ Boŋ Petro ambāŋ échē ehób á yāl, aá, “Meebíí'é, meesōŋtān-naá chōm éche éhóbéé.” Amaá-aá ahób nē abíd-te á mmwε. Ene pónde chēn nchóm-a-kúb antōŋ. * ⁶⁹ Dósó ane mbaledε ányíné mó ámpē boŋ ábootéd bad ábe bēbédé bēnbēn aláa aá, “Anén mod adé nhóg awě mómpē ahidé'áá Yesue.” ⁷⁰ Boŋ Petro ambāŋ á yāl ámpē. Eebeméé áte ámpē dósó bad ábe bēntyēēm áhed bēlāngéé Petro bán, “Mbále chó edé. Edé nhóg awě ahidé'áá Yesue, áyāle ebídé á Galilia.” ⁷¹ Boŋ Petro ambootéd yāl ebómán abε ámwāg-ke melě aá, “Meebíí'é anén mod awě nyétúbéé dīn nē.” ⁷² Melemlem mé pónde nchóm-a-kúb antōŋ ngen échē élónténé ébe. Hée Petro ákámteé chōm éche Yesue ánlāā'é mó aá, “Nchóm-a-kúb adēhób aá mótoō' ngen ébe wēbāŋ me á yāl ngen éláán.” Hée Petro ábánlé awé, ábootéd-te achii.

15

Payledε akáádté Yesue

(*Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jōn 18.28-38*)

* **14:68** Donje á kálag dé'só déewóó'é Ene pónde chēn nchóm-a-kúb antōŋ.

¹ Bĩn é'sánǵé-'áá sánǵén, beprise bémbáá, bad bémbáá bé Israel, bemeléede bé mbéndé ne bad bé káánsel embáá e bad bé Israel békób mbom. Bênhǵ Yesue, bébǵg-ke mó á mekáá wée Paylede. ² Héé Paylede ásedtéé mó aáken, “We-éé edé kǵn e bad bé Israel-é?” Yesue ankwentén mó aá, “Ngáne éhóbé.” ³ Beprise bémbáá bémbān mó ekud é mekan á yǵl. ⁴ Héé Paylede ásedtéé mó ámpē aá, “Weewóo' é dyamdyam áhób-é? Mmōn wóǵé' ekud é mekan éché béhóbéé we á yǵl.” ⁵ Boŋ Yesue enkēnhóbpe dyamdyam. Nê dénkōmēd Paylede yǵl áte.

Bán Yesue atǵǵéné awé

(Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jǵn 18.39-19.16)

⁶ Bǵǵb-pǵǵ, émbē nén bán á Ngande e Nnyíme-ámĩn, Paylede ammentén mod a mbwǵg nhǵg abíded á mbwǵg. Ane mod abágé'áá mod ké ahéé awě bad bênhedénné mó. ⁷ Ene pǵndé mod nhǵg ambé á mbwǵg awě béchǵǵé'áá bán Barabase. Abédé ne bad ábe béntyēēmēn nkamlēn ní Roma. ⁸ Dǵǵ ndun e mod épédé wée Paylede, boŋ bélǵngē mó bán ábel ngáne ámenténé bó abele. ⁹ Héé ásedtéé bó aáken, “Nyéhede' bán, míbítte nyé kǵn e bad bé Israel-é?” ¹⁰ Abíi áde ámbĩ' é aá kǵnjí edé beprise bémbáá áte á yǵl wée Yesue, dǵǵ dénkǵ boŋ ásedēd bó nê. ¹¹ Boŋ beprise bémbáá békóné'áá ábē bad bán beláa Paylede bán ábítte bó dásō Barabase. ¹² Paylede ansedéd bó ámpē aá, “Chán-nō nyéhedeé bán míbel ne mod awě nyéchǵǵéé bán kǵn e bad bé Israel?” ¹³ Dǵǵ bélébpéé e'saad bán, “Bomé mó á awǵg.” ¹⁴ Héé Paylede ásedtéé bó aáken, “Ayǵle chán? Ebébtéd éhéé ábélé?” Boŋ bênnabé abón bán, “Bomé mó á awǵg.” ¹⁵ Né-ǵǵ, ngáne Paylede áhédé'áá aá mókódēd ábē bad mewēmtēn, ambítte bó Barabase. Ambě kunze aá, sǵnze ébǵm Yesue, boŋ béke bébome-'é mó á awǵg.

Sǵnze éwélé Yesue

(Mat 27.27-31; Jǵn 19.2-3)

¹⁶ Sǵnze éntēd Yesue, békēēn mó á eyáde é nkamlēne, bélād-te baáb ábíníí áte áhed. ¹⁷ Bénwǵād mó mengombe níme méyǵge' níme méwǵgné mengombe mé kǵn, bélǵŋ-'é ekóté é mechǵ, béhé mó á nló. ¹⁸ Dǵǵ bébóótédé mó awel, bélenté mó bán, “A-kǵn e bad bé Israel, edúbé ébē ne we!” ¹⁹ Bébómé'áá mó ntǵŋ á nló, básobtád mó meléed á yǵl, bébwǵgkē-'é mó mebóbǵŋ áwēl mó. ²⁰ Ade bémáá mó awel, bēnhūd mó níme mengombe á yǵl, bétimēd mó éche mbóté chēn á yǵl. Néé bémádé nê, bēnkēēn mó áke dêbome mó á awǵg.

Bébómmé Yesue á awǵg

(Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jǵn 19.17-27)

²¹ Ade békǵǵé nê, dǵǵ bébómmé mod awě ambíd á dyad á Sirine. Dĩn démbē mó bán Simǵne. Simǵne abédéé sáá awě Alesandaa bó Refuse. Simǵne atómé'áá ásol á dyad-tē. Dǵǵ békóbé mó boŋ bényǵgtē mó bán ápēm awǵg áde Yesue. ²² Dǵǵ bépédé hǵm áde béchǵǵé'áá bán, Golgota, awě adé nén bán, “Hǵm dé Ebǵŋǵé é Nló.” ²³ Áhed bēmbě Yesue níme mé béládténé ne bwel ábe béchǵǵéé bán mía* bán ámwē, boŋ enkēnkwenténné amwé. ²⁴ Bēmbomé Yesue á awǵg. Bēnsíd mbambú ákab éche mbóté. ²⁵ Mbwe mbwe á ngǵŋ abog dǵǵ bébómmé mó á awǵg. ²⁶ Chǵm éche bēntenlé á awǵg áwe nló mín álúmed nzǵm éché bébómmé mó á awǵg émbē nén bán, “Kǵn e bad bé Israel.” ²⁷ Bēmbomé-'é bechíb bébe bómpē á awǵg, nhǵg á pēd e ekáá émbáá eche Yesue, aníní-'é á pēd e ekáá é emwēd.†

²⁹ Bad ábe bétómé'áá nzii benben ne áhed bébómé'áá nló, bébwēmmē-'é mó nzyǵŋ bán, “Ahá! Wenhób weé móǵbōótēd Ndáb-e-Dyǵb, weé mǵlǵŋ-'é chǵ ámpē áttintē e e'pun é'láán. ³⁰ Sǵŋ-ǵ echoŋ yǵl bǵǵb, ésud ásē á awǵg.” ³¹ Melemem nê dǵǵ beprise bémbáá

* **15:23** Mía: mébédéé bwel ábē bad bébēnládtáá áseded mewe. † **15:27** Doŋge á kǵlag dé'só ábádé nchoo 28: Adé nén ábēnlédé, e'yale ábē é'tēnlédé á kǵlag é Dyǵb bēnlōn. Etēnlédé nén bán, 'Bētǵŋ mómpē á nchoo mé bebel bé mbēb.'

ne bemeléede bé mbéndé béwélé'áá mó. Bën ne bën behóbé'áá bán, “Achõnté'áá bad, bõõb eéheléé eche yäl awõngen. ³² Mó awě ahóbé aá móõ módē Ane-awě-Béwõgté, aá móõ módē-ε kãh e bad bé Israel ásud-tõõ áse á awõg hê bõõb, dényín ábel dédúbe.” Abé bechíb ábe bẽmboméé á awõg nchoo ne Yesue bõmpē bẽsyóá'áá mó.

Kwééd eche Yesue

(Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jõn 19.28-30)

³³ Ade kãd épédé, ehintén ênkwě hõm ásyãl, káõh ne á ngõh éláán. ³⁴ Ade ngõh éláán épédé, Yesue anlébé esaád aá, “Elí, Elí, lámá sábátani.” Nén adé nén bán, “A-Dyõb ádêm, a-Dyõb ádêm, cheé ékáá bon étèdté me?” ³⁵ Née donje á bad ábe bẽmbē benben béwógé nê, bénhõb bán, “Nyéwógé', achênle Elaijaa aá áhye áwõngen mó.” ³⁶ Hée mod nhóg anyógté bon átédé kuchá, átõdté' á ebéntéd é mĩm-tê, ásmé' á ntõh bon áhãg mó á nsal aá ámwê. Anhób aá, “Nyémwε dényín nzé Elaijaa áhye mó asuded á awõg.” ³⁷ Hée Yesue álèbpé esaád bon ámiē-ε nlém.

³⁸ Ene pøndé chèn abad áde dênkãb Ndáb é Dyõb áte, dẽnsalé áte e'ped é'be bootya ámĩn káõh ápē-ε áse. ³⁹ Adé mod ambáá a sãnze awě antyéém Yesue á'sõ-te ânõn mó anyíné ngáne Yesue áwédé,† anhób aá, “Ne mbále, anén mod abédéε Mwãn a Dyõb.”

⁴⁰ Bebaád behóg bõmpē bẽmbē nchabnede bẽnõne' mekan mēsýãl míme mébenlad. Atinté e ábē bebaád, Maria Magdalene, Salome ne Maria awě achyáá Jemse asad bõ Joseb, bẽmbē áhed. ⁴¹ Abén bebaád behídé'áá Yesue áde ámbēé á Galilia, béwõngãn-ne mó. Ekud é bebaád émpēe éche bõbõõ bẽmpě á Jerusalem chõmpē émpě áhed.

Nĩme míme Yesue

(Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Jõn 19.38-42)

⁴²⁻⁴³ Mod nhóg abédé awě béchágé'áá bán Josebe. Ambíd á dyad á Arimatia. Anén mod abédéε mod e edúbé a káánsel embáá e bad bé Israel. Mómpē asiné'áá pøndé echē nkamlen ní Dyõb mépéé. Ngáne émbēé mbwε mé mbonşén (nédē áde mbwε-mé-nkõme-áte nílyágé née chãh), hée ákáá nlém, bon ápag wée Payledε benben ne ngukél, álãngē mó aá ábe mó ndim míme Yesue. ⁴⁴ Ade Payledε áwógé bán Yesue amaá awé, yäl enkóm mó áte. Hée álómé ane mod a mbáá a sãnze achãg bon ásedté mó ké Yesue amaá awé. ⁴⁵ Ade ene sãnze élanğē mó aá Yesue áwédé, dõõ ákwénténé aá Josebe átéd míme ndim. ⁴⁶ Josebe anchãh mbóm. Antéd Yesue ndim, ákããn mó ene mbóm, alímé-ε mó á son-tê echē bẽpwógé aláá áte. Ambíd ene, antínéd aláá á mbáá ákõlen nsal ní son. ⁴⁷ Maria Magdalene ne Maria awě anchyáá Josebe bẽnõné'áá wée bélimméé Yesue.

16

Yesue apuúde

(Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Jõn 20.1-10)

¹ Ambíd e mbwε-mé-nkõme-áte Maria Magdalene, Maria awě achyáá Jemse ne Salome, bẽnchãh dyõg dé elod é bwãm áke dé awóged ndim míme Yesue. ² Mbwεmbwε mé epun é'sõ é Sãndé áde enyen étúbéé dõõ békíí á son. ³ Ade békagké, dõõ bẽsedtéé nhóg ne aníníí bánken, “Nzée áhūdē syánē aláá á nsal ní son?” ⁴ Dõõ bẽsádé díd, bon bẽnyĩnē bán bẽmáá áde aláá ahúd. Aláá áded dênkal bwãmbwam. ⁵ Hée bẽsólé á son-tê, bon bẽnyĩnē kódemod edyεé á nkag á ped e ekáá émbáá. Anhé megombe míme mépúbe'. Nén dênkõbéd bõ mbwóg bwãmbwam. ⁶ Hée ene kódemod élanğéé bõ aá, “Nyéebáá', mbíí mēé nyéhede' Yesue, mod a Nazaret awě bẽmboméé á awõg. Apuúde, eesaá hén. Nyénõne wée bẽnnaádté mó. ⁷ Nyékag-kõõ bõõb nyéláá ábē bembapεε, tanje Petro, bán Yesue apuúde, 'Akag-ke á'sõ á Galilia. Awed-taá nyényĩnnē mó ngáne ánlãã'é nyé.' ” ⁸ Hée bẽbõótédé anõh ne menyáké míme bẽnyĩné. Bẽmbíd á son-tê bébootéd-te anyõged. Bẽélanğē-áa modmod dyamdyam áyãle mbwóg ménkõb bõ.

† 15:39 Awédé: Donje á kálag dé'só áwóó álèbpé esaád, awé-ε.

Nyaa póg echë Kálag e Makose ésógé*

16.9-20

Yesue alúmté Maria Magdalene yäl
(Mat 28.9-10; Jøn 20.11-18)

⁹ Ade Yesue áamá apuu, epog é mbwembwe é epun é'sō é Sōndé, Maria Magdalene móo ánsēbēē yäl alúmed. Anén mmwaád móo Yesue ámbīdētē e'dǎǎdǎŋ bé mbéb saámbé áte. ¹⁰ Héé ane mmwaád ákíí bonj álāngē bad ábe bóobe Yesue bébágé'áá. Antán née béchyé'é kwééd eche Yesue. ¹¹ Bonj áde béwógé bán Yesue adé á alongé, bán ane mmwaád anyíné-'é mó, bēnkēndúbéé.

Yesue alúmté abē bad bébe yäl
(Luk 24.13-35)

¹² Ámbīd e pōndé Yesue anlúmed yäl wéé abē bad bémpēe bébe áde bébīdēé á dyad-tē. Bonj enén ngen anlúmed yäl nyaa émpēe. ¹³ Héé abē bad bétímé ámbīd, béke béléá baáb ábíníí. Bonj ké nē, baáb bē bēnkēndúbéé.

Yesue alúmté abē bembapēe
dyôm ne nhóg yäl

(Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Jøn 20.19-23; Mbēl 1.6-8)

¹⁴ Ámbīd e pōndé Yesue anlúmed yäl wéé abē bembapēe dyôm-ne-nhóg áde bédyágkē ndyééd. Bēnkēndúbéé bad ábe bēnhōb bán bényíné mó áde áamá apuu. Né-ǎǎ, ankáné bó áte áá béēwóó'é adúbe, áá bélélé-'é nlém á abum. ¹⁵ Anláá bó áá, “Nyékag nkōŋsé áte rísyāēl, nyékanle bad bésyāēl nkalanj mí bwām. ¹⁶ Kénzée awē adúbpé bonj bédusén-ne mó ákūd e'choóchon, bonj kénzée awē eedúbpe ákūd nkógsen. ¹⁷ Bad ábe bédúbpé bēwōŋ ngíne ábel mam mé menyáké: bēbīdētē bad e'dǎǎdǎŋ bé mbéb áte á dīn ádēm; bēhōbē-'é mehób mékōlē. ¹⁸ Békōbēn nyǎ mekáá, ébenlé bó dyamdyam. Ké bēmmwē-'é ké e'wē, ábē e'wē béebenlé bó dyamdyam. Bēbān bad bé nkole mekáá á yäl, bad bé nkole bē bédyēē-'é bwām.”

Yesue apūmmé
(Luk 24.50-53; Mbēl 1.9-11)

¹⁹ Ade Sāngú Yesue áamá bó nímén mekan aláa, dōo Dyōb ábélé bonj ápūmē ámīn. Andyéé Dyōb á ekáá émbáá. ²⁰ Héé bembapēe bēbīdé, bonj béke bēkalé Eyale é Dyōb hōm téé. Sāngwéé ambé ne bó, abē-'é bó ngíne ábel mekan mé menyáké, álúmed nén áá chōm eche bēhōbēé édé mbále.

Nyaa empée echë kálag e Makose ésógé†

16.9-10

[(9) Héé abē bebaád békíí, bonj bēlāngē Petro ne bad ábe bēmbē ne mó mekan mésyāēl míme bēnlyāgtēnnē bó, bēselē mó esōŋ-esōŋ. (10) Née nē átómé, Yesue mwēn anlóm bad nkōŋsé áte rísyāēl ákal nkalanj mí bwām. Mmē nkalanj mí bwām míme rísáá, méehāŋlānné. Mmē nkalanj rídii nkalanj tāŋgene alongé áde débē á ngíndé ne á ngíndé.]

* 16:8 Donje á kálag dé'só déewóó'é nchoo 9-20.
nchoo 8.

† 16:20 Donje á kálag dé'só ábádé ádén asóg á kálag ámbīd e

Nkalanj mí bwâm míme Yesue ngáne

Lukase átélé

Ndibned n kálag

Nkalanj mí bwâm míme Yesue ngáne Lukase átélé rílúmte Yesue ngáne Nsoode awě Dyöb dénhōbpē aá mōs̄lōmē bad bé Israel. Lukase ahóbé aá Edəədəŋ é Dyöb chōó épwédé Yesue áπεεν nkalanj mí bwâm wée betóótōkē bé bad. Mmén nkalanj núbude ahób t̄ŋgene e'boŋ bé nlém áβε Yesue álúmteé bad. A mbooted menyinge ményinnédé áde ehāŋgé ébídé t̄ŋgene epe éche Yesue, ményinnéd-te á asóg áde Yesue ápúmmé ádyöb. Mekan míme Lukase ákóó awéd áte médii: mekáne, Edəədəŋ éche Esáá, mekan míme bebaád bébéle áfíntē e nsón míme Yesue ne alagsen áde Dyöb álagsanné bad mbéb.

Lukase abádé mekan áte wén míme médé áyāl e mímén nkalanj mí bwâm dēmpen (Nōn e'ped é'βε ne ntóób á nkabtéd).

Nkabtéd n kálag

Ndibned 1.1-4

Echyáa éche Jōne, Ndusenε ne éche Yesue 1.5-2.52

Nsón míme Jōne, Ndusenε 3.1-20

Edusen ne mekágsen míme Yesue 3.21-4.13

Nsón míme Yesue á Galilia 4.14-9.50

Nsón míme Yesue áde áhídté á Galilia áπε á Jerusalem 9.51-19.27

E'pun bé asóg áβε Yesue á Jerusalem ne benben ne á Jerusalem 19.28-21.38

Akáad áde békáádté Yesue ne eche kwééd 22-23

Mpuu míme Sāŋgwéé, alúmed áde ánlūmēdtē bad yāl ne míme mpume 24.1-53

¹ A-Tiofilos, mod a edúbé, ekud é bad ékétéd pón dé átel mekan ásē, míme mébénlédé áfíntē e' syánē. ² Bétélé melelem ngáne dénwōgkē wée bad áβε bényinēn mó dīd se á mbooted, békálé-'ε Eyale é Dyöb. ³ Né-ṓ, ntóó mímén mekan ahed áte se á mbooted, nnyiné-'ε nén méé ébóó mémpē rítēd pón dé, rítele wε mekan ásē ahóg-ahógē. ⁴ Nén débēl wéechem mbále t̄ŋgene mekan míme é máá abii.

Angel epiidé Sakaria

⁵ A pón dé eche Herode abédé k̄ŋ e Judeya, mod nhóg ambé bán Sakaria. Sakaria abédéé prise á nchoo míme Abiyaa. Mwaád ambé dīn bán Elisabete. Mó ámpē abédéé ngan e túmbé eche Arone. ⁶ Alongé áde bó mwaád dēmbē bwâm á'sō é' Dyöb. Béhídé'áá mbéndé éche Sāŋgwéé ésyāā. ⁷ Boŋ bēnkēnwáléé mwān ké nhóg áyāle Elisabete abédé ekōm. Bó bad béβε bēmmād-te achun.

⁸ Bōōb-pōó, áde pón dé e nsón e nchoo míme beprise míme Sakaria bó épédé áte, ankē nsón míme prise abel á Ndáb-e-Dyöb epun ehóg. ⁹ Mó-'áá bēmpwēdté á s̄l á Ndáb-e-Dyöb ábele Sāŋgwéé, áhyáad e'twé, ngáne nsón míme prise ríhédnád táá. ¹⁰ Ade áhyāŋtēé e'twé, ndun e mod embé ámbíd e ebwóg, békāne'.

¹¹ Hē dōó ángel e Sāŋgú épíidé mó, etyéém mó á ped e ekáá émbáá benben ne menyán mé e'twé. ¹² Anyín áde Sakaria anyiné ángel, yāl enkōm mó áte, mbwóg ménkōb-pe mó bwāmbwam. ¹³ Dōó ángel élāŋgēé mó aá, "Á-Sakaria, weebáá'. Dyöb áwógé wε mekáne. Né-ṓ, awōŋ mwaád Elisabete, áchyāā mwān. Echuu ane mwān dīn wéé Jōne. ¹⁴ Anén mwān áwōgēd wε menyinge. Ndun e mod ámpē éwōg menyinge é echyáa échē. ¹⁵ Ebē nē áyāle ane mwān ábē ndale a mod á'sō é' Sāŋgú. Eet̄ŋgenéé nēé ámwágkē mīm míme méwag, káa chōm ké échē éwúú áte. Edəədəŋ éche Esáá élōn mó áte se á ncháátén. ¹⁶ Atiméd bad bé Israel nlém ámbíd wée Sāŋgwéé awě adé ádab Dyöb. ¹⁷ Abē á'sō boŋ Sāŋgwéé ápag. Awōŋ-'ε edəədəŋ ne ngíne melelem ngáne nkal é'dəədəŋ Elaijaa

a'boód ánwōngē. Achēd bad nlém á abum, ábel bad bóobe bǎn bétim ásē. Abēl bad ábe béwúéné Dyōb nló áte, béhəŋlén, béwōŋ debyéé née bad ábe bétyéeme á'sō é' Dyōb. Né-'aá áboŋsénne epe éche Sǎŋgwéé.”¹⁸ Sakaria ansedéd ángel aá, “Cheé élúmte me nén bǎn ádén akan áde éhóbé débēnléd? Mmēn mmaá achun. Awēm mwaád-te ámpē amaá kōd atóm.”¹⁹ Dóo ángel étimtanné mó aá, “Ndíí Gabriele, mésénze míme mébenle Dyōb nsón. Dyōb álómé me áwōŋ, áláa we nímén nlébtéd rí bwâm.²⁰ Bóob-póó, ngáne wéedūbpeé dyam áde ríhóbé, wěkwě ebóbé kóŋŋ ne pónde echē mam mésyāal míme rílanjé we mélōnnē. Mekan mésyāal mébenléd-te á pónde echē métəŋgéné abēnléd.”

²¹ Ene pónde esyāal bad bésíné'aá Sakaria ámbid ebwóg, bényāgē' chōm éche ékǎá boŋ ápē abem á Ndáb-e-Dyōb-te nē.²² Ade ábídé áwed, éehelē'aá dyamdyam ahób áwāb. Dóo béchéme nén bǎn, anyíné ndóg á Ndáb-e-Dyōb. Mekáá móo álúmtánnáa bó, ésebán ahele dyam ahób.

²³ Pónde e nsón echē Sakaria emaa-'aá áte, asú á ndáb.²⁴ Ámbid e pónde mwaád ambé nkoŋ. Ankoó yǎl á ndáb-te á etūn é ngōn étáan.²⁵ Anhób aá “Kóŋŋ ne á asóg Sǎŋgwéé abēnlé me ádén. Awógé me ngol, ahúdé-'e me e'són áyāl áfíntē e ábēm bad.”

Angel epítde Maria

²⁶⁻²⁷ Adē dyēm áde Elisabete ádíí ngōn ntóob, Dyōb dénlōm ángel Gabriele á dyad á Nazaret, á aloŋ á Galilia, wéé ngōndéere póg bǎn Maria. Maria enkēmbíí'ē mwēnchóm. Mod ankií mó awe béchǎgē'aá bǎn Josebe. Josebe ámbid á túmbé echē Kəŋ Dabide.²⁸ Ade ángel étáné Maria enhób aá, “A-Maria, nsaŋ rínbē ne we! Edíí mmwaád awē akudé mende ne Dyōb. Titée Dyōbe adé ne we.”²⁹ Nén dēntagéd Maria á mewēmtēn-tē bwāmbwam. Akǒgláádtáa á nlém-tē ábíí chōm éche ene nyaa e melēntēn éhele élúmte'.³⁰ Dóo ene ángel élánjéé mó aá, “A-Maria! Weebáá', nsimé rí Dyōb rídé ne we.³¹ Ebii wéé, móobē nkoŋ. Wěchyaā mwǎn a mwēnchóm. Echuu mó dīn wéé Yesue.³² Ane mwǎn ábē ndale a mod. Béchǎg mó bǎn, Mwǎn a Dyōb á Ngum. Titée Dyōbe mwēn ábē mó atii dé nkamlēn áde sáá ambáa Dabide.³³ Mó ákamlén abum á ndáb áde Jakobe á ngíndé ne á ngíndé. Nkamlēn míme méewōŋgé asóg.”³⁴ Héé Maria ásedtēé ángel ne aáken, “Chán ríhele nchyaá mwǎn áde méebíí'ē mwēnchóm?”³⁵ Ene ángel enkwentén mó aá, “Edǎádəŋ éche Esáá épií we. Ngum e Dyōb ékūdtēn we. Né-óó, mwǎn awē asáá, awē wéchyāā'ē, áchəgnéd bǎn Mwǎn a Dyōb.³⁶ Bíí wéé, Elisabete, mwǎnyoŋ a túmbé póg, mómpē adé nkoŋ á e'chun-tē. Mó awē bēnhōbpē bǎn adé ekōm, adé dyēm bóob ngōn ntóob.³⁷ Edé nē áyāle dyamdyam déesaá áde átómé Dyōb áte.”³⁸ Héé Maria áhóbéé aá, “Ndíí mbəlede awe Sǎŋgwéé. Ebē ne me ngáne éhóbé.” Dóo ene ángel étédte mó boŋ ékag.

Maria akii wéé Elisabete

³⁹ Mmē mesú mēn, Maria anlád yǎl ne mehél mésyāal, ákē á dyad á Juda ahóg áde áde á e'kone-tē.⁴⁰ Ade ápédé áwed, ansól á ndáb echē Sakaria, álēléd Elisabete.⁴¹ Awóg áde Elisabete áwógé Maria míme melēntēn, mwǎn anhóbnéd Elisabete á abum-tē. Edǎádəŋ éche Esáá êmpií mó.⁴² Dó-'aá álánjéé Maria ne esaád é ngíne nén aá, “Nnam rínbē ne we áfíntē bebaád bésyāal. Nnam rínbē ne mwǎn awe wéchyāā'ē.⁴³ Chán ébēnlédé éche memē ríkúde échén edúbé? Chán nyaá awe Sǎŋgwéé áhele áhye áwēm-é? ⁴⁴ Awóg áde ríwógé nímōŋ melēntēn, mwǎn ahóbté me yǎl á abum-tē ne menyinje. ⁴⁵ Dyōb ánámté we áyāle edúbpe nén wéé, dyam áde Sǎŋgwéé álánjé we débēnléd.”

Ngəse echē Maria

⁴⁶ Héé Maria áhóbéé aá, “Nkēmte Sǎŋgwéé ne nlém nímēm rísyāal,
⁴⁷ edǎádəŋ échēm ámpē éwógne Dyōb menyinje. Mó adé awēm mod a e'soóŋ.
⁴⁸ Ayāle achemé me awē ndé awe mwǎ mbəlede ngēn. Bootya bóob, áke á'sō, nyoŋgel e bad tēé éhōb bǎn, rídé mmwaád awē Dyōb ánámté.
⁴⁹ Dyōb á Ngum abēnlé me ndale a akan. Mó adé ane awē asáá.

- ⁵⁰ Ngəl echê ěbē nyongel ne nyongel e bad tée, ámīn e kénzée awě abage mó edúbé.
⁵¹ Abelé ndale a akan ne éche ekáá chēn. Apuúdtédé bad ábe bédé kúmbe mewēmtēn áte.
⁵² Ahúdé benkamlēne áwāb metii mé nkamlēn, boŋ achágté bad ábe bésúdté yǎl.
⁵³ Akódté bad ábe bétagne nzaa ne kase é bwēm, boŋ anané bad ábe bébúdé awóŋ aá bésūe' ne mekáá mé ngēn.
⁵⁴⁻⁵⁵ Akāmténé álóned akag áde ámbēé ábēd betaa, bootya Abrahamē ne nímē mbyaa rísyāāl kááŋ ne á ngíndé. Né-ǎǎ, awóŋgéné ábē bembaledē, bad bé Israel.”
⁵⁶ Ambíd e nê, Maria andyēēn Elisabetē ngōn éláán, boŋ ásūē' ámbíd.

Echyáa éche Jōne Ndusenē

- ⁵⁷ Ambíd e pón dé, e'wē é' mwān bēnkōb Elisabetē. Anchyáá mwān a mwēnchóm.
⁵⁸ Túmbé echê ne bad ábe bóbōó bēdyéé'áá abwóg ahóg, bēnsōŋtēn nēn bán Sāŋgwéé ábagé mó sánkalaa a nsimé, bōmpē bēwóg menyīnge. ⁵⁹ Mbwe mé asōŋ-á-yǎl (ámbíd e e'pun waam) áde béhyédé mwān ayag, bēhédé'áá mó dīn áde sáá achuu bán Sakaria.
⁶⁰ Dóo nyaá áhóbēé aá, “Aáy! Dīn débēē mó bán Jōne.” ⁶¹ Héē bétimtanné mó bán, “Modmod eésáá awóŋ túmbé-te awě awóó ádé dīn.” ⁶² Né-ǎǎ bēnhāgtēn Sakaria á mekáá mīn áhed áte ngáne ádáá mwān dīn achuu. ⁶³ Héē áhāgténé ne mekáá aá bēpiined mó abámbé. Antēl áhed aá, “Dīn ádíí mó bán Jōne.” Anyín áde bad bényíné nê, menyáké mékōb bó. ⁶⁴ Abwōg-ábwōg, ehób énsālē mó á nsəl, ábootéd-te dyam ahób ámpē, ákēmtē- 'e Dyōb. ⁶⁵ Nēn dénkōbēd bad bésyāāl ábe bēbédé áhed mbwóg, békēēné nkalaŋ hōm ásyāāl á myad mé e'kone á aloŋ á Judeya. ⁶⁶ Mod tée awě anwóg ádēn akan, ankoó dó á nlém-tê. Bésēdté bánken, “Ebál é mod éhéé anēn mwān ábēē-yēē?” Bésēdté'áá nê áyāle bēmbīí nēn bán Dyōb ádé ne ane mwān.

Ngase echē Sakaria

- ⁶⁷ Bǎǎb-pǎǎ, Edǎǎdāŋ éche Esáá émpíí sēē mwān, Sakaria. Héē ábóótédé mam ahóbted, ahóbé aá,
⁶⁸ “Mekēnag mébê ne Sāŋgwéé, Dyōb á bad bé Israel. Békēn Dyōb áyāle ahyedé ábē bad anyen ásē, akōdté-'e bó.
⁶⁹ Akwōgté ngum a mod á abum á ndáb áde awě mbaledē Dabidē, móǎchoód syánē.
⁷⁰ Se' bǎǎd ansón bekal bé'dǎǎdāŋ, alóm bó aá bēhób bán,
⁷¹ Mǎǎson syánē á mekáá mé bad bé ekōyí ábe syánē, ne bad ábe békóó syánē.
⁷² Nê dóo Dyōb álúmteé ngəl eche ánhīí' é ábēd betaa akag. Né-'aá ákāmténé nímē melē,
⁷³ nédē melē míme ámmwēē ne awēd sáá ambáá Abrahamē.
⁷⁴ Anhób aá móǎmadté syánē asoŋ á mekáá mé bad bé ekōyí ábe syánē, boŋ déhel mó abele ésebán debáa'.
⁷⁵ Dēébēnlé mó pón dé eched ne nlém míme rísáá ne mbēltéd míme rídé ngáne Dyōb áhedéé, á aloŋgé ádēd ásyāāl.
⁷⁶ Wē-ǎǎ, a-mwān, bēchǎg wē bán nkal é'dǎǎdāŋ awě Dyōb á Ngum. Wē-'aá wēsēbē Sāŋgwéé á'sō, áboŋsen mó nzii echē ábwēé áte.
⁷⁷ Wēbēl ábē bad bēbíí nēn bán, Dyōb áchóŋté bó áyāle álágséné bó mímab mbéb.
⁷⁸ Nēn débēnléd áyāle ngəl e Dyōb ne ábē e'boŋ bé nlém. Ene ngəl chó-'aá ěkǎŋ e'nyínēn bé ekíde ábē é'bídé ámīn é'piined syánē e'soósoŋ.
⁷⁹ Né-ǎǎ bad ábe bédé á ehíntēn-tê, ne á nsəl rí soŋ, békūd e'nyínēn bé e'kíde. Syánē-'e dēékūd debyéé áde álúmte syánē nzii echē epeēne aloŋgé dé nsāŋ.”
⁸⁰ Jōne ankwōg, edǎǎdāŋ é Dyōb ébē-'e mó ngíne. Andyē é ehyāŋge kááŋ ne á pón dé eche ábóótédé eyale é Dyōb akal á ntálé wēē bad bé Israel.

2

Yesue achyáádté á Betelhem
(Mat 1.18-25)

¹ Mmê mesú-óó Agostuse, Kaisεε a Roma antóméd mbéndé aá, moosyáál awě adé ásē e nímē nkamlen, áke átelen dñ. ² Nén démbē tóngé e bad e'só. A pónde eched Kirinuse mó ambé nló mé alonj á Siria. ³ Mod téé ankě awē dyad ábel bonj bétel mó dñ asē.

⁴ Né-óó Josebε mómpē anhidé á dyad á Nazaret á Galilia, achágé á Betelhem, dyad áde Kñj Dabidε á Judeya, áyāle ambíd á mbyaa nime Dabidε. ⁵ Ankě nê ábel bétōj bó Maria, ngandéε eche ánkii'é. Maria mó-'ε ambé nkg. ⁶ A Betelhem wē dó-'aá achád ákóbé Maria. ⁷ Anchyáá mwān a mwēnchóm awě átúbne abum. Ankaán mó e'ped bé mebad, anāād-te mó á ebwog éche bédítteé e'lém áte, ngáne etál éebédéé á ndáb e beken.

Angel épiidé benon bé mbód

⁸ Aped eched, benon bé mbód bénóné'aá échāb echoj é' mbód á hōm dé medyé nkuu. ⁹ Angel e Sāngú empii bó táléd, ehúmé é Sāngú éləñéd bó. Mbwóg ménkōb bó. ¹⁰ Héε ángel élāngéé bó aá, "Nyéebáá', mpiínédé nyé kase e nkalanj echē ēwōgēd bad bésyāāl menyinge bwāmbwam. ¹¹ Nyébii bán, epun é'chii, Nsoode awēn achyáádté á dyad áde Kñj Dabidε. Mó adé Ane awě Dyōb Áwógté. Mó adé Sāngwéé. ¹² E'chemléd ábe mbagεé nyé é'dii bán, nyéētān mwān awe békāñné e'ped bé mebad ngáne ánāngé á ebwog éche bédítteé e'lém áte."

¹³ Melemlem mé pónde echoj é ángel émbid enínii ángel á nkəg táléd, ékené Dyōb bán, ¹⁴ "Ehúmé ébē ne Dyōb áde adé se ámīn, nsan-'ε mbē ne baányonj ábe ábágé nsimé á nkōñsé!"

¹⁵ Ambíd e nê, échē ángel énsū ámīn. Héε benon bé mbód bélāngéé nhóg ne anínii bán, "Syáá dékag á Betelhem, déke dényín adē akan áde Dyōb á Ngum álúmté syānē áte áá ábénlédé."

¹⁶ Dó-'aá békii á mehélé-te, bonj bédibté Maria bó Joseb ne nkáál mí mwān nēε rínāngé á ebwog éche bédítteé e'lém áte. ¹⁷ Bémáá-'aá anyín nê, dōó bēbóótédé nkalanj akal ngáne ángel énlāā'é bó tāngene ane mwān. ¹⁸ Bad bésyāāl ábe bēnwōg nê, menyáké ménkōb bó. ¹⁹ Maria ankoó nímén mam mésyāāl á nlém-tē, ádolé mó áte. ²⁰ Héε benon bé mbód bétimé ámbid, békēmtē Dyōb, békēné-'ε mó áyāle mam mésyāāl nime bēwógé, bonj bényínén-ne dīd nēngáne bēnlāā'é bó.

²¹ Ambíd e e'pun waam, mbwε nime béyagεé mwān, bēnchuu mó dñ bán Yesue. Adé dñ dōó ángel émmadté mó achəg bonj nyaá ābē dyēm.

Bépééné Yesue á Ndáb-e-Dyōb

²² Bōob-pōó, mbéndé e Mosεε ehēdāá bán, ámbid e echyáa bēbε mendε áwobe nyě mwān bó sēε mwān. Ade bémádé nê, Maria bó Joseb bēnkēén mwān á Jerusalem álúmed mó á'sō é' Sāngú. ²³ Bēnkě nê nchoo ne ngáne étēnlédé á mbéndé e Sāngú bán, Mwān a mwēnchóm téé awě bétúbne abum, bēbε mó á mekáá mé Dyōb. ²⁴ Bēnkě nê káñne ábe mendε ne álóned mbéndé e Sāngú echē ehóbé bán mod ábe bé élāā bēbε káa mbəngé ésad ébε.

²⁵ A Jerusalem wē, mod ambé bán Simionε. Ane mod anwōñ abé áde atāngéné á'sō é' Dyōb, ákongé-'ε mbéndé é Dyōb. Edəədəñ éche Esáá émbē ne mó. Asiné'aá pónde echē Dyōb désongé alongé á bad bé Israel. ²⁶ Edəədəñ éche Esáá émmād-te mó álúmed nēn aá, éewáá ésebán anyiné Ane awě Sāngwéé Áwógté. ²⁷ Edəədəñ éche Esáá émbēl Simionε ankě á Ndáb-e-Dyōb. Dōó Maria ne Joseb bépééné awab mwān Yesue áhed, ngáne mbéndé éhédé'aá. ²⁸ Simionε ankobén bó mwān, abwáá mó, bonj ákēmtē Dyōb nēn aá,

²⁹ "A-Sāngú, ngáne élónté ádōñ akag, téd-tō mε, ríkag ne nsan.

³⁰⁻³¹ Ayāle mīd nímēm rínyiné awōñ mod a e'soosonj awe ébōñséné wεé moosyáál anyín.

³² Abē e'nyínen bé ekíde ábe bébēl bad ábe béesē bad bé Israel ábíi wε, ápeén-ne edúbé wée ábōη bad bé Israel.”

³³ Joseβε ne Maria bémbē menyáké áwóg mam níme béhóbé t̄ηgene awab mwān.

³⁴ Héε Simione ánámte bó, boη álāngē Maria aá, “Nōné’, anén mwān awē nyényíneé nén, Dyōb dōo álómé mó. Abēl bad behóg békud ebébtéd, ábíníí-ε békūd e’soósorj á alonj á Israel. Abē nēηgáne e’chemléd é’ Dyōb, boη ekud é bad étíi mó ámín, bétāηgān mó. ³⁵ A pónde eched mod téé níme mbeltéd mēn mébidēd níme mewēmtēn áwed. Héε ndutul ésongé wε á nlém née nkwáté.”

³⁶⁻³⁷ Nkal é’dáádāη a mmwáád nhóg abédé, d̄in démbē mó bán Anaa, mwān awe Panuεε awē abíde á túmbé e Aσεε. Anaa anchūn bwāmbwam. Bó nchóm bēndyεε mwē saámbe á e’wōngé, boη ályāgē mó akúd káāη ne á móom mé mwé waam ne mwē r̄niin. Eésyāηge’aá á Ndáb-e-Dyōb. Akánné’aá nkuu ne mūte, ádidé-ε yāl nzaa á mekáne-tē. ³⁸ Ade Maria bó Joseb bépééné Yesue á Ndáb-e-Dyōb pεεnén, Anaa ambé áhed. Héε ábóótédé Dyōb akēn, ákanlé-ε bad nkalanj t̄ηgene ane mwān. Abē bad bébédéε bad ábe bésíné’aá pónde eche Dyōb déwōbée dyad á Jerusalem. Anláá bó nyaa e mod echē ane mwān ábēē.

Joseβε bó Maria bétimné mwān ámbid á Nazaret

³⁹ Ade Maria bó Joseb bémádné mam mésyāāl ngáne mbéndé e Sāηgú éhédé’aá, bēntīm áwāb dyad á Nazaret á alonj á Galilia. ⁴⁰ Ene pónde mwān mó-ε ákwogé’, áwūē’ áte, debyéé ákwogé mó, nsimé ní Dyōb mó-ε r̄hídē mó.

Yesue akii á Ndáb-e-Dyōb

⁴¹ Bōob-pōo, émbē bán, mwē téé Yesue sáá bó nyanj békágé’aá á Jerusalem áyāle Ngande e Nnyíme-ámín. ⁴² Ade Yesue ápédé dyōm á mwé ne níbe, bóbōo bēnkē á ngande ngáne émmēténne abé. ⁴³ Ngande emaa’aá boη nyaá bó sāη bésūē’ á dyad. Yesue anlyāg ámbid á Jerusalem ésebán bēbíi. ⁴⁴ Mewēmtēn mémbē bó nén bán, adé á echonj éche ésúé’aá. Boη áde békékeé bootya mbwεmbwε káāη ne ngukél, dōo bēbóótédé mó áhed, bésēdtē mó wée bad bé túmbé ne bad ábe bóbōo bébyééné. ⁴⁵ Anyín áde béenyíneé mó, bēntīm ámbid á Jerusalem áhed mó áwed.

⁴⁶ Alōntēn e’pun é’láán dōo bétimé mó adibed á Ndáb-e-Dyōb. Andyεé áfintē e bemeléede, áwōglān bó, ásedtē-ε bó mam. ⁴⁷ Mod téé awē anwóg mam níme Yesue áhóbé’aá, ambé menyáké áyāle nsōηtēn níme ánwōngē ne nyaa echē ákwéntánnáá bó. ⁴⁸ Ade nyaá bó sāη bényíneé mó, yāl enkóm bó áte. Dōo nyaá ásedtēé mó aá, “A-mwān, chán-nō ébélé sé nén? Sé sōη sēkómé wε áhed, sétagé-ε áte.” ⁴⁹ Boη Yesue ankwentēn bó aá, “Cheé ékás boη nyéhédé me? Nyénkēmbíí’ε bán, ntāηgéné abé á ndáb echē echem Sāη-ε?” ⁵⁰ Bēnkēnhēnlé dyam áde áhóbé asōηtēn.

⁵¹ Ámbid e nē, dōo Yesue áhídé nyaá bó sāη, boη bóbōo bésūē’ á Nazaret. Enkēnwúénné bó nló áte. Nyaa-ε ankoó nímén mekan mésyāāl á nlém-tē. ⁵² Ngáne Yesue ákwogé’aá, debyéé dōmpē ákwogé’aá mó. Nsimé ní Dyōb ne ní baányonj r̄hídē mó.

3

Jōne, Ndusene aboηsan nzii (Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Jōn 1.19-28)

¹⁻² A pónde echē nkamlēne Tiberiose, ákébēē Kaisεε a Roma áyāle dyōm á mwē ne r̄táan, Dyōb dénlōm Jōne mwān awe Sakaria ne nlébtéd á ehyanje wée ábédé. Ene pónde-ε dōo Pontus Payledε mó-ε ábédé Nkamlēne á Judeya, Herōde ákamlán alonj á Galilia, mwānyan Filibe-ε ákamlán alonj á Ituria ne alonj á Trakoniti. Boη Lisania mó-ε akamlánnáá alonj á Abilēne. Mmē mesú mēn-naá Anase bó Kaifase bēbédé beprise bēmbáámbáa. ³ Jōne abwágé’aá mebwóg mésyāāl níme mélāηnéde edíb é Jodan. Akag

ákalé eyale é Dyöb nén aá, “Nyétede abel dé mbéb, nyékud edusen âbel bon Dyöb álagsen nyé mbéb.” ⁴ Nén dénlōnēd chōm-ée étēnlédé á kálag echē nkal é’dāédān Yesayaa bán, “Ehāngé ébídé á ehýānge bán, nyébonṣen epe éche Sāngwéé. Nyétii echē nzii.

⁵ Nyélōned nhog té.

Nyésuded mbōod ne ekone té.

Nyétii mebwóg míme méhyómé.

Nyétaled mebwóg míme médé pwāgléd pwāgled.

⁶ Abel bon moonyon asyāal ányín ngáne Dyöb ásoo’ é alongé á bad.”

⁷ Ndun e mod empě wée Jōne béhedé bán, ádusen bó. Mó-’ é ásédte bó aáken, “Píi é nyö chén! Nzéé múmó alángé nyé aá nkáásé ní Dyöb rihúe’ bon aléb-pe nyé aá nyékúme abāngé? ⁸ Nyéchyáa e’pum ábe é’lūmte bán nyétedte abel dé mbéb, tómaa áhób áwen nlém-té bán, ‘nyéde bán ábe Abrahamē, nyéekudte nkógsen ní Dyöb.’ Bon rílaa nyé nén meé, Dyöb áhele ábenléd mímén meláá átīmēd mó bán ábe Abrahamē. ⁹ Bōob-pōó, ehón émáá anaa á nkan ní mel. Né-ōó, bwel ké é’héé ábe béēchyāā’ e’pum é’ bwām, békwel bó, bébwém-me bó á muú-te.” ¹⁰ Hē dōó, bad bésedteé mó bánken, “Chán-nō sébenlé bōob?” ¹¹ Jōne antimtén bó aá, “Mod awē awóó mbóté ébe, ábe póg wée ane awē eewóo chōmchōm. Ane awē mó-’ é awóó ndyééd, ákabe bad ábe béewóo.” ¹² Belad bé tááse ábe bōmpē bēnhyē edusen akud bēnsédéd mó bán, “A-meléed, cheé sébenlé?” ¹³ Antimtén bó aá, “Nyéēsanté tááse tómaa ngáne bétíídé.” ¹⁴ Nguse é sánze chó-’ é ēnsédéd mó bánken, “Chán-náa sé, sébel chán?” Jōne ankwentén aá, “Nyéēkobné bad mōné. Nyéebáné-’ é bad mekan áyāl ngēn, bon nyébē menyīnge ne chōm-ée nyékudéé nēe nsábe.”

¹⁵ Bōob-pōó, bad ábe bébédé áhed, mímab mewēmtēn mēmbootéd acháge ne e’lyág bé nlém, békōglád á nlém-té nzé édé bán Jōne mó adé Ane-awē-Béwōgté. ¹⁶ Héē Jōne átímtanné bó moosyāal aá, “Ndusan nyé bōob ne mendíb, bon mod ahúe’ awē atómé me. Meékwognedéé áhune ké míme nkōod mé metámbé. Adusén nyé ne Edāédān éche Esáá, ádusén-ne nyé ne muú. ¹⁷ Awánlé échē epeben á ekáá, ábel nén, ápeb míme menyán ámín. Nzé amadé, áläd mbum é bwām áte, ákōō chó. Bon áläd e’pōó, ahyáád bó á ebonde é muú éche éēdīmē’.”

¹⁸ Né-ōó Jōne alébé’áá bad ne ekud é póle émpēe, ákanlé-’ é bó nkalan ní bwām. ¹⁹ Jōne anhób káōhne wée nkamlenē Herōde aá, abelé mbéb ngáne áwóó Herodyase, mwaád awē mwānyān, nchoo ne e’bébtéd bé mekan bémpēe ábe ámbenlé. ²⁰ Abád-te áyāle míme mbéb rísyāal Herōde anhé Jōne á mbwāg.

Bédúséné Yesue

(Mat 3.13-17; Mak 1.9-11)

²¹ Bōob-pōó, áde Jōne ámáá ekud é bad adusen, Yesue mó ámpē ampě aá ádusen mó. Ade ámáá mó adusen, ábwōg-ábwōg ankáné. Ade ákānnéé nē dōó ngob e dyöb énédnédé. ²² Hé-’ aá Edāédān éche Esáá ébídé ngáne élāā, bon ésudé mó á nló mín. Ehób chómpē émbíd ádyöb nén, “Edii awem mwān a nlém awē rídáá bwāmbwam. Ndé menyīnge ne wē.”

Abum á ndáb áde Yesue

(Mat 1.1-17)

²³ Yesue ambé dyan móom mé mwě meláán bon ábootád míme nsón. Bad bényíné’áá mó nēe mwān awē Josebe. Josebe ambé mwān awe Eliē. Eliē ambé ²⁴ mwān awe Matate. Matate ambé mwān awe Leviē. Leviē abédé mwān awe Melekyē. Melekyē ambé mwān awe Jannē. Jannē ambé mwān awe Josebe. ²⁵ Josebe abédé mwān awe Matatya. Matatya ambé mwān awe Amōse. Amōse abédé mwān awe Nahumē. Nahumē ambé mwān awe Esilyē. Esilyē ambé mwān awe Nagaya. ²⁶ Nagaya abédé mwān awe Maate. Maate ambé mwān awe Matatya. Matatya ambé mwān awe Simēne. Simēne ambé mwān awe Joseke.

Joseke ambé mwän awe Jodaa. ²⁷ Jodaa abédé mwän awe Joananε. Joananε ambé mwän awe Resa. Resa ambé mwän awe Serubabele. Serubabele ambé mwän awe Salatyε. Salatyε ambé mwän awe Nerie. ²⁸ Nerie ambé mwän awe Melki. Melki ambé mwän awe Adie. Adie ambé mwän awe Kosame. Kosame ambé mwän awe Elamadame. Elamadame ambé mwän awe Ere. ²⁹ Ere ambé mwän awe Josua. Josua ambé mwän awe Elesaa. Elesaa ambé mwän awe Jorime. Jorime ambé mwän awe Matate. Matate ambé mwän awe Leviε. ³⁰ Leviε ambé mwän awe Simione. Simione ambé mwän awe Judaa. Judaa ambé mwän awe Josebe. Josebe ambé mwän awe Joname. Joname ambé mwän awe Elyakime. ³¹ Elyakime ambé mwän awe Meleya. Meleya ambé mwän awe Mena. Mena ambé mwän awe Matate. Matate ambé mwän awe Natanε. Natanε ambé mwän awe Dabide. Dabide ³² mwän awe Jese. Jese mwän awe Obede. Obede ambé mwän awe Boase. Boase ambé mwän awe Salmonε. Salmone ambé mwän awe Nasonε. Nasonε ³³ ambé mwän awe Aminadabe. Aminadabe ambé mwän awe Ademinε. Ademinε ambé mwän awe Arenie. Arenie ambé mwän awe Heseone. Heseone ambé mwän awe Perese. Perese ambé mwän awe Judaa. ³⁴ Judaa ambé mwän awe Jakobe. Jakobe ambé mwän awe Aisige. Aisige ambé mwän awe Abrahame. Abrahame ambé mwän awe Tera. Tera ambé mwän awe Nah. Nah ³⁵ ambé mwän awe Seruge. Seruge ambé mwän awe Rewee. Rewee ambé mwän awe Pelege. Pelege ambé mwän awe Ebee. Ebee ambé mwän awe Sela. Sela ³⁶ ambé mwän awe Kananε. Kananε ambé mwän awe Apasade. Apasade ambé mwän awe Semε. Semε ambé mwän awe Noa. Noa ambé mwän awe Lamεke. ³⁷ Lamεke ambé mwän awe Metusela. Metusela ambé mwän awe Henoke. Henoke ambé mwän awe Jaredε. Jaredε ambé mwän awe Mehalεle. Mehalεle ambé mwän awe Kenanε. Kenanε ³⁸ ambé mwän awe Enose. Enose ambé mwän awe Seta. Seta abédé mwän awe Adamε. Adamε-ε abédé mwän a Dyöb.

4

Satanε akəgé Yesue

(Mat 4.1-11; Mak 1.12-13)

¹ Bəəb-pəə, áde Yesue abidé á edib é Jodan, anlón ne Edəədəŋ éche Esáá. Entimén mó á ehyánge. ² Andyεé áwed móom mé e'pun méniin, Devəle ákəgé mó. Mmé mesú mésyāāl enkəndyáá chōmchōm. Ambid e né-əə nzaa ewagáá mó. ³ Dəə Devəle álāŋgeé mó aá, “Nzé wε-εé edé Mwän a Dyöb, kamlén ádén aláá wεé, átim ewele.” ⁴ Yesue antimtén mó aá, “Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, ‘Saké ndyééd chəmpən edide moonyon á alongé.’ ”

⁵ Héε Devəle ákééné mó á ekone mín, álūmtē mó melon mé nkōŋsé mésyāāl áyāle mwā esōŋ é pōndé. ⁶ Dəə álāŋgeé mó aá, “Nəné’, bəbágé me nkamlen ámín e ábén bwēm é’syāāl. Nwóó-’ε kunze ábe mod ké ahéé awe rídáá abε. Měbě wε mó. ⁷ Né-əə nzé ebagé me edúbé, né wée ewóó ábén bwēm é’syāāl.” ⁸ Yesue antimtén mó aá “Eténlédé nén bán, ‘Ebwógke’ Sāŋgwéé ádon Dyöb meböbón, ébage-’ε mó edúbé. Mwənpən-naá étəŋgéné abele.’ ”

⁹ Héε Satanε ákééné Yesue á Jerusalem. Atyēēmān mó á nzonge e Ndáb-e-Dyöb mín, bon álāŋgē mó aá, “Nzé wε-εé edé mwän a Dyöb, éheb á bwele-mín hén, éhún á ndəəb.

¹⁰ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

‘Dyöb dékamlén éche ángel ásáb wε,’

¹¹ ‘épēm-me wε ámín, ábel nén weébōmē ekuu á aláá.’ ”

¹² Yesue-’ε antimtén mó aá, “Kálag e Dyöb ehóbe nén aá, ‘Weékāgē Sāŋgwéé, ádon Dyöb áte.’ ”

¹³ Devəle amaá-’aá mó akəg áte menzii mésyāāl, bon áhidte’, áhāg mó mwā etál.

Yesue aboótédé nsón á Galilia

(Mat 4.12-17; Mak 1.14-15)

¹⁴ Yesue antīm ámbid á Galilia. Edəədəŋ éche Esáá émbē ne mó, dīn dó-’ε ákanlád mó mbwóg áte ésyāāl. ¹⁵ Ayógté’áá bad áwab ndáb é mekáne, moosyāāl ákēmtē mó.

*Bad bé Nazarēt béekobéé Yesue
(Mat 13.53-58; Mak 6.1-6)*

¹⁶ Ade ápédé á Nazarēt wée ákwógé, ansól á ndáb e mekáne á Mbwe-mé-nkóme-áte, ngáne ámménténné abel. Dóo átyéémé ámín, álán eped. ¹⁷ Bémbě mó nhíbe ní kálag é metelag míme nkal é'daádəŋ Yesayaa. Anhuné chó áte, ákūnē eped éche éhóbe nén bán, ¹⁸ “Edaádəŋ éche Sáŋgwéé édé ne me,

áyāle Dyōb ápwédé me aá, mbel eháŋgé é nkaləŋ ní bwām wée betóótōkē bé bad.

Alómné me eháŋgé aá, bad ábe bédé á mehaŋgé, béhide á mehaŋgé,

aá, bad ábe békwwédé ndím, bényīnēn

aá, bad ábē békude metuné á mekáá mé baáb, nhúd bó á metuné-te

¹⁹ aá mbel-le eháŋgé nén meé póndé epedé echē Dyōb álúmtéé bad ngəl.”

²⁰ Amaá-aá alán, ádíb kálag áte, ábag chó ámbíd wée mod awě anone ndáb e mekáne. Ankě ádyēē ásē, mīd mésyāēl ménoné mó. ²¹ Dóo álāŋgéé bó aá, “Echén eped éche nyéwógé, éloné epun é'chii.”

²² Moosyāēl ankéméd mó, menyáké mékób bó áyāle kase e póle echē ebídáá mó á nsəl, bésēdté' bánken, “Kíné saá mwān awě Josebe mó nén-ε?” ²³ Yesue ambád bó aláa aá, “Mbíí meé, nyēēkalé me ngan bán, ‘A mod a bwel, choód yəl.’ Nyēēlāā-ε me bán, mekan míme nyéwógé bán mbelé á dyad á Kapenahum bán, mbel-láa mó áwēm dyad-tē hén.”

²⁴ “Nlāa nyé nén meé, nkal é'daádəŋ eewóó'é edúbé áwē dyad. ²⁵ Nyébii-óó nén bán, á póndé eche Elaijaa, mbúú eechódéé áyāle mwě nílāán ne eped. Nē dēmbēl sáŋkalaa a nzaa ambé alon áte ásyāēl. Bekúd híin bémbē á mbwóg e Israel hén ene póndé. ²⁶ Bon Dyōb dénkēnlómmé Elaijaa áwāb. Anlóm mó dāsō á alon á Sidon á dyad á Sarefa wée nkúd a mmwaád ampée. ²⁷ A póndé echē nkal é'daádəŋ Elisha ámpē ndun e mod e meləŋ embé á Israel. Bon Elisha enkēnsáádté mod a meləŋ ké nhóg awě ámbíd á alon á Israel. Namanē, mod awě ámbíd á alon á Siria móo ánsāádtē.”

²⁸ Ade bad ábe bémbē á ndáb e mekáne béwógé-ε nē, ekaŋ énkōb bó áte. ²⁹ Héε bépádté ásē, béhé mó abum ámín, békēēn mó á asóg á dyad. Ngáne bēnlōŋgē á ekone mīn, bēntimén mó á mbám mé ekone ábel bétined mó á ekone sé. ³⁰ Bon ansam bó áfíntē, ákē-ε mó.

*Mod awě edaádəŋ é mbéb émbēē áte
(Mak 1.21-28)*

³¹ Yesue ansyógé á dyad á Kapenahum á mbwóg e Galilia, ábootéd ayáged á mbwe-mé-nkóme-áte. ³² Nyaa eche áyágté'áá enkóméd bad yəl áte bwāmbwam áyāle ábē e'yale bémbē ngíne. ³³ A ndáb e mekáne wée áyágté'áá, mod ambé awě edaádəŋ é mbéb ékámlánnáá. Héε ábóótédé abón aá, ³⁴ “Bób! A-Yesu, mod a Nazarēt, cheé syánē déwóŋné? Ehyedé sé awúu-yε? Mbíí we bwām. Edíí mod awě Dyōb álómé, awě asáá.” ³⁵ Dóo Yesue ákánné échē edaádəŋ é mbéb áte aá, “Lám, bíd ane mod áte!” Héε ébómé ane mod ásē áfíntē bad, bon ébíde mó á yəl, ésebán élógné mó.

³⁶ Menyáké ménkōb moosyāēl, bésēdtē nhóg ne aníní bánken, “Nyaa e nhóbtéd ehéé nén-ē? Chán mod ákámlánné e'daádəŋ bé mbéb ne kúmbe esyāēl, é'wōgnē-ε mó?” ³⁷ Dín dēnkě mó mbwóg áte esyāēl áyāle mekan míme ábélé'áá.

*Yesue achōŋtē ekud é bad
(Mat 8.14-17; Mak 1.29-34)*

³⁸ Ade Yesue áhídté á ndáb e mekáne, ankě á ndáb wée Simone. Antán nēε Simone mwaád nyaá ákonléé, ahéb ámbáá dēnsog mó. Bēnchāŋ Yesue bán, ádid mó bwām. ³⁹ Dóo Yesue ásídté mó á nkəg, awúlén ásē, aláá ahéb áded aá, áte de mó. Abwōg-ábwōg ahéb dēmmaá mó á yəl, ásyāēl ásē, ákōb-pe bó nken.

⁴⁰ Bōb-pōó, áde enyēn ébóótédé asud, bad bésyāēl ábe bēnwōŋ bad bé nkole ábe békónlé'áá nkole nyaa ne nyaa bēmpēēn bó áwē. Ambán nhóg téé ekáá ámín, ádidé bó bwām. ⁴¹ E'daádəŋ bé mbéb bōmpē é'bídē ekud é bad á yəl, é'bōnē' bán, “Edíí mwān a

Dyöb!” Ankáné bó áte, eémwage’áá-’ε áá behôb akan, áyāle bémbii bán, adii Ane awě Dyöb Awógté.

*Yesue akalé nkalanj mí bwám
á ndáb é mekáne é bad bé Israél
(Mak 1.35-39)*

⁴² Mbwembwe pírib, Yesue ansyáá á dyad-tê, ákē á ahángé á hõm. Bad bêmbootéd mó ahed. Ade bédíbté mó, bénkênháá mó etál áke hõm. ⁴³ Dóó álângeé bó áá, “Ntángeé áke á myad mémpēe, ábel nén nílaa bómpē nkalanj mí bwám tângene nkamlen ní Dyöb. Mmén nkalanj móó níkáá bonj Dyöb álõmē me.” ⁴⁴ Né-óó akalé’áá nkalanj mí bwám á ndáb é mekáne é mbwóg é Judeya.

5

*Yesue apwédé bembapεε
(Mat 4.18-22; Mak 1.16-20)*

¹ Mbwε nhóg Yesue antyéém á nkin mé edib é Genesaret. Bad bēnləjnéd mó áwóg eyale é Dyöb. ² Héε ányíné bétánge myöle mébe á nkin. Bekób-bé-súu bénkēmbáá áwēd-te. Běwópé’áá échab mbínzé. ³ Dóó ásólé á bõle ábe Simone, aláá mó áá, ásyəjned mó á nkin. Adyé-’áá á bõle-tê, bonj ábootéd bad ayáged.

⁴ Ade ámadé nê, anláá Simone áá, “Kéén bõle wée ndib édíí, bonj nyébwēm mbínzé.” ⁵ Simone antimtén mó áá, “A-Sán, sékébwēm mbínzé nkuu nísyāāl, séékōbēē chõmchõm! Bonj mēbēl ngáne éhóbé.”

⁶ Dóó bébwémé mbínzé. Bénkōb ndun e súu kááj mbínzé éhape’. ⁷ Bēnlēbē baáb ábe bēbédé á bõle ábíníí bán béhye bēwõjgen bó. Ade baáb bēpédé, myöle mésyāāl mébe ménlõn ne súu kááj mébootéd asú ásē. ⁸ Ade Simone Petro ányíné nê, ankwε Yesue á mekuu, áhōbē áá, “A Sánjú, sôn! Syáá wée nídíí áyāle ndii mbelé-mbēb.”

⁹ Simone anhób nê áyāle émbē bóobe baáb menyáké bwāmbwam ányín ndun e súu eche békóbé. ¹⁰ Menyáké ménkōb káájne Jemse bó Jon, bán ábe Zebedie, ábe bémbē á echoj é akób á súu. Héε Yesue álângeé Simone áá, “Weebáá’. Bootya chii nyéētēdē bad nlém á abum áhíd me.” ¹¹ Ade bépééné nímad myöle á nkin, bēntédé chõm ésyāāl áhed, bébootéd-te Yesue ahíd.

*Yesue achõjté mod awě meləj mékóbé
(Mat 8.1-4; Mak 1.40-45)*

¹² Mbwε nhóg Yesue abédé dyad ahóg. Mod awě meləj mékóbé yāl esyāál ampě áwē. Anyín áde ányíné Yesue, ankwε mó á mekuu, áchāá mó áá, “A-Sán, nzé edáá ehēle ébēl me nsán.” ¹³ Dóó Yesue ábídté ekáá, ábānē mó á yāl bonj álāngē mó áá, “Ndáá, sánj!” Abwōg-ábwōg nímmē meləj mēmmaá ane mod á yāl. ¹⁴ Yesue anláá mó áá, eelāngé modmod, aláá-’ε mó áá, “Käg élúmed yāl wée prise, ásimen wε. Ebag-ke mende ngáne mbéndé e Mosεε éhedéé álúmed bad wéé mósāā.”

¹⁵ Ké nēngáne Yesue ánkāngē mó áá eelāngé mod, dīn dēmbē ákag mó mbwóg áte esyāál áyāle nímmē mbeltéd. Nê dēmbēl ndun e mod éladné mó á nkəg, áwóg chõm éche áhóbéé, ne ábel ádid bó bwám. ¹⁶ Bonj nzé póndé empě mó, ayōgké’áá atim á ahángé, ákáne.

*Yesue achõjté mod awě awédé epεd
(Mat 9.1-8; Mak 2.1-12)*

¹⁷ Mbwε nhóg ámpē Yesue ayágté’áá bad. Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bémbē áhed. Bémbid dyad ne dyad téé á mbwóg é Galilia ne Judeya, káájne á Jerusalem. Ngum e Dyöb empií mó, ádid bad bé nkole bwám. ¹⁸ Dó-’áá bad behóg bépεεné mod á mekále mín awě awédé epεd. Béhédé’áá nzii echē bésōnléé mó á ndáb-te, ánaad mó á’sō-te wée Yesue. ¹⁹ Bénkēnkudté etál áyāle ndun e mod enlón áhed. Dóó bēchágké á ndáb mín. Dóó bēnédté nnəj, bésudéd ane mod bóobe mekále á etále-tê á’sō-te wée Yesue. ²⁰ Ade

Yesue ányíné adúbe ádè ábe bad béwóó áte anláá ane mod awě awédé eped aá, “Amúē, nlagséné we mbéb.”

²¹ Dóo bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bébóótédé anyoo áte bánken, “Ebál é mod éhéé ésyáa Dyõb nén? Nzéé ahele se álagsén mbéb ésebán Dyõb dēmpen?” ²² Yesue anchem bó mewēmtēn áte. Héé ásedtēé bó aáken, “Cheé ékáá bon nyéwōō’ enén ndín e mewēmtēn? ²³ Ahéé adé dyam ásad, áhób wēé, ‘Nlagséné we mbéb,’ káa áhób wēé, ‘Syáá ásē, ébooted aké?’ ²⁴ Bon mēlūmēd nyé mēé, Mwān-a-Moonyon awóó kunze álagsen mbéb á nkõnsé.” Héé álāngēé ane mod awě awédé eped aá, “Nlānge we nén mēé, syáá ásē, étéd mímōn mekále, ésúé’ á ndáb.”

²⁵ Abwōg-ábwōg ane mod anhidé ásē áfíntē e bad, atéd mímē mekále, ásūē-’ε mó á ndáb, ákag ákēmtē Dyõb. ²⁶ Menyáké ménkōb moosyāal awě ambé áhed. Héé bébóótédé Dyõb akēn ne mbwōg áte bán, “Sényíné akan dé menyáké chii nén.”

*Yesue achénlé Leviē
(Mat 9.9-13; Mak 2.13-17)*

²⁷ Ambīd e nē Yesue ansyāá áhed. Ade ákagké nē, annyín nsaad-a-tááse nhóg bán Leviē. Leviē andyēé ásē á ndáb echē ákóbáá tááse áte. Héé Yesue álāngēé mó nén aá, “Hídé me.”

²⁸ Dóo Leviē átyéémé ámín, áchēnē chōm ésyāal áhīdē-’ε mó.

²⁹ Bōb-pōó, Leviē anchāg sánkalaa a ngande áwe ndáb á dín áde Yesue. Besaad bé tááse híin ne bad bēmpēe bēmbē áhed. ³⁰ Héé Befarisia ne ábāb bemeléede bé mbéndé bényonngēé áte wēé Yesue ábē bembapēe, bēsēdtē bó bánken, “Cheé ékáá bon nyáābe besaad bé tááse ne bebel bé mbéb bēmpēe nyédyāg ndyééd, nyé mwāg-ke mīm hōm ahóg?” ³¹ Yesue antimtén bó ne ngan aá, “Bad ábe bédyēé bwām béetógnēné mod-a-bwel. Bad ábe bēkonle’ bóo bétógnéné mod a bwel. ³² Nyébīi nén bán, meépedēé áchéle bad ábe békóbnédé á’sō é’ Dyõb, bon mpedé áchéle bebel bé mbéb mēé bēsóg mbéb abel.”

*Nsedtéd tāngene
adid á yāl nzaa á mekáne-tē
(Mat 9.14-17; Mak 2.18-22)*

³³ Befarisia bēmbād ahób bán, “Bembapēe ábe Jōne béménténé yāl nzaa adid á mekáne-tē. Melemlem né-’aá Befarisia ábāb bembapēe bómpē bēbeléé. Cheé ékáá bon ábōn bédyāg ndyééd, bēmwāg-ke mīm?” ³⁴ Yesue ankwentén bó ne ngan aá, “Chán bad ábe bélébpē á ngande e e’wōngé béhele bēdidé yāl nzaa á mekáne-tē áde mod awě akude sómbé ádii adé ne bó? ³⁵ Bon epun épě éche békobénné bó mod awě akude sómbé. Echē epun dóo bēdidtē yāl nzaa á mekáne-tē.”

³⁶ Yesue anláá bó ngan aá, nzé mod ahóbe aá, mónabpe’ mbóté, eeséléé eped é abad áyāle mbóté ekóólé bon ánabnáád mbóté e nchun. Nzé abelé nē, né asalé mbóté ekóólé. Ké eped ékōólē-’ε éetāngánné ne mbóté e nchun. ³⁷ Melemlem nēngáne mod éētēdēē mīm mékōólē se ahé mó á nchun mé ntyág, se ápen. Ayāle nzé abelé nē, né mīm méhōd káōn ntyág rýéd, mīm mémād asyōge, ntyág-ke ámpē mbéb. ³⁸ Bétāngéné béhé mīm mékōólē á apom dékōólē. ³⁹ Bad ábe bó-’ε bēmwāg mīm, béemaá’ε mīm mé nchun amwé se béhéde mékōólē. Bēbele béhób bán, “Saá mé nchun móo mébóó-ye?”

6

*Nsedtéd tāngene abel dé nsón
á mbwe-mé-nkóme-áte
(Mat 12.1-8; Mak 2.23-28)*

¹ Mbwe nhóg Yesue ne ábē bembapēe bétómé’áá á nzag e ngun-tē. Nén démbē á mbwe-mé-nkóme-áte. Abē bembapēe bēmbootéd e’sóg é’ ngun apád, bēpāgke’, bédyāg. ² Nguse é Befarisia bényíné-’aá nē, bon bēsēdtē bó bánken, “Cheé ékáá bon nyébelé akan áde mbéndé éebagēé kunze ábel á mbwe-mé-nkóme-áte?” ³ Héé Yesue mó-’ε ásedtēé bó aáken,

“Nédē nyéeláá’ é á kálag e Dyöb dyam áde kâŋ Dabide âmbenlé áde nzaa ékóbé mó ne ábē bad-ε? ⁴ Ansól á Ndáb-e-Dyöb mó ne bad ábe bēnwōón mó, atéd e’wεle ábe é’bédé nde e Dyöb, adyé. Boŋ echεd mbéndé eébageé mod ké nhóg kunze ádyē ábē e’wεle étōmεé prisε. Mwēn andyé, ábē-’ε káŋne bad ábe bēnwōón mó donge.” ⁵ Yesuε ambádé bó áte aá, “Mwän-a-Moonyon awóó nkamlen káŋne ámīn e mbwε-mé-nkóme-áte.”

Yesuε achōŋté mod awě ekáá éwédé
(Mat 12.9-14; Mak 3.1-6)

⁶ Epun émpēe Yesuε ankě á ndáb e mekáne. Ambootéd bad ayáged. Nén ámpē démbē á mbwε-mé-nkóme-áte. Mod nhóg-ke ambé áhed awě ekáá émbáá éwédé. ⁷ Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bēnóné’áá mó chodchod, ányín nzé áđíd ane mod bwám á mbwε-mé-nkóme-áte, ábel nén békóben mó awusé. ⁸ Yesuε mó-’ε anchēm bó mewēmtēn áte. Héε Yesuε álāŋgεé ane mod aá, “Hyě étyéem átínté hén.” Ane mod anwógén mó. ⁹ Dóo Yesuε ásedtεé bad aá, “Nyéláa me ké édé mbéndé ábel mboŋ á mbwε-mé-nkóme-áte, káa ábel mbéb. Edé mbéndé áson alongé á mod, káa áwúu mó?” ¹⁰ Ahóbe nê, anone-’ε bad á mesó. Dóo álāŋgεé ane mod aá, “Sálé ekáá áte.” Asále áde ane mod ásánlé ekáá áte, ekáá éndyεé mó bwám ámpē. ¹¹ Nén dénkōbēd Befarisia ne bemeléede bé mbéndé ekan áte, bēhəgkε mó ápid mó mekáá.

Yesuε apwεdé bembapεε bé
nlomag dyóm ne bébe
(Mat 10.1-4; Mak 3.13-19)

¹² Ambíd e pōndé Yesuε ankě á ekone mīn ákáne. Ankáné nkuu nisyāal káŋ ne mbwεmbwε. ¹³ Boŋ áde bīn é’kénlé, anchélé ábē bembapεε, apwεdé dyóm ne bébe áwab tínté, áchəgé bó aá, bembapεε bé nlmag. Ábē bembapεε bé nlmag bēbédéε, ¹⁴ Simōne awe ámbagké đīn aá, Petro, bó mwānyan Andreyā, Simōne, Jakōbe, Jōne, Filibe, Batolomyo, ¹⁵ Matyo, Tōmase, Jemse mwän awě Alfōse, Simōne mod a kán, ¹⁶ Judase, mwän awě Jemse ne Judas Iskariōde awě antīm Yesuε asóm.

Yesuε ayágté, achōŋté-’ε ndun e mod
(Mat 4.23-25)

¹⁷ Dóo bóobe bembapεε bésyógkε á ekone sé, bεpag á hōm áde átánlé. Béntān bembapεε bémpēe híin ne ndun e mod áhed. Ene ndun e mod embíd á mbwóg e Judeya-té esyāal, á Jerusalem, káŋne á myad mé Tirε ne Sidōn á nkin mé edīb é nkwě. ¹⁸ Bēmpě nê áwóg Yesuε eche póle, ne ábel nén ádid bad ábe bēkonle bwám. Adidé’áá bad ábe edəádəŋ bé mbéb é’tágté’áá bómpē bwám. ¹⁹ Mod téé ahεdáá aá mó nsidtén mó ngáne émbēē bán, ngíne ebídé’áá mó á yāl echě edidé’áá bad bwám.

Mekan mé nnam ne mé medim
(Mat 5.1-12)

²⁰ Héε ábóótédé ábē bembapεε akalēn aá,
“Nnam mībē ne nyé betóótōkē bé bad áyāle nyédé ásē e nkamlen ní Dyöb.

²¹ Nnam mībē ne nyé ábe nyédé nzaa bəəb, áyāle Dyöb dékōdēd nyé.
Nnam mībē ne nyé ábe nyélebe bəəb áyāle nyéēwəó.

²² Nnam mībē ne nyé nzé édé bán ngáne nyéhídeé Mwän-a-Moonyon, bad békóó nyé, bēbáa nyé á yāl, bésyāa nyé, béchəge-’ε nyé mīn mé mbéb. ²³ Nyéwóge bwám, nyébwεen ámīn mímé mbwε, áyāle nsábe míme nyékudté ádyōb níchábé ámīn. Melemlem nê dóo besáá bē’ bəóđ bómpē bésyāá’áá bekal bé’dəádəŋ.

²⁴ Boŋ édé ngəl ne nyé ábe nyédé nhōn, áyāle nyémaá echēn nde akud.

²⁵ Edé ngəl ne nyé ábe nyékódé bəəb, áyāle pōndé ēpě echě nyétaké nzaa.
Edé ngəl ne nyé ábe nyéwəə bəəb, áyāle nyéēlēb, nyéchīi-’ε.

²⁶ Edé ngəl ne nyé nzé moosyāal ákēmtē nyé. Nê dóo ábāb besáá békémtáá bekal bé’dəádəŋ bé metóm.

Nyedəŋ bad ábe békóó nyé
(Mat 5.38-48, 7.12a)

²⁷ “Boŋ nlānge nyé ábe nyéwóglan me hén bəob mée, nyedəŋ bad ábe béhede nyé kəkə, nyébenle-’ε bad ábe békóó nyé mboŋ. ²⁸ Nyénamed bad ábe bésyāŋtad nyé, nyékānnadte bad ábe bébele nyé nhel mé mekan. ²⁹ Nzé mod abəmé we abén á akəg, ékunnéd mó ádíńí ámpē. Nzé mod aköbné we nímōŋ nkobe, weebāŋné mó ké echon sôte. ³⁰ Kénzée awě achómé we chōm, beé mó. Mod ké ahée-’ε awě adumné we bwēm, weéhədné mó bó ámbīd. ³¹ Kéchée éche édáá wée bad bébel áwōŋ, ébel chó áwāb.

³² “Nzé nyédəá bad ábe bédáá nyé bēnpən, né mekenag méhée nyékudté ne nê? Káəŋne bebel bé mbéb bōmpē bédəə bad ábe bédáá bó. ³³ Nzé nyébele mboŋ dásō wée bad ábe bébenle nyé mboŋ bēnpən, né nsyāŋ ríhée nyékudté ne nê? Káəŋne bebel bé mbéb bōmpē bébele nē. ³⁴ Nzé édé nēn bán bad ábe nyélyággé nlém bán bōmpē bēbāl nyé bwēm bēnpən bóo nyébáleé bwēm, né nsyáəŋ ríhée nyékudté ne nē. Ké bebel bé mbéb bēbále baáb ngáne bēbíi bán bōmpē bēbāl bó melemlēm. ³⁵ Boŋ nyedəŋ bad ábe béhede nyé kəkə, nyébenle-’ε bó mboŋ. Nyébále-’ε bad bwēm ésebán nyésine dyamdyam ámbīd e nē. Nē débēl Dyōb ábe nyé nsábe níme ríchábé á mīn, nyéchəgnéd-te bán, bán bé Dyōb á Ngum. Nyébii-’ε bán, Dyōb ádé ngəl ne bad ábe béəsāgnān Dyōb, ne ábe bēbēbé nlém. ³⁶ Nyéwōŋ nlém rí ngəl melemlēm ngáne awēn Titée áwóó nlém rí ngəl.

Nyaa echə bad bēbīdtée mbakú
(Mat 7.1-5)

³⁷ “Nyéekáádté bad, boŋ Dyōb dōmpē déekāádtē nyé. Nyéehóbé bad, boŋ Dyōb dōmpē déehəbē nyé. Nyélagsan bad boŋ Dyōb dōmpē álagsan nyé. ³⁸ Nyébage bad, boŋ Dyōb dōmpē ábage nyé. Akab áde nyékudté, békīn dó, bépuméd-te dó ámīn, káəŋ ásyogke, boŋ bépémtéd nyé. Melemlēm mé nhəgtéd níme ébēnlédé móo Dyōb dōmpē débēnlédte.” ³⁹ Yesue ankalé bó ngan aáken, “Mod awě akwedé ndím ahele alyággéd waáb mod a ndím-ε? Bó bad bébe béehúnné ebíi-yε? ⁴⁰ Mwān-a-ayáge eetóméeé mod awě ayágte mó, boŋ kénzée awě amadé ayáge áte, abelé abé ndágke eche awe meléede.

⁴¹ “Cheé ékáá boŋ éwāmsān mwā púuted anyín á dīd á wēn, ésebán ehεle nkəg níme rídé emōŋ á dīd anyín? ⁴² Chán éhεle-se eláá mwānyon wée, ‘Amúē, mwě, ríhūd we mwā púuted á dīd’, áde wéēnyīnēē nkəg níme rídé mmōn á dīd? A-bedog-bad! Sébé éhūd nkəg níme rídé mmōn á dīd, dōo wétōŋ é púuted echə edé mwānyon á dīd anyín, boŋ ehūd-te chó.

A epum dōo béchemée bwel
(Mat 7.16-20, 12.33-35)

⁴³ “Alín á bwel á bwām déebelée-se áchyáá e’pum bé mbéb. Alín á bwel dé mbéb-pe déechyāā’ε e’pum é’ bwām. ⁴⁴ A epum é bwel dōo béchemée alín á bwel. Ebyééné bwām bán, béēpādēē ngun á yəl e mbísaŋ káa besabé á yəl e mewán. ⁴⁵ Mod a bwām abele bwām áyāle é’bīde mó á nlém-tē wée bwām ékōŋnédé. Mod a mbéb-pe abele mbéb áyāle ríbīde mó á nlém-tē wée mbéb nkōŋnédé. Edé nē áyāle, mam níme ríloné mod á nlém-tē, mó-’aá mébīde mó á nsəl.

Belōŋ bé ndáb bébe
(Mat 7.24-27)

⁴⁶ “Chán nyéchəggé me pónde tée bán, ‘A-Sāŋ, A-Sāŋ,’ boŋ nyéēbēlē dyam áde rílangeé nyé? ⁴⁷ Mod tée awě apedé áwem, awě awóge ábēm e’yale, boŋ ábelé-’ε ngáne ríhóbée, méhəgtén nyé nyaa e mod echə ákóó abé. ⁴⁸ Adé nēe nlōŋ-a-ndáb, awě anlímé mekon mé ndáb se ásē, ásūmē ene ndáb eláá mīn. Edīb énlōnē, éból mó á ndáb-te ne ngíne, boŋ énkēnhēnlé chó apāŋ, áyāle ambíi chó alōŋ. ⁴⁹ Boŋ kénzée awě awóge ábēm e’yale boŋ ébele ngáne é’hóbée adíi nēŋgáne mod awě anlōŋ ndáb ésebán asumme chó. Áde edīb

ébólé mó á ndáb-te, ene ndáb enkwě melemlen mé pónidé, epáá-’ε nyaa eche ekamé ahəgten.”

7

Yesue achōjté mbəledε awě mod ambáá a sánze (Mat 8.5-13)

¹ Bad bésyā́l bénwōg nímén mekan míme Yesue áhóbé’áá. Ade ámáá mó ahób, ankě á dyad á Kapenahum. ² A dyad-té wé, mod ambáá a sánze é Roma ambé awě akamlan mbwókél e sánze. Awě mbəledε nhóg awě ándəngé ákónlé’áá kóəŋ áhedé awé. ³ Néε ane mod ambáá a sánze áwógé Yesue dúu, anlóm belyóged bé dyad áá béchēnled mó Yesue, áhyε áhood awě mbəledε. ⁴ Bépédé-’áá wée Yesue, boŋ béchāā mó ne nlém nhóg bán, “Hyě éhébe ane mod. Adii mod awě atəngéné nímonj nhébe akud. ⁵ Adəə ádēd alonj á bad, alónjé-’ε syānē ndáb e mékáne.”

⁶ Yesue anwoón bó. Boŋ áde ákwógé apε á ndáb wée ane mod ambáá a sánze, dóo mod ambáá a sánze ne álómé baáb wée Yesue ámpē áá, béléa mó bán, “A-Sán, weétagté wε yəl, mmēn meékwognedεé ákob wε nken áwēm ndáb. ⁷ Nén ábélé menkēnhēnlé ké apε áwonj e’só. Boŋ ké eyale chóo wénhōbpē, awēm mbəledε ádyéé bwām. ⁸ Mmēn ndii mod awě adé ásē e nkamlen, mmēn-ne nwóó sánze éche níkamlanné. Nlānge póg mεé, ‘Käg’, ékäg-ke nē dēn. Nlānge empée mεé ‘Hyäg’, éhyäg-ke nē dēn. Nzé nlānge awēm mbəledε mεé, ‘Běl échēn’, ábelé-’ε nē dēn.”

⁹ Ade Yesue áwógé nē, yəl enkóm mó áte. Héε ákúnné e’só wée echoŋj é bad éche éhídé’áá mó, álánjé bó áá, “Ne mbále, nlānge nyé mεé, meényīnēē mod á alonj á Israel ké nhóg awě awóó nyaa e adúbe echě anén nken-e-mod áwóó.” ¹⁰ Atim áde bad ábe bēnlōmmē bétímé ámbíd á ndáb, bēntān nēŋgáne ane mbəledε ámáá bwām adyεε.

Yesue apuídté nkúd a mmwaád mwān

¹¹ Eebeméé áte* Yesue ankě á dyad áde béchəgεé bán Nain. Abē bembapεε bēmbē ne mó ne echoŋj é bad. ¹² Ade ápédé benben ne mmwε ní dyad, bad bēmbídēn ndim mí mod míme mémbē mpəm mí mwān míme nyaa. Nyaá abédé nkúd a mmwaád. Ndun e mod echě embíd á dyad-té, embé ne mó. ¹³ Ade Sánjú Yesue ányíné ane mmwaád, ankóbtén mó etyəg. Dóo álāngεé mó áá, “Lénéd awé!” ¹⁴ Ansídé á’só, ásitén mekále míme bēmpēmē ndim mí mod ámín. Bepém bentyéem. Héε áhóbéé áá, “A-kódemod, nlānge wε nén mεé, syəá ásē.” ¹⁵ Dóo ane kódemod echě anwé ésyəŋgé ásē, boŋ ébootáád dyam ahób. Héε Yesue ábágé mó wée nyaa.

¹⁶ Mbwóg ménkōb moosyəál, békēmtē Dyōb bán, “Nkal é’dəədəŋ ambáá abídé áwəd tínté,” béhōbē-’ε bán “Dyōb ápíídé abē bad!”

¹⁷ Mmēn nkalanj təŋgεne Yesue ménwōgnēd mbwóg e Judeya áte esyəál ne melonj míme médé benben.

Jōne, Ndusεε alómé abē bembapεε wée Yesue (Mat 11.2-19)

¹⁸ Bembapεε ábe Jōne bómpē bénwōg nímén mam. Héε békíí mó aláa. ¹⁹ Dóo átédé bébe, álómé bó wée Yesue, áá béseded mó nén bán, “Wε-εé edé ane awě Dyōb áhóbé áá mósłōm-ε, ngé sébē sésine’ mod ampée?”

²⁰ Abē bad bépédé-’áá wée Yesue, bēlāngē mó bán, “Jōne, Ndusεε alómé sé áwōŋ aáken, ‘Wε-εé edé ane awě Dyōb áhóbé áá mósłōm-ε, ngé sébē sésine’ mod ampée?” ”

²¹ Pónidé eche bépédé áhed nē, adidé’áá ekud é bad bwām ábe bétágnáá nkole nyaa ne nyaa, ábe bēnkúd medim ne bad ábe e’dəədəŋ bé mbéb é’bédé áte. Ambəl bad híin ábe bēnkwě ndim bényinne’. ²² Héε átímtanné Jōne abē bembapεε áá, “Nyétime’ ámbíd,

* **7:11** Eebeméé áte: Donje á kálag dé’só éwóó: Néε bīn é’sánjé.

nyéke nyéláa Jone mekan míme nyényinné did ne míme nyéwógé. Nyéláa mó bán, bad ábe bēnkwe ndím bényinne', ábe bésyágté'áá békag bwám, ábe meləŋ ménkōbpē bésáá.† Abe bēnkwe ndóg bēwógne', ábe bēnwē, bēpuude', nkalaŋ ní bwám-me ámpē ríkalté' wée betóótōkē bé bad. ²³ Nnam mbê-'e ne kenzéé awě eéhəŋlene nlém á abum təŋgene me."

Yesue alángé bad nyaa e mod echě Jone áditi

²⁴ Ade mésénze míme Jone mímáá atim ámbid, Yesue ambootéd ndun e mod echě embé áhed akale təŋgene Jone. Ansedéd bó aáken "Póndé echě nyémbiditē áke dé atán Jone á ehyáŋge, cheé nyéwēmtennē bán nyéēnyín? Apab á chyaá áde epub éságtéé-ye? ²⁵ Cheé nyēnkéé anən? Mod awě ahédé kase é mesaŋ-e? Nyébii nén bán, bad ábe bēwáa' kase é mesaŋ, boŋ bétəgné-'e yəl, bēdyee dásō á ndáb é kəŋ. ²⁶ Cheé-ō nyēnkéé anyín? Nkal é'dəádəŋ móo nyēnkéé anyín-e? Nê dēn! Ne mbále, nləŋge nyé meé, nyényíné mod awě atómé nkal é'dəádəŋ. ²⁷ Jone mó adé ane awě bēhóbé'áá áde bétélé e'yale ábe Dyōb áhóbé aá,

'Nóné', nlóme mímēm mésénze míme mésēbē we á'sō, áboŋsen we nzii.'

²⁸ A mbále mod ké nhóg awě abidé á abum dé mmwaád eetóméé Jone. Boŋ ké nê, mod awě adé ndimtən áfintē e bad ábe bédé á nkamlən ní Dyōb, adé etógnén tómaa Jone."

²⁹ (Bad bésyāal ábe bēnwōg chōm éche Yesue áhóbé, kəŋne besaad bé tááse bēnkwentén bán ntii ní Dyōb rítəŋgéné, áyāle bēnkūd edusen éche Jone. ³⁰ Boŋ Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bēnchīm yəl kəŋne ntii ní Dyōb áyāle bēmbāŋ edusen éche Jone akob.)

³¹ Yesue ambád ahób aáken, "Cheé méhəgténné nyonŋel é bad e'chii? Chán bēn békóó abé? ³² Bédii nēŋgáne bēndem ábe bēdyéé á dyad-tē, boŋ bēlēbpē nhóg ne aníní bán, 'Sétóŋgé nyé e'loŋ, boŋ nyéeságéé.

Sékónné nyé nkəŋgé ní kwééd, boŋ ké nê nyéechyē'é awé.'

³³ Ade Jone, Ndusene ápedé, eéyake'áá ndyééd adyé, eemwáge'aa-'e mím. Nyébootéd ahób bán, 'Edəádəŋ é mbéb édé mó áte!' ³⁴ Mwān-a-Moonyon apedé, ádyāg ndyééd, á mwāg-ke mím, nyéhōbē bán, 'Nyénóne mó, adəə ndyééd bwāmbwam. Mmwé mímē ngēn, awonŋe belad bé tááse ne bebel bé mbéb.' ³⁵ Boŋ káŋŋ ne á asóg, mod téé awě abíi dyam abelé ahób aá, nzii e Dyōb etəŋgéné."

Mmwaád awě bēlágséné mbéb

³⁶ Farisia nhóg anlébé Yesue aá ahye ádyē ndyééd áwe ndáb. Ade ápedé áwed, andyéé ásē, ádyé ndyééd. ³⁷ Mmwaád nhóg mó-'e abédé á dyad-tē wē, awě abédé mbelé-mbéb. Awóg áde áwógé bán Yesue ádyāg ndyééd á ndáb e Farisia, ampēén apom á dyōg dé elod é bwám áhed. ³⁸ Anyogén ásē benben ne mekuu míme Yesue, ábootéd achii, ásəbté' mó mekuu ne mésəd. Ampíné mó mekuu ne échē esid é nló, ámwāā mó mekuu álúmed edúbé, anyōnlé-'e mó mekuu ne áde dyōg dé elod é bwám.

³⁹ Anyín áde ane Farisia anyíné nê, anhób áwe nlém-tē aá, "Nzé nkal é'dəádəŋ móo anén mod ánkəŋgé abé, né abágé'áá abíe' nyaa e mmwaád eche anén mmwaád awě akidtan mó ádíi ne abé áde áwóó, né abíi-'e nén aá anén mmwaád adii mbelé-mbéb."

⁴⁰ Héé Yesue áləŋgéé mó nén aá, "A-Simən ndəə we mwā póle aláa." Farisia ne ankwentén aá, "A-meléed, cheé édé? Kəg á'sō, éláa me." ⁴¹ Dóo Yesue áhóbéé aá, "Mod nhóg abédé awě abalé'áá bad ngáb. Ane mod akalé'áá bad bēbe melúm. Akalé'áá nhóg móom mé e'kálé métáan, aníní-'e e'kálé étáan. ⁴² Bó modmod bēnkēnhēnlé atuē. Né-ōó anlagsén bó mod téé áde alúm. Bəəb-pəə, áyāle bó bad bēbe, nzé-módé edúbpe wéé átomtēn mó adəŋ?"

⁴³ Siməne antimtén mó aá, "Ndúbpe meé, ane awě alúm déntōmtēnnē achab ámín." Dóo Yesue áhóbéé aá, "Etəŋgéné."

† 7:22 Asáad á yəl: Nzé meləŋ ménkōb mod bétédé'áá mó nēe mod awě eesáa. Bébéné'áá mó bán eesíté wée bad bédíi.

⁴⁴ Dóo ákunneé wée ane mmwaád, boŋ álāngē Simōne aá, “Enyíne anén mmwaád-ε? Ade nísólé áwōŋ ndáb, wenkēmbaá me mendíb wée n̄wobned mekuu. Boŋ anén mmwaád asánté me mekuu ne n̄mē mēsod, apíné-’ε mós ne éché esid.† ⁴⁵ Wenkēnháá me tâl, boŋ taa mensól hén, eésógéé me mekuu anyole. ⁴⁶ Wenkēnwógédte me dyōg á nló ákob me nken, boŋ awógté me dyōg dé elod é bwâm á mekuu. ⁴⁷ Edaŋge é ngíne éche anén mmwaád álúmté, édé nhəgtén ne alagsen ade ákúdé áyāle ekud é mekan mé mbéb éche ábélé. Mod-te awě béebudéé mbéb alagsen, eébūdēē edaŋge alúmed.” ⁴⁸ Héε Yesue álāngéé mmwaád ne aá, “Ekudé alagsen dé mbéb áyāle mbéb n̄mōŋ n̄syāāl.” ⁴⁹ Bad ábe bóbōo bedyágé’áá ndyééd bēnsédéd yāl bánken, “Ebál é mod éhéé chén éche éwóó kəŋne kunze álagsen mbéb?” ⁵⁰ Yesue anláá mmwaád ne aá, “Adúbe áde éwóó áchōŋté we, kəg ne nsaŋ.”

8

Nguse é bebaád éhíde Yesue

¹ Ambíd e nê Yesue ambootéd ake myad ne myad, mémbáá ne mēsad. Akagé’áá, ákalé’ nkalaŋ ní bwâm mé nkamlen ní Dyōb. Akééné’áá ábē bembapεε dyōm-ne-bébe. ² Bebaád ábe e’daádəŋ bé mbéb bém̄bēē áte ne ábe békónlé’áá nkole mémpēe, boŋ áchōōd bós, bómpē bém̄bē á echoŋ. Abē bebaád bēbédéε, Maria mmwaád a dyad á Matala awě ánhūdte e’daádəŋ bé mbéb saámbé á yāl, ³ Joanaa, mmwaád awe Kusa, mod awě abédé nló áyāle bembəlede ábe Hεrəde, Susanaa ne ekud é bebaád bém̄pēe. Abē bebaád bēbēnládtáá ábab bwēm bēn, bétəgnán Yesue ne ábē bembapεε.

Ngan e mbál-e-bū

(Mat 13.1-9; Mak 4.1-9)

⁴ Ekud é bad émbíd dyad ne dyad téé áhyε dé anyín Yesue. Ade béléádné áte nê bōob, ankalé bós ngan nén aá, ⁵ “Nkwel-é-nzag nhóg ankē mbál asob á nzag-tē. Ade ásobεé mós nê, doŋge dénhūn á nzii-tē, betóm bé nzii bémad mós akəgted ám̄n, menəŋ mósmpē mémad mós as̄m̄ted. ⁶ Doŋge dé mbál dénhūn á eláá m̄n. Mmē ménkōb, boŋ ménhyēlē áde méepedéé akwog, ngáne édíí bán ndōob e eláá m̄n eékoŋgéé mendíb. ⁷ Doŋge ámpē dénhūn wée mekōd médíí. Néε bósōbōo békwoḡē, mekōd ménkəŋ ábē bwēm. ⁸ Mbál mémpēe méntān ndōob e bwâm. Mēnkwoḡ, n̄chyáá-’ε bwāmbwam. Doŋge dé e’sóg dénwālē mbwókel é mbum.” Ade Yesue ámadé nê, ambád áte aá, “Kéznéé awě awóó metúu áwóge’.”

Chōm éche ékáá boŋ Yesue ákalé’ ngan

(Mat 13.10-17; Mak 4.10-12)

⁹ Ambíd e pónde, Yesue ábē bembapεε bēnlāā mós bán, átógned bós ene ngan. ¹⁰ Héε álāngéé bós nén aá, “Dyōb ábágé nyé kunze ábíi kun é nkamlen ní Dyōb. Boŋ bad ábe belyágé ásē, bēwōg chó néε ngan ábel nén, bényíne’, boŋ béecheméé, bēwóge’, boŋ béēsōŋtānnē.

Yesue atógké ngan e nwén-é-mbál

(Mat 13.18-23; Mak 4.13-20)

¹¹ “Bōob-pōó, n̄tógnded nyé ene ngan. Mbál n̄díi Eyale é Dyōb. ¹² Mbál n̄ime ménhūn á nzii-tē n̄lúmté bad ábe bēwóge eyale é Dyōb, boŋ ámbíd e pónde Devəle áhyε ahúd bós chó á nlém-tē, ábel nén bēédūbpē Dyōb se békūd e’soosōŋ. ¹³ Mbál n̄ime n̄húné á meláá-tē n̄lúmté bad ábe, nzé bēwóge Eyale é Dyōb, békobe chó ne menyīŋge, boŋ éché eyale éewēnnádtē bós á nlém-tē. Bédúbpe Dyōb á esōŋ é pónde boŋ á pónde e mekəgsen bédol yāl ámbíd. ¹⁴ Mbál n̄ime n̄húné á mekōd-te, n̄lúmté bad ábe bēwóge Eyale é Dyōb, boŋ

† 7:44 A mbwóg e bad bé Israel, nzé mod akobé’áá mod nken, antəŋgén mós mendíb abe áwobe mekuu, ahé mós tâl, awóged-te mós dyōg á nló.

káəŋ ne á asóg, mpúlé mé nkõŋsé, abud á bwēm awóŋ, ne menyinje mé nkõŋsé ríkán bó nlém áte. Nê ákəə', béehelée kəse é e'pum achyáa. ¹⁵ Mbál míme mót-é méntān kəse e ndəəb, rílúmte bad ábe bəwóge Eyale é Dyöb ne nlém rísyāā, békōō-é chót á nlém-tē. Nê ábele' bəwesən káəŋ béchyáá e'pum.

Nzé béchodé etrukán, béekonjéé chót
(Mat 4.21-25)

¹⁶ “Modmod eémāā' é etrukán achod se ákōō chót á ebwəg-sé, káa atíbed chót á anəŋ sé. Abelé ákēlē chót dāsō ámín, ábel bonj kénzée awě asóle á ndáb, ányíne ekíde. ¹⁷ Dyam tée áde áde á e'konjéd-te débíd á nhéné. Kéchée-é éche énsōm á e'konjéd ébyēen, ébíd-te á enyen. ¹⁸ Né-əó, nyétéd pónde ngáne nyéwóglanné. Kénzée awě awóó nsōŋten ní kun é nkamlən mí mín, Dyöb débād mót mímé nsōŋten abe. Ane awě mót-é eewóó, ábōd ké éche áwémténé áá mótōō.”

Túmbé eche Yesue
(Mat 12.46-50; Mak 3.31-35)

¹⁹ Bəəb-pəó, áde Yesue nyaá ne baányan béhyédé mót anyín, bénkēnhenlé mót ape benben, áyāle etál éebēdeé ngáne ndun e mod énləŋnédté mót. ²⁰ Dóo bad béləŋgeé mót bán, “Pón nyoo bəəbe baányon bétyéémé á ebwóg, béhede-é wə anyín.” ²¹ Héé Yesue átimtanné bó nén áá, “Bad ábe bəwóge eyale é Dyöb, bébelé-é ngáne échē eyale éhóbéé, bós bédé awem nyaá ne ábēm baányan.”

Yesue ahóódté ekudkud
(Mat 8.23-27; Mak 4.35-41)

²² Mbwe nhóg Yesue ansól á bōle-tē ne ábē bembapəe, aláá bó áá, “Syáā déchabe ped e edib eníní.” Dóo bəbwógké eke. ²³ A eke-tē wē, e'chót bénkōb Yesue. Hē dóo ekukud étané bó áfínté e edib. Mendíb ménsəl bó á bōle-tē káəŋ, mam mébéén bó ebébtéd. ²⁴ Héé békíí Yesue anyem ásē bonj béləŋgē mót bán, “A-Sán, a-Sán, pón syānē dewág-ōō!” Dóo ányémmé ásē, ákānnē ekukud éched áte, éhót-é. Edíb éche éhódé'áá áte chómpē énsōg ahod. ²⁵ Dóo ásedtée bó aáken, “Nédē nyéedúbpéé me-yé?” Nén dénkōbéd bó mbwóg, yəl-le enkóm bó áte bwāmbwam bésédte nhóg ne aníní bánken, “Ebál é mod éhéé chén, éche ékamlan káəŋne ekukud ne mendíb, káəŋ bəwōgnē-é mót?”

Yesue achōŋté mod a Gerasin
awě e'dəədəŋ bé mbéb bəmbəē áte
(Mat 8.28-34; Mak 5.1-20)

²⁶ Yesue ne ábē bembapəe bēnchabé edib, bootya á Galilia, bépē á múde míminí, á mbwóg e Gerasin.* ²⁷ Ade ábídé á nkin ambomén mod a dyad nhóg awě e'dəədəŋ bé mbéb bəmbəē áte. Ebédé etūn é pónde áde ane mod ééháge'áá mbóté. Eedyee'áá ké á ndáb-te, nzése á soóbadə. ²⁸ Anyín áde anyíné Yesue, ankwě mót á mekuu ne esaád á nsəl, ábōnē áá, “A-Yesu, Mwān a Dyöb á Ngum, cheé sóo déwóŋné? Sōn, weekógsán me.” ²⁹ Nê démbē áde Yesue áamáá e'dəədəŋ bé mbéb akamlən áá, é'bíd mót áte. Ngen ne ngen, nzé e'dəədəŋ bé mbéb bənsəl mót áte, ké á mehanje dóo ámbēē, apádtádtáá bengəbengəbē ábe bēhéde mót á mekuu ne mekáá, bonj edəədəŋ é mbéb ékəené mót á ehyanje. ³⁰ Yesue ansédéd mót aáken, “Chán dīn ádíí wə?” Ankwentén áá, “Amutee.” Anhób nēŋgáne e'dəədəŋ bé mbéb híin bənsōnlē mót áte. ³¹ E'dəədəŋ bé mbéb ábed é'cháá'áá Yesue bán, eehúnté bó á echóg échē éewóó asóg,† ³² Esəg é nguú ébédé áhed édyāg medyé á mbám mé ekone. Dóo ábē e'dəədəŋ é'cháá'é Yesue bán áte bésəl ké á esəg é nguú-tē. Dóo Yesue ábágé bó kunze. ³³ Abíd áde e'dəədəŋ bé mbéb bē é'bídé ane mod áte, bənsəl échē nguú áte. Dóo nguú éwúbpe ásē, ényəgté' á e'láá bé nkin mé edib, éhún á edib-tē, éhót-é. ³⁴ Ade benən bé

* **8:26** Gerasin: Donje á kálag dé'só áwóó Gadara, émpēe-é éwóó Gegesa. † **8:31** Ebíí: Mewémtən mémbē bad bán e'dəədəŋ bé mbéb bēbē á mbwəg á ndib e ebíí káəŋ né echab pónde e nkógsen epedé.

nguu bényíné nê, béntōm mehélé, békag békanlé bad nkalan á dyad-tê ne á mebwóg míme médé benben. ³⁵ Awóg áde bad béwógé-'aá nê, bébwógé-'ε ásē áke dényin dyam áde ábénlédé. Bépédé-'aá wée Yesue ámbēē, bényin ane mod awē ánhūdtē e'daádəŋ bé mbéb áte ngáne ádyéé mó á akéb, ahédé mbóté á yǎl, ádyēē-'ε bwám. Dóo mbwóg ríkóbé bó. ³⁶ Bad ábe bényinēn did bēnkale bó ngáne Yesue áchóŋtē ane mod. ³⁷ Héε bad bé mebwóg e Gerasin béláŋgé Yesue bán ásyəə áwāb ndəəb, áyāle mebwóg ní ngine ménkōb bó. Dóo ásolé mó á bǎle-tē, bon ásuē'. ³⁸ Mod awē bēnhūdtē e'daádəŋ bé mbéb áte anchán mó aá búmā békag, bon Yesue antiméd mó ámbid aá, ³⁹ "Timé' áwōŋ dyad, éke ékanle bad ndəle a dyam eché Dyōb ábénlé wε." Ane mod ansú á dyad, ákag, ákanle mod téé dyam áde Yesue ábénlé mó.

*Yesue apuúdté ngəndéré póg
áchōd-tε mmwaád ampée
(Mat 1.18-25)*

⁴⁰ Ade Yesue áhúú, ndun e mod enhyε mó asáŋŋen ne menyŋge ngáne émbēē bán bésiné'aá mó. ⁴¹ Héε mod nhóg awē béchágé'aá bán Jairuse ápédé áwē. Jairuse abédé nhóg áfintē benkamleŋe á ndáb e mekáne. Ankwe Yesue á mekuu, ácháā mó aá, áhyε áwe ndáb. Aá ⁴² nímē mpəm mí mwān a mmwaád ríhede awé.

Ade Yesue ákagké áwed, bad bēnləŋned mó. ⁴³ Mmwaád nhóg ambé áhed awē akōnlé'aá nkole míme mekií mébidé'aá mó á yǎl pōndé ésyāəl. Mmē nkole mbédé mó á yǎl á etūn é dyōm-a-mwé ne níbe ésebán modmod ahele mó bwám adid.† ⁴⁴ Héε ábidé Yesue ámbid, bon ásitén Yesue mesó mé nkobe míme ánwāā'é. Abwōg-ábwōg mekií ménsōg mó abid á yǎl. ⁴⁵ Dóo Yesue ásedtée aáken, "Nzé-módé asidténe me?" Modmod enkēnkwenténne. Dóo Petro áhóbeé aá, "A-Sán, ngómē ndun e mod eləŋnedé wε, kəŋ békáŋnéne-'ε wε." ⁴⁶ Bon ké nê Yesue anhób aá, "Mod akidténe me, áyāle nwógé ngáne ngine ebidé me á yǎl." ⁴⁷ Ade ane mmwaád ányiné nê bəəb aá móshelée yǎl akoo, ámbid Yesue á'sō. Anəə'aá ne mebwóg. Ankwe mó á mekuu. Héε áhóbeé á'sō wée bad bésyāəl chōm éche ékáá bon ásitén mó, ne ngáne módyéé bwám melemlem mé pōndé. ⁴⁸ Dóo Yesue áhóbeé aá, "A-mwān-a-mmwaád, adúbe ádōŋ ádidé wε bwám. Kǎg ne nsan."

⁴⁹ A pōndé eche Yesue áhóbeé nê, dóo mod awē bélómé wée Jairuse ápédé bon áhōbē nén aá, "Weétəgné wε Meléede ataged. Awōŋ mwān amaá mó awé." ⁵⁰ Yesue awógé-'aá nê, bon álāŋgē Jairuse aá, "Weewógé mebwóg! Dúbé dúbpén, né mwān ádyéé wε bwám." ⁵¹ Ade Yesue ápédé wée Jairuse áwe ndáb, enkēnháá etəl aá, mod ampée áhíd mó á ndáb-te éetóméé Petro, Jəne ne Jemse, nchoo ne ane mwān sáá bó nyan. ⁵² Bad béchyé'aá, bélebé-'ε. Yesue anláá bó nén aá, "Nyéechyēē'. Ane mwān eewédéé, akúne kúnén." ⁵³ Bad bēmbotéd mó awəə, ngáne bēmbī'ε bán amaá awé. ⁵⁴ Héε Yesue áchəŋgé mó ekáá, bon áchəgé mó aá, "A-mwān, páde áse." ⁵⁵ Dóo edəádəŋ étímé mó á yǎl, apádé-'ε áse ábwōg-ábwōg. Yesue anláá bó aá, bébe mó ndyééd, ádyē. ⁵⁶ Yǎl enkóm nyaá bó sán áte bwāmbwam, bon Yesue anláá bó aá, béekanlé modmod dyam áde ábénlédé.

9

*Yesue alómé bembapεε dyōm-ne-bébe
(Mat 10.5-15; Mak 6.7-13)*

¹ Yesue anchélé ábē bembapεε dyōm ne bébe abwóg ahóg. Ambag bó ngine ne kunze áhúd bad e'daádəŋ bé mbéb áte, ne ámad nkole nya ne nya. ² Anlóm bó aá, béke békale nkalan mé nkamleŋ ní Dyōb, béchəŋte-'ε bad. ³ Dóo álāŋgēé bó nén aá, "Nyéewánlé chōmchōm á eke, ké ntón, ké ekwe, ké ndyééd káa ngáb, modmod eewánlé-'ε mbóté ébe. ⁴ Ndáb ké ehéé eché nyésólé áte, nyédyεε áwēd-te káŋ ne mebwε míme nyésyəŋgēé. ⁵ Dyad ké áhéé-'ε áde béekobéé nyé nken, nyétədē dó, nyékūd-te ebumbú á mekuu álúmed nén

† **8:43** Donje á kálag dé'só ébádé bán: Ammād chōm ésyāəl éche ánwōŋgē abébed wée bad bé meł.

bán échab ebébtéd éñone bèn.” ⁶ Héε bembapεε bébwógké ásē, békăg dyad ne dyad téé, békalé nkalan mí bwâm, bédidé-’ε bad bwâm hõm ne hõm téé.

Herode atage ate

(Mat 14.1-12; Mak 6.14-29)

⁷ Bɔɔb-pɔɔ Herode awě akamlánnáá alonɔ á Galilia anwóg mam mésyāāl míme mēmbenléd. Mewēmten métágé’áá mó áte áyāle bad behóg béhóbé’áá bán, Jone apuúdé, ⁸ ábíní bán, Elaijaa atimé ámbíd á nkõnsé, bémpee-’ε bán, nkal é’daádəɔnhóg a’bɔɔd mó atimé ámbíd á alongé. ⁹ Herode anhób aá, “Mēmbel bésēl Jone nló. Nzéé ampée níwógéé bán abele mímén mekan?” Nê dēmbēl ádəɔnhóg aá mónyín ane Yesue.

Yesue aditde ndun e mod

(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Jon 6.1-14)

¹⁰ Ade bembapεε bé nlomag béhúú ámbíd, bénlāá Yesue mam míme bébélé. Héε átédé bó bon átinné bó á ahóngé á hõm á dyad á Betsaida. ¹¹ Ade amute á bad áwógé nê, dénhíd mó áwed, káəɔnhóg bétán mó. Ankob bó bwâm, ákanlé bó póle e nkamlen ní Dyõb, áchonté-’ε bad ábe béhéde’áá bwâm adyεε. ¹² Ade ngukél épédé dɔɔ bembapεε bélange Yesue bán, “Chené ábén bad, bétimé’ á myad-té míme médé benben, ábel béhed ndyééd ne hõm áde bēnaá’é. Ndyééd eesaá hén, e’non-’ε béesaá wéε dédíí nēn.” ¹³ Héε Yesue álangéé bembapεε aá, “Nyé bó nyébe bó chõm éche bédyēē.” Dɔɔ béhóbéé bán, “Sēwóó e’wεle é’táan ne súu ébe. Ene ndyééd eéhēlēē bad bésyāāl akwog.” ¹⁴ Mesongé mé bad ábe bébédé áhed mémbe e’kálé é’táan. Bon Yesue anláá ábē bembapεε aá, “Nyélad bad áte, nyékab bó bon akab téé ábē móom mé bad métáan.” ¹⁵ Bēnkāb bad áte ngáne ánhõbpē. ¹⁶ Héε Yesue átédé ábē e’wεle é’táan ne éché súu ébe, ákabé áte, ásāgnān Dyõb bon ábagé bembapεε aá békabpe bad. ¹⁷ Bad bésyāāl bēndyē, békód-te káəɔnhóg ene ndyééd élyāg ásē, éche béládé áte e’lõɔnhóg ne é’be.

Nzé-módé Yesue mwēn akóó abé?

(Mat 16.13-28; Mak 8.27-9.1)

¹⁸ Mbwe nhóg Yesue anchíb yāl áke dé akáne. Bembapεε bēnpen bóó bēmbē áhed. Ansedéd bó aáken, “Nzé-módé bad bó béhóbéé bán ndé?” ¹⁹ Bēntimtén mó bán, “Donge á bad béhóbé bán, edii Jone Ndusene. Denge áhõbē bán, Elaijaa, bémpee bán, nkal é’daádəɔnhóg a’bɔɔd atimé ámbíd á alongé.” ²⁰ Dɔɔ Yesue áhóbéé aá, “Bon nyébēn-ne, nzé-módé nyéhóbéé bán ndé?” Dɔɔ Petro áhóbéé aá, “Edii Ane Awě Dyõb Áwógté.”

²¹ Héε ásiméé bó etúu áte, álangé-’ε bó aá béepanlé áte. ²² Ambád aá, “Mwān-a-Moonyon atəngéné ákūd metake hiin, bad bēmbáá bóóbe beprise bēmbáá ne bemeléde bé mbéndé bēbān-’ε mó á yāl. Bēwūú mó, bon e’pun ábe é’lonténé é’láán, āpuú.” ²³ Anláá moosyāál áhed aá, “Kéznéé awě adəə me ahíd ásob yāl mendib, ápēm áde awóg mbwe téé, bon áhíde me. ²⁴ Ayāle kéznéé awě ahede áde alongé ason, ábōd dɔ. Kéznéé-’ε awě abódé áde alongé áyāl echēm, ákūd alongé áde déemaá’. ²⁵ Nsyáəɔnhóg níhéé mod ákudté nzé akudé nkõnsé nísyāāl bon abóó, ké’ε abódé éché edəəɔnhóg. ²⁶ Kéznéé awě ákwāgēn me ne ábēm e’yale, Mwān-a-Moonyon mómpē ákwāgēn mó á pónde échē ápéé ne ehúmé échē, nēde ehúmé é Sāɔnhóg ne ángel éche ésaá. ²⁷ Bon á mbále, baahóg bédé nló ámín bɔɔb, béenyínénné kwééd díd, áde béēsēbpéé nkamlen ní Dyõb anyín.”

Yāl ehəɔnhógé Yesue

(Mat 17.1-8; Mak 9.2-8)

²⁸ Néε émádé ké e’pun waam, áde Yesue amáá ahób nê, ankeén Petro bó Jone ne Jemse á ekone mín akáne. ²⁹ Ade ákānnéé nê, e’só bēnhəɔnhóg mó á nló, nkobe míme mó-’ε nípúbé féréd, mímwāá-’ε áte. ³⁰⁻³¹ Abwóg-ábwóg bad bébe, Mosεε ne Elaijaa, bēmbídēn ehúmé é ngum, bébootéd mó akalēn. Békálé’áá ngáne álõnēdtē ntii ní Dyõb təngene kwééd eche áwēē á Jerusalem. ³² E’chó bēnlõn Petro ne baáb á díd. Ade békābnédé bényín ehúmé

éché ne bad bébe áhed. ³³ Ade ábê bad bébe bétédteé Yesue, dóo Petro álângeé mó aá, “A-Sán, ébóó ngáne syáá dedíí hén. Délôn e’bem é’láán, échôn, éche Mosεε ne éche Elaijaa.” Anhób nê ésebán abíí chöm éche áhóbéé. ³⁴ Eépedéé ké amad á nsál, boŋ mbag ébid, ékúdtén bó. Nén dénkōbēd bó mbwóg. ³⁵ Héε béwógé ehób ébide á mbag-té nén, “Mwän awēm mó nén. Móo m̀pwédé. Nyéwógne mó.” ³⁶ Emáá-’aá ahób nê dóo bényíné Yesue mwēnpen. Bénkoó ádén akan ésebán békanle modmod dó.

*Yesue achōŋté kódemod
echē edáðəŋ é mbéb émbēé áte
(Mat 17.14-18; Mak 9.14-27)*

³⁷ Ade b̄in é’sánge, Yesue bóobe bembapεε bēnsūd á ekone-sé. Ndun e mod ehye mó abomen. ³⁸ Héε mod nhóg á echon é bad-té wē álébpéé mó aá, “A-meléed, sôn, ncháa’ wε meé, énon awem mwän á d̄id. Adii me mpom mí mwän. ³⁹ Edáðəŋ é mbéb étagte mó. Nzé échánge-’ε mó, abelé abón esaád, ahún ásē, ánúadé kóəŋ mehod mébīdē mó á nsál. Elédte mó achene, né emáá mó ȳl ached áte. ⁴⁰ Mempεén mó wéε ábōŋ bembapεε, ncháŋ bó meé, bébided mó edáðəŋ é mbéb chē áte, boŋ béeheléé.” ⁴¹ Dóo Yesue átímtanné aá, “Wáá, nyé bad bē’ chii, mbeltéd m̄mēn méetyéeméé, nyéewóo-’aa adúbe. Chán mápéé nyé adyεen boŋ nyédúbé me? Hyεené awon mwän hén.” ⁴² Ade ane mwän áhúe-’é nê, edáðəŋ é mbéb échéd émpíí ane mwän, ébom mó ásē, ánúadé. Dóo Yesue ákánne échē edáðəŋ é mbéb áte, ád̄id ane mwän bwám, ábāg-ke mó wéε sáá. ⁴³ Menyáké ménkōb moosyáál, ányín ndəle a akan awē Dyōb ábélé.

*Yesue akänlé eche kwééd ngan ámpē
(Mat 17.22-23; Mak 9.30-32)*

Ade bad bélyágé bényágéé nê, áyāle chöm éche ébénlédé, Yesue anláá bembapεε nén aá, ⁴⁴ “Nyésōŋtēn dyam áde r̄hεdεé nyé aláa bwám. Bébé Mwän-a-Moonyon á mekáá mé baányon.” ⁴⁵ Boŋ ábē bembapεε béenkēnsōŋtēnné chöm éche ánhōbpē. Embē née ngan echē elélé bó atóge, bébáá-’aa-’ε mó aseded.

*Nzéé atómténé mod
ambáá abé á’sō é’ Dyōb?
(Mat 18.1-5; Mak 9.33-37)*

⁴⁶ Bembapεε bēmbōotéd aswan̄ten t̄ŋgene mod awē atómténé mod ambáá abé áwab t̄intē. ⁴⁷ Yesue anchēm bó mewēmtēn áte. Antéd mwāmp̄in mí mwēndem, ápēēn mó áwe akéb. ⁴⁸ Dóo álângeé bó nén aá, “Kénzéeé awē akobé anén mwän á d̄in ádēm, né akobé me. Kénzée-’ε awē akobé me, né akobé ane awē alómé me. Né-óó, ane awē adé mwāmp̄in áwen t̄intē, né mó atómé mod ambáá abé.”

*Mod awē adé awōŋ
(Mak 9.38-40)*

⁴⁹ Jōne anhób aá, “A-Sán, sēnyín mod abídte bad e’dáðəŋ bé mbéb áte á d̄in ádōŋ, sēnláá-’ε mó bán ásóg abel nê, áyāle eésaa ne syánē.” ⁵⁰ Dóo Yesue álângeé bó aá, “Nyéelángé mó bán ásóg abel nê. Kénzéeé awē eetōŋgán syánē né adé ne syánē.”

Bébáá Yesue nken akob

⁵¹ Bōob-pōó, pōndé eche Yesue ántōŋgēnnē ake ádyōb embootéd ape. Né-óó, ammāđ atii aá, mó tōŋgēnē ake á Jerusalem. ⁵² Hé-’aá álómé mésénze á’sō. Mēnké á mwā dyad a Samaria nhóg, ábele mó mboŋsén. ⁵³ Boŋ áde ápédé áwed bad bé dyad bēnkēnkobpé mó nken áyāle á Jerusalem dóo ákágé’áá.* ⁵⁴ Ade bembapεε, Jemse bó Jōn bényíné nê, dóo

* **9:53** Alon á Samaria démbē á t̄intē melon mé Galilia ne Judeya. Boŋ bad bé Israel bēnkēnkobpé bad bé Samaria née baányan. Né-óó bad bé Samaria béekwentannaá bad bé Israel ábe bébídé’áá á Galilia nken akob nzé bekágé’áá ngande achog á Jerusalem.

bésédté Yesue bánken, “A-Sán, edáá wée séchéle muú ádyōb, ríhye ríhyáad bó-ye?”† 55 Boŋ Yesue ankuné áwāb, ákānnē bó áte.‡ 56 Hée bóbōo békíí á dyad démpēe.

Bad ábe bēmpōn Yesue ahíd

(Mat 8.19-22)

57 Ade békagké nê, mod nhóg anláá Yesue aá, “Měhíd wε kēhéé áde ékagké.” 58 Dóo Yesue átímtanné mó aá, “E’bubwóg é’wóó ábab e’lóm wée bésóléé, menōn-ne ámpē méwóó nímab mūm, boŋ Mwān-a-Moonyon eewóó’é hōm áde ábannéé nló.” 59 Yesue anláá mod ampée aá, “Hyäg, éhíde me.” Boŋ ane mod antímtén mó aá, “A-Sán, mwě, rísébe ríke rílime echem sán.” 60 Yesue anláá mó aá, “Mwě ndim rílime nímāb ndim ní bad. Boŋ wε, éhedne bán, éke ékanle bad nkalan mé nkamlēn rí Dyōb.” 61 Mod ampée anláá Yesue aá, “A Sánjú, měhíd wε, boŋ mwě, rísébe ríke rílyágtēn echem ndáb.” 62 Boŋ Yesue anláá mó aá, “Kéznéé awě aboótédé hōm alii, boŋ ánōné’ ámbíd, eékwōgnedéé ábel nsón ásē e nkamlēn rí Dyōb.”

10

Yesue alómé bembapēē móom saámbé ne bébe

1 Ámbíd e nê, Sánḡwéé ampwěd bembapēē bēmpēe móom saámbé ne bébe.* Anlóm bó á’sō bébe bébe dyad téé ne hōm téé áde ámbíí’é aá móōpě. 2 Anláá bó aá, “Nzag echyáá bwāmbwam, bwēm é’hednad apád, boŋ bepád béebuu’é áte. Né-ōó, nyékānne nén bán, nwóó-nzag álóm bepád. 3 Nyékag-kōó, boŋ nyébíi bán nlóme nyé néē rídyōŋ ní mbód átínté e ngā. 4 Nyéewánlé ekwε é ngáb á yāl, ké ekwε empée, káa metámbé. Nyéēbwāg-ke mod alēled á nzii. 5 Ndáb ké ehéé eche nyésōnlē, nyéleled bó nén bán, ‘Nsan níbē ne nyé.’ 6 Nzé mod a nsan adé áhed, né nímēn nsan mébē ne mó. Nzé eésě, né métimén nyé bēn. 7 Ndáb ké ehéé eche nyésólé, nyédyēē áhed. Nyéēpenlād ndáb áte. Nyékob-πε kēchéé eche bēbagēé nyé ádyé káa ámwé, áyāle mod a nsón atāŋgéné néē ákudéé níme nsábe. 8 Dyad ké ahéé áde nyépédé áte, boŋ békob nyé nken, nyédyē kēchéé eche bēbágé nyé. 9 Nyédide bad bé nkole bwām, nyéláa-’ε bó nén bán, ‘Nkamlēn rí Dyōb nípedé nyé benben.’ 10 Boŋ dyad ké ahéé áde bēekobéé nyé nken, nyéke á ntém nzii, nyéhōb nén bán, 11 ‘Ké échén ebumbú eche émbē sé á mekuu, sēkudté nyé chó, boŋ ké nê nyébíi bán nkamlēn rí Dyōb rídé benben.’ 12 Nlāŋge nyé meé, á epun é nkáásé, nkógsen níme dyad á Sodom dényínnē mébē mwāmpīn tómaa níme bad ábe bédé áde dyad áte békudté.

Edé ngəl ne bad ábe béekunne mbíd

(Mat 11.20-24)

13 “A-bad bé Korazin, ébēēn nyé ebébtéd! Ebēēn nyémpē ebébtéd á-bad bé Betsaida! Ayāle nzé émbē bán, ndāle é mekan eche Dyōb ábélé áwēn myad, émbēnléd nê á dyad á Tíre ne dyad á Sidōn, né bēnwāā melebe se etūn, bēmwagtéd-te mbúmbú áyāl álúmed nén bán, bēhāŋléné ádad abé dé mbéb. 14 Boŋ mbwε mé nkáásé, nkáá níme bad bé Tíre ne bé Sidōn mébē mwāmpīn tómaa nímēn. 15 Nyé bad bé Kapenahum ámpē, nyéwēmtan bán, nyēmaá ape ádyōb, boŋ bésudéd nyé kōŋ se ásē á dū-á-muú.” 16 Hée álāŋgēé bembapēē nén aá, “Kéznéé awě awógné nyé, né awógné me, boŋ kēznéé awě abáá nyé á yāl, né abáá kōŋne me. Kēznéé-’ε awě abáá me á yāl, né abáá kōŋne ane awě alómé me á yāl.”

† 9:54 Donḡe á kálag é’só ébáde bán: nēŋgáne Elaijaa ámbēnlé. ‡ 9:55 Donḡe á kálag dé’só ébáde bán: anhób-πε aá, “Nyéebíí’é edáádāŋ eche ékamlan nyé. Mwān-a-Moonyon eépēdeé áwúu bad, apedé dāsō áson bó.” * 10:1 Móom saámbé ne bébe: Donḡe á kálag dé’só áwóó: móom saámbé.

*Bembapεε Móom saámbé
ne béβε béhuú ámbíd*

¹⁷ Ade bembapεε móom saámbé ne béβε ábe Yesuε ánlōmmē béhuú ámbíd, bénlāā mó ne menyinǵe mésyāāl bán, “A-Sán, káñne e’dáádəñ bé mbéb bēnsudéd yāl áwəd e’só, atúb áde sétúbé wε dīn.” ¹⁸ Dóo Yesuε áhóbéé aá, “Nnyíné Satanε ahúné ádyōb nēñgáne emwεdmwəd. ¹⁹ Mbagé nyé kunze ádyaa nyǵ bóobe bengaabobe bé mpwεn ámín, ne átóm ngine esyāál eche Satanε áte, Satanε ne ane awě akóó syánē. Dyamdyam déebenlé nyé. ²⁰ Bon ké nê ámpē, menyinǵe míme nyéwógéé méēbāg nēn bán, áyāle e’dáádəñ éwógné nyé, bon pεn nyéwóg menyinǵe dásō nēn bán, mīn méténlédé nyé ádyōb.”

*Yesuε awógé menyinǵe
(Mat 11.25-27, 13.16-17)*

²¹ Abwōg-ábwōg Edáádəñ éche Esáá† énwōgēd mó menyinǵe bwāmbwam, ahób aá, “A-Tê, Sánǵwéé a nkoñ ní sé ne mí mín, nságnεn mbê ne wε áyāle elúmté mpín mí bēndem mam míme ébáñné bad bé debyéé ne bad bé nsōñten. Εε, a-Tê, nê dēn dóo édáá wεé, ébenled. ²² Nlāa nyé méé, Echem Sán ebagé mekan mésyāāl áwēm mekáá. Mod ké nhóg eékoñtéé mwāñ abii ésebé Dyōb Titée. Mod ké nhóg-ke ámpē eebii’ε ngáne Titée ákóñté abé ésebé mwāñ, ne kénzée awě mwāñ ádáá aá mólúmed mó.”

²³ Héε ákúnné wée bembapεε, bon álanǵē bó á kun-tê nēn aá, “Nsimé ne bad ábe bényíne’ mekan míme nyényínéé nēn! ²⁴ A mbále nlanǵe nyé nēn méé, bekal-bé-e’dáádəñ híin ne kâñ é bad híin bēnwanēn ányín mekan míme nyényíné ne áwóg mekan míme nyéwógé bon bēnkényinné, bēnkēnwóg-kaá.”

Ngan e mod a Samaria awě aboó nlém

²⁵ Bóob-póó meléede a mbéndé anhyé Yesuε akəg áte aá, “A-meléed, cheé mébenlé bon níkūd alongé áde déemaá?” ²⁶ Yesuε antimtén mó aá, “Chán éténlédé á kálag e mbéndé. Cheé éláá áwēd-te?” ²⁷ Meléede a mbéndé ankwentén aá, “ ‘Étəñgéné bán édəñ Sánǵwéé ádōñ Dyōb ne nlém nísyāāl, ne edáádəñ ésyāāl, ne ngine esyāál, ne mewēmtεn mésyāāl.’ ‘Édəñ-ε mwānyoñ nēñgáne echoñ yāl.’ ” ²⁸ Yesuε anláá mó aá, “Ebii akwεntεn. Nzé ebelé áned, né wěkūd alongé áde déemaá” ²⁹ Ngáne ane mod áhéde’áá aá mósuud yāl nzom, ansédéd aaken, “Nzé béchəgεé wēn nê?” ³⁰ Atimtεn mó, Yesuε ankāl ngan aá, “Mod a Israel nhóg akagé’áá eke, ámbíd á Jerusalem, átimé á Jeriko. Ade ápédé á etūn-tê, bechīb bēnkōb mó, bēkōbēn mó chōm ésyāāl éche ánwālēē. Bēmbəmtéd mó káəñ áhéde awé. Dóo béchénné mó á nkəg ní nzii. ³¹ Prise póg chōmpē esyǵké’áá melemlem mé nzii. Dóo átáné ane mod. Ambamé nkəg ní nzii níminí. ³² Mod a túmbé e Levi awě abelé’áá nsón á Ndáb-e-Dyōb‡ awě mómpē ampě áhed, bon anyín mó, ambamé melemlem. ³³ Bon mod a Samaria nhóg awe atómé’áá ene nzii, ampě áhed. (Bad bé Samaria bóobe bad bé Israel béechemtannaá.) Ade ányíné mó, anwóg mó ngəl, ³⁴ ákē áhed, ahé mó mel á sii-tê, ákan chó, bon ápēmē mó á ésel mín. Apééné-’áá mó á dyad-tê, bon ásōnlē mó á ndáb e beken, ábōñgē mó. ³⁵ Néε bīn é’sánǵé ahúd e’kálé é’taan, ábag nwóó ndáb aá, “Téd nēn, étəgnan anén mod, kéchéé émpēe éche wébēbēdtē, mētímtéd wε ámbíd á ehúu.’ ” ³⁶ Héε Yesuε áseđtée ane meléede a mbéndé aaken, “Átínté e ábê bad béléáán ábe bēntān ane mod awě bechīb bēnlōgēnnē, ahéé anlúmed aá módē waáb?” ³⁷ Meléede a mbéndé ankwentén aá, “Ane awě anwóg mó ngəl.” Héε Yesuε álanǵéé mó aá, “Kǵg-kō, wémpē ébele’ melemlem.”

Mataa bó Maria békóbe Yesuε nken

³⁸ Yesuε ne ábē bembapεε bēmpě mwā dyad nhóg. Mmwaád nhóg awe béchəgε’áá bán Mataa ankōb bó nken. ³⁹ Ane mmwaád mwānyañ abédé dīn bán Maria. Maria anhyé Yesuε adyεε á nkəg, áwóg mekan míme áyágté’áá. ⁴⁰ Bon Mataa anhágén áte ne nsón

† 10:21 Donǵe á kálag dé’só áwóó Edáádəñ éche Esáá; émpēe bán, éché edáádəñ. ‡ 10:32 Mod a túmbé e Levi: Dyōb dēmpwēd enén túmbé ábel nsón á Ndáb-e-Dyōb. Bėwōñgánnáá prise ánabe Ndáb-e-Dyōb áte ne ábonǵεn ntii ní mende.

ń ndáb-te. Dóo áhyédé Yesue aláa aá, “A-Sánjú, weenyínéé nén wεé, awem mwānyan atēdnédé mmēmpen nsón n̄syā̄l-ε? Láá mó wεé, áhye áwōngen me.” ⁴¹ Boŋ Yesue antimtén mó aá “A-Mata, nlém rítage wε áte áyāle ekud é mekan. ⁴² Boŋ dyam ádé ahóg áde ákóó etógnén abé. Maria apwεdé dó, ádé-’ε bwām. Meéhēlēē-’aá se mbel se békōbēn mó dó.”

11

Ayáged dé mekáne

(Mat 6.9-13, 7.7-11)

¹ Mbwε nhóg Yesue ambé hōm, ákánne’. Ade áamá akáne awē mbapεε nhóg anláá mó aá, “A-Sán, yágéd sé ngáne békānneé ngáne Jone án'yāgēdtē ábē bembapεε.” ² Yesue anláá bó aá, “Nzé nyēhede akáne, nyéhōb bán, ‘A-Tē, edúbé ébē ne ádon d̄n. Mmon nkamlen r̄hye r̄téd etól.

³ Bāg sé echεd ndyééd e epun é b̄n* mbwε téé.

⁴ Lagsén sé r̄mmed mbéb, áyāle sémpē sēlagsan mod téé awē apānné sé, weémwāg se sēhún á mekágsen-tē.’ ”

⁵ Dóo áhóbéé aá, “Nzé ewóó wēn, boŋ ekii áwē melúde wεé, ‘Amúē, bál me e’wεle é’láán hē, ⁶ sōn, nkúde nken awē achabé abíd, awem nsón-a-echoŋ apedé áwēm. Meewóo-’áa chōm-ée r̄chágtanné mó.’ ⁷ Boŋ ane wēn mó-’ε at̄imténé wε á ndáb-te aá, ‘Weétagtē me. Mmaá me ekob adib, syāābe ábēm bán sēmaá anaa ásē. Méehenlé apáde ásē ábe wε chōmchōm.’ ⁸ Nláa nyé á mbále meé, saké ké echoŋ éche nyédíí, chóg épād mó ásē. Boŋ abádnen áde wēbādnēnnē wēn, dóo dékōŋ boŋ apádé ásē, ábē wε kéchéé éche éhedeé. ⁹ Nlānge nyé nén meé, hedén Dyōb, ábē wε. Hēd, Dyōb débēl enyín, k̄m ekob, Dyōb dédíbnéd wε. ¹⁰ Ayāle kenzéé awē ahēdné Dyōb, ákūd, awē ahede-’ε, ānyin. Kenzéé-’ε awē akumé ekob, Dyōb dédíbnéd mó. ¹¹ Nyé besáá bé bán, nyé ahéé mwān áhedénné súu, boŋ mó-’ε átímé ébagé mó nyā? ¹² Káa nzé ahēdné wε akii á kúb, boŋ wε-’ε étímé ébagé mó ngabobe a mpwen? ¹³ Nzé e’bébtéd é’ bad nēe nyé nyébage áben bán kase é bwēm, tógtén-naa echen Sán awē adé ám̄n? Chán-nō éebaá bad Edāádəŋ éche Esáá ábe behédné mó chóg.”

Yesue eesaa nlatén ne k̄ŋ e e’daádəŋ bé mbéb

(Mat 12.22-30; Mak 3.20-27)

¹⁴ Epun ehóg, Yesue abídté’áá mod edāádəŋ é mbéb áte éche ênkwid ane mod ebóbé. Ade éamá mó abíd áte, ane mod ambootéd dyam ahób. Nén, dénkōbéd ndun e mod echē ebédé áhed menyáké bwāmbwam. ¹⁵ Boŋ nguse é bad énhōb bán “Belzebule, k̄ŋ e e’daádəŋ bé mbéb móo abage mó ngine ábíded bad e’daádəŋ bé mbéb áte.” ¹⁶ Bēmpēe ábe behédé’áá mó akag áte bēnhōb bán, álúmed bó e’chemléd ábe é’húú ádyōb. ¹⁷ Mó-’ε ambíí r̄māb mewēmten, né-ǎǎ, anláá bó aá, “Aloŋ ké ahéé áde ákábne áte, boŋ nchemtēn méesē, débēb. Abum á ndáb áde nchemtén-ne méesē, dómpē dépāŋtéd áte. ¹⁸ Nzé édé bán, nkamlen míme Satane r̄kábne áte, chán-nō méhenlé atyéem? Nhóbe nē áyāle nyéhóbé bán, mbídtē’ bad e’daádəŋ bé mbéb áte ne ngine echē Belzebule. ¹⁹ Nzé ngine eche Belzebule chóg mbēnladté ábíded bad e’daádəŋ bé mbéb áte, né ngine eche nzéé-’ō ábēn bad ábe bebídtē e’daádəŋ bé mbéb bebēnladté? Bēn bóo békwid nyé nkáá. ²⁰ Boŋ ngáne édíí nén bán ngine e Dyōb chóg mbēnladté ábíded bad e’daádəŋ bé mbéb áte, nē álúmte nén bán nkamlen r̄i Dyōb nípedé átíntē echēn. ²¹ Nzé ngine e mod ebōŋséné yāl, enone áde dyad, echē chōm ké ehóg éekagké hōm. ²² Boŋ nzé mod awē atómé mó ngine, abúlé mó áte, abwōgké-’ε mó, abelé ákōbēn bwēm ábe áwannéé nzum, ákabtéd-te bwēm

* 11:3 Ndyééd e epun é b̄n; káa ndyééd e epun éche éhúé’.

ábe ákóbné mó. ²³ Né-óó, kénzée awě eesě ne me, né at̄ngan me. Ane awě eewóŋgán me álad, apáa páán.

Nzé edáádəŋ é mbéb étimé mod á yǎl ámpē
(Mat 12.43-45)

²⁴ “Nzé edáádəŋ é mbéb ébídé mod áte, ébelé ébwāgē á ehyánge áhed abwóg áde ákōmmé áte. Nzé éekude, ébelé éhób aá, ‘Mětīm ámbíd á ndáb eche mémbídtē áte.’
²⁵ Ape áde épagké-’ε, ébelé étán née ndáb ésáá áte, bénábpé-’ε chó áte. ²⁶ Héε ékagké bəəb, éke épēēn e’dáádəŋ bé mbéb bēmpēe saámbé ábe é’dé ebébtéd tómaa mwēn, boŋ é’hye é’sól ane mod áte, é’bwóg-ke e’dii áhed. Akēn eched, ane mod abāg ebébtéd tómaa ngáne ánsēbēē abé.”

Menyínge mé mbále

²⁷ Bəəb-póó áde Yesue áhóbé nē, mmwaád nhóg át̄ntē e bad, ankánéd ehób ámin aá, “Nnam mbē ne abum áde áchyáá wε, ne abii áde ámwánté wε.” ²⁸ Yesue anhób aá, “Nnam mébē dásō né bad ábe bėwóge’ Eyale é Dyōb, bėbelé-’ε ngáne éhóbéé.”

Bad bé’ chii béēh̄t̄dēē e’chemléd d̄id
(Mat 12.38-42)

²⁹ Amute á bad dēmbootéd akəl. Héε Yesue áhóbéé nén aá, “Nyongel e’chii edfi nyongel e e’bébtéd é’ bad. Béheude e’chemléd bé menyáké anyín, boŋ béekudté, nzése e’chemléd bé menyáké ábē Jonaa. ³⁰ Nyaa eche Jonaa ámbēē née e’chemléd wéε bad bé Ninivε, chóó Mwān-a-Moonyon ábēē wéε enén nyongel e bad. ³¹ A Mbwe mé Nkáásé, mmwaád awě akamlánnáá alon á Seba, ányemé á soŋ-tē, nchoo ne nyongel e bad bé e’chii. Abíd mbón echē ékwid bó nkáá. Bėkwě nkáá áyāle ámbíd se nchabnede wéε nkōŋsé r̄sógé, áhye déwóglēn mam mé debyéé míme Solomonε áyágté’áá. Boŋ chii nén mod adé hén awě átómé Solomonε. ³² A Mbwe mé Nkáásé bad bé Ninivε bėnyemé á soŋ-tē nchoo ne enén nyongel e bad. Bėbíd mbón echē ékwid enén nyongel e bad nkáá, áyāle bad bé Ninivε bēntédé mímb mbéb áde Jonaa ánkáléé bó Eyale é Dyōb. Boŋ chii nén mod adé hén awě átómé Jonaa.

E’nyínen bé ekide é’ yǎl e mod
(Mat 5.15, 6.22-23)

³³ “Modmod eémāá’é etrukán achod se ákōó chó káa akúdtén chó † á ebwōg-sé. Boŋ abelé ákēlē chó dásō ámin, ábel boŋ kénzée awě asóle á ndáb, ányinne ekide. ³⁴ D̄id d̄óó adé ngáne etrukán é yǎl e mod. Nzé d̄id ákénlé wε áte, echon yǎl esyāál chómpē ebélé ekélé. Boŋ nzé déēkēnle, yǎl chómpē ebélé elón wε ne ehíntén. ³⁵ Né-óó, nyētóó, ábel chōm éche ényínte nyé ekide, étimé abé chōm éche étimte’ nyé á ehíntén-tē. ³⁶ Nzé édé bán echon yǎl esyāál elóné ne e’nyínen bé ekide, ésebán ehíntén édé abwóg ké ahóg, né yǎl ēmwāá áte, melelem ngáne etrukán épentéé ekide.”

Yesue asélé Befarisia ne bemeléede bé mbéndé
(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)

³⁷ A pōndé eche Yesue áhóbéé nē, Farisia nhóg, anchélé mó aá, áhye búmō bėdyē ndyééd áwe ndáb. ³⁸ Né-óó ankě, asól á ndáb-te, búmō bėdyēé á tébele. Ane Farisia ámbé menyáké ányín bán Yesue eéwopéé mekáá ngáne éhédnádtáá, boŋ ábootéd ndyééd adyé. ³⁹ D̄óó Sán̄gwéé álán̄gēé mó aá, “Nōné’, nyé Befarisia, nyēwobpe mbwendé ne d̄ise ámbíd e ebwóg, boŋ adum á bwēm ne ebébtéd bóó bėlóné áwēn nlém-tē. ⁴⁰ E’dimdim é’ bad ngēn! Mod awě ahágé ámbíd e ebwóg, saá mó ahágé kááŋne áte-yε? ⁴¹ Boŋ nyétéd bwēm ábe é’dé áwēd-te, nyébage’ betóótōkē bé bad. Né chōm ésyāál áyāl echēn ésāŋ.

† 11:33 Donje á kálag dé’só éewóó’é káa akúdtén chó.

⁴² “Medim ne nyé, Befarisia! Nyétéde ké meseb ne nduu ne byaá ábíníí é’syāāl bémpēe, nyébage Dyōb donje nhóg átínté e monje dyōm. Boŋ nyéēhēdēē e’boŋ bé nlém ne edənje é Dyōb alúmed. Nyētánjéné nímén mésyāāl abel, ésebán nyéchəbte’ nímíníí.

⁴³ “Medim ne nyé Befarisia! Nyédəə metii mémháá adyεε á ndáb é mekáne, nyédəə-’ε melεnten mé edúbé akud á dyən-tē. ⁴⁴ Medim ne nyé! Nyédíi née soŋ éche ésóómé, éche bad bétómεé ámin, ésebán bébíí.”

⁴⁵ Dóo meléede a mbéndé nhóg álāngεé mó aá, “A-meléed, nzé ehóbe nê nédē né esyáá’ sémpē.” ⁴⁶ Yesue ankwentén mó aá, “Medim ne nyémpē bemeléede bé mbéndé! Nyépēmtad bad nted míme rílélé apém, boŋ nyébēn nyéebanée ké ekáá ápémed bó mó.

⁴⁷ Medim ne nyé! Ayāle nén, bekal bé’dəədəŋ ábe besóó bēnwū’é, nyélóngé bó soŋ.

⁴⁸ Né-óó nyébíde’ mbón, nyélúmte-’ε bán, besóó bēmbel bwām ngáne bēnwū’é bekal bé’dəədəŋ. Nyé-’aá nyélóngé bó soŋ. ⁴⁹ Ayāle nê, Dyōb ne ádē debyéé anhób nén aá, ‘Mēlōmē bó ábēm bekal bé’dəədəŋ ne bembapεε bé nlomag, bēwū behóg, bēhəgké-’ε ábíníí.’ ⁵⁰ Né-óó, enén nyonje e bad chóó ěkūd nkógseŋ ayāle bekal bé’dəədəŋ bésyāāl ábe nímāb mekií mésyógké se á mbooted mé nkōjsé, ⁵¹ mbooted ne mekií míme Abεε átimé’ wée Sakaria, awě bēnwū’é átínté e menyán mé mende ne hōm áde ásáá. A mbále, enén nyonje e bad ěkūd nkógseŋ ayāle nímē mekan mésyāāl.

⁵² “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé! Nyékáá e’kii bé ekob é debyéé. Nyébēn nyéesaá asól, nyékəə-’ε bad bémpēe ábe bēhede asól.”

⁵³ Ade Yesue ásyəngεé áhed áke, bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bēmbootéd mó ahób bwāmbwam, bésədté-’ε ekud e mekan. ⁵⁴ Bébélé’áá nímén mésyāāl áhíined mó melám ábel békóben mó awusé.

12

Elébé tənje bad bé elangé

(Mat 10.26-27)

¹ Ambid e pónde ndun e mod enladén áte, káŋ etál éebédeé. Dóo Yesue ábóótédé bó akalεn, mbooted ne bembapεε álāngē bó nén aá, “Nyétéd pónde ne elangé éche Befarisia, édé nēngáne esultεn. ² Dyamdyam déesaá á e’koŋnéd-te áde déebíd áwed. Ké ahóg-ke déesaá, áde ésóómé boŋ bán déebyéénné. ³ Dyam ké áhéé-’ε áde nyéhóbé á ehíntén-tē, déwōgnēd á e’nyínεn bé ekíde. Dyam áde nyékálé-’aá á kun-tē ámbid e ekob, dékanléd á nhéné.

Ane awě bétənjené abán

(Mat 10.28-31)

⁴ “Amúē, á mbále, nyéewógé mbwóg ne moonyon awě ahele awúu ekob é yāl ésebán ahele dyam démpēe abel. Awáb eetómεé nē. ⁵ Nlāa nyé mεé, mod awe nyétənjené abán, adfi ane awě née áamáá wε pemε e alongé akoben, awón-’ε ngíne echě ábwémεé wε á dū-á-muú. Ne mbále ane móo nyétənjené abán. ⁶ Eesaá mbále nén bán, kábpe ébe ngēn, chóó béchanné ndun étáan-nε? Boŋ ké nē Dyōb déechatánné ké póg. ⁷ Dyōb ábíí káŋne mesonje mé e’sid ábe é’dé nyé á nló. Né-óó, nyéewógé mbwóg, nyédé etógnén tómaa ndun, ké ěmbuú ké áte.

Akob Yesue káa abán mó á yāl

(Mat 10.32-33, 12.32, 10.19-20)

⁸ “A mbále, kénzée awě ábid mε mbón á’sō é’ baányon, Mwān-a-Moonyon mómpē ábid mó mbón á’sō é’ ángel é Dyōb. ⁹ Boŋ mod awě abáá mε áyāl á’sō é’ baányon, mε-’ε mēbān mó áyāl á’sō é’ ángel é Dyōb. ¹⁰ Kénzée-’ε awě ahóbé eyale é mbéb tənje Mwān-a-Moonyon, ákūd alagsεn, boŋ kénzée awě ahóbé e’bébtéd é’ mekan tənje Edəədəŋ éche Esáá éekudté alagsεn. ¹¹ Nzé édé bán bésómné nyé wée belyáged bé dyad ne benkamlεnε, nyéētāgē áte, ngáne nyékāá’ é káa dyam áde nyéhōbpē, ¹² áyāle nzé pónde epedé, Edəədəŋ éche Esáá éyāgēd nyé chōm éche nyétənjené ahób.”

Ngan e eyókél é nhon mí mod

¹³ Atíntê e ene ndun e mod, nhóg anláá Yesue aá, “A-meléed, láá mwänned wéé ákabe sümō mbwóg áte.” ¹⁴ Bon Yesue antimtén mó nén aá, “Nzé-módé abänné me nées mod awě akáadte’ bad, ákabe nyé mbwóg áte?” ¹⁵ Dóo álângeé bó moosyál aá, “Nyêtóo, nyéebanné nlém áyāle awónj á bwēm, áyāle saké nhon móo ndide moonyonj á alongé.”

¹⁶ Ankalé-’ε bó ngan aá, “Nhon mí mod nhóg mémbe. Anwónj nzag. Ade ene nzag échyáá, embídéd medyé nkute ne nkute. ¹⁷ Nhon mí mod mé ménhōb áwe nlém tē aá, ‘Chán mébenlé bōob áde etál éelyāgeé wéé ríkonjeé medyé?’ ¹⁸ Dóo adólé áte chósónj bon áhōbē aá, ‘Nén dóo mébenlé. Měpānj échem ndáb é e’konjéd, nlónj émpēe éche ékálé áte, bon nkúm medyé áwēd-te, ne nhon nímēm rísyāl. ¹⁹ A pónde eched-taá mélāā’ é échēm edāōdānj meé, nlādté yāl nhon míme médyéé mwé ne mwé. Bōob-pōō mēched yāl, rídyág, nímwāg, ríchogé-’ε alongé.’ ²⁰ Bon Dyōb dénlāā mó nén, aá ‘Edimdim é chōm chén. Nkuu nén dēn mēkobén wε pemε e alongé. Abē bwēm é’syāl ábe émāá-’aá alad áte, nzé-módé wélyāgnēdtē bó?’ ²¹ Nē dóo édífí ne ké nzé-módé awě akúmmé yāl nhon, bon eēsē nhon á’sō é’ Dyōb.”

Weétāgē áte á alongé (Mat 6.25-34)

²² Dóo Yesue álângeé ábē bembapεε nén aá, “Né-ōó nyéētāgē áte á alongé se nyéhōbē nén bán cheé nyédyēē, ké’ε cheé nyéwāā’ē á yāl. ²³ Alongé átómé ndyééd, échen yāl-le ámpē edé etógnén tómaa mbóté. ²⁴ Nyénōne’, nkōnékōn. Méewēnēē bwēm, méepādēē, méewōo-’āa hōm áde bēkonjeé medyé. Kénē, Dyōb adídte mó! Nyéebii’ē bán nyéde etógnén bwāmbwam tómaa menōn-ε? ²⁵ Nzé-módé áwēn tíntē ahele átāg áte káānj, abád ké epun ehóg áwē alongé áyāle átagéé áte? ²⁶ Nées nyé modmod nyéehelēé mpín mé akan nées míme abel, cheé ékásá bon nyétagé áte áyāle mam míme mélyágé ásē?

²⁷ “Nyénōne’ mbonja ngáne ékwogéé. Eebeléé ntū, éebanjéé mesanj. Nlānje nyé nén meé, ké kānj Solomonε ne míme nhon rísyāl eewāa’áa mbóté éche épédé échén mbonja ké póg e’bonj. ²⁸ Nzé Dyōb áheleεε áwāādtē e’sum ábē é’bāg chii bon chān bēhé bó á dù, né éetómmé nyé awāad né-yε? Chán adúbe ádíí nyé mwāmpín nén?

²⁹ “Nyéebanné nlém bán, cheé nyédyēē káa cheé nyémwēē. Nē déetagté nyé. ³⁰ Echē nyaa é bwēm chōō bad bé nkōnjé bēchyεε’ é akud. Awēn Titée mwēn abíí aá nyétógnéné ábén bwēm. ³¹ Né-ōó, nyésébe nyéhēd mam mé nkamlēn rí Dyōb, dóo Dyōb débéé nyé ábíníí bwēm.

Nhon míme rídé ádyōb (Mat 6.19-21)

³² “A-bānbān, nyéewógé mbwōg. Echen Sānj awóo mewēmten míme mēsáá ábe nyé ngíne e nkamlēn. ³³ Nyésóm áben bwēm, nyébag betóótōkē bé bad mōné. Nyéhēd ekwε é ngáb éche éehelé amaa ásē. Nyéhē nhon mímēn á e’konjéd ábe é’dé ádyōb, wéε dyamdyam déebenlé mó, wéε bechīb bēehenlé mó achīb, síi-’ε éehenlé mó adyé. ³⁴ Nyébíí bán wéε nhon mbágkē mod, áhed dóo nlém-me mbágkē mó.

Mod-téé ábē mbonjén

³⁵ “Nyépūd abad, nyéchod-te etrukánj, ³⁶ nēngáne bad ábe bésine’ echab sāj awě akíí á ngande e e’wóngé ábel bon nzé ahúú húén, bon akumé ekob, bēnednéd mó ábwōg-ábwōg. ³⁷ E’bonj é’ yāl áte ne bembālede ábe echab sāj épéé, bon atán ngáne bēdyéé epin, bésinéé mó. A mbāle ábonjén, ádíí bó ásē, atómtéd-te bó ndyééd. ³⁸ Ké melúde dóo ámpéé, káa epōg é mbwēmbwε, bon atán bó melelem, e’bonj é’ yāl áte bélyāg é’tán bó. ³⁹ Nyébíi-’ε bán, nzé nwóo-ndáb abyéé’áa pónde eche nchīb ápéé, né ádyéé epin, ésebán atēdte

* **12:25** Abád ké epun ehóg áwē alongé káa áchab tómaa ngáne ádíí.

aá, bésal mó ndáb. ⁴⁰ Nyémpē nyētāngéné mbonṣén abé, áyāle Mwān-a-Moonyon ḗpě á póndé eche nyéewēmtēnéé bán ḗpě.”

*Mbāledē awē abele mīmē nsón
ne nlém nhóg ne awē eébēlē’
(Mat 24.45-51)*

⁴¹ Petro ansédéd aáken, “A-Sán, sé bēn pen-éé ékanléé enén ngan-ε, káa bad bésyāāl?”
⁴² Sánḡwéé ankwentén aá, “Né-óó, nyé mod té ábê née mbāledē awē awóó debyéé, awē abele-’ε mam míme eche sán álángé mó aá ábel. Mó adé mbāledē awē eche sán ábánné aá ákamlen bembāledē ábíníí, ányín-ne nén aá békúdé ádāb akab á ndyééd póndé echē etāngéné. ⁴³ Nnam mēbē ne ane mbāledē awē eche sán áhūū’é, bon atán nēngáne ábeléé mam míme ányāgtēnnē mó. ⁴⁴ Ne mbále, nlānge nyé nén mēé, ane mbāledē eche sán ábané bwēm é’syāāl ábe áwóó áwe mekáá aá ákamlan.

⁴⁵ “Bon nzé ane mbāledē adé mbāledē a mbéb, bon ahóbé áwe nlém-tē aá, ‘Ebēm áte bon echem sán áhūū á eke-tê.’ Né-óó aboótédé ábíníí bembāledē bé bebaád ne bé baachóm ábe bédé ásē echē awanen, ádyāg bwēm, ámwāg-ke mīm mékóbe mó, ⁴⁶ ane mbāledē eche sán áhūū epun éche éewēmtēnéé ne á póndé echē énkēmbíí’é aá áhūū. Né bēbwēm mó á ebwóg,† békógsén-ne mó ne nhel melemlen ne bad ábe bēwúú nló áte. ⁴⁷ Ane mbāledē awē abíí ntíí mé nsón míme sáá-a-ndáb, bon eébonṣene, káa eehíde mímē ntíí ámbíd, ákud mbéte e ngíne. ⁴⁸ Bon ane awē enkēmbíí ntíí, bon ábelé epandé, békúdē mó kúdtén. Mod ké ahéé awē bēbúdé abe, né-’aá bēbudté mó ahēden. Ane-’ε awe bétómténé abud dé abe, né-’aá bétōmēnnē mó abud dé ahēden.

*Yesue aá mópezééné nkabén
(Mat 10.34-36)*

⁴⁹ “Muú móó ríhyédé akwéd á nkōṣé. Mendāḡ-’ε mēé, né mēmmdad akóben. ⁵⁰ Bon ntāngéné nsébé ríkud edusen é metuné, mēmād-te chó akud bon nlém mēpwiitéd me. ⁵¹ Nyéwēmtan bán, nsan móó ríhyédé apēen á nkōṣé-ye? Aáy, saké nsan, nkabén móó mópezééné. ⁵² Bootya bōob áke á’sō, ndáb echē ewóó bad bétáan ékabén áte, béléáan bétāngén bēbe, bēbe-’ε bétāngén béléáan.

⁵³ Kōkōo ēbē.

Sáá átāngēn mwān a mwēnchóm,
mwān a mwēnchóm átāngēn sáá.
Nyaá átāngēn mwān a mmwaád,
mwān a mmwaád átāngēn nyaá.
Nyāḡkálé átāngēn mwān a mmwaád,
mod mwān a mmwaád átāngēn nyāḡkálé.”

*E’chemléd é’ bīn
(Mat 16.2-3, 5.25-26)*

⁵⁴ Yesue anláá amute aá, “Nzé nyēnyíne mbag ébide á mbəḡ, nyēbelé nyēhób bán, ‘Mbúú échā bōob’, ébenléd-te áned. ⁵⁵ Nyēnyíne-’aa epub éhúé’ á ped e mbəḡ, nyēhābē’ bán, ‘Enyen ébēnēd mod bōob,’ ébé-’ε áned. ⁵⁶ A-bad bé elangé. Née nyépédé abíí ngáne béléá’é bīn nén, cheé ékóó bon nyēēhēlē mam míme mébenlad nyé á’sō-te chíi nén achem?

⁵⁷ “Cheé ékóó bon nyébēn nyēēhēlē adol áte nén bán, kase e akan nén echē ehēdnad abel? ⁵⁸ Nzé mod ahóbé aá, mókēene we á kóte, hēd nzii kóḡ nyúmō bétim ásē á nzii. Esebé nē, nzé ahédé we á kóte, kóte chó-’ε ébēé we á mekáá mé plūse, plūse chó-’ε éhē we á mbwóg. ⁵⁹ A mbále, nlānge we mēé, weéhēlē-sē ebíd á ndáb e mbwóg-tē wē kóḡ né etwedé ádōḡ alúm ásyāāl.”

† 12:46 Bēbwēm mó á ebwóg káa bésēl mó áte e’són é’be.

13

Nyétéde abel dé mbéb, nyétimēn Dyōb

¹ Ade Yesue ádíi áhóbéé nê, dǒo nguse é bad éche émbē áhed élanḡeé mó ngáne Payledé ánwū'é bad bé Galilia áde bēbágé'áá Dyōb mendε mé e'lém. ² Yesue antimtén bó aá, “Nédē mewēmtēn médé nyé bán, ábē bad bé Galilia ábe bēnkūd éché eben, bétómé ábíníí bésyāāl ebébtéd abé áyāle bēnwēē ene ndín e kwééd-ε? ³ Aáy! A mbále, nzé nyéētεdte nímēn mbéb se nyétimēn Dyōb, né nyé moosyāāl nyéēwé, nyébóó'-ε. ⁴ Chán-náa ábíníí dyóm á mod ne waam ábe ntōn-ntōn ní ndáb ménkūmtēdte ámín á dyad é Silom, bonj bēwé? Nédē mewēmtēn médé nyé bán, bēntōmtēn ebébtéd abé tómaa bad bésyāāl ábe bēnlōn á Jerusalem-ε? ⁵ Aáy! A mbále, nzé nyéētεdte nímēn mbéb se nyétimēn Dyōb, né nyé moosyāāl nyéēwē, nyébóó'-ε.”

Ngan e bwel ábe bēechyāā

⁶ Héε Yesue ákálé ngan aá, “Mod anwōn alín á bwel á nzag-tē. Ankě epum é bwel ahed áwedé-mín ngen ne ngen, bonj enkēnnyínné ké ehóg. ⁷ Héε álāḡeé nnōn-a-nzag aá, ‘Edé bǒǒb mwě ríláán áde nǐpagké á bwel-sé hén mwě téé, bonj meenyínéé epum ké ehóg. Kwel bó. Chán é'hele é'madé ahón á ndǒǒb-tē ngēn?’ ⁸ Héε nnōn-a-nzag átímtanné mó aá ‘A-sán, tédé bó ké mwě nhóg ámpē. Mēnabé bó áse, nhíí'-ε bó nkúmbág. ⁹ Nzé é'chyāá e'pum mwě níme ríhúé', né édé bwām. Nzé'-ε bēechyāā, né békwl bó.’ ”

Yesue adidé mmwáád nhóg bwām á Mbwε-mé-nkóme-áte

¹⁰ Mbwε-mé-nkóme-áte nhóg, Yesue ayágté'áá bad á ndáb e mekáne póg. ¹¹ Mmwáád ambé áhed awě edǎǎdǎn é mbéb émbēē áte á etūn é dyóm á mwě ne waam. Embēl mbíd enwúmén mó nyaa eché éehelaá yāl asále áte bwām. ¹² Ade Yesue ányíne mó, anchélé mó, aláá mó aá, “A-nyan, nkole níme ékonléé nímáá.” ¹³ Ade ábáné mó mekáá á nló, ane mmwáád ansále yāl áte ábwǒg-ábwǒg, ábootéd-tε Dyōb akēn.

¹⁴ Héε mod awě abédé nló á ndáb e mekáne, alíí áyāle adídé áde Yesue adídé ane mmwáád bwām á mbwε-mé-nkóme-áte. Alāḡē bad aá, “E'pun é'dé ntóób ábe mod átāḡéne nsón abel. Nzé nyédǎǎ bwām adyεε nyépē ábē e'pun, saké á mbwε-mé-nkóme-áte.” ¹⁵ Héε Sāḡwéé ákwentanné aá, “Nyédoge bad. Nyé ahéé eéhunné nyag káa ésel á ebem-tē se ákēēn chó á edíb á mbwε-mé-nkóme-áte? ¹⁶ Anén mmwáád adíí mwān awe Abrahamε. Satanε anhanj mó ne nkole á etūn é dyóm á mwě ne waam. Nyéláa me ké mbéb móǒ rídé, áhúd mó á mehanḡé á mbwε-mé-nkóme-áte?” ¹⁷ Chǒm éche ánhǒbpē énwǒgēd bad ábe bétāḡánnáá mó e'són. Moosyāāl anwóg menyīḡe áyāle mam mé ményáké níme Yesue ámbēnlé.

Ngan ébe é nkamlēn ní Dyōb: Ngan e mbál níme ríchíné (Mat 13.31-32; Mak 4.30-32)

¹⁸ Yesue anhób aá, “Chán nkamlēn ní Dyōb ríkóó abé? Cheé ríhele ríhǎgtén mó-yēē? ¹⁹ Ndíi nēḡgáne mbwé e mbál-e-bū eché mod átédé bonj ásob á nzag-tē. Ade ékwógé, étīm bwel bēn, menōn méhyě mélōn á ngen-tē.”

Ngan e esultēn (Mat 13.33)

²⁰ Yesue ansédéd aáken, “Cheé ríhele ríhǎgtén nkamlēn ní Dyōb-é? ²¹ Ndíi nēḡgáne esultēn éche mmwáád ámuúnédé asii á pān é mbumé ní ngun éláán kǎǎn ésule.”

Asál á ekob éche échíné áte (Mat 7.13-14, 21-23)

²² Yesue andíi ambé á ekε-tē éche ákágé'áá á Jerusalem. Dyad téé áde átómé'áá, ámbáá ne ásad, ayágté'áá bad. ²³ Mod nhóg ansédéd mó aáken, “A-Sāḡú, mesōḡé mé

bad níme Dyöb désongé alongé, mébuú áte káa méebuú'é?" Yesue anláá bad áhed aá, ²⁴ "Nyéwanen káon nyésól á ekob éche éhíné áte, áyāle, á mbále, ekud á bad éwanén asól, bon béehenlé. ²⁵ Póndé epě echě nwóó-ndáb áhidéé áse, bon apen ekob. Ene póndé dóo nyébootédté atyéem á ebwóg, bon nyékumé' ekob nyéhābē bán, 'A-Sán, dibnéd sé ekob.' Mó-'é átimtén nyé aá, 'Meebíí'é wée nyébídé.' ²⁶ Nyé-'é nyéhābē bán, 'Syánē dendyé ndyééd, demmwé-'é mīm hōm ahóg, eyágté'áá-'é áwēd myad.' ²⁷ Atimtén nyé aá, 'Syánē deewōnēé dyamdyam. Nyésyā me á dīd-te. E'bébtéd é' bad ngēn!' ²⁸ Ade nyényinnē Abrahamē, Aisigē ne Jakōbe bōōbe bekal bé'dāōdān bédé á nkamlēn ní Dyöb-te, bon nyé pen nyéchág á ebwóg, achii dé awé ne adyé dé meson á nsāl, dóo détéđ etál póndé eched. ²⁹ Bad bēbīd á akuu ne á mbān, á mekonekone ne á mehúléhúlé, bétéd medii á ngande e nkamlēn ní Dyöb. ³⁰ A póndé eched, bad ábe bēnlyāg mbíd bōo bétīm á'sō, bé'sō-'é bēlyāg mbíd."

*Yesue alebe áyāle bad bé Jerusalem
(Mat 23.37-39)*

³¹ Melemlem mé póndé nguse é Befarisia êmpě wée Yesue, bélāngē mó bán, "Syā hén, ékag hōm démpēe, áyāle kān Herōde ahede we awúu." ³² Yesue ankwentén bó aá, "Nyéke nyéláa échē esōb bán, 'Chii ne chān mēhūd bad e'dāōdān bé mbéb áte, ríchōōd-te bad, bon súú ébe mēmād mīmēn nsón.' ³³ Bon ké chān ébēē, ntāngéné abé á nzii chii, chān, ne sú ébe, áyāle éeboo'é bán, nkal é'dāōdān áwē hōm démpēe ésebán á Jerusalem. ³⁴ Wóowó! A-bad bé Jerusalem, nyéwúe bekal-bé-e'dāōdān nyéwúēnnē-'é bad meláá ábe Dyöb álómé! Nkénwān áte ngen ne ngen álad nyé áte nēngāne nyaá-kúb ákútanné bán, bon nyéehédeé etál! ³⁵ Nyénōne', Dyöb détéde echēn ndáb. A mbále, nlānge nyé nēn mēé, nyéenyínēnné me dīd ámpē káon ne á póndé eche nyéhābpē bán, 'Nnam ne ane awé apedé á dīn á Sāngú.' "

14

Yesue achōjté mod awě melóg mékóbé

¹ Mbwe nhóg Yesue ankě ndyééd adyé wée ndāle a Farisia póg. Nén démbē a mbwe-mé-nkóme-áte. Ade apédé áwed, bēnóné'áá mó chodchod. ² Mod mó-'é ambě áhed awě melóg mémēbīdtē á yāl. ³ Héē Yesue ásedtēé bemeléde bé mbéndé ne Befarisia aáken, "Edé kunze ádid mod bwām á mbwe-mé-nkóme-áte, ngé éesaá?" ⁴ Bon bēnkēnhóbpé dyamdyam. Dóo ákóbé ane mod awe melóg mébídé á yāl á ekáá, ádidé mó bwām, asúúdtē mó á ndáb. ⁵ Ambíd e nē dóo ásedtēé bó aáken, "Nyé ahéé adé awě mwān káa nyag éhūnnē echóg, bon eékag chó abided ábwōg-ábwōg, ké émbē bán á mbwe-mé-nkóme-áte?" ⁶ Bon bēnkēnwōngé dyamdyam áhób.

Aké dé e'ken ne akob dé nken

⁷ Ade Yesue anyíné bad ábe bēnlēbēē ádyé ndyééd bēsyāāl ábe bēpédé bēbóótédé medii mémēbáá apwēd, ankalé bó enén ngan aá, ⁸ "Nzé mod alébpé we ngande, weépāg-se éhéde e'dii é'mbáá, áyāle éhele ébé né belébpé mod ampēe awě adelé áte tómaa we. ⁹ Nzé ene nyaa e mod epedé-'é, mod awě alébpé nyé moosyāāl ālāā we aá, 'Béé anén mod atii.' A póndé eched dóo étimeé atii asad atéd ne akwáké. ¹⁰ Bon nzé epedé ene ndín e hōm, etédeé e'dii ábe é'dé á ahāngé, ábel nēn nzé nwóó-ngande anyíné we, mós ālāā we aá, 'Amúē, ké édyēe á atii ámbáá híní.' A póndé eched dóo ékudeé edúbé áfintē e bad ábe nyāābōo nyétédé tébele. ¹¹ Né-ōó, nyébíi bán, kēnzéé awě achágté yāl, Dyöb désudéd mó. Kēnzéé-'é awě asúdté yāl Dyöb déchāgēd mó."

¹² Hé-'áá álāngēé mod awě anlébé mó nēn aá, "Nzé ehóbé wēé, móchage' ngande, weehóbé wēé mólēbpe ábon bēn, káa ábon baányān, káa echoñ túmbé, káa bewōñ bé ngáb ábe nyāābōo nyébyééné. Nzé ehídé nē, né bōmpē bēlēbē we. Nē ábele átim ehēen ne metuuten. ¹³ Bon nzé echagē ngande, elébé dāsō betóótōkē bé bad, ne bad ábe bēhúné

eped, bóbbe bad ábe békwédé ndím. ¹⁴ Nzé ebelé nê, né wěküd nsimé áyāle béehenlé we asábe ámbíd. Dyöb désābē we áde bad bé bwām bépuú'é.”

Ngan e sánkalaa a ngande
(Mat 22.1-10)

¹⁵ Ade mod nhóg awě bóbbe Yesue béntēd tébelē áwógé nê, dóo álāngēé Yesue aá, “Nsimé ne bad ábe bédyē ndyéed á ngande e nkamlēn rí Dyöb!” ¹⁶ Dóo Yesue álāngēé bó aá, “Mod nhóg anchāg sánkalaa a ngande, ábūd-tē bad alébe. ¹⁷ Ade pónde e ngande épédé, anlóm awe mbāledē wée beken ábe ánlēbēē aá, ‘Nyéhyag, mbonšén rísyāēl nímáá abé.’ ¹⁸ Bon bó moosyāēl, bēmbōotéd mechāngé abe nhógē-nhógē. Nhóg anhób aá, ‘Nchané etúú, ntāngéné chό akē dé anyín. Ncháa we, méehēnlé ahyē.’ ¹⁹ Ampée anhób aá, ‘Bób nēn dēn, dóo ncháné nlád rí nyag rítāan éche élíe’ nzag. Chóo ríkagké ahāgten nēn. Sōn, méehēnlé ape!’ ²⁰ Ampée-’ē anhób aá, ‘Nkudé sōmbé ekóólé-ekóólé. Né-ōó, méehēnlé ape!’ ²¹ Ane mbāledē antīm ámbíd, áke áláá eche sán mam mésyāēl. Dóo ekan ekóbé eche sán áte, bon álōmē ane mbāledē. Anhób aá, ‘Kāg mehélé, ékag á ntém rí nzii, káēne á mēte mé nzii mé dyad-tē, éhúēn betóótōkē bé bad, ne ábe béhúné eped, ne ábe békwédé ndím, ne ábe béehélé akē.’ ²² Eebemēé áte ane mbāledē anhúú ámbíd, aláá sáá-a-ndáb aá, ‘A-sán, mbélé ngáne wēnhōbpē, bon ké nê, etál élyágé édé.’ ²³ Dóo Sáá-a-ndáb áhóbēé aá, ‘Kāg á nzii émbáá ne nzii é mehín, échēle kenzéé wēé áhyag ábel bon ndáb élōn. ²⁴ A mbále, mod ké nhóg awě ménsēbēē alébe, éewógké chōm ké ehóg á nsəl á ngande-tē hén!’ ”

Abé mbapēē
(Mat 10.37-38)

²⁵ Mbwe nhóg ndun e mod éhídé'áá Yesue ámbíd. Héē ábóótédé bó aláa nēn aá, ²⁶ “Nzé mod ahóbé aá, mōhīde mē, ésebán achādténé nyaá, sáá, mwaád, bán, baányan, káēne ádē alongé dēn, ene ndín e mod eékwognedēé ábē awēm mbapēē. ²⁷ Kénzēé awě eepēme ádē awōg, bon áhīdnē mē, eékwognedēé ábē awēm mbapēē.

²⁸ “Nzé-módé ábē awě áwōn mewēmten álōn sánkalaa a ndáb, bon eesébpé adyēē ásē, áhāgten nkun nīme ene ndáb étēdtē mó, ábii ké mōshēl chό amad, káa mōshēnlé? ²⁹ Nzé amaa'-ē ndáb asume, bon eéhele chό amad, moosyāēl awě anyíné abelé ábootéd mó awel, béhōbē ³⁰ bán, ‘Mod nhóg ansáá ndáb, bon eéheleé chό amad.’

³¹ “Nzé kēn póg ewémténé waáb kēn bel akum, abélé asébé yāl ahāg á ekáá ké mesongé mé sánze nīme áwóo dyam dyōm dé ekálé, béhēl ábe waáb awě áwóo sánze dyam móom mé ekálé mébē. ³² Nzé anyíné aá mōkwognedēé, abelé álóm belyáged bé dyad á'sō wée waáb, waáb adēpe mó benben, ábel nēn békām nsan. ³³ Melemlem nê dóo édíí né ké nzéé awě eehúde chōm ásyāēl nlém. Ene ndín e mod eékwognedēé awēm mbapēē ábē.

Nkwě nīme mbódé e'nyin
(Mat 5.13; Mak 9.50)

³⁴ “Nyébii bán nkwě rídé chōm é bwām. Bon nzé mbódé alan, chán béhele-se bényinēd mó ámpē? ³⁵ Méesaá dyam dé abelen ámpē. Apim dóo bépimēé mó. Bad ábe bēwóo metúu, bésōnjen bwām.”

15

Ngan e rídyōn ní mbód nīme mémbōō
(Mat 18.12-14)

¹ Mbwe nhóg belad bé tááse ne bebel bé mbéb bēmpēē, bēmpē wée Yesue. ² Dóo Befarisia ne bemeléde bé mbéndé bényongēé áte bán, “Nédē anén mod awōne bebel bé mbéb, bóbōo bédyag-ke ndyéed hōm ahóg.” ³ Héē Yesue ákánlé bó ngan nēn aá,

⁴ “Nzé-módé adé awě áwōn mbwókel é rídyōn ní mbód, bon nhóg níbóo, bon eéēdté nīmíníí móom mé rídyōn ní mbód abog ne abog á etūn-tē, áke dé ahēd nīmē nhóg nīme níbóo káēn né adíbté mó? ⁵ Adibed áde ádibte'-áa mó, áhāg mó á abəl ne menyinje

mésyāāl. ⁶ Bonj née ápédé á dyad-tê álad besón bé echonj ne baányanj áte, aláá bó aá, ‘Syánē déwōg menyinjge áyāle ndĩbté nímēm rídyonj mí mbód míme mém̄bō?’ ” ⁷ Yesue ambád ámpē aá, “melemlem-’aá rílanjgēé nyé mēé, menyinjge métōm abé nê ádyōb ámín e mbelé-mbéb nhóg awě atědé abel dé mbéb bonj atĩmné Dyōb tómaa ámín e móom mé bad abog ne abog ábe bésáá, ábe béehēdnád ahəŋlən.

Ngan e kábpe echě embóó

⁸ “Káa, mmwaád ahéé adé awě áwōŋ kábpe dyōm, bonj née póg ébóó, eéchōdē’ ekag, bonj áhédé ndáb áte, atónj ahəd kóŋj né adĩbté chó? ⁹ Adibed áde adibte-’áa chó, alade baáb ne baányanj áte, aláá bó aá, ‘Nyéwōgen me menyinjge áyāle ndĩbté ene kábpe echě embóó mē.’ ¹⁰ Melemlem-’aá rílanjgēé nyé nén mēé, menyinjge métōm abé nê ádyōb ámín e mbelé-mbéb nhóg awě atědté abel dé mbéb bonj atĩmēn Dyōb.”

Ngan e mwān awě ambóó

¹¹ Yesue ambád ahób aá, “Mod nhóg ambé, anchyáá bān bé baachóm bébe. ¹² Dóo epun ehóg, mwān asad álāŋgē sáá nén aá, ‘A-sánj, beé me ádēm akab á mbwóg áde rítāŋgéné akud.’ Héé sáá átédé chōm ésyāāl éche ánwōŋgē, bonj ákabpé bó áte. ¹³ Nguse é e’pun étómé-’aá, bonj mwān asad áladé nímē nted rísyāāl, ákäg á alonj démpēe áde áchābnédé. Awed-taá ápédé bonj ábootéd alonjé á mbaambaa achog, ábēbtē ngáb esyāál echě ánwōŋgē. ¹⁴ Ade chōm ésyāāl émáá mó áyāl né bōob, sánjkalaa a nzaa anhún á alonj-tê wē. Atóg dó-’ε ábóótédé mó asól áyāl ngíne-ngíne. ¹⁵ Héé ákíí kunze e mod póg atán á dyad-tê wē, áchóm mwā nsón. Ane mod mó-’ε alóm mó aá, áke ádítdad mó esog é nguu. ¹⁶ Anwónj á mewēmtēn aá, mōōlōntē abum ké ne medyé mé nguu, bonj modmod enkēmbaá mó chōmchōm éche áhēlese adyé. ¹⁷ Dóo ádyéé chóónj, bonj ákwānlád, áhōbē aá, ‘Nōné’ ngáne bembāledé bélóné echem sánj á ndáb-te, bonj ké nê bedyág medyé méchōbe ásē, bonj mē-’ε ríwág nzaa hén! ¹⁸ Měsyāá, níke ntán echem sánj, nláá mó mēé, A-sánj, mbelé mbéb á’sō é’ Dyōb ne á’sō é’bōŋ. ¹⁹ Mmēn meékwognedéé áchəgned née awonj mwān ámpē. Téd mē ké nēŋgáne awōŋj mbāledé nhóg.’

²⁰ “Hê dóo ápádté ásē, bonj ásūē’ á dyad wēé sáá. Bonj áde ákwógé ape á ndáb nê, sáá annyín mó mwā etūn. Ankóbtén sáá ngəl. Sáá annyəgéd, alúm mwān ámín, ahé mó tâl. ²¹ Dóo mwān álāŋgē mó nén aá, ‘A-sánj, mbelé mbéb á’sō é’ Dyōb ne á’sō é’bōŋ. Meékwognedéé áchəgned née mwān awōŋj ámpē.’ ²² Héé sáá mó-’ε áchénlé ábē bembāledé, álāŋgē bó nén aá, ‘Nyéhyiinad me nsob míme rítómténé adəŋ nê, á mehélé-te. Nyéwáad mó mó á yəl. Nyéhē-’ε mó ebónj á ekáá, nyéhē-’ε mó metámbe a ékuu. ²³ Nyétéd nchóm-é-nyag awě dékálté nê, nyékwel mó, ábel nén, syánē moosyāál dédyē débēl-le apaté. ²⁴ Nyébíí bán, awem mwān nén ammād awé, bonj atimé ámbíd á alonjé. Ambóó, bonj abídé áwed.’ Hé-’aá bébóótédé ngande achog.

²⁵ “Mmēn mésyāāl mēmbēnléd áde mwānyan ambáá adíí á nzag-tê. Ade áhúú, dóo áwógéé bad békóne, béságe-’ε bwēm á ndáb-te. ²⁶ Dóo áchénlé mbāledé nhóg, bonj ásedté mó dyam áde ábenlaad. ²⁷ Dóo mbāledé ne álūmtéé mó áte nén aá, ‘Pón mwānyon ahúú ámbíd-óó. Sóo akwēnlé mó nchóm-é-nyag ne, áyāle anyínēn áde anyínné mó díd ámpē, ésebán dyamdyam ábélé mó.’

²⁸⁻²⁹ “Awóg áde áwógé nê, anlīŋ, eékwēntēne asól á ndáb-te. Héé sáá abídé á ebwóg, bonj áhye achánj mó. Dóo mó-’ε átimtanné sáá nén aá, ‘Nōné’, mēé nkéndyēén wē hén mwě ne mwě áde mbēnléé wē ntū mé nsón, ésebán nwúene wē nló áte. Bonj ké echəd é mbód weébāgēē mē wēé, mbēl apaté ne ábēm bēd. ³⁰ Bonj ngáne awonj mwān a nlém ápédé ámbíd, mó awě amaá echonj ngáb esyāál abēbed ne bēkwalee, ewúúdé mó nyag echě etómténé akəl.’ ³¹ Héé sáá álāŋgēé mó nén, ‘A-mwān, wē-éé edé ne mē hén póndé ésyāāl. Kéchéé éche ríwóó-’ε edíí échōŋ. ³² Embē bwām syánē áchog ngande, áwóg menyinjge. Nén, mwānyon ammād awé, bonj atimé ámbíd á alonjé. Ambóó, bonj abídé áwed.’ ”

16

Ngan e mbaledε awε abédε mwane

¹ Yesue anláá ábē bembapεε ámpē aá, “Nhon mí mod nhóg mémbe. Bad bényhε mó aláa bán awε mbaledε ambáá abébe mó ngáb. ² Héε nímē nhon mí mod nílómé mbaledε awed achag, bon ásedté mó aá, ‘Ebál é póle éhéé nówógεé áyāl echōn nén? Lúméd me áte ngáne mesongé mé bwēm níme mēmbanéé ásē echōn médíí, áyāle échē etál é nsón é mááné wε áte.’ ³ Dóo mbaledε ádólé áte chóon bon áhōbē aá, ‘Chán-nō mébenlé bōob áde echem sán áhedéε me ahúd á nsón? Ngine eesaá me echē nkwēnléε nzag. Nzé ntimé-’ε á nchómbé, né nē dépiinéε me akwágkε á ngíne. ⁴ Ahá, nkudé debyéé áde méhagkε, ábel bon ké á nsón dóo bēnhūdtē me, bad bélyǎg békōb me nken áwab mendáb.’

⁵ “Héε áchénlé mod téé awε anwálé sáá alúm, áchagé bó nhógē-nhógē. Ade mod e’só ápédé, ansédéd mó aáken, ‘Mesongé métān echem sán ékáléε wε?’ ⁶ Ane mod aá, ‘Mbwókεl é e’kwém é’ mōl waam.’ Ane mbaledε anláá mó aá, ‘Nōné’, echon kálag e melúm chó nén. Dyéé ásē, étel á mehélé-te wεé, mbwókεl é e’kwém é’niin.’ ⁷ Ansédéd mod awε alónténé bébe aá, ‘Alúm ádé wε mesongé métān?’ Ane anhób aá, ‘Mbwókεl é nkute ní ngun éláán.’ Ane mbaledε anláá mó aá, ‘Kōb echon kálag, étel wεé, mbwókεl é nkute ébe.’ ⁸ Ade nímē nhon mí mod nówógé nē, ménkēméd échē ekúkú é mbaledε aá, ‘Abēnlédé debyéé á bwām.’ ” Yesue ambád áte nén aá, “Nē dóo bad ábe behíde mekan mé nkōnsé bédíí. Bédé mehél áhagen échāb nyaa é bad debyéé, tómaa bad ábe behíde e’nyínen bé ekíde é’ Dyōb.” ⁹ Yesue ambád aá, “Nláa-’ε nyé meé, nyébenled nhon mé nkōnsé, ákōb e’chon, áyāle á pónde eche mémaá’ε áte, békob nyé nken wεε bad bédyεε’ε á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁰ Ké nzé-módé awε awánlé mpín mé akan bwām, né áwālē ámbáá bwām. Kénzée-’ε awε eéhele mpín mé akan awále, né échenlé ké ámbáá awále. ¹¹ Nzé édé-’ε bán, weewánléε ngáb e nkōnsé ngáne étāngéné awále, nzé-módé ábε wε nhon mí mbále. ¹² Néε wéewánléε nhon níme méesε nímōn bwām, nzé-módé ábāg wε nhon nímon mwēn? ¹³ “Modmod eéhēlēε-se abé mbaledε a bewōn bébe. Alūméd nhóg edānge tómaa aníníí, ké’ε átīmēn nhóg, abānge aníníí áyāl. Weéhēlēε-se ebé mbaledε a bad bébe abé ahóg. Weéhēlēε-se ebé mbaledε a Dyōb se ebé-’ε mbaledε a mōné.”

Nguse é ngan éche Yesue

(Mat 11.12-13, 5.31-32; Mak 10.11-12)

¹⁴ Befarisia bēnwōg nímén mésyāāl, bon ngáne bémbēē bedān bé ngáb, bēnswēdē mó swédtén. ¹⁵ Yesue anláá bó aá, “Nyédíí bad ábe bēlúmte bán bésáá á’sō é’ bad, bon Dyōb ábíí nyé nlém áte. Kéchéé éche baányon békēmtéé, édíí abúú ngēn á’sō é’ Dyōb.” ¹⁶ Yesue ambád bó aláa aá, “Mam níme mēntenléd á kálag é mbéndé é Dyōb, bekal bé’dáōdān bómpē bēnhōb mó káōne á pónde eche Jōne. Taase nē, nkalan mí bwām mé nkamlēn ní Dyōb níkanlad, mod téé-’ε abune nímē nkamlēn abé áte.

¹⁷ “Ké nēngáne nkon rísé ne mí mín behéle bémaa, atote ké ahóg á mbéndé e Dyōb déekwaá.

¹⁸ “Kénzée awε anané mwaád, bon awōn mmwaád ampée, né akábé asón. Ké nzé-móde-’ε awε awóó mmwaád awε bēnáné á ndáb e’wōngé, né akábé asón.

Ngan e nhon mí mod ne Lazarose

¹⁹ “Nhon mí mod nhóg mémbe, kase é mebad chóo áwáá’áá á yāl. Mwēnze ne mwēnze móo ádyágáá mbwε téé. ²⁰ Ntógétōke mí mod nhóg mó-’ε nínāngé’áá áwē mmwε mé e’ké bán Lazarose. E’kwεε bēnlōn mó á yāl. ²¹ Mewēmtēn mémbe mó aá, bébe mó píuted é medyé éche éhúné’áá á tébele a nhon mí mod. Mbwé chóo épágé’áá áhed, bon ényāngē mó e’kwεε áte.

²² “Ade ntógétōke mí mod mé nówédé, ángel éntéd mó, ékēēn mó á akéb áde Abrahame. Mmē nhon mí mod mómpē ménwē, bélime-’ε mó. ²³ A mbwóg e kwééd wē, nhon mí mod nábédé á metuné-te. Héε ányéné nló ámīn bon anyín Abrahame se wíníí, ne Lazarose

áwe akéb. ²⁴ Dóo álébpéé nén aá, ‘A-Tê Abraham, sôn, wóg me ngol, élóm Lazarose átode dúu dé e’mii á mendíb-te, áhye áhóded me echém, áyāle meewógéé bu á dū-á-muú hén.’ ²⁵ Abrahamε anláá mó aá, ‘A-mwān, ewēmtan á pónde eche wémbēē á nkōnsé ngáne wēnkudté bwēm é’ bwām, bon Lazarose mó-ε ákūd bwēm bé mbéb-ε? Bóob-póó awóge nímē menyinge hén, wémpē edé á metuné-te. ²⁶ Néε éhúdé nē áte, wéε sédíí ne wéε édíí, sánkalaa a mbēn akabé syānē áte, ábel nén mod eéhēlē asyāā wén se ápe wē. Modmod eéhēlē-’aá ásyāā wē, se ápē áwēd.’ ²⁷ Nhon mí mod ménhōb aá, ‘Ncháa-óó, a-Tê meé, élóm Lazarose á ndáb echē echem sán. ²⁸ Nlyágé bānned bétáan. Akε álēb bó ábel nén, bómpē béepāg á hōm dé metuné hén.’ ²⁹ Abrahamε anhób aá, ‘Béwóó metelag níme Mosεε ne níme bekal bé’dáédān. Béwógen chōm-éε bétélé ásē.’ ³⁰ Nhon mí mod ménhōb aá, ‘Aáy, a-Tê Abraham. Nzé mod akií bó atán awē abidé á mbwóg é kwééd, né bétédé abel dé mbéb bétimēn Dyōb.’ ³¹ Héε Abrahamε áhóbéé aá, ‘Nzé béekwentene Mosεε ne bekal bé’dáédān awógen, né béewógénné ké mod awē apuúdé á mbwóg e kwééd bon aláá bó.’ ”

17

Abēled mod mbéb (Mat 18.6-7, 21-22; Mak 9.42)

¹ Yesue anláá ábē bembapεε aá, “Nyébíi bán mekágsen níme mébelte bad mbéb métāngéné nyé apii. Bon édé ngol ne kénzée awē ápēén mó! ² Embē mbon né bēntāó ene ndín e mod sánkalaa a aláá á nkōn, bébwēm mó á edíb-te, tómaa mó ábēled ábén bēndem mbéb. ³ Nyétédēn yāl pónde.

“Nzé mwānyon abelé wε dyam dé mbéb, échu mó aláa wéε nē dééboo’é. Nzé achemé-ε ádē awusé bon ahānléné, élagsén mó. ⁴ Nzé apānné wε ngen saámbé áyāle epun é bīn, bon apedé-ε áwōn ngen saámbé áchóm alagsen aá, ‘Nhānléné’, etāngéné mó alagsen.”

Adúbe déechinée

⁵ Bembapεε bé nlómag bēnlāā Sāngwée bán, “Wéd sé adúbe áte.” ⁶ Sāngwée anhób aá, “Nzé nyēnwōn adúbe áde áde mwāmpīn nēngáne mbál-e-bū, né nyéēkamlén ádén alín dé e’sáá bán, ‘A-bwēl, wubé ásē, éke ésumen á edíb é nkwē-te’, é’wógen-ne nyé.

Abel dé nsón

⁷ “Détéd bán, nyé mod nhóg nyēwóó mbālede awē akií nzag alii, káa akií ānon rídyon mí mbód. Nzé ahúú á nsón, chán wēlāā’é mó? Wēlāā mó wéε, ‘Hyē édyεε ásē hén, édyē ndyééd,’ ⁸ káa wéε, ‘Belé me ndyééd étómte me, étyéem-me á nkag, káon mímad adyé, bon ámbíd é pónde, wε-ε édyāg?’ ⁹ Nyéláa me ké wēsāgnēn ane mbālede áyāle ábélé níme nsón? ¹⁰ Né-óó nyēmpē, nzé nyēmaá chōm ésyāāl éche bétínédé nyé abel, nyéhōb bán, ‘Sédíi bembālede ngēn, nímēd nsón-naá sébélé sé ngáne.’ ”

Yesue asānté bad bé melān dyōm

¹¹ Ade Yesue ákagké á Jerusalem, atómé’áá á nchii rí nzii mé alon á Samaria ne alon á Galilia. ¹² Asól áde ásólé mwā dyad nhóg, antán bad dyōm ábe melān mékóbé. Bentyēem nchabnede, ¹³ bēlēbpē mó ne esaád bán, “A-Yesu, a-Sán, sôn, wóg sé ngol!” ¹⁴ Ade ányíné bó, anláá bó aá, “Nyékag wéε beprise, nyélúmed bó yāl.” Ade békagké nē, yāl é nsán bó.* ¹⁵ Bó mod nhóg, annyín nén aá módyéé bwām. Héε átímé ámbíd, ákené Dyōb ne ehób éche échággé. ¹⁶ Ankwe Yesue á mekuu, ásāgnān mó. Anén mod abédéε mod a Samaria. ¹⁷ Yesue ansédéd mó aáken, “Eesaá mbále bán nsānté nyé bad dyōm-ε? Héé ábíníí abog bédíí? ¹⁸ Nédē mod ké nhóg ampée eétíméé ámbíd áhye dé abε Dyōb mekenag, eétóméé anén mod a nken-ε?”† ¹⁹ Héε álāngéé mó aá, “Tyéém ámīn, ékag. Adōn adúbe ádíde wε

* **17:14** Asáad á yāl: Nzé melān ménkōb mod bétédé’áá mó néε mod awē eesáa. Bébéné’áá mó bán, eesíté wéε bad bédíí. Prise chōó énwōn kunze ásimen mod melān bon ébided mbakú nén bán asáá, bon ábootéd ape wéε bad bédíí.

† **17:18** Bad bé Israel bēntēd bad bé Samaria néε benzínéé. Bóbóó béekagé’áá ké mwāmpīn áyāle nyaa e mekan mé mbwóg ne mekan mé alon. Ké nyaa e abele á Dyōb ne hōm dé mekáne bēmbē bó nhānlén.

bwâm.”

*Epe é nkamlen ní Dyõb
(Mat 24.23-28, 37-41)*

²⁰ Befarisia bẽnsedéd Yesue bánken, “Póndé ehéé nkamlen ní Dyõb mépéé?” Yesue anláá bó aá, “Nkamlen ní Dyõb méesaá dyam áde mod ányínnéé díd, ²¹ káa dyam áde mod áhõbpé aá, ‘Nõné,’ mômén,’ káa ‘môminíí.’ Aáy, nkamlen ní Dyõb ní máá abé áfínté echên.” ²² Héé álãngéé bembapere nèn aá, “E’pun é’ bìn é’húe á’sõ ábe nyédãngé bán né nyényín ké mbwe nhóg míme Mwãn-a-Moonyonj álũmēdtē nyé yǎl, bonj nyéenyínné. ²³ Bělāā nyé á póndé echē bán, ‘Mônén,’ káa ‘Móníníí,’ bonj nyéehãntán bó. ²⁴ Ayāle, ngáne emwēdmwēd étóméé, bonj épenté ngob e Dyõb pēd póg ne eníníí, nê dõo epun éche Mwãn-a-Moonyonj ápéé ébēē. ²⁵ Bonj édēbē nê, atãngéné metuné híin akud. Kãhne enén nyonjgel e bad eebãh mó áyāl. ²⁶ Ngáne émbēē á póndé eche Noa, nê dõo ébēē á póndé echē Mwãn-a-Moonyonj. ²⁷ Bad bédyágé’áá medyé, bémwāg mĩm, baachóm beward’áá bebaád, bebaád-te békãg á mewõngé kóõh ne mbwe míme Noa ásólé á bõle é’mbáá-te bonj mbúú echó, mesén melóne, méhõõd ábê bad bésyāāl. ²⁸ Melemlem nê dõo émbēē á póndé eche Lotē. Bad bédyágé’áá medyé, bémwāg mĩm, békābē dyon, bēwēnē bwēm, bēlõõ-’ε mendáb. ²⁹ Bonj mbwe míme Lotē ásyãngé á dyad á Sodom, míme mbwe dēn muú ne meláá míme méhyãntan, mémbíd ádyõb nēe mbúú, ríwúú ábê bad bésyāāl. ³⁰ Melemlem nê dõo ébēē míme mbwe míme Mwãn-a-Moonyonj ányínnēdtē.

³¹ “Echē epun, mod awē adé á nnonj ní ndáb mín áde nhon rídíí mó á ndáb-te, eétõgné asud ásē áhye dé atéd mó. Melemlem-’aá mod awē adé á nzag-tê, eétõgné atim ámbíd á ndáb. ³² Nyéwēmtēn dyam áde dēmbenléd ne Lotē mwaád. ³³ Kénzēé awē awóó mewēmtēn ásonj adē alongé, ábõd dõ. Kénzēé-’ε awē abódé adē alongé, né asóó dõ. ³⁴ A mbáale, bad bébe bēnaá anõh ahóg nkuu, bétéd nhóg, bétēdē aníníí. ³⁵ Bebaád bébe békõgē medyé, bétéd nhóg, bétēdē aníníí.”† ³⁷ Dõo bembapere bésēdtēé mó bán “A-Sãh, héé nê débenlédte?” Yesue antimtēn bó aá, “Wéé ndim níbãgkē, áhed dõo benhõgnoné bēladnéé.”

18

Ngan e ngwēe e mod bó nkúd é mmwaád

¹ Yesue ankalé ábē bembapere ngan álũmed bó áte nèn aá, bétãngéné békãnnē póndé tēé ésebán behũnte nlém á abum. ² Anhób aá, “Mod abédé dyad ahóg, awē akáadte’ bad. Ane mod eebáa’áá Dyõb, eébage’áá-’ε modmod edúbé. ³ Nkúd é mmwaád-te abédé melemlem mé dyad, eémaa’áá’ wéé ane mod. Póndé tēé álãngē mó aá, ‘Sé mod sēwõhñé mehób. Káád sé ésuud me nzõm.’ ⁴ A mbooted ane mod enkēnháá mó dúu. Bonj ámbíd é póndé anláá yǎl aá, ‘Ké nēngáne méebagéé Dyõb edúbé, méebāā-’aá modmod, ⁵ ngáne édíí bán anén nkúd a mmwaád ahédé me nló, mēkãā míme nkáá ábel rĩsud mó nzõm. Esebē nê, né kóõh ne á asóg éemwáá aá ríkũn ne epe éche ápagkē nèn póndé ésyāāl.’ ” ⁶ Héé Sãngwéé áhóbéé aá, “Nyéwógé chõm-éé ekúkú é mod awē akáadte’ bad awē eebii Dyõb éhóbé-yε? ⁷ Nédē Dyõb déekunné ábē bad ábe ápwédé-yε? Béchyεene’ mó nwõhngēn nkuu ne mũte, nédē ákõlēn bó metúu póndé tē-yε? ⁸ Nlāa nyé méé ákun bó mehélé mehélé. Bonj nyédúbpe bán Mwãn-a-Moonyonj átãn adúbe á nkõhse-te á póndé echē ápéé-yε?”

Ngan e bad bébe ábe bēnkē akáne

⁹ Yesue ankāl ngan empéé tãhngene bad ábe bényíné’áá yǎl nēe bad ábe bésáá, bényínē-’ε bad bēmpēe nkõhtéd. ¹⁰ Anláá bó aá, “Bad bébe bēnkē á Ndáb-e-Dyõb akáne. Nhóg abédé Farisia, aníníí-’ε abé nlad-é-tááse.

† 17:35 Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 36: Bad bébe bēbē á nzag-tē. Bétéd nhóg, bétēdē aníníí.

11 “Ane Farisia antyéém á ámīn, ákânne’, áhōbē á nlém-tê* aá ‘A-Dyōb, nságnéné wε. Ayāle nén, meésáá nēngáne bad bēmpēe, ábe bédume bwēm é’ bad, ábe bēbébé nlém ábum, ábe békábe mesón á ndáb e e’wóngé. Nságnéné wε áyāle meésáá nēngáne anén nlad-é-tááse hén. 12 Ndé nén, ndide’ yāl nzaa á mekáne-tē ngen ébe sōndé téé. Chōm téé éche nkudé-’ε nkabe chó áte moŋge dyōm, mībagé wε akab nhóg.’

13 “Nlad-é-tááse pen antyéém nchabnede, eéhele ké mīd anyen ádyōb. Ambán ekáá á nlém, ákânne aá, ‘A Dyōb, wóg me ngol. Ndi mbelé-mbéb.’ ” 14 Héε Yesue ábádé aá, “Nláa nyé nén meé, anén mod awé rídímténé nyé aláa, ansú áwe ndáb néε mod awé asáá á’sō é’ Dyōb. Ayāle mod ké ahéé awé achágté yāl, bésudéd mó. Boŋ ane awé asúdté eche yāl, bēchāgēd mó.”

Yesue ne bānbān

(Mat 19.13-15; Mak 10.13-16)

15 Bōob-pōó bad bēpééné’áá bēndem wéε Yesue nén bán ábán bó ekáá á yāl ánamed bó. Ade bembapεε bényíné nē, bēnkānē ábē bad áte. 16 Boŋ Yesue anchélé ábē bán, áhōbē aá “Nyéede bānbān béhyag áwēm. Nyéekáá bó áyāle nén, nyaa e bad néε bó chóó éwóó nkamlēn ní Dyōb. 17 Ne mbále, nlānge nyé nén meé, kēnzéé awé eékobe nkamlēn ní Dyōb nēngáne mwēndem, éesónlé áwēd-te.”

Mod a nkamlēn

(Mat 19.16-30; Mak 10.17-31)

18 Nkamlēnε nhóg ansédéd Yesue aá, “A-meléed a bwām, cheé mébenlé ábel nén nkud alongé áde déemaá?” 19 Dóó Yesue ásedtéé mó aáken, “Cheé ékáá boŋ échagé me meléede a bwām? Mod ké nhóg eésáá mod a bwām étóméé Dyōb dēmpen. 20 Ebíí mbéndé éche éhóbe bán, weekábé asón á ndáb e e’wóngé, weewúé mod, weechíbé’, weebídé mbóŋ e metóm, beé sóó ne nyon edúbé.” 21 Ane mod a nkamlēn antímtén aá, “A meléed, nhídé échén mbéndé ésyāāl bootya se á mwēndemé.” 22 Yesue awógé-’áá nē, boŋ álāngē mó aá, “Dyam ahóg éhedne wε. Sóm bwēm é’syāāl ábe éwóó, étéd mímē mōné, ékabe betóótōkē bé bad. Nzé ebelé nē, wēkūd nhōn ádyōb. Ene pónké éhyε éhíde me.” 23 Awóg áde ane mod a nkamlēn áwógé nē, anwóg ndutul bwāmbwam, áyāle ambé nhōn bwāmbwam. 24 Yesue anyíné-’áá ngáne ásúdné boŋ áhōbē aá, “Elél áte bwāmbwam behōn bé bad ásol á nkamlēn ní Dyōb. 25 Edé mwān e akan sánkalaa a nyam néε kamēl ápon á epōn é ndōnde, tómaa nhōn ní mod ásol á nkamlēn ní Dyōb. 26 Bad ábe bēnwōg chōm eché Yesue ánhōbpē, bēnhōb bán nzé néε edíí, né nzéé-’ō ahele ákud e’soosōŋ?” 27 Dóó Yesue áhóbéé aá, “Dyam áde baányon bényínéé bán álélé áte, déelēnledé Dyōb áte.” 28 Héε Petro áhóbéé aá, “Nōné’, sētēdté ábed bwēm é’syāāl áhíd wε.” 29 Dóó Yesue álāngéé bó aá, “A mbále, nlānge nyé meé, kēnzéé awé atēdté eche ndáb káa mwaád, káa baányan, káa sáá ne nyan káa bán, áyāle nkamlēn ní Dyōb, 30 ákūd nsyōŋ ámbíd mbád ne mbád enén pónké. Akud-te alongé áde déemaá’ á pónké éché ehúé’.”

Yesue akānlé eche

kwééd ne mpuu

ngan ámpē

(Mat 20.17-19; Mak 10.32-34)

31 Héε Yesue átímné ábē bembapεε dyōm ne bébe kun boŋ, álāngē bó aá, “Pón nyébbi bán dekag á Jerusalem. Mam mésyāāl-le níme bekal bé’dáádəŋ bételé áse tāngene Mwān-a-Moonyon mébenléd áned. 32 Etēnlédé nén bán bēbē mó á mekáá mé bad ábe béesē bad bé Israel. Bó-’ε béwelé mó, bésyāā mó, bésobé-’ε mó meléed á yāl. Bēbōmtéd mó, bēwúú-’ε mó. 33 Boŋ ámbíd e e’pun é’lāán āpuú.”

34 Boŋ bembapεε bó-’ε bēnkēnsōŋtēnné dyamdyam áyāle mímén mam mésyāāl. Enén ngan entóm bó debyéé áte. Bēnkēnchemmé chōm éche Yesue áhóbé’áá.

* 18:11 Antyéém ámīn, ákānnē, áhōbē á nlém-tē: donje á kálag áwóó atyéém á nkəg, ákānnād yāl.

*Yesue achõrte mod a ndim
(Mat 20.20-34; Mak 10.46-52)*

³⁵ Bɔɔb-pɔɔ áde Yesue ákwógé ape á dyad á Jeriko, mod a ndim nhóg andyεé á nkæg ní nzii, áchõmē bwēm. ³⁶ Awógé-'áá ndun e mod etóme, boŋ áseɔté bad dyam áde áde. ³⁷ Dóo bélāngē mó bán, "Yesue, mod a Nazaret mó atóme nê." ³⁸ Héε ábóné aá, "A-Yesu, Mwän a mbyaa míme Dabide, wóg me ngɔl!" ³⁹ Bad ábe bémbē á'sō bēnkānē mó áte, bélāá mó bán ádib nsəl. Boŋ mó-'ε ambé ábōnē aá, "A-Mwän a Dabid, wóg me ngɔl!" ⁴⁰ Dóo Yesue átyéémé, boŋ áhōbē aá béhyεene ane mod. Ane mod apedé-'áá mó benben, Yesue áseɔté mó aá, ⁴¹ "Cheé éhedeé wεé, míbele wε?" Mó-'ε anhób aá, "A-Sán, bēl nínyínen ámpē." ⁴² Dóo Yesue-'ε álāngē mó aá, "Nyínén-nō! Adúbe ádōŋ ádíde wε bwám." ⁴³ Abwōg-ábwōg ambootéd anyínen, áhídē-'ε mó, ábagé Dyōb mekenag. Ade ene ndun e mod ényíné nê, bómpē bēmbootéd Dyōb akémed.

19

*Yesue atáné nlad a
tááse bán Sakio*

¹ Yesue ampõŋ á dyad á Jeriko, boŋ atómé-'áá tómén. ² Mod nhóg-ke abédé áwed bán Sakio, abédé-εé nlad-é-tááse ambáá, abé-'ε nhon mí mod. ³ Ahedé-'áá aá mónyín ane mod awe béchagεé Yesue, boŋ nzii enkēmbagnédté mó, ngáne amute démbēē áhed, mó-'ε ambé esón. ⁴ Héε ányágté á'sō boŋ áchāgkē bwel é' sikamō ábel boŋ ányín Yesue. Yesue ahúé-'áá ene pεd. ⁵ Apedé-'áá áhed, boŋ aá mósad díd ámín, ányínē Sakiose. Dóo álāngεé mó aá, "A-Sakios, sūd ásē á mehélé-te. Ntāngéné nken abé áwōŋ ndáb chii." ⁶ Hê dóo Sakiose ásúde ásē ésebán abépte pónde, boŋ ákobé Yesue nken ne menyínge mésyāal. ⁷ Bad bésyāal ábe bényín nê, bényóngé-'áá áte bán, "Akií nken abe á ndáb wéε mod awe adé mbelé-mbéb." ⁸ Sakiose antyéém ámín, álāngē Sāngwéé aá, "Nōné', a-Sán, mētéd nhon mímém, ríkab mó áte e'pεd é'be, míbe e'pεd ehóg wéε betóótōkē bé bad. Nzé éde-'ε bán nkōbné mod kéchéé á edoké-te, mētímtéd mó chó ámbíd ngen éniin." ⁹ Boŋ Yesue mó-'ε anláá mó nén aá "A epun é bín é' chii, e'sooson é'bágnédé ne enén ndáb. Anén mod mómpē adfi mwän a Abraham. ¹⁰ Mwän-a-Moonyon apedé ábel boŋ áhed bad ábe bébóó, áchood-te bó."

*Ngan eche bényāgnédtē bembaledε ngáb
(Mat 25.14-30)*

¹¹ Bad bēwóglánáá chõm-εε Yesue áhóbé-'áá. Yesue ammād ape benben ne dyad á Jerusalem. Né-ɔɔ bēwēmtān bán nkamlen ní Dyōb mépē ábwōg-ábwōg. ¹² Hé-'áá áhóbéé aá, "Kunze e mod póg eladé-'áá yāl áke eke á alon áde áchábnédé ábel nén bēwóged mó kân, boŋ ásūe'. ¹³ Ade ákagké, anchélé ábē bembaledε dyōm, ábagé nhóg tée ekálé é kábpε dyōm aá, 'Nyétéd nén, nyékábe nyonjé káŋ ne á pónde eché méhūū'ε.' ¹⁴ Boŋ áde alon á bad dénkēndāngé mó. Bēnlōm mészēnzε áhíd mó áláa ngómena a bán, 'Séekobéé bán anén mod ábē echéd kân.'

¹⁵ "Ké nê bēmbel mó kân, átím-me ámbíd áwē dyad. Ade áhúú, ábwōg-ábwōg anlóm ábē bembaledε ábe ámbagké ngáb achag ábel boŋ ábíi nsyāŋ míme békúde á nyonjé-te. ¹⁶ A'só ampē ahób aá, 'A-Sán, échon ekálé dyōm échyáá nsyāŋ míme níde ngen dyōm.' ¹⁷ Ane mod anláá mó aá, 'Nê ábóó, edfi mbaledε a bwám! Ngáne éhélé mekan mėsad alyáged ngáne éhēdnadté, mbage wε ngíne ákamlen myad dyōm.' ¹⁸ Mbaledε awē alónténé bébe mómpē ampē ahób aá, 'A-Sán, échon ekálé dyōm échyáá nsyāŋ míme níde ngen é'taan.' ¹⁹ Ane mod anláá ane ámpē aá, 'Wēkamlén myad métaan.'

²⁰ "Dóo mbaledε ampée ápedé boŋ áhōbē aá, 'A-Sán, áboŋ e'kálé dyōm wε bén. Menkan bó á wāngese-tê, ríkoo. ²¹ Mbáá-'áá me ngé, ngáne mbíi bwám meé, échon chõm éhūnēē á ndɔɔb. Weébēlēē boŋ edyág, ehúde-'ε wéε wéewēnēé.' ²² Héε ane mod átímtanné ane mbaledε aá, 'Mmōŋ nsəl mēn móō méwūū wε. Ebébtéd é mbaledε née wε. Néε emōŋ émáá abíi wéé, échēm chõm éhūnēē á ndɔɔb, ebíi-'ε wéé, meébēlēē boŋ nídyág. Néε ebíi

wéé nhúde-’ε wéé méēwēnēē, ²³ cheé-ō ênkāŋ boŋ weehéde echem ngáb á ndáb echē bad békonǵéé ngáb, ábel boŋ nzé ríhúú ríkob chó ne nsyāŋ ámín?”

²⁴ “Héé álāŋǵéé bad ábe béntyēēm á nkāg áhed aá, ‘Nyékoben mó ábē e’kálé dyōm, nyébag bó wéé mod awē awóó mbwókél e ekálé.’ ²⁵ Abē bad bó-’ε bénlāā mó bán, ‘A-Sāŋ, ane mod amaá mbwókél e ekálé awóŋ!’ ²⁶ Héé ane mod átímtanné bó aá ‘Nlāa nyé meé, kénzée awē awóó, Dyōb débād mó abε. Boŋ ane awē mó-’ε eewóó, Dyōb dékobén mó káŋne mwāmpín awē awóó. ²⁷ Boŋ bad ábe békóó me, ábe béehede’áá bán mbē echab kāŋ, nyéhyεene bó hén. Bēwúu bó áwem e’só hén.’ ”

Yesue asólé á Jerusalem née kāŋ
(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Jōn 12.12-19)

²⁸ Yesue amaá-’áá enén póle akal, abwógé ásē ámpē, áke á Jerusalem. ²⁹ Ade ákwógé apε á myad mé Betpeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm bembapεε bébe aá, ³⁰ “Nyéke á dyad áde ádé á múde mímíní. Nzé nyēpedé á nló rí dyad nyēēnyín ngáne bétāŋǵé mwān a ésel awē mod éēdfīdēē mbéd. Nyéhune mó, nyéhyεene hén. ³¹ Nzé mod asēdté nyé aáken, cheé ékáá boŋ nyéhunné chó, nyélāa mó nén bán, ‘Sāŋǵwée* atógnéné chó.’ ”

³² Bad ábe ánlōmmē békíí-’áá, bētān-ne chó melemlem ngáne ánlāā’é bó. ³³ Ade béhunnéé ésel, bewóŋ bēnsédéd bó bánken, “Cheé ékáá boŋ nyéhunné échē ésel?” ³⁴ Bó-’ε bénhōb bán, “Sāŋǵwée atógnéné chó.” ³⁵ Héé bépééné chó wéé Yesue. Béntāl échab mbóté áwedé-mín, boŋ béchāgtē Yesue áwedé-mín. ³⁶ Ade ábóótédé akε, bad bétánlé’áá mó échab mbóté á nzii-tē.

³⁷ Ade ábóótédé Ekone é Menzab asyōge ásól á Jerusalem, ndun e bembapεε embootéd abwεen ámín ne menyīŋge, békéné Dyōb ne esaád áyāle ndāle é mekan ésyāāl éche bényíné, ³⁸ Béhōbē bán, “Nnam ne kāŋ echē epag á dīn áde Sāŋǵwée!

Nsaŋ mbē ádyōb,
Ehúmé ébē-’ε ne Dyōb áde ádé se ámín!”

³⁹ Nguse é Befarisia éche énsōblēn amute á bad áte bénlāā Yesue bán, “A-meléed, láá ábōŋ bembapεε belám!” ⁴⁰ Mó-’ε antímtén bó aá, “Ne mbále, nzé ábén bad bédíbé nsál, né meláá múmó mébootéd abón.”

Yesue alebe dyad á Jerusalem

⁴¹ Ade Yesue ápédé á nkāg rí dyad á Jerusalem, annyín dyad á’sō. Dóo mēsōd mébóótédé mó abíd á mīd, áchyéé’ Jerusalem ⁴² aá, “Embōŋ bán nyébíi mekan níme mépεεne nsaŋ. Boŋ bōōb, nyéēhēlēē mó anyín. ⁴³ E’pun é’ bīn é’húe nyé á’sō á pónde échē bad ábe békóó nyé bélāŋnédté nyé nkúmbág née e’ké, bēbentén-ne nyé pεd ésyāāl, ⁴⁴ boŋ bémad nyé, nyáābe áben bán moosyāál. Aláá ké ahóg déelyāgkε ásē áyāle nyēnkēnchemmé pónde échē Dyōb ápédé áson ádén alonǵé.”

Yesue apedé á Ndáb-e-Dyōb
(Mat 21.12-17; Mak 11.15-19; Jōn 2.13-22)

⁴⁵ Yesue ansól á Ndáb-e-Dyōb, ábootéd bad ábe bésómé’áá bwēm áwēd-te ananted, ⁴⁶ álāŋǵé bó aá, “Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán Dyōb áhóbé aá ‘Echem ndáb ébē ndáb e mekáne.’ Boŋ nyētímté chó mbwōg mé bechíib.”

⁴⁷ Bootya nē, Yesue ayágté’áá bad á Ndáb-e-Dyōb. Bepriε bémbáá ne bemeléede bé mbéndé bōōbe belyáged bé dyad, bó-’ε béhéde nzii eche bēwúe’é mó. ⁴⁸ Nzii-’ε eebédeé bó ábel dyam ádíi dyam, áyāle moosyāál andāŋ e’yale ábe Yesue awóg ne kán esyāál.

20

Nsēdtéd tāŋǵene kunze eche Yesue
(Mat 21.23-27; Mak 11.27-33)

* **19:31** Sāŋǵwée káa nwóŋ.

¹ Mbwe nhóg Yesue ambé á Ndáb-e-Dyöb áyāgtē bad, ákanlé-'ε bó nkalanj mí bwâm. Héε beprise bémbáá, bemeléede bé mbéndé ne bad bémbáá bé dyad, bépédé áwē, ² boñ bésēdté mó bánken, “Láá sé, kunze ehéé éwóó ábel nímén mekan? Nzé-módé abagé-'ε wε enén kunze?” ³ Dóo Yesue átimtanné bó aá, “Mémpē meésēdéd nyé dyam ahóg; nyéláa me ⁴ wéε kunze eché Jone ádúsánnáá bad émbídtē, wéε Dyöb, káa wéε moonyonj?” ⁵ Bēn ne bēn bēmbōótéd atāñten bán, “Nzé dehóbé bán, ‘Jone eché kunze enhúú ne Dyöb,’ né ásedéd syánē aáken, ‘Cheé-ō enkāñ boñ nyénkēndúbé mó?’ ⁶ Boñ nzé dehóbé bán, ‘Eché kunze ehúú ne baányonj,’ né ábén bad bésyāāl bēlūm syánē meláá, áyāle bēndúbē bán, Jone abédéε nkal é'dáádāñ.” ⁷ Hē dóo bétímténé mó bán, “Séebíi'ε wéε ene kunze émbídtē.” ⁸ Dóo Yesue álāñgēé bó aá, “Né ké me-'ε ámpē méeláá'ε nyé kunze eché níwóó ábel nímén mekan.”

*Ngan e bebel bé nzag ntéd
(Mat 21.33-46; Mak 12.1-12)*

⁹ Héε Yesue ákanléε bad ngan nén aá, “Mod nhóg ambé, ankwēl nzag e e'pum é mēl ábe bēbenléε mīm. Ambē ene nzag wéε bad ábe bóbōo békāb mbote áte, ákē eke á alonj démpēε, ábēm-me áwed. ¹⁰ Póndé epedé-'aá eche bépádeε e'pum, boñ álōmē mbāledε wéε bebel-bé-nsón, ákobe mó ádē asii dé e'pum. Héε ábē bebel-bé-nsón bēwānnē ane mbāledε, bésúúd-te mó ámbíd ne mekáá mé ngēn. ¹¹ Anlóm mbāledε ampée, boñ bēmbōm ane mómpē, bēwōgēd mó e'són bwāmbwam, bésúúd-te mómpē ámbíd ne mekáá mé ngēn. ¹² Ambé alóm awē alónténé bēláán. Áwed bēnlōgēn, bēbwém-me mó ámbíd e e'ké. ¹³ Héε nwóó-nzag ádolé áte chóónj, boñ áhōbē aá, ‘Chán-nō mébenlé bōob? Mēlōm awem mwān awē nídáá bwāmbwam. Kapóg bébe mó edúbé.’ ¹⁴ Boñ áde bebel-bé-nsón bényíné mó, bēnnōnén á mesó, bēhōb bán, ‘Ndyé-a-mbwóg mwēn nén. Déwúu mó, ábel eche mbwóg ésuuned syánē?’ ¹⁵ Dóo bēbídne mó á nzag-tē, boñ bēwūē-'ε mó.” Héε Yesue ásedtēε aáken, “Bōob-póó, cheé nwóó-nzag ábenlé bó? ¹⁶ Apē awúú bó, ábē-'ε ene nzag wéε bebel-bé-nsón bēmpēε.” Awóg áde bad bēwógé nē, bēnhōb bán, “Ene ndín e dyam eébenlād mbéb!”

¹⁷ Yesue annōn bó á mesó, ásedtē bó aáken, “Chán nyésōñténé eyale é Dyöb éche éténlédé bán, ‘Aláá áde belónj-bé-ndáb bēnchenéε dóo átimé aláá dé etógnén abé.’

¹⁸ Mod ké ahéé awē álūm áde aláá ámín ábōgtēd áte. Boñ mod awē déhūntēdtē ámín, ányogtéd áte átim mbúbú.” ¹⁹ Bemeléede bé mbéndé ne beprise bémbáá bēnhēd nzii eche békóbéε Yesue ábwōg-ábwōg, ngáne bēnchemmé bán áyāle echáb dóo ákálé enén ngan. Boñ bēmbāñ bad ábe bēbédé áhed.

*Nsedtéd tāñgene asaa á tááε
(Mat 22.15-22; Mak 12.13-17)*

²⁰ Né-ōó, bemeléede bé mbéndé ne beprise bémbáá bēhédé'áá kase e etál, ákób mó. Bēmpwēd bad, bésábé bó, bēlóm bó áhíd mó. Ábē bad bēntāñgēn ábāntēn nén bán, bēhíde mó ne nlém nhóg, ábel boñ békób mó awusé á nsəl, boñ ene póndé bēbé mó á mekáá mé ngómenaa a Roma awē adé á nkamlēn. ²¹ Héε bad ábe bēnlōmmē nē bēlāñgēé Yesue bán, “A-meléed, sébii bán ehóbe', eyágte-'ε mam míme métāñgéné. Weékwognádté modmod. Eyágte-'ε bad mekan mé Dyöb á nyaa eché etāñgéné bwâm. ²² Mbéndé eche syánē ehóbe nén bán désañge' tááε wéε Kaisēε, kñ e Roma-yε?” ²³ Boñ Yesue anchem bó akwāb. Héε álāñgēé bó aá, ²⁴ “Nyélúmed me mōné mé ekii. Ediidinge éche nzéé chén, dñn áde nzéé-'ε dēn?” Bēntímtén mó bán, “Dñn ne e'só ábe Kaisēε.” ²⁵ Dóo Yesue áhóbéε aá, “Nyébag-kóó Kaisēε éche édé éche Kaisēε, nyébag-ke Dyöb éche édé é Dyöb.” ²⁶ Bōob-póó, nzii ké póg enkēmbáá eche békōbēnnē mó pále e awusé á nsəl. Né-ōó, bēndīb mímbāb nsəl ngáne dyam dénkēmbōngé bó ahób. Nyaa eche Yesue ántímténé bó enkóméd bó yāl áte.

*Nsedted tângene mpuu**(Mat 22.23-33; Mak 12.18-27)*

²⁷ Donje á Besadusia bêmpě wée Yesue. Besadusia bëndübē bán mpuu méesaá ámbid e kwééd. ²⁸ Dóó behóbeé bán, “A-meléed, mbéndé e Mosεε ehóbe nén bán, ‘Nzé mod awóó mmwaád, bon awédé áde bó ane mmwaád béepedεé mwän awále, mwänyan a abum ahóg atângéné ane nkúd awón, ábel bon dñn áde mwänyan déébōō’.” ²⁹ Bōob-pōó, bad bébéde mod saámbé ábe bémbid abum ahóg. Mod a’só anwón mmwaád bon awé áde bó mmwaád ne béepedεé bán awále. ³⁰ Mod awě anlóntén bébe anwón ane mmwaád. Mómpē awé ésebán achyáá mwän. ³¹ Ámbid é pónde awě anlóntén beláán mómpē anwón mó, káñ bó mod saámbé bébom mó awón, nhóg ámbid a aníní. Bon bó mod ké nhóg bénkênchyáá mwän ne ane mmwaád, káñ bó moosyáál béwé-’ε. ³² Káñne á asóg ane mmwaád mómpē anwé. ³³ Bōob-pōó á pónde e mpuu, mmwaád awě nzéé ane mmwaád áchagnédte áyāle bó moosyáál saámbé bēnwōñ mó?” ³⁴ Dóó Yesue átímtanné bó aá “Á pónde eche dédíí áte nén chíi, bebaád ne baachóm béwōñne’.” ³⁵ Bon bad ábe békwoónédé ábé á mpuu á kwééd bon bésón-le á alongé dékōōlē béewōñnēē. ³⁶ Bébéé née ángel, béewág-kaá ámpē. Apuu áde bépuú’é, bán bé Dyōb bóó bébéē. ³⁷ Mosεε mwēñ ámpē alúmté áte aá, bad bépuude’. Wée Mosεε átélé á Kálag e Dyōb aá, mwā bwel akóbé muú, achágé Sánḡwéé áhed aá, Dyōb áde Abrahamε, Dyōb áde Aisigε ne Dyōb áde Jakōbe. ³⁸ Dyōb ádíi Dyōb á bad ábe bédé á alongé, saké Dyōb á bad ábe béwédé. Nē dēñ álúmté bán ne Dyōb, bó moosyáál bédé á alongé.” ³⁹ Donje dé bemeléede bé mbéndé bēnhōb bán, “A-meléed, chōm éche ehóbe étângéné.” ⁴⁰ Né-ōó modmod enkênchu’é mó dyamdyam aseded ámpē.

*Nsedted tângene Ane-awě-Béwógté**(Mat 22.41-46; Mak 12.35-37)*

⁴¹ Héε Yesue ásedteé bó aáken, “Cheé ékáá bon bad bēhōbē bán Ane-awě-Béwógté abidé á mbyaa míme kññ Dabidε?” ⁴² Ngómē Dabidε mwēñ ahóbe á Kálag e Ngāse aá, “Sán Dyōbe anláá awēm Sánḡwéé aá, ‘Dyεé áwēm ekáá émbáá, ⁴³ káñ ne á pónde echē mébenlé bon ékōgtéd ábōñ bad bé ekōyí ámñn ne mekuu.’” ⁴⁴ Néε Dabidε mwēñ ásébpé mó achág aá Sánḡwéé, chán-nō Ane-awě-Béwógté áheléé abé awe mwän?”

*Yesue abage elébé aá,**bétédεñ bemeléede bé mbéndé pónde**(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)*

⁴⁵ Bad bésyāál béwógé’áá chōm éche Yesue áhóbeé. Héε álāngεé bembapεε, aá, ⁴⁶ “Nyétédεñ bemeléede bé mbéndé pónde. Bédəə mengombe ahyómēñ áte, bédəə-’ε bán bad bélénte bó á dyōñ-tē ne edúbé. Bédəə metii mé edúbé adyé á ndáb e mekáne ne á hōm á ngande. ⁴⁷ Bon bóó bédume’ mbwóg é bekúd, bédogé-’ε bad ne ntōñ-ntōñ mé mekáne. Echē nyaa é bad éküđ nkógsen míme ríchábé ámñn.”

21*Mendε míme nkúd a mmwaád**(Mak 12.41-44)*

¹ Ade Yesue ásádé díđ, anyín née behōñ bé bad bēhāgkē mōné á ntyág mé mendε. ² Annyín-ne ntógetōke a nkúd a mmwaád nhóg ahág bedáλεε bébe. ³ Héε áhóbeé aá, “Á mbále, nlāngε nyé meé, mímén ntógetōke mé mmwaád ríhédé mendε á ntyág-te tómaa bó moosyáál. ⁴ Mōné míme ábē bad bēhédé, ndíi mōné míme ríchóbe bó ásē, bon anén mmwaád ne atóg áde ádíí ahédé mōné rísyāál míme áwóó, rísyāál míme ámbēē atōgnan yāl.”

E'chemléd bé asóg dé nkõṣé
(*Mat 24.1-2; Mak 13.1-2*)

⁵ Bembapεε behóg békálé'áá ngáne Ndáb-e-Dyöb ébóó, ngáne bélõṅné chõ kãse é meláá, boṅ bēnābē-'ε chõ áte ne mendε míme bad bésáṅgé. Héε Yesuε áhóbεé áá, ⁶ “Abén bwēm ábe nyényínεé nén, pón dé èpě echě aláá ké ahóg déelyagké ámín e waáb. Bépāntēd mó áte mésyāāl.”

⁷ Bēnsédéd mó bán, “A-meléed, súútāṅ nén débēnlédte? E'chemléd é'héé bélūmēd bán nén áhede abēnléd?” ⁸ Yesuε antimtén bó áá, “Nyétéd pón dé nén mod eépuutád nyé. Ekud é bad épě, á dīn ádēm, bédogé nyé, mod téé áá móó módē Ane-awē-Béwógte, bēhōbē bán e'pun bé asóg é'pédé áte. Boṅ nyéehídé bó. ⁹ Nzé nyēwógé-'ε bán bel é'wantε', káá bán ekíde épāṅgé áte, modmod eebáá'. Mmén mekan mésyāāl métāṅgéné abēnléd, boṅ saké mó mélūmēd bán, asóg ámáá apε.” ¹⁰ Héε álāṅgεé bó áá, “Alon ahóg détyēēmēn ádíníí nzum. Nkamlēn nhóg-ke nítyēēmēn mímíní. ¹¹ Ndōob eēnāṅnéd ásē ngíne-ngíne. Nzaa ne nkole bēbē hōm ásyāāl. Mekan míme mébāṅte bad mébē. E'chemléd é'mbáámbāa bómpē bēbíd ádyōb. ¹² Mmén mésyāāl médēbēnléd, bēhē nyé abum ámín, bétagté nyé. Békēén nyé á ndáb é mekáne, békáád nyé áwed, bēhé-'ε nyé á mbwōg. Nyébii-'ε bán, bépēén nyé á'sō é' kāṅ é bad ne benkamlēnε áyāl e dīn ádēm. ¹³ Nē débε nyé etál pón dé echēd, áláa bó mekan mésyāāl míme nyésōṅténé á yāl echēm. ¹⁴ Né-ōó, nyémad á nlém tē ngen póg bán nyéetāṅgēné atag áte ngáne nyékāā'ε. ¹⁵ Mmēn mēbε nyé dyam áde nyéhōbpē ne debyéé áde nyéhōbēnnē dó, nyaa echě ábēn bad bé ekoyí bēhēnlé nyé atyéemēn. Bēhēl-láá ahób bán dyam áde nyéhóbεé déetāṅgēné. ¹⁶ Kāṅne besóó ne benyoó, bóobε ábēn baányāṅ ne bēn, bēn bēpalé nyé áte, bēwúú-'ε nyé nguse é bad. ¹⁷ Bad bésyāāl békōó nyé áyāle dīn ádēm. ¹⁸ Ké nē, dyamdyam déebēnlé nyé, ké mbum e esid póg éebóó'ε nyé á nló. ¹⁹ Nyékaṅ nlém ábel nyékud e'soóson.”

Yesuε ahóbé ngáne
dyad á Jerusalem dépāā'ε
(*Mat 24.15-21; Mak 13.14-19*)

²⁰ Yesuε anláá bembapεε áá, “A pón dé eche nyényinnē sánze élāṅnédé dyad á Jerusalem, dōo nyébīí'ε bán ekíde éhede apāntēd áte. ²¹ Nzé nyényíné nē, bad ábē bédé á Judeya bétōm mehélé béke bésōom á e'kone mīn. Ane awē adé á dyad-tē wē, ából. Awē mó-'ε adé ámbíd e ebwóg eētōgné mó asól á dyad á Jerusalem. ²² Ayāle nén, mímē mesú míme ríhóbεé nē, médíi e'pun bé nkógsēn. Pón dé echēd dōo mekan míme métēnlédé ásē mélōnnē. ²³ Ebē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bémwāṅtē mímē mesú. Ayāle nén, metake híin mébē á nkõṣé-te, enén nyonṅel e bad ēkūd-te metuné bwāmbwam. ²⁴ Adén alon á bad déwē á bel-tē. Békōb nguse é bad nēε betāṅ, békēén bó á melon mémpēε. Bad ábe béesě bad bé Israel békōgtéd dyad á Jerusalem áte, káāṅ né pón dé echě Dyöb átíínédé bó émaá áte.

Epe é Mwān-a-Moonyon
(*Mat 24.29-31; Mak 13.24-27*)

²⁵ “Etondεε bóobε ngōn ne betintine bélūmēd e'chemléd. Edíb é nkwx̄ édūm áte, étog nēε ahóbpe dé edíb. Nén dékōbēd bad bé melon mé nkõṣé mbwóg káāṅ bēébyē' nēε bēbēléé. ²⁶ Bad bēpimén ne mbwóg ní ngíne áyāle ebébtéd éche éhúε á nkõṣé, ngíne-'ε éche édé ámín énāṅnéd á e'dii. ²⁷ Ene pón dé dōo bényinnē nēε Mwān-a-Moonyon áhúε'ε á mbagtē ne ngum ne ehúmé é ngíne. ²⁸ A pón dé eche nyényinnē nēε mímén mekan mébóótédé abēnléd, nyétyéem ámín, nyésād díd, áyāle nén pón dé e e'soóson emaá nyé apε áte.”

Mel méyágte syánē debyéé
(*Mat 24.32-35; Mak 13.28-31*)

²⁹ Héε Yesuε álāṅgεé bó ene ngan, áá, “Nyēnōn alín á ngəl bwām, káa bwel ké é'héé bēmpēε. ³⁰ Abíd áde byaá é'bootadté bó abíd, nyébēn nyēbele nyébíi bán nchōṅ mímáá

abé benben. ³¹ Melemlem nzé nyényíné nímén mekan mésyāāl mébenlad, nyébíi nén bán, nkamlen ní Dyöb níkwogé ape. ³² Ne mbále, nlânge nyé nén meðé, enén nyongel e bad éemaá'é káñne nímén mekan mésyāāl mémáá abenled. ³³ Nkoñ ní mín ne nkōñ rísé bémaá boñ ábēm e'yale bébē abé ne abé.

Nyétéd pónde

³⁴ “Nyétóo nén nyéetómté echen pónde esyāāl ádyé ndyééd ne ámwé mím bwámbwam. Nyéebūdē-’ε atag áte áyāle mekan mé alongé. Nzé nyébele né, né échē epun étān nyé taléd néε melám. ³⁵ Epun échēd épií moonyoñ asyāāl awē adé á nkōñsé. ³⁶ Nyétéd pónde, pónde ésyāāl. Nyékānne bán nyéwōñ ngíne átóm nímén mekan níme mébenléd áte, ábel nén nyéhēl atyéem á’sō wéε Mwān-a-Moonyoñ.”

³⁷ Mmē mesú mésyāāl Yesue ayágté’áá bad á Ndáb-e-Dyöb. Nzé ngukél empě, áke ánāā á ekone é Menzab. ³⁸ Nzé bñ bēnsā sāngén, ekud é bad éhyágáá mó atán á Ndáb-e-Dyöb áwóglen mó.

22

Békíi kun áwíu Yesue

(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Jōn 11.45-53)

¹ Bōōb-pōō, Ngande e Ewēle-é-Ngēn emmad abé benben. Enén ngande ebédéε dñ bán Nnyíme-ámín. ² Beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé béhédé’áá nzii echē béwúé’ε Yesue á mesōm-tē. Bébaá’áá pen bán bad bēsōñtēn.

Judasε akwenténé ásom Yesue

(Mat 26.14-16; Mak 14.10-11)

³ Satanε ansól mbapεε awe Yesue nhóg áte, awē béchagéé bán Judasε. Dñ démpē démbē mó bán Iskariōde. Ambé nhóg átínté bembapεε dyōm ne bébe. ⁴ Héε ásyāngé boñ, áke atán beprise bémbáá bōōbe bekamlen bé Ndáb-e-Dyöb, ábel ntíi ásom Yesue áwāb. ⁵ Nén dénwōgēd bó menyiñge bwámbwam. Bōbōo bēmpě á nchemtēn. Bénlāā mó bán bēsābē mó mōné. ⁶ Mó-’ε ankwentēn. Dōo ábóótédé nzii ahed ásom Yesue áwāb ésebán bad bébíf.

Yesue aboñsan Ngande e Nnyíme-ámín

(Mat 26.17-25; Mak 14.12-21; Jōn 13.21-30)

⁷ Bōōb-pōō, epun é ngande e Ewēle-é-Ngēn áde béwúé’ε ndyōñ ní mbód mé Nnyíme-ámín empě áte. ⁸ Dōo Yesue álóméε Petro bó Jōn aá, “Nyéke nyéboñsen syānē ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámín.” ⁹ Bēnsédéd mó bánken, “Héε wédangé wéε séke séboñsen ádyé chó?” ¹⁰ Dōo ákwentanné aá, “Nyénōne’. Nzé nyépédé á dyad-tē, mod ábomén nyé awē apémé apom dé mendíb. Nyéhíd mó á ndáb ké ehéé eche ásōnlē. ¹¹ Nyélāa nwóo-ndáb bán, ‘Awēd meléede aáken, héé toñ e beken édíf echē módyēē ndyééd e Nnyíme-ámín áte ne ábē bembapεε?’ ¹² Bélūmēd nyé toñ echē ekalé áte eche bēnábpe áte. Ene toñ edé ámín á ndáb-te. Nyébele syānē mboñsén ní ndyééd áhed.” ¹³ Dōo békíi, bétán-ne mekan melemlem ngáne ánlēbēē bó, bēmbōñsén-ne ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámín.

Ndyééd e Sāngú

(Mat 26.26-30; Mak 14.22-26; 1 Kōr 11.23-25)

¹⁴ Ade pónde e ndyééd épédé áte, Yesue andyéé á tébele ne bembapεε bé nlomag. ¹⁵ Héε álāngéé bó aá, “Mendāñ bwámbwam meðé ndyé enén ndyééd e Nnyíme-ámín ne nyé boñ níkude metuné. ¹⁶ A mbále nlânge nyé meðé méedyáá chó ámpē káñ ne á pónde echē Dyöb délonēdtē chó mbon á pónde echē nímē nkamlen mépéé áte.”

¹⁷ Dōo átédé mbwendé, boñ ábagé Dyöb mekenag, álāngē-’ε bó aá, “Nyékob nén, nyémwē, nyétómted nhóg ne aníníf. ¹⁸ A mbále, nlânge nyé meðé bootya bōōb áke á’sō, méemwáá nímén mím ámpē káñ né nkamlen ní Dyöb nípédé áte.”

19 Antéd kãñe ewle, ábe Dyöb mekenag, ákabtéð chό áte, ábē-’ε bó chό aá, “Echem yãl nén, ebãgnédé áyãl echên. Nyébele nén ákamten me.” 20 Ade bémáá ndyééd adyé ambël melelem ne mbwendé mí mím. Anhób aá, “Mmén mbwendé ndíi melë mékōōlē níme nsógténé ne mekií nímém, níme mésyōgé áyãl echên.* 21 Boñ nyénone’, mod awë akií me ntúré, adyãg ndyééd ne me hén.” 22 Mwãn-a-Moonyon awē ngáne éténlédé, boñ medim ne ane mod awë äsōm mó. 23 Héε bembapεε bën ne bën bébóótédé nhóg ne aníníí aséded, ábíi bó mod awë äbël enén ndín e dyam.

*Bembapεε béswanñtan tãñgene
mod awe adé ambáá*

24 Bembapεε bën ne bën bémbootéd aselen, béhedé ábíi bó mod awë adé mod ambáá áwab tñté. 25 Dóo Yesue álãñgέé bó aá, “Kãñ é melon élúmte nganñen ámín e bad ábe békamlanné. Benkamñene béchøge yãl bán, ‘Eboñ-nléme.’ 26 Boñ éetãñgenεé abé nê áfñté echên. Embon bán ane awë adé mod ambáá áfñté echên, átim néε ane awë atómténé mpín abé. Ane awë mó-’ε alyágte’, átim néε mbøledε. 27 Nzé bad bédé bébe, nhóg adyéé á tébele, aníníí-’ε abenle mó, ahéé atóme waáb e’del áte? Saá ane awë adyéé á tébele-yε? Boñ me, ndé áwen tñté néε ane awë abenle nyé. 28 Nyéε nyédé bad ábe béwéséné me á póndé eche ríkúdé metuné. 29 Ngáne Titéε ábágé me kunze ákamñen, né-’aá mémpē mébéé nyé. 30 Nén débël nyedyé ndyééd, nyémwé-’ε mím hóm ahóg ne me áwem nkamñen-té. Nyé mod té ädyéé-’ε á atii dé nkamñen, nyékãadté metúmbé mé Israel dyóm ne mébe.

*Yesue ahóbé á’sō é’ póndé aá,
Petro ábãñ mó áyãl*

(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Jøn 13.36-38)

31 “A-Simøn, Nōné! Satanε akudé kunze ákøg nyé moosyãál, ákab-pε nyé áte. Abane bé bwãm ne bé mbéb nêñgáne mod apebe kón éche bésálté. 32 Boñ nkánédé we meé adúbe áde éwóó déesudé’. A póndé echë wétiménné me ámpē, éwéd baányon áte.” 33 Petro anhób aá, “A-Sãñ, ké á mbwøg dóo bétimnéé we káa á kwééd, mbõñséné we ahíd.” 34 Dóo Yesue álãñgέé mó aá, “Nláa we, a-Petro, nchóm-a-kúb adêhób aá móto’ nkuu nén, wëbãñ me áyãl ngen éláán.”

Póndé e metake ekwogé apε

35 Dóo Yesue ásedtéé ábē bembapεε aá, “A póndé eche ménlōmmē nyé ésebán nyéewánlé ekwe é ngáb, káa ekwe, káa metámbé, nzé-chómé nyéntōgkē?” Bembapεε bénkwentén bán, “Chómchóm.” 36 Dóo Yesue álãñgέé bó aá, “Bøøb-pøø, mod awë awóó ekwe é ngáb ké’ε ekwe, áwále áyãl. Ane awë mó-’ε eewóó nkwáté, ásōm nímē nkobe, áchan nkwáté. 37 Nlãñge nyé meé kálag e Dyöb ehóbé aá, ‘Bébánné mó nchoo nhóg ne bechíb.’ Né-’aá ébenlédte áyãl echêm. Étãñgéné ébenléd áned.” 38 Bembapεε bénlãá mó bán, “A-Sãñ, nōné’, séwánlé nkwáté míbe hén.” Mó-’ε antimtén bó aá, “Désob nê bøøb.”†

*Yesue akií akáne á ekone é Menzab
(Mat 26.36-46; Mak 14.32-42)*

39 Hê dóo ábídé á ebwóg, áhídé á dyad-té, ákē á ekone é Menzab ngáne ámmétténné abel. Bembapεε bó-’ε bénhíd mó ámbíd. 40 Ade bépédé áwed anláá bó aá, “Nyékãñne’ bán mekágsen méepiidé nyé.”

41 Ansyãó bó á nkøg, asídé mwã nchabnede, akóg mebóbóñ, ákãnnē nén aá, 42 “A-Tê, nzé ébóñnéde we, ékōbēn me nímén metuné. Boñ ké nê, saké ngáne ébóñnéde me, boñ bël ngáne ébóñnéde we.” 43 Ade Yesue ákãñnéé nê, ángel embíd ádyöb, éhyε ewéd mó áte. 44 Anwéd mekáne áte ngáne ámbēē á ndutul-té. Ebábé éche ébídé mó á yãl émbē ngáne metóté mé mekií, étēnē’ á ndøøb taáb, taáb.† 45 Ade amáá akáne, antyéém ámín,

* 22:20 Donje á kálag dé’só éewóó’ε e’yale ábe Yesue ámbíd e Echem yãl nén; á nchoo 19 ne nchoo 20 rñsyãál. † 22:38 Désob nê bøøb; káa Nê ákwógé. ‡ 22:44 Donje á kálag dé’só déewóó’ε nchoo 43 ne nchoo 44.

áke wée bembapεε bébedé. Antán née békúnεé áyāle ndutul e ngíne. ⁴⁶ Dóo ásedtεé bó aáken, “Cheé nyékúnεé? Nyépáde ásē, nyékāne nēn mekágsen méepiidé nyé.”

Békóbé Yesue

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Jɔn 18.3-11)

⁴⁷ Yesue eépedεé ké amad á nsal dóo amute á bad ápédé. Mod awě antómén bó abédεε Judase, mbapεε nhóg átínté e bembapεε dyòm ne bébe ábe Yesue. Apedé-’aá Yesue á nkəg ahé mó tâl. ⁴⁸ Bon Yesue ansedéd mó aá, “A-Judas, nédē ahé áde ehédé Mwän-a-Moonyon tâl ádíi ásóm mó-yε?” ⁴⁹ Ade bembapεε ábe bóobe Yesue bébedé áhed bényiné dyam áde áhede abenled, bēnsedéd mó bánken, “A-Sángú, sēhele séwān ne nímεd nkwaté-yε?” ⁵⁰ Héε mbapεε nhóg átómté nkwaté, ásēlē ntān awě prise ambáá etúu é ekáá émbáá. ⁵¹ Bon Yesue anláá bó aá, “Nyésob nē bóob!” Ansídtén mó ene ped e etúu, ádid mó bwām. ⁵² Héε álānggεé beprise bémbáá bóobe benkamlene bé mészēnzε mé Ndáb-e-Dyöb ne belyáged bé dyad, bad ábe bēnhye mó akób aá, “Nchīb móo nyéhyédé akób, bon nyēwálé nkwaté ne mbid-ε?” ⁵³ Mbwe téé syānē debágáá á Ndáb-e-Dyöb, nyēnkēmbānné me ké ekáá á yāl. Bon echen pónde epedé bóob. Ehíntén chóo édé á nkamlen bóob.”

Petro abáá Yesue á yāl

(Mat 26.57-58, 69-75; Mak 14.53-54, 66-72; Jɔn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Héε békóbé Yesue, bon békeεné mó, bétimēn mó á ndáb wée Prise Ambáámbáa. Petro mó-’ε ahidé-’aá bó ámbíd mwā etūn. ⁵⁵ Bēnkonéd muú átínté e dyad, bad bēlādēn áhed. Petro mómpē anhyě adyεε áhed. ⁵⁶ Mbəlede a mmwaád nhóg annyín née Petro ádyéé á nkəg rí dü. Dóo ánóné mó chóón, bon áhōbε’ aá, “Anén mod mómpē ambé ne Yesue.” ⁵⁷ Bon Petro antān aá, “A-mwän-a-mmwaád, meebíi’ε me mó.”

⁵⁸ Eebeméé áte, mod ampée anchem mó. Anhób aá, “Wémpē edé nhóg áwāb echoŋ.” Bon Petro anhób aá, “Amúē, weéhyāg me ngāne áyāl.”

⁵⁹ Ámbíd e háwa póg mod ampée ambádnén aá, “Ntānten ké nhóg méesaá. Anén mod abédé ne Yesue, áyāle adii mod a Galilia.” ⁶⁰ Bon Petro anhób aá, “A-mod-e-ngé, meebíi’ε chōm éche mmōŋ ékoo’ε ahób.”

Abwāg-ábwāg áde áhóbé nē, nchóm a kúb antón. ⁶¹ Héε Sāngwéé ákúnné bon mīd mébomé bó Petro. Dóo Petro áwémténε e’yale ábe Sāngwéé ánlāā’ε mó aá, “Nchóm-a-kúb adēhób aá mótoō’ chii nēn, wēbān me á yāl ngen éláán.” ⁶² Héε ábíde á ebwóg, abálé-’ε awé. Anchií bwāmbwam.

Bébómtédé Yesue, béwεlé-’ε mó

(Mat 26.67-68; Mak 14.65)

⁶³ Bóob-póó, bad ábe bēnóné-’aá Yesue bēmbootéd mó awel, bēbómtád mó, ⁶⁴ békanj mó mīd, bésēdté mó bán, “Láá sé, nzé-módé abómé we?” ⁶⁵ Bésyáá’áá mó nzyáŋ nyaa ne nyaa.

Bépééné Yesue wée belyáged bé dyad

(Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Jɔn 18.19-24)

⁶⁶ Née bīn é’sāngé, bad bémbáá bé Israel, beprise bémbáá ne bemeléde bé mbéndé bēnkōb mbom, bēpēēn Yesue áwab káánsel. ⁶⁷ Héε bésēdtéé mó bán, “Láá sé nzé we-éé edé Ane-awě-Béwógté?” Dóo Yesue áhóbεé aá, “Ké menláá nyé, nyéedúbéé me. ⁶⁸ Ké menséded-te nyé akan, nyéekwentēnné me. ⁶⁹ Bon bootya bóob, Mwän-a-Moonyon ádyéé á ekáá émbáá é Dyöb á Ngum.” ⁷⁰ Bó moosyáál bēnsedéd bánken, “Nédē we-εé edé Mwän a Dyöb-ε?” Ankwentén aá, “Nyé bēn-εé nyéhóbé bán née edíí.” ⁷¹ Dóo bēhóbεé bán, “Nzom ehéé empée déhedeé? Syānē bēn dewógé áwē nsal.”

23

Payledε akáádté Yesue

(Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Jɔn 18.28-38)

¹ Hée belyáged bé dyad bésyā́l bétyéémé ámīn, bonj békεεné mó wée Payledε. ² Awed-taá bébóótédé mó mekan abán áyāl bán, “Sékóbe anén mod ngáne ápuutadté sé alonj áte. Ahóbé nén aá, séēsaṅnád Kaisεε tááse, áhōbē-’ε nén aá, mó mwēn móō módē Ane-awē-Béwógté, nédē ahóbe’ aá módē kōḅ.” ³ Dóo Payledε ásedtεé Yesuε aáken, “Wε-εé edé kōḅ e bad bé Israel-ε?” Yesuε ankwεntén mó aá, “Ngáne éhóbé.” ⁴ Bonj Payledε álāngē beprise bémbáá ne amute á bad nén aá, “Meenyínεé atote ké ahóg áde anén mod ákwééné.” ⁵ Bonj bémbē békag á’sō, béhōbē bán, “Anén mod akóne bad ne mam míme áyágtεé á mbwóg e Judeya esyā́l. Ambootéd á Galilia, apedé-’ε hén bōob.”

Herode akáádté Yesuε

⁶ Née Payledε áwógé nê, ansedéd ké Yesuε adíi mod a Galilia. ⁷ Bénlūmēd mó áte bán, nê dēn dóo édíi. Ngáne alonj á Galilia abédé áse e nkamlεn míme Herode, Payledε anlóm Yesuε áwē. Herode mwēn ámpē ambé á Jerusalem ene pónéd. ⁸ Ayōgké mewēmten awónj ányín Yesuε áyāle awógé’áá mó dúu. Ahédé’áá aá mónyín menyáké míme ábelé. Né-óó anwóg menyīnge áde bépééné Yesuε áwē. ⁹ Ansedéd Yesuε ekud é mekan, bonj Yesuε enkēntimténné mó dyamdiam. ¹⁰ Beprise bémbáá ne bemeléde bé mbéndé béntyēem ámīn, bébāntād Yesuε mekan áyāl. ¹¹ Hée Herode, bōobe éche sánze bébóótédé mó awō, béwélé-’ε mó. Dóo béwāádté mó kase é bwēm, bonj álōmē mó ámbíd wée Payledε. ¹² Nén dēnkōḅ Herode bó Payledε bēntīm áse échē epun; édé ape nê, búmō bénsēbē ekōyí awonj.

Bébidté mbakú bán béwúu Yesuε

(Mat 27.15-26; Mak 15.6-15; Jōn 18.39-19.16)

¹³ Hê dóo Payledε áládé beprise bémbáá áte nchoo ne belyáged, ne bad bémpēe, ¹⁴ bonj álāngē bó aá, “Nyēnsébé anén mod apεεn áwēm. Nyé bán apuutad bad nló áte. Bōob-pōó nhdé áte áyāl échē wée nyébēn nyédíi, bonj meekóbnεé mó dyam dé mbéb ké ahóg áde nyéhóbé bán abelé. ¹⁵ Ké Herode ámpē eekóbnεé mó awusé ké ahóg, né-’aá ákás bonj álōmē mó ámbíd. Bōob-pōó dyam dé mbéb ké ahóg déesaá áde ábélé áde álúmte bán atāngéne kwééd. ¹⁶ Né-óó mēhōb békúde mó, rítēdē mó, ákag.”* ¹⁸ Dóo amute ásyā́l ábónéé bán, “Téd anén mod, éwúu mó! Bídéd sé Barabase.” ¹⁹ (Barabase abédεε mod awē bēnhēē á mbwōg áyāle bel ábe ámbootédté á dyad-té ne awúu áde áwúé’áá bad.) ²⁰ Ngáne Payledε ánwōngē mewēmten áte Yesuε, ambé aláá bó nê ámpē. ²¹ Bonj bémbē bébōnē’ bán, “Bomé mó á awōg! Bomé mó á awōg!” ²² Anláá bómpē ngen éche élónténe éláán aá, “Áyāle chán? Ebébtéd éhéé ábélé? Meekóbnεé mó awusé ké ahóg áde átāngéne kwééd. Né-óó, mēkúde mó, rítēdē-’ε mó, ákag.” ²³ Ké nê bémbē bébōnē’ bán ábome mó á awōg. Káōḅ ne á asóg, échab ehób ēnkobnéd. ²⁴ Payledε ámbídéd mbakú aá, móōbēl nēngáne béhóbé. ²⁵ Antédé mod awē bēnhōbpē, awē ambé á mbwōg áyāle bel ne awúu áde áwúé’áá bad, bonj ábage bó Yesuε aá, bétiméd mó ngáne bédáá.

Bébómmé Yesuε á awōg

(Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Jōn 19.17-27)

²⁶ Ade sánze ékεεnεé Yesuε á hōm dé mpanag, émbomén Simōne, mod a dyad á Sirine. Anén mod ámbíd á mwā dyad awē adé á ahāngé. Hée békóbe mó, bépémtéd mó awōg áde Yesuε bán áhídne mó dó ámbíd.

²⁷ Atíntē e ndun e mod échē enanáá Yesuε ámbíd, bebaád bémbē áwed, béchyé’áá, bélebe-’ε mó. ²⁸ Dóo Yesuε ánóné ámbíd, álāngē bó nén aá, “A-bán bé bebaád bé Jerusalem, nyéēchyēē’ me, nyéchyε’ échen yāl ne áben bán. ²⁹ Nhóbe nê áyāle nén e’pun é’ bīn é’húε, áde bad béhōbpē bán, ‘Nnam ne ábē ábe bédé ekōm, ne ábē ábe béēchyāā’, ne ábē ábe béēmwanjē mbéd!’

³⁰ A pónéd eched dóo bad bēlāngēē mbōod bán, ‘kúmtéd sé ámīn,’

* **23:16** Donge á kálag dé’só ábádé nchoo 17: Bōob-pōó, mwē téé, nzé Ngande e Nnyíme-ámīn embé, Payledε antāngén bad bé dyad mod a mbwōg nhóg achenned.

káa e'kone bán,
'kútén sé.'

³¹ Nzé bébele' nímén méšyāāl bɔɔb, áde bwel é'lyágé é'díí mendíb áte, chán-náa bébenlé áde bwel békinnē-yε?"

³² Bɔɔb-pɔɔ bēnkēén e'bébtéd é' bad é'be, âpan bó nchoo ne Yesue. ³³ Ade bépédé hõm áde béchagēé bán Ebóngél é Nló, bēmbomé Yesue á awɔg, ne ábê e'bébtéd é' bad é'be. Bēmbomé nhóg á ekáá é emwed, aníní-'ε á ekáá émbáá. ³⁴ Héε Yesue ákánneé nén aá, "A-Sán, lagsén bó áyāle béēbii' é chõm éche bébeleé."† Sánze ênsid mbambú, ákab mbóté éche Yesue. ³⁵ Ndun e mod entyéém á nkag, bēnɔné' chõm éche ébenlad. Boŋ benkamlεε bé Israel béwéláá mó, bēhɔbē bán, "Achõnté'áá bad bēmpēe, áchood-tɔɔ éche yāl, nzé ne mbále mó adé Ane awē Dyõb Apwédé, boŋ Awógéd-tε."

³⁶ Sánze chõmpē éwéláá mó. Empiinéé mó ebéntéd é mím, ³⁷ élāngē mó bán, "Nzé wéε edé kân e bad bé Israel, ésõŋ echoŋ yāl!"

³⁸ Bēntēl áwe nló ámín nén bán, "Kân e bad bé Israel chõo nén."

³⁹ Atínté e ábê e'bébtéd é' bad é'be ábe bēmboméé bɔɔbe Yesue á awɔg, nhóg ansyáŋ mó aá, "Saá wε edé Ane awē Dyõb Awógté-yε? Sõŋ-ɔ échoŋ yāl, ésoŋ-'ε sémpē!"

⁴⁰ Boŋ aníní mod ankáné waáb áte aáken, "Weebáá' é Dyõb-ε? Sóo bad bébe dekué melemlem mé nkógsen míme mómpē ákúdé. ⁴¹ Boŋ pen, nkógsen míme dékúdé, rítāŋgéné ne míme sóo mbéb. Boŋ anén mod eébeleé dyaam dé mbéb ké ahóg." ⁴² Héε ane mod ábádeé ahób aá, "A-Yesu, sôn, weéchatán me á póndeé eche wésõnlē á nkamlεε." ⁴³ Dóo Yesue álāngéé mó aá, "A mbále, nlānge wε mεé, chii nén dēn wēbē ne me á Paradis."

Yesue awédé

(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Jõn 19.28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Bɔɔb-pɔɔ bīn bēmbē dyaam käd. Etondeε andím, ehíntén ékwē-'ε ekíde áte ésyāāl káŋ ne á ngáŋ éláán. Abad áde dēnkāb Ndáb-e-Dyõb áte dēnsalé áte e'pɛd é'be. ⁴⁶ Hê dóo Yesue álébpé esaád aá, "A-Tê, áwõŋ mekáá dóo nlyágé échem edáádāŋ!" Amaá-'aá ahób nê, ámī-'ε nlém, awé-'ε. ⁴⁷ Ade mod ambáá a sánze ányíné nê, ankéméd Dyõb nén aá, "A mbále, anén mod abédé-'ε mod a bwām." ⁴⁸ Néε ndun e mod echē enhyé anɔn, ényíné mekan mé ményáké míme mébēnlédé, mod téé ambán ekáá á nlém, ásūē' á ndáb. ⁴⁹ Yesue ábe besón béšyāāl ne bebaád ábe bēmbootéd mó anan ámbid se á Galilia, bentyēem etún, bēnɔné nímén mekan méšyāāl.

Bélimmé Yesue

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Jõn 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Bɔɔb-pɔɔ mod ambé awē abédé dīn bán Josebe. Anén mod ambid á dyad á bad bé Israel áde béchagēé bán Arimatia. Abédé mod a edúbé. Abédéε mod a bwām, asán-'ε. Kénéε abédé mod a káánsel enkēnkwenténné mbakú echē ábiníí belyágéd bé dyad bēmbidēdtē áwúu Yesue. Abédé mod nhóg awē anlyágé nlém nén aá epun épē éche Dyõb dékópé nkamlεε. ⁵² Ankē Payledε achán aá, ábe mó ndim míme Yesue. ⁵³ Néε ákúdé kunze, anhúd mó á awɔg, ákān mó kase e mbóm, áke alímé mó á soŋ echē bēpwógé á eláá-tē, éche béēsēbpé mod alíme áte. ⁵⁴ Nén démbē á Mbwe mé mboŋsén, áde mbwe-mé-nkóme-áte ríhédé'áá abootéd. ⁵⁵ Bebaád ábe bēmbootéd Yesue anan ámbid se á Galilia, bēnhid Josebe, bényín soŋ, bényín-ne ngáne bēnānté mó ndim á soŋ-tē. ⁵⁶ Dóo bétímé ámbid á dyad-tē, bēboŋsán mōg ne mekún míme bēnabnadté ndim. A mbwe-mé-nkóme-áte bēnkōmē áte ngáne mbéndé e bad bé Israel étíídé.

24

Yesue apuúidé

(Mat 28.1-10; Mak 16.1-8; Jõn 20.1-10)

† 23:34 Donje á kálag dé'só déewóo'ε: Héε Yesue ákánneé nén aá, "A-sán, lagsén bó áyāle béēbii' é chõm éche bébeleé."

¹ A epun é'sō, nédē á Sôndé mbwembwε pírib, ábē bebaád bēnkĕ á sonj. Bēnwālē mekún mé ndim míme bēmbonjsénné. ² Béntān néε aláá áde bēnkālēnnē nsəl ní sonj ásyángé á e'dii. ³ Bénsāl á sonj-tê, bonj bēnkéntānné ndim míme Yesuε áwēd-te. ⁴ Nén dēmbotéd bó ataged á mewēmtεn. Dóo bad béβε bébídé táléd, bétýéém bó á nkag ne mesanj míme mékine' áte. ⁵ Ne mbwóg bwāmbwam bēnsōnj mīd ásē. Héε ábē bad béβε bēlāngéé bó bán, “Cheé ékáá bonj nyéhédé mod awē adé á alongé áfintē e bad ábe bēwédé? ⁶ Eésaá hén, apuúdé. Nyékamtεn ngáne ánlāá'é nyé, áde ábédé á Galilia, ⁷ áá bétāngéné Mwān-a-Moonyonj abε á mekáá mé bebel bé mbéb, bēbōmē mó á awog. Bonj āpuú á e'pun ábe é'lónténé é'láán.” ⁸ Hē dóo ábē bebaád békámténé ábē e'yale.

⁹ Ade bēhúú á sonj, bēnkálé bembapεε dyōm ne nhóg ne ábíníí bēmpēε mam mésyāāl míme bényíné. ¹⁰ Bebaád ábe bēnkálé bembapεε bé nlómag nímén nkalanj, bēbédéε Maria Magdalεne, Joanaa, ne Maria, nyaá awe Jεmσε, nchoo ne bebaád bēmpēε. ¹¹ Bonj bembapεε bé nlómag bēnwēmtēn bán ene póle edíi ngwel. Bēnkéndúbéé chό. ¹² Hē dóo Petro ápádté ásē, bonj ányagté á sonj. Ade ápédé áwed anwúlén ásē, ánōn sonj áte. Anyín dásō mbóm chēmpεn. Dóo ásúú á ndáb. Mewēmtεn mékógládtáá mó áte tēngene dýam áde ábénlédé.*

*Yesuε apiidé bad béβε á nzii e Emos
(Mak 16.12-13)*

¹³ Bōob-póo, échē epun dēn, bembapεε ábe Yesuε béβε békágé'áá á dyad áde bēchagεé bán Emos. Abíd á Jerusalem āpε á Emos ábédé etūn dýam máyl saámbé. ¹⁴ Abē bembapεε békágé'áá békálé nímén mekan mésyāāl míme mékébenléd. ¹⁵ Ade békékanlé kááη, dóo Yesuε mwēn áhyédé bó atán, bonj áwonjné bó. ¹⁶ Bonj pεn mīd mēnkēnnédnédte bó, áchem mó. ¹⁷ Héε Yesuε ásedtεé bó aáken, “Póle ehéé nyépagké akal á eke-tē nén?”

Hē dóo bétýéémé ne ngəl esyāál. ¹⁸ Dóo bó mod nhóg awe bēchagεé bán Klopase, átimtanné mó aáken, “Emōj pεn-εé edé nken a mod á Jerusalem, áde wéēbii mekan míme níkébenléd nímén mesú-yε?” ¹⁹ Dóo Yesuε ásedtεé bó aáken, “Mekan méhéé mē?” Bonj bēlāngē mó bán, “Mekan míme mébénlédé tēngene Yesuε, mod a Nazaret. Ambé nkal é'dáádəη awē ahóbé'áá, ábelé-'ε ndəle é mekan á'sō é' Dyōb ne á'sō é' baányonj. ²⁰ Abed beprise bēmbáá ne belyáged bé dyad bēmbε mó á mekáá mé nkamlεne, ábided mbakú bán bēwúu mó. Dóo bēbómmé mó á awog. ²¹ Bonj sēnlyág nlém bán, mó adé ane awē áwobé bad bé Israel. Néε éhúdé nē áte, chíi dóo álóntan e'pun é'láán taa nē ábenlede. ²² Amīn e nē ámpē, nguse é bebaád áfintē echēd bépéénédé sé menyáké mé póle. Bēnkĕ á sonj epog é mbwembwε, ²³ bonj béētānéε ndim míme Yesuε. Bēnhūū ámbíd, bēhōbē bán, ángel épíídé bó á ndóg-te, élāngē bó nén bán, Yesuε adé á alongé. ²⁴ Nguse é bad áfintē echēd énkĕ á sonj, bétán chό melemlen nēngáne bebaád bēnhōbpē, bonj bēnyīnéε mwēn.”

²⁵ Dóo Yesuε álángeé bó áá, “E'yókél é' bad bóo nyédíí. Nyéewámsánné mam mésyāāl míme bekal bé'dáádəη bēhóbé adúbe! ²⁶ Ngómē éhédnádtáá bán, Ane-awē-Béwógté ákud nímén metake mésyāāl, bonj ákud éche ehúmé.” ²⁷ Yesuε antógnéd bó mam mésyāāl tēngene eche yəl, ngáne méténlédé á Kálag e Dyōb-te, mbooted ne kálag éche Mosεε ne kálag éche bekal bé'dáádəη bésyāāl.

²⁸ Ade bépédé benben ne dyad áde békágé'áá, Yesuε anlúmed byánán eke élyágé édé mó á'sō. ²⁹ Bonj bēnkāη mó bán, “Hyĕ édyεε áwēd ngáne bīn é'máá ahín, póndé-'ε emaa atóm.” Dóo áhídé bó ádyεε áwāb. ³⁰ Ade bóbōo bēdyéé ásē á tébele ádyé ndyééd, antéd ewele, ánāmed chό, ásāl chό áte, bonj ábagé bó. ³¹ Hē dóo mīd méténlédé bó, bonj bēchemé mó. Dóo ányóó bó á dīd-te. ³² Bēnlāā nhóg ne aníníí bán, “Ngómē nlém níhógkáá syánē á abum áde ákánlé'áá syánē á nzii, bonj átēnlād syánē Kálag e Dyōb?”

* **24:12** Donje á kálag dé'só déewóó'ε nchoo 12.

³³ Abwōg-ábwōg dōo bésyāngé ásē, boŋ bétim-me ámbid á Jerusalem. Dōo bétané bembapεε dyōm ne nhóg ngáne béléadné áte hōm ahóg bóabe bembapεε bémpēe. ³⁴ Héε bembapεε ábe bétané á ndáb-te béléangé bó bán, “Sāngwéé apuúdé ne mbáá, apiídé-’ε Simōne!”

³⁵ Dōo bó bad bébe bómpē béhóbé dyam áde ábénlédé bó á nzii, béhōbē-’ε ngáne béchéme mó áde ásaléé ewéle áte.

Yesuε apiídé ábe bembapεε

(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Jōn 20.19-23; Mbél 1.6-8)

³⁶ A pōndé eche békaleé nê, dōo Yesuε mwēn ábidé bó áfintê, boŋ álenté bó aá, “Nsaŋ mibê ne nyé!”†

³⁷ Mbwóg ménkōb bó bwāmbwam, bēwēmtān bán, bényiné nwú. ³⁸ Dōo álāngéé bó aá, “Cheé nyétageé áte? Cheé nyényágeé á nlém-tê. ³⁹ Nyénōn me mekáá nyénōn-ne me mekuu, boŋ nyébii bán mmēn-εé ndé. Nyékiten me yāl, nyényin nze nwú níwóó nson ne e’hid ngáne nyényinéé nwóó nén.”

⁴⁰ Ade ámáá ahób nê, anlúmed bó míme mekáá ne mekuu.‡ ⁴¹ Ade bélyágé bényágeé nê ne menyinge mésyāāl, békōglad-tāa á nlém-tê, dōo ásedtéé bó aáken, “Nyēwóó chōm éche bédyāgkē hén-ε?” ⁴² Dōo bēbágé mó esōŋ é súu echē bétúme. ⁴³ Boŋ ákobé’, ádyāg-ke chō áwab e’só-te.

⁴⁴ Héε álāngéé bó aá, “Mmén mam móo nílangé’áá nyé áde nílyágé ndé ne nyé meé, dyam téé átāngéné alón ngáne éténlédé áyāl echēm á kálag é mbéndé éche Mosεε ne á kálag é bekal bé’dáádāŋ, ne á Kálag e Ngāse-tê.”

⁴⁵ Dōo ánédteé bó debyéé áte, ábel nén bésōŋten Kálag e Dyōb, ⁴⁶ boŋ álāngē-’ε bó aá, “Bétélé á Kálag e Dyōb nén bán, Ane-awē-Béwógté atāngéné metake akud, awé, boŋ e’pun ábe é’lonténé é’láán, ápuu. ⁴⁷ Bétélé bán, bad békaleé meloŋ mé bad mésyāāl nén bán, bad bétede ábel dé mbéb á dīn á Yesu, ábel boŋ Dyōb álagsen bó mbéb. Bébootéd bad níme nkalan akale á Jerusalem. ⁴⁸ Nyé-’aá, nyédé bad ábe bényinné nímén mekan dīd. ⁴⁹ Mmén mēlōmē nyé chōm éche Titéε ánhōbpē aá móōlōmē nyé. Boŋ nyélyāg nyédyεε á dyad-tê káōŋ né nyékudé ene ngine echē ebíde ámín.”

Yesuε apūmmé

(Mak 16.19-20; Mbél 1.9-11)

⁵⁰ Dōo Yesuε ásyāgnédé bó á dyad-tê, ápεεné bó benben ne dyad á Betani. Héε ányéné mekáá ámín, boŋ ánámteé bó. ⁵¹ Ade ánamtéé bó nê, dōo áchēnnē bó, boŋ ápummé ádyōb.§ ⁵² Abē bembapεε bēmbwōgē mó mebóbōŋ. Bētīm ámbid á Jerusalem ne menyinge mésyāāl. ⁵³ Békāg-ke á Ndáb-e-Dyōb pōndé ésyāāl, ákémed Dyōb.

† 24:36 Donje á kálag dé’só déewóó’é: álenté bó aá, “Nsaŋ mibê ne nyé!” ‡ 24:40 Donje á kálag dé’só déewóó’é nchoo 40. § 24:51 Donje á kálag dé’só déewóó’é boŋ ápummé ádyōb.

Nkalanj mí bwâm míme Yesuε ngáne

Jone

átélé

Ndibned ní kálag

Nkalanj mí bwâm ngáne Jone átélé nílúmte aá Yesuε adii Eyale é Dyöb éche édé á ngíndé ne á ngíndé. Echê Eyale êntîm moonyonj édyēē-’ε áfíntê e bad. Mmén nkalanj, Jone atelé mó ábel bad ábe béléa mó bédúbe nén bán Yesuε, Mwän a Dyöb mó adé Nsoode awě Dyöb dénhöbpē aá mósölom. Anlúmed-te aá nzé bad bédúbpé mó béküđ e’soosonj.

A kálag tē wén á mbooted, Jone alúmte ngáne baahóg béndübēē Yesuε békwentén-ne áhíd mó, álúmtē-’ε ngáne bémpeē-’ε bétáŋgánnáá mó, béekwentene-’ε mó adúbe. E’ped 13-17 é’hóbe tãŋgene abé áde Yesuε ne ábē bembapεε bémbeē pónde esyáál káŋj ne epun éche békóbé mó ne mam míme ánlāā’ é bó ene pónde esyáál. Jone ahóbé ámpē aá nzé mod adúbpé Krístæá áküd alongé áde déemaá’.

Nkabted ní kálag

Ndibned 1.1-18

Jone, Ndusene ne bembapεε bé’sō ábe Yesuε 1.19-51

Nsón míme Yesuε 2.1-12.50

E’pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne Jerusalem 13.1-19.42

Mpuu míme Sáŋgwéé ne alúmed áde álúmtáá bad yäl 20.1-31

Nsógten: Yesuε alúmté yäl ámpē á Galilia 21.1-25

Eyale êntîm moonyonj

¹ A mbooted, byánán Dyöb déhäg nköŋsé Eyale êmmad abé. Eyale émbē ne Dyöb. Echê Eyale ébedéε Dyöb. ² Káŋŋse á mbooted Eyale émbē hóm ahóg ne Dyöb. ³ Dyöb démbenléd échê Eyale áhæg bwēm é’syáál. Chóm ké ehóg éesaá éche Dyöb dénhægké ésebé ne Eyale. ⁴ Alongé ásyáál dénhūū ne Eyale, áde alongé dós-’aá ápínédé baányonj e’nyínen bé ekíde. ⁵ Abê e’nyínen bé ekíde é’pene’ á ehíntén-tê, ehíntén éēhēlēē bó abóded.*

⁶ Mod nhóg ampě awě Dyöb dénlömmē. Dín démbē mó bán Jone. ⁷ Jone ampě áláa bad tãŋgene abé e’nyínen bé ekíde, ábel nén bad bésyáál bėwóg, bédúbe-’ε. ⁸ Saké mwēn abédé abê e’nyínen bé ekíde. Ampě ábid mbónj tãŋgene abé e’nyínen bé ekíde. ⁹ Eyale chós ébedé e’nyínen bé ekíde é’ mbále ábe e’nyínte’ moonyonj asyáál ekíde. Mós-’aá apagé’áá á nköŋsé-te. ¹⁰ Abédé á nköŋsé-te, bonj kénéε Dyöb dénhægké nköŋsé ne mós, nköŋsé ménkénchemmé mós. ¹¹ Ampě áwē dyad bonj abē bad bėnkėnkobpé mós. ¹² Ké nē, ambě donje á bad kunze ábē bán bé Dyöb. Abé bad bėbėdėε bad ábe bėnkob mós ne adúbe áde béndübēē mós. ¹³ Béesaá bán bé Dyöb nyaa echē moonyonj áchyáá’ é mwän. Bėnkėmbáá bán bé Dyöb byánán moonyonj mós achyáá bó. Dyöb dēn dós adé awáb Titée.

¹⁴ Eyale êntîm moonyonj, édyēē áfíntê echêđ. Anlón ne nsimé, anlúmed-te syánē ngáne mbále e Dyöb ékóó abé. Dennyín échē ehúmé, ehúmé éche sáá ábágé mós nēε nímē mpəm mí mwän. ¹⁵ Jone anhób mam áyāl echê, anháád aá, “Anén mod mósó nílángé’áá nyé mēé, ‘Mod ahúε’ ámbíd echēm awě atómé mε, áyāle bédēchyáá mε, né adé ámín.’ ” ¹⁶ Alón áde álóné ne nsimé ábélé syāá moosyáál dekadé nnam ámbíd e nnam. ¹⁷ Wēε Mosεε dós Dyöb dēmpoódté mbéndé. Bonj nsimé ne mbále bėhúú ne Yesu Krístæá. ¹⁸ Modmod eényínēē Dyöb mbēđ, éetóméé nímē mpəm mí mwän awě adé Dyöb abé-’ε mós á akéb. Mwēmpen mós akidényín mós. Mós abelé bonj Titē Dyöbε abyéen.

* **1:5** Ehíntén-ne éēhēlēē bó abóded káa ehíntén énkénchemmé bó.

*Jone, Ndusene ahábe ad
mósaa Ane-awë-Béwógté*

(Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Luk 3.1-18)

¹⁹ Baámbáá bé Israel bé dyad á Jerusalem bénlóm beprise ne bad bémpēe bé túmbé e Levi wée Jone, bán béke béseded mó bánken nzé-módé ádíí. ²⁰ Enkēmbangé ahób, boŋ ampanléd bó áte aá, “Saké me ndé Ane-awë-Béwógté.” ²¹ Héé bésedteé mó bánken, “Nzé-ṣ édíí? Wε-εé edé Elaijaa?” Ankwentén aá, “Aáy, meésaa mó.” Bēnsedéd mó ámpē bánken, “Wε-εé edé nkal é’dáádəŋ awe bésineé-ye?” Antimtén bó aá, “Aáy.” ²² Káəŋne á asog dáo bésedteé mó bánken, “Nzé-ṣ édíí? Láá sé ábel sétim ámbíd aláa bad ábe belómé sé. Nzé-módé wewe ehóbé wéé módé?” ²³ Héé Jone átimtanné bó ne e’yale ábe nkal é’dáádəŋ Yesayaa ánhōbpē aá,

“Mée ndé ehób éche mod awë ahəŋte’ á ehyánge aá,
‘Nyétii nzii eche Səŋgwéé.’ ”

²⁴ Bəəb-pəó Befarisia bóo bénlóm ábē bad ábe bémpē wée Jone. ²⁵ Bēnsedéd mó ámpē bánken, “Nzé weésə Ane-awë-Béwógté, weésə-’ε Elaijaa káa Nkal é’dáádəŋ awe bésineé, cheé-ṣ édusanné bad?” ²⁶ Héé Jone átimtanné bó aá, “Ndusan ne mendíb, boŋ mod adé átínté echēn awë nyéēbii’é. ²⁷ Mó adé ane awë əpə ámbíd echēm. Meékwognedéé áhune ké mímē nkəəd mé metámbé.”

²⁸ Mmén mésyāəl mēmbenléd á dyad á Betani á múde mé edíb é Jodan mímíní wée Jone ádúsánnáá bad.

Yesue, Mwän-a-Ndyəŋ ní mbód a Dyöb

²⁹ Néé bīn é’səŋgé, Jone anyín néé Yesue áhúé’é níníí. Héé áhóbéé aá, “Nyénəne’, Mwän-a-Ndyəŋ ní mbód a Dyöb mənē. Mó ahúde’ mbéb ní bad bé nkōŋsé. ³⁰ Anén mod móo rílánge’áá nyé áde ménhōbpē meé ‘Mod əpə ámbíd echēm awë atómé me, áyāle bédəchyáá me, né adé ámin.’ ³¹ Ké mmén menkēmbíí’é mó, boŋ mempə rídusan bad ne mendíb ábel bad bé Israel bébii mó.” ³² Héé Jone ábídeé mbóŋ nén aá, “Menyín nēŋgáne Edáádəŋ é Dyöb ébídeé ádyöb néé élāə, ésud mó á nló mīn, ébé-’ε ne mó. ³³ Ké nē, menkēnsóŋténne meé mō ne. Boŋ Dyöb áde dénlóm me aá rídusan bad ne mendíb dēmmäd me aláa aá, ‘Mod awë wényinnē néé edáádəŋ é Dyöb ésúdé á nló mīn, boŋ étyéém áhed, móədusén bad ne Edáádəŋ éche Esáá.’ ³⁴ Nnyíné mímén mekan mésyāəl, mbíde-’ε mbóŋ nén meé mó adé Mwän a Dyöb.”

Bembapee bé’sō ábe Yesue

³⁵ Néé bīn é’səŋgé ámpē, Jone ambé áhed ne ábē bembapee bébe. ³⁶ Annyín néé Yesue átóméé. Adé anyíné mó, anhób aá, “Nyénəne’, Mwän-a-Ndyəŋ ní mbód a Dyöb mō ne.” ³⁷ Adé ábē bembapee bébe béwógé nē, bēmbootéd Yesue ahíd. ³⁸ Ade Yesue ánóné ámbíd boŋ anyín nēŋgáne béhídeé mó ansedéd bó aáken, “Cheé nyéhedeé?” Bēntimtén mó bán, “Rabai” (awë adé bán meléede) “Héé édyé’é?” ³⁹ Anláá bó aá, “Nyéhyag, nyényín wée rídyeé’é.” Né-əó, bēnkə anyín wée ádyeé’é. Ade bépéde áhed ébéde dyam ngəŋ éniin é ngukél. Bēndyéé-’ε áhed káəŋ bīn é’híntén bó. ⁴⁰ Átínté e ábē bembapee bébe ábe bēnwōg dyam áde Jone ánhōbpē boŋ béhíd-te Yesue, nhóg abédé đīn bán Andreyá. Andreyá abédéé Simən Petro mwānyəŋ. ⁴¹ Né-əó dyam dé’sō, ankə mwānyəŋ Siməne áhed. Anyíné-’aá mó boŋ álāŋgē mó aá, “Sēnyíné Ane-awë-Béwógté” (nédē Krīstəə). ⁴² Dáo Andreyá ápééné Siməne wée Yesue. Yesue anəné-’aá Siməne chóŋ, boŋ áhōbē aá, “Edíi Siməne, mwän awë Jone. Béchəgé we bəəb bán Sepase.” (Adén đīn ádíi melemlen néé Petro, nē adé ndim e aláá.)

Yesue achénlé Filibe bó Nataniəl

⁴³ Néé bīn é’səŋgé, Yesue ammad aá mókag á mbwóg e Galilia. Dáo ákíí Filibe atán boŋ álāŋgē mó aá, “Hídé me.” ⁴⁴ Filibe abédéé mod a dyad á Betsaida, melemlen mé dyad adé Andreyá bó Petro bémbídtē. ⁴⁵ Filibe anyín Nataniəle. Héé álāŋgeé mó nén aá,

“Sênyíné ane mod awê Mosεε ântenlé mam áyāl echê áwe mbéndé-te. Móo kááηne bekal-bé-e’dáádəη bēntenlé mam á yāl. Adii Yesue mod a dyad á Nazaret, mwän awê Josebe.”⁴⁶ Héε Nataniεε ásedtεé mó aáken, “Dyam á bwâm áhéé áhεle ábid á Nazaret?” Dóo Filibe álāηγεé mó aá, “Hyε ényín.”⁴⁷ Ade Yesue ányíné Nataniεε ahúε’, dóo áhóbεé áyāl echê aá, “Nyénəne, mwän a Israel nén sóm-sóm, awê mbeltéd nítyéémé!”⁴⁸ Héε Nataniεε ásedtεé mó aáken, “Chán émwédé me abíi?” Héε Yesue ákwεntanné aá, “Filibe adêhób aá móchəge we, nnyíné we á alín á ngəl sé.”⁴⁹ Héε Nataniεε áhóbεé aá, “A meléed, edii Mwän a Dyöb. Wε-εé edé kəη e bad bé Israel.”⁵⁰ Yesue antimtén mó aá, “Edúbpé áyāle nílāηgé we meé nnyíné we á alín á ngəl sé. Wéényín mam mímə métómé nén.”⁵¹ Héε ábádεé aá, “Ne mbáale, nlāηge nyé nén meé, nyéényín née dyöb ánédnéde nyényín-ne née ángel é Dyöb échágkεé ésudé-’ε Mwän-a-Moonyonj ámín.”

2

E’wónge á dyad á Kana

¹ Ambíd e e’pun é’be, e’wónge bémbē á dyad á Kana á mbwóg e Galilia. Yesue nyaá ambé áhed. ² Bénlēbē Yesue ne ábē bembapεε bómpē á e’wónge wê. ³ Mím mēmmaá áte. Hê dóo Yesue nyaá ápédé áwē boη álāηgē mó aá, “Mím mémáá bó.” ⁴ Héε Yesue álāηγεé mó aá, “A-nyan, weetāηgenεé me dyam áde níτāηgéné abel aláa. Echem pónde eépédéé.”⁵ Héε nyaá akíi bembəlede bé ngande bē aláa aá, “Nyébel kéchéé éche álāηgé nyé aá nyébel.”⁶ Bəəb-pəó, mbeé é meláá ébédé benben ne áhed. Echê ndín é mbeé chóo bad bé Israel bébēnládtáá áhé mendíb áte á nwobe ní yāl á pónde e mekáne echáb. Ké ehéé etedé’áá dyam mbwókεl e líta e mendíb. ⁷ Héε Yesue álāηγεé bembəlede bé ngande bē aá, “Nyélóned mbeé chē ne mendíb.” Né-óó, bēnlōnēd échē mbeé həəd ne mendíb. ⁸ Dóo álāηγεé bó aá, “Nyékəbe-óó mendíb bəəb, nyékεεn wéε mod awê alyágte’ mekan mé ncháged.” Né-óó, bēmbəl áned. ⁹ Ade ane mod áwógléné mímə mendíb míme mémáá mím atim, enkēmbíí’ε wéε mébidé, (boη bembəlede ábe bēnkε mímə mendíb akəbe bémbíi). Dóo áchágé mod awê akude sómbé, ¹⁰ boη álāηgē mó aá, “Mod téé abelé asébe achágtén bad mím mímə mébóó. Bad bémaa-’áa mó amwé bwāmbwam, boη ábagé bó mímə mééboo. Boη we, etimé ekōηgé míme mébóó kááη ne bəəb.”¹¹ Mmén menyáké mímə Yesue ábélé á Kana á mbwóg e Galilia móo mébédé ábē e’chemléd é’sō. Hê dó-’aá álúmté échē ehúmé, ábē bembapεε bēnsüm-mε mímab nlém áwē.

¹² Née nén ámáá atóm, Yesue ansyogé á dyad á Kapenahum nchoo ne nyaá, baányan ne ábē bembapεε. Bēndyεé-’ε áwed nguse é e’pun.

Yesue anané bekáb bé nyonge á Ndáb-e-Dyöb (Mat 21.12-13; Mak 11.15-17; Luk 19.45-46)

¹³ Adé pónde e Ngande e Nnyíme-ámín ékwógé bad bé Israel apε, Yesue ankε á dyad á Jerusalem. ¹⁴ Adé ápédé áwed, ankε á Ndáb-e-Dyöb. Antán née bad békábeé dyon. Bésómé-’áá nyag, mbód ne mbəηgé, bepεle-bé-məné-’ε bépεnlé məné. ¹⁵ Héε átédé nkəəd, ámané etāηgú ánanné bó nchoo ne échab mbód ne nyag á Ndáb-e-Dyöb wê. Ampántéd məné mímə bad bépénlé’áá áte, ákūnē-’ε betébele ábe bépénlé’áá mímə məné ámín mekuu ámín. ¹⁶ Anláá bad ábe bésómé’áá mbəηgé aá, “Nyébidεn beləə bēn á ebwóg. Nyéētímté ndáb echē echem Sāη ndáb e dyon.”¹⁷ Adé ábē bembapεε bényíné nê, dóo békámténé epəd é kálag e Dyöb éche éhóbe nén bán “A-Sāη, kán echē níwóó áyāle echoη ndáb éwūū me.”

¹⁸ Héε benkamleε bé bad bé Israel bétímé ámbíd, bésédté mó bánken, “E’chemléd é’héé éhεle elúméd sé ábel sébíi bán ewóó kunze ábel enén ndín e dyam?”¹⁹ Yesue antimtén bó aá, “Nyépāη enén Ndáb-e-Dyöb, mēlōη chó ámpē áyāle e’pun é’láán.”²⁰ Dóo ábē bad bēhóbεé bánken, “Enén ndáb echē bétédé móom mé mwε méniin ne mwε ntóób chóo éhóbεé wéé móōlōη áyāle e’pun é’láán-ε?”²¹ Boη ndáb echē Yesue áhóbé’áá ebédεε

dásō eche yāl. ²² Né-ōó ámbíd eche Yesue áwédé bon Dyöb ápūūd mó, dōó ábē bembapεε békámténé dyam ádē ánlāā' é bō. Béndübē mam mímē méténlédé á kálag e Dyöb, bédúbé-ε e'yale ábe Yesue ánhōbpē.

Yesue abii mod asyáál nlém áte

²³ A pónde e Ngande e Nnyíme-ámin, áde Yesue ámbēē á dyad á Jerusalem, bad híin béndübē mó ngáne bényinnē menyáké mímē ábeléé. ²⁴ Bon ké nē, Yesue enkensummé nlém áwāb, áyāle ambíi moosyáál áte. ²⁵ Modmod enkéntáγγénné mó dyam aláa tãγγene mod ampée áyāle mwēn ammād moonyon asyáál nlém abii áte.

3

Yesue bō Nikodemuse

¹ Mod nhóg abédé bán Nikodemuse. Abédeé nhóg awē alyágté'áá bad bé Israel abé-ε epepe é bad bé Farisia. ² Mbwe nhóg ampē wée Yesue nkuu, álāngē mó aá, "A-meléed, sēchemé nén bán, edii meléede awē Dyöb álómé. Ayāle nzé Dyöb déesē ne mod, eéhēlēε-ε ábelé mekan mé menyáké mímē ébeléé." ³ Yesue ankwentén mó aá, "Ne mbále, modmod eéhēlēε-ε asól á nkamlen ní Dyöb ésebán achyáádté ámpē." ⁴ Nikodemuse-ε ansédéd mó aáken, "Chán mod awē amaá akwog áhēle se achyáád ekóólé-ekóólé? Eesaá mbále nén bán eéhēlēε-ε asól á abum ádē nyaá ngen échē élónténé ébe ábel béchyáa mó ámpē-yε?" ⁵ Dōó Yesue átimtanné mó aá, "Ne mbále, nlānge we mée, nzé béēchyáa mod ne mendíb ne Edáádāγγ eéhēlēε-ε asól á nkamlen ní Dyöb. ⁶ Ane awē achyáádté ne moonyon a ekob, adii moonyon. Awē mó-ε achyáádté ne Edáádāγγ é Dyöb adii Edáádāγγ. ⁷ Weebág menyáké ngáne ríhóbé mée 'Mod atáγγéné achyáád ekóólé.' ⁸ Nzé epub éhóbé bán chó étóme', ped echē édáá akε chōó ékagké. Ewóge' ntógag míme ébeléé bon weebíé'ε wée ébídéé ké'ε wée ékagké. Melemlem nē dōó édii ne mod ké ahéé awē achyáádté ne Edáádāγγ é Dyöb." ⁹ Héε Nikodemuse ásedtéé mó aáken, "Chán nén áhēleεε ábenled?" ¹⁰ Yesue ankwentén mó aá, "Née édii meléede ambáá a bad bé Israel weéhēlé' mímén mekan asóγγten-ε? ¹¹ Ne mbále, nlānge we mée, dyam áde sébíi dōó séhóbéé. Sébíde-ε mbón ne dyam ádē sényíné. Bon nyé modmod nyéékwentεnεé chōm éche séhóbéé adúbe. ¹² Née nlāngéé nyé mekan míme médé mekan mé nkōjsé, nyéedúbpe, chán-nō nyémwée adúbe nzé nlāngéé nyé mekan mímē médé mekan me nkon ní mín? ¹³ Modmod eékí'ε á nkon ní mín étōmεé Mwān-a-Moonyon awē abidé áwed bon ápe á nkōjsé." ¹⁴ Ngáne Mosεε ámboméé nyā á akon* bon atii dōó ámin á ehýāγγe, melemlem nē dōó bétí'ε Mwān-a-Moonyon. ¹⁵ Nén débēnléd ábel bon kénzéé awē adúbpe mó ákud alongé áde déemaá'.

¹⁶ Dyöb átómténé bad bé nkōjsé adāγγ. Né-ōó anlóm mímē mpōm ní Mwān ábel kénzéé awē adúbpe mó eewág bon ákud alongé áde déemaá'. ¹⁷ Dyöb dénkēnlómmé awe Mwān á nkōjsé ákáad bad. Alongé á bad dōó ánlómmē mó áson. ¹⁸ Kénzéé awē adúbpe mó eékwaá nkáásé, bon kénzéé awē eedúbpe mó, amaá nkáásé akwε áyāle eedúbpeé mpōm ní Mwān ní Dyöb. ¹⁹ Nén dōó mbakú e Dyöb édii: E'nyínen bé ekíde é'pédé á nkōjsé, bon baányon bédáá ehíntén tómaa e'nyínen bé ekíde áyāle mímāb mbeltéd níde mbéb. ²⁰ Kénzéé awē ábele mbéb, akōó ábē e'nyínen bé ekíde, éepaá-'aá á e'nyínen bé ekíde-tē ábán nén mímē mbeltéd mé mbéb méebídē áwed. ²¹ Bon kénzéé awē ábele mam mé mbále, abíde' á e'nyínen bé ekíde ábel nén bad bényín bán kéchéé échē ábeléé awógne Dyöb.

Mbón echē Jone tãγγene Yesue

²² Ámbíd e nē, Yesue ne ábē bembapεε bēnkē á mbwóg e Judeya. Bóbō bēndyεé áwed nguse é e'pun, ádusán-ε bad. ²³ Jone mómpē adusánáá bad á dyad á Anōn bēnben ne

* **3:14** Nyā eche Mosεε ámboméé ebédeé nyā echē ámbēnlé. Nē dōó Dyöb débēnlé áhood bad ábe nyā énlédte á ehýāγγe. Nzé bad bēnnōn ene nyā, bēdyεε bwām. Nōm 21.9.

á dyad á Salim áyāle mendíb mémbε áhed bwāmbwam. Bad békágé'áá áwē, ádusan-ne bó. ²⁴ Nén ábédé byánán béhē Jone á mbwōg. ²⁵ Bōob-pōó, donge dé bembapεε ábe Jone bépéntánnáá ne mod a Israel tñngene nwoobe ní yāl. ²⁶ Dōó bépédé wée Jone bonj bēlāngē mó bán, “A-meléed, ekamtan mod awē nyúmō nyēbédé á pεd e edíb é Jodan eníní? Mod awē éhóbé'áá mam á yāl echē. Nōné! Mōó adusan bad níní! Bad híin békagke áwē.” ²⁷ Jone ankwentén aá, “Modmod eéhēlēē-se ákud chōm, ésebán Dyōb ábágé mó chó. ²⁸ Nyébēn nyédé me mbónj nén bán menhób meé saké me ndé Ane-awē-Béwógté. Dyōb dénlōm me á'sō ábonjen bad áyāle epe éche Ane-awē-Béwógté. ²⁹ Mod awē akude sómbé mó awóó sómbé. Bonj nsón-a-echoj a mod awē akude sómbé, awē atyéeme mó á nkæg áwōglān mó, abág menyinge nzé awóge mó ehób. Né-ōó, nén dōó ákáká bonj nlón ne menyinge. ³⁰ Edúbé échē étñngéné nées échágkεé, échēm-me ésude'.”

Ane awē abidé ádyōb atómé moosyáál

³¹ Ane awē abidé ádyōb atómé moosyáál. Ane awē mó-'ε achyáádté á nkōjsé adíi mod a nkōjsé, áhōbē-'ε mam mé nkōjsé, bonj ane awē abidé ádyōb adé ámín e moosyáál. ³² Chōm éche ányíné ne éche áwógé chóó áhóbεé bonj ké nē, modmod eedúbpéé mó. ³³ Bonj kénzée awē akobé chōm échē áhóbé, né akwenténé ne nlém rísyāál aá Dyōb adé mbále. ³⁴ Póle e Dyōb chóó mod awē Dyōb álómé áhóbεé áyāle Dyōb déenōnéé ámbíd nzé abage' mod échē Edáádā. ³⁵ Titée adáá awe Mwān, abagé-'ε mekan mésyāál áwē mekáá. ³⁶ Kénzée awē asumé nlém wée ane Mwān, akudé alongé ádē déemaá'. Bonj kénzée awē eébēlē' ngáne áhóbé éekudté alongé áde déemaá', ábē akud nkógsen ní Dyōb.

4

Yesue ne mmwaád a Samaria

¹ Yesue ambíi aá Befarisia béwógé nén bán mókude ekud é bembapεε tómaa ne Jone, módusan-ne bó. ² (Kénée Yesue mwēn éedusannaá bad, ábē bembapεε bóó bédúsánnáá bad). ³ Awóg áde Befarisia bēnwōgkē nē dēmbēl Yesue anhidé á mbwóg e Judeya átim ámbíd á mbwóg e Galilia. ⁴ Byánán āpe á Galilia antñngén nées ápóó a mbwóg e Samaria. ⁵ A mbwóg e Samaria wē ampē á dyad áde béchōgεé bán Sika. Adén dyad démbē benben ne ndōob echē Jakōbe ámbεé mwān Josebe se e'boód. ⁶ Ayāle ene ndōob echóg éche béliímé éche bébwélé'áá mendíb áte émbē áhed. Echén echóg é mendíb ébédée éche Jakōbe. Ngáne eke énkōmēdtē Yesue andyεé á nkæg mé échē echóg é mendíb. Nén ábédé dyam-ée adé kād.

⁷ Héε mmwaád a Samaria nhóg áhyédé mendíb abwēl. Yesue anláá mó aá, “Hé me mwā mendíb mé amwé.” ⁸ Enén pónde Yesue ábē bembapεε bēnkē á dyad-tē áchan ndyééd. ⁹ Héε ane mmwaád átimtanné mó aá “Ebé mod a Israel, me-'ε mbé mmwaád a Samaria, échōmē me mendíb-ε?” (áyāle bad bé Israel ne bad bé Samaria béchemtannaá.) ¹⁰ Héε Yesue ákwentanné mó aá, “Nzé wembíi mende mé Dyōb, ebíi-'ε mod awē ahedne we mendíb, né ehēdné me mendíb. Né mbagé-'ε we mendíb níme mébage alongé.” ¹¹ Ane mmwaád ankwentén mó aá, “A-Sánj, ké chōm éche bébwēnlεé mendíb weewóó'ε, echóg é mendíb-pe échábé ásē, héε wētēdtē níme mendíb níme mébage alongé. ¹² Echéd sáá ambáá Jakōbe mōnlyágnéd sé échén echóg é mendíb. Mwēn, ábē bán ne ábē e'lém é'syāál, hén-εé bémwágé'áá mendíb. Nédē ehóbe bōob wεé mótomē Jakōbe-yε.” ¹³ Yesue ankwentén aá, “Kénzée awē amwédé nímén mendíb, píd ébē ekób mó. ¹⁴ Bonj kénzée awē ámwē mendíb níme mébéé mó píd éekóbpé mó mbéd. Mendíb níme mébéé mó, mébē mó áte nées n'yélé níme méélēnē'. Mmē mendíb mébē mó alongé áde déemaá'.” ¹⁵ Héε ane mmwaád álāngεé mó aá, “A-Sánj, beé me níme mendíb ábel nén píd eekóbé mémpē, meépāg-ke hén ábwēl mendíb ámpē.”

¹⁶ Dōó Yesue álāngεé mó aá, “Kāg, éke échōg awonj nchóm, bonj étim ámbíd hén.” ¹⁷ Ane mmwaád antimtén Yesue aá, “Mewóó'ε nchóm.” ¹⁸ Dōó Yesue áhóbεé aá, “Ekalé mbále wée móowóó'ε nchóm. Ayāle ekéwōj bechóm bétáan, ké ane mod-te awē nyúmō nyédé

bɔɔb eesaá awon nchóm. Dyam áde éhóbé ádé mbále.”¹⁹ Awóg áde ane mmwaád áwógé nê dɔɔ álângeé Yesue aá, “A-Sán, nnyíne nén mée edii nkal é’dáádəŋ.²⁰ A mbɔɔd-mín hén dɔɔ ábəd besáá bébágé’áá Dyɔb edúbé, bon nyé bad bé Israel nyéhóbe bán á Jerusalem dɔɔ bétánɡéné Dyɔb edúbé abe.”²¹ Héé Yesue álângeé mó aá, “A-mmwaád nén, sóŋtén chóm éche rílanɡeé wε. Póndé ehúe’ eché nyéebaá Titée edúbé á mbɔɔd-mín hén ké’ε á Jerusalem.²² Nyé bad bé Samaria nyébage chóm éche nyéebíi’é edúbé. Bon sé bad bé Israel sɛbage mó edúbé ngáne sébii mó áyāle nén e’sóson é’húú dásō ne bad bé Israel.²³ Bon póndé ehúe’, emaa’-ε ne ape, eché bad ábe bɛbage Titée edúbé ne nlém nhóg bɛbɛé mó éché edúbé á Edəádəŋ ne á mbále-tê. Eché ndín é bad chɔɔ Titée áhedéé aá bɛbage mó edúbé.²⁴ Dyɔb ádii Edəádəŋ, bad-te ábe bɛbage mó edúbé bétánɡéné mó chɔ abe á Edəádəŋ ne á mbále-tê.”²⁵ Héé ane mmwaád álângeé Yesue aá, “Mbii mée Ane-awə-Béwógté əp̄. Póndé eché əp̄é, ätānləd sé mekan mésyāal áte.”²⁶ Héé Yesue álângeé mó aá, “Me awə sóo dekale’ mε-εé ndé mó.”

²⁷ Ene póndé chən dɔɔ ábɛ bembapεε bɛpédé. Yəl enkóm bó áte ányín nɛε ákanléε mmwaád. Bon bó modmod eésɛdtéé mó aáken, “Cheé éhɛdɛé?” Ké’ε “Cheé nyé ane mmwaád nyékaleé?”²⁸ Ane mmwaád antédé apom dé mendíb, átim ámbid á dyad-tê, áke aláá bad aá,²⁹ “Nyéhyag, nyényín mod awə álánɡé mε mam mésyāal níme ríkembɛnlé. Nyé bán, saké Ane-awə-Béwógté awə bésinéé nén-ε?”³⁰ Dɔɔ ábɛ bad béhídté á dyad-tê áke dé atán Yesue.

³¹ Ene póndé, bembapεε ábe Yesue bécháá’áá mó bán, “A-meléed dyé ndyééd.”³² Bon Yesue ankwentén bó aá, “Nwóó ndyééd e adyé eché nyéebii’é.”³³ Héé ábɛ bembapεε bésɛdtéé nhóg ne anínii bánken, “mod múmó apiínédé mó ndyééd-ε?”³⁴ Dɔɔ Yesue álângeé bó aá, “Echem ndyééd edii ábɛl nsón níme mod awə alómé mε, áhóbé aá níbɛl, ámad-te mó.³⁵ Ngómé nyéyǝɡké ahób bán ámbid e ngon éniin, né póndé e mbote epedé’? Nyénone’, nlánɡe nyé nén mée nyékéled did áte, nyényín ngáne mbote émáá mbonɛn abé, əp̄ád á nzag-tê.³⁶ Ké bɔɔb mod awə apáde adé níme nsábe akud, alade mbote é alongé áde déemaá’, ábɛl nén mod awə awéne bó mod awə apáde bó moosyāal bɛbê menyínɡe.³⁷ Né-ɔɔ ngan eché békaleé nén bán, ‘mod nhóg awénéé, anínii’-ε ahúd edé mbále.’³⁸ Mε-εé nlómé nyé mbote áke dé apád éche nyéewénéé. Bad bɛmpɛε bɛbélé nsón, nyé’-ε nyétombwan bó nsón.”

Bad bé Samaria hiin bédubpɛ

³⁹ Bad bé Samaria hiin ábe bɛmbid ádé dyad béndübɛ Yesue áyāle mam níme ane mmwaád ánlāá’é bó. Ane mmwaád anlāá bó aá, “Alánɡé mε mekan mésyāal níme ríkembɛnlé.”⁴⁰ Né-ɔɔ, áde bad bé Samaria bɛpédé áwɛ, bɛnchāŋ mó bán ádyεε áwāb dyad. Né-ɔɔ, andyéé áwed e’pun é’bɛ.⁴¹ Bad hiin bɛmpɛε béndübɛ mó áyāle áde ayáɡe.⁴² Bɛnlāá ane mmwaád bán, “Saké dyam áde élanɡé sé dɛmpɛn dɔɔ ákás bon sɛdúbé Yesue, bon sébɛn sɛwógné etúu, sébii’-ε bán mwɛn-εé akōŋtɛ Nsoode a nkōŋsé abé.”

Yesue achōŋtɛ mwān a mod ambáá a ngómenaa

⁴³ Ámbid e e’pun é’bɛ Yesue anhidé á mbwóg e Samaria, áke á mbwóg e Galilia.⁴⁴ Yesue mwɛn anhób aá, nkal é’dáádəŋ eewóó’-é edúbé áwɛ dyad.⁴⁵ Ade apédé á mbwóg e Galilia, bad bɛnkob mó. Bɛnkob mó áyāle bɛmbɛ á Ngande e Nnyíme ámín á Jerusalem, bényín-ne mam mésyāal níme ámbɛnlé.

⁴⁶ Héé Yesue átimé ámbid á Kana, wéε ántimédté mendíb mím. Ahed-te dɔɔ mod ambáá a ngómenaa ábédé awə mwān ákónlé’áá á dyad á Kapenahum.⁴⁷ Ade ane mod áwógé bán Yesue ábidé á mbwóg e Judeya apedé á mbwóg e Galilia, amp̄é áwɛ, achāŋ mó aá áhood mwān, awə ámbé bɛnbɛn ne kwééd.⁴⁸ Yesue anlāá mó aá, “Nyé modmod nyéedúbpɛé kásŋ né nyényíné e’chemléd ne menyáké.”⁴⁹ Ane mod ambáá a ngómenaa anlāá mó aá, “A-Sán, hyǝɡ, dékag kwééd edé ehób bán chɔ ekóbe awem mwān.”⁵⁰ Yesue

antimtén mó aá, “Kǎg, awonj mwǎn ǎbē á alongé.” Ane mod andúbé e’yale ábe Yesue, ákē-’ε. ⁵¹ Ade ane mod ádíí adé á nzii e esú dǒo ǎbē bembæde bébómné mó, bonj bélǎngē mó bán, “awonj mwǎn ǎbē á alongé.” ⁵² Dǒo ásédte bó pǒndé echē ane mwǎn ǎmbootédte bwám abé. Bénlāā mó bán, “Ahéb dēntédé mó chǎn á ngǎj pǒg.” ⁵³ Dǒo ane mod ákámtné aá nímē melemlen mé pǒndé móo Yesue ǎnlāā’ε mó aá, “Awonj mwǎn ǎbē á alongé.” Né-ǒó, bóobe eche ndáb béndübē Yesue.

⁵⁴ ǎbén e’chemléd bóo bémbē e’chemléd ábe é’lǒnténé é’be ábe Yesue ǎmbenlé áde ǎbíde á mbwǒg e Judeya bonj ǎpē á mbwǒg e Galilia.

5

Yesue achǒjté eped é mod

¹ ǎmbíd e nímén mésyǎǎl, Yesue ankē á Jerusalem á ngande e bad bé Israel. ² A Jerusalem wē, benben ne Nsǎl mé E’ké mé Ndyonj ní mbód, etonj ébédé áhed. Echén etonj béchǒg’é’áá chǒ á ehób é bad bé Israel bán Betzata. Enwōnj mebépé métáan. ³ A mebépé-te wē, bad bé nkole bénkūmēn áhed, ábe békwdé ndím, ábe bédé e’ped é’ bad ne ábe bēwédé eped.* ⁵ Mod nhóg abédé áhed awē akékolé á etūn é móom mé mwē meláán ne mwē waam. ⁶ Ade Yesue ǎpédé áhed annyín ngáne ane mod ǎnǎngé ásē, abíí-’ε aá nkole núbémé mó á yǎl. Dǒo ásédte mó aáken, “Edǎǎ bwám adyεε-yε?” ⁷ Ane mod antimtén mó aá, “A-sǎnj, meewóo’ε mod awe ǎsǎléd me á etonj-tē nzé mendíb mépuútedé áte. Nlédte ahób méé nǎsǎl, né mod ampée amaá asól.” ⁸ Dǒo Yesue ǎlǎngéé mó aá, “Syǎǎ ásē, étéd échonj ebúm, ékag.” ⁹ ǎbwǒg-ǎbwǒg ane mod andyē bwám, ǎnyǎg échē ebúm áte, ǎbootéd-te akε.

Epun éche nén dēmbenlédte ébédéé á mbwε-mé-nkóme-áte. ¹⁰ Né-ǒó, annyín áde bad bémbáá bé Israel bényíné ane mod awē Yesue ǎndidte bwám, bēnsédéd mó bánken, “Chii adé mbwε-mé-nkóme-áte, nzé dehídé-’ε mbéndé echéd, weetǎngeneé ebúm ǎpém se ébwǎgne’.” ¹¹ Bonj ankwentén aá, “Mod awē adidé me bwám ǎnláá me aá, ‘Téd échonj ebúm, ékag?’ ” ¹² Héε bésédteé mó bán, “Nzé adé ane mod awē ǎlǎngé wε aá, étéd échonj ebúm ékag?” ¹³ Bonj ane mod mwēn enkēnkongé Yesue abii, ngáne Yesue ǎmmadté asól á amute-tē áde dēmbē áhed. ¹⁴ ǎmbíd enē Yesue annyín ane mod á Ndáb-e-Dyǒb. Ade ǎnyíné mó, ǎnláá mó aá, “Nǎné’, emaá bwám adyεε. Weébēlē mbéb ǎmpē ésebé nē, né wētǒm atag ngáne étág’é’áá nē.” ¹⁵ Hē dǒo ane mod áhídté, bonj áke ǎlǎngē bad bémbáá bé Israel aá Yesue móo adidé mó bwám. ¹⁶ Né-ǒó, bad bémbáá bé Israel bēmbootéd Yesue mekuu ahíd ǎyǎle achǒjté mod á mbwε-mé-nkóme-áte. ¹⁷ Yesue antimtén bó aá, “Echem Sǎnj ayǒgké nsón abel, me-’ε ǎmpē ntǎngéné nsón abel.” ¹⁸ Enén póle echē Yesue ǎnhǒbpē, embēl yǎl ennabé bad bé Israel atod áte ǎwúu mó, ǎyǎle saké mbéndé e mbwε-mé-nkóme-áte, chēmpen ǎbóo bonj achǒgé Dyǒb aá Sáá, nédē alūmte’ aá bó Dyǒb bétáá.

Ngine e Mwǎn a Dyǒb ehúú ne Dyǒb

¹⁹ Né-ǒó, Yesue antimtén ǎbē bad bémbáá bé Israel aá, “A mbále, nlǎnge nyé nén méé, Mwǎn a Dyǒb eébēlēē dyam ké ahóg ne mó mwēn. Mekan nímé ǎnyínéé Sáá abele’ móo mómpē ábeléé. Kéchéé éche Sáá ábeléé chǒo mómpē ábeléé. ²⁰ Ngáne édíí nén bán Sáá adǎǎ Mwǎn, alūmte mó chǒm téé éche ábeléé. Alūméd-te mó ndǎle é mekan éche étómé nímén, ábel ékómed nyé yǎl áte. ²¹ Ngáne Sáá ǎpuudteé bad bonj ǎbagé-’ε bó alongé, melemlen nē dǒo Mwǎn mómpē ǎbageé alongé wēε kénzéé awē ǎdǎǎ alongé abε. ²² Melemlen-’aá Sáá éēkāadtēē modmod. ǎbagé Mwǎn ngine esyǎǎl ákáad bad. ²³ Abelé nē ábel bonj bébage Mwǎn edúbé melemlen ngáne bébageé Sáá. Kénzéé awē eébage Mwǎn edúbé, né eébageé ké Sáá awē alómé Mwǎn edúbé. ²⁴ Ne mbále, nlǎnge nyé nén méé, kénzéé awē

* **5:3** Donje á kǎlag ǎbádé nchoo 3b-4: ǎbē bad bé nkole bémbē áhed ǎsin bán mendíb mépuuted áte. 4 Ebédé nén bán, pǒndé-té ǎngel eche Sǎngwéé ehyagáá asud á etonj-tē wē épúuted chǒ áte. Nzé émbenléd-te nē, mod a nkole ké ahéé awē ǎnsébé asól ǎwéd-te nkole nímáá’áá mó.

awógé ábêm e'yale bon adúbé mod awě alómé me, akudé alongé áde déemaá', béekáád-taá mó. Amaá atóm á kwééd, asólé á alongé. ²⁵ Ne mbále, nlanje nyé meé, pónde ehúé', emaá-'ε ape, echě bad ábe bėwėdė bėwōgkė ehób e Mwăn a Dyōb, bad ábe bėwōg-ke chó bėbė á alongé. ²⁶ Ngáne alongé áhúú ne Sáá, melemem nê dōó ábélé aá alongé áhúú ne Mwăn ámpē. ²⁷ Abagé-'ε Mwăn ngíne ákáad bad áyāle Mwăn adii ane awě bėchəgėé bán Mwăn-a-Moonyon. ²⁸ Nén déėkāmtē nyé yāl áte; pónde ehúé' echě bad bėsyāł ábe bėwėdė bėwōgkė echě ehób, ²⁹ bėbíd-te á son-tē: Bad ábe bėbélé mbon, bėpuú ábė á alongé, ábe bó-'ε bėbélé mbėb bėpuú bėkud nkógsen.

Mbónj áyāl wée Yesue

³⁰ “Dyamdyam déesaá áde níhele mbēl ne mměn. Ngáne echem Sáj alánjé me aá níkáad nê dōó níkáadtéé, né-óó mbakú echēm etyéémé. Etyéémé áyāle meekáádtéé ngáne mměn nídāá, bon nkáadte' ngáne mod awě alómé me áhədéé.

³¹ “Nzé mbídé echem yāl mbónj né ene mbónj echě mbídéé eėkobnedéé. ³² Bon mod ampée adé awě abíde me mbónj, mbíí-'ε nén meé, mbónj echě abídéé me eķōbnédé. ³³ Nyēnlóm bad wée Jone, mó-aá abídé mbónj tñngene mbále. ³⁴ Eesaá nén bán, moonyon atñngéné me mbónj abíd. Bon nlanjé nyé tñngene mbónj eche Jone, ábel nyédúbe me, nyėkud e'soóson. ³⁵ Jone abédéé nēe etrukánj éche échodne', épenté-'ε eķide. Nyēmbé menyinje áhíd ábē e'nyínen bė eķide áyāle esónj é pónde. ³⁶ Bon nwóó mbónj echě etómé ké mbónj echě Jone ámbídtē. Nsón níme echem Sáj ábágé me aá mbel nímad, mměn mbíde mbónj nén bán echem Sáj mōó alómé me. ³⁷ Echem Sáj awě alómé me mwěn ámpē abíde me mbónj. Nyéewógéé mō ehób, nyēnyíné-'aá mō mbēd. ³⁸ Nyéedúbpeé ane awě alómé, né-óó nyéemwagké bán echě eyale édyee nyé á nlém-tē. ³⁹ Nyėkídtē' Eyale é Dyōb ahəd áte áyāle nyéwēmtan bán nyéėkūd alongé áde déemaá' áwēd-te. Echén Eyale chēn-ée ehóbe áyāl echēm. ⁴⁰ Ké nē, nyéehədēē ape áwēm ábel bon nyėkud alongé áde déemaá'.

⁴¹ “Saké edúbé é baányonj níhədéé. ⁴² Bon mbíí nyaa é bad éche nyédíí, mbíí-'ε meé nyéewōhneé Dyōb edənge á nlém-tē. ⁴³ Mpedé á đín áde echem Sáj, nyéėkobéé me, bon nzé mod ampée apedé á đín ádē dēn, nyéėkob mō. ⁴⁴ Nzé nyėkene' nhóg ne aníníí, nyéwōgē bwām, bon nyéebēlēē ngáne Dyōb dēn dékenné nyé. Chán-nō nyédúbēē me? ⁴⁵ Ké nēe nyéėkobéé me, nyéewémtán bán, me-ée mēlāā echem Sáj meé nyéėkobéé me. Mosēe awě nyélyágé nlém áwē mwěn-neé akōhté ane abé awě áhōb aá, nyébelé mbėb. ⁴⁶ Nzé nyēnkōh Mosēe adúbe né nyédúbpeé me, áyāle nén, áyāl echēm dōó ántenlé mam níme átélé. ⁴⁷ Bon nēe nyéedúbpeé mekan níme átélé, chán nyédúbēē ábêm e'yale?”

6

Yesue adídté ndun e mod

(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Luk 9.10-17)

¹ Ambíd e nímén mésyāł, Yesue ne ábē bembapee bēnchabé edib é Galilia éche bėchəgėé bán edib é Tiberia. ² Ndun e mod ehídé'áá mō áyāle bėnyíné'áá menyáké níme ábélé'áá ngáne áchóōhté'áá bad bė nkole. ³ Héē Yesue ne ábē bembapee bėkíí á ekone-mín bon bėdyēē áse. ⁴ Pónde e Ngande e Nnyíme-ámín e bad bė Israel embé benben. ⁵ Asad áde Yesue ásádé đíd annyín ngáne ndun e mod ehúé'é mō benben. Dōó ásedteé Filibe aáken, “Héē déchanné ndyééd echě débēé ábén bad ádyé?” ⁶ Ansedéd mō nē ákəg mō áyāle mwěn ammad abíi chōm éche ábenlé. ⁷ Filibe ankwentén aá, “Etēd tómaa ne mbwókəl é káppe ébe áchan ndyééd éche eķwognéd ábén bad bėsyāł adyé ábel bon mod téé ádyē mwätíí.” ⁸ Dōó Yesue awě mbapee ampée, Andreyā, Simōn Petro mwānyonj áhóbéé aá, ⁹ “Mwā kódemod adé hén awě awánlé e'wēle é'táan ábe bėbénlé ngun é bálí, awánlé-'ε súu ébe, bon chán enén ndyééd ehēléé-se eķwōg enén ndun e mod?” ¹⁰ Dōó Yesue alánjéé ábe bembapee aá, “Nyéláa ábē bad, bėdyee áse.” Nkəákəə ambud abé á ped e ádē abwóg a hōm. Né-óó, ábē bad bėsyāł bēndyéé áse. A amute-tē wē, baachóm bėbédé dyam e'kálé

é'táan. ¹¹ Héε Yesue átédé ábē e'wale, ásāgnān Dyōb, bonj ábē bembapεε békabpé bad. Ambēl melemem ne échē súu. Mod-téé andyé ngáne áhédé'áá. ¹² Ade bó moosyāál bémáá akód, Yesue anláá ábē bembapεε aá, “Nyélad ndyééd echē elyāgé ásē. Ndyééd ké póg eebébé'.” ¹³ Né-ǎǎ, áde bémáá adyé bēnlād ndyééd echē enlyāg ásē, enlón e'lón dyóm ne é'be. ¹⁴ Anyín áde ábē bad bényíné mímén menyáké míme Yesue ábélé bēnhōb bán “Ne mbále, nkal e'dǎǎdǎn awě bēnhōbpē bán āpē á nkōjsé mó nén.” ¹⁵ Yesue ambíí aá bēhede mó akób ányáged mó ábē kēh. Né-ǎǎ, antīm ámbíd á ekone-mín.

*Yesue akii á mendib mín
(Mat 14.22-33; Mak 6.45-52)*

¹⁶ Ngukél, bembapεε ábe Yesue bēnkē á edib. ¹⁷ Bēnsól á bōle-tē, bēchabpé edib, bétimnád á Kapenahum. Ehíntén ēmmād ape áde Yesue éēpédéé wéε bédíí. ¹⁸ Enén pónde epub é ngíne étómé'áá, épúutád-te mendib áte. ¹⁹ Bǎǎb-pǎǎ bembapεε bēmmād akε ké máyl méláán ké'ε méniin, dǎǎ bényíné Yesue akag á mendib mín, átimnád bēnbēn ne ábab bōle. Mbwǎg ní ngíne ménkōb bó. ²⁰ Bonj anláá bó aá, “Mε-εé ndé, nyéebáá'.” ²¹ Héε bétédé mó á bōle-tē ne menyínge, ábwǎg-ábwǎg bēpēēn-ne bōle á nkin wéε békágé'áá.

Yesue mó adé ewele éche ébage' alongé

²² Néε bīn é'sángé, ndun e mod echē enlyāg á múde mé edib mímíníí wéε Yesue ne ábē bembapεε bémáá, bēnchem bán, ngukél echē entóm, bōle e'hóg bēnpēn bóó bémáá áhed. Bémáá'ε bán Yesue enkēnsónlé áwēd-te ne ábē bembapεε. Bémáá bán ábē bembapεε bēnpēn bóó bēnkē. ²³ Myǎle mémpeε míme mémáá á dyad á Tiberia mémpe á nkin mé edib bēnbēn ne hóm áde ene ndun e mod éndyēē e'wale ámbíd echē Sāngwéé ámáá Dyōb asāgnēn. ²⁴ Ade ene ndun e mod ényíné nén bán, Yesue ne ábē bembapεε béesaá áhed, bēnsól á myǎle-tē wē, béké á Kapenahum, áke dé áhed Yesue.

²⁵ Ade ábē bad bēpédé á pēd e edib eníníí, bényín Yesue. Bēnsédéd mó bán, “A-meléed, pónde ehéé épédé hén?” ²⁶ Yesue ankwentén bó aá, “Ne mbále, nlānge nyé nén mēé, saké menyáké míme níbéle níkáá bonj nyéhede mε. Nyéhede mε áyāle e'wale ábe nyédyéde bonj nyékód-te. ²⁷ Nyéewág ntū áyāle ndyééd echē ebǎǎde', bonj nyéwág ntū áyāle ndyééd echē ebág abé ne abé á alongé áde déemaá', chǎ-'áá ebage alongé áde déemaá'. Ene ndyééd chǎǎ Mwān-a-Moonyonj ábēé. Móó Dyōb Titée áhédé e'chem aá ábel nē.” ²⁸ Dǎǎ ábē bad bēnsédéd Yesue bánken, “Cheé sétāngéné abel, ábel bonj sébel mekan míme Dyōb áhedéé aá, sébel?” ²⁹ Yesue ankwentén aá, “Dyam áde Dyōb áhedéé aá nyébel ádíí ádúbe mε awě álómé.” ³⁰ Bēntimtén Yesue bán, “Menyáké méhéé wébenlé míme sényinnē bonj sédúbé wε. Cheé mmōn wékonjé abel? ³¹ Abēd betaa bēndyē mána á ehýānge ngáne éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, ‘Ambag bó e'wale ábe é'bidé ádyōb aá bédyē.’” ³² Yesue anhób aá, “Ne mbále, nlānge nyé nén mēé, saké Mosεε móombě nyé ewele éche ehúú ádyōb, bonj echem Sān móombě nyé ewele éche ehúú ádyōb. ³³ Ayāle mε-εé ndé échē ewele éche Dyōb ábágé, échē ehúú ádyōb, echē ábageé baányonj bé nkōjsé alongé áde déemaá'.”

³⁴ Dǎǎ bēlāngéé Yesue bán, “A-Sān, bagé sé échén ewele pónde ésyāál.” ³⁵ Yesue anláá bó aá, “Mε-εé ndé ewele éche ébage alongé áde déemaá'. Kénzéé awě apedé áwēm, nzaa éékóbpé mó ámpē. Kénzéé awě adúbpé mε, píid éékóbpé mó ámpē. ³⁶ Nlāngé nyé nén mēé nyényíné mε bonj nyéedúbpéé mε. ³⁷ Bad bésyāál ábe echem Sān ábágé mε, bēpě áwēm. Kénzéé awě apedé áwēm, méebāngé mó akob. ³⁸ Ayāle meebídeé ádyōb ábel ngáne ébóhédé mε. Mpedé ábel ngáne ébóhédé echem Sān awě álómé mε. ³⁹ Bonj nén ádíí mewēmtēn míme ane awě álómé mε, aá áfintē bad bésyāál ábe ábágé mε, meebódé ké nhóg, bonj aá mípuud bó moosyāál á epun é asóg. ⁴⁰ Echem Sān áhede aá moosyāál awě anyíné mwān, adúbé-'ε mó, ákud alongé áde déemaá'. Mēpuúd-te bó á epun é asóg.”

⁴¹ Abē bad bé Israel bēmbootéd anyoo áte tāngene Yesue, ahób áde áhóbé aá, “Mēé ndé ewele éche ébidé ádyōb.” ⁴² Hē dǎǎ bēhóbéé bánken, “Saá Yesue, mwān awě Josεε nén-ε?

Ngómē debíí sáá ne nyan? Chán-nō áhēlēse áhōbē aá móbídē ádyōb?” ⁴³ Yesue anláá bó aá, “Nyésōg anyoo áte. ⁴⁴ Modmod éhēlēē-se ápe awēm, ésebán Titée awē alómé me apééné mó awēm. Měpuúd-te mó á epun é asóg. ⁴⁵ Eténlédé ngáne bekal bé’dáádəŋ bēhóbé nén bán ‘Dyōb déyāgēd bó moosyáál.’ Kénzée awē awóge’, áyāgkē-’ε wée Titée, apag awēm. ⁴⁶ Eesaá nén bán, mod ké nhóg akényīn Titée. Ane awē abídé wée Dyōb mwēmpen móo akényīn Titée. ⁴⁷ Ne mbále, nlānge nyé nén mée, kénzée awē adúbpé me ākūd alongé áde déemaá’. ⁴⁸ Me-εé ndé ewele éche ébage alongé. ⁴⁹ Abēn betaa béndyē mána á ehyānge, boŋ ké nē, bēnwē. ⁵⁰ Boŋ ewele éche ébídé ádyōb édé nyaa echē kénzée awē adyédé chó éewáá. ⁵¹ Me-εé ndé ewele éche ébage alongé éche ébídé ádyōb. Kénzée awē adyédé échē ewele, ābē á alongé á ngíndé ne á ngíndé. Echén ewele éche mébēé nyé édīi echem yāl echē mébē ābel boŋ ríkəde alongé dé nkōŋsé.”

⁵² Ade ábē bad bēwógé nē, bēnlīŋ, bēn ne bēn bébootéd-te mpentēn ní ngíne, bésēdté bánken, “Chán anén mod áhēle atéd eche yāl, ábe syánē aá dédyág?” ⁵³ Yesue anláá bó aá, “Ne mbále, nlānge nyé nén mée, nzé nyéedyéde yāl e Mwān-a-Moonyon nyēmwē-’ε nímē mekií, nyéekudté alongé áde déemaá’. ⁵⁴ Kénzée awē adyédé echem yāl, amwē-’ε nímēm mekií, ākūd alongé áde déemaá’, mēpuúd-te mó á epun é asóg. ⁵⁵ Ayāle echem yāl chō ekōŋté ndyééd abé, nímēm mekií-’ε mékoŋ mmítéd abé. ⁵⁶ Kénzée awē adyédé echem yāl, amwē-’ε nímēm mekií, alyāgé adé ne me, me-’ε nlyāgé ndé ne mó. ⁵⁷ Titée awē akəə boŋ bad bēbé á alongé, mó alómé me, mó akəə-’ε boŋ mbé á alongé. Melemlem née kénzée awē adyédé echem yāl, mébenlé abé á alongé. ⁵⁸ Né-əó, me-εé ndé ewele eche ébídé ádyōb. Meesaá nēngáne ewele éche abēn betaa béndyēē, boŋ ké nē bēwé. Boŋ kénzée awē ádyē echem yāl ābē á alongé á ngíndé ne ngíndé.”

⁵⁹ Yesue anhób nímén mésyāāl áde áyāgté’áá á ndáb e mekáne e bad bé Israel á Kapenahum.

E’yale ábe Yesue é’pene’ alongé áde déemaá’

⁶⁰ Ade bad híin ábe bēhídé’áá Yesue bēwógé nímén mekan bēnhōb bán, “Adén ayáge álélé ahíd. Nzée áhēle ákob ene ndín e dyam?” ⁶¹ Yesue ambíí aá, bényonŋe áte áyāl echē, né-əó anláá bó aá, “Nē áwag nyé á yāl-ε? ⁶² Chán-nō nyéhōbpē áde nyényīnnē Mwān-a-Moonyon apumme’ ámbíd ámīn wée ámbídtē! ⁶³ Edəádəŋ é Dyōb chóo ébage’ alongé. Ekob é yāl éesaá dyamdyam. E’yale ábe nílāngé nyé é’dīi edəádəŋ ne alongé. ⁶⁴ Boŋ ké nē, nyé doŋge á bad nyéedúbpeé.” (Bootya á pónde éche Yesue ábóótédé ayáged, ambíí bad ábe bēedúbé, abíí-’ε mod awē ášōm mó.) ⁶⁵ Ambád ahób aá, “Nén dōo ákəə boŋ nláá nyé mée modmod éhēlēē-se ápe awēm káəŋ né echem Sāŋ abelé boŋ ápe awēm.”

⁶⁶ Bootya ene pónde nē dēnkəŋ bad ábe bēhídé’áá Yesue bésóg mó ahíd, bétim-me ámbíd. ⁶⁷ Héε Yesue ásedtéé ábē bembapεε dyōm ne bébe aá, “Nyémpē nyēhede atim ámbíd-ε?” ⁶⁸ Simōn Petro ankwentén mó aá, “A-Sāŋ, wée nzée sékéé? Wε-εé ewóo e’yale ábe é’kəə’ boŋ mod ákūd alongé áde déemaá’. ⁶⁹ Sédúbpe sébíí-’ε bán, wε-εé édé Ane-awē-Asáá awē abídé wée Dyōb.” ⁷⁰ Héε Yesue ákwentanné bó aá, “Eesaá mbále bán mpwεdé nyé bad dyōm ne bébe-yε? Boŋ ké nē, nyé mod nhóg adīi mod a Satan.” ⁷¹ Judase, mwān a Simōn Iskariode móo Yesue áhóbé’áá. Kénée ámbēē mbapεε nhóg áfīnté e bembapεε dyōm ne bébe, mó ankē Yesue ntúré.

7

Yesue ne badnyan

¹ Ámbíd e nímén mésyāāl, Yesue akagé’áá mebwóg ne mebwóg á mbwóg e Galilia. Enkēndəŋgé akε á mbwóg e Judeya áyāle bad bé Israel bēhédé’áá mó awúu. ² Bəəb-pəó, Ngande e E’bem * e bad bé Israel embé benben. ³ Héε Yesue baányan bēlāngεé mó bán,

* **7:2** Ngande e E’bem: ebédεε ngande echē bad bé Israel bēbélé’áá ákamten pónde echē ábāb betaa bēdyéé’áá á e’bem-té áde bēbédé á ehyānge, áde bēhídé á Egipto.

“Etāngéné ádén abwóg á hōm ahide, éke á mbwóg e Judeya ábel bad ábe behíde we bényín menyáké míme ébeléé. ⁴ Mod eebēlēē nsón á e’koñéd-te, nzé ahede aá móbyēen. Ngáne ébeléé mímén mekan mésyāāl ébel nkōñsé nīsyāāl nībīi we.” ⁵ (Ké Yesue baányan bēnkēndúbéé mó.) ⁶ Héé Yesue álāngéé bó aá, “Echem pōndé eépédéé. Boñ ne nyé, echen pōndé edé pōndé ésyāāl. ⁷ Nkōñsé méehelée-se níkwō nyé. Boñ níkwō me áyāle mpanlad bó mímbā mewusé áte. ⁸ Nyébó nyékag á ngande. Méekaá áwed áyāle echem pōndé eépédéé.” ⁹ Yesue amaá-’aá ahób nê, abé abé á Galilia.

Yesue akii Ngande e E’bem á Jerusalem

¹⁰ Ambíd e pōndé áde Yesue baányan bémáá ake á Ngande e E’bem, mómpē ankē áwed. Boñ enkēnlúmédte yāl. Ankē nyaa echē bad bēnkēmbíí’ē ndín e mod echē ádíí. ¹¹ Benkamlēne bé Israel behédé’áá mó á ngande-tê, bésēdté bánken, “Héé múmó ádíí?” ¹² Atíntē e ndun e mod echē embé á ngande-tê wê, donje á bad behóbé’áá bán, “Ádíí mod a bwām,” ábíní-’ε bán, “Aáy, adoge bad dogén.” ¹³ Boñ bó modmod bēnkēmbídédte yāl áwed áyāle bébáá’áá bad bēmbáá bé Israel.

¹⁴ Ade ngande ékwógé ape átíntē, Yesue ankē asól á Ndáb-e-Dyōb, ábootéd ayáged. ¹⁵ Yāl enkóm benkamlēne áte bwāmbwam tāngene áde ayáge. Né-óó, bēnsēdéd bánken, “Chán anén mod ámwédé mímén mam mésyāāl abíi áde éekii’ē á esukéle é mbéndé?” ¹⁶ Héé Yesue ákwēntanné bó aá, “Ayáged áde n’yágtéé déesaá ádem. Ádíí áde mod awē alómé me. ¹⁷ Kénzéé awē awémténé ábel ngáne Dyōb áhedéé, ábīí ké ádem ayáge ahúú ne Dyōb ké’ε ahúú ne mmēn. ¹⁸ Kénzéé awē ahóbne echē kunze, ábele nê áhede eche yāl edúbé. Boñ mod awē áhēdte’ mod awē alómé mó edúbé, asáá nlém á abum, eesaá mod a metóm. ¹⁹ Eesaá mbále nēn bán, Mosēe abagé nyé mbéndé-yε? Ké nê, nyé modmod eehídéé mbéndé éched. Cheé ékáá boñ nyéhédé me awúu?” ²⁰ Dóó ene ndun e mod ékwēntanné mó bán, “Edáádāñ é mbéb édé we áte. Benzébádé behēde we awúu?” ²¹ Yesue ankwēntén bó aá, “Nsón nhóg míme nībélé, níkwómté nyé moosyāāl yāl áte. ²² Mosēe ambē nyé mbéndé aá, nyéyage áben bán (kénéé édíí bán, saké Mosēe móombootéd. Abēn betaa bóó bēmbbootéd). Né-óó, nyéyage bad á Mbwe-mé-nkóme-áte. ²³ Nzé báyagé mod á mbwe-mé-nkóme-áte, ábel béēbōō’ mbéndé e Mosēe, cheé ékáá boñ nyéliné me áyāle nídíde mod bwām á mbwe-mé-nkóme-áte. ²⁴ Nyéekáádté dyan áde nībélé ngáne nyényíné, nyékáad ngáne éhēdnadté.”

Bán Yesue mōdé Ane awē bésiné-yε?

²⁵ Héé dóó donje á bad bé Jerusalem behóbéé bánken, “Saá mod awē behēdeé awúu mō nēn-ε? ²⁶ Nyénōné’, akanle bad á tāl e ékwéé, bad bēmbáá béesaá-’aá mó dyan dyan aláa. Kapóg bebíí bán ne mbále, mōdé Ane-awē-Béwógté-yōō! ²⁷ Boñ éehelée-se ébé nê, áyāle debíí bán pōndé echē Ane-awē-Béwógté ápéé, modmod eebíí’ē wéé ábídé. Debíí wéé anén mod ábídé.” ²⁸ Yesue ambé áyāgté’ á Ndáb-e-Dyōb. Ade áyāgtéé dóó áhāgté ehób ámīn aá, “Eε, nyébíí me bwām, nyébíí-’ε wéé nībídé. Meépedéé hén ne mmēn. Ane awē alómé me adé mbále. Nyéebíí’ē mó, ²⁹ boñ me pen mbíí mó áyāle áwē dóó mbídé, mó-’aá alómé me.” ³⁰ Ade áhóbé nê, behédé’áá mó akób, boñ modmod enkēmbánné mó ké ekáá á yāl, áyāle eche pōndé enkēmpaá. ³¹ Ké nê bad híin átíntē ene ndun e mod bēndúbé mó. Behóbé’áá bánken, “Ade Ane-awē-Béwógté ápéé, ábēl e’chemléd bé menyáké, míme nítomé míme anén mod ábélé-yε?”

Befarisia bélómé bad ákób Yesue

³² Befarisia bēnwōg nēé bad bēnyongéé áte, behóbéé mímén mekan tāngene Yesue. Né-óó bóóbe beprise bēmbáá bēnlōm bēmbāledé ákób mó. ³³ Héé Yesue áhóbéé aá, “Ndíi ndé ne nyé, boñ mwāmpīn mí pōndé mēsū ámbíd wéé ane awē alómé me. ³⁴ Ambíd enê, nyéēhēd me, boñ nyéenyínné, wéé mébēē-’ε nyéehēnlé ape áhed.” ³⁵ Nê dēmbēl benkamlēne bésēdté nhóg ne aníníí bánken, “Héé anén mod múmó áhedéé ake, wéé syāné

déehenlé mó anyín? Ahede akε á alon á Grikia wée ábēd bad bédíí á ebwóg áyáged bad bé Grikia-ye? ³⁶ Ahóbe' aá deéhēd mó bon déenyinné mó. Aá déehenlé-'ε ape wée móbēē. Cheé nē álūmté?"

E'dib bé mendib mé alongé áde déemaá'

³⁷ Epun é asóg é ngande éche éntōmtēn etógnén abé áyāle ene ngande émpě. Yesuε antyéém ámīn, dōo áchágté ehōb ámīn, áhōbē aá, "kénzée awé píđ ékóbé áhyag áwēm áhyε ámwē mendib. ³⁸ Kénzée awé adúbpé me, Kálag e Dyōb ehóbe aá, 'e'dib bé mendib mé alongé bēbīdē mó áte é'sobpe.' " ³⁹ Edāádān éche Esáá chōo Yesuε áhóbé'áá. Chōo bad ábe bēndūbē mó bēntāngēnnē akud. Ene pōndé né Edāádān éche Esáá éēpēdēē wée ábē bad áyāle ene pōndé ne Dyōb déēlūmtēē ehúmé éche Yesuε.

Bad békábné áte á atón áde Yesuε

⁴⁰ Donje á bad áfinté ene ndun e mod ábe bēnwōg nēe Yesuε áhóbēé nímén mekan bēnhōb bán, "Ne mbále, anén mod adíi nkal é'dāádān awě āpě." ⁴¹ Bad bēmpēe bēhóbé'áá bán, "Mōdé Ane-awě-Béwógté awě āpě." Ké nē, bēmpēe bēhóbé'áá bán, "Ane-awě-Béwógté eéhēlēē-se abíd á Galilia. ⁴² Eténlédé á Kálag e Dyōb nén bán, Ane-awě-Béwógté ābīd á túmbé e Dabid á dyad á Betelhem wée Dabidε ámbīdtē." ⁴³ Né-ōó, bad bēnkabén áte á atón áde Yesuε. ⁴⁴ Donje á bad bēhédé'áá mó akób bon modmod enkēmbánné mó ké ekáá á yāl.

Baámbáá bé Israel béekwēntēnéé Yesuε adúbe

⁴⁵ Kááñne ásōg bembāledε bé Ndáb-e-Dyōb bēntīm wée beprise bēmbáá ne Befarisia. Héε beprise bēmbáá ne Befarisia bésēdteé bó bánken, "Cheé ékóá bon nyéepεene mó hén?" ⁴⁶ Héε ábē bembāledε bēhóbéé bán, "Modmod eéhóbéé ndín é mam éche anén mod áhóbéé." ⁴⁷ Dōo Befarisia bésēdteé bó bánken, "Nédē ane mod adogé kááñne nyémpē-ye? ⁴⁸ Nyékényin nēe mod ambáá ké'ε Farisia nhóg adúbpé mō? Ké nhóg eédúbpéé mó. ⁴⁹ Enén ndun e mod eebii'ε mbéndé e Mose. Né-ōó ebómán édé ne bó." ⁵⁰ Farisia nhóg awě bēchágé'áá bán Nikodemuse awě ansébé Yesuε akε dé anyín, anláá bó aá, ⁵¹ "Eche syánē mbéndé eébagéé kunze nén dékōgsen mod áde déekáadtéé mó, áwōglen dyam áde ábélé." ⁵² Ade áhóbé nē, bēntimtén mó bánken, "We ámpē ebíde á Galilia-ye? Hēd áte á Kálag e Dyōb, wěnyin nén wě nkal é'dāádān eebídeé á Galilia."

Mmwaád awě akábé asón

⁵³ Ambīd enē moosyāól ansú áwe ndáb.

8

¹ Yesuε pen ankě á Ekone é Menzab. ² Nēe bīn é'sángé mbwēmbwε, antīm ámbīd á Ndáb-e-Dyōb. Ndun e mod empě áwē. Andyéé ásē ábootéd bó ayáged. ³ Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bēmpēén mmwaád nhóg áwē, awě békóbé nēe ákábéé asón á ndáb e e'wóngé. Bēntīi ane mmwaád áfinté echáb, ⁴ bon bēlāngē Yesuε bán, "A-meléed, békóbé anén mmwaád nēe ákábéé asón á ndáb e e'wóngé. ⁵ A mbéndé eche syánē, Moseε anhób aá, enén ndín e mmwaád bēlūm chō meláá kááñ awē, chán-nō wε-'ε éhóbé?" ⁶ Bēnsēdéd mó nē áhīi mó melám, ábel nén békóben mó awusé. Bon Yesuε anwúlén ásē, ábootéd bwēm atel á ndōob-tē ne ábē e'mii. ⁷ Ade bēbádnéné mó asēded, antíi yāl ámīn, aláá bó aá, "Nyé ké ahéé awě eébéle mbéb ábē mod a'só álūm mó meláá." ⁸ Anwúlén mó ásē ámpē átelé' ábē bwēm á ndōob-tē. ⁹ Ade ábē bad bēwógé nē bēmbootéd ahide nhógē-nhógē. Bad bēmbáá bóo bēnsēbē akε, bon bēsad bēhīdē'. Kááñ ne á asóg Yesuε mwēmpen anlyāg, ane mmwaád-tε abé atyéém áhed. ¹⁰ Ade Yesuε átíídé yāl ámīn, dōo ásēdteé ane mmwaád aá, "A-mmwaád nén, héε bad ábe bēpééné wε hén bédíí? Modmod eélyāgēé hén awě ahóbé aá bēwúu wε-ye?" ¹¹ Ane mmwaád ankwēntén aá, "A Sán modmod." Héε Yesuε álāngēé mó aá, "Né mēmpē méehóbpé méé bēwúu wε. Kāg wε, bon weébēlē mbéb ámpē."*

* **8:11** Ekud e kálag é'só éewóó'ε échén eped (7.53-8.11).

Yesue mâdé e'nyinen bé ekide bé nkõhsé

¹² Yesue anláá ábê bad ámpē aá, “Mée ndé e'nyinen bé ekide é' bad bé nkõhsé. Kénzée awě ahíde me, éekaá á ehintén-tê, bon ãkũd e'nyinen bé ekide ábe é'bage' alongé.” ¹³ Dóo Befarisia bélãngéé mó bán, “Ebíde echoŋ yãl mbõŋ, né-óó mbõŋ echoŋ eékobnedéé.”

¹⁴ Yesue ankwentén aá, “Kénee mmèn mbídeé echem yãl mbõŋ, echem mbõŋ edé mbále, áyãle mbíi wée mbíde, mbíi-'e wée ríkagké, bon nyé, nyéebíi-'é wée mbíde, nyéebíi-'áa wée ríkagké. ¹⁵ Nyékáadte bad á nyaa e moonyon. Meekáadtéé modmod. ¹⁶ Ké menkáad-te ké káadtén, echêm mbakú edé mbále, áyãle meekáadtéé ne mmèn, bon nkáadte, ne ane awě alómé me. ¹⁷ Née behúde ké nê áte, á mbéndé echên, éténlédé nèn bán nzé bad bébe bébidé dyam mbõŋ, bon behóbé melelem mé dyam, né ene mbõŋ edé mbõŋ e mbále. ¹⁸ Nyébii-óó nèn bán nwóó mbõŋ ébe, mmèn ne mod awě alómé me, awě adé echem Sãŋ.”

¹⁹ Hée dóo Befarisia bésedtée mó bán, “Hée sóó adíí?” Ankwentén bó aá, “Nyéebíi-'é me, nyéebii-'áa ké echem Sãŋ. Nzé nyémbíi me, né nyébíi káŋne echem Sãŋ.”

²⁰ Yesue anhób ábén e'yale áde áyãgtéé á Ndáb-e-Dyõb-te, benben ne wée békonggéé mone. Bon modmod enkênkóbpe mó, áyãle eche pónde eché békóbéé mó enkempaá.

²¹ Yesue anláá ábê bad ámpē aá, “Měkě, nzé mmaá-'e ake, nyéehéd me, bon nyéenyinné, né-óó nyéewē áwen mbéb-te. Wée mébēē, nyéehenlé ape áhed.” ²² Hée bad bembáá bé Israel bésedtée bán, “Ahóbe' aá, wée mókéé aá syánē déehenlé ape áhed, múmó ahede yãl awúu-yé?” ²³ Anláá bó aá, “Nyédii bad ábe bébidé ásē wén, bon me pen, mbíde ámín. Nyébíde á nkõhsé wén, me pen, meebídeé á nkõhsé wén.” ²⁴ Nê dóo ákээ bon rílangé nyé meé, “Nyéewē áwen mbéb-te. Nzé nyéedúbpe bán, ‘Ndii Mod Awě Ndii,’ né nyéewē-'e áwen mbéb-te.” ²⁵ Hée bésedtée mó bánken, “Nzé-módé edíí?” Dóo ákwentanné bó aá, “Nyaa e mod eché rílangé nyé se á mbooted meé ndé chóó rídí. ²⁶ Nwóó mam híin ahób tãngene nyé, ne ákáad nyé. Bon mod awě alómé me adíí mod a mbále, mekan nímé rílangé-'áa nyé hén á nkõhsé médii mekan nímé ríwógé áwē.” ²⁷ Ade Yesue áhóbé nê, bénkênsonjténné bán Sáá awě adé ámín móó áhóbéé. ²⁸ Hée Yesue álãngéé bó aá, “Pónde eché nyémadté Mwãn-a-Moonyon abane ámín, dóo nyébíi-'é bán, ‘Nde mod awě ríhóbé meé ndé.’ Nyébíi-'e bán, meébēlēē dyamdyam ne kunze echêm, bon dyam áde ríhóbéé adíi dyam áde echem Sãŋ áyãgté me. ²⁹ Ane awě alómé me, adé-'e ne me, eéedtée mmēmpen, áyãle mbele' mekan nímé mébõŋnedé mó.” ³⁰ Bad híin ábe bēnwõg nēe Yesue áhóbéé nímén mekan, bēndübē mó.

Nzée adé sáá awě bad bé Israel?

³¹ Hée Yesue álãngéé bad bé Israel ábe bēndübē mó aá, “Nzé nyédii nyéhíde' adēm ayáge, né nyékõŋtē ábēm bembapēē abé. ³² Né nyéebíi mbále, né ene mbále ehūd-te nyé á mehan-tê.” ³³ Bēnkwentén bán, “Sédii nchyáátén míme Abrahamē. Séebédéé-'áa ntãŋ a mod mbéd. Chán-nō ehēle ehōbē wée séebáá á mehan-tê?” ³⁴ Yesue ankwentén bó aá, “Ne mbále, nlangé nyé meé, kenzée awě abele mbéb adíi ntãŋ a mbéb. ³⁵ Ntãŋ eebágké á túmbé-te abé ne abé, bon mwãn a túmbé, adíi mwãn a túmbé pónde ésyãl. ³⁶ Né-óó, nzé Mwãn ahúde nyé á mehan-tê, né dyamdyam déetédte nyé ntãŋ ámpē. ³⁷ Mbíi meé nyédii nchyáátén míme Abrahamē, bon ké nê, nyéhede me awúu, áyãle nyéehēdēē adēm ayáge ahíd. ³⁸ Nlangé nyé mekan míme echem Sãŋ álúmté me. Nyé-'e nyébele mekan míme echēn sãŋ álãngé nyé.”

³⁹ Bēnkwentén mó bán, “Abrahamē adíi echēd sãŋ.” Yesue anláá bó aá, “Nzé nyēnkõŋ bán ábe Abrahamē abé, né nyébele' mekan míme Abrahamē ábélé'áá. ⁴⁰ Mekan mésyãl míme ríkēmbenlé rídii áláa nyé mbále eché ríwógé wée Dyõb. Kénê, nyéhede me awúu. Abrahamē eébele'aá, enén ndín e dyam. ⁴¹ Nyébele mekan míme echēn sãŋ ábēléé.” Bēnkwentén mó bán, “Dyõb dēmpeñ-éé séwóó nēe echēd Sãŋ, béechyáa-'áa sé á asón.”

⁴² Dóo Yesue álãngéé bó aá, “Nzé Dyõb dēnkõŋ echēn Sãŋ abé, né nyédéé me, áyãle mbíde wée Dyõb ndé-'e hén bõõb. Meépedéé ne mmèn, bon mó alómé me. ⁴³ Nzõm eché ekээ bon nyéehēdē' me ehób awóg, edíi nyéehēdēē ábēm e'yale awóg. ⁴⁴ Nyédii bán ábe echēn

sán, Satanε, míme mewêmtεn mó-'aá nyédáá ahíd. Se á mbooted, adii ane awě awúε' bad, eékwógnédéé mbále mbéd, áyāle mbále eésaa mó áte. Nzé akale metóm, né abele míme nsón áyāle adii nkal a metóm, abé-'ε sáa a metóm. ⁴⁵ Nyéedúbpéé με, áyāle nkanle nyé mbále. ⁴⁶ Nyé ahéé ahεle alúméd aá, mbεlé mbéb? Nzé nkanle nyé mbále, cheé-ᵑ ékáká boj nyéedúbpé με? ⁴⁷ Kénzée awě ahúú ne Dyöb, awóge eyale é Dyöb. Nzom echě ekáká boj nyéewóglán edii, nyéesaá bãn bé Dyöb.”

Bad bé Israel béekobéé ayáge áde Yesue

⁴⁸ Héε ábê bad bé Israel bétimtanné Yesue bánken, “Eesaá mbále bán, sênkāl mbále áde séhóbé bán, edii mod a Samaria, edáádəŋ é mbéb édé-'ε wε áte-yε?” ⁴⁹ Ankwentén bó aá, “Edáádəŋ é mbéb eésaa με áte. Mbage echem Sán edúbé, boj nyépen nyéébāgēε με edúbé. ⁵⁰ Mmēn meéhēdtēε yāl edúbé, boj mod adé awě ahede' aá ríkud edúbé, mó-'aá, abage mbakú echě etəŋgéné. ⁵¹ Ne mbále, nlāŋge nyé μεé, kénzée awě abele' chōm-εε rí'yágtéé, éewáá mbéd.” ⁵² Dóo ábê bad bélāŋgēé mó bán, “Bəəb dóo sébíi bán, edáádəŋ é mbéb édé wε áte. Abrahamε anwé, bekal bé'dáádəŋ bómpē bēnwē. Boj bəəb éhōbē wεé mod awě adúbpé wε, éewáá mbéd. ⁵³ Echəd sán Abrahamε anwé. Ewémtné wéé mótōmē mó-yε? Bekal-bé-e'dáádəŋ bómpē bēnwē. Nzé-módé wεwε éwēmtanné wéé módé?” ⁵⁴ Héε Yesue ákwentanné bó aá, “Nzé nhεdte echem yāl edúbé, né échē edúbé éesaá dyamdiam. Echem Sán awě nyéhóbéé bán mó adé nyé sáa, mó abage με edúbé. ⁵⁵ Nyéébīi' é mó mbéd, boj mbíi mó. Nzé nhóbé μεé meebii' é mó, né ndé nkal a metóm néε nyé. Boj mbíi mó, mbele-'ε mam míme áhóbéé. ⁵⁶ Echεn sán Abrahamε ambé menyiŋge aá, móōnyīn epun éche mépéé, annyīn-ne chó, abé-'ε menyiŋge bwāmbwam.” ⁵⁷ Dóo bésεdteé mó bán, “Áde wéépēdēε móom mé mwé métáan, wéé mónyīnē Abrahamε-yε?” ⁵⁸ Yesue ankwentén bó aá, “Ne mbále, nlāŋge nyé nēn μεé, byánán béchyāā Abrahamε, 'Ndé.' ” ⁵⁹ Ade ábê bad béwóge nē, dóo bébóótédé meláá ahεd, álúm mó. Boj Yesue ansóm, abíd-te á Ndáb-e-Dyöb.

9

Yesue achōŋtε mod awě béchyááné ndīm

¹ Ade Yesue átóméé, dóo ányiné mod awě béchyááné ndīm. ² Dóo ábē bembapεε bésεdteé mó bán, “A-meléed, mbéb míme nzée ríkáká boj béchyáá anén mod ne ndīm? Mbéb míme mwēn-ε, káa míme sáa bó nyan?” ³ Yesue ankwentén bó aá, “Saké míme mbéb ríkáká, saá-kaá míme sáa bó nyan. Boj nēn ábēnlédé ábel ngíne e Dyöb ébíd áwed áwē yāl. ⁴ Ngáne bīn é'dii ényīnneé ámīn, detəŋgéné débεl nsón míme ane awě álómé με. Ehíntén ékwógé apε áde mod éehεnlé nsón abel. ⁵ Bəəb áde rídíi á nkōŋsé, με-εé ndé e'nyīnen bé ekíde bé nkōŋsé.” ⁶ Ade Yesue ámáá ahób nē, ansob aléed á ndəəb, atób dó boj áwāgtē ane mod a ndīm á mīd, ⁷ álāŋgē mó aá, “Kāg, éwobe e'só á eton é Silom” (ádé dīn áde nēn bán, “Bélómé”). Né-ᵑ, ane mod ankě, áwōbē-'ε mīd. Antīm ámbíd, ányīnne'.

⁸ Héε bad ábe bēmbīi mó ne bad ábe bényináá ngáne áchóméé bwēm, bésεdteé bán, “Saá anén mod ayōgké adyεε ásē, áchōmē bwēm-ε?” ⁹ Doŋge dénhōb bán, “Módé,” ábíníi-'ε bán, “Aáy! Awágne mó wágnén.” Boj ane mod mwēn anhób aá, “Mmēn-εé ndé.” ¹⁰ Dóo bésεdteé mó bán, “Chán-nō émwédé abooted dé anyīnen?” ¹¹ Ankwentén bó aá, “Mod awě béchəgēé bán, Yesue, antób eləəb, awógéd με chó á mīd, aláá-'ε με aá ríke á eton é Silom, ríke ríwobe mīd. Né-ᵑ, menkě. Awobe áde ríwóbpé mīd, míbootéd-te anyīnen.” ¹² Bēnsédéd mó bán, “Héé ane mod adii?” Ankwentén bó aá, “Meebii' é.”

Befarisia béhéde áte ngáne

Yesue áchōŋtε mod a ndīm

¹³ Bēnkēén ane mod awě ankwě ndīm wéε Befarisia. ¹⁴ Epun éche Yesue antōbpē eləəb ánēdē-'ε ane mod mīd áte, ébédεε Mbwε-mé-nkóme-áte. ¹⁵ Befarisia bēnsédéd ane mod awě ankwě ndīm ámpē bánken, “Chán émwédé abootéd dé anyīnen.” Héε álāŋgēé bó aá,

“Antób eləəb awógéd me á m̄id. Ade n̄wóbpé e’só, níbootéd-te anyínen.” ¹⁶ Hê d̄óo donje á Befarisia béhóbéé n̄én bán, “Anén mod awě abelé adén dyam, eéhēlē-sē abé mod awě Dyöb álómé, áyāle eékonjéé mbéndé e Mbwe-mé-nkóme-áte.” Bon abíníí-’é béhóbé’áá bánken, “Chán mod a mbéb áhēlē abelé’ échén ndín e menyáké?” Nén d̄empēén nkabén átíntē echāb. ¹⁷ Né-óó, Befarisia bēnsedéd ane mod ámpē bánken, “Ngáne éhóbé wēé m̄obelé bon ényínne’, cheé éwóó ahób á yāl eché?” Hēe ane mod ákwentanné bó áá, “Adii nkal é’daádəŋ.”

¹⁸ Ké nê, bad bé Israel bēnkēndúbéé bán, ane mod ansébé ndím akwē. Nê d̄embēl bēnchēlē sáá bó nyan. ¹⁹ Bēnsedéd bó bánken, “Nyéé nyēchyáá anén mod awě nyéhóbé bán, béchyáá ne ndím-ε? Chán-nō ébēnlédé bon anyínnē b̄oob?” ²⁰ D̄óo sáá bó nyan bēkwentanné bán, “Sēbii bán awed mwān m̄odé, sēbii-’é bán bēnchyāā mó ne ndím. ²¹ Bon séekoo’ é abii ngáne ámwédé anyínen, séebii-’áa mod awě abelé bon anyínne’. Nyésedte mó, eesaá mwēndem, mwēn áhōb.” ²² Bēnhōb nê áyāle bēbáá’áá bad bé Israel. Bad bé Israel bēnhōb bán, kénzēé awě adúbpé áá Yesue m̄odé Ane-awě-Béwógté, bēnan mó á ndáb e mekáne. ²³ Nê d̄óo dēnkəŋ bon sáá bó nyan béhób bán, “Nyésedte mó, eesaá mwēndem, mwēn áhōb.”

²⁴ Hēe ábē bad bé Israel bēchēnléé ane mod awě Yesue ándidte bwām ngen échē élónténé ébe, bon bēlāngē mó bán, “Kāl echoŋ mbále á d̄in á Dyöb. Sēbii bán anén mod awě achōŋté wē adii mod a mbéb.” ²⁵ D̄óo ane mod átimtanné bó áá, “Meebii’ é me ké adé mod a mbéb ké’ éesaá. Dyam ahóg áde níbii, ádé n̄én, menkwě ndím bon b̄oob nnyínne’.” ²⁶ Hēe bēsēdteé mó bánken, “Cheé ámbēnlé bon ébootéd anyínen?” ²⁷ Ankwentén bó áá, “Mmaaá nyé aláa bon kénê, nyéedúbpéé me. Cheé nyéhēdēé bán nílaa nyé ámpē? Nyémpē nyéhēde’ ábē bembapēe abé-yε?” ²⁸ Hēe bēsýáá’ é mó, bēhōbē bán, “Wē-éé edé mbapēe awě ane mod. Sēdii bembapēe ábe Mosēe. ²⁹ Sēbii bán, Dyöb dénhōb wēe Mosēe, bon séebii’ é wēe anén mod p̄en ábidé.” ³⁰ Ane mod ankwentén áá, “Nén ádé nkōmt̄en ní yāl áte. Nyéebii’ é wēe ábidé, bon kénê abelé nnyínne’. ³¹ Debii bán, Dyöb déekwentánné mekáne mé bad bé mbéb, bon akwentan mekáne níme bad ábe bēbage mó edúbé, bēbelé-’ε mam níme áhēdēé. ³² Taase nkōŋsé níbootad mod eéwōgēē mbéd, bán mod abelé mod awě béchyááné ndím anyínne’. ³³ Nzé anén mod awě achōŋté me enkēmbé mod a Dyöb, né eéhēle’áá-sē ábel enén ndín e dyam.” ³⁴ D̄óo ábē bad bēkwentanné mó bán, “Béchyáá wē á mbéb-te, ékwōg-kε á mbéb-te, bon b̄oob éhēdē sé ayóged-ε?” Hēe d̄óo bēbídte mó á ndáb e mekáne.

Ndim e edáádəŋ

³⁵ Ade Yesue áwógé bán bēbídte ane mod awě ánchoódté á ndáb e mekáne, anhed mó. Ade anyíné mó, ansedéd mó áaken, “Edúbpé Mwān-a-Moonyon-ε?” ³⁶ Ane mod antimtén mó áá, “A-Sán̄ nzéé adé Mwān-a-Moonyon, láá mé ábel n̄én nídúbe mó?” ³⁷ Yesue anláá mó áá, “Emaá mó anyín, nyúmō-’áá nyēkale’ n̄én.” ³⁸ Hēe ane mod áhóbéé áá, “A-sán̄, ndúbpé!” Abwóg-kε mebóbón̄ ábe mó edúbé. ³⁹ Yesue anhób áá, “Mpedé á nkōŋsé wēn, ákáad bad ábel n̄én bad ábe bēkwédé ndím bényínen, ábe bó-’ε bényínne’, bēkwē ndím.”

⁴⁰ Ade donje á Befarisia ábe b̄oobē Yesue bēmbē áhed bēwógé nê, bēnsedéd mó bánken, “Sédúbpé bán, weehóbéé wēé sémpē sékwedé ndím?” ⁴¹ Yesue anláá bó áá, “Nzé nyēnkwe ndím, né mbéb méesaá nyé á yāl. Bon b̄oob áde nyéhóbéé bán nyēnyínne’, mbéb nídii níde nyé á yāl.”

10

Ngan e Nn̄on a nídyəŋ ní mbód ne éche mbód

¹ Yesue anhób áá, “Ne mbále, nlāŋge nyé m̄sé, kénzēé awě eépoó á mmwē mé abem á mbód, bon átim achógé p̄ed empée, adii nchīb, abé-’ε mod e ewúen. ² Mod awě apoo’ á mmwē mé abem m̄odé Nn̄on a nídyəŋ ní mbód. ³ Mod awě an̄one abem adibnad mó ekob.

Achəge mbód téé ne dīn, ábīdnē-'e ch́. ⁴ Abídnē-'aá ch́, atómén ch́, ch́-'e éhídē mó, áyāle ébīí éche ehób. ⁵ Bonj échē mbód éhídéé nken mbéd. Ebelé' ébāā' mó á yāl báán, áyāle éecheméé éche ehób." ⁶ Yesue ankalé bó enén ngan bonj bénkēnsónténné.

*Yesue aá móó módē
Nnən a rídyəŋ mí mbód a bwám*

⁷ Né-óó, Yesue ambád ámpē aá, "Ne mbále, nlänge nyé nén me-éé, méé ndé mmwe mé ekob wée mbód époo'é. ⁸ Byánán mǝpǝ, bad bésyāā́ ábe bésébpé apε bébédéé bechīb ne bad bé ewúen, bonj mbód éekēnwógénné bó. ⁹ Me-éé ndé ekob. Kénzéé awě apoo' áwēm, ákūd e'sooson. Asāl, abíd-te ésebán mod atagte mó. Akud-te kéchéé éche áhédéé. ¹⁰ Nchīb apag dásō áchīb, áwúu ne ábébed. Mpedé ábel bonj békud alongé áde álóné mbon. ¹¹ Me-éé ndé nnən-a-mbód a bwám. Nnən-a-mbód a bwám adé mbonjén áwé á nló níme éche mbód. ¹² Mod awě bétéde á nsón tédén, ánən mbód, áde mwēn éesaá nnən-a-mbód, áde éesaá-'aá nwóó-mbód, ányíneé nyínén néé ngə ehúé'é, áchēnē mbód, atóm mehélé. Ene pónde d́o ngə ésogéé mbód, échíní-'e épántéd áte. ¹³ Ane mod atóme mehélé áyāle adii mod awě bétéde á nsón tédén, eewōŋneé échē mbód pónde. ¹⁴ Méé ndé nnən-a-mbód a bwám. Mbíí échem mbód, échem mbód-te ébíí me. ¹⁵ Melemlem nē d́o Titéé ábíí me, me-'e mbíí mó. Mbōŋséné-'e áwé á nló níme échem mbód. ¹⁶ Nwóó-'e mbód émpēe éche éesé á abem-tē wén, ntāŋgéné ch́mpē apεen, ch́mpē éwōg échem ehób, né-óó, abem débē ahóg, nnən-a-mbód-te nhóg. ¹⁷ Titéé adəə me, áyāle mbōŋséné áwé ábel ríkud ádēm alongé ámbíd ámpē. ¹⁸ Modmod éekobnéé me ádēm alongé, bonj mbage d́o ne mmēn. Nwóó ngíne ábe ádēm alongé, nwóó-'e ngíne átéd d́o ámpē. Nén d́o Titéé álangé me aá mbel."

¹⁹ Abén e'yale ábe Yesue bēmpēén nkabén átíntē e bad bé Israel ámpē. ²⁰ Bó bad híin behóbé'áá nén bán, "Edəəđəŋ é mbéb édé mó áte, apedé mīn. Chán nyéhēle nyéwōglān mó?" ²¹ Bonj bēmpēe behóbé'áá bán, "Mod awě edəəđəŋ é mbéb édíí áte eehóbéé échén ndín e mekan. Edəəđəŋ é mbéb éhēle ébēl mod awě akwedé ndím anyínen-ε?"

Bad bé Israel bébáá Yesue á yāl

²² Ngande e Nnamed ní Ndáb-e-Dyōb ékóbté'áá á Jerusalem. Nén ábédé á pondé éche ahéb ábágkē bwámbwam. ²³ Yesue ahyómmé'áá á abepé á Ndáb-e-Dyōb áde béchágé'áá bán Abepé áde Solomonε. ²⁴ Bad bé Israel bēnləŋnéd mó, bésēdté mó bán, "Pónde ehéé wεwε wésōgkē sé abane á edibelónéé-te? Nzé wε-éé edé Ane-awě-Béwógté, épanléd sé áte." ²⁵ Yesue ankwentén aá, "Mmaá nyé aláa, bonj nyéedúbpeé. Nsón níme mbelēé á dīn áde awēm Titéé, mēn mbíide me mbón. ²⁶ Bonj nyéedúbpeé áyāle nyéesaá échēm mbód. ²⁷ Echem mbód éwóge échēm ehób. Mbíí ch́, ch́-'aá éhíde me. ²⁸ Mbage bó alongé áde déemaá', béewáá-'aá mbéd. Modmod ééhēlē-se ásoḡ bó áwēm mekáá. ²⁹ Chōm echē awēm Titéé ábágé me étomé chōm ésyāā́, * modmod ééhēlē-se ásoḡ bó á mekáá níme Titéé. ³⁰ Sé Titéé sēdii mod nhóg."

³¹ Bad bé Israel bēntéd meláá ámpē álúm Yesue. ³² Bonj anláá bó aá, "Nlúmté nyé ekud é nsón mí bwám éche ébídé ne echem Sáj. Nyéhēde me meláá álúm, áwúu me. Mmē nsón níhéé nyéhēdeé me meláá álúmen." ³³ D́o békwentanné bán, "Sééhēdēē wε meláá álúm áyāle nsón mí bwám níme ébélé. Bonj sélúme wε meláá áyāle esyáá Dyōb." ³⁴ Yesue anláá bó aá, "Ngómē éténlédé áwεn Kálag e Mbéndé nén bán, Dyōb áhóbé aá, 'Nyédii myōb.' ³⁵ Debíí nén bán, eyale é Dyōb éekwagké. Dyōb dēnchǎḡ bad ábe ánlōmēnnē échē eyale aá bédii myōb. ³⁶ Me-éé Dyōb ánámté bonj álóm-me á nkōŋsé, chán-nō nyéhēle nyéhōbē bán, nsyáá Dyōb áyāle rítúme ahób meé ndii Mwān a Dyōb? ³⁷ Nzé meébēlē nsón níme Titéé, nyéedúbpe me. ³⁸ Bonj nzé édé nén bán mbēle mó, nyédúbé nímē nsón ké nyéedúbpe mmēn, ábel nén nyébíí nyésōŋten-ne ngen póg ne ésyāā́ nén bán, Titéé adé me áte, me-'e mbé mó áte ngen póg ne ngen ésyāā́."

* **10:29** Chōm echē awēm Titéé ábágé me étomé chōm ésyāā́: donḡe á kálag dé'só áwóó Titéé awě abagé me bó, atómé chōm ésyāā́.

³⁹ Mmén mam míme ánhōbpē mēmbēl bēnwānén mó akób ámpē, boŋ ambíd bó á mekáá.

⁴⁰ Ambíd enê, Yesue antīm ámbíd á pēd e edīb é Jodan eníní, á abwóg á hōm wée Jone, Ndusene ádúsánnáá bad, ádyēē áhed. ⁴¹ Ndun e mod epagé'áá áwē. Abē bad bēhóbé'áá bán, “Jone, Ndusene eébele'áá menyáké boŋ kéchéé éche áhóbé tŋgene anén mod édé mbále.” ⁴² Né-ɔ́, ndun e mod echē embé áhed, endúbé Yesue.

11

Kwééd eche Lazarose

¹ Mod nhóg ambé awē béchágé'áá bán Lazarose, akōnlé'áá. Lazarose ne baányan bé bebaád, Maria ne Mataa bēdyéé'áá á dyad á Betani. ² Anén Maria awē mwānyan Lazarose ákónlé'áá, mō anwógéd Yesue dyōg dé elod é bwām á mekuu, boŋ apínnéd échē esid. ³ Né-ɔ́, Maria bó Mataa bó bēnlōm nsəl wée Yesue bán, “A-Sán, awon nsón a nlém akonle'.” ⁴ Ade Yesue áwógé mímén nlébtéd anhób aá, “Mmén nkole méesógké ne kwééd. Nén ábēnlédé ábe Dyōb ehúmé, ábel boŋ Mwān a Dyōb ákud edúbé.” ⁵ Yesue andŋ Mataa, Maria ne Lazarose. ⁶ Ké nê, áde áwógé bán, Lazarose akonle andŋi ambé wée ámbēē e'pun é'be. ⁷ Héé álŋgēé ábē bembapere aá, “Détim ámbíd á Judeya.” ⁸ Dóo ábe bembapere bēlŋgēé mó bán “A-meléed, kíné saá áwed dóo bad bēhédé'áá wē meláá awúen súútŋ'ē?” ⁹ Yesue ankwentén bó aá, “Eesaá mbále bán mūte níwóó dyōm á háwa ne ébe-yē? Bad ábe békag mūte bēekwagké áyāle bédé ne ane awē adé e'nyínen bé ekíde bé nkōŋsé. ¹⁰ Boŋ nzé békag nkuu, dóo bēkwagké áyāle e'nyínen bé ekíde béesaá.” ¹¹ Ade Yesue áamá ahób nén ambád ámpē aá, “Awéd nsón Lazarose akúne, boŋ nkaŋ mó anyem ásē.” ¹² Abē bembapere bēnlāā mó bán, “A-Sán, nzé akúne né ádyéé bwām.” ¹³ Yesue ahóbé'áá nén áyāle ambíí aá, Lazarose awédé, boŋ ábē bembapere bēnwēmtēn bán, ahóbe aá, akúne kúnén. ¹⁴ Né-ɔ́, Yesue ampanléd bó áte aá, “Lazarose awédé, ¹⁵ boŋ á yāl echēn, ndé menyŋge nén mēé meebédéé áhed ábel boŋ nyédúbe. Syánē dékag-kóo áwed bōob.” ¹⁶ Héé dóo Tomase (awē bēnchuu'é bán, Nhéd) álŋgēé baáb bembapere aá, “Syánē ámpē dékag áwed ábel boŋ nzé kwééd chó edé déwē ne Meléede.”

Yesue mó adé mpuu ne alongé

¹⁷ Bōob-póo, áde Yesue ápédé á Betani, antán nēé bémáá Lazarose alíme. Ene pōndé né mímē ndim níkébē á soŋ-tē e'pun é'niin. ¹⁸ Bootya á Betani ápe á Jerusalem ábédé dyam máyl mébe. ¹⁹ Ekud é bad bé Israel ēnhyē wée Mataa bó Maria áwenned bó áyāle kwééd eche awab mwānyan. ²⁰ Ade Mataa áwógé bán, Yesue ahúe', ankē mó abomen á nzii, boŋ Maria anlyōg á ndáb. ²¹ Dóo Mataa álŋgēé Yesue aá, “A-Sán, nzé wembé hén né mwānned eewédéé. ²² Boŋ ké nê, mbíí mēé ké bōob kéchéé éche ésédté Dyōb, Dyōb débē wē.” ²³ Yesue anláá mó aá, “Mwānyon ábē á alongé ámpē.” ²⁴ Mataa antimtén mó aá, “Mbíí mēé āpuú á pōndé e mpuu mbwē mé asóg.” ²⁵ Dóo Yesue aláŋgé mó aá, “Mē-éé ndé mpuu né alongé. Nzé mod adúbpe mē, ké anwé, ábē abé á alongé. ²⁶ Kénzéé awē adé á alongé boŋ adúbé-'e mē, éewáá mbéd. Edúbpe né-yē?” ²⁷ Héé Mataa ákwentanné aá, “Ee, A-Sán, ndúbpe mēé wē-éé edé Ane-awē-Béwógté, Mwān a Dyōb awē Dyōb áhóbé aá, āpē á nkōŋsé.”

Yesue achii

²⁸ Ade Mataa áhóbé nê, antīm ámbíd, ákē áchag mwānyan Maria kun, aláá mó aá, “Meléede adé hén, asēdte-'e wē.” ²⁹ Ade Maria áwógé nê, anhidé ásē mehélé, áke atán Yesue. ³⁰ Bōob-póo, Yesue enkēmpaá asól á dyad-tē, andŋi ambé wée Mataa ántānnē mó. ³¹ Ade bad bé Israel ábe bēbédé á ndáb-te ne Maria áwenned mó, bényíné nēé ábídé á ndáb-te ne mehélé, anyagte á soŋ, bēnwēmtēn bán, akag achii. Né-ɔ́, bēnhíd mó.

³² Ade Maria ápédé wée Yesue ámbēē boŋ anyín mó, ankwē mó á mekuu, ahób aá, “A-Sán, nzé wembé hén, né mwānned eewédéé.” ³³ Anyín áde Yesue ányíné nēé Maria áchyēé'é, anyín-ne nēé bad ábe bēnhíd mó béchyēé'é, ngol enkonned mó, átāg-ke áte á

nlém-tê bwâmbwam. ³⁴ Ansɛdéd aáken, “Héé nyélimmé mó?” Bênkwentén bán, “A-Sán, hyě ényín.” ³⁵ Yesue anchií. ³⁶ Héé bad bé Israel béhóbéé bán, “Nédé ankõh mó adañ-óó!” ³⁷ Bon bó donge á bad bénhõb bán, “Ngómē ambël mod awě ankwε ndím anyinne. Eéhεle’aá-sε ábel Lazarõsε eewág-ε?”

Yesue apuúdté Lazarõsε

³⁸ Ngol enkonned Yesue á nlém ámpē. Né-óó, ankě á sonj. Ene sonj ebédéε sonj echě bépwógé aláá áte, bonj békútén chõ nsəl ne aláá. ³⁹ Héé Yesue álângeé ábê bad aá, “Nyéhũd ádê aláá.” Dóo Mataa, mod awě awédé mwãnyañ áhóbéé aá, “A-Sán, ndim mémãd abooted dé achum bõõb áyãle níkidémbé á sonj-tê bõõb e’pun é’niin.” ⁴⁰ Dóo Yesue álângeé mó aá “Meelângeé wε mée nzé edúbpé né wěnyín Ngum e Dyõb-ε?” ⁴¹ Né-óó, ábê bad bénhũd ádê aláá á nsəl ní sonj. Dóo Yesue ánóné ámĩn bonj áhõbē aá, “A-Tê, nságnéné wε áyãle éwógé mε mekáne. ⁴² Mbíí mée eyõgké mε mekáne awóg, bonj nhõbe nén ábel bonj ábén bad ábe bédé hén bédúbe bán, wε-εé elómé mε.” ⁴³ Ade ámáá ahób nê dóo áchãgté ehõb ámĩn bonj áchẽnlē Lazarõsε aá, “A-Lazarõs, bíd áwed!” ⁴⁴ Ane mod awě ammãd awé abíd-tε áwed. Mbóm éche bẽnkaánné mó mekuu ne mekáá ne tumbe echě bẽnkaánné mó e’só, émbē ébē mó á yǎl. Yesue anláá bó aá, “Nyéhune mó ábê bwēm á yǎl, ákag.”

Béhagke Yesue

(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Luk 22.1-2)

⁴⁵ Bad bé Israel ábe bẽnkě Maria á mewenned bényín mekan níme Yesue ámbenlé, bẽndũbē-’ε Yesue. ⁴⁶ Bonj bó donge á bad bẽnkě Befarisia atán, béléáá bó mam níme Yesue ábélé. ⁴⁷ Héé beprise bẽmbáá ne Befarisia béchẽnlé mbom ní káánsel. Bẽnhõb bán, “Cheé débẽnlé bõõb? Detãngéné dyam abel áyãle anén mod abele menyáké bwâmbwam! ⁴⁸ Nzé detẽdté bán, ákεεne nímén mekan á’sõ né moosyáál ádũbē mó. Nzé moosyáál adúbpé-’ε mó, né bad bé Roma bépě, békõbẽn-ne syánē eched Ndáb-e-Dyõb, békõbẽn-ne syánē ádēd alonj.” ⁴⁹ Dóo mod nhóg átĩnté echáb awě béchágé’áá bán Kaifase, awě abédé prise ambáámbáa nímē mwě, áhóbéé aá, “Nyéebii’é dyamdiam. ⁵⁰ Nyéenyínéé nén bán ébóó bán, mod nhóg áwê á nló ní moosyáál tómaa alonj ásyãl ábóó?” ⁵¹ Kénéé áhóbé’áá nê, saké nímē mewẽmten mèn móo áhõbné’áá nê. Ngáne ábédé prise ambáámbáa nímē mwě, ahóbé’áá dyam áde débẽnléd, á’sõ é’ póndé, aá Yesue áwē á nló ní bad bé Israel. ⁵² Saá-kaá á nló ní bad bé Israel bẽnpɛn, bonj kãhne álad bad bé Dyõb bẽsyãl ábe bémáá ahentẽd áte hõm ahóg, ábel bẽbê mod nhóg.

⁵³ Bootya échẽ epun bad bẽmbáá bé Israel bẽmbootéd Yesue ahãge, áwúu mó. ⁵⁴ Nén dẽmbël Yesue eebíde’aá á nhéné ámpē átĩnté e bad bé Israel. Bõõbe ábē bembapεε bẽnhídé békē á dyad áde béchãgeé bán Efreem, bedyẽẽ-’ε áwed. Adê dyad ábédé bẽnbɛn ne ehyanje. ⁵⁵ Póndé e ngande e Nnyĩme-ámĩn embé bẽnbɛn. Né-óó, bad híin bẽmbíd myad ne myad, békē á akuu á Jerusalem áwobe échab yǎl ngáne mbéndé e Mosεε éhédé’áá, ábonjsen ngande e Nnyĩme-ámĩn. ⁵⁶ Abê bad bé Israel bẽmbē béhẽdé Yesue. Ade béléádné á Ndáb-e-Dyõb bẽsédte’áá, nhóg ne aníní bánken, “Chán nyéwẽmténé, nyédúbpé bán, áhyε ngande-yε?” ⁵⁷ Beprise bẽmbáá ne Befarisia bẽntõmẽd ehãngé bán, kénzée awě anyíné Yesue áhyε aláa bó, ábel bonj békõb mó.

12

Béwógte Yesue á Betani

(Mat 26.6-13; Mak 14.3-9)

¹ Ade ngande e Nnyĩme-ámĩn élyágé e’pun ntóób, Yesue ankě á Betani wée Lazarõsε awě ámpuúdté ádyéé’áá. ² Bẽmbelé Yesue ndyééd áhed. Mataa mó antõmẽd ene ndyééd. Lazarõsε ambé nhóg átĩnté e bad ábe bõõbe Yesue bẽbédé á tébele ádyé ndyééd. ³ Héé Maria átédé epom é dyõg dé elod á bwâm áde álélé nkun bwâmbwam. Adê dyõg bẽbẽnlé

dó nâd.* Anwógéd Yesue á mekuu, apíné-'ε mó mekuu ne échē esid é nló. Elod é bwâm énlōg ndáb áte esyā́l. ⁴Dóo Judas Iskariode, mbapεε nhóg awě émbēē bán mó āsōm Yesue áhóbεé aá, ⁵“Cheé bénkēnsómmé ádén dyǒg, bétéd nímén mōné békē bēbē betóótōkē bé bad? Béhélé'áá-se bésóm ádē dyǒg dyam-εε áde nsábe ní mwě nhóg.” ⁶Judase anhób nê, saké áyāle abédé betóótōkē bé bad ngol, boŋ áyāle abédéε nchíb. Ngáne abédé mod awě awánládtáá bóbō ekwe é mōné, ayǒgkē'áá mōné atéd ámbíd. ⁷Boŋ Yesue anhób aá, “Tεdé mó, ákoo áde ályágé ásē ábel boŋ ábenled dó mbwe níme béliṃēε me. ⁸Betóótōkē bé bad bédé ne nyé pón dé tée boŋ me pen méebáá ne nyé pón dé ésyā́l.”

Béhagke Lazarose

⁹Ene pón dé-óó, bad bé Israel híin bēnwōg bán, Yesue adé á Betani. Né-óó, bēnkě áwed. Saké Yesue mwēmpen mó ankəŋ boŋ békē áwed, boŋ bēnkě Lazarose anyín awě Yesue ámpuúdté. ¹⁰Né-óó, Beprisε bēmbáá bēhágkē'áá káəŋne Lazarose áwúu mó, ¹¹áyāle bad bé Israel bétédte'áá bó, bédūbpε Yesue. Béndūbē Yesue áyāle dyam áde dēmbenléd ne Lazarose.

Yesue asólé á Jerusalem née kəŋ

(*Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Luk 19.28-40*)

¹²Née bīn é'sángé, ndun e mod echě enhyě á Ngande e Nnyíme-ámin bēnwōg bán Yesue apag á Jerusalem. ¹³Hê dóo bésélé e'kikag é' mií boŋ békəg mó abomen á nzii. Béhágé'áá e'saad bán, “Hosána! Nnam níbê ne ane awě apedé á dīn áde Səŋgwéé. Nnam níbê ne kəŋ e bad bé Israel!”

¹⁴Yesue ankūd etum é ésel, ádī-'ε chó. Nén dēmbenléd ngáne éténlédé á kálag e Dyōb nén bán,

¹⁵“A-bad bé Zayon, nyéebáá',
nyénone' echen kəŋ ehúε',
ediídé-'ε etum é ésel.”

¹⁶A pón dé echě nímén mekan mébénlédé, bembapεε ábe Yesue bénkēnsóŋténné. Boŋ áde Yesue ámpuú'ε ne ehúmé é Dyōb, dóo bēnchemmé bán mam níme mébénlédé təŋgene Yesue móo mēntenléd, á yǎl eché.

¹⁷Ndun e mod echě embé ne Yesue áde áchénlé Lazarose á soŋ-tē boŋ ápuudté mó, embé ékalé' nímē nkalan. ¹⁸Né-óó ndun e mod enkě Yesue abomen áyāle ábén e'chemléd bé menyáké ábe ámbenlé. ¹⁹Hée Befarisia bəlāŋgεé nhóg ne aníní bán, “Nyénone'! Kəŋne bəəb deéhéléé dyamdyam ábel. Nkōŋsé rísyā́l níhide mó.”

Bad bé Grikia béhede Yesue

²⁰Donge á bad bé Grikia bēmbē áfinté e bad ábe bēnkě ngande e Nnyíme-ámin á Jerusalem, áke dé abε Dyōb edúbé. ²¹Bēmpě wée Filibε. Filibε awě ámbíd á dyad á Betsaida á mbwóg e Galília. Bēnlāā mó bán, “A-Səŋ, sēdəá Yesue anyín.” ²²Filibε ankě Andreyá aláa. Dóo bó bad bēbε békíí Yesue aláa. ²³Yesue ankwentén bó aá, “Pón dé epedé echě ehúmé e Mwān-a-Moonyoŋ ényīnēdté. ²⁴Ne mbále, nlāŋge nyé nén mēé, mbum e ngun póg edii mbum e ngun póg, káəŋ né bėwéné chó á ndəəb-tē boŋ ewé. Ewāg-káa, boŋ echyáá mbum é ngun émpēe éche ébúú áte. ²⁵Mod awě adəá ádē alongé, ábōd dó. Mod awě mó-'ε akóó ádē alongé, á nkōŋsé-te wén, ákəá dó á alongé áde déemaá'. ²⁶Kénzée awě abenle me, atəŋgéné awēm mbəledε abé. Ké hée-'ε wée nídíí, awēm mbəledε atəŋgéné abé áhed. Echem Səŋ ábē-'ε kénzée awě abenle me edúbé.

Yesue ahóbé təŋgene eche kwééd

²⁷“Bəəb-pəó, nlém nítage me áte. Cheé-ō méhōbpε? Nhób mēé, 'A-Tê, weémwāg-se metake níme méhúε' métán me-yε?” Aáy, méehóbpé nê, áyāle enén pón dé e metake chó ekəá boŋ nípag wén. ²⁸A-Tê, lúméd echōŋ ngum.” Hée ehób ébídeé á Dyōb nén bán,

* **12:3** Nâd: Nâd edii mbonja echě ewóó elod é bwâm eche bēbenléé mǒg mé elod é bwâm.

“Nlúmté echêm ngum, mëlüméd-te chó ámpē.” ²⁹ Ene ndun e mod echê embé áhed enwóg échê ehób. Bénhōb bán dyōb dōo ákúmé áte. Bad bémpēe bénhōb bán, ángel chó ehóbé áwē. ³⁰ Yesue anláá bó aá, “Áyāle echên dōo échén ehób ébidé, saké áyāl echêm. ³¹ Póndé epedé echê Dyōb dékāadtē nímén nkōjsé. Nkamlēn míme nkamlēne á nkōjsé mékwě bōob. ³² Bōŋ áde bémadté me anyen ámīn, mēdōl bad bésyāāl áwēm.” ³³ (Yesue anhób nê álúmed ndín e kwééd echê áwēē.) ³⁴ Ndun e mod echê embé áhed enkwentén mós bán, “Sēwógé á mbéndé-te bán Ane-awě-Béwógté ābē á ngíndé ne á ngíndé. Chán-nō éhóbéé wēé ‘Bétāngéné bényēn Mwān-a-Moonyōŋ ámīn.’ Nzéé adé anén ‘Mwān-a-Moonyōŋ?’ ” ³⁵ Dōo Yesue álāngéé bó aá, “E’nyīnen bé ekíde bēbē ne nyé á esōŋ e póndé ngēn. Nyékag bōob áde e’nyīnen bé ekíde é’díi é’díi, ābel bōŋ ehíntén éēkōbē nyé. Mod awě akag á ehíntén-tē eebýéé’ē wēē ákagké. ³⁶ Nyédúbe e’nyīnen bé ekíde bōob áde é’díi ne nyé, ābel nēn nyébē bán bé e’nyīnen bé ekíde.”

Bad bé Israel béedii béedúbpéé Yesue

Ade Yesue amáá nímén mekan mésyāāl ahób, antedé bó, áke ásōm wēē béenyinné mós. ³⁷ Kénéé ene ndun e mod ényīnnē ábén e’chemléd bé menyáké é’syāāl ábe Yesue ámbenlé, bēnkēndúbéé mós. ³⁸ Nēn dēmbenléd álóned e’yale ábe nkal é’dāōdāŋ Yesayaa ánhōbpē aá,

“A-Sāŋ, nzéé adúbpé eyale éche sékálé,
nzé-módé akidényīn ngum echōŋ áchēm-me chó?”

³⁹ Né-ōó, béehēle’aá-se bédúbe. Yesayaa ahóbé hōm démpēe aá,

⁴⁰ “Dyōb ákwídé bó ndím, ābē-’ē bó nlém mé aláá,
ābel nēn nímab mīd méēnyīnnē’,
béēsōŋtānne.

Nzé bēbélé-’ē nē, né bétimén me, né mēchoód-te bó.”

⁴¹ Yesayaa anhób nēn áyāle annyīn ehúmé éche Yesue, anhób-pe áyāl echê. ⁴² Ké nē, bad híin bēndúbē Yesue, káŋne donge á bad bēmbáá. Bōŋ ngáne bēbáá’áá Befarisia, bēnkēnlúmedté yāl, ābāŋ nēn bán bēēbídte bó á ndáb é mekáne. ⁴³ Bēbélé’áá nē áyāle bēndāŋ mekenag mé baányōŋ tómaa mé Dyōb.

E’yale ábe Yesue békāād bad

⁴⁴ Héē Yesue áchágté ehób ámīn áhōbē aá, “Kénzēé awě adúbpé me, eedúbpéé mmēmpen, adúbpé káŋne ane awě alómé me. ⁴⁵ Kénzēé-’ē awě anyíne me, anyíne ane awě alómé me. ⁴⁶ Mpedé á nkōjsé nēe e’nyīnen bé ekíde, ābel bōŋ kénzēé awě adúbpé me, eélyāgē á ehíntén-tē. ⁴⁷ Kénzēé awě awógé ábēm e’yale, bōŋ eékoŋge bó, saké me nkáadte mós. Meekáádtéé mós áyāle meépedéé ákaad nkōjsé bōŋ mpedé ásoŋ bad bé nkōjsé. ⁴⁸ Kénzēé awě abáá me á yāl bōŋ eékobe-’ē ábēm e’yale, awóó mod awě ákāād mós. Ábēm e’yale bēn bóo békāād mós á mbwe mé asóg. ⁴⁹ Ebē nē, áyāle meehóbéé nímén mésyāāl ne echêm kunze. Bōŋ Titēe awě alómé me, álāngé me chōm éche rítāngéné ahób. ⁵⁰ Mbíi méé kéchéé éché álāngé me aá nhōb épeene alōngé áde déemaá’. Né-ōó, kéchéé éche nhóbéé, nhóbe’ chó ngáne Titēe álāngé me.”

13

Yesue awōbpé ábē bembapēe mekuu

¹ Epun é ngande e Nnyíme-ámīn ênlyāg nēe chān. Yesue ambíi aá eche póndé emaa ape echê mótāngéné nkōjsé atēde, áke wēē eche Sāŋ. Andāŋ bad bé nkōjsé ábe bēndúbē mós, alúmed-te échê edāŋge káŋne á asóg.

² Yesue ne ábē bembapēe bedyágé’áá ndyééd ngukél, Satanē-’ē ammād Judas Iskariōde mwān awě Simōne mewēmtēn mé mbéb ásóled áte ásóm Yesue. ³ Yesue ambíi aá eche Sāŋ abagé mekan mésyāāl áwe mekáá. Ambíi-’ē aá móhūū wēē Dyōb mótime-’ē ámbíd wēē Dyōb. ⁴ Ade bedyágkē ndyééd nē, Yesue anhidé ásē, ahúd nkob á yāl, atád tábelé á nkog.

⁵ Hée áhédé mendíb á kúmbe-tê, bon ábootéd ábē bembapεε mekuu awobe, ápinnād táβελε awě ánwāá' é á nkog. ⁶ Ade ápedé wée Simōn Petro dōo Simōne ásedtéé mó aá, “A-Sán, ehede me mekuu awobe-yε?” ⁷ Yesue ankwentén mó aá, “Weéhēlēε-se esóntén dyam áde mbéleé bōob, bon ámbíd e nímén mésyāál dōo wésóntēnnē.” ⁸ Hée Petro áhóbeé aá, “Aáy, weéwóbpéé me mekuu mbéd.” Yesue antimtén mó aá, “Nzé meéwobpe we mekuu né wéewóngé dyamdyam abelen ne me.” ⁹ Simōn Petro anláá mó aá, “A-Sán, né saké mekuu mēmpen-εé wéwobéé me. Wěwobé me kááhne mekáá ne nló!” ¹⁰ Yesue ankwentén aá, “Mod awě amaá mendíb awōg, yāl esyāál emaa mó asán, eetāngεεé mendíb awóg ámpē, étōméé áwobe mekuu.* Nyēmaá asán, bon saké nyé moosyāál nyésáá.” ¹¹ Yesue ammad abii mod awě ášōm mó. Néε dēnkāh bon ahób aá saké moosyāál asáá.

¹² Ade ámaá bó mekuu awobe, anhé nímē nkob á yāl, átim ámbíd áwē e'dii. Hée ásedtéé bó aáken, “Nyésónténé dyam áde mbénlé nyé-yε? ¹³ Nyéchége me Meléede, nyéchége-ε me Sāngwéé. Nyétāngéné, áyāle nē dēn dōo ndíí. ¹⁴ Né-óó, nzé me awě ndé nyé Sāngwéé mbé-ε nyé Meléede nwóbpé nyé mekuu, né nyémpē nyétāngéné nhóg ne aníní mekuu awobe. ¹⁵ Nlúmté nyé elānsén éche nyétāngéné ahíd ábel nén nyémpē nyébel ngáne mbénlé nyé. ¹⁶ Ne mbále nlānge nyé nén meé, mbaledε eetóméé eche sán, mod awě bélómé-ε eetóméé mod awě alómé mó. ¹⁷ Bōob áde nyébíí nímén mam, nnam mébē ne nyé nzé nyébele mó.

¹⁸ “Meehóbéé nyé moosyāál. Mbíí bad ábe nípwédé. Bon e'yale ábe é'ténlédé á Kálag e Dyōb é'tāngéné alón. Eténlédé nén bán, ‘Mod awě sūmō sēdyāg ndyééd akūnnéné me yāl.’ ¹⁹ Nlānge nyé nén bōob, áde éēbēnlēdēē ábel nén nzé ébénlédé, nyédúbe nén bán, ‘Ndíí mó Awě Ndíí.’ ²⁰ Ne mbále, nlānge nyé nén meé, kénzéé awě akobé mod awě rílómé, akobé me. Kénzéé-ε awě akobé me né akobé ane awě alómé me.”

Yesue ahóbeé d'sō é' pónde ad bésōm mó

(Mat 26.20-25; Mak 14.17-21; Luk 22.21-23)

²¹ Ade Yesue ámaá nímén mekan ahób ndutul enlóg mó á nlém-tê, ápanléd-te ábē bembapεε áte aá, “Ne mbále, nlānge nyé nén meé, nyé mod nhóg ábē me á mekáá mé bad bé ekoyí.” ²² Hée ábē bembapεε bénónné á mesó, áyāle bēnkēmbíí' é mod awě áhóbeé. ²³ Mbapεε nhóg, awě Yesue ándāngé, andyě mó á akéb. ²⁴ Dōo Simōn Petro ápebtanné ane mbapεε mīd, áhōbē aá, “Sedéd mó mod awě áhóbeé.” ²⁵ Dōo ane mbapεε ásidté Yesue á yāl-tê, ásedté mó aáken, “A-Sán, nzéé éhóbeé?” ²⁶ Yesue ankwentén mó aá, “Mod awě métadéé ewele á dīse-tê bon míbe mó, mó adé ane mod.” Hée átédé ewele, átōdté á dīse-tê, ábagé Judasε, mwān awě Simōn Iskariōde. ²⁷ Akob áde Judasε ákóbé éché ewele, Satane ansól mó áte. Dōo Yesue álāngéé mó aá, “Dyam áde éhedéé abel bēl dō á mehélé-te.” ²⁸ Bon mod ké nhóg awě bóbōo bedyágé' áá ndyééd enkēnsónténné chōm-éε ékáá bon Yesue aláá Judasε nē. ²⁹ Ngáne édíí bán Judasε mō akōngé' áá ekwε é mōné, donge á bembapεε bēnwēmtēn bán Yesue alānge mó aá áke áchan bwēm ábe bēbēnlédté á ngande, ké'ε chōm éche bēbéé betóótōkē bé bad. ³⁰ Ade Judasε ákóbé ewele éche Yesue ábagé mó kobén, ámbíd ebwóg. Ehíntén énkwě.

Yesue abagé mbéndé e ekóolé

³¹ Ade Judasε ámaá abíd dōo Yesue áhóbeé aá, “Bōob-pōó ehúmé e Mwān-a-Moonyon ényínnédé. Ehúmé é Dyōb-pe ámpē ényínnēd mbwiined ne mwān. ³² Nzé Dyōb ákúdé ehúmé ámbíd e Mwān, né Dyōb dēn ámpē débēl ehúmé é Mwān ényínnēd. Abēl-le nē ábwōg-ábwōg. ³³ A-baányan, echem pónde ábé ne nyé, edé esón. Nyéēhēd me, bon ngáne ménlāá' é bad bé Israel, melemlem nē dōo rílāngéé nyé bōob, meé, ‘Wée ríkagké, nyéehenlé ape áhed.’ ³⁴ Mbage nyé mbéndé ekóolé bōob, nén nyédāh nhóg ne aníní. Ngáne rídáá nyé, nyémpē nyédāh nhóg ne aníní. ³⁵ Nzé nyédáá nhóg ne aníní, né mod téé ábīí aá nyédíí ábēm bembapεε.”

* **13:10** Donge á kálag dé'só déewóó' é eetóméé áwobe mekuu.

Yesue ahóbé ngáne Petro abāngē mó á yǎl
(*Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Luk 22.31-34*)

³⁶ Simōn Petro ansedéd Yesue aáken, “A-Sán, héé éhedéé ake?” Yesue antimtén mó aá, “Weéhēlē-se ehíd me bōob wée nkagké, bonj ámbíd e pónde wēhíd me.” ³⁷ Petro ansedéd mó aá, “A-Sán, cheé ékóá bonj meéhēlē se nhíd we bōob? Mbōnséné áwé á nló nímōh.” ³⁸ Héé Yesue ákwentanné mó aá, “Ekoó abonj sen dé awé á nló nímēm-ε? Ne mbále, nlanje we meé, nchóm-a-kúb adēhób aá móto’, wēbāh me á yǎl ngen éláán.”

14

Yesue mó adé Nzii e mbále
echē epene alongé

¹ Dóo Yesue ábádeé ábē bembapēe aláa aá, “Nyéētagté nlém á abum. Nyésum nlém wée Dyōb, nyésum-me káōhne áwēm. ² Tonj ébúú áte á ndáb echē echem Sán. Nkag-ke áwed ábonj sen nyé hōm. Nzé énkēmbé nē, né menkēnláá’ é nyé meé nkag nyé hōm abonj sen. ³ Nzé nkii-’ε nyé hōm abonj sen, mēřim ámbíd, rihye ntéd nyé ábē ne me, ábel nyémpē nyébē hōm áde řídí. ⁴ Nyébíi nzii echē etime’ wée nkagké.” ⁵ Héé Tomase álāngēé mó aá, “A-Sán, séebíi’ é wée ékagké. Chán-nō sébwēé nzii abíi echē etime áwed?” ⁶ Yesue ankwentén mó aá, “Méé ndé nzii echē ekag wée echem Sán, mbále ehúe’ ne me, me-’aá mbage alongé. Modmod eéhēlē-se ápe wée echem Sán, ésebán abwedé áwēm.” ⁷ Héé Yesue álāngēé ábē bembapēe aá, “Bōob áde nyébíi me, nyéēbīi káōhne echem Sán. * Bootya bōob nyēnyíne mó, nyébíi-’ε mó.”

⁸ Filibe anláá mó aá, “A-Sán, lúméd-te sé Titée. Chōm ésyāal éche séhedéé éetóméé nē.” ⁹ Yesue ankwentén aá, “A-Filib, nkémbē ne nyé á etūn é pónde, chán-nō éhéleé-se ehób wée móbii’ é me? Kénzée awē anyíne me né anyíne Titée. Chán-nō éhéleé-se ehób wée ‘Lúméd sé Titée?’ ¹⁰ Weedúbpeé wée echem Sán adíi me áte, me-’ε mbé mó áte-ye?” Héé Yesue álāngēé ábē bembapēe aá, “Mam níme řilāngēé nyé méebídeé áwēm dēn. Bonj echem Sán awé adé me áte mó abele nímē nsón. ¹¹ Nyédúbe me ngáne řihóbé meé echem Sán adíi me áte, me-’ε mbé mó áte. Nzé nyéedúbpe nē, nyédúbé ké áyāle mam mé menyáké níme říbeléé. ¹² Ne mbále, nlanje nyé nēn meé, kénzée awē adúbpe me, ábēl mam nímē říbeléé. Abēl-le káōhne mekan níme métómé nímén áyāle nkag wée Titée. ¹³ Mēbēl-le kéchéé éche nyésédte á řin ádēm ábel nēn ngum echē Titée ényínned ámbíd e Mwān. ¹⁴ Nzé nyésédte me kéchéé á řin ádēm, mēbel chó.”

Yesue aá móālōm Edāádahj éche Esáá

¹⁵ Yesue ambád ahób aá, “Nzé nyédáá me, né nyéēhíd échem mbéndé. ¹⁶ Mēlāā Titée, ábē-’ε nyé Nwōhngene ampée, awē ábē ne nyé á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁷ Ane Nwōhngene mó adé Edāádahj echē ébídte’ mbále áwed tñhngene Dyōb. Bad bé nkōhsé béhéleé-se bēkob mó, áyāle béēnyíne mó, béebíi-’aá mó. Bonj nyébíi mó áyāle adé ne nyé, ábē-’ε nyé áte.† ¹⁸ Nzé nkíi, méetedéé nyé menyuu. Mēřim ámbíd áwēn. ¹⁹ Mwāmpín ní pónde, nkōhsé méenyínné me ampē. Bonj nyépen nyéēnyín me. Ngáne mébēē á alongé, nyémpē nyéēbē. ²⁰ Nzé échē epun épédé, nyéēbīi bán ndé echem Sán áte, nyé-’ε nyébē me áte, melemlen ngáne me-’ε řídí nyé áte. ²¹ Kénzée awē akobé échem mbéndé, áhídē-’ε chó, mó adé mod awē adáá me. Kénzée awē adáá-’ε me, echem Sán mó-’ε ádahj mó. Mémpē mēdahj mó nlúméd-te mó yǎl.” ²² Dóo Judase (saké Judas Iskariōde) áhóbéé aá, “Bonj A-Sán, chán wélúmēdtē sé yǎl bonj weelúmté nkōhsé pen?” ²³ Yesue ankwentén aá, “Nzé mod adáá me, áhíd ábēm e’yale. Echem Sán ádahj mó, sé echem Sán-’ε séēpē áwē, sédyēē-’ε ne mó. ²⁴ Nzé mod eédáá me, eehídéé ádēm ayáge. Adén ayáge áde nyéwóge déesaá ádēm. Adíi áde Titée awē alómé me.

* **14:7** Bōob áde nyébíi me, nyéēbīi káōhne echem Sán; donje á kálag dé’só áwóó nzé nyēnkōh me abíi, né nyéēbīi káōhne echem Sán. † **14:17** Abē-’ε nyé áte; donje á kálag dé’só áwóó adé-’ε nyé áte.

25 “Nlángé nyé nímén mésyāāl áde rídíí ndé ne nyé. 26 Nwōngene, Edáádəŋ éche Esáá awě Titée álómmē á dīn ádēm, áyāgēd nyé mekan mésyāāl ábēl-le nyékamtán mekan mésyāāl níme rílánjé nyé. 27 Nsaŋ móo rílyágnédé nyé. Mmēm nsaŋ móo mbagēé nyé. Meébāgēē nyé mó ngáne nkōŋsé mbagēé. Nyéētagté nlém á abum, nyéewógé mbwóg. 28 Nyēnwóg néé ríhóbé mēé ‘Mětédé nyé boŋ mēřim ámbid áwēn.’ Nzé nyēndəŋ mē né nyéewóg menyiŋge bán nkag wée Titée áyāle Titée atómé mē. 29 Nlángé nyé nén bəəb áde ébēnlédēē, ábel nén nzé ébēnlédé, nyédúbe. 30 Syánē déebudté pōndé awóŋ ákal ámpē, áyāle nkamlēne a nkōŋsé ahúé’. Eewóó’é ngíne ké póg ámīn echēm. 31 Boŋ kénē mēchennéd mó yāl mbēl ngáne echem Sáj áhóbé aá mbēl, ábel boŋ nkōŋsé mbíi nén bán, ndáá echem Sáj. Né-’aá ákáo boŋ mbélé kéchéé éche áhóbé aá mbēl.

“Nyéhyag syánē déhide hén.

15

Yesue mâ akoó alín dé epum á bwel abé

1 “Mē-éé ndé alín dé epum é bwel, alín dé epum é bwel dēn dēn. Echem Sáj-’ε abé mbélé-nzag. 2 Ahúde’ ngen ké ehéé echē edé mē á yāl, echē eechyáá’ e’pum, ápagké-’ε ké ehéé echē echyáá’ e’pum, ábel boŋ éboŋ yāl ébude-’ε achyáa. 3 Ayáge áde ríyágté nyé ábélé nyēmaá asáj. 4 Nyélyəg nyébē ne mē, mémpē mēlyəg mbé ne nyé. Ngen chēn eéhēlēē-se echyáá e’pum áde éesaá á alín á bwel. Melemlem néé nyémpē nyéehelēē-se nyéchyáá e’pum ésebán nyédé ne mē.

5 “Mē-éé ndé alín dé epum é bwel, nyé-’ε nyébē ngen. Nzé mod adíí adé ne mē boŋ mē-’ε ndé ne mó áchyāa e’pum bwāmbwam. Nyééhēlēē-se nyébēl dyamdyam ésebē ne mē. 6 Nzé mod eésē ne mē, bēhūd mó néé ngen. Ene ngen ebelé ekintéd. Bēladéé échē ndín é ngen áte, bēbwém chó á muú-te, éhyán-’ε. 7 Nzé nyédíi nyédé ne mē, boŋ ádēm ayáge-’ε adíi adé nyé áte, kéchéé éche nyésédté, nyéēkūd. 8 Edúbé éche echem Sáj ényínnad nzé nyébudé e’pum achyáa, nê-’aá débēl nyébē ábēm bembapē. 9 Ngáne echem Sáj adáá mē, melemlem néé mémpē rídáá nyé. Né-’ə nyédíi nyébē ne mē ábel boŋ mbē rídəŋ nyé. 10 Nzé nyéhídé échēm mbéndé, né mēbē rídəŋ nyé. Melemlem nē dáo ríhídéé mbéndé échē echem Sáj, adíi adáá-’ε mē. 11 Nlānge nyé nímén mésyāāl ábel nén nyémpē nyéwóg nyaa e menyiŋge echē ríwogēé, nímēn menyiŋge mélōn-ne mbon. 12 Echem mbéndé edíi nén, nyédəŋ nhóg ne aníníí melemlem nēngáne rídáá nyé. 13 Nzé mod awédé á nló mí baáb, né alúmté edəŋge éche étómténé achab ámīn. 14 Nzé nyébele’ mekan níme rílánjé nyé mēé nyébel né nyédíi ábēm besón. 15 Meéchāgēē nyé bembəledē ámpē, áyāle bembəledē béēbyēē’é mam níme echab sáj ábeléé. Boŋ ríchəgēé nyé mēé ábēm besón áyāle nlángé nyé mam mésyāāl níme echem Sáj álánjé mē. 16 Nyéēpwēdēé mē, boŋ mē-éé mpwēdé nyé, nlóm-mē nyé ábel mekan níme méchyáa e’pum é’ bwām. Nyaa é mekan échē ébē abé ne abé. Nzé nyébelé-’ε nē, echem Sáj ábē nyé kéchéé éche nyésédté á dīn ádēm. 17 Mmēn mam mésyāāl níme rílánjéé nyé-’ə, médíi nén mēé, nyédəŋ nhóg ne aníníí.”

Bad bé nkōŋsé békáo nyé

18 Yesue ambád ábē bembapē aláa aá, “Nzé nkōŋsé ríkóó nyé, nyébíi nén bán mēé bésébpé akəə. 19 Nzé nyēmbē nēngáne bad bé nkōŋsé, né nkōŋsé météd nyé nēngáne ábē bad. Boŋ mpwēdé nyé átínté e bad bé nkōŋsé. Nyéēsaá bad bé nkōŋsé. Né-’aá ákáo boŋ nkōŋsé ríkóó nyé. 20 Nyéwēmtēn ehób éche ménlāā’é nyé mēé ‘Mbəledē eetóméé eche sáj.’ Nzé bēmbané mē á metake-tē né bēbané nyémpē á metake-tē. Nzé bēnhíd ádēm ayáge né bēhíd-te ádēn ámpē. 21 Bēbel nyé nímén mekan mésyāāl á yāl á dīn ádēm, áyāle béēbíí’é ane awě alómé mē. 22 Nzé menkēmpē boŋ nláá bó nímēn mam, né nímab mbéb méenyínnedēé. Boŋ bəəb, béewóó’é nzəm ké póg áyāle nímab mbéb. 23 Kénzēé awě akóó mē, akóó káəŋne echem Sáj. 24 Nzé menkēmbēl ndín é mam átínté echáb éche mod ampēé ébēlēē mbéd, né nímab mbéb méenyínnedēé. Boŋ bəəb bényíné mekan mésyāāl

níme mbélé, ké nê bédii békóó me, békóó-’ε echem Sáj. ²⁵ Nén áde álóned e’yale ábe é’ténlédé á mbéndé echáb bán, ‘Nzom ké póg enkêmbáá eche békóóné me.’ ²⁶ Nwôngene äbîd wée Titée. Adii Edäädaj éche ébele’ bon bad bésóntén mbále. Adë mébēē ne Titée mēlōmē nyé mó, mó-’aá äläā nyé mam tângene me. ²⁷ Nyémpē nyéēhōb mam tângene me áyāle nyédé ne me se á mbooted.

16

¹ “Nlânge nyé nímén mésyāal ábel bon nyéetimné mbíd. ² Bébidéd nyé á ndáb é mekáne. A mbále pónde ehúe’ eche kénzée awē äwūū nyé áwēmtēnnē aá móbēnle Dyōb. ³ Bébēl nímén mam áyāle béebii’ é echem Sáj béebii-’aá me. ⁴ Nlânge nyé nímén mam mésyāal ábel bon nzé pónde epedé echē nímén mekan mébenladté, nyéekamtén bán menláá’ nyé.

Nsón níme Edäädaj ébenlé

“Menkēnláá’ é nyé nímén mekan á mbooted, áyāle membé ne nyé. ⁵ Bon bōob, nkag wée mod awē alomé me. Ké nê, nyé modmod nyéesēdté me bánken ‘Hée ékagké?’ ⁶ Aláa áde nlange nyé nímén mekan ábélé ndutul elógé nyé á nlém-té. ⁷ Ne mbále, nlange nyé nén meé, édé mbon nén bán níke. Ayāle nzé meékii, né Nwôngene éepaá áwēn. Bon nzé nkií, mēlōmē nyé mó. ⁸ Ade ápéé, álūmēd bad bé nkōnsé nén aá nímab nsōntēn níme bēwánlé tângene ábel dé mbéb ne ábel mekan níme mēsáá méetāngeneé. Bēēsōntēnē-’ε nyaa echē Dyōb ákáadté. ⁹ Mmab nsōntēn méetāngeneé tângene mbéb, áyāle bēedūbpé me. ¹⁰ Méetāngeneé tângene ábel dé mekan níme mēsáá, áyāle nkag wée Titée, nyéenyín-naá me ámpē. ¹¹ Méetāngeneé tângene nyaa echē Dyōb ákáadté, áyāle amaá nkamlēnē a nkōnsé akáad.

¹² “Ndií nwóó ekud é mekan áláa nyé bon nímē mekan métom nyé áte. ¹³ Bon áde Edäädaj é mbále épéé, äbēl nyēbii mbále esyāal. Eehóbēnnē echē kunze chēn. Dyam áde bēläā’ é mó dōó áhōbpē, äläā-’ε nyé mam níme mébenléd pónde echē ehúe’ á’sō. ¹⁴ Achāgēd échēm edúbé ámin áyāle kéchéé éche áwógé áwēm chōó mó-’ε äläā’ é nyé. ¹⁵ Kéchéé éche echem Sáj áwóó édii échēm. Nê dōó ákáá bon níhōbē meé Edäädaj étēd kéchéé éche níhōbē, éláá nyé.”

Ndutul étim menyinge

¹⁶ Hée Yesue ábádeé aá, “Mwāmpin ní pónde nyéenyinné me ámpē, mwāmpin ní pónde-’ε ámbid enē nyéenyin me.” ¹⁷ Dōó donge dé bembapēe bésēdté nhóg ne aníní bánken, “Cheé áwémténé ahób, áláa syānē aá, ‘Mwāmpin ní pónde nyéenyinné me ámpē, mwāmpin ní pónde-’ε ámbid e nê nyéenyin me?’ Ahób-pe ámpē aá, ‘Ayāle nkag wée Titée.’ ” ¹⁸ Bēmbē bésēdté bánken, “Cheé áwémténé ahób, ahób aá, ‘Mwāmpin ní pónde?’ Séesōntēnē dyam áde áhōbēé.”

¹⁹ Yesue ammād abii aá, béhede mó dyam asēded. Né-óó, anláá bó aá, “Dyam áde níhōbē meé, ‘Mwāmpin ní pónde nyéenyinné me ámpē, mwāmpin ní pónde-’ε ámbid e nê, nyéenyin me,’ dōó nyésēdté nhóg ne aníní-ye? ²⁰ Ne mbále, nlange nyé meé, nyéēchií, nyélēb-pe, bon nkōnsé méwōg menyinge. Nyéēsudén, bon nímē nsudēn métim menyinge. ²¹ Mmwaád awē ahede achyáá abelé ásudēn áyāle eche pónde e metake epedé. Bon nzé amaá achyáá abelé áwóg menyinge, áyāle moonyon achyáádté á nkōnsé. ²² Nê dōó édii ne nyé. Nyésüdnē bōob, bon mēnyin nyémpē. Ene pónde nímēn nlém mēlōn ne menyinge, modmod éhēnlé-’aá nyé nímē menyinge akobēn. ²³ Ade échē epun épéé, nyéesēdté me dyamdyam. Ne mbále, nlange nyé nén meé Titée äbē nyé kéchéé échē nyésēdté á dīn ádēm.* ²⁴ Káāne bōob nyéēhēdnē mó chōmchōm á dīn ádēm. Nyéhēden mó, nyéékūđ ábel nén nímēn menyinge mēlōg mbon.”

* **16:23** Titée äbē nyé kéchéé échē nyésēdté á dīn ádēm: donge á kálag áwóó Nzé nyésēdté Titée kéchéé, äbē nyé chó á dīn ádēm.

Yesue atómé nkõjsé áte

²⁵ Yesue ambád ábē bembapεε aláa aá, “Mběnlédé ngan aláa nyé ekud é mekan. Póndé ehúe’ echě méebenlédte ngan. Mělāā-’ε nyé mekan tãngene Titée, nyaa echě nyésõjtēnnē.
²⁶ Echě epun, nyéēhedén mó kéchéé á dīn ádēm. Méetãgēn-naá mó aláa meé áwõngēn nyé,
²⁷ áyāle Titée mwēn adáá nyé. Adáá nyé áyāle nyēdāá me, nyēdúbpe-’ε bán mbídé áwē.
²⁸ Membíd wée Titée, nīpē á nkõjsé-te, bõõb-pe ntēdte nkõjsé, ntime ámbíd wée Titée.”
²⁹ Héε ábē bembapεε béhóbéé bán, “Ehóbe bõõb ngáne sésõjtēnnē, weēbenlédte ngan.
³⁰ Sēbíí bõõb bán ebíí mekan mésyāāl, éehēdnád-taá bán modmod áseded wε dyamdyam. Nén ábélé sēdúbpe bán ebídé wée Dyõb.” ³¹ Dõõ Yesue ákwentanné bó aá, “Nyēdúbpe bõõb-ε? ³² Nyénõne! Póndé ehúe’, emaa-’ε ape, áde nyépãjtēdte áte. Mod téé atóm mehélé wée ábídé, nyétēdē mmēmpen. Bon ké nē, meesaá mmēmpen, Titée adé ne me.
³³ Nlãnge nyé nímén mekan ábel nēn nyébē nsañ abé ádē nyédíí ne me. Nyéékũd metake á nkõjsé-te bon nyéwēd nlém á abum. Ntómé nkõjsé áte.”

17*Yesue akánnédé eche yāl*

¹ Ade Yesue amáá nímén mekan mésyāāl ahób, dõõ ánóné amīn bon áhõbē aá, “A-Tē, póndé emaa ape. Lúmed bad ehúmé echě awõñ Mwān, ábel nēn awõñ Mwān mómpē álúmed ehúmé échõñ. ² Ebágé mó kunze ákamlēn moosyāāl, ábel nēn ábe bad bésyāāl ábe ebágé mó alongé áde déemaá’. ³ Alongé áde déemaá’ ádíí nēn bēbíí wε, mmõñ awē edé Dyõb á mbále, ne ábíí Yesu Krístā, awē élómé. ⁴ Mbídté échõñ ehúmé áwed á nkõjsé amad áde nímádé nsõñ nímé ebágé me. ⁵ Bõõb-põõ a-Sãñ, bídéd échēm ehúmé áwed, wée mmõñ édíí. Melemlem mé edúbé nímé ménwõñgē ne wε, nkõjsé rídé ahób bán níbootad.

Yesue akánnédé ábē bembapεε

⁶ “Mbélé bad bé nkõjsé ábe ebágé me bēbíí wε. Bébédéε ábõñ, wembě me bó, bēbélé-’ε ngáne ehóbé wée bēbel. ⁷ Bēbíí bõõb bán kéchéé éche ebágé me, ebídé áwõñ. ⁸ Nlãngé bó mam mésyāāl nímé élanjé me wée rílāá bó, bédúbpe-’ε nímé mam. Bēbíí ne mbále bán áwõñ dõõ mbídé, bédúbpe-’ε bán wε-εé elómé me. ⁹ Nkãnnad bó. Meekãnnádté bad bé nkõjsé. Bon nkãnnad bad ábe ebágé me, áyāle bédíí ábõñ. ¹⁰ Bad bésyāāl ábe bédé ábēm bédíí ábõñ, ábõñ-’ε bésyāāl bédíí ábēm, bēbídté-’ε échēm ehúmé áwed. ¹¹ Bõõb-põõ, mwãmpīn ní póndé méebáá á nkõjsé-te ámpē. Bon bédíí bédé á nkõjsé-te. Nhyag áwõñ. Titée awē Asáá, káá bó á ngīne e dīn ádõñ, dīn áde ebágé mé. Ngīne echě ebágé me ábel nēn bēbē mod nhóg, melemlem ngáne sóo-’ε ámpē dédíí mod nhóg. ¹² Ade mbédé ne bó, menkãá bó á ngīne e dīn ádõñ, dīn áde wēmbéé me.* Nkãngé bó, bó mod ké nhóg-ke eebõó’ étõmé mod awē émmádté abé bán ábõõ ábel bon ébenled ngáne étēnlédé á kálag e Dyõb. ¹³ Bõõb-põõ, nhyag áwõñ. Nhóbe-’ε nímén mekan ngáne ndíí rídé á nkõjsé ábel bon nímāb menyĩnge mélõn mbon, melemlem ngáne nímēm-me mélóné mbon. ¹⁴ Nlãngé bó mam mésyāāl nímé élanjé me wée rílāá bó. Bõõb-põõ bad bé nkõjsé békóó bó áyāle béesaá bad bé nkõjsé ámpē, melemlem ngáne me ámpē méesaá mod a nkõjsé. ¹⁵ Meehóbéé meé éhũd bó á nkõjsé-te, bon nhóbe’ meé ékãá’ bó ábel bon Mod e Ebébtéd eebēl’ bó mbéb. ¹⁶ Béesaá bad bé nkõjsé melemlem nēngáne méesaá mod a nkõjsé. ¹⁷ Benléd echõñ mbále ábel bon bēhel wε abele. Echõñ eyale édé mbále. ¹⁸ Nlómé bó á nkõjsé-te melemlem nēngáne wēmpē wēnlõmmē me á nkõjsé-te. ¹⁹ A etútú écháb membě echem yāl ábele wε ábel bon bómpē bébe échab yāl ábel bon békon wε abele.

Yesue akánnédé bad ábē bēdúbé mó bésyāāl

²⁰ “Meekãnnádté ábēm bembapεε bēnpēn bon nkãnnad káõñne bad ábe bédúbpe me áyāle mam nímé bēwógé áwāb. ²¹ Nkãñne’ meé bó moosyāāl bēbē mod nhóg. A-Tē, bó

* **17:12** Menkãá bó á ngīne e dīn áde wēmbéé me: donje a kálag awóó á ngīne e dīn ádon ménkãá bad ábē ebágé me.

moosyáál bébê mod nhóg ne sóo, melemlem nêngáne édífí ne me, me-'ε mbé ne we. Bébé mod nhóg ábel nén nkõhsé rídúbe bán we-εé elómé me. ²² Ehúmé éche ébágé me, me-'ε mbagé bó. Mbagé bó ábel bonj bébê mod nhóg melemlem nêngáne sóo dédíí mod nhóg. ²³ Ndé mod nhóg ne bó, we-'ε edé mod nhóg ne me. Nén débël békõh mod nhóg abé. Békonj mod nhóg abé ábel bonj nkõhsé mbíi bán we-εé elómé me, bébíi-'ε bán edáá bó melemlem nêngáne édáá me. ²⁴ A-Tê, ebagé me bó, bébê wée rídíí, ábel bonj bényín echêm ehúmé. Wembě me ehúmé áyāle wendāh me se á mbooted mé nkõhsé. ²⁵ A-Tê, we-εé ebēle mam nímé mésáá. Nkõhsé méebíi'ε we, bonj mbíí we, ábén-ne ámpē bébíí bán we-εé elómé me. ²⁶ Mbélé bébíí we, mēbēl-le ámpē ábel nén edāhge échē édáá me ébē bó áte, me-'ε ámpē mbē ne bó.”

18

Békóbé Yesue

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Luk 22.47-53)

¹ Ade Yesue amáá akáne, bóɔbe ábē bembapεε bēnhidé, béchābē mwā edíb a Kidron amín. Nzag embé áhed, bénsōl áwēd-te. ² Judase, ntúré awě Yesue ambíí ádé abwóg á hōm, áyāle Yesue ne ábē bembapεε bēmmētén aladen áhed. ³ Né-ɔó, Judase antómén echonj é sánze ne bembāledε bé Ndáb-e-Dyōb ábe beprise bēmbáá ne Befarisia bēnlōmmē, békē wée Yesue ábédé. Abē bad bēnchōd e'kag, bēwálé e'trúkāj ne bwēm é' nzum. ⁴ Yesue ammād mam mésyāāl míme mēbenléd ne mó abíi, ké nê, ambídéd yāl áwed, ásēdēd bó aáken, “Nzé nyéhedeé?” ⁵ Bēnkwentén mó bán, “sēhede Yesue, mod a dyad á Nazaret.” Yesue ankwentén bó aá, “Me-εé ndé mó.” Judase ntúré awě Yesue ambé áhed ne ábē bad. ⁶ Ade Yesue áhóbé aá, “Me-εé ndé mó,” bēntimén mbíd, bēkwē ásē. ⁷ Hē dōo Yesue ásēdtéé bó ámpē aáken, “Nzé nyéhedeé?” Bēnkwentén bán, “Yesue a dyad á Nazaret.” ⁸ Héε Yesue ákwentanné bó aá, “Nlánggé nyé mēé, me-εé ndé mó. Né-ɔó, nzé nyéhede me, nyétēdē ábén bad ábe bédé ne me, békag.” ⁹ Nén dēmbenléd álóned e'yale ábe ánhōbpē aá, “A-Sāj, átíntē e bad ábe wēmbēé me, meebódeé ké nhóg.” ¹⁰ Simōn Petro anwálé nkwáté. Héε ádólé míme nkwáté bonj átōmtē', ásēlē etúu é ekáá é mbáá é mbāledε awě prise ambáámbáa. Ane mbāledε abédé dīn bán, Malkuse. ¹¹ Yesue anláá Petro aá, “Timéd nkwáté á abám. Nédē, meetēhgeneé metuné míme echem Sāj átíínédé me akud-ε?”

Békééné Yesue wée Anase

¹² Héε échē echonj é sánze ne awáb mod ambáá nchoo ne bembāledε bé bad bé Israel békóbé Yesue béhanj mó. ¹³ Bénsēbē mó akεen wée Anase. Anase abédéε sāj-kálé awě Kaifase awě abédé prise ambáámbáa míme mwě. ¹⁴ Kaifase ne, mó ambě bad bēmbáá bé Israel elébé aá ébóó bán mod nhóg áwē á nló mí bad bésyāal.

Petro abáá Yesue á yāl

(Mat 26.69-70; Mak 14.66-68; Luk 22.55-57)

¹⁵ Simōn Petro ne mbapεε ampée bhídé'áá Yesue. Prise ambáámbáa ambíí ane mbapεε, né-ɔó ane mbapεε ansól eyáde éche prise ambáámbáa wée bénsōlēnnē Yesue. ¹⁶ Petro pen anlyǎg á mmwe mé e'ké. Dóo ane mbapεε awě prise ambáámbáa ámbíi'ε átímé ámbíd á mmwe, ákālēn ngōndéré echē enōné'áá mmwe bonj ásōltē Petro á eyáde-tē. ¹⁷ Ene ngōndéré ansēdéd Petro aáken “Kíné wēmpē weesaá mbapεε nhóg awě ane mod-ε?” Petro ankwentén mó aá, “Aáy, meesaá.” ¹⁸ Bōɔb-pōó, ahéb démbē. Né-ɔó, bembāledε ábe prise ambáámbáa ne bembāledε bé Ndáb-e-Dyōb bēnkonéd muú bétyéém áhed bēwāle'. Petro mómpē ambé áhed, atyéém áwālē muú.

Prise ambáámbáa akáadte Yesue

(Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Luk 22.66-71)

¹⁹ Prise ambáámbáa esēdté'áá Yesue tēhgene ábē bembapεε ne ádé ayáge. ²⁰ Yesue ankwentén mó aá, “Mam mésyāāl míme rílánge'áá bad nhóbé'áá mó á nhéné. Ayáged

ádêm ásyā́l-’ε, ábédé á Ndáb é mekáne ne á Ndáb-e-Dyöb wée bad bé Israel bésyā́l béladnéé. Meéhóbéé-’ε dyamdyam á kun-té. ²¹ Cheé-ō ésedtéé me ámpē. Sedéd bad ábe bēnwōg mam níme rílánjé bō. Bébíí mam níme ríhóbé.” ²² Ade Yesue áhóbé nê, mbaledé nhóg ambōm mó abén ahób aá, “Chán éhele éhōbē’ nê wée prise ambáámbáa?” ²³ Yesue antimtén mó aá, “Nzé nhóbé dyam áde déetāngene, ehób dō moosyā́l áwōg. Bon nzé édé bán nhóbé dyam áde átāngéné, cheé ékǎá bon ébōmé me?” ²⁴ Dōo Anase áhóbé aá, békeen Yesue wée Kaifase, prise ambáámbáa. Yesue ambé abé á mehan.

Petro abáá Yesue á yāl ámpē

(Mat 26.71-75; Mak 14.69-72; Luk 22.58-62)

²⁵ Bōob-pōó, Simōn Petro ambé atyéém áhed áwālē muú. Héε bad ábe bém̄bē áhed bésedtéé mó bán, “Kíné wēmpē weésaa mbapεε nhóg awē ane mod-ε?” Petro antánj aá, “Aáy, meésaa.” ²⁶ Mbaledé awē prise ambáámbáa nhóg, mwānyan móo Petro ánsēnlē etúu, anchágéd ehób ám̄n, aláá Petro aá, “Kíné meenyínéé nyúmō á nzag-tē-yε?” ²⁷ Petro antánj ámpē. Abwōg-ábwōg, nchóm a kúb antónj.

Payledé akáádté Yesue

(Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Luk 23.1-5)

²⁸ Bad bé Israel bēnhidnéd Yesue á ndáb wée Kaifase békéēn mó á eyáde e nkamlεε ambáá. Nén ábédé epōg é mbwεmbwε. Bēn bēnkēnsónlé á ndáb-te ábánj nēn béenyinnád mbinde á’sō é’ Dyöb * ábel bédyē Ngande e Nnyíme-ám̄n. ²⁹ Né-ōó, Payledé nkamlεε ambáá a bad bé Roma, ambíd e ebwōg áke atán bō, ásedté bō aáken, “Awusé áhéé nyéhóbé bán anén mod abelé?” ³⁰ Bēnkwentén mó bán, “Nzé anén mod enkēmbé ebébtéd é mod, né séēbageé mó áwōn mekáá.” ³¹ Payledé anláá bō aá, “Nyé bēn nyétéd mó, nyébenled mbéndé echēn nyékáad mó.” Héε bad bé Israel bēlāngéé mó bán, “Séewóó’ é kunze áwúu mod.” ³² Nén dēmbenléd álóned e’yale ábe Yesue ánhōbpē álúmed nyaa e kwééd eche áwēē. ³³ Payledé ansól á ndáb-te ámpē, áchāg Yesue, ásedéd mó aá, “Wε-εé edé k̄n e bad bé Israel-le?” ³⁴ Yesue ankwentén aá, “Mmōn-εé ehóbe nê ngé bad bēmpēe bōó bēlāngē wε mam á yāl echēm?” ³⁵ Payledé ankwentén aá, “Ndé mod a Israel-le? Abōn bad ne beprise bēmbáá bōó bēbágé wε áwēm mekáá. Cheé ébélé?” ³⁶ Yesue ankwentén aá, “Mmēm nkamlεn méesaá á nkōjsé wēn. Nzé nímēm nkamlεn mém̄bē á nkōjsé wēn, né ábēm bembaledé bēwān, ábel nēn bad béebagé me á mekáá mé bad bé Israel. Bon nímēm nkamlεn méesaá mé nkōjsé.” ³⁷ Dōo Payledé ásedtéé mó aá, “Nédē edé k̄n-ε?” Yesue ankwentén aá, “Wε-εé ehóbé wéé ndé k̄n. Nzōm echē ekǎá bon béchyáá me, m̄pē á nkōjsé wēn, edíi ábíd mbōnj e mbále. Mod ké ahéé awē adé mod a mbále awóglan me.” ³⁸ Payledé ansedéd mó aá, “Cheé édé mbále?”

Bán Yesue átāngéné awé

(Mat 27.15-31; Mak 15.6-20; Luk 23.13-25)

Ade Payledé amáá mó aseded nēn, ambíd á ebwōg ámpē áke atán bad bé Israel, anláá bō aá, “Meekóbneé anén mod awusé ké ahóg áde méhōbpē meé bēwúu mó. ³⁹ Bon nyēwóó elem nēn bán, ntāngéné nyé mod a mbwōg nhóg abídted á pōndé e Ngande e Nnyíme-ám̄n. Nyédǎá bán mbídted nyé k̄n e bad bé Israel-le?” ⁴⁰ Bēnkwentén mó ne e’saad bán, “Aáy! Séēhēdēē mó. Bídtéd sé Barabase.” (Barabase abédé-’ε nchíb ambáá.)

19

¹ Dōo Payledé áhóbé aá béke bēbōm Yesue. ² Sánze éntéd ngen é mechǎ bēlónj ekóté éche émbē néε ekóté é k̄n, bēhē mó chō á nló, bēhé-’ε mó mengombe níme méyage’ á yāl, nímē méwágné mengombe mé k̄n. ³ Bésídté’áá mó benben, bēhōbē bán, “A k̄n e bad bé

* **18:28** Bad bé Israel bēndūbē nēn bán nzé mod asólé á ndáb e mod awē eésé mod a Israel, né awógté yāl mbinde. Ne bō, enén ndín e mod ebágáá mbinde á’sō é’ Dyöb epun saámbé. Enén pōndé esyā́l éhele’aa-se adyé Ngande e Nnyíme-ám̄n.

Israel, edúbé ebê ne we.” Bébómé’áá mó kááηne mebén. ⁴ Payledε ambíd á ebwóg ámpē, aláá ábê bad aá, “Nyénone’, mbídtaad nyé mó á ebwóg, ábel nén nyébíi bán, meekóbnéé mó awusé ké ahóg.” ⁵ Né-óó, Yesue ambíd á ebwóg ne ekóté e mechă á nló, megombe nímé méyage’ mó-’ε mébé mó á yál. Héε Payledε álângeé bó aá, “Nyénone’ awedé mod-e nén!” ⁶ Ade beprise bémbáá ne bembøledε bé Ndáb-e-Dyöb bényiné mó, bēmbootéd abón bán, “Bomé mó á awög! Bomé mó á awög!” Payledε anláá bó aá, “Nyé bèn nyétéd mó, nyébome mó á awög, áyāle meekóbnéé mó awusé ké ahóg.” ⁷ Abê bad bēntimtén Payledε bán, “Sēwóó mbéndé echē ehóbe nén bán atāηgéné awé áyāle ahóbé aá módii Mwān a Dyöb.”

⁸ Ade Payledε áwógé nén, mbwóg mēnnabé mó akób. ⁹ Antīm ámbíd á eyáde-tē ámpē, ásēdēd Yesue aá, “Héé ébídé?” Bon Yesue enkēnkādénne mó. ¹⁰ Né-óó, Payledε anláá mó aá, “Weéhēdēε me akwenten-ε? Weebíi’ é nén wεé nwóó kunze áhób méé béchene we, nwón-’ε kunze áhób méé bébome we á awög-ε?” ¹¹ Yesue ankwentén mó aá, “Weewóó’ é kunze ké póg ámīn echēm ésebán Dyöb ábágé we ene kunze. Né-óó, mod awé abagé me áwōη mekáá abelé mbéb nímé rítómténé achab ámīn.” ¹² Ade Payledε áwógé nē anhēd nzii áte de Yesue, bon ábê bad bēnhē e’saad bán, “Nzé etēdté anén mod né weesaá nsón awē Kaisεε. Kénzée awē ahóbé aá, módē kēη né atāηgan Kaisεε.”

¹³ Ade Payledε áwógé nén, ambídén Yesue á ebwóg, ádyēē atii dé nkamlen. Adē hōm wēε ándyē’ é béchágé’ áá dó bán, Eyáde éche bēnábndé Meláá. A ehób é Hibru béchage bán, Gabata. ¹⁴ Bōōb-pōó, nén ábédé á epun é mboηsén é Ngande e Nnyíme-ámīn, dyam kəd. Payledε anláá ábê bad bé Israel aá, “Echen kēη chō nén!” ¹⁵ Abê bad bēnhē e’saad bán, “Wúú mó! Wúú mó! Bomé mó á awög!” Héε Payledε ásedtēé bó aá, “Mbome echen kēη á awög-ε?” Beprise bémbáá bēnkwentén mó bán, “Sēwóó’ é kēη empée étōmēé Kaisεε.” ¹⁶ Dóo Payledε ábágé Yesue áwab mekáá ábome mó á awög.

Bébómmé Yesue á awög

(Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Luk 23.26-43)

Né-óó, bēnhidnéd Yesue. ¹⁷ Yesue mwēn ampém áde awög bootya á dyad-tē ákēēn dó hōm áde béchagēé bán, “Hōm dé Ebóngél é Nló,” áde béchagēé á ehób é Hibru bán Golgota. ¹⁸ Ahed-taá bēmboméé mó á awög. Bēmbomé bad bébe bēmpēe á awög áhed, nhóg ped póg, aníníi-’ε ped eníníi, Yesue abé áfintē.

¹⁹ Payledε antēl á abámbé aá, “Yesue, mod a dyad á Nazaret, kēη e bad bé Israel,” abádé á awög á nló-mīn wēε Yesue. ²⁰ Wēε bēmboméé Yesue á awög démbē benben ne Jerusalem. Né-óó, bad híin bēnlāη chōm éche bēntenlé. Chōm éche ántenlé, antel chó á ehób é Hibru, átēl é ehób é Latin, ne é ehób é Grikia. ²¹ Beprise bémbáá bēnlāā Payledε bán, “Wεétēlē wεé ‘Kēη e bad bé Israel,’ tēl wεé, ‘Anén mod ahóbé aá, me-εé ndé kēη e bad bé Israel.’ ” ²² Payledε anláá bó aá, “Chōm éche rítélé mmaá atel.”

²³ Ade sánze é máá Yesue abome á awög, bēntēd éche mbóté, békabtéd chó áte monge méniin, bó mod té atéd akab ahóg. Bēntēd kááηne mbóté eche béhágkē áte. Ene mbóté bēnkēmbaá’ é chó hōmhōm. Embé bootya ámīn ápe ásē enkēnwōηgé mbom. ²⁴ Héε bēlângeé nhóg ne aníníi bán, “Syánē deésālē chó. Désid mbambú ányín mod awē áted chó.” Nén dēmbenléd álóned e’yale ábe é’ténlédé á Kálag e Dyöb nén bán, “Bēn ne bēn bēnkāb échēm mbóté. Bēnsíd-tē mbambú ákab nímēm nsob.”

Né-óó, nē dōó échē sánze ēmbenlé. ²⁵ Yesue nyaá, nyaá mwānyan, Maria awē abédé Klopase mwaád ne Maria Magdalene bentyēēm benben ne á awög áde Yesue. ²⁶ Ade Yesue ányiné nyaá ne mbapeε awē ádáá bētyéémé áhed, anláá nyaá aá, “A-nyan, mwān we ne.” ²⁷ Héε álângeé ane mbapeε mómpē aá, “Nyóó ne.” Bootya ene pónde ane mbapeε antéd Yesue nyaá, áfīmēn mó áwē ndáb.

Yesue awédé

(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Luk 23.44-49)

²⁸ Ambíd e nê, Yesue annyín aá mekan mésyāāl mémáá. Alóned-te ngáne éténlédé á Kálag e Dyōb anhób aá“Píd ekóbé me.” ²⁹ Kúmbe embé áhed, ebéntéd é m̄m enlōg áwēd-te. Né-ōó bēntōdé kuchá á ebéntéd é m̄m-tê wê, bēsōm á ntōŋ rí ngen e hīsōb, bēhē mó á nsəl. ³⁰ Ade Yesue ámwédé ebéntéd é m̄m chē, anhób aá, “Emáá.” Hēe ámógé nló, awé-’ε.

Bésóó Yesue akon á aheb

³¹ Bōōb-pōó, échē epun ébédé Mbwe mé mboŋsén mé mbwe-mé-nkóme-áte. Bad bé Israel-le béehede’aá bán ndim r̄bé r̄bê á awōg á mbwe-mé-nkóme-áte, tanje ngáne échē epun é nkóme áte étōmtēnnē edúbé abé. Né-ōó bēntān Payledε bán, ábe bó kunze ábóg bad ábe bēbómme á awōg mekuu ne áhúd bó á awōg. ³² Né-ōó, échē sánze énkē ébóg mekuu r̄me bad ábe bēmbóméé bōōbe Yesue á awōg. Bēsēbē r̄me nhóg abóg, bēbóg-ke r̄me aníníí. ³³ Bōŋ áde bépédé wēe Yesue bēntān nēe ámáá awé. Né-ōó, bēnkētōgēnnē mó mekuu abóg. ³⁴ Ké nê, sánze póg enson mó akon á aheb. Abwōg-ábwōg mekií ne mendíb bémíd. ³⁵ Mod awē annyín nēe r̄mēn mekan mébēnlédé, abídé mbōŋ, eche mbōŋ edé-’ε mbále. Abíí nén aá, mókale’ mbále, ahóbe-’ε r̄mēn mam ábel nén nyémpē nyédúbe. ³⁶ Mmēn mam mébēnlédé álóned e’yale ábe é’ténlédé á Kálag e Dyōb nén bán, “Bēebógké ehid échē ké ehóg.” ³⁷ Eténlédé á kálag e Dyōb ámpē nén bán, “Bénōn ane awē bésóó akon.”

Béltmmé Yesue

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Luk 23.50-56)

³⁸ Ambíd enê, Josebe awē ambíd á dyad á Arimatia, anláá Payledε aá, ábe mó kunze áted ndim r̄me Yesue. Josebe abédéε mbapεε awē Yesue, bōŋ énkēmbídédte yāl áwed áyāle abáá’áá bad bé Israel. Payledε ambē mó kunze áted ndim r̄me Yesue. Né-ōó, ankē Yesue ndim atéd. ³⁹ Nikodemuse awē ansébé Yesue ake dé anyín nkuu, bó Joseb bēnkē. Bédēkē anwálé mekúle r̄me bēnabnadté ndim r̄mē bēbēnlé Mía ne Alōs.* Adē dyōg ábédé dyam móom mé kilo meláán ne kilo étáan. ⁴⁰ Béntēd ndim r̄me Yesue, békāān mó mbóm ne r̄me mekúle. Nén dōó elem é bad bé Israel ábōŋsen ndim émbēē. ⁴¹ Bōōb-pōó, nzag embé wēe bēnwū’ε Yesue. Son e ekóólé ebédé á nzag-tê wê, echē bēnkēmpaā ndim ké nhóg abane áte. ⁴² Né-ōó, ngáne échē epun ebédé mbwe mé mboŋsén mé mbwe-mé-nkóme áte, ene son-’ε ebé benben, bēmbané Yesue ndim áwēd-te.

20

Yesue apuúdé

(Mat 28.1-8; Mak 16.1-8; Luk 24.1-12)

¹ A Sōndé, epōg é mbwεmbwε, áde ehíntén émbēē ébé, Maria Magdalene ankē á son wēe bēnlīmēē Yesue. Ade ápédé áhed, antán nēe bēhúdé aláá áde bēnkōlēnnē nsəl rí son. ² Hēe átómé mehélé, bōŋ áke atán Simōn Petro ne mbapεε ampée awē búmō bēbédé. Ane mbapεε abédéε mbapεε awē Yesue ándōŋgé. Dōó Maria álāŋgēé bó aá, “Bēhúdé Sāŋgwéé ndim á son-tê, séebíi-’áa wēe bēbánné mó.” ³ Dōó Petro bó ane mbapεε bēhídté bōŋ békāg á son. ⁴ Bó moosyāál bényágté’áá, bōŋ mbapεε aníníí anyágté’áá tómaa Petro. Né-ōó, ansébé ape á son. ⁵ Anwúlén ásē ásad díd á son-tê, anyín mbóm éche bēnkaánné Yesue, bōŋ enkēnsónlé á son-tê. ⁶ Simōne ahúé’áá mó ámbíd, apedé-’áá pēn asól-le á son-tê. Antán mbóm éche bēnkaánné Yesue áhed. ⁷ Antán-ne abad áde bēnkaánné Yesue nló. Adē abad déēbédéé hōm ahóg ne mbóm, dēndān áte ped póg. ⁸ Hēe aníníí mbapεε awē ansébé ape á son mómpē ásólé áwēd-te. Annyín ábē bwēm, adúbé-’ε. ⁹ Ké nê, bēnkēnsōŋtēnnē chōm éche éténlédé á Kálag e Dyōb nén bán Yesue atāŋgéné apuu. ¹⁰ Ambíd é nê, ábē bēmbapεε bēntīm ámbíd á ndáb.

* **19:39** Alōs: Abédéε mekúle r̄me bēbēnládtáá ánabned ndim.

Yesue alúmté Maria Magdalene yäl
(Mat 28.9-10; Mak 16.9-11)

¹¹ Bɔɔb-pɔɔ Maria anlyəg á nsəl ní soŋ, áchyeé'. Ade áchyeé'ê nê dɔɔ áwúnlé ásē, bon ásadé díd á soŋ-tê. ¹² Asad áde ásádé díd, annyín ángel ébe. Echê ángel énhē e'púpe é' mbóté, édyēē wēe bēnnaádté ndim míme Yesue. Nhóg andyēé á pɛd e nló, aníní-'ε á pɛd e mekuu. ¹³ Echê ángel ênsɛdéd Maria bán, "A-mmwaád, cheé échye'é?" Anláá bó aá, "Nchye' áyāle bétédé ndim míme awem Sánḡwéé, meebíi-'áa wēe bébánné mó." ¹⁴ Ade ámáá ahób nê, ankunnéd, anyín nēe mod átyéémé áhed. Ane mod abédéé Yesue bon enkembíi'ε aá Yesue mó adé. ¹⁵ Yesue asɛdéd mó aá, "A-mmwaád, cheé échye'é? Nzéé éhedéé?" Maria anwém-tén aá mod awē abele nsón á nzag-tê wê mó adé. Né-ɔɔ, anláá mó aá, "A-sán, nzé wε-εé etédé mó ndim, eláá me wēe ébánné, ábel bon ríke rítéd mó." ¹⁶ Héé Yesue áchəgəé mó aá, "A-Maria!" Dɔɔ Maria ákúnné yäl áwē bon áhóbé á ehób é Hibru aá, "Rabóni!" (awē adé nén bán, "Meléede"). ¹⁷ Yesue anláá mó aá, "Weésitán me, áyāle meétíméé ámbíd wēe Titéé. Bon kág wēe ábēm bembapεε, ábēm baányan, éláa bó wēé, ntime' ámbíd wēe echem Sán, awē adé káəŋne echen Sán. Mó adé Dyöb ádēm, abé-'ε ádēn." ¹⁸ Né-ɔɔ, Maria Magdalene ankē, aláá bembapεε aá, mónyīnē Sánḡwéé. Anláá-'ε bó mam mésyāəl míme álánḡé mó.

Yesue alúmté abē bembapεε yäl
(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Luk 24.36-49)

¹⁹ Echê epun é Sōndé chēn, ngukél, bembapεε ábe Yesue bēnladén áte á ndáb-te bépēne ekob áyāle bēbáá'áá bad bé Israel. Yesue ampē, atyéém átínté echáb, aláá bó aá, "Nsan mbê ne nyé." ²⁰ Ade ámáá ahób nê, anlúméd bó míme mekáá, alúméd-te bó aheb. Bembapεε bēbédé menyinge bwámbwam ányín Sánḡwéé. ²¹ Dɔɔ Yesue álánḡéé bó ámpē aá, "Nsan mbê ne nyé. Ngáne Titéé álómé me, melelem nê dɔɔ mémpē rílómeé nyé." ²² Ade ámáá ahób nê, anhébé bó pemε, aláá-'ε bó aá, "Nyékob Edəódəŋ éche Esáá. ²³ Kénzéé awē nyélágséné mbéb, né míme mbéb ríkúde alagsen. Kénzéé-'ε awē nyéelágsénéé míme mbéb, né méekudéé alagsen."

Yesue alúmté Təmasε yäl

²⁴ Təmasε mbapεε nhóg átínté e bembapεε dyôm ne bébe ábe Yesue, awē béchágé'áá bán Nhéd, enkembáá ne baáb áde Yesue ápédé. ²⁵ Né-ɔɔ, áde ahúú baáb bēnlāá mó bán, "Sēnyíné Sánḡwéé." Bon anláá bó aá, "Esebán rínyíné meban míme bēmboméé mó tənε á mekáá bon rísōm-me e'mii á meban-tê áwed, mbíd-te ekáá áwē aheb, méedúbéé mbéd."

²⁶ Ámbíd e e'pun waam, bembapεε bēnladén áte á ndáb-te ámpē. Təmasε mómpē ambé áhed. Bēmpēn e'kob, bon Yesue ampē, atyéém átínté echáb. Anláá bó aá, "Nsan mbê ne nyé." ²⁷ Héé álánḡéé Təmasε aá, "Sōm e'mii á meban hén. Nəné' me mekáá, éhyene-'ε ekáá, ébid me chó á aheb. Sóg mod abé awē eedúbpe', dúbé!" ²⁸ Təmasε ankwentén mó aá, "A-Sáá awēm, a-Dyöb ádēm." ²⁹ Yesue anláá mó aá, "Saá áyāle ényíné me dɔɔ édúbpe-yε? Nnam ne bad ábe béenyíne bon kénê, bédúbe."

Nzəm echē ekáá bon bétéle' enén kálag

³⁰ Yesue ambēl ekud é menyáké émpēe éche ábē bembapεε bēmbēē ásē éche béeteleé á kálag-tê wén. ³¹ Bon mímén mésyāəl méténlédé ábel nén nyédúbe* bán, Yesue mó adé Ane-awē-Béwógté, Mwän a Dyöb. Nzé nyédúbpe-'ε mó, né nyékudé alongé áde déemaá' á dín ádē.

21

Yesue alúmté abē bembapεε yäl ámpē

* 20:31 Nyédúbe; donḡe á Kálag dé e'só awóó nyébê nyédúbe.

1 Ambid e nímén mésyāāl, anlúméd ábē bembapεε yāl ámpē á nkin mé edib é Tiberia. Nyaa echē ánlúmédte bó yāl ebédéε nén, 2 epun ehóg Simōn Petro, Tōmasε (awē béchógé'áá Nhéd), Nataniεε (awē ambid á dyad á Kana á mbwóg e Galilia), bán ábe Zεbεdiε, ne bembapεε ábe Yesuε bémpēε bébε, bēnladén hōm ahóg. 3 Héε Simōn Petro álānggέé bó aá, “Nkag súu akób.” Bēntimtén mó bán, “Sémpē séēhíd wε.” Né-óó, bēnhidé béke básól á bǎε-tē. Bon nímé nkuu rísyāāl bēnkēnkóbpé chōmchōm.

4 Ade bīn é'bóótédé akéle, Yesuε antyéém á nkin mé edib. Bon ábē bembapεε bēnkēmbíí'ε bán mó adé. 5 Dóó Yesuε ásedtεé bó aá, “A-béd, nyéekōbēε chōmchōm-ε?” Bēnkwentén mó bán, “Aáy, séēkōbēε.” 6 Anláá bó aá, “Nyébwēm mbínzé á pεd e ekáá é mbáá é bǎε, nyéēkōb.” Né-óó, bēmbwēm mbínzé ene pεd. Bēnkēnhenlé ene mbínzé adol áyāle súu émbē áwēd-te bwāmbwam. 7 Dóó mbapεε awē Yesuε ándānggέé áhóbéé aá, “Sāngwéé mó adé!” Awóg áde Simōn Petro áwógé bán, Sāngwéé mó adé, anhé megombe á yāl (áyāle anhūd bwēm á yāl). Dóó áhébé á edib-te. 8 Bon ábíníí bembapεε bēmpē á nkin á bǎε-tē, bédolé mbínzé. Ene mbínzé enlón ne súu. Wéε bēmbidēnnē bǎε ápe á nkin dénkēnchabpé, ábédé dyam mbwókεl e méta póg. 9 Ade bépédé á nkin bēntān muú mé mekáñled. Súu ébédé áwed ámīn ne ewεle. 10 Yesuε anláá bó aá, “Nyéhyεene' donge á súu áde nyékóbé bōob.” 11 Né-óó, Simōn Petro ansól á bǎε-tē, ádol ene mbínzé á nkin. Súu émbáá énlón ene mbínzé áte. Ebédé mbwókεl móom métaan ne éláán. Kénéε éché súu émbuú'ε áte, ene mbínzé enkēnsaléé. 12 Yesuε anláá bó aá, “Nyéhyε nyédyé ndyééd.” Abē bembapεε bó modmod enkēnchu'ε mó aseded aáken, “Nzé-módé edíí?” Bémbíí bán, Sāngwéé mó adé. 13 Dóó Yesuε átédé ewεle bon ábagé bó. Ambēl melemem ne súu. 14 Nén ábédé ngen echē élonnténe éláán, echē Yesuε álúmté ábē bembapεε yāl á pónDé echē ámáá apuu.

Yesuε asēdté Petro ké adáá mó

15 Ade bémáá ndyééd adyé, Yesuε asedéd Simōn Petro aá, “A-Simōn, mwān a Jōn, edáá me tómaa ábén bembapεε-yε?” Simōne ankwentén aá, “Éε, a-Sán, ebíí wεé ndáá wε.” Yesuε anláá mó aá, “Tógén ábēm bán bé ndyōñ mí mbód.” 16 Yesuε ansedéd mó ngen éche élonnténe ébε aá, “A-Simōn, mwān a Jōn, edáá me-yε?” Petro antimtén mó aá, “Éε, a-Sán, ebíí wē ndáá wε.” Yesuε anláá mó aá, “Tógén nímēm ndyōñ mí mbód.” 17 Yesuε asedéd mó ngen échē élonnténe éláán aá, “A-Simōn, Mwān é Jōn edáá me-yε?” Yāl enhóó Petro áte áde Yesuε ásēdté mó ngen échē élonnténe éláán aáken, “Edáá me-yε?” Né-óó, anláá Yesuε aá, “A-Sán, ebíí mam mésyāāl. Ebíí wεé ndáá wε.” Yesuε anláá mó aá “Tógén nímēm ndyōñ mí mbód. 18 Ne mbále, nlāngε wε nén mεé, áde ébédé etum, mmōn epúdéd'áá abad, ékág-ke kéhéé wéε édáá. Bon áde wéchunné wésád mekáá, mod ampée awáád wε abad, ákēēn-ne wε wéε wéedáá'ε akε.” 19 (Yesuε anhób nē álúmed nyaa e kwééd echē Petro áwēē, álúmed ehúmé é Dyōb.) Ambid e nē dóó Yesuε álānggέé mó aá, “Hídé mε.”

Yesuε ne mbapεε awē adáá

20 Dóó Petro ánóné ámbid bon ányīnē' nēε mbapεε ampée áhídéé bó. Ane mbapεε abédéε mbapεε awē Yesuε ándānggέé. Móó andyεé Yesuε á akéb á pónDé éche bédyágé'áá ndyééd ngukél, bon ásēdéd Yesuε aá ken, nzé-módé ášōm mó. 21 Anyín áde Petro ányíné-'aá mó, anhób aá, “A-Sán, chán-náa anén mod?” 22 Yesuε ankwentén mó aá, “Nzé nhede mεé ábē á alongé kááñne pónDé echē mépéé, chán nē ánóné wε? Hídé mε.” 23 Né-óó, énkánléd átínté e bad ábe behídé'áá Yesuε hōm ásyāāl nén bán ane mbapεε éewáá, kénéε Yesuε énkēnhóbpé aá, éewáá. Anhób dásō aá, “Nzé nhede mεé ábē á alongé kááñne pónDé echē mépéé, chán nē ánóné wε?”

24 Ane mbapεε mó abíde mbōñ áyāl e nímén mekan, mó-'aá atelé mó ásē. Debíí-'ε bán, kéchéé echē áhóbé édé mbále.

Asóg á kálag echē Jōne

²⁵ Ekud é mam émpēe édé éche Yesue ábélé. Nzé bēnhōb bán bétele' mésyā̀l ásē, ahóg ámbìd e ádíńí, nwēmtan mēé né nkṑsé méekwogké échē kálag ahé áte.

Kálag e Mbɛltéd níme bembapɛɛ bé nlómag Ndibned n kálag

Mod awe atelé kálag e Lukase mó atelé-'e kálag e Mbɛltéd. Mekan níme enén kálag mékoo'è alúmed áte médii áláa bad ngáne Edáádəŋ éche Esáá énwōŋgēnnē bad ábe béhídé'áá Yesue ákal nkalaŋ ní bwâm t̄ŋgene Yesue á Jerusalem, á mbwóg é Judeya ne Samaria ne á mesóg mé nkōŋsé. Elúmte ngáne adúbe á bad bé Krīsto ábédé álonéd chōm éche bad bé Israel béndūbēē. Enén kálag elúmte ngáne adúbe á bad bé Krīsto ábóótédé á Jerusalem ámbīd e mpume níme Krīstəə ne ngáne ákíi mebwóg mémpēe. Atón áde ádé etógnén áde enén kálag élúmteé ámpē ádii nsón níme Edáádəŋ éche Esáá ébeleé. Empē ne ngíne ámīn e bad ábe bédúbpé á mbwe ní Pentekəs.

Nkabted n kálag

Aboŋsɛn bad ábe békale nkalaŋ ní bwâm 1.1-26

a. Póle e asóg eche Yesue ne ábē Bembapɛɛ 1.1-14

b. Mod awē atédé Judase échē etál nēŋgáne mbapɛɛ 1.15-26

Nkalaŋ níme Yesue níkálté á Jerusalem 2.1-8.3

Nkalaŋ níme Yesue níkálté á Judeya ne á Samaria 8.4-12.25

Nsón níme Paale 13.1-28.31

a. Eke é'só áke dé abel nsón 13.1-14.28

b. Mbom níme bembapɛɛ bé nlómag ne belyáged bé mwembé á Jerusalem 15.1-35

c. Meke níme mélónténé mébe áke dé abel nsón 15.36-18.22

d. Meke níme mélónténé méláán áke dé abel nsón 18.23-21.6

e. Paale áde á mbwóg á Jerusalem, á Kaisaria ne á Roma 21.17-28.31

Titée Dyöbe aá móǎlōm

Edáádəŋ éche Esáá

¹ A-Tiofilos, mod a edúbé, á kálag echē nísébpé atel, mentël mekan ásē níme Yesue ámbenlé ne níme áyágté'áá bad. Ambël nímén mekan bootya á pónde echē ámbootédte níme nsón, ² kááŋne, á pónde eche Dyöb dēmbenlé boŋ ápūmē. Byánán ápumé, ámbenléd ngíne e Edáádəŋ éche Esáá, áláa bad ábe ámpwɛdté nēŋgáne ábē bembapɛɛ bé nlómag mekan níme bétəŋgéné abel. ³ Bootya áde Yesue áwédé, ápe móom mé e'pun méniin, anlúmed ábē bembapɛɛ bé nlómag yál ngen ne ngen, álúmed nén aá ne mbále móde á alongé. Bényinnáá mó díd ákanlé-'e bó t̄ŋgene nkamlɛn ní Dyöb. ⁴ Pónde póg áde bóǎbōó bédyáǵkē ndyééd, ansím bó etúu áte aláá bó aá, “Nyéēhídtē á dyad á Jerusalem. Nyésine' nde echē Titée awēm álánge nyé aá móhōbē aá móǎbē nyé. Ene nde chōó ménlāā' é nyé. ⁵ Jōne adūsánnáá bad ne mendíb, boŋ ámbīd e nguse e e'pun bōob, bédusén nyé ne Edáádəŋ éche Esáá.”

Yesue apūmmé

(Mak 16.19-20; Luk 24.50-53)

⁶ Pónde póg bembapɛɛ bé nlómag bóobe Yesue bēnladén hōm ahóg. Héé bésɛdteé mó bánken, “A-Sán, láá sé. Mmén mesú dōó wēbenlé boŋ bad bé Israel bēwōŋ ngíne ámpē ákamlɛn echab yál-ε?” ⁷ Héé Yesue átimtanné bó aá, “Titée mó abenlad eche ngíne átti pónde ne mekag níme kéchéé ébenlédté. Nyéewóó' é kunze ábíi pónde eche nímén mekan mébenlédté. ⁸ Boŋ áde Edáádəŋ éche Esáá épií' é nyé nyéékūd ngíne, hé-'aá nyékanléé bad mekan níme nyényíné t̄ŋgene me á dyad á Jerusalem, á mbwóg é Judeya, ne e Samaria ésyāāl káŋ nyépē á metóŋgé mé nkōŋsé mésyāāl.” ⁹ Yesue amaá-'aá bó aláa nê, dōó Dyöb ábélé boŋ ápūmē ámīn. Ade bédii bēnənéé mó nê, mbag énkūtɛn mó,

bénkennyín-naá mó ámpē. ¹⁰ Bembapεε bémbē bētānē mīd áte bēnōnē' ngáne Yesuε ákagké ámīn, dōo bad bébe ábe bēhédé mbóté éche épúbe' bēbídé táléd, bētyéém bó á nkag. ¹¹ Héε ábē bad bébe bésēdtēé bó bánken “A-bad bé Galilia, cheé nyétyéémé hén, nyénōnēé ámīn? Anén Yesuε awē Dyōb ábélé bon áhīdē átínté echēn, ápūmē ámīn, átim ámbíd melemlē ngáne nyényíné akag ámīn.”

Matiasε atédé etál éche Judasε

¹² Héε bembapεε bé nlomag bēhídté á Ekone é Menzab, bétim ámbíd á Jerusalem. Echē eke ébédé dyam eped é Máyl ehōg. ¹³ Ade bésólé á dyad-tē, bēnkē bésól á ton eche bēdyéé'áá áte. Ene ton ebédé á esón é ndáb éche édé ámīn. Abē bembapεε bé nlomag bēbédéε Petro, Jōnε, Jemse ne Andreyā, Filibε ne Tōmasε, Batolomyo ne Matyo, Jemse, mwān awe Alfōse ne Simōne awē anwón kán e alon, ne Judasε mwān awē Jemse. ¹⁴ Abén bembapεε bēyōgké'áá aladen áte hōm ahōg ákáne nchoo ne bebaád, Maria, Yesuε nyaa, ne Yesuε baányan.

¹⁵ Mmē mesú mēn, bad ábe bēndūbē Yesuε bēnladén áte. Bēbédé dyam mbwókēl ne móom mé bad mébe. Héε Petro átyéémé ámīn átínté echāb bon áhōbē áá, ¹⁶ “A-baányan, mekan míme métēnlédé á kálag e Dyōb métāngéné alón. Edāádān éche Esáá énhōb á'sō é pōndé á nsāl míme Dabidε tāngene Judasε awē antómén bad ábe bēnkē Yesuε akób. ¹⁷ Judasε abédé nhōg átínté e syánē. Yesuε ampwēd mó ábel nímén nsón melemlē nēngáne āmpwēdté syánē. ¹⁸ (Mōné míme ānkudté áyāle ebébtéd éche āmbēnlé, anchanén mó etúú. A etúú-te wē dēn-naá ānsongé dúu, awé-'ε, abum ákán mó, mmii mbíd-te mó áwed. ¹⁹ Bad bēsyāāl á Jerusalem bēnwōg adén akan, né-ōó bēnchōg adē hōm áwab ehōb-te bán Akeldama, nédē, 'Ndōob e mekií.')” ²⁰ Petro ambád ahōb áá, “Nén ábēnlédé ngáne étēnlédé á kálag e ngāse é Dyōb nén bán, 'Ade hōm átim e'bwōgen modmod eelóó' áhed.' Etēnlédé-'ε nén bán, 'Mod ampée átéd eche etál é nsón.'”

²¹ “Né-ōó, éhedne' nén bán dépwēd mod nhōg. Ane mod atāngéné abé mod awē abágáá ne syánē pōndé esyāāl eche echēd Sān Yesuε ne syánē dékágé'áá mebwōg ne mebwōg, ²² bootyaa á pōndé echē Jōnε ádúsánnáá bad āpe á pōndé echē Dyōb dēmbēnlé bon Yesuε ápūmē. Mōmpē atāngéné abé mod awē ambé mbón áde Yesuε āmpuú'ε.”

²³ Hē dōo bēpwédé bad bébe, Josebe awē bēpwāntánnáá bán Basabase (béchágé'áá mómpē bán Justuse) bó Matiasε. ²⁴ Dōo békānnēé bán, “A-Sān ebíí mod asyāāl nlém áte. Lúméd sé mod awē épwédé átínté e ábén bad bébe, ²⁵ átéd etál néε mod a nlomag, éche Judasε átēdté bon mwēn átimé' éche eped éche ébonédé mó.” ²⁶ Né-ōó, bēnsíd mbambú álúmed bó mod awē bēpwēdté. Dōo mbambú élúmté bó ápwēd Matiasε. Né-ōó, bēmbād Matiasε á mesōngé mé bembapεε bé nlomag ábíní dyōm ne nhōg.

2

Epe éche Edāádān éche Esáá

¹ Ade ngande e Pentekōs épédé, bad ábe bēdúbpé Krīstā bēsyāāl bēnladén áte hōm ahōg. * ² Abwōg-ábwōg esaád émbíd ámīn. Ebédé néε ekukud é ngíne éche étóme'. Echē esaád énlōn ene ndáb esyāāl áte echē ábē bad ábe bēdúbpé bēmbēé áte. ³ Hē dōo bényíné bwēm nēngáne muú nímē nwágné néε e'chém nítyéémé mod-téé á nló-mín. ⁴ Edāádān éche Esáá ēmpií bó moosyāāl, mod-téé ábootéd mehōb mé bad bēmpēe ahōb nímē béesebpēé ayāge. Edāádān chōo élyágté'áá bó áhōb kéchéé éche bēhōb'éáá.

* **2:1** Nzé móom mé e'pun métān méntōm ámbíd e ngande e Nnyíme-ámīn dōo enén ngande ébágáá. Echē epun chōo bad bé Israel bēdyágé'áá ngande e mpád ní bwēm.

⁵ Enén póndé bad bé Israel ábe békánnáá Dyöb bébedé á Jerusalem. Abén bad bémbīd mebwóg ne mebwóg á nkōṣsé. ⁶ Awóg áde bēwógé échén esaád, ndun e mod enladén áte wée ábē bad ábe bédúbpé bēbedé. Yäl enkóm bó áte bwāmbwam áyāle ngáne bad ábe bédúbpé bēhóbé'áá ábíníí bad bó mod-téé ácheme' échē ehób. ⁷ Ne nkōmtēn rí yäl áte, bēnsédéd bán, “Kíné saá á mbwóg e Galilia ábén bad bésyāāl bēbídé-yē? ⁸ Chán-nō ébénlédé boṅ syāā mod-té áwōgē' ngáne bēhóbéé éche ehób. ⁹ Atíntē e syánē, baahóg bēbídé á meloṅ mé Patia, Media ne Elam; meloṅ mé Mesopotemia, Judeya ne Kapadosia; meloṅ mé Ponto ne mé Esia, ¹⁰ meloṅ mé Frigia ne Pamfilia, aloṅ á Egipto ne mebwóg mé aloṅ á Libia, benben ne Sirine syánē bad behóg debídé á dyad á Roma. ¹¹ Atíntē e ábén bad bésyāāl doṅge achyáádté ne bad bé Israel, ábíníí-'e bad ábe béesē bad bé Israel ábe bēhíde' adúbe á bad bé Israel. Syánē bad behóg debídé á aloṅ á Kret ne á aloṅ dé Arebia boṅ kénē, syánē mod téé awóge ngáne bēhóbéé áwe ehób-te ndāle é mekan éche Dyöb ábélé.” ¹² Yäl enkóm bó áte bényāg-ke bwāmbwam, bésēdté nhóg ne aníníí bánken, “Chán nén ádíí-yē?” ¹³ Kénē, doṅge á bad bēwélé'áá bad ábe bédúbpé, bēhōbē bán bémáá mīm amwé.

Póle eche Petro

¹⁴ Héε Petro átyéémé ámīn átíntē e ábíníí bembapεε bé nlomag dyóm ne nhóg, áchāgtē ehób, álāngē ndun e mod echē embé áhed aá, “A-baányan bē Israel ne nyé baásyāāl ábe nyēdyεε á Jerusalem, nyélām metúu rílaa nyé ngáne nén ádíí. ¹⁵ Abén bad béemwédeé mīm ngáne nyéwēmtanné. Bīn é'díi bōob ngāṅ abog é mbwembwε ngēn. ¹⁶ Boṅ nén ábénlédé ntīined ne e'yale ábe nkal é edāádəṅ Joel ánhōbpē aá,

¹⁷ Dyöb áhóbé nén aá,

‘A e'pun bé asóg,

mēlōm échēm Edāádəṅ éche Esáá épīi moosyāál.

Abén bán bé bebaád ne bé baachóm bēhōbē mam míme mébenléd á'sō é póndé.

Echén kódebad ényīnē ndóg éche éhúú ne mε,

ábēn bechun bé bad-te bēnangé nló.

¹⁸ Nē dēn-εé mébenlé.

Mēlōm échēm Edāádəṅ mīmē mesú, épīi ké ábēm bembaledε, bebaád ne baachóm,

boṅ bēhōbē mam míme ríhúú ne mε, míme mébenléd á'sō é' póndé.

¹⁹ Mēlūmēd menyáké ádyōb

nlúmed-te e'chemléd á nkōṣsé.

Mekíi mésyōgé, muú ríchodēn, mwēntud-te míbíde'.

²⁰ Etondεε ákwε ehíntén,

ngən-ne éyag nēε mekíi.

Mmén mekan mébenléd epun embáá é ehúmé é Sāṅgú édēhób bán épag.

²¹ Ene póndé kénzéé awē akwēténé aá Yesuε adé mó Sāṅgwéé ákūd e'soósoṅ.' ”

²² Petro ambád ámpē aá, “A-bad bé Israel, nyélām metúu nyéwōglēn chōm éche ríhedεé ahób. Dyöb dēmbēl Yesuε mod a Nazaret ábēl ndāle é mekan mé menyáké ne e'chemléd álúmed nyé nén aá mó mwēn-neé mólōmē mó. Nyébēn nyēbíi nē bwām áyāle nén átíntē echēn dōo nē dēmbenlédte. ²³ Dyöb dēmmad abíi, ámad-te atíi nén aá nyéēwū Yesuε abe áde nyēmbε mó á mekáá mé bad bé ekōyí, boṅ bēbōmē-'e mó á awog. ²⁴ Boṅ kénē, Dyöb dēmpuúd mó, ahúd mó á metuné mé kwééd, áyāle kwééd eéhele'aá-se éhaṅ mó. ²⁵ Dabide anhób tāṅgεne mó aá,

‘Nnyíne'áá Sāṅgwéé áwēm á'sō-te póndé ésyāāl.

Adé mé á ekáá émbáá, né-ōó, meētāgēē áte.

²⁶ Nē ábélé nlóné ne menyīṅge

nkale-'ε póle ne menyīṅge mésyāāl.

Echem yäl-le ámpē éwālē e'lyág bé nlém abé áde rídíí á alongé.

²⁷ Áyāle wéemwaá-se edāádəṅ échēm émāānēd á mbwóg e kwééd,

wéemwaá-’ε wě ndim míme awōn mbaledε mbɔɔ á soŋ-tê.

²⁸ Elúmté me menzii míme mípεene’ alongé, abé áde wébēē-’ε me á akéb mēbē menyinge.’ ”

²⁹ Petro ambád ámpē aá, “A-baányan, nlānge nyé ne aláa dēn nēn mēé Dabide awesyānē sáá ambáá, anwé. Bénlimē mó, echě soŋ edé-’ε hén kááŋne chii. ³⁰ Dabide abédēε nkal é’dáádān, ambíi-’ε chōm éche Dyōb dénhōbpē aá móɔbe mó. Dyōb démmwē melě nēn aá móɔtéd mwān á mbyaa míme Dabide móbel mó kēn melemlen nēŋgāne Dabide ámbēē kēn. ³¹ Dabide ammād anyín á’sō é’ pón dé, dyam áde Dyōb débenlé, né-ɔɔ, anhób mam tēŋεene mpuu míme Ane-awē-Béwógté. Anhób aá, ‘Dyōb dénkēmmwaá aá ámaaned á mbwóg e kwééd, ndim ménkēmbɔɔ-aá mó á soŋ-tê.’

³² Ane Yesue mó-’aá Dyōb ápuúdté, sé moosyáál sédé-’ε mbón bán apuúdé. ³³ Dyōb ábagé mó atii dé edúbé áwe ekáá émbáá. Abagé-’ε mó Edáádān éche Esáá éche ánhōbpē aá móɔbē mó. Yesue mó-’ε ábagé sé échē Edáádān, chó-’aá ékóá boŋ nyényīnē’, nyéwōgē-’ε kéchéé échē ébenlad chii. ³⁴ Debíi nēn bán Dabide enkēmpuméé, boŋ kénē anhób aá, ‘Sāŋ Dyōbe anláá awem Sāŋgwéé aá, Dyéé áwēm ekáá embáá,

³⁵ kááŋne á pón dé echě mébenlé boŋ ékógtéd ábōn bad bé ekoyí ámīn ne mekuu.’ ”

³⁶ Petro ambád ahób aá, “Né-ɔɔ, nyé bad bé Israel bésyāál nyékoŋ abíi nēn bán anén Yesue awē nyébómmé á awōg mwēn-naá Dyōb dēmbenlé ábē Sāŋgwéé mó-’aá adé Ane-awē-Béwógté.”

³⁷ Awóg áde ábē bad béwógé póle eche Petro, entagéd bó á mewēmtēn-tē bwāmbwam. Héε béseɔtēé Petro ne abíníi bembapεε bé nlómag bánken, “A-baányan, cheé-ɔ sētāŋgéné abel?”

³⁸ Petro antimén bó aá, “Nyémod-téé nyétimen Dyōb, nyétēde alongé dé mbéb boŋ nyékud edusen á dīn áde Yesu Krīstəə, ábel nēn Dyōb álagsen nyé mbéb Dyōb débē-’ε nyé echě ndε, Edáádān éche Esáá. ³⁹ Nyébíi nēn bán chōm eche Dyōb áhóbé aá móɔbe nyé édií áyāl echēn ne áben bán ébē-’ε ké áyāl e bad ábe bédé nchabnede. Edé ne moosyáál awē Sāŋgwéé áded Dyōb, áchénlé ábē ne mó.”

⁴⁰ Petro anléb bó, aláá-’ε bó mekan mémpēe híin. Ansím bó etúu áte ahób aá, “Mod-téé ásoŋ ádē alongé, ésebé nē, né Dyōb dékōgsēn nyé melemlen ngāne ákōgsēnnē enén nyonŋel e ebébtéd.” ⁴¹ Bad híin béndübē dyam áde Petro ánhōbpē bédusen-ne bó. Mmē mbwε mesonŋé mé bad míme mémbad ámīn e bad ábe béndübē, mébédé dyam e’kálé é’láán. ⁴² Bēmbané nlém áyóge mekan míme bembapεε bé nlómag béyógté’áá bó, bébē-’ε nlatén ne bad ábe bédúbpe Krīstəə. Bóɔbɔ békānnē’, bédyāg-ke ndyééd hōm ahóg.

Nlatén mí bad ábe bédúbpe

⁴³ Bembapεε bé nlómag bébélé’áá menyáké, bélūmtē-’ε e’chemléd híin. Kénzéé awē annyín antágé nsəl áte. ⁴⁴ Bad bésyāál ábe béndübē Yesue bémbē béεene’ nlatén á’sō. Chōm-té-’ε éche mod ánwōŋgē ébédé é moosyáál. ⁴⁵ Bésómáá-’áá bwēm, békāb ne mod-té ngāne ántōgnēnnē. ⁴⁶ Béyókgé’áá aladen hōm ahóg epun-té á Ndáb-e-Dyōb ákáne. Bédyágé’áá ndyééd hōm ahóg áwāb mendáb ne nlém nhóg ne menyinge mésyāál. ⁴⁷ Békéné’áá Dyōb, bad bésyāál béwóón-ne bó nlém mí bwām. Epun-té-’ε Dyōb ábádáá bad ábe békúde e’soósoŋ ámīn e mesonŋé mé bad ábe bédúbpe.

3

Petro achōŋté mod awē awéde epεd

¹ Mbwε nhóg Petro bó Jōn békágé’áá á Ndáb-e-Dyōb. Nēn ábédé á ngāŋ éláán é mūte, pón dé echě bad béyókgé’áá akε á mekáne. ² Mod nhóg mó-’ε ambé á mmwε mé eyáde é Ndáb-e-Dyōb. Béchágé’áá mímé mmwε bán, Mmwε míme Mbóó. Ane mod anwé epεd se áde béchyáá mó. Epun-té bépémé’áá mó, bébānē mó á mmwε hē, áchōmē mōné wéε bad

ábe békágé'áá á Ndáb-e-Dyöb. ³ Anyín áde anyíne Petro bó Jön bésóle' á Ndáb-e-Dyöb-te, anchóm bó nde. ⁴ Dóo bənənēé mó chóon, bon Petro áhōbē aá, “Nōné' sé!” ⁵ Héε ane mod ánóné bó ne mewēmtēn nēn aá móokūd chōm áwāb. ⁶ Dóo Petro áhōbēé aá, “Meewóó'ē mōné ké nhóg bon chōm éche níwóó chōo mébēé wε. A dīn áde Yesu Krīstəə a Nazaret, hidé ásē, ékag!” ⁷ Dóo Petro áchāngé ane mod ekáá émbáá, bon áwōngān mó átyéem ámīn. Abwōg-ábwōg mekuu ne mekóge nīmē ane mod ménwēdned. ⁸ Anhēb, atyéem ámīn, ábootéd-te akε. Ansól á Ndáb-e-Dyöb ne Petro bó Jön, ákag, áhebé' ámīn, ábagé-'ε Dyöb mekenag. ⁹ Bad bésyāāl ábe bēbédé áhed bényīn nēε ákagké ákēmtē-'ε Dyöb. ¹⁰ Bēnchem mó bán mó abédé mod awē adyēé'áá á Mmwε nīme Mbóó ní Ndáb-e-Dyöb áchōmē bwēm. Yāl enkóm bó áte, bēbē-'ε menyáké ne dyam áde ábēnlédé ne mó.

Póle eche Petro áhóbé á Ndáb-e-Dyöb

¹¹ Yāl enkóm bad bésyāāl áte ábe bēmbē á Ndáb-e-Dyöb. Né-óó bēnnyāged béke bétán Petro bó Jön á abebpé á Ndáb-e-Dyöb áde béchágé'áá bán Abebpé áde Solomonε. Ene pónde ane mod awē Petro bó Jön bēnchoódté, ambé áhídé bó. ¹² Ade Petro anyíne ábē bad, anláá bó aá, “A-bānned bé Israel, cheé ékáá bon nēn ákōmtē' nyé yāl áte? Chán-nō nyēnōné sé nē? Nyēwēmtan nēn bán éched ngīne chēn, ké'ε asān ádē sésáá á'sō é' Dyöb dóo ákáá bon sébel anén mod ábootéd akε-yε? ¹³ Dyöb áde Abrahamε, Aisigε ne Jakōbe bēbenléé, nédē Dyöb áde ábēd betaa, álúmté ehúmé éche awe mbāledε Yesuε. Nyēmbε mó á mekáá mé benkamlenε, nyēbán-'ε mó áyāl á'sō wēε Payledε. Ké áde Payledε ánwēmtēnnē mó atεde, nyēmbé nyēbán mó áyāl. ¹⁴ Abédé mod awē asáá, abé-'ε ane awē abele mekan nīme métāngéné, bon nyēmbān mó áyāl. Nyēntīm nyéchāā' Payledε bán áchenned nyé mod awē awúε' bad. ¹⁵ Né-óó nyēnkān bēwúú mod awē apiinad bad alongé á mbále, bon Dyöb dēmpuúd mó. Sébēn sēnyínné nīmē mekan dīd. ¹⁶ Anén mod awē nyényíneé nēn, awē nyébíi-'ε bwām, ngīne echē dīn áde Yesuε áwóó ne adúbe áde áwóó ne adúbe áde áwánlé áyāle ádē dīn, dóo ábágé anén mod awē anwé eped ngīne, ádíid-te mó bwām. Nyé bēn nyényíne-'ε.

¹⁷ “Bōob-póó, a-baányan mbíi nēn mēé, kéchéé éche nyāābe áben belyāged nyēmbenlé Yesuε, nyēmbēl chō áyāle nyēnkēmbíi'ε chōm éche nyébeléé. ¹⁸ Kénēε ébēnlédé-'áá nē, Dyöb dēn dóo álónté ábē e'yale se' bōód áde anlāā'ε bekal bé'dāádān bésyāāl aá bēhōb bán Ane-awē-Béwógté ákūd metake. ¹⁹ Né-óó, nyétεde áden abé dé mbéb, nyétimēn Dyöb ábel bon ábóded nyé mbéb. ²⁰ Nzé nyébelé nē, né pónde épē echē Sāngwéé áhóódté nyé nlém. Ene pónde-'áá álōmēε nyé Ane-awē-Béwógté, nédē Yesuε, awē ápwédte nyé. ²¹ Yesuε atāngéné asébe dé adyεε ádyōb káān pónde épe echē Dyöb déhānlénné mekan mésyāāl bon métim ekóólé. Nēn dóo Dyöb dēmbenlé se' bōód aá bekal bé'dāádān ábe bésáá bēlāa bad. ²² Mosεε mwēn anhób aá, ‘Sāngwéé awē adé áden Dyöb ápwεdé nyé nkal é'dāádān áfíntē e ábēn bad melemem nēε mε. Nyébel chōm ésyāāl éche álāngé nyé aá nyébel. ²³ Kénzéé awē eewógne ane nkal é'dāádān, Dyöb déhūd mó áfíntē e bad bé Dyöb abóded-te mó.’ ²⁴ Bekal bé'dāádān ábíníi ámpē bootya Samwεε ne ábe bēmpē ámbíd echē, bó moosyāál bēnwālē nlébtéd, bēhób-pε mekan nīme mébenléd nīmēn mesú. ²⁵ Dyam áde Dyöb dénhōbpē mbwiined ne bekal bé'dāádān ábédéε áyāl echēn, nyēmpē nyēwóó-'ε akab áyāle melē nīme Dyöb démmwēε ne ábēn betaa. Dyöb dénlāā Abrahamε aá, ‘Mēnaméd moonyon asyāál á nkōjsé mbwiined ne nīmōn nchyáátén.’ ²⁶ Né-óó, Dyöb dēmpwéd awē mbāledε. Ade ápwédé mó, áwēn dóo ánsēbēε mó álóm ánamed nyé ábel áde ábenlé bon nyétēdē nīmēn mbeltéd mé mbéb.”

4

Kóte ekáádté Petro bó Jön

¹ Petro bó Jön bédii békánlé'áá bad mekan, dóo nguse é beprise ne mod ambáá a plūse a Ndáb-e-Dyöb, ne nguse e Besadusia bēpédé wēε bēmbēε. ² Bēnlīn áyāle ábē bēmbapεε bé

nlomag bébe béyágté'áá bad bán Yesue apuúdé, éche élúmte nén bán bad ábe béwédé bébē á alongé ámpē. ³ Bénkōb Petro bó Jone béhé bó á mbwōg. Ngáne bīn bēmmadté ahín, bémbē áhed káōn ne mbwembwē. ⁴ Kénēē bénkōbpē Petro bó Jone, ndun e mod eche enwóg mam míme békánlé'áá bó, endúbe. Mesongé mé bad ábe bédúbpé ménchāgē mépē dyam e'kálé é' bad é'táan.

⁵ Nēē bīn é'sánjé, benklamēne bé Israel, bad bémbáá bé dyad ne bemeléde bé mbéndé bēnladén áte á Jerusalem. ⁶ Anase awē abédé prise ambáambáa ambé áhed, ne Kaifase, Jone, Alesandaa ne bad bēmpēe ábe bédé á túmbé echē Prise Ambáambáa. ⁷ Béntī Petro bó Jone áwab e'só-te, boŋ bésēdté bó bánken “Chán nyémwédé anén mod awē anwé eped bwám adid? Ngíne ne dīn áde nzéé nyébénlédé?” ⁸ Héē Edáádəŋ éche Esáá épíídé Petro, élon-ne mó áte. Dóo áhóbēé áá, “A-benklamēne ne bad bémbáá bé dyad, ⁹ nyéchagé sé hén chii ákáad sé áyāle mboŋ míme sébénlé anén mod awē anwé eped ne ngáne ámwédé bwám adyēē. ¹⁰ Nyé bad bé Israel nyébīi-ōó nén bán anén mod awē atyéémé nyé á'sō-te adyēé bwám á ngíne e dīn áde Yesu Krístəə, mod a Nazaret. Nyēmbomé mó á awōg boŋ Dyōb dēmpuúdé mó. ¹¹ Mó adé ane awē éténlédé á kálag e Dyōb áyāl echē nén bán, ‘Aláá áde belōŋ bé ndáb bēnchenéé dóo átímé aláá dé etógnén.’

¹² “E'soosōŋ béesaá ne mod ampée éetóméé Yesue, áyāle dīn dēmpēe déesaá á nkōŋsé-te wén áde Dyōb ábágé moonyoŋ áde átəŋgéné syānē asoŋ.”

¹³ Bəəb-pəó, yāl enkóm bad bé kóte áte ányín nén bán Petro bó Jone béhóbé ésebán mbwóg ké nhóg rídé bó áte. Bēnsōŋtēn-ne nén bán bédīi bad bé ngēn ábe béeyákgé kálag embáá. Dóo béchémé nén bán bóo bébágé'áá pónde ésyāal ne Yesue. ¹⁴ Boŋ ngáne bēnyīnnē nēē mod awē Petro bó Jone bēnchoódté átyéémé áhed ne bó, dyam dénkēmbōŋgé bó ahób. ¹⁵ Né-ōó, bēnlāā bó bán bēbīd á ndáb e kóte. Bēbīdé-'áá bó, bēn ne bēn bébootéd akal, ¹⁶ bésēdté bánken, “Chán débēnlé ábén bad? Moosyāal á Jerusalem abīi áá bóo bébélé enén ndəle e menyáké. Deéhēlēē-se dehób bán béebeléé. ¹⁷ Boŋ detəŋgéné ábén bad etúu asīm áte nén bán bésōg bad akale təŋgene Yesue, ábel boŋ mímén nkalaŋ méekanlád se nkag á'sō.” ¹⁸ Dóo béchénlé bó ámbīd ámpē boŋ bésīmē bó etúu áte bán béhedéé awóg ámpē mbéd nēē béhóbéé ké'ε béyágtéé á dīn áde Yesue. ¹⁹ Boŋ Petro bó Jone bēntimtén bó bán, “Nyé bēn nyéhōb chōm-ēē étəŋgéné á'sō é' Dyōb. Awógen nyé káa áwógen Dyōb? ²⁰ Ayāle sé pen séehēlēē-se sédīb nsəl bán séekanlé mam míme sé bēn sényīnné dīd séwógēn-ne etúu.” ²¹ Bad bé kóte bēnlyəg bésīm bó etúu áte ngíne ngíne. Ámbīd enē bēnchené bó, áyāle bēnkēnyīnnē nzii echē béhele békógsén bó áyāle bad bésyāal békémte'áá Dyōb təŋgene dyam áde ábénlédé. ²² Mod awē menyáké mēmbēnlédte áyāl boŋ ádyēē bwám antóm móom mé mwē méniin.

Bad ábe bédúbpé békānne bán

Dyōb ábe bó e'wéd bé nlém

²³ Ade bad bé kóte bétédte Petro bó Jone, bēnkē echoŋ é bad bé Krísto atán, beláá bó mam míme beprise bémbáá ne bad bémbáá bé kóte bēlāngé bó. ²⁴ Ade ábē bad bé Krísto béwógé nē, bēnlād nsəl ákáne. Bēnlāā Dyōb bán, “Titéē, wē awē ehagé nkoŋ mí mín ne rí sé, edīb é nkwx ne bwēm é'syāal ábe é'dé bó áte, ²⁵ wenlóm Edáádəŋ éche Esáá wēē eched sán ambáá Dabidē, awōŋ mbəlede wēé ébel áhōb ábén e'yale nén áá, ‘Cheé ékáá boŋ bad ábe béesē bad bé Israel bēlié' bwāmbwam? Cheé ékáá-'ε boŋ bad bébelé e'haké ngēn?

²⁶ Kāŋ é nkōŋsé élade yāl, benklamēne-ε ámpē békóbe mbom átəŋgen Sāŋ Dyōbe ne Ane-awē-Awógté.'

²⁷ Ebénlédé nē dēn. Hērəde bó Pontus Payledē bēnkōb mbom á dyad-tē hén ne bad ábe béesē bad bé Israel ne belyáged bé bad bé Israel. Bēmbel nē áhəge Yesue awōŋ mbəlede

awě Asáá awě Ewógté. ²⁸ Bénkōb mbom ábɛl mam níme mmōŋ wêmmadté atíi ne echoŋ ngíne á'sō é' pónđé mébenléd. ²⁹ A-Sán, bɔɔb-pɔɔ, mmōŋ énon akím áde békíméé, ébe sé ábōŋ bembələde nlém ákal échōŋ eyale ésebán sêwóge mbwóg. ³⁰ Lúméd echoŋ ngíne édide bad bwâm. Ebel-le séhel e'chemléd ne menyáké abɛl á dīn áde Yesue, awōŋ mbələde awě asáá." ³¹ Bémáá-'aá akáne, hōm áde bēnladénné áte ánəŋned. Bó moosyáál bēnlōn ne Edáádəŋ éche Esáá bébootéd-te eyale é Dyōb akal ésebán mbwóg rídé bó áte.

Bad abe bédúbpé bēbele mekan née mod nhóg

³² Bad bésyā́l ábe bédúbpé bēnwōŋ nlém nhóg ne mewēmtɛn mehóg. Mod-mod eehóbe'aá aá mɔ́o mɔ́wṓo échén ké'ε échíníí boŋ bwēm é'syā́l bēmbē bó ntéd. ³³ Bembapɛɛ bé nlomag bēmbē bēkalé' ne ngíne esyā́l nén bán bédé mbōŋ nén bán Dyōb ápúúdté Sánjú Yesue. Dyōb-pe démbād bó nsimé abɛ amīn e nsimé. ³⁴ Modmod eetóge'aá chōm áfínté echáb. Pónđé ne pónđé té bad ábɛ bēnwōŋ e'túú ké'ε ndáb bésómé'aá chó, bépɛɛn nímé məné, ³⁵ bēbē bembapɛɛ bé nlomag, bó-ε bétédé'aá bēkáb ne mod-téé ngáne ántōgnēnnē. ³⁶ Nê dɔ́o Josɛbe, mod a túmbé e Levi awě bēchyáá á alon á Sayprus ámbɛnlé. Bembapɛɛ bé nlomag bēchágé'aá mó bán Banabase, (nédē mod awě awéde bad nlém á abum.) ³⁷ Ansóm etúú, atéd nímé məné, ábe wéɛ bembapɛɛ bé nlomag.

5

Ananiasɛ ne Safiraa

¹ Mod nhóg abédé bán Ananiasɛ, mwaád-te bán Safiraa. Bómpē bēnsōm donge á bwēm ádáb. ² Boŋ ankoó donge á məné ámbíd, mwaád-te ámpē ambíi. Ananiasɛ ampɛɛn məné níme mēnlyǎg ásē wéɛ bembapɛɛ bé nlomag. ³ Héɛ Petro álāŋgɛé mó nén aá, "A-Ananias, cheé ékás boŋ ehé Satanɛ etál wéé ásəl wɛ á nlém-tê. Bɔɔb-pɔɔ, abelé wɛ ekānlé Edáádəŋ éche Esáá metóm akoo áde ékōŋgé epɛd é məné níme ésómné bwēm. ⁴ Edêhób wě mósōme' etúú ébédéé echoŋ, áde émáá-'ε chó asóm ámpē, məné níméd nábédéé nímōŋ. Cheé ékás boŋ etíi áwōŋ nlém-tê wéé móbɛl enén ndín e akan? Saké moonyon ékánlé metóm boŋ Dyōb dɔ́o ékánlé metóm!" ⁵ Awóg áde Ananiasɛ áwógé nén, anhún ásē, awé-'ε. Mbwóg rí ngíne ménkōb bad bésyā́l ábe bēnwōg ádén dyam. ⁶ Kódébad êmpɛ́ áhed, bétéd mó ndim, bēkaŋ mó békɛ béliɛ.

⁷ Dyam háwa éláán ámbíd enê, Ananiasɛ mwaád ampɛ́, enkēmbíí'ε pɛn dyam áde ábénlédé. ⁸ Petro ansɛdéd mó aá, "Láá mɛ, məné nísyā́l mén níme nyékúdé áyāl e etúú éche nyé awon nchóm nyénsōmmē-yɛ?" Safiraa ankwentén mó aá, "Éɛ, nísyā́l mē." ⁹ Dɔ́o Petro álāŋgɛé mó aá, "Cheé ékás boŋ nyékágé' Edáádəŋ éche Sánjúwéé? Nəné', bad ábe béliɛmmé awon nchóm bóɔ́ bédé á mmwɛ nínií, bétéd-te wémpē ndim hê bɔɔb." ¹⁰ Abwōg-ábwōg ane mmwaád anhún ásē á'sō-te wéɛ Petro, awé-'ε. Eché kódébad énsəl á ndáb-te bényín bán amaá awé. Dɔ́o bēbídné mó ndim á ebwóg békɛ béliɛ á nkəg rí soŋ wéɛ nchóm. ¹¹ Mbwóg rí ngíne ménkōb mwembé nísyā́l ne bad bésyā́l ábe bēnwōg ádén dyam.

Bad bé nlomag bēbélé menyáké hiin

¹² Bembapɛɛ bé nlomag bēbélé'aá e'chemléd ne menyáké hiin áfínté e bad. Bad ábe bédúbpé-'ε báyókké'aá abom née mod nhóg á Abepé á Solomonɛ á Ndáb-e-Dyōb. ¹³ Kénéɛ bad bēchágé'aá bó dīn á bwâm, bédíi bēbáá'aá bó alaten. ¹⁴ Boŋ kénê, ekud é bebaád ne baachóm ábe bédúbpé Sánjú Yesue, bésólé'aá áwāb nlatén, mesonjé mé bad ábe bédúbpé ríchágke'. ¹⁵ Mekan níme bembapɛɛ bé nlomag bēbélé'aá mēnkəŋ bad bépēmē bad bé nkole bēbanné' bó á nkəg rí nzii á menəŋ ne á e'búm mīn. Bēbélé'aá nê ne mewēmtɛn nén bán, nzé Petro atóme' ké tómén échē edáádəŋ éhūn bó á yál bédyɛɛ bwâm. ¹⁶ Ekud é bad émbíd káəŋne á myad níme médé bɛnbɛn ne dyad á Jerusalem. Bēnwāl é ábāb bad bé nkole áyāl ne bad ábe e'dáádəŋ bé mbéb é'tágté'aá. Bembapɛɛ bé nlomag bēndíd moosyā́l bwâm.

Béhédé bembapεε bé nlómag á mbwóg

¹⁷ Ene pónde-’óó prise ambáámbáa ne échē echon é bad nédē, bad bé epepé é Besadusia bémbē kónjí bwámbwam ne bembapεε bé nlómag. ¹⁸ Bénkōb bembapεε bé nlómag, béhé bó á ndáb e mbwóg míme rídé á dyad tē. ¹⁹ Bonj mímē nkuu, ángel e Sánjú enhyē ekob é mbwóg adibe ebíded-te bó. Enláá bó aá, ²⁰ “Nyékag á ndáb e Dyōb, nyélânge’ bad mam mésyāal tângene ádén alonjé dékōlē.” ²¹ Bembapεε bé nlómag bēnwōgēn ene ángel. Bīn é’sánjé-’aá, béke bésól á Ndáb-e-Dyōb, bébootéd bad ayáged.

Ene pónde-’áá prise ambáámbáa ne échē echon é bad, bēchēlē mbom mí mbwóg míme ménlād belyáged bé Israel bésyāal. A mbom hē dōó bēlómé nlébtéd á mbwóg nén bán bépεen bembapεε bé nlómag áwāb. ²² Bonj áde sánze épédé á ndáb e mbwóg, bēnkētánné bembapεε bé nlómag áwēd-te. Né-’óó bēntīm ámbíd, béke bēláá ábē bad á mbom bán, ²³ “Sēpedé á ndáb e mbwóg, sētáné ngáne bépéné chó hōm ásyāal. Bad ábe bēnōne’ mbwóg-ke bó moosyāal bédé wée mod-té ánōnéé mmwe mé e’ké. Bonj áde sédíbpé ekob, séetánéé mod ké nhóg áwēd-te.” ²⁴ Ade mod ambáá a plūse é ndáb e Dyōb ne beprise bēmbáá bēwógé nē, bēnyāg, bánken “Chán nén ádíí?” ²⁵ Hē dōó mod nhóg ápédé áhed bonj álāngē bó aá, “Nyébíi nén bán bad ábe nyénhēē á mbwóg, bédé á Ndáb-e-Dyōb bēyágte’ bad.” ²⁶ Dōó mod ambáá a plūse é Ndáb-e-Dyōb ábíde ne ábē bad, bonj béke bēkōbē’ bembapεε bé nlómag, bépεené’ bó. Bonj pen bēnkēnkóbēnné bó ewanje áyāle bēbáá’áá bán bad ábe bēmbē áhed bēlūm bó meláá.

²⁷ Bēnsōlēn bó á ndáb-te, bētíi bó á’sō é’ mbwóg. Hē dōó prise ambáámbáa ábóótédé bó akáad, álāngé bó nén aá, ²⁸ “Sēnsím nyé etúu áte nén bán nyéēkεené’ ayáge áde anén mod á’sō ámpē. Bōob-pōó, Nyénōne’ chōm-ée nyébélé. Nyébélé moosyāal á Jerusalem awógé ádén ayáge. Nyéhede-’ε kwéed échē abán áwēd nló.” ²⁹ Hēε Petro ne ábíníi bembapεε bé nlómag bétimtanné bó bán “Dyōb dōó sétāngéné awógen, saké baányonj. ³⁰ Ade nyémáá Yesue abome á awóg, nyēwúú-’ε mó, Dyōb áde ábēd betaa, dēmpuúd mó. ³¹ Dyōb dēnchāgēd mó, ábānē-’ε mó á ekáá é mbáá nēε Nlyáged ne Nsoode. Ambēl nē ábel bonj álúmed bad bé Israel nzii eche bēchenéé ádab abé dé mbéb bonj Dyōb álagsén bó. ³² Sébēn sēnyínné mímén mekan dīd. Edāádān éche Esáá chómpē ébíde’ mbónj. Chó-’aá édé ndε échē Dyōb ábagéé bad ábe bēwógne mó.”

Elébé eche Gamaliεε

³³ Ade mbwóg eche endyēé ásē éwógé nē, bēnlīj bwámbwam káōj bēhede-’ε bán bēwúu bembapεε bé nlómag. ³⁴ Bonj mod a mbwóg nhóg áfíntē echáb, awē bēchágé’áá bán Gamaliεε antyéém ámīn. Anén mod abédéε Farisia, abé-’ε meléede a mbéndé awē bad bésyāal bēbágé’áá edúbé bwámbwam. Anhób aá bésébe bēbíden ábē bembapεε bé nlómag á ebwóg. ³⁵ Dōó álāngéé bad bé mbwóg aá, “A-baányonj bé Israel, nyétéd pónde ne chōm-ée nyéhedeé ábén bad ábel. ³⁶ Eēchābēē áte áde mod awē bēchágé’áá bán Tiodase ábídáá dúu, ákumé’ ekáá á tál aá módē mod. Bad ábe bēnhíd mó ámbíd bēbédé dyam mbwókεl éniin. Bonj káōj ne á asóg bēnwūú mó, ábē bad-te bēpántéd áte, échē epepé chó-’ε ébóó. ³⁷ Ámbíd e pónde, mod awe bēchágé’áá bán Judase mod a Galilia mómpē ámbíd á pónde e tóngé. Ámbēl ndun e mod enhíd mómpē bonj káōjne á asóg bēnwūú mó, ábē bad-te bēpántéd áte. ³⁸ Bōob-pōó, áyāle ádén dyam, nlānge nyé nén mēé nyétede ábén bad békag, nyéebēlē bó dyam. Áyāle nzé édé nén bán mímén ntíi ké’ε ádén dyam áhúú ne moonyonj, né dēn dékwē. ³⁹ Bonj nzé édé bán áhúú ne Dyōb, né nyéehēnlé bó dyam ábel, né káōjne á asóg nyéēnyīn bán Dyōb dōó nyétānganné.”

Bad bé mbwóg bēnkōb elébé éche Gamaliεε ⁴⁰ Hēε bēchénlé bembapεε bé nlómag bán bésól á ndáb. Bēnkūdē bó, bésím-mε bó etúu áte bán bēhedeé awóg ámpē nēε bētúbéé dīn áde Yesue. Dōó bētédte bó bán békag. ⁴¹ Bembapεε bé nlómag bēnysāó á’sō é’ mbwóg. Bēmbē menyīnge ányín nén Dyōb ányíné aá bēkwógnédé ákud akwáké á dīn áde Yesue. ⁴² Epun ne epun-té békágé’áá á ndáb e Dyōb ne á ndáb é bad, bēyāgtē bad, bēkale-’ε nkalanj míme Yesue, Ane-awē-Bēwógté.

6

Mwembé mépwédé bad saámbé áwónge

¹ Bɔɔb-pɔɔ, ngáne mesonǵé mé bad ábe bédúbpé méchágké'áá acháge ne acháge, nswanǵten mémbíð átínté e bad bé Israel ábe béhóbé'áá ehób é Grikiá ne ábe béhóbé'áá ehób é dyad. Bad ábe béhóbé'áá ehób é Grikiá béhóbé'áá bán ábāb bekúd béekudéé akab á məné áde békábpáá bekúd epun-téé. ² Héé bembapεε bé nlómag dyôm ne bébe bélédeé bad ábe bédúbpé bésyāā́l áte bonj bēlāngē bó bán, “Eeboo'é nén bán sétεde akal dé eyale é Dyōb ábel bonj séhíde nkabtéd mí məné ámbíð. ³ Né-ɔɔ, a-baányan nyépwed bad saámbé átínté echên, ábe béwóó edúbé, ábe Edáððan éche Esáá élyágtéé, bébii-'ε akan, ábel nén sébane mímén ntíi áwab mekáá. ⁴ Ene pónde séēbē eched yāl esyāā́l ákáne ne ákal nkalan mí bwām.” ⁵ Moosyāā́l anwóg menyinge ne dyam áde bembapεε bé nlómag bēnhōbpē. Né-ɔɔ, bēmpwēð Stefanuse. Abédéé mod awē andúbé bwāmbwam. Edáððan éche Esáá-'ε élyāgtē mó. Bēmpwēð káōne Filibe, Prokorose, Nikanɔɔ, Timōne, Pamenase ne Nikolause. Nikolause abédéé mod awē ámbíð á dyad á Antyog, eebédéé mod a Israel bonj antimén adúbe á bad bé Israel. ⁶ Bēmpεén ábén bad á'sō wéε bembapεε bé nlómag. Bembapεε bé nlómag bēnkānnēð bó bébán-ne bó mekáá á nló. ⁷ Né-ɔɔ, eyale e Dyōb émbē ékanlād mbwóg áte esyāā́l ékäg á'sō. Mesonǵé mé bad ábe bēndūbē á Jerusalem méchágké'áá acháge ne acháge. Ekud é beprise chómpē émbootéd nkalan mí bwām ahíd.

Békóbé Stefanuse

⁸ Bɔɔb-pɔɔ Stefanuse abédé-éé mod awē ádē alongé álúmté'áá nsimé ní Dyōb bwāmbwam. Awónǵ ngíne ábel ndale é mekan é menyáké átínté e bad. ⁹ Bonj baahóg bēmbootéd mó apentén. Abé bad bēbédéé bad ábe bēmbíð á echoǵ é bad éche émmētén akε á ndáb e mekáne eche béchágé'áá bán ndáb e mekáne e betān ábe bēnkēmbé betān ámpē. Abé bad bēbédé bad bé Israel ábe bēmbíð á myad mé Sirine ne Alesandria. Bóobe bad bé Israel bēmpēe ábe bēmbíð á mbwóg e Silisia ne e Esia, bēmbootéd aswanǵten ne Stefanuse. ¹⁰ Bonj Edáððan éche Esáá émbē mó nyaa e debyéé eche nzé anhób dyam, béehēle'áá dó apεle. ¹¹ Né-ɔɔ bénsāl baahóg áte bán bēhōb nén bán “Séwógé néε Stefanuse ásyāā́'ε Moseε, ásyāā́-'ε Dyōb.” ¹² Né-'aá bēmbenlé bonj békón bad bé dyad, békón bad bēmbáá bé dyad ne bemeléde bé mbéndé. Héé békóbé Stefanuse bonj békεené mó á'sō é' bad bé mbwóg. ¹³ Hé-'aá bépééné bad ábíð mó mbónj é metóm. Abé bad bēnhōb nén bán, “Anén mod ahóbe' mekan mé mbéb pónde ésyāā́l tǵngene Ndáb-e-Dyōb echē esáá ne tǵngene mbéndé eche Dyōb ábágé syánē. ¹⁴ Séwógé néε áhóbéé áá ane Yesue, mod a Nazaret, āpān Ndáb-e-Dyōb áhǵnlén-ne e'lem ábe Moseε ályágnédé syánē.” ¹⁵ Bad bésyāā́l ábē bēbédé á ndáb e mbom bēnsūm mīð wéε Stefanuse. Bēnnyīn néε e'só é'peneé mó néε e'só é' ángel.

7

*Stefanuse abēnlédé myanǵó
mí bad bé Israel ákáá*

¹ Prisε ambáámbáá ansédéd Stefanuse aáken, “Mmén mekan mésyāā́l míme ábén bad béhóbé wε áyāl, méde mbále-ye?” ² Dó Stefanuse ábóótédé bad bé káánsel póle akale. Anhób aá, “A-baányan ne besáá ábēm, nyélām metúu. Dyōb dé ehúme dēmpií eched sǵn Abrahamε áde abédé á mbwóg e Mesopotemia, adéhób aá mókag adyεε á dyad á Haran. ³ Dyōb dénlāā́ mó aá “Tεde echoǵ túmbé, étεde-'ε ádōn alonj ékag á ndɔɔb eche mélūmēdté wε.” ⁴ Né-ɔɔ, Abrahamε antedé ndɔɔb e Kaldeya áhyε ádyē á dyad á Haran. Ámbíð e kwééd eche Abrahamε sáá, Dyōb dēmbēl Abrahamε áke ádyē á ndɔɔb eche nyédíi áhed nén bɔɔb. ⁵ Ene pónde Dyōb dénkēmbáá Abrahamε ké abēn á ndɔɔb eche ándāāsēnnē mó. Bonj pen Dyōb dénhób nén aá ene ndɔɔb ésuunéd bó míme mbyaa. Pónde eche Dyōb dénlāá-'é Abrahamε nē, eenkēnwáléé mwān ké nhóg. ⁶ Dyōb dénlāā́ mó nén aá, ‘Mmōn

mbyaa mébē beken á alon̄ á bad bémpēe. Awed-taá bébēē betān, békūd-te metuné etūn é pónđé éche édé dyam mbwókēl é mwě éniin. ⁷ Bon̄ mēkōgsēn ádē alon̄ á bad áde bébenléé nēe betān. Ambīd enē, nímōn̄ mbyaa mébīd á alon̄-tē wē, bétim áyāl e ádēn abwóg á hōm, békānē á dīn ádēm áhed.’ ⁸ Hēe Dyōb ábélé bon̄ Abrahamē ápē á nchemten ne mó tñgene ngáne béyagēé bad, nēngáne e’chemléd bé melě míme Dyōb ámwédé ne ábē bad. Né-ǎǎ, Abrahamē an’yāg awe mwān Aisigē ámbīd e e’pun saámbé áde béchyáá mó. Aisigē mó-’e an’yāg awe mwān Jakōbe, Jakōbe mó-’e áyāg ábe bān dyōm ne bébe ábe bédé ábēd betaa.

⁹ “Ábē betaa bēnwōōn mwānyan̄ nhóg, Josebe kónjí á nlém-tē. Né-ǎǎ, bénsōm mó nēngáne ntān. Bad ábe bénsōmmē mó áwāb, bēnkeén mó á alon̄ á Egipto. Bon̄ Dyōb dēmbē mó ámbīd, ¹⁰ ábēl-le atóm metake mésyāāl áte. Dyōb dēmbēl Farao kñ e Egipto anwógēn Josebe menyīnge ábē-’e Josebe debyéé, áde ápédé áwe á’sō. Nēn dēmbēl Farao ambě Josebe atii á ngómenaa ámin e alon̄ ne ámin e ábē bwēm é’syāāl. ¹¹ Ambīd enē, nzaa e ngíne empě á alon̄ á Egipto ne á alon̄ á Kanahan. Ene nzaa empēēn metake mé ngíne, ábēd betaa bēnkēnwōn-’aá ndyééd eche bédyágkē. ¹² Né-ǎǎ, áde Jakōbe áwógé bān ndyééd edé á Egipto, anlóm ábe bān áwed. Nédē ábēd betaa. Nē dōǎ ábédé bó ngen e’só áke áwed. ¹³ Áde bān ábe Jakōbe békíí á Egipto ngen éche élónténé ébe, Josebe ampalé yāl áte wēe baányan̄. Hē dōǎ Farao áson̄téné tñgene túmbé echě Josebe. ¹⁴ Né-ǎǎ, Josebe anlyágtén baányan̄ aá béléa sáá Jakōbe, áhyag ne eche túmbé esyāál á Egipto. Bó moosyāál bēbédé móom mé mod saámbé ne bétáan. ¹⁵ Dōǎ Jakōbe bó moosyāál békíí á Egipto. Awed-taá mó ne ábe bān, betaa ábe syānē bēndyēé’é káñ bēwé-’e. ¹⁶ Ambīd e nē, bēntēd bó ndim bēsūēn ámbīd á dyad á Shekem, bélímé mó áwed á ndōǎb echě Abrahamē anchanénnē mōné wēe bān bé túmbé e Hamō.

¹⁷ “Áde pónđé ékwógé apē echě Dyōb délōnēdtē dyam áde ánlāā’é Abrahamē aá móǎbēl, mesongé míme ábēd bad ábe bēbédé á Egipto mēmmād achóge bwāmbwam. ¹⁸ Káñne á asóg, kñ empēe echě enkēmbíí myan̄gó míme Josebe, empě á nkamlēn. ¹⁹ Anwōn̄ akwāb tñgene ábēd betaa átagtē-’e bó. Ankñ bētēdē ábab bān á ebwóg, ábēl bon̄ bēwē. ²⁰ Mmē mesú dōǎ béchyáá Mosēe. Ábédēe mwān awě ambōn̄ bwāmbwam. Bēntōgén mó á ndáb wēe sáá á etūn é ngōn éláán. ²¹ Ambīd enē dōǎ bētēdtē mó á ebwóg-te. Hēe mwān a mmwāád awě Farao ádíbté mó, átēdē mó ngáne awě mwān, átoñné-’e mó káñ ákwogé’.

²² Bēn’yāgēd Mosēe debyéé á bad bé Egipto ásyāāl káñ abé ndāle e mod á nhóbtéd ne á mbeltéd.

²³ “Áde Mosēe ápédé móom mé mwě méniiin, mewēmtēn mēmpií mó áke dényīn baányan̄ bé Israel. ²⁴ Antán ngáne mod a Egipto átagtēé mwānyan̄ nhóg. Dōǎ ákíí áhed átimten. Anwōngēn mó áwúé-’e ane mod a Egipto. ²⁵ Mosēe anwēmtén aá ábē bad béchem nēn bān Dyōb áhede mó abēnled áhúd bó á mekáá mé bad bé Egipto, bon̄ bēnkēnyínnē nē. ²⁶ Epun éche ébádténé, antán ábē bad bé Israel bébe bēn ne bēn bēwane’. Anhēd nzii eche áyālēē bó ákóm nsan̄. Dōǎ álāngēé bó aá, ‘Eesaá mbáale bān baányan̄ bóǎ nyédíí-yē? Chán-nō nyé mod-té áhedeé waáb alógen?’ ²⁷ Bon̄ ane mod awě ahedé’áá waáb alógen nē, antínéd Mosēe á nkāg ásedtē mó aáken, ‘Nzé-módé abagé kunze aá ékamlan ne ákáad sé? ²⁸ Ehede mēmpē awúu ngáne éwúu mod a Egipto chān-e?’ ²⁹ Awóg áde Mosēe áwógé nē, ansōb ákē á mbwóg e bad bé Midian. Awed-taá ádyéé káñ bon̄ áchyāā ábe bān bé baachóm bébe.

³⁰ “Ambīd e móom mé mwě méniiin dōǎ ángel épíídé Mosēe á ehyānge. Empíí mó a muú-te, nímé ménkōbēn mwā bwēl. Nēn ábédé bēnben ne mbōod e Sinai. ³¹ Áde Mosēe ányíne ádēn akan, menyáké ménkōb mó. Ansíde bēnben aá mótoñ anōn bwām, dōǎ áwógé ehób éche Sāngwéé nēn aá, ³² ‘Mēe ndé Dyōb áde ábōn̄ betaa, Dyōb áde Abrahamē, Aisigē ne Jakōbe bēbēnlé’áá.’ Ne mbwóg ní ngíne Mosēe enkēnchu’é anōn áhed. ³³ Hēe Sāngwéé álāngēé mó aá ‘Húd metámbé á mekuu áyāle abwóg á hōm áde étyéémé nēn ádíi hōm áde ásaá. ³⁴ Nnyíne ngáne ábēm bad ábe bédé á alon̄ á Egipto békudēé metake bwāmbwam.

Nwógé ngáne béwennadté dɔɔ nhyédé bó awôngen. Bɔɔb-pɔɔ hyäḡ, mǝlôm wɛ á Egipto.’
³⁵ Anén Mosɛɛ mɔɔ bad bé Israel bémbāngē á yǎl bonj bésɛdté mó bánken, ‘Nzé-módé abagé wɛ kunze ákamlɛn ne ákáad sé?’ Mó-’aá Dyöb dénlōmmē ákamlɛn ne ásonj ábē bad. Nén dēmbenléd áde ángel êmpii’ é mó áde bwɛl bɛnkōbpē muú. ³⁶ Mosɛɛ awed mɔɔ ambídén bad bé Israel á Egipto. Ambǝl ne e’chemléd áwed ne á Eyəke é edíb é nkwě. Ambǝl-le menyáké ne e’chemléd áde bɛbédé á ehyánge á etún é móom mé mwě méniin. ³⁷ Anén Mosɛɛ mɔɔ anláá bad bé Israel aá, ‘Dyöb délōmē nyé nkal é’ dǎádəŋ awě ábid áfinté echên melemlem nêŋgáne álómé me.’ ³⁸ Melemlem mé Mosɛɛ mɔɔbédé nlatén ne ábəd bad á ehyánge. Abédé áwed ne ábəd betaa áde ángel eche Dyöb dénlōmēnnē nlébtéd á Mbɔɔd e Sinai énhōbpē áwāb. Mmén nlébtéd míme Mosɛɛ ánkudté wée ángel mɔɔ syánē dédíí déhídéé.

³⁹ “Ábəd betaa bɛnkēnwógénné Mosɛɛ, bonj bémbāŋ mó á yǎl, bétimé béwēmtān átim ábid á Egipto. ⁴⁰ Ade Mosɛɛ ályágé adé á mbɔɔd e Sinai dɔɔ bad bé Israel bélāngɛé mwānyan Arɔne bán, ‘Bélé sé bwēm ábe bɛbē nêŋgáne myöb ábe býyāgéd sé áyāle séebii’ é dyam áde ábénlédé ne Mosɛɛ awě ambídéd sé á Egipto.’ ⁴¹ Héɛ bɛbélé chòm éche éwágné mwān a nyag bonj bébootéd e’lém awúu ábɛ chó mende. Bɛmbɛl káŋne ngande, áwóg menyinje ne chòm éche bɛbénlé mímab mekáá. ⁴² Dɔɔ Dyöb ákúnnédé bó mbíd bonj áchenné’ bó ákānned ngume éche édé ámin. Ebénlédé ngáne éténlédé á kálag e bekal bé’ dǎádəŋ nén bán, ‘A-bad bé Israel, áde nyémbēē á ehyánge á etún é móom mé mwé méniin saké mɛé nyékwénlé’ áá káa nyétúmmé’ áá e’lém ábɛ mende. ⁴³ Téndɛ eché dyöb áde béchəgɛé bán Molek mɔɔ nyémpēm̄mē.

Ediidingɛ-’ɛ éche tintinɛ a dyöb áde béchəgɛé bán Refan chóɔ nyéhyómnaá.

Mmén myöb mɔɔ nyébénlé mekáá bonj nyébwāgkē mebóbónj.

Né-ɔɔ, mǝbɛn nyé, nlóm nyé hǝm áde áchábndé tómaa alonj á Babilon.’ ”

⁴⁴ Stefanusɛ ambé abád ámpē aá, “Ade ábəd betaa bɛbédé á ehyánge bɛnwōŋ Ebem é Dyöb eché élúmte nén bán Dyöb adé ne bó. Bɛnlōŋ chó nyaa eché Dyöb dénlāā’ é Mosɛɛ aá álōŋ chó. Nsáaned míme Dyöb délūmēdtē Mosɛɛ mɔɔ ánhídtē. ⁴⁵ Ábid e pónde ábəd betaa bɛnkōb ene téndɛ á mekáá míme ábab besáá. Bɛnwālē chó áyāl áde bóɔbɛ Josua békóbné melonj ndɔɔb eché Dyöb dɛnnanéé bó bad áte. Ene téndɛ embé ebé áhed káŋne á pónde eché Dabidɛ. ⁴⁶ Nsimé ní Dyöb níhídé’ áá Dabidɛ. Né-ɔɔ, anchánj Dyöb aá ábɛ mó kunze málōo Dyöb áde Jakɔbɛ ábénlé’ áá ndáb. ⁴⁷ Bonj Solomonɛ, Dabidɛ mwān, mɔɔ antīm Dyöb ene ndáb alóo. ⁴⁸ Bonj kénê Dyöb á Ngum éedyēē’ é á ndáb eché baányonj bɛlónné mekáá. Edé nén ngáne nkal é’ dǎádəŋ nhóg ahóbé aá Dyöb ahóbé aá,

⁴⁹ ‘Nkonj nímin mɔɔ níde ádēm atii dé nkamlɛn,

nkōŋsɛ-’ɛ míbé wée míbannéé mekuu.

Nyaa e ndáb ehéé nyéhele-se nyélóo mɛ?

Ké’ɛ héé mékōmmēē áte?

⁵⁰ Mmén meémaa’ é ábén bwēm abɛl-ɛ?’ ”

⁵¹ Stefanusɛ ambád ahób aá, “Nyédíi bad ábe béwúú nló áte. Nyélelé nlém á abum. Nyékólé metúu áyāl e eyale é Dyöb. Nyédíi melemlem nêŋgáne ábɛn betaa, nyétāngan Edǎádəŋ éche Esáá. ⁵² Nkal é’ dǎádəŋ ké nhóg alyágé áse awě enkénkūd metake á mekáá míme ábɛn betaa-yɛ? Bɛnwūú mészɛnzɛ mé Dyöb mészāāl míme se’ bɔɔd mɛmbǝl ehánge áyāl e epe éche Ane awě abɛle mekan míme métāngéné. Nyé-’ɛ bɔɔb nyésómé mó, nyéwúú-’ɛ mó. ⁵³ Nyé bɛn-naa nyékudé mbéndé éche Dyöb álómé mbwiined ne éche ángel bonj kénê nyéehídéé chó.”

Bélumé Stefanusɛ meláá

⁵⁴ Ade bad bé mbwóg béwógé mekan míme Stefanusɛ ahóbé, bɛnlīŋ bwāmbwam káŋj yǎl ésoḡé bó áte. ⁵⁵ Stefanusɛ-’ɛ Edǎádəŋ éche Esáá énlōn mó áte. Néɛ ánóné ámin ányīnē’ ehúmé é Dyöb, ányīnē’ Yesue ngáne átyéémé Dyöb á ekáá émbáá. ⁵⁶ Dɔɔ ahóbéé

aá, “Nyénəne’, nnyíne’ nées dyöb ánédnéde, Mwän-a-Moonyon átyéémé Dyöb é ekáá émbáá.” ⁵⁷ Héé bad bé mbwóg béhéde esaád é ngíne békútén-ne metúu ne mekáá bon bó moosyáál bébōnlād mō. ⁵⁸ Bēndol mō bésyāñnéd mō á dyad-tē, bébootéd mō meláá alúm. Bad ábe béntyēem mbōñ ákógsen Stefanuse bēnhūd nímāb nkob áyāl béke bébanē á’sō-te wée kódemod póg bán Səəle ánəne bó. * ⁵⁹ Ade bélúmeé Stefanuse meláá nē, ankáné aá, “A-Sāñgú Yesu, mmōñ kōb échēm edəədəñ.” ⁶⁰ Dōo ábwógé mebóbōñ bon ákántē ehōb amīn aá, “A-Sāñ, lagsén bó nímén mbéb nime bébelé.” Amaá-aá ahób nē, awé-’ε.

8

¹ Səəle abédé ásē ákwentén-ne aá béwúu Stefanuse.

Metuné mébéle Ebese épāñtéde áte

Echē epun chēn mwembé mé Jerusalem mēmbootéd metake mé ngíne akud á mekáá mé bad bé Israel. Bad ábe bédúbpé bésyāñl bēmpāñtéd áte á mbwóg e Judeya né e Samaria ésyāñl. Bon bembapεε bé nlomag bēñpεn-éε bēnlyǵ. ² Nguse é bad ábe bēmbané nímāb nlém nisyāñl ábele Dyöb bēnlīmē Stefanuse. Béchyεε’, bélebé-’ε mō. ³ Bon Səəle mō-’ε ahedáá mwembé abóded. Ahúé’áá enén ndáb átimé eníníí, ábīdtē bó á ebwóg, bebaád ne baachóm, ahág-ke bó á mbwóg.

Filibε akalé nkalan ní bwām á Samaria

⁴ Bad ábe bédúbpé bēmpāñtéd áte, békag bēkalé nkalan ní bwām. ⁵ Filibε mō ankē á dyad ambáá á mbwóg e Samaria ákanlé bad tñngene Ane-awě-Béwógté. ⁶ Ade ndun e mod éwógé mam nime Filibε áhóbεé bényín-ne e’chemléd bé menyáké ábe ábélé, bēntōñ metúu atále áte áwóg dyam áde áhóbεé. ⁷ Filibε ambēl e’dəədəñ bé mbéb é’syāñgé’áá ekud é bad áte ne e’saad é’ ngíne, ekud é bad-te ábe yāl énwēē eped ne ábe bésyágté’áá bēndyεé bwām. ⁸ Nén dēmbēl bad bésyāñl á dyad-tē wē béwóg menyñge bwāmbwam.

⁹ Bəəb-pəó, mod nhóg abédé áde dyad áte bán Siməne, akumé’áá ngan eche ekómté’áá bad bé Samaria yāl áte bwāmbwam. Akumé’áá ekáá á tál aá modmod eépedεé mō. ¹⁰ Bad bésyāñl á dyad, ndəle é bad ne bekwěkwě bé bad bēmbané nlém áwē, bēhōbē-’ε bán, “Anén mod adii ngumε e Dyöb echē béchágεé bán, Ngum embáá.” ¹¹ Bēmbané nlém áwē áyāle á etún é pónde ankōñ bad yāl akómed áte ne echē ngan echē ákumé’áá. ¹² Bon áde bédúbpé nkalan nime Filibε ánkáléé bó tñngene nkalan ní bwām mé nkamlēn ní Dyöb ne tñngene Yesu Krīstəə, bēnkūd edusen, bebaád ne baachóm. ¹³ Siməne mwēn ámpē andúbé, ákūd-te edusen. Ambootéd Filibε ahíd kēhéé áde ákágé’áá. Yāl enkóm mō áte áde ányíne mbeltéd mmé menyáké nime Filibε ábélé’áá.

¹⁴ Bembapεε bé nlomag bēnwōg á Jerusalem bán bad bé Samaria békóbé eyale é Dyöb, héε bélómé Petro bó Jəne áwed. ¹⁵ Ade bépédé áwed bēnkāñnēd bad ábe bédúbpé nēn bán békud Edəədəñ éche Esáá. ¹⁶ Bēnkāñnēd bó áyāle bēnkēmpaá Edəədəñ éche Esáá akud. Bēndusen bó dāsō á dīn áde Sāñgú Yesuε. ¹⁷ Dōo Petro bó Jəne bēbáné bó mekáá á nló bó-’ε békudé’ Edəədəñ éche Esáá. ¹⁸ Ade Siməne ányíne aá nzé bembapεε bé nlomag bēbáné mod ekáá á nló akude’ Edəədəñ éche Esáá, ambídéd mənέ ábe Petro bó Jəñ, ¹⁹ áhōbē aá, “Nyébag mémpē enén ngíne ábel bon kénzée awě mbáné ekáá á nló ákud Edəədəñ éche Esáá.” ²⁰ Petro antimtén mō aá, “Nzé ewémténé wée móhele-se móchāñēn nde e Dyöb mənέ, nyáābe nímōñ mənέ nyékag á dū-á-muú. ²¹ Weewóó-’ε akab ké ahóg áyāl e níméd nsón áyāle nímōñ nlém mééboo-’ε áte á’sō é’ Dyöb. ²² Kunnéd-te mbíd étimen Dyöb, áyāle nímén mewēmtēn mé mbéb nime éwóó áte, ékáne’ wée Sāñgwéeé álagsen wε áyāle awēmtēn áde ewémténé enén ndín e akan. ²³ Mmaá anyín nēn mεé, kán emaa wε akób áte, mbéb-pε rñhéde wε á mehanğé-te.” ²⁴ Héε Siməne álāñgεé Petro bó Jəñ aá, “Sōn,

* **7:58** Atínté e bad bé Israel émbē nēn bán ábe bébidé mbōñ bán mod abelé awusé bōó bēbágé’áá bad bé’só alúm mō meláá.

nyékânned me wée Sánḡwéé, âbel bon nímén mésyāāl níme nyéhóbé ké ahóg déebenlád ne me.”

²⁵ Ade Petro bó Jōn bémáá mam mésyāāl ahób t̄nḡene Yesue, bémād-te nkalan níme Sánḡwéé akal, bēntīm ámbíd á Jerusalem. A nzii á esú békálé’áá nkalan ní bwām níme Yesue á myad mé mbwóg e Samaria hiin.

Filibé bó mod e alon dé Etopia

²⁶ Mmíní mbwe ángel e Sánḡú enláá Filibé aá, “Ladé yāl, ékag á p̄ed e mb̄on wée nzii echē ebíde á Jerusalem áke á Gaza étóméé” Béebenládte enén nzii ámpē. ²⁷ Filibé abōḡséné-’áá ákǎḡ-ke. Héé ábomné son e mod á nzii ngáne á súé’é áwē alon. Anén mod abédéé ndale e mod awē akamlánnáá, ánoné-’é ngáb eche Kandese, mmwaád awe akamlánnáá alon dé Etopia. Ane mod ankē á Jerusalem. ²⁸ A ehúu ámbíd échē, andyéé á ebambam. Ngáne ákágé’áá, áláá’áá kálag echē nkal é’ d̄áád̄on Yesayaa. ²⁹ Héé Ed̄áád̄on éche Esáá élanḡéé Filibé aá, “Kǎḡ á ebambam hē, ébē ch́ó benben.” ³⁰ Filibé annyǎgéd áhed, d̄óo áwógé ngáne ane mod áláá’é kálag e nkal é’ d̄áád̄on Yesayaa. D̄óo ásedtéé mó aáken “Esōḡtan ch̄om éche éláá’é-ye?” ³¹ Ane mod antimén mó aá “Chán mémwéé asōḡtan áde mod éēt̄nledéé me áte?” Né-ḡó, anchélé Filibé aá ácháge á ebambam, bómō bédyēē áhed. ³² Ep̄ed éche ane mod ákóó’áá aláḡ ebédéé nén, “Abédéé n̄nḡáne r̄dyon ní mbód níme békagké awúu, ambé-’é ngáne mwān a r̄dyon ní mbód awē béseléé nyon bon eéchyēē’, enkēnhóbpe dyamdyam.

³³ “Bēnsudéd mó edúbé, békōbēn-ne mó kunze. Nzé-módé átūb níme nchyáátén d̄in áde édíí bán bēnhūd mó ám̄in á nkōḡsé.”

³⁴ Ane mod ansedéd Filibé aáken, “Nzé-módé ane nkal é’ d̄áád̄on áhóbéé, eche yāl chēne ké’ e mod ampée?” ³⁵ Héé Filibé álanḡéé mó nkalan ní bwām níme Yesue, átēnlád mó mekan áte, mbooted ne échén ep̄ed. ³⁶ Ade békagké nē, bēmpē hōm áde mendíb médíí. Héé ane mod áhóbéé aá, “Mendíb móō mén. Weédūsānnē me ngen p̄óg-ε?”* ³⁸ Ane mod anhób aá bétii ebambam. D̄óo bó Filibé bésudé ásē bésól á mendíb-te bon Filibé ádusán mó. ³⁹ Bébídé-’áá á mendíb-te bídén, Ed̄áád̄on é Sánḡú ékēēn-ne Filibé. Ane mod eenyíne’áá mó ámpē bon ambé ákǎḡ, alón-ne ne menyinḡe. ⁴⁰ Filibé annyín yāl á dyad á Azotus ábooted-te áke dyad ne dyad té, ákalé’ nkalan ní bwām, káon ápe á dyad á Kaisaria.

9

Sōle atimé Yesue adúbe (M̄el 22.6-16; 26.12-18)

¹ B̄oob-p̄óo Sōle ambé ákīmē’ áwúu bembapee ábe Sánḡwéé. Ankē wée prise ambáámbáa, ² aláá mó aá átel kálag échē ábéé belyáged bé ndáb é mekáne é Damaskos, ábel nén áwōḡ kunze echē nzé anyíne bad ké béhéé ábe bēhíde’ nzii e Yesue áwed, áhan bó, ken bebaád-’ε ké’ε baachóm, akób bó, ákēēn bó á Jerusalem. ³ D̄óo Sōle áhídté bon ákag. A nzii e Damaskos wē, áde ádíí benben ne dyad, emwēdmwēd émbíd ádyōb, épen mó yāl esyāál. ⁴ Anhún á ndoob. D̄óo áwógé ehób élanḡē mó aá, “A-Sōl, á-Sōl, cheé ékáá bon étagté me?” ⁵ Sōle ansedéd aáken, “A-Sán, nzé-módé ne?” D̄óo échē ehób étimtanné mó aá, “Me-éé ndé Yesue awē étagtéé. ⁶ B̄oob-p̄óo, hidé ásē, ékag á dyad-tē, áhed d̄óo bēlāā-’é we ch̄om éche étāḡéné ábel.” ⁷ Bad ábe b̄oobe Sōle bēnwōḡ bēntyéem, dyam déeboó bó ahób. Bēnwōḡ ehób bon bēnkēnyínné mod awē ahóbe’. ⁸ Sōle anhidé ásē, ánēdē m̄id áte, bon eenyíne’áá ekíde. Né-ḡó, bēnchōā mó é ekáá, békēēn mó á dyad-tē á Damaskos.

* **8:36** Donḡe á kálag dé’só ábádé nchoo 37: Filibé anláá mó aá, “Nhele r̄d̄ūsēn we, nzése edúbpe Yesue ne nlém nhóg.” Ane mod ankwentén aá, “Ndúbpe nén méé Yesu Kr̄ist̄ə adíi Mwān a Dyōb.”

⁹ Andyé e'pun é'láán adé eenyíneé ekíde. Ene pónde esyáál-le eemwédeé, eedyéde-'áa chömchöm.

¹⁰ A Damaskos mod abédé awë andúbé Yesue, béchagé'áá mó bán, Ananiasé. Annyín ndóg. A ndóg-te wê, Sánjú Yesue anchæg mó aá, "A-Ananias." Ananiasé ankwentén aá "Me nén, a-Sán." ¹¹ Dóo Sánjwéé álángeé mó aá, "Bonjén, éke á nkon ní nzii míme béchagéé bán Ntyéémé. Wěpě á ndáb wée Judasé. Nzé epedé áhed, ésédéd mod awë abidé á dyad á Tasus, béchäge mó bán Soolé. Adé áhed bəəb akānne', ¹² anyíne-'é ndóg. A ndóg-te wê, anyíne mod awë béchagéé bán Ananiasé, abáne mó mekáá á nló ábel bonj anyínen ámpē." ¹³ Ananiasé antimtén mó aá "A-Sán, nkénwōg ane mod dúu bwāmbwam ne nhel ní mekan míme ákébenlé ábōj bad áyāl á Jerusalem. ¹⁴ Apedé-'é á Damaskos hén ne ngíne echě beprise bémháá bėbágé mó ákób bad bėsyāāl ábe bėkānne' á dīn ádōj." ¹⁵ Bonj Sánjwéé anláá Ananiasé aá, "Kāg, áyāle nén mpwede anén mod ábele me. Mó ábēl bad ábe bėesě bad bé Israel, échab kāj é bad, ne bad bé Israel bėbíi me. ¹⁶ Mmēn mēlūmēd-te mó metake míme ákudté áyāl echēm." ¹⁷ Né-óó, Ananiasé ankě, asól a ndáb echě Soolé ámbēé áte, abán mó mekáá á nló, álāngē mó aá, "A-mwānne Sool, Sánjwéé mó alómé me, nédē, Yesue mwēn awë ampií wē á pónde eche éhyagké wén. Alómé me áwōj ábel nén ényínen ámpē élōn-ne ne Edəədəj éche Esáá." ¹⁸ Abwōg-ábwōg bwēm bėmbīd Soolé á mīd ábe bėdé nējgāne e'kíd é' sūu, ábooted-te anyínen. Héé ápádté ásē bonj bėdusān-ne mó. ¹⁹ Andyé ndyééd, amaá-'áa ndyééd adyé bonj yāl étimé mó áte.

Soolé akalé eyale é Dyōb á Damaskos

Soolé andyéé á Damaskos nguse é e'pun ne bad ábe bėndūbē Yesue. ²⁰ Ankě á ndáb é mekáne ésebán abėbte pónde ákanle bad tēngene Yesue, aá mó adé Mwān a Dyōb. ²¹ Yāl enkóm mod téé áte awë anwóg mó póle á nsəl. Bėsedté bánken, "Saá anén mod mó awúé'áá bad ábe bėtúbé'áá dīn áde Yesue á Jerusalem-e? Eesaá mbále nén nzəm echě ápééné hén edīi ákób bó átimēn-ne bó ámbīd wée beprise bėmbháá-yé?" ²² Bonj Soolé ambé akalé' nímē nkalanj ákāg á'sō ngíne ngíne. Metote míme ámbéé álúmed nén bán Yesue mó adé Ane-awë-Bėwógte, méntāngēn nyaa echě bad bé Israel ábe bėbėdé á Damaskos bėnkēnwōngé dyamdyam ahób.

²³ Ambīd e e'pun híin bad bé Israel bēnladén áte áhāge Soolé ngāne bėwū-'é mó. ²⁴ Bonj Soolé anwóg ntīi míme bėbélé. Bėnóné'áá mmwē mé e'ké ní dyad nkuu ne mūte ábel bėwū mó. ²⁵ Bonj nkuu nhóg Soolé ábē bembapēe bėntēd mó, bėhé mó á elōj-tē, bėbīdéd mó á epōn é eséd bé e'ké ábe bēnlājnēd dyad, bonj bėsūdēd mó ámbīd e ebwóg.

Soolé atimé ámbīd á Jerusalem

²⁶ Soolé ankě á Jerusalem. Ade ápédé áwed, anwanén aá móbē ne bad ábe bėdúbpé Yesue bonj ábē bad bėháá'áá mó áyāle bėnkēndúbéé bán mómpē adúbpé Yesue. ²⁷ Héé Banabasé áchāngē mó á ekáá bonj ákēné mó wée bembapēe bé nlomag. Anchemtéd bó áte ngāne Soolé anyíne Sánjwéé á ndóg-te á nzii ne chöm éche Sánjwéé álāngé mó. Anlāá-'é bó ngāne Soolé álāngé'áá bad mam tēngene Yesue á Damaskos ésebán abáa' dyamdyam. ²⁸ Né-óó, Soolé ambé ne bó, ákag mebwóg mésyāāl á Jerusalem akalé' nkalanj ní bwām á dīn áde Sánjwéé ésebán abáa' dyamdyam. ²⁹ Akānlé'áá káōjne bad bé Israel ábe bėhóbé'áá ehób é Grikia áswantán-ne ne bó. Dóo bėbóótédé nzii áhed áwū mó. ³⁰ Ade bad ábe bėdúbpé Yesue bėsōjténé bán bėhēde Soolé awū, bėntēd mó bėsyōgnéd mó á dyad á Kaisaria bonj bėlōmē mó á dyad á Tasus.

³¹ Né-óó, ene pónde esyáál bad ábe bėndūbē Yesue á mbwóg e Judeya esyáál, á Galilia ne á Samaria bėmbē ne nsāj, bėwōj-'é mbwóg ní Dyōb áte nē ábēl bėwū áte, Edəədəj éche Esáá éwōjgān-ne bó.

Petro akii a myad mé Lida ne Jopa

³² Petro akagé'áá mbwóg áte esyáál. Ebėdé pónde póg eche ákíi bad bé Dyōb ábe bėbėdé á dyad á Lida alēled. ³³ Ade ápédé áwed, antán mod awë béchagéé bán Aniesé.

Esón é mekuu énwē mó, átīmēn ndáb mwě waam. ³⁴ Petro anláá mó aá, “A-Anies, Yesu Krístə áđíd wε bwām hén bəəb. Pádé ásē énabe ádon anən.” Abwəg-əbwəg Aniesε ampádé ásē. ³⁵ Ade bad bésyāəl ábe bédyéé’áá á Lida ne Sharən bényíné née ane mod ádyéé bwām, bēmbotéd Sánjú Yesuε adúbe.

³⁶ Mwaád nhóg abédé á dyad á Jopa awě béchágé’áá bán Tabitaa, andúbé Yesuε. (Dín á Tabitaa á ehób é Grikia áđii bán Dəkase nédē e’sél.) A alongé adē ásyāəl mbonj mó ne mós abéláá áwōngān-ne betóótökē bé bad. ³⁷ Mmē mesú-’óó, ankwě nkole awé-’ε. Bēnwobé mó ndim bétéd mó bébanē á tonj e ndáb echě ebédé ámīn. ³⁸ Bəəb-póó dyad á Jopa dénkēnchabnédté dyad á Lida áyāl. Né-’óó, áde bad ábe bédúbpé Yesuε bėwógé bán Petro adé á Lida, bēnlōm bad bébe áwē, ne mechánge nēn bán, “Són hyäg á mehélé-te.” ³⁹ Né-’óó Petro ambonjсэн, bósəbəó békē-’ε. Ade ápédé áwed, bēnchāgnēd mó á tonj e ndáb eche ebédé ámīn. Bekúd bé bebaád bēnləjnéd mó, béchyéé’, bēlūmtē-’ε mó mbóté ne nkobe níme Dəkase ámbanjnédté bó áde abédé á alongé. ⁴⁰ Petro ambídéd bó moosyāəl á ebwóg, akóg mebóbónj ábootéd-te akáne. Dóó akúnné yəl á ndim bonj áhóbé aá, “A-Tabita, páde ásē!” Tabitaa andibé mīd áte. Anyín áde anyíné Petro, ampádé ásē. ⁴¹ Petro ansád ekáá, awóngén ányen mó ásē. Dóó áchénlé bad ábe bēndúbē Yesuε, ne bekúd bé bebaád ábe bēmbē áhed, bonj álūmtē bó Tabitaa áde áđii á alongé. ⁴² Mmēn nkalanj mēnkanléd á dyad á Jopa áte ásyāəl a etūn é pónde, ekud é bad édúbé-’ε Sánjú Yesuε. ⁴³ Petro andyεé á Jopa nguse é e’pun. Andyεé á ndáb e mod awě abelé’áá nsón mé e’kob é’ nyam, awě béchágé’áá bán Siməne.

10

Petro akii wée mod awě eesē mod a Israel

¹ Mod a Roma nhóg abédé á dyad a Kaisaria bán Kəneliəse. Akāmlánnáá echonj é mbwókel e sánze echě béchágé’áá bán, “Echonj é mbwókel e sánze é Italia.” ² Kəneliəse abédé mod awě ahídé’áá mekan mé Dyəb ámbíd. Mwēn ne eche ndáb esyāəl bēbēnlé’áá Dyəb. Ansálé ekáá áte, áwōngān betóótökē bé bad bé Israel, akānnē-’ε pónde ésyāəl. ³ Ebédé dyam ngānj éláán müte nhóg, anyín ndóg. A ndóg-te wē ankōnj ángel e Dyəb anyín. Enchəg mó aá, “A-Kəneliəs.” ⁴ Annən ángel ne chóónj, ne mbwóg, bonj ásedté nēn aá, “A-Sánj, cheé édé?” Ángel enkwentén mó aá “Dyəb áwógé nímōnj mekáne, anyíné-’ε ábōnj e’bonj bé nlém. Adé-’ε mbonjсэн ákwentən wε mekáne. ⁵ Bəəb-póó, lóm bad á Jopa, békē béchéle mod nhóg awě dīn áđii mó bán Simən awě béchəgeé bán Petro. ⁶ Adé nken á ndáb e mod nhóg awě akínte’ e’kob é’ nyam awe béchəgeé bán, Siməne. Siməne ne adyεé’ á nkəg mé edīb é nkwě.” ⁷ Dóó ángel eched éhídté, bonj Kəneliəse áchénlé ábē bembəlede bé ndáb bébe, ne sánze póg echě chómpē ehídé’áá mekan mé Dyəb ámbíd, ebé-’ε sánze echě enəné’áá Kəneliəse. ⁸ Alánge-’áá bó dyam áde ábēnlédé, alóm-me bó á Jopa.

⁹ Ade békagké, née bīn é’sánge, áde bėkwógé ape á Jopa, Petro anchágé á ndáb mīn ákáne. Nē abédé dyam kəd. ¹⁰ Nzaa enkób mó, áđənj-’ε ndyééd adyé. Ade bėbonjanné ndyééd, anyín ndóg. ¹¹ Anyín ngáne ngob e dyəb énédnédé. Chóm émbid nēngáne sánkalaa a abad, ébé née béchánge dó mekéb méniin, bésudté dó ásē. ¹² A abad-tē wē, ndín é nyam ésyāəl émbē áwēd-te; éche ékεene’ mekuu méniin, éche édole abum ásē ne menən mé ahín. ¹³ Héε áwógé ehób élánge mó nēn “A-Petro, syəó ásē, éwúu échén nyam, édyág.” ¹⁴ Bonj Petro anhób aá, “A-Sánj, mehéłēē se mībēl ene ndín e dyam. Meedyédéé chómchóm mbéd éche mbéndé éhóbé aá bēedyāg, ké’ε éche éesáa á’sō é’ Dyəb.” * ¹⁵ Echē ehób émbād mó aláa nēn aá, “Weetédé chóm ké ehóg éche Dyəb áhóbé aá éesáa, wéé éesáa’ε.” ¹⁶ Nēn dēmbēnléd ngen éláán. Dóó bétímné áde abad ámbíd ádyəb. ¹⁷ Petro adolé’áá áte ábii chóm éche ene ndóg élūmtéé. Ene pónde dóó bad ábe Kəneliəse ánlōmmē bédíbté wéε ndáb eche Siməne edíi. Bentyēēm á mmwε mé e’ké. ¹⁸ Héε bélébpéé ehób

* **10:14** Bad bé Israel bēnwōnj mbéndé éche énkēmbě bó kunze ádyé donje á bwēm.

bánken, “Nken adé áte wê awê béchagēé Simōn Petro-ye?” ¹⁹ Ade Petro ádíi ádólé áte ásoñten chōm éche ndóg élūmtéé dōo Edāádəñ éche Esáá elāngēé mó aá, “Wóglén! Bad beláán bépédé, béhede we. ²⁰ Né-ǝǝ lād yāl, ésud á ndáb mīn, weebáá bó ahíd áyāle meé nlómé bó.” ²¹ Né-ǝǝ, Petro ansūd ásē, áke atán ábê bad, álāngē bó aá, “Mēé ndé ane mod awê nyéhedeé. Cheé épídé nyé hén?” ²² Bēntimtén mó bán, “Mod ambáá a sánze, Kōneliōse móo alómé sé. Adíi mod a bwām awê abenle Dyōb. Bad bé Israel bésyāāl-le bébage mó edúbé éche échábé ámīn. Angel e Dyōb elāngé mó nén aá álébe we áwē ndáb, ábel nén áwōg dyam áde étāngéné mó aláa.” ²³ Petro awógé-’aá nê, asóléd bó á ndáb, ábē-’e bó e’noñ.† Bon Petro ansóléd ábê bad á ndáb kénēe béēbēdeé bad bé Israel. Née bīn é’sāngé, Petro anlād yāl, ahíd ábê bad. Nguse é bad ábe bédúbpé Yesue á Jopa bómpē bēnwoón bó. ²⁴ Epun ehóg ámbīd e nê, Petro bēmpē á Kaisaria. Kōneliōse mwēn, áde abum á ndáb, ne ábē besón bé echoñ ábe ánlēbēē, bésíné-’aá Petro bó. ²⁵ Ade Petro áhedeé asól á ndáb, Kōneliōse ankē mó atán, ákwe mó á mekuu, ábwāām-me ásē ábe mó edúbé. ²⁶ Bon Petro annyen mó ásē ahób aá, “Tyéém ámīn. Mēmpē ndíi moonyoñ ngēn.” ²⁷ Petro ambé ákanlé Kōneliōse áde bésóléé á ndáb-te. Antán née ndun e mod éládné á ndáb-te. ²⁸ Héee álāngēé bó nén aá, “Nyé bēn nyēbíi bwām nén bán edé mod a Israel mbéndé áwoon mod awê eésē mod a Israel ké’ε ásól áwe ndáb. Bon Dyōb álúmté me nén aá meéchāgē modmod meé adé mod awê eesáa ké’ε néee mod awê adé mbinde á’sō é’ Dyōb. ²⁹ Né-ǝǝ, áde élómé me achag mēmpádé ásē ábwōg-ábwōg, menkēnhóbpé meé méehyaá. Bōb-pǝǝ, nseǝte we, cheé ékáá bon élōmē me achag?” ³⁰ Héee Kōneliōse ákwentanné mó aá, “Sú éláán chíi, néee bōb, nkánné-’aá áwēm ndáb-te á ngāñ éláán é’ mūte. Dōo mod awê awáá mesañ nímē mémwaa’ áte átyéémé me á’sō-te tǝléd. ³¹ Bon áhōbē aá, ‘A-Kōneliōs, Dyōb áwógé we mekáne, ányíné-’ε ábōñ e’bon bé nlém. ³² Lóm mod á Jopa, áke áchéle Simōne awê béchagēé bán Petro. Adé nken á ndáb wēe mod nhóg awê akínte’ e’kob é’ nyam awê béchagēé bán Simōne. Simōne ne adyεε’ á nkag mé edīb é nkwe.’ ³³ Né-ǝǝ menlóm we atéd ábwōg-ábwōg. Ebelé-’ε bwām ngáne épédé. Bōb-pǝǝ sé moosyāál sēdé hén, Dyōb áde-’ε ne syánē. Sēsine’ áwōg dyam ké ahéé áde Sán Dyōbe álāngé we aá éláa sé.”

Petro akānlé Kōneliōse nkalan ní bwām

³⁴ Dōo Petro áhédé pǝle á nsəl aá, “Bōb dōo mbíi meé Dyōb átédé moosyāál nyaa póg. ³⁵ Akobe kénzēé awê abage mó edúbé awê abele-’ε mekan níme métāngéné, ké alon áhéé ane mod ábídté. ³⁶ Nyēbíi nkalan níme Dyōb dénlōmēē bad bé Israel. Mmē nkalan mbédēē tāngene ákal nkalan ní bwām mé nsañ níme nípédé mbwiined ne Yesu Krīstəə. Mó adé Sāngwēé á moosyāál. ³⁷ Nyēbíi-’ε dyam áde dēmbenléd mbwóg e Judeya áte esyāál mbooted ne á Galilia. Nén dēmbē áde Jone ámáá bad aláa tāngene edusen. ³⁸ Nyēbíi nén bán Dyōb dénwōgēd Yesue, mod a Nazaret, ábe mó Edāádəñ éche Esáá ábē-’ε mó ngíne. Yesue akagé-’aá hōm téé ábelé mbon. Ngáne Dyōb dēmbēē-’aá ne mó, adidé-’aá bad bésyāāl ábe bēmbē ásē e ngíne e Satan bwām. ³⁹ Sé bēn sēnyínné mekan mésyāāl níme ámbenlé á alon á bad bé Israel ne á Jerusalem dīd. Bēnwūū mó, abome áde bēmbomeé mó á awōg. ⁴⁰ Bon Dyōb dēmpuúd mó ámbīd e e’pun é’láán, ábel-le bad bényín mó. ⁴¹ Saké bad bésyāāl bényín-ne mó. Bad ábe Dyōb dēmmadté apwed, bóō bényín mó. Nédē sé ábe sēndyé ndyééd sēmwe-’ε mmítéd ne mó. ⁴² Anlyǝgtén sé aá sékanle bad nkalan ní bwām, sébīde-’ε mbōñ nén bán móo módē Ane awê Dyōb ápwédé, ákaad bad ábe bédé á alongé ne ábe bēwédé. ⁴³ Bekal bé’dāádəñ bésyāāl bēnhōb tāngene mó bán, mod ké ahéé awê adúbpé mó, Dyōb délagsén mó mbéb. Nén dēbenléd á ngíne e áde dīn.”

⁴⁴ Ade Petro ádíi áhóbēé nê, Edāádəñ éche Esáá énsūd ásē, épīi moosyāál awê áwóglánnáá nímē nkalan. ⁴⁵ Bad bé Israel ábe bēndūbē Yesue, ábe bóōbe Petro bēmbīd á Jopa bēmbē menyáké bwāmbwam ányín nén bán Dyōb ábágé echē nde e Edāádəñ éche Esáá káñne wēe bad ábe béesē bad bé Israel. ⁴⁶ Bēnwōg ngáne bēhóbēé mehób mēmpēe,

† 10:23 Bad bé Israel béeslte-’aá mod awê eésē mod a Israel áwab ndáb.

bébagé-ε Dyöb ehúmé. Dóo Petro áhóbéé aá, ⁴⁷ “Abén bad békúdé Edəádəŋ éche Esáá melemlem ngáne sémpe sênkudté. Né-ɔó, nzé-módé ahele-se ahób aá béedusán bó ne mendíb?” ⁴⁸ Hé-’aá ahóbé aá bédusen bó á ðín á Yesu Krístəə. Dóo ábê bad bélánjé mó bán ádyεε ne bó nguse é e’pun.

11

Petro ahóbé tɛŋgene chöm éche ábélé

¹ Bembapεε bé nlomag ne bad bémpeé ábe bédúbpé Yesuε á mbwóg e Judeya-tê esyáál, bénwóg bán bad ábe béesě bad bé Israel bómpé békóbé eyale é Dyöb. ² Ade Petro átímé ámbíd á Jerusalem, bad ábe behóbé’áá bán bétɛŋgéné bad ábe béesě bad bé Israel ayag, bémbootéd mó ahób bán, ³ “Cheé ékásə bəŋ ékäg wée bad ábe béesě bad bé Israel, bad ábe béeyagéé bəŋ nyáábəɔ nyédyāg-ke káəŋne ndyééd hóm ahóg?” ⁴ Hé-’aá Petro áhédé nkalaŋ á nsəl, aláá bó mekan mésyāəl ngáne mēmberlédté se á mbooted. ⁵ “Mbédé á mekáne á dyad á Jopa bəŋ rínyīnē ndóg. Chöm émbíd á ádyöb nēŋgáne sánkala a abad, ébé nēe béchəŋgé dó mekéb méniin, bésudté dó ásē. Bēnsudéd dó áwēm e’só-te. ⁶ Ade rínóné áwēd-te menyín nyam éche édé á abad-tê, nyam é mehín, nyam éche édole abum, ne menən mé ahín. ⁷ Héε ríwógé ehób élanje me nén aá, ‘A-Petro, syáá ásē, éwúe’ échén nyam, édyāg.’ ⁸ Bəŋ me-’ε menhób meé, ‘A-Sán meéhēlēε-se mbēl ene ndín e dyam. Chömchöm éche mbéndé éhóbé aá béedyāg ké’ε éche éesáa á’sō é’ Dyöb éēsōlēε me á nsəl mbéd.’ ⁹ Ehób émbíd ádyöb ámpé nén ‘Weetédé’ chöm ké ehóg éche Dyöb ahóbé aá ésáá, wεé éēsāá’é.’ ¹⁰ Nén dēmberléd ngen éláán. Dóo bétímné chöm ésyāəl ádyöb. ¹¹ Ene pónde chən dóo bad beláán ábe bēbídé á dyad á Kaisaria ábe belómé áwēm, bépédé á ndáb echē rídyéé’áá áte. ¹² Edəádəŋ éche Esáá énlā me aá syáábəɔ sékag, aá meebáá bó ahíd. Abê bad ntóób ábe bédúbpé Krístəə ábe bēbídé á Jopa bómpé bēnhíd me á Kaisaria. Syáábəɔ moosyáəl sēnkě sēsól á ndáb wée Kəneliəse. ¹³ Kəneliəse anláá sé ngáne anyíne ángel etyéémé áwe ndáb bəŋ ene ángel eláá mó aá, ‘Lóm mod á Jopa áke áchəg mod awé mīn mésyāəl médíí bán Simən Petro. ¹⁴ Nzé apedé əlā nyé póle eche ébēl bəŋ Dyöb ásəŋ ádōŋ alonjé, ásōŋ-’ε ádōŋ abum á ndáb.’ ¹⁵ Ámbíd enē, mboótédé-’aá dyam ahób, Edəádəŋ éche Esáá épiidé bó melemlem nēŋgáne êmpíí’é sé á mbooted. ¹⁶ Dóo ríkamténé dyam áde Sánjwéeé ánhōbpē. Ánhób aá, ‘Jəne adūsánnáá bad ne mendíb bəŋ bédusen nyé ne Edəádəŋ éche Esáá.’ ¹⁷ Enyínnad nén bán Dyöb ábágé ábén bad ábe béesě bad bé Israel melemlem me nde níme ámbéé syánē áde dédúbpé Sánjú Yesu Krístəə. Nzéé-ɔ rídíí ákəŋ ntíi rí Dyöb?” ¹⁸ Ade bėwógé nē, bėnsōg Petro mekan ahób áyāl, bėbootéd Dyöb akən. Béhóbé’áá bán, “Dyöb ábágé káəŋne bad ábe béesě bad bé Israel étál áte de níma b mbéb átimen Dyöb, ákud-te alonjé áde déemaá’.”

Mwembé mbóótédé á dyad á Antyog

¹⁹ Bəɔb-pɔɔ, áde bėwúú Stefanuεε, bad ábe bėmpəŋtéd áte áyāle metake níme békúdáá, bó donje á bad bēnkě káəŋse á Fonisia, donje ákē á Saiprus, ábíníí-’ε békē á Antyog. Békágé’áá, bėkanlé dásə bad bé Israel bėnpən nkalaŋ mí bwám. ²⁰ Bəŋ bad bémpeé ábe béndúbē Yesuε ábe bėmbíd á myad mé Saiprus ne Sirine, bēnkě á Antyog, bėkanlé káəŋne bad bé Grikia, bélāŋgē-’ε bó nkalaŋ mí bwám tɛŋgene Sánjú Yesuε. ²¹ Ngíne e Sánjú embé ne bó. Ndun e mod endúbe, étimēn-ne Sánjwéeé. ²² Mmē myanogó mēmpě á metúu mé bad bé mwembé rí Jerusalem. Né-ɔó, bėnlóm Banabase á dyad á Antyog áke dényín bó áwed. ²³ Ade ápédé áwed bəŋ anyín ngáne Dyöb ánámte bad, anwóg menyínje, ambě-’ε bó elébé aá behíde’ Sánjwéeé ne nlém nhóg. ²⁴ Banabase abédéε mod a bwám, Edəádəŋ éche Esáá émbē ne mó, adúbe dénwū-’ε mó áte bwámbwam, ekud é bad-te éndúbē. ²⁵ Dóo Banabase ákíí á dyad á Tasus áhəd Səəle. ²⁶ Ade ányíne mó, ampéén mó á Antyog. Né-ɔó á etún é mwě nhóg, bó bad bėbe bėbómé’áá ne bad bé mwembé. Bėn’yāgēd-te ndun e mod. Á Antyog wē dóo bėsébpé bad ábe bédúbpé Yesuε ðín achuu bán Bad bé Krísto.

²⁷ Mmê mesú dĕn, donġe á bekal bé'dáedān bĕnhidé á Jerusalem béke á Antyōġ. ²⁸ Bó mod nhóg awĕ béchágé'áá bán Agabuse antyéém ámin. A ngíne e Edáedān éché Esáá, anhób aá, "Nzaa e ngíne ekwógé ape, ěbĕ-ĕ nkōŋsé-te rísyāāl." Nĕn dĕmbenléd-te á póndé eche Kladios ábédé á nkamlĕn. ²⁹ Bembapĕĕ bĕntĭi nĕn bán bó mod tĕé bĕlōmĕ nwōŋġen wĕe bad ábe bédúbpé Yesue á mbwōġ e Judeya ngáne bó mod tĕé áhenlé akud. ³⁰ Nĕ dĕn-naá bĕmbenlé. Bĕnlād mōné, bĕlómĕn Banabase bó Sōal ábe wĕe belyáged bé mwembé.

12

Herōde ádĭi apiinad bad ábe bédúbpé metake

¹ Benben ne ene póndé chĕn, kĕŋ Herōde ambootéd donġe á bad bé mwembé ahé á meséb. ² Ambĕl bĕnkōb Jemse, Jōne mwānyan, bĕwúén mó nkwáté. ³ Ade ányíne nĕn aá nĕ áwógté bad bé Israel menyĭŋge, ankĕ á'sō, ábel békób Petro. Nĕn dĕmbenléd á póndé e Ngande e Ewĕle é Ngĕn. ⁴ Ade bĕmáá Petro akób, anlóm mó á mbwōġ. Bĕmbané e'chon é' sánze é'niin ānōn mó. Echon tĕé énwōŋ sánze éniin. Herōde anwōŋ mewĕmtĕn ákáad mó á'sō é' mbwōġ nzé Ngande e Nnyíme ámin etómé. ⁵ Né-ōó bĕmbane Petro á mbwōġ. Boŋ bad békánne'áá Dyōb ngíne ngíne áyāl echĕ.

Angel ebĭdté Petro á mbwōġ

⁶ Herōde ahedé'áá Petro apeen á'sō é' bad mbwĕmbwĕ. Mmê nkū mĕn níme Herōde ánwōŋġe mewĕmtĕn āpeen Petro á'sō é' bad chān ábíní, Petro akúné'áá átĭntĕ e sánze ébe. Bĕnhĕ mó bengōbĕngōbĕ pĕd ébe, sánze émpĕe ébe énoné mmwĕ ní ndáb e mbwōġ. ⁷ Dóo ángel e Sāŋgú ébídé taléd, ndáb e mbwōġ épené áte. Angel ne enságéd Petro á ekágél, ényem mó ásĕ, élanġĕ mó aá, "Pádé ásĕ á mehélé-te." Ábwōġ-ábwōġ bengōbĕngōbĕ bĕnhunnéd mó á mekáá. ⁸ Dóo ángel élanġĕé mó aá, "Wéd ngáo atád, étád-te nkōod mé metámbe." Petro ambĕl áned. Dóo ángel élanġĕé mó aá, "Hé mbóté á yāl, éhíde me." ⁹ Petro anhíd chó, bĕbíd á ndáb e mbwōġ. Boŋ kĕnĕ enkĕmbí'ĕ ké dyam áde ángel ébeléé dĕn ákoo abenled. Anwĕmtĕn aá mónyĭne' ndóg. ¹⁰ Bĕntōm echon e sánze é'só ámin, bĕtōm-me eche élóntĕné é'be káŋŋ ne á asóg bĕmpĕ á mmwĕ mé e'ké bé e'kii níme níbídé'áá á dyad-tĕ. Nsāl mé e'ké méndibnéd ne mó mwĕn. Héé bĕbídé boŋ bĕhídĕ nzii. Ade békagké nĕ dĕn dóo ángel ne étédte Petro ábwōġ-ábwōġ. ¹¹ Héé debyéé ápedé Petro boŋ áhōbĕ aá, "Bōob dóo mbíi meé dyam dĕn dóo ákoo' abenled. Sāŋgwĕé alómé eche ángel, asó-ĕ me á mekáá níme Herōde, abelĕ-ĕ mbídé mekan mésyāāl áte níme bad bé Israel bĕnwĕmtĕnnĕ me abel." ¹² Achemé'áá dyam áde ábenlad ne mó, dóo ákíi á ndáb wĕe Maria, awĕ achyáá Jōn Makōse. Ndun e mod enladĕn áhed békāne'. ¹³ Ade Petro ápedé ankūm ekob éche édé á ebwōġ-te boŋ mbāledĕ a mmwāád nhóg bán Rodaa, áhye ānōné mod awĕ akume ekob. ¹⁴ Anchem Petro ehób. Dó-'aá ne menyĭŋge mésyāāl áchādtĕnĕ ekob adibe, atóm mehélé ámbíd á ndáb-te boŋ áke aláá bad aá, "Petro atyéémé á ebwōġ-te." ¹⁵ Bĕnlāā mó bán, "Epag mĭn!" Boŋ ambé álāŋġĕ bó aá chōm éche móhóbĕé édé mbále. Dóo bĕhóbĕé bán, "Né eche ángel chó edé." ¹⁶ Ade nímén mésyāāl mébenladte Petro ambé ákumé' ekob. Káŋŋne á asóg bĕndibé ekob. Bĕnyíne-'aá mó, yāl ekóm bó áte bwāmbwam. ¹⁷ Ampebtĕn bó ekáá aá bĕlām ehób, boŋ álūmtĕ bó áte ngáne Sāŋgwĕé ábídte mó á mbwōġ. Anláá bó aá, "Nyéláa Jemse ne bad ábíníi ábe bōmpĕ bédúbpé Yesue nímén mekan." Dóo átédte bó boŋ ákag hōm démpĕe.

¹⁸ Ade bĭn é'sāŋgé, sánze éche énoné'áá Petro ĕmpuutéd á mewĕmtĕn bwāmbwam áyāle bĕnkĕmbí'ĕ chōm éche ébĕnlédé Petro. ¹⁹ Herōde anlóm bad aá bĕhed mó boŋ bĕnkĕnhenlé mó anyín. Héé ákáádtĕ éché sánze boŋ ábagé mbakú aá bĕwúu bó. Ade nímén mésyāāl métómé Herōde ansyāó á Judeya áke ádyĕĕ á Kaisaria á esōŋ é póndé.

Herōde awéde

²⁰ Ene póndé Herōde anwóon bad bé myad mé Tirĕ ne Sidōn melĭŋá níme méchábé ámin. Né-ōó, bad bĕmbíd níme myad mébe áke dényĭn mó. Mod awĕ bĕnsĕbĕĕ áke dĕtān

âbel bôobe kân bétim ásē abédée Blastuse. Blastuse abédée mbaledé á ndáb e kân. Bêmbel nê áyale á alon wée Herode dóo nímab medyé mébidé'áá. ²¹ Epun éche Herode ántí' é épédé-'áá áte, awáá megombe mé kân, ádyēē atii dé nkamlen bon ábootéd bó mam aláa. ²² Ade amáá ahób, ábê bad bêmbootéd abón bán, “Dyöb dên dóo ahóbe' saké moonyon.” ²³ Abwōg-ábwōg ángel e Sǎngú embél Herode ankwē nkole áyale enkēmbaá Dyöb edúbé. E'ken bé abum béndyē mó áte, awé-'ε.

²⁴ Eyale é Dyöb chó-'ε émbē ékanláád ékag á'sō.

²⁵ Banabase bó Sool bēmmād nímab nsón béhídē-'ε á Jerusalem. Ade béhidtéé, bēnwālē Jōn Makōse áyāl.

13

Edǎǎdǎn éche Esáá épwédé, bélómé-'ε Banabase bó Paale

¹ A mwembé mé Antyōg, donge dé bekal bé'dǎǎdǎn ne bemeléede bēbédé áwed. Abê bad bēbédée Banabase, Simionε (awe béchágé'áá bán Ehíndεε), Lusiose (awe ambíd á Sirinε), Manahene (awe bó Ngómenaa Herode békwógé hōm ahóg) ne Soolε. ² A pónde eché bēbenléé Sǎngwée bēdidé-'ε yāl nzaa á mekáne-tē, dóo Edǎǎdǎn éche Esáá élǎnggéé bó nén aá, “Nyébanned me Banabase bó Sool âbel bon bēbele me nsón nime nípwédé bó meé bēbel.” ³ Abê bekal bé'dǎǎdǎn ne bemeléede bēnkānē, bēdid-tε yāl nzaa á mekáne-tē, bēbán Banabase bó Sool mekáá á nló bon bélōmē bó bán békag.

Banabase bó Paal bétáné nkum-é-ngan, Elimase

⁴ Né-óó, Edǎǎdǎn éche Esáá énlōm Banabase bó Paale. Dóo békíí á dyad á Selusia. Ahed-táá bésyǎngé bon békǎg á mbwóg e Saiprus eche mendíb mélǎngnéde. ⁵ Ade bépédé á dyad á Salamis, békálé'áá eyale é Dyöb á ndáb é mekáne. Bēnwálē Jōn Makōse áyāl áwōngēn bó. ⁶ Bēnkē áde alon áte áde mendíb mélǎngnéde káǎng bépē á dyad á Pafōs. Ade bépédé áhed, bēntān mod a ngan nhóg awē béchágé'áá bán Báá Yesu. Abédée mod a Israel awē anchǎg yāl aá módíí nkal é'dǎǎdǎn a Dyöb. ⁷ Báá Yesuε abédée nsón a echon awē Segyus Paoluse. Segyus Paoluse mó abédé nkamlene a ene mbwóg eché mendíb mēnlǎngnédté. Abédée mod awē anwōng debyéé bwāmbwam. Ane ngómenaa anchélé Banabase bó Sool áyale ahédé'áá eyale é Dyöb awóg. ⁸ Bon anén mod awē dīn démbēē á ehób é Grikiá bán Elimase enkēnháá bó etál. Ahédé'áá aá nkamlene a mbwóg eedúbpe nkalan ní bwām. ⁹ Dóo Soolε awē béchágé'áá ámpē bán Paale, ngáne ánlōnnē ne Edǎǎdǎn éche Esáá, ánóné ane mod a ngan á mīd-te, ¹⁰ bon áhōbē aá, “A-mwān a Satan! Ekóó dyam ké ahée áde áde bwām. Mwane mé mbéb mwēn ne mwēn-εé ríloné wε áte. Pónde ésyāāl ebélé éhedé wée móhǎngēn mbále eche Sǎngwée mótimed chó metóm. ¹¹ Sǎngú Dyöbe ákōgsēn wε bōob nén dēn. Wēkwē ndím, wēenyínénné-'ε á esón é pónde.” Abwōg-ábwōg Elimase anwóg nēngáne mbag ékwédé mó á mīd-te, ábootéd-tε ahyóm áhed mod awe áchāē mó á ekáá. ¹² Ade ngómenaa ányíné dyam áde ábénléde, andúbé Yesuε. Yāl enkóm mó áte bwāmbwam áyāl e ayáge áde Paale bó Banabase bēyágté'áá tǎngene Sǎngú Yesuε.

Paale bó Banabase bépédé á dyad á Antyōg

¹³ Paale bôobe baáb bénsōl a Stíma a Pafōs béke káǎng bépē á dyad á Pega á mbwóg e Pamfilia. Bon Jōn Makōse anlyóg bó áwed asú mó ámbíd á Jerusalem. ¹⁴ Bēnsyāó á Pega bépē á dyad á Antyōg á alon á Pisidia. A mbwε-mé-nkóme-áte, bēnkē á ndáb e mekáne bēdyēē ásē. ¹⁵ Bēnwōg nēe bēláá eped á kálag e mbéndé eche Mosεε ne á kálag e metelag mé bekal bé'dǎǎdǎn. Ade bémáá alán dóo belyáged bé ndáb e mekáne bēlébpeé Paale bó Banabase nén bán, “A-baányan, nzé nyēwóó póle eché eéwēd bad nlém á abum, nyēhób

chó.” ¹⁶ Dóo Paale átyéémé ámín, apebtán bó ekáá aá bélâm ehób, boŋ abootéd dyam ahób.

Anhób aá, “A-baányaŋ bé Israel ne bad bémpēe ábe nyédé hén bɔɔb ábe nyébenle Dyöb, nyéwóglɛn me. ¹⁷ Dyöb á bad bé Israel dēmpwěd ábēd betaa ábēl-ɛ ábē bad bēbūū áte á pónde eche bēbédé nēe beken á alon á Egipto. Ambíd enē, ambenléd eche ngíne echē echabé ámín ábided bó a Egipto. ¹⁸ A etún é móom mé mwě méniin, anwesén bó á ehyaŋge. ¹⁹ Dyöb dēmbēbēd melon saámbe á ndɔɔb e Kanahan, ábē-’ɛ echáb ndɔɔb wée ábē bad. ²⁰ Mmēn mésyāal mēmbenléd á etún é dyam mbwókel e mwě éniin ne móom mé mwě métaan. Ambíd enén, Dyöb dēmbě bó bad ábe békāadtē káŋne á pónde echē nkal é’dáádəŋ Samwɛɛ. ²¹ Ade bēhédé kāŋ, Dyöb dēmbě bó Sɔɔɛ, mwān awe Kishɛ. Ambíd á túmbé e Benjamin, abédéé kāŋ á etún e móom mé mwě méniin. ²² Dóo Dyöb áhúdé Sɔɔɛ á atii. Ahúdé-’aá mó, átīmēd Dabidɛ. Anhób tāŋgene Dabidɛ aá, ‘Nkudé nyaa e mod eche rídáá, Dabidɛ, mwān awe Jesɛ. Adíi mod awě ábēl mam mésyāal níme ríhédéé mēé ábél.’ ²³ Yesuɛ mó-’ɛ awě abídé á nchyaátén níme Dabidɛ móo Dyöb dēmbenlé Nsoode a bad bé Israel, ngáne ánhōbpē aá móɔbēl. ²⁴ Byánán Yesuɛ ábootéd níme nsón, Jɔne álángé’áá bad bé Israel aá békunned mbíd, bétede nímab mbéb, békud-tɛ edusen. ²⁵ Ade Jɔne ákwógé níme nsón amad, ansédéd bad aaken, ‘Nzé-módé nyéwémténé bán ndé. Saké me ndé ane awě nyésinēé. Nyénəne’, Ahúé’ ámbíd echēm, mmēn meékwognedéé áhune mó metámbé á mekuu.’ ”

²⁶ Paale ambád ahób aá, “A-baányaŋ bé mbyaa níme Abrahamɛ ne bad ábe bēbenle Dyöb hén bɔɔb, syánē-ɛé bélómmé nímén nkalan mé e’sóoson. ²⁷ Bad ábe bedyéé’áá á Jerusalem ne ábab belyáged bēnkēmbíí’é bán Yesuɛ móo adé Nsoode. Bēnkēnsóŋtēnaá metelag mé bekal bē’dáádəŋ níme béláá’áá á mbwɛ-mé-nkóme-áte téé. Kénē bēmbēl mekan níme bekal bē edáádəŋ bēnhōbpē ménlōn, ahób áde bēnhōbpē bán bēwúu Yesuɛ. ²⁸ Kénéé bēnkēnkudté nzom echē bētōmēdtē mbakú nén bán atāŋgéné awé, bēnlāā Payledɛ bán ábél bēwúu Yesuɛ. ²⁹ Ade bémáá mekan mésyāal ábél ngáne méténlédé á kálag e Dyöb tāŋgene mó, bēnsudéd mó á awog, bēbānē mó á son-tē. ³⁰ Boŋ Dyöb dēmpuúd mó. Ambíd e nē, ³¹ anlúméd yāl ngen ne ngen wée bad ábe bóɔbɔ bēnwōŋ bootya á Galilia ápe á Jerusalem. Bɔɔb ábē bad bóo bēkanle’ bad bé Israel dyam áde bényinnē. ³² Bɔɔb-pɔɔ nímén nkalan ní bwām móo sépíinédé nyé. Mmē nkalan rídii nén bán dyam áde Dyöb dénhōbpē aá móɔbē ábēd betaa alónté dó ne syánē. ³³ Alónté dyam áde ánhōbpē ne syánē awě dedé nchyaátén nímāb, apuud áde ápuúdté Yesuɛ. Né-’aá éténlédé á kálag e Ngase e Dyöb echē elónténé ébe bán,

‘Edíi awem mwān,

chii ndíi Sóó.’

³⁴ Dyöb dēmpuúd mó ésebán atime ámbíd á ndɔɔb se ábɔɔ. Dyöb dénhōb tāŋgene nē aá, ‘Měbě wɛ nnam ní ngəŋgú, níme méehidté ásē, níme ménhōbpē mēé měbě kāŋ Dabidɛ.’

³⁵ Né-’aá áhóbé ped empée wée éténlédé bán,

‘Wéekwenténne wéé awōŋ mbaledɛ awě abenle wɛ ne nlém nhóg ábɔɔ á son-tē.’

³⁶ Debíi nén bán áde kāŋ Dabidɛ ábédé á alongé, abēnlé’áá Dyöb ngáne Dyöb áhédé’áá. Ambíd e nē, anwé, bēlímé mó wée bēnlímēē ábē betaa, ábɔɔ-’ɛ. ³⁷ Boŋ ane awě Dyöb dēmpuúdté, enkēmbɔɔ-’ɛ. ³⁸ Bɔɔb-pɔɔ, a-baányaŋ, nyétāŋgéné abíi bwām nén bán, Yesuɛ mó akəá boŋ bēkanlé nyé bán Dyöb álagsan bad mbéb. ³⁹ Nyébíi-’ɛ nén bán kénzée awě adúbpé mó akōbnédé á’sō é’ Dyöb nēe mod awě atāŋgéné. Mbéndé e Mose eéhele’áá-sɛ ébél ákōbnéd. ⁴⁰ Né-ɔɔ, nyétéd pónde ábél boŋ dyam dé ebébtéd áde bekal bē’dáádəŋ bēnhōbpē déebenláád ne nyé. Bēnhōb bán,

⁴¹ ‘Nɔné’, nyé bad ábe nyéwɛle Dyöb! Yāl ěkōm nyé áte, nyéēwē-’ɛ,

áyāle nén, dyam áde mébenlé nímén mesú,

ádíi dyam áde nyéedúbéé ké mod anlúméd nyé áte.’ ”

⁴² Póndé echě Paale bó Banabase bébídéé á ndáb e mekáne, bad bénlāā bó bán bépe ámpē á mbwε-mé-nkóme-áte míme ríhúé' áhye déláa bó míme mekan ámpē. ⁴³ Ade bad bémáá ahíde á mekáne, bad bé Israel híin ne bad híin bémpēe ábe bénwōŋ adúbe á bad bé Israel bénhíd Paale bó Banabase. Paale bó Banabase bēnkālén ábē bad, bēwéd-te bó nlém á abum bán bēbē békude mímén nsímé míme Dyōb ábágé bó.

⁴⁴ A mbwε-mé-nkóme-áte míme mémbādtēn, benben ne baásyāāl ábe bēbédé á dyad-tē wê, bēmáá ámbíd, áhye déwóg eyale éche Sāŋgwéé. ⁴⁵ Ade bad bé Israel bényíné ene ndun e mod, kónjí embé bó áte bwāmbwam. Dyam téé áde Paale áhóbé'áá, bēhóbé'áá bán ádíi metóm, bēhōbē-'ε mó mekan mé mbéb á yāl. ⁴⁶ Paale bó Banabase bēmbē bēhōbē bōōb ésebán bēbáá' dyamdyam. Bēhóbé'áá nén bán, “Nyé bad bé Israel nyéé séntāŋgēnnē eyale é Dyōb asébe dé akale. Bōŋ ngáne nyébáá chō áyāl, nyéētéde-'áa yāl néé bad ábe bēkwógnédé ákud alongé áde déemaá', né-ōó, séētédé nyé, séke wéε bad ábe béesě bad bé Israel. ⁴⁷ Dyam áde Dyōb áhóbé áá débel ádíi, nén, 'Mbānné wε néε e'nyínen bé ekíde é' bad ábe béesě bad bé Israel ábel bōŋ bad bé nkōŋsé bésyāāl békud e'soosōŋ áwōŋ mbíd.' ”

⁴⁸ Ade bad ábe béebéde bad bé Israel bēwógé nē, bēmbē menyīŋge, bēkené-'ε nkalan míme Sāŋgwéé. Bad ábe bēpwédnédé nén bán békūd alongé áde déemaá' bēndūbē Sāŋgú Yesue. ⁴⁹ Moosyāāl awě ambé ene pēd e mbwóg anwóg nkalan míme Sāŋgwéé. ⁵⁰ Bōŋ bad bé Israel bēnkōn baámbáá bé dyad ne bebaád bēmbáá ábe bēbénlé'áá Dyōb. Bēchódé-'áá Paale bó Banabase yāl áte, bēnān-ne bó áwab mbwóg. ⁵¹ Ade bēhēdeé akε, bēnkūd ebumbú á mekuu álúmed ábē bad nén bán nkógsen ne bó. Ade bémáá ábel nē bēnké á dyad á Ekōniom. ⁵² Bad ábe bēndūbē Yesue á dyad á Antyōg bēnlōn ne menyīŋge bēlōn-ne ne Edāádāŋ éche Esáá.

14

Nkalan mí bwām nípédé á dyad dé Ekōniom

¹ Ade Paale bó Banabase bépédé á Ekōniom, bēnkě á ndáb e mekáne. Bēnkāl nkalan míme Yesue áwed, nyaa echě bad híin bé Israel ne ábe béebéde bad bé Israel bēndūbē Yesue. ² Bōŋ bad bé Israel ábe bēnkēnkobé adúbe, bēnkōn bad ábe béesě bad bé Israel, bēhé bó mewēmtēn mé mbéb áte tēŋgene bad ábe bēndūbē Yesue. ³ Paale bó Banabase bēmbēm áhed, bēkalé nkalan tēŋgene dyam á bwām áde Dyōb ábénlé bad ésebán bēbáá' dyamdyam. Sāŋgú Yesue ambēl bēnlūmēd e'chemléd, bēbēl-le menyáké híin, álúmed nén bán mam míme ábē bembapεε bēkalé'áá tēŋgene míme nsímé médé mbále. ⁴ Nkabén mémbe áfinté e bad bé dyad. Dōŋge á bad bēntímén bad bé Israel ábíní-'ε bētimēn bembapεε bé nlomag. ⁵ Dōó bad ábe béesě bad bé Israel ne bad bé Israel nchoo ne ábāb benkamlenε bēttídé bán bētagéd Paale bó Banabase bán bēlūm-me bó meláá. ⁶ Ade Paale bēsōŋténé nē, bēnsōb békē á mbwóg e Likonia bēsól á myad mé Listra ne Debe ne abwóg áde ábédé benben. ⁷ Bēkalé'áá nkalan mí bwām míme mebwóg mésyāāl.

Mam míme mébénléde ne Paale bó Banabase

⁸ Mod abédé á dyad á Listra, mekuu ménwē mó. Nē dōó bēnchyāā'ε mó, eékíi-'áa mbéd. ⁹ Ade Paale ákalé nkalan mí bwām, ambé áhed áwōglān. Paale annyín áá awóó adúbe áá móhēle módyēē bwām, dōó Paale ánóné mó chósōŋ, ¹⁰ bōŋ áchāgtē ehób ámín áá “Syáá ásē, étyéem ámín.” Ane mod ahebé-'áá ámín, ábootéd-te akε. ¹¹ Ade ndun e mod echě ebédé áhed ényíné dyam áde Paale ábélé, bēnhē e'saád á ehób é Likonia bán, “Myōb mēsúdé ásē méttímé baányōŋ, áhye dé awōŋgen sé.” ¹² Bēnchāg Banabase bán mó adé dyōb áde bēchāgeé bán Zeuse bēchāg-ke Paale bán mó adé dyōb áde bēchāgeé bán Hεmεse áyāle mó áhóbpe'áá búmō. ¹³ Abón áde bēbénlé'áá dyōb áde bēchāgeé bán Zeuse áte ábédé ámbíd e dyad. Né-ōó, príse awě Zeuse ampéén nyag ne mbonja á mmwε mé e'ké é' dyad. Ambel nē, áyāle bōōbe ene ndun e mod bēhédé'áá Paale bó Banabase mendε abε. ¹⁴ Ade Banabase bó Paale bēwógé dyam áde ábē bad bēhēdeé ábel, bēnsalted mbóté á yāl, bényāgēd bēsól

átíntê e ene ndun e mod bébōnē bēhōbē bán, ¹⁵ “Cheé ékǎá bon nyébelé nén? Sempē sēdii baányon melemlem ngáne nyēē nyédíí. Sēpedé hén, ákale nyé nkalan mí bwám míme Yesue, ábel bon nyéchene ábén bwēm ábe béesē dyam dé abelen, nyéhíde Dyōb dé alongé áde áhágé nkon mí mín, ní sé ne edíb e nkwě ne bwēm é’syāāl ábe é’dé áwēd-te. ¹⁶ Bǎǎd Dyōb dēntédé bad bésyāāl ábel kéchéé éche bédǎá. ¹⁷ Bon kénê, alúmte e’chemléd nén aá módē, abel áde ábeléé mekan mé bwám. Alómme nyé mbúú echē ebídé ádyōb, ábagé-’ε nyé mbote á pǎndé eche etǎngéné. Abage nyé medyé, áwōgtē-’ε nyé menyinje.” ¹⁸ Ké nēngáne Paale bó Banabase bēnhōbpē mímén mekan mésyāāl, éebédéé bó mwān e akan ákǎn bad ábe mendε míme bēhédé’áá abε.

¹⁹ Donje á bad bé Israel bémǐd á dyad á Antyǎg á mbwǎg e Pisidia, bémǐd-te á dyad á Ekōniǎm bépē á Lистра. Béntéd ene ndun e mod nlém á abum, bǎǎbǎǎ bélúm Paale meláá, bédol mó ásē, bémǐded mó á dyad-tê ne mewēmten nén bán awédé. ²⁰ Bon ádé bad ábe bédúbpé bépédé bon bēlǎnnéd mó, anhidé ásē átim ámbǐd á dyad-tê. Néε bǐn é’sǎngé, dǎǎ bó Banabase békíí á dyad á Debε.

Paale bó Banabase bétimé ámbǐd á Antyǎg

²¹ Paale bó Banabase bēnkǎl nkalan mí bwám á dyad á Debε, bēmbǐl bad híin bétim bēbé bembapεε ábe Yesue. Ámbǐd enê, bēntím ámbǐd á myad mé Lистра, Ekōniǎm ne Antyǎg á mbwǎg e Pisidia. ²² Hǎm ké áhéé áde bēmpεé, báyǎgté’áá bad ábe bédúbpé Yesue bēwéde-’ε bó nlém á abum, ábel bétyéem á adúbe-tê. Báyǎgté’áá bó bán “Detǎngéné metake akud bon dēésǎl á nkamlen ní Dyōb.” ²³ Mwembé ké ríhéé míme bēmpεé, bépwédáá bad ábe bélyǎgte’ míme mwembé. Nzé bēnkānē, bédǐd-te yǎl nzaa á mekáne-tê, bēbē belyǎged á mekáá míme Sǎngwéé awě bésúmé nlém á yǎl.

²⁴ Ade bémádé mbwǎg e Pisidia áte, bēmpǎ á mbwǎg e Pamfilia. ²⁵ Bēnkǎl eyale é Dyōb á dyad á Pεga, bon bésyǎgké á dyad á Atalia. ²⁶ Ahed-taá bésyǎngé bon béchabpé edíb, betimé ámbǐd á Antyǎg, wéε bēnkānnēdtē bó bán nsimé ní Dyōb rílyǎged bó áyāle nsón míme bémádé bǎǎb. ²⁷ Ade bépédé á Antyǎg, bēnlǎd bad bé mwembé áte, béléáá bó mekan mésyāāl míme Dyōb ábélé mbwiined ne bó. Bēnlāā-’ε bó ngáne Dyōb ánédte nzii echē bad ábe béesē bad bé Israel bédúbpéé Yesue. ²⁸ Bēnkoód-te mwǎ adyεε áwed ne bad ábe bédúbpé Yesue.

15

Mbom ríkóbté á Jerusalem ámad ehób á mwembé-te

¹ Bad behóg bémǐd á mbwǎg e Judeya bépē á Antyǎg. Bēmbootéd bad ayǎged nén bán, “Nzé béeyage mod ngáne mbéndé e Mose éhεdεé, né éekudté e’soóson.” ² Nén dēmbǐl Paale bó Banabase béswǎntǎnnáá ngíne ngíne kǎǎn bǎǎbǎǎ bétíí bán Paale bó Banabase ne nguse é bad émpēε békε á Jerusalem, békε bényín bembapεε bé nlómag ne belyǎged bé mwembé tǎngene ádé atón. ³ Bad bé mwembé bēnlyǎgǎd bó á nzii. Bēmbwě á mbwǎg é Fonisia ne Samaria béléngé bad ngáne bad ábe béesē bad bé Israel bédúbpé Dyōb. Mmén nkalan ménwōgǎd bad ábe bédúbpé Yesue menyinje. ⁴ Ade Paale bó Banabase bépédé á Jerusalem, mwembé míme médé áwed, bembapεε bé nlómag ne belyǎged bé mwembé bēnkob bó nken. Paale bó Banabase bēnlāā bó mekan míme Dyōb ábélé mbwiined ne bó. ⁵ Bon donje á bad ábe bédúbpé Yesue ábe bēmbē epepé éche Befarisia bēntyēēm ámín, bēhób bán, “Bétǎngéné bad ábe béesē bad bé Israel ábe bédúbpé Yesue ayag, béléáá-’ε bó bán bétǎngéné mbéndé éche Moseε ahíd.”

⁶ Dǎǎ bembapεε bé nlómag ne belyǎged bé mwembé békóbé mbom ánon ádé akan áte. ⁷ Ade bélébé aswǎnten dǎǎ Petro átyéémé ámín bon áhōbē aá, “A-baányan, édé etún é pǎndé bǎǎb áde Dyōb ápwédé me átíntê echên, ákale bad ábe béesē bad bé Israel nkalan mí bwám ábel nén bēwōg mó bédúbe-’ε. ⁸ Dyōb áde ábíí-’ε moosyāāl nlém áte, alúmte

aá móbagé bad ábe béesě bad bé Israel kunze ádube, abe áde ábágé bó Edəádəŋ éche Esáá melemlen ngáne ábágé syánē ámpē. ⁹ Dyöb dénkéntédté bó aá bédé nhəŋlén ne syánē ké mwämpin. Anlagsén bó mbéb áyāle adúbe áde bənwālēē. ¹⁰ Bəəb-pəə, cheé ékəá boŋ nyéhédé' Dyöb akəg, ápémed bad ábe bédúbpé Yesue nted míme ábəd betaa bənkənhənlé apém míme ké syánē déehelēé apém? ¹¹ Eeboo'é nê! Dedúbpé dekudé-'e e'soosəŋ mbwiined ne nsimé míme Səŋgú Yesue, melemlen ngáne bómpē békúdé."

¹² Moosyəál anlám ehób bəwōglān Banabase bó Paal. Banabase bó Paal békánlé'áá bó e'chemléd ne menyáké míme Dyöb ábélé mbwiined ne bó átínté e bad ábe béesě bad bé Israel. ¹³ Ade bémádné, dóo Jemse áhóbéé aá, "A-baányəŋ, nyéwóglən me! ¹⁴ Siməne alúmté syánē áte hén bəəb ngáne Dyöb ábootédé ábē e'boŋ bé nlém alúmed wéē bad ábe béesě bad bé Israel, átéd áde átédé bad átínté echáb ábē ábē bad. ¹⁵ Nén dən ábélé e'yale ábē nkal é'dəádəŋ é'lóné. Eténlédé nən bán,

¹⁶ 'Me Səŋgwéé nhóbé meé, nzé nən ámáá atóm, mǝpǝ ámpē, mǝlōŋ ndáb echē Dabidē ámpē echē empáa.

Mǝlōŋ chǝm ésyāəl éche émpāŋtəd áte nítméd-te chó ngáne énsəbēē abé.

¹⁷ Nê débǝl bad bé nkǝŋsé bəsyāəl bépǝ áwəm,

mǝpwədé bad ábe béesě bad bé Israel ábē ábəm bad. Me Səŋgwéé meé nhóbe.

¹⁸ Méē mbelé boŋ mímén mekan mébyéén se' bəəd.' "

¹⁹ Dóo Jemse ákagké á'sō aá, "Ne me, mímēm mewəmtən médé nən meé deétagté bad ábe béesě bad bé Israel ábe bétímné Dyöb. ²⁰ Chǝm éche déťəŋgéné abel édií átele bó kálag nən bán bēedyāg medyé mímé bəbágé myöb mémpēe néē mendē, áyāle mímé medyé méēsáa'é, bēékābē mesón, bēedyāg nyam echē bēēsēlēē nkəŋ, bēedyāg-ke mekií. ²¹ Debíí nən bán se' bəəd bəlāá'áá mbéndé éche Mosēe á ndáb é mekáne á mbwē-mé-nkóme-áte. Békale-'e ábē e'yale dyad ne dyad téé."

Béténlé bad ábe béesě bad bé Israel kálag

²² Dóo bəmpəpēe bé nlomag ne belyáged bé mwembé, ne bad bé mwembé bəsyāəl bényíne nən bán ébóó bán bəpwəd bad átínté echáb, bəlóm bó á Antyəg nchoo ne Paale bó Banabase. Bəmpwəd Judase awē bəchágé'áá bán Basabase bó Sailas, bó bad bēbe ábe belyágté'áá átínté echáb. ²³ Kálag eche bənlōmēnnē bó á Antyəg, ebédé nən, "Sé bəmpəpēe bé nlomag, ne belyáged bé mwembé, ábən baányəŋ, səlōmme nyé meləntən. Nyé ábe nyédé bənned ábe nyéēsě bad bé Israel. Nyé ábe nyédyēe á dyad á Antyəg ne á mbwóg é Siria ne Silisia. ²⁴ Sēsōŋténé nən bán bad behóg ábe bəbíde áwəd, bəmpǝ áwən, bəpuutád nyé nló áte ne mam míme bəhóbé'áá. Boŋ nyébíí nən bán sənkbəmbagké bó kunze ábel nē. ²⁵ Né-əó, sēdyēé ásē moosyəál sətíídé nən bán ébóó səpwəd donge á bad álóm bó áwən. Bəwoón Paale bó Banabase ábe sédáá bwāmbwam. ²⁶ Bó bad bēbe bəbagé yəl ábele echəd Səŋ Yesu Krístəə ésebán bəbáa' kwééd. ²⁷ Né-əó, səlōmme nyé Judase bó Sailas, bəlāā nyé melemlen mé mekan míme séténlé nyé. ²⁸ Edəádəŋ éche Esáá élyágté sé átíí nən séetagté nyé ne mekan mémpēe étōmēé mímén mekan míme médé etognén. ²⁹ Nyéedyág medyé míme bəbágé myöb mémpēe néē mendē, nyéedyág mekií, nyéedyág nyam ké pəg echē bēēsēlēē nkəŋ, nyéékābē-'e mesón. Nzé nyéébēlē mímén mekan né ébǝŋ. Dényíinne' ámpē."

³⁰ Ade bémáá ene kálag atel, bənyāgəd ábē bad á nzii, békē-'e á Antyəg. Ade bépédé áwəd, bənləd bad ábe bédúbpé Yesue bəsyāəl áte boŋ bēbe bó kálag. ³¹ Ade ábē bad bəlāá ene kálag, bəmbē menyíŋge bwāmbwam áyāle nkalaŋ mé e'wéd bé nlém míme níbédé áwəd-te. ³² Judase bó Sailas bəbédéē bekal bə'dəádəŋ, bənkəlén-ne bó áyāle e etún é pónde, bənhōdəd bó mewəmtən bəwəd-te bó nlém á abum. ³³ Ade bəlébé mwā adyēe áwəd, bad ábe bédúbpé Yesue bənyāgəd bó ne nsəŋ boŋ bétím ámbíd wéē bad

ábe bénlōm b́. * 35 Paale b́ Banabase bēndyēé á Antyɔg mwă etûn é pónde. B́yāgtē, b́kalé-’ε eyale éche Sāngwéé nlatén ne ekud é bad émpēe.

Paale b́ Banabase b́kábne áte

36 Eebemēé áte ámbíd enê, d́o Paale álāngēé Banabase aá, “Détim ámbíd, déke dénɔn ábēd baányan b́ Kr̄sto dyad-té áde dékálé nkalan ńme Sāngwéé, bon déhed-te áte ngáne mekan mékēénéé b́.” 37 Banabase anwón mewēmtēn áwále J̄n Mak̄se áyāl, 38 bon Paale annyín aá éetāngēé, áyāle J̄n Mak̄se ansébé b́ achene á nzii áde béēpídēē nsón á asóg. Antédé b́ á dyad á Pamfilia átim ámbíd. 39 Mpentēn ń ngíne mēmpě áfintē echáb kóŋ b́kábēn áte. Banabase antéd Mak̄se b́chābē edib b́kē á alon a Saiprus. 40 Paale ámpē ampwěd Sailase. Baányan b́ Kr̄sto b́nkānēd b́ bán nsimé ńme Sāngwéé nlyágte b́. 41 Paale ambwēn Sailase á mbwóg e Siria ne Silisia b́kag b́wēdē mwembé áte.

16

Timotiē awōŋné Paale b́ Sailas

1 Paale b́nkě á myad mé Debe ne Listra. Mod nhóg abédé áwed awě b́chágé’áá bán Timotiē. Nyaá abédēe mmwaád a Israel, ḿmpē andúbé Yesue, bon sáá abédēe mod a Grikiá. 2 Bad ábe bédúbpé Kr̄stəá á myad mé Listra ne Ek̄niom b́syāēl b́nhōb mam mé bwām t̄ngene Timotiē. 3 Ngáne Paale áhédé’áá Timotiē awále áyāl, an’yag ḿ. Ambel nê áyāle bad b́ Israel ábe b́bédé ńme mebwóg b́mbŋ bán Timotiē sáá adii mod a Grikiá. 4 Paale b́ Timoti b́kágé’áá myad ne myad b́lāngē bad ábe bédúbpé Kr̄stəá mekan ńme bembapēe b́ nlomag ne belyáged b́ mwembé b́ Jerusalem b́tíídé, b́lāngē-’ε b́ bán b́híde ńmē mekan. 5 Né-ɔ́, mwembé ńsyāēl mēmbootéd awúu áte á adúbe-tē mesongé mé bad-te méchāgkē epun-téé.

Paale anyiné ndóg

6 Paale b́obe baáb b́mbwě á mbwóg e Frigia ne Galesia áyāle Edáádəŋ éche Esáá énkēnkwenténné aá b́kal nkalan ń bwām á mbwóg e Esia. 7 Ade b́pédé á nchii ń mbwóg e Misia b́nwanén asól á mbwóg e Bitinia, bon Edáádəŋ éche Yesue énkēmmwaá aá b́sól. 8 Né-ɔ́, b́ntōm á Misia, b́syāgē kóŋ b́pē á dyad á Troas. 9 Mmē nkuu Paale annyín ndóg. A ndóg-te wē, mod a mbwóg e Masēdonia antyéem áchāá ḿ aá, “Hyăg, á Masēdonia, éhye éwōŋgen sé.” 10 Paale amaá-’aá ndóg anyín, d́o séládé yāl áke á Masēdonia áyāle sēndōl áte nén bán Dyōb áchénlé sé ákal nkalan ń bwām áwāb.

Mmwaád nhóg awě b́chágéé bán Lidia adúbpé

11 Sēnsól á Stíma á Troas, sékē á Samotras ésebán sētyéeme á nzii. Néε b́n é’sāngé sétimé’ á Niopoli. 12 Sēbídé-’aá áhed, séke a Filipi. Filipi adii dyad ámbáá á mbwóg e Masēdonia. Ábédé kóŋne dyad áde mbéndé é Roma chēmpen ch́o b́bénládtáá. Sēdyéé áhed nguse é e’pun. 13 A Mbwe-mé-nkóme-áte, sēnsyáá á dyad-tē sékē á nkin mé edib. Sēnwémtén bán séētān abwóg á hōm áhed wéε bad b́ Israel b́kānnéé. Sēndyēé áhed ne bebaád ábe séntānnē néε b́ládné áhed, syāābōó sékale’. 14 Áfintē e ábē bebaád mmwaád nhóg abédé áhed awě b́chágé’áá bán Lidia awě ámbíd á dyad á Tiatira. Akábé’áá nyongé, ásōmē’ mebad ńme méyāge’ ńme mélélé nkun. Ane mmwaád abēnlé’áá Dyōb. Sāngwéé ankéléd-te ḿ nlém á abum áwóglēn chōm éche Paale áhóbeé. 15 Bēndusén mwēn ne eche ndáb esyāál. Ámbíd enê, anlébé sé áwe ndáb. Anhób aá, “Nzé édé bán nyétédé me nēngáne mod awě akoó Yesue adúbe, nyéhye nyédyēē áwēm ndáb.” Ámbádnén sé kóŋ sékē-’ε.

Béhédé Paale b́ Sailas á mbwóg

* 15:33 Donge á kálag dé’só ábádé nchoo 34: ‘Bon Sailase pen antíi aá móolyóg áhed.’

¹⁶ Epun ehóg-kóó, sênkě á abwóg dé mekáne, dóo ngəndéere e ntəŋ póg étané sé. Edəədəŋ é mbéb embē mó áte, ébélé'áá álāngē bad mam níme mébenléd á'sō é pónde. Ene ngan échē ákúme'áá embēl bad ábe bēnchan mó ntəŋ békudé ndun e mənē. ¹⁷ Héere ábóótédé syáabe Paale ahíd, ábōnē aá, “Abén bad bédii bembəledé ábe Dyöb á Ngum. Béhyédé nyé aláa ngáne nyémwéé e'soóson akud.” ¹⁸ Ene ngəndéere elébé abel nê, epun ne epunte. Kóóŋne á asóg Paale anlīŋ, dóo ákúnnédé boŋ álāngē' échē edəədəŋ éche émbē ene ngəndéere aá, “A dīn á Yesu Krístəə, nkamlan we nén mēé, bíd enén ngəndéere áte!” Abwōg-ábwōg échē edəədəŋ émbīd mó áte. ¹⁹ Ade bad ábe bēnchan ene ngəndéere ntəŋ, bényíné bán nzii e ngáb ekónlédé bó, bēntəl Paale bó Sailas bédolé bó, békēen bó wéere benkamlene ábe bēbédé átintē e dyad. ²⁰ Bēmpēén bó wéere benkamlene bé Roma, bēlāngē bó bán, “Abén bad bédii bad bé Israel, boŋ bépédé áwēd hén, bépéénē mpongé. ²¹ Béyágte bad e'lem bé mbéb ábe mbéndé éche syánē éhedé. Syánē bēn dedii bad bé Roma, né-óó, deéhēlē-sē dékob nê, deéhēlē-é-sē dehid nê.” ²² Amute dōmpē dénsəl áte ábónléd Paale bó Sailas. Dóo benkamlene bé Roma bésáltédé bó mbóté bēhúd-te bó ch́ á yəl. Dóo bélómé bad bán béswádted bó e'tangu. ²³ Bémáá-'aá bó awanen bwām boŋ bēhāg bó á mbwōg, bēláá-'e nnənē mbwōg bán eehúde bó dīd á yəl. ²⁴ Bēlāngé-'aá nnənē mbwōg nê, ahé bó á toŋ e ndáb e meláá echē edé áte. Anhé bó e'pwōg á mekuu.

²⁵ Dyam melúde mé nkuu, Paale bó Sailas békánné'áá békōnnē-'e Dyöb ngəse. Bad bé mbwōg ábíní bésyāal bēwóglánnáá bó. ²⁶ Abwōg-ábwōg dóo ndəəb énáŋnédé ásē ngíne-ngíne. Ndáb e mbwōg énáŋnéd se á mekon. Melemlem mé pónde e'kob é'syāal bēndibnéd, bengəbengəbē ábe bēmbē bad bésyāal áyāl bēnhunnéd. ²⁷ Ade nnənē mbwōg ápádté ásē boŋ anyín ngáne e'kob é'syāal é'nédnédé, anwémtén aá bad bé mbwōg bésyāal bémáá asob. Héere átédé páá aá mósoo' yəl. ²⁸ Dóo Paale áchágté ehób ámín boŋ álēbpē aá, “Weewúé yəl! Sé moosyāal sēde hén!” ²⁹ Héere nnənē mbwōg áhóbé aá bēpiined mó etrúkán, asól á ndáb-te, ákwē Paale bó Sailas á mekuu ánəə' ne mbwóg ní ngíne. ³⁰ Dóo ábídne bó á ebwóg boŋ ásedtē bó aáken, “A besán, cheé nítəŋgéné abel akud e'soóson?” ³¹ Bēnlāā mó bán “Dúbé Sāŋgú Yesue, boŋ ékud e'soóson, ádōŋ abum á ndáb dōmpē dékūd.” ³² Bēnkale mó ne moosyāal awē ambé mó á ndáb nkalan ní bwām níme Sāŋgwéé. ³³ Ene pónde chēn, nímē nkuu, ane nnənē mbwōg antéd bó, áwōbē bó síi áte. Hē dēn bēndusen mó ne eche ndáb esyāal. ³⁴ Dóo ásónlé Paale bó Banabase á ndáb-te boŋ ábagé bó ndyééd. Mwēn ne adē abum á ndáb bēmbē menyīŋge áyāle adúbe.

³⁵ Néere bīn é'sāŋgé, benkamlene bēnlōm plūse ne nlébtéd nén bán, “Nyéchene ábē bad békag.” ³⁶ Héere nnənē mbwōg álāngéé Paale aá, “Benkamlene bélómé nlébtéd nén bán béchene nyé Sailas. Né-óó, nyébid nyékag ne nsan.” ³⁷ Dóo Paale álāngéé échē plūse nén aá, “Béswádtédé sé e'tangu á nhéné áde séebeléé dyamdyam, áde sédí-'aá bad bé alon á Roma, bēhé-'e sé á mbwōg. Boŋ bəəb bēhedé sé abided á mesəəm-tē-yē? Eheléé-sē ébé nê. Ábē benkamlene bé Roma bēn bétəŋgéné ape béhye bēbided sé.” ³⁸ Plūse énkě benkamlene bé Roma aláa ngáne Paale áhóbé. Ade ábē benkamlene bēwógé bán Paale bó Sailas bédii bad bé Roma, mbwóg menkób bó. ³⁹ Né-óó, bēnkě Paale bó Sailas achán, bēbided bó á mbwōg bēláá-'e bó bán éboŋ bán bésyāə áwāb dyad. ⁴⁰ Paale bó Sailas bēmbīd á ndáb e mbwōg, békē á ndáb wéere Lidia. Ade bépédé áhed, bēntān bad ábe bédúbpé Krístəə. Paale bó Sailas bēnlāā ábē bad e'yale ábe é'wéde bó nlém á abum. Bémáá-'aá bó aláa boŋ bésyāŋgé.

17

Paale bó Sailas békii á Tesalonika

¹ Paale bó Sailas bēmpōŋ á myad mé Amfipolis ne Apolonia, bēpē á dyad á Tesalonika. Ndáb e mekáne e bad bé Israel embé áhed. ² Paale ammentén ake á ndáb e mekáne, né-óó ankě áwed. Andyéé áwed sōndé éláán. A Mbwe mé Nkóme áte tée, akánlé'áá bad

nkalan ngáne mbíde á kálag e Dyöb. ³ Atógnádtáá bó mam níme ákánlé'áá bó, álūmtē-é bó áte nén aá Ane-awě-Béwógté atəngéné néé ákúde metake ápuū-ε ámbid e kwéed. Alánge'áá bó aá “Anén Yesue awě rílangeé nyé nén, mó adé Ane-awě-Béwógté.” ⁴ Donje á bad béndübē bán chöm éche Paale áhóbéé édé mbále, né-óó, bəntimén Paale bó Sailas. Bad bé Grikia híin ábe béndübē Dyöb ne ndəle é bebaád bé dyad híin bómpē bəntimén Paale bó Sailas. ⁵ Bon donje á bad bé Israel bésíde'áá Paale bó Sailas. Né-óó, bənlád donje á bad bé mpongé áte, ábe bėbėde á dyad-tē. Bėmbuú áte bėpēn-ne etəgkė é ngine. Bėmpēn epuutéd dyad áte ásyāāl, bėból á ndáb wée Jasene ábel bon bėkōb Paale bó Sailas bėbídén bó á təl e ékwée. ⁶ Bon áde bėnəné Paale bó Sailas bon bėenyine bó, bėndōl Jasene ne bad bėmpēe ábe bėdúbpe Yesue, bėpēn bó á'sō é benkamlene bé dyad. Bėbóné'áá bán, “Abén bad bėpēné epuutéd hōm ásyāāl. Bōb-pōó, bėpėde káəne áwe syánē dyad. ⁷ Jasene ákōō-ε bó áwe ndáb. Bėbóo' mbėndé eche Kaisē. Bėhóbe nén bán kəh empėe édé eché bėchəgeé bán Yesue.” ⁸ Mmén mekan níme bėnhōbpē mēmbəl ene ndun e mod ne benkamlene bé dyad bėpuuted. ⁹ Benkamlene bé dyad bėmbəl Jasene ne bad ábe bėdúbpe ábe bėnkōbpē, bōbōó bėsábé mənē ábel bėtəde bó, bon bėtədté bó.

Paale bōbe baab bėkúde metake á Beria

¹⁰ Bīn é'hiné-'áá hínen, bad ábe bėdúbpe Yesue bėlóm Paale bó Sailas á Beria. Ade bėpėde áwed bėnkė á ndáb e mekáne. ¹¹ Bad bé Beria bėnwōh nlém áwōglen eyale é Dyöb tómaa bad bé Tesalonika. Epun-té, bėláá'áá kálag e Dyöb ásonəten ányín ké mekan níme Paale bó Sailas bėhóbé'áá méde mbále. ¹² Ekuđ é bad éndübē. Ndəle é bebaád bé Grikia híin ne baachóm bé Grikia híin bómpē béndübē. ¹³ Bon áde bad bé Israel bé Tesalonika bėwóge bán Paale akalé eyale é Dyöb káəne á Beria, bėmpē áwed, bėbōōtəd ekud é bad asól áte ápēen epuutéd. ¹⁴ Abwāg-ábwāg dōó bad ábe bėdúbpe Yesue bėlómé Paale á nkin mé edíb é nkwě, bon Sailas bó Timoti pen bėnlyəg á Beria. ¹⁵ Bad ábe bėnkė Paale alyáged, bėnkēn mó káəh bėpēn mó á dyad á Atens bon bėtimé ámbid á Beria. Ade bėtiméé ámbid, Paale anlyágtén bó aá bėláa Sailase bó Timoti nén bán bėhye bėtān mó á Atens ésebán bėbėbte pōndé.

Paale akanlé bad bé Atens

¹⁶ Paale andyě á Atens ásiné'áá bó, nlém mēmbēb mó á abum bwāmbwam áyāle annyín nén aá myöb mēmpēe níme bėbageé edúbé mėlóné dyad áte ásyāāl. ¹⁷ Né-óó ankė á ndáb é mekáne ákanlé bad bé Israel ne bad ábe bėesě bad bé Israel ábe bėbage Dyöb edúbé. Akagé'áá káəne áfintē e dyad epun tée ákanlé kėnzée awě ampē áhed. ¹⁸ Bōbe bad ábe bėbėde á e'pépé ábe bėchəge'áá bán Epikurian ne Stəik bómpē bėpėntānnáa. Donje ásdėt'áá bán, “Cheé anén mod awě abíde dūu múmó áhóbéé áde éebí'ė dyamdyam?” Bėmpēe bėhóbé'áá bán “Edé kabyánán ahóbe təngene myöb mēmpēe.” Bėhóbé'áá nē, áyāle álánge'áá bó təngene Yesue ne mpuu. ¹⁹ Dōó bėtėde Paale bėkēn mó á káánsel e mbwóg eche bėchəge'áá bán Ariopagus.* Bėnhōb bán “Sėdāá áden ayáge dėkōōlē áde élángeé bad asōhəten. ²⁰ Donje á mam áde éhóbéé áde sé nken á etúu, séədəh-ε mó asōhəten.” ²¹ Bad bé Atens bėsyāāl ne beken ábe bėbėde áwed, bėbėbté'áá echab pōndé esyāāl ákal ne áwōglen nkalan təngene dyam dėkōōlē-té.

²² Dōó Paale átyémé ámīn á'sō é káánsel é Ariopagus bon áhóbé nén aá, “A-bad bé Atens nnyine' nén meé, nyėbage myöb edúbé bwāmbwam. ²³ Nhóbe nén áyāle áde rítóméé nyé á dyad-tē, nnəné mebón níme nyėbageé myöb edúbé. Nnyiné abwóg ahóg áde nyétélé áhed nén bán, ‘Hōm áde dyöb áde déebyēne.’ Adē dyöb áde nyėbageé edúbé kėnéé nyėebí'ė dó, dōó rílangeé nyé bōb. ²⁴ Dyöb áde áhəge nkōnsé ne chöm ésyāāl éche édé áwėd-te, mó adé Səngwée a nkoj mí mín ne rísé. Eedyēē'ė á ndáb é myöb éche baányon bėlōnné mekáá, ²⁵ eéhėdē-'áá chōmchōm éche déhele débe mó abele áde débenléé mó. Ngáne edíí nén bán mwən-éé abage alonje, ábage pemε ne kéchéé éche déhėdėé. ²⁶ Mod

* 17:19 Ariopagus: Abėdėe káánsel e mbwóg á dyad á Atens.

nhóg mós̄ ansēbēē ahəg boŋ metúmbé mé nkōŋsé mésyāāl mébíd mbwiined ne ane mod nhóg. Abélé bédyεε-’ε nkōŋsé áte nsyāāl. Adēhób aá mōhəge bó ammad pónde atii ne mebwóg wée bédyεε-’é. ²⁷ Ambel nén, ábel boŋ béhəd mós̄, nzé béhédé-’ε mós̄ béhele-se bényín mós̄ awóg áde bėwógé mós̄ áyāl. Kénê, Dyōb déechabnedεé syánē modmod áyāl.

²⁸ Edé nēŋgáne mod nhóg áhóbé aá,
‘Abé áde dídíí ne mós̄, dedé á alongé, dekag,
dedé-’ε chōm éche dídíí.’

Edé-’ε ámpē ngáne bekal bé ngan béhóbé bán,
‘Syánē ámpē dedíí ábe bán.’

²⁹ Ngáne dídíí-’aá bán bé Dyōb, deetāŋgenεé nēε dékamtanné nén bán Dyōb ádii nēŋgáne chōm éche bėbėnlé gól, sílva ké’ε aláá áde baányoŋ bėbėnlédé ádab debyéé boŋ bėlóón mekáá. ³⁰ A pónde eche bad bėnkēmbíí’ε Dyōb, Dyōb dénkētédte mbėb mímab nēŋgáne dyam. Boŋ bōob alāŋge’ moosyāāl hōm-té aá bėtεde mímāb mbeltéd mé mbėb. ³¹ Amaá-’ε epun é bín atii, éche ákāádtē mod-téé nkōŋsé áte nsyāāl nyaa echē etāŋgéné. Apwεdé mod awē ákāād mímē nkáá. Alúmté-’ε moosyāāl aá ane mod akwōgnédé, apuud áde apúúdté mós̄ á kwééd.”

³² Ade ábē bad bėwógé Paale ahóbé tāŋgene mpuu, doŋge á bad bėwéláá mós̄ boŋ bó doŋge á bad bėnhōb bán, “Sēhede bán ékale sé mímē nkalaŋ ámpē.” ³³ Ambíd e nê, Paale anhidé áfínté echáb. ³⁴ Káóŋ ne á asóg, nguse é bad éntimén Paale bėdúbé-’ε Yesue. Áfínté e ábē bad, mod abédé áhed awē bėchágé’áá bán Dionesiōse. Abédéε mod a káánsel e Ariopagus. Mmwaád ámpē abédé áhed awē bėchágé’áá bán Damarise ne bad bėmpēe.

18

Paale akii á dyad á Kōrinto

¹ Ambíd enê, Paale anhidé á dyad á Atens ákē á dyad á Kōrinto. ² Ade ápédé áwed antán mod a Israel nhóg awē bėchágé’áá bán Akwilaa. Bėnchyāā mós̄ á Pontus. Mmē mesú mēn dōó bó mwaád, Prisilia bėmbídtē á Italia. Bėmbíd á Italia áyāle Kaisεε a Roma, Kladiose antóméd ehāŋgé aá bad bé Israel bėsyāāl bėsyāō á dyad á Roma. Paale ankē Akwilaa bó mwaád anyín. ³ Andyεén bó bōobōó bėbēle nsón. Bōmpē, bėlóó’áá tēnde ákud mōné mímē bėtōgnanné yāl melemlem nēŋgáne mōmpē ábélé’áá. ⁴ Mbwe mé Nkóme áte téé, Paale akagé’áá á ndáb e mekáne, ákanlé bad bé Israel ne bad bé Grikia ábel bėdúbe mam níme áhóbéé.

⁵ Ade Sailase bó Timoti bėbídé á Masedonia boŋ bétán Paale, ambē eche yāl esyāāl ákal nkalaŋ ní bwām. Alúmté’áá bad bé Israel áte aá Yesue mós̄ adé Ane-awē-Bėwógté. ⁶ Boŋ bėpéntánnáá mós̄, bėhōbē-’ε mós̄ mekan mé mbėb áyāl. Nê dēmbēl Paale ankūd ebumbú á yāl álúmed bó nén aá nkōgsen ní Dyōb nsine’ bó, aláá-’ε bó aá, “Nzé nyēbóó, né nyēbēn-εé nyēbélé. Meésaá me áte. Bootya bōob, nkag nkalaŋ ní bwām akal wée bad ábe bėesē bad bé Israel.” ⁷ Né-óó Paale antédé bó áke ádyéé’ wée mod nhóg awē bėchágé’áá bán Titus Justuse. Tituse abágé’áá Dyōb edúbé, ndáb embé-’ε mós̄ bėnbėn ne ndáb e mekáne e bad bé Israel. ⁸ Krispuse awē alyágté’áá ndáb e mekáne mōmpē andúbé Sāŋgwéé nchoo ne ádē abum á ndáb ásyāāl. Bad híin-ne ábe bėmbē á dyad á Kōrinto, bėnwōg mímē nkalaŋ, bėdúbe, bėkūd-te edusen.

⁹ Ebédé nkuu nhóg Paale annyín ndóg. A ndóg-te wē, Sāŋgwéé anláá mós̄ aá “Weebáá’, kanlé bó ékag á’sō, weétimné mbíd. ¹⁰ Bíí nén wéé ndé ne wε, modmod éēhēlēē wε dyamdyam ábel, áyāle ábēm bad híin bédé á dyad-té hén.” ¹¹ Né-óó, Paale andyéé áwed mwē nhóg ne eped, áyāgté bad eyale é Dyōb.

¹² Ade Kaisεε ábélé Galio nkamlεεe ambáá á mbwóg e Akaya, bad bé Israel ábe bėmbē áwed bėnladén, bėkób Paale, bėkēēn mós̄ á kóte. ¹³ Bėnhōb nén bán “Anén mod atéde bad nlém á abum aá bėbėnle Dyōb, nyaa echē eetāŋgene ngáne mbéndé éhóbéé.” ¹⁴ Ade Paale áhóbé aá mōhōb dyam, dōó nkamlεεe Galio álāŋgéé bad bé Israel aá, “Nzé ádén akan

démbē néε awusé ké'ε dyam dé ebébtéd áde mod ábélé, né nwóó nzəm áwóglen nyé bad bé Israel. ¹⁵ Bon ngáne édíí bán ádíi dyam dé mpenten tângene e'yale, mín ne échen mbéndé, nyébēn nyémad dó. Meekáádtéé échē ndín é mehób.” ¹⁶ Nén dēmbēl Galio anan bó á ndáb e kóte. ¹⁷ Héε bó moosyáál bétólé mod awě alyágté'áá ndáb e mekáne awě béchágé'áá bán Sastene, bon bēbómé mó á'sō é' kóte. Bon nén dénkēmbenlé Galio dyamdyam.

Paale atimé ambíd á Antyog

¹⁸ Paale ankoód mwă adyεε á Kōrinto ne bad ábe bédúbpé Krístəə. Dóo átédte bó, bon asól á stíma, áchabpé edíb é nkwě ákäg á mbwóg e Siria. Adêkě, ankě ne Prisilia bó Akwilaa. Adêhidé á dyad á Senkria, ankəón nló áyāle melě míme ámmwēē. * ¹⁹ Bēmpě á Efesus. Ade bépédé áwed, Paale antedé Prisilia bó Akwilaa, ákē á ndáb e mekáne bóobe bad bé Israel békale'. ²⁰ Abē bad bēnlāā mó bán bóobō békood mwă adyεε ámpē, bon enkēnkwenténné. ²¹ Bon adé áhídté, anláá bó aá “Nzé ntii ní Dyōb móō ndé, né mētim ámbíd áwēn.” Né-óó, ansól á stíma áhídē-'ε á Efesus. ²² Ade ápédé á dyad á Kaisaria, ankě á Jerusalem, ákē álélēd bad bé mwembé, bon ákäg á Antyog. ²³ Ade ákēlēbpē mwă adyεε áwed, anhidé, ákē á mbwóg e Galesia ne Frigia ábagé bad ábe bédúbpé Yesue bésyāál elébé áwéd bó nlém á abum.

Apolosε akalé eyale é Dyōb á myad mé Efesus ne Kōrinto

²⁴ Ambíd enē, mod a Israel nhóg awé béchágé'áá bán Apolosε awě bēnchyā'ē á dyad dé Alesandria ampě á Efesus. Anén mod abyéé'áá dyam ahób bwāmbwam, ansóhtén-ne kálag e Dyōb bwām. ²⁵ An'yágé mekan mé nzii e Sāngú. Akalé'áá, áyāgtē-'ε bad mekan míme Yesue nyaa eche etāngéné ne kán esyāál. Bon pen edusen éche Jone chēmpen chōó ámbī'ē. ²⁶ Ambootéd póle akal á ndáb e mekáne ésebán abáa' dyamdyam. Ade Prisilia bó Akwilaa bēwógé mekan míme áhóbéé, bēntéd mó, békēēn mó wēε bēdyéé'áá. Hé-'aá bēlúmté mó mekan mé nzii e Dyōb áte nyaa eché etāngéné. ²⁷ Apolosε antíí aá mókag á alon á Akaya. Né-óó, bad ábe bēndūbē á Efesus bēnwōngēn mó. Bēntelé bad ábe bédúbpé Yesue a Akaya nén bán nzé apedé, békob mó nken. Ade ápédé áwed, anwōngén bad bwāmbwam ábe bēndūbē Yesue áyāle nsimé ní Dyōb míme békúdé. ²⁸ Ne mpenten ngíne, antóm bad bé Israel áte átíntē e bad. Abenlád metón míme mébídé á kálag e Dyōb álúmed nén bán Yesue mó adé Ane-awě-Bēwógté.

19

Paale akii á Efesus

¹ Apolosε ambé abé á Kōrinto, dóo Paale ápóó ene ped e mbwóg áte bon ápag á Efesus. Antán nguse é bad áwed ábe bédúbpé Yesue. ² Dóo ásedtéé bó aá “Ade nyéndūbēē nyēnkūd Edəádəη eche Esáá-yε?” Bēntímtén mó bán, “Aáy, séewōgēē ké wógén bán chōm édé éche béchəgēé bán Edəádəη eche Esáá.” ³ Paale ansédéd bó aáken, “Nyaa e edusen ehéé-'ō nyēnkudté?” Bēnkwentén bán, “Nyaa e edusen echē Jone áhóbé'áá.” ⁴ Paale anláá bó aá, “Nyaa edusen echē Jone áhóbé'áá ebédēε áyāle bad ábe bétédte abel dé mbéb, Jone álāngē-'ε bad bé Israel aá bédúbe ane awě āpě ámbíd echē, nédē Yesue.” ⁵ Ade ábē bad bēwógé chōm éche Paale áhóbé, bēndusén bó á dīn áde Sāngú Yesue. ⁶ Paale ambán bó mekáá á nló, Edəádəη eche Esáá épī-'ε bó. Dóo bēbóótédé mehób mémpēe ahób míme bad bēesóhtánne, békale-'ε nkalan ní Dyōb. ⁷ Abē bad bēbédé dyam dyóm ne bēbe.

⁸ Paale andyě áwed dyam ngōn éláán. Póndé-té akagé'áá á ndáb e mekáne, ákanlé bó ésebán abáa' dyamdyam. Bóobō bēpéntánnaá, áwané-'ε áte ábel bédúbe nén bán chōm éche áhóbéé tângene nkamlen ní Dyōb édé mbále. ⁹ Bon bó donje á bad bēnwū nló áte,

* **18:18** Bad bé Israel bēnwōη elem nén bán, nzé mod amwédé melě bon alógté míme melě atāngéné néε ákəñné nló.

béekobpe adúbe, béhōbē-’ε mekan mé mbéb tâŋgene Nzii e Sánjú á’sō é bad bésyāāl. Né-
 ɔ́, Paale antédé b́, ákēēn bad ábe bédúbpé. Epun-té* b́ɔ́bɔ́ b́péntánnáá á ndáb e ayáge
 echě meléede Tiranuse. ¹⁰ Paale ambel nén á etún é mwě mbé. Nê dēmběl bad bé Israel
 ne bad ábe béesě bad bé Israel ábe bédyéé’áá á mbwóg e Esia bēnwōg eyale é Dyōb.

*Băn ábe Skeva béwánné abided
 bad e’ dāádəŋ bé mbéb áte*

¹¹ Dyōb dēmběl Paale ábelé mam mé menyáké míme bad bēnkēmmenténné anyín.
¹² Bad bétédé’áá ké betumbé ké’ε bewāŋgesε ábe Paale ábēnlédé, békēēn wéε bad bé nkole,
 bēbenlád b́ ámad b́ nkole, bēbídte-’ε b́ e’ dāádəŋ bé mbéb áte. ¹³ Donje á bad bé Israel
 ábe b́mpē békágé’áá mebwóg ne mebwóg bēbídte bad e’ dāádəŋ bé mbéb áte, b́mpē
 bēnwānén ábenled d́n áde Sánjú Yesue ábel mímén nsón. Bélánjé’áá e’ dāádəŋ bé mbéb
 bán, “Nkamlan nyé á d́n áde Yesue awě Paale ákanlé bad, nén mēé nyébíd ane mod áte.”
¹⁴ Prisε ambáámbáa a bad bé Israel nhóg abédé awě bēchógé’áá bán Skeva. Anchyáá
 bán bé baachóm saámbé. Abē bán b́ɔ́ bēbélé’áá nê. ¹⁵ Bonj pónde póg, edāádəŋ é mbéb
 énlāá b́ nén áá “Mbíí Yesue, mbíí-’ε Paale, benzéé nyé-’ε nyédíí?” ¹⁶ Héε ane mod awě
 edāádəŋ é mbéb ébédé áte, ábónlédé b́ ne ngíne esyāál, atóm-mε b́ áte. Bédēhób bán
 bétóme mehélé né amaá b́ alógen, ámad-te b́ mbóté anyabted. ¹⁷ Bad bé Israel ne bad
 ábe béesě bad bé Israel ábe bédyéé’áá á Efesus bēnwōg ádén dyam. Ade bēwógé d́,
 mbwóg ménkōb b́ bwāmbwam. D́n áde Sánjú Yesue d́-’ε dēnkūd edúbé éche échábé
 ámín. ¹⁸ Bad híin ábe bēndūbē, bēmpě á nhéné, bēpanlé yāl áte, béhōbē’ mekan mé mbéb
 míme békēbenlé. ¹⁹ Bad híin ábe békúmé’áá ngan bēntēd échab kálag éche bēbenládtáá
 ákum ngan, bēpēēn ch́, bēhyáád ch́ á nhéné. Kálag ésyāāl éche bēnhyāádtē éhéláá-sε
 ébe nkun dyam móom mé mílɔn métáan. ²⁰ Mmén mekan mésyāāl míme mébenládtáá
 mēnkāŋ bad híin bēndūbē eyale éche Sánjwéé, míme nkalan ríkanlád-te ngíne ngíne.

Mponjé mpédé á dyad dé Efesus

²¹ Ade mímén mekan mémáá abenled, Paale ammad áwē nlém-té áá ḿɔ́pɔŋ á mbwóg
 é Masedonia ne á Akaya bonj ákag a Jerusalem. D́ɔ́ áhóbeé áá, “Nzé mbídé á Jerusalem
 ntāŋgené akε á Roma.” ²² Né-ɔ́, anlóm bad bébe ábe bēwōŋgánnáá ḿ, Timotie b́
 Erastus á Masedonia, mwēn-ne ályāg á mbwóg e Esia, ádyēē ámpē mwā esóŋ é pónde.

²³ Enén pónde chēn d́ɔ́ mpuuté d́ ngíne mbédé á Efesus tâŋgene Nzii e Sánjú echě bad
 bēhídé’áá. ²⁴ Mod nhóg abédé bán Demetruse. Alúé’áá bwēm bé e’kii. Abelé’áá bwēm ábe
 bēnwāgēn bwēm é’ ndáb e dyōb áde bēchógé’áá bán Atemise. Mmén nsón mípínádtáá
 ábe bad bé nsón nsyáŋ míme ríchábé ámín. ²⁵ Anlād ábē bad bé nsón áte ne bad ábe
 b́mpē bēbélé’áá ene ndín e nsón, álāŋgē b́ áá, “Amúē, nyébíí nén bán míme syánē nhon
 rísyāāl ríhúú ne mímén nsón míme débéléé nén. ²⁶ Bɔ́ɔ́b-pɔ́ɔ́, nyébēn nyēnyíne’, nyēwóge-’ε
 chóm éche anén Paale ábeléé. Ahóbe nén áá myōb míme bēbenlé mekáá méesaá myōb
 ne abé dēn. Abelé-’ε bad híin ábe bédé á Efesus ne á mbwóg esyāál e Esia, bédúbpé bán
 mam míme áhóbeé médé mbále. ²⁷ Né-ɔ́ mbáa’ nén mēé, nyonjé eche syánē ébēb d́n.
 Saá-kaá nê dēmpen, mbáa’ mēé káŋne ndáb e ndale e dyōb, Atemise ch́mpē éebáá dyam
 dé abelen ámpē. Bad béenyínné ḿ ámpē néε dyam, áde édíí-’áá bán adíí dyōb áde bad
 bé Esia bésyāāl ne bad bé nkōŋsé bésyāāl bēbenléé.”

²⁸ Ade ene ndun e mod éwógé nê bēnliŋ bwāmbwam, bébootéd-te abón bán, “Atemise,
 dyōb dé Efesus adé ngum tómaa myōb mésyāāl.” ²⁹ Mmē mpuuté d́ mēnkonnéd dyad
 áte ásyāāl. Ene ndun e mod entól Gayose b́ Aristakuse ábe bēmbíd á Masedonia ábe
 b́ɔ́be Paale bēnwōŋ. Bēntōmēn b́ mehélé, békēēn b́ á ndáb e mbom e bad bé dyad.
³⁰ Paale mwēn ambonjén ábíd ene ndun e mod á’sō, bonj bad ábe bédúbpé Yesue
 bēnkēnkwenténné. ³¹ Nguse é bad ábe bēhóbpáá mbwóg ábe b́ɔ́be Paale bēwóó’áá,

* **19:9** Donje á kálag dé’só ábádé nchoo bootya dyóm á ngán ne póg e’ mbwembwε ápe ngán éniin é’ ngukél.

bómpē bénlōmē mó nlébtéd, ne mechánǵé nén bán eékāǵē' aá mókag bad atyéem á'sō wéé béladné.

³² Ene pónǵé, epuutéd êmpǵé á mbom-tê. Donǵe á bad bébōnē' áyāle dyam ahóg, ábíníí-'é bébōnē áyāle ádíńíí, áyāle bó bad híin béńkémǵíí' é ké atón áde áládé bó áhed. ³³ Ngáne édíí nén bán Alesandaa móo bad bé Israel béntōmédte á'sō, bad behóg bélanǵé'áá mó bán mó atánǵéné bad mekan alúmed áte. Héé Alesandaa alúmté ekáá aá bad bélam ehób. Ahédé'áá bad alúmed áte nén aá saké bóobe ábê bad békáá bon mpuuted mbé. ³⁴ Bon áde bad béchéme nén bán Alesandaa adíi mod a Israel, bó moosyáál bêmbootéd abón bán, "Atémise, dyōb dé Efesus adé ngum tómaa myōb mésyāāl." Bémbōn nén áyāle háwa ébe. ³⁵ Káǵne ne á asóg, mod a mbwóg nhóg mó ambéd bad áte. Anhób aá, "A-baányan bé Efesus, moosyáál abíi aá dyad dé Efesus dóo ánone ndáb e mekáne eche Atémise, eche syánē ndāle e dyōb. Moosyáál abíi-'é aá ádén dyad dóo anóne káǵne aláá á ngǵnú áde ábíde ámín. ³⁶ Ngáne nyé moosyáál nyébíi-'aá nén bán modmod eéhēlē-se ahé nímén mekan nswan, éeboo' é bán nyépeen mponǵé ké nhóg. ³⁷ Ké nǵnǵáne nyépeéné ábén bad hén, béechíbeé chǵmchǵm á ndáb é myōb, béehóbéé-'é ádéd dyōb mekan mé mbéb áyāl. ³⁸ Né-ǵó, nzé Demetruse ne ábē bad bé nsón béwōnǵé mod mehób, bébii nén bán e'pun é' kóte é'dé, bad bé mbwóg-ke bédé ábe békáadte. Béhele-se bésómén ane mod áhed. ³⁹ Nzé-'é chǵm émpēe éde éche nyékoo' é ahed né mbom mí bad bé dyad, móo mēyālē, ngáne mbéndé ékalé. ⁴⁰ Nhóbe nén áyāle dyam áde ábénléde chii, ngómena a Roma áhǵb aá syánē depééné mponǵé. Nzom ké póg eesaa eché débeleé nímén mpuuted rísyāāl. Nzom e bwám ké póg-ke eesaa eché dehele débe bó áyāle nímén mpuuted." ⁴¹ Ade ámáá ahób nē anláá bad aá mod téé asúe' áwe ndáb.

20

Paale akii á Macedonia ne á Grikia

¹ Ade mpuutéd nímáá bon ekíde émad ahóo áte, Paale anlād bad ábe bédúbpé Yesue áte, ályǵtān bó ne e'yale ábe é'wéde bó nlém á abum. Ade ámáá bó alyǵtēn dóo áhídté, bon ákǵg á Macedonia. ² Akagé'áá échē mbwóg, álǵnǵé bad nkalan híin míme níwéde bó nlém á abum. Dóo ápédé á Akaya. ³ Andyéé-'é áhed á etūn e ngǵn éláán. Abǵnsánnáá áke á alon á Siria, dóo ásǵnténé aá bad bé Israel béhǵgke mó áwúu mó. Héé átíídé aá móōtīm ámbíd móbwē á Macedonia. ⁴ Bad híin bēnwōón mó. Bébédeé Sopataa, mwān awe Piiruse awé ámbíd á Beria, Aristakuse bó Sekundus ábe bémǵíd á dyad a Tesalonika. Gayōse awé ámbíd á dyad a Debe, Timotiē, ne Tikikuse bó Trofimus ábe bémǵíd á mbwóg e Esia. ⁵ Abén bad bēnkē á'sō, bésiné' sé a dyad á Troas. ⁶ Ade Ngande e Ewele é Ngēn étómé, sēnsól bóle á dyad á Filipi, bon ámbíd e e'pun étáan sēntán bó a Troas.

Paale adímténé ake á Troas

⁷ A Satedé ngukél,* sēnladén áte hǵm ahóg ádyé ndyééd álúmed edǵnǵe é Sǵngú. Paale akǵnlé'áá bó póle. Akaláá akal ne akal, káǵne melúde mé nkuu, ngáne édíí nén bán antǵnǵén ake néé bīn é'sǵngé. ⁸ Bēnchǵd e'trúkáǵ híin á ton ámín wéé sēnladénné. ⁹ Kódemod póg ébédé eché béchǵgé'áá bán Yutikuse andyéé á wínde, e'chá é'kééné'áá mó mwātiíd tííd ngáne e'chá bémǵē mó á díid. Achabed áde Paale ánbabédte póle áte, dēnkǵn ansól á e'chó-te bwāmbwam. Dóo ápódté á ton ámín á ndǵgke eláán, ahún á ndǵb. Békíi-'aá mó atéd, bētānē amaá awé. ¹⁰ Paale ansūd á ndáb mín wē, akúdén mó ámín bon áseb mó. Dóo álǵnǵéé bad aá "Nyéētǵgē áte, eewédeé, adíi adé á alonǵé." ¹¹ Dóo Paale átímé ámbíd á ndáb mín, ásāl ewele áte bon bóobe bad ábe bédúbpé Krístā bēdyāg. Bóobōo bēnkoód adyéé, békale' póle káǵn bīn é'sáa, bon ákag. ¹² Bēnlyǵgēd ene kódemod á ndáb áde mwēn adíi alonǵé. Ábē bad bémǵē menyǵnǵe bwāmbwam.

Paale bésyǵngé á Troas, békii á Miletus

* 20:7 Donǵe á kǵlag áhédé nén bán: á epon é'só é sōndé.

¹³ Sêmbé á'sō sêsól á stíma-tê, sêpōŋ á edíb é nkwě, sékē á dyad á Asɔs. Awed dáo sêntāŋgēnnē Paalē apém. Anhób aá sêbê á'sō áyāle nzii e dyad-tê chóa ânkeénné. ¹⁴ Ade átáné sé á dyad á Asɔs, sêmpém mó á stíma-tê boŋ syáábōó sékäg á dyad á Mitilēnē. ¹⁵ Sêhĩdté-'aá hê boŋ néε bĩn é'sáŋgé sékag káŋŋ sêpäg á nkin rí dyad á Kĩs. Bĩn bán bésāá ámpē é'sáŋnéd sé á nkin rí dyad á Samɔs, epun éche émbātēn sêpäg á nkin rí dyad á Miletus. ¹⁶ Paalē antíí nén aá sêtôm dyad dé Efesus ámĩn ábel boŋ sêebébté póndé á mbwóg e Esia. Ahedé'áá aá mówámsen ape á Jerusalem epun é Pentekos édêhób bán chó épag áte.

Paalē alyágténé belyáged bé mwembé bé Efesus

¹⁷ Ade sêpédé á dyad á Miletus, Paalē anlóm nsəl wéε belyáged bé mwembé bé Efesus, aá bêtán mó á Miletus. ¹⁸ Bêpédé-'aá boŋ álāŋgē bó nén aá “Nyébēn nyébíí ngáne nĩbédé ne nyé bootya epun é'sō áde rísúmé mekuu á mbwóg e Esia. ¹⁹ Mbēnlé'áá Sāŋgwéé ne asuded á yəl ásyāāl, ríkudé ndutul ne mekəgsen áyāle ahəge áde bad bé Israel bēhágkē'áá me. ²⁰ Nyébēn nyébíí bán áde ríkánlé'áá nyé nkalan rí bwām, rí'yágtē-'ε nyé á nhéné, ne áwēn mendáb, menkēnkoŋnédté nyé dyaŋdyam áde déntāŋgēn nyé awōŋgen. ²¹ Melemlen nēŋgáne ménsĩmmē bad bé Israel etúu áte nê dó-'aá ménsĩmmē bad ábe béesē bad bé Israel meé bétede ádāb ábel dé mbéb, bétimēn Dyōb, bédúbé-'ε awed Sāŋgwéé, Yesuε. ²² Bəəb-pəó, Edəádəŋ éche Esáá élúmte me áte aá ntāŋgéné akε á Jerusalem, meebíi-'áa chōm éche ébenléd ne me áwed. ²³ Mbíí pēn nén meé dyad-té áde ríkagkē Edəádəŋ éche Esáá émáá me etúu asím áte nén aá mbwog ne ndutul bóó bésine me. ²⁴ Boŋ meetédeé ádēm alongé néε dyam, nhede meé rípid rímēm nsón á asóg, rímadte nsón ríme Sāŋgú Yesuε ábágé me áte. Mmēm nsón rídii ákal nkalan rí bwām tāŋgene nsimé ríme Dyōb álúmtéé baányoŋ.

²⁵ “Mbédé átíntē echēn, ríkanlé nyé nkalan tāŋgene nkamlēn rí Dyōb. Bəəb-pəó mbíí nén meé nyé modmod nyéenyínné me ámpē. ²⁶ Né-əó, nkoo' nyé aláa chii nén meé, nzé nyé mod ké ahéé abódé ádē alongé, nyébii nén bán meésaá me áte, ²⁷ áyāle nén dyaŋdyam déesaá áde ríbbáá nyé aláa tāŋgene mekan mésyāāl ríme Dyōb átíídé aá móbēl. ²⁸ Nyétēden yəl póndé, nyénəne-'ε abem á bad áde Edəádəŋ éche Esáá ébánné ásē echēn, bwām. Nyébē néε benən bé mbód ánən bad bé Dyōb. Abelé rímē mwembé rídé rímē, mbwiined ne kwééd echē Mwān awédé á awog. ²⁹ Mbíí nén meé, nzé mmaá akε, bad bēpē átíntē echēn melemlen nēŋgáne esəb ésóléé á abem á mbód. Bēehidé-'aá áde bēebébtéé nyé mwembé. ³⁰ Póndé épē áde bad bēbĩdtē átíntē echēn dēn, bēnabpē metóm, ábel bad ábe bédúbpé Yesuε bēhíde bó. ³¹ Né-əó, nyétēd póndé nyékamtan-ne nén bán rí'yágté'áá nyé moosyāal nkuu ne mūte á etún é mwě rílán á metake-té. ³² Bəəb-pəó, nlyáge nyé á mekáá mé Dyōb meé mwēn ánəne nyé. Nkalan ríme rílánge nyé tāŋgene nsimé rí Dyōb méwōŋgēn nyé. Nwóó ngíne áwéd nyé áte, mēbē-'ε nyé nsimé ríme Dyōb ákōŋnéde ábē bad. ³³ Menkēnwōŋgé nlém áte áted mod sílva, ké'ε gól ké'ε mbóté. ³⁴ Nyébēn nyébíí bán rímēm mekáá mēn mós ríbenlé nsón boŋ ríkud ngáb eche syáābe ábēm bad ábe sēbelé'áá nsón séchánné'áá kéchéé éche sêntōgnēnnē. ³⁵ Nlúmté nyé á menzii mésyāāl nén meé nyéwēd yəl áte ábel nsón ngáne mbélé'áá, ábel boŋ nyéwōŋgan bad bé nkole, nyékamtan-ne e'yale ábe Sāŋgú Yesu ánhōbpē aá, ‘Edé nnam mod ábe tómaa ákob.’ ”

³⁶ Paalē amaá-'aá ahób nê, bóəbe ábē bad bēbwóg mebóbōŋ békáne. ³⁷ Bó baásyāāl béchyé'áá áde bóəbōó bēhéenēé təl bésōmnē-'ε ályágtēn mó. ³⁸ Chōm éche émbud bó ndutul awóged ébedéε ahób áde Paalē ánhōbpē aá béenyínné mó ámpē mbéd. Dáo békíí mó alyáged á stíma.

21

Paalē akii á Jerusalem

¹ Sênlyágtén bó sékē-’ε. Sênsól á stíma. Sênchabé edib ésebán sêtyéeme hõmhõm káon sépē á dyad á Kos. Néε bñn é’sánge, sêmpě á dyad á Rodes. Sêsyǎngé-’aá hê, sékag á dyad á Patara. ² Awed dõõ sétáné stíma echê ekag á Fonisia. Sêslé-’aá bon sébwōgkē’ eke. ³ Sêmpě á abwóg á hõm áde sényínáá alon á Saiprus áde áde á mendib-te. Sêmbamé dõ sésyōgkē á mbøn sétimé á mbwóg e Siria. Sênsūd á dyad á Tirε áyāle áhed dõõ stíma éntǎngēnnē nted asuded. ⁴ Sêntán donge á bad áwed ábe bédúbpé Yesue, sêmbé-’ε ne bó áyāle e’pun saámbé. Edǎádǎn éche Esáá ényāgēd bó béláá Paalε bán eékāg á Jerusalem. ⁵ Bon áde eched pónde émáá áte sêntedé bó séke. Abé bad bésyāāl, ne ábab bebaád bõõbe bán bēnhyε sé alyáged káon syáābõõ sēbíd á dyad-tê, sépē á nkin mé edib. Syáābõõ moosyāāl sêmbwóg mebóbõn, sékǎnne’. ⁶ Sêmaá-’aá akáne dõõ syáābõõ sélyágténé, sésālē á stíma bon bó-’ε bétimé ámbíd á ndáb.

⁷ Sênhidé á dyad á Tirε, sékeεné échēd eke á’sõ, sépē á dyad á Toléma. Ade sépédé áwed, sênleled bad ábe bédúbpé Yesue, sédyēē-’ε ne bó epun ehóg. ⁸ Néε bñn é’sánge sênhidé á Toléma sékē á dyad á Kaisaria. Ade sépédé áwed sênkě á ndáb echê nkal-é nkalon ní bwām nhóg awě béchágé’áá bán Filibe, sédyēē áhed. Filibe abédé nhóg átíntē e bad saámbé ábe bēmpwēdté néε benwōngene á mwembé ní Jerusalem. ⁹ Anchyáá bán bé bebaád bēniin ábe bēnkēmbíi mwēnchóm. Béhóbé’áá mam níme níhuú ne Dyõb. ¹⁰ Ade sédíi áwed, dõõ nkal é edǎádǎn nhóg awě béchágé’áá bán Akabuse ábídé á mbwóg e Judeya bon ápe. ¹¹ Apedé-’aá wéε sēmbēē bon átēdē ngóá awě Paalε, átādnē nímmē mekuu ne mekáá bon áhōbē aá, “Edǎádǎn éche Esáá éhóbé aá, nēn dõõ bad bé Israel bétādtē mod awe awóó anén ngóá á Jerusalem, bēbě-’ε mó á mekáá mé bad ábe béesě bad bé Israel.” ¹² Ade séwógé nēn, syáābe bad bēmpēe sēnchǎn Paalε bán eékāg á Jerusalem. ¹³ Dõõ Paalε áhóbéé aá, “Cheé nyébeléé nē, nyéebíi’é bán nzé nyēchyε’ nyēhūnte me nílem á abum-ε? Saké átád me á Jerusalem dēmpen-εé mbõnséné, mbõnséné ké awé, ábele áde níbenléé Sǎngú Yesue.” ¹⁴ Sēnkēnhenlé mó nílem ahǎnlen á abum, né-õó sēnchené sēhób bán, “Ebenled ngáne Dyõb átíidé.”

¹⁵ Sēndyεé á Kaisaria nguse é e’pun, dõõ séládé yǎl bon sékǎg á Jerusalem. ¹⁶ Donge á bad ábe bédúbpé Yesue ábe bēbídé á Kaisaria bómpē bēnwoón sé. Bēnkēén sé á ndáb e mod nhóg wéε sēntǎngēnnē adyεε. Béchágé’áá ane mod bán Naasine. Ámbíd á dyad á Saiprus, abédé-’ε nhóg awě anlyǎg Krístǎ adúbe.

Paalε akii Jemse anyin

¹⁷ Ade sépédé á Jerusalem, bad bé Krístõ ábe bédé áwed bēnkob sé nken ne menyinje. ¹⁸ Néε bñn é’sánge syáābe Paalε sēnke Jemse anyín. Belyáged bé mwembé bēbédé áhed. ¹⁹ Paalε anleled bó. Ade ámáá bó aleled, anhídé bó chõm ésyāāl éche Dyõb ábélé átíntē e bad ábe béesě bad bé Israel mbwiined ne nsõn níme mó Paalε ábélé. ²⁰ Ade bémáá chõm éche Paalε áhóbé awóg, bēnken Dyõb. Dõõ bélǎngéé Paalε bán, “Mmõn enyíne’ néε mekan médíi á Jerusalem hén. E’kálé ne e’kálé é’ bad bé Israel bédúbpé Dyõb bõõb. Béhíde-’ε mbéndé e Mosεε ne kǎn esyāál. ²¹ Bélǎngé-’ε bó nēn bán eyágte bad bé Israel bésyāāl ábe bédé melon mémpēe nēn wě béehídē mbéndé e Mosεε. Bán elǎnge bó wéé béeyagé ábab bán, wéé béehídē-’ε elem éche syánē. ²² Bétǎngéné-’ε awóg bán epedé. Chán-nõ débēnlé bõõb? ²³ Né-õó, éhíd ngáne sélāā’é wε. Bad bédé hén bēniin ábe bēmwédé melě mé Dyõb. ²⁴ Wěhíd bó nyáābõõ nyéke á nwobe, ésábned-te bó kéchéé éche bēhédné bó. Ene pónde dõõ béhele békāān nló. Nēn débēl moosyāál ábñi aá dyam ké áhéé áde bēhóbé wε á yǎl déesaá mbále. Bēbñi-’ε bán mmõn ámpē ebele mekan ngáne mbéndé eche Mosεε éhedé. ²⁵ Bon pen sélómmé bad ábe béesě bad bé Israel ábe bédúbpé Krístǎ kálag nēn bán béedyág ndyéed echê bēbágé myõb mémpēe néε mende, béēmwāg mekií, béedyāg nyam eche béesinnεé nkǎn, bēékābē-’ε mesón.” ²⁶ Né-õó, néε bñn é’sánge Paalε antéd ábē bad, bõõbõó békē á nwobe. Dõõ ásólé á Ndáb-e-Dyõb, ahób e’pun é’tǎn nwobe métēdtē bó. Ámbíd enê-’ε dõõ bēbēé mende á nló níme bó mod-té.

Békóbé Paale

²⁷ Ade e'pun saámbe bé nwobe é'kwógé ape á asóg, dóo nguse é bad bé Israel ábe bémbíd a mbwóg e Esia bényiné Paale á Ndáb-e-Dyöb. Héé bépééné mpuuté d bonj bésälé bad áte, békóbé Paale. ²⁸ Bémbootéd abón bán, “A-bad bé Israel nyéhyag sé hén-ee! Anén mod mó akag höm-té áyāgtē bad aá bad bé Israel, mbéndé éche Mosεε, bóobe Ndáb-e-Dyöb, béesaá chömchöm. Ké bóob dën apεéné donje á bad ábe béese bad bé Israel á Ndáb-e-Dyöb-te, nê ábélé-’ε enén ndáb e Dyöb eesáa’ε ámpē.” ²⁹ (Chöm éche ênkəη bonj béhóbé nê édii áyāle bényin Trofimuse, mod a dyad dé Efesus bó Paal béwóó á dyad-té. Né-óó, bēnwēmten nén bán Paale asónlé mó á Ndáb-e-Dyöb.)

³⁰ Dyad ásyāäl dēmpuuté áte, bad bésyāäl bēbíd áwed béhé Paale abum ámīn, bédolé mó káəη bēbídén mó á Ndáb-e-Dyöb. Abwōg-ábwōg bēdīb-pe ekob é Ndáb-e-Dyöb. ³¹ Ade ábē bad bēhēdē Paale awúu nê, dóo bad behóg békíi mod ambáá a sánze a Roma aláa bán mpuuté níde dyad á Jerusalem áte ásyāäl. ³² Abwōg-ábwōg mod ambáá a sánze eebébtēé pónde. Ampwēd sánze émbáá ne esad ásyōgnéd bó á dyad té wéε bad bēnkaánné. Bad bényiné-’aá ahúene sánze dóo bésógé Paale abomted. ³³ Dóo mod ambáá a sánze asídté wéε Paale ábédé akób mó, ahób aá béhaan mó bengóbengōbē bébe. Héé ásedtēé aáken, “Nz-émódé nén? Cheé ábélé?” ³⁴ Bad bémbootéd abón. Baahóg bēhōbē échén, ábíníi bēhōbē échíníi. Mpuuté níbédé nyaa eche mod ambáá a sánze énkēnhenlé chöm éche ékóó abenled ahead áte. Né-óó, anláá ábē bad aá békεεn Paale á ndáb e meláá. ³⁵ Bēnkεén mó káəη bēpēn mó wéε mbwóg ébédé á mmwe ní ndáb e meláá. Bonj áde bépédé ásol, bēmpēm mó ámīn pémén áyāle amute dēmmād ayāg. ³⁶ Abē bad bésyāäl bēhíidé’áá bó ámbíd, bēbōnē bán, “Béwúu mó!”

Paale alúmté áte aá mókwedéé nkáá

³⁷ Ade bēhóbé bán békεεne Paale á ndáb e meláá, dóo álāngεé mod ambáá á sánze nén aá mówóó mwā dyam áláa mó. Dóo ane mod a mbáá a sánze áhóbéé aá, “Nédē ehóbe ehób é Grikia? ³⁸ Nédē saké we edé ane mod a Egipto awē ampē hén pónde póg bonj ábootéd mpuuté. Anlād e’kálé é sánze é’niin, bad bé ewúen, ákēen bó á ehyanje.” ³⁹ Héé Paale álāngεé mó aá, “Ndii mod a Israel awē abidé á dyad á Tásus á mbwóg e Silisia. Mod awē abidé á dyad áde áde etógnén. Són émwε nílaa ábén bad akan.” ⁴⁰ Mod ambáá a sánze ambε mó kunze aá áhōb akan. Né-óó, Paale antyéém á’sō é’ ndáb, alúmed ekáá, ekíde énhōo baámm! Dóo ábóótédé bó akalēn á ehób é Hibru.

22

¹ “A-besán ne baányan ábēm, nyéwóglēn με. Nhede nyé alúmed áte nén μεé meékwedéé nkáá.” ² Awóg áde béwógé néε Paale áhōbné bó ehób é Hibru, béntōη metúu atále áte. Héé Paale ákagké á’sō áhōbē aá, ³ “Ndii mod a Israel. Béchyáá με á dyad á Tásus á mbwóg e Silisia, bonj á dyad á Jerusalem hén dóo níkwógé. Mbédé mwān a esukéε awē Gamalia. Awe mekáá dóo nítóó mekan mé mbéndé níme ábēd betaa bēhíidé’áá ayáge. Mémpē mbēnláá Dyöb ne kán esyāäl melemlēn ngáne nyémpē nyébenléé mó. ⁴ Bad ábe bēhíidé’áá Nzii é Krīsto menhé bó á meséb, káəη donje áwāg. Nkóbé’áá bebaád ne baachóm níhāg-ke bó á mbwōg. ⁵ Prīε ambáámbáa ne káansel e bad bēmbáá esyāäl bēhele bēbíd με mbōη bán mbále chōo níkaléé. Menkob kálag áwāb echē bétēnlé bānned bé Israel ábe bédé á dyad á Damaskos. Né-óó, menkē áwed ákób ábē bad, áhanj bó, ápεεn-ne bó ámbíd á Jerusalem ábel békógsen bó.

Paale ahóbé ngáne ámwédé Yesue adúbe (Mbel 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Ade níkagké, néε nípédé benben ne dyad á Damaskos, emwεdmwεd é ngíne émbíd ámīn táléd, épēn με yāl esyāäl. Nén dēmbēnléd dyam kád é’ mūte. ⁷ Dóo níhúné á ndóob bonj níwōgē ehób élanje με aá ‘A-Sool, á-Sool, cheé ékáá bonj étagté με?’ ⁸ Dóo nísedtēé mó meé ken ‘Nzēé édíf A-Sánj?’ Bonj áhōbē aá, ‘Me-éé ndé Yesue á Nazaret awē étagtéé, awē

éhédé á meséb.’⁹ Bad ábe syáábō sêbédé bényin éché emwēdmwēd boŋ bénkênwógké ehób éche mod awě ahóbé’áá áwēm.¹⁰ Dóo r̄sedtēé meé, ‘A-Sán cheé ntánǵéné abel?’ Dóo Sánǵwéé álǵǵéé me aá, ‘Hidé ásē ékag á dyad tē á Damaskōs. Nzé epedé áwed bēlāā wē chōm esyāāl éche Dyōb átíidē aá ébel.’¹¹ Echē emwēdmwēd é ngine êmbēl meéhele’áá anyínen. Né-ǵó, bad ábe syáábō sêbédé bēnchāā me á ekáá békēēn me á dyad tē á Damaskōs.

¹² “Mod abédé á Damaskōs awě béchǵgé’áá bán Ananiasē. Abédēē mod awě abēnlé’áá Dyōb, áhīdē-’ē mbéndé éche syánē bad bé Israel. Anwōŋ edúbé bwāmbwam átíntē e bad bé Israel ábe bédé á Damaskōs.¹³ Ananiasē ampě áwēm, atyéém me á nkǵg, boŋ áhōbē aá, ‘A-mwānned Sōal, bootéd anyínen ampē.’ Abwōg-ábwōg membootéd anyínen ampē, r̄nōné-’ē mó.¹⁴ Anhób aá, ‘Dyōb áde ábēd betaa ápwédé wē ábíi r̄ime ntii, anyín awě mbālede awě abele mekan r̄ime métǵǵéné, áwōg-ke ane mbālede ehób á nsal.’¹⁵ Wē-éé wěbīd mó mbōŋ álāa bad bésyāāl chōm éche ényíné ne éche éwógé.¹⁶ Bōab-pǵó, cheé-ǵ ésinéé? Pádé ásē, ékwentēn wēé Yesue mó adé wē Sánǵwéé bédusen wē. Nén débēl Dyōb déwobé r̄imōŋ mbéb.’

Paale aá Dyōb álómé mó wēē

bad ábe béesē bad bé Israel

¹⁷ “Mentim ámbīd á Jerusalem. Ade r̄kǵnnēé á Ndáb-e-Dyōb mennyin ndóg.¹⁸ A ndóg-te wē mennyin Sánǵwéé. Anláá me aá, ‘Bélé mehélé éwamsen ahīde á Jerusalem áyāle bad ábe bédé á Jerusalem hén béekobpé chōm éche wéhōbpē tǵŋgene me.’¹⁹ Dóo me-’ē r̄kwentanné Sánǵwéé nén meé, ‘A-Sán ábén bad bēbíi bwām nén bán nkagé’áá á ndáb é mekáne r̄kōbē, r̄wanné-’ē bad ábe bédúbpē wē.²⁰ A pónde eche bēwúé’ē Stefanuse awě ahóbé’áá mam tǵŋgene wē, mmēn membé áhed, r̄kwentén meé bēwúu mó, me-’áá menwálé nkobe r̄imé bad ábe bēnwū mó.’²¹ Dóo Sánǵwéé álǵǵéé me aá, ‘Kǵg, áyāle mēlōm wē nchabnede, wēē bad ábe béesē bad bé Israel.’ ”

²² Abē bad bēmbē bēwōglān Paale káŋŋe á pónde eche átúbé dīn aá mókag wēē bad ábe béesē bad bé Israel. Hē dóo ábē bad bēbóótédé abón bán “Nyémaden mó! Nyéwúu mó! Eékwognedéé ábē á alonǵé.”²³ Bébóné’áá bépebté mbóté ámīn, bēpumpté-’ē ebumbú ámīn.²⁴ Hēē mod ambáá a sánze álǵǵéé éche sánze aá bētēd Paale békēēn mó á ndáb e meláá. Anláá-’ē bó aá bēswādted mó e’tǵŋgú ábel boŋ áhōb nzōm echē ekáá boŋ bad bé Israel bētǵgké mó.²⁵ Boŋ áde bēháá mó ábel bēswādted mó e’tǵŋgú, dóo Paale ásedtēé sánze echē embé mó benben aáken, “Mbéndé ebagé kunze nén bán bēswādted mod awě mbéndé e Roma ébélé mó mod a Roma e’tǵŋgú áde bēekáadtēé mó-ye?”²⁶ Ade ene sánze éwógé nē, ankē wēē mod ambáá a sánze ásedtēé mó aáken, “Cheé wēwē ébeléé? Ane mod adii mod a Roma.”²⁷ Dóo ane mod ambáá a sánze ákíi wēē Paale boŋ ásedtēé mó aáken, “Láá me, mod a Roma móó édíi-ye?” Dóo Paale ákwentanné aá, “Ee.”²⁸ Hēē mod ambáá a sánze áhóbéé aá, “Nsábpé nkúú r̄i mōné boŋ ngómena a Roma ákwentén aá r̄mbē mod a Roma.” Dóo Paale áhóbéé aá, “Me pen ndé mod a Roma se á nchyáátén.”²⁹ Ade bad ábe bēhédé’áá Paale awanen bēwógé nē, ábwōg-ábwōg bēntedé mó, bésíde ámbīd. Mbwōg ménkōb ane mod ambáá a sánze áde ádíbté nén aá Paale adii mod a Roma aá mōhēdē-’ē mó á mehaŋ áde mōnkētǵǵénné.

Paale atyéémé á nkáásé á’sō é’ káánsel

³⁰ Mod ambáá a sánze ahédé’áá akon dé ahed áte ásonŋten chōm éche bad bé Israel bēhóbé bán Paale abelé. Né-ǵó, nēē bīn é’sǵǵé, anhób aá bēhūd Paale bengōbēngōbē á mekáá, anlēbé-’ē beprise bēmbáá ne káánsel esyāāl aá bōābō békōb mbom. Dóo átédé Paale boŋ átíidē mó á’sō ábāb.

23

¹ Paale annōn ábē bad bé káánsel á mīd mé mbōm, boŋ áhōbē aá “A-baányan, káŋŋe e’chii, nlém r̄sáá me á abum bwāmbwam nyaa echē ádēm alonǵé ádíi á’sō é’ Dyōb.”

² Hée prise ambáambáa, Ananiasε, álângeé bad ábe bébédé benben ne Paale aá bébom mó abén á nsəl. ³ Dóo Paale áhóbéé aá, “Dyöb ámpē débōm wε. Ehóhó é chōm chén! Edyεé hē ebenlad mbéndé ákáad mε, bon ké nê, mmōn ebóo’ mbéndé ahób áde éhóbé wεé bébom mε.” ⁴ Hée bad ábe bém̄benben ne Paale bélângeé mó nén bán, “Esyáá’ prise ambáambáa a Dyöb.” ⁵ Paale ankwentén bó nén aá, “A-baányan, menkēmbíí’ é mεé mó adé prise ambáambáa. Eyale e Dyöb éhóbé aá, ‘Mod eetângeεé mod awě akamlan bad mekan mé mbéb ahób áyāl.’ ”

⁶ Ade Paale anyiné aá átintē e echoη é bad éche ébédé áhed, baahóg bédé bad bé epepé é Sadusia ábíníí’-ε bédé bad bé epepé é Farisia, anchágéd ehób aláá bad bé káánsel aá, “A-baányan, ndii mod a epepé é Farisia mbé’-ε mwān a mod a epepé é Farisia. Ndé á nkáásé hén áyāle nén nsumé nlém nén mεé bad ábe bewardé bépuu ámpē.” ⁷ Ahób áde áhóbé nê, bad bé epepé é Farisia ne bé epepé é Sadusia bēmbootéd asele. Echoη é bad éche ébédé áhed ênkabén áte. ⁸ (Nén dēmbenléd áyāle bad bé epepé e Sadusia bēndūbē nén bán nzé mod awédé eépuudéé ámpē, bédúbé bán ángel éesaá, bédúbé’-ε nén bán e’dáádəη béesaá. Bon Befarisia pen bēndūbē bán nímén metón mésyā́l meláán mēdé.) ⁹ Ehób émbē échágkē ábê bad ngíne ngíne dóo donge dé bemeléde bé mbéndé ábe bém̄ben á epepé é Befarisia bétyéémé ámin, bébootéd abón ngíne ngíne bán, “Séenyínnéé anén mod awusé ké ahóg. Kapóg né edáádəη ké’ε ángel ekoó mó dyam aláá!” ¹⁰ Mmē mpentēn ménchāgē nyaa echē nlém ríhúné’áá ane mod ambáa a sánze aá béhele bényāb Paale áte. Né-ᵛó, anláá éche sánze aá béke á amute-tē wē, bēhūd Paale á mekáá nime ábê bad bon békeεen mó á ndáb e meláá.

¹¹ Mmē nkuu dēn, Sāngwéé antyéém Paale á nkəg, aláá mó aá, “Weebáá’, ngáne ébídé mε mbón á Jerusalem, wēbīd mε mbón ámpē á Roma.”

Béhágkē Paale

¹² Néε bīn é’sánge mbwεmbwε, nguse é bad bé Israel bēmbōm bēbel ntii, bémwē melē nén bán béedyáá chōmchōm, bémwáá’-aá chōmchōm káəη ne bēwúú Paale. ¹³ Bó bad ábe bēmbel nímén ntii bēntōm móom ménii. ¹⁴ Dóo békíí wée beprise bém̄báá ne belyáged bé dyad bon bélāngē bó nén bán, “Sēm̄wédé melē ne amwé dēn nén bán séeháá chōmchōm á nsəl káəη né sēwúú Paale. ¹⁵ Né-ᵛó, nyáābe bad bé káánsel nyélóme mod ambáa a sánze a bad bé Roma nsəl nén bán ápiined nyé Paale. Nyēbāmtan nén bán nyékoo’ mam mémpēe áhed áte áyāl echē. Bon sé pen séēbē mbonşén áwúu mó adēhób aá mópag hén.” ¹⁶ Bon Paale mwānyan a mmwáád mwān anwóg ntii nime bēbéle áwúu Paale. Né-ᵛó, ankē á ndáb e meláá áke aláá mó. ¹⁷ Dóo Paale áchəgeé sánze póg bon álāngē chó aá, “Kεεné’ enén kódemod wée mod ambáa a sánze awóó dyam áláa mó.” ¹⁸ Hée ene sánze étédé ene kódemod bon ákεεné mó wée mod ambáa a sánze. Hée ene sánze élangeé mod a mbáa a sánze aá, “Paale awě adé á mbwəg mó achəgé mε aá n̄pεen enén kódemod áwōη áyāle enén kódemod ewóó dyam áláa wε.” ¹⁹ Dóo ane mod ambáa a sánze áchəngé mó á ekáá bon ásidnād mó á nkəg áseǵté mó aá “Cheé éhedeé mε aláa?” ²⁰ Dóo ene kódemod élangeé mó aá, “Bad bém̄báá bé Israel bétíídé nén bán bélā wε bán épεen Paale á’sō é’ káánsel, ne mbāmtēn nén bán káánsel ehede mam mémpēe atōη dé áhed áte tēngene Paale. ²¹ Bon weewóglán bó áyāle bad bédé tómaa móom ménii ábe bésóom ásin mó. Bém̄wédé melē nén bán béedyáá chōmchōm bémwáá’-aá chōmchōm káəη né bēwúú mó. Bémáá abonşen, bésine’-ε chōm éche wéhōbpē.” ²² Dóo ane mod ambáa a sánze álāngé mó aá, “Weelāngé modmod wée mólāngē mε ádén dyam.” Amaá’-aá ahób nê dóo álāngé ene kódemod aá ákag.

Békééné Paale wée nkamlεε, Feligε

²³ Dóo ane mod ambáa a sánze áchénlé éche sánze émbáá émpēe ébe bon álāngē bó nén aá, “Nyétéd mbwókεl é sánze ébe, nyébonşen chó áke á Kaisaria nchoo ne sánze móom saámbe éche ékeεene hóse ne mbwókεl é sánze ébe éche éwanne mekon. Nyāābō

nyéboŋsen nyéhíde dyam ngáŋ abog nkúu. ²⁴ Nyéhede-’ε Paale hóse eche ékεén mó. Nyélyáged mó nyépeen mó wée nkamlene Feligse ésebán dyam dé mbéb ábenlédé mó.”

²⁵ Bédékě antel kálag eche bēnwālē echě ehóbe nēn aá,

²⁶ “Mε, Kladios Lisiasε με-εé ntenle wε, nkamlene a edúbé ambáá, Feligse. Nlěnté wε.

²⁷ Bad bé Israel bēnkōb anén mod bēhedé-’ε mó awúu. Nsóténé-’aá meé adii mod a Roma, dōo syáabe échēm sánze sékíí mó ahúd áwab mekáá. ²⁸ Nhedé’áá meé mbii chōm éche bēhóbé bán abelé. Né-óó, menkéén mó á káansel. ²⁹ Nhedé áte nnyíné nēn meé eébeléé dyam áde álúmte nēn bán atəŋgéné awé ké’ε atəŋgéné akε á mbwōg. Mam mésyāal nime bēhóbé bán abelé médii mam nime ménəne échab mbéndé. ³⁰ Béláŋgé-’aá me bán bad bé Israel bēhəgke mó áwúu mó, dōo rílóme mó áwōŋ ábwōg-ábwōg. Nláŋgé-’ε bad ábe bēhíde mó mekuu meé, béhyε beláa wε chōm éche bēhóbé bán abelé.”

³¹ Echē sánze émběl ngáne bēnlāā’é bó bán bēbel. Béntéd Paale békēen mó nkúu ne nkúu kóəŋ bēpēen mó á dyad á Antipatris. ³² Néε bīn é’sánge, sánze éche ékéénáá mekuu éntim ámbíd á ndáb e meláá, bētēde sánze éche ékééné’áá hóse ákeen Paale. ³³ Bēnkéén mó á dyad á Kaisaria. Ade bēpédé bēmbě nkamlene ene kálag bēbē-’ε Paale áwe mekáá.

³⁴ Ade ane nkamlene aláá ene kálag ansédéd Paale aáken mbwōg ehéé ábídé. Ade ásóténé aá Paale abídé á mbwōg e Silisia, ³⁵ anhób aá, “Měwōg kéchéé éche éwóó ahób nzé bad ábe bēhíde wε mekuu bēpédé.” Héε áláŋgé sánze aá békēen Paale á ndáb e kəŋ eche kəŋ Herode anlōŋgē, bēnəne-’ε mó áhed.

24

Paale atyéémé á nkáásé á’sō wée Feligse

¹ Ambíd e e’pun é’taan, prise ambáambáa Ananiasε, ankě á Kaisaria nchoo ne donge á bad bēmbáá bé dyad ne mod a mbéndé nhóg awě bēchágé’áá bán Tetuluse. Bēmpě á’sō wée nkamlene Feligse, bēhób mekan nime bēhóbé bán Paale abelé. ² Dōo bēchágé Tetuluse boŋ ábootéd Paale mekan ahób á yāl, aá, “A-nkamlen Feligs, wε awě edúbé échábé ámin. Debyéé áde ébenladté ákamlen ápéénédé syánē nsəŋ á etún é pónde. Ebelé-’ε nhəŋlén híin nime nípééné mboŋ áwəd alon-té. ³ Sēkobé-’ε nē hōm ásyāal ne pónde ésyāal. Sēságnan-ne wε bwámbwam. ⁴ Meéhēdēē nēn meé mbud wε pónde abébed boŋ pen ndəá acháŋ nēn meé ébenled áboŋ e’boŋ bé nlém, éhē sé mwā etál, éwōglen mwā dyam awě séwóó ahób. ⁵ Sēnyíné nēn bán anén mod adé ekun é mbéb átínté e bad. Apééné epuutéd átínté e bad bé Israel nkōŋsé áte rísyāal, adé-’ε nlyáged nhóg a epepé e Naazarin. ⁶ Aponé edúbé é ndáb e Dyōb asuded, dōo sékóbé mó. * ⁸ Nzé esēdté mó, mekan nime aláā’é wε mmōŋ wényiŋ nēn wεé chōm éche séhóbéé édé mbále.” ⁹ Bad bé Israel ábe bēmbē áhed, bōmpē bēnsəl áte bēhób bán mekan nime Tetuluse áhóbéé médé mbále.

Paale akáádé nkáá á’sō wée Feligse

¹⁰ Héε dōo nkamlene, Feligse ábágé Paale etál aá áhōb akan, boŋ Paale ábootéd ahób aá, “A-sán, mbíí nēn meé ekékāād nkáásé á alon té hén á etún é pónde, né-óó ndé menyinje ákáa nímēm nkáá áwoŋ e’só. ¹¹ Nzé ehédé áte, mmōŋ wényiŋ nēn wεé éētōmēē dyóm dé e’pun ne é’be áde nkíí á Jerusalem ábe Dyōb edúbé. ¹² Ké epun bad bé Israel bēetáneé néε sé mod sépentanné á Ndáb-e-Dyōb, bēētāne-’áa néε nípūutadté bad, ken á ndáb e mekáne ké’ε kéhéé á dyad té. ¹³ Béewóó’é chōmchōm éche élúmte nēn bán mam nime bēhóbé bán mbelé médé mbále. ¹⁴ Boŋ nkwentan pen nēn meé, mbenle Dyōb áde ábēd betaa bēbēnlé’áá, ahíd áde ríhídeé Nzii echě etəŋgéné. Ndúbpe kóəŋne mam mésyāal nime méténlédé á mbéndé e Mosεε ne á kálag é bekal bé’dəádəŋ. ¹⁵ Mēmpē nsumé nlém ne Dyōb melelem néε ábén bad bēn ámpē, nēn meé bad bésyāal bēpuú, bé bwām ne bé

* **24:6** Donge á kálag dé’sō ébádé nchoo 6b-8a: Səntíí bán sékádte mó ngáne echəd mbéndé éhóbéé. 7 Boŋ mod ambáá a sánze, Lisiasε, ampě ákōbēn sé mó ne epame. 8 Dōo Lisiasε áhóbéé aá bad ábe bēwōgné mó dyam bēpe áwōŋ e’só.

mbéb. ¹⁶ Nê dó-'aá ákáká bon nwané áte pónde ésyāāl ábel bon nlém rísān me á abum á'sō é' Dyōb ne á'sō é baányon. ¹⁷ Mensyāg ake á Jerusalem nguse é mwě, né-ōó menkě áwed áwānled ábēm bad mwā mōné ne ábe Dyōb mende. ¹⁸ Ade ríhídeé nímén mekan ámbíd, dōó ábén bad bétáné me á Ndáb-e-Dyōb, áde nímáá mekún mé nwobe amad. Ndun e mod eebédeé áhed, mpuuté-d-ε ménkēmbáá. ¹⁹ Bon bad bé Israel bēbēdeé áhed ábe bēmbíd á mbwóg e Esia. Ké bad bēbágé'áá bēpag áwōn āláa wε dyam áde ríbelé né bōó bēntāngēn ape, nzé émbē nēn bán membēl dyam. ²⁰ Ké'ε ábén bad ábe bēde hén, bēn bēláa wε dyam dé mbéb áde mēmbēnlé áde bēnkāadtē nímēm nkáá á'sō é' káánsel, ²¹ éetómēé dyam ahóg áde mēmbēnlé. Menchógéd ehób nēn mēé 'Békāadte me chii nēn áyāle ndúbpé nēn mēé bad ábe bēwédeé bēpuú.' ”

²² Feligse abédēε mod awē ammād Nzii e mbále asōn̄ten. Dó-'aá áhúdē nkáásé ásē. Anlāá bō aá, “Nzé nkamlēne Lisiasε apedé, dōó mébídēdtē nímén nkáá mbakú.” ²³ Hé-'aá álāngé sánze e mbáá echē enōné'áá Paale aá átēd Paale, ábē ánōne mó. Aá, bon pen ábe mó mwā kunze áhé-'ε etāl nēn besón ábe Paale béhyenad mó kéchéé éche átógnéné.

Paale atyéémé á'sō wée Feligse bō Drusilia

²⁴ Nguse é e'pun ámbíd enē, Feligse ampeén mwaád Drusilia. Drusilia abédēε mwān a Israel. Feligse anlóm Paale achæg, áwóglēn nkalan nímē Paale álāngēé mó tāngene adúbe á Yesu Krístā. ²⁵ Paale aboótédé-'aá mó akale, álāngē mó ngáne mod átāngéné abé á bwām awále, ngáne mod átāngéné yāl achōá bwām, ne Epun é nkáá eche éhúε'. Dōó mbwóg ríkóbé Feligse. Héε áhóbéé aá “Sébé ekag bōob. Nzé nkudé etāl ámpē mēchēlē wε.” ²⁶ Mewēmtēn mébēdeé mó ámpē aá Paale ábe mó mwā mōné ámbíd-ámbíd, nēn dēmbēl alómé'áá mó achæg pónde té ákanlé mó.

²⁷ Nēn dēmbēnléd áyāle mwě mbe, dōó Pokus Festuse átédé etāl éche Feligse nēε nkamlēne. Ngáne Feligse áhédé'áá aá bad bé Israel bēwógen mó bwām, antédé Paale á mbwóg.

25

Paale aá Kaisεε múmó ákád mó

¹ Festuse ampē á mbwóg e Kaisaria átéd atii dé nkamlēn. E'pun é'lāán ámbíd enē, ámbíd á mbwóg e Kaisaria ákē á Jerusalem. ² A Jerusalem wē, beprise bēmbáá ne bad bēmbáá bé Israel bēnlāā Festuse mekan nímē bēhóbé bán Paale abelé. Bēnchān̄ Festuse ³ bán áwōngēn bō ábel bēpēen Paale á Jerusalem. Bēnlāā mó nē áyāle bēnhæg áwúu mó á nzii. ⁴ Festuse antimtén bō aá, “Paale adé á mbwóg á Kaisaria, mmēn-ne mētīm ámbíd áwed mwāmpīn mí pónde. ⁵ Né-ōó, nzé édé nēn bán Paale abelé dyam dé mbéb, ábēn bad bēmbáá bēhíd me á Kaisaria, bēsómēn mó.”

⁶ Festuse andyεé á Jerusalem ámpē dyam e'pun waam ké'ε dyōm bon átimé' á Kaisaria. Nēε bīn é'sāngé, andyεé ásē ákád nkáá. Anhób aá bēpēen Paale á kóte. ⁷ Ade bēpēéne Paale, bad bé Israel ábe bēmbíd á Jerusalem bēntyēēm mó bēnben bēbootéd e'bēbtéd é' mekan ahób, ábe bēhóbé bán abelé, bon bēnkēnhenlé alúmed nēn bán akoó nímē mekan abel. ⁸ Paale anhób aá mekan nímē bēhóbéé mó áyāl méesaá mbále. Anhób aá, “Meébeléé dyamdyam áde álūmte bán ntāngan mbéndé e bad bé Israel, ké'ε Ndáb-e-Dyōb ké'ε Kaisεε a Roma.” ⁹ Festuse ahédé'áá aá mókud dīn á bwām á'sō é' bad bé Israel. Né-ōó, ansedéd Paale aá, “Ebōnséné ake á Jerusalem ábel nēn ríkád wε áwed tāngene nímén mam nímē bēhóbéé wε á yāl-ε?” ¹⁰ Paale anhób aá, “A kóte eche Kaisεε a Roma dōó rítýémé nēn, áhed dó-'aá bētāngéné me akáad. Meébeléé bad bé Israel dyam dé mbéb ké ahóg, mmōn ámpē ebíi nē bwām. ¹¹ Nzé édé nēn bán mbóó mbéndé echē ekwōgnédé mbakú e kwééd, né nkwēténé awé. Bon nzé édé nēn bán mam nímē bēhóbéé me áyāl méesaá mbále, né modmod eewóó'ε kunze ábe me áwab mekáá. Né-ōó, nhóbe nēn mēé Kaisεε múmó ákád me.” ¹² Dōó Festuse álānténé nló ne ábē bad ábe bēlébé mó, bon ákwētán aá, “Ngáne émáá ahób wě Kaisεε móōkāād wε, etāngéné ake wée Kaisεε.”

Festuse alúmté k̄η Agripa nkáá míme Paale áte

¹³ Nguse é e'pun ámbíd enê, k̄η Agripa bó Benise, bêmpě á Kaisaria ákob Festuse nken. ¹⁴ Ade bémádé áwed nguse é e'pun, Festuse anlúmed k̄η Agripa ehób éche Paale áte. Anláá mó aá, “Mod adé hén awě Feligse ánchenéé á mbwɔg. ¹⁵ Ade mpédé-'ε á Jerusalem, beprise bémháá bé Israel ne bad bémháá bé dyad bénhōb mam míme béhóbé bán abelé, béchán-'ε me bán nkwid mó nkáá. ¹⁶ Boη me-'ε menláá bó meé bad bé Roma béwóó elem nén, béehelée-se bébídéd mbakú nén bán mod akwedé nkáá, ésebán asébpé akáádé míme nkáá á'sō wée bad ábe bésómné mó. Bétāngéné mó etál abe ákáá míme nkáá. ¹⁷ Né-ɔɔ, áde bépédé hén, menkembébedté pónde. Néε b̄in é'sāngé sāngén, mendyě ásē á kóte nhób-pe meé bépεen mó. ¹⁸ Bad ábe bésómné mó béntyēēm ám̄in áhób mam míme ábélé, boη bénkēnhóbpe bán abelé dyam dé mbéb ké ahóg áde ménwēm̄tēnnē meé béhōb bán abelé. ¹⁹ Ehób ésyāāl ébédée nswan míme bēnwōngē ne Paale t̄ηngene adúbe ádāb ne d̄in á mod nhóg awě béchāgēé bán Yesue awě amaá awé boη Paale ahóbe aá adé á alongé. ²⁰ Menkēnkongé abii ngáne nhéláá-se nhēd m̄m̄én mekan áte, né-ɔɔ, mensedéd Paale nzé ádāη ake á Jerusalem ábel boη békáad mó áwed t̄ηngene mekan míme béhóbé bán abelé. ²¹ Boη Paale anhób aá bebê bebane mó á mbwɔg káāη ne á pónde eche Kaisεe ábidedtē míme nkáá mbakú. Né-ɔɔ, menhób meé sánze ébē énoηe mó káāη ne á pónde eche mēlōmmē mó wē Kaisεe.” ²² Héε k̄η Agripa álāngēé Festuse aá, “Mm̄en mēdāη anén mod awóglēn.” Festuse antimtén mó aá, “Wěwōglēn mó chān.”

²³ Néε b̄in é'sāngé, Agripa bó mwānyāη Benise bêmpě ne edúbé ésyāāl ne esímo. Bénsāl á ndáb eche mbwóg éládné'aá nchoo ne sánze é mbáámbáa ne bad bémháá bé dyad. Festuse anhób aá béke bétēd Paale bépεen mó. ²⁴ Dóɔ Festuse áhóbéé aá, “A-k̄η Agripa ne bad bésyāāl ábe syāābɔɔ sēdē hén. Anén mod awě nyényínéé hén nén, adii mod awě bad bé Israel, ábe bédé wén ne ábe bédé á Jerusalem bépééné ehób áwēm bán abele mekan mé mbéb. Béhāg e'saád nén bán eetāngeneé abé á alongé. ²⁵ Boη mm̄en meenyínéé dyamdyam áde anén mod ábélé áde átāngéné kwééd. Ngáne édii-'aá bán mwēn-εé anhób aá Kaisεe mwēn-εé ákāād míme nkáá, né-ɔɔ, nhóbé meé mēlōm mó áwed. ²⁶ Ké nē, meékoo'ε dyam awónη áde mételée Kaisεe áyāl echē. Né-ɔɔ, mpeéné mó hén á'sō é' bad, bwāmbwam á'sō ábōη, a-k̄η Agripa, ábel boη nzé mmaá éche ehób ahead áte, r̄wōη chōm éche métenlé. ²⁷ Ayāle nén éebáá bwām me álóm mod á mbwɔg ésebán nlúmte áte bwām dyam áde ákóó abel.”

26

Paale akáádé míme nkáá á'sō wée k̄η Agripa

¹ Dóɔ k̄η Agripa álāngēé Paale aá, “Ewóó kunze bɔɔb áhób dyam.” Paale ansalé ekáá áte, boη ábootéd akáa. Anhób aá, ² “A-k̄η Agripa, ntédé nén meé yāl eboó me áte ányín nén ntyéémé áwonη e'só chii ákáá áhúd mekan mésyāāl áyāl míme ábén bad bé Israel béhóbéé bán mbelé. ³ Nhóbe nē áyāle nén, mbíi nén meé edii mod awě asónténé e'lem é' bad bé Israel, ne wée nswan̄ten m̄bídeé bó. Né-ɔɔ ncháa we nén méε échēd yāl, éwóglēn me. ⁴ Abēm bad bé Israel bebíi alongé ádēm se á mwēndemé áde m̄bédé á Jerusalem. ⁵ Bélyógé me abii. Nzé bédáá-'ε, né bēn béhelé bébíd mbōη nén bán se á mbooted, mbédé mod a epepé éche éhíde' m̄m̄ed mekan mé Dyōb ámbíd nyaa echē ewúú áte. Nhíde' ngáne mod a epepé é Befarisia átāngéné abel. ⁶ Bɔɔb-pɔɔ, nzé ntyéémé á nkáásé hén chii, né édii áyāle e'lyág bé nlém ábe r̄wóó nén meé Dyōb débélé ábēd betaa chōm éche ánhōbpē aá móɔbelé bó. ⁷ Adén dyam dó-'aá m̄m̄ed metúmbé dyōm ne mébe m̄súme nlém áyāl bán békūd, abe áde bébagéé Dyōb edúbé nkuu ne m̄ute. Boη ábén e'lyág bé nlém bēn-naá é'káá boη bad bé Israel béhōbē' me mam mé mbéb á yāl, a-k̄η. ⁸ Cheé ékáá boη nyé bad bé Israel nyééhēlē adúbe nén bán Dyōb ápuudte bad ámbíd e kwééd? ⁹ Mm̄en ámpē menwém̄tén meé ntāngéné néε nhédé nzii ésyāāl ábébed d̄in áde Yesue, mod a Nazaret. ¹⁰ Né-'aá mēmbenlé á Jerusalem. Menkūd kunze wée beprise bémháá,

nhé-'ε bad bé Dyöb híin á mbwög. Nzé bémbidēd-te mbakú nén bán bétāngéné awé, mémpē nkwëntánnáá. ¹¹ Memmentén bó akógsen á ndáb é mekáne esyāāl, rihédé nén meé béhōb Yesue mam mé mbéb áyāl. Ekanj énkōb me áte áyāl echáb nyaa echē ríkágé'áá á myad mé melonj mémpēe átaged bó.

*Paale ahóbé ngáne ámwédé Yesue atimēn
(Mbel 9.1-19; 22.6-16)*

¹² “Enén nzom chōo ekáá bonj ríkäg á Damaskos ne kunze ne ekag éche beprise bémháá bémbeé me. ¹³ A-kān, á nzii wē, dyam kəd, dō-'áá rínyiné e'nyínen bé ekíde ábe é'pene' tómaa enyēn, é'bídé ámīn é'lāgnéd me ne bad ábe syāābōo sēnwōn. ¹⁴ Sé moosyāāl sēnhún ásē. Héε ríwógé ehób élānge me á ehób é Hibru aá, 'A-Sōal, á-Sōal, cheé ékáá bonj ehé me á meséb. Nzum echē éwannéé me edii nēngáne mwān ákwaglēé abii ányan. Echē yāl chēn-εé ábeleé mbéb.’ ¹⁵ Dōo rísédté mó meé 'A-Sān, Nzé-módé edíí?’ Dōo Sāngwéé átímtanné me aá, 'Me-εé ndé Yesue awē éhāgkē á meséb. ¹⁶ Bōob-pōo, hidé ásē étyéem ámīn. Mpiídé we ápwed we nēngáne áwēm mbaledε. We-εé wēlāā bad ábe bélyágé ásē chōm éche ényíne chii ne éche mélūmēdtē we á pōndé echē ehúe' á'sō. ¹⁷ Mēsōn ádōn alongé á mekáá mé bad bé Israel ne á mekáá mé bad ábe béesē bad bé Israel ábe mélōmmē we áwab. ¹⁸ We-εé wēnedé bó mīd ábel béhide á ehíntén-té, békud e'nyínen bé ekíde, béhídē-'ε ásē e nkamlēn rí Satan bétim á nkamlēn rí Dyöb. Nē débēl békūd alagsen dé mbéb, bébē-'ε hōm ahóg ne bad ábe Dyöb ásānté ne adúbe áde bédúbpé me.’

*Paale ahóbé chōm éche ékáá
bonj bad bé Israel bésómén mó*

¹⁹ “Né-ōo, a-kān Agripa, ndóg echē ményínnē echē ehúú ádyōb, menkēmbāngé chō ahíd. ²⁰ Bootya hē, membootéd nkalanj mī bwām akal, membootéd á dyad á Damaskos, ríke á Jerusalem bonj rítimé' á mbwóg e Israel esyāāl, ne á mbwóg e bad ábe béesē bad bé Israel. Nkánlé'áá bó meé bétēde nímāb mbéb bétimēn Dyöb, bébele-'ε mekan níme mélūmte' nén bán bétédte nímab mbéb. ²¹ Akal áde ríkálé'áá nímén nkalanj dōo dēnkān bonj bad bé Israel békōb me áde ríbéde á Ndáb-e-Dyöb bépōn-ne me awúu. ²² Bonj káāne bōob, Dyöb dēn dōo ákēwōngēn me. Né-ōo, ntyéémé hén ákale nyé moosyāāl mbále. Ken bad ábe bédé etógnén ké'ε ábe béesē etógnén. Mekan níme ríhōbeé médii melemlē me mekan níme bekal bé'dáádān ne Mosε bénhōbpē bán mébenléd. ²³ Bénhōb bán Ane-awē-Béwógté atāngéné ákūd metake, abé-'ε mod á'só ápuu. Akalé bad aá e'nyínen bé ekíde é'pente' ábēd bad bé Israel ekíde bōob é'pente-'ε bad ábe béesē bad bé Israel.”

²⁴ Nyaa eche Paale ánkāā'ε embēl Festuse ankáné mó áte aá, “A-Paal weesáa'ε-ye? Adōn ayáge ámbáá áhede we mīn apid-ε?” ²⁵ Paale ankwentén aá, “A-kān e edúbé, meépagkē mīn. Chōm éche ríhōbeé édé mbále nhóbne-'ε debyéé. ²⁶ Mēpanléd kān nímén mekan mésyāāl áte áyāle mbíí meé asōnténé nímén mekan. Ndúbpé nén meé mwēn asōnténé akan téé áde ábenlédé, áyāle dyam áde ábenlédé déebenlédé á e'konéd-te. ²⁷ A-kān Agripa, edúbpé mekan níme bekal bé'dáádān bétélé ásē-ye? Mbíí meé edúbpé mó.” ²⁸ Agripa antimtén Paale aá, “Áyāl e anén mwā esōn á pōndé dōo éwémténé wéé móhēle móbēl rítimēn adúbé á Krístā?” ²⁹ Paale ankwentén aá, “Ebē ké á esōn é pōndé ké'ε pōndé eche echabé áte, nkānne' Dyöb nén meé, we ne moosyāāl awē awóglan me, ábē ngáne rídí. Bonj pen meekánnéé meé béhē nyé bengōbēngōbē ngáne béhédé me nén.”

³⁰ Dōo kān, nkamlēne Festuse, mwānyan a kān, Benise ne bad bésyāāl ábe bēbédé áhed béhídté ásē áke. ³¹ Bémáá-'áá abíd, áde békagké nē dōo bēbóótédé akal nén bán, “Anén mod ébeleé dyamdyam áde ákwógnédé áhób bán béwúu mó ké'ε béhē mó á mbwög.” ³² Héε Agripa álāngéé Festuse aá, “Nheláá-se rítēdē anén mod nzé enkēnhōb aá Kaisεe móōmād níme nkáá.”

27

Paale ahídté áke á Roma

¹ Ade bémáá atíi bán sésól á stíma áke á alon á Italia, bēmbě Paale ne bad bé mbwōg bēmpēe á mekáá wēe mod a mbáá a sánze awě béchágé'áá bán Juliōse. Juliōse akamlánnáá echoŋ é sánze éche béchágé'áá bán “Echoŋ é sánze é Kaisēe.” ² Sēnsól stíma á dyad á Adramitium. Ene stíma emmāđ aboŋsen áke á nkin mé edíb é nkwě á mbwōg e Esia. Dóo sébwōgké eke. Sédé áke sēnwálé Aristakuse. Aristakuse abédēe mod a mbwōg a Masēdonia, awě ambíd á dyad á Tesalonika. ³ Née bīn é'sánjé, sēmpě á dyad á Sidōn. Juliōse amboón Paale nlém. Antédé aá áke ányín baáb, bébe mó kéchéé éche átógnéné. ⁴ Sēnhidé hē, sébwōgké eke. Boŋ ngáne edíi bán epub é ngíne échómmé'áá sé á'sō-te, sēmbamé epub, sébwē bēnbēn ne mbwōg e Saiprus pēd eche epub énkēmbáá ngíne. Saiprus abédēe mbwōg echě mendíb mēnləŋnédté. ⁵ Hée sétédte nkin á pēd e mbwōg e Silisia ne mbwōg e Pamfilia boŋ sēsél á edíb é nkwě-te sēpāg á dyad á Mira á mbwōg e Lisia. ⁶ Awed mod ambáá a sánze annyín stíma eche ebídé á Alesandria etime' á Italia dóo áhédé sé áwēd-te. ⁷ Bootya hē, stíma ekeéné sé mwāləŋləŋ e'pun híin bó'-e é'tóme' sēđēhób bán sēpag á dyad á Sinidus. Ngáne edíi bán epub échómmé'áá sé á'sō-te, sēnkēhēnlé áke á'sō ene pēd. Né-óó sēmbamé sēpōŋ á pēd e mbəŋ wēe epub éebude'áá atóm. Sēntóm á Kep Salmōn sēpē á mbwōg e Kret echě mendíb mēləŋnédté. ⁸ Sēmbamé nkəg mé edíb mēn ne mēn, sēđēhób bán sēpag á hōm áde béchəgēé bán Sef Habəs. Adē hōm déechabnedēe dyad á Lasi áyāl.

⁹ Sēndyēe áwed bwāmbwam káŋŋ ényínnéd nēn bán nzé sēkií á'sō né dyam dé mbéb áhele ábēnléd sé, áyāle ene póndé mwě mēmāđ ape á asóg, Epun é ngande e abe dé mēde mé Alagsen dé mbéb chó'-e emmad atóm. Né-óó, Paale ambe bó elébé aá, ¹⁰ “Amúē, nnyíne nēn mēe bootya hēn bəəb éhele ébēēn syānē ebébtéd ákeēn échēn eke á'sō. Nted mēbēb bwāmbwam, stíma ebéb, nló mí bad-te ríhele rítóm.” ¹¹ Boŋ ane mod a mbáá a sánze andúbé dásō chōm éche mod ambáá a stíma ne mod awě awóó stíma bēnhōbpē, enkēndúbēe chōm eche Paale ánhōbpē. ¹² Adé abwōg á hōm áde stíma émbēē áhed, dénkēmbáá hōm áde mod áhele ádyēē á póndé echě ekukud étómēe. Né-óó, bad ábe bēndəŋ nēn bán békag á'sō bēwanen bēpe á dyad á Fonis bóo bēmbuú áte. Fonis abédēe hōm áde bēbanneē stíma á mbwōg e Kret áde ánəne' á akuu ne á mbəŋ. Ahed-taá bēhélé'áá-se bēdyē á póndé e ahéb á ngíne.

Ekukud étané Paale bó á edíb é nkwě-te

¹³ Mwă epub awě abídé á mbəŋ ambootéd atóm. Dóo ábē bad békámténé bán béhele bēkēēn mīmab ntíi á'sō. Né-óó, bēnhūd ekii éche bēbwōgnēe stíma, boŋ bēbammé' nkin mé edíb mí mbwōg e Kret. ¹⁴ Boŋ béepedēe ké áke boŋ epub é ngíne éche béchəgēé bán “Epub é pēd e akuu” ebídén ekukud á Kret ébootéd atóm ne ngíne. ¹⁵ Echē epub éntínéd stíma. Nzii enkēmbáá áke á'sō wēe epub ebídēe. Né-óó, sēnsóg yāl awaned áte ákeēn stíma á'sō, sétēdē nēn bán epub cháchá ékeene' chó pēd eche édáá chó ákeēn. ¹⁶ Ade sēpóó á pēd e mbəŋ e mwă dyad awě adé á mendíb-te awě béchəgēé bán Kauda, sēnkūd mwă etəl wēe epub éebude'áá atóm. Ahed dóo séwánné káŋŋ boŋ sēnabpē bəle ábe sédólé'áá ámbíd e'dii, ábel boŋ béesanlé áte. Sédé amāđ ábel nē chōm émāā sé á yāl. ¹⁷ Bēndöl bəle, bésóléd bó á stíma-tē, bēbíd-te nkəəd á stíma séwéd bó atád. Bébáá'áá nēn bán béhele bétómén nló, bēhún á nsíi-te á nkin mé edíb á alon á Libia, né-óó, bēnsudéd abad* áse áde ábele boŋ stíma ékag mehélé, bētēdē bán epub chó ne chó ékeēn stíma. ¹⁸ Ekukud émbē étōmnē' ngíne. Bīn é'sánjé-áá boŋ bébootéd donje dé nted ahúd bēbwēmē' á mendíb-te. ¹⁹ Née bīn é'sánjé ámpē, bébootéd donje á bwēm atéd ábe bēbēnlé'áá ádol stíma, bēbwémé á edíb-te. Bēn bēnkōŋ ábel nē. ²⁰ E'pun híin bēntóm ésebán sēnyíne' enyen

* **27:17** Donje á kálag dé'só áwóó, ekii éche ébwogke stíma á mendíb-te.

ké'ε betintine, epub-pe émbē étōme' ne ngine esyāal. Kóon ne á asóg, sēnhúd yāl nlém bán sēmadné.

²¹ Sēmadé e'pun híin ésebán mod ahele ké ndyééd adyé. Hê dóo Paale átyéémé ámīn átíntē e bad bésyāal bon ahōbē aá, “A-baányan, nyēmbé nyéwóglan me áde ríhóbé meé deéhídté á Kret. Nzé nyēnwógén me, né deékudéé nímén metake ne enén mbólón eché dékúdé nén bōob. ²² Bōob-póó, ncháa nyé nén meé nyéwéd nlém á abum, nló mí mod méetómmé, stíma chēmpen chós ēbēb. ²³ Nhóbe nē áyāle nén nkuu míme rítómé nén ángel e Dyōb áde áwóó me áde mbēnle-'áa empií me, eláá me aá, ²⁴ 'A-Paal, weewógé' mbwóg, etánjéné atyéem á'sō wée Kaisē. Nlém mí bwām míme Dyōb áwónné-'áa we, mbéle asoó alongé á bad bésyāal ábe nyāābōo nyédé.' ²⁵ Né-óó, a-baányan, nyéwéd nlém á abum, áyāle nén ndúbpé meé mekan mésyāal mébenléd ngáne bélāngē me. ²⁶ Epub étánjéné nēe étínté syánē á nkin.”

²⁷ Ambíd e e'pun dyōm ne é'niin nkuu, áde sédíi sédíi á edíb é nkwē é Adria, dóo dyam melúde mé nkuu, bad ábe bédole stíma békámténé bán kapóg syāābōo sēkwogé abíd á nkin. ²⁸ Héε bétédé nkōod míme bétádé chōm eche édélé áyāl bon bēbwēmē á edíbtē ányín ngáne edíb épédé achab áse. Dóo bédíbté bán e'che bé edíb áse é'dé móom mé méta méniin. Mwāmpīn mí pónde ámbíd e nē, bēmbwēm ámpē, bényín bán e'che bé edíb áse édé móom mé méta meláán. ²⁹ Bēwógé'áa mbwóg nén bán stíma ēke ebúl á meláatē, né-óó, bēntēd e'kii ábe bēbwōgnadté stíma é'niin, bēhūnēd bō ámbíd bon bēbootéd akáne nén bán bīn é'sáa mehélé. ³⁰ Héε bad ábe bédole' stíma, bēbóótédé nzii ahed ásob. Bēnsudéd bōle á mendíb-te, bēbāmtān bán békag ekii eche bēbwōgnadté stíma asuded á'sō é' stíma. ³¹ Dóo Paale álāngéé mod ambáá á sánze ne sánze eche élyágé áse aá, “Nzé ábén bad ábe bédole stíma béesē á stíma-tē hén, nyéelyágé nlém nén bán nyéēbē á alongé.” ³² Né-óó, échē sánze énsēl nímē nkōod míme ménchāā bōle bētēdē bō é'hóo'.

³³ Ade bīn é'kwógé asáa, Paale anchán bō moosyāal aá bédyē mwā ndyééd. Anláá bō aá, “Nyékédyē bōob, dyōm dé e'pun ne é'niin, ene pónde esyāal-le nyéedyēdēē chōmchōm. ³⁴ Ncháa-óó nyé nén meé nyédyē ndyééd. Moonyon atánjéné ndyééd adyé ábē ámīn. Ké mbum e esid póg éebóó'ē.” ³⁵ Ade Paale ámáá ahób nén, antéd ewele á'sō wée bō moosyāal, aságnén Dyōb, ásāl áte bon ábootéd adyé. ³⁶ Nén dénwēd bō nlém á abum, bō mod-téé adyé-'ε mwā ndyééd. ³⁷ Mesongé mé bad bésyāal ábe sēbédé á stíma-tē, mbédé mbwókel ébe móom saámbé ne ntóob.† ³⁸ Ade moosyāal ámáá akód, bēnsyōg ngun eche ébédé á stíma-tē á edíb-te ábel bon stíma éhéle áte.

Stíma epángé áte

³⁹ Ade bīn é'kénlé, bad ábe bédole' stíma bēnkēnchemmé nkag mé edíb wée bēbédé. Bon bēnyín nkin wée stíma éhele etyéem. Dóo bétíidé nén bán nzé stíma ehele ápē áhed, né bēbēl áke áson yāl áhed. ⁴⁰ Bēnsēl nkōod míme ménchāā e'kii ábe bēbwōgneé stíma, bēhūnēd bō á mendíb-te, bēhūnē-'ε besānkalaá bé e'ped bé mebámbé ábe é'hyāmtē stíma. Héε bēpódté abad áte á pēd e'só e stíma ábel bon epub étínte stíma á'sō. Héε sébóótédé áke á nkin. ⁴¹ Bon áde sékagké nē, dóo stíma ébómé yāl á akúd dé nsíi á mendíb sé. Atyág áde ped e'só e stíma étyágé-'áa nē, stíma enkēnhenlé áke ámpē, bon ped e mbíd embootéd apānted áte áyāle mendíb méhuéné'áa ngine mébómé yāl áhed. ⁴² Sánze émbel ntii bán bēwūū bad bé mbwōg bésyāal, ábel nén bō modmod béenyalé' á nkin se bésob. ⁴³ Bon mod a mbáá a sánze ahedé'áa aá móson Paale alongé, né-óó, anláá sánze aá ébele nē. Antīm aláá moosyāal aá bad ábe béhele anyal bóbó bésébe behéb á edíb-te bényal békag á nkin. ⁴⁴ Aá ábe bō-'ε bélyágé áse, bēchānēd e'ped é' stíma bēhíde bō ámbíd. Né-'áa, sébéle bon sé moosyāal sēpē á nkin ésebán dyamdyam ábele sé modmod.

† 27:37 Donje á kálag dé'só áwóó mbwókel ébe móom saámbé ne ntóob, donje-'ε móom saámbé ne ntóob donje-'ε áwóó mbwókel ébe móom saámbé ne rítáan.

28

Paale bédyéé á Malta

¹ Ade sémáá apε á nkin ésebán dyam dé mbéb ábélé sé modmod, dǒo sésǒnténé nén bán ene mbwǒg echě edé á edíb-te wée sébédé, béchǎgeé chó bán Malta. ² Bad bé dyad ábe sétané áhed bǎnwǒngēn sé. Mbúú embootéd achó, ahéb-pe ábé, né-ǒǒ, bǎnkonéd muú bán séwále', békǒb-pe sé nken. ³ Paale anlǎd ngēn é lǒn áte á mbág. Ade áhǎgkē chó á dǔ, dǒo píi e nyǎ ébídé á mbág ní lǒn-tē áde muú rínáné chó, boŋ ekǒb mǒ á ekáá etyǎg-ke áhed. ⁴ Ade ábē bad bé dyad bényíné ene nyǎ ekǎnléné Paale á ekáá dǒo bǎlǎnggeé nhǒg ne aníní bán, “Anén mod adíi mod awě awúe' bad. Aponé kwééd á edíb-te boŋ kénē nkáásé ní Dyǒb nídíi níkóbé mǒ.” ⁵ Boŋ Paale answág ekáá ahúnéd ene nyǎ á dǔ-te ésebán ene nyǎ ebele mǒ dyamdyam. ⁶ Bésíné'áá bán ábooted achíd, ké'ε áhún ásē mpátépém áwê. Boŋ néε békésinné kǎǎŋ ésebán dyamdyam ábenlad mǒ, dǒo bǎhǎŋléné mewǎmtēn boŋ bétimé ahób bán, “Anén mod adíi dyǒb.”

⁷ Nzag ébédé bǎnbǎn ne wée sémbēē nē. Mod awě anwǒŋ échē nzag béchǎgé'áá mǒ bán Publiosε. Mǒ abédé nkamlēne ambáá a ene mbwǒg echě ebédé á edíb-te. Ankob sé nken achágéd-te sé bwām. ⁸ Publiosε sáá abédé á anǒŋ dé nkole, ahéb dǎnsog mǒ, ekwaglēne-ε akǒb mǒ. Paale ankě áwē toŋ-tē, akáne', abán mǒ mekáá á nló, ádíid-te mǒ bwām. ⁹ Ade bad bǎwǒgé nē bad bé nkole bǎmpēε ábe bǎbédé á dyad-tē wē, bǎmpě wée Paale ádíid-te bǒ bwām. ¹⁰ Bǎmbε sé ndε híin. Ade sébwǒgké eke, bǎnhǐi sé bwēm á stíma-tē ábe sébenlédté á nzii.

Paale bébidé á Malta bǎpédé á Roma

¹¹ Sǎmadé á mbwǒg e Malta ngǒn éláán boŋ sésǒlē stíma echě embíd á Alesandria. Béchǎgé'áá ene stíma bán, “Myǒb níme médé Nhéd.” Sǎdé asyǎǒ né ene stíma ekédyéé ádé hǒm ene pǒndé e ahéb á ngíne esyǎǎl. ¹² Sǎnkě, sépē á dyad á Sirakus. Sǎmmǎd áwed e'pun é'láán. ¹³ Bootya hē dǒo sékíi boŋ sépǎg á dyad ámbáá a Regium. Néε bǎn é'sǎngé epub émbootéd abíd á pǎd e mbǎŋ. Ámbíd e e'pun é'be sǎmpě á dyad á Putioli. ¹⁴ Sǎndibéd bad áwed ábe bédúbpé Krístǎ. Bǎnlǎ sé bán sébē ne bǒ sǎndé pǒg. Néε sékíi boŋ sépag á Roma. ¹⁵ Bǎnned ábe bédúbpé Krístǎ bǎnwǒg bán séhúe', né-ǒǒ, bǎmpě kǎǎŋse á hǒm áde béchǎgé'áá bán Dyǒn á Apíǒs, donge-ε bésíné sé hǒm áde béchǎgé'áá bán Ndáb é Beken Eláán. Ade Paale ányíné bǒ, ansǎgnén Dyǒb, nlém níwédndé-te mǒ á abum.

Paale apédé á Roma

¹⁶ Ade sépédé á dyad á Roma bǎntédé Paale bán ábē ne mǒ mwǎn boŋ bǎmbané sǎnze bán énnε mǒ.

¹⁷ Ámbíd e e'pun é'láán Paale anchélé bad bǎmbáá bé Israel ábe bédé á dyad-tē wē á mbom. Ade bǎpédé anlǎá bǒ áá, “A-baányan bé Israel, menkǎmbǎnlé ábēd bad dyam dé mbéb ké ahǒg, menkǎmbǎl-laá dyam dé mbéb ké ahǒg tǎŋgene e'lem ábe ábesyǎnē betaa bǎlyǎgké syǎnē. Boŋ kénē, ábēd bad bǎnkǒb mε á Jerusalem bǎbē-ε mε á mekáá mε bǎnkamlēne bé Roma. Né-ǒǒ ndé hén néε mod a mbwǒg. ¹⁸ Ade bǎnkamlēne bé Roma bǎmáá mε akáad, bǎhédé'áá mε achene, áyǎle bǎnkǎnkudté nzǎm ké pǒg echě elǔmte nén bán ntǎŋgéné kwééd. ¹⁹ Boŋ bad bé Israel bǎnkǎnkwenténne bán bǎtēde mε, né-ǒǒ, menhób mεé Kaisεε mǒǒmǎd nímmēm nkáá. Kénē-ε ménkǎnwǒngé dyamdyam dé mbéb áhób tǎŋgene ábēm bad. ²⁰ Nén dǒ-'áá ákǎá boŋ níchǎnlē nyé ábel boŋ syǎnē dékal. Á mbále ndǎǒ mεé nyébii nén bán nzé bǎngǎbǎngǎbē bédé mé á mekáá, né édíi áyǎle mod awě bad bé Israel bǎsúmé áyǎl bán ápě.” ²¹ Héε ábē bǎlyǎged bǎlǎnggeé Paale bán, “Sǎékǔdēε kǎlag ké pǒg echě ebídé á Judeya áyǎl echǒŋ. Mod awe syǎnē ké nhǒg-ke eébidēε áwed se ápēēn nlébtéd ké nhǒg ké'ε ehób é mbéb áyǎl echǒŋ. ²² Boŋ séǎdǎŋ nímmǒŋ mewǎmtēn awǒg, áyǎle sébíi nén bán hǒm-téé bad bǎhóbε mam mé mbéb tǎŋgene echén epepé éche édíi áte.”

²³ Né-ɔ́, bóɔbe Paale béntfi akag áde béhyě mó awóglɛn. Echê epun épédé-'áá ndun e mod épē-'e wée Paale ádyéé'áá. Paale ambootéd bó mekan mé nkamlɛn ní Dyöb akale bootya mbwɛmbwɛ káá ne ngukél. Anwanén ábɛl bédúbe Yesuɛ. Aběnládtáá e'pɛd ábe é'bidé á kálag e mbéndé e Mose ne á metelag mé bekal bé'dáádəŋ ábɛl bédúbe nén bán Yesuɛ mó adé Krístəə. ²⁴ Bó donge á bad béndúbē mó, bon donge dénkéndúbéé bán chöm éche áhóbéé édé mbále. ²⁵ Né-ɔ́, bəmbootéd apentɛn áde békagké. Bédêkě, Paale anláá bó áá, “Edáádəŋ éche Esáá éntəŋgɛn áde élanjé nkal é'dáádəŋ Yesayaa mekan áá áláa ábɛn betaa áá,

²⁶ 'Käg, éláa ábê bad wée,
nyéɛwōg nyéwōg-ke ámpē bon nyéesóŋtɛnné mbéd,
nyéɛnǎn nyénɔn-ne ámpē bon nyéenyínné mbéd.

²⁷ Nhóbe nê áyāle ábén bad bélélé nlém á abum,
békólé nímab metúu,
bédíbé-'e nímab mǐd.
Nzé enkembé nê, né nímab mǐd ményínne'
nímab metúu méwógne'
nímab nlém-me nísòŋtɛn.

Né bétimén me
né mǎchoód-te bó.' ”

²⁸ Héɛ Paale ásógtéé nén áá, “Nyébii-ɔ́ nén bán nkalaŋ mé e'choóchoŋ níme Dyöb álómé, alómé mó bóɔb wée bad ábe béesě bad bé Israel. Bəwōglɛn-ne mó.” * ³⁰ Paale andyéé áwed mwě níbe á ndáb echě mwɛn ásápé'áá. Bad bésyā́l ábe béhyágé'áá áwē akobé'áá-'e bó nken.

³¹ Akalé'áá nkalaŋ mé nkamlɛn ní Dyöb áyāgtē-'e bad tɛŋgɛne Sánjú Yesu Krístəə ésebán abáa' dyaɔdyam, modmod enkɛnkáŋ-'áá mó áhób dyaɔ.

* **28:28** Donge á kálag dé'só ábádé nchoo 29: Ade Paale áhóbé nén bad bé Israel ábe bɛbédé áhed, bɛnhidé bɛn ne bɛn, bɛbootéd-te apentɛn bwáɔmbwam.

Kálag echě Paalε áténlé Baá Roma Ndibned n kálag

Kálag echě Paalε áténlé bad bé Roma ebédεε âbonσεν bó áyāl e επε éche ántī'έ âπε á mwembé níme rídé áwed. Enén kálag elúmte chōm éche adúbe á Krīsto ne ngáne alongé á bad bé Krīsto átāngéné abé. Paalε akoó ahób áwēdte aá, “Nkalanj mí bwām rílúmte nyaa eche Dyōb ábeléé bonj bad békobnéd áwe e'só. Adúbe dōō ákæa bonj bad békobnéd á'sō é' Dyōb” (1.17).

Paalε alúmté áte aá éhēdnad bán bad bésyāāl békobnad á'sō é' Dyōb áyāle bó moosyāál bédé ásē e ngíne e mbéb. Aá mbwiined ne adúbe áde bédúbpé Yesu Krīstæ dōō nē ábenladté.

Paalε alúmté áte ámpē aá mod akude alongé dékōālē abé áde ádíí mod nhóg ne Krīstæ. Ene ndín e mod abelé abé nsan ne Dyōb, Edæádæη é Dyōb-pe ébelé éhúd mó ásē e ngíne e mbéb ne e kwééd. Asógté ne elébé éche ábágé bad ne mekenag níme ábágé Dyōb.

Nkabtéd n kálag

Ndibned ne atón áde kálag ékoo'έ ahób 1.1-17

E'soósonj é'hēdnad ne moosyāál 1.18-3.20

Nzii e Dyōb ákud e'soósonj 3.21-4.25

Alongé dékōālē ábē ne Krīstæ 5.1-8.39

Bad bé Israel ne ntíí n Dyōb 9.1-11.36

Abé á mod a Krīsto 12.1-15.13

Nsógtēn ne melēntēn 15.14-16.27

Paalε alómé melēntēn

¹ Με, Paalε, mbæledε awē Yesu Krīstæ, με-εé ntelé enén kálag. Dyōb ápwédé με ábē awē mbapεε a nlómag, ábē-ε με nsón ákal níme nkalanj mí bwām.

² Mmē nkalanj mós Dyōb dénhōbpē á'sō é' póndé aá móōbē ábē bad. Anláá bekal bé'dæádæη mam tângene níme nkalanj ngáne bétélé mó ásē á Kálag e echě Esáá. ³ Mmén nkalanj rídíí tângene awe Mwān. A nyaa e moonyonj, ane Mwān anchyáád á mbyaa níme Dabidε. ⁴ A nyaa e Edæádæη, Dyōb dénlúmēd á ngíne e Edæádæη éche Esáá aá mó adé Mwān a Dyōb, apuud áde ámpuúdté mó. Ane Mwān adíí awēd Sāngwéé, Yesu Krīstæ. ⁵ A dīn ádē dōō Dyōb ábágé με nsímé ábēl-ε με mbapεε a nlómag ábel bonj bad ábe béesē bad bé Israel bédúbe, bēwógne-ε Krīstæ. Nén débēl áde dīn déwōη edúbé. ⁶ Nyémpē ábe nyédé á alonj á Roma, nyédé áttínté e bad ábe Dyōb ápwédé aá bēbē bad ábe Yesu Krīstæ.

⁷ Né-óó, ntenle nyé moosyāál awē adé á Roma. Nyédíí bad ábe Dyōb ádóó, apwεdé-ε nyé, ábē ábē bad.

Nsimé ne nsanj níme ríhúú ne Dyōb, Titée awēd ne Sāngú Yesu Krīstæ níbē ne nyé.

Paalε aságnan Dyōb

⁸ Dyam dé'sō, nságnan ádēm Dyōb áyāle nyé moosyāál á dīn áde Yesu Krīstæ. Nságnan mó áyāle adúbe áde nyédúbpé Yesuε ákanlaad nkōηsé áte rísyāāl. ⁹ Dyōb áde míbenléé ne nlém nhóg akal áde níkaléé nkalanj mí bwām tângene awe Mwān, áde με mbónj nén aá nkamtan nyé akamtēn ne akamtēn, ¹⁰ póndé tée nzé nkānne'. Nkānne' nén mée Dyōb ábel níhel nyé ahye dényín, nzé nē ábōηnéde mó. ¹¹ Ndæá bwāmbwam mée rínyín nyé ábel bonj nzé mpedé, ríwēd nyé áte ne nnam níme Edæádæη é Dyōb ébágé με. ¹² Dyam áde níhóbeé ádíí nén mée, syānē mod-té áwēd nhóg ne aníníí nlém á abum. Adúbe ádēn áwēd με nlém á abum, ádēm-me ámpē áwēd nyé.

¹³ A-baányan, ndæá mée nyébíí bán nkénwōη mewēmten ngen ne ngen áhye dényín nyé, bonj káonj ne bōob nzii eénédnédéé. Ndæá mée nípe wē ábel nsón áttínté echēn níme

méchyāā e'pun melemlem ngáne núbélé átíntê e bad ábe béésě bad bé Israel bémpēe. ¹⁴ Nsón míme ríwóó rídii ákale bad bésyāāl nkalaŋ ní bwām, ken bad bé dyad-ε, ké'ε bad bé ahín. Ntāŋgéné mó akal wée bad ábe béwóó debyéé ne ábe béewóo. ¹⁵ Nê dó-'aá ákás boŋ nwóŋ nlém bwāmbwam ákale nyémpē ábe nyêdé á Roma nkalaŋ ní bwām.

Nkalaŋ ní bwām ríwóó ngíne

¹⁶ Meekwágéé ákal nkalaŋ ní bwām áyāle mós rídé ngíne e Dyöb echě epiínédé moosyāāl awě adúbpé mó e'sooson mbooted ne bad bé Israel átimé' wée bad ábe béésě bad bé Israel. ¹⁷ Mmén nkalaŋ ní bwām rílúmte' syánē nyaa eche Dyöb ábeléé boŋ bad békobnéd áwe e'só. Bad békobnad á'só é' Dyöb adúbe áde bédúbpé. Adúbe dós ákəə' boŋ bad békobnéd á'só é' Dyöb. Nén áde ne ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Mod awě aköbnédé á'só é' Dyöb adúbe áde adúbpé, ábē á alongé."

Moonyon asyāāl abelé mbéb d'só é' Dyöb

¹⁸ Dyöb álúmte' mímē melingá. Mébídé ádyöb tāŋgene mbeltéd mé mbéb míme bad bébeléé ne e'bébtéd é' mekan ábe bad bébeléé. Mmē mbeltéd mé mbéb ríkəə' bad áhíd mbále. ¹⁹ Dyöb álúmte' bós mímē melingá áyāle nén bébíí mam mésyāāl míme bad bétāŋgéné abíi tāŋgene Dyöb bwām áyāle Dyöb dēn álúmte' bós. ²⁰ Se á mbooted áde Dyöb dēnhəgké nköŋsé, bwēm ábe áhágé é'lúmte bad bwām nén bán mam mé Dyöb míme mod éenyínnēē díd médé ne mbále. Enyínnad-te nén bán echě ngum edé á ngíndé ne á ngíndé, adé-'ε ámín e bwēm ésyāāl. Né-ós béewóo'ε mbāmtēn ké nhóg ákud alagsen. ²¹ Kénéé bébíí bán Dyöb ádé, béebagéé mó edúbé nēe Dyöb, béēsāgnān-naá mó. Boŋ pen mímab mewēmtēn mēmbootéd mam míme méesě dyamdyam akamtēn, ehíntēn ékáá-'ε bós mewēmtēn. ²² Béhóbe bán béwóó debyéé, boŋ bétímé e'yókél é' bad. ²³ Bésóbe Dyöb áde áde á ngíndé ne á ngíndé edúbé abε, bétímé bébage bwēm ábe bad béhágné mekáá á nwágén ní bwēm ábe é'wág, bwēm nēe moonyon, menən, nyam ké'ε nyā.

²⁴ Né-ós, Dyöb átédte' aá esíí é mekan mé ekob é yāl ékamlan bós ábel mbinde é mekan éche ésudte bós edúbé. ²⁵ Bétédte' mbále éche edé tāŋgene Dyöb béhíde' metóm. Bétédte' abε Dyöb áde áhágé bwēm ésyāāl edúbé, bétímé bébage bwēm ábe áhágé. Dyöb dó-'aá bétāŋgéné mekenag abε á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē. ²⁶ Né-ós, Dyöb áhúdé bós míd áyāl, atédte' bós aá béhíde échab esíí ábel mekan mé mbinde. Bebaád bélyáge' bechóm anaŋned, béanaŋnad baachóm bémpēe, áde béētāŋgenéé abel nē. ²⁷ Baachóm bómpē bélyáge' bebaád anaŋned ngáne étāŋgéné abé, béwōō' esíí é ngíne āanaŋned baáb baachóm. Baachóm bébele mekan mé e'són ne baachóm bémpēe. Nē ábele' békudtad yāl nkógsen míme bétāŋgéné ákud áyāle mímén mekan míme bébeléé.

²⁸ Ngáne edíí-'aá nén bán ábén bad béewōŋnēé Dyöb pónde' á alongé ádāb, Dyöb áhúdé bós míd áyāl aá békεene mímab mewēmtēn mé mbéb á'só, bébele mam míme béētāŋgenéé abel. ²⁹ Mbeltéd mé mbéb rísyāāl ríkəá bós nlém áte. Bébébé nlém, bédé ngoód, bélúmte e'beb bé nlém, bédé kónjí, béwúe bad, bédáá kəkəə, bédáá edogké, bédé akwāb, bédáá bad ahób ámbíd. ³⁰ Bédáá bad mam ahób á yāl ábébed bós dín, békós Dyöb, bésyāā bad, bédé epame, bédé kúmbe, bédəə' ebébtéd ahəg, béewōgnēē ábab besáá ne benyaá. ³¹ Bédé eyókél, béélōntēē akag, béewóo'ε edəŋge á nlém-tē, béewóo-'áa nlém ní ngol. ³² Bébíí nén bán Dyöb áhóbé nén aá bad ábe bébele' échē ndín é mekan bétāŋgéné awé, boŋ kénē bédíi bébele mímē mekan. Saá-kaá nē dēmpēn, békēmtē bad ábe bébele échē ndín é mekan káŋne kémtēn.

2

Bad bé Israel béehídēē mbéndé

¹ Né-ós, nyé mod ké ahéé awě akáadte bad bémpēe, ábē kénzée, eewóo'ε mbāmtēn ké nhóg ákud alagsen. Áyāle nén nzé ekáadte bad áde mmōn ámpē ébeléé melemlem mé akan míme ekáadte' bós, né ekwide' káŋne echon yāl nkáá. ² Debíí nén bán mbakú echě

Dyöb ábidtée tângene bad ábe bébele' échê ndín é mekan etàngéné. ³ Bɔɔb-pɔɔ, nzé nyé mod ké ahéé abídte mbakú áyāl e mod ampée, boŋ mwën abele melemlem mé akan, awémténé aá móhēle móbíd mbakú e Dyöb áte-ye? ⁴ Ké'ε aboŋ áde Dyöb ábóó nlém bwámbwam, áchábtédé nyé e'kád áte, áwesén-nε nyé, nyéetédéé dó nēε dyam. Nyébíi nén bán e'boŋ bé nlém ábe Dyöb áwánlé áyāl echên, é'díi ábe nyé etál áte de áden abé dé mbéb. ⁵ Nyêlélé nlém á abum, nyéēhēdēē-'aá Dyöb atimen, né-ɔɔ, nyêladte yāl nkógsen ní Dyöb áte. Akógsēn-nε nyé á Epun é nkáásé. Echê Epun Dyöb délūméd mímē melingá, alúmed-te aá mókáadte' nyaa echē etàngéné. ⁶ Asābē mod téé nchoo ne nsón míme ábélé. ⁷ Bad ábe bépéné mekuu ábel mam míme métàngéné ne áhed ehúmé ne edúbé, bēbē á alongé á ngíndé ne á ngíndé. Echê ndín é bad Dyöb débε bó alongé áde déemaá'. ⁸ Bad bémpēε-ε bédé ábe bétōŋtan dásō échab yāl, bébeléé mam míme métàngéné, bétímé bébele dásō e'bébtéd é' mekan. Echê ndín é bad, Dyöb délūméd bó mímē melingá akógsén-nε bó. ⁹ Baásyāā́l ábe bébele mbéb, Dyöb débēl bétāg bwámbwam, bēwóg-ke ndutul, mbooted ne bad bé Israel átimé' wéε bad ábe béesē bad bé Israel. ¹⁰ Boŋ ne bad ábe bébele bwám, Dyöb débε bó ehúmé, edúbé ne nsan, mbooted ne bad bé Israel átimé' wéε bad ábe béesē bad bé Israel. ¹¹ Nyébíi nén bán Dyöb déekwognádté modmod.

¹² Bad ábe béewóo mbéndé é Moseε, bébele mbéb. Dyöb dékāād-te bó ésebán abenlad mbéndé, bēbōō'ε. Bad bé Israel-le, bó ábe bēwóo mbéndé é Mose, bébele mbéb, Dyöb débēnléd mbéndé ákáad bó. ¹³ Saké awóg áde mod áwógé mbéndé dásō ákəə' boŋ ákobnéd á'sō é' Dyöb, ahíd áde mod áhídeé échê mbéndé dásō ákəə boŋ ákobnéd á'sō é' Dyöb. ¹⁴ Bad ábe béesē bad bé Israel, béewóo'ε mbéndé, boŋ pónde ké ehéé echē bēbēnlédé mítab mewēmten boŋ bēbel chōm éche mbéndé éhóbé, né bēlūmte nén bán kénéε béewóo'ε mbéndé, áwab nlém-tē bēbíi nhəŋlén átínté e mboŋ ne mbéb. ¹⁵ Mmāb mbeltéd nlūmte nén bán chōm éche mbéndé éhēdεé éténlédé bó á nlém-tē, bēbíi-ε nén bán mítab nlém nílanje bó bán édé nē. Mmab nlém nílūmte bó ké dyam áde bēbélé áde mbéb ké'ε ábóó. ¹⁶ Né-ɔɔ, á Epun é nkáásé, Dyöb dékāād bad bésyāā́l nchoo ne chōm éche békámténé ké'ε éche bēbélé ké á kun-tē. Abε Yesue ene kunze ákáad bad. Adén akan dósó nílanjeé bad nzé nkale' nkalanj ní bwám.

Bad bé Israel ne échab mbéndé

¹⁷ Bɔɔb-pɔɔ, nyé ábe nyéchage yāl bán bad bé Israel, nyésumé nlém áyāl e mbéndé éche Moseε, nyékumé-ε ekáá á tâl bán Dyöb ádíi áden Dyöb. ¹⁸ Nyébíi chōm éche Dyöb áhedéé aá nyébel, nyébíi-ε nén bán nyétàngéné nēε nyéhíde chōm éche étàngéné, ngáne nyéyággé mbéndé. ¹⁹ Nyétédé yāl nén bán nyéε nyéyággte bad ábe bēkwédé ndím abii áde bēbíi'ε Dyöb, nyédúbpé bán nyéε nyédé nēε etrukán éche bad ábe bédé á ehínté-tē. ²⁰ Nyétédé yāl nēε bad ábe bēlébe' e'yókél é' bad. Bán nyé-'aá nyéyággte' bad ábe bēbíi dyamdyam. Nyétédé yāl nē áyāle nyéwēmtan bán ngáne nyébíi mbéndé é Dyöb bwám, nyébíi mekan mésyāā́l, nyébíi-ε mbále. ²¹ Bɔɔb-pɔɔ, ngáne édíi bán nyéε nyéyággte bad bémpēε, cheé ékáá boŋ nyéeyággte échēn yāl? Nyékanle bad bán bēechībē', nyé bēn nyéechībēé-ye? ²² Nyé ábe nyélanje bad bán bēékābē mesón á ndáb e e'wóngé, nyébēn nyéekábéé mesón-ε? Nyékóó abele á myöb mémpēε, boŋ nyéekāggkē á mebón mé myöb nyéchībē bwēm-ε? * ²³ Nyékume ekáá á tâl bán nyéwóo mbéndé é Mose, boŋ nyésudte Dyöb edúbé abóo áde nyébóo'ε éche mbéndé. ²⁴ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Bad ábe béesē bad bé Israel bēhóbe' Dyöb mam mé mbéb á yāl áyāle mekan míme nyébeléé."

²⁵ Nzé nyéhíde' mbéndé, né ayag áde nyéyagéé bad ákóó etógnén abé á'sō é' Dyöb. Boŋ nzé nyéehíde' mbéndé, né ayag áde bēyagéé nyé, déesaá dyamdyam. ²⁶ Bɔɔb-pɔɔ, nzé édé bán mod awē béeyagéé abele ngáne mbéndé éhēdεé, né Dyöb dékob mó nēε mod awē bēyagé. ²⁷ Né-ɔɔ, bad ábe bēhíde' mbéndé kénéε bēeyagéé bó, bēlūmte nyé bad bé Israel bán mekan míme nyébeléé méetàngenēé. Bēyagéé nyé, nyéwóo-ε mbéndé éche éténlédé

* 2:22 Mebón míme bad bé' bɔɔd mébédéé ndáb éche énwōŋ bwēm áte ábe é'lélé nkun.

á kálag, boŋ nyéehídéé ch́. ²⁸ Nyébii-ɔ́ nén bán, saké bad ábe bétômte' mekún álúmed nén bán bédé bad bé Dyöb b́ó békóó bad bé Israel abé. Saá-kaá ayag áde béyágé mod á ekob é yál éche ényínnad d́ó akəə' boŋ mod akōŋ mod a Israel abé. ²⁹ Boŋ mod awě akōŋt́e mod a Israel abé adii mod awě adé mod a Israel á nlém-tê, nédē, mod awě béyágé á nlém-tê. Edəádəŋ é Dyöb ch́-’aá ébele nímén nsón, saké ahíd áde mod ahídé mbéndé éche bétélé ásē. Dyöb d́ó akene' ene ndín e mod, saké baányoŋ.

3

Dyöb ábele ngáne áhábé

¹ Nsyəŋ ŕhée-ɔ́ ŕd́e áb́e mod a Israel? Ké-’ε nyaa e nsyəŋ ehée edé áyag mod álúmed bán adé mod a Dyöb? ² Nsyəŋ ŕd́e bwám bwam. Dyam dé’só, áwab mekáá d́ó Dyöb d́embéé échē eyale. ³ Ngáne édíí bán b́ó bad behóg béebele’ aá ngáne Dyöb dénhōbpē aá bébel, nédē Dyöb d́ompē déebenlé ch́m éche ánhōbpē aá móṣbel-ε? ⁴ Eesaá nê. Kénée moonyoŋ asyəál adíí nkal a metóm, Dyöb adé mbále pón dé ésyəál. Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Nzé ehóbé dyam, bad bétəŋgéné anyín nén bán dyam áde ehóbé adé mbále. Nzé békáadte wε, ekáa nyaa echē étəŋgéné.”

⁵ Boŋ nzé édé nén bán mam mé mbéb níme débéléé mélúmte bwám bán Dyöb déekwognádté modmod, chán-nō déhōbpē? Nédē dehele dehób nén bán Dyöb ábélé awusé ákōgsen syánē áyāle mbéb níme débélé-yε? (Debyéé á moonyoŋ d́ó ŕhóbneé nén.) ⁶ Eesaá nê. Nzé émbē nén bán nyaa eche Dyöb akáadtéé edé awusé, né chán-nō áhele akáád nkōŋsé? ⁷ Boŋ nzé édé nén bán dyam dé metóm áde ŕkálé álúmte ngáne Dyöb ápédé mbále abé nyaa echē bad b́ebage-’ aá mó ehúmé, né cheé-ɔ́ ékás boŋ Dyöb áb́e akáadté mε néε mod awě abélé mbéb? ⁸ Cheé-ɔ́ syánē déehōbēē nén bán, “Syánē débél mbéb ábel boŋ mboŋ ŕnyínned?” Doŋge á bad b́éhóbe syánē mam mé mbéb áyāl bán dehóbé adé akan. Dyöb dékōgsēn áb́e bad ábe b́éhóbe nê nyaa éche étəŋgéné.

Modmod eébélēē ngáne Dyöb áhedéé ad débél

⁹ Chán-nō syánē déhōbpē? Nyéwémtné bán syánē bad bé Israel detómé bad ábe béesě bad bé Israel-le? Eesaá nê. Mmaa álúmed nén mεé ngíne e mbéb ekamlan bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel nyaa póg. ¹⁰ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Modmod eesaá áwe ábele ngáne Dyöb áhedéé. Mod ké nhóg eesaá.

¹¹ Mod eesaá awě asóŋt́éné mbále t́əŋgene Dyöb, modmod eesaá-’ aá awě awane áte ábii Dyöb.

¹² Moosyəál abáá Dyöb á yál.

Bó moosyəál b́etímé b́ewóó abé dé mbéb.

Bó modmod eébélēē dyam áde átəŋgéné. Bó mod ké nhóg mwēn eesaá.

¹³ E’yale ábe é’b́ide bó á nsəl é’ d́ii néε soŋ echē béékútεneé.

Bébenlad échab echém é nsəl ádog bad. E’yale ábe é’b́ide bó á nsəl é’ d́ii néε kem e píe nyă.

¹⁴ Mbon é mehób ne e’b́ébtéd bé mehób b́en ne b́en b́ó é’b́ide bó á nsəl.

¹⁵ Mekuu méhēnle bó ásē ásyog mekií.

¹⁶ Kéhée áde b́etóméé ebébtéd ne metake b́ó b́elyágéé.

¹⁷ Béebii’ é nsəŋ.

¹⁸ Béewóo-’ aá mbwóg ŕi Dyöb ké nhóg áte.”

¹⁹ B́óob-ṕó, debíí nén bán mekan níme b́etélé á kálag e mbéndé, ménəne bad b́esyəál ábe b́embéé échē mbéndé. Né-ɔ́ modmod ééhēlēē-se adíbē nsəl áte áhób aá mósuú nzoŋ. Ken mod a Israel, ké’ε mod awě eésē mod a Israel. Moosyəál átyēem á’sō é’ Dyöb. ²⁰ Nyébii nén bán modmod ééhēlēē-se ákobnéd á’sō é’ Dyöb áyāle áhídéé mam níme mbéndé éhóbéé. Mbéndé edii dásō álúmed bad bán b́ebélé mbéb.

Adúbe dǎo ákǎa boŋ bad békobnád á'sǎ é' Dyǒb

²¹ Boŋ bǎob dǎo Dyǒb álúmté syánē nzii echě bad békobnadté áwe e'sǎ. Ene nzii eewóó' é dyamdyam ábel ne mbéndé é Mose. Echě mbéndé ne bekal bé'dǎádǎŋ béhóbé mam tǎŋgene ene nzii se' bǎod. ²² Ene nzii edíi nén, mod ké ahéé awě adúbpé Yesu Krístǎa, mǎ akobnad á'sǎ é' Dyǒb. Nhǎŋlén ké nhóg méesaá ken mod adé mod a Israel-le, ken mod eésaá. ²³ Moosyǎal abelé mbéb, modmod eékwognedéé ákud ehúmé é Dyǒb. ²⁴ Nsimé ní Dyǒb mbéle Dyǒb átéde bad néé bad ábe békóbnédé áwe e'sǎ. Abagé nímé nsimé ngén. Abelé nê akǎde áde Yesu Krístǎa ákódté bad ábe bédúbpé mǎ. ²⁵ Dyǒb dǎmbě mǎ néé mendé aá áwě áwen nló. Bad békú-d-ε alagsen dé mbéb áyǎle bédúbpé mǎ. Dyǒb ábéle nê, ákoŋ bad bésyǎal alúmed nén aá mǎbele mekan nyaa echě etǎŋgéné. Ngen e'sǎ Dyǒb awésánnáá bad, eekógsan-naá bad ábe bébélé'áá mbéb. ²⁶ Bǎob-pǎo enén pǎndé, alúmté bad aá mǎbele' mekan nyaa echě etǎŋgéné, alúmté-ε bad aá mǎokǒb kénzéé awě adúbpé Yesuε.

²⁷ Ngáne edíi-'aá nê, cheé-ǎ dékumnéé ekáá á tǎl? Nê déehednéé. Mbéndé ehéé ehóbé nê? Dekume' ekáá á tǎl áyǎle déhídéé mbéndé-ye? Aáy. Deékúmǎé ekáá á tǎl áyǎle nén, adúbe áde bédúbpé Yesuε dǎo ákǎa boŋ dékú-d e'soosǎ. ²⁸ Syánē denyíne nén bán mod akobnad á'sǎ é' Dyǒb adúbe áde adúbpé Yesu Krístǎa saké áyǎle ahíd áde áhídéé mbéndé. ²⁹ Ké-ε nyéwǎmtan nén bán Dyǒb ádíi Dyǒb á bad bé Israel dǎmpǎn-ε? Saá mǎ adé kǎŋne Dyǒb á bad ábe béesě bad bé Israel-le? Εε, mǎ adé kǎŋne Dyǒb á bad ábe béesě bad bé Israel. ³⁰ Dyǒb ádíi ahóg. Né-ǎó, átéd bad ábe béyágé néé bad ábe békóbnédé áwe e'sǎ nzé bédúbpé Yesu Krístǎa. Melemlem néé átédte bad ábe béeyagéé nzé bómpǎ bédúbpé Yesu Krístǎa. ³¹ Chán-nǎ déhǎbpǎ bǎob? Nédé dehóbe nén bán atéd áde Dyǒb átédé bad néé bad ábe békóbnédé áwe e'sǎ, adúbe áde bédúbpé Yesu Krístǎa álúmté nén bán bad bééhídé mbéndé ámpǎ-ye? Aáy, eésaá nê. Boŋ pǎn chǎm éche mbéndé ehóbéé chǎo syánē débánéé mekáá.

4

Adúbe dǎo dǎnkǎŋ boŋ Dyǒb ákob Abrahamε

¹ Chán-nǎ déhǎbpǎ tǎŋgene taa awéd, Abrahamε? Cheé êmbǎnléd á pǎndé eché? ² Nzé ankobnéd á'sǎ é' Dyǒb áyǎle mekan nímé âmbǎnlé, né anwǎŋ dyam áde ákumnéé ekáá á tǎl. Boŋ eéhele'aá-se awǎŋ dyam ké ahóg áde ákumnéé ekáá á tǎl á'sǎ é' Dyǒb. ³ Eéhele'aá abel nê. Kálag e Dyǒb ehóbé nén aá “Abrahamε andúbé Dyǒb, né-ǎó, Dyǒb déntéd mǎ néé mod awě akǒbnédé áwe e'sǎ.” ⁴ Nzé mod abelé nsón, bēbelé bésábé mǎ áyǎle nsón nímé ábéle. Mmē nsábe méēbǎgkē ndε. Ndíi chǎm éche átǎŋgéné akud áyǎle ebábé éche ásálté. ⁵ Boŋ nzé mod eébēlē nsón boŋ asumé nlém nén aá adúbe áde mǎdúbpé Dyǒb dǎo débēl boŋ mǎkobnéd á'sǎ é' Dyǒb, né Dyǒb áde ábele boŋ bad ábe bébélé mbéb békobnéd áwe e'sǎ, déntéd mǎ néé mod awě akǒbnédé áwē e'sǎ adúbe áde adúbpé mǎ. ⁶ Melemlem nê dǎo Dabidε ánhǎbpǎ tǎŋgene nnam nímé níde ne bad ábe Dyǒb átédé aá békóbnédé áwe e'sǎ, kénéé edíi bán béebeléé nsón ké nhóg. ⁷ Dabidε anhób aá, “Nnam ne bad ábe Dyǒb álágséné nímab mewusé boŋ abódéd nímab mbéb. ⁸ Nnam ne mod awě Sǎŋ Dyǒbε éetúbpé nímē mbéb dǎn ámpǎ.”

⁹ Nédé bad ábe béyágé bǎnpǎn bǎo békú-d nímē nnam nímé Dabidε áhóbé, ngé bad ábe béeyagéé bómpǎ békú-d mǎ? Demáá ahób nén bán kálag e Dyǒb ehóbe aá, “Abrahamε andúbé Dyǒb, né-ǎó, Dyǒb déntéd mǎ néé mod awě akǒbnédé áwe e'sǎ.” ¹⁰ Pǎndé ehéé Dyǒb dǎnchǎgké mǎ aá adé mod awě akǒbnédé áwe e'sǎ? Ade béeyágǎé mǎ, ngé áde bémáá mǎ ayag? Nê dǎmbǎnléd áde béeyágǎé mǎ. ¹¹ Bǎn'yag mǎ áde Dyǒb ámáá mǎ akob. Ayag áde bǎn'yagké mǎ dǎmbǎ e'chemléd ábe é'sógtan nén bán akǒbnédé á'sǎ é' Dyǒb adúbe áde adúbpé, kénéé edíi bán áde ánkobnédte á'sǎ é' Dyǒb bǎnkǎn'yagké mǎ. Nê ábédé ábel boŋ Abrahamε ábε sáá a bad bésyǎal ábe béeyagéé, ábe békóbnédé á'sǎ é' Dyǒb adúbe áde bédúbpé Dyǒb. ¹² Nê ábédé ámpǎ ábel ábē-ε sáá a bad ábe béyágé

ábe bómpē bédúbpé Dyöb melemlem ngáne Abrahamε eched sánj ándübēē á pónidé eche béēyāgēē mó.

Adúbe dǎo ákǎa' boŋ mod ákud chǒm éche Dyöb áhábé

¹³ Dyam démpēe áde débíí ádíi nén bán, se' bǎod Dyöb dénlāā Abrahamε ne míme nchyaátén aá mǎobě nkǒŋsé áwab mekáá. Dyöb dénkēnhǎbpé nén áyāle Abrahamε áhídé'áá éche mbéndé. Dyöb dénhǎb nê áyāle Abrahamε andúbé mó, Dyöb átéd-te mó néε mod awě akǒbnédé áwe e'só. ¹⁴ Nzé émbē nén bán bad ábe behíde mbéndé bǎo békǔd chǒm éche Dyöb áhábé aá mǎobě, né adúbe áde bad bédúbpé Dyöb áde ngên. Né chǒm éche Dyöb áhábé-'ε aá mǎobě éesaá dyamdyam. ¹⁵ Chǒm éche mbéndé ébeléé édíi dásǎ ápíined bad meliŋgá mé Dyöb. Boŋ nzé mbéndé eése, abóo á mbéndé déebāgkē. ¹⁶ Nê dó-'áá ákáá boŋ Dyöb álāŋgē dásǎ bad ábe bédúbpé mó aá mǎoběl dyam áde móhábé. Abelé nê ábel boŋ ényíned nén bán míme nsímé mǎo níkáá boŋ álāŋgē nchyaátén míme Abrahamε ngen pǎg ne ngen ésyāā aá mǎobelé bó dyam áde móhábé. Saké bad ábe behíde mbéndé bēnpen bǎo ámbéé akag. Ambε kǎŋne bad bésyāā ábe bédúbpé Dyöb ngáne Abrahamε ándübēē. Abrahamε ádíi sáá awě syánē moosyāā. ¹⁷ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán Dyöb dénlāā Abrahamε aá, “Mbélé wε sáa a meloŋ híin.” Né-ǎó, Abrahamε mó adé syánē sáá á'sǎ é' Dyöb. Dyöb áde Abrahamε ádúbpé dǎo áde Dyöb áde ábage bad ábe bēwédé alonǵé, dǎ-'áá áhábé' boŋ mekan míme méese mébé. ¹⁸ Abrahamε andúbé Dyöb ásūm-ε míme nlém áwē, kénéε édíi bán á míd mé moonyoŋ, nzom ké pǎg enkēmbáá echē elúmté bán mam míme Dyöb dénhǎbpē aá mébenléd mébenléd-te. Andúbé aá mǎobē “Sáa a meloŋ híin” ngáne Dyöb dénlāā' é mó aá, “Mmōŋ nchyaátén mébuú áte néε betintine.” ¹⁹ Ade Dyöb álāŋgé Abrahamε nê, ambé dyam mbwǎkel e mwě. Ambíi aá mǎoŷyāgēé moonyoŋ ámpē, abíi-'ε aá mwaád Seraa adé ekom. Boŋ ké nê, adúbe dénkēnsudté mó. ²⁰ Nlém méehúne' aá mó tǎŋgene dyam áde Dyöb dénhǎbpē aá mǎobelé mó, boŋ adúbe dénwēd mó áte, ábagé Dyöb ehúmé. ²¹ Ammǎd áwe nlém-tê nén aá Dyöb débēl chǒm éche áhábé aá mǎobēl. ²² Né-ǎó, adúbe áde Abrahamε dénkǎŋ Dyöb déntéd mó néε mod awě abele mekan ngáne Dyöb áhedéé. ²³ Bǎob-pǎó, e'yale ábe é'ténlédé nén bán, “Dyöb déntéd mó néε mod awě abele mekan ngáne áhedéé” béesaá áyāle Abrahamε mwēmpen. ²⁴ Abê e'yale é'dé áyāl e syánē ámpē. Dyöb déntéd syánē ámpē ábe dedúbpé néε ábe bad, mó apuúdté Yesu Krístǎa, Sǎŋgwéé awêd. ²⁵ Krístǎa móo Dyöb dêmbéé aá áwê áyāle mbéb mímed. Dyöb ápuúdté mó ábel boŋ dékud nzii ákobned á'sǎ é' Dyöb.

5

Depedé á nchemtēn ne Dyöb

¹ Né-ǎó, ngáne édíi bán adúbe áde dedúbpé ábélé Dyöb átédé syánē néε bad ábe békǒbnédé áwe e'só, syánē dedé nsan ne Dyöb. Echēd Sánj, Yesu Krístǎa mó akǎá boŋ debé nsan ne Dyöb. ² Mǎ-'áá adíbnédé syánē nzii echē adúbe áde dedúbpé ábélé boŋ syánē debíi nsímé ní Dyöb. Né-ǎó, dedé menyiŋge bwāmbwam áyāle desumé nlém nén bán dǎékǔd ehúmé é Dyöb. ³ Dedé menyiŋge ámpē áyāl e metake míme dékudéé, debíi nén bán metake mépeεne' e'wéd bé nlém. ⁴ E'wéd bé nlém-ε é'bele dewóŋ abé áde ákobnad ne Dyöb. Adê akobned áde dékobnadte-'ε á'sǎ é' Dyöb dǎ-'áá ábele boŋ dewóŋ e'lyág bé nlém nén bán Dyöb débēl chǒm éche áhábé aá mǎobelé syánē. ⁵ Nzé delyáge-'ε nlém, déebídté mekáá mé ngên áyāle nén, Dyöb álúmté syánē ngáne ápédé syánē adəŋ abel áde ábélé boŋ echē edəŋge ésól syánē á nlém-tê. Abelé nén abε áde ábágé syánē echē Edǎádəŋ éche Esáá.

⁶ Ade dénkēnwóŋgé ngíne ké pǎg áwóŋgen éche syánē yǎl, Krístǎa anwé á nló mímed, bebel bé mbéb á pónidé eche Dyöb déntíí' é. ⁷ Elélé áte mod áwé á nló mí mod awě abele' mekan míme métəŋgéné á'sǎ é' Dyöb. Kapǎg-ke mod ahele ákwentén áwé á nló mí mod

a bwâm. ⁸ Boŋ Dyöb álúmté syánē aá módəá syánē áyāle nén ambĕl aá Krĭstəə áwê á nló nímĕd áde dédíi débédé bebĕl bé mbéb. ⁹ Deköbnédé á'sō é' Dyöb áyāle mekií míme Yesue míme mésyógké á nló nímĕd. Nzé mekií míme Yesue míme mésyógké á nló nímĕd mébélé deköbnédé á'sō é' Dyöb, nén déélúmtĕĕ syánē bán Krĭstəə átóm syánē asoŋ nê ásē e meliŋgá mé Dyöb-ε? ¹⁰ Ade débédé bad bé ekəyí bé Dyöb, kwééd echĕ awe Mwän áwédé embĕl dépĕ á nchemtĕn ne mó. Ngáne édíí-'aá bán depedé á nchemtĕn ne Dyöb, abé áde awe Mwän ádíí á alongé, á asóg, ásoŋ syánē. ¹¹ Saá-kaá nê dĕmpĕn, boŋ dewóge meniŋge áyāle Dyöb ábélé syánē dedé ábĕ bad, mbwiined ne echĕd Sán Yesu Krĭstəə, mó awĕ akəá boŋ debé á nchemtĕn ne Dyöb.

Nhəŋkĕn míme rídé átínté e Adamε bó Krĭstəə

¹² Mod nhóg mó ambĕl boŋ mbéb mípe á nköŋsé-te, mbéb mó-'aá mípĕéné kwééd. Né-óó, moosyáál awág áyāle moonyoŋ asyáál abelé mbéb. ¹³ Dyöb ádĕhób aá móbage bad mbéndé, né bad bébele mbéb á nköŋsé-te. Boŋ kéhéé wĕε mbéndé éesaá, modmod éĕhĕlĕε-se ahób aá mod abóó mbéndé. ¹⁴ Boŋ kĕnĕ, bootya á pónDé eche Adamε ápe á pónDé eche Mosεε, pónDé eche Dyöb ábágé mbéndé, kwééd enwóŋ ngíne ámĭn e moonyoŋ asyáál. Bad béwágáá kĕnĕ bĕnkĕmbóó'ĕ mbéndé e Dyöb melemlĕm ngáne Adamε ámbōó'ĕ.

Adamε abédé á nwágĕn míme ane awĕ antánġĕn ape, nédĕ Krĭstəə. ¹⁵ Abĕ bad bébe béesaá nyaa póg, áyāle nén ndε echĕ Dyöb ábágé bad ngĕn, eche Yesu Krĭstəə ápĕééné, éesaá melemlĕm nĕŋgáne dyaM áde mbéb míme Adamε mĕmpĕénné. Edé mbále bán bad híin béwédé áyāle mbéb míme mod nhóg ábélé. Boŋ nsimé ní Dyöb rĭchábé ámĭn bwámbwam tómaa nímĕ mbéb. Bad híin békúDé ndε e Dyöb ngĕn nyaa echĕ echabé ámĭn, ámbĭd e mod nhóg, Yesu Krĭstəə. ¹⁶ Ndε e Dyöb-pe ámpĕ éesaá melemlĕm néε dyaM áde mbéb míme Adamε ámbĕnlé dĕmpĕénné. Mmĕ mbéb nhóg míme Adamε rĭkáá moosyáál akwedé nkáá á'sō é' Dyöb. Boŋ ene ndε ekəá Dyöb átédé bad néε bad ábe béköbnédé awĕ e'só, kĕnéε édíí bán bad bébele mbéb abel ne abel. ¹⁷ Edé mbále bán mbéb míme mod nhóg Adamε ámbĕnlé, mbélé bad bésyāál bédé ásē e ngíne e kwééd. Boŋ akan áde aníní mod nhóg, Yesu Krĭstəə ábélé, átómtĕné ngíne abé. Nén débĕl bad bésyāál ábe békúDé nsimé ní Dyöb míme rĭchábé ámĭn béköbnéd-te áwe e'só békūd alongé áde déemaá', bĕwóŋ ngíne ámĭn e chōm ésyāál. ¹⁸ Né-óó, nímĕ mbéb nhóg míme Adamε ámbĕnlé, mĕmbĕl Dyöb dĕnkwĭd baásyāál nkáá. Melemlĕm nê dáo dyaM á bwám ahóg áde Krĭstəə ábélé dĕmbĕnlé bad bésyāál béköbnéd á'sō é' Dyöb, békūd-te alongé. ¹⁹ Awógen áde mod nhóg, Adamε, énkĕnwógĕnné Dyöb dĕmbĕl moonyoŋ asyáál ambé mod a mbéb. Melemlĕm nê dáo awógen áde mod nhóg, Krĭstəə áwógné Dyöb, ábélé bad híin béköbnédé á'sō é' Dyöb. ²⁰ Dyöb dĕmpĕénné mbéndé ábel abel dé mbéb ákag á'sō. Boŋ kéhéé wĕε abel dé mbéb ákagké á'sō, nsimé ní Dyöb mbélé rĭkag á'sō tómaa nê. ²¹ Né-óó, ngáne mbéb rĭwóó ngíne ápĕεn kwééd, nê dáo nsimé ní Dyöb mómpĕ rĭwóó ngíne ábel boŋ bad béköbnéd á'sō é' Dyöb, békūd alongé áde déemaá' mbwiined ne Yesu Krĭstəə, Sánġwéé awĕd.

6

Mbĕb rĭwúú syánĕ boŋ Yesue apuídté syánĕ

¹ Chán-nō déhōbpĕ bəəb? Edé bán débĕ débĕle mbéb ábel boŋ nsimé ní Dyöb rĭchágke-ε? ² Aáy éesaá nê. Syāá dewédé, deewóó'ĕ dyaM dyaM abel ne mbéb ámpĕ. Chán-nō déhele debé débĕlé' mbéb? ³ Nyéebíí'ĕ nén bán áde dékúDé edusen boŋ debé mod nhóg ne Krĭstəə denwé ne mó-yε? ⁴ Edusen éche syánĕ dĕnkudté, élúmtĕ' bán syánĕ dewédé, bĕlímé-'ε syánĕ ne mó. Nén dĕmbĕnléd ábel boŋ déwōŋ abé dékōlĕ. Nén áde melemlĕm ne ngáne Titĕε apuídté Krĭstəə ne éche ehúmé á alongé dékōlĕ. ⁵ Nzé syánĕ dedé nhóg ne mó áyāl e eche kwééd né syánĕ débĕ nhóg ámpĕ ne mó áde apuí'ĕ. ⁶ Debíí bán áde bĕmbomĕé Krĭstəə á awōg, bĕmbomnéd mó abé áde dénwōŋġĕ bōód. Abel boŋ ngíne echĕ ádé abé

dé' bɔɔd áde ábéltaa syánē mbéb ébɔɔ ne abɔɔ ásyāāl. Nén débēl mbéb méetédte syánē ntān ámpē. ⁷ Nzé mod awédé, mbéb méekamlánné mó ámpē. ⁸ Bɔɔb-pɔɔ, ngáne déwédé ne Krístəə, dedúbpé bán dēbē á alongé ne mó. ⁹ Syánē dedúbpé nē áyāle debíi bán Krístəə apuúdé, éewáá-'aá ámpē. Kwééd eewóo-'áa ngíne ké póg ámín echē ámpē. ¹⁰ Awé áde awédé, mbéb méewóo' é dyam ké ahóg abel ne mó ámpē. Alongé áde ádíi-'ε áte bɔɔb ádíi alongé áde ádíi ne Dyɔb. ¹¹ Melemem nē dɔɔ nyémpē nyétāngéné yāl anyín néε bad ábe bēwédé, ábel bon mbéb méekamlán nyé ámpē. Nyényín-ne yāl néε bad ábe bédé á alongé ne Dyɔb mbwiined ne Yesu Krístəə.

¹² Né-ɔɔ, nyéēmwāg se mbéb ríkamlán echen yāl e moonyon echē éwāg. Nē débēl nyéhídéé mekan mé esíi mé ekob é yāl ámpē. ¹³ Nyéetāngeneé-'ε néε nyétédte echēn pɛd e yāl ké póg á mbéb-te se nyébenléd chó ábel mekan mé mbéb. Bon pɛn, nyébe yāl wéε Dyɔb néε bad ábe bébídté á kwééd-te, bon bébe bó alongé dékɔɔlē. Nyébe echen yāl esyāál á mekáá mé Dyɔb ábel bon ábenlad nyé ábel mekan míme métāngéné á'sɔ é' Dyɔb. ¹⁴ Mbéb méetāngeneé néε ríkámléné nyé. Nyéesaá ásē e mbéndé bon nyédé ásē e nsimé rí Dyɔb.

Débê betān ábel mekan ngáne Dyɔb áhedéé

¹⁵ Chán-nɔ déhɔbpē bɔɔb? Ngáne dédíi ásē e nsimé rí Dyɔb, nédē débē débēle mbéb áyāle deesaá ásē e mbéndé ámpē-ye? Aáy, éesaá nē. ¹⁶ Nyéebíi' é bán nzé mod abagé yāl néε ntān ásē e mod ampée, ábel kéchéé éche ane mod áhóbéé, né adíi ntān awē ane mod-ε? Bad ábe bébágé yāl ábel mekan mé mbéb, chóm éche békudéé édii kwééd. Bon mod awē abagé yāl ábel ngáne Dyɔb áhedéé, abāg mod awē abele mekan míme métāngéné á'sɔ é' Dyɔb. ¹⁷ Nságnen mbē ne Dyɔb. Nyé ábe nyémbé betān ásē e mbéb, nyétimé nyéhíde mbáale e mekan mésyāāl míme báyágté nyé ne nlém nhóg. ¹⁸ Bɔɔb-pe áde Dyɔb áhúdé nyé ásē e ngíne e mbéb nyétimé betān, ábel mekan ngáne Dyɔb áhedéé. ¹⁹ Nhóbe mímén mésyāāl á nyaa e moonyon áyāle nén nyé nēngáne baányon, nsōhten méechabéé nyé ámín. Ngen e'só, nyémbē echen yāl esyāál néε betān, nyébelé mbinde é mekan ne e'bébtéd é mekan, nyébelé-'ε ebébtéd chēn ne chēn, nyékag á'sɔ. Bɔɔb-pɔɔ nyétāngéné echen yāl esyāál abe néε betān, ábel mekan ngáne Dyɔb áhedéé, nén débēl alongé ádēn désān. ²⁰ Ngen e'só áde nyébédé betān ásē e mbéb, nyēnkēnwóngé dyam abelen mekan míme Dyɔb áhedéé aá nyébel. ²¹ Nsyān ríhéé nyēnkudté áde nyébeláá mekan míme mékwágte nyé bɔɔb. Chóm éche míme mekan mépɛeneé édii kwééd. ²² Bon bɔɔb, Dyɔb áhúdé nyé ásē e ngíne e mbéb, betān bé Dyɔb-paá nyedíi. Nsyān míme nyékudéé rídii nén bán Dyɔb ábelé nyésáá ngáne ábē bad bétāngéné asān. Nē débēl nyéēkūd alongé áde déemaá'. ²³ Nyéebíi nén bán nsábe míme mbéb mípɛeneé rídii kwééd. Bon nde echē Dyɔb ábageé bad ngēn edíi alongé áde déemaá'. Dekude dɔ, abé áde dédíi ne Yesu Krístəə, Sāngwéé awêd.

7

Bad bé Krísto béesaá ásē e mbéndé ámpē

¹ A-baányan, nyédii bad ábe bébíi mbéndé. Nyéebíi' é bán mbéndé ekamlan mod dásɔ á pónde eche ádíi á alongé-ye? ² Détéd elánsén áyāl e ehób é e'wóngé. Nzé mmwaád awóó nchóm, mbéndé ehóbe nén bán atāngéné abé ne nchóm pónde esyāál eche nchóm ádíi á alongé. Bon nzé nchóm awédé, mbéndé e e'wóngé eekóbéé mó ámpē. ³ Né-ɔɔ, nzé adyééné mod ampée áde nchóm ádíi ádíi á alongé né béchag mó bán adíi nkáb-a-meson. Bon nzé nchóm awédé né awóó kunze á'sɔ é' mbéndé, nzé awóo-'ε nchóm ampée, ene pónde, né eekábéé asón. ⁴ A-baányan, nē dɔɔ édii ne nyémpē. Mbéndé eekamlánné nyé ámpē áyāle awé áde Yesuε áwédé, nyémpē nyéwédé. Bɔɔb-pɔɔ, nyédii bad ábe mod ampée, Yesuε awē Dyɔb apúúdté, ábel bon nyébele Dyɔb bwám. ⁵ Ayāle á pónde eche áded abé á moonyon ákamlánnáá syánē, mbéndé epuúdté'áá syánē esíi é mekan mé ekob é yāl áte. Nén ábeláá débēlé' mekan mé mbéb míme mépɛene' kwééd. ⁶ Bon bɔɔb

dehĩdté ásē e mbéndé, awé áde déwédé. Né-ɔ́, mbéndé echě ekāmlánnáá syánē nées betān eékamlánné ne syánē ámpē. Nén ábélé dehíde dásō nzii ekóólé bɔɔb ábele Dyɔb. Debenle mó nyaa echě Edáádān é Dyɔb élanḡeé syánē, saké nhĩdten ne mbéndé echě bétélé ásē.

Mbéndé e Dyɔb chā elũmte' syánē nĩmēd mbéb

⁷ Chān-nō déhōbpē bɔɔb? Nédē déhōb bán mbéndé edé mbéb-ε? Aáy, deéhēlēē-sε dehób nē. Boḡ mbéndé chō ekáá boḡ mbíi chōm echě mbéb rĩdíi. Nzé mbéndé enkēnhób aá mod eesíidé chōm é mod, né meebíi'ē nén mεé ásíi chōm é mod áde mbéb. ⁸ Boḡ ene mbéndé ennyēm mε mewēmten mé mbéb ásē, ébel níbootéd bwēm é' bad asíi nyaa ne nyaa. Nzé mbéndé eésē, né mbéb méesaá dyamdyam. ⁹ Póndé ebédé echě ménkēmbíi'ē mbéndé. Boḡ á póndé echě mbíi mbéndé, esíi é abel dé mbéb ēmpuú mε áte, nwé-'ε. ¹⁰ Mbéndé echě Dyɔb ábágé aá chōo epeεne alonḡé chóchó étim mε awúu. ¹¹ Mbéb mēnkud etāl ámbĩd e mbéndé, rĩdōḡ mε, níbel mbéb. Né-ɔ́ mbéb móo rĩwúú mε.

¹² Né-ɔ́, denyĩne nén bán mbéndé chēn esáá, chōm-εε mbéndé éhóbεé esáá, étāḡéné, édé-'ε bwām. ¹³ Nédē nē álũmte nén bán chōm echě édé bwām étimé mε nē kwééd apiined-ε? Aáy, eesaá nē. Saké mbéndé chō epiĩnédé mε kwééd, mbéb móo nípóó ámbĩd e mbéndé, chōm echě édé bwām, ápiined mε kwééd. Nén dēmbenléd ábel nén bad bényĩn ngáne mbéb rĩdíi. Né-ɔ́, mbéndé e Dyɔb ebεle' mbéb rĩlũmte echě ngĩne bwāmbwam.

Nzum echě ewante' moonyoḡ áte

¹⁴ Debíi nén bán mbéndé echě déhóbεé edii chōm é edáádān. Boḡ ndii moonyoḡ a ekob. Ndii nées mod awě bésómé ásē e mbéb nées ntān. ¹⁵ Meesóḡtánné mbeltéd nĩmēm. Mam níme rĩhedéé abel, meébēlēē mó. Mam níme rĩkóó móo rĩtimeé abel. ¹⁶ Bɔɔb-pɔ́, abel áde níbeléé chōm echě méehedéé abel, nén álũmte bán nkwēnténé mεé mbéndé edé bwām. ¹⁷ Boḡ á mbále saké mmēn nkoo' abel, mbéb níme rĩdé mε áte móo níbelte mε nē. ¹⁸ Mbíi mεé dyam á bwām ké ahóg déesaá mε áte, nédē, ne nlém ní moonyoḡ níme rĩwóó, kénéε edíi bán nlém rĩdé mε áte ábel dyam á bwām, meéhēlēē dó abel. ¹⁹ Meébēlēē dyam á bwām áde rĩdáá abel, boḡ dyam dé mbéb áde méehedéé abel, dóo rĩtimeé abel. ²⁰ Bɔɔb-pɔ́ abel áde níbeléé dyam áde méehedéé abel, nén álũmte nén bán saké mmēn nkoo' nĩmē mam abel ámpē. Boḡ mbéb níme rĩdé mε áte móo níbelte mε mó.

²¹ Né-ɔ́, nnyĩne nén mεé mbéndé edé echě ekamlan mε. Póndé téé áde rĩhedéé dyam á bwām abel, mbéb móo rĩwāmsan mε ekáá ape. ²² Awēm nlém-tē, mbéndé e Dyɔb chōo rĩdáá ahíd ne nlém rĩsyāāl. ²³ Boḡ nnyĩne nén mεé mbéndé empée edé echě ekamlan échēm ekob é yāl, echě ewane nzum ne mbéndé echě nĩmēm nlém rĩdáá. Ene mbéndé ehaá mε, ebélé-'ε ndé ntān a mbéb. Mmē mbéb mó-'aá nkamlan échēm ekob é yāl. ²⁴ Ebál é etyāḡ echě étáné mε! Nzé-módé ásoḡ mε á mekáá mé échēn ekob é yāl, echě epiĩnad mε kwééd? ²⁵ Nsáḡnēn níbē ne Dyɔb. Asoó ádēm alonḡé mbwiined ne Mwān, awēd Sāḡgwéé, Yesu Krĩstā. Né-ɔ́, mmēmpen ndé mbíd ébe, nĩmēm nlém rĩlanḡe mε áhíd mbéndé é Dyɔb boḡ échēm ekob é yāl éhíde mbéb níme rĩdé mε áte.

8

Alonḡé áde Edáádān é Dyɔb ébagé

¹ Bɔɔb-pɔ́, Dyɔb déekwidéé modmod nkáá awé adé nhóg ne Yesu Krĩstā. ² Mbéndé e Edáádān echě epiĩnad syánē alonḡé, abé áde dédíi ne Yesu Krĩstā, ehúde mε á mehan mé mbéndé e mbéb ne á mekáá mé kwééd. ³ Mbéndé enkēnhēnlé mbéb amad áyāle nén baányoḡ bēnkēnwōḡé ngĩne áhíd chō. Né-ɔ́, Dyɔb ábélé dyam áde mbéndé enkēnhēnlé abel. Anlóm awe Mwān ne ekob é yāl e moonyoḡ echě ébele mbéb, ábóded ngĩne e mbéb. Abel áde Dyɔb dēmbenlé nén dēmbōdēd ngĩne e mbéb ámĩn e moonyoḡ a ekob. ⁴ Dyɔb dēmbel nē ábel boḡ bad ábe bééhídē mam ne ngĩne e moonyoḡ boḡ bétimé' bēhídē mekan ne ngĩne e Edáádān é Dyɔb, bēbel mekan nyaa echě etāḡéné melemlem ngáne

mbéndé ehóbeé aá bébel. ⁵ Bad ábe bébele mekan ngáne échâb ekob é yäl élanḡeé bó, bébelé bésúm mímb nlem áyäl e mekan mé ekob é yäl. Boḡ bad ábe bébele mekan ngáne Edáádāḡ é Dyöb élanḡeé bó, bébelé bésúm mímb nlem áyäl e Edáádāḡ é Dyöb. ⁶ Nzé mod asúmé nlem áyäl e mekan mé ekob é yäl, né áwē. Boḡ nzé mod asúmé nlem áyäl e mekan mé Edáádāḡ né Dyöb débe mó alongé áde déemaá' ne nsāḡ. ⁷ Nzé mekan mé ekob é yäl mékamlan mod, ane mod abelé ákōō Dyöb áyāle eehídéé mbéndé é Dyöb, eéhēlē-'aá chó ahíd ne ahíd dēn. ⁸ Nēn álúmte bán bad ábe behíde échab esíí é mekan mé ekob é yäl, béehéleé Dyöb menyinḡe awóged.

⁹ Boḡ ne nyé, nyéebēlēē mekan ngáne ekob é yäl éhedéé aá nyébel. Nyébele' dásō ngáne Edáádāḡ éhedéé aá nyébel, nzé édé bán ne mbále Edáádāḡ é Dyöb édé nyé áte. Kénzéé awē Edáádāḡ éche Krístāē éesaá áte, né éesaá ne Krístāē. ¹⁰ Boḡ nzé Krístāē adé nyé áte, nyédé á alongé áyāle Krístāē abelé nyékōbnédé á'sō é' Dyöb kénéé edíí bán échēn ekob é yäl éwē áyāle mbéb míme nyébélé. ¹¹ Nzé Edáádāḡ éche Dyöb áde dēmpuúđ Yesue édé nyé áte, né ké échēn ekob é yäl éche éwág émmad awé, né Dyöb áde ápuúdté Krístāē dépuúđ chó. Abel nēn á ngíne e Edáádāḡ éche édé nyé áte.

¹² Né-ḡó, A-baányāḡ, dyam adé áde détāḡné ahíd déesaá dyam dé ekob é yäl, saké ábe ngáne ekob é yäl éhedéé. ¹³ Ayāle nzé nyébele ngáne ekob é yäl éhedéé né nyéēwē. Boḡ nzé á ngíne e Edáádāḡ é Dyöb nyéwúú mbeltéd mé mbéb míme nyébeleé, né nyéékūđ alongé. ¹⁴ Dyam áde adé adíí nēn, bad bésyāāl ábe Edáádāḡ é Dyöb élyáḡtéé, bédíí bán bé Dyöb. ¹⁵ Edáádāḡ éche Dyöb ábágé nyé éebeléé-se nyébé néē betāḡ, nyébé á mbwóg-te. Boḡ pēn Edáádāḡ é Dyöb ébélé nyékoó bán bé Dyöb abé. Ngíne echē échē Edáádāḡ chó-'aá ekāá boḡ délēbpē Dyöb bán, "A-Tê! Echem Sāḡ!" ¹⁶ Edáádāḡ é Dyöb ébélé syánē debíí á nlem-tē nēn bán dedíí bán bé Dyöb. ¹⁷ Bōōb-pōō, ngáne dédíí ábe bán, deékūđ nnam míme Dyöb ákōḡnédé ábē bán, syánē deékūđ-te bwēm ábe Dyöb ákōḡnédé mó, nzé ne mbále syánē dekwēténé átag ne Krístāē ábel syánē ámpē dékud ehúmé éche Dyöb débéé mó.

Ehúmé éche bad bé Dyöb békudté

¹⁸ Nnyíne' nēn mēé, metake míme dékudéé bōōb méesaá dyamdyam nzé beháḡténé mó ne ehúmé éche bēlūmēdtē syánē á pōndé echē ehúe á'sō. ¹⁹ Bwēm ábe Dyöb áhágé á nkōḡsé é'sine' ne e'lyáḡ bé nlem, pōndé echē Dyöb délūmtēnnē ábe bán. Abēl nē ne ehúmé ésyāāl. ²⁰ Embē nēn bán bwēm ábe beháḡé é'díí ehóhó ngēn. Saké ábē bwēm bēn bōō bēntíí bán ébē nē boḡ Dyöb dōō déntíí. Ambel nē ne e'lyáḡ bé nlem aá epun épē éche ²¹ móhūdtē ábē bwēm bēn á mehaḡ mé ngíne echē ebōōdte bwēm, bómpē békūđ-te kunze ákud melemlem mé ehúmé éche Dyöb ábagéé ábē bán. ²² Debíí nēn bán kááḡ ne' bōōb, bwēm é'syāāl é'kāne' ne e'wē ábe bēwógéé ábe é'dé nēḡgáne e'wē bé achád. ²³ Boḡ saké nháḡtéd mwēmpēn íkāne'. Syánē bēn awē dewóō Edáádāḡ éche Dyöb ábágé syánē nēḡgáne nde e'só, syánē ámpē dekāne' á nlem-tē. Debānné nlem ísyāāl ásin pōndé echē Dyöb débenlé boḡ dékōḡ ábe bán abé, ahúd syánē yäl esyāāl á mehaḡ-tē, ábe syánē yäl ékōōlē. ²⁴ Taase dekude e'soósoḡ delyáḡé nlem bán deékūđ chōm éche Dyöb áhóbe aá móōbēl. Boḡ pēn nzé denyíne chōm éche délyáḡé nlem bán deékūđ, né saké e'lyáḡ bé nlem bōō é'kóó abé nē. Nzé-móde ahele alyáḡ nlem áyäl e chōm éche ámáá akud? ²⁵ Boḡ, dechedé yäl ásin chōm éche déenyīnēē, dekoō-'e chó asin.

²⁶ Melemlem nē dōō Edáádāḡ é Dyöb éwōḡganné syánē áyāle deewóó'é ngíne. Deebíí'é ngáne détāḡné akáne boḡ Edáádāḡ chēn chóō ékānnad syánē ne nheemed míme rítómé e'yale bé nsāl. ²⁷ Dyöb ánōne syánē nlem áte, abíí-'e mewēmtēn mé Edáádāḡ áyāle Edáádāḡ ékānnad bad bé Dyöb nyaa eche áhedéé. ²⁸ Debíí nēn bán dyam-té áde ábenlad Dyöb ábele dō á mboḡ mí bad ábe bédáá mó,* ábe áchénlé ábel ngáne áhedéé. ²⁹ Dyöb dēmmad atíí nēn aá bad ábe mōmmadté apwēd ádāb abé ábē nēḡgáne abé áde awe Mwān

* **8:28** Dyam-té áde ábenlad Dyöb ábele dō á mboḡ mí bad ábe bédáá mó; donḡe á kálag áwóó mam mésyāāl mébenlad á mboḡ míme bad ábe bédáá Dyöb.

ábel boŋ ane Mwän ábê Mwän á'sō átíntê e baányan. ³⁰ Né-òó, bad ábe Dyöb dêmmadté apwêd, anchélé bó ábê ábê bad. Abe áchénlé-'ε ahóbé aá békóbnédé áwe e'só, ábe bó-'ε békóbnédé áwe e'só, abagé bó éche ehúmé.

Dyöb ádáá syánē mbwiined ne Yesu Krīstā

³¹ Nzé denoné nímén mekan mésyāā́l áte, cheé déhēle dehób? Nzé Dyöb ádé ne syánē, né nzé ahēle atāngén syánē? ³² Néε Dyöb déebānneé ké awe Mwän. Antéd mó, ábe mó aá áwē á nló míme syánē moosyā́l, né éebaá syánē kéchéé émpēe éche déhédné mó-yε? ³³ Nzé-módé āhōb aá bad ábe Dyöb ápwédé békwédé nkáá? Dyöb dēn dōó āhōbē nēn aá dedii bad ábe békóbnédé áwē e'só. ³⁴ Nzé-módé-ō āhōb aá dekwédé nkáá? Yesu Krīstā awédé, ápuu, adyεé-'ε á ekáá émbáá é Dyöb, áhed-taá ákānnadté syánē. ³⁵ Nzé-ō ahēle ábēl boŋ Krīstā asóg syánē adəŋ? Mekan míme mélénlédé syánē áte, ké'ε ndutul, káa ahé áde bad béhāgkē syánē á meséb? Nzaa, káa awōŋ áde déwō'ε mbóté? Nzé-'ε akíme áde bad békímméε syánē? Ké'ε awúu áde bad béhēdeε syánē awúu? ³⁶ Kálag e Dyöb ehóbé aá,

“Póndé téé bad béwúε sé áyāl echōŋ.

Bényíne sé nēŋgáne ndyōŋ ní mbód míme békagké awúu.”

³⁷ Mmén mekan mésyāā́l mébenlad boŋ detómé mó áte, mbwiined ne Krīstā, mó awē adáá syánē boŋ áwōŋgān-ε syánē. ³⁸ Mbíi bwām nēn méε chōmchōm éesaá éche éhēle-ε épāŋ edəŋge éche Krīstā ádáá syánē. Ken kwééd-ε, ké'ε alongé. Ken ángel-ε, ké'ε benkamlεε, ké'ε ngíne éche édé ádyōb. Ken póndé eche dédíi áte nēn, ké'ε póndé echē ehúε. ³⁹ Ké ngíne e nkoŋ nímín, ké'ε e nkoŋ nísé, chōmchōm éesaá átíntê e nhəgtéd nisyā́l éche éhēle épāŋ edəŋge éche Dyöb áwōŋné syánē mbwiined ne Yesu Krīstā, awéd Sāŋgwéé.

9

Dyöb ne ábē bad bé Israel

¹ Nkale' mbále nēŋgáne mod awē adúbpe Krīstā, meékālēε metóm. Mmēm nlém míme Edāádəŋ éche Esáá élyágtéé, rílanŋe me nēn aá chōm éche ríhóbeé édé mbále. ² Ndul e ngíne ne metake mé ngíne bédé me á nlém-tê ³ áyāl e ábēm bad, ábēm baányan ábe syāábōó sēdé mekií mehóg. Áyāl echáb nhēde' nēn méε né Dyöb dêmbě me ebómán, ábēl-ε meebág ne Krīstā. ⁴ Ábēm bad bédii bad bé Israel. Dyöb áhóbé aá mótdē bó néε ábē bān, alúmté-'ε bó éche ehúmé. Dyöb dêmpě á nchemtεn ne bó, ábe-'ε bó mbéndé. Anlúmed bó ngáne bétāngéné mó edúbé abε, bó-'aá ánlāā'ε aá móóbelé chōm éche ánhōbpē aá móóběl. ⁵ Bédii bad bé mbyaa míme ábēd betaa ábe bémbē se á mbooted. Ade Krīstā áchyáádté-'aá, mómpē néε moonyon, áwāb mbyaa dōó ámbídtē. Mekεnag mébē ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé, mó awē ákamlan chōm ásyā́l. Ebē nē.

⁶ Meehóbéé nēn méε Dyöb déebenlé chōm éche ánhōbpē aá móóběl. Edé bán saké bad bésyā́l ábe bēbídé á mbyaa ní Israel bédé bad bé Dyöb. ⁷ Saá-kaá bān bésyā́l ábe Abrahamε bédé bān bé Dyöb. Dyöb dénlāā́ Abrahamε aá, “Á mbyaa míme awon mwän Aisige dōó bān ábe ríhóbé méε mēbě wε bēbídte.” ⁸ Nēn álúmte nēn bán bán ábe béchyáá á nyaa e moonyon béesaá bán bé Dyöb. Boŋ bán ábe bēnchyāā'ε nhídtεn ne ngáne Dyöb dénlāā'ε Abrahamε aá móóběl, bóó békoo'ε atōŋ nēŋgáne bán bé mbyaa míme Abrahamε. ⁹ Ade Dyöb dénlāā'ε Abrahamε aá móóbelé mó dyam áde móhóbé, Dyöb dénhōb aá, “Mětīm ámbíd á póndé eche nítíidé. Ene póndé Seraa áwālē mwän a mwεnchóm.” ¹⁰ Saá-kaá nē dēmpεn. Sáá nhóg móó Rebekaa ábe bán bé baachóm bébe bēnwōŋgē. Ane sáá abédéε awesyánē taa, Aisige. ¹¹⁻¹² A póndé éche bēechyāā'ε ábē bán, áde bēebī'ε ábel dé mbéb ké'ε mboŋ, Dyöb dénlāā́ Rebekaa aá, “Mwän ambáá ábē mbəleε awe mwän asad.” Dyöb dêmbel nēn ábel ényínned nēn bán míme mewēmten móó ámbenlédte ábel mwän nhóg ábe áse e aníníi. Embonéd mó ápwed mod awē ádáá apwed, saké áyāle dyam áde

ane mod ábélé. ¹³ Eténlédé á kálag e Dyöb ngáne Dyöb áhóbé aá, “Mendǎŋ Jakǎbe bon ńkǎǎ Esao.”

¹⁴ Chán-nǎ déhǎbpē bǎǎb? Nédē deéhǎb bán Dyöb ákwognad baahóg-ε? Aáy, éesaá nē. ¹⁵ Se’ bǎǎd, Dyöb dénlāā Mosεε aá, “Měwōg kénzée ngǎl awě ńdǎǎ ngǎl awóg, mǎlǎméd-te e’bon bé nlém wée kénzée awě ńdǎǎ alúmed.” ¹⁶ Né-ǎǎ, mpwεdtéd ń Dyöb méewóó’ε dyamdyam ábel ne chǎm éche bad béhedéé bán ébenled ké’ε éche bébeléé. Dyöb dǎǎ ábenlad ábē e’bon bé nlém ábel kéchéé éche áwémténé abel. ¹⁷ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán Dyöb dénlāā Farao aá, “Mpwεde wε kǎŋ ábel bon ńbenled wε álúmed echem ngíne ne ábel bon ádēm dǎn ákanled nkǎŋsé áte ńsyǎǎl.” ¹⁸ Né-ǎǎ, Dyöb álúmtē’ ábe e’bon bé nlém wée kénzée awě ápwédé, áwēdē-’ε kénzée nló áte awě ápwédé aá áwúu nló áte.

Meliŋgá mé Dyöb ne e’bon bé nlém é’ Dyöb

¹⁹ Kapóg nyé mod nhóg nyéεsedéd mε bánken, “Nzé nē dǎǎ édíí, cheé ékǎǎ bon Dyöb ábē áhǎbē’ aá bad bébélé mewusé? Debíí bán modmod eéhǎlēε-se ahób aá mǎǎbenlé dyam áde Dyöb áhóbé aá ábel.” ²⁰ Bon wε moonyon, nzé-módé édíí áseded Dyöb dyam? Mbeé e mǎg eéhǎlēε-se ésedte’ mod awě abelé chǎ aá, “Cheé ékǎǎ bon éhǎgé mε nyaa eché éhǎgé mε?” ²¹ Nyébii nén bán ntumé-mbeé, awóó kunze ábenlen hyǎg ábe ábenléé mbeé nyaa eché ádǎǎ. Nzé adǎǎ, ahελεε atéd hyǎg ábēlēn mbeé ébe; póg ebé mbeé e edúbé, eníníí-’ε ebé mbeé eché bébenladté pǎndé ésyǎǎl.

²² Kapóg Dyöb áhédé’áá nímē meliŋgá alúmed, áhedé-’ε aá bad bényín eche ngíne. Bon anched yǎl bwǎmbwam áwεsen bad ábe bēmbǎl bon áliŋ. Abe bad bēntǎŋgēn-ne nkǎgsen akud. ²³ Kapóg-ke Dyöb dénwēmtēn-ne álúmed éche ehúmé é ngíne ámǎn e bad ábe álúmté e’bon bé nlém. Amaá ábē bad abonŋsen ákud éche ehúmé. ²⁴ Syánē dedé-’ε áfǎnté e ábē bad ábe áchénlé. Saá-kaá áfǎnté e bad bé Israel dēmpen dǎǎ áchénlé syánē. Achénlé syánē donŋe á bad kǎǎŋne áfǎnté e bad ábe béesǎ bad bé Israel. ²⁵ A kálag e Hoseya, Dyöb áhóbé nén aá,

“Bad ábe bēnkēmbé ábēm bad,
mǎchǎg bó mēé bédé ‘Abēm bad.’

Alon áde ménkēndǎŋgé mǎchǎg dǎ mēé ádíí ‘Alon áde ńdǎǎ.’

²⁶ Melemlem mé hǎm wée ménlāā-’aá bó mēé ‘Nyéēsaá ábēm bad’,

áhed-taá méchǎgké bó mēé bédíí ábēm bán, bán bé Dyöb áde ábage’ alongé.”

²⁷ Nkal é’dǎǎdǎŋ Yesayaa anhǎǎd tǎŋgene bad bé Israel aá, “Ké mesonŋé mé bad bé Israel mēmbuú áte née nsíí nímē ńdē á nkǎg mé edib é nkwxǎ, nguse chēmpen chǎǎ ékǎd e’soonŋ. ²⁸ Sǎŋgwéeé éebébdté pǎndé ábel mekan mésyǎǎl nímē átómté mbakú aá mǎǎbǎl á nkǎŋsé.” ²⁹ Nén áde nēŋgáne Yesayaa ánhǎbpē aá, “Nzé Sǎŋ Dyöb á Ngumε enkēnlyǎgnéd syánē donŋe dé nchyáátén, né debágáá née myad mé Sodom ne Gomora.”

Paale akánnédé bad bé Israel

³⁰ Chán-nǎ déhǎbpē bǎǎb? Bad ábe béesǎ bad bé Israel bétímé békóbnédé á’sǎ é’ Dyöb mbwiined ne adúbe áde bédúbpé Krístǎǎ, kénεε édíí bán béewane’áá áte ákobned á’sǎ é’ Dyöb. ³¹ Bon bad bé Israel bėwáné’áá áte béhedé bán bėhíd mbéndé ábel bon bėkobned á’sǎ é’ Dyöb, bon bėnkēnhēnlé. ³² Cheé ékǎǎ bon bėnkēnhǎl? Bėnkēnhēnlé áyǎle nén bėwáné’áá áte ákobned á’sǎ é’ Dyöb áyǎle nsǎn nímē bēn bėbélé saké áyǎle adúbe áde bédúbpé Dyöb. Bėnkǎd ekuu á aláá áde bad bėkǎdεé ekuu, bėkwē-’ε. ³³ Eténlédé á kálag e Dyöb tǎŋgene nē, nén bán,

“Nyénǎne’, mbanne aláá á Zayǎn
áde débǎl bon bad bėkǎdεé ekuu,
aláá áde débǎl bon bad bėkwag.

Bon kénzée awě adúbpé mó éehúú’ε ne mekáá mé ngēn.”

10

¹ A-baányan, ndəə ne mímēm nlém rísyāāl nén mɛé ábēm bad bé Israel békud e'soóson, nkānnad-te bó mɛé nê abenled. ² Mbíde bó mbóŋ nén mɛé bédáá Dyöb abele ne nlém rísyāāl. Boŋ béekoo'é asōŋten ngáne bétāŋgéné mó abele. ³ Béēsōŋtēnēē ngáne Dyöb ábeléé boŋ bad békobnéd áwe e'só. Bétímé béhede nzii echáb chēn echē ēbēl boŋ békobnéd á'sō é' Dyöb. Né-ɔ́, béesudtɛé yāl áhíd nzii echē Dyöb átíídé ábel bad békobnéd áwē e'só. ⁴ Krístəə abelé nsón míme mbéndé éntāŋgēnnē abel, né-ɔ́, kénzɛé awē adúbpé mó, akobnad á'sō é' Dyöb.

E'soóson é' bāgnédé ne metúmbé mésyāāl

⁵ Se' bə́əd, Mosɛɛ antél tāŋgene akobnéd áde mod ákobnadté á'sō e' Dyöb áyāle áhídeé mbéndé. Anhób aá, “Kénzɛé awē abele chōm ésyāāl éche mbéndé éhóbéé, ákūd alongé áde déemaá'.” ⁶ Boŋ éténlédé á kálag e Dyöb bán nyaa eche adúbe ábeléé boŋ mod ákobnéd á'sō é' Dyöb edii, “Weehóbé áwōŋ nlém-tê nén wɛé, nzé-módé ákē ámín, ádyöb.” (Nédē, áhúd Krístəə ámín, ásuded mó ásē.) ⁷ Ké-'ɛ “Nzé-módé ákē ásē á echóg éche éewóo asóg?” (Nédē áhúd Krístəə á echóg éche éewóo asóg ápɛɛn mó ámbíd á alongé.) ⁸ Chōm-éɛ kálag e Dyöb éhóbé edii nén aá “Eyale é Dyöb édé wɛ benben. Edé ekale chó, édé-'ɛ wɛ á nlém-tê.” Mmē nkalan rídii nkalan míme sékaleé nén bán nyétāŋgéné adúbe awōŋ. ⁹ Nzé ehóbné nsəl nén wɛé, Yesue adii Sāŋgwéé, edúbpé-'ɛ awōŋ nlém-tê nén wɛ Dyöb dēmpuúd mó, né wɛkūd e'soóson. ¹⁰ Ayāle nén nzé edúbpé á nlém-tê, Dyöb abele' ékobnéd áwe é'sō. Nzé ehóbné nsəl ne wɛé módúbpé, ebelé ékūd e'soóson. ¹¹ Kálag e Dyöb ehóbé nén aá “Kénzɛé awē adúbpé mó, éehúú' é ne mekáá mé ngēn.” ¹² Nén adé ne moosyāál, ken mod adé mod a Israel, ken mod eesaá mod a Israel. Dyöb ádii Sāŋgwéé a moosyāál nyaa póg, abude-'ɛ kénzɛé anamed awē ahēdné mó nwōŋgen. ¹³ Kálag e Dyöb ehóbe aá, “Kénzɛé awē achəgé dīn áde Sāŋgwéé aá áson mó, ákūd e'soóson.”

¹⁴ Boŋ chán béhele béchəg mó bán áson ádāb alongé áde bēedúbpéé mó? Chán-ne béhele bédúbé mó, nzé béewóge mímē nkalan? Chán-nō béhele bēwóg mímē nkalan nzé bad béekanle bó mó? ¹⁵ Chán-ne bad béhele béke bėkanlé bad mímē nkalan áde mod éelómɛé bó? Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Nzé mod apɛɛné nkalan mí bwām, ébelé épēɛn enyĩŋge.” ¹⁶ Boŋ saké moosyāál akobé nkalan mí bwām. Nkal é'dəádəŋ Yesayaa mwēn anhób tāŋgene nê aá, “A-Sán, bó ahéé adúbpé nkalan míme sékálé?” ¹⁷ Né-ɔ́, adúbe ápag ne awóg áde mod áwógé nkalan, bad bétāŋgéné-'ɛ nkalan míme Krístəə akal boŋ bad bédúbé mó. ¹⁸ Boŋ ndəə asɛded nén mɛé ken, édé mbále nén bán bėnkėnwógkė mímē nkalan-ɛ? Bėnwóg mó bwām. Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Ehób éche bad ábe bėkálé'aá mímē nkalan énwōgnéd nkōŋsé áte rísyāāl.

Abāb e'yale bēmpɛ mesóg mé nkōŋsé áte mésyāāl.”

¹⁹ Ndəə asɛded nén mɛé ken, bad bé Israel bėnkėnsōŋtėnné mímē nkalan-ɛ? Mosɛɛ móo asébpé ahób nén aá Dyöb áhóbé aá,

“Mɛnaméd bad ábe béekoo alon abé, ábel boŋ nyéwóon bó kónji.

Mɛénaméd bad ábe bédé eyókél ábel boŋ nyélin.”

²⁰ Nkal é'dəádəŋ Yesayaa mómpé ankwentén ahób ngáne Dyöb dénhōbpé. Anhób á təl e ékwéɛ aá,

“Bad ábe béehede'aá mɛ bényíné mɛ.

Menlúméd yāl wéɛ bad ábe béesɛdte'aá mɛ.”

²¹ Boŋ Yesayaa anhób tāŋgene bad bé Israel aá Dyöb áhóbé aá, “Bootya mbwembwɛ káŋ ne ngukél, nlyágé mekáá mɛé ábēm bad bétim ámbíd áwēm, boŋ bėwúú nló áte, bėéwógné-'aá mɛ.”

11

*Dyöb déebáá'è ábē bad bé
Israel á yäl ne abán ásyāäl*

¹ Bɔɔb-pɔɔ, ndə́ asɛded nɛ́n mɛ́ɛken, Dyöb ábáá ábē bad áyāl-ε? Eesaá nê. Mmɛ́n ndii mod a Israel awè abídé á mbyaa míme Abrahamε, á túmbé e Benjamin. ² Dyöb déebáá'è ábē bad áyāl. Bédii bad ábe ápwédé se á mbooted. Nyèbíi chòm éche éténlédé á kálag e Dyöb ngáne Elaijaa ácháá'áá Dyöb, álāngē mó mekan míme bad bé Israel bébélé'áá. ³ Anláá Dyöb aá, “A-Sán, ábén bad béwúú ábonj bekal bé'də́ádə́n bésyāäl, bépántéd-te nímōn menyán mé mende. Mmɛ́mpɛn-εé nlyāgé, béhede-'ε mémpē awúu.” ⁴ Chán Dyöb dɛ́nkwenténné mó? Ankwentén mó aá, “Mbǎnné bad ekále saámbé ábē ábēm bad. Bédii bad ábe béebagé Baale, dyöb dé metóm, edúbé.” ⁵ Nê dɔɔ édii káə́n ne bɔɔb. Nguse é bad bé Israel édii édé ábe Dyöb ápwédé ne nímē nsimé. ⁶ Apwɛd áde ápwédé bó ádíi áyāle nímē nsimé saké áyāle mekan míme bébélé. Nzé émbē nɛ́n bán dyam áde bad bébélé dɔɔ ákə́ə bonj Dyöb ápwɛd bó, nédē né saké nsimé mɔ́ɔ ápwédné bó. ⁷ Cheé-ɔ́ nɛ́n álúmtéé? Bad bé Israel bɛ́nkɛnkudté chòm éche békóó ahɛd. Bad ábe Dyöb ápwédé bɛ́nküd chòm éche béhédé'áá, bonj ábíníí, nlém mɛ́nlɛ́l bó á abum. ⁸ Eténlédé á kálag e Dyöb nɛ́n bán “Dyöb dɛ́mbɛl bó edimdim.

Káə́nne e'chii, béenyínnɛ́ɛ, béewógné-'aá.”

⁹ Dabidε mómpē anhób aá,

“Nkǎnne' nɛ́n mɛ́ɛ ébel bwɛ́m ábe é'wógte bó menyínge, bóbó é'bê bó nɛ́ɛ melám.

Nkǎnne nɛ́n mɛ́ɛ, békwe, Dyöb ákógsɛn-ne bó, áyāle mekan míme bébéléé.

¹⁰ Nkǎnne nɛ́n mɛ́ɛ Dyöb ákwid bó ndím ábel bonj béehelé anyínen.

Nkǎnne nɛ́n mɛ́ɛ ápɛ́mted-te bó nted míme rídélé míme ményāg bó mbíd pónde ésyāäl.”

¹¹ Né-ɔɔ, nsɛdte nɛ́n mɛ́ɛ ken áde bad bé Israel bɛ́nkɔ́dté ekuu bonj békwe, bɛ́nkwe ne akwe ásyāäl-ε? Aáy éesaá nê. Abel áde bɛ́mbɛnlé mbéb dɛ́mbɛ́l Dyöb dɛ́mbɛ́ bad ábe béesɛ́ bad bé Israel etál ákud e'soóson, ábel bonj bad bé Israel bébê kónjí. ¹² Akwe áde bad bé Israel bɛ́nkweé, ápíínédé bad bé nkö́nsé ábíníí bésyāäl nsimé híin. Abé-'ε áde bad bé Israel bɛ́mbɛ́ atóg áyāl e mekan mé edə́ádə́n dɛ́mpíinéd bad ábe béesɛ́ bad bé Israel nsimé ní Dyöb. Nzé Dyöb áhɛle ápɛ́ bad ábe béesɛ́ bad bé Israel anamed nê, áde bad bé Israel bébélé mbéb, né chán-nɔ́ nnam mépɛ́é abé míme ábɛ́é áde bad bé Israel bésyāäl békudté e'soóson.

*Bad ábe béesɛ́ bad bé Israel
béebág kúmbe áyāle békúdé e'soóson*

¹³ Chòm éche ríhɛdɛ́é ahób nɛ́n bɔɔb, nyé bad ábe nyéēsɛ́ bad bé Israel, nyéé rílanɛ́é. Ndií mbapɛɛ a nlómag a bad ábe béesɛ́ bad bé Israel, né-ɔɔ mbage' nímɛ́m nsón edúbé ésyāäl. ¹⁴ Kapóg nhélé mbɛ́l bǎnned bé Israel bébê kónjí bó donje á bad bómpē békud e'soóson. ¹⁵ Abán áde Dyöb dɛ́mbāngē bad bé Israel á yäl dɛ́mbɛ́l Dyöb dɛ́ntím ásɛ́ ne bad bé nkö́nsé bésyāäl. Bɔɔb-pɔɔ, chán-nɔ́ ébɛ́ɛ áde Dyöb dékobpé bad bé Israel ámbíd ámpē nɛ́ɛ ábē bad? Ebɛ́ byánán bad ábe béwédé bépúúde ámbíd. ¹⁶ Nzé bébágé Dyöb epɛd é ewɛle é'so nɛ́ɛ mende, nê álúmtɛ bán éché ewɛle ésyāäl édii éché. Nzé bébágé-'ε Dyöb nkanj mí bwɛl, né ngen chómpē edii éché.

¹⁷ Bépágké donje á ngen á bwɛl é menzab ábe béwéné, bɛ́bādtɛ́ á ngen é bwɛl é menzab ábe é'kwoge' á ahín-tê. Nyé bad ábe nyéēsɛ́ bad bé Israel nyédii nɛ́ngáne éché ngen é bwɛl bé ahín éche chómpē ekude mendíb míme mébídé á nkanj mí bwɛl é' bwám. ¹⁸ Ngáne édii-'aá nê, nyéetāngɛnɛ́é nɛ́ɛ nyédíí kúmbe se nyénɔ́né échíníí ngen éche bésélé, nkóntéd. Nzé nyédé kúmbe nyééchatán nɛ́n bán saké nyé nyéchāngé nkanj bonj nkanj mɔ́ɔ ríchāngé nyé. ¹⁹ Nyéhɛle nyékume' ekáá á tál bán béhúde éché ngen ábel bonj bébáde nyé áhed. ²⁰ Nê áde mbále. Béhúde bó áhed áyāle bɛ́nkɛndúbéé, nyé-'ε bétímté nyé áhed áyāle nyédúbé. Bonj nyéebág kúmbe. Bonj pɛn nyébê mbwóg. ²¹ Nɛ́ɛ Dyöb dɛ́nkɛmbāngé bad

bé Israel akógsen, bó ábe bédé nêngáne ngen éche énsēbē abé, nyêwêmtan bán äbān nyé akógsen-ne? ²² Nyényine nén bán, pēd póg Dyöb ábóó nlém, pēd eníní-'ε alélé áte. Alélé áte wée bad ábe bépáné nzii bon aböñné nyé nlém nzé nyédé nyéhíde' eche nzii. Bon nzé nyéehídé chó, né ähūd nyémpē. ²³ Nzé bad bé Israel ámpē bétédte ábab e'wúu bé nló áte bon bétímné Dyöb, Dyöb détdé bó ámbíd ámpē. Awóó ngíne ábel nê. ²⁴ Nyé bad ábe béesë bad bé Israel, nyé ábe nyédé nêngáne ngen e bwel bé ahín-tê, née Dyöb áhéle nyé ahúd á bwel bé ahín-tê, abádé nyé á bwel ábe bēwéné, nyêwêmtan bán éhēlē-ε atéd bad bé Israel átiméd bó ámbíd áhed ámpē-yε? Bad bé Israel bóó bédé nêngáne ngen e bwel echē ensébé abé áyāl e ábê bwel.

Dyöb áwóge' moosyāal ngal

²⁵ A-baányan, nhede mēé nyésōñten dyam áde káñne bōob modmod éēsōñtēnēē, ábel bon nyéewémtán bán nyétómténé debyéé awón. Nhede mēé nyésōñten bán e'lel bé nlém á abum ábe donge á bad bé Israel bēbē káñ né bad ábe béesë bad bé Israel ábe bédübē bésyāāl, bédúbpé. ²⁶ Nén débēnléd ábel bon bad bé Israel bésyāāl békud e'soóson. Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Nsōode äbíd a Zayon.

Abōdēd abé dé mbéb áde mbyaa míme Jakōbe íwóó.

²⁷ A pónde echē mébōdēdtē mímab mbéb dōó mépéé á nchemten ne bó."

²⁸ Bad bé Israel bédé bad bé ekoyí bé Dyöb bōob áyāle bédúbpéé nkalan mí bwām, nén ábēnlédé ábel bon nyé bad ábe nyéēsë bad bé Israel nyékud e'soóson. Kénēé edíí nê Dyöb ápwédé bad bé Israel, adíi adāá-'ε bó áyāle melë míme ámmwēē ne ábāb betaa. ²⁹ Nén áde áyāle nzé Dyöb apwédé mod bon anāmté mó, né apwédé, anāmté-'ε mó. ³⁰ Bōód, nyéē nyénwúén Dyöb nló áte, bon bōob awúen áde bad bé Israel bēwúéné Dyöb nló áte, ábélé Dyöb áwóge nyé ngal, awóngén-ne nyé áwógen mó. ³¹ Né-óó bōob, bad bé Israel híin bēwúéné Dyöb nló áte. Dyöb déwōg bó ngal, awóngén-ne bó áwógen mómpē. Ábel nê ábel bon áwōg bómpē ngal melemlem ngáne ánwōgkē nyé bad ábe béesë bad bé Israel. ³² Dyöb ábélé e'wúu bé nló áte é' bad é'dé née é'hédé bó á mbwōg ábel bon áwōg bó baásyāāl ngal.

Bad béε Dyöb mekenag

³³ Nyénōne' ngáne Dyöb ápédé nhon abé! Nyénōne' ngáne ábíí mam mésyāāl, awón-'ε debyéé áde áchábé ámín. Modmod éhēlē-ε asóñtén ngáne Dyöb ábeléé mam. Modmod éhēlē-ε asóñtén-ne nyaa eche Dyöb ábeléé mam. ³⁴ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán "Nzé-módé ahele se abíí mewémtēn mé Dyöb.

Nzé-módé ahele aléb Dyöb.

³⁵ Nzé-módé akébë Dyöb chōm

ábel bon Dyöb ásábe mó ámbíd."

³⁶ Dyöb dōó áhágé bwēm ésyāāl. Mó akāá bon ábê bwēm é'syāāl é'bé. Mó-'aá awóó ábê bwēm é'syāāl. Ehúmé ébê ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nê.

12

Nyaa echē éhēdnadté bán alongé á bad bé Krísto ábê

¹ Né-óó, a-baányan, ngáne Dyöb áwóge syánē ngal bwāmbwam, ncháa' nyé mēé nyébê née mēde míme médé á alongé. Mmē mēde mēsān, mékobned-te ne Dyöb. Nén dōó áde nyaa echē éhēdnadté bán nyébage Dyöb edúbé. ² Nyéehídé' mbeltéd mí bad bé nkōñsé. Bon nyémwe Dyöb áhāñlen nyé nlém á abum, ábel nén nyéwōñ abé dékōñlē. Nê débēl nyéēsōñtēn nyéhídē-'ε mam ngáne Dyöb áhēdéé. Nyéēbíí mbon, nyébíí mam míme méwōgte Dyöb menyinje, nyébíí-'ε mam míme métāñgéné.

³ Ne nsimé míme Dyöb ábágé me, nlânge nyé nén meé, nyé modmod eenyíné yäl aá mótömtēnē abé tómaa ngáne módíí. Bon mod-té anyín yäl ngáne ákóó abé. Mod-té anyín yäl nchoo ne nde echē Dyöb ábágé mó nēe mod awē adúbpé. ⁴ Yäl e moonyon edii póg, ewóó pág ne pág, pág téé-’ε ewóó míme nsón. ⁵ Melemem nê dóó edíí ne syāā bad bé Krísto. Debuú áte bon dedíí yäl póg ne Krístəə, syāā modmod eésaa ne mó mwēn. ⁶ Dyöb ábénlé míme nsimé ábe syánē mod té echē nde, ékábné-’ε áte. Nzé Dyöb ábágé mod nde áhób mekan á dīn á Dyöb, ane mod áhōbē’ míme mekan nchoo ne adúbe áde awóó. ⁷ Nzé mod awóó nde ábele bad, ábenle bó. Mod awe mó-’ε awóó nde áyáged, áyágte bad. ⁸ Mod awē awóó nde áwéd bad nlém á abum, áwéde bó nlém á abum. Mod awē awóó nde ábíded chōm á ekáá áwōngēn bad, áwōngan bad, eénōnē ámbíd. Awē awóó nde ályáged bad, ályágte bad nyaa echē etángéné. Mod awē mó-’ε awóó nde áwóg bad ngəl, áwóge bad ngəl ne menyinge.

⁹ Mod téé ákon bad adəŋ. Mod téé ákəə ebébtéd. Mod téé ásum mekuu ábel dyam á bwám. ¹⁰ Mod téé ádəŋ mwānyan ne nlém ísyāāl. Mod téé ábage waáb edúbé tómaa ngáne ábageé eche yäl. ¹¹ Mod eéchēdē yäl ábel nsón. Mod téé áwéd mekáá áte, ábenle-’ε Sāngwéé ne nlém ísyāāl. ¹² E’lyág bé nlém ábe mod téé awóó ábēen bó menyinge. Mod téé áched yäl á metake-tē. Mod téé áwəsen-ne á mekáne-tē. ¹³ Atíntē e nyé bad bé Krísto, nzé nyé mod nhóg atógé chōm, waáb awē awóó chó awōngén mó. Kénzēé awē apedé áwēn, nyékōb mó nken bwám.

¹⁴ Nyékānne nén bán Dyöb ánamed bad ábe béhédé nyé á meséb. Nyéekānné nén bán békud ebómán, nyékānne dāsō bán Dyöb ánamed bó. ¹⁵ Nyéwōg menyinge ne bad ábe bēwógé menyinge, nyéleb-pe ne bad ábe bélebe’. ¹⁶ Nyébē nsəl nhóg ne nhóg ne aníníí. Nyéenyēnē dúu ámín. Nyébē echon ne bad ábe béesé dyamdyam. Mod eewémtán aá mótömtēnē debyéé awōŋ.

¹⁷ Nzé mod abelé wε mbéb weétimtán mó mbéb. Bon pen etángéné éwēmtān ábel mbon á’sō é’ bad bésyāāl. ¹⁸ Mod téé áhəd nzii ábé nsan ne moosyāāl. ¹⁹ A-baányan, nzé mod abelé nyé dyam dé mbéb, nyé bēn nyéētimtán mó. Nyétéde Dyöb dēn ákógsen mó. Nhóbe nén áyāle, éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, Dyöb áhōbē aá, “Me-εé ntímtan mbéb ké ríhée míme mod ábélé. Me Sāngwéé me-εé nhóbe’.” ²⁰ Eténlédé á kálag e Dyöb hōm démpēe pen bán, “Nzé nzaa ewag ábōŋ bad bé ekoyí, ehé bó ndyééd, nzé píd ekóbé bó, ébe bó chōm éche bémwákē. Nzé ebelé nē, ekwágte bó, béhéde-’ε nzii eche béhəŋlanné.” ²¹ Mod eémwāg-se mbéb níkamlán mó. Bon míme mbon rítōm mbéb áte.

13

Nyébage benkamlenε edúbé

¹ Mod téé áwógne benkamlenε ábe békamlan mó. Ayāle nkamlen ké nhóg méesaá míme Dyöb déetídεé. Dyöb dó-’aá ábánné benkamlenε bésyāāl á atii. ² Né-óó, kénzēé awē eewógné’ mod awē akamlan mó, né eewógnéé ntii ní Dyöb. Bad ábe bébele nē, béhēdte yäl nkógsen. ³ Bad ábe bébele bwám, béewōgεε benkamlenε mbwóg. Bon bad ábe bébele ebébtéd bōó bēwóge benkamlenε mbwóg. Nzé weéhēdē wεé móbāŋ nkamlenε, ébelé mekan mé bwám. Nzé ebelé nē, né ákēmtē wε. ⁴ Nkamlenε adii mbəledε a Dyöb awē Dyöb ábánné áwōngēn wε. Bon nzé ebele mekan mé mbéb étángéné mó abāŋ, áyāle ngíne echē áwóó ákógsen bad eésaa ngēn. Adii mbəledε a Dyöb awē Dyöb ábánné ákógsen bad ábe bébele mekan mé mbéb. ⁵ Né-óó, mod atángéné benkamlenε awógen, saké áyāle ábáa’é nkógsen dēmpen, bon káŋne áyāle ábíí nén aá míme nlém ílángé mó aá mótəngēnē ábel nē.

⁶ Né-’aá, nyétángéné táásε ámpē asaa, áyāle Dyöb dóó bad ábe bésanŋe táásε bēbenléé. ⁷ Nyésábpe mod téé chōm éche nyétángéné mó asábe. Ken táásε-yε, ké’ε mōné ké ríhée míme bélángé nyé bán nyésábe áyāle bwēm ábe nyéwóó. Nyébáa bad ábe nyétángéné abāŋ, nyébage-’ε bad edúbé ábe nyétángéné edúbé ábe.

Nyéɗəŋ nhóg ne aníníí

⁸ Mod eewánlé modmod alúm. Alúm áde nyé mod téé átəŋgéné awáale ádií áɗəŋ nhóg ne aníníí. Kénzée awə adəə waáb, né alónté mbéndé esyáál. ⁹ Mbéndé édé nén bán, “Mod eekábé asón á ndáb e e’wónge. Mod eewúé mod, mod eechíbé. Mod eesíídé chǝm é mod.” Echén mbéndé ne échíníí ésyāál chǝə éládné boŋ ébé mbéndé póg. Ene mbéndé edíi nén bán, “Dəŋ mwǎnyoŋ ngáne édáə echoŋ yǎl.” ¹⁰ Nzé mod adəə mwǎnyoŋ eébēlēé mó mbéb. Né-ɔ́, edəŋge élónte mbéndé esyáál.

¹¹ Ngáne nyébíí-’ε nén bán pónɗé emaá apε echə nyétəŋgéné akábned, nyétəŋgéné akábned, áyāle pónɗé e e’soosoy eche syánē édé benben tómaa ngáne énsēbēē abé áde dédúbpé Krístəə dúbpén. ¹² Ehíntén emáá apε, bɪn é’kwógé asáa. Né-ɔ́, déteɗe mbeltéd mé mbéb míme débélé’áá. Déwáa bwēm é’ nzum áwan nzum e e’nyínen bé ekíde. ¹³ Déwáale abé á bwám néé bad ábe bédé á e’nyínen bé ekíde. Nyéekāg á ngande éche bad bémwākē mím boŋ mékōbē bó, nyéekábé mesón. Nyéēbēlē-’ε e’tongé é’ mekan. Nyéēsɛnlé’, nyéebág-ke kónjí. ¹⁴ Boŋ nyéwōŋ abé áde Sǎŋgú Yesu Krístəə. Nyéēbāgē mekan mé esíí mé ekob é yǎl etál, nyéēbēlēé ngáne échēn ekob é yǎl éche ébēlte nyé mbéb éhedéé áá nyébel.

14

Mod eekáádté waáb

¹ Nyékobe bad ábe ádab adúbe déewúú’é áte. Nyéēpētān-ne tǎŋge ne mam míme béwémténé nén bán bétəŋgéné abel, ké’ε béetəŋge ne abel. ² Adúbe áde donge á bad ábágé bó etál ádyé kéchéé boŋ bad ábe adúbe déewúú’é áte, béēdyākē donge á bwēm. ³ Bad ábe bédyāg kéchéé béenyínē bad ábe béēdyāg donge á bwēm nkóŋtéd. Bad ábe bó-’ε béēdyāg donge á bwēm béēkaádté bad ábe bédyāg kéchéé áyāle bó moosyáál békóbnédé ne Dyǝb. ⁴ Nzé-módé edíí ákáad mbaledε a mod ampée? Eche Sǎŋ chēn chǝə etəŋgéné ahób áá dyam áde ábélé áde bwám ké’ε déesaá bwám. Boŋ Sǎŋgwée eche ngíne éwōŋgēn ane mbaledε ábel dyam á bwám. ⁵ Bad behóg bétédé donge dé e’pun bán áde etógnén tómaa ábíníí e’pun. Bad behóg-ke bétédé nén bán e’pun é’syāál é’díi nyaa póg. Mod-té átēd nén áá kéchéé éche mówémténé, étəŋgéné ne mó. ⁶ Bad ábe bétédé bán epun ehóg édé etógnén tómaa ábíníí e’pun, bēbele nē ábe Sǎŋgwée edúbé. Bad ábe bó-’ε ámpē bédyāg kéchéé, bómpē bēbele nē ábe Sǎŋgwée edúbé áyāle béságnan Dyǝb áyāl e ene ndyééd. Bad ábe bó-’ε béēdyāg donge á bwēm, bómpē bēbele nē ábe Sǎŋgwée edúbé, béságnan-ne Dyǝb. ⁷ Syánē modmod eesaá á alongé ne mó mwēn, modmod eewág-kaá ne mó mwēn. ⁸ Nzé dedé á alongé, né dedé á alongé ábel ngáne Sǎŋgwée áhedéé. Nzé dewédé-’ε né dewédé áwóged Sǎŋgwée menyíŋge. Né-ɔ́, ken dedé á alongé, ké’ε dewédé, á mekáá míme Sǎŋgwée dǝə dédíí. ⁹ Nzom echə ekəə boŋ Krístəə awé, ápūū-’ε, abé á alongé, edíi ábel boŋ ábē Sǎŋgwée awə bad ábe bēwédé ne ábe bédé á alongé. ¹⁰ Cheé-ɔ́ ékáá boŋ ékáádté mwǎnyoŋ? Ké’ε, cheé ékáá boŋ ényínē’ mwǎnyoŋ nkóŋtéd? Ebíi nén wεé syánē moosyáál deétyēem á nkáásé á’sō é’ Dyǝb. ¹¹ Eténlédé á kálag e Dyǝb bán,

“Dyǝb áhóbé áá, ngáne rídíí á alongé,
moosyáál atəŋgéné me mebóbóŋ abwóge,
moosyáál ákēnē-’ε me áá me-εé ndé Dyǝb.”

¹² Né-ɔ́, syánē mod téé deétyēem á’sō é’ Dyǝb, álaa mó chǝm té eche débélé.

Mod eébelté mwǎnyoŋ mbéb

¹³ Né-ɔ́, syánē modmod eekáádté waáb, boŋ pen mod téé ámad áwē nlém-té áá móətəŋge ne dyam abel mbéd áde débēl boŋ mwǎnyoŋ ákəd ekuu káa ahún á mbébté. ¹⁴ Abé áde rídíí mod nhóg ne Sǎŋgú Yesuε, ábélé nkoó abíi nén meé ndyééd ké póg eesaá echə eesaá á’sō é’ Dyǝb. Boŋ nzé mod adúbpé áá ndyééd édé echə eesaá á’sō é’ Dyǝb, eedyāg chǝ. ¹⁵ Nzé edyāg chǝm ké éhéé boŋ nē ábele’ mwǎnyoŋ aníníí ebébtéd,

né weewânlené mwānyon edənge. Weémwāg-se chōm éche édyāgkē ébébed alongé áde mod awē Krīstā awédé awē nló. ¹⁶ Weémwāg-se kunze eche éwóó nēe mod awe adúbe áwúú áte, ébēl mod ábel mbéb, ábel bon bad béhōbē' wε mekan mé mbéb áyāl. ¹⁷ Saké adyé á ndyééd ne amwé á mīm dōó ádé etógnén á nkamlen í Dyöb. Mekan míme médé etógnén médii áwónj abé áde átəngéné á'sō é' Dyöb, ábé nsan ne ábé menyinge míme níhúú ne Edəádəj éche Esáá. ¹⁸ Kénzée awē abenle Krīstā nē, akobnad á'sō é' Dyöb, bad ámpē bébelé béhōb bán abele dyam á bwām.

¹⁹ Né-óó syánē déwēd yāl áte débele mekan míme mépene nsan, ne míme méwōngan syánē awéd nhóg ne aníníí áte. ²⁰ Ehób é ndyééd ébelé-se nyébébed nsón míme Dyöb ábélé. Ndyééd ésyāā́l ésáá á'sō é' Dyöb. Bon édé awusé ádyé kéchéé eche ébēl bon mod ampée ákwε. ²¹ Ebóó mod eébélē' chōm éche éhəle-se ébēl bon mwānyan ákōd ekuu. Ken ádyé nyam-ε, ké'ε ámwé mīm, ké'ε ádyé kéchéé émpēe. ²² Kéchéé éche édúbpé təngene mímén mekan, édii átíntē e nyé Dyöb. Nnam ne mod awē abíí aá móobeléé dyam áde ádé mbéb təngene dyam áde ámáá alúmed aá ábóó. ²³ Bon kénzée awē nlém níkəgladté á abum nén aá móótəngeneé nyaa e ndyééd póg adyé bon átim chó adyé, né Dyöb déhōb aá abelé mbéb áyāle eébenledéé áde adúbe ábel chōm éche átəngéné abel. Nzé mod abelé dyam áde nlém níkəgladté mó á abum aá átəngéné káa déetəngeneé, né abelé mbéb.

15

Awoged bad menyinge, saké éched yāl

¹ Syánē awe adúbe áwúú áte, detəngéné nēe déwōngéné bad ábe adúbe déewúú' é áte. Deébélē mekan dásō nyaa eché ebōjnédé syánē bēn. ² Syánē mod téé átəngéné nēe ábeleé mam nyaa eché ewógte mwānyan menyinge, áwéd mó adúbe áte. ³ Ké Krīstā mwēn eébele'aá mam dásō nyaa eché ewógte' mwēn menyinge. Bon abelé'aá ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán “Nzyā́j ésyāā́l éche bad bésyā́á'áá wε, étímnédé mε.” ⁴ Mam mésyāā́l míme bēntenlé á kálag e Dyöb se' bōód, bēntel mó áyáged syánē. Nē démbē ábel déwōj e'lyág bé nlém ábe é'húú ne eyale é Dyöb éche ébele bon déwesán, éwēdē-ε syánē nlém á abum. ⁵ Nkánne nén mēé Dyöb áde ábele bon déwesán, áde áwēde-ε syánē nlém á abum, ábel nyébē á nchemtən ne nhóg ne aníníí ngáne nyéhídeé Yesu Krīstā, ⁶ ábel bon nlatén míme nyédíí níbel nyébē nsəl nhóg áken Dyöb, Sáá awē awəd Sánjú Yesu Krīstā.

Nyékob nhóg ne aninií

⁷ Né-óó nyékob nhóg ne aníníí melemlen ngáne Krīstā ákóbé nyé ábel bon bad békene Dyöb. ⁸ Nlānge nyé nén mēé Krīstā atimé mbaledε a bad bé Israel, ábel bon álóned akag áde Dyöb démbéé betaa. Nē dénlüméd-te nén bán Dyöb ákale mbále. ⁹ Ampē-ε ábel bon bad ábe béesě bad bé Israel, bébe Dyöb mekenag áyāle ngəl eche awógé bó. Né-aá éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Né-óó mēkēn wε átíntē e bad ábe béesě bad bé Israel, mēkōn-ne nkəngé áken ádon đín.”

¹⁰ Éténlédé ámpē nén bán,

“Nyé bad ábe nyéēsě bad bé Israel, nyéwógen bad bé Dyöb menyinge.”

¹¹ Éténlédé-ε ámpē bán,

“Nyé bad ábe nyéēsě bad bé Israel, nyékene' Dyöb, bad bé nkōjsé bésyāā́l-le békene mó.”

¹² Nkal é'dəádəj Yesayaa mómpē ahóbé ngáne éténlédé bán,

“Mod ábid á nchyaátén míme Jese

awē ápē ákamlen bad ábe béesě bad bé Israel.

Awē-'aá bad ábe béesě bad bé Israel bésummé nlém.”

¹³ Nkánne nén mēé, Dyöb áde ábage' e'lyág bé nlém ábel nyélōn ne menyinge mésyāā́l nyébē-ε nsan áyāle adúbe áde nyédúbpé. Nē débēl ngine e Edəádəj éche Esáá ébēl áden adúbe dékwogé' akwog ne akwog.

Nzom echê ekáá boŋ Paale átelé' enén kálag

¹⁴ A-baányan, mmén mbíi bwâm nén mée nyé bèn nyêwóó nlém ní bwâm ábel mam míme Dyöb áhedéé aá nyébel, nyésòŋténé-'e mam bwâm, nyékwognéd-te áyáged nhóg ne aníníí. ¹⁵ Boŋ kénê, donge á mekan ádé áde ríténlé nyé á kálag-té wén. Ntelé mós, ákamten nyé mímén mekan mésyāā́l ésebán mbáa' dyamdyam. Nsimé míme Dyöb ábágé me mós mbéle boŋ rítelé mímén mekan. ¹⁶ Dyöb ábágé me mímé nsimé ábé mbaledé awe Yesu Krístæ, ákale bad ábe béesě bad bé Israel nkalan ní bwâm. Mbele mímén nsón nées prise ákal nkalan ní bwâm míme ríhúú ne Dyöb, ábel nén bad ábe béesě bad bé Israel bébê mende míme mbágé boŋ mékobnéd á'sō é' Dyöb. Dyöb dékob bó áyāle Edáádəŋ éche Esáá ébéle bésáá á'sō é' Dyöb. ¹⁷ Né-ǝ, ngáne rídíí ne Yesu Krístæ, nwóó nzom ákum ekáá á tál áyāle nsón míme mbenléé Dyöb. ¹⁸ Méēhēlē-se nhób dyamdyam démpēe éetóméé áhób tŋgene nsón míme Krístæ ábélé boŋ ríhel abel, ábel bad ábe béesě bad bé Israel bébele ngáne Dyöb áhedéé aá bébel. Mekan míme ríhóbé ne míme mbéle mós méde mekan míme bétŋgéné áhób míme bétŋgéné-'e abel. ¹⁹ Membél mímé mam á ngíne e e'chemléd ne menyáké, ne á ngíne e Edáádəŋ é Dyöb. Nén dēmbēl menkál Nkalan ní Bwâm míme Krístæ bwâm ngáne ríkágé'áá bootya á Jerusalem ápe á mbwóg e Ilirikum. ²⁰ Nkénwōŋ nlém ákal Nkalan ní Bwâm mebwóg míme modmod éēpēdēē mbéd átúb dīn áde Krístæ. Membel nê ábel boŋ meékāg wée mod ampée ámaa nsón abooted. ²¹ Nén áde ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Bad ábe béewógé nées béhóbé áyāl echê, bényīn, ábe bó-'e béewōgē áyāl echê mbéd, bésòŋtēn."

Paale abelé ntii áke á dyad á Roma

²² Mmén meke míme ríkágé'áá mós mékáá boŋ meéhēlē ape áwēn. ²³ Boŋ bəəb, ngáne mímádé nsón échén ped é mbwóg, nwóó nlém áte bwāmbwam ápe áwēn, ngáne ríkénwōŋgē mwě ne mwě. ²⁴ Mēbwě áwēn nzé nkag á alon á Spen. Nwóó mewēmten mée mēnyīn nyé nzé nkag, mée nyéwōŋgēn-ne me áke áwed. Boŋ pen, mēdyéé ne nyé mwāmpīn, dehódéd nhóg ne aníníí nlém, boŋ ríkag. ²⁵ Boŋ bəəb, ndé á nzii áke á Jerusalem áke déwōŋgen bad bé Dyöb ábe bédé áwed. ²⁶ Bad bé Krísto ábe bédé á mbwóg e Masedonia ne á mbwóg e Akaya bényíné nén bán ébōŋ bán bēlad mənē bēlómé betóótōkē bé bad ábe bédé áfinté e bad bé Dyöb ábe bédé á Jerusalem. ²⁷ Bényíné nén bán ébóó bébel nē, bán bétŋgéné bó áwōŋgen. Ngáne édíí bán nnam míme Dyöb ábágé bad bé Israel, bébenlad mós ne bad ábe béesě bad bé Israel, ébóó bán bad ábe béesě bad bé Israel bómpē bēwōŋgen bad bé Israel bwēm nēngáne medyé, mənē ne mbóté. ²⁸ Nzé mímádé mímén nsón á Jerusalem, áde mímáá bó mənē abe míme bēládté bó, mēhidé áke á alon á Spen. Ene pónde dó-'aá métyēmmē ányīn nyé. ²⁹ Mbíi-'e mée nzé mpedé, échēm epe ébēl nyéekūd nnam míme Krístæ míme ríloné mbon.

³⁰ A-bānned, á dīn áde Sāŋgú Yesu Krístæ, ne áyāle edəŋge éche éhúú ne échē Edáádəŋ, ncháa nyé nén mée syānē délad mekáá déwēd me akānned nén bán Dyöb áwōŋgen me. ³¹ Nyékānne nén bán Dyöb ánən me ábel nén bad ábe béedúbpe Krístæ bébelé me dyam dé mbéb ké ahóg nzé ndé á Judeya. Nyékānne-'e nén bán mənē míme mékiinédte betóótōkē bé bad áfinté e bad bé Dyöb á Jerusalem, békob mós. ³² Ambíd enē dós mēpēé áwēn ne menyīŋge, nzé Dyöb áhede aá ébē áned, ábel boŋ ríkóme áte nzé ndé ne nyé. ³³ Dyöb dé nsan ábê ne nyé moosyā́l. Ebê nē.

16

Paale alómmé baáb melentēn

¹ Ndə́ mée nyébíi bán awe syānē mwānyan a mmwáád Fibii, awě awōŋgan ábel nsón á mwembé míme ndé á dyad á Senkria, abele nsón ní bwâm. ² Nzé apedé áwēn nyékob mós nken á dīn á Sāŋgú ngáne bad bé Dyöb bétŋgéné abel. Nyébe-'e mós nwōŋgen ké ríhéb míme áhédné nyé. Nyébíi bán mómpē akéwōŋgēn ekud é bad, awōŋgēn-ne me ámpē.

³ Nyéłented me Priskaa bó nchóm Akwilaa ábe syáābōó sébelé' nsón míme Yesu Krístəə. ⁴ Bēnkwentén awé á nló mímēm. Nságnan bó. Saá-kaá mwēmpen nságnan bó, bon káəhne mwembé míme bad ábe béesē bad bé Israel rísyāāl, bómpē béságnan bó. ⁵ Nyéłented me káəhne bad bé mwembé míme míbome' áwab ndáb.

Nyéłented me awem nsón-a-nlém, Epanetuse, adii mod awē abédé mod a'só ádube Krístəə á mbwóg e Esia. ⁶ Nyéłented me Maria, akébel nsón bwāmbwam átíntē echēn. ⁷ Nyéłented me káəhne Andronikuse bó Junia, ábe syáābōó sédé bad bé Israel, bēmbē-'e á mbwog ne me. Bébyééné bwām átíntē e bembapēé bé nlomag, béndūbē-'e Krístəə bon mēdūbē.

⁸ Nyéłented me Amplatuse, adii mod awē adé awem nsón-a-nlém awē rídáá á dīn á Sāngú. ⁹ Nyéłented me káəhne Ubanuse awē syáābōó sēbenle' Krístəə nsón. Nyéłented me káəhne Stakise, awem nsón-a-nlém. ¹⁰ Nyéłented me Apeluse, awē míme mbeltéd mí bwām rínyínnédé nén bán ríkóbnédé ne Krístəə. Nyéłented me káəhne bad bé abum á ndáb áde Aristobuluse. ¹¹ Nyéłented me Herodyone, awē adé awem mwānyan a Israel. Bad ábe bédé abum á ndáb áde Nasisuse ábe bédúbpé Krístəə, nyéłented me bó á dīn á Sāngú. ¹² Nyéłented me Trifane bó Trifosa, bebaád ábe bēbenle' Sāngwéé nsón. Nyéłented me Pesisuse awem nsón-a-nlém, awē akébel nsón bwāmbwam á dīn áde Sāngwéé. ¹³ Nyéłented me Rufuse, awē Sāngwéé ápwédé ábele mó. Nyéłented me káəhne nyaá, atédé me née awe mwān. ¹⁴ Nyéłented me Asinkrituse, Flégone, Hemese, Patrobase, Hemase, bānned bé Krísto ábe bóābōó bēbome'. ¹⁵ Nyéłented me Filologuse bó Julia. Nyéłented-te me bānned bé Krísto bé baachóm, Olimpase bó Neriususe ne mwānyan a mmwaád ne bad bé Dyōb bésyāāl ábe bédé ne bó.

¹⁶ Nyéhê nhóg ne aníní tál ne edənge é Krístəə. Mwembé rísyāāl rílómmé nyé melentən.

Nlyágtén mé asóg

¹⁷ A-baānyan, ncháa nyé me-éé nyétéd pónde ne bad ábe bēpene' nkabén átíntē echēn, ábe bēpante bad nzii. Bényágte nyé ayáge áde ápentan ayáge áde nyénsēbēē ayáge. Nyéehídé ábe bad. ¹⁸ Nyéehídé bó ayāle saké awed Sāngú Krístəə bēbenléé bon pen mam míme mébóhnedé bēn mōó bēbeléé. Bényinte' nsəl áte, bēhóbé-'e mekan átéd bad ábe bēēsōjtān bwām nlém á abum. ¹⁹ Bad bésyāāl bēwógé nyaa eche nyésúmé mekuu áhíd nkalan mí bwām. Né-ōó, mbééné nyé menyinje. Bon nhede nén meé nyébíi ábel mekan mé bwām, ríhedé-'e nén meé nyéebíē' dyamdyam tənģene ábel dé mbéb. ²⁰ Dyōb dé nsan ákwógé Satane ahintən áwēn ekuu-sé. Nsimé míme awed Sāngwéé, Yesu Krístəə míbē ne nyé.

²¹ Timotie awé sūmō sébele nsón, alómmé nyé melentən. Lusiose, Jasene, ne Sosipataa, bānned bé Israel bómpē bélómmé nyé melentən. ²² Me, Tetiususe awē ntenle' Paale enén kálag, mémpē nlómme' nyé melentən née awen mwānyan a Krísto. ²³ Gayose alómmé nyé melentən. Awe ndáb dōó sédíi, áhed-taá mwembé míbomeé. Erastuse, nkoó-mōné a dyad, ne Kwatususe, awed mwānyan bómpē bélénté nyé. *

Mekáne mé asóg

²⁵ Syánē débē Dyōb ehúme áyāle nén áwóó ngíne áwéd nyé adúbe áte. Nê dō-'aá ménlāā' é nyé áde ríkánlé nyé Nkalan mí Bwām tənģene Yesu Krístəə. Mmē nkalan rídii mbále echē Dyōb dēnkoó' é se etūn, ekēnlúmedté bad. ²⁶ Bon bōob alúmté syánē. Abídté mó áwed bōob ne mekan míme bekal bé'dəádəh bēntenlé á kálag e Dyōb. Abélé nê ábel bon bad bé melon mésyāāl bēwógne mó. Nén ábénlédé ngáne Dyōb dénhābpē áá ébenléd. Mó adé á ngíndé ne á ngíndé. ²⁷ Dyōb dēmpen dōó áwóó debyéé ásyāāl. Débē mó mekenag áyāle chōm éche Yesu Krístəə ábélé, á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nê.†

* **16:23** Donge á kálag dé'só ábádé nchoo 24: Nê, nsimé míme awed Sāngú Yesu Krístəə míbē ne nyé baásyāāl. Ebê nê. Kálag émpēē ébádé mímén nchoo ámbíd e nchoo 27. † **16:27** Donge á kálag áwóó nchoo 25-27 hén ne ámbíd e nchoo 14.23; émpēē éwóó mó ámbíd e mímén nchoo mwēmpen 14.23; donge áwóó mó ámbíd e nchoo 15.33.

Kálag e'só echë Paalε áténlé Baá Kōrinto Ndibned n kálag

Kálag e'só eche Paalε átélé, bad bé Krīsto ábe bédé á mwembé n Kōrinto bóo ántelée chó. Paalε átélé enén kálag tñgene ndutul éche bad bé mwembé békúdáá á alongé ádab, békudé-'ε ndutul tñgene ádab adúbe. Póndé echë Paalε átélé enén kálag, dyad á Kōrinto dóo ábédé nló n dyad á mbwóg e Akaya á póndé e nkamlen e bad bé Roma. Adé dyad démbyēēn bwāmbwam áyāl e mekan nēngáne nyongé echë etómnádtáá áwed, mekan mé mbwóg mímāb bémbēēn mó kúmbe, abel dé mekan mé mbinde déntōm áte áwed, bébénlé'áá-'ε myōb híin.

Mekan míme Paalε ákóo awéd áte médii n kabén ne mbinde e mekan éche édé á mwembé-te. Ahóbe káñne tñgene nyaa echë bad bēnōné e'wóngé, nlém míme bad bétāngéné awónj átii ké dyam ábóo káa déeboó'ε, nyaa echë Edáádāñ éche Esáá ébageé bad nde ne tñgene mpuu. Akóo alúmed áte chōm éche nkalan n bwām nhóbēé tñgene mímén mekan.

Á eped dyōm ne é'láán Paalε ahóbe tñgene edānge. Echë eped chó-'áá bad bétómténé abii áfintē e enén kálag esyāál.

Nkabté d n kálag

Ndibned 1.1-9

Nkabén míme rídé a mwembé-te 1.10-4.21

Mekan mé mbinde ne alongé á túmbé 5.1-7.40

Mbēltéd n Bad bé Krīsto ne bad ábe béedúbpe Krīstā 8.1-11.1

Alongé á mwembé ne abele á Dyōb 11.2-14.40

Mpuu míme Krīstā ne n bad bé Krīsto 15.1-58

Nde eche bēládté bad bé Krīsto bé Jerusalem 16.1-4

Mekan míme ménōne bad bēn ne nsógtēn 16.5-24

¹ Mε Paalε, awē Dyōb ápwédé ábé mbapεε a nlómag awē Yesu Krīstā ngáne Yesu Krīstā apwedé mε ábé awē mbapεε ngáne Dyōb déntī'ε, mε ne Sōstene, awe syānē mwānyañ, sēē sētēnlé nyé enén kálag. ² Mwembé n bad bé Dyōb ábe bédé á dyad á Kōrinto, nyēē rītenlé enén kálag. Dyōb áchénlé nyé ábé ábē bad ábe bésáá. Asánjé-'ε nyé abé áde nyédíi ne Yesu Krīstā. Melemlem nē dóo ápwédé bad bēmpēe ábe bédé hōm-téé, ábe bēbenlad dīn áde awe syānē Sāngwéé, Yesu Krīstā. Adii awab Sāngwéé, abé-'ε awe syānē. ³ Nsimé ne nsañ míme nhúú ne Dyōb, Titée awéd ne míme Sāngú Yesu Krīstā, nóbē ne nyé.

Paalε aságnan Dyōb áyāl e mwembé n Kōrinto

⁴ Nságnan Dyōb póndé téé áyāl echēn, áyāle nsimé míme ábágé nyé mbwiined ne Yesu Krīstā. ⁵ Abé áde nyédíi mod nhóg ne Yesu Krīstā ábélé Dyōb ábágé nyé chōm esyāál nyaa echë elóné mbon. Abelé nyékale mímē nkalan nyaa eche ehēdnad, nyēsōnténé-'ε mam mésyāál bwām tñgene mímē mekan. ⁶ Nén álūmte bán nkalan tñgene Yesu Krīstā míme sékánlé nyé ríkóo nyé asól á nlém-tē. ⁷ Né-ōó, nyéetógéé nde ké pág ábele Dyōb, ngáne nyésinēé póndé eche Sāngú Yesu Krīstā álūmēdtē yāl. ⁸ Sāngú Yesu Krīstā mwēn-εé ábēl adúbe áwúú nyé áte káñne á asóg dé nkōñsé ábel nēn á epun éche ápεé ákáad bad, bad bēéhōbē bán dyam dé mbéb ké ahóg áde nyébélé. ⁹ Dyōb ábele' ngáne ahóbé áá móōbēl, mó apwedé-'ε nyé ábé mod nhóg ne awe Mwān, Yesu Krīstā.

Paalε ad n kabén méēbāg átintē e bad bé Dyōb

¹⁰ A-baányan, ncháa' nyé á dñn áde Sánjú Yesu Krístæa nén meé, nyé moosyáal nyépe á nchemten áyāl e kéchéé éche nyéhóbéé ábel bon nkabén méebāg átínté echên. Bon pen nyébê mod nhóg á mewêmten ne áyāl e kéchéé éche nyéhóbé bán nyébele'. ¹¹ A-baányan, nhóbe nén áyāle bad ábe Kloo bélāngé me bán nyé bèn ne bèn nyésenle'. ¹² Chõm éche nhóbéé édíi nén, átínté echên, baahóg béhóbe' bán "Ndii mod awě ahíde ayáge áde Paale", donge bán, "Ndii mod awě ahíde ayáge áde Apolose", ábíníi bán, "Nhíde ayáge áde Petro", bémpēe-'e bán "Ndii mod awě ahíde ayáge áde Krístæa." ¹³ Nédē nyéhede ahób bán Krístæa akābné áte-yé? Me Paale-eé bēmboméé á awog á nló nímēn'ē? Ké'ē á dñn ádēm, me Paale, dōo bēndusénné nyé? ¹⁴ Nságnan Dyõb nén meé menkēndusénné nyé modmod éetóméé Krispuse bó Gayos. ¹⁵ Né-óó, nyé modmod nyéehēlē se nyéhób bán nyékudé edusen á dñn ádēm. ¹⁶ (Mendusén kááñne abum á ndáb áde Stefanuse. Méekāmtānnē pen me ndūséné mod ampée.) ¹⁷ Krístæa enkēnlómmé me ádusen bad. Bon pen anlóm me ákal nkalan ní bwām, menkāl-le mó ésebán mbenlad e'yale ábe é'lúmte debyéé á moonyon. Nzé membēnléd e'yale ábe é'lúmte debyéé á moonyon né nkalan tñngene kwééd eche Yesue áwédé á awog, méebáá dyamdyam.

Paale ad Krístæa adii ngine ne debyéé á Dyõb

¹⁸ Dyam áde nhóbéé ádíi nén, nkalan tñngene kwééd eche Krístæa áwédé á awog rídii chõm éche édé eyókél wéé bad ábe békě á dñ á muú. Bon ne syánē bad ábe békũd e'sooson, nímē nkalan rídii ngine e Dyõb. ¹⁹ Eténlédé á kálag e Dyõb nén bán Dyõb áhóbé aá,

"Mēbel debyéé áde bad ábe bēwēmtan bán bēwóó debyéé ányinnēd nén déesaá dyamdyam, mēlūmēd-te nén meé bad ábe bēwēmtan bán bēbíi dyam, bēébii'ē dyamdyam."

²⁰ Né-óó, élúmté nén bán mod a debyéé eesaá dyamdyam, meléede a mbéndé a bad bé Israel eesaá dyamdyam. Bad ábe bélānge bad mekan ne debyéé enén pónde béesaá dyamdyam. Dyõb álúmté aá debyéé dé nkõñsé ádíi eyókél ngên.

²¹ Ngáne édíi bán Dyõb ábēnlédé áde debyéé ábel bon bad bé nkõñsé béebenlād ádab debyéé ábíi mó, mó Dyõb amaá atii aá móssõñ alongé á bad ngáne bédúbpé nkalan níme sékaleé tñngene Krístæa. Kénēe bad ábe bēébii Dyõb bétédé nén bán póle e e'yókél é' bad chõó sékaleé. ²² Bad bé Israel bédæ bán bényin e'chemléd é' menyáké bon bédúbē, bad bé Grikia-'e béhede debyéé áde áchábé ámīn. ²³ Bon sé pen, sékale nén bán Krístæa, Ane-awě-Béwógté, anwé á awog. Ne bad bé Israel, nímē nkalan rídii dyam áde bēnkēndāngé awóg ne awóg dēn, ne bad ábe bó-'e béesě bad bé Israel, nímē nkalan rídii eyókél ngên.

²⁴ Bon Dyõb áchēnlé donge á bad ábē ábē bad. Bó donge á bad bédii bad bé Israel, ábíníi-'e bad bé Grikia. Ne ábēn bad nímē nkalan níme sékaleé rídii Krístæa, mó adé ngine e Dyõb, mó-'aá adé debyéé á Dyõb. ²⁵ Chõm éche ényinnad nēe eyókél é Dyõb étómé debyéé á moonyon. Eche chõ-'e ényinnad nēe ewomwom é Dyõb, étómé ngine e moonyon.

²⁶ A-baányan, nyékamten nyaa é bad éche nyébédé á pónde eche Dyõb áchēnlé nyé ábē bad. Bad bé nkõñsé bēnyin nyé nguse é bad nēe bad ábe bēwóó debyéé. Nyé nguse é bad nyébédé benkamlenē. Nyé nguse é bad nyēmbíd á túmbé é benkamlenē. ²⁷ Bon Dyõb ápwédé bad ábe bad bé nkõñsé bēntēdtē nēe e'yókél é' bad. Abelé nē ákwáged bad ábe béchágé yāl á nkõñsé-te nén bán bēwóó debyéé. Dyõb dēmpwēd-te bad ábe nkõñsé ményinnē nēe bad ábe béesě etógnén. Ambel nē ákwáged benkamlenē. ²⁸ Dyõb dēmpwēd bad ábe bad bé nkõñsé bēnyinnē bán bédé nkóñtéd, ápwēd ábe bēnyinnē bán béesaá dyamdyam, bad ábe bēnyinnē bán béesaá dyam dé abelen. Dyõb dēmbel nē álúmed nén aá mam níme bad bé nkõñsé bényinéé bán méde etógnén, méesaá chõmchõm.

²⁹ Ambēl nē ábel bon modmod eékūmē' ekáá á tál á'sõ é' Dyõb. ³⁰ Chõm éche ábēnlé nyé chõó ékáá bon nyébé mod nhóg ne Yesu Krístæa. Mekan níme Yesu Krístæa ámbēnlé, ne syánē, debíi bán ádíi debyéé á Dyõb. Nédē, Yesu Krístæa mó abelé bon syánē débelé mekan níme métāngéné, debé bad ábe bésáá, mó-'aá akódté syánē á mbēb-te. ³¹ Né-óó, éténlédé

á kálag e Dyöb nén bán “Kéñzéé awě akume ekáá á tâl, ákume’ ekáá á tâl dásō áyāle dyam áde Sāngwéé ábénlé mó.”

2

Paale abēnlédé ngine e Dyöb ákal nkalanj tângene kwééd eche Yesue

¹ A-baányan, áde nípédé áwēn ákale nyé nkalanj níme ríhóbe mam tângene Dyöb,* meébenlád-taá e’yale é’mbáá ké’ε debyéé ámbáá. ² Membel nén áyāle áde ríbedé átínté echēn memmād á nlém-tē nén méé meébenlé dyam démpēe éetóméé ákal nkalanj tângene Yesu Krístāe ne kwééd echē áwédé á awōg. ³ Ade ríbedé ne nyé menkēnkwoǵnédte mmēn ábel nsón, mbwōg ríbedé me áte, nlém ríhūnē-’ε me á abum. ⁴ Ade rí’yágté’áá nyé, ríkanlé-’ε nyé, póle echē rílánǵé’áá nyé eebédeé póle echē etéde bad nlém á abum echē edé debyéé ámbáá áte. Meékanle’áá-’ε nyé ne debyéé ámbáá ábel nén nyédúbe chōm éche rílánǵéé nyé. Bonj pen áde ríkanlé’áá nyé nkalanj rí Dyöb, mekan níme ríhóbe’áá mélúmté’áá bán ngine e Edāádān é Dyöb edé áwēd-te. ⁵ Meéhede’áá méé nyédúbe nkalanj rí Dyöb áyāle mod ábénlédé debyéé ámbáá ákale nyé mó. Bonj nhe dáá méé nyédúbe níme nkalanj ngáne Dyöb dēn ábénlédé eche ngine ábel nyédúbe.

Debyéé áde áhúú ne Dyöb

⁶ Kénē-’ε ámpē, nzé sēdé ne bad ábe bémáá awúu áte á adúbe-tē, sēbelé sébenlád debyéé nzé sēkanle bó póle. Adé debyéé pen déēbāgkē debyéé áde mod a nkōǵsé ábenlادتé. Déesaá-’áá debyéé áde ké benkamlēne bé nkōǵsé bé’ chii bébenlادتé. Abé benkamlēne bédii bad ábe nímaab nkamlēn mébēē á esōj é pondé. ⁷ Debyéé áde sébenlادتé ádíi debyéé áde Dyöb ábágé sé. Sékale ntii rí kun níme Dyöb ábénlédé áde debyéé ábel. Ngen e’só Dyöb dénkēnlúmédte modmod nímén ntii áte. Mmēn ntii níme Dyöb átíídé ahóbe áá syánē ámpē dēbē áse e éche ehúmé á pónde echē ehúé’. Dyöb déntii áá móǵbelé syánē nē se áde éēhāgēē nkōǵsé. ⁸ Nkamlēne a nkōǵsé ké nhóg enkēnsōǵtēnné ádēn debyéé á Dyöb. Áyāle nzé bēnsōǵtēn chōm éche Dyöb ábéláá, né bēnkēnwúú’ε Sāngwéé a edúbé abome áde bēmboméé mó á awōg. ⁹ Bonj kénē-’ε ámpē, éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Mam níme Dyöb ábōǵséné ábele ábē bad ábe bédáá mó, médíi mam níme modmod éēnyīnēē mbéd,

nímē modmod éēwōgēē mbéd,

níme modmod éēkāmtenēē-’áá áwe nlém-tē mbéd.”

¹⁰ Mmēn mekan mó Dyöb álúmté syánē. Echē edāádān chōǵ ánlōmmē álúmed syánē nímén mekan. Edāádān éñone mekan mésyāǵl áte, ébíi-’ε mekan mésyāǵl, kóǵne mekan mé Dyöb níme mod éeheléé-se awámsén asōǵten. ¹¹ Modmod eebyéé’ε mewēmtēn mé mod ampée. Edāádān éche edé mod áte chōǵ ébyéé’ níme mewēmtēn. Melemlem nē dōo modmod éebíi’ε mewēmtēn mé Dyöb, étōméé Edāádān é Dyöb. ¹² Edāádān éche syánē déwóó éhúú ne Dyöb. Deewóó’ε edāádān é nkōǵsé. Dyöb ábágé syánē échēn Edāádān ábel désōǵten mam mésyāǵl níme ábééné syánē níme nsimé.

¹³ Né-ǵó, séēbenlادتé e’yale ábe moonyonj ábenlادتé áde debyéé áyáged bad. Bonj sébenlad e’yale ábe Edāádān é Dyöb élyágté sé áhób. Sébenlad e’yale ábe Edāádān élanǵéé sé tângene níme mekan. ¹⁴ Mod awě eewóo Edāádān é Dyöb áte eedúbpéé mekan níme Edāádān é Dyöb élanǵéé bad áyāle anyíne mó eyóké. Eéhēlēē-’ε mó asōǵten áyāle Edāádān éche Esáá chēmpēn chōǵ éwōǵgan bad ádol mekan mé Dyöb áte bwám. ¹⁵ Mod awě awóo Edāádān áte ádol mekan mésyāǵl áte bwám. Bonj modmod ééhēlēē-se asōǵtēn mewēmtēn níme ane mod. ¹⁶ Edé nén ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Nzé-módé abíi mewēmtēn níme Sāngwéé?”

* 2:1 Mam tângene Dyöb; donje á kálag dé’só áwóo: mam tângene mekan mé e’koǵnéd mé Dyöb.

Nzé-módé ahéle se aléb-pe mó?”
Boŋ syánē dewóó mewēmten míme Krístəə.

3

Paale aá bembəlede bé Dyöb bóo bó moosyáál bédii

¹ A-baányan bé Krísto, meéhele'aá sé nláá nyé mekan ngáne nlanŋgeé bad ábe adúbe adāb áwúú áte áyāl e mekan mé Dyöb. Boŋ nlanŋgé'aá nyé mam ngáne nlanŋgeé bad ábe béwóó mewēmten mé moonyon a ekob. Nyébédé née nkáál, mentéd nyé née bad ábe bēmbotéd ábē mod nhóg ne Krístəə. ² Abii dáo nkáál mímwáa'é, eedyáŋké ndyééd echē elélé. Né-'aá me-'e mēmbotédte nyé mam míme méelele áte t̄nŋene nkalan ŋ Dyöb ayáged. Menkēnyágedte nyé mam míme méwúú áte, áyāle ene pónde nyēnkēnkwoŋké ákob mó. Ké bəəb-pe nyéekwōgēē ákob mó. ³ Ayāle nyédii nyéhíde' mekan mé ekob é yāl, nyēwánléné nhóg ne aníní kónjí, nyé bēn ne bēn nyéswantán-ne. Bəəb áde nyédii nyébeleé mímén mekan éelūmtēē bán nyédii nyéhíde échēn esíí é mekan mé ekob é yāl-é? A mbále, nyébeleé née bad ábe béwóó dásō nsōŋten mí moonyon. ⁴ Chōm éche ékáá boŋ ríhōbē nēn édii nēn, átíntē echēn bad behóg behóbe bán, “Ndií mod awē ahíde ayáge áde Paale,” ábíní-'e bán, “Ndií mod awē ahíde ayáge áde Apolose.” Enēn ndin e mbéltéd elūmte' bán nyēwóó dásō nsōŋten mí moonyon.

⁵ Bəəb-pəó, nzéé Apolose ádíí? Nzéé me, Paale-'e rídíí? Bembəlede bé Dyöb ngēn bóo sédíí. Sēwōŋgéné nyé adúbe Krístəə. Sé mod téé abele nsón míme Sāŋgwéé ábágé mó aá ábel. ⁶ Ndií mod awē awéné mbál-e-bū, Apolose-'e mó adé mod awē asyáge'aá ene mbál mendíb áyāl, boŋ Dyöb dáo dēmbēl boŋ mbál ríkwoŋe' saké sé. ⁷ Né-əó, mod awē awéné ne mod awē asyáge mendíb bó modmod béesaá etógnén. Mod awē adé etógnén adii Dyöb. Mó abele boŋ mbál ríkwoŋe'. ⁸ Mod awē awéné ne mod awē asyáge mendíb bébeleé nsón nhóg, Dyöb désābē-'e bó mod téé nchoo ne nsón míme ábélé. ⁹ Bembəlede bé Dyöb ábe bébele nsón nhóg bóo sédíí. Nyé bad ábe nyédúbpé-'e nyédii nēŋgáne nzag echē Dyöb áwóó. Nhele ríhəgtén-ne nyémpē ábē nēŋgáne ndáb echē Dyöb álóo'é.

¹⁰ Mbēnlédé nsimé míme Dyöb ábágé me ábel nsón nēŋgáne nlóo-ndáb awē awóó debyéé álōŋ ndáb. Mensáá nsón ŋ Dyöb átíntē echēn, bembəlede bémpēe békēné nsón míme rísáádé á'sō. Boŋ kēnzéé awē álóo' atōŋgéné atéd pónde ngáne álóo'é ámīn e nsón míme bémáá asáa. ¹¹ Ayāle modmod éhēlēē-se ábel nsáaned mémpēe éetóméé míme mímáá ábel. Mmē nsáaned rídii ayáge áde n'yágté nyé t̄nŋene Yesu Krístəə nēn meé, Dyöb ásoo' áded alonŋé mbwiined ne Yesu Krístəə. ¹² Doŋge dé bembəlede bébenlad bwēm nēŋgáne gól, sílva ne meláá mé etógnén ákēen mímé nsón á'sō. Bembəlede bémpēe-'e bébenlad bwēm bé nsón bémpēe ábe é'bídé áyāl e mel, ne ábe é'dé byaá, ákēen nsón á'sō míme bésáádé. ¹³ Pónde ēpē echē moosyáál ányinnē nyaa e nsón echē mod téé ápédé ábel. Ayāle á epun éche Yesu é apéé ábídéd mam mésyāál áwed. Ebē nēŋgáne mod awē ahédé bwēm á dü, boŋ muú mbēl anyín éche éhele-se éhyán ne eche éhéle-se éhyán. ¹⁴ Nzé nsón míme mbəlede ábélé ámīn e nsón míme bémáá asáa méehyáa, né ákud nsábe. ¹⁵ Boŋ nzé nsón míme mbəlede ábélé ámīn e nsón míme bémáá asáa ríhyáa, ane mbəlede éekudte chōmchōm, boŋ kēnē, mwēn ádíí abé mod nhóg ne Krístəə. Boŋ pen ábē nēŋgáne mod awē abídné mehélé á ndáb-te echē ehyáa. Adii abé á alonŋé boŋ chōm ésyāál éche áwóó émad ahyán.

¹⁶ Ndúbpé meé nyébíí bán nyédii abón áde Dyöb ádyēé'á áte. Edəádəŋ é Dyöb édé átíntē echēn. ¹⁷ Kēnzéé awē abépte abón á Dyöb, Dyöb dēbēbēd ane mod, áyāle nēn wēe Dyöb ádyēé'á adii hōm áde áde ngəŋgú. Nyébēn-naá nyédé áde hōm áde áde ngəŋgú.

¹⁸ Modmod eédōgē yāl. Kēnzéé awē awémténé átíntē echēn aá mówōó debyéé á nkōŋsē-te wēn, átímed yāl eyókél é mod ábel boŋ ákon debyéé awōŋ. ¹⁹ Nlanŋe nyé nēn áyāle, dyam áde bad bé nkōŋsé bényíné bán áde debyéé dáo Dyöb ányínéé née eyókél é akan. Debíí bán nēn áde mbále áyāle étēnlédé á kálag e Dyöb nēn bán, “Bad béwēmtan bán

béwóó debyéé bon Dyōb ábenlad ádab debyéé dēn ákób ádab akwáb.”²⁰ Eténlédé ámpē nēn bán, “Sánḡwéé abíí aá bad ábe béwēmtan bán béwóó debyéé ádab debyéé déesaá dyamdyam.”²¹ Né-ṓ, modmod eékūmnē baányon ekáá á tâl, áyāle nyéé Dyōb ábágé bwēm é’syāāl.²² Dyōb álómé me, Apolose ne Petro áwōngēn nyé. Bwēm é’syāāl ábe Dyōb áhágé á nkōḡsé, abagé nyé bó ábenled. Ké nyēbé á alongé ké’ε nyēwé, Dyōb ábélé nê á mbon nímēn. Mekan-ne míme mébenlad ne nyé bōob ne míme mébenléd ne nyé á póndé eche ehúé’ á’sō, médíí á mbon nímēn. Abén bad bésyāāl ne abén bwēm é’syāāl Dyōb ábágé nyé bó.²³ Nyēdíí bad ábe Krīstā, Krīstā mó-’ε abé ane awē Dyōb áwóó.

4

Paale aá Dyōb ápwéde bó ábele Krīstā

¹ Nyétéd sé nēḡgāne bad ábe bébenle Krīstā, ábe Dyōb ábélé aá bélāḡge bad mekan mé e’kōḡnéd. ² Chōm éche éhednad bán échē ndín é bembālede bébel édíí ábel nsón bwām míme echab sán ábágé bó aá bébel. ³ Bon me meewóó’é póndé ábel ne kéchéé éche nyé ké’ε mod ampée áwóó áhób tḡḡene nsón míme Dyōb ábágé me aá mbel. Ké mmēn meehóbéé tḡḡene nsón míme mbelée, ké mbóó ké’ε méebóó’é. ⁴ Meenyínéé awusé ké ahóg áyāl e nsón míme mbelée bon nê déélūmtēē nēn bán chōm ésyāāl éche mbelée étḡḡéné. Sánḡwéé mwēmpēn mó abíí nsón míme mbelée, ké ntḡḡéné ké’ε méētḡḡenēé. ⁵ Né-ṓ, nyéehóbé bán mod abelé nsón mí bwām ké’ε abelé nsón mé mbéb áde póndé éēpēdēē ábel nê. Ene póndé ēpē áde Sánḡú Yesu Krīstā ápéé. Ade ápéé, ábidēd bwēm ábe é’bédé á ehíntén-tē á e’nyínen bé ekíde abíde-d-te bad mewēmtēn áwed míme modmod énkēmbíí’é. Ene póndé dō-’aá Dyōb dékēnné mod téé ḡgāne ápédé nsón ábel.

⁶ A-baányon bé Krīsto, nhóbe’ nímēn mésyāāl áyāl echēm ne Apolose áwōngēn nyé ásōḡtēn. Ntéde sé bad bébe nēḡgāne elānsēn ábel nyéyáge e’yale ábe behóbéé nēn bán “Mod ábele dāsō mekan míme méténlédé.” Modmod ekumné mod nhóg ekáá á tâl se ányíne aníníí nkōḡtéd. ⁷ Dyōb áhágé mod nhóg etóḡnén tómaa aníníí-yé? Cheé mod ádíí éche Dyōb déebelée bon abé? Cheé-ṓ mod ákumēnné ekáá á tâl, áde édíí bán kéchéé éche mod ádíí Dyōb dōo ábélé mó?

⁸ Bōob nēn nyélūmte byánán nyēwóó chōm ésyāāl éche nyétóḡnéné. Nyélūmte byánán nyésudé nhōn. Nyétēdté sé bembālede, nyé bēn nyēwēmtan bán nyēdíí kḡḡ. Mendḡḡ nēn méé nyékon kḡḡ abé ábel bon sémpē sékamlan ne nyé. ⁹ Nwēmtan nēn méé Dyōb ábélé aá sé bembapēé bé nlomag sébē nēḡgāne bad ábe béesē etóḡnén átíntē e bad. Sédíí nēḡgāne bad ábe bétómté mbakú bán béwē. Nhóbe nēn áyāle bad bésyāāl bēnōne sé ányín chōm éche ébenlad ne sé. Saá-kaá bad bēnpēn bon kááḡ ne áḡḡl éḡḡne sé. ¹⁰ Bad bényíne sé nēe e’yókél é’ bad áyāle sébenléé Krīstā. Bon nyépen nyēwēmtan bán nyēwóó debyéé áyāle nyédíí nhóg ne Krīstā. Bad béwēmtan bán séewóó’é ḡḡine ábel dyamdyam bon nyēwēmtan bán nyēwóó ḡḡine échē ehúú ne Dyōb. Bad béebagéé sé edúbé bon bébage nyé edúbé. ¹¹ Kááḡne ne bōob, séewóó’é chōm éche sédyáḡkē ne éche sémwáḡkē. Séewóó’é mbóté éche ékwógé sé ahé. Sēyḡḡké mbéte akud á mekáá mé bad. Séewóó’é wéé sédyéé’é. ¹² Sébele ntú ní ḡḡine ábel bon sékud chōm éche séwōḡḡanné échēd yāl. Nzé bad bésyāá’ sé sēlāḡge bó bán mekan mébéen bó bwām. Nzé bad bébele sékude metake, séwesān. ¹³ Nzé bad behóbé sé mekan mé mbéb áyāl, séhóbé bó mekan mé bwām áyāl. Ké bōob bad bédíí bényíne sé mbinde áwab díd-te. Séesaá dyam dé abelen áwāb.

¹⁴ Ntele nēn saké áwóged nyé e’sōn bon ntenle nyé áléb nyé tḡḡene mekan míme nyétḡḡéné abíí. Áyāle nyēdíí nēḡgāne ábēm bán ábe rídáá. ¹⁵ Kénéé édíí bán nyēwóó bemelēede bé Krīsto híin, mod nhóg mwēmpēn mó adé nēḡgāne sáá awēn. Apēen áde nípíínedé nyé nkalan mí bwām ábélé ndíí nēḡgāne sáá awēn a Krīstā. ¹⁶ Né-ṓ, ncháa nyé nēn méé nyébele mekan míme mémpē mbelée. ¹⁷ Nēn dōo ákáá bon rílōmē Timotie áwēn. Adíí nēḡgāne awem mwān á dīn á Sánḡú. Ndáá mó, ayḡḡké-’ε mekan ábel ḡḡane éhednadté. Nzé apédé ákamtén nyé nyaa e alongé eche ríwóó nēḡgāne mod a Krīsto.

Ene nyaa e alongé edé nchoo ne chõm éche ní'yágtεε mwembé ké ríhée míme ríkagké áte áyáged. ¹⁸ Nyé donje á bad nyédé kúmbe, nyéwēmτān bán méepaá áwēn. ¹⁹ Bon nzé Sāngwée akwēténé, nkwogé ape áwēn. Ene pónde-'aá méhεdté áte ábíi chõm éche ábê bad ábe bédé kúmbe békoo'ε ábel. Mébii ké békónté ngíne awónj eché ehúú ne Dyõb ké'ε nsəl ngēn móo bébeléé áte. ²⁰ Nkamlen ní Dyõb méesaá chõm éche édé á nhóbtéd, bon rídii ngíne eché elúmte' á mbeltéd. ²¹ Ahée abõñnéde nyé, nyédáá bán nzé mpedé áwēn ríkógsan nyé áyāl e kúmbe eche nyédíi ké'ε nyédáá bán nzé mpedé rílúmed nyé nlém mé edånge, ríchedne nyé yāl?

5

Paale ahóbé tånjene akáb dé mesón á mwembé ní Kōrinto

¹ Nwógé nēn bán mod nhóg áfíntē echēn akábe asón, nyaa e asón eché ké bad ábe béebii Dyõb béheléé se békāb. Chõm éche ríhóbeé édii nēn meé, mod nhóg áfíntē echēn akábe asón ne sáá mwaád. ² Chán-nō nyéhele nyébé kúmbe áde édii bán ane mod rímē mbéb rítāngéné nyé dāsō ndutul awóged. Mó awē abele enēn ndín e dyam, nyétāngéné nēe nyénáné mó áfíntē echēn. ³ Nhóbe meé nyébel nē áyāle kénée méesaá ne nyé, nkamtan nyé pónde téé. Nhóbe byánán ndé ne nyé nēn meé mmaá mbakú atómed, ⁴ ne kunze eche Sāngú Yesu Krístāá ábágé me, nhóbe nēn meé nyékógsen ane mod awē abélé rímē mbēb. Nzé nyélādné, ébē byánán ndé ne nyé, awed Sāngú Yesu Krístāá ábe nyé ngíne ábel kéchéé éche nyéwēmτéné ábel. ⁵ Nhede meé nyébe ane mod á mekáá míme Satanε ábel bon Satanε ábébed échē ekob é yāl. Kénée édii bán Satanε ábēbēd échē ekob é yāl, Yesuε āsõñ eché edāádāñ á epun éche ápéé ákáad.

⁶ Nyéetāngenεé kúmbe abé. Nyébii nēn bán mbumé ní ngun rísonle' nzé béhédé mwā esulten áwēd-te, melemlen nē dōo ane mod awē abelé rímē mbéb áhele ábel bad bémpēe bébel mbéb. ⁷ Nyéhúd esulten é nchun ésyāāl, ábel bon nyébé nēngáne mbumé mékōālē míme méewóo esulten, né-'aá nyékóo abé. Nyédé nēn áyāle Krístāá anwé á nló rímēd. Mó ambé nēe Mwān-a-Ndyõñ ní mbód awē bēmbéé nēe mendε mé ngande e Nnyíme-ámīn, áyāl e mbéb ní bad. ⁸ Né-ōó, nyéwóg menyĩnge ne ene ngande, esulten é nchun éēbāg ámpē. Abé ádēd ábē pónde ésyāāl nēngáne abé á bad bé Dyõb, deébēlē e'bébtéd é' mekan, deebébe-'ε nlém á abum. Bon pen déwōñ abé dékōālē, déhíde Krístāá ne nlém nhóg, dékale-'ε mbáale.

⁹ Kálag eché mēntelεé nyé menláá nyé meé nyéēhoñné' bad ábe békábe mesón. ¹⁰ Saké bad ábe béedúbpe Dyõb bóo ríhóbáá, kénée édii bán bó donje á bad békábe mesón, bédé ngoód, bédé bechīb, donje ábenlé-'ε myõb mé metóm. Weéhēlēε-se ebāñ échēn ndín é bad á yāl káañ né ehídté á nkõñsé. ¹¹ Bon bad ábe mēntelεé nyé meé nyéēhōñné bédii bad ábe béchágé yāl bán bédii bad bé Krísto bon békābē mesón, bēbé ngoód, bébagé myõb mé metóm edúbé, béhōbē bad mekan mé mbéb á yāl, bémwāg mīm bwāmbwam mékōbē bó, bēbé-'ε bad ábe béchíbe'. Nyéedyág ké ndyééd ne échēn ndín é bad. ¹² Meewóo'ε kunze ké póg áhób meé békógsen bad ábe béesē bad bé Dyõb. Bad ábe bédé á mwembé-te bóo nyétāngéné akógsen. ¹³ Dyõb dōo dékáad bad ábe béesē á mwembé-te. Eténlédé á kálag e Dyõb nēn bán, “Nyéhúd mod awē abele mbéb áfíntē echēn.”

6

Mod eesómné mwānyañ wée bad ábe béedúbpe Krístāá

¹ Nzé nyé mod ké ahée awánléné mwānyañ a Krísto dyam, éēkāg wée mod awē eedúbpe Krístāá aá ákáad bó. Bon pen áke wée bad bé Dyõb ábel bétimed bó ásē. ² Nyébii nēn bán bad bé Dyõb bóo békāad bad bé nkõñsé. Né-ōó, ngáne édii bán nyéēkāad bad

bé nkòṅsé, nyêtàngéné née nyékáadtéé mpíntéd mé mekan. ³ Nyêbíí bán syánē-éé dékāād ángel. Née édíí-'áá nê, chán-nō déeheléeé baá mam ábe bétoge mbóó átínté echen mbwē-téé amad? ⁴ Né-ṓ, nzé échê ndín é mam épédé átínté echên, nyéētím chó née atéd, nyékēēn wēē bad ábe mwembé méētédēē née dyam bán bóbó bémade nyé chó-yé? ⁵ E'són ne nyé. Nédē modmod eésáá átínté echên awē awóó debyéé ákóm nsan átínté e mod bó mwānyan ábe béwánléné-yé? ⁶ Bonj mod atime mwānyan akēēn á kóte, bad ábe béédúbpe Dyöb békáadte-'é búmō.

⁷ Asómēn áde nyésōmnēé nhóg ne aníníí á kóte álúmte bán nyèkwédé ne akwē dēn. Edé mbonj mwānyon ápanēn wē tómaa wē ákēēn mó á kóte. ⁸ Bonj nyétíme nyēpanne, nyédoge-'é nhóg ne aníníí, nyêbele nê kóṣṣne wēē baányonj bé Krísto. ⁹ Nyébíí nēn bán bad ábe bébele e'bébtéd é' mekan béebáá á nkamlēn ní Dyöb. Modmod eédōgē nyé. Bad ábe békábe mesón, bad ábe bébenle myöb mé metóm, bad ábe békábe mesón á ndáb e e'wóngé, baachóm ábe bēnanad baáb baachóm bémpēe, ábēn bad bésyāā́l bó modmod béebáá á nkamlēn ní Dyöb. ¹⁰ Bad ábe béchibe', bad ábe bédé ngoód, bad ábe bébágé yāl á amwé á mīm, bad ábe béhóbe bad mekan mé mbéb á yāl ne bad ábe bédumne bad bwēm bó modmod béebáá á nkamlēn ní Dyöb. ¹¹ Nyé donje á bad nyêbeláá échēn ndín é mekan. Bonj á dīn áde Sāṅgú Yesu Krístāē ne á Edāádāṅ éche ádēd Dyöb, béhúdé nyé nímēn mbéb á yāl, nyédé bad ábe bésáá, Dyöb ábánné nyé née bad ábe bésáá, nyèkōbnédé-'é á'sō é' Dyöb.

Nyēbenlad échen yāl ábe Dyöb edúbé

¹² Nyé mod nhóg ahele ahób áá, “Nwóó kunze ábel kéchéé éche ndáá abel.” Nê ádé mbále. Bonj pēn saké chōm ésyāā́l éche mod ábeléé éwōṅgan. Mod ahele ahób áá “Nwóó kunze ábel kéchéé éche ndáá abel.” Bonj chōm ké éhéé éetāṅgenēé née étédéé me ntān. ¹³ Mod ampée ahele ahób áá “Bébéle ndyééd áyāle abum, bébēl-le abum áyāle ndyééd.” Nê ádé mbále. Bonj Dyöb débēl ábē bwēm bēpē á asóg. Dyöb déebeléé alongé á moonyonj áá bébenle mbinde é mekan bonj abelé dō áá bébenle Sāṅgwéé, Sāṅgwéé mó-'áá atōgne yāl e moonyonj. ¹⁴ Dyöb dēmpuúd Sāṅgwéé, nê dō-'áá ábenlédté eche ngīne ápuud syánē. ¹⁵ Nyéebíí'é nēn bán échen yāl chóó édé pág éche ébélé yāl eche Yesue-yé? Né-ṓ, nhele ntéd pág é yāl éche Krístāē bonj níke rílatēn ne yāl e akwalēē-yé? Eetāṅgenēé abé nê mbéd! ¹⁶ Ké'ε nyéebíí'é bán mod awē atédé eche yāl bonj álatēn yāl e akwalēē abelé búmō bétímé yāl póg-ε? Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, “Echē yāl ébe étím yāl póg.” ¹⁷ Bonj mod awē mó-'ε adé nhóg ne Sāṅgwéé abele átím mod nhóg ne mó á edāádāṅ. ¹⁸ Nyéewóó'ε dyam dé abel ne mbinde é mekan. Mbéb ké ríhéé mémpēe míme mod ábeléé méēnōnéé eche yāl. Mod awē akábé asón abelé mbéb tāṅgene eche yāl. ¹⁹ Nyéebíí'é bán échen yāl édíí abón áde Edāádāṅ éche Esáá édyēé'é áte-yé? Dyöb dōó ábágé nyé échen yāl. Saké nyé nyéwóó chó, Dyöb dōó áwóó nyé. ²⁰ Dyöb ácháné nyé ne nkun míme ríchábé ámīn. Né-ṓ, nyēbenled échen yāl ábe Dyöb edúbé.

7

Paale alébe bad tāṅgene e'wóngé

¹ Bōōb-pōó, mēlāā́ nyé tāṅgene mekan míme nyétélé á kálag echē nyéténlé mé. Ebóó bán mod eewóó' mmwāád.* ² Bonj ngáne édíí bán akáb dé mesón ábúú áte bwāmbwam, ébóó bán mwēnchóm téé áwōṅ awē mmwāád, mmwāád téé-'ε awōṅ awe nchóm. ³ Mwēnchóm téé atāṅgéné ábelé' mekan míme mwēnchóm atāṅgéné mwaád abele, mmwāád téé-'ε atāṅgéné ábelé mekan míme mmwāád atāṅgéné nchóm abele. ⁴ Mmwāád mwēn eékamlánné eche yāl, nchóm mó akamlan mó, melelem nê dōó mwēnchóm eékamlánné eche yāl, mwaád mó akamlan mó. ⁵ Nyé ábe nyéwōṅné, mod ké nhóg eebāṅné waáb e'nonj é'sē, éetómēé né nyé bēn nyéchēmténé bán nyébel nê á esónj é pōndé,

* **7:1** Eewóó' mmwāád, donje á kálag áwóó: eēnanjáád mmwāád.

âbel bon nyéwôh pónde e bwâm âkáne. Bon pen âmbîd e nê nyétângéné abé âmpē ngáne nyénsēbēē abé, âbel bon Satanē eēpiinád nyé mekægsen âkáb asón. ⁶ Meehóbēē nén mēé nnyágte nyé âbel nê, bon nhóbe mēé nê dōo ébóó bán nyébel. ⁷ Mendāh pen mēé bad bésyāal bébê áde béewôh nēé nēe mē. Bon mod téé awóó nde eche Dyöb ábágé mó. Abelé donge á bad aá béwôh mewêmtēn âwôh mmwaád ké'ε nchóm, âbēl-le ábíníí aá béewōō'.

⁸ Bōob-pōó nlânge nyé bad ábe béewōō bebaád ké'ε bechóm ne ábe bédé bekúd mēé, ébóó bán nyéewóó bebaád ké'ε bechóm ngáne mē-ε méewóó'é. ⁹ Bon pen, nzé nyéehel yāl akób, mod-téé awón mmwaád ké'ε nchóm. Nhóbe nén áyāle édé mbon mod âwón mmwaád ké'ε mmwaád âwón nchóm, tómaa âwón esíí é ngíne áte wēé né mōonwón áde wēewóó'é.

¹⁰ Bōob-pōó, ne bad ábe béwóó bebaád ké'ε bechóm, saké mē nhóbe' pen, Sāngú Yesue mó ahóbe'. Ahóbe nén aá mmwaád eetāngēnēé nchóm atēde. ¹¹ Bon nzé édé bán atēdté nchóm, atāngéné adyēē ésebán awóó' nchóm ampēe, ké'ε bó nchóm bétim ásē. Mwēnchóm-mē eetāngēnēé nēe ánáné mwaád á e'wóngé.

¹² Bōob-pōó, ne nyé bad ábe nyēlyāgé ásē, mē-εé nhóbe' saké Sāngú Yesue. Nhóbe nén mēé, mod awē adúbpé awē awóó mmwaád awē eedúbpē bon ákwentén aá búmō bēdyēē, ane mod eēnānē' ene ndín e mmwaád á e'wóngé. ¹³ Nzé mmwaád, awē mó-ε adúbpé awóó mod awē eedúbpē awē akwēnténé mó awón, ane mmwaád eetāngēnēé ane mod atēde. ¹⁴ Nhóbe nê áyāle nzé mod awē eedúbpē awóó mmwaád awē adúbpé, ákobnéd á'sō é' Dyöb, abé áde ádíí mod nhóg ne mmwaád awē adúbpé. Melemlem, nzé mmwaád awē eedúbpé awóó mod awē adúbpé, ane mmwaád ákobnéd á'sō é' Dyöb abé áde ádíí nhóg ne mod awē adúbpé. Nzé énkēmbé nê, né bán ábe ábén bad béchyáa' é béekobnádté á'sō é' Dyöb. Bon édé nén bán békobnad á'sō é' Dyöb. ¹⁵ Bon pen nzé mod awē adúbpé awóó mod awē eedúbpē, bon awē eedúbpē ahóbe' aá e'wóngé é'maa nyétēdē, é'maa. Nzé nê ábēnlédé, mod awē adúbpé awóó kunze ádyēē nê ésebán bényágte mó ádyēē á ndáb e e'wóngé. Dyöb áhede aá syánē débē nsāh ne nhóg ne aníníí. ¹⁶ Wē, mmwaád awē adúbpé Yesue, kapóg ehēle ésōh alonjé áde awón nchóm awē eedúbpē. Melemlem ne wē mwēnchóm awē edúbpé, kapóg ehēle ésōh alonjé áde awón mmwaád awē eedúbpē.

Paale aá bad bébê ngáne Dyöb dēmpwēdté b́

¹⁷ Bon pen Sāngú Yesue amaá atíí ngáne alonjé áde syánē mod té átāngéné abé. Né-ōó, syánē mod téé ábē nyaa echē ámbēē áde Dyöb dēmpwēdté syánē aá débē ábē bad. Adén dyam dōo ílāngēé mwembé té. ¹⁸ Nzé edé mod awē bēmmádté ayag bon ámbîd e pónde Dyöb ápwēd wē, wēétimē e'chemléd ahúd ábe é'lúmte nén bán bēn'yāg wē. Melemlem, nzé edé mod awē bēnkēn'yagké bon Dyöb ápwēd wē, wēémwāg-sē bēyāg wē. ¹⁹ Ké bēyāgé mod ké'ε bēeyagéé mó, nê déesaá etógnén. Chóm éche édé etógnén édíí áhíd mbéndé é Dyöb. ²⁰ Mod téé ábē nyaa echē ámbēē áde Dyöb dēmpwēdté mó. ²¹ Nzé wembé ntāh á pónde echē Dyöb dēmpwēdté wē, nén déetagté wē. Bon nzé echon sāj ahóbe' aá wēebáá ntāh ámpē, ékōb áned. ²² Mod awē ámbé ntāh Dyöb ádēhób aá mópwēde mó adíí nēe kunze áyāle Sāngú Yesue ahúde mó á mehañ. Melemlem ne mod awē enkēmbé ntāh Dyöb ádēhób aá mópwēde mó. Apwēd áde Dyöb ápwédé mó ábélé adíí ntāh awē Krístā. ²³ Dyöb ácháné nyé ne nkun nime íchábé ámín. Né-ōó, nyéewóglán bad ábe bēlānge nyé mekan nime nyétāngéné abel. ²⁴ A-baányāñ, nhede mēé mod téé áwón alonjé áde ánwōngē áde Dyöb ápwédé mó.

Paale ahóbe' tāngene bekúd ne bad ábe béewóó bebaád ké'ε bechóm

²⁵ Bōob-pōó, tāngene bad ábe béewóó bebaád ké'ε bechóm, Sāngú Yesue eelāngēé mē chóm éche ítāngéné nyé aláa tāngene ádén atón. Bon ké nê, awōngēn áde Sāngwéé áwōngéné mē ábē mod awē bad bésúmē nlém áyāl, mēlāā nyé dyam áde núbíí mēé átāngéné. ²⁶ Nnyíné nén mēé ngáne ndutul édíí enén pónde, ébóó bán mod adyēē ésebán

awóo' mmwaád ké'ε nchóm. ²⁷ Nzé mod amaá mmwaád awón, eētēdtē mó. Nzé mod eewóo mmwaád, eéhēdē mmwaád awě awóo'έ. ²⁸ Bon nzé mod awóo mmwaád, eébeléé mbéb. Nzé mmwaád-τε awóo nchóm eébeléé mbéb. Ké nê-'ε bad ábe bēwóo bebaád ne bebaád ábe bēwóo bechóm békudé metake híin á alongé ádāb. Nzom eché ekāó bon nhōbē nē edii, nhede mēé bēekudé nímén metake.

²⁹ A-baányan, chōm éche níwémténé nyé aláa edii nén, póndé echē déwóo á nkōnsé edé esón. Né-óó, bootya bōob mod awě awóo mmwaád ábii nén aá mmwaád eésaá chōm éche étómténé etógnén abé áwē alongé. ³⁰ Melemlem ne bad ábe bésudne', béētédé nē nēe dyam áde átómténé etógnén abé. Abe bō-'ε bédé menyinje, béētédé nē nēe dyam áde átómténé etógnén abé. Bad ábe béchane bwēm béētédé bán bwēm ábe béchanéé bōó é'tómténé etógnén abé á alongé ádāb. ³¹ Bad ábe behíde mekan mé nkōnsé ámbíd, béebanné nlém á yāl e nímé mekan. Ayāle mekan mésyāāl níme débéléé á nkōnsé-te chii, mépě á asóg. ³² Nhede mēé dyamdyam déetagté nyé nlém á abum. Mod awě eewóo mmwaád, Sánjwéé móo ákamtanné póndé ésyāāl, ngáne ábenlé-'ε bon awóged Sánjwéé menyinje. ³³ Bon mod awě awóo mmwaád mekan mé nkōnsé mwēn ne mwēn móo ákamtanné póndé ésyāāl. Póndé téé akamtan ngáne átánjéné mwaád menyinje awóged. ³⁴ Né-óó, akamtan mekan mébe akamtan ahóg. Mmwaád-τε awě eewóo nchóm, ké'ε mwān a mwaád awě eebíi mwēnchóm, Sánjwéé móo ákamtanné ne ngáne ábeléé mó. Mekan mésyāāl níme ábeléé níme nlém nisyāāl mbāg áhed ábel ásan á'sō é' Dyōb. Bon mmwaád awě awóo nchóm mekan mé nkōnsé mwēn ne mwēn móo ákamtanné. Póndé téé akamtan ngáne átánjéné nchóm menyinje awóged. ³⁵ Nhóbe nímén mekan mésyāāl ábel bon méwōngēn nyé. Meehóbéé mēé nyētánjéné mó ahíd. Bon nhede mēé níwōngēn nyé ahíd chōm éche étánjéné ábel bon nyēbenle Sánjwéé ne nlém nhóg.

³⁶ Nzé mod anyíné aá móchenlé yāl akób ásin káan mōwōn mmwaád awě áhóbé aá mōwōo', ákag á'sō áwōn mó ngáne nímé mewēmtan mélánjé mó. Nē déesaá mbéb. ³⁷ Bon nzé mod amaá atii áwe nlém-tē, áde béēnyāgteé mó bon akóbé yāl, amadé-'ε á nlém-tē aá mówōngé ane mmwaád awě áhóbé aá mówōn, né abelé dyam áde áde bwām. ³⁸ Né-óó, nzé mod awóo mmwaád né abelé dyam á bwām. Mod awě mó-'ε akóbé yāl bon eewóo mmwaád abelé dyam áde ábóo bwāmbwam.

³⁹ Mmwaád awě awóo nchóm átánjéné abé ne nchóm á alongé ádē ásyāāl. Bon pen nzé nchóm awédé, awóo kunze áwōn mod awě ádáá. Ane mod pen átánjéné abé mod awě adúbpé Sánjwéé. ⁴⁰ Bon ne me, nnyíné mēé mmwaád awě nchóm awédé, ábē menyinje nzé adyéé nē áde éewóo'έ nchóm ampée. Mbíi nén mēé Edāádān é Dyōb chōo élyágte me áhób nímén mekan.

8

Paale ahóbé tñgene medyé níme bébagéé e'diidinge

¹ Bōob-pōó, nhóbe tñgene medyé níme bad bébagéé e'diidinge nēe mende. Edé mbále ngáne éhóbnédé nén bán “Syánē moosyāal debíi dyam.” Ene ndín e e'bíi bé akan ebele mod abág kúmbe. Bon edanje éwéde syánē áte. ² Nzé mod awēmtan aá móbii dyam, ane mod eebíi'ε dyam ngáne átánjéné abii. ³ Bon nzé mod adāó Dyōb, Dyōb ábelé abii mó.

⁴ Bōob-pōó, nhōb tñgene adyé dé medyé níme bébagéé ediidinge nēe mende. Debíi nén bán e'diidinge, nédē myōb níme bēbénlé mekáá, méesaá dyamdyam. Dyōb ahóg dēmpen dōo ádé. ⁵ Bad behóbe bán myōb mémpēe níme béchagéé bán myōb médé á nkonj mí mín ké'ε á nkonj nisé. Edé-'ε mbále bán myōb níme bad bēn bēbénlé mekáá ne besánjwéé bé nkōnsé híin bédé. ⁶ Bon kénē debíi bán Dyōb ahóg dōo ádé. Mó adé Titée awě ahagé chōm ésyāāl, mó akāá-'ε bon debé á alongé. Sánjwéé nhóg mwēmpen-naá adé. Mó adé Yesu Krístā. Mbwiined ne mó dōo béchagéé chōm ésyāāl. Mbwiined ne mó dō-'aá dedíi á nkōnsé. ⁷ Bon saké moosyāal abii nímén mekan. Donje á bad pen béménténé ábē

e'diidinge edúbé abe nyaa eche kááj ne chii nzé bedyág medyé, bédii béwêmtan bán bébage nímê myõb edúbé. Nlém méewúú' é b́ abum, né-óó béwêmtan bán nímê medyé mébele béesāá' é á'sō é' Dyõb. ⁸ Ndyééd ééhēlē-se ébēl bad bésán á'sō é' Dyõb. Deéhēlē-se debé bad bé mbéb nzé dedyééd ch́ ḱ debé bad bé bwám áde déedyéédé ch́. ⁹ Nyétéd pónde pen ngáne nyébenladté kunze eché ebāgnédé nyé bad bé Krísto. Nyébenlad ch́ nyaa eche nyéēbenlé se áben baányan bé Krísto ábe nímab nlém méewúú' é á abum béhún á mbéb-te. ¹⁰ Nzé mod awě nlém méewúú' é á abum anyiné nyé ábe nyéhóbé bán nyébíi akan nyedyág medyé á abón áde nímê myõb, nyéebíi' é bán nén déted mó nlém á abum ádyé medyé níme b́bágé ábê e'diidinge née mende-ye? ¹¹ Né-óó, we awě echagé yál wée mod awě abíi akan, ehede wée mwānyon awě Krístā áwédé áwe nló áwē áyāle ábõn e'bíi bé akan-ε? ¹² Nzé ebelé mbéb wée mwānyon, né Krístā móó ébélé mbéb áyāle ebelé mwānyon a Krísto ebébtéd, ebébté-é mó nlém á abum. ¹³ Né-óó, nzé ndyééd eche rídyágbé ebele mwānned a Krísto ahúne' á mbéb-te, né méedyáá ene ndyééd ámpē mbéd, ábel bon, éebēlē se mwānned ahún á mbéb-te.

9

Kunze e bembapεε bé nlomag ne nsón níme bétāngéné abel

¹ Me, Paale ndii mod awě awóó kunze nēngáne bad bēmpēe ábe bédúbpé. Ndii mbapεε a nlomag. Nnyiné Yesue, Sāngwée awêd. Nyéē nyédé nēngáne mbakú áyāl e nsón níme Sāngwée ábélé mbwiined ne me. ² Ké bad bēmpēe béenyinē me nēngáne mbapεε a nlomag, nyépen nyékobé me nén bán ndii mbapεε a nlomag. Abé áde nyédii ne Sāngwée nyé bēn nyédé née e'chem ábe é'lumte bán ndii mbapεε a nlomag.

³ Mekan níme mbélé rílangē bad ábe béhōbe me mam áyāl médií nén: ⁴ Séewóó' é kunze átéd mmwaád awě adúbpé Krístā áhoon sé áke meke melemlen ngáne ábínii bembapεε bé nlomag bébelé-ye? Saá nê dóó Sāngwée baányan ne Petro bébelé-ye? ⁶ Sé Banabase bēnpen-εé sētāngéné nsón abel átōgen éched yál-le? ⁷ Sánze ehéé ēbelé nsón bon mwēn átōgné eche yál? Nzé-módé áwōn nzag e besabé bon eedyág ké epum é sabé ehóg? Nzé-módé adé awě abōnge nyag ésebán aminé' ch́ mebii ákud mílig?

⁸ Saké á nsōn ten mí moonyon dēmpen ríhóbéé nímēn mam, mbéndé e Mose chómpē ehóbé melemlen. ⁹ Ehóbe nén aá, "Weetádé nyag nsal eche esálte ngun." Bóob-póó, nén álumte nén bán Dyõb átédé nyag etógnén-ε? ¹⁰ Saá syánē bēn-εé ákonτéé ahób-ε? Syánē bēn-εé dekáá bon átélé nê. Mod awě akwele nzag abele aá móókud mbote, mod awě mó-ε asálte ngun abele nsón aá móókud ngun. ¹¹ Sé bembapεε bé nlomag sēwéné mekan mé e'dáádān áfintē echēn. Edé mbéb nzé séhēdné nyé mekan mé nkōnsé-ye? ¹² Nzé bad bēmpēe béwóó kunze áhēden nyé bwēm, né sēwóó' é kunze áhēden nyé bwēm tómaa b́-ye?

Bon séēbenledéé enén kunze. Sékwēténé metake mésyāāl, ábel bon nén déēkāá' akal dé nkalan mí bwám níme sékaléé tāngene Krístā. ¹³ Nyébíi bwám bán bad ábe bébele nsón á Ndáb-e-Dyõb, áhed dóó b́-ε békudéé echab ndyééd. Melemlen nê dóó bad ábe bébele nsón ábe mende á menyán mé mende, áhed dóó bébelé békud akab dé mende. ¹⁴ Melemlen nê dóó Sāngwée áhóbé aá bad ábe békale nkalan mí bwám békud ntōgēn wée bad ábe bēkanléé nímê nkalan.

¹⁵ Kénée édií nê, meēbenledéé enén kunze ké póg. Saá-kaá nê ákáá bon rítel' enén kálag ábel bon bébenle me nímén mésyāāl. Mēkwētén áwé tómaa mod ábel meewóó' nzom ákum ekáá á tál tāngene nímēm nsón. ¹⁶ Meewóó' é kunze ákum ekáá á tál áyāle nkalan mí bwám níme ríkaléé. Dyõb dēn dóó áhóbé aá mbél nímén nsón. Medim ne me nzé meékale nkalan mí bwám. ¹⁷ Nzé mmēn-εé mempweđ nímén nsón níme mbéléé, né nsine nsábe. Bon ngáne méepwedeé mó, Dyõb dēn dóó ábágé me mó aá mbél. ¹⁸ Nsábe

nhéé-ᵝ níkudéé? Nsábe níme níkudéé nídíi nén, nzé nkale nkalan ní bwâm meéhédné bad nsábe, meébēnlādtē kunze echē rítāngéné abenled akal áde níkaléé nkalan ní bwâm.

¹⁹ Ndé ne mmēn, meésaá ásē e mod. Boṅ mbelé yāl ntān a bad bésyāāl ábel boṅ bad híin bétim bad ábe Krīsto. ²⁰ Ade mbeléé nsón ne bad bé Israel, mbele mam née mod a Israel ábel boṅ bétim bad bé Krīsto. Kénée édíi bán mmēn meésaá ásē e mbéndé éche Mosee, ndé byánán nhíde chó áde mbeléé nsón átíntê e bad ábe behíde chó. Mbele nén ábel boṅ bétimēn Krīstā. ²¹ Melemlem nzé mbele nsón átíntê e bad ábe béesē ásē e mbéndé é Mose, mbelé mbelé' mam née bó. Mbele nén ábel boṅ bétimēn Krīstā. Nén déesaá bán meehídeé mbéndé é Dyōb. Mmēn nkoó abé ásē e mbéndé e Krīsto. ²² Nzé ndé ne bad ábe ádab adúbe déewúú' é áte, mbelé mbé née bó ábel boṅ bétimēn Krīstā. Né-ᵝ, ntimé abé ngáne éboṅnédtē mod téé. Mbenlad nzii ké ehéé ábel boṅ rison alongé áde bó donḡe á bad.

²³ Mbele nímmēn mésyāāl áyāle nhede mēé nkalan ní bwâm níkanlad, ábel boṅ níkud nnam níme nímmē nkalan nípeeneé. ²⁴ Nyēbíi bán bad híin bényāgte mehélé boṅ mod nhóg abelé atóm baáb, ákūd-te nsábe. Né-ᵝ, nyényāgte ábel boṅ nyékud nsábe. ²⁵ Mod ké ahéé awē aboṅsan ányāged mehélé abelé ásūdēd yāl. Abele nén ábel boṅ bēwāad mó ekóté é edúbé é mbonja. Echē ekóté éebeméé, ébēb. Boṅ nsón níme sébeléé, sébele mó ákud nsábe níme mébē á ngíndé ne á ngíndé. ²⁶ Nê ákásá meényāgtéé kéchán, meelúméé-' é ábēm e'chog kéchán. ²⁷ Né-ᵝ, nwéde yāl áte, nsudte-' é chó ábel boṅ ébel kéchéé éche ríhedeé me ébel. Mbele nén ábel boṅ meémāā bad bēmpēe nkalan ní bwâm akale boṅ mmēn meékūdē nsábe.

10

Paale aá bad bébenlād myōb mé metóm

¹ A-baányan, ndáó mēé nyékamten ábēd betaa ábe Mosee ályāgté'áá áde bēbídé á Egipto. Dyōb dénlōmē bó mbag echē elyāgté'áá bó. Bó moosyāal bēmpōṅ á edíb é nkwx̄ te ésebán behóó'. ² Apon áde bēmpōṅgé á edíb é nkwx̄-te ne abé áde bēmbēē ásē e mbag dēmbēl bēnkūd edusen, behídē-' é Mosee. ³ Bó moosyāal bēndyē ndyééd e edāádān eche Dyōb dénlōmēē bó mbwiined ne menyáké. ⁴ Melemlem bēmmwē-' é mmítéd mé edāádān níme Dyōb dénlōmēē bó mbwiined ne menyáké. Bēmmwē mendíb níme Dyōb dēmbēnlé boṅ mébíd á ndim e aláá-te echē embé ne bó. Ene ndim e aláá ebédéé Krīstā. * ⁵ Boṅ kénē Dyōb dénkēnwógēnné bó bad híin menyīṅge. Nē dēnkān anwúú bó, ndim ríhētéd bó áte á ehyāṅge.

⁶ Bōōb-pōó, nímmēn mekan mésyāāl médíi nēṅgáne elāṅsén ásim syánē etúu áte, nén deewóo nlém ábel mbéb ngáne bēbélé'áá. ⁷ Nyēēbenlé myōb mémpēe ngáne bó donḡe á bad bēbēnlé'áá. Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, "Ábē bad bēndyēé ásē, bēdyāḡ bwēm, bēmwāḡ mīm, bēbélé-' é mbinde é mekan." ⁸ Syánē deekábé mesón ngáne bó donḡe á bad bēbélé'áá. Nén dēmbēl Dyōb dénkāḡsēn bó, bó bad móom mé e'kálé mébe ne e'kálé é'láán bēwé epun ehóg. ⁹ Syánē deekāḡē Sāṅgwéé ngáne ábēd betaa bēmbēnlé boṅ nyā éwúú bó. ¹⁰ Syánē deenyōṅnád Dyōb áte ngáne bó donḡe á bad bēbélé'áá. Dyōb dénlōm ángel e kwééd ewúú bó. ¹¹ Mmēn mam mésyāal mēmbēnléd ábel mébē nēṅgáne elāṅsén wēe bad bēmpēe, bēntēl-le mó ásē ásim syánē etúu áte. Syánē dedé bōōb á pōndé echē nkōṅsé níkwógé ape á asóg. ¹² Né-ᵝ, mod a Krīsto ké ahéé awē awémténé aá mótyēēmē á adúbe-tē átéd pōndé ábel boṅ eékwāḡ. ¹³ Mekāḡsēn ké méhéé níme métáné wē, médíi nyaa e mekāḡsēn echē etáne bad bēmpēe. Boṅ Dyōb áwóo nlém nímmē bad behēle-se bésúm mó nlém á yāl, éemwāá'áa-' é aá ékud mekāḡsēn níme métómé wē. Pōndé echē mekāḡsēn mépēé, ábēl ebíd mó áte, abe áde ábēé wē ngíne átóm mó áte.

* **10:4** Ene ndim e aláá ebédéé Krīstā: Bad bé Israel bēmbíi bán ndim e aláá embé ne bó ngáne bēkágé'áá á ehyāṅge. Paale aá ene ndim e aláá ebédéé Krīstā, Krīstā-' é abédé ne bó.

*Paale aá bad béetânjené
ake á ngande é myöb mémpēe*

¹⁴ Né-óó, a-baányan, nyéēbenlé myöb mé metóm. ¹⁵ Nhóbe áwēn née bad ábe mbíí mēé béwóó debyéé. Nyéběn nyédol áte chöm éche rílangéé nyé. ¹⁶ Póndé eche syánē ábe dedúbpe démíidēé mbwendé mí mím nhóg, debage Dyöb nságnēn míme Krístā. Melemlem ne ewele éche débélé déladné ádyé, debélé dedyé yäl echē Krístā. ¹⁷ Ngáne édíí bán ewele édíí ehóg, kénéé syánē débúú áte, dedíí yäl póg, áyāle melemlem mé ewele móó dedyágkē. ¹⁸ Nyénōne bad bé Israel, bad ábe bédyág medyé míme bēbágé nēngáne mēde á menyán, bōmpē bēlatan á menyán mé mēde ábe Dyöb edúbé. ¹⁹ Cheé ríkoo'ē ahób hén? Nhóbé mēé e'díidíngē ábe bad bēbagéé mēde, ne rímē mēde míme bēbagéé, bédé dyam-ε? ²⁰ Aáy, chöm éche ríhóbeé édíí nēn mēé, mēde míme bēbagéé á menyán míme bad ábe bēedúbpe Dyöb, saké Dyöb dōó bēbagéé mó, e'dáádān bé mbéb bōó bēbagéé. Meéhēdēē mēé nyéwōn dyamdyam ábel ne e'dáádān bé mbéb. ²¹ Nyéēhēlēē-se nyémíidē mbwendé míme Sāngwéé nyémíidē-ε míme e'dáádān bé mbéb. Nyéēhēlēē-se nyéladné' ádyé ndyééd á menyán mé mēde míme Sāngwéé, nyéladné-ε ádyé á menyán mé e'dáádān bé mbéb. ²² Dehede Dyöb kónjí ahé áte-yε? Dewēmtan bán dedé ngíne tómaa mó-yε?

Kéchéé éche débélé débél chó ábe Dyöb edúbé

²³ Bad béhóbe nēn bán “Dewóó kunze ábel kéchéé éche dédáá ábel.” Nē adé mbále, bon saké chöm ésyāāl ébóó ábel. “Dewóó kunze ábel kéchéé éche dédáá ábel”, bon saké chöm ésyāāl épeene nsyán. ²⁴ Nyé modmod eéhēdē chöm éche épiinad mwēmpēn bwām bon nyéhede chöm éche éwōngan bad bēmpēe. ²⁵ Nyéwóó kunze ádyé kéchéé éche nyécháné á dyōn-tē áde nyéesēdtéé dyam áde débēl bon nlém ríkagléd nyé á abum tângene éche chöm éche nyécháné. ²⁶ Éténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, “Nkōnsé ne chöm ésyāāl éche édé áwēd-te bédíí ábe Sāngwéé.” ²⁷ Nzé mod awē eedúbpe Dyöb alébpé wε áhyε dé ádyé ndyééd, bon etíidé wεé mókag, edyé kéchéé éche ábágé wε ésebán esēdte mó dyamdyam tângene ene ndyééd. Nlém méekāglád wε á abum áseded dyam tângene ene ndyééd. ²⁸ Bon nzé mod alángé wε aá “Enén ndyééd bēmbε chó née mēde wéε e'díidíngē,” weedyág chó áyāl echē ne ábel bon nlém méekāglád modmod á abum. ²⁹ Nédē, saké ngáne nē débēnlé bon nlém ríkagléd wε á abum bon bwāmbwam ngáne nē débēnlé bon aníníí mod átagé áte á nlém-tē. Cheé ékǎn bon nlém rímé ríkāglad mod ampée á abum mbél bon méébenlad kunze echē ebāgnédé mε? ³⁰ Nzé mbagé Dyöb meságnēn áyāle ndyééd echē ábágé mε, chán édíí bán mod ampée ahēle áhōbē mε mam mé mbéb áyāl, áyāle mbágé meságnēn. ³¹ Né-óó, kéchéé éche mod ábeléé, ké ádyāg ké ámwāg, ábele chó ésyāāl nyaa echē ebage Dyöb edúbé. ³² Nyébele chöm tée nyaa echē épeénné mpuutéd, ken wéε bad bé Israel, bad ábe béesē bad bé Israel, ké'ε mwembé ní Dyöb. ³³ Nyébele mam melemlem ngáne mbéléé. Nwane áte áwóged mod asyāál menyíngē áyāl e chöm tée éche mbéléé. Meébélēē chöm éche ébōñnéde mε bon mbele chöm éche ébōñnéde moosyāál, ábel bon Dyöb áson alonjé á moosyāál.

11

¹ Né-óó, nyéhíde' rímēm mbeltéd ngáne mε-ε ríhídeé mbeltéd míme Krístā.

Paale ahóbé tângene akúten dé nló á mwembé-te

² Bōób-póó, nkene nyé áyāle nyékamtan mε póndé ésyāāl, nyéhíde-ε elem éche mén'yāgēdtē nyé. ³ Bon ndáá mēé nyésōñtēn nēn bán Krístā mó adé nló ámín e baachóm bésyāāl, mwēnchóm-mε abé nló ámín e mwāád. Dyöb dō-áá adé nló ámín e Krístā. ⁴ Mwēnchóm ké ahéé awē akānne' ké'ε ahóbe mekan á dñn á Dyöb bon akútén nló, awógte Krístā awē adé nló ámín echē e'sōn. ⁵ Mmwāád-te awē akānne' ké'ε ahóbe mekan á dñn á Dyöb bon eekútēne nló, awógte nchóm awē adé nló ámín echē e'sōn. Nhāñlén ké nhóg méesaá áfíntē ene ndín e mmwāád ne mmwāád awē akāñné nló.

⁶ Mmwaád awě eekútán nló, émbē mboŋ né ankəŋ mó ngen póg. Ngáne édíí-'aá dyaŋ dé akwágkē mmwaád ákəən nló ké'ε áselən nyon, bebaád békútan mímab nló. ⁷ MwENCHÓM eetəŋgenéé nló akúTEN ngáne édíí bán ahəg áde Dyöb áhəgé mó á nwágén míme álúŋte éche edúbé. Boŋ ahəgé mmwaád álúmed edúbé é mwENCHÓM. ⁸ Dyöb dénkənhəgənné mwENCHÓM mmwaád, boŋ anhəgén mmwaád mwENCHÓM. ⁹ Saá-kaá mmwaád ankəŋ boŋ Dyöb áhəgé mwENCHÓM boŋ mwENCHÓM mó ankəŋ boŋ Dyöb áhəgé mmwaád. ¹⁰ Ayāl e enén nzoŋ mmwaád átəŋgénéé néε áwóó e'chem á nló ábel boŋ ángel ényín. ¹¹ Kénē-'ε, ngáne dédíí nhóg ne Səŋgwéé, mmwaád éhēlēē-SE abé ésebán mwENCHÓM, mwENCHÓM-ME éhēlēē-SE abé ésebán mmwaád. ¹² Edé nē áyāle Dyöb dēnhəgén mmwaád mwENCHÓM, nē dó-'aá mmwaád-TE áchyáa'ε mwENCHÓM. Boŋ bwēm é'syāal é'húú ne Dyöb. ¹³ Nyébēn nyénən áte, mmwaád atəŋgénéé akáne á elad é bad bé Dyöb áde éekutENÉÉ nló-YE? ¹⁴ Nyaa eche Dyöb áhəgé bad chēn eelúŋtÉÉ nēn bán édé akwágkē mwENCHÓM áTEDE esid ékwog mó á nló bwāmbwam-ε? ¹⁵ Boŋ nzé esid échábé mmwaád ébele áboŋ. Dyöb ábágé mó esid néε ekúTEN é nló. ¹⁶ Nzé mod ahede ádén dyaŋ apENTEN, chōm ésyāal éche níwóó ahób édíí nēn mEÉ, syánē ne mwembé ní Dyöb nísyāal, deewóó'ε nyaa empée eche débélÉÉ mímén mekan, mwembé ní Dyöb-PE méewóó'ε.

Ndyééd e Səŋgú

(Mat 26.26-29; Mak 14.22-25; Luk 22.14-20)

¹⁷ Boŋ təŋgene mímén mekan míme rílanğéé nyé bəəb, méēhēlēē-SE níkené nyé áyāle nzé nyébomé ábele Dyöb, mekan mé mbéb móo nyébelÉÉ saké mé bwām. ¹⁸ Dyaŋ dé'sō, nwógé bán nzé nyébomé néε mwembé, nkabén míbelé níbé átíntē echēn, ndúbpé-'ε nēn mEÉ kapóg nē áde mbále. ¹⁹ Nkabén rítəŋgénéé abé átíntē echēn PEN, ábel boŋ bad ábe békoo Dyöb ahíd bényínned. ²⁰ Né-óó nzé nyébomé nēŋgáne elad é bad bé Dyöb, saké Ndyééd e Səŋgú nyédyágkē. ²¹ Ayāle nzé nyébomé ádyé Ndyééd e Səŋgú, mod téé adyāg eche ndyééd ésebán asine waáb, nē ábele baahóg bébāg nzaa, ábíníí-'ε mím mékób bō. ²² Nédē édé nēn bán nyéewóó'ε mímEN mendáb míme nyétəŋgénéé medyé adyé nyémwāg-KE mím áte-YE? Ké'ε nyēnyíne' bán mwembé ní Dyöb méesaá dyaŋdyaŋ, nyékwāgtē-'ε bad ábe béewóó chōm éche bédyágkē? Cheé nyéhedeÉ bán rílāa nyé təŋgene ádén akan? Nyéhede bán níkene nyé-YE? Méēhēlēē-SE míbel nē.

²³ Nhóbe nēn áyāle chōm éche Səŋgwéé án'yāgēdtē ME chóo ME-'ε rílanğéé nyé nēn, mímē nkuu dēn áde békíí Səŋgú Yesue ntúré, antéd ewele, ²⁴ aságnén Dyöb, ákāb chó áte, áhōbē aá, “Echem yāl nēn, ebāgnédé ayāl echēn. Nyébele nēn ákamTEN ME.” ²⁵ Ade bémáá ndyééd adyé ambél melemlen ne mbwendé ní mím. Anhób aá, “Mmén mbwendé ní mím ndíí melē mékōōlē mé Dyöb míme mímēm mekií mēsógténé. Nyébele nēn pónDé téé ákamTEN ME.” ²⁶ Nēn álúŋte nēn bán pónDé téé echē nyédyágkē échēn ewele nyémwāg-KE mímén mím, nyékale kwééd eche Səŋgwéé kóəŋ ne á pónDé eche ápÉÉ.

²⁷ Né-óó, kénzÉÉ awě adyāg échēn ewele, ámwāg-KE mímén mím nyaa eche éēbāgē Səŋgwéé edúbé né abelé mbéb təŋgene yāl ne mekií míme SəŋgwéÉ. ²⁸ Né-óó, mod téé ásebe ásimEN yāl boŋ adyē ewele, ámwē-'ε mím míme SəŋgwéÉ. ²⁹ Nyébel nē áyāle kénzÉÉ awě adyāg échē ewele ámwāg-KE mímē mím, boŋ eékoo ahé á nlém-tē aá yāl eche SəŋgwéÉ chó edé, ákudtéd yāl nkógsEN adyé áde adyágkē échē ewele, ámwāg-KE mímē mím. ³⁰ Nē dóo ákáá boŋ nyé bad híin nyéchiitéd, nyékonlé-'ε, donge-'ε béwédé. ³¹ Boŋ nzé syánē desébpé yāl akáad, né Dyöb déekógsénne syánē. ³² Boŋ SəŋgwéÉ akáadte, akógsan-NE syánē áyāle mewusé míme débélÉ ábel boŋ eebáá syánē ayāl áde ákaādtē nkōŋsÉ. ³³ Né-óó, a-baányan, nzé nyélādné ádyé ndyééd e Səŋgú, désínē nhóg ne aníníí. ³⁴ Nyé ké ahéé awě nzaa ékóbé, adyé ndyééd á ndáb, ábel boŋ nzé nyélādné weébēlē akan áde débél boŋ Dyöb akáad WE. Təŋgene mekan mémpēe, nzé mpedé, dóo mélāā'ε nyé ngáne nyétəŋgénéé abel.

12

Nde éche éhúú ne Edáádəŋ éche Esáá

¹ Bɔɔb-pɔɔ a-baányan, ndə́ mɛ́ nyébíi mbále tɔŋgene nde éche Edáádəŋ éche Esáá ébageé. ² Nyébíi nɛ́n bán áde nyénkɛmbíí'ɛ Dyɔb, bɛ́ntɛ́d nyé nlém á ábum, bɛ́pānɛ́d nyé nzii ábele myɔb míme méēhābē akan. ³ Né-ɔɔ, ndə́ mɛ́ nyébíi nɛ́n bán modmod awɛ́ Edáádəŋ é Dyɔb élyágtɛ́é, éēhɛ́lɛ́-ɛ́e ahób aá, “Ebómán ne Yesue.” Né dɔ́-'aá modmod éēhɛ́lɛ́-ɛ́e ahób aá, “Yesue adíí Sánɔwɛ́é,” étómɛ́é nê Edáádəŋ éche Esáá élyágtɛ́é mó.

⁴ Nde édé nyaa ne nyaa, bon melemlem mé Edáádəŋ mó mébage éché nde. ⁵ Nyaa éche déhele débɛ́l nsón ní Dyɔb édé nyaa ne nyaa, bon melemlem mé Dyɔb mó bébenléé. ⁶ Ngude eche débɛ́nléé nsón edé nyaa ne nyaa, bon melemlem mé Dyɔb mó débɛ́nladtɛ́ adé debyéé ábel nsón. ⁷ Mod-téé akudé chɔ́m éche Edáádəŋ élyágtɛ́é mó ábel, nê adé-'ɛ́ á mbon mí moosyáál. ⁸ Edáádəŋ élyágtɛ́e mod nhóg áhób dyam ne debyéé, melemlem mé Edáádəŋ mélyágtɛ́e aníní mod áyáged bad ne debyéé. ⁹ Melemlem mé Edáádəŋ míme mébele bon mod nhóg awóŋ adúbe aá Dyɔb débɛ́l dyam áde áhóbé aá ábel bɔɔb ábɛ́l-'ɛ́ dɔ́, nímé melemlem mé Edáádəŋ mó mébage aníní mod ngíne áhood bad. ¹⁰ Eché Edáádəŋ ébage mod nhóg ngíne ábel mekan mé menyáké, ábɛ́l-le aníní álāngɛ́ bad mekan á dín á Dyɔb. Chóó ébágé-'ɛ́ bad bɛ́mpɛ́e debyéé ásonɛ́n ké chɔ́m éche mod áhóbéé ké'ɛ́ ábeléé éhúú ne Edáádəŋ é Dyɔb ké'ɛ́ éehúú'ɛ́. Melemlem mé Edáádəŋ mébage mod nhóg debyéé áhób mehób mémpɛ́e, ábɛ́-'ɛ́ aníní debyéé átóge mehób míme ábɛ́ bad béhóbéé. ¹¹ Melemlem mé Edáádəŋ mó mébele nímén mekan mésyāál, abage mod téé eché nde ngáne ádáá.

Elad é bad bé Dyɔb édií nɛ́e

yəl póg eche ewóó póg híin

¹² Yəl edii póg bon ewóó póg híin. Kénɛ́e édíí-'aá bán yəl edé póg ne póg, edii yəl póg. Melemlem nê dɔ́o édíí ne Krístə́. ¹³ Melemlem nê dɔ́o syánɛ́ moosyáál, bad bé Israel ne bad ábe béesɛ́ bad bé Israel, betāŋ ne kunze, Edáádəŋ ehóg ébélé dekudé edusen bon debé póg éche ébélé ene yəl póg. Dyɔb áhédé-'ɛ́ syánɛ́ melemlem mé Edáádəŋ á nlém-té.

¹⁴ Saké póg póg chó ebelé yəl e moonyon, bon póg híin. ¹⁵ Nzé ekuu éhele-ɛ́e ehób aá, “Áyāle nɛ́n méesaá ekáá, méesaá á yəl e moonyon,” nɛ́n déélúmtɛ́é bán éesaá á yəl e moonyon. ¹⁶ Nzé etúu-'ɛ́ éhele-ɛ́e ehób aá “Áyāle méesaá díd, méesaá á yəl e moonyon,” nɛ́n déehɛ́léé-ɛ́e álúmed bán éesaá áyāl e ene yəl. ¹⁷ Nzé yəl esyáál embé díd dɛ́mpɛ́n, né chán ámwagké dyam awóg? Nzé yəl esyáál embé etúu chɛ́mpɛ́n, né chán ámwagké chɔ́m elod awóg? ¹⁸ Bon édé nɛ́n bán Dyɔb ábánné póg téé á yəl e moonyon ngáne ádáá. ¹⁹ Nzé póg póg chóo yəl e moonyon émbɛ́ɛ́, ne béechəgké chó bán yəl. ²⁰ Edé nɛ́n bán póg édé híin bon yəl póg chóo éwóó chó. ²¹ Né-ɔɔ, díd déehɛ́léé-ɛ́e aláá ekáá aá, “Meetógnɛ́nɛ́é wɛ́.” Nlɔ́-'ɛ́ méehɛ́léé-ɛ́e níláá mekuu aá, “Meetógnɛ́nɛ́é wɛ́.” ²² Etímé anyínnɛ́d pɛ́n nɛ́n bán póg é yəl éche dényínɛ́é bán éesaá dyamdyam chóo étómtɛ́né etógnɛ́n abé. ²³ Póg é yəl-le éche dényínɛ́é bán éewóó'ɛ́ edúbé chóo débageé edúbé bwāmbwam. Eche dényínɛ́é-'ɛ́ bán éeboo'ɛ́ álúmtɛ́n, chóo dékoo'ɛ́ anɔ́n. ²⁴ Póg éché ébóó álúmtɛ́n chó-'ɛ́ éetógnɛ́nɛ́é échɛ́n póg. Dyɔb ábélé yəl e moonyon nyaa eché póg éche ényínnad byánán éesaá etógnɛ́n, chóo débageé edúbé bwāmbwam. ²⁵ Abelé nê ábel bon nkabén méebāg á yəl e moonyon, bon pɛ́n póg téé éwɔ́ŋgan waáb. ²⁶ Nzé póg e yəl póg etage, échíní ésyāál chómpɛ́ ébelé étage'. Nzé póg póg ekudé mekenag, échíní ámpɛ́ ébelé éwógɛ́n mó menyínɛ́e.

²⁷ Né-ɔɔ, nyé moosyáál nyédii yəl eché Krístə́, nyé mod téé-'ɛ́ nyédii póg eché ene yəl. ²⁸ Dyɔb ábágé bad nsón á mwembé-te nyaa ne nyaa. Asébpé ábelé baahóg bembapɛ́e bé nlomag, ámbíd enê, ápwɛ́dé bekal bé'dáádəŋ bon ápwɛ́dé-'ɛ́ bemeléede. Ápwɛ́d-te bad ábe ámbɛ́é ngíne ábel menyáké, ápwɛ́d bad ábe ábágé ngíne áhood bad, ápwɛ́d bad ábe béwɔ́ŋgan bad, ápwɛ́d bad ábe ábágé debyéé ályáged bad, ápwɛ́d-te bad ábe ábágé debyéé áhób mehób mé bad bɛ́mpɛ́e. ²⁹ Saké bad bésyāál bédé bembapɛ́e bé nlomag, saké bad

bésyāāl bédé bekal bé'daádəŋ, saké bad básyāāl bédé bemeléede, saké bad básyāāl bédé bebəl bé menyáké. ³⁰ Saké bad básyāāl Dyöb ábágé ngíne áhood bad, saké bad básyāāl Dyöb ábágé debyéé áhób mehób mémpēe. Saké bad básyāāl Dyöb ábágé debyéé átóge mehób mémpēe. ³¹ Nyébane nlém áyāl e nde éche étómténé etógnén abé.

Kénê-'e méédii nlúméd nyé nzii empée echě étómténé abon tómaa échiníí.

13

Edé etógnén ádəŋ bad

¹ Nzé nhóbe mehób mé baányon ne mé ángel bon meédəə baányon, ehób échēm édii née nkāŋ míme mbəle ntəgag ké'e ngāŋ echě békuméé. ² Nzé mbyéé' nkalan ŋ Dyöb akal, nzé nsōŋtan mekan mé e'koŋéd mésyāāl, nwóó debyéé ásyāāl, nwóó-'e adúbe áde níhele-se nhób méé mbəəd éhəŋlən e'dii, bon meédəə bad, né meésaa dyamdyam. ³ Nzé mbage bad chōm ésyāāl éche níwóó, nkwěnténé-'e ábe echem yāl méé béhyád, áde meédəə-'e baányon, bwām é'héé nê ábélé me? ⁴ Mod awě adá bad, abelé áwesán, álūmtē-'e e'bon bé nlém. Eesíídéé bad, eésaa kúmbe. ⁵ Mod awě adá bad, eebágké ewaŋge, eéhədtēē eche yāl chēmpən bwām, eewámsánné alíŋ, eékoŋgéé-'e mekan mé mbéb á nlém-té. ⁶ Mod awě adá bad, eewógnéé mekan mé mbéb menyíŋge, mekan míme métəŋgéné móó áwógnéé menyíŋge. ⁷ Mod awě adá bad, akobe mekan mésyāāl, adúbpe mekan mésyāāl, awóó' e'lyág bé nlém pónDé ésyāāl, ákaa-'e nlém pónDé ésyāāl. ⁸ Edəŋge éēwōō-'é asóg. Ahób dé mehób á dŋn á Dyöb dépě á asóg, ahób dé mehób mémpēe, ámaa, debyéé-'e áde mod áwóó-'é, ápē á asóg. ⁹ E'bíí bé akan ábesyānē béelónéé mbon, akal áde sékaléé nkalan ŋ Dyöb, séelónéé mbon. ¹⁰ Bon áde mekan míme mélóné mbon mépéé, mekan míme méelone mbon mépě á asóg. ¹¹ Ade níbédé mwəndem nhóbé'áá née mwəndem, nímmē mewēmtən mémbēē mewēmtən mé mwəndem, ndolé-'e akan áte née mwəndem. Bon bəəb áde nídíí mod ambáá, ntědté abé á mwəndem. ¹² Denyíne chōm bəəb nēŋgáne á ebudbud-té á dyené-te. Bon ámbíd e pónDé, syānē déēnyíŋ Dyöb, syānē ne mó dénné-'e e'só ne e'só. Meébudéé Dyöb asōŋtən bəəb bwām, bon pónDé eche ehúé' mésoŋtən mó melemlem ngáne mómpē ásoŋtēnnē me bwām. ¹³ Né-óó, metəte méláán médé; áwón adúbe, áwón e'lyág bé nlém ne áwón edəŋge. Bon atəte áde átómténé etógnén abé átínté e nímmén méláán, ádíí áwón edəŋge.

14

Nde émpēe éche ehúú ne Edáəđəŋ

¹ Nyéwan áte ádəŋ bad, nyéwōŋ-'e nlém áte ákud mende míme Edáəđəŋ ébageé nyé, bwāmbwam áláa bad mekan á dŋn á Dyöb. ² Mod awě ahóbe mehób mémpēe eehóbéé wéé bad bon wéé Dyöb dóó áhóbéé. A mbále, modmod eesōŋtánné dyaŋ áde áhóbéé. Kénéé ngíne e Edáəđəŋ élyágtéé mó áhób mekan, bad ábe áləŋgéé nímmē mekan, ne bó, nímmē mekan médíí mekan míme mod éēsōŋtānnē. ³ Mod awě ahóbe mekan á dŋn á Dyöb, ahóbe mó áwónŋen bad áwúu áte, áwéd bad nlém á abum ne áhóded bad nlém á abum. ⁴ Bad ábe béhóbe mehób mémpēe béwōŋgan échab yāl bon bad ábe béhóbe mekan á dŋn á Dyöb béhóbe mó áwónŋen mwembé nísyāāl. ⁵ Ndəə méé nyé moosyāál nyéhóbe mehób mémpēe, bon métómtən adəŋ méé nyéhóbe mekan á dŋn á Dyöb. Mod awě ahóbe mekan á dŋn á Dyöb, atómé mod awě ahóbe mehób mémpēe, éetóméé né atógké' chōm éche áhóbéé ábel bon áwōŋŋen mwembé.

⁶ Né-óó, a-baányan, nzé mpedé áwən bon nhóbe mehób mémpēe, né chán méwōŋgēnnē nyé? Meéhēlēē-se nwónŋén nyé ké mwátííd, nzé meépeene dyaŋ áde Dyöb álúmté me, ké'e dyaŋ áde mbíí, ké'e áhób mekan á dŋn á Dyöb, ké'e dyaŋ áde méyágedtē nyé.

⁷ Dětéd elon ne ndíŋgé, bwēm ábe béesě á alonŋé ábe bébenladtē ákum mesíke. Chán mod ahéle se abíí nkāŋgé míme békónéé nzé béekumé mó bwām. ⁸ Nzé mod ahede elon

atón éche éläd bad äke á bel, bon eetóo chó bwâm, né chán áhele ábēl bon bébōnsēn aké á bel? ⁹ Nē dóo édíí ne nyé ámpē. Nzé nyéhede mehób mémpēe ahób bon nyéhóbe mekan míme méewōo nsōntēn, nzé mod eebíi dyam áde nyéhóbeé, né nyéhóbe nēngáne epub éche étóme'. ¹⁰ Mehób médé á nkōnsé-te nyaa ne nyaa, ké ehóg-ke éesaá éche éewóo nsōntēn. ¹¹ Bon nzé meebíi ehób éche mod áhóbeé, mod awē ahóbe chó äbē nken áwēm, me-’ε mbé nken áwē. ¹² Ngáne nyéhedeé bán nyébele mekan míme Edädān é Dyöb élyágtéé nyé abel, nyéwane áte nyébele’ míme mébele bon mwembé ríkwogé bwâm.

¹³ Né-ᶇó, mod awē ahóbe mehób mémpēe atāngéné akáne ábel bon Dyöb ábel mó atóge chōm éche áhóbeé. ¹⁴ Ayāle nzé nkānne’ ne ehób émpēe, échēm edädān chóo ekānne, bon mmēn meebyéé’ é chōm éche ríhóbeé. ¹⁵ Cheé-ᶇ rítāngéné abel? Ntāngéné akáne ne échēm edädān, nkáne-’ε ne mímem nlém. Mēkōnē nkāngé ne échēm edädān, ríkōnē-’ε ne mímem nlém. ¹⁶ Nzé ebenlad échōn edädān ábe Dyöb mekenag, chán mod a ngēn awē adé ásē, áhōbpē aá, “ébē nē” áde éēsōntēneé dyam áde éhóbeé. ¹⁷ Ehele-se ékené Dyöb bwâm bon dyam áde éhóbeé déewōngān mod awē alyagé ásē ne awōngēn dēn. ¹⁸ Nságnan Dyöb nēn meé nhóbe mehób mémpēe tómaa nyé bad bésyāal, ¹⁹ bon kēnē, nzé dedé á mwembé-te, mēdān meé ríhób metāte métāan míme méwōn nsōntēn, ábel bon bad béyáge, tómaa áhób metāte ekálé dyōm míme méewōo nsōntēn.

²⁰ A-baányan, nyéewóo’ mewēmtēn mé bēndem. Nyébē pen nēe bēndem ábe béebii chōm éche mbéb rídíí. Bon á mewēmtēn nyébē nēe bad ábe békwógé. ²¹ Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán me Sāngwéé nhóbe nēn meé,

“Mēbelén bad ábe béhóbe mehób mémpēe áhób wēe ábēm bad.

Mēbelén e’bēb é’ beken bé bad, bon ké ábēm bad béewógēnné me.”

²² Né-ᶇó, ahób dé mehób mémpēe ádíi e’chemléd ne bad ábe béedúbpe, saké ne bad ábe bédúbpe. Ahób-pe mekan á dīn á Dyöb ádíi e’chemléd ne bad ábe bédúbpe, saké ne bad ábe béedúbpe. ²³ Nzé bad bésyāal béhóbe mehób mémpēe áde bédíí á mwembé-te, bon donge á bad ábe béēsōntēne mekan mé Dyöb ké’ε bad ábe béedúbpe Krístāo bésólé, béehóbpé bán nyēpag mīn-ε? ²⁴ Bon nzé bad bésyāal béhóbe mekan á dīn á Dyöb, bon donge á bad ábe béēsōntēne chōm éche béhóbeé ké’ε bad ábe béedúbpe Krístāo bésólé, awóg áde béwōgkē nkalan rí Dyöb, débēl bébii bán bébele mbéb, békwédé nkáá á’sō é Dyöb. ²⁵ Mmē nkalan méhūd bó mekan míme bēnkoo’ é á nlém-tē. Békwē-’ε ásē, bébagé Dyöb edúbé béhōbē nēn bán, “Ne mbále, Dyöb adé átíntē echēn.”

Paale ad mpuuté d mébāg á mwembé-te

²⁶ A-baányan, chōm éche ríkoo’ é ahób édíi nēn, nzé nyélädne á mwembé-te, mod nhóg abelé awōn nkāngé, ampée-’ε awōn chōm éche áyágtéé, ampée awōn dyam áde Dyöb álúmté mó, ampée awōn dyam áde áhōbpē á ehób émpēe, ampée-’ε abé awē atógke mehób mémpēe. Nyébele mímén mésyāal áwōngēn mwembé. ²⁷ Nzé bad béhóbe mehób mémpēe, bad béehōbē tómaa beláán, bó mod téé áhōbē ámbid eche waáb amáá ahób. Mod-te atāngéné abé awē atógke chōm éche béhóbeé. ²⁸ Bon nzé mod eésē awē atógke’, mod awē ahóbe mehób mémpēe, atāngéné nēe ádíbé nsal, áhōbē áwe nlém-tē ne wēe Dyöb. ²⁹ Ade bad bébe ké’ε beláán belāngéé bad mekan á dīn á Dyöb, ábíníí bad bétāngéné béwōglān ábíi ké chōm éche béhóbeé étāngéné. ³⁰ Bon nzé mod adé á mwembé-te awē akudé nkalan míme Dyöb álúmté mó, mod awē ahóbe akan ásóg ahób. ³¹ Nyé moosyāal nyélānge bad mekan á dīn á Dyöb nhógē-nhógē ábel bon mod téé áyágke, nē áwéde-’ε mod téé nlém á abum. ³² Nde echē Edädān ébageé bad álāa bad mekan á dīn á Dyöb, edíi nde éche mod awē ahóbé míme mekan áhelese ákamlen. ³³ Dyöb déesaá Dyöb áde ápeene mpuuté d, nsan móo ápeeneé.

A mwembé mí bad bé Dyöb rísyāal, ³⁴ bebaád bédib nsal nzé bédé á mwembé-te, bétāngéné abé ásē e baachóm ngáne mbéndé e Mose éhóbeé. ³⁵ Nzé dyam adé áde bédáa

abii, bēsēdēd ábab bechóm á ndáb. Ayāle édé akwágké mmwaád áhób dyam á mwembéte. ³⁶ Nyé bad bé Kōrinto, áwēn dōo eyale é Dyōb émbīdtē-yē? Awēn dēmpēn-εé eyale é Dyōb émpē-ε-yē?

³⁷ Nzé mod anyíne yāl aá módē mod awē alānge bad mekan á dīn á Dyōb, ké'ε aá mōwōō nde echē ehúú ne Edāádān, atāngéné abii aá dyam áde rítenléé nyé ádíi dyam áde Sāngwéé áhóbé aá nyébel. ³⁸ Boŋ nzé ahóbe aá móohídté mímén mekan nyéhúd mó mīd áyāl. ³⁹ Né-ōó, a-baányan, nyébane nlém áláa bad mekan á dīn á Dyōb, boŋ nyéekáá bad áhób mehób mémpēe. ⁴⁰ Nyébele mekan mésyāāl bwām, nyébele-ε mó nyaa echē etāngéné.

15

Mpuu míme Yesu Krīstāa

¹ Bōōb-pōó, a-baányan, nkamtan nyé nkalan mī bwām míme mēnkaléé nyé. Nyēnkob mó, mībélé-ε nyēsūmnédé áyāl e adúbe áde nyéwóó. ² Nzé nyēdíi nyéchānédé áyāl e mímē nkalan míme édíi bán mōo mīpēene e'soóson, né nyéēkūd e'soóson, éetómēé né adúbe áde nyédúbpē Krīstāa, dō-ε ádé ngēn. ³ Menkalé nyé nkalan míme mēnkudté, mō-áá rítómténé etógnén abé. Mmē nkalan, rídé nén bán Krīstāa anwé á nló mímēd ngáne éténlédé á kálag e Dyōb. ⁴ Eténlédé nén bán bēnlīmē mó, ápuū ámbīd e e'pun é'láán. ⁵ Anlúméd Petro yāl, boŋ ámbīd e pōndé anlúméd-te ábíníi bembapēe yāl. ⁶ Ámbīd enē, tómaa mbwókel é bad étáan ábe bēhídé'áá mó anlúméd bó yāl alúmed ahóg. Abé bad híin bédíi bédé á alonjé chii, donje-ε bémáá awé. ⁷ Ámbīd e pōndé anlúméd Jemse yāl, boŋ alúméd-te ábíníi bembapēe bé nlomag bésyāāl yāl. ⁸ Káāne á asóg anlúméd mémpē yāl, kénéé édíi bán ndíi mod awē bēnchyāā'ε á pōndé echē bad bēnkēmbíí'ε bán bēchyáa. ⁹ Nhóbe nén áyāle átíntē e bembapēe bé nlomag bésyāāl, méε ndé mbapēe awē éesē etógnén. Meékwognedéé áchāgned ké néε mbapēe a nlomag áyāle menhé bad bé mwembé ní Dyōb á meséb. ¹⁰ Boŋ nsimé ní Dyōb mībélé ndé chōm éche rídíi. Mmē nsimé míme Dyōb ábage-ε me, méesaá ngēn. Boŋ pēn mbelé nsón tómaa ábíníi bembapēe bé nlomag, kénéé édíi bán saké mmēn mbelé'áá mímē nsón, nsimé ní Dyōb móo mībédé ne me. ¹¹ Né-ōó, ké émbē bán méε nkanlé nyé mímén nkalan, ké'ε bembapēe bé nlomag ábíníi bóo békálé mó, chōm ehóg chōo syāābōo moosyāāl sékaléé, mó-áá nyédúbpē.

Paale áá ngáne Dyōb dēmpuúdté Krīstāa, bad bé Krīsto bōmpē bēpuú

¹² Bōōb áde sékale-áá nén bán Krīstāa apuúdé, chán-nō nyé donje á bad nyéhele nyéhōbē bán bad ábe bēwédé bēpuú'ε? ¹³ Nzé ahób áde nyéhóbéé nén bán mpuu méesaá ámbīd e kwééd ádé mbále, né élūmte bán Krīstāa enkēmpuu'ε. ¹⁴ Nzé Krīstāa enkēmpuú-ε, né nkalan míme sékanléé nyé méesaá dyamdyam, né áden adúbe ámpē déesaá dyamdyam. ¹⁵ Né nē álūmte nén bán sékale Dyōb metóm áyāl ahób áde séhóbéé bán apuúdté Krīstāa. Boŋ nzé édé mbále nén bán bad bēpuudéé nzé bēwédé, né Dyōb dēnkēmpuúdté Krīstāa. ¹⁶ Nzé bad ábe bēwédé bēpuudé, né káāne Krīstāa eēpuudéé. ¹⁷ Nzé Dyōb dēnkēmpuúdté Krīstāa, né adúbe áden déesaá dyamdyam, né nyēdíi nyédé-ε á mbéb te. ¹⁸ Né élūméd-te bán bad ábe bédúbpē Krīstāa ábe bēwédé, bēbōó-ε. ¹⁹ Nzé e'lyág bé nlém ábe séwóó áyāl wéε Krīstāa é'sógé áyāl e áden alonjé dēmpēn, né bad bētāngéné se ngal atómtēn dé awóg tómaa nyaa echē béhele bēwóg bad bēmpēe.

²⁰ Boŋ édé mbále nén bán Dyōb ápuúdté Krīstāa. Mó abédé mod a'só ápuu átíntē e bad ábe bēwédé. ²¹ Dyam áde mod nhóg ábélé dōo ákáá boŋ bad bēwāg. Melemlem nē dōo dyam áde mod nhóg ábélé ákáá boŋ bad bēpuudé'. ²² Bad bésyāāl bēwē abé áde bédíi mod nhóg ne Adame, melemlem nē dōo Dyōb débēnlé bad bésyāāl bēpuu abé áde bédíi mod nhóg ne Krīstāa. ²³ Mod téé ápuú eche pōndé echē átāngéné apuu. Krīstāa, mó awē adé mod a'só ápuu, áde ápēé ámpē, bad ábe bédé ábe Krīsto bōmpē bēpuú. ²⁴ Ámbīd enē, asóg dēpē. Ene pōndé e'dāádān ábe é'kamlan, benkamlēne ne ngíne é nkōjsé, Krīstāa

ámäd echab ngíne. Dó-'aá ábē nkamlen wée Dyöb Titée. ²⁵ Krístæ äbē á nkamlen káon Dyöb ábēl atóm ábē bad bé ekoyí áte, ábānē-'e bó ásē echē. ²⁶ Mod a ekoyí awē ádimténné atóm áte adii kwééd. ²⁷ Edé nēngáne éténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, “Dyöb ábánné mekan mésyāäl ásē echē.” Elúmtē bwám pen nēn bán mekan mésyāäl míme Dyöb áhóbé aá móbānné ásē e Krístæ, Dyöb dēn déesaá áwēd-te. ²⁸ Ade bwēm ésyāäl bémadté abé ásē e nkamlen míme Krístæ, mwēn-ne Mwān a Dyöb, äbē ásē e Dyöb. Dyöb dó-'aá ábánné bwēm é'syāäl ásē echē, ábēl bon mwēn Dyöb-pe ákamlen bwēm é'syāäl ngen póg ne ngen ésyāäl.

²⁹ Bōōb-pōō, chán-nō déhōbpē áyāl e bad ábe békúdé edusen á nló mí bad ábe bémáá awé? Nzé bad ábe bēwédé bēetagné apuu, cheé ékáo bon bédusan bad á nló mí bad ábe bémáá awé? ³⁰ Cheé-ō ékáo bon sébāg á nsal ní kwééd pónké téé? ³¹ A-baányan, mbāg á nsal ní kwééd epun téé. Kúmbe eche mbééné nyé abé áde dédíí mod nhóg ne Yesu Krístæ, Sāngwéé awēd, chó ekáo bon ríhōbē nēn. ³² Nzé nnōné chó á nyaa e moonyon, nsyān ké nhóg méesaá né nzum éche syāābe e'loo nyam séwánáá á Efesus. Bon nzé édé nēn bán bad ábe bēwédé béepuú'é, né deéhōb bán, “Dédyāg, démwāg-ke, áyāle chán mod áwē.”

³³ Nyéedōgnād, “E'chon bé mbéb é'bēbte abé á bwām.” ³⁴ Nyéewóó mewēmtēn ámpē née e'yókél é' bad, nyésóg-ke mbéb abēl. Nyé donge á bad nyéebíí'é Dyöb. Ngáne ríhóbéé nēn, nēn átāngéné nyé akwágké akóbed.

Ngáne bad ábe bēwédé bépuú'é

³⁵ Bon mod äsedéd aaken, “Chán Dyöb áhele ápuūd bad ábe bémáá awé? Yäl éhéé bēwōngē?” ³⁶ Eyókél é chōm, nzé ewené mbál-e-bū éēbēlēē-se ewé bon ekág-ε? ³⁷ Chōm éche bēhāgkē á ndōōb édii mbál ngēn, saké alín á bwēl ásyāäl áde ákwoge' bēwénéé, bon mbum, kapóg mbum e ngun ké'ε mbum empée. ³⁸ Dyöb dēn dōō ábēle' ngáne ádáá bon mbál téé ríwōn yäl eche ríwóó. Abage mbál téé yäl eche etāngéné. ³⁹ Yäl é bwēm é'syāäl ábe é'dé á alongé éesaá nyaa póg. Baányon bēwóó echab ndín e yäl, nyam éwóó echāb, menōn méwóó echāb, súu-'e éwóó echāb. ⁴⁰ Bwēm é'dé ábe é'dé á nkon mí mín, é'bé-'e ábe é'dé á nkon rísé. Bwēm bé nkon mí mín é'wóó ábāb e'bon ábe bwēm bé nkon rísé béewóó'é. Bwēm bé nkon nsé-'e é'wóó ábāb e'bon ábe bwēm bé nkon mí mín béewóó'é. ⁴¹ Etonde awóó ábē e'bon, ngōn ewóó ábē, betintine-'e bēwóó echāb nyaa e e'bon. Káōne áfintē e betintine, e'bon ábe bēwóó é'dé nyaa ne nyaa.

⁴² Nēn dōō ébēē ne bad ábe bépuú. Yäl echē bēlímmeé edii yäl eche ebébe', echē Dyöb ápuudté edii yäl echē eebébé' ámpē. ⁴³ Yäl eche bēlímmeé eebāgké elóon, eewūē-'aá áte. Nzé Dyöb ápuúdté chó eboo' elóon bwāmbwam, ewūē-'e áte. ⁴⁴ Ade bēlímmeé chó ebāgkē yäl e ekob, bon nzé Dyöb ápuúdté chó ebāgkē yäl e edāádān. Yäl e ekob edé, yäl e edāádān-'e ámpē edé. ⁴⁵ Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán “Mod a e'só, Adamε, Dyöb dēnhæg mó abé nhāgtéd míme ríwóó alongé.” Bon Adamε a ndimten adii Edāádān éche ébage alongé. ⁴⁶ Saké mod a edāádān mó asébpé abé bon mod a edāádān mó-'e ábāg. ⁴⁷ Mod a'só ambíd á nkōnsé, bēnhāgēn mó ndōōb. Awe mó-'e ampē ámpē, ádyōb dōō abídé. ⁴⁸ Bad ábe bédé á nkōnsé te, bédé nēngáne Adamε awē bēnhāgēnné ndōōb. Ábe bó-'e bédé bé dyöb, bédé nēngáne ane awē abídé ádyōb. ⁴⁹ Ngáne déwāgné mod awē bēhāgné ndōōb, melelem nē dōō déwāgēnnē ane awē abídé ádyōb.

⁵⁰ A-baányan, chōm éche ríhóbéé édii nēn, chōm éche édé á nhāgtéd ní yäl e ekob ne mekií éehelée-se ékūd bwēm bé nkamlen ní Dyöb. Eche chó-'e éebé abé ne abé éehelée-se ékūd bwēm ábe bēbē abé ne abé. ⁵¹ Nyélām metúu nyéwōg dyam áde rílanngéé nyé áde bad bēebíí'é. Syánē bad bēsyāäl déewáá', bon pen Dyöb déhānlén syánē baásyāäl ⁵² á esōn é pónké. Mmē nhānlén mébē á mehélé-te, nēngáne mod áheleεe ápēbēd díd. Nēn débenléd áde bētōngē elon é asóg. Ade bētōngē elon, bad ábe bēwédé bépuú, béewáá ámpē, Dyöb déhānlén-ne syánē baásyāäl. ⁵³ Ene yäl eche ebōōde' étim yäl eche éebōō ámpē, yäl eche chó-'e ewāg étim yäl eche eewāg ámpē. ⁵⁴ Pónké eche yäl echē ebōōde' étim yäl echē

eéb̄dē', ne áde yǎl eche ewág étimmé yǎl echē eewág, élōn ngáne éténlédé á kálag e Dyōb nén bán,

“Kwééd eésaa ámpē ne abé dēn, Dyōb átómé chó áte.”

⁵⁵ “A-kwééd, héé echoŋ ngíne átóm mod áte édíí? A-kwééd, héé echoŋ ngíne áwóged mod e'wε édíí?”

⁵⁶ Mbéeb mósó nkóó boŋ kwééd ewóŋ ngíne áwóged mod e'wε, ngíne e mbéeb-pe ehúú ne mbéndé. ⁵⁷ Boŋ séságnan Dyōb, mós abelé boŋ sétóm mbéeb áte mbwiined ne echēd Sáj, Yesu Krístəə.

⁵⁸ Né-óó, a-baányan bé edəŋge, nyésunen bwám, dyamdyam déēhābtē nyé mekuu ásē. Nyébē nyékεene nsón míme nyébenléé Sájgwéé á'sō. Nyébíí nén bán nsón míme nyébenléé Sájgwéé ké nhóg méesaá ngēn.

16

Bésáŋgé mənē áwóŋgen bad

¹ Bəəb-pəó, rílaa nyé tŋgene mənē míme nyēnladté áwóŋgen bad bé Dyōb. Ngáne ménlāá'ē mwembé míme rídé á Galesia mεé bébel, melemlem nē dós nyémpē nyétəŋgéné abel. ² Sōndé téé nyé mod téé áhūd mwǎ mənē ákoo. Nén ábé nchoo ne mod téé míme nkudág. Nzé nyébelé nén, nē débēl nzé mpedé, nyéetəgēnné mənē asaa ámpē. ³ Nzé mpedé, bad ábe nyépwédé, mēlōmēn bós kálag ákεen míme mənē míme nyéládé á Jerusalem. ⁴ Nzé ébóó bán mémpē ríke, né béwoón me.

Ntíi míme Paale abélé

⁵ Měpě áwēn nzé mmaa atóm á mbwóg e Masedonia, áyāle nwóó mewēmtən átóm á mbwóg e Masedonia. ⁶ Kapóg mēdyéé ne nyé, nhele mbé-'ε ne nyé pónde esyāal echē ahéb ábágkē ngíne, ábel boŋ nyéwóŋgen me ákεen échēm eke á'sō hóm ké ahéé áde ríkagké. ⁷ Meédəə'ē mεé dényínen ámín-ámín. Nwóó mewēmtən ábé ne nyé mwǎ etūn é pónde nzé Sájgwéé akwēténé. ⁸ Mēdyéé á Efesus hén kóəŋ ne á pónde e ngande e Pentekəs. ⁹ Nzii enédndé me hén ábel kase e nsón, kénée édíí bán bad híin bédé ábe bétəŋgan me.

¹⁰ Nzé Timotie apedé áwēn, nyényín bán nyékobé mós nken áyāle melemlem mé nsón míme Sájgwéé míme ábeleé, mós mémpē mbelée. ¹¹ Modmod eenyíne mós nkóŋtéd. Nyéwóŋgen mós ákεen échē eke á'sō ne nsan ábel boŋ bóəbe bad bé Krísto bémpee ábe rísiné, bétān me hén.

¹² Bəəb-pəó, tŋgene awesyánē mwānyan Apolose, menwéd mós nlém á abum bwāmbwam áhye dé anən nyé nchoo ne bad bé Krísto bémpee, boŋ pen eewóó'ē nlém ápe bəəb. Nzé etál ébágnédé mós, əpě.

Melentən mé asóg

¹³ Nyétéd pónde, nyésunen á adúbe-tē. Nyéwúu nlém á abum, nyéwúu áte. ¹⁴ Kéchéé eche nyébeléé, nyélúmed bán nyédəə nhóg ne aníníí.

¹⁵ Bəəb-pəó a-baányan, nyébíí nén bán abum á ndáb áde Stefanuse dós ábédé dé'só á mbwóg e Akaya ádúbe Krístəə, bábágé-'ε echab yǎl ábele bad bé Dyōb. Ncháa nyé nén mεé, ¹⁶ nyébē ásē e ndín é bad néé échén, ne ásē e mod ké ahéé ampée awē abele nsón néé mímén. ¹⁷ Ndé menyŋge ne epe éche Stefanase, Fətunatusε ne Akaikuse. Bépédé áyāle bébelé nsón míme nyéntəŋgēnné abel. ¹⁸ Bəwédé me nlém á abum ngáne bēnwēdtē nyémpē nlém á abum. Kéchéé eche échén ndín é bad éhóbeé, nyétəŋgéné bós edúbé abe. ¹⁹ Mwembé míme rídé á mbwóg e Esia rílómmé nyé melentən. Akwilaa bós Prisilia ne mwembé míme mbome áwab ndáb, bélómme nyé melentən ne nlém nhóg á dŋn áde Sájgwéé. ²⁰ Abed baányan bé Krísto ábe bédé hén bélómme nyé melentən.

Nyéhē nhóg ne aníníí tál. ²¹ Me Paale, mbenlad échēm ekáá átele nyé mímén melentən. ²² Kénzée awē eédəə Sájgwéé ebómán ne mós. A-Sájgú awēd, hyág! ²³ Nsimé míme Sájgú Yesue mbē ne nyé. ²⁴ Ndəə nyé bad bésyāal á dŋn áde Yesu Krístəə.

Kálag echë elónténé ébε echë Paalε áténlé

Baá Kōrinto

Ndibned n kálag

Enén kálag chó edé kálag echë elónténé ébε, echë Paalε áténlé bad bé dyad á Kōrinto áde ábédé á Masedonia. Paalε antël chó á pónde echë mam méekage'áá bóobe mwembé míme níbédé á Kōrinto. Bad behóg átínté e míme mwembé bénhōb Paalε mekan mé mbéb á yāl, boŋ kénê Paalε anwōŋ nlém bwāmbwam áá bóobōo bétim ásē. Ade bēntimmé-ε ásē, Paalε anwóg menyinŋe bwāmbwam. A kálag-tē wén, Paalε ahóbe ngáne bóobe bad bé mwembé bé Kōrinto bémbeē. Awēd-te ahóbe nzom echë ekáá boŋ átelé' enén kálag ne e'yale ábe é'wúú áte tñŋene nzyōŋ éche ákúde ne atyéemēn áde baahóg átínté e mwembé bétyéémánnáá mó. Alúmté-ε míme menyinŋe ngáne nyaa echë átélé enén kálag, ébéle bad bétédte ábel dé mbéb boŋ bóobōo bétim-me ásē. Acháa-ε mwembé áá básaa mōné ne nlém nhóg áwōŋŋen betóótōkē bé bad bé Krīsto ábe bēbédé á mbwóg e Judeya. A kálag-tē wē ámpē, Paalε ahóbe mekan álúmed áá móbēdē mbapεε a nlomag a mbále awē Yesu Krīstā. Ambel nén áyāle nguse é bad ébédé á Kōrinto échë éñchag yāl bán mbapεε bé nlomag bé mbále ábe Krīstā, bán Paalε-ε adé mbapεε a nlomag a metóm.

Nkabted n kálag

Ndibned n kálag 1.1-11

Paalε ne mwembé n dyad á Kōrinto 1.12-7.16

Asañned bad bé Krīsto á mbwóg e Judeya mōné 8.1-9.15

Paalε mbapεε a nlomag a mbále awē Krīstā 10.1-13.10

Melenten mé asóg 13.11-13

¹ Mε Paalε, mbapεε a nlomag awē Yesu Krīstā ngáne Dyōb átíidé, mε-εé ntelé enén kálag. Mε ne awēd mwānyan a Krīsto, Timotiε, sélomme' nyé elad e bad bé Dyōb ábe bédé á dyad á Kōrinto ne bad bé Dyōb básyāal ábe bédé á mbwóg e Akaya, melenten.

² Nsimé ne nsañ n Dyōb Titéε awēd ne Sánŋú Yesu Krīstā, mbê ne nyé.

Dyōb áwéde' moosyāal nlém á abum

³ Syánē déken Dyōb, Sáá awē awēd Sánŋwéé, Yesu Krīstā. Mó adé Titéε awē awóge moosyāal ngol, abé-ε Dyōb áde áwéde' moosyāal nlém á abum. ⁴ Awéde' syánē nlém á abum áyāle ndutul ésyāal eche dékudεé, ábel boŋ syánē ámpē déhel bad nlém awéd á abum ábe bómpē békude nyaa e ndutul ké ehéé. Déwēd bó nlém á abum melemlen ngáne Dyōb áwédeé syánē nlém á abum. ⁵ Ngáne Krīstā ákúde'áá metake, néε syánē ámpē dékudεé metake áyāl echë. Né-óó, abé áde dédí ne Yesu Krīstā, Dyōb déwēd syánē ámpē nlém á abum bwāmbwam. ⁶ Nzé sékude metake édii áwéd nyé nlém á abum ne áwōŋŋen nyé ákud e'soosōŋ. Nzé sékude e'wéd bé nlém á abum né nyémpē nyéékūd e'wéd bé nlém á abum, nyékūd-te ngíne áwεsen melemlen mé metake ne e'kan bé nlém ngáne sémpē séwéséné. ⁷ Sésumé nlém áwēn bwāmbwam. Sébii nén bán nzé nyékude' metake melemlen ngáne sémpē sékudεé, Dyōb déwēd nyé nlém á abum melemlen ngáne áwédé-ε sé.

⁸ A-baányan, sēdāó bán nyésōŋten nyaa e metake echë sékúde á mbwóg e Esia. Metake míme sēnkudté mēndenléd sé nyaa echë sēnwēmtēnnē bán séebáá á alongé.

⁹ Sēnwémtén nén bán bēbítte mbakú bán bēwúu sé. Boŋ sékude'áá mímén metake ábel séēsūmē' nlém áwēd yāl, boŋ pen sésum wéε Dyōb, mó awē apuudte bad. ¹⁰ Kénéε edii bán sēmbé á nsal n kwéed, ansōŋ sé. Nzé sēdé á ndutul-tē, Dyōb débē áson sé. Sésumé-ε nlém nén bán ábē áson sé pónde tée eche sébēē á ndutul ámpē. ¹¹ Ason sé akānned áde

nyékānnadté sé. Bad híin bēlad mekáá ákānned sé, Dyōb-pe dénaméd sé. Nén débēl bad híin bēsāgnēn Dyōb asonj áde ásóó sé.

Paale ahúde ekε ásē

¹² Dyam ádé áde ábélé sēdé kúmbe. Nlém ríkénlé sé á abum nēn bán, abé áde séwóó á nkōjsé-te wén, tange nyaa eche sēdíí ne nyé, ne nlém míme rísáá ne nlém nhóg, ádíi nyaa eche Dyōb ábélé aá ébê. Adén abé dénkēmbáá ne debyéé á moonyonj bonj débē ne nsimé ní Dyōb. ¹³ Chōm éche sétenléé nyé édíi éche nyéhenlé alán, nyēsóntēn-ne. Nsumé nlém meé nyēsōntēn nímén mekan pónde ésyāál. ¹⁴ Ngáne nyémáá donje á mekan tēngene sé asōntēn, ndúbpé nēn meé nyéēkonj sé asōntēn bwām. Nén débēl á pónde eche Sāngú Yesue ápéé, nyéēhel ahób bán nyēdé kúmbe ne sé melelem ngáne sémpē séhenlé ahób bán sēdé kúmbe ne nyé.

¹⁵ Adúbe áde méndūbēē meé nēn ádé mbále mentíi meé mēsēbē ape áwēn ábel bonj nyétombwēn ngen éche élónténé ébe. ¹⁶ Mentíi meé mēhyē áwēn nzé nkag á mbwóg e Masēdonia, mentíi-’ε ámpē meé á ehúu mátyēēm áwēn ábel bonj nyéwōngēn me áke á mbwóg e Judeya. ¹⁷ Ade mēmbenlé nímén ntíi, énkēmbáá éche ríheláá-se ríhēnlēn nlém á abum. Meébēlēē nímém ntíi á nyaa e moonyonj. Meésáá nēe mod awē akwēntan aá, “Eε, mēbēl.” Bonj ámbíd e pónde átím ahób aá, “Aáy, méebenlé.” ¹⁸ A’sō é’ Dyōb áde ábele ngáne ahóbé aá mósōbēl, nzé sēlāngé nyé bán séēbēl dyam, sēbelé sébēl-le dó. ¹⁹ Nzōm echē ekáá bonj nēn ábe edíi áyāle nkalanj ní bwām tēngene Mwān a Dyōb, Yesu Krístəə, míme me, Sailase ne Timotie sékánlé’áá nyé. Yesue eehóbéé aá mósōbēl dyam bonj eétímē dó abel. Yesu Krístəə abele dyam áde ahóbé aá mósōbēl. ²⁰ Chōm ésyāál éche Dyōb ahóbé aá mósōbēl, abelé mébenlad abel áde ábélé bonj debé ne Krístəə. Nén dōó ákóá bonj áyāle mekan míme Yesue ábeléé syánē déhōbē bán, “Ebē nē” ábel bonj Dyōb ákud edúbé. ²¹ Dyōb dōó ábélé bonj syánē debé dédūbpē Krístəə. Dyōb dēn dōó áwógté syánē ábē ne Krístəə. ²² Ahédé-’ε syánē ábē e’chem ábe é’lúmte bán syánē dedé ábē bad, ahé-’ε syánē éche Edəədənj éche Esáá á nlém-tē álúmed nēn bán deékūd bwēm é’syāál ábe ahóbé aá mósōbē syánē.

²³ Dyōb ádé me mbónj nēn aá chōm éche ríhóbéé édé mbále. Nzōm echē enkānj bonj menkēntīm ámbíd á dyad á Kōrinto, edíi áyāle meéhede’aá meé ríwóged nyé ndutul. ²⁴ Séēhēdēē bán ébē byánán sēnyágté nyé ádúbe kéchéé. Bonj pen sēbele nsán ne nyé, ábel bonj nyébē menyīnje áyāle nyēsūmné á adúbe-tē.

2

¹ Né-óó, memmād á nlém-tē nēn meé méehyáá nyé anyín ámpē. Nzé mempē nwógté’áá nyé ndutul. ² Nzé nwógté nyé ndutul, mod éebáá awē áwōgēd me menyīnje, áyāle nwógté bad ndutul ábe bēmbē bēwógté’ me menyīnje. ³ Nén dōó dēnkānj bonj rítelē nyé enén ndín e kálag. Meéhede’aá meé nzé mpedé áwēn, nyé bad ábe nyéwógté’ me menyīnje, nyéwóged me ndutul. Ndúbpé nēn meé nzé ndé menyīnje, né nyé moosyāál nyéēbē menyīnje. ⁴ Ntēnlé nyé enén kálag nyaa eche rítelē áyāle membé ndutul, metake mébé me á nlém-tē, rítelē-’ε chó ne mēsōd. Menkēntelēé nyé chó ábel bonj nyéwōg ndutul, bonj mentelē nyé chó ábel nyébíi ngáne rídáá nyé bwāmbwam.

*Paale aá bad bé Kōrinto
bēlāgsēn mod awē abelé mbēb*

⁵ Nzé mod abelé dyam áde áwógté bad ndutul, saké áwēm dēmpēn dōó ábélé dó, né abelé dó wéε nyé moosyāál ámpē. Bonj adén dyam ádíi dyam áde méēhōbēē bwāmbwam. ⁶ Nkógsēn míme bad híin átínté echēn bēbágé ene ndín e mod, ríkwógnédé mó. ⁷ Bonj nyétāngéné nēe nyélāgséné mó nyéwéd-te mó nlém á abum, ábel ndutul eche ákúde eetómtán mó adenled. ⁸ Né-óó, ncháa nyé meé nyélúmed mó bán nyédíi nyédəá mó. ⁹ Nzōm echē enkānj bonj rítelē nyé enén kálag edíi ábíi nzé nyéēbēl mam mésyāál míme ríhóbé meé nyébel. ¹⁰ Kénzēé awē nyélāgséné, mémpē nlāgséné mó. Dyam áde rílāgséné, nzé édé bán nlāgséné dó, né nlgāsan dó áyāl echēn. Krístəə abelé abíi-’ε aá nlāgséné dó.

11 Debele nê âbel boŋ Satanε eetómé' syánē áte, éesaá bán syánē deebí' é mwane míme Satanε.

Békale nkalanj tâŋgene melë mékōālē

12 Ade mípédé á dyad á Troas, ákal nkalanj mí bwám míme Krīstəə, Dyöb dēnnednéd me nzii âbel míme nsón. 13 Boŋ nlém ménkēmbáá me bwám á abum áyāle menkēntánne Tituse, mwānned a Krīstəə awē sūmō sēbele nsón. Né-ōó, menlyágtén bó, ríkäg-ke me á mbwóg e Masēdonia.

14 Nságnan Dyöb áyāle ayöggé abel syáā dehele' míme nkalanj akal. Abé áde dédíí ne Krīstəə ábélé dedé nēŋgáne bad ábe Dyöb ákóbé boŋ ályágtē áke dé akal nkalanj mí bwám mebwóg mésyāāl. Dyöb ábélé bad bébyēē Yesu Krīstəə áyāle míme nkalanj míme syáā dékalé. Mmē nkalanj ríkag átíntē e bad ngáne elod é bwám. 15 Elod é bwám, elod é Krīsto, chōó dédíí á'sō é' Dyöb. Nzé dekale nkalanj tâŋgene Krīstəə, bad bésyāāl ábe bédúbpé míme nkalanj míme dékálé, Dyöb ásoo' ádáā alongé. Boŋ bad bésyāāl ábe bédúbpé míme nkalanj, Dyöb déesoó' é ádáā alongé. 16 Ne bad ábe bédé á nzii echē epágnédé Dyöb á yāl, nkalanj mí bwám míme syáā dékanléé bó rídé áwāb nēŋgáne ebébtéd é elod éche éwúé' bó. Abíní-'é ábe bédé á nzii áke wéε Dyöb nkalanj mí bwám míme syáā dékanléé bó, rídii nēŋgáne elod é bwám áyāle syáā delánge bó bán bēbē á alongé ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. Nzé-ōó adé awē ahelεε ábel enén nyaa e nsón? 17 Séesaá ngáne bad ábíníí híin ábe békale eyale é Dyöb ábel boŋ békud nsyāŋ. Ne sé séēbēlēē nê, áyāle Dyöb álómé sé ákal nkalanj mí bwám, míme nkalanj sékale' mó ne nlém nhóg abé áde sédíí mod nhóg ne Krīstəə, debí-'é nén bán Dyöb dōó álómé syánē ábel míme nsón.

3

Bekal bé nkalanj mé melë mékōālē

1 Nyēwémténé bán sēhóbe' mekan mé bwám tâŋgene échēd yāl ámpē-yε? Nyēwémténé bán séēbe nyé kálag ké' ε sēhēd kálag áwēn, álúmed nén bán sékwognédé ábel nsón átíntē echēn, ngáne bad bémpēe bébelé-ε-yε? Séebenlé nê. 2 Nyédíí sé á nlém-tē nēŋgáne kálag echē bétélé boŋ bad bésyāāl bélaā ábíi chōm éche éde áwēd-te. 3 Nyélúmte' bán nyédíí kálag echē Krīstəə átélé boŋ álómén sé. Enén kálag éesaá kálag echē béténlé ínke boŋ edíi echē Edəádəŋ é Dyöb áde ábage alongé étélé. Bénkēntenlé enén kálag á meláa mīn, míme métánlé, boŋ bēntel chó á nlém mí baányonj. 4 Sēhóbe nén áyāle sēsumé nlém ne Dyöb abé áde sédíí ne Krīstəə. 5 Sé bēn séēhēlēē-se sēhób bán séhele-se sébēl mímén nsón. Sé bēn séēhēlēē-se sébēl mó. Dyöb dōó ábélé boŋ séhēl mó abel. 6 Abelé sékwognédé ákal míme nkalanj mé melë mékōālē. Méesaá nkalanj áhíd mbéndé é melë mé nchun. Bad ábe behíde ene mbéndé béwág, béēbāg-kaá ne Dyöb. Nkalanj áhíd melë mékōālē míme séyágtéé, rídé nén bán Dyöb ábage bad Edəádəŋ éche Esáá, ébele-'ε bēbē ne mó á ngíndé ne á ngíndé.

7 Bōōb-pōó, Mosεε an'yáged bad áhíd mbéndé é Dyöb é melë mé nchun. Dyöb déntél échén mbéndé ámīn e meláá míme métánlé boŋ ábe Mosεε aá áyágtē bad. Ade Dyöb dēmbéé Mosεε échē mbéndé, ambēl e'só é'pēné' Mosεε féréd, álúmed bán échē mbéndé édíi échē. E'só é'pēné'áá Mosεε nyaa echē bad bé Israel béhele'áá mó anōn á'sō. Boŋ kénéε é'pēné'áá bwāmbwam, míme mwayé mēmbootéd asud mwāmpīn mpīn. Bad ábe bēnhíd melë mé nchun bēnwē, bēnkēmbáá-'áá ne Dyöb. 8 Né-ōó, nzé séyágtē bad nkalanj tâŋgene Edəádəŋ é Dyöb, Dyöb délūméd bad nén aá míme nkalanj rítómténé etógnén abé á alongé á bad. 9 Dyöb dénlūméd aá módē ngum áde ámbéé Mosεε mbéndé. Echē mbéndé émbēl bad bēbíí bán ákōgsēn bó áyāle mbéb míme bēbélé. Boŋ anabpé echē ngum álúmed abel áde ábélé boŋ sékalé' míme nkalanj míme rílúmte ngáne bad békobnadté áwe e'só. 10 Mbéndé éche Mosεε áyágté'áá bad bōóđ áhíd mbéndé é Dyöb émbē etógnén. Ayáged áde séyágtéé bad bōōb bán Dyöb délāgsēn bó mbéb, bébelé-'ε ngáne áhēdeé, dōó átómténé etógnén abé. 11 Kénéε édíí bán Dyöb dénlūméd ngáne ádíí etógnén áde ábélé melë mé nchun, melë míme mémbē á esónj é pōndé, alúmté aá mótómtēnē etógnén abé abel áde

ábélé melë méēkōōlē. Mmēn melë méēkōōlē móō méhānjléné alongé á bad, mébē-’ε abé ne abé.

¹² Né-ōó ngáne sésúmé nlém bán nkalanj míme sékaleé rídé etógnén bwāmbwam, sékale mó ésebán sēbáa’. ¹³ Séēsaá nēngáne Moseε. Moseε ankúdtén e’só ábel bonj bad bé Israel béēnyíne ngáne e’só ábe é’péné’áá mó é’dímeé. ¹⁴ Bonj bēnkēnsōnténné. A mbále, bootyaa ene pōndé áπε chii, béehelée asōntén nēn bán apen áde e’só é’péné’áá Moseε, míme mpentéd rísúdé. Pōndé ké ehéé nzé bad bēwógé mod aláá kálag e melë mé nchun, béēsōntānnē chōm éche bēwógé. Edé nēngáne abad ákúténé bó mewēmten. Nzé mod adé ne Krístā dēmpen dōō ásōntanné. ¹⁵ A mbále, bootya ene pōndé áπε chii, pōndé ké ehéé echē bēláá mbéndé é Moseε, ébelé ébé byánán abad ákúténé bó nsōnten nyaa eche béehelée chōm éche bēláá’ε abii. ¹⁶ Bonj nzé bó ké ahéé adúbpé Sāngú Yesue, chōm éche ébāg nēngáne abad éche ékutan bó nsōnten ébelé éhide. ¹⁷ Bōōb-pōō, Sāngwéé adii Edāádān. Kéhéé áde Edāádān éche Sāngwéé édii, bad bēēbāgkē á mehanj-tē. ¹⁸ Syánē ábe Dyōb áhúdé abad áde dénkūtēn syánē e’só, abé ádēd ábele’ bad bēbíí ngáne ehúmé éche Sāngwéé épédé abé. Bényíne’ bán abelé syánē ngáne bad ábe bébele ngáne Dyōb áhēdēé. Edāádān éche Esáá éhānlan syánē ahānlen ne ahānlen ábē ngáne Yesue ábel bad bényín ngáne ápédé ngine abé. Sāngwéé, mó awē adé Edāádān, mó abele mímén mekan.

4

Yesue alúmté syánē ngáne Dyōb ápédé abé

¹ Ngōl echē Dyōb adii chó ekāō bonj sékalé’ mímén nkalanj. Né-ōó, séedonlé mekuu ámbid ákal mó. ² Séebenlé mekan mé e’sōn míme bad bébeléé á mesōm-tē. Séēdōgnēē nyé ehób é nsāl, séehānlan-naá eyale é Dyōb ádog nyé. Bonj pen, séyágte’ bad eyale é Dyōb nyaa echē bad bēsōntēnnē chó. Ngáne séyágtéé eyale é Dyōb ne nlém nhóg, modmod eēhēlē-sē ahób á nlém-tē aá sēdoge mó. Sébíí bán Dyōb abii kéchéé éche sébeléé. ³ Nzé donje á bad béehēle nkalanj mí bwām míme séyágtéé asōnten, né édii wēε ábē bad bēédúbpéé mó. Ngáne bēédúbpēē Dyōb bēebáá ne mó. ⁴ Satanε, nkamlenε a nkōnsé, akamlan mewēmten míme bad ábe bēédúbpē Krístā. Béehelée-sē bēsōntén bán nkalanj mí bwām rílúmtē ngáne Krístā ápédé etógnén abé. Krístā adii néε Dyōb dēn. ⁵ Né dōō ákāá bonj séékālē tēngene échēd yāl. Bonj sēkanle nyé bán Yesue mó adé Sāngwéé. Sēdíí bembāledε ábēn áyāl e Yesue. ⁶ Dyōb áde dénhāb aá, “E’nyínen bé ekide é’bē wēε ehíntén énsēbēē abé,” mó abelé míme nkalanj tēngene Yesue ábē nēngáne e’nyínen bé ekide ábe é’pene’ syánē á nlém-tē. Syánē baasyāāl ábe dedúbpé Yesue bōō Dyōb abénlé nē. Dyōb ábélé nē ábel bonj bad bēbíí nēn bán módé etógnén abii áde bad bēbíí’ε bán Yesu Krístā adii néε mó.

⁷ Bonj nkalanj míme Dyōb ábágé sé ákal, rídii chōm éche étómténé etógnén abé. Sēdíí nēngáne mbeé e mōg echē chōm édii áte. Nēn abénlédé ábel bonj bad bēbíí nēn bán ngine echē echabé ámín ehúú ne Dyōb saké ne sé. ⁸ Sékude nyaa é ndutul híin bonj séēlyāgēē áwēd-te. Donje á pōndé séēbyéé’ε dyam áde sébeléé, bonj séehóbéé nēn bán Dyōb déelúmédté se chōm éche sétāngéné abel. ⁹ Bad bētagte se pōndé té bonj Dyōb déetēdté sé. Bélógne sé, bonj Dyōb déekwēntānné aá bēwúu sé. ¹⁰ Kéhéé áde sékagké ákal nkalanj mí bwām sēhédé á nlém-tē nēn bán bad bēhēde’ sé awúu ngáne bēnwū-’ε Yesue, bonj bad bēbíí bán Yesue adé á alongé, mó-’áá ahág sé ngine áte abé áde sédíí á alongé. ¹¹ Sébíí nēn bán kénéé sédíí á alongé bōōb, sēdé benben ne kwééd pōndé té áyāle sébenle Yesue. Nēn áde ábel bonj bēbíí bán Yesue adé á alongé, mó-’áá ahág sé ngine áte abé áde sédíí á alongé. ¹² Né-ōó, sékwēnténé kwééd ábel bonj nyékud alongé áde déemaá’.

¹³ Sēdíí melemlen ngáne mod awē ahóbé ngáne éténlédé á kálag e Dyōb nēn bán “Ndúbpé wε, né-ōó, nkale’ tēngene wε.” Melemlen ngáne ane mod ándūbēē Dyōb, sémpē sédúbpé Dyōb, sémpē sédíí sékale-’ε tēngene mó. ¹⁴ Sébíí bán Dyōb áde ápúúdté Sāngú Yesue dépuúdté sémpē ábē á alongé ámpē ne Yesue. Dyōb dépēén-ne sé ne nyé wēε adii. ¹⁵ Metake mésyāāl míme sékudéé médíí áwōngēn nyé, ábel bonj nzé bad híin bēwógé eyale

é Dyöb, nsimé ní Dyöb mébël békūd alagsen dé mbéb, bébüd-te mó aságnén. Nén débël bad híin békené' Dyöb.

¹⁶ Né-ɔ́, séedonlé mekuu ámbid ákal nkalan ní bwám, kénéε édíí bán ngíne esude' sé á yǎl, kéné Dyöb áwede' sé nlém á abum, áhāg-ke sé ngíne áte mbwe té. ¹⁷ Baá metake ábe sékudeé bɔɔb béesaá ábe sétagtéé nlém á abum. Sêkude metake bɔɔb bon ehúmé éche ébē ne sé échāb ámin nyaa echē séekamténné metake níme sékúdé á nkõjsé wén, ébē-ε ne sé á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁸ Nê dɔɔ ákáá bon séenyíné' metake níme sékudeé bɔɔb néε dyam. Bon sêbānné nlém áyāl e bwēm ábe Dyöb ákõjnédé sé, kénéε édíí bán séenyínéé bó. Bwēm ábe sényínéé bɔɔb é'dé dásɔ́ áyāl e esón é póndé, bon bwēm ábe séehelée-se sennyín bɔɔb, bébē á ngíndé ne á ngíndé.

5

Déékūd yǎl ékɔ́lē ádyöb

¹ Sêbíí nén bán échēd yǎl éche sébééné á nkõjsé edii néε e'bem ábe sédyεε' áte. Nzé bépáá ábê e'bem, sêbíí nén bán sêwóó ndáb ádyöb echē moonyon éelóó' é. Dyöb dɔɔ álóó' chó, ébē-ε á ngíndé ne á ngíndé. ² Sékɔ́mad áte bɔɔb á ebem-té wén, sêwane áte bán ene ndáb echē ebíde' ádyöb ékúten sé ngáne mbóté ékúttanné mod. ³ Nzé sêdé ene ndáb áte, séebáá nēngáne mod awē adé nsób. ⁴ Abéen áde sébééné enén yǎl á nkõjsé te wén, sékɔ́mad áte adenled áde nén ádénlédé sé. Eesaá nén bán sêhede enén yǎl e nkõjsé ahúd, bon sêhede yǎl ékɔ́lē eche edé ádyöb, ábel enén yǎl e nkõjsé echē ewāg émaa, étim yǎl echē ébē á alongé. ⁵ Dyöb dɔɔ ábõjséné syánē ákud nímén nhənlén alómmé-ε syánē échē Edáɔ́dəŋ éche Esáá álúmed nén aá ádén akan débēnléd.

⁶ Né-ɔ́, póndé téé desume' nlém nén bán abé áde dédíí ne échén yǎl á nkõjsé, deesaá hõm ahóg ne Sāngwéé. ⁷ Sêdé á alongé á nkõjsé ne échén yǎl, áyāle sêdúbpé mó saké ngáne sényínéé mó. ⁸ Sésumé nlém nén bán ábe syánē yǎl ékɔ́lē, sêhede-ε échēd yǎl é nkõjsé atede áke débé ne Sāngú Yesue. ⁹ Né-ɔ́, nímed nlém nisyā́l rítāngéné abé áwóged Yesue menyinge áyāl e kéchéé éche débéléé, ké ébé bán sêdé ne échēd yǎl á nkõjsé, ké'ε séesaá ne chó. ¹⁰ Syánē mod téé átyēēm á nkáásé á'só ábe Yesu Krístə epun éche ákáādtē moosyá́l, t̄ngene mekan níme ábélé á póndé echē ábédé á nkõjsé. Mod té ákūd nsábe t̄ngene mekan mé bwám ké'ε mé mbéb níme ábélé.

Abé á nchemten ne Dyöb

¹¹ Ngáne sébíí bán Sāngwéé ákáād bad, sébagé-ε mó edúbé, sêwane' áte nén bán bad bésõŋten nén bán nkalan níme sékaleé rídé mbále. Dyöb ábíí nyaa é bad éche sédíí, mbíí-ε méé nyémpē nyébíí nyaa é bad éche sédíí, ndúbpé-ε méé nyébíí-ε bán sékale mbále. ¹² Séehóbéé mekan mé bwám t̄ngene échēd yǎl ámpē. Bon pen sêhede bán nyéwõŋ nzom ábēen sé kúmbe, ábel bon nyéwõŋ dyam áláa bad ábe bédé kúmbe áyāl e mekan níme bébeléé níme bad bényínéé, saké áyāl e mekan níme médé bó á nlém-té. ¹³ Donge á bad béhóbe bán sêhóbe mekan néε bad ábe nló méésáá' é áte. Nzé nê adé mbále, né Dyöb dɔɔ sébagéé edúbé. Nzé sêhóbe mekan néε bad ábe nló rísáá áte, né áwõŋgen nyé dɔɔ séhóbeé. ¹⁴ Edəŋge éche Krístə chóó étédé sé nlém á abum ábel mekan níme sébeléé, áyāle sêmadé á nlém-té nén bán Krístə awédé á nló ní moosyá́l. Né-ɔ́, édé nēngáne moosyá́l áwédé. ¹⁵ Anwé á nló ní moosyá́l ábel bon bad ábe bédé á alongé, alongé ádāb déélumtē bán bédé á alongé áyāl échāb dēmpen. Bon pen bédé á alongé áyāl e Krístə, mó awē anwé, bon Dyöb ápūūd-te mó á nló nímāb.

¹⁶ Né-ɔ́, bootya bɔɔb, déēnōnē mod nyaa eche moonyon ánōnéé. Kénéε édíí bán sēnōné'áá Krístə á nyaa e moonyon, séēnōnēé mó nê ámpē. ¹⁷ Né-ɔ́, kenzéé awē adé mod nhóg ne Krístə, adii nhəgtéd mékɔ́lē. Mmē mbeltéd mé nchun nisyā́l nímáá atóm awóó-ε mbeltéd mékɔ́lē nisyā́l bɔɔb. ¹⁸ Mmén mbeltéd mékɔ́lē ríhúú ne Dyöb. Abélé syánē detimé ásē ne Krístə, abagé-ε syánē nsón ákale bad nén bán béhēle bébē nsan ne

Dyöb. ¹⁹ Chõm éche níhóbeé édfi áyāl e kwééd echë Krīstæá áwédé á awõg. Dyöb ábélé bad bépédé á nchemten ne mó. Dyöb déétóo'áa mbéb míme bad bébéle, abagé-'e syánē nsón ákale bad nén bán béhēle bébē nsaŋ ne Dyöb. ²⁰ Aláa áde Dyöb álângeé sé mekan áláa bad sēdfi bad ábe béhóbpe Krīstæá. Sēsíme nyé etúu áte á dīn á Krīstæá nén nyépe á nchemten ne Dyöb. ²¹ Dyöb dēmpwēd Yesue átag áyāl e mbéb ísyāāl míme syánē débélé. Yesue enkēmbenlé mbéb ké nhóg, bon kénē ankwentén atag áwēd nló. Dyöb álágséné syánē mbéb ahóbe-'e aá déēbēlē mbéb ámpē melemlen ngáne mómpē éebeléé mbéb.

6

¹ Né-õó, sé ábe sēbele' nsón ní Dyöb ne Dyöb, sēcháa nyé nén bán nsimé ní Dyöb míme nyékudéé méebāg ngēn. ² Dyöb áhóbé ngáne éténlédé nén aá, “Áde pónde épédé echë etángeéné, menwóg chõm éche nyéhóbé. Ade epun é e'soosõŋ-'e épédé, menwóngén nyé.” Nyénõne' pónde nén bõõb echë etángeéné, eche nyétángeéné nsimé ní Dyöb akud. Nyénõne', epun épédé éche nyéhēle nyékud e'soosõŋ.

³ Sēekáá' é modmod nzii, ábel bon awusé déēnyinnād áyāl e nsón míme sēbeléé. ⁴ Bon pen, nēngáne bembaledé bé Dyöb, sēlúmte' yāl nyaa ésyāāl ábé bad ábe bébele' mekan míme métángeéné. Sēwánlé e'kaŋ bé nlém é' ngine tãngene metake míme sékudéé, tãngene alongé áde álenlad sé áte, ne ndutul éche étáne sé. ⁵ Sēkude mbéte, béhãg sé á mbwõg, ndun e mod empeén epuutéd béchodé sé yāl áte, sēbele ntũ ní ngine, sēnanjé' e'pin, sédyéé-'e nzaa. ⁶ Sēlúmte' ámpē bán sēdfi bembaledé bé Dyöb ábel áde sēbeléé mekan mé bwãm ne e'sãŋ bé nlém, abe áde Dyöb ábágé sé nsõnten ábíi alongé áde sétángeéné awõŋ, awesen áde séwesanné, ne awõon áde séwõŋné bad bēmpēe nlém ní bwãm. Edädãŋ éche Esáá chõó élyágte sé, sēdãá-'e moosyāāl ne nlém nhóg. ⁷ Nkalaŋ míme sékaleé rídfi nkalaŋ ní mbále, ngine e Dyöb chõ-'aá sēbenladtē ákal mó. Ábel áde sēbeléé mekan míme métángeéné ábélé bad béewóó' é dyam dé mbéb ké ahóg ábán sé á yāl. ⁸ Sēēbē sēbenlé Dyöb ké béken sé, ké' é béekene' sé. Ké bad béhõbē sé mekan mé mbéb áyāl ké' é mekan mé bwãm. Bad béhóbe bán sēlúmte' bán sēdé ndín é bad éche séesaá, bon sēdfi bad ábe séhóbé bán sēdé. ⁹ Bad bébíi sé bwãm bon bēmpēe bényíne' sé bán sēdfi bad ábe béesē dyam dé abelen. Bad béwēmtan bán séebáá á alongé bon kénē sēdfi sēdé á alongé. Sēkude metake á mekáá mé bad bon kénē, béewúú' é sé. ¹⁰ Sēdé á ndutul tē, bon kénē, sēwõge menyĩnge pónde ésyāāl. Kénéé édfi bán séebudéé chõm awõŋ, bon kénē nsón míme sēbeléé mbélé bad híin bédúbpe Dyöb. Né-õó nē ábélé bébúdé bwēm awõŋ bõõb. Kénéé séewóó' é chõmchõm, nhõn ní Dyöb rídfi mímed.

¹¹ A-bad bé dyad á Kōrinto, sētēnlé nyé chõm ésyāāl ésebán sēkoŋnad nyé dyamdiam. Sēlúmte-'e ngáne nlém rídfi sé áte áyāl echēn. ¹² Sēdãá nyé, séebáá-'aá alúmed bán sēdãá nyé. Nyé pen nyélúmte sé nén nyéedãá' é sé. ¹³ Nhóbe áwēn bõõb néē ábēm bán. Nyémpē nyédãŋ sé ngáne sémpē sēdãá nyé.

Nyéēbēlē' mekan míme bad ábe béédúbpe Krīstæá bébeléé

¹⁴ Nyéebág nlatén ne bad ábe béédúbpe Krīstæá. Nhóbe nén áyāle bad ábe bétángeéné á'sõ é' Dyöb, béewóó' é dyam abelen mekan míme e'bébtéd é' bad bébeléé. E'nyínen bé e'kide béewóó' é dyam abelen ehintén. ¹⁵ Krīstæá eewóó' é dyam ábel ne Satanē. Mod awē adúbpe Krīstæá eewóó' é dyam dé abelen mod awē eedúbpe. ¹⁶ Ndáb-e-Dyöb eewóó' é dyam dé abelen ndáb echë bad bébenléé myöb mémpēe. Nhóbe nén áyāle dedíi ndáb e Dyöb, Dyöb áde ádé á alongé. Edé nén ngáne éténlédé bán Dyöb áhóbé aá, “Mébē ne ábēm bad, rídyēē-'e áwāb.

Bébelé mé nēngáne ádad Dyöb, mé-'e météd bó nēngáne ábēm bad.”

¹⁷ Sãngwéé álânge ábē bad aá,

“Né-õó, nyétēde, nyéebág-ke ne bad ábe béedúbpe mé.

Nyéewóó' dyam abel ne e'bébtéd é mekan míme bébeleé.
 Měkōb-πε nyé née ábêm bãn.

¹⁸ Měbē nyé sáá,

nyé-'ε nyéēbē ábêm bãn.

Με Dyōb á Ngum με-εé nhóbe'."

7

¹ A-baányan bé edəŋge, ngáne Dyōb áhóbé aá módii awesyánē Sáá, syánē-'ε debé ábe bãn, déte de mekan míme méwógte syánē mbinde á ekob é yál ne á edəádəŋ. Syánē débε Dyōb edúbé, déwōŋ-'ε alongé áde ásáá, nê débēl débəgé Dyōb edúbé ngáne éhədndaté.

Paale adé menyiŋge

² Nhede meé nyédəŋ sé ne nlém rísyāál. Séēpānnēē modmod, séēbēltēē modmod mbéb, séēdōgēē-'ε modmod. ³ Meehóbéé nén áhób nyé. Mensébé nyé atele nén meé, sédəá nyé bwāmbwam, ké á kwééd ké'ε á alongé, dēbē debé mod nhóg. ⁴ Nkumne nyé ekáá á tál. Mbééné nyé kúmbe. Nyēwédé με nlém á abum bwāmbwam nyaa echē rítómténé menyiŋge abé kénéε sékudéé metake bwāmbwam.

⁵ Ade sépédé á mbwóg e Masədonia, sēnkēnkóméé áte. Sékudé'áá metake nyaa ne nyaa. Bad bépentánnáá ne sé mbwóg-ke mbé sé áte áyāle sékāmánnáá nyé. ⁶ Boŋ Dyōb áde áwéde bad ábe béewóo e'lyóg bé nlém, nlém á abum, dénwēd syánē nlém á abum alóm áde ánlōmmē Tituse áwesyanē. ⁷ Saá-kaá échē επε chēmpen émbel séwóg menyiŋge, boŋ awéd áde nyénwēdtē mó nlém á abum dénwōgēd sé menyiŋge. Anláá sé ngáne nyédáá με anyín bwāmbwam, aláá-'ε sé ngáne nyénwōgkē pél áyāle ndutul eche ebédé nyé á nlém-tē ngáne nyénkēnwógédte με menyiŋge. Anláá-'ε με ngáne nyéwóo nlém áte ábē με ámbíd. Ade Tituse aláŋgé sé mímén mekan, membé menyiŋge bwāmbwam.

⁸ Kénéε édíí bán ene kálag echē mēntelēé nyé enwógéd nyé ndutul, meésáá ngəl nén με nténlé nyé chó. Kénéε édíí nén bán membé ngəl atel áde mēntenlé chó, nnyíné nén μεé echem kálag echē ríténlé nyé ewíídé nyé nê á esōŋ é pónde. ⁹ Boŋ bəəb ndé menyiŋge, saké áyāle ménwōgēdtē nyé ndutul, boŋ áyāle ndutul eche nyénwōgkē ebélé nyéhəŋléné áden abé dé mbéb nyébele' ngáne Dyōb áhədēé. Nyénwóg ndutul ngáne Dyōb áhédé'áá aá nyéwóg. Né-əó, ndutul ké ehéé echē sēmbenlé boŋ nyéwóg, enkēmbébénne nyé. ¹⁰ Nzé ndutul edé mod á nlém-tē ngáne Dyōb áhədēé, ane mod abelé ahəŋlén áde abé dé mbéb ábelé' ngáne Dyōb áhədēé. Nén ábele' ane mod ákūd e'soosōŋ, nê déewíídéé modmod ámpē. Boŋ bad ábe bédúbpé Dyōb, ndutul echē edé bó á nlém-tē áyāle bédíí baányon ebélé' bəwág á edəádəŋ. ¹¹ Boŋ ndutul embé nyé á nlém-tē ngáne Dyōb áhədēé aá ébē. Né-əó, nyénəne' chōm éche nê ápiínédé nyé. Nyéhədé'áá bán mbíi nén μεé nyéwane áte álúmed bad nén bán nyéēbēlēē awusé ké ahóg bəəb. Meliŋgá mémbe nyé áte nén bán ábē bad bébéle awusé á etún é pónde nyédé ahób bán nyéləŋge bó bán bésóg mbéb abel. Nyénwóg mbwóg nén bán Dyōb dékōgsən nyé nzé nyédé nyébele échén ndín é mekan. Nyéndəŋ με anyín bwāmbwam, nyénwōŋ nlém ábē με ámbíd, nyékōgsān-νε bad ábe bébele mbéb. Abel áde nyébéle mímén mésyāál, álúmté sé nén bán nyéēbēlēē mekan mé mbéb. ¹² Né-əó, kénéε rítélé ene kálag, menkēntenlé chó áyāle mod awē abelé epandé ké'ε mod awē bépánné boŋ ntelé chó ábel boŋ nyébii á'sō é' Dyōb nén bán nyékoó sé adəŋ. ¹³ Nê dəó ákás boŋ nyéwédē sé nlém á abum.

Saá-kaá e'wéd bé nlém á abum bēnpən, boŋ sēmbé menyiŋge bwāmbwam anyín áde sēnyíinnē Tituse adé menyiŋge áde ápédé. Anláá sé ngáne nyébéle boŋ asóg atag áte. ¹⁴ Membé kúmbe áláa Tituse ngáne nyédíí bad bé bwám, nyénkēnwógéd-taá με e'sōn áyāle nyénlúmed nén bán mekan míme ménlāā'é mó médé mbále, ngáne mekan mésyāál míme sēnlāā'é nyé médíí mbále. ¹⁵ Nê ábéle míme nlém rítimé' áwēn tómaa ké ngen e'só, akamtən áde ákamtanné ngáne nyé moosyāál nyénwōŋgē nlém ábel mekan míme ánlāā'é

nyé aá nyébel. Nlém rítme mó áwēn ámpē nzé akāmténé ngáne nyēnkobpé mó ne edúbé, nyēwōngén-ne mó ne nlém nhóg. ¹⁶ Ndé menyinge áyāle nsumé nlém rísyāal áwēn.

8

Bad bé Krīsto bétāngéné bad ábe bétógnéné awōngēn

¹ Bōōb-pōō a-baányan, sēhede bán nyébii nēn bán Dyōb ábágé mímē nsimé wée bad bé Dyōb ábe bédé á mwembé míme rídé á mbwóg e Masēdonia ábel bon bésále ekáá áte. ² Békúdé metake mé ngíne míme mékage bó áte bwāmbwam. Kénée édii bán bédé atóg bwāmbwam, bésánlé ekáá áte bwāmbwam, bédé-’ε menyinge. ³ Ndé mbón nēn mée, bēmbě chōm éche bēnwōngē, bēntōmtēn-ne abe tómaa chōm éche bēmbēē bēbage’. Bébágé’áá-’ε ngáne nlém mímāb ménlāā’ é bó. ⁴ Bēnchān syānē bwāmbwam ábé menyinge áwōngēn bad bé Dyōb bé Jerusalem ngáne bómpē bēbeléé. ⁵ Bēmbēl tómaa ngáne sēnwēmtēnnē. Bēnsēbē ádāb alongé abe á mekáá míme Sāngwée. Ámbīd enē bēmbě ádāb alongé áwēd mekáá ngáne Dyōb áhēdēé aá bēbel. ⁶ Né-ōó, sēcháa’ Tituse awē ambootéd mímēn nsón ne nyé nēn bán ádii áwōngan nyé, mímēn nsón míme nyésánlé ekáá áte, nyébāgē-’ε bad kéchéé éche bétógnéné ne nlém nhóg, nyépid mó á asóg. ⁷ Bōōb-pōō, nyébele bwām á menzii mésyāal. Adúbe áwúú nyé áte. Nyēkale’ nkalaní mī bwām, nyébii mekan mé Dyōb, nyēwóó nlém áwōngēn bad nyēdāā-’ε sé bwāmbwam. Né-ōó, sēhede bán nyébele bwām, káāne ásale ekáá áte, nyébage-’ε bad kéchéé éche bétógnéné.

⁸ Meékamlánné nyé ábel nēn. Bon ngáne rínyiné bad ábe bédúbpé bēwōngan bad bēmpēe, nhede mée nyēmpē nyélúmed ngáne nyédáá bad bēmpēe. ⁹ Nyébii ngáne echēd Sān, Yesu Krīstā áwōnganné nyé ásale ekáá áte. Kéchéé éche Dyōb áwóó mó awóó. Bon kēnē á etútú échēn antédé mímē nhōn rísyāal ádyōb ápē á nkōjsé abé nēe ntógétōke mī mod. Ámbēl nē ábel bon nyékud nnam míme Dyōb ábageé bad.

¹⁰ Mbage nyé elébé nēn mée, mwě míme rítómé nyēmbé bad bé e’só áwōn nlém áwōngēn bad, nyēmbé-’ε bad bé e’só ábooted bad awōngēn. ¹¹ Bōōb-pōō, nyētāngéné nsón míme nyébóótédé amad. Nē débēl bad bēbii nēn bán nyēdé mbonjén ábe ngáne nyēwóó ápidte nē á asóg melelem ngáne nyēmbonjénné ábooted nē. ¹² Nzé ewóó míme nlém ábe mod chōm ngáne éwóó chó, ébelé ékobnéd ne Dyōb. Dyōb déehēéé aá mod ábe tómaa chōm éche áwóó.

¹³ Meehóbéé mée nwōngēn míme nyébageé bad ríwōngēn bó bon nyé bēn nyébē á metake-tē, bon nhede mée nyé moosyāal melelem, nyēwōn chōm éche ékwógnédé nyé mod-téé. ¹⁴ Bōōb-pōō abud áde nyébúdé bwēm awōn, nyēwōngan bad ábe bēdii bēhede’, ábel bon á pōndé eche nyēmpē nyētōgnēnnē bómpē bēwōngēn nyé. Nē débēl mod téé áwōn. ¹⁵ Eténlédé á kálag e Dyōb nēn bán, “Mod awē ambud awōn, enkēnwōngé tómaa ngáne ántōgnēnnē, awe mó-’ε enkēmbud awōn, andii anwōn ngáne ántōgnēnnē.”

Bélómé Tituse bó á Kōrinto

¹⁶ Nságnan Dyōb abe áde ábágé Tituse ámpē nlém áwōngēn nyé melelem ngáne ábágé mé. ¹⁷ Tituse eépāgkē áwēn áyāle sēlāngē mó bán ape, bon apag káān ne áyāle awóó míme nlém ápe, apag áyāle mwēn adāá ape. ¹⁸ Sélōmne mó mwānned a Krīsto ampée. Anén mwānned a Krīsto, abyééné áfintē e mwembé rísyāal akal áde ákaléé nkalaní mī bwām. ¹⁹ Saké alóm áde sélóméé mó dēmpēn, mwembé mēmpwēd mó áhoon sé ngáne sébeléé nsón áwōngēn bad ábel bon edúbé éche Sāngwée ényínned ne álúmed nēn bán sēwóó míme nlém áwōngēn bó.

²⁰ Sēhēdēē bán modmod áhōb dyam dé mbéb tāngēne mímēn nsón mé asále dé ekáá áte míme sébeléé. ²¹ Sēwóó nlém ábel dyam áde átāngéné saké á’sō ábe Sāngwée dēmpēn bon káāne á’sō é’ baányon.

²² Sélómé’ mwānned a Krīsto áwēn nchoo ne Tituse bó. Alúmté sé á menzii híin aá mówōó nlém áte áwōngēn nyé. Bōōb-pe áde ályágé nlém áwēn, anābpé nlém awōn

âwōngēn nyé. ²³ Tituse mó ne mó ayōgkē me ahoon âbel nsón âwōngēn nyé. Abíníi bānned bé Krīsto ábe békag ne Tituse bédii bad ábe mwembé mélómé á dīn ádāb, kēhéé-'ε wéε békíi mam nīme bēbeléé mépiinad Krīstəə edúbé. ²⁴ Né-ɔɔ, nyélúmed ábén bad nén bán nyédəə bó. Abel áde nyébenlé nê, mwembé nīme rílómé bó mēsōhtēn nén bán nén dɔɔ ákáá boŋ sékumné nyé ekáá á tâl.

9

Békag bad bé Krīsto bé Jerusalem mənə asarjed

¹ Bəəb-pəɔ, éesaá etógnén me átele nyé tâŋgene nsón nīme séwōnganné bad bé Dyōb. ² Mbíi nlém nīme nyéwóó áte áwōngēn bó, mbééné-'ε nyé kúmbe awōŋ áde nyéwóó nlém áwōngēn bad ábe bédé á mbwóg e Masēdonia. Menláá bó nén meé, “Nyé ábe nyédé á mbwóg e Akaya, nyēmbé mboŋsén se mpú-mwě ábe bó mənə.” Nlém nīme nyéwóó áwōngēn bad rítédé bó bad híin nlém á abum ábel melemlem. ³ Bəəb-pəɔ, nlóme' ábén bānned bé Krīsto áwēn, ábel boŋ ahób áde séhóbéé bán sékumne nyé ekáá á tâl déēbāg bán sékale metóm. Boŋ ébê bán ngáne rílangé bó meé nyéēbē mboŋsén ábe bó mənə, nyéēbē-'ε nê dēn. ⁴ Né-ɔɔ, nzé mpedé áde bad bé Masēdonia bépédé ne me boŋ ntáné nyé áde nyéēboŋsenéé, séēkwāg bwāmbwam, nyé-'ε ámpē nyékwāg. ⁵ Né-ɔɔ, nê dɔɔ ákáá boŋ rídōl áte nén meé édé etógnén álóm ábed bānned bé Krīsto á'sō, ábel nyémad nwōngēn nīme ríchábé ámīn nīme nyéhóbé bán nyéēbe bó, aboŋsen. Nzé nyébelé nê, né nwōngēn rísyāal mébē mboŋsén nzé mpedé. Nén délúmed nén bán nyébage ne nlém nhóg saké áyāle sényágté nyé.

⁶ Nyébíi nén bán mod awě eébude awén, eébudtə ahúd, awe mó-'ε abudé awén ábüd-tə ahúd. ⁷ Nyé mod té ábe mənə ngáne nīme nlém rílangé mó. Mod éēbāgē sé nlém ríkəglád mó á abum ké'ε ébé byánán bényágté mod. Dyōb ádəə mod awě abage ne e'sāŋ bé nlém. ⁸ Dyōb dēbe nyé kéchéé éche nyétógnéné abel boŋ nyéwōŋ chōm ésyāal éche ékwógnédé nyé ásále ekaá áte ábe bad bémpeé. Nén débēl nyéēbude' bad mekan mé bwām abele.

⁹ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán,
“Asánlé ekáá áte ábe betóótōkē bé bad nwōngēn,
bad béechaténne ábē e'boŋ bé nlém.”

¹⁰ Dyōb dɔɔ ábage bad bwēm ábe bėwénéé, ábage-'ε bad chōm éche bėdyákē. Ábe nyé bwēm ésyāal ábe nyétógnéné áwén, ábēl é'kwōg é'chyáá mbote eche ebuú áte bwāmbwam. Abel nén áyāl e e'boŋ bé nlém ábe nyéwóó. ¹¹ Dyōb débēl nyébé nhon áyāl e chōm ésyāal, ábel boŋ nyésále ekáá áte. Nén débēl bad híin bésāgnēn Dyōb áyāle nwōngēn nīme nyébageé bó nīme ríhúú ne sé. ¹² Abel áde nyébeléé nén, déesaá áwōngēn bad bé Dyōb dēmpen, boŋ áde káŋne álúmed bán bad híin bésāgnan Dyōb bwāmbwam. ¹³ Mekan nīme nímén nsón nīme nyébeléé nén mébidēdtē áwed, mébēl bad híin bėbage Dyōb edúbé áyāle nyébele ngáne nkalanŋ ní bwām nīme Krīstəə ríhóbéé, nyélúmtē-'ε ábén e'boŋ bé nlém wéε bad bé Dyōb ábe bédé á Jerusalem, nyélúmtē-'ε wéε bad bé Dyōb bémpeé. ¹⁴ Bėwóó nlém ányín nyé, bėkännād-tə nyé áyāle nsimé rí Dyōb rídé ne nyé. Mmē nsimé ríchábé ámīn bwāmbwam. ¹⁵ Nsāgnēn ríbē ne Dyōb áyāle abage syāne nsimé nīme ríléle ahəgtēn.

10

Paale alāngé bad bé Kōrinto ad nīmē nsón rítāngéné

¹ Me Paale, me awě mpwiítédé nsudte-'ε yǎl nēngáne Krīstəə, ncháa nyé. Baahóg bėhóbé' nén bán nzé ndé ne nyé mbelé ríwógé mbwóg. Bán boŋ nzé meésē ne nyé, mbelé rítenlé nyé kálag éche éwúú áte. ² Ncháa nyé nén meé nyéēbēlē' ngáne ábē bad bēbeléé ábel boŋ nzé mpedé áwēn, ríhóben nyé ésebán mbáa' dyaandyam. Bad ábe méhōbēnnē bédii bad

ábe béhóbe bán sêbele nsón ngáne bad bé nkõjsé bébeleé. ³ Kénée édii bán sêdé á nkõjsé-te, séewānēē nzum ngáne bad bé nkõjsé béwannéé. ⁴ Bwēm ábe séwannéé nzum béesaá melemlem ngáne ábe bad bé nkõjsé béwannéé. Bon bwēm é' nzum é' ngine é' Dyõb bõõ sébenladté ábébed mebwóg mé ngine míme ábēd bad bé ekoyí. Abén bwēm é' nzum bõõ sébenladté ásuded mpentēn ké rihéé míme bad bépēēnéé míme méesē mbále. ⁵ Sébenlad bó ámpē ámad mehób mé kúmbe míme béhóbeé míme mébele' bon bad béēbyē' Dyõb. Sébele' bad béhōnlan mímab mewēmtēn ábel mímab mewēmtēn mésyāāl mébê nyaa éche Krístā áhedéé aá mébê. ⁶ A pónde echē nyébenlé ngáne Krístā áhedéé ne nlém nisyāāl, dõõ sébonšenné ákõgsen kenzéé awē alúmté aá móõbenlé ngáne Krístā áhedéé.

⁷ Nyénōne' chõm éche édé nyé á'sō-te. Mod ké ahéé awē asumé nlém ne Krístā ábii aá ngáne módíí, nê dõõ sémpē sédíí ne Krístā. ⁸ Ké menkūm ké ekáá á tâl áyāle ngine eche Sāngwéé ábágé me tómaa ngáne nkuméé bõõb, méewógké e'sõn. Abagé me ene ngine áwéd nyé áte saké ásuded nyé adúbe. ⁹ Meéhēdēē méé ényīned nēn bán kálag éche nitenléé nyé édii áwógged nyé mebwóg. ¹⁰ Nhóbe nēn áyāle bad béhóbe bán kálag éche nitenléé nyé éwúú áte, éwóó'-e, e'yale bé mbéb áte. Béhóbe'-e ámpē bán bon nzé mmēn ndé, meewóó'-e ngine, kéchéé éche rihóbeé'-e éewóó'-e ngine ké póg. ¹¹ Bad ábe béhóbe nê bébii nēn bán kéchéé éche nítelé á kálag, nzé meesē ne nyé, mēbel chó nzé ndé ne nyé.

¹² Séehēlēē-se sēhób mbéd bán sēhōgtan yāl, ké'e sé bán sêdé nyaa póg ne bad ábe béhóbe' mekan mé bwām áyāl echáb. Bon ngáne bēn ne bēn béhōgtanné yāl, béhóbe'-e bán bēn ne bēn bétómné, bédé eyóké. ¹³ Bon sé pēn séekūmēē ekáá á tâl tómaa ngáne sétāngéné akum. Hõm áde Dyõb álómé sé aá sébel nsón dõõ sébéēnéé kúmbe. Nsón míme sébeleé áfintē echēn mómpē rídé nsón míme sébéēnéé kúmbe. ¹⁴ Séekūmēē ekáá á tâl ábel nsón hõm áde Dyõb dénkēnlómmé sé nsón ábel. Sé-'aá sébédé bad bé'sō ábíd nchabnede áhye dé akale nyé nkalan mí bwām míme Krístā. ¹⁵ Séekūmēē ekáá á tâl tómaa ngáne sétāngéné akum, nédē séekūmēē ekáá á tâl áyāl e nsón míme bad bémpēe bébélé. Bon pēn sēsumé nlém nēn bán ngáne áden adúbe ákwogéé, nê dõõ nsón míme sébeleé mékwogéé bwāmbwam mebwóg míme sébeleé nsón. ¹⁶ Nēn débēl séekāg mebwóg mémpēe míme méchābnédé, sékale' Nkalan mí bwām, ésebán sékume' ekáá á tâl áyāle nsón míme bad bémpēe bébélé mebwóg mémpēe.

¹⁷ Éténlédé á kálag e Dyõb nēn bán, "Kenzéé awē akume' ekáá á tâl, atāngéné akum ekáá á tâl, áyāle chõm éche Sāngwéé ábēnlé mó." ¹⁸ Saké ahób áde mod áhóbeé yāl mekan mé bwām á yāl dõõ álúmté' bán akõbnédé nēe mbapēe a nlómag, bon mod a mbále awē Dyõb áhóbeé mekan mé bwām á yāl mó adé mod awē akõbnédé.

11

Paale ne bembapēe bé nlómag bé metóm

¹ Ncháa nyé nēn méé nyémwē nílāa nyé mwā a akan ké nnyinnéd ké eyóké. Nyébān metúu. ² Nsíide' nyé nyaa echē Dyõb áhele ásíí nyé. Nyédii nēngáne ngõn e mmwaád echē eebíí mwēnchóm. Ane mmwaád móõ rihóbé méé mod nhóg áwõn, ane mod adii'-e Yesu Krístā. ³ Bon ké nê, ndé mebwóg nēn méé ngáne Satanē ámpõngé Ife nló áte ne míme mwane, melemlem nê dõõ bépõngé nyémpē nló áte nyaa echē nyéesummé mímen nlém nisyāāl ámpē wēē Yesu Krístā nyébeeléé'-e mó ne nlém nisyāāl. ⁴ Nhóbe nēn áyāle nzé mod apedé bon akānlé nyé nkalan míme méesē nkalan míme Yesu míme sēnkaleé nyé, nyébelé nyésēbēn mó tâl. Ké'e nzé akānlé nyé tēngene edāádān éche éesē edāádān éche sēnkaleé nyé, nyébelé nyékob. Ké'-e nzé mod akānlé nyé nkalan mí bwām míme méesē nkalan mí bwām míme sékánlé nyé, nyébelé nyékōbēn mó mekáá mébe.

⁵ Meedúbpēé méé abén bad ábe béchágé yāl bán bédé bembapēe bé nlómag bembáá bétómé me áyāl e nsón míme bébeleé, nzé nhōgténé syāābõõ. ⁶ Nhele se meebyéé' dyam ahób áfintē e bad ngáne béhóbeé, bon nwóõ nsõntēn tēngene dyam áde rihóbéé. Sékélūmēd nyé mímén mekan áte híin míme sébeleé.

⁷ Ade nkánlé'áá nyé nkalan mí bwâm níme ríhúú ne Dyöb, menkênhóbpé meé nyésábe me. Mensudéd echem yál ábel bon nyéwôn edúbé. Ade mêmbernlé nén, dyam dé mbéb dóo mêmbernlé-yé? ⁸ Mběnlé'áá nyé, mwembé mémpēe mēsābpē me, né-óó, ébedéé byánán ndoge' mímé mwembé áwónge nyé. ⁹ Ade mēmbēē-ε ne nyé donge á pónde meewóo'áá chómchóm bon meétagte'áá nyé, áyāle kéchéé éche méntōgnēnnē ábēm baányan bé Krīsto ábe bém̄id á Masēdonia bēbágé'áá me. Ngáne ménkēntagédte nyé ngen e'só, méetagéd-taá nyé pónde ké póg. ¹⁰ Ngáne nkaleé mbále nēe mod a Krīsto, modmod á mbwóg e Akaya eéhēlēē-se ábēl se nsóg ekáá akum á tál akob áde méekobēe nsábe áwēn. ¹¹ Nyéwémténé bán ahób áde ríhóbé meé méetagédte nyé ákob chóm áwēn ádíi áyāle méedā'é nyé-yé? Dyöb ábíi áá ndāá nyé.

¹² Adén akan áde mbelēé bōob, mēbē mbelēé dó, ábel bon méēbāgē bembapēe bé nlomag bé metóm etál áwón nzom ákum ekáá á tál áhób nén bán bēbele nsón melemlem ngáne sémpē sébelēé. ¹³ Echē ndín é bad éche ékume' ekáá á tál, bédii bembapēe bé nlomag bé metóm. Bédoge bad áyāl e nsón níme bēbelēé, alúmed áde bélúmtēé yál byánán bédii bembapēe bé nlomag ábe Krīstā. ¹⁴ Nén déékōmtēē me yál áte, áyāle nén ké Satane mómpē alúmtē yál byánán ádíi ángel e Dyöb echē esáá. ¹⁵ Né-óó, éesaá me menyáké nzé bembāledē ábe Satane bómpe bélúmtē yál byánán bédii bembāledē ábe bēyágte' bad ábel mekan níme métāngéné ngáne Dyöb áhedēé. Káāhne á asóg, nkógsen níme békudte métāngēn nímāb mbeltéd.

*Metake níme Paalē ákúdé
née Mbapēe a nlomag*

¹⁶ Nhóbe ámpē nén meé, modmod eewémtán áá ndé eyóké. Bon nzé nyéwémténé bán ndé eyóké, nyéwóg-káó chóm éche rílangeé nyé ábel bon mémpē níkum ekáá á tál mwāmpin. ¹⁷ Kéchéé éche ríhóbéé bōob éesaá chóm éche Sāngwéé áhóbé áá ríhób. Nzé nkume' ekáá á tál áhób kéchéé bōob, né nhóbe nēngáne eyóké é mod. ¹⁸ Ngáne édii bán bad híin békume ekáá á tál nēe bad bé nkōjsé, mémpē mēbēl melemlem. ¹⁹ Nyébēn nyéhóbéé bán debyéé dēn-éé nyékúdé, nē ábélé nyékobe ne menyinge kéchéé éche e'yóké é' bad éhóbéé. ²⁰ Ké mod átímté' nyé nēngáne ntān, ké ádyāg nyé bwēm áyāl, ké'ε ádogé nyé, ké'ε áchāgtē yál ámīn, ké'ε ábom nyé abén á'sō, nyékobe mó. ²¹ Akwágkē ákóbe me nén, sēnkēnwóngé ene ndín e nlém ábel nyé échē ndín é mekan á yál.

Nhóbe bōob nēngáne eyóké é mod. Mēbē kúmbe, níkumé-ε ekáá á tál áyāl e mekan níme mbelēé melemlem nēngáne bembapēe bé nlomag bé metóm bēbelēé. ²² Bēlāngé nyé bán bédii bad bé Hibru bēn, mémpē ndii mod a Hibru. Béhóbé bán bédii bad bé Israel, mod a Israel móo mémpē rídii. Béhóbe bán bédii bad bé mbyaa níme Abrahame, mod a mbyaa níme Abrahame móo mémpē rídii. ²³ Béhóbé bán bédii bembāledē ábe Yesu Krīstā, mémpē nlānge nyé meé mbelēé nsón tómaa bó. Nhóbe' bōob nēngáne mod awē nló méésáá'é áte. Mbēlé ntū ní ngíne tómaa bó, nkénkē á mbwóg ngen ne ngen tómaa bó, nkénkūd mbéte é ngíne tómaa bó, nkēmbē-ε á nsal ní son ngen ne ngen tómaa bó. ²⁴ Bad bé Israel békébōm me e'tangú móom meláán ne abog, ngen étáan. ²⁵ Bad bé Roma békébōmén me ntón ngen eláán. Ngen póg bad bēmpēe békébōmén me meláá káāh bēpōn me awúu. Stíma ékékunnéd sé á edib é nkwe-te ngen eláán. Pónde póg nhóó'áá á edib é nkwe, nén dēmbēnléd áyāl e epun ehóg ésyāā, nkuu ne mūte. ²⁶ Nkénkē meke bwāmbwam. A meke-tē wē, e'dib é'képōn me ahóod. Mponé alongé abód á mekáá mé bechīb, á mekáá níme ábēm bad bé Israel ne á mekáá níme bad ábe béesē bad bé Israel. Mponé alongé abód á dyad á mbáá, mīpōn alongé abód á ehyānge, mīpōn alongé abód á edib é nkwe te, mīpōn-ne alongé abód á mekáá mé bad ábe bēhóbe bán bédé bad bé Krīsto áde béesaá. ²⁷ Mbēlé ntū ní ngíne, nnāngé epin ngen ne ngen. Donge á pónde meewóo'áá chóm éche rídyákgē ké'ε ké chóm éche nímwágkē, meéyōgke'áá-ε pónde awón ádyé ndyééd. Donge á pónde ahéb ábágáá me á yál bwāmbwam meewóo'áá-ε chóm éche ríhágkē á yál. ²⁸ Amīn e nímén mésyāā, nwóó nímé nlém áte mbwe-té ānān

mwembé rísyāāl míme rídé ásē echēm bwām. ²⁹ Nzé mod eewúu áte áyāl e mekan mé Dyōb, mbélé nwóg yāl áte melelem ngáne móm̄pē áwógēé. Nzé bébélté mod mbéb, mbélé nwóg ndutul bwāmbwam.

³⁰ Nzé rítāngéné ekáá akum á tāl, né chōm éche rítāngéné ekáá akumēn á tāl édií mekan míme mébele' bon̄ bad bényín me nēngáne mod awē eewóo ngíne. ³¹ Dyōb, Sáá awē Sāngú Yesue, abíí aá meékālēē metóm. Mekanag mébê ne mó á ngíndé ne á ngíndé. ³² Ade mbédé á dyad á Damaskos, nkamlēne awē ambé ásē e k̄n̄ Aretase ambané sánze ân̄n nsal mé e'ké ní dyad rísyāāl ábel bon̄ békōb me. ³³ Bad bénhē me á elōn̄-tē, bébidéd me á wínde echē ebédé á eséd éche ēnləñéd dyad, bésūdéd me á ndəəb, d̄oó rínyágté bon̄ nkē-é.

12

Dyōb álúmté Paale mekan á ndóg-te

¹ Mēbē nkumé ekáá á tāl. Kénéé edíí bán nē déewōngānnē. Bon̄ mēkē á'sō áláa nyé t̄ngene ndóg éche rínyíné ne mekan míme Sāngwéé álúmté me. ² Mbíí dyam áde dēmbenléd ne mod awē adúbpé Krístəə nhóg. Dyōm á mwē ne ríniin áde átómé ámbíd, Dyōb dēnsog mó ákēēn mó ádyōb á ndágke echē etómténé achab ám̄n. Meebíí'é ké ankē áwed á ekob é yāl ké'ε á edəádəñ, Dyōb d̄oó abíí. ³ Mbíí-ε chōm éche ébénlédé ane mod áwed, kénéé méebíí'é ké á ekob é yāl d̄oó ábédé ké'ε á edəádəñ, Dyōb d̄oó abíí. ⁴ Krístəə ansog mó, ákēēn mó á Paradis. Ahed Dyōb dénlāā mó mekan míme éemwagké aá moonyon̄ a ekob é yāl áhōb wēe bad bém̄pēe. ⁵ Ayāl e ene ndín e mod d̄oó mékummé ekáá á tāl saké áyāl echēm chēn. Chōm éche mékuménne ekáá á tāl édií mekan míme mélúmté' bán nwóó yāl e moonyon̄. ⁶ Bon̄ ké mendāñ ké ekáá akum á tāl, méenyínédte nēe eyókél é mod áyāle mbále ch̄oó mékanlé. Méekuménne échē ndín é mekan ekáá á tāl ábel bon̄ nyéebāgē me edúbé áyāle échē ndín é mekan. Bon̄ p̄en ndəə meé nyétéd me ngáne rídíí áyāl e mekan míme mbeléé ne míme n'ýágtéé nyé. ⁷ Bon̄ ábel bon̄ meebág kúmbe áyāl e mímé mekan mé menyáké míme Dyōb álúmté me, bon̄ ábēl-le nwóg, Dyōb dēmbēl aá ríwōñ nkole á yāl míme mbélé'áá me ríwógé e'wē bwāmbwam. Mm̄én nkole mbédéé nēe mēsénze míme Satané álómé átaged me ábel bon̄ meebág kúmbe. ⁸ Nkánne wēe Sāngwéé ngen éláán, ríchāā mó meé ákobēn me mím̄én metake. ⁹ Bon̄ chōm éche ánlāā'ε me ébédéé aá, "Nsimé míme mbágé wē nkwógé wē. Nwédé wē áte nyaa echē étóméé metake mēsýāāl áte míme éwóó. Ayāle á pónde echē ngíne éebāgkē mod áte d̄oó echem ngíne éwōñganné mó áwéd mó áte." Bəəb-pəə, mébē menyin̄ge ákum ekáá á tāl áyāl e mekan míme mélúmté' bán ndii moonyon̄ a ekob, ábel bon̄ bad bényín nēn bán ngíne echē Krístəə édé me áte, ch̄o'-aá ewéde me áte. ¹⁰ Né-əə, á yāl e Krísto, mbélé mbé menyin̄ge ké áde méewúu'é áte, ké áde bad bésýāā'ε me, ké áde mekan mélénlédé me áte, ké áde bad bétagteé me ké'ε áde rídíí á ndutul tē. Nhóbe nēn áyāle pónde ké ehéé áde méewóo'ε ngíne, Krístəə abelé ábē me ngíne.

Paale atōñtan mwembé míme rídé á Kōrinto

¹¹ Nhóbe nēe eyókél é mod bon̄ nyéē nyékəə bon̄ ríhəbē nē. Nyēmbé nēe nyéhóbeé me mekan mé bwām áyāl. Ké émbē bán meésáá dyam, bon̄ p̄en bad ábe nyéchəgēé bán bembapēe bé nlomag bém̄báá, béetóméé me áyāl e chōmchōm. ¹² Ade mbédé ne nyé, menwesén álúmed nyé e'chemléd ne ábel menyáké mé ngíne álúmed nēn bán ndii mbapēe a nlomag awē Dyōb álómé. ¹³ Etóméé abele áde mbénlé nyé bon̄ meékwentene meé nyésábe me, nyéláa me nyaa empée echē rítédé bad bé mwembé mím̄íníí meé bédé me etógnén tómaa nyé. Nzé édé nēn bán nē adé awusé, nyélagsén me.

¹⁴ Bəəb ndé mbon̄sén āpē áwēn ngen éche élónténé éláán bon̄ p̄en méetagédte nyé. Méepāgkē ábel bon̄ nyébage me bwēm bon̄ nyébēn-εé nyékəə bon̄ m̄pag. Nyétāngéné abii nēn bán besáá ne benyaá bé bán b̄oó bétāngéné ábab bán atəgen saké bán bétəgné benyaá ne besáá. ¹⁵ Mēbē menyin̄ge ábenled kéchéé éche ríwóó káñne yāl echēm, áwōñgen

nyé. Nzé ndáá nyé bwâmbwam, nédē nyémpē nyéetângeḅé me adəŋ bwâmbwam-ε? ¹⁶Nyébēn nyébíí nén bán menkēntagédte nyé, boŋ mod ampée ahóbé aá membé akwáb, rídogné-’ε nyé metóm. ¹⁷Chán mēndogké nyé? Bad ábe ménlōmmē áwēn menláá bó mée bédog nyé-yε? ¹⁸Mencháŋ Tituse mée ápe áwēn, nlómén-ne mó aníníí mwānned á Krīsto. Nédē nyéēhōb bán áde Tituse ápedé áwēn, andog nyé-yε? Eesaá mbále nén bán sé Titus sēwóó mewēmtēn mehóg-ε?

¹⁹Kapóg enén pónde esyāál nyēwēmtan bán sēhede éched yāl nzom asuud ahób áde séhóbéé bán sēkánlé nyé mbále. Eesaá nē, kéchéé éche sélāngeé nyé sélānge nyé chó nēe bad ábe Krīstāa ályágtéé, Dyōb-pe áwóge’ chōm éche séhóbéé. A-baányon bé edəŋge, kéchéé éche sébēléé, sébēle chó áwéd nyé áte. ²⁰Mbáa’ nén mée áde mépéé áwēn mētān nēe nyébēléé mekan níme méedəə’é, me-’ε ámpē mēbēl mekan níme nyéedəŋgé. Mbáa’ nén mée áde mépéé, mētān ngáne nyébēn ne bēn nyésēnléé, nyésiideé nhóg ne aníníí, nyéliŋneé nhóg ne aníníí, nēe nyéedəə’é bán mod ampée awóŋ edúbé, nēe nyésyāŋneé, nyéhóbéé nhóg ne aníníí ámbíd, nēe nyédíí kúmbe, nēe nyébēléé-’ε mam mé epuutéd. ²¹Mbáa’ nén mée áde mépéé áwēn ámpē, Dyōb déwōgēd me e’sōn áwēn é’sō. Mēsudén-ne áyāle bad híin átíntē echēn bédíí bēbēle’ mekan mé mbéb níme bēbélé’áá bōob, ésebán bēhəŋlan ádab abé dé mbéb ábēl ngáne Dyōb áhedeé. Bēbēle’ mekan mé mbinde, békábe mesón, bēbēle-’ε mekan níme mbinde níme méwógte bó e’sōn.

13

Paale abagé elébé é asóg

¹Nén délōntēn ngen éláán áde mpagké áwēn. Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Nzé békáadte mod bétāngéné awóg wée mbōŋ ébe ké’ε éláán.” ²Ade mēmpéé áwēn ngen éche énlōntēn ébe, menláá nyé mée mēkōgsēn bad ábe bēbēle’ mbéb átíntē echēn. Ndíí nlānge-’ε bó bōob, nlānge-’ε bad bēmpēe ábe bōmpē bēbēle’ mbéb, ké bōob áde méesaá ne nyé. Ade mépéé ámpē, méewógké modmod ngəl. ³Ene pónde dōo nyébíí’é bán kéchéé éche ríhóbéé éhúú ne Krīstāa. Eesaá nén bán Krīstāa eewúu’é áte áyāl e chōm ésyāāl eche ábēléé, boŋ alúmte’ eche ngíne átíntē echēn. ⁴Edé mbále nén bán Krīstāa nēngáne moonyon, enkēnwōngé ngíne áde bēmboméé mó á awəg. Boŋ kénē, adé á alongé bōob, áyāle Dyōb dēmbēnléd eche ngíne ábane mó á alongé ámpē. Abé áde sédíí mod nhóg ne Krīstāa, sémpē nēngáne baányon séewúu’é áte. Boŋ sémpē séēbē á alongé ne Krīstāa á ngíne e Dyōb, sébēlé-’ε nyé chōm ésyāāl éche sétāngéné nyé abele.

⁵Nyé mod téé mwēn átōŋ yāl asimēn, ábíí ké alongé ádēn áde nēngáne alongé á bad ábe bédúbpé. Ndúbpé mée nyé mod téé abíí nén aá Yesu Krīstāa adé mó áte. Nzé nyé mod téé asimné yāl né nyéēbíí nén bán á mbále nyédé ne Krīstāa. ⁶Ndúbpé mée nyēchemé nén bán nsón níme sébēléé rílúmte nén bán sédíí bembapēe bé nlomag bé mbále. ⁷Sékānne Dyōb nén bán nyéēbēlé’ awusé ké ahóg. Séekánnéé nē abel boŋ bad bényín bán sédíí bembapēe bé nlomag ábe bēbēle nímag nsón bwám. Boŋ pen, sékānne’ nén bán, nyébēle mekan nyaa echē etāngéné kénéé édíí bán donge á bad bēhōb bán séelúmteé chōmchōm éche élúmte’ bán sédíí bembapēe bé nlomag ábe bēbēle nsón bwám. ⁸Edé nén áyāle séēhēlēē-se sébēl dyamdyam áde átāngan nkalaŋ ní bwám ní mbále. Boŋ pen chōm éche sébēléé édíí áwōŋgen bad ábíí ne ábēl ngáne nkalaŋ ní bwám ríhóbéé. ⁹Sébēlé sébé menyīŋge nzé sēnyíné nyébēle mekan níme mélúmte nén bán adúbe áwúú nyé áte, ké sépen sēnyínnéd bán séewúu’é áte áyāle séenyínéé nzom ké póg ákōgsēn nyé. Sékānne’ nén bán Dyōb áwōŋgen nyé nímmēn mbeltéd mbē bwám ne abé dēn. ¹⁰Nén dōo ákáá boŋ rítel’ nímmēn mekan, kénéé édíí bán méesaá ne nyé. Ntenle nyé ábēl boŋ nzé mpedé áwēn meēbēnlād ngíne eche Sāŋgwéé ábágé me ákáne nyé áte. Kunze eche Sāŋgwéé ábágé me edíí ábēl boŋ níwōŋgen nyé áwéd nyé áte saké ábēl boŋ níbēnled chó ásuud nyé.

Melēntēn mé asóg

¹¹ Asóged enén kálag, a-baányan, nyébê menyinje. Nlânge nyé mée nyéhənlən, áden abé abê bwám ne abé dən. Nhedede mée nyéwôg échəm elébé. Nyéwôn mewémten mehóg. Nyébê nsaŋ ne nhóg ne aníní. Nzé nyébelé mímén mekan mésyāal, Dyöb áde ábélé boŋ nyédəən, nyébé-ε nsaŋ ne nhóg ne aníní, dənáméd nyé. ¹² Nyéhê nhóg ne aníní tál á dín á Yesu. Bad bé Dyöb bésyāal bəlómmé nyé meləntən.

¹³ Nkánne' nén mée nsimé míme Sánjú Yesu Krístəə, edəŋge é Dyöb, ne nlatén míme Edəádəŋ éche Esáá épeeneé, bəbê ne nyé.

Kálag echë Paale áténlé Baá Galesia Ndibned n kálag

Békálé'áá nkalanj ní bwám tângene Yesue áfinté e bad ábe béesë bad bé Israel, bad bēnkōb-pe mō. Atote démbid áyāl e nímén nkalanj áde áhóbe ké mod atāngéné mbéndé e Mosēe ahíd ábel boj ákonj mod a Krīsto abé. Paale alúmté áte nén aá chōm éche ékəə' boj mod ákud alongé áde Krīstəə ábageé édii adúbe áde áwóó. Boj áfinté e mwembé míme mbédé a dyad á Galesia, dyad á mbwóg e Roma e Esia Mainə, bad bēbédé ábe bētāngánnaá ayáge áde Paale, bēhōbē nén bán mod atāngéné ahíd mbéndé e Mosēe ábel boj ákobned á'sō é' Dyōb.

Kálag echë Paale áténlé mwembé ní Galesia ebédé ábel boj bad ábe bēhídé'áá adúbe áde déetāngene bétim ámbid bēhíde adúbe á mbále.

Paale aboótédé enén kálag álumed bad áte kunze echë awóó ábē mbapēe a nlomag awē Yesu Krīstəə. Alúmté áte nén aá abé áde módíi mbapēe a nlomag áhúú ne Dyōb saké ne moonyonj. Alúmté-'e áte nén aá míme nsón menkonj abé abel nsón áfinté e bad bé Israel. Ahóbé-'e ámpē nén aá adúbe dēmpen dōo ákəə' boj bad bēkobned á'sō é' Dyōb. Asóged enén kálag, Paale alúmté áte nén aá abé á mod a Krīsto ákag ne edənge éche ehúú mō á nlém tē, adúbe áde adúbpé Krīstəə.

Nkabtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1-10

Kunze echë Paale áwóó ábē mbapēe a nlomag 1.11-2.21

Nkalanj ní bwám mé nsimé ní Dyōb 3.1-4.31

Kunze e mod a Krīsto ne chōm éche atāngéné abel 5.1-6.10

Nsógten 6.11-18

Paale alómé melēnten

¹ Me Paale, mbapēe a nlomag nhóg, me-éé ntelé enén kálag. Saké baányonj bēpwédé me ábē mbapēe a nlomag. Meébenlād-taá kunze e moonyonj. Boj nímēm mpwēdtéd rihúú ne Yesu Krīstəə bó Dyōb Titée, awē apuúdté mō. ² Mmēn ne bad bé Krīsto bésyāal ábe bédé ne me hén, sēlōmme' mwembé rīsyāal míme rídé á Galesia melēnten. ³ Nsimé ne nsanj ní Dyōb Titée awēd bó Sāngú Yesu Krīstəə mbē ne nyé. ⁴ Nyébíi bán Yesu Krīstəə abagé eche yāl áwé áyāl e nímēd mbéb ábel boj áhūd syānē á mbeltéd mé mbéb míme rídé á nkōjsēte chii. Abelé nē áyāle nē dōo Dyōb Titée ántí'í. ⁵ Mekēnag mébē ne Dyōb á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē.

Nkalanj ní bwám mémpēe méesaá

⁶ Dyōb ápwédé nyé ábē ábē bad ámbid e nsimé míme Yesu Krīstəə ábénlé nyé. Boj édé me e'kōmtēn é' yāl-áte ányín nén bán nyēwámséné Dyōb atēde, nyēhíde ayáge démpēe ádē nyéwémténé bán áde nkalanj ní bwám. ⁷ Nkalanj ní bwám mémpēe méesaá. Baahóg bédé ábe bēpuutad nyé. Bēhēde nkalanj ní bwám míme Yesu Krīstəə ahənjlen. ⁸ Boj ríláa nyé nén mēé, nzé ké sé, ké'ε ángel ehúú ádyōb boj ekānlé nyé nkalanj ní bwám míme rídé nhənjlén ne míme sēnkáléé nyé, e'dim é'bē ne mō. ⁹ Sēmmād nyé aláa, nlānge-'e nyémpē mēé, kēnzéé awē akānlé nyé nkalanj ní bwám míme rídé nhənjlén ne míme sēnkáléé nyé, boj nyékōb-pe, e'dim é'bē ne ane mod. ¹⁰ Ngáne rihóbēé nén, nyéewémtán nén bán nhēde' mēé baányonj bēchəge' me dīn á bwám. Meéhēdēē nē. Dyōb dōo rihēdeé mēé áchəge' me dīn á bwám. Nzé émbē nén bán ndii nhēde mēé baányonj bēchəge' me dīn á bwám, né méesaá mbālede awē Krīstəə.

Nkalanj míme Paale rihúú ne Krīstəə

11 A-baányan, nhede' meé nyébii nén bán nkalan mí bwâm míme ríkánlé nyé, méēhū'é ne moonyon. 12 Moonyon ké nhóg eelângeé me nímē nkalan, modmod eeyágte'áa me. Bon Yesu Krístə mwən móo alúmté me nímē mekan áte. 13 Nyêwógé ngáne ádēm alongé démbēē ngen e'só adé nhíde'áa mbeltéd mí bad bé Israel. Nyêwógé nén bán ntagté'áa bad bé Krísto ne nhel nsyāāl. Nhede'áa meé nímā bó moosyāāl. 14 Nhíde'áa ayáge á bad bé Israel tómaa bēd bésyāāl ábe syāābō sēbédé kōd. Menwōŋ-'ε kán áte bwāmbwam áhíd elem éche ábēd betaa. 15 Bon kénēē ébédé nē, Dyōb démmāđ me apwēd né bēēchyáá'é me. Anchélé me ne nímē nsimé, ábele mó. 16 Anlúmed me awe Mwān ábel bon ríkanle bad ábe béesē bad bé Israel nkalan mí bwâm míme ane Mwān. Ade ábélé nē, menkēntánne modmod meé ayáged me dyam áde rítāngéné ábel. 17 Bon ábwōg-ábwōg menkē á mbwōg e Arebia. Ambīd e pōndé, mentīm ambīd á dyad á Damaskos. Menkēnkaá-'áa ké á Jerusalem áke dényīn bad ábe bēnsēbē bembapēē bé nlomag abé. 18 Ambīd e mwē rílán dōo nkíi á Jerusalem ányīn Petro.* Membé ne mó áwed dyōm dé e'pun ne é'taan. 19 Menkēnyīnné mbapēē a nlomag ampée ké nhóg ésebē Jemse, Sāŋgú Yesue mwānyan. 20 Mam míme rítenlé nyé médé mbále. Dyōb ábíi áa saké metóm móo ríkalé. 21 Ade ríhúu á Jerusalem, menkē á mbwōg e Siria ne á mbwōg e Silisia. 22 Ene pōndé né bad bé Krísto bé mwembé mé myad mé mbwōg e Judeya bēēbī'é me. 23 Bēwógé'áa wógén bán, “mod awē ahágé'áa bad bé Krísto á meséb mwən atimé bōob akanle bad áa bad bédúbe Yesu Krístə, melemlen mé adúbe míme áhédé'áa abóded.” 24 Dyam áde Dyōb ábénlé me démbēl békéné'áa Dyōb.

2

Bembapēē bé nlomag ábinií béchéme nsón míme Paalē

1 Ambīd e dyōm á mwē ne ríniin, menkē á Jerusalem ámpē. Ene pōndé menkē áwed ne Banabase, menwálé-'ε Tituse ayāl. 2 Menkē áwed ayāle Dyōb dénhōb áa ríke. Ade ríbedé áwed, syāābe belyáged bé mwembé sēnkē kun. Mentánléd bó nkalan mí bwâm míme mēnkálé bad ábe béesē bad bé Israel. Membel nē ábán nén nsón míme ríbelé, ne míme rídií mbele', méēbōō' ngēn. 3 Bēnkōb dyam áde ménlāā'é bó. Ké Tituse awē ambé mod a lon á Grikia awē abédé ne me, bēnkēnyágédté mó nén bán bétāngéné mó ayag. 4 Kénē, donje á bad bé metóm ábe bēnsōl átínté e bad bé Krísto byánán bōmpē bédé bad bé Krísto bēhédé'áa bán bēyag mó. Abē bad bēnsōl átínté echēd á mesōom-tē ábel bényīn ngáne débēlé mekan ne kunze esyāāl ayāle syānē dedé ne Yesue. Bēhédé'áa bán débē betān, déhíde' mbéndé e bad bé Israel. 5 Bon sēnkēnháá bó etál ké mwāmpīn, ayāle sēhedé'áa nén bán nyébē nyébii ngáne mbále e nkalan mí bwâm ékóó abé.

6 Bad-te ámpē ábe bēbédé áhed nēē belyáged bé mwembé, bēnkēnwōngé dyamdyam ábád ámīn e mam míme rí'yágté. Ké né-'ε, abé áde bēmbēē belyáged dénkēnwōngé dyamdyam ábel ne me ayāle moosyāāl adii nyaa póg á'sō é' Dyōb. 7 Bon bēntim anyīn nén bán Dyōb ábágé me ekag ákale bad ábe béesē bad bé Israel nkalan mí bwâm. 8 Edé nén bán, Dyōb áde ápwédé Petro ábe mbapēē a nlomag wēē bad bé Israel, dō-'áa ápwédé mémpē ábe mbapēē a nlomag wēē bad ábe béesē bad bé Israel. 9 Ade Jemse, Petro ne Jone ábe bad bēmbī'é nēē mekon mé mwembé bényíne bán Dyōb ábágé me nímē nsimé ábe mbapēē a nlomag, bēnhē sé Banabase ekáá-áte, álúmed nén bán békóbé sé nēē bad ábe bóbōo bebele' nsón nhóg. Syāābōo sēntii nén bán, sēbē sékanle bad ábe béesē bad bé Israel nkalan mí bwâm, bō-'ε bēbē bēkanle bad bé Israel. 10 Bēnlāā sé pen bán, séēchatán betóótōkē bé bad awōngēn. Nē dō-'áa ábédé dyam áde mēndāŋ'é ábel bwāmbwam.

Paalē akánné Petro áte á dyad á Antyōg

* 1:18 Petro: Kálag é'só éwóo Sepase. Adé dīn adii melemlen nēē Petro.

11 Ade Petro ápédé á Antyog, menkáné mó áte átíntê e bad áyāle abelé'áá dyam áde déebo. 12 Ade ápédé áwed pēēn, ammentēn ndyééd adyé ne bad bé Krīsto ábe béesē bad bé Israel. Boŋ áde donge á bad bé Israel bébidé wēe Jemse á Jerusalem boŋ bépe á Antyog, Petro ambootéd mekuu adol ámbíd. Eedyáge'aá ndyééd ámpē ne ábē bad ábe béesē bad bé Israel. Ambel nê áyāle abáá'áá epepé é bad ábe béhóbé'áá bán bétāngéné bad ábe béesē bad bé Israel ayag. 13 Nê dēmbēl bad bé Israel ábe bémbē bad bé Krīsto bómpē bēmbootéd mekuu adol ámbíd. Káōŋne Banabase mómpē anhíd bó ábel áde awusé. 14 Ade rínyíné nén meé béebeléé mam ngáne nkalaní m'bwām ríhóbéé áá bébel, menláá Petro á'sō wēe bó moosyāál meé, "Kénēe édíí mod a Israel, etēdté mbeltéd m' bad bé Israel, ebele mam bōob nēe bad ábe béesē bad bé Israel. Chán-nō éhele ényāgtē' bad ábe béesē bad bé Israel áhíd mbeltéd m' bad bé Israel?"

15 Sōo bēn awē dedé bán bé Israel se á nchyaátēn, deesaá nēe bad ábe béesē bad bé Israel ábe débíí nén bán béēbii'ē mbéndé é Dyōb. 16 Boŋ kénē, debíí nén bán Dyōb déekobéé mod nēe mod awē asáá áyāle áhídeé mbéndé. Adúbe áde mod adúbpé Yesu Krīstā dōo ábele' boŋ Dyōb ákōb mod. Né-ōó ké syānē ámpē dedúbpé Yesu Krīstā ábel boŋ Dyōb ákob syānē áyāle adúbe áde dedúbpé Yesu saké áyāle dehíde mbéndé. Dyōb déekobéé modmod áyāle áhídeé mbéndé. 17 Ahed áde déhedéé bán désāŋ á'sō é' Dyōb áyāle adúbe áde dedúbpé Krīstā, ábele donge á bad bé Israel bényíne' syānē nēe bebel bé mbéb áyāle deehídeé mbéndé é bad bé Israel ámpē. Nédē élūmte' bán Krīstā móo abelte' syānē mbéb-ε? Aáy, nê déeheléé-se ábē. 18 Boŋ nzé ntimé ámbíd ámpē boŋ nhíde' mbéndé éche mēmmadté atēde, né nkwedé mbéndé. 19 Nzé béhíde mbéndé chó ne chó, né nwédé. Né mbéndé chēn-naá ewúú me. Boŋ Yesu Krīstā anhúd me á mbéndé-te, ábel ríhēl Dyōb ábele. 20 Awé áde Yesu ánwēē á awōg áde nén bán mémpē menwé. Meesaá á alongé ámpē. Krīstā mó adé me áte. Né-ōó, kéchéé éche ríbeléé á nkōŋsé-te wēn bōob, mbēle' chó ne adúbe áde rdúbpé Mwān a Dyōb awē adáá me, boŋ awé-ε á nló rímēm. 21 Meesaá nhóg awē ahele ahób nén áá nsímé rí Dyōb méesaá dyamdyam. Ayāle nén, nzé émbē nén bán Dyōb áhelese ákōb mod áyāle ahíde mbéndé, nédē né Yesu awédé á awōg ngēn.

3

Mbéndé káa adúbe

1 E'yókél é' bad bé Galesia. Nlem áhéé adyéde nyé nén? Nyéēkamtánné ngáne ménlūmēdtē nyé áte nén meé, Yesu awédé á awōg á nló míme nyé moosyāál-ε? 2 Ndáá meé ríseded nyé dyam ahóg. Póndé echē nyékúdé Edáádāŋ éche Esáá, áyāle nyéhíde'áá mbéndé e bad bé Israel dōo nyēnkudté chó-yε? Ngé áyāle nyéndūbēē nkalaní m'bwām míme nyénwōgkē? 3 Chán nyédíí eyókél nén? Nēe nyémáá abooted dé ábel ngáne Edáádāŋ é Dyōb éhedéé, mbeltéd rímēn ríhedé atim á asóg hēn bōob ngáne mewēmtēn mé baányoŋ ríhedéé-yε? 4 Nyékudé metake áde nyédúbpé Krīstā. Nédē rímē metake médé ngēn-ε? 5 Dyōb dēmbē nyé Edáádāŋ éche Esáá, ábēl-le menyáké átíntē echēn. Ayāle nyéhíde'áá mbéndé dōo dēnkāŋ boŋ ábelé né-yε? Aáy, saké nê dēnkāŋ. Nkalaní m'bwām míme nyéndūbēē móo mēnkāŋ boŋ ábel nē. 6 Nyēnōne mod nēe Abrahamē. Eténlédé nén bán, "Andúbé Dyōb. Nê dēmbēl, Dyōb dēnkob mó nēe mod awē asáá." 7 Nyésōŋtēn-nōó nén bán bad bésyāál ábe bédúbpé Dyōb ngáne Abrahamē ándūbēē bóo békóó bán ábe Abrahamē abé. 8 Eyale é Dyōb énhōb á'sō e' póndé nén bán Dyōb dékōb bad ábe béesē bad bé Israel nēe ábē bad áyāle bédúbpé mó. Nén démbýēēn bootya póndé eche Dyōb dénláá-é Abrahamē áá, "Méenaméd meloŋ mé nkōŋsé mésyāál ámbíd echōŋ." 9 Né-ōó Dyōb dénaméd moosyāál awē adúbpé mó melemlem ngáne ánnamēdté Abrahamē. 10 Nyébii-ε nén bán e'dim é'dé ne baásyāál ábe bēbánné nlém nén bán ahíd á mbéndé dōo débēl boŋ Dyōb ákob bó. Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, "E'dim ne kēnzéé awē eehíde' mbéndé ésyāál éche éténlédé á kálag e Dyōb." 11 Bōob-pōó élūmte nén bán modmod

eékobnadté á'sō é' Dyöb áyāle áhídeé chōm-ée mbéndé éhedeé. Nhóbe nê áyāle éténlédé nén bán, “Bad ábe békóbnédé á'sō é' Dyöb áyāle bédúbpé, béküd alongé áde déemaá'.”¹² Mbéndé eewóó' é dyamdyam ábel ne adúbe. Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Nzé mod ahíde' mbéndé ákud alongé, atánjéné mbéndé ésyāal ahíd.”¹³ Boŋ Krīstəə ahúde syānē á e'dim ábe dékúde á mbéndé-te. Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “E'dim ne kénzée awe bébómmé á awog.” Né-óó, áde bébómmé Krīstəə á awog, ampém e'dim áyāle mbéb mímēd.¹⁴ Yesu Krīstəə ampém e'dim ábel nén, bad ábe béesē bad bé Israel békud nnam míme Dyöb dénhōbpē aá, Abrahamε áküd. Nê ákóó adúbe áde dédúbpé mó, ábéle syānē ampē dékudé Edəəđəŋ éche ánhōbpē aá móəbē syānē.

Mbéndé ne dyam áde Dyöb dénhōbpē aá móəbē

¹⁵ A-baányan, ndəə mée rítēd nhəgtén ne mekan míme mébenlad epun tée. Nzé bad bébe bétéde nsəl, boŋ bétíidé dyam, bépéde-ε á nchemten, modmod éehēlē-se ahúd dó ásē.¹⁶ Dyöb dēmbē Abrahamε ne mwän akag. Kálag e Dyöb eehóbeé nén aá, “bán” byánán bad bébúú áte. Ehóbé nén aá “mwän.” Krīstəə mó-aá adé ane Mwän.¹⁷ Chōm éche ríkoo' é ahób édíi nén Dyöb démwē melē ne Abrahamε Dyöb áhób-pe aá móəlōnēd áde akag. Mbwákel é mwē éniin ne móom mé mwē meláán, ámbíd e nê, dóo Dyöb ábágé Mosεε mbéndé. Echē mbéndé éehēlé-se ébóó mímē melē, se éhúd dyam áde Dyöb áhóbé ásē.¹⁸ Nzé émbē nén bán, Dyöb ábage' nyé kéchéé éche átánjéné ábē bán abe áyāle nyéhídeé mbéndé, né mímē nnam míme ábageé nyé méesaá ampē áyāle dyam áde ánhōbpē aá móəbéle Abrahamε.¹⁹ Cheé-ō émbē nzom echē Dyöb ábágné mbéndé? Ambē chó álúmed bad chōm-ée ábel dé mbéb ákóó abé. Ene mbéndé entánjén-ne abé káəŋ ne pónde eche mwän a mbyaa míme Abrahamε awē Dyöb dēmbēnné akag ántəŋgēne ape. Dyöb dēmbē mbéndé wée ángel ábe Mosεε. Mosεε mó abéde mod-a-tíntē a baányon ne Dyöb.²⁰ Bəəb-pəó mod-a-tíntē ahednad nzé bad bédé mbíd ébe. Boŋ Dyöb dēmbē Abrahamε akag ne mó mwən, áde mod-a-tíntē éesaá.

Nsón míme mbéndé éwóó

²¹ Nédē nén álúmte bán mbéndé epentan akag á Dyöb-ε? Aáy, éesaá nê mbéd. Nzé émbē nén bán mbéndé embé echē ebage alongé áde déemaá', né desáá á'sō é' Dyöb ahíd áde déhídeé chó.²² Boŋ kálag e Dyöb ehóbe nén aá, mbéb ríháá nkōŋsé rísyāal. Né-óó nde echē Dyöb dénhōbpē aá móəbē, abagé chó wée bad ábe bédúbpé Yesu Krīstəə.²³ A pónde eche Krīstəə éepēdēē, mbéndé enhaŋ syānē, dembé-ε ásē e mbéndé káəŋ ne á pónde eche Dyöb dénlūmēdtē nén aá bad bésom nlém wée Krīstəə.²⁴ Né-óó mbéndé chó enəné'áá sé káəŋ ne pónde eche Krīstəə ápéde ábel nén Dyöb ákob sé áyāle adúbe áde sédúbpé Krīstəə.²⁵ Bəəb áde pónde épéde echē détanjéné nlém asum wée Krīstəə, chōm étəŋgené abé éche éne' sémpē.²⁶ Nyé moosyāal nyédíi bán bé Dyöb áyāle adúbe áde nyédúbpé Yesu Krīstəə.²⁷ Nyékudé edusen, né-óó, nyédé mod nhóg bəəb ne Krīstəə, nyéwóó-ε kunze bəəb nēe mó.²⁸ Né-óó nhəŋlén méesaá ken mod adé mod a Israel, ken mod éesaá mod a Israel, ken mod adé ntāŋ ké'ε kunze, ken mmwaád-ε ké'ε mwenchóm. Nyé moosyāal nyédíi mod nhóg áyāle nyédúbpé Yesu Krīstəə.²⁹ Ngáne nyédíi bad bé Krīsto, nyédíi bán ábe Abrahamε, nyééküd-te nnam míme Dyöb dénhōbpē aá móəbé Abrahamε.

4

¹ Chōm-ée ríhóbeé édé nén, mwän awē sáá átíidé aá móədyé eche mbwóg, nzé adíi adé mwəndem, ábelé abé nēe mbəledε, kénée édíi nén bán mó akoó ene mbwóg awóŋ.² Ene pónde, ábelé awóŋ bad ábe belyágnédé mó ne ábe bənəne' mó ene mbwóg káəŋ né pónde eche sáá átíidé epedé.³ Melemlem nê dóo syānē dēmbēē nēe bēndem áde Krīstəə éepēdēē. Pónde eched, ngíne é nkōŋsé éntēd syānē ntāŋ.⁴ Boŋ áde pónde eche Dyöb déntíi' é épéde, Dyöb dénlōm awe Mwän á nkōŋsé-te. Ane Mwän ámbíd á abum dé

mmwaád, ákwōg-ke ásē e mbéndé. ⁵ Dyōb dénlōm mó ákōde syánē á mehan mé mbéndé, ábel bon syánē détim bán bé Dyōb. ⁶ Abé áde nyédíí-'aá bán bé Dyōb, ábélé Dyōb álómé Edáádəŋ é Mwän áwesyanē nlém-té. Eché Edáádəŋ ébélé bəəb, dechəge Dyōb bán, “A-Tê.” ⁷ Né-óó nyéēsaá betāŋ ámpē. Nyédíi bán bé Dyōb. Abé áde nyédíí-'aá bán bé Dyōb, Dyōb débě nyé kéchéé éche átəŋgéné ábe bán abe.

⁸ Ngen e'só, áde nyénkembíí'é Dyōb, nyébédé betāŋ ásē e myōb míme méesē dyamdyam. ⁹ Bon bəəb áde nyébíí Dyōb, ké'ε ríhōb meé bəəb áde Dyōb ábíí nyé, cheé ékáá bon nyéhédé mbíd atimən ábé betāŋ ámpē ásē e ngíne é nkōŋsé? ¹⁰ Nyéhíde donge dé e'pun néε bīn é'mbáá, nyéhíde-'ε donge á ngən, donge á pónde áyāle mwě, ne donge á mwě néε bīn é' mbáá byánán Dyōb dōó nyé bēnléé. ¹¹ Nê ábele' ndé mbwóg nén meé mbébté pónde áyāle nsón rísyāal míme mbéle áyāle echēn.

¹² A-baányan, ncháa' nyé meé, nyébē néε me, áyāle mémpē ndé bəəb néε nyé. Meésaá ásē e mbéndé ámpē. Nyéēbélé-'ε me dyam dé mbéb ké ahóg. ¹³ Nyébíí nén bán áde rísebpé nyé nkalaní mí bwām akale, ndyééné'áá nyé áyāle menkēndyé'ε'ε bwām. ¹⁴ Kénéε mímem nkole ríhélé'áá mbel nyébāŋ me áyāl, nyéekēmbāŋ'ε me áyāl, nyéekēnnān-naá me. Nyēnkōb me byánán ángel e Dyōb chōó rídíí, ké'ε byánán Yesu Krístəə rídíí. ¹⁵ Ene pónde nyébé menyīŋge bwāmbwam. Héé mímé menyīŋge médíí bəəb? Mmēn mbide nyé mbōŋ nén meé, á pónde eched, nyéndəŋ me nyaa eché, nzé émbē nén bán mod ahélé'áá-se ahúd mīd ábe waáb, áá ábēnlad, né nyēnhúd mímen mīd nyébē me. ¹⁶ Nédē ntimé mod a ekōyí awe nyé bəəb áyāle ríkánlé nyé mbále təŋgene nkalaní mí bwām-ε? ¹⁷ Abē bad ábe bəyáŋte nyé áyáge démpē, bəwóó nlém nén bán nyétimən bó, bon bəewōŋnéé nyé nlém mí bwām. Béhede bán nyéebág ne me ábel bon nyéwōŋ nlém ábé ne bó. ¹⁸ Ebóó áwōŋ nlém ábel dyam, nzése mímé nlém rídé ábel dyam á bwām. Ebóó áwōŋ nlém ábel dyam pónde ésyāal, saké nzé nyédé ne me dēmpen. ¹⁹ A-bán bé nlém ábēm, nwóge' e'we bəəb áyāl echēn, melemlem ngáne mmwaád áwógeé e'we bé achád. Meéwōg-ke ábē e'we kóəŋ né abé á Krísto ásólé nyé áte bwām. ²⁰ Mendəŋ meé mbé ne nyé bəəb ábel ríbíí ngáne ríhōbēé áwēn áyāle nyéhóódté me yāl áte.

Eləŋsən éche Hagaa ne Seraa

²¹ Nyé ábe nyéhede abé ásē e mbéndé, ndəó nyé asēded meéken nyébíí chōm-éε mbéndé ékoo'ε ahób-ε? ²² Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán Abrahame anchyáá bán bé baachóm bébé, nhóg ne mmwaád a ntāŋ, aníníí-'ε ne mmwaád a kunze. ²³ Mwän awě mmwaád a ntāŋ anchyāā'ε, anchyáá mó nyaa eche moonyon áchyáá'ε mwän. Bon akag áde Dyōb dēmbéé Abrahame dōó dēnkəŋ bon mmwaád a kunze achyáá mwän. ²⁴ Abén bebaád bébé, dehele déhəgtén bó ne melě mé Dyōb mébé. Hagaa adé nhəgtén ne melě míme Dyōb démwēē ne bad bé Israel á mbəəd e Sinai á pónde eche ábágé Mosεε mbéndé. Bad bəsyāal ábe bédé ásē e mímé melě bédíi betāŋ. ²⁵ Hagaa adíi nēŋgáne melě míme Dyōb démwēē ne Mosεε á mbəəd e Sinai, á alon á Arebia. Bad bé Jerusalem bómpē bédíi bəəb néε Hagaa áyāle bó moosyāal bédíi betāŋ. ²⁶ Bon mmwaád a kunze, adé nhəgtén ne Jerusalem awě adé ámín. Ane mmwaád mó-'aá adé nyaá awesyánē. ²⁷ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “A-ekōm é mmwaád, we awě weechyáá', hé esaád é menyīŋge. We awě weéwōgē e'we é' mwän mbéd, wóg menyīŋge áyāle, we awě awon nchóm ántədéé, echyáá bán bəəb tómaa mmwaád awě nchóm ádíí á ndáb.”

²⁸ Bəəb-póó a-baányan, akag áde Dyōb dēmbéé Abrahame ábélé bəəb nyédíi bán bé Dyōb melemlem néε Aisige. ²⁹ Ene pónde, ébédé nén bán, mwän awe bēnchyāā'ε nyaa eché moonyon áchyáá'ε, atəgté'áá mwän awě bēnchyāā á ngíne e Edáádəŋ é Dyōb. Melemlem nê dōó édíí kóəŋ ne chíi. ³⁰ Bon chán kálag e Dyōb éhóbé təŋgene nê? Kálag e Dyōb ehóbe' nén aá, “Nān mmwaád a ntāŋ bó mwän. Mwän awě mmwaád a ntāŋ áchyáá eetəŋgenéé mbwóg eche sáá adyé nchoo ne mwän awě mmwaád a kunze áchyáá.” ³¹ Né-óó a-baányan, deésaá bán bé mmwaád a ntāŋ. Dédíi bán bé mmwaád a kunze.

5

Séesad á mehan-tê ámpē

¹ A mehan-tê dǎo Krístəə áhúdé syánē ábel bon syánē deebág néε betān ámpē. Né-ǎo nyéwêd mekuu ásē, nyéēmwāg-ke se modmod ahé nyé á mehan-tê ámpē.

² Nyéwóglen με. Με Paale, nlānge nyé nén μεé nzé nyéwémténé nén bán nzé béyagé nyé, né nê débēl Dyōb ákob nyé néε bad ábe básáá, né nsón míme Krístəə ábélé méehelé-ε-ε níwóngén nyé mbéd. ³ Nsimé nyé etúu áte ámpē nén μεé, kénzée awē akwénténé aá béyag mǎ ábel bon Dyōb ákob mǎ, atāngéné mbéndé ésyāāl ahíd. ⁴ Nyé ké ahée awē awémténé aá mǎtāngēnē mbéndé ahíd ábel bon Dyōb ákob mǎ, asénlédé ne Yesuε, ahúdé-’ε yǎl á nsimé ní Dyōb-te. ⁵ Sé ne sé, Edǎədān é Dyōb ébélé selyágé nlém nén bán Dyōb dékob sé nēngáne bad ábe básáá áyāle sēdúbpé Krístəə. ⁶ Ken béyagé mod-ε, ken béeyagé mod-ε, nê déewóó’ε dyamdyam ábel ne abé áde dédíí ne Yesu Krístəə. Chǎm éche édé etógnén édíi, ádúbe Krístəə. Adé adúbe átāngéné anyínned ne edānge éche déwógné nhóg ne aníníi.

⁷ Ngen e’só, nyékeéné’áá mekan bwām. Nzé-módé ahǎnléné nyé nlém á abum aá nyéehíde’ mbále e nkalan mí bwām ámpē? ⁸ Ahǎnlen áde nyéhǎnléné nlém á abum déehelé-ε-ε áhúú ne Dyōb, áyāle Dyōb dēn dǎo ápwédé nyé ábe ábe bán. ⁹ Mod nhóg awē adé mbéb áfíntē echēn, mǎ abéte’ baáb ábíníi básyāāl, nēngáne mbumé ní ngun nísonléé nzé béhédé mwǎ esulten áwēd-te. ¹⁰ Bon pen ndúbpé nén μεé, Dyōb débēl nyééhídté ayáge á bad bēmpēe bon nyééhíd ádēm. Dyōb dékōgsēn mod ké ahée awē apuutad nyé, ábē kénzée.

¹¹ A-baányan, nzé émbē nén bán ndíi nkale nén μεé bétāngéné mod ayag bon Dyōb dékob mǎ néε mod awē asáá ngáne baá Israel bédúbpé, né chee ékáá bon behé με á meséb? Nzé nkalé’áá nén μεé bétāngéné bad ayag bon meékale’áá kwééd eche Krístəə áwédé á awǎg, né nê déelijsée bad bé Israel. ¹² Ndǎo nén μεé ábē bad ábe bēpuutad nyé nló áte, békag á’sǎ, béke básélen yǎl e mwēnchóm esyāāl.

¹³ A-baányan Dyōb dēnchēlē nyé áhide á mehan-tê. Bon abé áde nyéesaá á mehan-tê ámpē déebagéé nyé kunze ábel kéchéé éche échēn ekob é yǎl éhedeé. Bon pen, nyémod-tée ábenle waáb á edānge-tê. ¹⁴ Nyébele’ nê áyāle nzé béléadé mbéndé ésyāāl, chǎm éche éhóbéé édíi nén, “Edān mwānyon ngáne édǎá echon yǎl.” ¹⁵ Bon nze nyétimé nyékwaglan, nyéwanne-’ε nhóg ne aníníi néε nyam é mehín, nyétéd pǎndé. Nzé nyéetédé pǎndé, ne nyéēwū nhóg ne aníníi ne awúu ásyāāl.

Edǎədān é Dyōb ne ekob é yǎl

¹⁶ Né-ǎo, nlébe nyé nén μεé nyémwε Edǎədān é Dyōb élyágte nyé. Nê débēl nyéebelée mekan με mbéb míme ekob é yǎl éhedeé. ¹⁷ Mam míme ekob é yǎl édǎá, méekagké ne mam míme Edǎədān édǎá. Mam-me míme Edǎədān édǎá méekagké ne mam míme ekob é yǎl édǎá. Echén ngine ébe éwane’. Nê ábele’ nyéehēlēε dyam ábel áde nyédǎá ábel. ¹⁸ Bon pen nze Edǎədān é Dyōb élyágte nyé, né nyéesaá ásē e mbéndé ámpē.

¹⁹ Mbeltéd mé ekob é yǎl méeyāgtādtēd. Ndíi mbeltéd néε akáb dé mesón, ábel dé mekan mé mbinde, akáb dé akwalεε. ²⁰ Ábele á myōb mémpēe, alem, ekoyí, nselag, kónjí, melingá, abun dé e’tál, ngabén, nkabén, ²¹ asíi á bad, sǎgké e mím, epuutéd ne mbeltéd mé mbéb mémpēe néε mímén. Nsimé nyé etúu áte ngáne ménsím-maá bǎǎd nén μεé, bad ábe bébele’ échē ndín é mekan béekudté nnam mé nkamlen ní Dyōb.

²² Bon nze Edǎədān éche Esáá édé mod áte, chǎo ébele bon ábélé mam ne edānge, ne menyinge, ne nšan, ne nwεsen, ne e’bon bé nlém, ne abé á bwām, abé-’ε mod awē bad béhele básu nlém áyāl. ²³ Edǎədān chǎ-’aá ébele’ bon mod ásudté yǎl, achǎá-’ε yǎl bwām. Mbéndé éewóó’ε dyam ábel nén. ²⁴ Bad ábe bédé ne Yesu Krístəə béesaá ásē e nkamlen mí mam mé ekob é yǎl ámpē. Ébelé ebé byánán bébómmé échab esíi é mam mé ekob é yǎl á awǎg, éwédé-’ε áhed. ²⁵ Ngáne Edǎədān é Dyōb ébágé syánē alongé dékǎālē, démwε

éché Edæádəŋ chən élyágte syánē áyāle chōm ké ehéé éche débēléé. ²⁶ Deényēnē yāl ámīn, deélinšé nhóg ne aníníí, deesíídé-’ε nhóg ne aníníí.

6

Kéchéé éche mod áwéné chōo áhūdtē

¹ A-baányəŋ, nzé nyé mod nhóg nyêhúné á mbéb-te, nyé ábe nyêdíi nyêbele’ mekan níme Edæádəŋ é Dyōb éhedeé, nyêtánǵéné née nyéwónǵéné mó áhúd mó á mbéb-te. Nzé nyéwónǵan mó, nyéchēdēn mó yāl. Boŋ pɛn, nyétéd pónde ábel nén nyébēn ámpé nyéehúné’ á mekáǵsɛn-tē ábel níme mbéb. ² Nyéwónǵan nhóg ne aníníí áhide á ndutul-tē. Nzé nyêbele nê, ne nyêhíde’ ngáne mbéndé e Krístəə éhedeé. ³ Kénzée awě awémténé aá mótmōtēnē abé, adoge yāl. Ene ndín e mod eesaá dyamdyam. ⁴ Mod téé átōŋ yāl asimɛn. Nzé mod abelé nsón ní bwām, né áwōǵɛn yāl menyinǵe. Né éehəgtán-aá yāl ne bad bémpe. ⁵ Nhóbe nê áyāle mbeltéd níme mod téé ínəne’ mēn.

⁶ Kénzée awě báyǵtɛé Eyale é Dyōb, atánǵéné née áhágké mod awě ayágte’ mó chōm é bwām ké éhéé éche áwóó, áwónǵɛn mó.

⁷ Mod eédōǵɛ yāl. Mod eewémtán-ne aá móhele módog Dyōb. Kéchéé éche mod áwéné, chōo áhūdtē. ⁸ Kénzée awě abele mam mé mbéb níme ekob é yāl éhedeé, ábíi aá níme mam mēn mépiinéd mó kwééd. Boŋ kénzée awe mó-’ε abele’ mekan mé bwām ngáne Edæádəŋ é Dyōb éhedeé, ábíi aá níme mam mébēl móǵkūd alongé áde déemaá’. ⁹ Deekómé bwām abel. Nzé deétednede ábel bwām, né deékūd nnam á pónde echē etánǵéné. ¹⁰ Né-ǵó pónde téé eche etál ébáǵnéde syánē ábel bwām, débēl bwām wéε moosyáál, tanǵe wéε bǎnned bé Krísto.

Elébé ne melɛntɛn mé asǵ

¹¹ Nyébēn nyényín mbón mé e’yale ábē níbénlédé átele nyé enén kálag ne échēm ekáá. ¹² Bad ábe béhede nyé anyáged nén bán bétánǵéné nyé ayag, bébele nê álúmtɛn yāl, ábel boŋ békud dín á bwām á’sō é bad. Bébáa’ bán bad béehāǵ bó á meséb nén bán bétúmé akal nén bán, kwééd eche Yesuε áwédé á awǵ chənɛn chōo ekəə boŋ mod ákūd e’choóchoŋ. ¹³ Ké bad ábe báyǵé bēn béehídɛɛ mbéndé, boŋ béhede bán báyag nyé ábel békume ekáá á tál nén bán nyêkwěnténé nén bán báyag nyé. ¹⁴ Dyam áde me pɛn mékuménne ekáá á tál ádíi kwééd echē awesyánē Sǎŋwéé, Yesu Krístəə áwédé á awǵ áwéd nló. Eche kwééd ebelé mam mé nkōŋsé méesaá me dyamdyam á díid-te, meewóo-’áa dyam ábelɛn nkōŋsé. ¹⁵ Ken báyǵé mod, ken béeyagɛé mod-ε, nê déewóo’é dyamdyam ábel. Dyam áde ádé etóǵnén ádíi Dyōb átimed mod ekóólé. ¹⁶ Nsəŋ ne ngəl e Dyōb ébê ne bad bésyāál ábe béhíde ádén ayáge. Abê bad bóó bédé bad ábe Dyōb ápwédé.

¹⁷ Asóged enén kálag, nlǎŋge nyé nén mɛé, modmod eétagtán me nímén mekan áyāle mebaŋ méde me á yāl hén níme mélúmtɛ nén bán mbenle Yesuε.

¹⁸ A-baányəŋ, nsímé níme Sǎŋǵú Yesu Krístəə níbê ne nyé moosyáál. Ebê nê.

Kálag echě Paale áténlé Baá Efesus Ndibned n kálag

Kálag echě Paale áténlé bad bé Efesus ehóbe' tãngene ntii n Dyõb, ápeen nímē nhəgtéd n̄syā̄l, nímē n̄dē á nkȭnsé ne nímē n̄dē ám̄in hõm ahóg. Kr̄istəə m̄ó-'áá adé nló ám̄in e nímē nhəgtéd n̄syā̄l (1.10). Ehóbe-'ε ámpē ngáne bad bé Dyõb bétãngéné abé n̄ngáne mod nhóg abé áde bédii ne Yesu Kr̄istəə.

A mbooted, enén kálag ehóbe' tãngene abé áde bad bé Dyõb bétãngéné abé n̄ngáne mod nhóg. Ngáne Dyõb ápwédé abē bad, álagsén b́, ahúd-te b́ á mbéb-te, mbwiined ne awe Mwän Yesu Kr̄istəə. Ehóbe-'ε ámpē ngáne Edəádəŋ éche Esáá élũmteé aá dyam áde Dyõb áhóbe aá m̄ó̄b̄ēl, débēnléd. Asóged, Paale alébé bad bé Dyõb bé Efesus ngáne abé ádāb átãngéné abé n̄ngáne bad ábe bédé mod nhóg á d̄in á Kr̄isto. Paale abēnlédé ngan híin álúmed ngáne bad bé Dyõb bétãngéné abe abé áde bédii mod nhóg ne Kr̄istəə.

Nkabted n kálag

Ndibned n kálag 1.1-2

Kr̄istəə ne mwembé m̄ bad bé Kr̄isto 1.3-3.21

Alongé dékō̄lē ábē ne Kr̄istəə 4.1-6.20

Nsógten 6.21-24

Paale alómme' bad melɛntɛn

¹ Mε Paale, mbapεε a nlomag awē Yesu Kr̄istəə ngáne Dyõb áhédé'áá, mε-εé ntenle nyé enén kálag. Ntenle nyé bad bé Dyõb ábe nyédé á dyad dé Efesus. Nyédé mod nhóg ne Yesu Kr̄istəə nyéhíde-'ε m̄ó ne nlém nhóg. ² Nsimé ne nsan n Dyõb Titée awēd ne nímē Sãngú Yesu Kr̄istəə mbē ne nyé.

Nnam nime bad ábe bédé nhóg ne Kr̄istəə békúde

³ Débε Dyõb mekenag. M̄ó adé Dyõb áde awed Sãngwéé, Yesu Kr̄istəə, abé-'ε m̄ó Sáá. Dyõb d̄óo ánámte syánē abε áde ábágé syánē bwēm é'syā̄l ábe é'bídé áwē nkamlɛn m̄ m̄in. Abelé n̄n abé áde d̄edii mod nhóg ne Kr̄istəə. ⁴ Byánán Dyõb déhãg nkȭnsé, ampwéd syánē abé abē bad, abel áde ámbenlé bon desãŋ, deewóó-'ε atón dé mbéb ké ahóg áwe e'só. Adəŋ áde Dyõb ád́áá syánē, ⁵ d̄emb̄ēl antii se' b̄óod aá débē ábe b̄an mbwiined ne nsón nímē Yesu Kr̄istəə ámbelée syánē. Dyõb d̄emb̄el n̄n áyāle n̄n d̄óo antii'ε aá m̄ó̄b̄ēl ngáne ébȭnédé m̄ó. ⁶ Abelé aá débē ábe b̄an ábel bon dékεne m̄ó áyāle mekan mé bwām nímē ábélé. Abagé syánē echě ndəle e nsimé nḡen. Dekúde nímē nsimé abé áde d̄edii mod nhóg ne awe Mwän awē ád́áá bwāmbwam. ⁷ Abé áde d̄edii mod nhóg ne Kr̄istəə ne asyog áde ásyógé nímē mekií áwesyánē nló, d̄óo áḱáá bon ák̄ōdē syánē alagsen áde álāgsēnē syánē mbéb. Abel áde Dyõb ábélé n̄n álũmte syánē b̄an nímē nsimé n̄dē k̄ase e nsimé. ⁸ Abagé-'ε syánē m̄ó nyaa echě elóné mbon, ábūd-te syánē debyéé abε, ábēl-le desȭŋt̄en mekan mésyā̄l. ⁹ Abelé mekan mésyā̄l ngáne áhédé'áá aá m̄ó̄b̄el. Abelé syánē debii mekan nímē k̄óõŋ ne b̄óob modmod éesȭŋt̄enée. Mm̄en mekan médii mekan nímē ámbenlé mbwiined ne Kr̄istəə. ¹⁰ Dyõb átiiídé aá m̄ó̄b̄ēl ním̄en mekan mésyā̄l á p̄ondé echě etãngéné. Ene p̄ondé álād bwēm é'syā̄l ábe é'dé á nkon m̄ m̄in ne r̄isé, b̄ébē ásé e Yesu Kr̄istəə m̄ó awē adé n̄ngáne nló. ¹¹ Dyõb ápwédé sé ábē abē bad abel áde ábélé bon debé mod nhóg ne Kr̄istəə. Ambel n̄n áyāle ammad atii se' b̄óod. Abel mam mésyā̄l mébenlad ngáne átiiídé. ¹² Ambel n̄n ábel sé ábe s̄ebédé bad bé e'só ásum nlém w̄εε Yesu Kr̄istəə séwāle abé áde dék̄õŋ bon bad b̄emp̄ēe b̄eken m̄ó áyāl e echě ngumε echě echabé ám̄in. ¹³ Nyémp̄ē nȳenwóg nkalan m̄ mbále. Mm̄ē nkalan m̄ mbále n̄dii nkalan m̄ bwām nímē n̄p̄ínédé nyé e'soosõŋ. Nȳendúbé Kr̄istəə, nȳébē-'ε mod nhóg ne m̄ó. N̄n d̄emb̄ēl

Dyöb dêmbě nyé Edəádəŋ éche Esáá éche ánhöbpē aá móöbě ábē bad. Echē Edəádəŋ édii nēŋgáne e'chem ábe é'lúmte bán nyédii bad bé Dyöb. ¹⁴ Echē Edəádəŋ chöw élúmte syánē nén bán deéküd bwēm ábe Dyöb áhóbé aá móöbě syánē. Deéküd ábén bwēm á póndé eche Dyöb déhüdtē syánē ábe dedé ábe bad á mehaŋ-tê. Nén débēl bad békēné Dyöb áyāle echē ngumē echabé ámīn.

Mekáne míme Paale

¹⁵ Nwógé bán nyédúbpé Sánjú Yesuē, nwógé-ε bán nyédəá bad bé Dyöb bésyāāl. Né-
¹⁶ nságnan Dyöb póndé téé áyāl echēn, nzé nkānnad nyé. ¹⁷ Nkānne-ε mēé, Dyöb áde echəd Sán, Yesu Krīstəə, Titēe a ehúmé ábe nyé Edəádəŋ é debyéé ne é nsōŋten mé mekan mé e'koŋnéd ábel boŋ nyébii mó bwām. ¹⁸ Nkānne-ε ámpē nén Dyöb ákéled nyé nlém á abum, ábel nén nyébii bwēm é' bwām ábe nyésummé nlém áyāl, áyāle apwédé nyé. Nkānne-ε nén mēé nyésōŋten ngáne nnam míme áhóbé aá móöbě ábē bad rípedé achab ámīn. ¹⁹ Nkānnad-te nyémpē nén mēé nyébii eche ngíne. Ene ngíne etómé bwēm é'syāāl, chö-
²⁰ aá ewōŋgan syánē ábe dedúbpé mó. Mmēn melemlēm mé ngíne eche echabé ámīn, ²¹ chöw ámbēnlédté áde ámpuúdté Yesuē, ábēl-le ádyēē mó á ekáá émbáá áwē nkamlēn ní mín. ²² Ahed-taá Krīstəə ákamlanné ngumē ne benkamlēne bésyāāl. Ade dīn-ne áde ngíne tómaa mīn mé benkamlēne bésyāāl, ábe bédé bəob ne ábe bēbē á póndé echē ehúe'. ²³ Dyöb ábágé Krīstəə nkamlēn ámīn é chōm ésyāāl, ábelé-ε mó awē akamlan chōm ésyāāl, ábé nló, mé elad é bad ábe bédúbpé. ²³ Echē elad é bad ábe bédúbpé bédii néé yāl echē Krīstəə. Echē elad é bad élōgte Krīstəə mbom, Krīstəə mó-
²³ aá alōgte chōm ésyāāl eche édé kéhéé mbom.

2

Dedé á alongé abé áde dédii mod nhóg ne Krīstəə

¹ Ngen e e'só, nyēmbé nēŋgáne bad ábe bēwédé áyāle nyéēbele'aá mekan míme Dyöb áhóbé'aá aá nyébel, nyébeláá-ε mbéb. ² Ene póndé nyéhídé'aá mbeltéd mé mbéb ní bad bé nkōŋsé. Nyēwógné'aá nkamlēne awē akamlan e'dəádəŋ bé mbéb ábe é'dé á pemē-tê. Káŋŋe chii échē edəádəŋ édii élyágte' bad ábe bēebelé' ngáne Dyöb áhədēé. ³ Syánē moosyāāl debédé néé bó, dékōdtē esíí é mekan mé ekob é yāl. Debēlé'aá ngáne mekan mé mbéb mé ekob é yāl méhéde'aá aá débēl, déhídē-ε mekan míme mewēmtēn mélāŋgé'aá syánē aá débēl. Mmēn mbéb míme débēlé'aá mēmbēl Dyöb déntāŋgēn syánē ámpē akōgsēn melemlēm ngáne ántāŋgēnnē moosyāāl akōgsēn. ⁴ Boŋ ngáne Dyöb átómténé ngəl abé ádāŋ-ε syánē bwāmbwam, ⁵ ábelé syánē dedé á alongé abé áde dédii ne Krīstəə, kénéé édii bán dembé néé bad ábe bēwédé áyāle deébele'aá mekan míme Dyöb dénhöbpē aá débēl. Nsimé ní Dyöb móo ríkáá boŋ nyéküd e'soóson. ⁶ Abé áde dédii-aá ne Krīstəə, Dyöb ápuúdté syánē ne mó, adidé-ε syánē hōm ahóg ne Krīstəə á nkoŋ mīmīn. ⁷ Ambēl nén álúmed syánē ábē e'boŋ bé nlém mbwiined ne Yesuē Krīstəə ábel boŋ á póndé echē ehúe', bad bényín ngáne míme nsimé rípedé nhōn abé rítom-me chōm ésyāāl. ⁸ Nsimé ní Dyöb móo ríkáá boŋ nyéküd e'soóson. Adúbe áde nyédúbpé Krīstəə dōo ákáá boŋ nyéküd ábē e'soóson. Saké mekan míme nyébélé mékáá boŋ nyéküd e'soóson. E'soóson ábe nyékúdé é'dii nde e Dyöb. ⁹ Saké mekan mé bwām míme nyébélé mékáá boŋ nyéküd e'soóson. Né-
¹⁰ bó, nzōm ké póg eésáá eche mod átāŋgéné ekáá akum átāl. ¹⁰ Syánē dedii ekáá é nsón é Dyöb. Abé áde dédii mod nhóg ne Yesuē Krīstəə, ábágé syánē alongé ábel boŋ débēle mekan mé bwām. Nén dōo Dyöb déntīí'ε se' bəód aá déwōŋ ene nyaa e abé á alongé.

Abé nhóg ne Krīstəə

¹¹ Nyé ábe nyéēsě bad bé Israel nyéēchatán ngáne nyēmbēē bəód. Bad bé Israel ábe béchágé yāl bán, “bad ábe bēyágé,” béchəge nyé bán, “bad ábe bēeyagéé.” Boŋ mīmēn meyagag mé ekob é yāl médii chōm éche moonyonj ábēnléé mekáá. ¹² Nyéēchatán bán

ene pónde nyenkembíí'é Krístəə. Nyenkembáá nlatén ne ehoŋ é bad bé Israel, bad ábe Dyöb ápwédé. Nyenkênwóngé dyam ábel ne melě míme Dyöb démmwēē míme rílúnte' chöm éche Dyöb dénhəbpē aá mósəbəl. Abé áde nyembəē á nköŋsé-te, nyenkênwóngé e'lyág bé nlém hómhóm, nyenkembíí-'aá Dyöb. ¹³ Bósód nyenchabnéd Dyöb á yəl. Boŋ bəəb abé áde nyédíí nhóg ne Yesu Krístəə, apééné nyé benben ne Dyöb asyag áde ásyógé míme mekií áwən nló. ¹⁴ Krístəə mwən mó apiínédé syánē nsəŋ. Abelé bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel bédé mod nhóg. Kwééd eche áwédé ehúde ekəyí éche ébédé átíntē echéd. Echē ekəyí ébédéé nēe ekəŋned éche ênkab syánē áte. ¹⁵ Abelé mbéndé é bad bé Israel ênkênwóngé ngíne ámpē. Ambəl nén ábel boŋ álad bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel bébē nēe mod ekósólé nhóg awě bósəbə bēbē mod nhóg ne mó mwən Krístəə. Né-ós, abel áde ábélé nén ápééné nsəŋ átíntē e bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel. ¹⁶ Awé áde áwédé á awəg, ábélé syánē dedé mod nhóg ne Dyöb, atínté-'e syánē ásē ne Dyöb. Né-ós, amadé ekəyí éche ébédé átíntē e' syánē. ¹⁷ Krístəə ampě ákanlé nyé ábe nyéēsě bad bé Israel, nyé ábe nyenchabnéd Dyöb á yəl nkalaŋ mé nsəŋ, ankalé-'e bad bé Israel, bós ábe bémbē Dyöb benben. ¹⁸ Mekan míme Krístəə ábélé, mébélé syánē moosyáál dekudé nzii əpə á'sō wée Titée. Melemlem mé Edəádəŋ ehóg chós éwəŋgan syánē ábel nē. ¹⁹ Né-ós, nyé bad ábe béesě bad bé Israel nyéesaá beken ámpē nyéesaá-'aá bad ábe bébídé etún. Boŋ pən nyáabe bad bé Dyöb nyédíí bad ábe bébídé hóm ahóg. Nyé moosyáál nyédíí nēe bad ábe bédé á túmbé e Dyöb. ²⁰ Nyédíí nēe bwēm ábe béləŋnéé ndáb. Bembapēe bé nlomag ne bekal bé é'dəádəŋ bós bédé nsáaned rí ndáb. Yesu Krístəə mwən-naá adé akon dé nchómé. ²¹ Mó akəá boŋ ene ndáb etyéem, ékwogé', épē-'e ndáb eche Esáá eche Səŋgwée. ²² Abé áde nyédíí mod nhóg ne Krístəə, aladé nyé ne bad bé Krísto bémpēe. Abé áde nyédíí-'aá bəəb nyédíí nēe ndáb echě Dyöb ádye'e' áte. Dyöb áde adé nēŋgáne Edəádəŋ.

3

Paale akänlé bad ábe béesě bad bé Israel nkalaŋ mí bwām

¹ Enén nzəm chós ekəá boŋ ríkännád nyé. Abele áde mbenlée Yesu Krístəə ne akale áde ríkanlé nyé dós akəá boŋ mbé mod a mbwəg. ² Ndúbpe meé nyéwógé bán Dyöb ápwédé me ákale nyé nkalaŋ mí bwām təŋgene míme nsimé. ³ Dyöb ábágé me nsəŋten mé mekan mé e'koŋnéd míme mbélé mbíí mekan míme káəŋne bəəb modmod éesəŋtené. Mmaá nyé nguse é e'yale atele təŋgene nén. ⁴ Nzé nyeláá mam míme rítélé, nyéechēm mímem nsəŋten áyāl e mekan míme káəŋne bəəb modmod éesəŋténé təŋgene Krístəə. ⁵ Bósód, Dyöb dénkênlúmédté baányoŋ mímén mekan míme káəŋne bəəb modmod éesəŋténé. Boŋ bəəb abənlédé echē Edəádəŋ álúmed bekal bé'dəádəŋ ne bembapēe bé nlomag ábe bédé ábele Dyöb, mímen mekan. ⁶ Mmén mekan míme moonyoŋ enkembíí'é médíí nén: Bad ábe béesě bad bé Israel, bəmpē békúde nnam míme Dyöb áhóbé aá mósəbəl melemlem nēŋgáne bad bé Israel békúde. Bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel bédé mod nhóg. Dyam-me áde Dyöb áhóbé aá mósəbelé bad bé Israel, bad ábe béesě bad bé Israel bəmpē bétombwén dós áyale bédé mod nhóg ne Yesu Krístəə. Nkalaŋ mí bwām mós ríkəá boŋ mímén mekan mésyáál mébenléd. ⁷ Mmén nkalaŋ mí bwām mós ríkale. Dyöb ábenlédé míme nsimé, abagé me mímén nsón. Mbele mó á nwəŋgen mé eche ngíne. ⁸ Kénéé méetəgné etógnén abé átíntē e bad bé Dyöb, Dyöb dēmbě me mímén nsimé, ákale bad ábe béesě bad bé Israel təŋgene nnam míme Krístəə ábage. Moonyoŋ eehēlē-se abíí ngáne mímén nnam rídíí. ⁹ Dyöb dēmbəl mentánléd bad bésyáál nyaa echě ápidé míme ntíí mé mekan á asóg míme káəŋne bəəb modmod éesəŋténé. Dyöb áde áhágé chöm ésyáál, dénkênlúmédté modmod mímén ntíí bósód. ¹⁰ Dyöb dēmbəl nē, ábel nén benkamlene ne ngume echě édé á nkoŋ mímin, bényín ngáne ápédé debyéé awóg áyāl e chöm ésyáál éche ábelé bəəb, mbwiined ne elad é bad bé Dyöb. ¹¹ Se' bósód, byánán Dyöb déhəg nköŋsé,

ammad atii aá nímén mekan móo móbenlé. Bɔɔb-pe, abelé nímén mekan mébenléde mbwiined ne mam míme Yesu Krístə, echəd Sán abélé. ¹² Adúbe áde dédúbpé Krístə debé-'ε mod nhóg ne mó, dɔɔ ádíbnédé syánē nzii ápé benben ne Dyöb ne e'sum bé nlém é'syāäl ésebán debáa' dyamdyam. ¹³ Né-ɔɔ, ncháa' nyé nén meé nyéētímné mbíd áyāle metake míme nkudéé áyāl echên, médíí míme mípiinad nyé bwâm.

Paale akánnédé bad bé Efesus

¹⁴ Enén nzom chɔɔ ekáá bonj mbwɔgē' mebóbónj á'so wée Titée akánned nyé. ¹⁵ Mó adé Titée a metumbé mésyāäl, áwē dɔɔ m̄n mé metumbé mé nkonj rísé ne mé nkonj mí m̄n mébíde. ¹⁶ Ngáne nímē nhon míme ákónnéde nyé ríchábé ámín, nkánne nén meé échē Edəádəj ébe nyé ngíne ábel bonj nlém íwúu nyé á abum. ¹⁷ Nkánne-'ε ámpē ábel nén adúbe áde nyédúbpé Krístə ábel ásumen nyé á nlém-tē. Nkánne-'ε meé nyédəj Dyöb, nyédəj-'ε nhóg ne aníníí. Nzé nyébele nē, né nyéēbē nēngáne alín á bwel áde míme nkanj ríkíí ásē bwâm, nyébé-'ε nēe ndáb échē esümnédé ásē bwâm. ¹⁸ Nkánne' nén meé nyé ne bad bé Dyöb bésyāäl nyébii bán Krístə adəá syánē bwâmbwam, échē edənge éewoo-'aá asóg. ¹⁹ Nkánne' ámpē nén meé kénée édíí bán modmod eéhēlē-se ákonj abíí ngáne Krístə ápédé nyé adəj, Dyöb ábel nyésəjten. Nkánne' nē ábel bonj abé ádēn ábē nēe áde Dyöb.

²⁰ Dyöb áwóó ngíne ábel mekan míme méchábé ámín bwâmbwam tómaa mekan míme déhédné mó. Abele mekan tómaa ké ngáne déhele dewémtén bán ábēl. Eche ngíne eche edé-'ε syánē áte chɔɔ ábenladté ábel nímén mekan. ²¹ Mekenag mébē ne mó áyāle ndəle é mekan échē abélé, échē ényínnédé átíntē e elad é bad bé Dyöb, ényínnéd-tē áyāl e mekan míme Krístə abélé. Mekenag mébē ne mó pónde ésyāäl, á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē.

4

Bad ábe bédúbpé Krístə bédé mod nhóg ne mó

¹ Né-ɔɔ, me nēngáne mod a mbwɔg áyāle nsón míme mbenléé Səngwéé, ncháa' nén meé, abé ádēn ábē abé á bwâm ngáne Dyöb áhedéé, apwəd áde ápwédé nyé. ² Kéchéé échē nyébeleé nyésuded yāl, nyébé bad ábe bépwiídtédé, nyéwesən-ne nhóg ne aníníí. Nyélúmed edənge awesən áde nyéwesanné nhóg ne aníníí. ³ Edəádəj échē Esáá ébéle nyéde mod nhóg. Né-ɔɔ, nyéwan áte ábé nsəj ne nhóg ne aníníí, ábel nén nyédíí nyébé mod nhóg. ⁴ Syánē baásyāäl dedíí yāl póg, melemlem mé Edəádəj ehóg chɔɔ syánē dékúde. E'lyóg bé nlém e'hóg bó-'aá déwóó áyāl e melemlem mé nnam míme Dyöb dénhəbpē aá móɔbe syánē áde ámpwədté syánē. ⁵ Səngwéé nhóg móo syánē baásyāäl déwóó'. Adúbe ahóg dɔɔ syāā baásyāäl déwóó dékūd-tē melemlem mé edusən. ⁶ Dyöb ahóg dɔɔ syánē baásyāäl débēnléé, mó-'aá adé Titée awe syánē moosyāäl. Mó akamlan syánē baásyāäl. Abele' syánē moosyāäl debele kéchéé échē áhedéé aá débēl, adé-'ε syánē moosyāäl áte ne échē Edəádəj.

⁷ Syánē mod té dekadé nsimé á nhəgtéd míme Krístə ábágé. Bonj nímē nsimé méesaá nyaa póg. ⁸ Nē dɔɔ ákáá bonj étenléd á kálag e Dyöb nén bán, “Ankē á hóm áde áchábé ámín.

Áde ákagké, ankēén ábē bad bé ekoyí ábe ántōmmē áte, ábē-'ε ábē bad échē nde.”

⁹ Ngáne étenlédé nén bán, “Ankē á hóm áde áchábé ámín.” Chán nē ádíí? Nē alúmtē nén bán ansébé ape a hóm áde áde se ásē, nédē á nkəjse wén. ¹⁰ Mó awē ampē a nkəjse mó adé melemlem me mod awē ankē á hóm áde áchábé ámín tómaa mebwóg mésyāäl. Ankē ámín ábel chóm ésyāäl elón mbom. ¹¹ Mó mwēn mó abagé bad nde. Abelé donge á bad ábē bembapεε bé nlomag, donge ábē bekal bé'dəádəj, ábēl donge ákal nkaləj mí bwâm, ábēl donge ábē belyáged bé bad ábe bédúbpé, ábēl-lε donge ábē bemeléede áyáged bad ábe bédúbpé. ¹² Ambē ábē bad échén nde ábonjən bad bé Dyöb ábele mó. Ambel nē ábel bonj

bad ábe bédúbpé bó ábe bédé nêngáne yǎl eche Krístæa béwúu áte. ¹³ Nén débē káǎne á pón dé eche syánē débēē mod nhóg, adúbe áde dédúbēē Mwän a Dyöb, debíí-’ε mó. Nzé dedé nê, nê débēl dεélōn mbon, debé nêngáne Krístæa awě alóné mbon. ¹⁴ Né déebáá nêngáne bëndem ámpē. Nén débēl bad bé akwáb ábe béyágte’ ayáge dé metóm, béehenlé syánē adog, béehēl-laá ábel se dedúbé mekan míme méetǎngene. Déebáá nêngáne bǎle ábe epub é ngíne éhuεneé pεd e mendíb póg étimné’ eníníí. ¹⁵ Déebáá nê, bon pεn dékale mbále délúmte-’ε edǎnge ne nhóg ne aníníí. Débele nê ábel bon dékwog á menzii mésyāāl débē nêngáne Yesu Krístæa awě adé nló. ¹⁶ Krístæa aladé ábē bad hǎm ahóg, ngáne mebon mé yǎl méladεé yǎl e moonyon. Nzé pεd e yǎl téé ebεle míme nsón ngáne étǎngéné ábel, ne yǎl esyāāl ékwogé’, ewúú-’ε áte. Nê dǎó édíí káǎne á elad é bad bé Dyöb, nzé mod-té adǎ mwǎnyan.

Alongé dékǎlē á mod a Krísto

¹⁷ Né-ǎó, nkoo’ nyé aláa á dín á Sǎngú nén mεé abé ádēn déebāg nêngáne abé áde bad ábe béebíí Dyöb. Mekan míme békamtanné médíí mekan míme méesé dyam dé ábelεn, méehéé-’ε se méwǎngén bó. ¹⁸ Ayāle míma mēwēmtεn méde mēwēmtεn mé mbéb, béhídēē nyaa e Dyöb. Béewóó-’é alongé áde Dyöb ábagéé ayāle béwúú nló áte béebíí-’áa nyaa e Dyöb. ¹⁹ Nzé bébélé dyam dé mbéb, akwágké déekóbéé bó. Bébagé yǎl ábel mekan míme échāb ekob é yǎl éhεdεé. Béwóo nlém áte pón dé ésyāāl ábel mekan mé mbinde. ²⁰ Bon nyé, áde bēn’yāgēdtē nyé tǎngene Krístæa, saké ene ndín e abé bēnlāā-’ε nyé bán nyétǎngéné awón. ²¹ Ndúbpé nén mεé nyēnwóg mam mé mbále tǎngene Yesuε. Abé áde nyémbēē-’ε mod nhóg ne mó bēnlāā nyé mam ayāle eché. ²² Bēn’yāgēd nyé bán nyéte de abé dé nchun áde nyénsēbēē awón. Ene pón dé ádēn alongé démbēb ayāle nyēnwón nlém dāsǎ ábel mekan mé mbéb. Mmē nlém míme nyéwóó-’áá-’ε ábel mekan mé mbéb nípánté-’áá nyé nzii. ²³ Bēn’yāgēd nyé nén bán nyémwε Dyöb áhǎnlen nyé nlém á abum ábel bon nyéwōn mēwēmtεn mékǎlē. ²⁴ Dyöb ábagé nyé abé dékǎlē áde adé nêngáne áde abé. Né-ǎó, abé ádēn ábē nêngáne áde abé dékǎlē. Adēn abé dékǎlē adíí abé dékǎlē á mbále ngáne Dyöb áhεdεé ásǎn-’ε.

²⁵ Né-ǎó, modmod eékālē metóm ámpē. Syánē mod-té ákanle mwǎnyan mbále, ayāle syánē moosyāāl dedíí néε bad ábe bēlādne bon bēbēl yǎl póg. ²⁶ Nzé nyéllí, nyéēm wāg-sε melingá mébēlēd nyé mbéb. Nyéēm wāg-sε nímēn melingá métom epun é bín. ²⁷ Nyéēbāgē Satanε yǎl ádog nyé. ²⁸ Bad ábe bēchíbe’ bésóg achíb. Bon pεn bēbenlad nímab mekáá ábel nsón ne nlém nhóg ábel bon békud chǎm, bēwōngεn-nε betóótōkē bé bad. ²⁹ Eyale é ebébtéd ké ehóg éebidé modmod á nsəl. Bon pεn nyébenlad e’yale é’ bwām ábe bēwōngēn bad áwúu áte á adúbe tē. Nyébenlad e’yale á pón dé eche ehεdnad, ábel é’wōngεn bad ábe bēwóglan nyé. ³⁰ Nyéēbēlē mam míme méwōgēd Edǎdǎn éche Esáá ndutul. Edǎdǎn éche Esáá chǎó édé nêngáne e’chem ábe Dyöb áhédé nyé ásin pón dé eche ákǎdεé nyé ne akǎde ásyāāl. ³¹ Nyéhúd mēwēmtεn mé mbéb mésyāāl á nlém-té, nyéchene-’ε ekan é ngíne ne melingá. Nyéēsεnlé’, nyéesyāá-’ε bad ahób áde nyéhóbéé bó mekan á yǎl. Nyéelúmté’ e’bēb bé nlém wéε modmod. ³² Nyélúmed e’bon bé nlém wéε nhóg ne aníníí, nyéwōn-gε nlém ní ngəl. Nyélagsan nhóg ne aníníí melemlem ngáne Dyöb álágséné nyé ayāle Krístæa.

5

Abé áde bad bé Krísto bétǎngéné awón

¹ Nyéwále abé áde adé nêngáne abé á Dyöb, ayāle nyédíí ábe bán ábe adǎó bwāmbwam. ² Nyédǎn bad bēmpēe, melemlem ngáne Krístæa adǎó nyé bon awé-’ε á nló míme syánē. Ambě yǎl wéε Dyöb néε mēdε ne ndε eché enwógéd Dyöb menyinge bwāmbwam. ³ Ngáne édíí bán nyédíí bad bé Dyöb, éeboó-’é bán nyékábe’ mesón, ké’ε nyébele mekan mé mbinde ké’ε nyébé ngoód. Echén ndín é mekan éeboó-’é ké awógned áfíntē echēn.

⁴ Eeboo' é bán nyéhóbe' mbinde ne e'nyogléd bé mehób, ké'ε nyébele' e'kúkú bé ngwεl. Boη pen nyéságnan Dyöb. ⁵ Nyébii nén bán kenzéé awě akábe mesón ké'ε awě abele mbinde é mekan ké'ε awě adé ngoód, éesónlé á nkamlen míme Krístəə ne míme Dyöb, éekud-taá bwēm é' bwám ábe Dyöb áhóbé aá móṣḃě. Mod awě adé ngoód adii néε mod awě abenle' myöb mémpēe.

⁶ Nyéēmwağ-se mod ádōgēn nyé e'yókél é' mehób. Dyöb dékōgsēn bad ábe béebelé' ngáne áhedéé boη bébelé échéen ndín é e'bébtéd é' mekan. ⁷ Né-ṣó, nyéelatán ne bad ábe bébele' échéen ndín é e'bébtéd é' mekan. ⁸ Ngen e'só nyémbé á ehíntén-tē, boη bəəb abé áde nyédíí ne Sánğwéé ábelé nyédé á e'nyínen bé ekíde tē. Né-ṣó, abé ádēn ábē ngáne abé á bad ábe bédé á e'nyínen bé ekíde. ⁹ Nhóbe nén áyāle bad ábe bédé á e'nyínen bé ekíde tē bébele mekan mé bwám, bébelé mekan míme métāngéné ne mekan míme médé mbále. ¹⁰ Né-ṣó, nyéwanen ábii mekan míme méwōgte Sánğwéé bwám. ¹¹ Nyéewóó dyaam ábel ne mbeltéd míme mééboo míme bad ábe bédé á ehíntén tē bébeléé. Boη pen nyélūmed bad nén bán éché ndín é mbeltéd éeboo' é. ¹² Edé e'són átúb éché ndín é mekan dín éche bad bémpēe bébeléé á mesəm-tē. ¹³ Nzé mod abídté éché ndín é mekan áwed bad bényin ngáne mēn mékóó abé. ¹⁴ E'nyínen bé ekíde bóə é'koo mekan mé mbéb abided áwed. Né dṣó ákáá boη éhóbnéd nén bán,

“Wε awě ekúne' kábnéd,

puú, weebág néε mod awě awédé.

E'nyínen bé ekíde ábe Krístəə-ε é'pen wε á yāl.”

¹⁵ Né-ṣó, nyétéd pónde ne nyaa e abé echě nyéwoo' é. Aden abé déebāg nēngáne abé áde e'yókél é' bad boη ábē nēngáne abé áde bad ábe béwóó debyéé. ¹⁶ Pónde ké ehéé eche etál ébágnédé nyé ábel bwám, nyébel. Áyāle mbéb rítómé áte enén pónde. ¹⁷ Né-ṣó, nyéebāg nēngáne bad ábe bédé eyókél. Boη pen nyésōnten chōm éche Sánğwéé áhedéé aá nyébel, nyébel-le chó. ¹⁸ Nyéēmwağ mīm se mékōbē nyé áyāle nén nē áwōgte mod e'són. Boη pen Edəədəη éche Esáá cháchá ébē nyé áte. ¹⁹ Nyékōnne' nhóg ne aníníí ngəse é Dyöb áwed nhóg ne aníníí nlém á abum. Nyékōne' ngəse éche ébidé á kálag e Dyöb, nyékōne' ngəse éche ékene Dyöb ne Krístəə, nyékōne-ε nkōngé ké ríhéé míme ríhúú ne Edəədəη Eche Esáá, áken Dyöb. ²⁰ Nyéságnan Dyöb, Titée awéd pónde ésyāal áyāl e kéchéé éche ébenlad. Nyéságnan mó á dín áde echen Sán Yesu Krístəə.

Paale alébe' baachóm ne ábāb bebaád

²¹ Mod téé abele ngáne waáb áhedéé áyāle edúbé éche nyébagεé Krístəə. ²² Mmwaád-téé áwōgne nchóm melemlen ngáne áwōgneé Sánğwéé. ²³ Mwenchóm té awóó nkamlen ámīn e mmwaád, melemlen ngáne Krístəə áwóó nkamlen ámīn e elad é bad bé Dyöb. Chó-'aá édé nēngáne eche yāl mó-'aá abage chó e'sóson. ²⁴ Né-ṣó, mmwaád-téé atāngéné áwōgnē nchóm áyāl e mam mésyāal, melemlen ngáne elad é bad bé Dyöb éwōgneé Krístəə. ²⁵ Nyé baachóm ábe béwóó bebaád, mod téé ádəη mwaád, melemlen ngáne Krístəə ádáá elad é bad bé Dyöb boη ábē-ε ádē alongé áwé áwab nló. ²⁶ Anwé á nló mīmāb ábel boη bésāη. Ambenléd mendīb ne éché eyale ásaad bó. ²⁷ Ambel nén ábel boη elad é bad éboη áwe e'só. Ahedé'áá aá mōpεen éché elad é bad áwē, ésebán atón á mbinde ké ehóg, ké'ε aban, ké'ε dyaam dé mbéb ábāg bó áyāl. Boη pen bésāη, béewōō-ε dyaam dé mbéb ké ahóg áde mod ahele ahób bó áyāl. ²⁸ Melemlen nē dṣó baachóm bétāngéné ábab bebaád adəη ngáne bédáá échab yāl. Mwenchóm kéhéé awě adəá mwaád, adəá eche yāl. ²⁹ Modmod eékṣṣ' é yāl, boη abelé átōgné chó ánəné-ε chó bwám. Melemlen nē dṣó Krístəə ábeléé elad é bad bé Dyöb. ³⁰ Syánē dedé bad ábe bébelé eche yāl. ³¹ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Enén nzəm chó ekəá boη mwenchóm átedé sáá ne nyan, abé ne mwaád, boη búmā bad bébe bétīm mod nhóg.” ³² Adén dyaam adii ndəle e dyaam eche modmod ééhēlē-se asōnten. Boη ndúbpé meé mīmén mekan méhóbe tāngene Krístəə ne elad é bad bé Dyöb. ³³ Né-ṣó, mwenchóm téé awě awóó mmwaád, adəη mwaád ngáne ádáá eche yāl. Mmwaád a nchóm téé-ε atāngéné nchóm edúbé abe.

6

Paale alébe' bānbān ne abāb besáá ne benyaá

¹ Nyé bānbān, nyéwógne' áben besáá ne benyaá ngáne bad ábe bédé ne Sāngwéé bétāngéné abel. ² Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Nyéwógne' áben besáá ne benyaá.” Atíntê e mbéndé éche Dyöb ábágé, enén mbéndé chó ebédé mbéndé e'só eche Dyöb dénhōbēnnē dyaam. ³ Dyaam áde ánhóbpé ádíi nén bán, “Nzé nyéwógne' áben besáá ne benyaá, né mekan mébēēn nyé bwám, né alongé ádēn-ne déchāb áte.”

⁴ Besáá bé bān-ne, nyéelinšé áben bán. Boŋ pen nyénōne bó, nyélébe bó, nyéyágte-'e bó nyaa eche Sāngwéé áhedéé.

Paale alébe betān ne bewōŋ bé betān

⁵ Nyé betān nyéwógne' áben bewōŋ. Nyébage bó edúbé nyéwógne-'e bó ne nlém nhóg, melemlem ngáne nyéwógnéé Krīstāa. ⁶ Nyéēbenlé bó dāsō á póndé echē bényínéé nyé ábel békémed nyé. Boŋ nyé, nēngáne betān ábe Krīstāa, abele áde nyéēbenléé Dyöb ábíd nyé á nlém-tê. ⁷ Nsón ké nhéé míme nyébeleé, nyébel mó ne kán esyāál. Nyébele mó byánán Dyöb dōo nyéēbenléé saké baányon. ⁸ Nyébíi nén bán mod téé ākud nsábe áyāle nsón mí bwám ké nhéé míme ábélé. Abé ké ntān ké'e kunze.

⁹ Nyé bad-te ábe nyéwóo betān ásē echēn, nyéchāá áben betān bwám. Nyéekímmé bó bán bétāg. Nyébíi nén bán nyáābōo moosyāál nyédé ásē e Sāngwéé, nhóg awē adé ámín, eékwōgnād-taá modmod.

Ngáne bad ábe bédúbpe bétāngéné Satane atāngen

¹⁰ Asóged, nlānge nyé nén meé; Nyébê nyébê ne Sāngwéé ábel boŋ eche ngíne eche ewúú áte ewéd nyé nlém á abum. ¹¹ Nyétéd bwēm é' nzum é'syāál ábe Dyöb ábágé nyé ábel boŋ nyéhél akwāb áde Satane atóm áte. ¹² Nzum echē déwanéé eésáá nzum eche déwanéé ne baányon. Boŋ ngume, ngíne, ábāb benkamlené ábe békamlan nkōŋsé mé ehíntén ne ngíne é ebébtéd éche edé ámín, bóo déwannéé nzum. ¹³ Né-ōó, nyétéd bwēm é' nzum é'syāál ábe Dyöb ábágé nyé ábel boŋ nzé póndé e ebébtéd epedé, nyéhél bó atyéemen. Nyéēwān nzum nyépíd á asóg nyélyāg nyésūmēn ngáne nyémbēē.

¹⁴ Né-ōó, nyéboŋsen nyékale mbále póndé ésyāál. Nzé nyébelé nê, ébê nēngáne mod awē awáá ngáá á nkog awē abōŋséné ábel dyaam. Nyébele mam míme métāngéné, áyāle ábel mekan míme métāngéné ádíi nēngáne mod awē ahédé mbóté eche bēbēnlé e'kii ākúten yāl á póndé e nzum. ¹⁵ Nyébê nyékale' nkalan mí bwám. Mōo nīpēene' nsan. Nzé nyébelé nê, né ébē byánán nyéhédé metámbé á mekuu, mébēl nyésūmēn bwám. ¹⁶ Amín e nímén mésyāál, nyébê nyédúbpe Yesu Krīstāa. Adúbe ádēn débē nēngáne ekōŋgé éche ékāá nyé ábel boŋ mekon mé muú míme Satane álōmméé nyé méebelé nyé dyaamdyaam. ¹⁷ Nzé nyékag awan nyébíi nén bán nyékudé e'sooson á mekáá mé Dyöb, modmod éehēl-laá nyé dyaamdyaam abel. Nyéēbē nēngáne nwan-é nzum awē ahédé ekóté éche bēbēnlé ekii. Nzé nyékag-ke nyétāngéné nēe nyéwānlé nkwáté míme Edāádāŋ éche Esáá ébágé nyé. Mmē nkwáté ndé nēngáne eyale é Dyöb. ¹⁸ Nyékānne' póndé ésyāál ngáne Edāádāŋ éche Esáá élyágteé nyé. Nyélāa Dyöb bán áwōŋgan nyé áyāl e kéchéé éche nyébeleé. Nyétéd póndé, nyékānne' póndé ésyāál ésebán nyékóme'. Nyékānnad-te bad bé Dyöb bésyāál. ¹⁹ Nyékānnad mémpē, nén bán póndé kéhéé nzé nhóbe méé nhóbe dyaam, Dyöb débē me e'yale ábe é'tāngéné. Nén débēl mēhēl bad nkalan mí bwám míme bad bēnkēnsōŋtēnné aláa, ésebán mbáa' dyaamdyaam. ²⁰ Yesu Krīstāa apwedé me ábé míme mésēnze, ákal nímén nkalan mí bwám, ene nzom chó-'aá ekāá boŋ mbé bōob nēe mod a mbwāg. Né-ōó nyékānnad me nén bán Dyöb áwéd me nlém á abum níkal nímén nkalan mí bwám ésebán mbáa dyaamdyaam.

Paale aá Dyöb ánamed bad ábe bédúbpé

²¹ Tikikuse, awesyánē mwǎnyan a Krīsto awě dédáá, abenle Sǎngwéé ne nlém nhóg. Mó ǎláa nyé mekan tǎngene me. Nén débǎl nyébíí ngáne rídíí ne chǒm éche mbéleé. ²² Nlóme mó áwēn ábel bon ǎláa nyé mam míme mébenlad ne sé, áwēd-te nyé nlém á abum.

²³ Nsan míme Dyöb Titée awêd, ne eched Sǎn Yesu Krīstəə, mbê ne nyé, bad ábe bédúbpé. Bébel nyébê nyédəŋ nhóg ne aníníí, nyébê nyédúbe-'e Krīstəə. ²⁴ Dyöb álúmed míme nsimé ne moosyǎál awě adəá awed Sǎngú Yesu Krīstəə, edəŋge éche ébē abé ne abé.

Kálag echë Paalε áténlé Baá Filipi Ndibned n kálag

Paalε mós áténlé mwembé míme rídé á Filipi enén kálag áde ábédé á mbwag. Abédé ndutul ne ayáge áde déetângene áde bad bémpēe béyágté'áá. Kénée mímén mekan mébenládtáá, Paalε ambé menyinge, ásūm-me nlém áyāl e adúbe áde adúbpé Yesu Krístæ.

Nzom eche ekáo bon Paalε átél enén kálag edíi áságnen bad bé Krísto bé Filipi áyāle nwōngēn míme bēmbéé mós á pónde eche antōgnēnnē nwōngēn. Awédé bós nlém á abum, aláá-'ε bós aá bébē bésūm mekuu. Acháa bós aá béwōn asuded á yāl áde Yesuε, ésebán bémwag bán mekan mé esíi mé ekob é yāl mékamlan bós. Akamtan bós aá abé áde bédíi mod nhóg ne Krístæ ádíi nsimé n Dyōb, aá Dyōb débēl-le bébé menyinge bébé-'ε nsan ábe áde bédíi mod nhóg ne Krístæ.

Nkabtéd n kálag

Paalε alēnté, áságnéné, akánnéd-te mwembé n Filipi 1.1-11

Paalε aá ábé á nkōnsé ádíi ábele Krístæ, áwé-'ε débonéd mós 1.12-30

Paalε aá abé á bad bé Krísto ábē ngáne áde Krístæ 2.1-11

Paalε aá bad bé Krísto bébē á nkōnsé née tintine 2.12-18

Paalε akené Timotiε bós Epafroditus 2.19-30

Paalε aá mod awē adúbpé Krístæ ákobnéd á'sō é' Dyōb 3.1-11

Paalε aá mod téé áwan áte ápid mam á asóg bwām 3.12-21

Paalε alébe bad bé Krísto 4.1-9

Paalε áságnan mwembé n Filipi 4.10-20

Melēnten mé asóg 4.21-23

Paalε alómmé bad melēnten

¹ Mε Paalε, nchoo ne Timotiε, mε-εé ntenle nyé enén kálag. Sédíi bembæledε ábe Yesu Krístæ. Ntenle bad bé Dyōb, bad ábe bédé mod nhóg ne Yesu Krístæ ábe bédé á Filipi, nchoo ne belyáged ne bad ábe béwōngan ákeεn nsón n Dyōb á'sō. ² Nsimé ne nsan míme ríhúú ne Dyōb awéd Titée, ne Sánjú Yesu Krístæ mbē ne nyé.

Meságnen ne mekáne míme Paalε

³ Nságnan Dyōb áde mbenléé, pónde téé nzé nkāmténé nyé. ⁴ Mbélé mbé menyinge pónde téé nzé nkānnad nyé moosyāál. ⁵ Mbélé mbagé nságnen áyāle nwōngēn míme nyékébéé mε ákal nkalan n bwām, bootya á pónde echë nyéwógé mós, bon nyédúbe-'ε, ápe bōob. ⁶ Ndúbpé mée Dyōb áde ábóótédé mímén nsón n bwām áfínté echēn, dékéén mós á'sō káon ápēn mós á asóg á Epun éche Yesu Krístæ ápéé. ⁷ Ntāngéné enén ndín e mewēmtēn awón áyāl e nyé baásyāál áyāle nyédé mε á nlém-té. Ké áde rídíi á mbwag, ne áde ríhóbeé mam tāngene nkalan n bwām, nhóbe mée mímén nkalan méesaá metóm, rídé mbále. Dyōb álúmté syánē moosyāál míme nsimé ngáne débēnléé mós. ⁸ Dyōb áde mε mbón nén aá nlém míme ríwōngé nyé áte, rídé melemlen ne nlém míme Yesu Krístæ áwōngé nyé. ⁹ Nkānne-'ε nén mée, edānge éche nyéwōngé Dyōb ne éche nyéwóó ne nhóg ne aníníi ébē ékag á'sō. Nkānne-'ε mée nyébíi mekan mé Dyōb, nyésōngēn-ne nhānglén áfínté e mekan mé bwām ne mekan míme méesē mekan mé bwām. ¹⁰ Nén débēl nyéehēl mekan míme métómténé abon abii. Nén débēl nyéēsān-'ε á'sō é' Dyōb, béekóbén-naá nyé awusé ké ahóg á Epun éche Krístæ ápéé ámpē. ¹¹ Nén débēl abé á bwām áden áde áhúú ne Yesu Krístæ dényínnēd áyāl e mekan mé bwām mésyāál míme nyébeléé, ábel bon Dyōb ákud ehúmé ne mekenag.

*Paale aá ábé á nkòṅsé ádíi ábele Krístəə,
áwé-'ε déboṅéd mó*

¹² A-baányan, ndəə meé nyébíi nén bán mekan níme mébénlédé ne me hén, níkóó awòṅgen ábel bon nkalan ní bwám níkanlad níkag á'sō. ¹³ Nén ábélé sánze ésyāā́l éche éṅone eyáde éche mod ambáá ne bad bémpēe bésyāā́l hén, bébíi nén bán ndé á mbwəg áyāle nídíi mbəledε awě Krístəə. ¹⁴ Abé adé nídíi-'ε á mbwəg, áwédé ekud é bad ábe bédúbpé nlém á abum, bənábpé nlém awóṅ ákal eyale é Dyōb ésebán bébáá' dyamdyam.

¹⁵ Edé mbále nén bán bó baahóg béwóṅné me kónjí, béhede-'ε alúmed bán bédé etógnén tómaa me. Bon pen, bó baahóg-ke békale níme nkalan ne mewēmten mé bwám. ¹⁶ Bad ábe békale mó ne mewēmten mé bwám, békale mó áyāle bédáá me, bébíi-'ε nén bán Dyōb ákwénténé aá níbē á mbwəg hén ábel bon níhōb meé nkalan ní bwám méesaá metóm, níde mbále. ¹⁷ Abé ábe béwóṅné me kónjí béekaléé nkalan ní bwám ne mewēmten mé bwám, békale mó áhede échab yāl chən bwēm. Bébele nē, ne mewēmten nén bán níwōg ndutul abé áde nídíi á mbwəg.

¹⁸ Bon nén déēwóó'ε dyam dé abel. Ayāl e níme menzii mésyāā́l, nkalan níme Krístəə mósó békaleé, ké bēbēnlád mewēmten mé bwám, ké'ε mewēmten mé mbéb, ákal mó. Né-óó, áyāle nē, mēbē menyinge. ¹⁹ Mēbē mbé menyinge áyāle mbíi nén meé mekáne níme nyékānnadté me ne nwōṅgen níme Edəádəṅ éche Yesu Krístəə ébageé me, bébēl níkúđ e'soóson. ²⁰ Nwóó nlém áte ne menyinge mésyāā́l, nlyágé-'ε nlém meé méewógké e'són, bon méwōṅ e'wéd bé nlém á abum pónde ésyāā́l, tanje bəəb, ábel bon kéchéé éche níbeléé ébel ehúme éche Krístəə ényinned, ké ndé á alongé ké'ε nwédé. ²¹ Ne me, abé áde nídíi á alongé ádíi ábele Krístəə, nzé nwédé-'ε éboṅéd me. ²² Nzé édé bán ndé á alongé mēbē níbelé nsón níme ndé etógnén. Bəəb-póó, meebíi'ε ped eche nítanjéné atéd. ²³ Mmén mekan mébe métyéémé me á'sō-te, étómé me áte éche nítanjéné apwed. Ndəə meé nítede hén níbē ne Krístəə, áyāle nén ábóó tómaa ábé á nkòṅsé wén. ²⁴ Bon áyāl echən, édé etógnén bán nídíi níbē á alongé. ²⁵ Ndúbpé nén, mbíi-'ε meé mēbē mbé á alongé, mēbē mbé-'ε ne nyé moosyāá́l ábel bon adúbe áde nyédúbpé Krístəə ákwəge, nyébé-'ε menyinge áyāle nyédúbpé mó. ²⁶ Nén débēl abé adé mēbē ne nyé ámpē, nyēnabé nzəm awóṅ ábe Krístəə mekenag áyāl echəm.

²⁷ Bəəb-póó, abé ádēn átánjéné abé ngáne Krístəə áhóbéé áwē nkalan ní bwám. Nén débēl ké mpedé ányín nyé ké'ε meépede, mēbīi nén meé nyésumé mekuu nēṅgáne mod nhóg, nyēwóó-'ε mewēmten mehóg áwan áte ákəə chóm éche nyédúbpé. ²⁸ Nyéebáá' bad ábe bétāṅgan nyé. Nlém níwúu nyé á abum pónde ésyāā́l. Nén dēlūmēd nén bán béekudté e'soóson bon nyéékúđ. Dyōb dó-'aá átíide nímén mésyāā́l. ²⁹ Dyōb ábénlédé ábē e'bon bé nlém áwēn, saké ádúbe Krístəə dēmpen, bon káṅ ne ákud metake áyāl e Krístəə. ³⁰ Syánē dewane nzum á yāl e nkalan ní bwám bəəb. Melemlem mé nzum níme nyénnyinnē nwane' mósó nídíi níwanéé bəəb.

2

Paale aá abé ádēd abē nēṅgáne áde Krístəə

¹ Abé áde nyédíi nhóg ne Krístəə áwédé nyé nlém á abum, éché edəṅge-'ε épwiitad nyé nlém á abum. Nyédé nlatén ne Edəádəṅ éche Esáá. Nyélúmte' e'bon bé nlém, nyēwóó-'ε nlém ní ngəl ne nhóg ne aníní. ² Mmēm menyinge mēlōn mbon nzé nyēwóó mewēmten mehóg, nyélúmte melemlem mé edəṅge ne nhóg ne aníní, nyēwóó nlém nhóg, nyédé-'ε nēṅgáne mod nhóg áyāl e kéchéé éche nyébeléé. ³ Nyéebēlē mekan níme mēlúmte bán échen yāl chən chósó nyéhēdtéé bwám. Nyéebēlē mekan níme mēlúmte nén bán nyédé kúmbe. Bon ne asuded á yāl, nyényín bad bémpēe etógnén tómaa échen yāl. ⁴ Nyéebēlē mekan níme mépiinad nyé bēn pen nsyāṅ, bon pen nyébele káṅne mekan

níme méwōngan kááŋne bad bémpēe. ⁵ Mewēmtēn nímēn mébê nēngáne níme Yesu Krīstāa mémbeē.

⁶ Abédé nyaa eche Dyōb ádíí,

boŋ kénê, enkēnwōngé mewēmtēn nēn aá móchəgned nēn móō bó Dyōb bétáá.

⁷ Enkēntédte yāl etógnén,

boŋ ambēl eche yāl nēngáne mbəledε,

bénchyāā-’ε mó nēε moonyoŋ.

⁸ Ade abédé nēε moonyoŋ, ansudéd eche yāl, ákwentén-ne awé.

Ankwentén áwé kááŋ ne kwéed e awəg.

⁹ Né-əó, Dyōb dēmbé mó etál éche étómténé achab ámīn,

ábē-’ε mó dīn áde átómé mīn mésyāāl.

¹⁰ Dyōb dēmbēl nēn ábel boŋ á dīn áde Yesuε,

nhəgtéd nīsyāāl nībwōg mebóbōŋ,

ké nhəgtéd níme nídé á nkoŋ nīmīn, á nkōŋ nīsé, ké’ε á mbwōg e baásē.

¹¹ Moosyāál áhāb aá Yesu Krīstāa mó adé Sāŋgwéé,

ábel Dyōb Titéε ákud edúbé.

Nyébê átíntê e bad ngáne tintine

¹² A-baányan bé edəŋge, ngáne nyéyógké’áá mekan abel níme Dyōb áhóbé aá nyébel áde nībédé ne nyé, édé etógnén bwāmbwam bán nyébel mekan níme áhóbé aá nyébel, bəəb áde méesaá ne nyé. Nyéwōŋ mbwōg ní Dyōb áte nyésuded-te yāl á’sō é’ Dyōb. Nyéwan áte bwāmbwam ábel mekan níme Dyōb áhədεé, ábel boŋ e’sooson ábe nyékúdé, é’lōn mbon. ¹³ Nyébel nē áyāle Dyōb áde ne nyé pónde ésyāāl, ábel nyéwōŋ nlém ábel mekan mé bwām nímé áhədεé aá nyébel, nyébenle-’ε mó. ¹⁴ Nyébele’ chōm ésyāāl ésebán nyényonŋe áte, nyēpentan-ne. ¹⁵ Nyébele nēn ábel boŋ modmod eehóbé’ aá nyéwóó atón dé mbéb ké á hóg á yāl, nyésāŋ-’ε. Nēn débēl nyéēbē bán bé Dyōb ábe béewóó atón dé mbéb ké á hóg á yāl, ábe bédé átíntê e bad bé mbéb ábe bébele mbéb pónde ésyāāl. Nyédé átíntê echáb á nkōŋsé-te nēngáne betintine ábe bəpane’. ¹⁶ Nyébele nēn akal áde nyékaléé nkalan nímé nīpεene’ alongé áde déemaá’. Nzé nyébele nēn mēbē kúmbe ne nyé á epun éche Krīstāa ápéé áyāle nēn dēlūmēd bán awan áde nīwáné’áá áte ne ntū níme nībélé, béebóó’é. ¹⁷ Mēbē nēngáne nzəm e mīn echē bésyógé ámīn e nsón níme nyébeleé, nēngáne mendε, áyāle adúbe áde nyédúbpé. Nhele-se nīkūd metake, nwé-’ε áyāle nkale’ nkalan ní bwām melemlen ngáne nyémpē áyāle nyédúbpé nímé nkalan ní bwām. Boŋ kénê ndé menyīŋge mēwōgēn-ne nyé moosyāál menyīŋge. ¹⁸ Melemlen nē dóo nyémpē nyétāŋgéné menyīŋge awóg, nyéwógn-ne mémpē menyīŋge.

Paale atelé tñŋene Timotie bó Epafroditus

¹⁹ Nzé édé á ntíi níme Sāŋgú Yesuε, nwóó nlém álóm Timotie áwēn mwāmpīn ní pónde, ábel boŋ póle éche méwōgkē áyāl echēn, éwēd mε nlém á abum. ²⁰ Meewóó’ε modmod ampée nēε mó awē akoó nímé nlém awóŋ ádəŋ dé ábíi ngáne nyédíí. ²¹ Nhóbe nēn áyāle bad ábe belyágé ásē échab yāl chóo bétōŋtanné, béebeléé ngáne Yesu Krīstāa áhədεé aá bēbel. ²² Nyé bēn nyébíí ngáne Timotie álúmté aá móbele nsón bwām. Abelé nsón ne mε akal nkalan ní bwām ngáne mwān ábeleé nsón ne sáá. ²³ Né-əó, nlyágé nlém mεé mēlōm mó áwēn áde ményīnnē ngáne mekan mébēennē mε.

²⁴ Ndúbpé-’ε nēn mεé Sāŋgwéé ábēl mwāmpīn ní pónde mmēn ámpē mēpē áwēn.

²⁵ Nnyíné nēn mεé édé etógnén mε álóm awed mwānyan Epafroditus áwēn. Abele nsón níme Krīstāa ne mε, awōŋgan-ne átāŋgen bad ábe bétāŋgan nkalan ní bwām, mó-’áá abédé nēngáne mēsénze níme nyélómé áwōŋgen mε. ²⁶ Awóó nlém áte bwāmbwam ányīn nyé moosyāál, anwóg-ke ndutul áde awógé bán nyéwógé bán mānkolé. ²⁷ Edé mbále bán ankolé, ápōn-ne kááŋ ne awé. Boŋ Dyōb dēnwōg mó ngol, saá-kaá mwēmpen,

Dyöb dénwōg mémpē ngəl. Enkênkwenténné aá áwê âbel bonj meénabpé abé á ndutul-té. ²⁸ Né-ɔ́, nwóó nlém áte bwâmbwam álóm mó áwēn âbel bonj nyéwōg menyinge ányín mó ámpē, me-’ε ámpē meébūdē atag áte áyāl echēn. ²⁹ Né-ɔ́, nyébê menyinge ákob mó nken áyāle adúbpé Sánjwéé ngáne nyémpē nyédúbpé, nyébage-’ε bad nēngáne mó edúbé. ³⁰ Nyébage mó edúbé áyāle ampon awé, abé-’ε á nsəl í sonj abele áde ábenléé Krístæ. Ambel nēn âbel bonj áwōngēn me âbel nsón míme nyébēn nyéhele’aá-se nyébel.

3

Bad ábe bédúbpé Yesuc bɔ́ békobnad á’sō é’ Dyöb

¹ Asóged a-baányan, nyébê menyinge abé áde nyédíí mod nhóg ne Sánjwéé. Eetagtéé me átele nyé mekan míme ménsēbēē nyé atele. Nēn ádíí ákæa nyé. ² Nyétéd pónde ne ábē e’bébtéd é’ bad. Echē mbwé, bad ábe béhóbe bán bétāngéné mod ayag. ³ Syánē-éé béyágé nyaa echē etāngéné. Edáádān éwōngan syánē âbe Dyöb edúbé ngáne débēnléé mó. Syánē dedé menyinge ngáne dédíí ne Yesu Krístæ. Debíí bán baányonj béhelelé-se béwōngēn syánē. ⁴ Kénê mmēn nwóó nzom ályág nlém á yāl e mekan mé moonyonj. Kénzéé áfínté echēn awē awémténé aá mówóó nzom ásum nlém á yāl e mekan mé moonyonj né nwóó nzom tómaa nê. ⁵ Ade béchyáá me bēn’yág me ámbíd e epun saámbé. Ndíí mod a Israel awē abidé á túmbé e Benjamin. Echem sánj ne nyanj bēbédéé bad bé Híbru. Mbédéé mod a Farisia, ríhídē mbéndé ngáne éhóbeé. ⁶ Menwōn kán áte bwâmbwam nyaa echē nē débēnlé rítagté elad é bad bé Krísto. Modmod eéhele’aá-se ahób aá nwóó atón dé mbéb ké ahóg áyāl, áyāle nhídé’áá mbéndé é bad bé Israel ésyāāl. ⁷ Bonj ábē bwēm é’syāāl ábe rínyiné’áá néε nsyān béesaá dyam dé abelen bɔ́b, áyāle chōm éche Krístæ ábēnlé me. ⁸ Saké nē dēmpēn, nnyíne chōm ésyāāl meé éesaá dyamdyam nzé nhəgténé chó ne ndale e dyam echē edé ábíí Yesu Krístæ, awem Sánjwéé. Áyāl échē chōm ésyāāl éesaá dyam dé abelen, nnyíne-’ε chó nēngáne mbinde âbel bonj míbíí Krístæ, ⁹ míbê-’ε mod nhóg ne mó. Saké ahíd á mbéndé dɔ́ ákáá bonj ríkobnéd á’sō é’ Dyöb. Bonj nkōbnédé á’sō é’ Dyöb áyāle ndúbpé Krístæ. Dyöb-paá ábélé bonj ríkobnéd áwe e’só áyāle ndúbpé Krístæ. ¹⁰ Ndáá meé míbíí Krístæ ríwōn-’ε ngíne echē ánwōngē áde ámpuú’é. Ndáá meé míbê ríkude metake melemlem ngáne ánkudté. Ndáá-’ε meé ríkud metake ngáne ánkudté kááj béwúu me ngáne bēnwūú’é mó. ¹¹ Nlyágé nlém nēn meé mímén mésyāāl mébēnléd ábel bonj Dyöb ápuud me ámbíd e kwééd echēm.

Paale ad mówane áte ápid mam á asóg bwām

¹² Meehóbéé nēn meé mmaá mímén mekan amad ké’ε meé mmaá atyéem á menzii mésyāāl. Bonj ndíí nwane áte ábē nyaa e mod echē Yesu Krístæ áhédé’áá aá míbê áde ápwédé me. ¹³ A-baányan, meehóbéé nēn meé mmadé chōm ésyāāl. Bonj dyam ahóg áde míbēléé ádíí, áchatēn mekan míme métómé ámbíd ne áwan áte áhíd mekan míme méhúé’ á’sō. ¹⁴ Ndíí nwane áte áke á’sō kááj mípe wéε rítāngéné asóg ábel bonj ríkud nsábe míme Dyöb ábánnédé me ádyöb. Achēnle me aá ríke ádyöb mbwiined ne Yesu Krístæ.

¹⁵ Syánē moosyāál awē demaá akwog á adúbe té déwále mímén melemlem mé mewēmtēn tāngene mímén mekan. Bonj nzé édé bán nyéwóó mewēmtēn mémpēe tāngene mímén mekan, né Dyöb déwōngēn nyé ásonjten mó bwām. ¹⁶ Kénê-’ε detāngéné déhídē mekan míme syánē démáá abíí.

¹⁷ A-baányan, nyéladtēn nyébê nyéhíde mímēm mekuu, nyénone-’ε bad ábe bébele ngáne nyényínnē ngáne sébéláá. ¹⁸ Nkánlé’áá nyé ngen ne ngen, bɔ́b-pe ámpē nlānge nyé ne mésod tāngene bad híin ábe mímbáb mbeltéd rílúmtéé nēn bán bédé bad bé ekoyí tāngene nkalanj míme ríhóbe kwééd eche Krístæ áwédé á awog. ¹⁹ Echēn ndín é bad ádab asóg ádíí dù á muú. Chōm éche ékamlan bó édíí mekan mé esíí mé ekob é yāl. Bédáá ábel

mekan míme bétǎngéné békwāgne. Mekan mé nkǒjsé mëmpɛn-naá békamtanné. ²⁰ Bon syánē pɛn dedii bad ábe echab mbwóg édii ádyǒb. Desine-’ε awesyánē Nsoode, Sǎngú Yesu Krístəə bán ábíd ádyǒb átim ámbíd á nkǒjsé. ²¹ Abɛnléd eche ngíne eche ábɛnladté ákamlɛn chǒm ésyāāl, áhǎɲlɛn échesyánē yǎl é nkǒjsé, yǎl éche éewóo ngíne, ábel bon dékud ndǎle é yǎl ngáne ánkudté áde Dyǒb dɛmpuúdté mó.

4

Paale abagé elébé

¹ A-baányan, ndəə nyé anyín ámpē áyāle ndəə nyé bwámbwam. Nyébelé ndé menyinje nyédé-’ε nēngáne nsábe mímɛm áyāl e nsón míme mbéle. Né-ɔ́, a-baányan bé edənge, nyébê nyésu sum mekuu tǎngene adúbe áde nyédúbpé Sǎngwéé.

² Ncháa nén meé Yudia bó Sintike bébê á nchemtɛn áyāle bó bad bébe bédii baányan bé Krísto. ³ Nlǎnge wémpē, awem nsón a nsón awé rílyágé nlém áyāl, nhede meé éwǒngɛn ábén bebaád ábé nsan. Abén bebaád bébe, Klɛmɛnɛ ne bad bé nsón bémpēe bébéde me benben. Syáábɔ́ sébelé ntǔ ábel bon ríhɛl nkalan mí bwám akal. Mmaɓ mǐn mésyāāl médé á kálag e alongé. ⁴ Nyébê menyinje pǒndé ésyāāl áyāle nyédii bad ábe Sǎngwéé. Nhóbe ámpē, nyébê menyinje. ⁵ Abé ádɛn álúmed á’sǒ é’ bad bésyāāl nén bán nyéchedne bad yǎl. Sǎngwéé akwogé apɛ. ⁶ Nyéētágé áte áyāl e dyamdyam. Bon pɛn áyāl e kéchéé éche étáné nyé nyékánne Dyǒb nén bán ábe nyé chǒm éche nyétógnéné. Nzé nyékánne-’ε nyésāgnān mó. ⁷ Nzé nyébelé-’ε nê, Dyǒb débǎl nyébé nsan, nsan míme ríchábé ámǐn tómaa ngáne baányan béhɛle bésǒɲtɛn. Mmɛn nsan méwǒngɛn nyé ábel bon nyéētágé áte abé áde nyédii bad ábe Yesu Krístəə.

⁸ Asóged a-baányan, nyékamtan ábén bwɛm pǒndé ésyāāl. Nyékamtan kéchéé éche édé mbále, kéchéé éche ékwógnédé chǒm éche ebóó, kéchéé éche étǎngéné, kéchéé éche éewóo atǎn dé mbéb áyāl, kéchéé éche bad bétǎngéné adəng ne kéchéé éche nyényíne bán ébǒɲnéde nyé. Nyékamtan mekan míme mébóó bwámbwam ne míme bad béhóbéé bán mébóó. Echén ndín é mam chǔ́ nyétǎngéné ahé á mewɛmtɛn-té pǒndé ésyāāl. ⁹ Kéchéé éche ní’yágté nyé bon nyékǒb-pɛ ne kéchéé éche nyéwógé áwɛm ne éche nyényíne nés mbéle, nyébele chǒ. Nzé nyébele nén, Dyǒb, mó awé abage nsan, ábɛ ne nyé.

Paale aságnéné nwǒngɛn míme ákúde

¹⁰ Abé áde nídí mod awe Sǎngwéé, ábéle ndé menyinje bwámbwam, áyāle káɔɲne á asóg nyélúmté bán nyébǒngɛ me. Mbíi nén meé nyéwóo mewɛmtɛn ábóo me pǒndé ésyāāl, bon etál éebagnedéé nyé ábel áned. ¹¹ Meehóbéé nén áyāle ntóge’ chǒm. N’yágbé ákob kéchéé éche étáné me á alongé. ¹² Mbíi ngáne mod ábágbé ésebán awóo chǒm éche átógnéné, mbíi-’ε ngáne ébágbé mod ábud dé awǒng chǒm éche átógnéné. Mmɛnténé ákob kéchéé éche étáné me. Mmɛnténé abé áde mbúde chǒm éche rídyágbé awǒng, mímentɛn-ne ádyɛɛ nzaa. Mmɛnténé ábé áde níwóo tómaa ngáne rítógnéné, mímentɛn-ne abé áde méewóo’ é chǒm éche rítógnéné. ¹³ Kéchéé éche étáne me, ngíne eche Krístəə ábagé me ébǎl métǒm chǒ áte.

¹⁴ Nyébelé bwám áwǒngɛn me áyāl e mímɛm metake. ¹⁵ Nyé bad bé Filipi nyébíi bwám nén bán áde mbóótédé nkalan mí bwám akal áde mbídé á Masɛdonia, nyé bɛnpɛn-é nyébédé mwembé míme ménwǒngɛn me. ¹⁶ Ké áde mémbeé á dyad á Tesalonika, nyénlómé me nwǒngɛn ngen ne ngen. ¹⁷ Meehóbéé nén áyāle nhede meé nyélómme me ndɛ. Bon nhede meé rínyíne’ ngáne Dyǒb ánamtéé nyé anamed ne anamed. ¹⁸ Nkudé chǒm ésyāāl éche nyékélómɛɛ me, níkú-d-tɛ ké tómaa nê. Epafrodituse ampiinéd me bwɛm ábe nyénlómɛɛ me. Edii byánán nyébagé Dyǒb ndɛ eche ewóo elod é bwám. Dyǒb ákóbé mímé mendɛ, mébǒɲnéde-’ε mó. ¹⁹ Adɛm Dyǒb débǎ-’ε nyé kéchéé éche nyétógnéné áfínté e mímé nkúú mé nhɔn, mbwiined ne Yesu Krístəə. ²⁰ Ehúmé ébê ne ádɛd Dyǒb, awéd Titɛs á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nê.

Melenten mé asóg

²¹ Nyéleled bad bé Dyöb bésyāāl ábe bédúbpé Yesu Krīstəə. Abesyānē baányan ābe bédé ne mε bélómmé nyé melenten. ²² Bad bé Krīsto bésyāāl bélómmé nyé melenten, bwāmbwam abum á ndáb áde Kaisεε. ²³ Nsimé níme Sāngú Yesu Krīstəə mbê ne nyé moosyāál.

Kálag eché Paalε áténlé Baá Kolose Ndibned n kálag

Paalε, mbapεε a nlomag nhóg awe Yesu Krístæ mós antél enén kálag áde ádíí á mbwóg á dyad á Roma. Antelé bad bé dyad á Kolose. Saké Paalε andibé mwembé míme mbédé á Kolose. Epafrase mós andibé mwembé míme mbédé áwed. Epafrase ambé á dyad á Efesus. Anwóg eyale é Dyöb áwed, adúbe-'ε Yesu Krístæ. Anhidnéd éché eyale, áke ákal chó á Kolose, ádíbe-'ε mwembé áwed. Ambíd e pónde, Paalε anwóg nén bán bemeléede bé metóm bépééné ayáge áde déeboó á mwembé-te wê. Abé bemeléede býágté'áá nén bán, kénzéé awé ahede' Dyöb abíí, awé ahede-'ε e'soóson akud, atánjéné néε ábageé ngíne ne benkamlεε bé nkõnsé edúbé. Bán mod atánjéné-'ε néε áhídεé mbéndé néε áyag mod ne áhíd mbéndé émpεε tãngene ndyééd éché mod éētãngeneé adyé, ne ekud é mam émpεε. Mmén mekan mésyāāl-ló mós mênkãñ bon Paalε áténlé bad bé mwembé mé Kolose enén kálag, áleb bó ábel bébíí mbále tãngene Yesu Krístæ ákamlεn bad bésyāāl ne ákamlεn ngíne é nkõñ nísé ne mímin. Mwēnpεn-naá ahele ahúd syánē á mbéb-te.

Nkabtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1-8

Nsón míme Krístæ 1.9-2.19

Alongé dékōlē ábe ne Krístæ 2.20-4.6

Nsógten 4.7-18

Paalε alómmé bad melentεn

¹ Mε Paalε, mbapεε a nlomag nhóg awé Yesu Krístæ, ngáne Dyöb átíídé mε-εé ntenlé nyé enén kálag. Se Timoti, awesyánē mwānyan a Krísto, sélomme nyé melentεn. ² Ntenle nyé bad bé Dyöb ábe nyédé á dyad á Kolose. Nyédé ne Krístæ, nyéhíde-'ε mós ne nlém nhóg. Nsimé ne nsan n Dyöb Titée awêd mbé ne nyé.

Paalε aságnéné Dyöb á mekáne-té

³ Pónde téé sékānnad nyé, sésāgnān Dyöb, Sáá awé awed Sāngwéé, Yesu Krístæ. ⁴ Sésāgnan Dyöb áyāle séwógé bán nyédúbpé Yesu Krístæ, nyédáá-'ε bad bé Dyöb bésyāāl. ⁵ Sébíí nén bán nyébele' nē áyāle nyésumé nlém nén bán nyééküd nnam míme Dyöb ákõñnéde nyé ámin. Nyēmāđ mam awóg tãngene míme nnam áde bésébpé nyé nkalan n bwām n mbále akale. ⁶ Mmén nkalan n bwām mé nsimé n Dyöb nkanlad mebwóg ne mebwóg nkag á'sō. Epun e é'só éche nyéwógé nyénsõntén bán Dyöb ákõnté nlém n bwām awõñ ne bad bé mbéb. ⁷ Epafrase, mbaledε awe Yesu Krístæ mós ankalé nyé míme nkalan. Adíí mod awé syāābō sébele' nsón, sédāá-'ε mós bwāmbwam. Abεnle' Yesu Krístæ ne nlém nhóg. Abé áde ádíí-'ε ne nyé, nsón míme séntãngēnnē ábel mós ábeléé. ⁸ Mós alángé-'ε sé aá Edāádεñ é Dyöb ébélé nyédáá bad bé Dyöb.

⁹ Né-ōó, bootya pónde eché séwógé mímén mam, sékānnad nyé pónde téé. Sékānne nén bán Dyöb ábel nyékon chõm éche áhedeé aá nyébel asõntεn. Sékānne nén bán Dyöb ábe nyé debyéé ne nsõntεn ábel nyésõntεn mam mé Edāádεñ bwām. ¹⁰ Nē débél ádεn alongé débē ngáne alongé áde bad bé Dyöb atánjéné abé. Nyéébele' mam míme méwógte mós menyinge. Mekan mé bwām mós ne mós-'ε nyébeléé. Nyaa eché nyésõntεn-naá Dyöb, échāgkē acháge ne acháge. ¹¹ Sékānne-'ε ámpē nén bán, Dyöb ábē áwéd nyé áte ne eché ngum eché echabé ámin, ábel nén nyéhεl awεsen, nyékan nlém, nyébé-'ε menyinge áyāl e mam mésyāāl. ¹² Nyéēsāgnēn Titée áyāle chõm ésyāāl. Mós-'aá ábelé bon nyékwognéd ábe bad ábe békobe akab á bwēm ábe ákõñnéde ábē bad hõm áde e'nyínen bé ekíde é'díí. ¹³ Ahúdε syánē ásε e ngíne e nkamlεε a ehíntén, apééné syánē ásε e nkamlεn míme awe

Mwän a nlém. ¹⁴ Dyöb álágséné syánē nímēd mbéb akōde áde ákódté syánē ne mekií níme awe Mwän ásyógé á awōg.

¹⁵ Modmod eenyínnéé Dyöb díd. Boŋ bad bénsōŋtēn ngáne Dyöb ádíí áde bényíne Krístəə áyāle adíi nwágén ní Dyöb. ¹⁶ Edé nê áyāle, mbwiined ne Krístəə dōo Dyöb áhágé bwēm é'syāā́l á nkoŋ ní mín ne rísé. Ahágé bwēm ábē bényínnéé díd ne ábē béenyínnéé díd. Mó ahágé benkamlēne, ne ngíne ésyāā́l. Dyöb áhágé bwēm é'syāā́l mbwiined ne mó, mó-'aá Dyöb áhágké ábē bwēm é'syāā́l. ¹⁷ Bédēhób bán bēhage' kéchéé á nkōŋsēte né Krístəə adé alōŋgé. Mó-'aá akə́aá boŋ bwēm é'syāā́l ébē á e'dii. ¹⁸ Mó adé nló níme bad ábe bédúbpé mó, bó-'aá bédé nēŋgáne eche yāl. Mó abage ábē bad alōŋgé áyāle mó adé mod a'só awē Dyöb ápúúdté awē ábē-'e abé ne abé. Nén dēmbēnléd ábēl nén ábē nkamlēne ámīn mekan mésyāā́l. ¹⁹ Mmēn mekan médé nê áyāle nén Dyöb dēn-éé ádē. ²⁰ Dyöb dēmbēl nén aá chōm ésyāā́l étim ásē ne mó Dyöb mbwiined ne Krístəə. Abén bwēm é'bédé bwēm bé nkoŋ rísé ne bwēm bé nkoŋ ní mín áyāle ásyōg ádē awe Mwän ásyógé mekií á awōg. Bōob-pōó, chōm ésyāā́l éhele ébē nsaŋ ne Dyöb.

²¹ Nyé ne nyé nyēmbé nchabned ne Dyöb, nyáābe Dyöb nyéebédeé áyāle mewēmtēn mé mbéb níme nyénwōŋ'é ne mbēltéd mé mbéb níme nyébélé'áá. ²² Boŋ bōob, Dyöb ábélé nyētímé ásē ne mó, awé áde awe Mwän Krístəə awē abédé moonyoŋ áwédé á awōg. Dyöb dēmbēl nē ábēl nén nyébē wēe módíí, nyébē bad ábe bésáá, nyéewóó atōn dé mbéb ké ahóg á yāl, béēkōbnē-'e nyé awusé ké ahóg. ²³ Ebē nén bán áden adúbe adíi awúú áte nyéehúde-'e mekuu ásē ne asum áde nyésumé nlém áyā́l e nkalaŋ ní bwām níme nyéwógé. Mmē nkalaŋ ní bwām níme nyémáá awōg, rídii nkalaŋ níme ríkánlédé nkōŋsē áte rísyāā́l mó-'aá me Paale, rítímé mbēlede a Dyöb ákal.

Nsón níme Paale

²⁴ Ndé menyīŋge bōob ne metake níme ríkudéé áyā́l echēn. Ngáne ríkudéé nímēn metake, mmade metake níme Yesue nímē rítāŋgéné abé, áyā́l eche yāl, nédē bad ábe bédúbpé mó. ²⁵ Dyöb ábélé me mbēlede ábele bad ábe bédúbpé Krístəə. Alómé me aá ríkōŋ nyé échē eyale akale bwām. ²⁶ Bōód, échē eyale émbē dyam ádē bad bēnkēnsōŋtēnné. Boŋ bōob ábele ábē bad bēbíí chó. ²⁷ Dyöb áhēde' nén aá ábē bad bēbíí nén bán nhōn ne ehúmé éche Krístəə édé káōŋne ne bad ábe béesē bad bé Israel. Kun eché edé áwēd-te edíi nén bán, nyésum nlém nén bán nyéēkūd ehúmé éche Dyöb áhóbé aá mósōbē ábē bad. ²⁸ Né-'aá ákásá boŋ sēlāŋgē bad tāŋgene Krístəə kéhéé wēe sékagké. Sēlébe', séyāgtē-'e bó ne debyéé ásyāā́l áde Dyöb ábágé sé. Sēbele nê áyāle sēhēde nén bán bēkobned á'sō é' Dyöb nēŋgáne bad ábe mekuu mémáá awédned ásē á adúbe-tē. ²⁹ Boŋ nwane áte bwāmbwam. Ngum echē Krístəə eche edé me áte, chó-'e ebage me ngíne áwan áte.

2

¹ Ndə́a méé nyébíi ngáne ríkēmpēé awan áte áyā́l echēn, ne áyā́l e bad bé dyad á Laudesia, nyébíi-'e ngáne ríkēmpēé awan áte áyā́l e bad bēmpēe ábe béenyínnē me díd. ² Mbēle nê áwéd bó nlém á abum ábēl boŋ edāŋge éche édé áfíntē echēn ébēl nyébē mod nhóg. Nhēde me nyáābōo nyésum nlém ne asum ásyāā́l née bad ábe bēsōŋténé dyam á Dyöb áde bad bēnkēnsōŋtēnné. Adé dyam-me ádíi Krístəə mwēn. ³ Krístəə mós ahēle ábēl boŋ nyēwōŋ debyéé ásoŋtēn mekan mé Dyöb. Mmē mekan médé etógnén bwāmbwam. ⁴ Nlāŋge nyé nén ábēl boŋ mod eédogné nyé e'nyin bé nsəl áte se nyéwēmtén nén bán dyam áde álāŋgēé nyé átāŋgéné. ⁵ Ndə́a méé nyébíi nén bán kénēe mmēn méesaá ne nyé, ndé ne nyé é edáádāŋ. Kénēe méesaá-'aá ne nyé, ndé menyīŋge nén adúbe áde nyédúbpé Krístəə ályágé ádē ngíne.

*Bad bé Krísto béesaá áse
e mbéndé é nkōŋsé ámpē*

⁶ Né-ɔ́, ngáne nyékóbé Krīstə née Sánḡwéé awên, nyébê nyébele' ngáne áhedeé. ⁷ Adúbe áde nyédúbpé chòm-éé abēn bemeléede béyágté nyé édé mbále. Nyéságnan-ne Dyōb pónde té áyāle chòm esyāāl. ⁸ Nyéēmwāg-se mod atéd nyé ntān ahíd e'hóhó bé áyáge dé metóm áde béyágtéé. Ayáge áde béyágtéé nyé ádíi ayáge áde békóbé wéé abāb betaa ne áde áhíde mbéndé é mekan mé nkōḡsé. Adé ayáge ádíi ayáge áde áhúú ne baányonḡ ngên déēhúú'é ne Krīstə. ⁹ Nyéēmwāg-se abê bemeléede bé metóm bédog nyé áyāle nēn ngíne ne abé á Dyōb áde yāl e moonyonḡ echē Krīstə áte. ¹⁰ Né-ɔ́, nyélóné mbon áyāle nēn nyédé ne Krīstə, Mó-'áá akamlan ngíne ne benkamlené bésyāāl. ¹¹ Abé áde nyédíi ne Krīstə, Krīstə ayagé nyé. Eesaá nēngáne moonyonḡ ayagéé mod. Krīstə mó ayagé nyé é edəádəḡ-tē. Ahúde áden abé dé mbéb. ¹² Ade bēndusénné nyé, édé née nyēnwé, bélímé nyé, Dyōb ápūūd-te nyé ne Krīstə. Nēn dēmbenléd ne nyé áyāle nyéndúbé nēn bán ngíne e Dyōb echē epuúdté Krīstə ēpuúdté nyémpē. ¹³ Ngen e'só nyēmbé byánán nyéwédé áyāle nyébóó'áá mbéndé é Dyōb. Ene pónde-'é né Krīstə éēhūdeé nyé abé dé mbéb áyāl. Boḡ bəəb, Dyōb abágé nyé alongé dékōālē apuud áde ápúúdté syánē ne Krīstə. Alágséné syánē nímēd mbéb nisyāāl. ¹⁴ Edé nēngáne apinné mbéb nímé syánē wéé antenlé mó. Nédē nímé mbéb méesaá ámpē. Dyōb abómmé nímé mbéb á awəg abome áde bébómmé Krīstə á awəg boḡ awé-'é. ¹⁵ Dyōb déntōm ngíne ne benkamlené bé nkōḡsé áte. Atóm áde ántōmmē bó, dényinnéd ne moosyāāl ne awé áde Krīstə ánwēé á awəg.

¹⁶ Né-ɔ́, nyéēmwāg-se bad bēlāngē nyé bán nyēbelé awusé áyāle nyédyáγκē donḡe dé medyé, ké'ε áyāle nyémwáγκē donḡe dé mmítéd, ké'ε áyāle nyéebáγκē donḡe á ngande ásē, ké'ε ngande echē ebāg nzé ngon étúbé túbén, ké'ε ngande e Epun é Nkóme áte. ¹⁷ Echē mbéndé esyāāl ébedé-'é née e'diidinge abē é'lúmté'áá mam mé bwām nímé Dyōb déntāngēnnē alóm. Krīstə mó-'áá alónté nímé mam mésyāāl. ¹⁸ Nyéēmwāg-se mod anyágéd nyé áá nyétāngéné yāl asuded. Nyéēmwāg-ke se mod anyágéd nyé nēn áá nyétāngéné ángel edúbé abe ngáne abageé. Nzé nyēbelé nē né nyéēbād nde echē Dyōb áhóbé áá móəbē nyé. Kénzēé awē ayágte' nē, ahóbe' áá mónyīnē á ndóg-te. Ene ndín e mod edé kúmbe ngên ne mekan mé mbéb nímé níbide' mó á nlém-tē, boḡ eewóó'é nzom ké póg abé. ¹⁹ Ene ndín e mod esógé Krīstə awē adé nló mí bad ábe bédúbpé adúbe. Ngáne nló nkamlanné yāl esyāāl, melemlem nē dōo Krīstə ákamlanné bad ábe bédúbpé mó bésyāāl ábel bēbē mod nhóg. Ngáne nsid rladéé mebóḡ mé yāl mé mod boḡ abé mod nhóg, nē dōo Krīstə áladéé bad ábe bédúbpé mó abé mod nhóg ásē echē. Mmē nlatén nkwoḡe-'é ngáne Dyōb átíídé.

Awé ne abé á alongé ne Krīstə

²⁰ Edé bəəb byánán awé áde Krīstə áwédé, nyéwédé ne mó. Né-ɔ́ nyéesaá ásē e mbéndé é nkōḡsé ámpē. Cheé-ə ékáá boḡ nyébé nyéhíde' échē mbéndé byánán nkōḡsé nídíi nkamlan nyé? ²¹ Abē bemeléede bé metóm bēlāngē nyé nēn bán, “Nyéechāngé échén, nyéewóglán échíníí á nsəl, nyéēsítán échē.” ²² Echē mbéndé esyāāl éḡone' bwēm abē béebāg dyamdyam ámpē nzé mod amáá bó abenled. Echē mbéndé édíi mbéndé ne ayáge áde bad bēn bēhāgné nló. ²³ Echē mbéndé ébelé ényinnāād byánán édé debyéé áte bwāmbwam áyāle nēn, éyágte bad nēn bán bēn bētāngéné née bēwóó nlém ábel mekan nímé mékámé ábel, álúmed nēn bán békoo Dyōb ahíd. Eyágte bad bán bésuded yāl, bēbane-'é yāl á metake-tē bwāmbwam. Boḡ ké bad bēnhūū échē mbéndé ahíd, éheléé bó awōḡen ásóg mewēmtēn mé mbéb awōḡ.

3

¹ Edé bəəb byánán apuud áde Dyōb ápúúdté Krīstə, nyémpē nyēpuúde ne mó. Né-ɔ́, nyébê nyōḡgé áyāl e mam mé mīn, wéé Krīstə ádíi á nkamlan á ékáá émbáá é Dyōb. ² Nyébê nyésum nlém áyāl e mam mé mīn, nyéēsūmē nlém áyāl e mam mé nkōḡsé.

³ Nyébíí nén bán, awé áde Krístəə áwédé, édé nêngáne nyémpē nyêwédé. ⁴ Krístəə mó ádé alongé ádēd, áde ápéé-’ε á nkōjsé-te wén nyémpē nyéēbē ne mó ne ehúmé ésyāāl.

Alongé dé nchun ne alongé dékōālē

⁵ Né-ɔɔ, nyéhúd mekan mé ekob é yāl nlém ne ahúd ásyāāl. Nyéhúd nlém áyāl e mam nêngáne, akáb dé mesón, mbinde é mekan, esíí é mam mé ekob é yāl, áwón mewēmten mé mbéb ne ngoód. Nzé nyédé ngoód né édé nêngáne nyébage Dyōb démpēe edúbé. ⁶ Dyōb dékōgsēn bad bésyāāl ábē bébele’ échén ndín e mekan. Echén ndín é mekan élinse’ Dyōb, né-ɔɔ, ákōgsēn bad ábe bébele chó hēén. ⁷ Echén ndín é mekan chóo nyébéláá ngen e e’só, áde esíí é mekan mé nkōjsé ékámllánáá nyé. ⁸ Bon bōob mekan nêngáne melingá, pél, ekoyí, ábébed mod dīn, ne ábéb nsal áte, nyétāngéné mó asóg dé abel. ⁹ Nyéēkanlé’ nhóg ne aníníí metóm. Nyéēbēlé’ mímén mekan ngáne édíí bán nyēmaá áden abé dé mbéltéd mé mbéb atede. ¹⁰ Bōob-pɔɔ nyēmaá nkob mékōālē ahé. Dyōb áhédé nyé ádén alongé dékōālē áte, akwogte-’ε dó ábel nyébē néε mó, nyékon-’ε mó awé ahegé nyé abíi bwám. Awón áde nyéwóó ádén alongé dékōālē ábélé ¹¹ nhəjlen méesaá átínté e mod awé adé mod a Israel ne awé eésš, ké’ε mod awé báyágé ne awé béeyagé. Ken mod adé mod a nken-ε, ken mod e ahín-tē-yε, ken ntān-ε, ken kunze-yε. Krístəə mó adé dyam ásyāāl adé-’ε bó mod asyāál áte.

¹² Né-ɔɔ, nyétāngéné nlém ní ngəl awón, nyétāngéné nlém abon, nyétāngéné-’ε yāl asuded. Nyétāngéné apwiited, nyétāngéné-’ε awesēn. ¹³ Nyétāngéné nhóg ne aníníí awesēn. Nzé mod bó waáb békúú waáb álagsén mó. Ngáne Sāngwéé álagséné nyé, nyémpē nyétāngéné nyélagsén nhóg ne aníníí. ¹⁴ Amin e mímén mésyāāl, nyédən nhóg ne aníníí. Edənge chóo élade’ chóm ésyāāl. ¹⁵ Krístəə abelé nyédé nsən ne nhóg ne aníníí. Né-ɔɔ mímē nsən rítāngéné chóm ésyāāl échē nyébeleé alyáged. Nyétāngéné nyésāgnēn-ne Dyōb pónde ésyāāl. ¹⁶ Eyale éche Krístəə ébē nyé á nlém-tē bwám abé ne abé. Nyébenlad échē eyale ne debyéé ásyāāl áyáged ne áléb nhóg ne aníníí. Nyékōnne’ Dyōb ngəse éche édé á kálag e Dyōb. Nyékōnne’ Dyōb ngəse éche ékēmté’ Dyōb ne Krístəə, ne nkāngé ké ríhée míme mípíídé nyé ákēmed Dyōb. Nyékōnne’ mó ásānne mó ne nlém rísyāāl. ¹⁷ Kéchéé échē nyéhóbeé, ké’ε échē nyébeleé, nyébele chó á dīn áde Sāngú Yesue. Nyésāgnan Dyōb Titée á dīn á Yesu.

Alongé dékōālē áde nyétāngéné awón

¹⁸ Nyé bebaád bé bechóm, nyéwógne áben bechóm. Nê dōo bad ábē bédúbpé Sāngwéé bétāngéné abel. ¹⁹ Nyé baachóm ábe nyéwóó bebaád, nyédən áben bebaád, nyéētagté-’ε bó ngēn.

²⁰ Nyé bānbān, nyéwógne áben bésáá ne benyáá áyāl e kéchéé échē nyébeleé. Nê dōo Sāngwéé ádáá aá nyébel. ²¹ Nyé bésáá bé bán, nyéēkanlé’ áben bán. Nzé nyékanlé’ bó, né nyésúnte bó yāl áte. ²² Nyé betān, nyéwógne áben bewón pónde ésyāāl. Nyébenlé bó nsón dāsō pónde échē bényíneé nyé ábel békēmed nyé. Bon nyébenle bó ne nlém nhóg áyāle nén Sāngwéé móo nyébageé edúbé. ²³ Nsón ké ríhée míme nyébeleé, nyébele’ mó ne nlém rísyāāl. Nyébele mó, nyébíi-’ε nén bán Dyōb dōo nyébenléé saké baányon. ²⁴ Nyébíí nén bán nyéēkūd nsábe míme Sāngwéé ákōjnédé ábē bad. Krístəə mó adé mod awé nyékoo’ε abele. ²⁵ Dyōb dékōgsēn kénzēé awé abelé mbéb áyāl e mbéb míme ábélé. Dyōb déekwognádté modmod.

4

¹ Nyé bad ábe nyéwóó betān ásē echēn nyéwále áben betān nyaa échē Dyōb áhedéé, nyéchāa-’ε bó bwám. Nyébíí nén bán nyémpē nyéwóó mod ámin awé nyédíí ásē échē.

Paale awéde’ bad nlém á abum

² Nyébē nyéwéd yāl áte á mekáne-tē. Nzé nyékānne-’ε nyébānē nlém ne kéchéé éche nyélāngéé Dyōb, nyésāgnēn-ne mó. ³ Nyékānne-tē sémpē ábel nén Dyōb ánedned sé nzii

âkal nkalanj tângene Krĭstæa nĭme bad békênsôntĕnné bôód. Mmê nkalanj nĭme níkaléé mós níkáá bonj mbé á mbwôg. ⁴ Nyékânne' nĕn bán níkalé mós bwâm nyaa echĕ ní tângĕné abel. ⁵ Nyébĭi ngáne nyébeléé mekan nzé nyédé ne bad ábe béédúbpe Krĭstæa. Póndé téé eche etál ébágné ne nyé, nyébenle' bós mekan me bwâm. ⁶ Nzé nyáábôo nyékale', nyéched ehób á nsal, nyékale póle éche ébonjte bad nlém á abum. Nzé nyébele' nê, né nyéebĭi ngáne nyékwentanné kénzĕé awĕ asĕdté nyé dyam.

Melentĕn mé asóg

⁷ Tikikuse, mwänned a nlém a Krĭsto álāā nyé mam nĭme mébenlad ne me hĕn. Mómpĕ adĭi mbaledé awĕ abenle Sánjwéé ne nlém nhóg nchoo ne me. ⁸ Nlóme' mós áwĕn ábel bonj álāā nyé ngáne sédíi, áwĕd-te nyé nlém á abum. ⁹ Nlóme' bós Onesimus. Onesimuse mómpĕ adĭi mwänned a Krĭsto awesyánĕ awĕ dédáá. Mómpĕ abenle Krĭstæa ne nlém nhóg. Adĭi mod awĕ abídé áwĕn dyad. Bós Tikikuse bĕlāā nyé mam nĭme mébenlad hĕn.

¹⁰ Aristakuse awĕ sŭmō bedé á mbwôg hĕn alĕnté nyé. Banabase mwányanj mómpĕ alĕnté nyé. Memăd nyé alāā tângene Makôse. Nzé apedé, nyékob mós nken. ¹¹ Yesuse awĕ béchagĕé bán Justuse, mómpĕ alente' nyé. Abĕn bad bĕlāán bĕnpen bós bédé bad bé Israel ábe bédúbpe Krĭstæa, ábe syáábôo debele' nsón âkal nkalanj tângene nkamlĕn ní Dyôb. Békéwĕd me nlém abum bwâmbwam. ¹² Epafraŕse mómpĕ alĕnté nyé. Mómpĕ adĭi mod awĕ abídé áwĕn dyad, abé-'e mbaledé awe Yesu Krĭstæa. Akânnad nyé póndé téé. Aá Dyôb dĕn ábel nyékonj chóm éche áhĕdéé aá nyébel abĭi, nyébel-le chó. ¹³ Mmĕn mbíde' mós mbónj nĕn méé abelé nsón bwâmbwam áyāle echĕn ne áyāl e bad bé Krĭsto ábe bédé á Laudesia ne á Hirapôlis. ¹⁴ Lukase, dógtĕe awĕ dédáá bós Demase, bómpĕ bĕlómme nyé melentĕn. ¹⁵ Nyélentĕd me bänned bé Krĭsto ábe bédé á Laudesia. Nyélentĕd-te me Nĭmfaa, ne bad ábe bédúbpe bĕsyāal ábe bĕbome' áwe ndáb. ¹⁶ Nzé nyĕmaá enĕn kálag alánj, nyĕlóm chó á Laudesia ábel bómpĕ belánj chó. Nyémpĕ nyényĭn nĕn bán nyĕláá kálag echĕ nílómme bad bé Laudesia. ¹⁷ Nyĕláá Achipuse bán ányĭn nĕn aá mómadé nsón nĭme Sánjwéé ábágé mós aá ábel.

¹⁸ Me Paale mmĕn-éé mbĕnlédé échĕm ekáá átele nyé nĭmén melentĕn. Nyĕĕchatán nĕn bán ndé á mbwôg. Nsimé ní Dyôb níbĕ ne nyé.

Kálag e'só echē Paalε áténlé Baá Tesalonika Ndibned n kálag

Dyad á Tesalonika dǒǒ ábédé nló mé alonj á mbwóg e Masedonia. Ade Paalε ábídé á dyad á Filipi, ankĕ á Tesalonika ádíbē mwembé áwed. Ambíd e pǒndé, Paalε anhidé á Tesalonika áke á dyad á Beria. Anhidé áwed ámpē ákē á dyad á Korinto, áwed-taá ákúdé kálag echē mod awē búmā bébele nsón, Timotiε, álómmé mó, áláa mó tǎngene mekan míme mébenlad á mwembé míme rídé á Tesalonika.

Paalε antelé mwembé míme ndé á Tesalonika, enén kálag e'só áwéd bó nlém á abum tǎngene adúbe áde bédúbpé Sǎngwéé bédǎn-'ε mó. Awéd-te, ankamtén bó nyaa e alongé echē ánwǒngē áde ábédé ne bó, ákǒn-'ε bó mekan alúmed áte tǎngene epe éche Krístǎá ápēé ámpē, éche émpēén mpuutéd áfinté e mwembé míme ndé á Tesalonika. Anlúmed bó áte ngáne áwóó nlém áte átim ámbíd áwāb ábel bonj áwéd bó nlém á abum tǎngene mam mémpēe míme ménǎne' ádab adúbe. Anláá bó mekan míme bétǎngéné ábel áwóged Dyǒb menyinge ne ngáne alongé ádǎb átǎngéné abé asin áde bésinéε epe éche Sǎngwéé.

Nkabtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1

Meságnen ne mekenag 1.2-3.13

Elébé tǎngene abé á bad bé Krístǎo 4.1-12

Elébé tǎngene epe éche Krístǎá 4.13-5.11

Elébé é asóg 5.12-22

Nsógten n kálag 5.23-28

¹ Mε Paalε, nchoo ne Sailasε bó Timotiε, με-εé ntenle' nyé enén kálag. Ntenle nyé bad ábe bédé á mwembé míme rídé á dyad á Tesalonika, nyé ábe nyédé bad ábe Dyǒb Titée, nyébé-'ε bad ábe Sǎngú Yesu Krístǎá.

Nsimé ne nsanj míme Dyǒb mbê ne nyé.

Paalε aságnan áyǎle adúbe áde bad bé Tesalonika béwóó

² Séságnan Dyǒb áyǎl e nyé moosyáál pǒndé té, séhǎg nyé á mekáne pǒndé-té nzé sékǎnne'. ³ Nzé sékǎnne' áded Dyǒb echéd Sǎn, sêbelé sékamtán nsón míme nyébeleé áyǎle adúbé áde nyédúbpé. Sékamtan ngáne edǎnge éche nyéwǒngné bad bémpeé ébéle nyébele ntǔ áwǒngen bó, nêngáne alyág áde nyélyágé nlém áyǎl e epe éche awesyánē Sǎngwéé, Yesu Krístǎá, ábéle mekuu méwúú nyé ásē. ⁴ A-baányan, sêbíí nén bán Dyǒb ádáá nyé apwedé-'ε nyé ábé ábē bad. ⁵ Sêbíí nén áyǎle áde sémpeé áwēn bonj sékanlé nyé nkalanj mí bwám, saké e'yale bēnpēn bóǒ sémpeénné. Bonj ngíne e Edǎdǎn éche Esáá chó embēl bonj sékalé nkalanj ne ngíne, sēnkǒn-'ε adúbe nén bán kéchéé éche séhóbéé édé mbále. Nyébíí ngáne abé ádēd démbēē áde sémbēē ne nyé. Chǒm éche ênkǎn bonj ábé nê édii áwǒngen nyé. ⁶ Ne nyé, nyéhídé'áá nyaa e abé echē sénwǒngē, nyéhídē-'ε abé áde Sǎngwéé. Edǎdǎn éche Esáá émbēl nyéwóg menyinge akob áde nyénkǒbpé nkalanj míme sémpeénné áwēn. ⁷ Né-ǒǒ, abé ádēn démbē nêngáne elánsén áfinté e bad ábe bédúbpé, ábe bédé á mbwóg é Masedonia ne Akaya. ⁸ Nyéé nyékǎá bonj nkalanj míme Sǎngwéé ríwógnéd mebwóg mémpēe. Saké á mbwóg é Masedonia ne á Akaya dēmpēn-εé ríwógnédé. Bonj adúbe áde nyédúbpé Dyǒb dǒmpē áwógnédé hǒm ásyǎl. Né-ǒǒ, nzǒm ké pǒg eésáá echē séhóbéé ádén akan ámpē tǎngene nyé. ⁹ Abē bad bēn bóǒ bétime ahób ngáne nyénkǒbpé sé nken áde sépédé áwēn. Béhóbé-'ε ngáne nyétímné Dyǒb, nyétēdē-'ε ábele á myǒb mé metóm bonj nyébenlé Dyǒb dēn áde ádé á alongé. ¹⁰ Béhóbe-'ε ngáne nyésinéε epe éche

Mwän a Dyöb awë abíde ádyöb. Ane Mwän a Dyöb, Yesue, awë asoo' syánē ásē e nkógsen ní Dyöb míme rñhúe', mós Dyöb dēmpuúdté.

2

Paale abelé nsón á Tesalonika

¹ A-baányan, nyé bēn nyēbíí bán epe éche sēmpēé áwēn, énkēmbáá ngēn. ² Nyé bēn nyēbíí ngáne sēnkudté metake bēwógéd-te sé e'són á dyad á Filipi. Bon ádesyánē Dyöb dénwēd sé nlém á abum, ákale nyé mímē Nkalan ní bwām. Sēkalé'áá mós kénéé édíí bán bad híin bētyéemánnáá sé bwāmbwam áyāle bēehede'aá bán sékale mós. ³ Chöm éche sélángé'áá nyé bán nyébel, énkēmbáá nēn bán sēnwón mewēmtēn mé mbéb, káa bán ébédé chöm éche sēnkētāngēnné abel ké'-ε ádog nyé. ⁴ Bon pen sélángé'áá nyé mós, néε bad ábe Dyöb ápwédé ákwogned dé akal mímē nkalan. Né-óó, sékale mímē nkalan ní bwām saké áwóged moonyon menyinge bon áwóged Dyöb áde abíí sé nlém áte menyinge. ⁵ Nyēbíí bán áde sémbēē ne nyé séebonje'aá nsal áte, ngoód-te eebédeé sé áte. Dyöb áde sé mbón áyāl e nē. ⁶ Séehede'aá nēn bán nyé ké'-ε bad bēmpēe békene' sé. ⁷ Kénéé édíí bán sé nēngáne bembapēε bé nlomag ábe Krístā, sēnwón kunze ápēmed nyé nted, sēnkēmpémtédte nyé, bon pen sēmpwiitéd áfintē echēn ngáne nyéε-mwän átagnéε ábe bán. ⁸ Sēdāá nyé bwāmbwam, saké ákale nyé nkalan ní bwām ní Dyöb mēmpen, bon káāne ábel nyaa echē séhele sēwōngēn nyé, áyāle sēdāá nyé bwāmbwam. ⁹ A-baányan bé Krísto, ndúbpé mēé nyēkamtan nsón ne ntū ní ngine míme sébélé. Ade sékánlé'áá nyé Nkalan ní bwām ní Dyöb, sēbelé'áá nsón nkuu ne mūte ábel bon séētagté nyé modmod.

¹⁰ Nyédé sé mbón, Dyöb-pe ámpē áde sé mbón nēn, áde sébédé áfintē echēn, nyé ábe nyédúbpé, abé dénsān sé, sēbelé'áá mekan míme métāngéné, sēnkēnwōn-'áá awusé ké ahóg á yāl. ¹¹ Nyēbíí nēn bán sēnchāá nyé mod téé ngáne sáá-a-mwän áchāngéε ábe bán. ¹² Sēwédé'áá nyé nlém á abum, sēsímē'-ε nyé etúu áte áwōn abé áde áwógte Dyöb menyinge. Dyöb dós áchénlé nyé ábé áfintē e ábē bad ábe ákamlanné ne ábé ásē e éche ehúmé.

¹³ Nzom empēe edé echē ekāá bon sēbagé Dyöb meságnēn pónde ésyāāl. Ade sēmpēenné eyale é Dyöb áwēn, nyēnwóg chó, nyékōb-pe chó. Nyēnkēnkobpé chó nēngáne eyale éche éhúú ne moonyon bon nyēnkob chó nēngáne eyale éche éhúú ne Dyöb, ngáne chēn-ne ékōnté abé. Echē eyale chó-'áá Dyöb ábenladté áfintē echēn, nyé ábe nyédúbpé, áwōngēn nyé. ¹⁴ A-baányan, melemlem mé mam míme mēmbēnléd ne mwembé ní bad bé Dyöb ábe bédúbpé Yesu Krístā ábe bédé á Judeya, mós mébēnlédé ne nyēmpē. Nyēkudé metake á mekáá míme ábēn bad melemlem ngáne bómpē bēnkudté metake á mekáá mé bad bé Israel. ¹⁵ Ábē bad bé Israel bós donje bēnwū Sāngú Yesue, bēmpēε'-ε bēwúú bekal bé'dāédān. Ábē bad bé Israel'-ε bós donje-'áá bēnnān sé áwāb dyad-tē. Bēwógtéé Dyöb menyinge, bētyéeman-ne moosyāāl. ¹⁶ Bébēle nē ábel bon séekanlé bad ábe béesē bad bé Israel eyale é Dyöb, ábel bon bēekudé e'sooson. Bébāde mbéb ámín e mbéb pónde ésyāāl, káāne á asóg-ke, Dyöb átāngéné bós akógsen.

Paale awóó nlém áte ányín bad bé Dyöb bé Tesalonika

¹⁷ A-baányan, sēhóbe nēn bán sēpágnédé nyé á yāl á esón é pónde. Kénéé séesaá hóm ahóg ne nyé, sēdíi sēkamtan nyé. Ngáne sēnwōngē mewēmtēn bwāmbwam ányín nyé, sēnwān áte bwāmbwam ányín nyé ámpē. ¹⁸ Nēn ábédé áyāle séhedé'áá ape áwēn. Mmēn Paale, nwané áte ngen ne ngen ápe bon Satanε enkēnháá sé etál. ¹⁹ Nyéε nyēkāá bon sēwōn e'lyág bé nlém, nyéε nyēkāá bon sēbé menyinge, nyéε nyēkāá'-ε bon sékumé ekáá á tâl, áyāle nsábe míme sēnōnéé á'sō ákud á pónde echē Sāngú Yesue ápēé. Nyébēn-εé nyēkāá. ²⁰ Ne mbále, nyéε nyēkāá bon sékumé' ekáá á tâl, bon sēbé'-ε menyinge.

3

¹ Né-ɔ́, áde sɛnkɛnhɛnlɛ adyɛɛ ɛsebán sɛdé ne nyé, sɛntíí nɛn bán sɛɛdyɛɛ ne sé bɛn á dyad á Atɛns. ² Sɛnlóm Timotiɛ, awesyánɛ mwǎnyan ɛwɛn. Syáábɔ́ sɛbele nsón ní Dyɔb ákal nkalan ní bwám tɛngɛne Krístá. Sɛnlóm mó ɛwɛn ɛwɔngɛn nyé ɛwéd nyé áte á adúbe-tɛ ne ɛwéd nyé nlém á abum. ³ Sɛhɛde bán ɛwéd nyé nlém á abum ábel boŋ nímɛn metake méebelé'-sɛ nyétimɛn mbíd. Nyébɛn nyébíí bwám nɛn bán Dyɔb áamá atíí nɛn áá syáá baásyáál dɛékúð nímɛn metake níme nyékudɛɛ. ⁴ Nyébíí nɛn bán áde sɛbédé ne nyé, sɛnláá nyé á'só é' pɔndé nɛn bán sɛékúð metake. Nyé bɛn nyébíí'-ɛ bán nɛn dɛn-ɛɛ ɛbɛnlédé. ⁵ Nɛn dɔ́ dɛnkɛŋ boŋ nlóm Timotiɛ. Mɛnkɛnhɛnlɛ nlém akan ɛmpɛ, né-ɔ́, mɛnlóm mó áhyɛ dé ahɛd áte ngáne adúbe ádíí nyé. Mɛmbɛl nɛ áyále mbáá'áá mɛɛ ane awɛ abele' boŋ bad bɛhún á mɛkɔgsɛn-tɛ, ahɛle ahúnéd nyé á mɛkɔgsɛn-tɛ. Nɛn dɛlúmɛd bán sɛbelé nsón ngɛn.

⁶ Bɔ́ɔb-pɔ́, Timotiɛ abídé ɛwɛn apedé ámbíd ɛwɛd, aláŋgɛ'-ɛ sé kɔse e nkalan, áá nyédíí nyédúbɛ, nyédíí nyédáá'-ɛ nhóg ne aníníí. Aláŋgɛ'-ɛ sé áá nyédíí nyékamtan sé ne nlém ní bwám, áá nyédíí nyédáá sé anyín ngáne sɛmpɛ sɛdáá nyé anyín. ⁷ Né-ɔ́, a-baányan, áfíntɛ e ɛchɛd ndutul ne metake méesyáál, nlém níwúú sé á abum áyál ɛchɛn. Adɛn adúbe dɔ́ ɛwédé sé nlém á abum. ⁸ Bɔ́ɔb-pɔ́, sɛɛbɛ menyinɛ abé áde sɛdíí ámín, ngáne mekuu méwúú nyé áse áyále adúbe áde nyédúbɛ Sánɔwɛé. ⁹ Bɔ́ɔb sɛhele sɛságnɛn Dyɔb áyál ɛchɛn. Sɛságnan mó áyále menyinɛ níme sɛdíí áyál ɛchɛn áwe e'só. ¹⁰ Sɛkánne' nkuu ne múte, bwámbwam nɛn bán sɛhɛl apɛ ɛwɛn ɛmpɛ, ábel boŋ dɛnyínɛn, séwɔngɛn-ne nyé ábel adúbe áwúú nyé áte.

¹¹ Nhɛde mɛɛ ádesyánɛ Dyɔb, Titɛɛ ne awesyánɛ Sánɔ́ Yesue bɛlúmed syánɛ nzii sɛhɛl apɛ ɛwɛn ɛmpɛ. ¹² Nhɛdé mɛɛ Sánɔwɛé ábel edɛngɛ ɛche nyéwɔŋné nhóg ne aníníí ne bad bɛmpɛe ɛkwɔg akwɔg ne akwɔg melemlem ngáne edɛngɛ ɛche séwɔŋné nyé ɛkwɔgɛɛ akwɔg ne akwɔg. ¹³ Sɛkánne' nɛn ábel boŋ Sánɔwɛé ɛwéd nyé nlém á abum ábel nɛn nyéewóó' atón dé mbɛb ké ahóg á yál, nyésán'-ɛ á'só ábe ádesyánɛ Dyɔb Titɛɛ, áde awesyánɛ Sánɔ́ Yesue ápɛɛ ne ábɛ bad.

4

Nyéwɔŋ abé áde áwɔgte Dyɔb menyinɛ

¹ A-baányan sɛhóbe ɛmpɛ nɛn bán, nyɛn'yágɛ ɛwɛd nyaa e abé ɛchɛ nyétáŋgɛné awɔŋ, ábel boŋ nyéwɔged Dyɔb menyinɛ. Enɛn ndín e abé chɔ'-áá nyéwóó. Bɔ́ɔb-pɔ́, sɛcháa', sɛláŋgɛ'-ɛ nyé á dín á Sánɔ́ Yesu nɛn bán, nyébɛ nyékeɛne' enɛn ndín e abé á'só. ² Nyébɛn nyébíí mam níme sɛn'yáŋgɛdɛtɛ nyé, sé nɛngáne bad ábe Sánɔ́ Yesue ábágɛ kunze. ³ Dyɔb áhɛde áá nyébɛ nɛngáne bad ábe bésáá. Nyéekábɛ mesón. ⁴ Nyé mod-tɛ ábíí ngáne ákóbɛɛ ɛche yál.* Nyébɛle nɛ nyaa ɛchɛ etáŋgɛné, ne nyaa ɛchɛ nɛ dɛbɛɛ nyé edúbɛ áfíntɛ e bad. ⁵ Yál ɛchɛn ɛɛbáŋ yál ɛche ɛwóó' esíí bwámbwam áyál e mekan mé ekob é yál ngáne bad ábe bɛébíí Dyɔb bɛwóó'ɛ. ⁶ Áyále ádɛn dyam, modmod ɛɛbɛnlɛ mwǎnyan epandé atéd-tɛ chɔm ɛche ɛdé ɛchɛ. Sɛnláá nyé nímɛn mekan ngen e'só sɛsím-mɛ nyé etúú áte nɛn bán Dyɔb dɛkɔgsɛn bad ábe bɛbele nɛ. ⁷ Dyɔb dɛnkɛmpwɛdɛtɛ syánɛ ɛwɔŋ abé á mbinde, boŋ ampwɛd syánɛ ɛwɔŋ abé áde ásáá. ⁸ Kɛnzɛɛ awɛ eékobe ayáge áde séyágtɛ mó, saké moonɔŋ móó ábáá á yál, boŋ Dyɔb dɔ́ ábáá á yál. Dyɔb dɔ́-ɛ ábage' nyé ɛchɛ Edáádɛŋ ɛche Esáá. ⁹ Nzɔm ké póg ɛesaá ɛchɛ nítenlɛɛ nyé ngáne nyé mod tɛɛ átáŋgɛné mwǎnyan adɛŋ, áyále Dyɔb dɛn áamá nyé ayáged ngáne nyé mod tɛɛ átáŋgɛné mwǎnyan adɛŋ. ¹⁰ A mbále nɛ dɛn-naá nyédáá áben baányan bɛ Krísto bɛsyáál ábe bédé á mbwɔg e Masɛdonia esyáál. Kɛnɛ, a-baányan, sɛcháa nyé nɛn bán nyédɛŋ bó tómaa nɛ pɔndé ɛsyáál. ¹¹ Sɛcháa nyé ɛmpɛ nɛn bán mod tɛɛ ɛwɔŋ alongɛ áde ápwíítédé, modmod ɛɛnɔnɛ chɔm ɛche waáb ábelɛɛ, mod tɛɛ ábele'-ɛ níme nsón. Nɛn dɔ́ sɛnláá'ɛ nyé bán

* 4:4 Nyé mod-tɛ ábíí ngáne ákóbɛɛ ɛche yál; Donɛŋe á kálag áwóó Nyé mod tɛ ábíí ngáne áchɛngɛɛ mwaád.

nyébele'. ¹² Abel áde nyébenlé nén, bad ábe béédúbpe, bébéé nyé edúbé, nyé mod téé ábōngē-ε eche yäl.

Sánḡwéé äpě täléd

¹³ A-baányan, sêhede bán nyébíi mbále tângene bad ábe béwédé, ábel bon nyéelēbē nēngáne bad ábe béewóo e'lyág bé nlém. ¹⁴ Ngáne sēdúbpe nén bán Yesue anwé, äpūū-ε, sēbíi nén bán áde Yesue ápéé, Dyōb débēl bad ábe bēdúbpe ábe béwédé, bépuú, bébé ne Yesue.

¹⁵ Ayáge áde séyágteé nyé bōob ádii ayáge áde Sánḡwéé. Adē ayáge ádii nén bán, syánē ábe déēbē á alongé epun éche Sánḡwéé ápéé, déebáá á'sō se bad ábe béwédé bébé ámbíd.

¹⁶ Sánḡwéé mwēn ábíd ámīn, esaád é ngīne éwōgnēd, ehób éche ángel embáá éwōgnēd, esaád é elon é Dyōb-pe éwōgnēd. Ene pōndé dyam dé'só, bad ábe bēndūbē Krīstā, bépuú. ¹⁷ Ámbíd enē syāá ábe dedé á alongé ábe dedé á nkōḡsé, déelatén ne bó, déké ámīn á mbag-tē átán Sánḡwéé á pemε-tē. Né-'áá débēē ne Sánḡwéé á ngīndé ne á ngīndé. ¹⁸ Né-ó, nyébenled áden ayáge áwéd nhóg ne aníníi nlém á abum.

5

Nyébê mbonşén áyāl e epε éche Sánḡwéé

¹ Bōob-pōó a-baányan bé Krīsto, nzom ké póg eesaá átele nyé álaa nyé pōndé ne epun echē mīmēn mekan mébenlédté. ² Ayāle nyé bēn nyébíi bwām nén bán epun éche Sánḡwéé ápagké, äpě täléd, melemlem nēngáne nchīb ápagké nkuu áde mod éesinéé mó. ³ Ade bad béhóbéé nén bán, “Nsan ḡdé, dyamdyam déesaá áde sébáá'é,” dōó ebébtēd épíi'é bó täléd. Ebē melemlem ngáne e'wε bé achád é'piidēé mmwaád awē adé nkog. Modmod éebíd-táá échén ebébtéd áte. ⁴ Bon a-baányan, nyé pen nyéesaá bad bé mbéb ngáne bad ábe bédé á ehíntén-tē. Né-ó, epun éche Sánḡwéé ápagké éētānē nyé täléd melemlem ngáne nchīb ápagké täléd. ⁵ Nyé baasyāal nyédii bad bé e'nyīnen bé ekide, nyébé bad bé bīn ábe é'kēnlé. Syánē déesaá bad bé nkuu ké'ε bad bé ehíntén. ⁶ Né-ó, deebág nēe bad ábe bédé nēngáne békúne'. Bon syánē détēd pōndé déchāa-ε éche syánē yäl. ⁷ Nkuu dōó bad békunéé, bad ábe mīm mó-ε mékōbēé, nkuu dōó bēmwákē mīm bon mékōbē bó. ⁸ Bon ngáne syánē dédtī bad bé bīn ábe é'kēnlé, syánē déchāa éched yäl. Adúbe ne edānge éche édé syánē áte bébē nēngáne mod ahédé mbóté echē bēbēnlé e'kii ákúten tál á pōndé e nzum. E'lyág bé nlém-ε ábe nyéwóo áyāl e e'soosōn ábe nyékudté é'bē nēngáne mod awē ahédé ekóté éche bēbēnlé e'kii. ⁹ Dyōb déntīi áá móssōn syánē mbwiined ne awesyánē Sánḡwéé, Yesu Krīstā. Enkēntīi'é áá mīmē meliḡgá mépii syánē. ¹⁰ Yesue anwé á nló mīmēd ábel bon ké nzé édé bán syánē dedé á alongé, ké'ε dewédé, débē ne mó. ¹¹ Né-ó, nyéwéd nhóg ne aníníi nlém á abum, nyéwéd-tε nhóg ne aníníi áte ngáne nyébélé'áá bōód.

Elébé ne melenten mé asóg

¹² A-baányan, sēcháa nyé ábe edúbé bwāmbwam wéε bad ábe béwōḡgan nyé. Bōó bélyágte nyé, béyāgtē-ε nyé ngáne alongé áden átāngéné abé nēngáne bad bé Krīsto. ¹³ Nyéchāa bó ne edúbé éche échábé ámīn, nyédān-ε bó ayāle nsón míme bébeléé. Nyébē nsaḡ ne nhóg ne aníníi. ¹⁴ A-baányan, sēlānge nyé nén bán, nyélēb bad ábe béebelé chōmchōm. Nyéwéd bad ábe béwóo mbwōg áte, nlém á abum. Nyéwōḡgen bad ábe béewúu áte, nyéwesεn-ne nhóg ne aníníi. ¹⁵ Nyényīn nén bán modmod éētīmtēē mbéb áyāl e mbéb. Bon pen nyéwane áte pōndé ésyāal áwōḡ nlém mbwām wéε nhóg ne aníníi ne wéε bad bésyāal.

¹⁶ Nyébāg menyīnge pōndé ésyāal. ¹⁷ Nyékāne' pōndé ésyāal. ¹⁸ Kéchéé éche ébēnlédé ne nyé, nyésāgnan Dyōb. Mmēn mekan móó Dyōb áhedéé áá nyébele' abé áde nyédii mod nhóg ne Yesu Krīstā. ¹⁹ Nyéētīmtē Edāádān éche Esáá áte ayāle nsón míme ébeléé. ²⁰ Nyéebáá' nkalan á yäl míme Dyōb áhóbé áá nyékal. ²¹ Bon pen nyékāg mam mésyāal

míme béhóbéé. Nyéchâñned mam míme béhóbéé míme métâñgéné. ²² Nyéewóó' dyam ábel ne mam míme béhóbéé míme méetâñgene.

²³ Dyõb dën, mó awë abage syánē nsañ ábel nyésañ áyāl e mam mésyāāl. Nyébane edāádāñ ne yāl échên ésyāāl bwām, éewóó' atón dé mbéb ké ahóg á yāl kááñne á pónde echë awesyánē Sāñgú Yesu Krīstāā ápéé. ²⁴ Dyõb áde áchénlé nyé ábele' ngáne áhóbé, äbël-le áned.

²⁵ A-baányañ, nyékānnad sé.

²⁶ Nyéłentad sé ábesyánē baányañ bésyāāl, nyéhê bó tâl.

²⁷ Nlāñge nyé á dñn áde Sāñgwéé nén mée nyélāñ enén kálag wéé ábesyánē baányañ bésyāāl.

²⁸ Nsimé míme awesyánē Sāñgwéé, Yesu Krīstāā mbê ne nyé.

Kálag eché elónténé éβε echě Paale áténlé Baá Tesalonika Ndibned n kálag

Kálag echě elónténé éβε echě Paale ântelée bad bé mwembé míme níde á Tesalonika, ehóbe t̄ngene adúbe áde bad b̄nwōngē n̄n bán epe éche Kr̄st̄aa ápeé ámpē, émáá ape áte. Paale antelé bad bé Kr̄sto en̄n kálag átii bó nsōht̄en míme b̄nwōngē t̄ngene m̄m̄n mekan. Mm̄n mew̄mt̄en míme baahóg á mwembé-te b̄nwōngē, m̄mb̄l bó donge á bad b̄nkwān mekáá áte, b̄nk̄ntéd-taá e'boŋ bé nlém ábe donge á bad bé Kr̄sto b̄lúmté'áá n̄e dyam. Paale anlúmed bó áte n̄n aá, Kr̄st̄aa ád̄hób aá mópag ámpē, ebébtéd ne mod-e-ebébtéd b̄ō b̄s̄eb̄e ape. Ane mod e ebébtéd mó át̄nḡen Kr̄st̄aa, alúmed-te k̄ōŋne lúmt̄en aá mó mw̄n-éé módē Dyōb. Paale ansím bó etúu áte aá b̄d̄ii b̄w̄ed ádab adúbe áte k̄en̄e b̄ekud̄é ndutul ne metake. Ansím-me bó etúu áte ámpē aá b̄ékwān̄e mekáá áte boŋ bó mod t̄éé ábele ns̄n ábel boŋ áhel eche ȳl at̄ogen, melemlem ngáne mó Paale ne bad ábe b̄ōb̄ō b̄ebele ns̄n.

Nkabtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1-2

Mekenag ne e'wéd bé nlém á abum 1.3-12

Elébé t̄ngene epe éche Kr̄st̄aa 2.1-17

Elébé t̄ngene abé á bad bé Kr̄sto 3.1-15

Nsógten n kálag 3.16-18

¹ Me Paale, nchoo ne Sailase bó Timotie, me-éé ntenle' nyé en̄n kálag. Ntenle nyé bad ábe b̄edé á mwembé míme níde á dyad á Tesalonika, nyé ábe nyédé bad ábe Dyōb Titée aw̄ed, nyéb̄e-'e bad ábe S̄ngú Yesu Kr̄st̄aa. ² Nsimé ne nsaj míme Dyōb Titée ne míme S̄ngú Yesu Kr̄st̄aa mb̄e ne nyé.

Dyōb dék̄aad bad nyaa echě et̄nḡené

³ A-baányan̄ s̄et̄nḡené n̄e s̄es̄agnanné Dyōb áȳl ech̄en p̄ondé t̄éé. Et̄nḡené bán sébel n̄e áȳle adúbe ád̄en ákw̄oge, akw̄og ne akw̄og, ed̄nge-'e éche nyéw̄ōnné nhóg ne aníní ch̄ó-'e ékw̄oge'. ⁴ Né-ōó, át̄nt̄e e mwembé n̄ Dyōb, séb̄n s̄ekumne nyé ekáá á t̄l t̄ngene aw̄esen áde nyéw̄és̄ené ne adúbe áde nyéw̄óó, ataged áde b̄et̄agteé nyé ne metake mésȳāl míme nyékud̄é.

⁵ Mm̄n mekan mésȳāl m̄lúmt̄e' n̄n bán nyaa eche Dyōb ákáadt̄e et̄nḡené. Mm̄n mésȳāl mó-'aá m̄k̄ōŋ boŋ Dyōb átéd nyé n̄e bad ábe b̄ekw̄ogn̄edé áb̄e áw̄e nkaml̄en. Mm̄e nkaml̄en móó n̄k̄áá boŋ nyékud̄é metake. ⁶ Dyōb ábele mekan nyaa echě et̄nḡené. Bad ábe b̄ebele' boŋ nyékud̄é' metake, Dyōb dépiinéd bó metake. ⁷ Dyōb déb̄l nyéekud̄té metake ámpē, áb̄l-le sé-'e ámpē séekud̄té. N̄n déb̄enléd áde S̄ngú Yesue áb̄id̄t̄e ádyōb ne éche ángel é nḡine, muú míme n̄chodne-'e m̄l̄ōnn̄ed bó. ⁸ Ak̄ōgs̄en bad ábe b̄eb̄áá Dyōb á ȳl b̄eb̄āŋ-'e áh̄id̄ nkalan̄ n̄ bw̄ām míme n̄h̄obe t̄ngene aw̄esȳān̄e S̄ngú Yesue. ⁹ Ak̄ōgs̄en bó ne metake míme m̄b̄e á nḡindé ne á nḡindé. B̄eb̄áá w̄e S̄ngw̄éé ad̄í, b̄enyín-naá ngáne éche eh̄um̄é ép̄edé achab ám̄in. ¹⁰ Ade ápeé éch̄e epun, bad bé Dyōb b̄ebe mó mekenag, bad ábe b̄eédúbpe b̄esȳāl-le, b̄enyāg bw̄āmbwam. Nyémp̄e nyéēb̄e át̄nt̄e e áb̄en bad áȳle nȳendúbé nkalan̄ míme s̄enl̄ā-'e nyé.

¹¹ Abé áde m̄m̄n mekan mésȳāl m̄díí sé á nlém-t̄e d̄ōó ákáá boŋ s̄ekānn̄ad nyé. S̄ekān̄ne bán ád̄ed Dyōb ábel nyékwoŋned ákud̄ bw̄ēm é' bw̄ām áb̄e áh̄ed̄eé nyé ábele apw̄ed áde apw̄édé nyé áb̄e áb̄e bad. S̄ekān̄ne-'e bán ábenled eche nḡine ábel boŋ mekan mé bw̄ām mésȳāl míme nyéh̄ed̄é, adúbe áde nyédúbpe Kr̄st̄aa nyékud̄ mó. ¹² S̄ekān̄ne n̄n ábel boŋ d̄in̄ áde aw̄esȳān̄e S̄ngú Yesu Kr̄st̄aa áw̄ōŋ edúbé át̄nt̄e ech̄en, nyé-'e ámpē

nyéeküd edúbé áyāl echê. Nsimé míme ádeð Dyöb ne míme Sánjú Yesu Krístəə, móə mébël bon nén ábenled.

2

Mod-e-ebébtéd äpë

¹ Bəəb-pəə a-baányan, sêtenle nyé tângene epe éche awesyánē Sánjwéé, Yesu Krístəə ápeé ámpē ne aladen áde déladnéé ábē ne mó. Nchaa nyé nén meé, ² nyéewámsán apuudted á mewêmtən, ké'ε nyéetédnad áte ahób áde bad béhóbéé bán Epun éche Sánjwéé émaá ape. Kapóg bad béwêmtan bán sênhób áden akan áde séhóbé'áá mam míme Edəəðəŋ élyágté'áá sé aá séhób, ké'ε áde sékánlé'áá nyé nkalan mí bwám ké'ε bán sêntelé nyé mó á kálag-tê. Bon sênkêmbenlé nê. ³ Nyéēmwāg-se mod ábenléd nzii ké póg ádog nyé. Ayāle Epun éche Sánjwéé ápeé éepaá káəŋne á pónde echê mpuuted ní ngíne mépeé á nkōŋsé, mod awē mó-ε adé ebébtéd anyinned. Dyöb ámaá atíí aá ane mod äkë á ehyán é muú. ⁴ Atyēēmēn kéchéé éche bad béchəgēé bán dyöb ké'ε kéchéé éche bad bébagéé edúbé, ábānē-ε eche yāl ámín echáb. Asəl, ádyēē-ε ásē káəŋne á ndáb e Dyöb, áchəgē-ε yāl aá móə móde Dyöb. ⁵ Nyéēchatán nén bán áde míbédé ne nyé menláá nyé mímén mekan. ⁶ Nyébíí dyan áde áchəŋgé ane mod bon eépédé bəəb. Adé dyan áchəŋgé mó ábel ápe á pónde echê etəŋgéné. ⁷ Mekan mé' ekoŋned mé ebébtéd mémáá abooted dé abenled. Ane awē achəŋgé mímén mekan ábel bon méebenlád bəəb, mó ábē acháá mó káəŋne á pónde echê Dyöb débēnle bon áhide. ⁸ Ene pónde-aá mod a ebébtéd anyinnēdtē. Adíí mod awē Sánjú Yesuε áwūū'é ne echê pemε e nsəl, abébed-tε mó apen áde yāl épenné mó áde ápeé. ⁹ Mod-e-ebébtéd äpë ne ngíne eche Satanε. Ábelé nsón mé edogké álúmed eche ngíne, ábelé' e'chemléd ne menyáké nyaa ne nyaa. ¹⁰ Ábenléd-tε medogké mé ebébtéd nyaa ne nyaa wéε bad ábe ádāb alonjé débōō'é. Adāb alonjé débōō áyāle bémāŋ mbále akob, ábel bon békud e'sooson. ¹¹ Né-əə, Dyöb dēmbël béwōŋ mewêmtən mé mewusé mé ngíne ábel bon bédúbe metóm. ¹² Nén débël bad ábe bēedúbpe mbále bon bétimé' bēwógé menyinje ábel mbéb, béküd nkóŋen.

Dyöb ápwédé nyé ákud e'sooson

¹³ A-baányan, nyé ábe Sánjú Yesuε ádáá, sêtəŋgéné sésāgnān Dyöb pónde tée áyāl echēn. Sēsāgnan mó áyāle apwédé nyé bad bé Tesalonika ábē bad bé'só ákud e'sooson á ngíne e Edəəðəŋ éche Ésáá ábel bon nyébē ábē bad ábe bésáá. Ambël-le nyéküd e'sooson adúbe áde nyédúbpé mbále. ¹⁴ Apwédé nyé ákud e'sooson mbwiined ne nkalan mí bwám míme sékánlé nyé. Ábelé nén ábel bon nyémpē nyébē ásē e ehúmé éche awesyánē Sánjú Yesu Krístəə. ¹⁵ Né-əə, a-baányan, mekuu méwúu nyé ásē nyéhíde-ε ayáge áde sékúde, bon sémpē séyáged nyé. Séyágté'áá nyé akale áde sékánlé'áá nyé ne atele áde séténlé'áá nyé kálag. ¹⁶ Awesyánē Sánjwéé, Yesu Krístəə mwēn ne Dyöb Titée awêd, mó awē adəə syánē abēnlédé míme nsimé ábe syánē e'wéd bé nlém á abum ábe béemaá', ábē-ε syánē e'lyág bé nlém ályág nlém áyāl e mam mé bwám. ¹⁷ Awêd nyé nlém á abum awéd-tε nyé áte pónde ésyāəl ábel ne áhób mekan mé bwám.

3

Paale aá bad bé Krísto békānnad b́

¹ A-baányan, tângene mekan mémpēe, nhóbe nén meé nyébē nyékānnad sé nén bán nkalan mí bwám míme Sánjwéé míbē ríkanlad átíntē e bad bēmpēe ríkag á'sō, bad békob-pe mó ne edúbé melemlen ngáne émbēē ne nyé. ² Nyékānne-ε ámpē nén bán Dyöb áson sé á mekáá mé bad ábe bēbébé nlém ne á mekáá mé e'bébtéd é' bad, áyāle saké bad bésyāəl ábe bēwóge nkalan mí bwám bédúbpé mó. ³ Bon Sánjwéé ábele' ngáne áhóbé aá móəbël, áwêd nyé áte ákāā-ε nyé ábel bon Satanε éēbēlē nyé ebébtéd. ⁴ Sésúme nlém nén bán Sánjwéé ábël nyébēl kéchéé éche séləŋgé nyé bán nyébel, nyéēbē nyébelé-ε chó.

⁵ Sǎngú Yesu Krístəə mwën ábel nyésònten ngáne Dyöb ápédé nyé adəŋ, nyéwəsən-ne melemlem ngáne ânwəsénné.

Paale ad mod atəngéné nsón abel

⁶ A-baányan, sésime nyé etúu áte á dǐn áde Sǎngú Yesu Krístəə, nén bán nyéədölē bad bé Krísto á yǎl ábe békwané mekáá áte bééhídē-’ε ayáge áde séyágté nyé. ⁷ Nyé bën nyébíí bán séē nyétəngéné ahənten. Sənkənkwané mekáá áte áde sébédé ne nyé. ⁸ Sənkəndyáá chǒm é mod éche séəsábréé, boŋ pən sēbelé’áá nsón ne ntù ní ngine, nkúu ne mǔte ábel boŋ séētágtē nyé modmod. ⁹ Sēbelé’áá nén saké nén bán sēnkənwóngé kunze áláa nyé nén bán nyéwóngen sé. Boŋ sēbelé’áá ábel boŋ kéchéé éche sébeléé ébê nēngáne elánsén éche nyémpē nyétəngéné ahíd. ¹⁰ Ade sébédé ne nyé, séyǒgké’áá nyé etúu asím áte nén bán, “Mod awě abáá nsón abel, béebagé mó chǒm éche ádyē.” ¹¹ Sēhóbe nén áyāle séwógé nén bán donge á bad bédé átíntē echēn ábe békwané mekáá áte, béebeléé chǒmchǒm, béhāg-kε nsəl áyāl e mekan mé bad. ¹² Echén ndín é bad sésime bó etúu áte, sēlānge-’ε bó á dǐn áde Sǎngú Yesu Krístəə nén bán bébwəg yǎl, bébele nímab nsón ákud ndyééd e epun é bǐn. ¹³ A-baányan, nyéekómé’ ábel mboŋ. ¹⁴ Nzé mod abáá chǒm éche sétélé á kálag-tē wén ahíd, nyébane mó mǐd á yǎl. Nyéewóó’ dyam ábel ne mó ábel boŋ ákwāg. ¹⁵ Kénê, nyéetédé mó néε mod a ekǒyí. Boŋ pən nēngáne awen mwānyan a Krísto, nyéláa mó bán átéd pǒndé.

Melenten mé asóg

¹⁶ Sǎngú Yesuε mwën, mó awě abage syánē nsan, ábe nyé nsan pǒndé ésyāəl ne á menzii mésyāəl. Sēkəanne-’ε bán mwën ábê ne nyé moosyáəl.

¹⁷ Mε Paale, mmən-εé ntelé nímén melenten ne échēm ekáá. Nén dǒo áde nēngáne e’chem áyāl e échēm kálag ésyāəl. Nê dǒo nteléé kálag. ¹⁸ Nsimé míme awesyánē Sǎngwéé, Yesu Krístəə, mǐbê ne nyé moosyáəl.

Kálag e'só echě Paalε áténlé Timotiε Ndibned n kálag

Timotiε abédé kódemod echě endúbé Kr̥stəə. Ambíd á Esia Mainə. Nyaá abédée mmwaád a Israel, sáá-'ε mod a Grikia. Ahōηné'áá Paalε ábelé-'ε nsón n Dyōb ne mó. Kálag e'só echě Paalε áténlé Timotiε ekoo' metón meláán ahób.

Dyam dé'só, ene kálag esíme bad etúu áte átéd pónde ne ayáge dé metóm áde abédé á mwembé-te. Adén ayáge dēnladtén mekan níme bad bé Israel béhídé'áá ne níme bad ábe béesě bad bé Israel béhídé'áá. Adē ayáge abédé nén bán nkōηsé níme bad bédíí áte nídé ebébtéd, bán nzé mod ákūd-te e'sooson atáηgéné abíí mekan mé e'koηnéd ábelé-'ε mekan nēηgáne ákii donge á ndyééd ne ádyεε ésebán mod awóo' mmwaád ké'ε mmwaád awóo' nchóm. Enén kálag ehóbe ámpē ngáne bad bétáηgéné mwembé alyáged, ngáne bétáηgéné Dyōb edúbé abε, ne nyaa e abé echě bad ábe belyágte mwembé ne ábe bēwōηgan á mwembé-te bétáηgéné awōη. Asóged, Paalε alébe Timotiε ngáne átáηgéné mbəlede awe Yesu Kr̥stəə a bwám abé ne nsón níme átáηgéné abel átíntē e bad ábe bédúbpé Kr̥stəə.

Nkabted n kálag

Ndibned n kálag 1.1-2

Elébé tāηgene mwembé ne bad ábe belyágte mó 1.3-3.16

Timotiε akudé elébé tāηgene níme nsón 4.1-6.21

Paalε alómmé Timotiε melēnten

¹ Mε Paalε, mε-εé ntelé enén kálag. Ndíi mbapεε a nlomag awě Yesu Kr̥stəə. Ndake echě nkúdé ábel nímē nsón ehúú ne Dyōb, mó awě asó syánē áyāl e mbéb, ehúú-'ε ne Yesu Kr̥stəə, mó awě adé syánē e'lyáηg bé nlém. ² A-Timoti, wε-εé nitenléé enén kálag. Edíi nēηgáne awem mwān mwēn, adúbe áde édúbpé Kr̥stəə. Nsimé, ngəl ne nsan níme nhúú ne Dyōb Titée awēd ne Yesu Kr̥stəə, Sāηgwée awēd mbê ne wε.

Paalε alébe Timotiε tāηgene

bemelēede bé metóm

³ Ade nkágé'áá á mbwóg e Masēdonia menláá wε mée élyāg hē á dyad dé Efesus ábel bon weémwāg wée donge á bad belyágte' ayáge áde déetāηgene. ⁴ Weémwāg-ke-se ábē bad bēbēbtē pónde ákal póle éche éesě mbále ne póle éche ehóbe tāηgene ábāb betaa ábe mod éehelée-se atóη. Nzé belyágte échē ndín é póle épεεne mpentēn, éēwōηgānnē bad áwōη alongé áde álúmte bán bédúbpé Dyōb. ⁵ Nzəm echě enkāη bon nláá wε mée éyágte bad ayáge áde átáηgéné edíi ábel bon bad bédəη nhóg ne aníníí. Etáηgéné edāηge awōη éche ébídē' á nlém níme nsáá, nlém níme mbíí dyam áde átáηgéné ne áde déetāηgene, mbíí-'ε adúbe áde áde mbále. ⁶ Donge á bad béēhídēē nímén mekan, nē ábelé bépánē nzii ahób áde béhóbēé e'kúkú é' mekan. ⁷ Abē bad bēwóo nlém áte ábē bemelēede ábe belyágte mbéndé é Dyōb bon béēsōηtenεé mekan níme bēlāηgée bad, béēsōηtenεé-'ε mekan níme béhóbēé bán békóo abíi.

⁸ Debíí nén bán mbéndé eboó nzé bad bēbenlad chó ngáne éhednad-té. ⁹ Debíí'ε nén bán Dyōb déebelée mbéndé áyāle bad ábe bébele' ngáne áhedéé. Bon Dyōb ábélé mbéndé áyāle bad ábe béēhídē mbéndé ne bad ábe béebelé' ngáne áhedéé. Abelé mbéndé áyāle bad ábe béewóo Edəádəη é Dyōb áte, ne bad ábe bébele mbéb. Bébélé mbéndé áyāle bad ábe béewóo mbwóg n Dyōb áte, ne ábe béhóbe Dyōb mekan mé mbéb áyāl. Dyōb ábélé mbéndé áyāle bad ábe bēwúe' ábab besáá ne benyaá, ne bad ábe bēwúe' bad bēmpēe. ¹⁰ Bébélé mbéndé áyāle bad ábe békábe mesón, baachóm ábe bēnaηnad baachóm bēmpēe, bad ábe békóbe bad bon bésóm bó nēε betāη, bad ábe békale metóm,

bad ábe bémwâg melë mé metóm á pónké e nkáásé ne bad ábe bébele' kéchéé éche éesë nchoo ne ngáne ayáge á bwâm áhóbéé. ¹¹ Adé ayáge adé nchoo ne nkalaní m'á bwâm míme Dyöb ábágé me ákale bad. Mmê nkalaní m'á bwâm níhuú ne Dyöb dé ehúmé áde bad békenéé.

Nságnen áyāle ngal e Dyöb

¹² Nságnan Yesu Krístä, Sánḡwéé awêd, m'á abage me ngíne ábel nímmem nsón. Nságnan m'á áyāle anyín áde anyíné aá m'ebël m'á nyaa eche etánḡéné, ápwêd-te me ábele m'á. ¹³ Ambel nê, kénéé édíí bán ngen e'só nhóbé'áá m'á mam mé mbéb áyāl, nítagté bad ábe bédúbpé m'á, m'benlád-te e'yale bé mbéb áyāl echê. Bon Yesu Krístä anwóg me ngal áyāle menkêmpaá adúbe awón, menkêmbíí-'áá chóm éche níbeléé. ¹⁴ Sánḡwéé ambë me míme nsímé míme méesë ahagtēn, ábel ndúbé Krístä, ábel-'e aá nílúmed bad bémpēe edanḡe áyāle dedé nhóg ne Yesu Krístä. ¹⁵ Yesu Krístä ampë a nkõnsé áson bebel bé mbéb. Mmēn-ne mbédé mod awë atómtánáá mbéb ábel tómaa moosyáál. Enén póle edé mbále detánḡéné-'e ch'á akon dé adúbe. ¹⁶ Bon Dyöb dénwóg me ngal áyāle ahedé'áá aá Yesu Krístä álúmed aá míme nwesen méewóo'é asóg áyāl e me awë ntómtánáá mbéb ábel tómaa moosyáál. Nén dēmbenléd nēḡgáne elánsēn wēe bad ábe bédúbē, békūd-te alonḡé áde déemaá'. ¹⁷ Ehúmé ne edúbé bēbē ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. M'á adé kân echê edé á ngíndé ne á ngíndé. M'á-'á adé ane awë bad béenyinnēē díd awë eewág-ke. Mwēmpēn-eé áde Dyöb. Ebê nê.

¹⁸ A awem mwän Timoti, mekan míme nílanḡeé we méé ébel, médíi mekan míme Dyöb dénlāá'é bad aá béhób bán mébenléd áyāl echón. Abê e'yale é'wêd we áte. Abenled áde ébenladte ayáge á mbále é'bel we ébê nēḡgáne mod awë awane nzum bwâm. ¹⁹ Enyín-ne nén wēé m'óchēnēdē ne adúbe adé édúbpé Krístä, ébele-'e mekan bwâm ngáne nlém nílanḡé we. Donḡe á bad béebeléé ngáne nímbab nlém nílanḡé bó. Nén ákáá béchénné ádab adúbe béebíí'é wēe békagké. ²⁰ Afíntē e bad ábe níhóbéé nê, nhóg adé bán Himenose, aníníí-'e bán Alesandaa. Abén bad ntēdté bó á mekáá míme Satan ábel bon bēbii nén bán éeboó'é áhób Dyöb mekan mé mbéb á yāl.

2

Elébé tñḡene ábe Dyöb edúbé

¹ Dyam dé'só, nwéde we aláa nén méé nyékānnad moosyáál. Nyékānnad bad bémpēe. Nyékānne nén bán Dyöb álóme nyé bwēm ábe nyétógnéné, nyéságnan-ne m'á áyāle mbon míme ábenléé nyé ne bad bésyāál. ² Nyékānnad kân é bad ne bad bésyāál ábe bédé á nkamlēn. Nén débël alonḡé áde syānē débē nsaḡ ésebán mehób médé, débélé ngáne Dyöb áhedéé, débagé-'e m'á edúbé á menzii mésyāál. ³ Akānned bad ábóó. Nén áwóḡte Dyöb adé ásóó syānē menyinḡe. ⁴ Dyöb áhede aá moosyáál ákud e'sooson bésōḡten-ne mbále echê Eyale é Dyöb ékaléé. ⁵ Ebyééné nén bán Dyöb ahóg dēmpēn d'á adé. Mod nhóg mwēmpēn-naá adé awë apēene Dyöb ne baányon á nchemtēn. Ane mod adii Yesu Krístä. ⁶ Ambë adē alonḡé áwé á nló ní moosyáál. Ene kwééd echê awédé a nló ní moosyáál enlúmed á pónké echê etánḡéné nén bán Dyöb áhede aá moosyáál ákud e'sooson. ⁷ Ayāle nén d'á ákáá bon Krístä álómē me nēe mbapēe a nlomag áke dé akal míme nkalaní tñḡene adúbe á Krísto ne mbále, wēe bad ábe béesë bad bé Israel. Dyam áde níhóbéé adé mbále. Meékālēē metóm.

⁸ Né-ó hóm ké áhéé adé bad bé Krísto bēladnéé, nhede nén méé baachóm ábe bēbágé échab yāl ábele Dyöb bényene mekáá ámín bēbage mekáne. Abê bad béētñḡeneé melinḡá ahé á nlém káa béētñḡeneé bad abé ábe bésēnle'. ⁹ Nhede-'e ámpē nén méé bebaád bēhág mesaḡ míme bad bényinnē nén bán métánḡéné. Mmāb mesaḡ métánḡéné bó yāl akúten bwâm ésebán méteḡe baachóm nlém á abum. Béenabpé esid é nló nyaa echê etómé áte, bēhāḡ bwēm é' gól, bēewāá' nsán míme bēbēnlé bán bé meláá mé etógnén, bēhāḡ-ke mbóté éche étómténé nkun abé. ¹⁰ Bon pēn nímbāb mbeltéd ní bwām

ńlúmed nén bán bédii bebaád ábe bébenle Dyöb. ¹¹ Mmwaád atǎngéné ádyēē piib, ásūdēd yǎl bon ǎwōglān ngáne baachóm béyǎgtéé. ¹² Meehóbéé nén meé mmwaád awóó kunze áyáged káa ákamlēn baachóm. Mmwaád atǎngéné ádyēē piib. ¹³ Nhóbe nén áyāle Dyöb dénsēbē Adamē ahəg bon áhəgé' Ifē. ¹⁴ Ebyééné-'ε nén bán mmwaád móó Satanē ándogké bon abóó mbéndé, saké Adamē. Né-óó mmwaád móó ambóó mbéndé. ¹⁵ Bon Dyöb désōn alongé dé mmwaád á pónde e achád nzé adii asumé nlém wéé Krístəə alúmté-'ε edənge ne bad bémpēe, eewóo-'ε atón dé mbéb ké ahóg áyāl.

3

Paale atēnlé Timotiē tǎngene belyáged bé mwembé

¹ Nzé mod ahede aá móbē nlyáged a mwembé, né apwede kase e nsón. Enén póle edé mbále. ² Bəəb-pəó, mod awe alyágte mwembé, atǎngéné abé mod awē bad béehəbēē mekan mé mbéb á yǎl, atǎngéné-'ε dásō mmwaád nhóg awonj.* Abé mod awē akóbe yǎl, abé mod awē adole dyam áte bwām, abé mod awē adélté yǎl áte, abé mod awē akobe beken, abé-'ε mod awē abíe bad ayáged. ³ Eebág mod awē abagé yǎl á amwé á mím, káa mod awē apεene epuutéd. Bon ábē mod awē apwiítédé, ábē-'ε mod awē eésēnlé'. Eebág mod awē atómténé mənə adəj. ⁴ Atǎngéné abé mod awē achǎngé eche ndáb bwām, ábōngē-'ε ábe bán nyaa echē béwōgnéé móó bébagé-'ε móó edúbé á menzii mésyāāl. ⁵ Nhóbe nē áyāle nzé mod eéhele eche ndáb akamlēn, chán-nō áhenlé mwembé ní Dyöb akamlēn? ⁶ Eetǎngeneé se abé mod awē adúbpé Krístəə ekóólé ekóólé. Esebé nē, né ábē kúmbe, chó ébēl ákwε, ákūd-te nkógsen melemlem ngáne Satanē ánkweé bon ákūd-te nkógsen. ⁷ Abád ámpē, ane mod atǎngéné abé mod awē káəne bad ábe béesē á mwembé bébagéé edúbé. Nén débēl éekudtə akwágké éehūn-naá melám níme Satanē áhíínedé mó.

⁸ Bad ábe béwōngan ábel nsón á mwembé, ébē melemlem néε bó. Bétǎngéné abé á bwām awónj, bébē-'ε bad ábe béhóbe dyam ne nlém nhóg. Béetǎngeneé bad ábe ábē bébagé yǎl á amwé á mím, káa bad ábe bédé metəg áyāle mənə. ⁹ Bétǎngéné béhíd mbále echē Dyöb ábeléé bon bad bébíí tǎngene mewēmtēn níme áhedéé aá béwōn ne abé áde áhedéé aá béwōn. Bétǎngéné bébel nē ne nlém níme mbíí chōm éche étǎngéné. ¹⁰ Belyáged bédéhób bán bepwele bad ábe béwōngan á mwembé-te, bétǎngéné bad ábe béhedéé apwede asebe dé asimēn. Nzé bényíne nén bán mod awē bésímné eewóo'ε awusé ké ahóg á yǎl nē ane mod akwōgnédé ábel níme nsón. ¹¹ Káəne ábāb bebaád bétǎngéné abé á bwām awónj. Béebāg bebaád ábe béhóbe bad ámbíd, bébē bebaád ábe békóbe yǎl, bébē-'ε bebaád ábe bad béhele-se bésūm nlém á yǎl ne kéchéé éche bébeléé. ¹² Mod awē awōngan ábel nsón á mwembé atǎngéné dásō mmwaád nhóg awónj. Atǎngéné abé mod awē abōnge ábe bán ne bad bémpēe ábe bédé áwe ndáb bwām. ¹³ Nhóbe nē áyāle nzé bad ábe béwōngan ábel nsón á mwembé bébele nsón bwām, bad bébe bó edúbé. Nén débēl béwōn nlém áhób tǎngene adúbe áde béwóó ne Yesu Krístəə.

Dyam dé e'kojnéd áde déntim abyēn

¹⁴ A Timoti, kénéε édíí bán nwóó nlém ápe áwōn mwāmpin pónde, ndii ntenle wε enén kálag. ¹⁵ Ntenle wε nímén mekan níme étǎngéné abel ábel nén ké meélyəge ape, ehle ebíí nyaa e abé echē bad bé Dyöb bétǎngéné awále. Bad bé Dyöb bóó bédé mwembé ní Dyöb, Dyöb áde-'ε á alongé. Mmē mwembé móó rídé nēngáne akon ne nsáaned níme ríchǎngé mbále Eyale é Dyöb bwām. Ahed dō-'aá ene mbále ébwógnédé. ¹⁶ Dyöb ábélé syāā debíí nén bán níme nkalaŋ ndé etógnén bwāmbwam. Ndé nén bán: Krístəə ampē, abé-'ε moonyonj, Edəádəj éche Esáá énlūmed sé nén bán adii Mwān a Dyöb, ángel-le ényin mó.

* **3:2** Atǎngéné-'ε dásō mmwaád nhóg awónj káa atǎngéné dásō mwaád awonj ngen póg ne ngen ésyāāl káa mod atǎngéné dásō mwaád mwēmpen anaŋned.

Bênkalé bad bé nkõṅsé bésyāāl, béndübē-’ε mó.
Dyõb dêmpuúú mó ákē-’ε ádyõb ne ehúmé ésyāāl.

4

Paale alébé Timotiê tâṅgene bemeléede bé metóm

¹ Edáádāṅ éche Esáá énhõb bwám nén aá, nímén mesú donḡe á bad bétédé adúbe á mbále ádāb, bédübpē bad ábe báyáḡte ayáḡe dé metóm. Adén ayáḡe dõõ e’dáádāṅ bé mbéb é’hedéé aá bédúbe. ² Abén bad bébele’ byánán békale mbále bon metóm móó békaleé. Nzé báyáḡte chõm éche éetāṅgene belúmte nén bán béēbīí’ é nhāṅlén átínté chõm éche étāṅgéné ne éche éetāṅgene. ³ Abén bemeléede bé metóm, báyáḡte bad bán béewõṅné, bán bad béēdyāḡ-ke donḡe dé medyé. Dyõb dēnhāḡ nímé medyé ábel nén bad bēdyāḡ mó. Bad ábe bēbīí nkalanṅ mí bwám, bédübpē mó, bésáḡnanne Dyõb áyāle nímé medyé. ⁴ Abé bemeléede béētāṅgenéé, áyāle kéchéé éche Dyõb áhāḡé ébóó. Nzõm ké póg eésáá ábán donḡe dé medyé. Né-õó, désáḡnen Dyõb akud áde dékudéé ábén bwēm. ⁵ Mod eékīē ndyééd, áyāle Eyale é Dyõb ne mekáne bébele chí ébonṅ adyé.

Paale alāṅḡé Timotiê ngáne átāṅgéné mbāledé a bwám awe Krīstā abé

⁶ Nzé eyáḡte bad ábe bédübpē Yesu e nímén mekan né wēbē mbāledé a bwám awe Yesu Krīstā. Wēwēdnēd-te áte á edáádāṅ-tē áyāl e nkalanṅ nímé édübpē ne áyāle ayáḡe dé eyale é Dyõb áde éhídeé ámbíd. ⁷ Weewóó dyam dé abelen ne póle éche élúmte bán bad béēdübpēé Dyõb, ne e’yókél é’ póle. Bon pēn éyáḡke’ pónde té ábel ngáne Dyõb áhedéé aá ébel. ⁸ Edé etógnén mod áyáged yāl e nkõṅsé, áwéd chí áte. Bon étómténé etógnén abé nzé mod awédé yāl áte ábel ngáne Dyõb áhedéé áyāl e chõm ésyāāl. Débel ngáne Dyõb áhedéé áyāle, Dyõb áhóbé aá móõbē syánē alongé áde déemaá’, bõõb ne á pónde echē ehúé’. ⁹ Adén dyam áde nhóbé nén áde mbále. Nyētāṅgéné dõ adúbe. ¹⁰ Né-õó, nén dõó ákáá bon dényõdé, déwanté-’ε yāl áte áyāle delyáḡé nlém ne Dyõb áde áde á alongé. Mó abage baásyāāl e’soõsonṅ, bwāmbwam bad ábe bédübpē mó.

¹¹ Nyín nén wēé mólāṅḡē bad ábe bédübpē nímén mekan, wēé mýāḡtē-’ε bó mó. ¹² Weémwāḡ-se modmod anyín wē nkõṅtéd áyāle édíí kódemod. Bon pēn lúmed bad ábe bédübpē abé a bwám ábel bon bómpē bébel melemlem. Nyaa echē éhóbéé dyam, abé áde éwóó, nyaa echē édáá bad, nyaa éche édübpē Dyõb ne ábel áde wéebeléé mekan mé mbinde ábē nēe elāṅsén wēe bad ábe bédübpē. ¹³ Enyín nén wēé mólāa’ Eyale é Dyõb nzé bad bēlādne á mwembé-te. Elāṅḡe bó chõm éche échē Eyale é Dyõb éhóbéé, éyáḡte-’ε bó káṅṅ né mpedé. ¹⁴ Weétēdté nsón nímé Dyõb ábáḡé wē nēe nde, áláa bad mekan nímé Dyõb dēnhābpē aá éláa bó á pónde eche belyáḡed bé mwembé bēmbānnē wē mekáá á nló. ¹⁵ Belé nímén mekan ne nlém nhóg ábel bon baásyāāl bényín nén bán ebele mó bwám, ekeene-’ε mó á’sõ. ¹⁶ Etõṅ yāl achāá bwám ne kéchéé éche éyáḡtéé bad. Keené’ nē á’sõ, ábel bon Dyõb ásonṅ wē alongé, ásdõṅ-’ε alongé á bad ábe éyáḡtéé.

5

Paale alāṅḡé Timotiê ngáne átāṅgéné donḡe á bad achāá á mwembé-te

¹ Weekánné mod a mbáá áte. Cháá mó melemlem ngáne ehēle-se echáá sóó mwēn. Cháá bad ábe béepede wē kôd nēe baányonṅ bé baachóm. ² Cháá bebaád bēmbáá nēṅgáne éhēléé-se echáá nyoó mwēn. Echāá-’ε ngõndere nēe baányonṅ bé bebaád. Weewõṅné bó mekan mé mesón á mewēmtēn.

³ Bekúd ábe béewóó bad ábe bēnõne bó éwõṅḡan bó. ⁴ Bon nzé nkúd achyáá bán káa bán ábe ábē bán, bētāṅgéné mó atõḡen. Nén áde dyam dé’só áde bad ábe bébele ngáne Dyõb áhedéé bētāṅgéné ábel. Abāb benyaaá ne besáá bēntõḡén bó, bómpē bētāṅgéné bó

atogen. Nén áwógte Dyöb menyinge. ⁵ Nkúd awě adé mwěmpen bon eewóo mod awě awōngan mó, wée Dyöb dēmpen dóo ályágeé nlém. Abé ákanne', áhedne-'ε mó nwōngen nkuu ne müte. ⁶ Bon nkúd awě asólté yál á mekan mé nkōnsé, awédé á edáádə, kénéε ádíí á alongé. ⁷ Láá bad bé mwembé nímén mekan ábel bon mod eehóbé bó mekan mé mbéb á yál. ⁸ Nzé mod a Krísto eétoǵné bad bé túmbé ábē, bwāmbwam áde abum a ndáb, né alúmte nén aá móodúbpeé Krístəə. Ene ndín e mod nímē mbeltéd rílúmte nén bán adii mod awě abelé mbéb tómaa mod awě eedúbpe Krístəə.

⁹ Nkúd awě éhele-se etóŋ wée atəngéné nwōngen akud, adii nkúd awě atómé móom mé mwě ntóob. Atəngéné abé-'ε nkúd awě a nwóŋ nchóm nhóg mwěmpen. ¹⁰ Ane nkúd atəngéné abé mmwaád awě bad bényíne bán níme mbeltéd mbóó. Atəngéné abé mmwaád awě apεné bán ámín bwám, abé mmwaád awě akobe beken awe ndáb bwám, abé mmwaád awě asudte yál, ábenlé bad bé Dyöb nyaa eché áwóbpé'áá bó mekuu. Atəngéné mmwaád abé awě awóŋné bad ábe bémbé á ndutul-té, ábē-'ε eche yál ábel mekan mé bwám. ¹¹ Bon weetóo bekúd ábe bédé etum nēngáne bekúd ábe békud nwōngen. Weetóo bó áyāle nzé béwóo esíí áwóŋ bechóm ámpē béebeléé Krístəə ngáne éhednadté. ¹² Nzé béwóo-'ε bechóm bémpēe né békwógnédé ákud nkógsen, áyāle béelontéé akag áde bénhēē nén bán bébelé Krístəə. ¹³ Saá-kaá nē dēmpen, béwóo abé áde béebeléé chóm, béhyóme ndáb ne ndáb. Amín enē béhóbe bad ámbíd, béhāg nsəl áyāl e mekan mé bad, béhóbe-'ε mekan níme bēnkētəngénné ahób. ¹⁴ Né-óó, ndəá meé e'tum bé bekúd béwóŋ bechóm, béchyáa bán, bébōŋge-'ε échāb ndáb. Nén débēl béebeléé mekan nímé bad ábe békóó syánē béhōbēē syánē mekan mé mbéb á yál. ¹⁵ Nhóbe nén áyāle ábén bekúd donge bébóótédé mekan ábel níme Satanε áhedéé aá bébel. ¹⁶ Mmwaád ké ahéé awě adúbpe Krístəə awě awóo bekúd áwē abum á ndáb, atəngéné bó atógen, saké nén bán ápēmted mwembé nímē nted. Nén débē mwembé etál ábóo bekúd ábe béewóo bad ábe bébōŋge bó.

¹⁷ Mwembé nímé bad bémbáá ábe bélyágte bó bwám edúbé ne nsábe, bwāmbwam ábē belyáged ábe bébele nsón mé akal ne áyáged Eyale é Dyöb. ¹⁸ Edé nē áyāle éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Weetádé nyag nsəl eche esálte ngun.” Eténlédé ámpē nén bán, “Bebeléé nsón bétəngéné nímab nsábe akúd.” ¹⁹ Weedúbpe mekan níme bad béhóbéé belyáged bé mwembé áyāl, éetóméé né mbóŋ ébe káa éláán étyéémé nén bán nē áde mbále. ²⁰ Nzé mod ámbáá a mwembé abelé mbéb, káné mó áte á'sō é' mwembé ábel bon bad bémbáá bémpēe bébāŋ mbéb ábel. ²¹ Nlāŋge wε á'sō é Dyöb ne Yesu Krístəə ne á'sō é ángel éche épwédndé meé ébel chóm eche étəngéné ábel, ésebán ekwognad modmod. Weétímē-'ε modmod ámbíd. ²² Weewámsán mod mekáá abán á yál áwóged mó mod a mbáá a mwembé. Nzé ebélé nē bon ane mod atímé mbéb ábel, ne wēmpē ebélé mbéb. Mmōŋ weébēlē mekan mé mbinde. ²³ Weemwág mendíb mwěmpen ámpē. Mwág mwā ním ábel nén abum áde ákwaglan wε áte pónde ésyāēl ámaa.

²⁴ Donge á bad bébele mbéb á nhéné níme moosyáál ábíí, békāād-te bó. Abíníí-'ε bébele mbéb á mesəəm-tē níme bad béébíí'ε káŋ né béhédé áte. ²⁵ Melemlem nē dóo donge á bad bébeléé mbon níme mbyééné ne moosyáál. Bémpēe-'ε bébele mbon a mesəəm-tē níme bad béébíí'ε káŋ né béhédé áte.

6

¹ Bad ábe bédé betāŋ bésyāēl bétəngéné bébage bad ábe bédíí ásē echāb edúbé ábel bon modmod eehóbé Dyöb mekan mé mbéb áyāl, eehóbé-'ε ayáge ádēd mam mé mbéb áyāl. ² Betāŋ ábe bédé ásē e bad ábe bédúbpe Krístəə béewēmtān bán ngáne ábab besáá bédíí bad ábe bédúbpe, béetəngenεé bó edúbé abε. Bétəngéné bó abele tómaa ngáne béhélé'áá-se bébēlē bad ábe béedúbpe Krístəə. Bétəngéné ábel nē áyāle ábab besáá ábe bébenléé bédíí bad ábe bédúbpe Krístəə bébé-'ε bad ábe ábāb bembələde bédáá-'ε.

Paale ahóbe tângene ayáge dé metóm ne nhon nime ntângéné

Eyágte bad nímén mekan éwêd-te bó nlém á abum áhíd mó. ³ Donje á bad bédé ábe béyágte' ayáge áde déetângene. Adab ayáge déesaá melemem ne ayáge áde awed Sângú Yesu Krístaa áde ayágte bad ábel ngáne Dyöb áhedeé. ⁴ Abê bad bélóné ne kúmbe, béebíi-'aá dyamdyam. Nyaa echê ábê bad bédáá mpenten mé e'yale ne nselag edii bó née nkole. Nén ápeene kónjí átíntê echâb, ápeené mehób átíntê echâb, bad behôbê-'ε baáb mehób mé mbéb áyāl, béwôñnē nhóg ne aníní mewêmten mé mbéb. ⁵ Nén ábele-'ε bépentan pónde té nyaa echê béehelée-se bébíi chòm éche étângéné. Béehelée-se bésóñtén chòm éche édé mbále ne éche éesě mbále. Béwêmtan bán nzé bébenle Dyöb, né bébē nhon. ⁶ Bon mod äbē menyinge bwâmbwam nzé ábele' ngáne Dyöb áhedeé nzé atéde-'ε aá kéchéé éche mówóó ékwógnédé mó. ⁷ Depedé á nkôñsé, deépeeneé chòmchòm, nzé dewédé-'ε, déeswéénné chòmchòm. ⁸ Né-òó, nzé dewóó ndyééd eche dédyāgkē ne chòm éche déhāgkē á yāl, né nê ákwógnédé syánē. ⁹ Bon bad ábe behede nhon asud, bébelé behún á mekagsen-tê, bébé ngáne bad ábe békwédé melám. Bébelé behédé mekan ábel híin nime mééboo ne mekan híin nime méébonne bó. Nén ábele bétage bwâmbwam. ¹⁰ Mod ké ahée awē awóó nlém áte bwâmbwam ábud mone awón, ábelé ábelé' e'bébtéd é' mekan ákud nímé mone. Nê ábelé donje á bad bétédte ádúbe Krístaa, békúde-'ε ndutul híin á nlém tē.

Paale abage Timotiē elébé

¹¹ Bon we, á-Timoti, mod a Dyöb, bán ábê e'bébtéd é' mekan. Nané mekan ámbid nime métângéné á'sō é' Dyöb, édəñ bad, éwesan pónde ésyāāl, épwiited-te. ¹² Wéd yāl áte ébê ésum nlém wée Dyöb ébenle-'ε mó. Alonje áde déemaá' áde Dyöb ábágé we, wéd dó achâñned. Dyöb dêmbě we áde alonje áde wénhōbpē á'sō é' bad híin weé módübpē Krístaa. ¹³ Á'sō é' Dyöb, mó awē abage bwēm ésyāāl alonje, ne á'sō ábe Yesu Krístaa, mó awē ankal mbále á'sō wée Pontus Paylede, nlânge we nén meé, ¹⁴ ébele chòm ésyāāl ngáne Dyöb áhóbé aá ébel, káñne pónde éche awed Sāngwéé, Yesu Krístaa ápé. ¹⁵ Apé á epun éche Dyöb Titée átíídé aá ápe, Dyöb ane awē ábē bad bébageé mekenag. Mwēmpennaá adé Nkamlene a mbáá a nkôñsé rísyāāl. Mó adé Kāñ e kāñ ésyāāl abé-'ε Sāngwéé a besāngwéé bésyāāl. ¹⁶ Mwēmpen-éé awóó ngine ábē á alonje á ngíndé ne á ngíndé, adé-'ε á e'nyínen bé ekíde ábe é'pene bwâmbwam nyaa echê modmod éehelée-se ápē benben. Mó adé ane awē modmod éēnyíñēē mbéd, modmod ééhēlēē-'ε-se anyín mó. Edúbé ébê ne mó, äbē-'ε á nkamlen á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nê.

¹⁷ Síim bad ábe bédé nhon etúu áte nén weé béekumé ekáá á tâl, béesumé-'ε nlém áyāl e nímāb nhon, bwēm ábe é'maa', bon bésim nímāb nlém wée Dyöb. Mó adé ane awē abage syánē chòm é'syāāl éche détógnéné ábel bon débê menyinge. ¹⁸ Láá bó weé bébele mbon áwóngeñ bad, ngáne bad ábe bebúde mone awón bebāgkē nhon, mekan mé bwām nime bébeléé mbê nímāb nhon, béwôñ-'ε nlém áwóngeñ bad ne kéchéé éche Dyöb ábágé bó. ¹⁹ Nzé bad bébele nén ébē nēngáne békónge nímāb nhon ádyōb. Nén débē nēngáne nsáaned nime rísúmnédé bwām ábel bon rísógten mekan nime méhúé' á'sō ábel békud alonje dēn áde ákóñté alonje abé.

²⁰ A-Timoti, nsón nime Dyöb ábágé we tón mó acháa. Weewóó pónde ne mehób nime bad behóbéé nime méewōñgān ábe Dyöb edúbé, ne mehób nime donje á bad behóbéé bán chòm ehóg édé mbále, bad bémpēe-'ε behôbē bán chòm émpēe chōó édé mbále. Bon bó moosyāāl bébele awusé nzé behóbe bán, “Me-éé ndé mod awe abíí.” ²¹ Donje á bad ábe béwêmtan bán bébíi mam nime médé, bon bēn béekoó'ε adúbe áde Dyöb á mbále ahíd.

Nsimé rí Dyöb mbê ne nyé moosyāál.

Kálag eche elónténé ébε echě Paalε áténlé Timotiε Ndibned n kálag

Kálag eche Paalε áténlé Timotiε eche elónténé ébε éhóbe bwâmbwam tângene elébé éche ábageé Timotiε née mod awě búmā bébele nsón n Dyöb ne awě awōngan mó. Dyam áde Paalε ákóó ahób awēd-te ádíi nwεsen. Alébe Timotiε awéde-ε mó nlém á abum aá ábê ábenle' Yesu Krístæ ne nlém nhóg. Paalε akoo Timotiε etúu asím áte aá átéd póndé ne mpentεn mé eyókél míme mééwōngān bad boη nítimé nípuutád bad. Amín e nímén mésyāāl Paalε akamtan Timotiε áyāl e ádē alongé, mó Paalε nyaa eche adúbpé Krístæ, awεsen áde áwesanné, edaηge éche álúmté wée bad ne metake míme ákudéé akal áde ákalé Eyale é Dyöb.

Nkabtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1-2

Mekenag ne elébé 1.3-2.13

Elébé ne asím dé etúu áte 2.14-4.5

Paalε ahóbé tângene eche nyaa 4.6-18

Nsógten 4.19-22

Paalε alómmé Timotiε melentεn

¹ Me Paalε, mbapεε a nlomag awě Yesu Krístæ me-εé ntelé enén kálag. Dyöb áhede aá níkal nkalanj tângene alongé áde ahóbé aá dekadé abé áde dédíi nhóg ne Yesu Krístæ.

² A-Timoti, we-εé nítenléε enén kálag. Edíi awem mwān a nlém. Nsimé, e'boη bé nlém ne nsanj míme níhúú ne Dyöb Titée ne Yesu Krístæ awesyánē Sāngwée, mbê ne nyé.

Paalε aságnéné Dyöb, awéde-ε Timotiε nlém á abum

³ Nságnan Dyöb áde mbenléε ne nlém nhóg melemlem ngáne ábēm betaa bébénlé'áá mó. Nságnan mó póndé té áyāl echōη nzé nkāne', nkuu ne müte. ⁴ Nzé nkāmténé ngáne wēnsudénné boη échii, mbelé rídāη we anyín bwâmbwam, ábel boη rílōn ne menyīnge. ⁵ Nkamtan nén meé ekoó Yesu Krístæ adúbe, míme melemlem mé adúbe móo nyoó ambáá, Loise, ne nyoó, Yunise, bómpē bēnwōngē. Bōb-pōó, mbíi meé ádē adúbe dōo wēmpē éwóó. ⁶ Enén nzom chó ekáá boη níkamtán we nén meé nde echě Dyöb dēmbεé we áde mémānnē we mekáá á nló, ébē ébenlad chó. ⁷ Dyöb déebeléé aá syánē déwōη mbwóg áte ábele mó. Boη pen échē Edáádaη ébage syánē ngíne ábele mó, ébele delúmté bad edaηge, ébele-ε dechāηge échesyánē yāl.

⁸ Né-óó, weewógé e'són áláa bad tângene awesyánē Sāngwée, Yesu Krístæ. Weewógé-ε e'són áyāl echēm kénée rídíi mod a mbwōg áyāl echě Krístæ. Boη pen ne ngíne echě Dyöb ábágé we, kwentén ákud metake ne me akal áde dékaléé nkalanj ní bwām. ⁹ Dyöb dōo ásóó syánē, achélé-ε syánē ábē ábē bad. Abelé nén saké áyāle dyam áde débélé boη áyāle míme ntíi mēn míme ámbenlé nkōηsé rídēhób bán mbootad. Abage syánē míme nsimé alóm áde alómé Yesu Krístæ á nkōηsé áyāl e syánē. ¹⁰ Bōb-pe, Dyöb álúmté syánē nsimé ape adé Yesu Krístæ, Nsoode awēd ápedé. Abódté ngíne e kwééd, abēnlédé-ε nkalanj ní bwām álúmed syánē alongé áde déemaá'.

¹¹ Dyöb ápwédé me nēngáne mbapεε a nlomag ne meléede ákal míme nkalanj ní bwām. ¹² Enén nzom chó-aá ekáá boη níkudé mímén metake. Boη meewógéé akwágké ké ahóg áyāle mbíi ane awě nísumé nlém áyāl. Mbíi-ε nén meé ákēá chōm éche ábágé áwēm mekáá káηne á epun é nkáásé. ¹³ Ayáge áde átāngéné áde ní'yágté we, ékoη dō acháá. Abē nēngáne elāηsén éche étāngéné ahíd. Edúbe Yesu Krístæ, édāη-ε bad bēmpēε abé

áde édíí mod nhóg ne Yesu Krístæ. ¹⁴ Edæðaðŋ éche Esáá édé syánē áte, chóo éwōŋgan wε ábel boŋ nkalaŋ mí bwām míme Dyōb ábágé áwōŋ mekáá écháa mó bwām.

¹⁵ Ebíí wεé bad bé Krísto bésyāāl bémbāŋ με á yāl áde mbédé á mbwóg e Esia. Faygeduse bó Hemogenes bómpē bémbē átínté e bad ábe bémbāŋ με á yāl. ¹⁶ Nkánne' nén meé Dyōb álúmed ndáb echē Onesiforuse ábē e'boŋ bé nlém áyāle awédé'áá με nlém á abum pónde té. Enkēnkwágénné με aá ndé á mbwog. ¹⁷ Ade ápédé á Roma pεén, ambootéd με ahead kóŋŋ anyín-ne με. ¹⁸ Nkánne meé Dyōb álúmed mó ábē e'boŋ bé nlém á Epun é nkáásé. Mmōŋ ebíí-'ε bwām nwōŋgen míme ábágé'áá με á dyad dé Efesus.

2

Paale ad Timotie atəŋgéné abé sánze e bwām eche Yesu Krístæ

¹ Bəəb-pəə á awem mwān Timoti, nsimé míme Yesu Krístæ ábágé wε, mbê níwede wε áte. ² Mekan míme wénwōgkē néε ní'yágté ekud é bad tŋgene Krístæ, wémpē yágéd bad mó ábe bédé bad ábe bómpē béhele béyágéd bad bémpēe. Bébé bad ábe béyāgéd-te bó. ³ Wémpē ékwentən ákud metake, ébē ngáne sánze eche Yesu Krístæ. ⁴ Sánze echē edé á nsón, ebelé éhedé aá mówóged awē mod ambáá menyīŋge, né-əó eesóléé mekan áte míme bad ábe béesē sánze bébeléé. ⁵ Nyaa empée eche éhele ébēlē Krístæ edé nēŋgáne mod awē anyəgte mehélé ne bad bémpēe. Eēhēlē-se ákud nsábe éetóméé né ahidé mbéndé éche bétíídé anyəged mehélé. ⁶ Mbelé-nzag awē abelé ntū móo atəŋgéné mod a e'só abé ákud mboŋte. ⁷ Dōl mekan áte míme níhóbe áyāle Sāŋgwéé ábēl esōŋtén mó mésyāāl.

⁸ Kamtén nén wεé Yesu Krístæ ambíd á mbyaa míme Dabide, Dyōb dēmpuúd-te mó áde awédé. Mmén nkalaŋ mí bwām móo níkanléé bad. ⁹ Akal áde níkaléé mímén nkalaŋ mí bwām dōo ákáá boŋ níkudé metake kóŋŋ béhāg-ke με á mehaŋ nēŋgáne mod awe abóo mbéndé. Boŋ modmod éēhēlē-se ahé Eyale é Dyōb bengəbéngəbē. ¹⁰ Né-əó, nwēséné metake míme níkudé ábel bad ábe Dyōb ápwédé, bómpē békud e'soosəŋ ábe Yesu Krístæ ábēé bó, bébé-'ε asē e ehúmé éche ébé á ngíndé ne á ngíndé. ¹¹ Enén póle edé mbále, edé nén bán,

“Nzé syánē dewédé ne Krístæ,
né syánē deébé-'ε á aləŋgé, ne mó.

¹² Nzé dedé dewesan mekan ne mó,
deékamlén ne mó,
nzé debáá mó á yāl
né mó-'ε ábāŋ syánē áyāl.

¹³ Nzé déebēlē' ngáne Krístæ áhedéé aá débēl,
mópən ábē ábel chōm ésyāāl éche áhóbe aá móəbēl,
áyāle eēhēlē-se abāŋ eche yāl á yāl.”

Paale ad Timotie abé mbélé-nsón a bwām

¹⁴ Ebê ébele bad ábe bédúbpé békamtan mímén mekan. Esím bó etúu áte á'sō é' Dyōb wεé béepentán nhóg ne aníní tŋgene e'yale. Ene ndín e ntántén eewōŋgánné boŋ pən ebébte adúbe áde bad ábe bēwóglan. ¹⁵ Wéd yāl áte ábel Dyōb anyín nén aá edé mod a nsón awē eékwágé ábel nsón míme ábeléé, ébé-'ε mod awē ayəgte nkalaŋ mí mbále nyaa echē etəŋgéné. ¹⁶ Weewóo dyam ábel ne e'kúkú é' mehób, ne mehób míme méesē etógnén áyāle nzé bad béhóbe échē ndín é mehób, nē débēl bēnabpé mekan ábel míme Dyōb déehédéé aá débēl. ¹⁷ Donje á bad ábe béhóbe échén ndín é mehób bédíi Himenose bó Filetus. Mmab mehób médíi nēŋgáne sii eche edyāg mod áte ésebán emaa'. ¹⁸ Bétédte adúbe áde atəŋgéné, bétímé béyágte bán syánē ábe dedúbpé, Dyōb ámáá syánē apuud. Enén ndín e ayáge ebébte donje á bad adúbe. ¹⁹ Boŋ kénē, mekan míme Dyōb ámáá anabe, méehəŋlánné. Awédé mín-naa e'yale éténlédé nén bán, “Sāŋgwéé abíí bad ábe

bédé ábē bad,” éténlédé-’ε nén bán, “Bad bésyāāl ábe bēhóbe bán bédé ne Sāṅgwéé, bétāṅgéné bésóg mbéb abel.”

²⁰ A ndáb e mod ambáá, donḡe á m̄se áde áde bēbēnlé gól, donḡe sílva, donḡe-’ε áde áde bēpódé ne áde bēbēnlé hyāg. Bēbenlad donḡe nzé dyaṁ dé edúbé áde, donḡe-’ε bēbenlād póndé kéhéé. ²¹ Nzé mod ké ahéé asógé mekan mé mbinde abel, ábē nēṅgáne m̄se níme bēbenladté nzé dyaṁ dé edúbé áde. Ane mod abelé asāṅ, eche Sāṅ-’ε abenlad mó. Ane mod abāg mbonṣén ábel dyaṁ á bwām ké áhéé.

²² A-Timoti, weébēlē mekan mé mbéb níme kódebad ébēlé. Boṅ pen éwane áte ébele mekan níme métāṅgéné, ébē édúbe Kr̄stāa, édāṅ bad bēmpēe, ébē-’ε nsaṅ ne bad. Ehíde nímén mekan nchoo ne bad bēmpēe ábe békānne Dyōb ne nlém nhóg. ²³ Weewóó dyaṁ ábel ne e’yókél bé mpentēn mmé méewóo-’ε nwōṅḡen ké nhóg áyāl e mod. Ebíí wēé mpentēn nípeene nselag. ²⁴ Syánē ábe dedé-’ε bembāledε bé Dyōb deésenlé. Boṅ pen, detāṅgéné débōṅ nlém ne mod ké ahéé, detāṅgéné déyāgtē bad bwām déwesán-ne bad. ²⁵ Déyāgte bad ábe bētyéeman syánē ábel boṅ bēbíi bán mam níme bēhóbeé syánē á yāl méesaá mbále. Décheden bó yāl nzé debele nē. Délyāḡ nlém nén bán Dyōb débēl bēchēm ádāb awusé bēhāṅlén, bēsóṅtén-ne mbále eche eyale é Dyōb ékaléé. ²⁶ Nén débēl debyéé dépě bó á nló-te, bēbíid-te Devāle á melám tē. Devāle ammad bó akób ádogé-’ε bó ábel mekan níme áhédé’áá aá bēbel.

3

Paale ahábé t̄ṅḡene ebébtéd éche ébē á e’pun bé asóg

¹ A-Timoti, nhede mēé ebíí nén wēé á e’pun bé asóg, mekan mébē ebébtéd. ² Ene póndé bad bēbē ábe bédáá chōm, ábe bédáá mōné, ábe bédé kúmbe, ábe bédé epame, ábe bēbēbé nsal áte, ábe bēewógné ábab besáá ne benyaá, ábe bēebagé mesáḡṅen áyāl e chōmchōm, ábe bēebelé ḡáne Dyōb áhedéé. ³ Bad bēbē-’ε ábe bēélūmtē bad bēmpēe edāṅḡe, ábe bēewóó nlém ní ḡāl, ábe békale bad metóm áyāl, ábe bēehelé yāl akób, ábe bédé ekan, ábe bēedāa bwām. ⁴ Bēbē ábe békag bad ntúré, ábe bēwóó ehóhó é abé, ábe bēwēmtan bán bétómténé abé, bēbē ábe bédáá menyiṅḡe mé nkōṅsé, bēedāa’ Dyōb. ⁵ Bad bēbē ábe bēlūmte byánán bēbele ḡáne Dyōb áhedéé boṅ bēemwāá bán ḡíne e Dyōb éhāṅlén ádāb alonḡé. Weékāḡ échén ndín é bad benben. ⁶ Abén bad donḡe áde áde ádoge bad, bésól áwab mendáb bédoge bebaád ábe bēewóó debyéé ábe bēdyēe áwēdte. Ábē bebaád bēbélé mbéb bwāmbwam nyaa eche níme mbéb nídenlédé bó nēe nted. Mewēmtēn mé mbéb mó ne mós níkamlan bó. ⁷ Bēwóḡlan meyāḡe nyaa ne nyaa boṅ bēehéléé ayāḡe á Dyōb á mbále abíi. ⁸ ḡáne Janēse bó Jambres bēntāṅḡēnnē Mosēe bóód, melemlem nē dós ábē bemeléede bé metóm bētāṅḡanné ayāḡe á mbále. Mewēmtēn mé mbéb mós bēwóó. Dyōb ábáá bó á yāl áyāle bēetāḡnēé adúbe awonḡ. ⁹ Boṅ bédōḡ bad dásā á esōṅ é póndé áyāle bad bēchēm échab edimdim, melemlem ḡáne émbenlédte ne Janēse bó Jambres.

Paale adii alébe’ Timotis

¹⁰ Boṅ wēe a-Timoti, ehíde ayāḡe áde níyāgté bad bwām, ehíde abé áde níwóó, ehíde-’ε chōm éche níhedéé abel áwēm alonḡé. Ebíí wēé ndúbpe Dyōb, ebíí awesen áde níwesanné, edāṅḡe éche nílūmtéé bad. Ebíí ḡáne níkáá nlém áyāl e nsón níme mbēléé. ¹¹ Ebíí ḡáne bad bētagtéé me, ebíí-’ε metake níme níkudéé áyāl enē. Ebíí ndín é mekan éche ébēnlédé me á myad mé Antyāḡ, Ekōniōm ne á Listra. Ebíí ḡáne mēnkaṅḡé nlém áyāl e metake níme mēnkudté áwed. Boṅ Sāṅḡú Yesue ansōṅ ádēm alonḡé ásē e níme metake mésyāāl. ¹² Ne mbále mod ké ahéé awē abele mekan ḡáne Dyōb áhedéé abé áde ádíí ne Yesu Kr̄stāa, atāṅgéné ákud metake á mekáá mé bad. ¹³ Boṅ e’bēbtéd é’ bad ne bad ábe bédoge’ échab yāl, bēnabpé mekan abel níme métómténé ebébtéd abé, bédogé bad, bad bēmpēe-’ε bédogé bó. ¹⁴ Wēe pen a-Timoti, ébē ébele mekan níme éyāḡké níme ebíí-’ε nén

wεέ médé mbále, áyāle ebíi bad ábe béyágté wε mó. ¹⁵ Ebíi-'ε wεέ se ámwëndemé móbīi chōm éche eyale é Dyōb édíi. Echén eyale é Dyōb chōo ébágé wε debyéé á̄sō̄n̄ten nén wεé Dyōb á̄sō̄o wε áyāle édúbpé Yesu Krīstāa. ¹⁶ Chōm ésyā̄l éche bétélé á kálag e Dyōb ehúú ne Dyōb. Ewō̄ngan áyáged bad, éwō̄ngān áláa bad nímab mewusé, éwō̄ngān bad átii mewusé níme bébélé, élāngē-'ε bad ábel mekan níme métāngéné. ¹⁷ Eyale é Dyōb éwō̄ngan ábel bōj mod awě abenle Dyōb ábē mbōjsēn ákwogned-te ábel nsón ní bwām rīsyā̄l.

4

¹ A-Timoti, á'sō é' Dyōb ne Yesu Krīstāa, mó awě ákāād bad ábe bēwédé ne ábe bédé á alongé, á dīn áde mó awě āpě ámbīd abé-'ε nkamlēne a moosyā̄l, nkoo wε nímén mekan aláa mēé: ² Ekale' nkalan ní bwām ké áde bad bédáá mó awóg ké'ε áde bēedā'é. Ebel bēbīi bán chōm éche éhóbéé édé mbále, ébel bésōg mewusé abel, éwéde-'ε bó nlém á abum, éyágte-'ε bad nímén mekan ne nwēsēn rīsyā̄l. ³ Póndé ēpě echē bad bēhedté bán bēwōg ayáge áde átāngéné, bōj pen bēbelé' mekan níme nímab nlém rīlāngé bó aá bēbel. Bemeléede-'ε ábe bédáá bán bēlāngē bó mekan níme bédáá awóglēn bēn ne bēn-naá bēwōglānē. ⁴ Bad bēbān mbále e Dyōb awóglēn, bēbāg metúu áwóg póle é metóm. ⁵ Bōj wε a-Timoti, échāa echōj yāl bwām póndé ésyā̄l. Ewēsēn metake, ébele nsón ní mod awě akanle bad eyale é Dyōb ébele-'ε nsón rīsyā̄l níme Dyōb ábágé wε aá ébel.

⁶ Mē pen, póndé emaa mé ape echē bēbēé mē ngáne nde, póndé emaa mé abé benben áte de ádén alongé. ⁷ Née mod a nsón awě Krīstāa, nwané nzum e bwām, mmadé nsón níme Krīstāa ámbéé mē aá mēbele mó. Nhídé-'ε adúbe nyaa echē etāngéné. ⁸ Bōob-pe, nsábe rīsine mē, níme rīlūmte nén bán mēbele nsón níme rītāngéné ngáne Dyōb áhedéé. Mmē nsábe móo Sāngwéé, mó awě akāadte bad nyaa echē etāngéné ábēé mē á epun é nkáásé. Saá-kaá mmēmpen ábēé mó bōj ābē káāne bad bēsyā̄l ábe bésine' échē epe.

Paale alébe Timoti

⁹ A-Timoti, éwan áte éwámsēn ape áwēm. ¹⁰ Nhóbe nén áyāle Demase abáá mē áyāl akii á dyad á Tesalonika áyāle adāá mekan mé nkō̄nsé. Kresense akii á mbwóg e Galesia, Tituse mó-'ε ákē á dyad á Dalmatia. ¹¹ Lukase mwēmpen mó adé ne mē. Nzé epag, épēēn Makose áyāle áwō̄ngēn mē áyāl e nsón níme rīwóo. ¹² Nlómé Tikikuse á Efesus. ¹³ Nzé epag, épiinéd mē echem kóte. Mentédé chó á dyad a Troas á ndáb wée Kaapuse. Epiinéd-te mē nhíbe ní kálag, bwāmbwam ní ngob é nyam. ¹⁴ Alesandaa awe alúe e'kii abelé mē ebébtéd bwāmbwam. Sāngú Yesue ákō̄gsēn mó áyāle mbéb níme ábélé. ¹⁵ Wēmpē étédēn mó póndé áyāle antyéémén sé bwāmbwam áyāle nkalan níme sékaléé.

¹⁶ Ngen e'só eche rītyéémé a nkáásé modmod enkēnkwōgnédte mē. Moosyā̄l ambān mē á yāl. Nkāne nén mēé Dyōb álagsēn bó. ¹⁷ Kénē Sāngwéé ambé ne mē, ábē-'ε mē ngíne. Nén dēmbēl menhēl nkalan ní bwām akal nyaa echē bad ábe bēesē bad bé Israel bēnwōgkē mó. Sāngwéé anhúd-te mē á nsāl ní ngii. ¹⁸ Sāngwéé á̄sō̄j mē alongé áyāl e ebébtéd ké éhéé éche étán mē ákēēn-ne mē áwē nkamlēn ní mín ne nsān. Edúbé ébē ne mó á ngíndé ne á ngíndé.

Melēten mé asóg

¹⁹ Lentéd mē Priskaa bó Akwilaa, élēnted-te mē abum á ndáb áde Onesiforuse. ²⁰ Erastuse anlyāg á dyad á Kōrinto, rītēdē-'ε Trofimuse á dyad á Miletus, áyāle akō̄nlé'áá. ²¹ Ewan áte ényīn nén wεé mópedé áwēm, ahéb á ngíne ádēhób bán ápag. Yubuluse, Pudense, Laynuse, Klodia ne bānndé bé Krīsto ábíní bēsyā̄l bēlēté wε.

²² Sāngwéé ábē ne wε. Nsimé ní Dyōb mbē ne wε.

Kálag eche Paale áténlé Tituse Ndibned ní kálag

Tituse eebédeé mod a Israel bon antim mod a Krīsto, áwōngān Paale, búmā bébelé nsón ní Dyōb. Paale antelé Tituse enén kálag alyág áde ánlyāgkē mó á mbwóg é Kret ānon nsón ní mwembé. Enén kálag ekoo' metote méléán anon á díd.

Dyam dé'só, Paale akamtan Tituse nyaa e abé echē belyáged bé mwembé bétāngéné awón, tanje ngáne bad bé Kret bēnwōngē abe dé mbéb. Paale alébe-ε Tituse ngáne átāngéné bad nyaa ne nyaa aléb á mwembé-te. Abén bad bédii bechun bé bad, kódebad ne ngōndére, ne betān. Asóged, Paale alébe Tituse ngáne abé á mod a Krīsto átāngéné abé bwāmbwam ábé nsan ne nhóg ne aníní, ábel ekoyí ēēbāg, mpentēn méēbāg, nkabén-ne méēbāg á mwembé-te.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-4

Belyáged bé mwembé 1.5-16

Nsón míme bad téé bétāngéné abel á mwembé te 2.1-15

Elébé ne asím dé etúu áte 3.1-11

Nsógten 3.12-15

Paale alómmé Tituse melēnten

¹ Me Paale, mbālede a Dyōb ne mbapere a nlomag awē Yesu Krīstā, me-éé ntelé enén kálag.

Yesue ampwēd me, alóm-me me ábel bon adúbe áde bad ábe Dyōb ápwédé ákag á'sō ne ábel bon bēbii mbāle tāngene Yesue, bébele' ngáne Dyōb áhedeé. ² Nén ábele bad bé Krīsto bēwōn e'lyág bé nlém ákud alongé áde déemaá', dōo Dyōb, mó awē eekālē metóm ánhābpē aá móobě, nkōhsé rídēhób bán níbootad. ³ A pōndé eche etāngéné-ε Dyōb dēmbel aá bad bēbii níme nkalan. Dyōb dēmbě níme nkalan áwēm mekáá, me-ε níkal mó ne kunze eche mó Dyōb, awesyānē Nsoode ámbéé me.

⁴ Ntenle we, Tituse, awem mwān a mbāle á adúbe áde syānē moosyál déwóó. Nsimé ne nsan míme ríhúú ne Dyōb Titée ne Yesu Krīstā awēd Nsoode, níbe ne we.

Paale ahábé tāngene nsón míme Tituse ábenlé á mbwóg e Kret

⁵ Mentédé we á Kret, mbwóg eche mendib méléhnedé ábel bon étii mekan níme méhednad abel, épwed belyáged bé mwembé dyad té. Ekamtēn ngáne ménlāā'ε we meé ébel. ⁶ Nlyáged atāngéné abé mod awē béheléé sé békóbén awusé. Atāngéné awón dāsō mmwāád nhóg, ábe bán-ne bétāngéné bédúbé Yesue. Bétāngéné abé awón áde modmod éēhēlē-ε ahób aá bēwúú nló áte ké'ε aá bédé epuutéd. ⁷ Nlyáged a mwembé nēngáne mod awē ahíde nsón ní Dyōb ámbid, eetāngénéé nēe áwóó awusé á yāl. Eetāngénéé epame abé, ké'ε abé mod awē awāmsan alij. Eetāngénéé-ε abé mod awē abagé yāl á amwé á níim káa mod awē apere ne epuutéd. Eetāngénéé-ε se abé metog. ⁸ Bon pen atāngéné abé mod awē akobe beken abé-ε mod awē adāó akan á bwām. Atāngéné abé mod awē abíe' dyam abel, abé mod awē ábele mekan níme métāngéné, abé mod awē asáá, abé-ε mod awē akóbe eche yāl. ⁹ Atāngéné abé mod awē akoó nkalan ní bwām, nkalan níme bad bétāngéné nlém asum áyāl adúbe ngáne bēyágté mó mó. Nén débēl áhēl bad bēmpēe ahébe áhíd nkalan ní bwām nyaa eche etāngéné áhēl-ε mewusé níme bad ábe bétāngan níme nkalan abided áwed.

¹⁰ Nhóbe nén áyāle bad híin béekwεntεnεé áhíd nkamlεn míme belyáged bé mwembé. Bédii bad ábe behóbe e'yale ábe béewóo nsóηten bédoge-'ε bad. Bad híin ábe býágte enén ndín e ayáge bédii bad ábe bédé á epepé éche éhóbe nén bán bétáηgéné bad ayag. ¹¹ Weémwāg se ábê bad býágte áyāle bébébte bad bé Krísto híin ndáb áte ayáged áde býágteé mekan míme béewóo'ε kunze áyáged. Býágte' échê ndín e mekan ábel békud mōné. ¹² Mod nhóg awě ambíd á Kret se' bóod awě abédé mod a debyéé, anhób aá, "Bad bé Kret békale metóm pónde ésyāā. Bébébé nlém á abum, bédii bad ábe béehεle nsón, bedyāg-ke ndyéed bwāmbwam." ¹³ Abê e'yale ábe ane mod ánhōbpē áyāl e ábê bad é'dé mbále. Né-óó, bad ábe bédúbpé Yesuε boη behíde áde ayáge dé metóm, ékoη bó nímāb mewusé aláa ábel bédúbe ayáge áde átáηgéné. ¹⁴ Nén débēl béedúbéé póle é metóm éche bad bé Israel, béehíd-taá mekan míme bad ábe bébáá ayáge á mbále áyāl behóbeé. ¹⁵ Ne mod awě asáá, chōm ésyāāl ésaá boη ne mod awě eekēnle áte ne awě eedúbpe, chōmchōm áyāle nímab mewēmtεn ne nlém méekēnleé áte. ¹⁶ Bad ábe býágte áde ayáge dé metóm behábe nén bán bébíí Dyōb, boη nímāb mbeltéd rílūmte nén bán béebíí'ε mó. Bébele mam míme bad békóó, béebeléé-'ε ngáne Dyōb áhεdeé, béeheléé dyam á bwām ké ahóg abel.

2

Paale ad Tituse áyágte ayáge áde átáηgéné

¹ A-Titus, éyágte bad ayáge áde átáηgéné. ² Eyáged baachóm bémbáá wεé béchyáó échab yāl bwām, bébele mam nyaa echē bad bébagéé bó edúbé bébê-'ε bad ábe bébyéé' mam abel. Békag á'sō bédúbpε Krístā, békag á'sō bédā bad bémpēe, békag-ke á'sō béwεsan metake míme békudéé áyāl e adúbe áde bédúbpé. ³ Eyáged-te bebaád bémbáá wεé nímāb mbeltéd rílúmed nén bán bébage Dyōb edúbé. Eláa bó wεé béehōbē nhóg ne aníníí mam áyāl ábébed bó dīn, béebagé-'ε échab yāl á amwé á mīm. Boη éláa bó wεé býágte bad mam míme métáηgéné. ⁴ Bébele nímén mekan ábel boη behel e'tum é' bebaád ayáged ngáne bétáηgéné ábab bechóm ne ábab bán adāη. ⁵ Býáged bó bán bébê bebaád bé e'wóngé bé bwām. Bésum nlém wéε ábab bechóm bēnpεn, býáged-te bó nyaa eche bétáηgéné nímab mendáb abóo bwām, nyaa eche bébēε bebaád ábe bésúdté yāl ásē e ábab bechóm. Nzé bebaád bébele nímén mekan mésyāā, bad béehóbpé nkalaη míme Dyōb ábágé bad dyam dé mbéb áyāl.

⁶ Melemlem ébel kódebad échāá yāl. ⁷ A mbeltéd nímōη-'ε rísyāā, ébele mekan mé bwām nyaa eche bad behídtē nímōη mekuu. Nzé eyágte, chōm éche éyágteé étáηgéné ébé mbále, ébē-'ε mod awě ahíde mekan ámbíd bwām. ⁸ Enyín nén wεé ayáge ádoη átáηgéné ngáne bad béekudté etál áhób wε mam mé mbéb áyāl. Nén débēl bad ábe bétáηgan wε békwāg áyāle nén béekudté nzii áhób syánē dyam dé mbéb á yāl.

⁹ Eyáged betāη nén wεé béwógne ábab besáá á menzii mésyāā, bébele-'ε mam míme méwōgtē bó menyīnge. Béetáηgenεé néε bépentanné bó. ¹⁰ Béechībnē-'ε bó. Boη pεn bétáηgéné alúmed bán ábab besáá béhele bésūm bó nlém áyāl. Nén débēl bad béwōη mewēmtεn mé bwām tāηgene nkalaη míme Dyōb, awesyánē Nsoode, míme déyágteé.

¹¹ Dyōb álómé nímē nsimé átíntē e syánē abel áde ábélé nzii eche moosyāál áhele ákūd e'soósoη. ¹² Abê e'boη bé nlém é' Dyōb é'yágte syánē áchene mekan míme Dyōb déehédeé aá débēl ne ásóη esíí awóη ábel mekan míme bad bé nkōηsé ábe béebíí Dyōb bébeléé. Eyágte syánē ábel mekan nēηgáne bad ábe bébyéé' mam abel, ábel mekan míme métáηgéné ne ábel mekan míme Dyōb áhεdeé á nkōηsé wén. ¹³ Debele nén ngáne désinεé ne e'lyág bé nlém mam míme mépē échē epun áde ádeε Dyōb, mó awě adé Ngum ne awēd Nsoode, Yesu Krístā ápéé ne éche ehúmé. ¹⁴ Yesuε ambē eche yāl ákōde syánē ásē e mbéb rísyāāl ábēl-ε syánē debé bad ábe bésáá, debé-'ε ábē bad bēnpεn, ábe béwóo nlém áte ábel mekan mé bwām. ¹⁵ Eyágte bad nímén mekan. Ebeηlad kunze eche Dyōb ábágé

wε, âwéd bad nlém á abum ne áláa bad nímāb mewusé âbel béhəŋlɛn. Weémwāg-sɛ modmod anyín wε nkóŋtéd.

3

Paale ahóbé ngáne abé á bad bé Krísto átəŋgéné abé

¹ Nlāŋge wε mɛé ékamtɛn bad ábe éyágtɛé wɛé bésuded yǎl ásɛ e benkamlɛnɛ ne ásɛ e bad bémbáá. Wɛé béwógne bó bébé-’ɛ mboŋsɛn ábel dyam a bwām ké áhéé. ² Eláa bó wɛé bééhōbē modmod dyam dé mbéb á yǎl, bébáa’ mpentɛn, bépwiited, béchedɛn-ne moosyǎal yǎl. ³ Ngen e’só syánē bĕn ámpĕ debédé eyókél, deewógne’aá Dyöb, dempän nzii, debédéé néé betāŋ awōŋ áde déwó’áá esíí áyāl e mekan mé nkōŋsé, déhedé-’ɛ menyĩŋge mé nkōŋsé. Dekónáá bad, désĩidē-’ɛ bad alongé ádɛd ásyǎal. Bad bĕnkɔ́ syánē, syánē bĕn-ne dékɔ́ nhóg ne aníníí. ⁴ Boŋ Dyöb, awêd Nsoode, anlúméd syánē ábē e’boŋ bé nlém ne échē edəŋge. ⁵ Ansōŋ ádesyánē alongé. Saké nsón mí bwām nĩme syánē dĕmbɛnlé mĕmbĕl boŋ ábĕl nĕ, boŋ ambɛl nĕ áyāle nĩme nlém ní ngəl. Anlóm Edəádəŋ éche Esáá áwobe syánē mbéb ábel nĕn déchyáad ekóólé. ⁶ Dyöb ábúdé syánē Edəádəŋ éche Esáá abɛ mbwiined ne Yesu Krístə, awesyánē Nsoode. ⁷ Dyöb abélé nĕ, ábel boŋ nĩmē nsimé mbĕl dékobned áwe e’só boŋ syánē ámpĕ déwōŋ e’lyág bé nlém nĕn bán dɛékūd alongé áde déemaá’. ⁸ Enén póle echĕ rĕhóbɛé edé mbále.

Nhɛde mɛé níkoŋ nyé nĩmĕn mekan aláa ábel boŋ bad ábe bédúbpé Dyöb bébíí ngáne bébeléé mekan mé bwām. Nĕn dɔ́ ébóó bán débele’, nĕ dɔ́-aá dépiinéd moosyǎal nsyāŋ. ⁹ Boŋ nyétɛde e’kúkú bé mpentɛn, akal á póle təŋgɛne ngáne mbyaa mĕmbootédte. Nyétɛde-’ɛ ngabén ne ntāŋtɛn təŋgɛne mbéndé é bad bé Israel. Abĕn bwĕm béepɛɛnéé nsyāŋ, béesaá-’aá dyam dé abɛlɛn. ¹⁰ Mod té awĕ apɛɛne ngabén átĩntĕ e bad bé Krísto, nzé ebagé mó elébé ngen póg ne ngen ébe boŋ eewóge wε, weewóó dyam ábel ne mó. ¹¹ Ebii nĕn wɛé ene ndín e mod abébé abele-’ɛ mbéb. Mbéb nĩme ábélé rílúmte bán akwíde eche yǎl nkáásé.

Elébé ne melɛntɛn mé asóg

¹² Nzé nlómé Atɛmasɛ ké’ɛ Tikikuse bó mod nhóg áwōŋ, éwān áte áhyɛ dényín mɛ á dyad á Nikopolis áyāle áwed dɔ́ rítíidé mɛé mĕbĕ á pónde e ahéb á ngine. ¹³ Ewan áte ábel boŋ Zɛnasɛ, mod a mbéndé bó Apolos béhide áke eke éche béhedéé akɛ. Nyín nĕn wĕé mówōŋgĕnĕ bó nyaa eche béetógké chōmchōm éche bébɛnlédte áke. ¹⁴ Ebel-le ábesóo bad béyáge ábel mekan mé bwām. Béwōŋgen ábel mekan nĩme méhedne bán mod ábel. Béebelé mekan nĩme méesĕ dyam dé abɛlɛn.

¹⁵ Bad ábe bédé ne mɛ bésyǎal bélénté wε. Lɛntéd mɛ ábesyánē baányan bé Krísto bésyǎal ábe bédáó sé.

Nsimé ní Dyöb mbĕ ne nyé moosyǎal.

Kálag echē Paale áténlé Filemōne Ndibned ní kálag

Filemōne abédé mod awě andúbé Krístəə abé-'ε mod awě awóó edúbé bwāmbwam á mwembé-te. Kapóg abédé á mwembé míme rídé á Kolose. Anwón ntān awě béchágé'áá bán Onesimuse. Ane ntān ansób wée Filemōne dó-'aá ámbíd e pónké ábómné Paale. Paale abédé á mbwəg ene pónké. Paale mó ankəŋ boŋ Onesimuse abé mod a Krísto. Kálag echē Paale áténlé Filemōne, antel chó aá Filemōne bó awe ntān bétim ásē, aá mó Paale mólóme' awe ntān ámbíd, nén Filemōne akob mó ámbíd saké áyāle adíi awe ntān dėmpən boŋ ákob mó nēŋgáne mwānyan á Krísto.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1-3

Paale akené Filemōne 4-7

Paale acháá' Filemōne átéd Onesimuse ámbíd 8-22

Nsógten 23-25

Paale alómmé bad melentən

¹ Mε Paale, awě adé á mbwəg á dīn á Yesu Krístəə, mε-εé ntelé enén kálag. Sé Timoti, mwānyan á Krísto awēd, sélómme nyé melentən. Sélente' wε Filemōne, nsón e echoŋ awēd awě mómpē abele' nsón míme sébelé. ² Sélente' káŋne Afia, awed mwānyan á mmwaád a Krísto. Sélente' Achipuse awě mómpē akale' nkalan mí bwām ne ngíne esyāál ngáne sémpē sékalé. Sélente-'ε bānned bé mwembé ábe bébome' áwon ndáb. ³ Nsimé ne nsan ní Dyōb Titée awēd ne Sāŋgú Yesu Krístəə, míbē ne nyé.

Edəŋge ne adúbe áde Filemōne

⁴ A-Filemōn pónké téé nzé nkāne', mbelé nsāgnān Dyōb áyāl echōŋ. ⁵ Nsāgnan Dyōb áyāle nwógé nén bán edəá bad bé Dyōb bésyāál, esumé-'ε nlém wée Sāŋgú Yesu Krístəə. ⁶ Nkāne' nén mée, nlatén míme syāné déwóó nēŋgáne bad ábe bédúbpé Krístəə, mibel nyékoŋ mekan mé bwām mésyāál míme Dyōb ábágé syāné asōŋten. Nén débēl ehúme éche Krístəə ényínned. ⁷ A-mwānyan, edəŋge éche éwōŋné bad ábe bédúbpé Krístəə, éwógté mε menyīŋge bwāmbwam éwéde-'ε mε nlém á abum. Ewógté bad bé Dyōb menyīŋge.

Paale ad Filemōne ákob Onesimuse

⁸ Né-óó, kénéε edíi bán nwóó kunze ákamlən wε á dīn á Krísto ábel dyam áde étəŋgéné ábel, ⁹ edəŋge éche níwánléné wε ébélé ncháa' wε cháán. Mε Paale, nhóbe nén nēŋgáne nchun mí mod míme rídé-'ε á mbwəg bəəb á dīn á Krísto. ¹⁰ Ncháa wε á nló míme Onesimuse. Adíi bəəb nēŋgáne awem mwān. Mε-εé nkəə boŋ adúbé Krístəə adé abédé á mbwəg hén ne me. ¹¹ Ngen e'só, enkēmbáá wε etógnén. Boŋ bəəb adé sóo etógnén. ¹² Nlómé' mó ámbíd áwōŋ bəəb, adíi mod awě rídáá bwāmbwam. ¹³ Mendəŋ mée ábē ábē ne mε ábel boŋ áwōŋgen mε á etál échōŋ bəəb áde rídíi á mbwəg hén á dīn dé nkalan mí bwām. ¹⁴ Kénē, meédəə'ε mée rínyáged wε áwógen mε. Boŋ pən mēdəŋ mée éwōŋgen mε áyāle mmōn edəá mε awōŋgen. Né-óó, meéhēlē-se mibel dyamdyam ésebán mmōn ekwénténé. ¹⁵ Kapóg Dyōb dáo dėmbēl aá Onesimuse ápágned wε á yāl é esōŋ é pónké, ábel boŋ nzé atimé ámbíd áwōŋ ábē ne wε ne abé ásyāál. ¹⁶ Bootya bəəb, saké ntān ngēn adíi. Adíi awed mwānned a Krísto. Ndəá mó bwāmbwam, wε-'ε ámpē étəŋgéné mó adəŋ ké tómaa ngáne rídáá mó. Etəŋgéné mó adəŋ ngáne ntān awōŋ, édəŋ-'ε mó née awon mwānyan á Krísto.

¹⁷ Né-ṓ, nzé etédé me nêṅgáne mod awě nyúmō nyêbele nsón, etáṅgéné mó akob melemlem nêṅgáne wékobpé me. ¹⁸ Nzé édé nén bán aběnlé we epandé, ké'ε awánlé we alúm, né mēsābē we. ¹⁹ Me Paale, mměn-εé ntelé nén ne échēm ekáá. Mēsābē we. Boṅ pen, weéchatán nén weé abel áde mbélé boṅ ékud alongé dékōlē, édé nêṅgáne wémpē ewanlé me alúm. ²⁰ Né-ṓ, a-mwǎnyan, ncháá' nén meé éwōṅgen me á dǐn á Sǎṅgú. Wógéd me menyinṅe á dǐn á Krǐsto.

²¹ Atel áde rítélé enén kálag ábélé nsumé nlém nén meé, wěbelé me kéchéé éche rílanḡé we meé ébele me. Mbíi meé wěběl-le ké tómaa ngáne ríhóbé meé ébel. ²² Dyam démpēe áde ríhóbé meé ríláa we ádii nén meé, é nabned me toṅ áwoṅ ndáb áyāle ndúbpé nén meé Dyōb déwōḡ nyé mekáne, abídéd me á mbwōḡ, ntán nyé ámpē.

²³ Epafrasε, awě súmō sêdé á mbwōḡ á dǐn á Yesu Krǐsto, mómpe alómme nyé melentεn. ²⁴ Kááṅne Makōse, Aristakuse, Demase, ne Lukase ábe syáábō sêbele nsón bómpe bélénté nyé.

²⁵ Nsimé míme Yesu Krǐstə mbê ne nyé moosyǎl.

Kálag e Hibru Ndibned n kálag

Mod awě atelé enén kálag antel chó áwéd bad bé Krısto nlém a abum áyāl e metake nıme bó donje á bad békúde'áá adúbe áde béndübēē Yesue. Alúmté áte nén aá melē nıme Yesue ápééné métómé melē nıme ménsēbē abé. Alúmté-'e áte ámpē nén aá béēhüntē nlém nén bán Dyöb déelónédte akag áde ábágé. A melē mé'sō nıme Dyöb démwēē ne ábē bad mbwiined ne Mosēē, beprise bóó bēbágé'áá Dyöb mendē á nló ní bad. Bon bōób, Yesue mó adé mod a tıntē a bad ne Dyöb abé-'e prise ambáámbáa awe atómé bekal bé'dæódəŋ bé' bōód, atóm ángel, atóm-me káəŋne Mosēē, áyāle eche yāl chēn chóó ámbēé néē mendē, ngen póg ne ngen ésyāəl. Höm áde ádíí Atómténé Asáŋ tómaa höm áde beprise bé' bōód bēbágé'áá mendē á nló ní bad, mendē nıme ábágé-'e mékwógnédé.

Nkabted n kálag

Krıtəə mó alúmté bad ngáne Dyöb ákóó abé 1.1-3

Krıtəə atómé ángel 1.4-2.18

Krıtəə atómé Mosēē bó Josua 3.1-4.13

Krıtəə adé prise awě atómé beprise bésyāəl á mbyaa nıme Levi 4.14-7.28

Melē nıme Krıtəə nıtómé melē mé'sō 8.1-9.28

Mendē nıme Krıtəə ábágé nıtómé mendē nıme beprise bēbágé'áá bōód 10.1-39

Adúbe atómé chóm ésyāəl 11.1-12.29

Abé áde áwógte Dyöb menyinje 13.1-19

Mekáne mé asóg 13.20-21

Meləntən mé asóg 13.22-25

Dyöb áhóbé wée bad mbwiined ne Mwän

¹ Se' bōód, Dyöb dénhōb wée ábēd betaa, anláá bekal bé'dæódəŋ mam áláa bó. Anhób áwāb ngen ne ngen, ábenléd-te menzii híin áhób áwāb. ² Bon á e'pun bé asóg hén, ahóbe wée syánē, álāŋgē awe Mwän mam áláa syánē. Wée ane Mwän dōó Dyöb ápóó bon áhagé' nkoŋ ní mín ne ní sé. Mó-'aá Dyöb átúidé aá mó awóó nhəgtéd nısyāəl. ³ Ane mwän móó adé e'kin-áte bé ehúmé é Dyöb, mó-'aá alúmtē syánē ngáne Dyöb ákóó abé. Adíi melemlen néē Dyöb-pe ádíí. Ngíne e eyale é nsəl échē ane Mwän ebelé mekan mésyāəl mékag á'sō ngáne métəŋgéné abé. Ahúd áde áhúde syánē á mbéb-te, abelé syánē moosyāəl desáá. Ambíd e nê, andyéé Dyöb á Ngum é ekáá é mbáá ádyöb.

Mwän a Dyöb atómé ángel

⁴ Né-óó, Mwän a Dyöb atómé ángel. Melemlen nê dōó dĭn áde Dyöb áchagé mó aá, "Mwän" atómé dĭn ádāb á "ángel." ⁵ Dyöb déēhōbēē wée ángel ké póg mbēd aá,

"Edíi awem Mwän,
chii, ndíi sóó."

Dyöb déēhōbē'áá wée ángel ké póg aá,

"Mēbē Sáá,

mó-'e abé awem Mwän."

⁶ Bon Dyöb ádēhób aá mólōme' awe Mwän a'só á nkōŋsé-te, anhób ámpē aá, "Ángel échēm ésyāəl étəŋgéné mó edúbé abe."

⁷ Anhób təŋgene ángel pen aá,

"Abelé éche ángel édé néē epub.

Eché Ángel éche édé ábē bembəledē,

abelé édíi néē muú nıme níchodne'."

⁸ Bon Dyöb dénhōb təŋgene Mwän aá,

“A-Dyöb,

wεékamlén á ngíndé ne á ngíndé.

Wεékamlén ábōη bad nyaa echē etāηgéné.

⁹ Edəə mam níme métāηgéné, ékōō-’ε mam níme mééboo.

Né-’aá ákásá boη Dyöb, ádoη Dyöb,

ápwēd wε ábé etógnén tómaa baásyāāl ábe nyāābōō nyēdé,

ápwēd-te wε ábé menyīηge tómaa baásyāāl ábe nyāābōō nyēdé.”

¹⁰ Dyöb áhóbé ámpē aá,

“A-Sāη wε-εé ehāgé nkōηsé se á mbooted,

nkoη ní mín-ne ndíi abwóg áde éhágné échoη ekáá.

¹¹ Abē bwēm é’syāāl bēpě á asóg, boη wε pēn wεébē abé ne abé.

Abē bwēm é’syāāl bémaá ásē nēe mbóté.

¹² Wεényāg bó áte ngáne bényāgεé mbóté,

wεéhāηlén-ne bó áte ngáne béhāηlanné mbóté.

Boη wε pēn wěbē ebé melemlēm, ádoη alongé-’ε déewōηgé asóg.”

¹³ Dyöb déēlāηgēē ángel ké póg mbēd aá,

“Dyεé mε é ekáá émbáá hén

káāη ne á póndé eche mébenlé

boη ékōgtéd ábōη bad bé ekōyí ámīn ne mekuu.”

¹⁴ Cheé-ō ángel édíí? Edíi e’dəədəη ábē é’benle Dyöb. Dyöb álóme-’ε bó áwōηgen bad ábe békūd e’soósoη.

2

¹ Né-ōó ngáne débíí nímén mekan, detāηgéné kéchéé éche déwógé nlém asum áyāl ábel boη deépānē’ nzii. ² Mekan níme Dyöb dénlāā’ε ángel aá élaa ábēd betaa ménwōη ngíne. Bad bésyāāl ábe bénkēnhíd nímē mekan, ábe bénkēmbēl-le ngáne nímē mekan méhóbé’áá, bénkūd nkógsen níme bēntāηgēnnē akud. ³ Chán-nō nyéwémtnéne bán dehele debíd nímén nkógsen áte nzé deewōηne nkalaη ní bwām póndé? Mmē nkalaη mó-’aá nīpεene’ enén ndín e e’soósoη. Sāηgú Yesue mwēn mó asébpé bad akale tāηgēne ábén e’soósoη. Bad ábe bēnwōg-ke mam nímē ánhōbpē, bēmbēl syānē denyín nén bán méde mbále. ⁴ Dyöb dōmpē dénlūmēd syānē áte nén aá nímē nkalaη rídé mbále. Ambel nē alúmed áde álúmté e’chemléd, mekan mé menyáké ne menyáké híin. Anlúmed nē ámpē ne mekan nímē bad bēbélé’áá á ngíne e Edəədəη éche Esáá éche Dyöb démbēé bó. Dyöb dēmbē bad Edəədəη éche Esáá ngáne éboηnéde mó.

Ane awē alyágte syānē ákud e’soósoη

⁵ Saké ángel chōō Dyöb ábánné aá ékamlén nkōηsé mékōālē nímē séhóbεé bán mépě.

⁶ Boη éténlédé hōm ahóg á kálag e Dyöb pēn nén bán,

“A-Dyöb, cheé moonyoη ádíí awē éwōηné póndé?

Cheé mwān a moonyoη ádíí éche ékásá boη énoηé mó?

⁷ Ayāl e esóη é póndé, wembēl enkēmpaá ángel. Wēmbané mó á atii dé ehúmé ne edúbé.

⁸ Wembě mó ngíne ákamlén chōm ésyāāl.”

Abε adé ébágé mó ngíne ákamlén chōm ésyāāl, álúmtē’ bán chōmchōm éesaá éche éesě ásē e nkamlén nímē. Kénεε édíí-’aá nē, deenyínéé bōōb nén bán chōm ésyāāl édé ásē echē.

⁹ Boη denyíne’ ngáne Yesue ádíí. Ayāle esóη é póndé Dyöb dēmbēl enkēmpaá ángel. Bōōb, Dyöb ábágé mó ehúmé ne edúbé nēe kāη áyāle metake níme ákúde ne kwééd eche áwédé. Dyöb álúmté syānē nímē nsimé awé áde Yesue áwédé á nló ní bad bésyāāl.

¹⁰ Bwēm é’syāāl é’díi é’ Dyöb, mó-’aá anōne’ bó. Ngáne édíí nén bán Dyöb áhεde’ aá bad híin békud etāl ábé ábe bán, békud-te ehúmé, émbē mboη nén bán ábel mod awē ásalé bó nzii ákud metake. Nē débēl ákwognéd ábé mod awē ábēl boη bad békūd e’soósoη.

¹¹ Yesue awē abele’ boη bad bésāη, ne bad ábe bésáá, bó moosyāāl bédíi bán bé Sáá nhóg.

Né-'aá ákóá bon Yesue eekwágé' áchəg bó aá baányan. ¹² Eténlédé nén bán anláá Dyöb aá,

“Mélāā ábēm baányan ngáne ádon đin ápédé abé.

Měkěn wε nzé syāābōō sēlādné hōm ahóg.”

¹³ Anhób ámpē aá,

“Mēsūm nímēm nlém ne Dyöb.”

Anhób-pe ámpē aá,

“Mε nén, syāābe bán ábe Dyöb ábágé mε.”

¹⁴ Ngáne édíí nén bán ábē bán bé Dyöb bédii baányon ábe béwóó ekob é yāl ne mekií, Yesue ámpē antéd yāl e moonyon née bó. Ambel nê ábel bon kwééd eche ánwēē ébóded ngíne eche Satanε awě abele' bon bad béwág. ¹⁵ Awé áde ánwēē áhúdé bad á mehan ábe bémbē betān á alongé ádāb ásyāāl áyāle mbwóg ní kwééd. ¹⁶ Enyínnédé bwām nén bán saké ángel ánhyéé awōngen. Bon ampě áwōngen bad bé mbyaa níme Abrahamε. ¹⁷ Né-óó éhédnádtaá nén bán Yesue ábē melemlen née baányon á menzii mésyāāl ábel bon ábē prise ambáámbáa awě awóó nlém ní ngəl, abé-'ε mod awě béhεle bésun nlém áyāl. Abele áde ábenléé Dyöb, ábélé Dyöb álagsan bad mbéb. ¹⁸ Ngáne édíí-'aá bán mwēn antäg, ákūd-te mekəgsen, awōngan bad nzé bédé á mekəgsen-té.

3

Yesue atómé Moseε

¹ Né-óó a-baányan, nyé ábe Dyöb áchénlé ábē ábē bad, nyénəne' Yesue. Mó adé mbapεε awě Dyöb álómé, abé-'ε Prisε ambáámbáa a mekan níme séhóbé bán sēdúbpe. ² Dyöb dēmpwεd mó, ábenlé-'ε Dyöb ne nlém nhóg melemlen ngáne Moseε ábenlé'áá Dyöb ne nlém nhóg á abum á ndáb á Dyöb. ³ Mod awě alóó ndáb, bébelé bébε mó edúbé tómaa ndáb eche álóó. Melemlen nê dōó Yesue ákwógnédé ákud edúbé éche étómé edúbé éche Moseε. ⁴ Ndáb téé ewóó mod awě alóó ch. Bon Dyöb dōó álóó chōm ésyāāl. ⁵ Moseε abédé mbəledé á abum á ndáb á Dyöb, awě abēnlé'áá Dyöb ne nlém nhóg, álūmté' bad mam á'sō é' pónde níme Dyöb débēnlé. ⁶ Yesu Krīstəə pen abédéε Mwān a Dyöb, ákamlán-ne abum á ndáb á Dyöb ne nlém nhóg. Syánē ámpē dedii bad bé abum á ndáb á Dyöb nzé édé nén bán dedé déchəgnédé, desumé-'ε nlém ne chōm éche débééné kúmbe, éche désúme-'ε nlém áyāl.

Elébé ne bad ábe bédúbpe

⁷ Né-óó, nyéwóg chōm-εε Edəádən éche Esáá éhóbé. Ehóbé aá,
“Chii nén nzé nyéwógé ehób é Dyöb,

⁸ nyéewúéné' Dyöb nló áte ngáne ábēn betaa bēnwūēnnē Dyöb nló áte á pónde echē
bēnkunnénné Dyöb yāl.

Bēnkunnén mó yāl

á pónde eche békágé mó é ehyánge.

⁹ A ehyánge wē, bēnkəg mε,

bényín-ne mam níme mbéle é etūn é móom mé mwě méniin.

¹⁰ Nê dōó dēnkəñ bon ríliin ene nyongel e bad bon nhób mεé,

'Awab nlém-té, bétamnad,

béēhídē-'aá nzii echēm.'

¹¹ Né-óó, menliñ, mmwé-'ε melě mεé

'Béésónlé áwēm abwóg dé nkóme-áte mbéd.' ”

¹² A-baányan nyétéd pónde ábel nyé modmod nyéewóó nlém mé mbéb níme méedúbpe' Dyöb, ábel bon nyéētédte Dyöb áde áde á alongé. ¹³ Bon pen nyéwéde' nhóg ne aníníí nlém á abum epun téé, ngáne échē epun échəgnédé bán “Chii”, ábel bon mbéb méedogé nyé modmod áwúen Dyöb nló-áte. ¹⁴ Syánē dedii mod nhóg ne Yesu Krīstəə,

nzése delyəgé dechə̀nédé káə̀n ne á asóg ne mekan míme désébpé adúbe tə̀ngene Dyöb.

¹⁵ Demaa anyín nén bán éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Nzé nyéwógé ehób é Dyöb,
nyéewúéné’ Dyöb nló áte

ngáne ábēn betaa bēnwūēnnē Dyöb nló áte á pónDé eche bēnkunnénné Dyöb yəl.”

¹⁶ Benzébádé bēnwōg ehób é Dyöb boŋ békunnén Dyöb yəl? Abē bad bésyā̀l, saá bad ábe Mosεε ámbīdēnnē á Egipto bēbédé-yε? ¹⁷ Benzébádé Dyöb dēnliín-naá é etūn e móom mé mwé méniin? Saá bad ábe bēmbel mbéb bóo bēnnaá ndim é ehyā̀nge-yε?

¹⁸ Benzébádé Dyöb dēmwēē melē aá béesónlé áwe abwóg dé nkóme-áte mbéd? Saá bad ábe békēmbēl ngáne áhédé’áá-yε? ¹⁹ Né-óó, denyíne’ nén bán, bēnkēhēnlé asól áyā̀le bēnkēndúbéé Dyöb.

4

Nkóme áte míme bad bé Dyöb békudté

¹ Ahób áde Dyöb dénhōbpē aá syā̀nē dēsōl áwe abwóg dé nkóme-áte ádíi étyéémé. Né-óó détéd pónDé ábel boŋ nyé modmod eebóó’ asól áhed. ² Syā̀nē ámpē dewógé nkalaŋ ní bwām melemlen ngáne bómpē bēnwōgkē. Bēnwōg míme nkalaŋ ní bwām boŋ ménkēnwōngénné bó ne awōngēn dēn áyā̀le nén, bēnkēndúbéé mó. ³ Bəəb-pə́ó, syā̀nē ábe dedúbpé míme nkalaŋ, desóle’ áde abwóg dé nkóme-áte. Boŋ ne bad ábe bēédúbpe pen, Dyöb dénhōb aá,

“Menlīŋ, mmwé-’ε melē nén mēé,

‘Béesónlé áwēm abwóg dé nkóme áte mbéd.’ ”

Anhób nē, kénéé edíi bán ammād míme nsón amad se áde áhágé nkōŋsé, abwóg dé nkóme áte dēmmād-tε abé. ⁴ Eténlédé á kálag e Dyöb tə̀ngene epun éche élónténé epun saámbé nén bán, “Dyöb dēmmād míme nsón. Né-óó ankómé áte epun éche élónténé epun saámbé.” ⁵ Eténlédé á kálag-tē wē ámpē bán Dyöb áhóbé aá,

“Béesónlé áwēm abwóg dé nkóme-áte mbéd.”

⁶ Né-óó, etál edíi ébágnédé donge á bad ásol á hōm dé nkóme-áte. Boŋ bad ábe bēnwōg nkalaŋ ní bwām se’ bə́óó, békēhēnlé asól, áyā̀le nén békēmbēnlé mekan míme Dyöb dēnlā́’é bó aá bēbel. ⁷ Nē dēmbēl, Dyöb dēmpwēd epun émpēe, áchā̀g-kε chó aá “Chii.” Anhób nē etūn é pónDé ámbīd echē ábēd betaa bēnkēmbēnlé ngáne ánhōbpē aá bēbel. Anhób nē mbwiined ne e’yale ábe Dabidε ábe mímáá nyé atele nén mēé,

“Chii nzé nyéwógé ehób é Dyöb,
nyéewúéné’ Dyöb nló-áte.”

⁸ Nzé émbē nén bán hōm áde Josua ánkéénné bad dōo dēnkōŋ hōm dé nkóme-áte abé, né ámbīd e pónDé Dyöb dēnkēnhōbpé tə̀ngene epun émpēe. ⁹ Né-óó hōm dé nkóme-áte áde áde nēngáne nkóme-áte míme Dyöb dēnkōmēē áte áde ámáá nkōŋsé ahə̀g ályágé ásine ábē bad. ¹⁰ Kénzēé awē asólé á abwóg dé nkóme-áte á Dyöb, akōmme áte áyā̀le amadé míme nsón, melemlen ngáne Dyöb dēnkōmēē áte áde ámáá nkōŋsé ahə̀g. ¹¹ Né-óó syā̀nē déwan áte dēsōl áde abwóg dé nkóme-áte, ábel boŋ syā̀nē modmod deebóó asól áhed. Deehídé’ mekuu míme bad ábe bēnkēmbēl ngáne Dyöb dénhōbpē. ¹² Debíi nén bán Eyale éche éhúú ne Dyöb, édé alongé, édé-’ε ngíne. Ekóbpe’ tómaa páá e nsəl níbe. Esóle’ mod áte káə̀n se á mbom ní ngob e yəl ne edə́ə̀də̀ŋ. Esóle-’ε mod káə̀n se á mebōŋ mé yəl ne á e’hid-tē. Echē eyale écheme’ mewēmtēn mé mod ne kéchéé éche mod áhédéé abel. ¹³ A e’só é’ Dyöb, chōmchōm éesaá á e’koŋéd. Chōm ésyā̀l édé á təl e ékwéε. Dyöb dō-’aá dētə̀ngéné mekan mésyā̀l míme débēléé aláa.

Yesue adii ndale e prisε ambáambáa

¹⁴ Né-óó, ngáne déwóó Prisε Ambáambáa, Yesue Mwān a Dyöb, awē akií ámín á’sō é’ Dyöb, déchə̀ŋned adúbe áde désúmé nlém áyā̀l. ¹⁵ Awesyā̀nē Prisε Ambáambáa asónténé

mechínzé nímēd, áyāle nén móm̄pē ankūd melemlem mé mekəgsen míme dékudéé á menzii mésyāāl, boŋ kénê, enkēnbenlé mbéb. ¹⁶ Né-óó ne e'sum bé nlém désíde benben ne atii dé nkamlen á Dyöb áde ábage nsimé. Deewógé mbwóg ké nhóg. Débel nê ábel boŋ Dyöb áwóg syánē ngəl, ábāg-ke syánē nsimé míme méwōngān syánē pónde téé eche détógnéné nwōngēn.

5

¹ Prise ambáámbáa téé awē Dyöb ápwédé átintē e bad, ápwede mó ábele mó á dīn áde ábē bad. Ane prise móó akobe' mende wée bad boŋ ábage mó wée Dyöb née nde ne mende ábel boŋ Dyöb álagsen bad mbéb. ² Ahēle bad yāl acheden ábe bépane' nzii áyāle bébīí' é chōm éche bébeléé áyāle nén mwēn ámpē adii moonyoŋ awē awóó mechínzé mé ngob e yāl. ³ Nê ábélé atāngéné née ábageé mende káŋne áyāl e míme mbéb mēn, ábage-'é áyāle mbéb mí bad. ⁴ Modmod mwēn eéhēlē-se ábe yāl edúbé é prise ambáámbáa. Dyöb dōó ápwede' mod ábē prise, melemlem ngáne ámpwēdté Arōne.

⁵ Melemlem nê dó-'áá Krístə mwēn énkēnchágédté yāl ábē prise ambáámbáa. Dyöb dōó dēmpwēd mó. Dyöb dénlāā mó áá,
“Edii awem Mwän.
Chii ndii Sóó.”

⁶ Nê ádé á kálag e Dyöb hōm démpēe bán Dyöb dénlāā mó áá
“Wéébē prise abe ne abé,
née Melkizedege.”

⁷ Ade Yesue ábédé á nkōŋsé, akánné'áá, áchāā Dyöb, áchyéé' awé á ngine, mésōd mébīdē' mó á mīd. Akánné'áá wée mod awē ahele ásōŋ alongé áde. Dyöb dénwōg mó mekáne áyāle anwōŋ mbwóg ní Dyöb áte. ⁸ Kénéé ábédé Mwän a Dyöb, an'yágé áwōgen Dyöb mbwiined ne metake míme ánkudté. ⁹ Dyöb dēmbēl ankwognéd abé-'é prise ambáámbáa awē akwōgnédé, ábel bad ábe béwōgne mó békud e'soosōŋ ábe é'dé á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁰ Dyöb dēmbané mó á atii áá mó adé prise ambáámbáa née Melkizedege.

Elébé ábel mod eétdé adúbe

¹¹ Nwóó mam híin áhób tāngene adén atón. Elénlé me áte ngáne mébenlé boŋ nyésōŋtén mó, áyāle nén nyéewámsánné dyam asōŋten. ¹² Nhóbe nén áyāle nén nyētāngén bad abé bōob ábe báyágtē' bad bēmpēe. Boŋ nyēdii nyéhēdnad ámpē bán mod áyáged nyé mam míme nyēmmadté abii tāngene nkalan ní Dyöb. Nyēdii nyédé née bán bé nkáál ábe bēhēdnad abii saké ndyééd. ¹³ Kénzéé awē adii amwáá' abii, ádii née nkáál. Eébīí' é mboŋ ne mbéb. ¹⁴ Ndyééd pen edii áyāle bad ábe bémáá akwog. Mod ambáá adii mod awē ayágké, awē amēnténé-'é mboŋ ne mbéb ábii.

6

¹ Né-óó dékēene adúbe á'sō nēngáne bad ábe bémáá dyam abii. Deetāngeneé née détdéé pónde ámpē áyáge mam míme bēn'yāgēdtē syánē tāngene Krístə se á mbooted. Demmād ayáge, debíí-'é nén bán bad bētāngéné békúné mbíd, bētēdē ábel dé mekan mé mbéb míme mépēene' kwééd. Demmād-te abii nén bán bētāngéné Dyöb adúbe, ² báyágtē bad tāngene edusen* ne tāngene abán á bad mekáá á nló. Debíí-'é nén bán bētāngéné bad ayáged tāngene mpuu ne tāngene mbakú e nkáásé echē ébē abé ne abé. ³ Deétdéé nímén mekan. Dékag á'sō nzé Dyöb ábágé etál.

⁴ Nhóbe nén áyāle nzé bad bētēdté ádab adúbe, mod eéhēlē-se ápēēn bó ámbíd ámpē, bētēdē mítab mbéb bétimen Dyöb. Nhóbe bad ábe bēnkūd e'nyínen bé ekíde, béwóglén nnam ní Dyöb, békūd-te Edəádəŋ éche Esáá née bad bēmpēe. ⁵ Béwógléné e'boŋ bé eyale é

* **6:2** Edusen: echē edusen énkēmbáá edusen échē bédúsánnáá bad ábe bédúbpe Krístə bēnpen. Bad bé Israel bōmpē bēnwōŋ elem éche bédúsánnáá bad, bédusán-ne bwēm bēmpēe.

Dyöb, bényín-ne ngíne echë ëbē á pónde eche Dyöb dékamlénné. ⁶ Nzé ábē bad bé mááá-’ε nímē mekan anyín bonj bétíme bétédte ádab adúbe, mod eéhēlēē-se ápēēn bó ámbíd ámpē áte de mbéb áhíd Dyöb. Abánj áde bábáá’ε Mwän a Dyöb áyāl, ébelé ébé byánán bébomme’ mó á awog ámpē, bék wāgte-’ε mó á’sō é’ bad bémpeē. ⁷ Ndöb eche mbúú éyógké achóoted bonj mendíb mésól ásē, ebele bwēm é’kwog bwām. Abē bwēm é’belé é’wōngān bad ábe bēwéné bó. Nē álúmte bán Dyöb ánamte’ ene ndöb. ⁸ Bonj nzé ene ndöb ekwogte’ mekôd ne e’sum bé mbéb bémpeē, né eesaá dyam de abelen. Né káñ ne á asóg béhyāad-te chó.

⁹ A-baányan, kénéé rílangéé nyé nén, ndúbpe nén méé nyébele’ mekan nyaa eche nyékudté mekan mé bwām mé e’soosoj. ¹⁰ Dyöb ábele’ nímē mekan nyaa echë etāngéné. Échatánné nsón ké nhóg míme mod ábéle, échatán-naá edange eche mod álúmté mó ngáne nyédii nyébenléé bad bé Dyöb bémpeē. ¹¹ Mmed nlém rídii nén bán nyé mod téé nyébē nyéwōñ ene kán káñ ne á asóg ábel bonj nyékude’ chōm ésyāal eche nyésúme nlém áyāl bán Dyöb débe nyé. ¹² Séehēdēē bán nyébē bad ábe béehédé chōmchōm abel. Bonj séhede’ bán nyébē bad ábe béhíde’ mekuu míme bad ábe bēwesān áyāle bédúbpé Dyöb. Echë ndín é bad ékūd chōm ésyāal eche Dyöb áhóbé aá móóbē bó.

Dyam áde Dyöb áhóbé déehídtéé áse

¹³ Se’ bōód áde Dyöb dénhōbpē aá móóbelé Abrahamε dyam, ammwé melē aá mó tāngēnē áde akag alóned. Áde dñn dñn dōó ámmwēēnnē melē áyāle nén modmod eebédéé awē atómé mó awē áhélé’áá-se amwé melē áwe dñn. ¹⁴ Anhób aá, “Nhóbé nén méé, ntāngéné we anamed,

mēbēl-le nímōñ mbyaa núbū áte bwāmbwam.”

¹⁵ Abrahamε anwesén ásūm-me nlém, né-óó ankūd chōm éche Dyöb dēmbéénné mó akag. ¹⁶ Nzé mod amwāg melē abenlad dñn áde mod awē atómé mó. Mpenten ké ríhée-’ε nímē bad bēwóó’ε, melē móó méyānle’. ¹⁷ Dyöb áhédé’áá ábē bad ábe ámbéé akag alúmed áte nén aá, móóhúdté dyam áde móhóbé áse. Né-óó amwé melē ásógtēn akag áde ábágé. ¹⁸ Né-óó Dyöb ábágé syánē mekan mébe nímē méehāñlān áyāle Dyöb déehelélé-se ákal metóm. Abagé syánē akag, amwé-’ε melē. Abelé nē ábel syánē awē dekií áwē ábel ákəə syánē, déwōñ e’wéd bé nlém, désūm-me nlém ne mekan míme áhóbé aá móóbē syánē. ¹⁹ Abē e’lyág bé nlém é’dii néé chōm éche ébelé alonjé ádēd ásúmnédé, ákoñéd-te. Ebē e’lyág bé nlém bóó békñ bonj detóm abad dé mmwe ámñn, dépe á abwóg á hōm áde ásaá wēé Dyöb ádíí. ²⁰ Yesuε mó asébpé asól áhed á nló míme syánē ábonjēn syánē e’dii. Bōób atímé prise ambáámbáa awēd awē adé á ngíndé melemlen néé Melkizēdege.

7

Melkizēdege abédé Prise

¹ Melkizēdege abédé kññ e dyad á Salem, abé-’ε prise a Dyöb á Ngum. Ambomén Abrahamε áde Abrahamε áhúé’ε á bel ábe ánwūū’ε kññ é bad, ánmēd-te Abrahamε. ² Abrahamε-’ε ábe mó akab á bwēm ahóg átínté mekab mé bwēm dyóm míme ánhūēnnē á bel. Dyam dé’sō, dñn á Melkizēdege á ehób é Hibru ádíí bán, “Kññ eche ebele mam míme rítāngéné.” Atón áde álónténé mébe ádíí bán “Kññ e Salem,” awē adé “Kññ e nsañ.” ³ Eetenledéé hōmhōm nén bán Melkizēdege anwōñ sáá, ké’ε mbyaa. Béetele-’áa ngáne béchyáá mó, ké’ε ngáne áwédé. Ádíí prise á ngíndé ne á ngíndé melemlen néé Mwän a Moonyonj ádíí Prise á ngíndé ne á ngíndé.

⁴ Nyénōne-óó nyaa e ndāle e mod echë Melkizēdege abédé. Abrahamε, sáá ambáá awēd, ambē mó akab ahóg átínté e mekab mé bwēm dyóm míme ánhūēnnē á bel. ⁵ Mbéndé e Mosε ebagé kunze nén bán bad bé mbyaa míme Levi ábe bédé beprise békobe’ akab á bwēm ahóg átínté e mekab dyóm téé, wēé ábāb bad bé Israel, kénéé émbēē bán bómpē bēbédéé mbyaa míme Abrahamε. ⁶ Melkizēdege enkēmbídté á mbyaa míme Levi, bonj kénéé

anköb akab á bwēm ahóg átíntê e mekab dyôm wée Abrahamε. Annaméd-te Abrahamε, Abrahamε awě Dyöb dēmmadté akag abε. ⁷ Ebyééné nén bán mod awě anamte' mod atómé mod awě ánámte. ⁸ Βῶβ-πῶ, prise éche ébídé á mbyaa níme Levi ábe békobe' akab ahóg átíntê e mekab mé bwēm dyôm, bésyā́l bédii baányon̄ ábe bėwág. Bon̄ Melkizεδεγε awě anköb akab ahóg átíntê e mekab dyôm, adii mod awě eewéde, ngáne kálag e Dyöb élúmtéé. ⁹ Dehele dehób bán Levi awě akobé'áá mekab wée bad mwēn ámpé abagé akab wée Melkizεδεγε mbwiined ne sáá ambáá Abrahamε. ¹⁰ Dehele dehób nê áyāle nén, áde Melkizεδεγε ákíí Abrahamε abomεn, né béēchyā́'é Levi.

¹¹ Dyöb dēmbě bad bé Israel éche mbéndé á pónde echě bad bé túmbé e Levi bėbédé beprise á alon̄ á Israel. Nzé nsón níme ábê beprise bėbélé'áá ménkwognéd ábεl bad bėkobned á'sō é' Dyöb, né nzom enkēmbáá echě prise ampée ábídéé née Melkizεδεγε awě eebíde á mbyaa níme Arōne.* ¹² Nzé mpwēdtéd mé beprise r̄hā́n̄léné túmbé, né mbéndé chā́mpē etā́ngéné ahā́n̄lεn. ¹³ Mod awě r̄hóbéé nímén mekan áyāl, ambíd á túmbé empée. Modmod eebíde-'áá awe túmbé mbéd awě abelé nsón níme prise. ¹⁴ Ebyééné bwām nén bán Sā́ngwée awēd ambíd á túmbé e Juda. Mosεε enkētúbpé d̄n̄ nén áá beprise bėbíd á túmbé e Juda.

Yesue adii née Melkizεδεγε

¹⁵ Dyam ádē déhóbé t̄n̄gene ahā́n̄lεn á mbéndé ábúdé anyínned ne abíd áde prise ampée ábídé née Melkizεδεγε. ¹⁶ Saké mbéndé é baányon̄ chōó émb̄l̄ bon̄ abé prise. Bon̄ adé prise áyāle awóó ngíne ábē á alon̄gé abé ne abé. ¹⁷ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Edii prise á ngíndé ne á ngíndé, melemlem née Melkizεδεγε."

¹⁸ Nzé denōné p̄ed póg, Dyöb ásídté mbéndé é' bōód á nkæg, áyāle énkēnwúú'é áte, énkēnkwógnéd-taá. ¹⁹ Debíí nén bán mbéndé eeb̄l̄ε̄-se chōmchōm ébē ngáne étā́ngéné abé. Nzé denōné-'ε p̄ed eníníí, chōm é bwām épédé échě ékás bon̄ dewōn̄ e'lyág bė nlém. Chó-'áá épεene syā́nē bεnben ne Dyöb.

²⁰ Dyam démpēe áde débíí adii nén, Dyöb démwē melě áá Kr̄st̄æ ābē prise abé ne abé. Bon̄ áde bēmpwēdté beprise bēmpēe, Dyöb dénkēmmwáá melě ké nhóg. ²¹ Bon̄ áde Dyöb ápwédé Yesue prise, anhób áá,

"Sā́ngwée amwédé melě,
éehúd-taá nímē melě ásē,

aá,

'Edii prise á ngíndé ne á ngíndé.' "

²² Mmē melě mélúmtε nén bán Yesue mós adé e'chemléd ábē é'lúmtε syā́nē nén bán melě níme Dyöb ámwédé méehídtéé ásē. ²³ Beprise bé' bōód bēmbuú áte áyāle nén kwééd ebélé'áá bēhele'áá nsón akεen á'sō. ²⁴ Bon̄ ngáne Yesue adíí á alon̄gé abé ne abé, ābē prise á ngíndé ne á ngíndé. ²⁵ Né-ῶ, Yesue akwōgnédé āson̄ alon̄gé á bad ábe bėpag wée Dyöb áwe mbíd. Akwōgnédé āson̄ bós ne ason̄ ásyā́l áyāle nén, adé á alon̄gé pónde ésyā́l ákā́nned bós.

²⁶ Ehédnádtaá nén bán déwōn̄ ene ndín e prise ambáámbáa awě asáá, mod eeh̄l̄ε̄ se ahób mós awusé ké hóg áyāl, eewóó'é atón á mbinde ké hóg á yāl, awě apágnédé bad bé mbéb áyāl, bėbā́nē-'ε mós ámín e atii dé nkamlεn ámbáá. ²⁷ Eesaá née beprise ábíníí ábe bétā́ngéné bėbage mende epun-té. Abê beprise bésébpε mende abε áyāle nímbab mbéb, bon̄ bėbagé mende áyāle mbéb ní bad bēmpēe. Bon̄ Yesue ambε yāl née mende áyāle mbéb ní bad. Amb̄l̄-lε nê ngen póg ne ngen ésyā́l. ²⁸ Mbéndé epwēde baányon̄ ábē beprise bėmbáámbáa. Baányon̄ bėbēle' mewusé. Bon̄ Dyöb démpwēd awe Mwā́n ne melě áde ámáá mbéndé abε. Abelé-'ε ane Mwā́n akōbnédé á ngíndé ne á ngíndé.

* **7:11** Arōne: Arōne ambíd á tumbé e Levi. Mós abédé prise ambáámbáa e'só e bad bé Israel.

8

*Yesue mó adé syánē prisε
ambáambáa a melë mékōlē*

¹ Atón áde sékoo' é ahób ádíi nén; dewóó ene ndín e prisε ambáambáa awě adyεé é ekáá émbáá é atii dé nkamlen á Dyöb á Ngum ámín. ² Abenle' Dyöb wée bwēm ábē é'sáá é'díi á hóm áde ákóó ebem é Dyöb abé. Sán Dyöbe mwēn móó alóó échē ebem, saké baányon.

³ Bépwede prisε ambáambáa téé ábe Dyöb nde ne mende mé elém. Né-óó, anén prisε ambáambáa mómpē atónǵéné chóm awónǵéche ábéé Dyöb. ⁴ Bōob-pōó, nzé émbē nén bán ambé á nkōnsé, né éebáá prisε ne abé dēn, áyāle nén beprisε bédé ábe bébage Dyöb mende ngáne mbéndé éhedeé. ⁵ Nsón míme ábē beprisε bébeléé rídii néé e'chemléd ne ediidinge é' mekan míme médé ádyöb. Debíi nē áyāle nén, áde Moseε áhóbé aá mólō' ebem é Dyöb, Dyöb dénsím mó etúu áte aá, “Nyín nén wée mólō chóm ésyāal á yāl e échē ebem nyaa e nlóntéd eche rílúmté wε á mbōod mīn.” ⁶ Bōn bōob, nsón míme prisε míme bébágé Yesue rítómé nsón míme ábē beprisε bé' bōód. Melemlem nē dōo nchemtēn míme Yesue ápééné áfíntē e Dyöb ne ábē bad, rítómé nchemtēn mé'sō míme bēmpεénné, áyāle nén, Dyöb ábágé bad akag aá móóbē bō bwēm é' bwām.

⁷ Nzé émbē nén bán melë mé'sō mēnkwoǵnéd ábel bad békobned á'sō é' Dyöb, melë mémpēe méehednad-taá. ⁸ Bōn Dyöb dénnýin awusé ne ábē bad, anhób-pe aá, “Me Sánǵwée nhóbe' nén mēé e'pun é' bīn é'húε áde mémwēē melë mékōlē ne bad bé Israel ne bad bé Juda.

⁹ Mmē melë méebáá néε melë míme mémwēē ne ábāb betaa áde ríchánǵé bō á ekáá bōn mbídén bō á alon á Egipto. Bénkēnhídté míme melë. Né-óó, menhúd bō díid áyāl.

¹⁰ Dyöb áhóbé ámpē aá, Me Sánǵwée me-εé nhóbe'. Bōob-pōó melë míme mémwēē ne bad bé Israel á pónde échē ehúé' á'sō médíi nén:

Mābēl bébíi échēm mbéndé, béwón-ε nlém áhíd chó.

Mēbē ádab Dyöb, bō-ε bébē ábēm bad.

¹¹ Bō modmod éeyáǵédté waáb, modmod éeláá-'aá mwānyan nén aá ábíi Dyöb, áyāle bō moosyāal bébīi me, bootya bésad, kóón ne bémbáá.

¹² Mēélagsén míma mbéb, méekamtén-naá míma mewusé.”

¹³ Ahób áde Dyöb áhóbéé tǵngene melë mékōlē, álúmté' nén bán abelé melë mé nchun rítómé pónde. Chóm kéhéé éche étóme pónde, éche échune-ε, mwāmpīn mí pónde éebáá ámpē ne abé dēn.

9

*Abεle á Dyöb dé ekob é yāl
ne abεle á Dyöb dé Edáádǵ*

¹ Βαῶβ-ρῶ, κᾶη ne melë mé'sō ménwōη mbéndé éche béhídé'áá âbele Dyöb, bénwōη-ge abwóg á hōm á nkōηsé wée bébénlé'áá Dyöb. ² Bénlōη ebem éche énwōη toη ébe. Toη echë embé á'sō béchágé'áá chó bán Hōm áde Asáá. Atii dé etrukánj ábédé áwēd-te, tébele abé, ne ewele éche bébágé Dyöb mende. ³ Abad démbē áde ákábé toη e'só ne toη embíd áte. Ene toη eche ebédé ámbíd e abad béchágé'áá chó bán Hōm áde Atómténé Asáj. ⁴ A toη-tê wê, menyán míme bébénlé gól míme béhyánté'áá e'twé ámīn âbe Dyöb edúbé mébédé áhed. Ntyág míme béchágé'áá bán ntyág mé melë mómpē mbédé áhed. Mmé ntyág bénkūten mó pēd ésyāāl ne gól. A ntyág-te wê, apom á gól áde ábédé mána áte abédé áwēd-te. Ntōη míme Arōne míme ménkāg byaá, mbédé áwēd-te. E'pēd é' meláá é'be ábe bēntenlé mbéndé áyāl bómpē é'bédé áwēd-te. ⁵ A ntyág mīn wê, bwēm é'bédé é'be, ábe bébélé á nwágēn ní ángel, ábe é'lúmté'áá ehúmé é Dyöb. Mepab míme ábē bwēm ménkūten ebéd é ntyág wée ábédé hōm dé alagsen dé mbéb. Boη ábē bwēm é'syāāl deéhēlēē-se dékoη bó ahób βαῶβ.

⁶ Bémáá'áá chōm ésyāāl anabe boη, beprise bésóle á toη é'sō epun-té bébelé' mímb nsón. ⁷ Boη prise Ambáámbáa mwēmpen móo asóle á toη echë edé áte. Asóle áhed mwē-té ngen póg. Eesóléé mbéd áde éewanléé mekií mé nyam âbe Dyöb mende áyāl e mbéb míme ne mí bad bémpēe, míme bébelé ésebán bébí bán bébélé mbéb. ⁸ Edáádaj éche Esáá ébele mímén mam álúmed syánē áte nén aá, abenled áde dédii débēnladté ebem é nkōηsé, ábélé nzii eesaá syánē âpe á Ebem éche Esáá wée Dyöb ádíí. ⁹ Echë ebem élúmtē mekan míme mébenlad chii. Elúmtē syánē nén bán nde ne mende mé nyam míme bad bébágé'áá Dyöb, méehelée-se mébel nlém míme mod awē abage mende se ríkéle á abum. ¹⁰ Mmén mbeltéd rísyāāl rínoηe' dásō adyé á ndyééd, amwé á mīm ne nyaa é mekan émpēe híin échë bad bébélé'áá ásaad yāl. Mmé mbeltéd rídii mbéndé e ekob é yāl ngēn, éche émaá á pónde eche Dyöb dénabéeé mam mésyāāl.

Mekii míme Yesuē móo médé nde echë esáá

¹¹ Krístæ amaá ape. Móo adé Prise Ambáámbáa a mekan mé bwām míme mémáá ape. Abele míme nsón á ebem éche étómé ebem é nkōηsé, élón-ne mbom tómaa ebem é nkōηsé. Saké baányoη bélóó échē ebem. Eesaá ebem éche edé á nkōηsé. ¹² Ade Yesuē ásólé á ebem-tê wê, ansól áde Hōm áde Atómténé Asáj ngen póg ne ngen ésyāāl. Saké mekií mé mbód ne mé nyag ânkeénne áwēd-te âbe mende. Boη míme mekií mēn móo ántēdtē. Ambēnléd mó ákōde syánē á mbéb-te âbel débē á alongé á ngíndé ne á ngíndé. ¹³ Ngen e'só, bétédé'áá mekií mé mbód ne mé nyag, bétéd-te mbúbú é etum é nyag éche béhyánté, bēmwagtáád bad á yāl ábe béesaá á'sō é' Dyöb, âbel bésāj. ¹⁴ Nzé edé nén bán mekií mé nyam méhele méwōη ngíne âbel bad bésāj, né élúmtē nén bán mekií míme Krístæ méwóo ngíne bwāmbwam, eche ehēle esáád bad. Abagé eche yāl eche eewóo mbéb ké nhóg née mende, ákōde syánē moosyāál. Ambel nén á ngíne e Edáádaj éche Esáá éche edé á ngíndé ne á ngíndé. Mmé mekií móo mésāηte syánē nlém á abum âbel nén deébēlē mekan mé mbéb míme mépiinéd syánē kwééd. Boη pen detāηgéné Dyöb dé alongé abele.

¹⁵ Né-'áá ákáo boη Krístæ abé mod atíntē a melë mékōlē âbel nén bad ábe Dyöb ápwédé békud nnam míme mébē abé ne abé. Mmé nnam móo Dyöb áhóbé aá móōbē ábe bad. Kwééd echë Krístæ áwédé chó ekáo boη nén ábenlad. Eche kwééd ekōdté bad ásē e mbéb míme bēmbēnlé áde melë mé nchun médii mékámlánnáá bó. ¹⁶ Βαῶβ-ρῶ, melë médii née nlyáge. Pónde ké ehéé áde mod alyágkēé, étāηgéné alúmed nén bán mod awē abele míme nlyáge amaá awé boη béhídē chōm éche ályágké. ¹⁷ Nén adé áyāle nén, á pónde echë mod áwédé dōo míme nlyáge mbágkē ngíne. Méēbāgkē ngíne á pónde eche mod awe abelé míme nlyáge ádíí adé á alongé. ¹⁸ Nē dōo ákáo boη ké melë mé'sō míme Dyöb démmwēē ne baányoη ménkēnwōη ngíne ésebán mekií mésyāgke. ¹⁹ Se' bóód, Mosēē anláá bad mbéndé ésyāāl éche Dyöb dénhōpē aá bad béhíd. Ade amáá bó aláa, antéd mekií mé nyag ne mé mbód, ákumtēn ne mendíb. Ambēnléd ngen e bwel é' hísoβ ne nyoη é mbód

éche éyæge', ámwagtéd nímê mekií á kálag eche mbéndé ébédé áte, ámwagtéd-te bad á yäl. ²⁰ Ade áamá nímê mekií amwagted, anhób aá, "Mmén mekií móō mélúmte' nén bán melē mé Dyöb méehənlánné." ²¹ Melemlem nê dōō Mosεε ámmwagtédte nímê mekií ámīn e ebem é mendε, ne ámīn e bwēm é'syāāl ábe bēbēnládtáá áβε mendε. ²² A mbále, émbē nén bán á mbéndé, chōm ké éhéé éche bémwágtédé mekií áyāl chōō bad bétédé'áá bán ésáá. Mbéb-πε méewóó'έ alagsen ésebán mekií mésyógké.

*Krīstəə eche yäl echē ábágé
néε ndε chōō ehúdé mbéb*

²³ Né-ōō, nén dōō dēnkəŋ boŋ ebem é nkōŋsé né bwēm é'syāāl ábe é'dé áwēd-te bésāŋtē bó ne mekií mé e'lém. Abē bwēm é'syāāl é'bédéε nwágεn mé mekan níme médé ámīn níme mékōŋté abé. Boŋ ábē bwēm ábe é'dé ámīn, béntəŋgēn néε bésāŋtēε bó ne mekií níme métómé mekií mé e'lém. ²⁴ Krīstəə enkēnsónlé Hōm áde Asáá áde baányoŋ bóbó bēbélé, áde ádé á nwágén á hōm áde ákōŋté abé. Adyōb dēn dōō ánkεé asól. Ankē'-ε áwed nēŋgáne mod awē ahóbpe' syánē wée Dyöb. ²⁵ Enkēnkaá-'aá áwed áβε yäl néε mendε ngen ne ngen. Enkēnkaá nēŋgáne prisε ambáámbáa ákagké mwě téé á Hōm áde Atómténé Asāŋ áβε mendε mé mekií mé elém. ²⁶ Nzé néε émbēē, né Krīstəə antəŋgēn néε átagéε ngen ne ngen taasε nkōŋsé níbootad. Boŋ chó'-ε énkēmbáá nê. Krīstəə ampē ngen póg ne ngen ésyāāl bōōb áde nkōŋsé níkagké ape á asóg. Ambē eche yäl nēŋgáne mendε áhúd mbéb ní baásyāāl. ²⁷ Nê dōō moonyoŋ asyāāl átəŋgéné awé ngen póg, boŋ ámbíd e pónidé ákud nkáásé ní Dyöb. ²⁸ Melemlem nê dōō Krīstəə ábágé eche yäl ngen póg ne ngen ésyāāl áhúd mbéb ní bad híin. Apē'-ε ngen éche élónténé éβε, saké áhúd mbéb ní bad, boŋ ápē ásoŋ alongé á bad ábe bésine mó.

10

*Krīstəə ábágé eche yäl
ngen póg ne ngen ésyāāl*

¹ Mbéndé éche Dyöb dēmbεé bad bé Israel ébédéε ngēn nēŋgáne nwágén mé mekan mé bwām níme méhúε' á'sō. Echē mbéndé éehelée-sε ékoŋ syánē alúmed ngáne nímê mekan mébēē. Bεprisε bεbage' Dyöb mendε abε ne abε, mwě ne mwě-té. Chán-nō échē ndín é mbéndé éche bεbageé échē ndín e mendε éhele ébēl bad ábe bédé bεnbεn ne Dyöb bésāŋ? Eehelée. ² Nzé émbē nén bán bēhélé'áá, né bēnkēnsógké Dyöb mendε abε-yε? Né bēnsōg áyāle nén né bad ábe bεbage Dyöb mendε bésáá'áá ngen póg ne ngen ésyāāl, né béetage'aá'-ε áte bán bēbélé mbéb. ³ Boŋ nímê mendε mēn-εé métímé mékamtan bad mwě ne mwě téé nén bán bēbélé mbéb, ⁴ áyāle nén mekií mé nyag ne mé mbód méehelée sε méhúd mbéb ní bad mbéd.

⁵ Nén dō-'aá dēnkəŋ boŋ áde Krīstəə ápédé á nkōŋsé-te aláá Dyöb aá, "Saké mendε ne ndε éhedεé.

Ebōŋséné mε yäl e moonyoŋ echē mébεé wε néε mendε.

⁶ E'lém ábe béhyāŋté á menyán, mendε'-ε ámpē níme bad bεbageé wε áhúd mbéb ní bad, béēwōgtēē wε menyīŋge.

⁷ Dō-'aá ríhóbeé mée,
 'Mε nén A-Sāŋ,
 mbōŋséné ábēl ngáne éhedεé
 melemlem ngáne éténlédé áyāl echēm á kálag echōŋ.' "

⁸ Ansébé ahób aá, "Saké mendε ne ndε éhedεé saá-kaá e'lém ábe béhyāŋté á menyán áhúd mbéb ní bad é'wōgte wε menyīŋge" kénéε edíí nén bán bad bēbélé'áá nímén mekan ngáne mbéndé e Mosεε éhedεé. ⁹ Ambé ambád aá, "Mε nén A-Sāŋ, mbōŋséné ábēl ngáne éhedεé." Né-ōō, Dyöb ásídté mendε mé' bōód á nkəg ábēl boŋ átimed mendε níme

Křistæ. ¹⁰ Akwɛntɛn áde Yesu Křistæ ákwɛnténé abel ngáne Dyõb áhedéé boŋ ábe eche yǎl nêŋgáne mendɛ, ábélé syánē desáá á'sõ é' Dyõb ngen póg ne ngen ésyāāl.

¹¹ Nsón míme beprise bé Israel řídii átyéem ábe Dyõb mendɛ mehóg ne mehóg epun tée. Mmén mendɛ mó-'ɛ méehelée se méhúd mbéb mí bad mbéd. ¹² Boŋ Křistæ pen abagé mendɛ mehóg míme méwóó ngíne áhúd mbéb mí bad ngen póg ne ngen ésyāāl. Ambíd enê, andyéé Dyõb á ekáá émbáá. ¹³ Ahed-taá ádyéé ásin póndé echê Dyõb débenlé boŋ ákagtéd ábē bad bé ekoyí ámín ne mekuu. ¹⁴ Ayāle mendɛ mehóg mwẽmpɛn míme ábágé, abelé bad ábe áhúdé mímab mbéb bésáá nyaa eche elóné mbon.

¹⁵ Edáádəŋ eche Esáá chómpē élúmté syánē áte nén bán nê adé mbále. Enhōb aá,

¹⁶ “Sáŋgwéeé ahóbé aá

‘Mmén melě mój syāābōō sémwēē

á póndé echê ehúé' á'sõ.

Měbəl bėbíí échēm mbéndé,

ńıbel-lɛ ngáne bėchaténné chó mbéd.’ ”

¹⁷ Anhób ámpē aá,

“Méekamtén-naá mbéb

ne mewusé ńımāb ámpē.”

¹⁸ Dyõb ámáá bad mbéb alagsɛn. Mendɛ ké mehóg méesaá ámpē míme bad bétəŋgéné abe ákud alagsɛn dé mbéb.

Syánē dépe benben ne Dyõb

¹⁹ Né-ǝ, a-baányəŋ dewóó kunze ásl adê abwóg á Hõm áde Atómténé Asán. ²⁰ Yesuɛ adıbnédé syánē nzii e ekóólé echê epɛɛne' alongé abe áde ábágé eche yǎl. Eche yǎl edé nêŋgáne abad áde dénkəŋ syánē əpɛ wéɛ Dyõb ádíí. ²¹ Syánē dewóó ndəle e prise awě anəne' bad bé Ndáb e Dyõb. ²² Né-ǝ, syánē désıde benben ne Dyõb ne nlém nhóg, désu-mɛ nlém řısyāāl áwē. Nén adé áyāle mekií míme Yesuɛ ásyógé á awəg, mébélé nlém řıkénlé syánē á abum, awõbpé-'ɛ syánē ne mendıb míme mésáá áte. ²³ Déwéd adúbe áde dédúbpe achəŋned, désu-mɛ nlém áhed, áyāle dedúbpe nén bán Dyõb áde ábele dyam áde ahóbé aá mójbəl, eche ehób échūnēé á ndəb. ²⁴ Dénəŋ ngáne déhele dewéd nhóg ne anıńıí nlém á abum, ábel dédəŋ débɛle-'ɛ mekan mé bwām. ²⁵ Deebág bán deébōmēé póndé ésyāāl ngáne doŋge á bad bėbeléé. Boŋ pen débê déwéde' nhóg ne anıńıí nlém á abum, təŋge bəb áde nyényıneé bán Epun eche Sáŋgwéeé əpɛé édé benben.

²⁶ Nzé dedıi dekoo' mekan mé mbéb abel áde démáá mbále abıi, né mendɛ ké mehóg méesaá ámpē míme méhúd ńımē mbéb. ²⁷ Boŋ nzé mod adıi akoo' mbéb abel, né mbwóg mój mébē mó áte nén aá Dyõb dékwıd mój nkáá é Epun é Nkáásé. Béhyāād mój á ebonde é muú é ngíne echê éhyāād bad ábe bétəŋgan Dyõb. ²⁸ Kénzéeé awě eehıd' mbéndé eche Mosɛɛ, boŋ bad bébe ké'ɛ beláán bėbíid mbõŋ nén bán eehıdéeé mbéndé, bėbelé bėwúú mój, bėwōgēé-'ɛ mój ngəl. ²⁹ Nzé mod-tɛ eetéde Mwān a Dyõb née dyam, eetéde mekií mé melě mé Dyõb míme mébélé boŋ asán née dyam, ásyāā-'ɛ káəŋne Edáádəŋ eche epɛɛne nsımé, né chán nkógsɛn míme ene ndın e mod řıhele ńıbé? ³⁰ Debıí mod awě anhób aá, “Mékógsɛn bad. Mětımtén bó áyāle mbéb míme bėbélé.” Anhób-pɛ ámpē aá, “Sáŋgwéeé ákāād ábē bad.” ³¹ Edé ebébtéd ne kénzéeé awě ahúné á mekáá mé Dyõb dé alongé ákud nkógsɛn.

³² Boŋ nyéchatán ngáne nyėmbēé-sɛ á mbooted áde nyékúde e'nyıneen bé ekıde. Ene póndé, kénéé nyėnkudté metake mé ngíne, nyėnkan nlém. ³³ Póndé ebédé echê bad bėwógté'áá nyé e'són á'sõ é' bad, bėtagté-'ɛ nyé. Doŋge á póndé ámpē nyėbágé'áá ne bad ábe bėkúde echê ndın é metake. ³⁴ Nyėwėnnádtáá bad ábe bėmbē á mbwəg. Ké áde bėndummé nyé bwēm, nyėmbé nyėbé menyıŋge, áyāle nyėmbıi nén bán nyėwóó bwēm ábe é'tómé nê ábe bėbē abé ne abé. ³⁵ Né-ǝ, nyėbē nyėwéd nlém á abum, áyāle nén Dyõb ábage nyé nsábe míme řıchábé ámın. ³⁶ Nyétəŋgéné awɛsɛn ábel nén nyėbel ngáne Dyõb

áhedeé, nyékud-te chõm éche Dyõb áhóbé aá mósõbë nyé. ³⁷ Eténlédé á kálag e Dyõb nén bán,

“Mwämpin mí pónidé,
mod awë atánjéné ape, äpë,
ébebéd-taá pónidé.

³⁸ Abêm bad ábe bébele mekan níme métánjéné
bébë á alongé áyāle bédúbpé abêm e'yale.

Boḡ pen kénzée awë atímné mbíd,
méewógénné mó menyinje.”

³⁹ Syánē pen deesaá nyaa é bad éche étimén mbíd ébóó-’ε. Dedii bad ábe bédúbpé Dyõb, békúdé-’ε e’soósonḡ.

11

Adúbe

¹ Adúbe ádíi áwõḡ nlém wéé mósõkũd chõm éche mósúmé nlém áyāl. Amad nén wéé chõm éche mósõnyinnēē dīd ékóó abé. ² Adúbe áde bad bé’ bósõd béndúbēē Dyõb dós dênkãḡ boḡ Dyõb ábéén bó menyinje.

³ Adúbe dós ákásá boḡ desóḡtén nén bán eyale é nsal chós Dyõb áhágné nkõḡsé. Né-õó, bwēm ábe dényinnēē dīd é’húú ne chõm éche déēnyinnēē dīd.

⁴ Adúbe dós dênkãḡ boḡ Abēε ábe Dyõb mendε mé bwām níme méntõm níme Keenε ámbéé Dyõb. Adê adúbe dós dēmbēl boḡ Dyõb ábéén mó menyinje née mod awë abele mekan níme métánjéné. Nén dényinnēd ne akob áde Dyõb dênkobpé mendε níme Abēε. Adúbe dós-’aá ákásá boḡ, kénée ámáá awé, abé álāḡgē bad mam.

⁵ Adúbe áde Enḡε dós dênkãḡ boḡ eenyinne’ kwééd dīd. Boḡ pen Dyõb dênkéén mó ámīn, bénkēnyīn-naá mó ámpē. Eténlédé nén bán, byánán Dyõb dékéén mó ámīn, abelé’áá mekan níme méwógté’áá Dyõb menyinje. ⁶ Modmod eéhēlēē-se awógéd Dyõb menyinje áde éedúbpéé Dyõb. Nén áde áyāle kénzée awë ahede ape benben ne Dyõb, atánjéné adúbe nén aá Dyõb ádé, adúbe-’ε aá Dyõb désābē bad ábe béhede mó abii.

⁷ Adúbe dós dênkãḡ boḡ Noa awógén Dyõb áde Dyõb dénlāā’é mó mam níme mébenléd á’sõ é’ pónidé. Kénée édíi bán pónidé eched enkēnyinnēé níme mekan dīd, ambēl ngáne Dyõb dénlāā’é mó. Anlõḡ bõle é’mbáámbáa. Awēd-te dós bósõbe áde abum á ndáb bēnsõnlē békũd-te e’soósonḡ áde mendīb ménlõnnē nkõḡsé áte nisyāal boḡ chõm ésyāal éhó. Abel áde Noa ámbenlé nê, dénlūmēd bán mbeltéd mí bad bé nkõḡsé níde mbéb. Adúbe pen áde Noa ánwõḡgē dēmbēl Dyõb déntēd mó née mod awë abele mekan níme métánjéné.

⁸ Adúbe dós dênkãḡ boḡ Abrahame awógén Dyõb áde Dyõb dénlāā’é mó aá áhide á dyad wéé ábédé, áke hõm démpēe á mbwóg eche Dyõb dēmbõḡsēnné mó abε. Anwógén Dyõb ákē-’ε, kénée énkēmbíí’é wéé ákagké. ⁹ Adúbe dós dênkãḡ boḡ áke ádyēē á mbwóg echē Dyõb dénlāā’é mó aá mósõbē mósõ mósõbe mó. Ambé áwed née nken. Aisigε bó Jakõb bõmpē bedyéé’áá á e’bem-tê. Dyõb dénlāā bõmpē melemlem ngáne ánlāā’é Abrahame.

¹⁰ Abrahame adyēé’áá á e’bem-tê wê ásine’ pónidé eche ádyēé’é á dyad ámbáá áde ásumnéde, áde Dyõb dēn átíídé boḡ alõḡ-’ε. ¹¹ Adúbe dós dênkãḡ boḡ Seraa abé nkog kénée ámmadté kõd e achád atóm. Andúbé nê áyāle andúbé aá, nzé Dyõb áhóbé aá mósõbēl dyam, abelé alóned dó. ¹² Né-õó, kénée Abrahame ámmadté achun bwāmbwam nyaa echē éehēle’áá-se achyáá mwān, nchyáátén nisyāal ménhūū ne mó. Mmē nchyáátén mēmbuú áte nēḡgáne betintine ábe bédé ámīn, míbūū-’ε áte nēḡgáne nsíi níme níde á nkḡg mé edīb é nkwë, níme béehelée-se bétõḡ.

¹³ Abê bad bé’ bósõd, bēnwõḡ adúbe káḡḡne á kwééd. Kénée bēn bénkēnkudté chõm éche Dyõb dénlāā’é bó aá mósõbē mósõ mósõbe bó, boḡ bēnyīn ábê bwēm nchabnede bēwógén-ne bó menyinje. Bēnkēmbāḡ-gaá ahób bán bēdii beken ábe béewóo hõm áde

bédyε' é á nkõjsé-te. ¹⁴ Bad ábe behóbe échê ndín é mekan bélúmte nén bán behede hõm áde béchágké ádá. ¹⁵ Nzé bédii békamtánnáá wéε bémbid̄tē, né bēnhēd nzii átim ámbid̄. ¹⁶ Bon bēntim behédé dásō mbwóg éche eboó, nédē mbwóg e ekombe é m̄n. Né-óó, Dyõb déekwāgnēē bó nzé béchágé mó bán ádá Dyõb, áyāle amaá bó echab mbwóg abon̄sen.

¹⁷ Kénēε édii nén bán Abrahame mós Dyõb dénlaā' é aá bán bébuú mó áte, adúbe dós denkãñ bon abé mbon̄sén ábe Aisige awē abédé m̄mē mp̄om mí mwān néε mende áde Dyõb ákágé mó. ¹⁸ Aisige mós Dyõb dénlaā' é Abrahame aá, "Mbwēen ne Aisige dós ncháátén míme rílán̄gé wε mēé wēkūd mébid̄tē." ¹⁹ Abrahame andúbé aá Dyõb áwóó ngine ápuud ké mod awē amaá awé. Né-óó, dehele dehób bán Abrahame ankūd Aisige ámbid̄ áde ápuúdé. ²⁰ Adúbe dós dēnkãñ bon Aisige ahób aá Jakabe bó Esao békūd nnam pón̄dé éche ehúε' á'sō. ²¹ Ade Jakabe ádii benben ne kwééd adúbe dós dēnkãñ bon ánāmēd mwān-téε awē Josebe. Anwúlén á ntón̄ míme átōmnēé, ábe Dyõb edúbé. ²² Ade Josebe ádii benben ne kwééd, adúbe dós dēnkãñ bon ahób á'sō é' pón̄dé aá bad bé Israel bébid̄ á Egipto. Dó-'aá dēnkãñ bon alágtén ngáne bétāngéné m̄mē ndim abel.

²³ Adúbe dós dēnkãñ bon Moseε sáá bó nyan̄ békōó mó á etūn é ngon éláán áde bémáá mó achyáa. Bēnyín nén bán Moseε aboó elóon bwāmbwam, bēnkēmbāñ-gaá ábóo mbéndé éche kãñ éntōmēdtē.* ²⁴ Adúbe dós dēnkãñ bon áde Moseε amáá akwag, enkēnkwentén aá béchāge mó bán mwān awē mwān a mmwaád awe kãñ e Egipto. ²⁵ Ankwentén ákud metake ne bad bé Israel tómaa áwóg bwām á mbeltéd mé mbéb-te á esón̄ é pón̄dé. ²⁶ Ne mó, annyín nén aá ákud akwágké á nló míme Ane-awē-Bésinéé, áde nsábe míme rítómé nhon̄ rí Egipto rísyāāl. Ambel nē áyāle asiné'áá nsábe míme Dyõb débéé mó á pón̄dé echē ehúε'.

²⁷ Adúbe dós dēnkãñ bon Moseε áhīdē á Egipto ésebán abáa' meliñgá míme kãñ e Egipto. Ankan̄ nlém abé áke nēngáne mod awē anyíne Dyõb áde mod éēnyinnēē dīd. ²⁸ Adúbe dós dēnkãñ bon atíi Ngande e Nnyíme-ám̄n. Anláá bad aá bēmwagted mekií á mmwe mé e'kob ábel bon̄ nzé ángel e Dyõb epedé áwúu bán bé'sō, eewúε' bán bé'sō bé bad bé Israel.

²⁹ Adúbe dós dēnkãñ bon bad bé Israel béchābē edīb é nkwē éche béchāgeé bán Edīb é nkwē éche Eyāge'. Bēnchabé chó byánán békag á ndoob m̄n. Bon̄ áde bad bé Egipto behóbé bán bómpē béchabe, bēnhō. ³⁰ Adúbe á bad bé Israel dós dēnkãñ bon e'ké ábe bēnlāñned̄ dyad á Jeriko é'kwē áde bad bé Israel béhyómnédé bó epun saámbé. ³¹ Adúbe dós dēnkãñ bon akwaleε awē béchágé'áá bán Rahabe enkēnwé áde bad ábe bēnwūēn Dyõb nló áte bēnwēē. Nén dēmbenléd áyāle ankõb bad bé Israel nken áwe ndáb, áde bélómé bó áhyε dé anon̄ dyad áte á mesoam-tē.

³² Mbē ríkgá á'sō-yε? Pón̄dé eesaá echē ríhele nláá nyé mam áyāle bad nēngáne Gidione, Barage, Saamsine, Jeftaa, Dabide, Samweε ne bekal bé edoádəñ bésyāāl? ³³ Adúbe áde ábē bad dós dēnkãñ bon bétóm melon̄ áte míme bósbō bēnwān bel. Bélyágté'áá bad ábe bébedé ásē echāb nyaa echē etāngéné. Bēnkūd-tε bwēm ábe Dyõb dénhōbpē aá mósbe bó. Bēnkāñ nsal rí ngii. ³⁴ Bēndimēd e'bondε é' muú. Bém̄bid̄ á mekáá mé bad ábe behédé'áá bó páá awúen. Kénēε á mbooted bēnkēnwóngé ngine bon̄ Dyõb dēmbē bó ngine, bébedéε sánze é ngine bēwanne' sánze é melon̄ mémpēe, éche sánze étōmē' mehélé. ³⁵ Adúbe dós dēnkãñ bon don̄ge dé bebaád anyín néε ábāb bad ábe bēmmād awé bétimé ámbid̄ á alongé.

Don̄ge á bad pen bēnkūd mbéte káñ béwé. Bēnkēnkwenténne Dyõb abán á yāl ábel bétede bó. Bēmbel nē áyāle bēmbīi bán bépuú békūd alongé áde áde bwām tómaa dé nkõjsé. ³⁶ Don̄ge démpēe dēnkūd metake, awel áde bad béwéláá bó, bēbomé-ε bó.

* **11:23** Kãñ e Egipto entóméd mbéndé aá bēwúu bán bé baachóm bésyāāl ábe béchyáá ekóólé ábe bédé mwē míbe átimé ásē.

Bênhãṅ donḡe béhé-'ε bó á mbwəg. ³⁷ Donḡe ábédé áde bénwūēnnē meláá, bémpēe-'ε bésél bó áte e'són é'βε. Bénwūēn bémpēe páá. Abé bad béwáá'áá e'kob é'mbód béhyōmne'. Bébédéε betóótōkē bé bad, békudé' metake, békudé-'ε ndutul á mekáá mé bad bé ekoyí. ³⁸ Eehēdnád-taá bán bad bé bwām nēε bó bébê á nkōṅsé mé mbéb wén. Bétámnádtáá á ehyāṅge ne á mbəəd mín, bédyεé' á e'láá-tē ne á e'lóm-tē.

³⁹ Adúbe áde ábê bad bésyāal dēnkāṅ Dyōb ábéén bó menyiṅge. Boṅ ké nê, bēnkēnkudté chōm eche Dyōb dénhōbpē áá mósḡbē ábē bad. ⁴⁰ Nén démbē áyāle Dyōb dēmmad atii áá mósḡbē syānē chōm échē étómé chōm éche ánhōbpē áá mósḡε bó. Antí nén áá, nchoo ne syānē dōo ábê bad békwoṅnédté áwe e'só.

12

Dyōb dōo adé syānē Sáá

¹ Ngáne édíí-'áá bán enén ndun e mod elāṅnéde syānē edé-'ε mbōṅ, tāṅgene adúbe áde déwóo, detāṅgéné desidéd kéchéé éche ékáā syānē nzii á nkəg, déteḡde-'ε mbéb míme ríháá syānē. Detāṅgéné nēε dékáá nlém ānyəged mehélé míme Dyōb áhóbé áá dényəged. ² Detāṅgéné nēε désúmé mīd wēε Yesue mwēn, áyāle mó alyəgte syānē áwōṅ adúbe. Mwēn-naá áwōṅgēn syānē káāṅ dépid-tε dō á asóg. Ankwentén áwé kwéed e e'són á awəg, enkēntéd-taá ádē akwágkē nēε dyam ábel nén ákud menyiṅge míme Dyōb ákōṅnéde mó. Nê ábélé-'ε bəəb, adyεé á ekáá é mbáá á atii dé nkamlen á Dyōb.

³ Nyékamten ngáne Yesue ānkwenténné metake akud á mekáá mé bad bé mbéb ábe bēnkəó mó. Nyékamten míme metake ábel boṅ nyéekómé', nyéēdūlē-'ε mekuu ámbīd. ⁴ Nzum eche nyéwanεé ábóded mbéb, eépédéé ndágke eche nló mímen ríhεle rítóm. ⁵ Nyéēchatán e'yale ábe Dyōb dēmbēnlédte áwéd nyé nlém á abum, achəg áde ánhəgkē nyé áá ábe bán. Anhób áá, "A-mwān, nzé Dyōb ákánné wε áte áyāle mbéb míme ébélé, etéd míme nkáne áte nēε dyam dēn. Nzé Dyōb ákōgséné wε, yāl eehóó' wε áte.

⁶ Bii nén wεé mod awē Dyōb ádóó, móo ákánnεé áte. Mod awē átédé nēε awe mwān, móo ákōgsanné."

⁷ Né-óo nyéwesen míme nkōgsen áyāle nén, rílúmte nén bán Dyōb átédé nyé nēε ábe bán. Mwān ahéé adé awē sáá éekōgsannē áyāle awusé áde ábélé? ⁸ Nzé nyéekūdē nkōgsen áyāle mbéb míme nyébélé ngáne bán bé Dyōb bésyāal békudεé, né nê álúmte' nén bán nyéekoo'ε bán bé Dyōb abé. Né nyédíi bán ábe béchyáá á asón. ⁹ Nzé ábēd besáá bé nkōṅsé béhεle békōgsēn syānē áyāle mbéb míme débélé, débagé-'ε bó edúbé, né detāṅgéné Sáá awēd awē adé ámín edúbé abε tómaa nê, ábel débê á alongé. ¹⁰ A esōṅ é pónde dōo ábēd besáá bé nkōṅsé békōgsanné syānē, kéchán áde ébōṅnéde-'ε bó dōo bébεlé. Dyōb pēn ákōgsan syānē áwōṅgēn syānē ábel nén débê bad ábe bésáá ngáne mwēn ámpē ásáá. ¹¹ A pónde eche dékúde nkōgsen, dewóge mbéb áte, deewógéé bwām. Boṅ ámbīd e pónde, kenzéé awē míme nkōgsen rí'yəgté debyéé, abelé abé nsan, ábélé-'ε mekan míme métāṅgéné.

¹² Né-óo, mekáá míme mēmmad nyé achii áte, nyéwéd mó áte. Nyéēmwāg-ke se mekuu mēsāgē nyé ásē. ¹³ Nyébê nyéhíde' nzii échē etyéémé ábel nén bad ábe bésyəgte', bēenabpé epēd atim, boṅ bédyεε bwām.

Elébe áwógen Dyōb

¹⁴ Nyéwan áte ábē nsan ne moosyāal. Nyéwan-ne áte ámpē áwōṅ abé áde ásáá, áyāle ésebán mod ásáá, eéhēlēε-se anyín Sāṅgwéé. ¹⁵ Nyényín nén bán nyé modmod nyéebóó'ε nsimé rí Dyōb akud. Nyényín-ne nén bán nyé modmod nyéesaá nēṅgáne mbál mé mbéb míme nzé ríkwógé mbélé rípēēn ndutul, ríbébed-tε mbál mémpēe. ¹⁶ Nyényín-ne nén bán nyéekábéé mesón, nyéēbélé-'ε mam nēε bad ábe béēwōṅne Dyōb pónde ngáne Esao

ámbeñlé. Esao ansóm kunze echë ánwōngē nēe mwān a'só á etútú é ebwōg é ndyééd ehóg. ¹⁷ Nyébíí nén bán, ámbíd e nê, Esao ahedé'áá aá sáá ánamed mó, bon sáá ambāñ mó anamed. Kénēe áंची'é bwāmbwam, nzii enkēnbáá áhāññen dyam áde dēmbēñléd.

¹⁸ Nyékamtēn nén bán hōm áde nyétyéémé bōōb ádíi á'sō é' Dyōb. Nyéetyéemē nēñgāne bad bé Israel bēntyēēmē benben ne mbōōd e Sinai e nkōñsé echë muú ní ngíne núbídé'áá ámīn. Adē bēntyēēmē áhed, ngāññen e ehíntēn embé áhed, bīn é'sūdēn áte, ekukud é ngíne-'e étōme'. ¹⁹ Bēnwōg esaád é elon, bēwōg-ke ehób. Mbwōg ní ngíne ménkōb bó. Bēnchāñ Dyōb nén bán eehóbé' ámpē. ²⁰ Bēnchāñ Dyōb nê, áyāle dyam áde ánlāá'é bó aá bébel dénwōgēd bó mbwōg bwāmbwam. Anhób aá, “Chōmchōm éekidtán enén mbōōd. Nzé ké nyam ekidténé chó, bélúm chó meláá kááñ ewé.” ²¹ Mekan nímē bēnnyīnnē ménkōbēd bó mbwōg bwāmbwam. Mbwōg ménkōb kááñne Mosēe. Anhób aá, “Mbwōg nñāñte me.” ²² Bon nyēpen, nyēpedé benben ne mbōōd e Zayōn. Nyēpedé bōōb á dyad áde Dyōb dé alonjé. Adē dyad ádíi Jerusalem awē adé ámīn. Awēd-te, ángel bíí, éládné áte ne menyīñge. ²³ Nyémpē nyēpedé á nlatén mí bán bé'só bé Dyōb ábe Dyōb átélé mīn ádyōb. Nyēpedé wēe Dyōb áde ákáadte' moosyāál. Nyēpedé áfínté e e'dáádāñ ábe bad bé bwām ábe Dyōb ábélé bēkwōgnédé. ²⁴ Nyēpedé wēe Yesue awē adé mod áfínté a bad ne Dyōb á melē mékōālē. Nyēpedé bōōb wēe Yesue ámwágtédé nyé nímē mekií. Mmē mekií mébágé syānē nsimé tómaa mekií nímē Abele. *

²⁵ Nyényīn nén bán nyéekāñlé Dyōb metúu tññene dyam áde álāñgēé nyé. Bad ábe bēnkēnwōgēn mod awē Dyōb dēmbāñéé á nkōñsé-te áléb bad, bēnkūd nkógsen. Ngāne bēnkudté nkógsen, syānē ámpē detāñgēné nkógsen akud nzé deewóge elébé éche ébídé ádyōb. ²⁶ Bōōd áde ánhōbpē akan, nkōñsé ménsāgnēd ásē. Bōōb-pe ahóbé nén aá, “Mābēl nkōñsé nísāgnéd ámpē. Saá-kaá nkōñsé mwēmpēn mēsāgnēd, mēbēl kááñne ekombe é mīn chómpē ésāgnéd.” ²⁷ Ahób áde áhóbé aá, “Ámpē” álūmte' syānē nén bán Dyōb déhūd bwēm ésyāāl ábe bēsāgnēd ásē. Abē bwēm é'díi bwēm ábe áhógé. Abēl nê ábel bon bwēm ábe bēesāgnéd é'lyōg.

²⁸ Né-óó, désāgnēn Dyōb áyāle nén abagé syānē mbwōg echë mod éehelēé-se aságéd ásē. Désāgnēn Dyōb, débage-'e mó edúbé nyaa echë ēwōgēd mó menyīñge. Débele-'e nê ne mbwōg ne edúbé ésyāāl. ²⁹ Ne mbále, Dyōb ádēd ádíi nēe muú nímē nhyāñte chōm ésyāāl.

13

Abé áde áwógte Dyōb menyīñge

¹ Edāñge é Bad bé Krīsto ébē ékag á'sō áfínté echēn. ² Nyéebág bán nyéekobēé bad beken pōndé ésyāāl. Donje á bad békékōb ángel nken, áde béebíi'é bán ángel chōó édé. ³ Nyékamtēn bad ábe bédé á mbwōg. Ebē byánán nyāābōō nyédé áwed. Nyékamtan-ne bad ábe békude metake ásē e bad bēmpēe. Ebē byánán nyémpē nyékude' nímē metake.

⁴ Mod-téé awē adé á ndáb e'wōngé ábage e'wōngé edúbé. Mod eekábé mesón á ebwōg. Nyéechatán nén bán Dyōb dékāād bad ábe bébele' e'tonjé é' mekan ne ábe békábe mesón. ⁵ Nyéēsūmē nlém áyāle edāñge é mōné, nyébé-'e menyīñge ne kéchéé éche nyéwóó áyāle nén Dyōb áhóbé aá, “Méechenéé nyé mbéd, méebāñ-'aá nyé áyāl.” ⁶ Né-óó, dehele dehób ne nlém nísyāāl nén bán, “Dyōb dōó adé nwōñgēne awēm, méebāñgé dyamdyam, cheé moonyon áhele ábēl me?”

⁷ Nyékamtēn bad ábe belyágté'áá nyé bōōd, ábe bēnkálé nyé eyale é Dyōb. Nyényīn nsón nímē abé ádāb ábélé. Nyéhíd nímāb mekuu, nyédúbe ngāne bómpē bēndūbēē. ⁸ Yesu Krīstāe adé melemlēm pōndé ésyāāl. Ngāne ámbēē chāñ, nê dōó ádíi chíi, nê dō-'aá ábēē abé ne abé. ⁹ Nyéēmwāg-se ayáge ké áhéé áde adé nññlén áhāññlén nyé nlém á

* **12:24** Mekíi nímē Abele méhéde' metuutēn, bon mekií nímē Yesue mépēene dāsō alagsen.

abum. Ebóó nén bán nsimé ní Dyöb múmó níwéde nyé áte saké mbéndé tângene adyé dé medyé. Echê mbéndé éewōngānnē bad ábe bēhíde chó.

¹⁰ Dewóó menyán mé mendε míme beprisε ábe bébage mendε á ebem é Dyöb béewóó'é kunze ádyé chōm áhed. ¹¹ Prisε ambáámbáa, abage Dyöb mendε áyāle mbéb mí bad. Abelé atéd mekií mé nyam é mendε asólén mó á Hōm áde Atómténé Asán. Bébelé bétéd ndim ní nyam pen, bēbídén ámbíd e eyáde béhyáád mó. ¹² Nê dóo dēnkǎŋ boŋ Yesuε ámpē átag, awé ámbíd e e'ké é' dyad ábel boŋ nímmē mekií mébel bad bésán. ¹³ Né-óó syánē ámpē déke détán mó ámbíd e eyáde ábel boŋ syánē ámpē dékud e'són ábe ánkudté. ¹⁴ Déke détán mó áhed áyāle nén deewóó'é dyad áde ásúmnédé á nkōŋsé-te wén. Boŋ desumé nlém ábē á dyad áde áhúé' á'sō. ¹⁵ Né-óó, débê dékene Dyöb mbwiined ne Yesuε. Mmēd mekenag mébê nēngáne mendε míme débageé Dyöb. Dékag dékale' nén bán móo adé Sāngwéé. ¹⁶ Nyéēchatán nén bán, nyétāngéné bwām ábel wéε bad bēmpēe. Kéchéé éche mod áwóó-'áá, áwōŋgan nhóg ne aníní. Echê ndín é mendε chóo éwógte Dyöb menyīnge.

¹⁷ Nyéwógne bad ábe belyágte nyé, nyésuded-te yāl ásē e nkamlen nímmāb áyāle bóo bēnōne nyé. Bétyēm-me á'sō é' Dyöb áláa mó ngáne bēnóné'áá nyé. Nyéwógne bó ábel boŋ bēbē menyīnge ānōn nyé. Esebé nê, né bēwōg ndutul ānōn nyé. Né nê déewōngén-naá nyé.

¹⁸ Nyékānnad sé. Sēbíí nén bán nlém níkénlé sé á abum áyāle chōm ésyāal éche sébélé. Sēhedé'áá bán sébel chōm ésyāal nyaa echē etāngéné. ¹⁹ Mbáde nyé achán nén mēé nyékānnad sé ábel nén Dyöb ábel níwāmsen atim ámbíd ábē ne nyé ámpē.

Mekáne mé asóg

²⁰ Dyöb dóo ábage' bad nsaŋ, dó-'áá ápúúdté Yesuε, Sāngwéé awêd. Bōob-póó, Yesuε adii néε ndāle a Nnōn-a-mbód awē bēbēnlédé nímmē mekií ábel nchemten níbbē á ngíndé ne á ngíndé, átíntē e Dyöb, ne éche mbód. ²¹ Nkānne nén mēé, Dyöb ábel nyébbē mboŋsén ábel chōm-té éche áhedéé áá nyébel, nyébé-'ε nyóŋgé ábel mam míme métāngéné. Yesuε áwōŋgan nyé ábel mam míme méwógte Dyöb menyīnge. Ehúmé ébē ne Yesu Krīstāā abé ne abé. Ebē nê.

E'yale bé asóg

²² A-bānned, ncháa nyé mēé, nyékoŋ échén elébé awóg. Enén kálag echē ríténlé nyé eéchabéé áte. ²³ Ndāó mēé nyébbíi nén bán bēbídte mwānyan awêd, Timotiε, á mbwōg. Nzé awámséné me atán, né sūmō séēpē áwēn.

²⁴ Nyélentēd me bad ábe belyágte nyé bēsyāal, nyéleled-te bad bé Dyöb bēsyāal. Bad bé Dyöb bēmpēe ábe bēbídé á Italia, bómpē bēlómme nyé melēnten.

²⁵ Nsimé ní Dyöb níbbē ne nyé moosyāal. Ebē nê.

Kálag eche Jemse Ndibned n kálag

Kálag echë Jemse átélé ehóbé tângene mekan míme bad bé Krīsto bétāngéné abel póndé ésyāāl á alongé ádāb. Bad bé Dyōb ábe bépāntédé áte nkōḡsé áte rīsyāāl bóo Jemse āntelée chó. Abēnlédé ngan híin áléb bad bé Krīsto tângene metón híin. Mmē metón médii, ábé nhon ne ábé atóg, mekəgsen, abé á bwām, ānon bad nkōḡtéd, adúbe ne mbeltéd, ngáne bad bé Krīsto bétāngéné echém abenled, āwōḡ debyéé, nselag, kúmbe ne asuded á yāl, ábided mbakú á yāl e bad, ākum ekáá á tâl, āwesen, ne ākáne.

Jemse awédé áte á kálag tē wê nēn áá mbeltéd ríkg ekuu ehóg ne adúbe.

Nkabtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1

Adúbe ne āwōḡ debyéé 1.2-8

Abé atóg ne ábé nhon 1.9-11

Akəg ne ākud mekəgsen 1.12-18

Awóg ne ábel 1.19-27

Ngabén eéhēdnádté 2.1-13

Adúbe ne mbeltéd 2.14-26

Ngáne mod a Krīsto ábenladté echém 3.1-18

Mod a Krīsto ne mekan mé nkōḡsé 4.1-5.6

Elébé émpēe 5.7-20

¹ Mē Jemse, mbəledē a Dyōb ne awē Sāḡgú Yesu Krīstəə, mē-éé ntenle nyé enén kálag. Nlente nyé metúmbé dyōm ne mébe mé bad bé Israel míme mépāntédé áte nkōḡsé áte rīsyāāl.

Jemse ad bad bédúbe Krīstəə

béwōḡ-’ē debyéé

² A-baányan, póndé ké ehéé echë nyaa e mekəgsen ké ehéé étáné nyé, nyétéd nê e’bon é yāl áte. ³ Nyēbīí nēn bán mímén mekəgsen míme nyékudéé áyāl e adúbe áde nyéwóó, méwéde nyé nlém á abum. ⁴ Nlém ríwúu nyé á abum káḡḡ á asóg ábel bon mbeltéd mímén rítyéem bwām rílōn-ne mbon, ábel bon nyéewóó’ abé dé mbéb ké ahóg á alongé ádēn.

⁵ Nyé ké ahéé awē atóge’ debyéé, áchāḡ Dyōb áá ábe mó. Dyōb dōo ábage moosyāál debyéé ne nlém nhóg, ésebán akwognad modmod, ābe-’ē mó. ⁶ Bon pen nzé nyēchāa Dyōb nyédúbé bán ábe nyé chōm éche nyésédté mó ésebán nlém ríkáadte nyé á abum. Mod awē nlém ríkáadteé á abum ádíi néē edīb é nkwx éche éhode’, epub éhúene’ mendīb ped enén étimne eníní. ⁷ Ene ndín e mod eewémtán áá móskūd chōm wēē Sāḡgwéé. ⁸ Adii mod awē awóó nlém míbe, eechāḡnád-taá hōm ahóg áyāl e kéchéé éche ábeléé.

Betóótōkē bé bad ne behon bé bad

⁹ Mod a Krīsto awē eesē etógnén á’sō é’ bad bémpēe atāngéné abé kúmbe nzé Dyōb áchāgté mó ámīn. ¹⁰ Mod a Krīsto awē adé etógnén á’sō é’ bad bémpēe atāngéné abé kúmbe nzé Dyōb ásúdté mó. Nhóbe nēn áyāle āmaá melelem ngáne ébéeneé mbonja e nkəákəə awē adé á ahín-tē. ¹¹ Nzé enyen épene ne ngine ábe e’hyé bé ekide é’belé é’hyáád ane nkəákəə, éche mbonja-’ē ébelé ésoo, e’bon é’bāb-pe é’belé é’maa. Melelem nē dōo behon bé bad bémaá’ē anan áde bēnanéé mímbāb nhon ámbīd.

Jemse ad mekəgsen mééhūu’ē wēē Dyōb

¹² Nnam ne kēnzéé awē awēséné mekəgsen, áyāle nzé atómé mímmē mekəgsen áte, Dyōb débe mó nsábe míme rídé alongé áde áhóbé áá móšbē bad ábe bédáá mó. ¹³ Nzé mod akudé

mekəgsɛn eetəŋgené ahób aá, “Mmén mekəgsɛn méhúú wée Dyöb.” Mod eéhēlē-sɛ ákəg Dyöb ne ebébtéd, melemlem ngáne Dyöb-pe déekagéé mod ábɛl mbéb. ¹⁴ Mewəmtɛn mé mbéb mé mod mwən móó mékəə bon ahún á mekəgsɛn-tê, ene pónde-’aá mímê mekəgsɛn métédéé mó nlém á abum bon mehanj mó. ¹⁵ Mmê mewəmtɛn míme mébág mod áte mó-’aá mépɛene mbéb, nzé mímê mbéb-pe ríkwógé mod áte, nípiinad mó kwééd.

¹⁶ A-baányanj bé edəŋge nyéədōgnād. ¹⁷ Nde e bwām ké ehéé ne kéchéé éche élóné mbon éhúú ne Titée awé adé ámín. Titée mó ahagé bwəm é’syāal ábe é’pene ámín. Abén bwəm é’pene-’ɛ nhəŋlén ne nhəŋlén, bon Dyöb pɛn déehəŋlanné. ¹⁸ Dyöb dēmbɛl ntíi ábe syánē alonggé dékōālē abɛ áde ámbɛé syánē échē eyale é mbále. Ambɛl nê ábɛl bon áfínté e mímē nhəŋtéd rísyāal, syánē débê ngáne mbote e’só echē bébagéé mó nēe mende.

Jemsɛ aá bad bé Dyöb bébele ngáne eyale é Dyöb éhóbéé

¹⁹ A-baányanj bé edəŋge, nyébíi mímén mekan. Mod téé ábê mehél áwóg dyam áde mod ampée áhóbéé, mod eewámsán dyam ahób pɛn, mod eewámsán-ne alinj. ²⁰ Melingá mé mod méemwagké-sɛ ábɛl mekan míme Dyöb áhɛdɛé aá ábɛl. ²¹ Né-ɔ́ nyétede mekan mé mbinde ne mekan mé ebébtéd mésyāal míme nyébeléé. Ne asuded á yāl ásyāal, nyékob eyale éche Dyöb áwéné nyé á nlém-tê. Echē eyale chóó Dyöb ábenladtê ásonj ádɛn alonggé.

²² Nyébele ngáne eyale éhóbéé. Nyéədōgē yāl se nyéwōgē chó wógén. ²³ Kénzée awé awóge’ eyale é Dyöb, ésebán abele’ ngáne éhóbéé, adíi nēe mod awé anone’ ábe e’só á dyené. ²⁴ Amaá eche yāl anyín, bon akɛ áde ákagké, abelé áchatén ngáne e’só é’díí mó. ²⁵ Bon bad ábe békoo’ mbéndé echē etəŋgéné anɔn áte, mbéndé eche ehúde’ bad á mehanj, nzé behíde chó ngáne éhɛdnadté saké bán béléa’ chó bon béchatén-ne, bon pɛn, behíde chōm éche éhóbéé, Dyöb dénaméd bó áyāl e kéchéé éche bébeléé.

²⁶ Mod ké ahéé awé awémténé aá móbele’ ngáne Dyöb áhɛdɛé bon eekóbe éche echém, ene ndín e mod adoge eche yāl, ádē abele á Dyöb-pe, áde ngên. ²⁷ Abɛle Dyöb nyaa eche esáá ne eche etəŋgéné á’sō é’ Dyöb Titée, adíi ánɔn menyuu ne bekúd ábe bétage’, ne áchāá yāl bwām ésebán mekan mé mbinde mé nkōŋsé méwóge mod áyāl.

2

Jemsɛ aá béetédē baahóg etógnén ábíníi-’ɛ nkóŋtéd

¹ A-baányanj, nyé nēngáne bad ábe bédúbpé echɛd Sánj, Yesu Krístəə, Səŋgwéé awé échē edúbé échábé ámín, nyéetəŋgené nēe nyényíné mod á dīd-te se nyétéd mó etógnén ké-’ɛ nkóŋtéd. ² Détéd bán mod asólé wée nyéládné, ahédé nzêd é gól, ahédé-’ɛ kəse é mbóté, ntógétōke mí mod mómpē rísólé, ahédé mbóté é mbinde. ³ Nzé nyébagé mod awé ahédé kəse é mbóté edúbé bon nyéláŋgé mó bán, “Hyě édyɛɛ enén kəse e e’dii,” bon nyéláŋgé-’ɛ ntógétōke mí mod bán, “Tyéém hê,” ké’ɛ bán, “Dyɛé á ndəəb tē hê,” ⁴ né nyélúmté bán baahóg bétómé ábíníi, né nyékáadte-’ɛ bad ne mewəmtɛn mé mbéb.

⁵ A-baányanj bé edəŋge, nyéwóglan. Eesaá mbále nén bán Dyöb ápwédé betóótōkē bé bad á nkōŋsé te aá bédúbe Krístəə-yɛ? Adé adúbe dō-’aá áde mímāb nhɔn, apwɛdɛ-’ɛ bó ábé bad ábe bébē áwē nkamlɛn. Mmê nkamlɛn móó áhóbé aá móšbɛ bad ábe bédáá mó. ⁶ Bon nyéetédéé betóótōkē bé bad nēe dyam. Saá behɔn bé bad bóó bétagte nyé-yɛ? Eesaá mbále bán bóó békene nyé á kóte-yɛ? ⁷ Eesaá mbále bán bóó behóbe dín dé edúbé áde ane awé akamlan nyé mekan mé mbéb áyāl-ɛ?

⁸ Nyéēbɛl dyam áde átəŋgéné nzé nyékoo’ mbéndé e nkamlɛn eche Krístəə ahíd eche éténlédé nén bán, “Edəŋ mwányonj ngáne édáá ehoŋ yāl.” ⁹ Bon nzé nyétede baahóg etógnén ábíníi-’ɛ nkóŋtéd, né nyébele mbéb, né mbéndé e Dyöb-pe ekóbé nyé nēe bad ábe bébóó mbéndé. ¹⁰ Kénzée awé ahíde mbéndé bon abóó mbéndé póg, né abóó mbéndé ésyāal. ¹¹ Mod awé ahóbé aá, “Nyéekábé mesón á ndáb e e’wóŋgé,” mó ahóbé ámpɛ

aá, “Nyéewúé’ bad.” Né-óó, nzé mod eekábé mesón bon awúé’ bad, né abóó mbéndé. ¹² Nyéhóbe dyam, nyébele-’ε mekan née bad ábe bébii bán Dyöb dékáad bó, nchoo ne eche mbéndé éche éhúde bad á mehan-tê. ¹³ Mod awě eewóge mod ampée ngol, Dyöb-’ε déewógké mó ngol nzé akáadte bad. Bon mod awě awóge bad bémpēe ngol, éewógké mbwóg mbwε míme Dyöb ákáadtεé bad.

Jemse aá nzé adúbe déekii ne mbeltéd né áwédé

¹⁴ A-baányan, nzé mod ahóbé aá módübpē Krístəə bon eébēlē mekan míme mélúmte bán awóo adúbe, bwám é’héé é’dé áhed? Adé adúbe áhεle ásōn adē alongé-yε? ¹⁵ Détéd nén bán mwānyon a Krísto nhóg eewóó’ε chōm éche áhāgkē á yāl, eewóó-’aa ndyééd e epun é bīn. ¹⁶ Bon nyé mod nhóg alángé mó aá, “Ekag bwám, ékud chōm éche éhāgkē, ékūd-tε ndyééd éche édyágkē.” Nzé nyélángé mó nē ésebán nyébage mó chōm éche átógnéné, né bwám é’héé nyébélé mó? ¹⁷ Melemlem nē dōo édii ne adúbe. Nzé mod awóo adúbe áde éebeléé ngáne adé adúbe áhóbéé, né adé adúbe áwédé.

¹⁸ Mod nhóg ālāā mε aá, “Mod nhóg awóo adúbe, aníní-’ε abele mekan mé bwám,” mε-’ε mētímtén mó mεé, “Lúméd mε ngáne mod áhεle awón adúbe ésebán abele mekan mé bwám, mélúméd wε ádēm adúbe áyāl e mekan mé bwám míme mbelεé.” ¹⁹ Edúbpé nén wεé Dyöb ádii ahóg. Nē adé bwám. Káəne e’dəədəy bé mbéb bómpē é’dúbpé nē, é’nəə-’ε ne mbwóg. ²⁰ A-eyókél é mod, ehεde wεé bélúmed wε nén bán nzé mod awóo adúbe bon eébēlē ngáne adé adúbe áhóbéé, né adé adúbe déesaá dyamdyam-ε? ²¹ Cheé ênkəy bon Abrahamε, awesyánē sáá ambáá, ákobnéd á’sō é’ Dyöb née mod awě abele’ mam míme Dyöb áhóbé? Sáá akwεnten áde ánkwεnténné ábe awe mwān Aisigε née mendε-yε? ²² Nyényiné nén bán adúbe áde Abrahamε ne míme mbeltéd békágé’áá ekuu ehóg, míme mbeltéd-tε mēnkəy áde adúbe álón mbon. ²³ Nén dēmbēl eyale é Dyöb ényínnéd mbále ngáne étenlédé nén bán, “Abrahamε andúbé Dyöb. Nén dēmbēl Dyöb dēnkob mó nēngáne mod awě abele mekan míme métəngéné.” Né-óó, bad bēnchəg Abrahamε bán nsón a Dyöb. ²⁴ Nyényiné nén bán mbeltéd mí mod mbεle bon mod ákobnéd á’sō é’ Dyöb née mod awě abele’ mekan míme métəngéné, saké adúbe dēmpen. ²⁵ Melemlem nē dōo émbēē ne akwalεε awě béchágé’áá bán Rahabε. Ankobnéd á’sō é’ Dyöb áyāle bad bé Israel ábe bēnlōmmē bán béhyε bēnən dyad áte á mesəəm-tē. Ankōb bó nken, abídéd-tε bó á dyad-tē, nzii empée á mesəəm-tē. ²⁶ Ngáne yāl e moonyon echě eewóo edəədəy éwédé, melemlem nē dōo adúbe áde déekəg ne mbeltéd áwédé.

3

Jemse aá mod-té akamlan échē echém

¹ A-baányan, nyé bad híin nyéebág bemeléede bé eyale é Dyöb. Nyébii bán Dyöb dékáad se bemeléede tómaa ngáne akáádté ábíní bad. ² Syánē baásyāal debεle mewusé á ríhóbtéd. Kénzεé awě éēbēlē awusé á ríhóbtéd adii mod awě adē abé átyéémé, ahele-’ε eche yāl akób ábel bon eébēlē awusé. ³ Détéd elānsén ne hósε. Nzé mod ahεde aá hósε ébel ngáne áhεdεé, abelé ahé chó chōm á nsəl-tē. Echē chōm chó-’aá ábεnladtε ályáged ene hósε kéhéé wεε áhεdεé aá ékε. ⁴ Ké’ε détéđ elānsén ámpē ne bōle é’mbáá ábe é’dé á edíb é nkwě-te. Kénεé édii bán é’kálé bwāmbwam, epub é ngíne chó-’aá ékεene bó, mod awě adole’ ábē bōle mwā abámbé móō ábεnladtε ákεen bó kéhéé áde ádáá. ⁵ Melemlem nē dōo édii ne echém. Kénεé édii bán éde mwāmpīn á yāl e moonyon, éde kúmbe bwāmbwam áyāl e míme mbeltéd.

Nyényín ngáne mwā muú ahεle se ahyáad ahín ámbáá. ⁶ Echém ámpē édii nēngáne muú. Edii pεd e yāl e moonyon póg, ébele’ mbéb ní kamlan yāl e moonyon esyāál. Ébele’ alongé á moonyon ásyāál abé nēngáne ákóbné muú, muú míme mbídé á dū-á-muú, míme méédímē’. ⁷ Moonyon akamlan nyaa é nyam ésyāál. Akamlan nyam é mehín, ákamlan menən, ákamlan nyam éche édole abum ásē, ákamlán-nε nyam ésyāál éche éde á edíb

é nkwě-te, ambootéd-te chó akamlɛn se á mbooted. ⁸ Boŋ modmod eéhēlēē-se ákamlén echém. Echém édii chóm é mbéb éche modmod éehelée-se ákamlɛn, élóné-'e ne e'we bé mbéb ábe é'pene' kwééd. ⁹ Chóó débɛnladté ákɛn Sánjú Dyöbɛ, awêd Titée, chó-'aá débɛnladté ábe moonyon ebómán. Moonyon mó-'aá Dyöb áhágé áwágen mó. ¹⁰ A melemem mé nsəl dóó e'yale bé mekenag ne ebómán bēbídéé. A-baányan, éetāngéneé abé nê. ¹¹ N'yélé mé edib nhóg méehelée-se mébídte mendib míme mésáá ne mé mbinde abided ahóg. ¹² A-baányan, alín dé asáá déehelée-se áchyáá e'pum é píe. Ké'e alín á sabé déehelée-se áchyáá e'pum é' mesáá. Edib-pe éche ébídte mendib mé nkwě, éehelée-se ébídéd mendib míme mésáá.

Debyéé áde áhúú ne Dyöb

¹³ Mod adé átínté echên awě awóó debyéé awón-'e nsōhtɛn-ɛ? Alúmed nê ne alongé á bwám áde áwóó, áyāl e kéchéé éche ábeléé. Abel nê ne asuded á yāl áde debyéé áde áwóó ábélé boŋ awón. ¹⁴ Boŋ nzé nyéwóó kán áte eche edé mbéb, nyētōhtan-ne dásō échen yāl, nyēbɛnlád debyéé áde nyéwóó ábel mbéb tāngene ayáge á mbále, akum áde nyékuméé ekáá á tāl, ¹⁵ ene ndín e debyéé eehúé' é ne Dyöb. Edii debyéé áde áhúú ne bad bé nkōhsé. Adii debyéé áde áhúú ne bad ábe béewóó Edáádəŋ é Dyöb, debyéé dé edáádəŋ é mbéb. ¹⁶ Kéhéé wée bad béwóó kán áte eché edé mbéb, bétōhtān-ne dásō échab yāl, mpuutéd mbélé mbé, nyaa e ebébtéd ké ehéé-'e ebāg áhed. ¹⁷ Boŋ debyéé áde áhúú ne Dyöb áde nhəŋlén. Kénzée awě awóó áde debyéé eewóó' é atón dé mbéb ké ahóg áyāl. Ene ndín e mod adəə nsan, apwiitad, achede yāl áwóglɛn bad bēmpēe, awóó ngəl bwāmbwam. Abenle bad mekan mé bwám ésebán akwəgnad modmod, abele-'e nê ne nlém nhóg. ¹⁸ Nzé bekóm bé nsan bēbele nsón míme nípeene' nsan átínté e bad, nê débēl bad bēbelé mekan míme Dyöb áhedéé.

4

Jemse áá bad bésuded yāl, Dyöb ákamlɛn bó

¹ Cheé épeene nzum ne nsəlag átínté echên? Eesaá mbále bán esíí é awón á bwēm éche éwane nyé nzum áte, chóó ékəə' boŋ nyébelé nén-ɛ? ² Ehede chóm boŋ weékudéé chó, nê ábélé ewúú mod. Ewóó esíí áte bwāmbwam ákud chóm boŋ weéheléé chó akud. Nê ábélé nyésenle, nyéwanne-'e nhóg ne aníníí nzum. Nyéekūdēē chóm éche nyéhedeé áyāle nyéēsēdtēē Dyöb chó. ³ Nzé nyéhedne Dyöb chóm, nyéekūdēē chó áyāle nyéhedne chó mewēmtɛn mé mbéb. Nyéhede bwēm dásō áwóged échen yāl menyinge. ⁴ Nyéde nēŋgáne bad ábe bédé á ndáb é mewóngé, boŋ bēbé békābē mesón. Nyéebíí' é bán ábane nlém ne mekan mé nkōhsé ábele nyé bad bé ekoyí bé Dyöb-ɛ? Né-óó kénzée awě adəə nlém abane ne mekan mé nkōhsé, ábelé eche yāl mod-a-ekoyí a Dyöb. ⁵ Nyéwémténé bán ngēn-ɛé éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Dyöb ábánné nlém áá edáádəŋ éche móhédé syánē áte, ébē échē, adé-'e kónjí ne chó-yé?” ⁶ Boŋ Dyöb ábage syánē nsimé abe ne abe. Nê dó-'aá ákəá boŋ étenléd á kálag e Dyöb nén bán, “Bad ábe bédé kúmbe, Dyöb ákunnad bó yāl, boŋ ne bad ábe bésúdté yāl, Dyöb ábage bó nsimé.”

⁷ Né-óó, nyésuded yāl á'sō é' Dyöb. Nyéwúɛn Satanɛ nló áte. Nzé nyébelé nê, mó-'e átōm mehélé. ⁸ Nyépe Dyöb bɛnbɛn, mómpē əpě nyé bɛnbɛn. Nyé bad bé mbéb, nyésóg mbéb ábel. Bad-te ábe béwóó nlém míbe, nyébane mímen nlém ábel mekan míme mésáá. ⁹ Nyésuden áyāl e mímen mbéb. Nyélebe', nyéchyɛ-'e. Nyésóg awəə, nyélebe' lebén, nyésóg menyinge awóg, nyésuden sudnén. ¹⁰ Nyésuded yāl á'sō ábe Sángwéé. Nzé nyébelé nê, áchəgəd nyé.

Jemse áá mod eekáádté mwānyan

¹¹ A-baányan, nyéehóbé nhóg ne aníníí mam mé mbéb á yāl. Kénzée awě ahóbe mwānyan mam mé mbéb á yāl, ké'e akáadte mó, né ahóbe mbéndé e Dyöb mam mé mbéb áyāl, né ahóbe-'e áá ene mbéndé eéboó' é. Nzé ehóbé wée mbéndé e Dyöb eéboó' é

né weébēlēē chōm éche mbéndé éhóbé aá bébel. Boŋ né etédé etál échē éesē échōŋ ábē mod awē akáadte. ¹² Mod nhóg mwēmpēn-éé adé awē abage' mbéndé, mwēmpēn-naá akáadte bad. Mwēmpēn-éé ahēle ásōŋ alongé á bad, mwēmpēn-naá ahēle abébéd dó. Boŋ wē, nzé-módé édíí ákáad mwānyoŋ?

Jemse aá mod eebág kúmbē

¹³ Bōōb-pōō, nyéwóglan, nyé bad ábe nyéhóbe bán, “chii ké'ε chān, séēkē dyad dekalengōme, séēdyéé áwed mwē nhóg, sékābē nyoŋgé, sékudé-'ε nsyāŋ.” ¹⁴ Nyébíí dyam áde débēnléd chān-ε? Chān nyébíí bán alongé ádēn ádé? Alongé ádēn ádíí nēŋgāne mbag. Ebág á esōŋ é pónde, ámbíd enē, weenyínéé chō ámpē. ¹⁵ Chōm éche nyétāŋgéné ahób édíí nēn, “Nzé Dyōb ákwénténé, né séēbē á alongé, sébēl-le ádēn dyam ké'ε ádííí.” ¹⁶ Boŋ bōōb, nyétimé nyékume ekáá á tál ne kúmbē esyāál. Enén ndín e akum dé ekáá á tál eetāŋgené. ¹⁷ Né-ōō, kénzéé awē abíí dyam á bwām áde átāŋgéné abel, boŋ eébele dó, abelé mbéb á'sō é' Dyōb.

5

Jemse aá behān bé bad bétēd pónde

¹ Nyé behān bé bad, nyéwóglan me! Nyéchyε', nyéhágke e'saad áyāl e metake míme mépií nyé. ² Mmén nhōn míme nyékúmé nímáá abōō, síi-'ε émáá nyé asāŋ adyé. ³ Echen gól ne sílva éche nyélímmé ásē, émáá ngag akób. Ene ngag eche ekóbé ábē bwēm, chōō ébēl boŋ Dyōb ákōgsén nyé, émād-te nyé ásē nēε muú. Nyékúmmé yāl nhōn enén pónde echē edé benben ne e'pun bé asóg. ⁴ Nōné', weesábpēé bad ábe bēbēnlé wē nsón á nzag-tē. Etimé edogé bó dogén. Nén abélé ábē bad ábe wēesābpēé ádab awé áwógnad á'sō wēε Titēε, Dyōb á Ngum. ⁵ Abé áde nyédíí á nkōŋsé hén ádíí áchog alongé, nyébele-'ε kéchéé éche nyédáá. Nyékódte mímen mewēmtēn, kénéε nyébíí bán epun éche Dyōb dékōgsēnnē ábē bad bé ekōyí ékwógé ape. ⁶ Nyéhóbé bán bad ábe bēbele mekan míme métāŋgéné á'sō é' Dyōb bédé bad bé mbéb, nyēwúú-'ε bó. Béheleé nyé atyéemen.

Jemse aá bad béwēsen metake

⁷ Né-ōō a-baányāŋ, nyéwēsen káāŋ Sāŋgwéé ape. Nyétēd elāŋsén ne mod awē abele nzag. Abelé ásin káāŋ ne pónde echē ápādtē mbote é bwām. Awēsan káāŋ ne á pónde eche mbúú e'só ébootadté achó, ne áde édimtanné achó. ⁸ Nyémpē nyéwēsen, nyéwéd-te nlém á abum, nyésine' epe éche Sāŋgwéé, édé benben. ⁹ A-baányāŋ, nyéēnyoŋgé áte tāŋgene nhóg ne aníníí ábel boŋ Dyōb dééhōbē aá nyédé bad bé mbéb. Nyébíí nēn bán mod awē akáadte' adé nyé benben. ¹⁰ A-baányāŋ, nyétēde e'chemléd ne bekal bé'dáádāŋ. Békálé'áá nkalan á dīn áde Sāŋgwéé, békudé metake, béwēsán-ne nímē metake. ¹¹ Ne mbále, syāā dechāge bad ábe bēwēséné bán bad ábe békudé nnam. Nyéwógé ngāne Jobε ánwēsénné áde ákudé metake, nyényín-ne ngāne Dyōb dēmbēnlé mó bwām á asóg. Sāŋgwéé aboó nlém bwāmbwam awóó-'ε nlém rí ngól.

¹² Amín e nímén mésyāál, a-baányāŋ, nyéēbenlād dīn dé nkoŋ nímín, ké'ε dé nkōŋ rísé, ké'ε chōm émpēe ámwé melē. Boŋ pen, nzé ehóbé“Eε” abé εε, nzé ehóbé-'ε “Aáy” abé aáy. Nzé nyébelé nēn, né Dyōb déekōgsēnné nyé.

¹³ Kénzéé awē adé á metake tē, ákānne. Kénzéé awē awóge menyiŋge, ákōne ákené-'ε Dyōb. ¹⁴ Kénzéé awē eedyεε bwām, áchog belyáged bé mwembé, békānned mó. Nzé békānnad mó bēwōgtē mó dyōg á dīn áde Sāŋgwéé. ¹⁵ Nzé édé bán békānnédé mó ne nlém nhóg, né Dyōb déwōg bó mekáne, nē débēl-le mod a nkole ádyēē bwām. Sāŋgwéé ábēl áhídē á anoŋ dé nkole, ádyēē bwām, ké mbéb-pe móō ámbēnlé Dyōb délāgsén mó. ¹⁶ Né-ōō, nyépale mbéb áte wēε nhóg ne aníníí, mod téε ákānned-te mwānyāŋ, ábel boŋ nyédyεε bwām. Mekāne míme mod awē abele mam míme métāŋgéné á'sō e' Dyōb, médé ngíne bwāmbwam, mébele-'ε nsón. ¹⁷ Elaijaa abédéε moonyoŋ melemlen ngāne syānē. Pónde

póg ankáné bwâmbwam aá mbúú eechóg, mbúú enkênchó-'aá á etûn é mwě rílaán ne epeɗ. ¹⁸ Ambíɗ enê ankáné ámpē, Dyǒb ábēl mbúú echó, bwēm é'bootéd-tɛ akwog.

¹⁹ A-baányan, nzé nyé ké ahéé atědté áhíd nzii e mbále e Dyǒb, bon mod ampée abelé aŕimné mbíd, ²⁰ ábíi nén aá, kénzée awě abelé bon mod awě abelé mbéb asóg mbéb abel, né asoó alongé áde mod awě abelé mbéb. Nén déběɓ-lɛ mbéb híin míme ane mod ákébenlé, Dyǒb déenɔnné mó á díd.

Kálag e'só eche Petro Ndibned ní kálag

Kálag e'só eche Petro ântenlé, bad bé Krísto b́óo ânteléé ch́ó. A kálag-tê wê achagé b́ó aá, “Bad ábe Dyöb ápwédé.” Abén bad bémpāntēd áte á pēd e akuu á mbwóg e echē béchágé'áá bán Esia Mainō. Nzom echē enkāṅ boṅ átel enén kálag, ebédéé áwéd bad bé Dyöb nlém á abum áyāle metake míme békúdé'áá ne adúbe áde b́enwōngē. Awēd-te, abage b́ó e'lyág bé nlém ábe nkalanṅ mí bwām míme Yesu Krístəə mbageé́ b́ó. Mmē nkalanṅ mí bwām níhóbe t̄ṅgene, kwééd, mpuu ne epe éche Yesue ápēé ámpē. Alūmēd-te b́ó áte aá b́ekwēntēn metake ne e'lyág bé nlém. Anlúméd b́ó áte aá b́ébii nén bán míme metake médií mekəgsen ányín nzé adúbe áde b́ewánlé áde adúbe á mbáale. Bébii-'e nén bán b́ekúđ nsábe á “Epun éche Yesue Krístəə ápēé.” Anlúméd-te b́ó áte ámpē aá alongé ádāb átāṅgéné abé ngáne alongé á bad ábe b́éhíde Krístəə.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Dyöb d́óo ábage e'sooson 1.3-12

Elébé ábel mekan míme méśáá 1.13-2.10

Mekan míme bad bé Krísto b́étāṅgéné abel á pónde e metake 2.11-4.19

Asuded á yál ne ábele Dyöb née mod a Krísto 5.1-11

Nsógten 5.12-14

¹ Mē Petro, mbapee a nlomag awē Yesu Krístəə, ntenle nyé bad ábe Dyöb ápwédé, ábe b́epāntédé áte boṅ b́ebé beken á mbwóg é Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia ne Bitinia. ² A ntíi míme Dyöb Titée, ammad́ nyé apwēd. Echē Edəádəṅ-'e ébélé nyédé bad ábe b́esáá. Abelé nê ábel nyébele mekan míme Yesu Krístəə álāngé nyé aá nyébel. Abelé nê, ábel míme mekií míme méśyógké á awog mébel nyékud alagsen dé mbéb. Nsimé ne nsanṅ ní Dyöb mbê ne nyé abé ne abé.

Dewóó e'lyág bé nlém

³ Mekenag mébê ne Dyöb áde áde Sáá awē awēd Sánṅwéé, Yesu Krístəə. Apuúdté Yesu Krístəə. Né-óó dekudé alongé dékōōlē. Abel áde ábélé nê, ábágé syánē e'lyág bé nlém bé alongé áde déemaá'. ⁴ Desine' káāṅne nhon míme Dyöb ákōṅnédé ábē bad. Akōṅnédé nyé mó ádyōb. Áhed-te méebóó'é, méebéb-paá. ⁵ Dyöb ábenlad echē ngum ákəə nyé adúbe áde nyédúbpé mó, káāṅ né nyékudé e'sooson. Abē e'sooson b́enyinnēd á epun é asóg. ⁶ Nyédíi nyébé menyiṅge ne nê, kénéé édíi nén bán nyéékúđ metake nyaa ne nyaa é esón é pónde. ⁷ Mmē metake mápē ákəṅ nyé adúbe, álúmed nén bán adúbe áwúú nyé áte ne mbáale. Gól ehele ebéb, boṅ ké nê, b́ebelé b́éhé ch́ó á dū áśáad ch́ó. Nzé béhele b́ebel nê ne gól, né b́étāṅgéné áden adúbe d́ómpē akəṅ ábel nén áwúú áte áyāle áden adúbe átómé gól. Nzé áden adúbe átómé mekəgsen áte, né Dyöb déken nyé, ábe nyé ehúme ne edúbé áde Yesue álūmēdtē bad bé nkōṅsé b́esyāā́l yál. ⁸ Nyédəó mó kénéé nyéēnyinēē mó. Nyédúbpé-'e mó kénéé nyéēnyinēē mó b́oob. Ké b́oob-pe nyétómténé menyiṅge abé nyaa echē mod éeheléé-se ahób. ⁹ Chóm echē nyékudté áyāle adúbe áde nyédúbpé mó édíi e'sooson ábe ábēn e'dəádəṅ b́ekudté.

¹⁰ Bekal b́e'dəádəṅ b́enhōb mam á'sō é' pónde t̄ṅgene ábē e'sooson ábē Dyöb d́ebéé nyé née nsimé. Béntōṅ ábē e'sooson áhed áte ábel b́esōṅten b́ó. ¹¹ Edəádəṅ éche Krístəə émbē b́ó áte álāa b́ó á e'só é' pónde ngáne Krístəə átagké ne ehúme echē ákudté ámbid e pónde, boṅ b́embē b́ehédé áte. B́éhédé'áá áte ábii pónde echē míme mam mébenlédte ne wée mod awē mébenlédte. ¹² Dyöb dénlūméd ábē bekal b́e'dəádəṅ áte aá nsón míme b́ebeléé méesaá nsón míme b́en b́ekudté nsyāṅ áhed, boṅ rídii nsón mímenyé. Dyöb dénlōmē

bad Edaðəŋ éche Esáá échě ébídé ádyōb. Echē Edaðəŋ chōo émbəl bon baahóg békalé Nkalan mí Bwâm míme nyéwógéé bəəb. Mmén mam móo bekal bé'dəəđəŋ béhóbé'áá. Káəŋne ángel édáá mímén mekan asōŋten.

Mbɛltéd mímən rísəŋ

¹³ Né-ɔ́, nyépúđ abad, nyébê mbonşén âbel nsón míme Dyōb áhedéé. Nyétêđ pónđé nyésúm-me nlém rísyā́l áyāl e nsimé míme Dyōb débeé nyé á pónđé echě Yesue ápeé ámpē alúmed-te nyé yǎl. ¹⁴ Ngáne édíí bán nyédíi bad ábe bébele mekan míme Dyōb áhedéé, nyéēmwāg-se mam mé mbéb míme nyébélé'áá bəəđ mébé mékamlán áđən alongé. ¹⁵ Dyōb áde apwədə nyé asáá. Né-ɔ́ nyémpē nyétəŋgéné asəŋ á mbɛltéd mímən rísyā́l. ¹⁶ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Mbɛltéd mímən rísəŋ áyāle mbɛltéd mímēm rísáá.”

¹⁷ Dyōb ákáadte' moosyā́l nyaa póg. Eékwognáádté modmod. Nzé nyékāne-'e áwē, nyéchəge mó bán Titée. Né-ɔ́, nyéwōŋ mbwóg ní Dyōb áte á alongé áđən ásyā́l á nkōŋsé-te wén wée nyédíi beken. ¹⁸ Nyébíi nén bán Dyōb ákódté nyé á ekúkú é abé-te. Ekúkú é abé échě ábən betaa bényāgnēdté nyé saké chōm née gól ké'e sílva échě ébébe' chōo ânkadnédte nyé. ¹⁹ Ndəle e mekií echě Yesu Krístəə chōo ânkadnédte nyé. Krístəə awē adé née rídyəŋ mí mbód míme méewōo awusé ké ahóg á yǎl. ²⁰ Nkōŋsé ríđəhób bán míbootad, Dyōb dēmmād mó apwəd. Bon bəəb á asóg hén alúmté yǎl wée bad bé nkōŋsé. Abelé nē áyāle nyé. ²¹ Krístəə akáá nyédúbpé Dyōb. Nyéhəle-se nyédúbé Dyōb nyésúm-me nlém rísyā́l áwē, áyāle apuúdté Krístəə abídté-'e échě ehúmé áwəd.

²² Abel áde nyébeleé mekan mé mbále ábélé nyésáá. Nē ábélé-'e nyáabe bad bēmpēe ábe bédúbpé Yesue nyédəŋné. Né-ɔ́ nyédəŋ nhóg ne aníní ne nlém rísyā́l. ²³ Nyébíi nén bán Dyōb ábágé nyé alongé dékṓlē mbwiined ne échě eyale. Echē eyale épééné alongé éesaá-'aá chōm éche ébébe'. Ebē abé ne abé. Dyōb áde áde á ngíndé ne á ngíndé dōo ábágé nyé áde alongé saké moonyoŋ. ²⁴ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Moonyoŋ adíi née nkəákəə,

ábē e'bon-'e é'dé nēŋgáne mbonja échě ékwoge á ahín-tē.

Nkəákəə ayēnle', mbonja-'e ésoode.

²⁵ Bon eyale é Dyōb ébé abé ne abé.”

Echē eyale édii nkalan mí bwâm míme békánlé nyé.

2

Nyédii meláá mé alongé

¹ Né-ɔ́, nyéteđe mímən mbɛltéd mé mbéb rísyā́l. Nyéekālē metóm, nyéelúmté' á đid-te ngēn nén bán nyébele bwâm áde nyéebeléé, mod eesídé waáb, e'yale bé mbéb béebídē-'e nyé á nsəl. ² Nyétəŋgéné awan áte ákud ndyééd e edəəđəŋ echě esáá, melemlem ngáne bán bé nkáál béchyee'é abíi, âbel nén nzé nyedyédé ene ndyééd, nyékwog ákud e'soosəŋ. ³ Nyéwógléné ene ndyééd, nyébíi-'e bəəb ngáne Səŋgwéé ábeléé mekan mé bwâm. ⁴ Nyéhyag wée Səŋgwéé, mó adé née aláá dé alongé áde beləŋ bé ndáb bēnchenéé, bon Dyōb ányín dō aá ákwógnédé, ápwəd, ákōō-'e dō. ⁵ Nyéhyag-kəó nyébê née meláá mé alongé míme Dyōb ábenladte álonə eche ndáb e edəəđəŋ. Áwəd-te-'aá nyébenléé mó. Nyéebē beprise ábe bésáá, nyébagé mó mendé mé edəəđəŋ míme mékóbnédé áwe e'só mbwiined ne Yesu Krístəə. ⁶ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Ntéde aláá dé etógnén

nsumé á Zayən.

Kénzée awē adúbpé mó éekwágké.”

⁷ Adén aláá-ɔ́ áde etógnén ne nyé awē nyédúbpé mó bon ne bad ábe béedúbpe mó adii nēŋgáne

“Aláá áde beləŋ bé ndáb bēmbāŋgē abenled,

dōo átíme aláá dé etógnén abé.”

⁸ Eténlédé ámpē nén bán,

“Mó adé aláá áde bad bélúmēé ámīn
abé-’ε ndim e aláá echē ebēle bad békwaḡ.

Bad békwaḡ áyāle béēwōgnēē Dyōb. Nê dōo Dyōb átíídé aá ébenled ne bó.”

⁹ Boḡ nyé, nyéesaá nê. Nyédíi bad ábe Dyōb ápwédé, beprise bé Dyōb áde áde kâḡ. Nyédíi alonḡ áde ásáá, Dyōb dēn-naá áwóó nyé ábel nén nyélúmed bad bēmpēe ngáne ápédé bwām abé. Dyōb áhúdé nyé á ehíntén-tē, apēené nyé á e’nyínen bé ekíde.

¹⁰ Ngen e’só nyénkēmbáá bad boḡ bōob nyēēnyédé bad bé Dyōb. Ngen e’só ngal e Dyōb enkēmpaá áwēn boḡ bōob Dyōb áwógé nyé ngal.

Nyébê betân bé Dyōb

¹¹ A-bānned nhede mēé nyésōḡten nén bán nyédíi beken, nyétome-’ε á nkōḡsé wén tómén. Né-ōó nyéēbanné nlém ne mekan mé ekob é yāl áyāle nén nê áwanne ábēn e’dáádāḡ bēn nzum. ¹² Nyéwále alongé á bwām átíntē e bad ábe béedúbpe Dyōb, ábel boḡ ké bēnhōb bán nyédíi bad bé mbéb, bényīn mīmēn mbeltéd mí bwām. Nê dékâḡ bébe Dyōb edúbé mbwε míme Dyōb dépēé á epun é asóḡ.

¹³ A dīn á Sāḡgú, nyéwōgne bad bé nkōḡsé ábe bédé á nkamlēn, ken nkamlēne ambáámbáa, ¹⁴ ké-’ε kâḡ echē édé ásē e nkamlēne ambáámbáa, echē álómé ákōḡsen bebel bé mbéb ne ákémed bad ábe bébele’ bwām. ¹⁵ Dyōb áhede nén aá mekan mé bwām mímē nyébeleé mékúdtēn mehób míme ábē e’yókél é’ bad bēhóbēé nyé áyāl, míme béēbíi’ē.

¹⁶ Nyéesaá betân, nyédíi kunze. Boḡ pēn nê déebageé nyé nzom ábel mbéb. Nyébê nēe bembaledε bé Dyōb. ¹⁷ Nyébage moosyāal edúbé. Nyédāḡ-’ε bad bēmpēe ábe bómpē bédúbpe Krīstā. Nyébáa Dyōb. Nyébage kâḡ Embáámbáa edúbé.

Metake míme Krīstā mébê syānē e’chemléd

¹⁸ Nyé bad ábe nyédé bembaledε, nyésuded yāl ásē e bad ábe nyébenléé ne edúbé ésyāal. Nê déebāḡ ne ábe bēbóó nlém bēnpēn, boḡ nê ábē ne káōḡne ábe bēbébé nlém. ¹⁹ Dyōb débē menyīḡe ne nyé nzé nyéweséné e’wε é’ metake míme nyénkēmbáá nyékude áyāl echē. ²⁰ Nzé ebélé mbéb, boḡ ewēséné mbéte áyāle mímē mbéb, ne nsyāḡ ḡhée wékudté? Boḡ nzé ewēséné metake ké áyāle dyam á bwām áde ébélé, né Dyōb débē menyīḡe ne wε. ²¹ Mmēn metake mébōḡnédé nyé awē Dyōb ápwédé, áyāle nén Krīstā mwēn antāḡ á nló mīmēn. Anlyágé-’ε nyé elansén ábel nyéhíd mímē mekuu. ²² Enkēmbēnlé mbéb ké nhōḡ, modmod enkēnwōḡ-kaá mó eyale é mbéb á nsal. ²³ Ade bad bésyáá mó, enkēntimtēnné bó. Ade bétāgté’áá mó, enkēnsidté bó. Boḡ ambē mésyāal á mekáá mé Dyōb áde ákáadte bad bésyāal nyaa pōḡ. ²⁴ Krīstā mwēn ampém mímed mbéb áwe yāl á awōḡ ábel nén deewóó dyamdyam ábel ne mbéb, débēle-’ε mekan míme Dyōb áhedeé, á alongé ádēd. Echē sii ébélé nyékudé e’choóchoḡ. ²⁵ Nyēmbé nēe rídyōḡ mí mbód míme mbóó boḡ bōob Dyōb ápēéné nyé ámbíd áhíd mod awē anone nyé ngáne nnōn-a-mbód ánōnéé éche mbód.

3

Bebaád ne ábab bechóm

¹ Nyé bebaád bé bechóm-me nyéwōgne áben bechóm ábel boḡ ké émbē nén bán bééhídēē eyale é Dyōb, mīmēn mbeltéd mí bwām mbel bómpē bétimned Dyōb, bédúbé-’ε mó. Ké nyéētōgne bó dyamdyam aláa, ² bényīn áden abé á bwām áde ásáá. ³ Nyéēsūmē nlém nén bán ábēn e’boḡ é’bide dāsō áyāle ekâḡ é mbíd ebwōḡ nēe anabe dé esid, ahé á bwēm nēḡáne e’bōḡ, nsāḡ, ne e’bése ké’ε kase é mbóté. ⁴ Boḡ bēbíi nyé dāsō ne e’boḡ ábe é’bide nyé áte. Abē e’boḡ béehāḡlānné áyāle é’bide ne edáádāḡ echē épwíítédé echē éetagtán-ne. Abē e’boḡ bōo Dyōb ányíneé aá é’dé etōḡnén. ⁵ Nê dōo bebaád ábe bésáá bé’ bōód ábe bēnsūm nlém ne Dyōb bēbélé’áá boḡ é’bāb e’boḡ é’bíd áwed. Bēwōḡné’áá ábab bechóm. ⁶ Seraa mwēn ambé nê. Awōḡné’áá Abrahamē áchāḡé-’ε mó aá asāḡ. Nzé

nyêbele' mam mé bwâm ésebán nyêbáa dyamdyam, né nyêdíi Seraa ábe bân. ⁷ Nyé baachóm-me ábe nyêwóó bebaád, nyêtáŋgéné ábēn bebaád edúbé abε. Mod téé ábê ne awě mwaád, ánōne mó bwâm. Béepedεé nyé e'wúu áte, boŋ nyáábōō nyééküđ alongé nyaa póg. Adê alongé ádíi nsimé míme Dyöb ábagεé. Nzé nyéewânle bó ngáne éhedneé, né Dyöb déewóóké nyé mekáne.

Nyêbele bwâm ké nyékudé metake

⁸ Asóged, nyé moosyáál nyébê mod nhóg, nyéwōŋ nlém míme nípwiítédé, nyésudεd-te yäl. ⁹ Nyéētímté mbéb áyāle mbéb. Nzé mod ahóbé nyé dyam dé mbéb áyāl, nyémpē nyééhóbé mó dyam dé mbéb á yäl, nyékáné kánnén bán Dyöb ánamed mó, áyāle nnam móō Dyöb dénhōbpē aá móōbě nyé áde ámpwεdté nyé. ¹⁰ Eténlédé nēn bán,

“Kéznéé awe ahεde alongé dé menyíŋge,
áhεdé-'ε aá mónyín e'pun é' bín é' bwâm,
eehóbé' mekan mé mbéb,
eékālē-'ε metóm.

¹¹ Asóg mbéb abel, ábele mekan mé bwâm.

Áwanen ábē nsaŋ ne moosyáál.

¹² Áyāle Dyöb anóné bad ábe bébele mekan mé bwâm

awoge-'ε bó mekáne.

Boŋ akunnan bad yäl ábē bébele mbéb.”

¹³ Nzéé-ō ahεle ádāŋ nyé mbéb abel nzé nyêwóó nlém áte ábel mekan mé bwâm? ¹⁴ Boŋ ké nyéntāg-ke ké tagén ábel mekan míme Dyöb áhedεé, né Dyöb dé naméd nyé. Nyéewógé mbwóg, nyéētāgē-'ε áte. ¹⁵ Boŋ pen nyébe Krístā edúbé, nēn móódé Sāŋgwéé á alongé ádēn. Nyébê mboŋsén pónde ésyāāl átímtēn kéznéé awě asēdté nyé dyam táŋgene nlém míme nyésūmē wéε Krístā. ¹⁶ Nyékéled nlém á abum. Nzé nyêbele nê, nyésūdēd yäl ne edúbé ésyāāl, nyékéled-te nlém á abum wéε bad ábe béhóbe nyé mekan me mbéb áyāl, áyāle nyéhídeé Krístā. Bék wāg nzé bényíne áden abé á bwâm. ¹⁷ Nyébíi nēn bán édé bwâm mod ákud metake áyāle dyam á bwâm áde ábélé, nzé nê áde á ntíi n Dyöb, tómaa ákud metake áyāle dyam dé mbéb. ¹⁸ Krístā mómpē anküđ metake awé-'ε áyāle nímεd mbéb ngen póg ne ngen ésyāāl. Abédéε mod awě ábele mekan míme Dyöb áhedεé, boŋ anwé á nló míme bebel bé mbéb. Ambel nê, ábel dépe wéε Dyöb. Bad bēnwūū mó boŋ échē ekob é yäl chōō énwē. Dyöb dēmbēl échē edāádāŋ émbē ébē á alongé. ¹⁹ Echē edāádāŋ chō-'aá ánkéénné á mbwōg áke dé akale e'dāádāŋ eyale é Dyöb. ²⁰ Abēn e'dāádāŋ é'bédéε e'dāádāŋ ábe bēnkēnwógén Dyöb se' bōód áde Dyöb dēnchabtédte bó e'kad áte ábel bétéde nímab mbéb á pónde échē Noa álóó'áá bōle é'mbáá. Bad waam bēnpen bōō bēmbē á bōle-tē. Bēnküđ e'soósoŋ áyāle mendíb. ²¹ Nēn áde melemlen nēŋgáne edusen. Echē edusen chōō ébele bōōb boŋ bad béküđ e'soósoŋ á ngíne e mpuu míme Yesu Krístā. Edusen éesaá awobe á yäl áhúd mbinde boŋ édíi ákwēntēn dé abele Dyöb ne nlém míme rísáá. ²² Krístā akií ádyōb, áwed-taá ádyéé Dyöb á ekáá é mbáá boŋ ákamláán áŋgel ésyāāl, benkamlēne ne ngíne échē édé ámín.

4

*Alongé á bad ábe bédúbpé
ábē ngáne Dyöb áhedεé*

¹ Né-ōō ngáne édíi bán Krístā anküđ metake é ekob é yäl, nyémpē nyêtáŋgéné nyébē mboŋsén áwōŋ melemlen mé mewēmtēn nēŋgáne ánwōŋgē. Áyāle, kéznéé awě atagé é ekob é yäl, asógé mbéb abel. ² Ngáne édíi-'aá nê, alongé ádēn á nkōŋsé wén ábē ngáne Dyöb áhedεé saké bán mpúlé mé nkōŋsé múmó ríkamlan nyé. ³ Mekan nímé bad ábe béebíi Dyöb bédāé'ε abel móō nyémpē nyébélé'áá. Ene pónde emaa atóm, ekwōgnédé-'ε. Nyékábé'áá mesón, nyêwōŋ nlém áte ábel mam mé mbéb, nyémwágé'áá mím mékōbē nyé, nyéchagé'áá ngande échē bad bémwágé'áá mím mékōbē bó, bébelé-'ε e'tongé é'

mekan, nyé benlé-'ε myöb mémpēe, dyam áde déeboo. ⁴ Bën ábe nyááb̄ō nyébeláá nímén mbeltéd mé mbéb bōd, bédé menyáké bōb ânyín nyéesaá ne bó ámpē ábel epuutéd ne e'kúkú é' mekan. Né-'aá ákóá bon bésyāā nyé. ⁵ Bon bétýēem á nkáá á'sō é' Dyöb áde ábónséné ákáad moosyāál. Akāād ábe bédé álongé ne ábe bédédé. ⁶ Nén dōó dékāñ bon nkalan n'í bwām n'ikanléd kóáñ ne wée bad ábe bédédé, ábel bon kénéε bénkāādtē bó áde bédíí á nkōñsé-te, bédé-'ε ngáne moosyāál áwágkē, béhele-ε bébé á alongé ngáne Dyöb ádíí.

Nyébenlad nde éche Dyöb ábágé nyé bwām

⁷ Asóg dé mekan mésyāāl ádé benben. Né-óó nyébwog yäl nyétéd-te pónde ábel nén nyéhel akáne. ⁸ Amín e nímén mésyāāl, nyédəñ nhóg ne aníní ne nlém n'isyāāl. Nyédəñ nhóg ne aníní, áyāle edəñge ékúdtan mbéb híin. ⁹ Nyékob nhóg ne aníní nken ésebán nyényonge áte. ¹⁰ Dyöb áwóó nde híin, abagé-'ε mod téé echē nde. Nyébê bembəlede bé bwām nyébenlad-te échēn nde áwóngeñ nhóg ne aníní. ¹¹ Ane awē abíe' dyam ahób, ahóbé dō nēe nhóg awē akale' e'yale ábē é'bidé wée Dyöb dēn. Ké nzéé-'ε awē awōñgan baáb, ábele' nē ne ngíne esyāál echē Dyöb ábágé mó. Nē débídēd ehúmé é Dyöb áwed á yäl e mekan mésyāāl mbwiined ne Yesu Krístə. Ehúmé ne ngíne esyāál bébágnédé mó á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nē.

Metake nímē bad bé Krísto békudé

¹² A-baányan, nyéebág menyáké ne mekágsen mé ngíne míme mépiide nyé bōb. Nén déebāg nyé nken. ¹³ Nyébê menyñge pen nén, nyékude' metake melemlem ngáne Krístə ákúde'áá, ábel nén nyélōn ne menyñge á pónde echē Dyöb délūmēdtē ehúmé éche Krístə. ¹⁴ Nzé bad bésyāā nyé áyāle nyédíí bad ábe béhíde Krístə, né yäl eboó nyé áte, áyāle ehúmé é Edəđəñ é Dyöb édé ne nyé. ¹⁵ Bon pen nzé nyékude metake éebāg nén bán nyékude nímē metake áyāle nyéwúú bad, ké'ε áyāle nyéchíbé, ké'ε áyāle nyédíí bad bé ebébtéd, ké'ε áyāle nyésóléε mam mé bad áte míme méenəné nyé. ¹⁶ Ké né-'ε, nzé nyékudé metake áyāle nyédíí bad ábe béhíde Krístə, nē déekwāgtē nyé. Nyéságnen Dyöb ságnén nén bán béchágé nyé bán bad bé Krísto. ¹⁷ Ayāle pónde edé echē Dyöb débootédte bad akáad, ábootéd-te ne ábē bad. Nzé Dyöb áhele ábootéd-te ne syánē awē dedé bad bé Krísto, chán-nō ébēñnē bad ábe béebelé' mam ngáne nkalan n'í bwām n'í Dyöb ríhedéé. ¹⁸ Eténlédé-'ε á kálag e Dyöb nén bán,

“Nzé éhele élenléd kóáñne mod awē ábele ngáne Dyöb áhedéé áte ákud e'soóson, né chán-nō ébēñnē bebel bé mbéb ne bad ábe béedúbpe Dyöb?”

¹⁹ Né-óó, bad ábe bétage' ngáne Dyöb átíídé, bébê bébele mekan mé bwām, bébe-'ε yäl á mekáá mé Dyöb áde áhágé bó, mó awē ábele kéchéé echē áhóbé.

5

Petro alébe bad ábe belyágte mwembé

¹ Me nēe nhóg awē alyágte', ndəá méé míbe bad ábe belyágte' átíntē echēn elébé. Ndé nhóg awē ambé metake míme Yesue áse. Ehúmé echē Dyöb débéé Krístə épē awēm ámpē. Nlébe' nyé nén méé, ² nyénəne bad ábe Dyöb ábánné áse echēn melemlem nēñgáne nnəñ-a-mbód ánənéé éche mbód. Nyénəne bó áyāle nyédáá bó anəñ. Nyéēñnē bó byánán bényágté nyé ánəñ bó. Nyébele' nímē nsón saké é etútú é nsyááñ, bon ébē bán nyéwóó nlém ábel mó. ³ Nyéekamlán bad ábe bédé áse echēn ne ngíne. Nyébê bad ábe béhídtē mekuu nímāb. ⁴ Áde kəñ e benəñ-bé-mbód épeé, ábē nyé nsábe míme ríchábé amín. Mmé nsábe mébē á ngíndé ne á ngíndé.

⁵ Nyémpē ábe nyédé áse e bad ábe belyágte', nyésuded yäl, nyésuded-te yäl nzé nyéwōñgan nhóg ne aníní. Ayāle éténlédé á kálag e Dyöb nén bán Dyöb ákunnan bad ábe bédé kúmbe yäl, bon abage bad ábe bésúdté yäl nsimé. ⁶ Né-óó nyésuded yäl áse e

ngíne e Dyöb ábel bon mwën ácháged nyé á pónké echě eböñnéde mó. ⁷ Nyéchene mekan mésyāāl míme métagte nyé áwe mekáá, áyāle atédé mam míme métagte' nyé née míme.

⁸ Nyékób yāl, nyétéd-te pónké. Mod a ekoyí awên, Satanε, ahōnge née ngii echě edume áte, ahede mod awě ányabεé áte. ⁹ Nyéēmwāg-se atóm nyé áte. Adεn adúbe déesudé'. Nyébíí nén bán bad bémpēe ábe bédúbpé née nyé nkōñsé áte rísyāāl bómpē békude metake míme nyémpē nyékudεé. ¹⁰ Nyékude' metake bon míme metake méechabpé áte. Ambíd e nê, Dyöb áde ábage' nsimé rísyāāl dën débě nyé kéchéé éche nyébóde. Aběł nyésūmēn, awéd-te nyé áte. Adíi Dyöb áde nsimé míme ríkwógnéde moosyāāl, mbê-ε pónké ésyāāl. Mó apwεde nyé ákud éche ehúme échě ébε á ngíndé ne á ngíndé. Nyéékūd-te chó áyāle nyéde ne Krístə. ¹¹ Ngíne esyāāl edíi echě á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nε.

Melεnten mé asóg

¹² Sailase mó awóñgénε me átel anén mwă kálag. Adíi me née mwänned mbänné-ε mó nlém á yāl. Ntenle nyé enén kálag áwéd nyé nlém á abum, áláa-ε nyé nén meé mímén mam míme ríténlé nyé médíi nsimé rí Dyöb ní mbále. Nyéehúde mekuu áhed. ¹³ Baányon bé mwembé ní Babilōn ábe Dyöb ápwédé née nyé, bélómmé nyé melεnten. Awem mwän awě ríkwógté á adúbe-tê, Makōse mómpē alómmé nyé melεnten. ¹⁴ Nyéhê nhóg ne aníníí tál álúmed edənge. Nsañ mbê ne nyé bad bé Krísto bésyāāl.

Kálag eche elónténé ébe eche Petro Ndibned ní kálag

Kálag echě elónténé ébe echě Petro ántenlé, bad bé Krısto bé'só bésyāal bóo ántelée chó. Ene pónde bad bébedé ábe béyágté'áá bad ayáged dé metóm. Adé ayáged dé metóm ábelé'áá bad bébelé e'tongé é mekan. Né-óó, Petro antél ene kálag álúmed áá míme mekan mééboo'é. Anlúmed bó áte nén áá béētāngeneé échē ndín é mekan ahíd. Áá dyam áde bétāngéné abel ádíi, ábíi mbále tāngene mam mé Dyōb ne Sāngú Yesu Krıstāe ne ádúbe bó ne nlém nhóg. Bad ábe bényinné Yesue béwóg-ke mekan míme áyágté'áá, bóo bébelé bonj ábén bad bébíi míme mekan. Atón ahóg áde Petro ánkongé anən áte ábedé tāngene bad behóg ábe bélúmté'áá bán Yesu Krıstāe éepaá ámpē. Anlúmed bó áte nén áá atoo áde Krıstāe átongeé ápe, ádíi áyāle Dyōb déhedéé áá modmod ábōd alongé, bonj áhede' áá bad bésyāal bétede abel dé mbéb, behide Krıstāe.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Mpwēdtéd ní mod a Krısto 1.3-21

Bemeléede bé metóm 2.1-22

Epe e asóg éche Krıstāe 3.1-18

¹ Mε, Simōn Petro, mbālede ne mbarēe a nlomag awē Yesu Krıstāe, ntenle nyé bad ábe nyédúbpé Yesu Krıstāe melelem ngáne sémpē sédúbpé mó. Yesu Krıstāe adii syānē Dyōb abé-'ε Nsoode. Abelé' mekan míme métāngéné. Mwēn-naa akāá bonj syānē moosyāal dedúbé mó. ² Nsimé ne nsanj ní Dyōb mbād mbé ne nyé abii áde nyébíi Dyōb, nyébíi-'ε Yesue, awesyānē Sāngwéé.

Nyébele' mekan míme mélúmté'

nén bán Dyōb dōo ápwéde nyé

³ Ngine e Dyōb ebagé syānē mam mésyāal míme déhedéé á alongé, ebelé-'ε syānē debele' ngáne Dyōb áhedéé. Nén ábénlédé áyāle debíi mó. Abēnlédé echē ngum ne ábē e'bonj bé nlém ápwed syānē ábē ábē bad. ⁴ Eche ehúme ne ábē e'bonj bé nlém é'bélé ahóbé áá móōbelé syānē ndāle é mekan é bwām. Abelé mímén mésyāal ábel bonj nyéesólé' mbéltéd mé mbéb mé nkōnsé áte. Esíi é mekan mé ekob é yāl chóo ébelte' bad échē ndín é mekan. Nzé nē ábénlédé né abé ádēn désān nēe abé á Dyōb. ⁵ Né-óó, bóob áde édíi nē, nyéwan áte ábel mekan mé bwām. Saá-kaá nē dēmpen. Nyētāngéné awan áte ámpē ábē bad ábe bébenlad debyéé ábel mekan. ⁶ Abád ámín e debyéé, nyébíi ngáne nyékóbeé échēn yāl. Saá-kaá akób á yāl dēmpen. Nyébē bad ábe békaa' nlém. Amín e e'kanj bé nlém, abé ádēn átāngéné abé ngáne abé á bad bé Dyōb átāngéné abé. ⁷ Saá-kaá ábel mam míme Dyōb áhedéé dēmpen. Edānge ébē átínté echēn nyé Bad bé Krısto. Saá-kaá edānge átínté e nyé Bad bé Krısto bēnpen, bonj nyédān moosyāal. ⁸ Nzé áde abé ákwoge-'ε nyé áte, né debyéé áde nyéwóo tāngene Sáá awēd, Yesu Krıstāe, déebáá ngēn, bonj débēl nyéchyáá' e'pum. ⁹ Bonj kénzée awē áde abé déesaá áte, adé nēngáne mod awē eéchābē' anyínen, ké'ε awē akwedé ndím. Achāténé-'ε áá Dyōb áwóbpé mó, álagsén-ne mó mbéb.

¹⁰ Né-óó, a-baányan nyénabe awan áte álúmed nén bán Dyōb dōo áchénlé nyé, ápwēd-te nyé ábē ábē bad. Nhóbe nén áyāle nzé nyébelé nē, né nyéehúnné á mbéb-te mbéd. ¹¹ Nén débēl-le Dyōb débē nyé kunze esyāal ásol ne ábē á nkamlēn mímin wēe Sáá ne Nsoode awēd, Yesu Krıstāe ákamlanné nēe kān á ngíndé ne á ngíndé.

¹² Né-óó, ké nēe nyémáá mímén mekan mésyāal abii bonj nyédúbé-'ε mbále echē edé áwēd-te, mēbē níkamtén nyé mó. ¹³ Nnyíné-'ε nén mēé, bóob áde nídíi ndé á alongé, éhednad nén bán níkamtan nyé mímén mekan pónde tée ábel bonj nyékwand. ¹⁴ Mbíi

meé nkwogé nímén nkõnse atede. Sãngwéé awêd, Yesu Krîstæ abelé mbíí nê. ¹⁵ Nwane-'ε áte áláa nyé nímé mekan ábel bon ké nwé ké wéén, nyéhél mó akamten pónde téé.

*Mbõn édé éche ényinné
ehúmé éche Yesuε dîd*

¹⁶ Saké póle éche bad bën bénábpé sékánlé'áá nyé áde sénhõbpē bán Yesu Krîstæ äpē ämpē ne ngum. Sébën sēnyinné éche ehúmé dîd. ¹⁷ Sébéde áhed áde Dyõb Titée abágé mó edúbé ne ehúmé. Ehõb émbîd ámîn éche Dyõb á Ngum álângeé mó áá, "Awem mwân a nlém mó nén, mó awõgte' me menyinje." ¹⁸ Sébën sēnwóg échē ehõb áde syáábõõ débédé á mbõõd echē esáá.

¹⁹ Né-õõ syánē dekoó adúbe nén bán e'yale ábē bekal-bé-e'dæádæñ bēnhõbpē é'dé mbále. Ebon nén bán nyétõñ bõ awõglen. E'dîi née etrukánj éche échodne' á ehíntentē káõñ né Epun épédé échē bîn bésãã'é bon Krîstæ, tintine a mbwεmbwε, ápen nyé á nlém-tê. ²⁰ Amîn e nímén mésyãl, nyétãngéné asõñten nén bán modmod eéhēlē-sε ábenléd áde debyéé átõge mekan nímé bekal-bé-e'dæádæñ bēnhõbpē ngáne éténlédé á kálag e Dyõb. ²¹ E'yale ábe bekal-bé-e'dæádæñ bēnhõbpē bēnkēmbáá á ntîi mí moonyon, bon Edæádæñ éche Esáá chõõ élyágté'áá bad ábe bēnhõb ábē e'yale. Ábē e'yale bēnhũũ ne Dyõb.

2

*Bemeléede bé metóm
ne ebébtéd éche békudté*

¹ Se' bõõd bekal-bé-e'dæádæñ bé metóm bēmbîd átíntē e bad. Melemlem nê dõõ bemeléede bé metóm bēbîdtē átíntē echên. Bébenléd mwane ápen ayáge dé metóm. Adē ayáge débēbēd bad ábe bédúbpe dõ. Ábē bemeléede bé metóm bēbãñ Sãngwéé awē ahúde bõ á mbéb-te á yãl. Nén dékãñ bën bēwãmsēn yãl ebébtéd akude. ² Bad hîin bēhîd échãb mbinde é mekan. Mbeltéd nímé ábē bad mébēl bad bēmpēe bēhõbē' mam mé mbéb tãngene Nzii e mbále. ³ Adæñ á chõm áde ábē bemeléede bé metóm débēl bēkanlé nyé póle éche bën bénábpé ábel békoben nyé bwēm. Dyõb dēmmãd mbakú abided se' bõõd áá móõkõgsēn bõ. Mmē nkõgsen rísine-'ε bõ. Echē ebébtéd édé-'ε bõ á nzii.

⁴ Dyõb dénkēchenéé ángel éche émbēl mbéb, bon ambwém bõ á ehyãñ é muú, áhed-táá bédîí á mehanj é ehíntēn-tē, bésine' Epun é nkáásé. ⁵ Dyõb dénkēnlagсэн-naá bad bé' bõõd. Ambēl mbúú enchó káõñ mendîb ménlõne, méhõód bad bésyãl ábe bēnkēnwõñ abé á bad bé Dyõb. Noa awē alãngé'áá bad áá bébele' mekan nímé métãngéné mwēmpen-éé Dyõb dēnsongé alongé, nchoo ne bad saámbé bēmpēe. ⁶ Ambîd e nê, Dyõb dénkõgsēn myad mé Sodom ne Gomora. Anhyáád mó métim mbúbmbú, álúmed chõm éche ébenléd ne bad ábe bēwõó abé á bad bé Dyõb. ⁷ Dyõb dénkõgsēn nímé myad bon ansõñ alongé áde Lotε, áyãle Lotε abédéε mod a bwãm awē enkēndãñ mbinde é mbeltéd éche ábē bad bé mbéb bēbélé'áá. ⁸ Ane mod a bwãm adyεé'áá hõm ahóg ne ábē bad bé mbéb. Epun ne epun téé anyiné'áá, áwõgē-'ε e'bébtéd é' mekan ábe ábē bad bēbélé'áá ne ábe bēhõbē'áá. Mmē mekan mébēbté'áá mó nlém á abum áyãle abédéε mod a bwãm. ⁹ Né-õõ, Sãngwéé ábíí ngáne áhúdeé bad ábe bēwõó abé á bad bé Dyõb á mekõgsen-tē. Bon ábē akõgsēn bad bé mbéb káõñ ne é Epun éche ákáãdtē bad bésyãl. ¹⁰ Ábē akõgsēn bad, tanje bad ábe békõdte esíí é mekan mé ekob é yãl, ábe bēekobé-'ε nkamlen.

Ábē bemeléede bé metóm bédé kúmbe, bēbé-'ε epame. Béebagé-'áá ngumε éche édé ámîn edúbé ké ehóg. Bésyãá' échē ngumε káõñne syáán ésebãn bēwõge' mbwõg ké nhóg. ¹¹ Ké ángel éche éwõó ngíne ébé-'ε ngum tómaa ábē bemeléede bé metóm, eéhõbēē échē ngumε éche édé ámîn mekan mé mbéb áyãl á'sõ wéε Sãngwéé mbéd. ¹² Bon ábē bemeléede bé metóm bébele' mekan née nyam é mehín. Echyáãdté-'ε ábel békõb chõ bēwúu. Bébele' kéchéé éche épíídé bõ á nlém-tē. Ábē bemeléede bé metóm bēhõbe' dyam téé áde bēesõñtenéé mam mé mbéb á yãl. Né-õõ, Dyõb débõdēd bõ melemlem

nêṅgáne bad béwúé' é échê nyam. ¹³ Dyöb débël bétag bwâmbwam áyāle bétágté bad bémpēe. Bédā' échāb esíí é ekob é yāl akóded. Béekwágé-'aá abel nê ké mŭte. Béwóge' bwām ábel échê ndín é mekan áde bédyággkē ndyééd hóm ahóg ne nyé. Né-ᵛó, bēbēbte nyé dīn, bēpiināád-te nyé akwágkē. ¹⁴ Nsón nīmāb nīsyāāl nīdīi ákáb mesón ne kēnzéé awē bényíné. Echab esíí ábel mbéb éemaá' é mbéd. Bédoge' bad ábe adúbe déewúu' é áte, bēhūnte' bó á mbéb-te. Ngoód edé bó á mekií-te bwâmbwam. Bédīi bad ábe Dyöb ábágé ebómán. ¹⁵ Bétédte nzii echē etāṅgéné, bēhīde' nzii empée. Bēhīde' mbēltéd nīme Balame, * mwān awē Beo. Balame andāṅ mōné nīme bēsābēē mó ábel mbéb. ¹⁶ Boṅ Dyöb dēmbël esel éche Balame énhōb wēe Balame. Esel, nyam echē eehóbé' akan, énhōb wēe Balame ne ehób é moonyoṅ, ékáné mó áte. Nén dēmbël nīmē mbēltéd mé mpēmīne nīme ane nkal é' dāádāṅ Balame ménsōg.

¹⁷ Abén bad bēdīi nēe n'yélé nīmé nīléné. Bēdīi nēe mbembag éche epub ékeeneé. Ndib e ehíntén echē Dyöb ábánnédé bó esine bó. ¹⁸ Bébóo' nsal áte ngēn. Bēbenlad esíí é ekob é yāl átéd bad nlém á abum. Bad ábe bétédeé nlém á abum bēdīi bad ábe bēbóótédé mekuu ahúd á echoṅ é bad bé mbéb. ¹⁹ Bēlāṅge' bad bán nzé bēhīdé ádab ayáge né bēebāá á mehaṅ-tē, né bēhele' bēbel kéchéé éche bédáá, áde édīi nén bán mbéb nīháá bēn. Mbéb nīháá bēn áyāle nén dīam ké áhéé áde ákamlan mod, ane mod abelé abé ntāṅ ásē e áde dīam. ²⁰ Nzé mod adúbpé Sāṅgú Yesu Krīstā, Nsoode, né amaá alongé dé mbéb dé nkōṅsé ahīde áte. Nzé amaá-'e dō ahīde áte boṅ atímé ámbīd áwēd-te ámpē, áde alongé átédé-'e mó ntāṅ, né nyaa echē ádíi bōob edé mbéb tómaa ngáne ánsēbēē abé. ²¹ Né émbē mboṅ nzé bēnkētogén nzii e mbáale abīi tómaa ámad chó abīi boṅ bētimé' bēbāā' mbéndé é Dyöb éche esáá á yāl. Alyágned dō bēnlyāgnēdtē bó échē mbéndé. ²² Nén ábele' ngan eche békálé nén bán, “Mbwé edyág ábē e'chó,” ne eche békálé nén bán, “Ké chán bēnwāgēdtē nguū mendīb eéchatánné elōob,” edé mbáale.

3

Epun échē Sāṅgwéé ápēé ámpē

¹ A-baányan, enén kálag chó elónténé kálag ébe eche nītenléé nyé. Atīntē échē kálag, nkāmténé nyé mam nīme nyémáá abīi ábel boṅ nzé nyēwēmténé mekan nīme nītelé, méwōṅgan nyé áwōṅ mewēmtēn nīme métāṅgéné. ² Nhēde mēé nyékamtēn mekan nīme bekal bē'dāádāṅ bē Dyöb bēnhōbpē se' bōód bán mébenléd. Nyékamtēn-ne chōm-éé Sāṅgwéé, Nsoode awēd ánlāā' é bembapēe bé nlomag aá bēlāa nyé.

³ Dīam dé'só, nyētāṅgéné asōṅtēn nén bán á e'pun bē asóg, donge á bad débīd ábe esíí é mekan mé ekob é yāl ékamlanné ádāb alongé. Bēwelé nyé, ⁴ bēhōbē bánken, “Anhób aá mōōpē ámpē, héé-ᵛ ádíi bōob? Abēd besáá bēwēde bōob échábé áte, boṅ kááṅne' bōob mam médíi méde melemlēn ngáne mémbēē se' á mbooted mé nkōṅsé.” ⁵ Bēn bēkoo' ahúd á mewēmtēn nén bán Dyöb dēmbēnléd échē eyale é nsal áhāg nkoṅ nī mīn ne nī sé. Ambël nkōṅsé nībīd á mendīb-te, ambēnléd-te mendīb áde áhāgé nkōṅsé. ⁶ Mendīb mwēn-naá ámbēnlédte ábēbed nkōṅsé mé' bōód. Anlóm mbúú. Ene mbúú enchó kááṅ mendīb melóné nkōṅsé áte nīsyāāl, chōm ésyāāl éhó. ⁷ Melemlēn mé eyale nīme Dyöb dēmbēnlédte áhāg nkoṅ nī mīn ne nī sé, mōó ábēnlédé ákəə mó ábel boṅ ábēbed mó ne muú. Asinne' nkoṅ nī mīn ne nī sé mé' chíi epun é nkáásé. Echē epun dōó ábōdēdtē bad ábe bēwōo abé á bad bē Dyöb.

⁸ Boṅ a-baányan, nyēéchatán dīam ahóg. Nyēéchatán nén bán ne Sāṅgwéé, nhāṅlén méesaá atīntē e epun ehóg ne ekálé é mwē. ⁹ Sāṅgwéé eétoṅgēé álóned áde akag. Donge á bad bēwēmtan pēn bán atōṅge'. Boṅ awēséné nyé áyāle eéhēdēē aá modmod ábōd alongé. Ahēde' aá bad bēsyāāl bēkuned mbīd bēte de abel dé mbéb. ¹⁰ Boṅ epun éche Sāṅgwéé

* **2:15** Balame: Balame ambé nyōṅgé bwâmbwam ákud nsábe nīme kāṅ Balage ásbāēē mó nyaa echē ámbēē mboṅsén ké ábel bad bē Israel mbéb. Nén áde á kálag e (Nōm 22.4-35).

ἀπέ, ἄρ᾽ τάλεδ, melemlem nêngáne nchíb ápagké. Echê epun, abobe dényōn ne esaád é ngíne, chōm ésyāāl éche édé ádyōb éhyān, ényōn-’ε. Nkōnsé ne chōm ésyāāl éche édé áwēd-te éhyān, ényōn-’ε. ¹¹Ngáne édíi bán chōm ésyāāl étāngéné anyōn, nyaa é bad éhéé-ō nyétāngéné abé? Abé ádēn átāngéné asán, nyéwōn-’ε abé á bad bé Dyōb. ¹²Nyéwále ádēn abé ngáne nyésinéé epun éche Dyōb átíídé aá Krīstəə ἄρ᾽. Nyéwan-ne áte ábel éwāmsen ape. Echê epun muú méhyāād abobe ámīn, muú ményāmēd chōm ésyāāl-le éche édé áwēdē-mīn. ¹³Boñ desine’ akag áde Dyōb ábágé syánē aá mósōbēl abobe dékōālē ne nkōnsé mé ékōālē. Bad bésyāāl ábe bēbē á nkōnsé mékōālē bēbelé’ mekan níme rítāngéné.

¹⁴Né-ōó, a-baányan bōōb áde nyésinéé échê Epun, nyébel ngáne Dyōb dényīnnē nyé néε bad ábe bésáá, nyébel-le ngáne éehóbpé aá nyébele mekan mé mbéb. Nyébé-’ε nsañ ne mó. ¹⁵Nyébíi nēn bán atoo áde Sāngwéé awēd átongeé ἄρ᾽, ádíi ábel boñ ábe bad pónde ákud e’soóson. Nēn dōó Paale ámpē ámbenlédte debyéé áde Dyōb ábágé mó, átele nyé kálag. ¹⁶Atelé ádēn atón á kálag échē ésyāāl. Donje a mekan áde áwe kálag-tē áde álélé asōnten. Echê ndín é mekan chōō bad ábe béewóo nsōnten, ábe adúbe-’ε déetyéeméé bēhānlannē nsōnten níme rídé áwēd-te nyaa echē eetāngene. Melemlem nē dōó bēhānlannē e’pēd bēmpēe á kálag e Dyōb-te. Abel áde bébele’-áa nē dékōñ bēbód ádāb alongé.

¹⁷Boñ a-baányan, nyé pen nyémaá nímén mekan abíi. Né-ōó, nyétēd pónde ábel boñ bad ábe bēchídē’ mbéndé é Dyōb, bēchūntē nyé ne mewusé níme báyágtéé nyé. Nzé nyéhíde nímāb mewusé, né adúbe ádēn déetyéémmé. ¹⁸Boñ pen nyébé nyéwōn abé áde Sāngwéé, Nsoode awēd, Yesuε Krīstəə, ābādē nyé nímē nsimé abε. Edúbé ébē ne mó bootya bōōb ne á ngíndé. Ebē nē.

Kálag e'só eche Jɔnɛ Ndibned n kálag

Metote médé mébe míme mékǎá bon Jɔnɛ átēl kálag e e'só. Atote dé e'só ádíi áwéd bad ábe áténlé chǎ nlem á abum ábel bébê mod nhóg ne Dyöb ne awe Mwǎn, Yesu Krístǎa.

Metote míme mélónténé mébe médii, Jɔnɛ alánge bad ábe áténlé chǎ aá bétéd pónde ne ayáge dé metóm ayále débēbēd abé áde bédíi mod nhóg ne Dyöb ne Yesu Krístǎa. Adé ayáge dé metóm áhóbe nén bán ebébtéd épag ne abé áde moonyon ábákgē á nkõnsé tē, bán né-ǎó, Yesue, Mwǎn a Dyöb eéhele'aá-se ákõn moonyon abé. Abé bemeléede bé metóm béhóbe nén bán nzé mod ákũd e'soóson, atánǵéné nēe ábáá mekan mé nkõnsé á yǎl. Béyágte ámpē nén bán e'soóson béewóó'é dyamdyam ábel ne abé á bwám ne áwón edǎnge ne nhóg ne aníníi.

Alúmed aá adé ayáge déetǎngeneé Jɔnɛ alúmté á kálag tē wén aá Yesue ankõn moonyon abé akoó-'e alúmed áte nén aá bad ábe bédúbpé Yesue bon bédǎn-'e Dyöb bétǎngéné nēe bédǎó nhóg ne aníníi.

Nkabtéd n kálag

Ndibned 1.1-4

E'nyínen bé ekíde ne ehíntén 1.5-2.29

Bǎn bé Dyöb ne bǎn bé Satanɛ 3.1-24

Mbále ne awusé 4.1-6

Chõm éche edǎnge édíi 4.7-21

Adúbe áde átómé mekan mésyǎal áte 5.1-21

Eyale é alongé

¹ Ntenle' nyé tǎngene ane awě adé Eyale é Dyöb éche épeene' alongé. Abédé se á mbooted, sēnwóg mam tǎngene mó, sēnnyínén mó mǐd, sēmbán mó díd áyǎl, sēmbán-ne mó ekáá á yǎl. ² Mó awě apene' alongé antim moonyon awě bényínnéé díd, dennyín-ne mó. Sēbide' mó mbón, sélǎngē-'e nyé mam tǎngene mó awě abage' alongé áde déemaá', mó awě ambé ne Titée, bon átīm abyéén átínté echêd. ³ Chõm éche sényíne, éche séwógé-'e, chǎó sélǎngéé nyé, ábel bon nyébê nlatén ne sé. Mmēd nlatén-ne nǐdíi nlatén míme déwóó ne Titée ne awe Mwǎn Yesu Krístǎa. ⁴ Sételé enén kálag, ábel bon nímēd menyinge mélõn mbon.

Alongé á bad ábe bédé á e'nyínen bé ekíde

⁵ Bǎb-pǎó, póle eché séwógé á nsal wée Yesu Krístǎa bon sélǎngē-'e nyé edíi nén, Dyöb ádíi e'nyínen bé ekíde. Atón dé mbéb ké ahóg déesaá mó á yǎl. ⁶ Nzé dehóbé bán dedé nlatén ne mó áde alongé ádēd ádíi ádíi alongé dé ehíntén, né dekalet metóm né míme syánē mbeltéd-te méehídēē mbále. ⁷ Bon nzé dewóó alongé dé e'nyínen bé ekíde ngáne Mwēn-ne ámpē áwóó, né syánē déēbē nlatén ne nhóg ne aníníi, mekií míme Yesue awe Mwǎn, mó-'e méwobé mímesyánē mbéb nisyǎal.

⁸ Nzé dehóbé bán deewóó'é atón dé mbéb ké ahóg á yǎl, né dedoge' échad yǎl, né mbále-'e éesaá syánē áte. ⁹ Nzé depanle' mímesyánē mbéb áte, né ábēl ngáne áhóbé, ábēl-le chǎ nyaa eché etǎngéné. Alagsén syánē mbéb, áwōbē-'e mímesyánē mbéb nisyǎal. ¹⁰ Nzé dehóbé bán débéleé mbéb, né dehóbé' bán Dyöb ádíi nkal a metóm, né eyale é Dyöb éesaá-'aá syánē áte.

2

Jɔnɛ áá Krístǎa mó adé awesyánē Nwõngene

¹ Nyé ábe nyédé nêngáne ábêm bãn, ntenle nyé enén kálag, ábel bon nyéebēlē mbéb. Bon nzé mod abelé mbéb, syánē dewóó mod awē abele' mekan míme métáŋgéné, Yesu Krístæ. Mó achânge' syánē Titée. ² Krístæ mwën-εé ambé nêngáne nde echē Dyöb dēmbenlédte ákade syánē áyāl e mbéb míme dēmbenlé. Ambel nê ábel dékud alagsen. Saá-kaá mbéb mímesyánē mēmpen, bon mbéb míme bad bé nkõŋsé bésyāāl.

³ Nzé dehíde' mbéndé é Dyöb né édé mbále bán debíí mó. ⁴ Kénzée awē ahóbé aá móbīí mó, bon eehíde' éche mbéndé, né ene ndín e mod adii nkal a metóm, né mbále ké póg eésaa'-áa mó áte. ⁵ Bon kénzée awē abele' ngáne eyale é Dyöb éhóbée, edange éche ene ndín e mod adáá Dyöb élóne' mbon. Nén dáo abele' bon debíí ne mbále bán dedé ne Dyöb. ⁶ Kénzée awē ahóbé aá módē ne Dyöb, adē alongé átáŋgéné abé nêngáne alongé áde Yesu Krístæ.

Mbéndé e ekóólé

⁷ A-baányan bé edange, enén mbéndé echē rítenléé nyé eésaa' mbéndé e ekóólé, edii mbéndé e nchun echē nyénwõŋgē se á mbooted. Enén mbéndé e nchun edii nkalan mí bwám míme nyémáá awóg. ⁸ Bon kénê, mbéndé e ekóólé cháo rítenléé nyé bõõb, mbále echē edé-ε á mbéndé-te wê, enyínnédé á alongé áde Krístæ, enyínnéd-te á alongé ádēn, áyāle nén ehíntén ébóótédé amaa, e'nyínen bé ekíde é' mbále é'máá abooted dé apen.

⁹ Kénzée awē ahóbé aá módē á e'nyínen bé ekíde bon ákõõ mwānyan, ene ndín e mod adii adé á ehíntén-tē. ¹⁰ Kénzée awē adáá mwānyan adé á e'nyínen bé ekíde-tē. Né-õõ, ene ndín e mod éēbēlēē dyamdyam áde ábelte' bad bémpēe mbéb. ¹¹ Bon kénzée awē akóó mwānyan, awóó alongé dé ehíntén. Ene ndín e mod akag á ehíntén-tē eebyéé-'aa wēe ákagké áyāle ehíntén ébélé adé nēe mod awē akwedé ndím.

¹² Nyé ábe nyédé nêngáne ábêm bãn, ntenle nyé áyāle Dyöb álágséné nyé mbéb á dín áde Yesu Krístæ. ¹³ A-besán, ntenle nyé áyāle nyébíí ane awē adé se á mbooted. A-kóódebad, ntenle nyé, áyāle nyétómé ane awē adé ebébtéd áte.

¹⁴ A-bānbān, ntenle' nyé áyāle nyébíí Titée. A-besán, ntenle nyé, áyāle nyébíí ane awē adé se á mbooted. A-kóódebad ntenle nyé, áyāle nyewúú áte, eyale é Dyöb édé nyé áte nyétómé-ε ane awe adé ebébtéd áte.

¹⁵ Nyéedāā' nkõŋsé ké'ε bwēm ábe é'dé áwēd-te. Nzé mod adáá nkõŋsé, né eédāā' é Titée. ¹⁶ Bwēm é'syāāl ábe é'dé á nkõŋsé te, nédē bwēm ábe moonyon a ekob áwóó'é esíí áte, bwēm ábe mīd médāā'é anyín ne bwēm ábe bad békumneé ekáá á tâl, béehúú'é ne Titée, é'dii bwēm bé nkõŋsé. ¹⁷ Nkõŋsé ne ábe bwēm é'syāāl ábe baányon bēwóó'é esíí áte áyāl echâb, rítóme tómén, bon mod awē abele' ngáne Dyöb áhedeé, abâg ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé.

Jone ad nyétéd pónde ne bad ábe bétáŋgan Krístæ

¹⁸ A-bānbān, asóg ákwógé ape. Bénlāā nyé bán Mod a Ekoyí awē Krístæ äpē, bõõb-pe bad bé ekoyí híin ábe Krístæ bémáá ape. Né-õõ, debíí bán asóg ákwógé ape. ¹⁹ Abé bad bēnkēnkongé bad abé ábe bédé mímesyánē nlatén, né-'aa dēnkāŋ bon bētēdē syánē. Nzé bēmbē bad ábe bédé áwesyánē nlatén, né bēmbē bēbé ne syánē, bon bēnchené syánē ábel bon ényínned ne mbále nén bán bēnkēnkongé abé ne syánē. ²⁰ Bon ne nyé, Ane-awē-Béwógté abagé nyé Edáádāŋ éche Esáá. Né-õõ, nyé moosyāāl nyébíí mbále. ²¹ Meétēnlēē nyé enén kálag áyāle nyéebíí'é mbále, bon ntenle' nyé chó áyāle nyébíí mbále, nyébíí-ε nén bán metóm ké mehóg méēbidēē á mbále-tē. ²² Nzée-õõ adé nkal a metóm? Nkal a metóm adii kénzée awē ahóbé aá, Yesu e eésaa' Ane awē Dyöb Awógté. Ene ndín e mod chó édé Mod a Ekoyí awe Krístæ, abáa' Titée á yāl, ábāā-ε Mwān. ²³ Mod éēhēlēē-se abāŋ Mwān a Dyöb á yāl se abé ne Titée. Kénzée awe akobé Mwān a Dyöb, akobé káŋne Titée. ²⁴ Nyényín nén bán nkalan míme nyéwógé se á mbooted ríde nyé áte. Nzé nkalan míme

nyéwógé, rídii rídé nyé áte, né nyémpē nyéēbē ne Mwān a Dyōb nyēbē-’ε ne Titée. ²⁵ Chōm éche Krīstāa ahóbé aá mósōbē syánē édií alongé áde déemaá’.

²⁶ Ntenle nyé mímén mam áyāle bad bédé ábe béhede nyé adog. ²⁷ Boη ne nyé, Krīstāa abagé nyé Edāádəη éche Esáá. Abé áde échē Edāádəη édií nyé áte, nyéetógneneé modmod áyáged nyé. Echē edāádəη éyágte nyé mam mésyāāl, mam míme éyágte-’áa nyé méde mbále, méesaá metóm. Né-ōó, nyébē nyébē ne Krīstāa ngáne Edāádəη éche Esáá éyágte nyé.

²⁸ Bōob-pōó, a-bānbān, nyébē mod nhóg ne mós, ábel boη epun éche ápéé, nlém níwúu syánē á abum, deewógé-’ε e’són átyéem mós á’sō. ²⁹ Nyébíí bán Krīstāa abele mekan míme métəngéné á’sō é’ Dyōb, né-ōó, nyébíí bán kénzée awē abele’ mekan míme métəngéné, adii mwān a Dyōb.

3

Jone ahóbé ngáne alongé áde bán bé Dyōb átəngéné abé

¹ Nyényín ndín e edənge échē Titée ádáá syánē. Echē edənge échábé ámín káəη béchəge syánē bán bán bé Dyōb, bēn-naá dékóó abé. Nzəm echē ekəá boη bad bé nkōjsé béebii syánē edii áyāle béēsēbpéé Titée abii. ² A-baányəη bé edənge, syánē dedii bán bé Dyōb bōob. Eēbyēēnēē bwām pēn chōm-ée syánē débēē. Boη debíí bán pónde échē Krīstāa ápéé, syánē déēbē nēngáne mós, áyāle nén deényín mós ngáne adíí. ³ Kénzée awē asumé nlém wēe Krīstāa átəngéné née asənté eche yāl ngáne Krīstāa mwēn ámpē ásáá.

⁴ Kénzée awē abelé mbéb, akwedé nkáá áyāle abóó mbéndé e Dyōb. Mbéb rídii abóo á mbéndé e Dyōb. ⁵ Nyébíí bán epε éche Krīstāa ámpéé á nkōjsé ébedée ámad mbéb. Krīstāa mwēn-ne eewóó’é mbéb ké nhóg á yāl. ⁶ Kénzée awē adé ne Krīstāa éēbēlēē mbéb. Kénzée awē abele mbéb, eenyínéé Krīstāa eebii-’áa mós.

⁷ A-bānbān, nyéēmwāg se mod ádog nyé. Kénzée awē abele mekan míme métəngéné adii mod awē abele mekan míme métəngéné á’sō é’ Dyōb, ngáne Krīstāa ábeleé mekan míme métəngéné. ⁸ Kénzée awē abele mbéb, adii mwān awē Devəle áyāle Devəle ambootéd mbéb abel sé á mbooted. Nzəm echē enkəη boη Mwān a Dyōb ápē á nkōjsé, ebédée ábébed nsón míme Devəle ábélé. ⁹ Kénzée awē adé mwān a Dyōb, éēbēlēē mbéb, áyāle abé á Dyōb áde mós áte, éēhēlēē-’ε-se ábélé mbéb áyāle Dyōb dōó áde mós Sáá. ¹⁰ Chōm éche ékoo’ syánē alúmed bad ábe bédé bán bé Dyōb ne ábe bédé bán bé Satan édií nén bán, bad ábe béebélé’ mam míme métəngéné ne bad ábe béedəə baányəη bé Krīsto, béesaá bán bé Dyōb.

Jone aá bad bédəη nhóg ne aníníí

¹¹ Nkalan mí bwām míme nyénwōgkē se á mbooted mbédée nén bán, dédəη nhóg ne aníníí. ¹² Deebág née Keene. Keene abédée mod awē Satanε, anwúú-’ε mwānyəη. Cheé ênkəη boη Keene awúú mwānyəη? Anwúú mós áyāle mekan míme mwēn ábélé’áá mébédé mam mé mbéb boη míme mwānyəη méntəngēn á’sō é’ Dyōb. ¹³ Né-ōó, a-baányəη, nyéebág menyáké ngáne bad bé nkōjsé békóó nyé. ¹⁴ Dedəá bānned bé Krīsto bémpēe, nē dōó ábélé boη debíí bán dehídté ásē e ngine e kwééd dekudé alongé áde déemaá’. Kénzée awē eedəə bānned bé Krīsto bémpēe, alyagé adé ásē e ngine e kwééd. ¹⁵ Kénzée awē akōó mwānyəη a Krīsto, adii mod a ewúen, nyébíí-’ε nén bán alongé áde déemaá’ déesaá mod a ewúen ké nhóg áte. ¹⁶ Krīstāa ambē áde alongé á nló nímmēd. Nén dōó ábélé boη debíí chōm éche edənge édií. Né-ōó, syánē ámpē detəngéné née débágé ádēd alongé á nló míme bānned bé Krīsto bémpēe. ¹⁷ Nzé mod adé awē adé nhən, boη anyíné mwānyəη awē atóge’ boη eewóo nlém mí bwām áwōngēn mós, chán áhelese ahób aá módəá Dyōb? ¹⁸ A-bānbān, edənge éche déwānléné nhóg ne aníníí, éetəngēneé abé dásō á nsəl-tē ne á póle boη étəngéné abé á mbeltéd ne á mbále-tē.

*Jone ahóbé chõm éche ébele'
bon deewógé mbwóg á'sõ é' Dyõb*

¹⁹ Nzé delúmté nhóg ne aníníí edaᅇge, né debíí bán dedé bad bé mbále ne debíí-’ε bán nlém méwūū syánē á abum á’sõ e’ Dyõb. ²⁰ Póndé ké ehéé echē nímēd mewēmten mélánge syánē bán debélé mbéb, debíí bán Dyõb ábíí mam mésyāāl tómaa ngáne syánē débíí. ²¹ A-baányanᅇ bé edaᅇge, nzé nímesyánē mewēmten méēlanᅇge syánē bán dedíi bebel bé mbéb, deewógéé mbwóg ké nhóg nzé dekāne’ á’sõ é’ Dyõb. ²² Dekude kéchéé éche désédté mós áyāle dehíde’ éche mbéndé débélé-’ε mam níme méwógte mós menyinᅇge. ²³ Mbéndé echē ábágé, edíi nén, dedúbe á dīn áde awe Mwān Yesu Krīstā, dedaᅇ-’ε nhóg ne aníníí. Melemlem mé mbéndé mós Krīstā mómpē āmbéé syánē. ²⁴ Kénzée-’ε awē ahíde’ mbéndé é Dyõb, abāg mod nhóg ne Dyõb, Dyõb-pe ábē mod nhóg ne mós. Nén dós-’aá débéléé bon debíí bán Dyõb áde ne syánē. Debíí áned áyāle Edāádāᅇ éche ábágé syánē.

4

*Jone ahóbé aá bad bétéd
póndé ne e’daádāᅇ bé metóm*

¹ A-baányanᅇ bé edaᅇge, nyéedúbpé bad bésyāāl ábe behóbe’ bán béwóó Edāádāᅇ é Dyõb. Bon pen, nyékāg bós ábíi nzé edāádāᅇ éche édé bós áte éhúú ne Dyõb. Nyékāg bós áyāle ekud é bekal bé’dāádāᅇ bé metóm bépédé á nkõᅇsé-te. ² Chõm éche wébenlé bon ebíí mod awē Edāádāᅇ é Dyõb edíí áte édíí; kénzée awē ahóbé aá Yesu Krīstā apedé á nkõᅇsé nēe moonyonᅇ, né ane mod awóó Edāádāᅇ é Dyõb. ³ Bon kénzée awē ahóbé aá Yesu eépedéé á nkõᅇsé nēe moonyonᅇ, eewóó’ε Edāádāᅇ é Dyõb áte. Edāádāᅇ éche ene ndīn e mod áwóó áte edíi edāádāᅇ éche éhúú ne Mod a Ebébtéd. Nyēnwóg bán échén edāádāᅇ épē, bōb-pe émáá ape á nkõᅇsé-te.

⁴ A-bānbān nyédíi bad bé Dyõb, nyétómé-’ε ábē bekal bé’dāádāᅇ bé metóm áte, áyāle Edāádāᅇ éche édé nyé áte édé ngine tómaa Satanε awē akamlan bad bé nkõᅇsé. ⁵ Abē bekal bé’dāádāᅇ bé metóm bédíi bad bé nkõᅇsé, né-’ó, mekan níme behóbeé médíi mekan mé nkõᅇsé, bad bé nkõᅇsé-’ε béwóglan bós. ⁶ Syánē dedíi bad bé Dyõb. Kénzée awē abíí Dyõb awóglan syánē, kénzée-’ε awē eésē mod a Dyõb, eewóglánne syánē. Né-’ó, nén dós mod áhele abíí nhāᅇlén áfíntē e Edāádāᅇ é mbále ne edāádāᅇ é metóm.

Jone aá Dyõb ádáá syánē

⁷ A-baányanᅇ bé edaᅇge, dedāᅇ nhóg ne aníníí áyāle nén edaᅇge éhúú ne Dyõb. Kénzée-’ε awē adāá mwānyanᅇ a Krīsto adíi mwān a Dyõb, abíí-’ε Dyõb. ⁸ Kénzée awē eédāá baányanᅇ bé Krīsto, eebíí-’ε Dyõb, áyāle kéchéé éche Dyõb ábeléé élúmté’ edaᅇge éche áwóᅇné bad. ⁹ Dyõb álúmté syánē edaᅇge ne nén, alómé nímé mpām mí Mwān á nkõᅇsé-te ábel bon dékud alonᅇge áde déemaá’ mbwiined ne mós. ¹⁰ Chõm éche édé edaᅇge edíi nén, saké bán syánē dedāá Dyõb, bon nén Dyõb ádáá syánē, anlóm-me awe Mwān ákōde syánē áyāl e mbéb níme débélé.

¹¹ A-baányanᅇ bé edaᅇge, ngáne edíí bán Dyõb átómténé syánē adāᅇ, syánē ámpē detāᅇᅇné dedāᅇ nhóg ne aníníí. ¹² Mod eényīnēē Dyõb mbéd. Nzé dedāá nhóg ne aníníí, né Dyõb débē ne syánē, échē edaᅇge-’ε éche ádáá syánē élōn mbon.

¹³ Nén dós-’aá débēᅇ bon débíí bán syánē dedé ne Dyõb, Dyõb-pe áde ne syánē, áyāle abagé syánē échē Edāádāᅇ. ¹⁴ Syánē denyīné, delāᅇge-’ε bad bémpēe nén bán Titēe alómé awe Mwān ábē Nsoode a nkõᅇsé. ¹⁵ Bad ábe behóbe’ bán Yesu e adíi Mwān a Dyõb, Dyõb áde ne bós, bós-’ε bédé ne Dyõb. ¹⁶ Né-’ó, syánē debíí, dedúbpé-’ε edaᅇge éche Dyõb ádáá syánē.

Kéchéé éche Dyõb ábeléé élúmté edaᅇge éche áwóᅇné bad, bad-te ábe edaᅇge edíí áte, bédé ne Dyõb. Dyõb-pe áde ne bós. ¹⁷ Edaᅇge éche édé syánē áte, élóné mbon ne nén,

nlém méwū syánē áte á mbwε mé nkáásé, áyāle nén dedé mod nhóg ne Dyöb á nköñsé-te hén melemlem ngáne Krístæ ámbēē ne mó. ¹⁸ Mod awě Dyöb ádáá eewógéé mbwóg. Edənge éche éloné mbon éne mbwóg rísyāā. Abán dé nkógsén dō ápeene mbwóg. Né-ōó, kénzée awě mbwóg rídíi áte, edənge éelóné mó mbon áte. ¹⁹ Delúmtē' edənge áyāle Dyöb ásébpé syánē edənge alúmed. ²⁰ Nzé mod ahóbé aá módəə Dyöb bon akóó mwānyan a Krístō, ane mod akale metóm, áyāle mod awě eédəə mwānyan awě ányínéé, éēhēlēē-se ádān Dyöb áde éenyínēē. ²¹ Né-ōó, enén mbéndé chōó bébágé syánē; kénzée awě adəə Dyöb ádān kóəne mwānyan.

5

Jone ad bad ábe bédúbpé Krístæ bétómé nköñsé áte

¹ Kénzée awě adúbpé aá Yesue mó adé Ane awě Dyöb Awógté, adii mwān a Dyöb. Kénzée-'ε awě adəə sáá-a-mwān adəə' kóəne mwān. ² Nyaa echē débíé' é bán dedəə bán bé Dyöb edii nén bán syánē dedəə Dyöb, dekonge-'ε echē mbéndé. ³ Adān Dyöb ádíi áhíd éche mbéndé, éche mbéndé-'ε éetómtēnéé awúu áte syánē áhíd chō. ⁴ Kénzée awě adé mwān a Dyöb atómé nköñsé áte. Nzəm echē atómé nköñsé áte, edii nén, dedúbpé bán Yesue mó adé Ane awě Dyöb Awógté. ⁵ Modmod ampée eésáá awě atóme nköñsé áte éetóméé mod awě adúbpé aá Yesue adii Mwān a Dyöb.

Jone ahóbé bwēm é'láán ábe é'bide Yesue mbón

⁶ Yesu Krístæ ampě á nköñsé. Bëndusén mó ne mendíb bon ámbíd e pónde echē áwédé á awəg nímē mekií mēnsyógé. Saké edusen é mendíb chēmpen ēmbēnléd ne mó, bon áde áwédé nímē mekií mēnsyógé. Edəədān éche Esáá chōó élúmtē syánē aá nén adé mbále, áyāle Edəədān éche Esáá éekaléé metóm. ⁷ Nyaa édé éláán ábíi mbále tēngene Yesue. ⁸ Debíi mbále tēngene Yesue áyāle Edəədān élangé syánē, bëndusén mó ne mendíb, ansyög-ke nímē mekií áde áwédé. Echén nyaa éláán ésyāā élúmtē syánē bán Yesue adii Mwān a Dyöb. ⁹ Ngáne dedúbpé mekan míme bad béhóbéé, kéchéé éche Dyöb álangéé syánē étómténé etógnén abé tómaa mekan míme bad bēlangéé syánē. Nén adé áyāle Dyöb dēn dōó álangé syánē, tēngene awe Mwān. ¹⁰ Kénzée awě adúbpé Mwān a Dyöb, abíi nén aá nímén mekan mēsyāāl médé mbále. Bon kénzée awě eedúbpé Dyöb, edii nēngáne ahóbe' aá Dyöb ádíi nkal a metóm, áyāle eedúbpéé mekan míme Dyöb ahóbé tēngene awe Mwān. ¹¹ Chōm éche Dyöb álangé syánē edíi nén; abelé syánē dekudé alongé áde déemaá'. Adén alongé ádíi alongé áde awe Mwān ábagéé. ¹² Kénzée awě adé nhóg ne Mwān a Dyöb akudé áde alongé, kénzée-'ε awě eesē nhóg ne Mwān a Dyöb, eekudéé áde alongé.

Déwōngen nhóg ne aníiti ákud alongé áde déemaá'

¹³ Ntenle' nyé ábe nyédúbpé á dīn á Mwān a Dyöb, ábel bon nyébíi bán nyékudé alongé áde déemaá'. ¹⁴ Desumé nlém nén bán, kéchéé éche déhédné Dyöb ngáne ébóñnéde mó, abelé awóg syánē mekáne. ¹⁵ Ngáne débíi-'ε bán awóge' syánē áyā e kéchéé éche déhédné mó, detāngéné abíi bán abage syánē kéchéé éche déhédné mó.

¹⁶ Nzé mod anyíne mwānyan ábele mbéb míme méepiinéd mó kwééd, atāngéné akánnéd mó. Dyöb débē ane mod alongé. Bad ábe ríhóbéé méé nyékānnéd bédíi bad ábe mbéb mímāb méebeléé bon échāb edəədān éwé. Mbéb rídé míme míbele bon edəədān éwé. Nzé mod abelé ene ndín e mbéb meehóbéé méé nyékānnéd ane mod. ¹⁷ Mewusé mēsyāāl médíi mbéb, bon donge dé mbéb áde áde déebelé bon edəədān éwé.

¹⁸ Debíi nén bán kénzée awě adé mwān a Dyöb eébelēē mbéb, áyāle Mwān a Dyöb akənge mó, Ane awě adé Ebébtéd éēhēlēē-'ε-se ábel mó mbéb. ¹⁹ Debíi bán dedíi bán bé Dyöb debíi-'ε nén bán Ane awě adé Ebébtéd akamlan bad bēsyāāl ábe béebíi Dyöb.

²⁰ Debíí nén bán Mwǎn a Dyǒb apedé á nkǒŋsé-te abagé-'ε syánē nsǒŋten ábii Dyǒb á mbále. Dedé-'ε mod nhóg ne mó áyāle dedé mod nhóg ne awe Mwǎn, Yesu Krístæ. Mwǎnpen-naá adé Dyǒb, mwǎn-naá abage bad alongé áde déemaá'. ²¹ A-bǎnbān, nyéewóó' dyamdyam ábel ne myǒb mé metóm.

Kálag echë elónténé ébe eche Jone Ndibned n kálag

Kálag echë Jone echë elónténé ébe elúmte bán, “Nlyáged a mwembé” mó atěnlé “Mmwaád nhóg ne ábe bán.” Ane nlyáged a mwembé awě atelé enén kálag adii Jone, mmwaád awě átěnlé chό ne ábe bán bédii bad ábe bédé á mwembé-te. Chóm éche Jone átélé á kálag-tě wén édé nén bán bad bédəη nhóg ne aníní, bétéd-te póndé ne bemeléede bé metóm, ne ádab ayáge.

Nkabtéd n kálag

Ndibned 1-3

Edəηge étómé chóm ésyāāl 4-6

Elébé təηgene ayáge dé metóm 7-11

Nsógtən 12-13

Meləntən

¹ Mε, nēηgáne nlyáged a mwembé, mε-εé ntelé enén kálag. Ntenle, wε mmwaád awě Dyōb ápwédé, ne ábōη bán. Ndəá wε ne mbále, saá-kaá mməmpən ndəá nyé, boη káəηne bad ábe bėbíí mbále bédáá nyé. ² Ndəá nyé áyāle mbále echë syánē débíí, débíí-’ε chό á ngíndé ne á ngíndé.

³ Dyōb Titée ne Yesu Krístəə, Mwān awě Titée bėbě syánē nsimé, bėlúmed syánē ngəl, bėbě-’ε syánē nsəη. Abén bwēm é’syāāl bėbē ábe syánē ngáne débεεé mekan mé mbále adəη áde dédáá nhóg ne aníní.

Jone ad dédəη nhóg ne aníní dédəη-’ε mbále

⁴ Mbédé menyīnge bwāmbwam áwóg bán donge á bán ábōη bėhíde’ mbále melemlen ngáne Titée ahóbé aá syánē déhíd. ⁵ Né-óó, a mwān a mmwaád, ncháa wε nén mεé dédəη nhóg ne aníní. Enén mbéndé echë rítenléé wε, eésaá mbéndé e ekóólé. Edii mbéndé eche ebédé ne syánē se á mbooted. ⁶ Echén edəηge éche ríhóbéé édii nén bán syánē detəηgéné dehíd mbéndé e Dyōb. Ene mbéndé ngáne nyémoosyāāl nyéwógé se á mbooted, edii nén, nyétəηgéné nyédəη nhóg ne aníní.

⁷ Bad bé medogké híin bédé a nkōηsé-te chii. Bédii bad ábe bėekwəntεne nén bán Yesu Krístəə achyáádté á nkōηsé néε moonyoη. Abē bad bédii bad bé medogké ne bad ábe bétəηgan Krístəə. ⁸ Nyétéd póndé ábel boη ntū rímēn méēbōō’ ngēn, boη pən, nyékud nsábe ríme rílóné mbon.

⁹ Kénzée awě atědté áhíd ayáge áde Krístəə boη atimé ahíde’ ayáge démpēe, eésaá ne Dyōb. Boη kénzée awě ahíde’ ayáge áde Krístəə, adé ne Titée adé-’ε ne Mwān. ¹⁰ Né-óó, kénzée awě apedé áwēn boη ápēēn ayáge áde déehúu ne Krístəə, nyéēkōbē mó áwēn mendáb, nyéēlěnté-’ε mó ké lěntén néε mod a Krísto. ¹¹ Nhóbe nén áyāle kénzée awě alěnté mó, alădténé mó ábel e’bėbtéd é’ mekan ábe ábεεé.

Jone ahóbé e’yale bé asóg

¹² Nwóó mam híin áláa wε boη meéhēdēē wε mó atele á kálag-tě. Boη pən nwóó nlém áte ápe wē ábel boη dényínεn e’só ne e’só, ábel rímesyánē menyīnge mélōn mbon. ¹³ Bán ábe mwānyoη a mmwaád awě Dyōb ápwédé, bėlōmme nyé meləntən.

Kálag echë elónténé éláán eche

Jone

Ndibned n kálag

Kálag eche Jone echë elónténé éláán elúmte bán Jone, “Nlyáged a mwembé” mó átelé chó. Gayose nlyáged a mwembé ampée móō áténlé chó. Awēd-te Jone akene’ Gayose áyāle nwōngēn míme ábageé bad bé Krísto bémpee, alānge-’e mwembé aá bétéd pónde ne mod awě béchāgeé bán Diotrefese. Jone akené-’e Demetruse áyāle nsón mí bwām míme ábélé.

Nkabtéd n kálag

Ndibned 1-4

Békéné Gayose 5-8

Béchágé Diotrefese dīn dé mbéb 9-10

Béchágé Demetruse dīn á bwām 11-12

Nsógten 13-15

Jone alente Gayose

¹ Me nēngāne nlyáged a mwembé, me-éé ntenle’ we Gayose, enén kálag. Ndáó we ne mbále.

² A-mwānyān a edānge, nkāne’ nēn mēé mam mésyāāl míme ébeleé mékeēn we bwām, mmōn-’e ámpē édyēe bwām, melelem ngāne edāádān échōn ámpē édyēē bwām.

³ Menwóg menyīnge bwāmbwam áde donge ábesyānē baányān bé Krísto bépédé hén bonj béhób ngāne ne mbále ébeleé mekan míme Dyōb álúmté syānē aá débele’, mbíí-’e nēn mēé elyāgé ebele’ mímē mekan. ⁴ Chōmchōm éewōgtēē me menyīnge tómaa áwóg bán bad ábe bédé ngāne ábēm bán bébele ngāne Dyōb áhedéé.

Jone aá bad béwōngan bad bé

Krísto ábe bébele nsón ní Dyōb

⁵ A-mwānyān a edānge, ébele mekan ne nlém nhóg áwōngēn ábesyānē baányān bé Krísto, kénéé wēnkēmbíí’é bó donge á bad. ⁶ Bělāngé mwembé míme ndé hén edānge éche élúmté bó. Nhede mēé éwōngēn ábēn bad nzé bétédte nyé áke hōm démpēe. Ebel áned áyāle nē dōō Dyōb áhedéé. ⁷ Abén bad békágé’áá mebwóg ne mebwóg ábele Yesu Krístā, bēnkēnkwentēn-naá ákob nwōngēn ké nhóg míme míbídé wēe bad ábe béedúbpe Krístā. ⁸ Né-óó, syānē ábe dedúbpe Krístā detāngéné dewōngén ábē bad ábel bonj syāā ne bó débele nsón álāa bad nkalanj mí mbále.

Jone achagé Diotrefese dīn dé

mbéb ákēn-ne Demetruse

⁹ Mentelé mwembé míme rídé áwōn dyad kálag, bonj Diotrefese eékwentēnēé ábel chōm éche rítélé áyāle áhedé’ aá móbē nlyáged a mwembé. ¹⁰ Né-óó, áde mēpēé mēlāā bad bé mwembé bēsyāāl mam míme Diotrefese ábeleé. Akaltad sé metóm áyāl. Byánán nē déekwognedéé, abáa’ bānned bé Krísto nken akob, ákāā-’e bad bémpee ákob bó nken, ánané-’e bó á mwembé-te.

¹¹ A-mwānyān a edānge, weehāntán abé á bad ábe bébele mbeltéd mé mbéb, bonj éhāntan abé á bad ábe bébele’ mbeltéd mí bwām. Kénzēé awě abele mbeltéd mí bwām adíi mwān a Dyōb. Kénzēé-’e awě abele mbeltéd mé mbéb, eebíí’é Dyōb. ¹² Baásyāāl béhóbe Demetruse mam mé bwām á yāl. Abele mekan mé bwām míme mēlúmte’ bán adíi mod a bwām. Me-’e ámpē nhóbe’ mó mekan mé bwām á yāl, nyēbíí-’e nēn bán kéchéé éche ríhóbe édé mbále.

Jone ahóbe e’yale bé asóg

¹³ Nwóó mam híin áláa wε, boη méēhēdēē mēé íitel mó ásē. ¹⁴ Nwóó nlém áte ânyín wε mwămpín ní pónDé, ene pónDé-'aá dényínēnnē e'só ne e'só, boη dékal. ¹⁵ Nsaη míbê ne wε. Běn bésyāāīl bélómmé wε melentēn. Lentéd mε bĕd bésyāāīl, nhóg ne nhóg tēé.

Kálag eche Judε Ndibned ní kálag

Kálag eche Judε ântenlé, antel chó âtâηgen bemeléede bé metóm ábe belúmté'áá bán bédé bad ábe bédúbpé Krístæ. Enén kálag eéhabéé áte. Chómpē ewágné kálag eché elónténé ébe eché Petro átélé (2 Petro). Judε awéde' Bad bé Krísto nlém, áá bésúme mekuu ámbíd e mbále e nkalaη ní bwám. Áá nímé nkalaη ní bwám méehəηlǎnné. Áá Dyöb dēmbě mó wée ábē bad ngen póg ne ngen ésyā́l.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1-2

Abé ne ayáged dé bemeléede bé metóm ne ebómán éche békudté 3-16

Bélébe bad áwúu áte á adúbe tē 17-23

Nnamed mé asóg 24-25

Judε alómé meləntən

¹ Mε Judε, ndíi mbəledε awe Yesu Krístæ, mbé-'ε Jemε mwānyəη. Mε-εé ntenle' nyé bad ábe Dyöb ápwédé enén kálag. Nyébíi nén bán Dyöb Titée adəó nyé, Yesu Krístæ-'ε anəne' nyé. ² Ngəl e Dyöb, nsəη ní Dyöb ne edəηge é Dyöb ébád abé ne nyé.

Bad bé metóm

³ A-baányəη, nkénwanén nyé atele bwāmbwam təηgene e'soósoη ábe Dyöb ábágé syánē mbwiined ne Yesu Krístæ. Boη bəəb nnyíné meé ébóó bán rítele nyé təηgene mekan mémpēe. Nwéde nyé nlém á abum nén meé, nyésúme mekuu ámbíd e mbále e nkalaη ní bwám. Mmén nkalaη ní bwám méehəηlǎnné. Dyöb dēmbě mó wée ábē bad ngen póg ne ngen ésyā́l. ⁴ Nhóbe' nén áyāle bad ábe béewóo abé á bad bé Dyöb bésólé áfínté echēn á mesəəm-tē. Abē bad bēhóbe' nén bán nsimé míme Dyöb ábágé syánē ne alagsen áde álagsanné syánē mbéb, ábágé syánē kunze ábel mbinde é mekan. Dyöb dēmməd nkógsen míme ábē bad békúdé atíi se' bəód. Abē bad béekobéé Yesu Krístæ áde édíi-'áá bán Yesuε mwəmpen móo adé syánē Sáá abé-'ε Nkamlεε.

⁵ Kénée nyébíi mímén mekan mésyā́l, ndəó meé níkamten nyé ngáne Səηgwéé ánhūdté bad bé Israel á mekáá mé bad bé Egipto boη ámbíd e pónde abódéd alongé a bad ábe bénkəsum nlém áwē. ⁶ Nyékamten-ne ángel ámpē éché énkəndyεé hóm áde Dyöb dēnnabnédté bó, boη bēnhidé áde abwóg á hóm wée bəntəηgēnnē abé. Dyöb ábánné bó á mehaη á mbwəg mé ehíntén wée bēbēε abé ne abé ké ámbíd e Epun émbáá é nkáásé. ⁷ Ndəó meé nyékamten káəηne myad mé Sodom ne Gomora ne myad míme mébédé bó benben. Bad ábe bēbédé míme myad, békábé' áá mesón, bēhídē-'ε mekan mé esíi mé ekob é yəl míme moonyoη éetəηgenéé abel. Békúdé nkógsen ní muú míme méēđimē'. Mmén nkógsen rídé álúmed bad bəmpēe bán nén áheleε ábenléd ne bó.

⁸ Boη kénē, ábē bad ábe bésólé áfínté echēn bómpē bédíi bənaηge nló bán nkamlεn rídé áwāb mekáá. Mmé nló míbele' bēbele' mbinde é mekan, béēnyínēε nkamlεn ní Dyöb née dyam, bésyā́-'ε ngumε éche édé ámin. ⁹ Boη ké Maikεε, ángel embáá enkəntédté ne mó mwēn ásyəη Satane áde búmō bépéntánnáá təηgene mod awe átēd ndim míme Moseε. Anláá mó dásō áá, "Səηgwéé ákógsen wε." ¹⁰ Boη ábē bad ábe bésólé áfínté echēn pən, kéchéé éche béesəηtenéé bēhóbe chó mam mé mbéb áyāl. Kéchéé éche épédé bó á mewēmtεn chóo bēbeleé. Bēbeleé née nyam é mehín. Mmé mekan mén móo mépiinad bó kwééd. ¹¹ Medim ne bó. Bómpē bēbele' ngáne Keenε awē anwúu mwānyəη ámbenlé. A etútú é mənē, bēhele bēbəl kéchéé, ngáne Balamε. E'wúu bé nló-áte ábāb bēbəl bómpē bēwē melemlem nēηgáne Koraa ánwēε áyāle anwúén Dyöb nló áte. ¹² Abé

bad béekwāgēē, né-ṣó nze nyāābō nyēlādné âdyé ndyééd âlúmed edanḡe éche Sāḡwéé, bébelé bébé nēḡgáne mbinde átínté echên. Echab yāl chēn chōó bétōḡtanné. Bédii née mbag échē epub ékεεnéé échē élúmte' bán mbúú èchō, áde éechó'é. Bédii nēḡgáne mēl níme méechyāā' e'pum ké á póndé echē mēl méchyāā'é. Bénábpé awé nēḡgáne bwel ábe béwúbne nkan ḡsē. ¹³ Bédii nēḡgáne edíb é nkwě éche éhode' ne ngíne. Ahod áde éhodeé ébídte' mbinde á nkin. Nê dōó ádāb abé dé mbéb ábideé áwed. Bédii née betintine ábe bétamnad. Ndib e ehintén echē Dyōb ákōḡnéde bó esine bó, èbē-ε abé ne abé.

¹⁴ Enḡge awé anlóntén nyonḡel saámbé á mbyaa níme Adame, anhób se' bōód á'sō é' póndé tḡḡgene ábén bad. Anhób aá, “Nyénōne', Sāḡwéé ḡpéén e'kálé ne e'kálé é' ángel éche ésáá. ¹⁵ Akāād bad bé nkōḡsé bésyāāl. Akwíd bad bésyāāl ábe ádab abé déesaá née abé á bad bé Dyōb nkáá, akōḡsén-ne bad bé mbéb ábe béewóo mbwóg rí Dyōb. Akōḡsén bó áyāle mam mé mbéb níme béhóbéé tḡḡgene mó.” ¹⁶ Abén bad béyḡgke' anyoo áte béyḡgkē-ε bad ahób ngên. Bébele' dyam dé mbéb ké áhéé áde bédáá abel. Békume ekáá á tâl, bényinte-ε nsal áte ábel békud bwām.

Nyêbê nyékεene' adúbe á mbále á'sō

¹⁷ Bon a-baányan, nyé pen nyékamtēn mam níme bembapεε bé nlomag ábe Sáá awed, Yesu Krístā bēnlāā'é nyé. ¹⁸ Bēnlāā nyé bán “Ade e'pun bé asóg bépéé, bad bépě, béwelé nyé, béhídē' échab esíí é mekan mé ekob é yāl.” ¹⁹ Echén ndín é bad chōó épεene' nkabén átínté e bad bé Dyōb. Esíí é mekan mé mbéb mé nkōḡsé ékamlan bó, béewóo-'áa Edāádḡ é Dyōb áte. ²⁰ Bon a-baányan, adúbe áde ásáá áde nyéwóó ábê ákwoge' ákag á'sō. Nyékāne', ngíne e Edāádḡ éche Esáá élyáḡte' nyé. ²¹ Nyékεene' alongé ádēn á'sō nyaa eche nyéchemlédté nēn bán Dyōb ádóó nyé. Nyésine', nyélyāḡ nlém nēn bán Sáá awéd Yesu Krístā ḡpě, ábenléd níme nlém rí ngal, nyékud alongé áde déemaá'. Abel nēn áyāle adáá nyé.

²² Nyéwōḡ nlém rí ngal wée bad ábe béédúbpe ne nlém nhóg. ²³ Nyéson alongé a bad bémpēe. Nyéhūd bó á dū á muú mehéle. Bémpēe bédé ábe nyétḡḡnéé nlém rí ngal awānlen, bon pen nyétédēn bó póndé. Nyétḡḡnéé káḡḡne échab mbóté akōó byánán esíí é mekan mé mbéb mé ekob é yāl ékóbté chō mbinde.

Mekáne mé mekεnag

²⁴ Ehúmé ébê ne Dyōb áde ábele' bon nyééhúné á mbéb-te. Mwēn-aá apεene' nyé abwóg á hōm wée mwēn ádíí ne ehúmé. ḡpéén nyé áhed ésebán atón dé mbéb ké ahóg áde nyé á yāl, nyéēbē-ε menyinḡe. ²⁵ Edúbé ésyāāl ébê ne mó. Mwēmpēn móó adé Dyōb áde ásóó alongé ádēd mbwiined ne chōm-éε Yesu Krístā Sāḡwéé awéd ábelé. Ehúmé, edúbé, ngum, ne nkamlēn rísyāāl rídii níme, se á mbooted, bōób, ne á ngíndé. Ebê nê.

Kálag e Mam míme mébenléd Ndibned ní kálag

Ndibned ní kálag e mam míme mébenléd míme Dyöb álúmté Jone. Jone mó atelé chó á pónde eche bad ábe béndübē Krístæ békúde'áá metake áyāle adúbe áde béndübēē nén bán Yesu Krístæ adii Sāngwéé. Atote áde Jone ákóó ahób á kálag tē wén adii ábe bad ábe áténlé chó e'lyóg bé nlém ne áwéd bó nlém á abum. Mekan míme Jone ábúde atel á kálag tē wén médií mekan míme Dyöb dénlūmēdtē mó á ndóg-te aá mébenléd.

Kénéé édíí bán mewēmtēn mébúú áte t̄ngene nsōhtēn míme rídé á kálag tē wén, atón áde dēn ákóó abé áwēd-te adii nén; kásh ne á asóg, Dyöb dētōm ábē bad bé ekayí ne Satane áte. Dyöb débēl nén mbwiined ne Sāngwéé, Yesu Krístæ. Dyöb désābē ábē bad ábe bédúbpé mó ne nlém nhóg, anamed áde ánamédté bó ábē á nkoḡ ní mín mékōlē ne nkoḡ ní sé mé ekóólé.

Nkabté d ní kálag

Ndibned 1.1-8

Ndóg e'só ne kálag eche béténlé mwembé saámbé 1.9-3.22

Nhíbe ní kálag míme ríwóó e'diben saámbé 4.1-8.1

E'lon saámbé 8.2-11.19

Dragone ne nyam ébe 12.1-13.18

Ndóg híin 14.1-15.8

E'bwog bé melingá mé Dyöb saámbé 16.1-21

Dyöb ábébté Dyad á Babilon, nyam ekwedé nzum, nkal e'dáédəḡ a metóm, ne Devəle 17.1-20.10

Mbakú e asóg 20.11-15

Nkoḡ ní mín mékōlē, nkoḡ rísé mékōlē, Jerusalem a ekóólé 21.1-22.5

Nsógten 22.6-21

¹ Enén kálag ehóbe mekan míme mébenléd míme Yesuē Krístæ ábéle bonj mébyéen. Dyöb dēmbē mó mímén mekan aá mébyéen ábel bonj álūmed ábē bembəlede mam míme mékwóge abenled. Krístæ ambēl awē mbəlede, Jone abíí mímén mekan alóm áde ánlōmmē ángel áwē. ² Jone mó-'e anhób mam mésyāāl ngáne ányinnē. Mmén mam móō ánhōbpē t̄ngene nkalanj míme ríhúú ne Dyöb, ne mbóḡ echē ámbīdtē Yesu Krístæ. ³ Nnam ríbē ne kénzēé awē aláá' enén kálag ábel bonj bad bēmpēe bēwóg mímen nkalanj t̄ngene mekan míme mébenléd. Nnam ríbē-'e ne kénzēé awē awóge míme nkalanj bonj ahíd-te mam míme méténlédé á kálag-tē wén. Pónde emaa abé benben echē mímén mekan mésyāāl mébenlédté.

Jone alómmé mwembé saámbé melentēn

⁴ Me Jone, ntenle mwembé saámbé míme rídé á mbwóg e Esia. Nsimé ne nsaj ní Dyöb ríbē ne nyé. Dyöb áde áde, áde démbē, ne áde débē, ne e'dáédəḡ saámbé bélómmé nyé nsimé ne nsaj. Abē e'dáédəḡ é'dé á'sō bé atii dé nkamlēn ádyōb. ⁵ Yesu Krístæ mómpē alómmé nyé nsimé ne nsaj. Mó adé ane awē ahóbe mbále t̄ngene Dyöb nyaa echē débíí bán edé mbále. Mó abédé mod a'só awē ansébé apuu, abé-'e nkamlēne a k̄ḡ é nkōḡsé.

Adáó syánē, abelé-'e mbéb méekamlánné syánē ámpē, asyog áde ásyóge míme mekií a nló mímed. ⁶ Abelé syánē née beprise ábe bēbenle Dyöb eche Sāḡ awē akamlan bó. Eche ehúme ne míme nkamlēn ríbē abé ne abé. Ebē nē.

⁷ Nyénone', áhūē' ne mbag, mod-té-'e ányín mó, káshne bad ábe bēmbēl bonj awé, abome áde bēmboméé mó á awog. Metúmbé mé nkōḡsé mésyāāl-le mélēb mó. Nē dēn dōó ébēē, ébē nē.

⁸ Sán Dyöb á Ngumε ahóbé aá, “Mε-εé ndé Alfaa mbé-’ε Omégaa.” Mó adé Dyöb áde áde, áde démbē ne áde débē.

Jone anyiné Krístəə á ndóg-te

⁹ Ndíi Jone, awen mwānyan. Ndé nhóg awē mómpē adé melemlen ngáne nyé ákanj nlem áwesen metake nĩme mépiide bad ábe bédé á nkamlen nĩme Yesu Krístəə. Bēmbané mε á mbwóg echē mendīb mēlājnédé eche béchəgεé bán Patmās áyāle menkāl Eyale é Dyöb rílaá-’ε bad mekan nĩme rínyíné tñgεene Yesuε. ¹⁰ Edəádəñ éche Esáá ěmpíi mε á Epun é Sāngú.* Menwóg ehób é ngĩne ébídé mε ámbíd, émbē nēe esaád é elon. ¹¹ Enhōb aá “Mam nĩmé ényíné, tel mó á kálag-tē, élóme nĩmén mwembé saámbé nĩme rídé á Efesus, á Semaina, á Pegamum, á Tiatira, á Sadis, á Filadelfia ne á Laudesia.”

¹² Dóo ríkúnné ānyín ehób eche éhóbé’áá áwēm, bonj rínyínē metii nĩme bēbánné etrúkāj āmĩn saámbé mé gól. ¹³ Atĩntē e nĩmē metii saámbé dóo rínyíné mod awē awágné moonyonj. Anhé mengombe nĩme méchábé kóəñ mēpē mó á mekuu-sé, awáá-’ε etūd é gól á tōl. ¹⁴ Esid é nló épúbé’áá mó féréd nēe mbóm, mĩd méchodné mó áte nēe muú. ¹⁵ Mekuu mémbē mó nēe ekii éche béchəgεé bán brōns eche bēhédé á dū bonj ébé byánán épene’ áte, ehób-pe édu mé mó áte nēe mendīb nĩme mēsobpe’. ¹⁶ Betintine saámbé bēmbē mó á ekáá émbáá, páá e nsəl mĩbe echē ekóbpe bwāmbwam ebíd mó á nsəl-tē, e’só-’ε é’pene mó nēe enyēn éche étōmtan apen.

¹⁷ Ade rínyíné mó, menkwē mó á mekuu, mbé nēe mod awē awédé. Dóo ábánné mε éche ekáá émbáá á yāl bonj áhōbē aá “Weebáá’, mε-εé ndé Mod a Mbooted mbé-’ε Mod a Asóg. ¹⁸ Mε-εé ndé ane awē adé alongé. Menwé bonj bəəb ndé á alongé abé ne abé. Nwóo nkamlen āmĩn e kwééd nwōñ-ge āmĩn e mbwóg e kwééd. ¹⁹ Bəəb-pəó tēl mekan ásē nĩme ényíné, nĩme mēbenlad bəəb ne nĩme mēbenléd. ²⁰ Kun e e’koñné echē edé tñgεene betintine saámbé ábe bédé mε á ekáá émbáá ne metii mé etrúkāj saámbé mε gól edíi nēn: Betintine saámbé bédii ángel é mwembé saámbé, metii mé etrúkāj saámbé-’ε médii nĩmē mwembé saámbé.”

2

Jone alómmé mwembé mé Efesus póle

¹ Ane awē anwágēn moonyonj anláá mε nēn aá “Telé ángel echē edé á mwembé nĩme rídé á Efesus nēn wεé, Mod awē awánlé betintine saámbé áwe ekáá émbáá awē akag átĩntē e metii mé etrúkāj saámbé mé gól mó alómé enēn póle. ² Mbíi mekan nĩme nyébélé. Mbíi mεé nyétédé ntū bwāmbwam, mbíi-’ε mεé nyēkaá nlem áwesen. Mbíi ngáne nyéehelé e’bébtéd é’ bad akob, mbíi-’ε ngáne nyébélé bonj nyéchēm bad ábe béchágé yāl bán bédé bembapεε bé nlomag áde béesaá, bonj nyédībéd-tε bán bédii bekal bé’dəádəñ bé metóm. ³ Mbíi mεé nyēwesān ne e’kanj bé nlem, nyékude-’ε metake á dñn ádēm, bonj kēnē nlem rilyágé ríwúú nyé ábum ngáne nyéhídeé mε. ⁴ Bonj nhóbe áyāl echēn nēn mεé, nyéédəə’ε mε bəəb ngáne nyénsēbēē mε adəñ. ⁵ Bəəb-pəó, nyébēn nyékoñ anyín nyaa echē nyépédé akwε. Nyétεde áden abé dé mbéb nyébele mekan nĩme nyébélé’áá áde nyéboótédé Yesuε ahíd. Nzé nyéētεdte áden abé dé mbéb, né mēpē áwēn nhúd áden atii dé etrúkāj á e’dii. ⁶ Bonj dyam á bwām áde nyébeleé ádíi, nyéētĩmteé mĩd áyāl wεε mam nĩmé bad bé epepé ábe Nikolausε ábe mēmpē méetĩmteé mĩd áyāl. ⁷ Kénzée awē awóo metúu, áwóge chōm éche Edəádəñ élanjεé mwembé. Kénzée awē atómé mekan mé ebébtéd áte, mēbe mó kunze ádyé epum é bwel éche ébele bad bēbé á alongé á ngíndé, éche é’kwoge á Paradis.”

Jone alómmé mwembé nĩme rídé á Semaina póle

⁸ Anláá-’ε mε ámpē aá, “Telé-’ε ángel echē edé á mwembé nĩme rídé á Semaina nēn wεé,

* **1:10** Epun é Sāngú ébédéε melemlen nēngáne mbwε rí Sōndé.

“Mod awě adé mod a’só abé-’ε mod awě adé mod a ndimtan, awě anwé bon abé á alongé ámpē, mó alómé enén póle. ⁹ Mbíí mīmēn metake mbíí-’ε mēé nyédíi betóótókē bé bad, bon kénē nyédíi behon bé bad. Mbíí e’bébtéd é’ mam ábe bad ábe behóbe bán bédé bad bé Israel kénéε béesaá, behóbeé nyé áyāl. Bédíi bad ábe bédé bad ábe Satanε ké’ε bad ábe bédé áwē echoŋ. ¹⁰ Nyéebáá’ metake míme méhúε’ nyé á’sō. Nlānge nyé mēé, Satanε ábēl béhē nyé donge á bad á mbwōg, wēε nyékudté metuné áyāl e epun dyōm. Abel nē ákəg áden adúbe. Ké nyéwāg ké wúēn, nyébē nyédúbe mε. Nzé nyébelé nē, né mε-’ε mēbe nyé alongé áde déemaá’ nēngáne nsábe mí mod awě atōmbwéné. ¹¹ Kénzée awě awóó metúu áwóge’ chōm éche Edáádəŋ élanğéε mwembé. Bad ábe bétómé mbéb áte béewaá kwéed e edáádəŋ.”

*Jōne alómmé mwembé
nĩme rídé á Pεgamum póle*

¹² Anláá-’ε mε ámpē aá “Telé ángel echě edé á mwembé míme rídé á Pεgamum.

“Anε awě awánlé páá e nsəl mĩbe echě ekóppe’, mó alómmé nyé enén póle. ¹³ Mbíí wēε nyédyε’é, wēε Satanε míme nkamlen rídíi. Nyébē nyésum nlém áwēm. Nyémbé nyédúbé mε ne nlém nhóg ké á pónđé echě Antipasε. Antipasε ambíd mε mbón e mbále, bēnwū’ε mó átíntē echēn wēε Satanε ádyεε’é. ¹⁴ Bon nwóó nguse e mam áhób nyé áyāl. Baahóg bédé átíntē echēn ábe behíde ayáge áde Balamε. Balamε mó anlúméd Balagε ngáne ásōlédte bad bé Israel á mbéb-te adyé áde bedyágé’áá medyé míme bébágé’áá myōb mémpēε néε mendε, ambēl-lε békābē mesón. ¹⁵ Chōm émpēε éche níwōŋné nyé édíi nēn bán, baahóg bédé átíntē echēn ábe behíde adúbe áde Nikolausε ayágtεé. ¹⁶ Né-ǎó, nyéte de áden abé dé mbéb. Nzé nyéetεdte, né mēwāmsēn apε áwanen ábē bad, mbenléd páá echě ebídé mε á nsəl áwanen ábē bad. ¹⁷ Kénzée awě awóó metúu áwóge’ chōm éche Edáádəŋ élanğéε mwembé. Bad ábe bétómé mbéb áte, mēbe bó mána míme ríkōŋnéde bó, mēbē-’ε bó aláá áde ápúbe’. Amīn e áde aláá, bétélé dīn dékōlē áde modmod éebíi’ε étōmēε mod awě bēbēé áde aláá.”

*Jōne alómmé mwembé
nĩme rídé á Tiatira póle*

¹⁸ Anláá mε ámpē aá, “Telé ángel echě edé á mwembé míme rídé á Tiatira nēn wεé,

“Mε Mwān a Dyōb awě mīd méchodnεé áte néε muú, mekuu-’ε mēbé mó néε ekii éche béchəgεé bán brōns bon ébé byánán echodne’. ¹⁹ Mbíí nsón míme nyébeléε. Mbíí edənge éche nyéwánlné mε, mbíí-’ε adúbe áde nyédúbpé mε. Mbíí abele áde nyébenléε mε, ne nlém míme nyékáá awεsen áde nyéwéséné. Mbíí-’ε nēn mēé, nsón míme nyébeléε bōb, rítómé míme nyénsēbēε abel. ²⁰ Bon chōm éche ríhóbeé nyé áyāl édíi nēn mēé, nyéwεsen mmwaád awě béchəgεé bán Jesεbele. Achəge yāl aá módíi nkal é’dáádəŋ a Dyōb. Ayágtε’, ádogné ábēm bembəlede áde adúbe ákáb mesón ne ádyé medyé míme bébágé myōb mémpēε néε mendε. ²¹ Mbagé mó pónđé mēé áte de mīmē mbeltéd mé mbéb bon eéhēdēε akáb dé mesón atεde. ²² Nyénəne’, mēbwēm mó ne bad ábe ákábneε mesón á anəŋ dé nkole, békūd-te metuné mé ngíne. Mēbel nēn nzé béesóge mīmē mekan mé mbéb abel ne ane mmwaád. ²³ Mēwū bad ábe behíde chōm éche ayágtεé, mwembé rísyāal-lε mēbīi nēn bán mε-εé ndé ane awě abíi mewēmten ne nlém mí moosyāal áte. Mod ké ahéé awě abelé mbéb né-’áá mékōgsēnnē mó.

²⁴ “Bon nlānge nyé bad ábe nyélyəgé ásē á Tiatira, ábe nyéehídé áden ayáge, nyé ábe nyéeyákké mekan míme béchəgεé mekan mé kun mé Satan, meéhēdēε mēé rítaged nyé ámpē. ²⁵ Bon pεn, nyébē nyésum nlém áwēm káəŋne áde mēpéε. ²⁶ Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte bon bēbelé-’ε mam míme rílanğé bó mēé bēbel, káəŋ ne á asóg dé ádāb alongé á nkōŋsé te wēn, mēbe bó kunze ákamlen melon mēsyāal. ²⁷ Békamlén bad bé mīmē melon ne ekáá éche éhyédé, békəgtéd-te bó áte ngáne mod ákətadté mbeé é mōg áte. ²⁸ Melemlem ngáne echem Sāŋ ábágé mε ngíne, néε mémpē mēbēé ngíne wēε bad ábe

bétómé mekan mé mbéb áte. Né-ᵛᵛ, áyāle bétómé mekan mé mbéb áte, mǝbǝ bó tintinε a mbwεmbwε. ²⁹ Kénzée awě awóó metúu, áwóge' chǝm éche Edǝǝdǝj élanǝgée mwembé.”

3

Jᵛnε alómmé mwembé níme rídé á Sadis póle

¹ Ane mod awě anwágén moonyon anláá me ámpē aá, “Telé ángel eche edé á mwembé níme rídé á Sadis nén wεé,

“Me awě nwánlé e'dǝǝdǝj é' Dyǝb saámbé, nwalé-'ε betintinε saámbé, me-εé nlómmé nyé enén póle. Mbíi nsón níme nyébelεé. Bad béhóbe nén bán nyédé á alongé, bon nyéesaá á alongé. ² Nyékábned. Nyêhede mímm nsón asóg dé abel, bon bǝǝb nyéwéd yǎl áte nyébel mó bwám, áyāle nnyíné nén meé mímm nsón méekwǝgnedεé á'sǝ ábe ádém Dyǝb. ³ Né-ᵛᵛ, nyékamtεn chǝm éche nyén'yǝgēē ne eche nyênwǝgkē, nyékoo chó, nyétede-'ε áden abé dé mbéb. Bon nzé nyékábne, né mǝpǝ nêngáne nchílb, nyéebíi-'é pǝndé eché mépéé. ⁴ Nyéwóó nguse é bad á dyad á Sadis ábe béewógté échab mbóté mbinde. Bébē ne me, béhé mbóté éche épúbe' áyāle békwǝgnédé. ⁵ Né-ᵛᵛ, kénzée awě atómé mekan mé mbéb áte, mómpē áwāá mbóté eché épúbe, melemlen ngáne bó, méehúd-taá mó dǝn á kálag e alongé. Mǝhǝb á'sǝ ábe echem Sǝj ne á'sǝ ábe éche ángel nén meé bédii ábēm. ⁶ Kénzée awě awóó metúu áwóge chǝm éche Edǝǝdǝj élanǝgée mwembé.”

Jᵛnε alómmé mwembé níme rídé á Filadelfia póle

⁷ Anláá me ámpē aá, “Telé ángel e mwembé níme rídé á Filadelfia nén wεé,
“Mod awě asáá abé-'ε mod a mbále, mó alomé enén póle. Awóó ngíne ákamlεn nêngáne Dabide ákamlánnaá. Nzé adǝbpé modmod éhēlēē adib, nzé adibé-'ε modmod éhēlēē adibe. ⁸ Mbíi nsón níme nyébelεé. Nǝnǝ', ndǝbnédé wε ekob éche edé wε á'sǝ-te, modmod éhēlēē-'ε chó adib. Mbíi meé ngíne eché nyéwóó edé mwǝmpǝn bon kénê nyéhíde échēm eyale, nyéehóbεé bán nyéebíi'ε me. ⁹ Nyénǝne', bad ábe bédé echon éche Satanε, ábe béhóbe bán bédé bad bé Israel kénεε béesaá, bédii bad ábe békale metóm. Mǝbǝl bépē áwǝn, békwe wε á mekuu. Mǝbǝl-le bó moosyǝl bébíi bán ndǝá wε. ¹⁰ Ngáne édii bán nyéhíde échēm eyale éche nlanǝgé nyé meé nyékan nlem áwεsen metake, mémpē meékáó nyé á pǝndé e metake níme mépǝ á nkǝnsé, ákǝg bad bésyǝl ábe bédé á nkǝnsé-te. ¹¹ Nkwogé apε, nyédii nyésum nlem áwēm ábel bon modmod eékobné nyé mímm nsábe. ¹² Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte, mǝbel bó akon á ndáb eché ádém Dyǝb, béebíd-taá áwéd-te ámpē mbéd. Mǝtel bó dǝn áde ádém Dyǝb áyāl, mǝtél dǝn á dyad áde ádém Dyǝb, Jerusalem a ekóólé awě ahúú ne ádém Dyǝb, ámín. Mǝtél-le bó ádém dǝn dékǝlε á yǎl. ¹³ Kénzée awě awóó metúu áwóge' chǝm éche Edǝǝdǝj élanǝgée mwembé.”

Jᵛnε alómmé mwembé níme rídé a Laudesia póle

¹⁴ Anláá-'ε me ámpē aá, “Telé ángel eché edé á mwembé níme rídé á Laudesia, nén wεé,
“Ane awě adé Ebê nê, awě abele ngáne Dyǝb áhedeé, abé mbón e mbále, mbwiined ne mó-'aá se á mbooted Dyǝb dênhǝgkē chǝm ésyǝl, mó alomé enén póle. ¹⁵ Mbíi nsón níme nyébelεé. Mbíi meé nyéehóó'ε nyéehūnnē-'áa. Nyêmbé nyéhóó' ké'ε nyéhunne'. ¹⁶ Né-ᵛᵛ, ngáne nyédii etǝné, nyéehóó'ε nyéechodté-'aá, mébidéd nyé áwēm nsal tē. ¹⁷ Nyéhóbe nén bán nyédé nhǝn, nyéwóó bwēm é'syǝl, nyé bán nyéetógéé-'ε chǝmchǝm. Bon nyéebíi'ε bán nyédii bad ábe bétómtan atag ábe békóbténé etyǝg, ábe bédé atóg, ábe békwe dé ndím, bábé-'ε nsób. ¹⁸ Né-ᵛᵛ, nlébe nyé nén meé nyéchan gól áwēm eché bétómté á muú-te, ábel nén nyébê nhǝn. Nyéchan-ne mbóté áwem éche épúbe nyéwáa chó, ábel bon e'sǝn ábe mímm nsób nípreneé, béenyínnād. Nyéchan-ne dyǝg áwēm áde

nyéwōgēdtē á mĩd ábel boŋ nyényĩnne'. ¹⁹ Bad ábe nĩdǎá nkānne bó áte nĩkōgsān-ne bó. Né-ǎó, nyéwōŋ kán nyétede-'ε áden abé dé mbéb. ²⁰ Nyénǎne', ntyéémé á ekob nkume-'ε chó. Kénzée awě awóge me ehób boŋ ádĩbē ekob, mēsōl, ndyé ndyééd ne mó, mó-'ε adyé ndyééd ne me. ²¹ Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte, mēbε bó kunze ádyεε ne me á atii dé nkamlen, melemlem ngáne mmēn ámpē méntōmmē bad bé ekoyí áte boŋ nĩdyēē ne echem Sǎŋ áwē atii dé nkamlen. ²² Kénzée awě awóó metúu áwóge' chōm éche Edǎǎdǎŋ élāŋgēé mwembé."

4

Jōne anyíné atii dé nkamlen áde áde ámĩn

¹ Ambĩd enén dǎó nĩnyíné ndóg empée. Mennyín ekob ádyōb éche édĩbnédé. Dǎó nĩwóge ehób éche ésébpé ahób áwēm, ébédé nēe elon, élāŋgēé me nēn aá, "Hyǎg ámĩn hén, mēlūmēd wε mekan nĩme métāŋgēné abenled ámbĩd e enén pǎndé." ² Abwōg-ábwōg dǎó Edǎǎdǎŋ é Dyōb épĩídé me. Hē dǎ-'aá nĩnyíné atii dé nkamlen, nĩnyínē-'ε ngáne mod ádíídé dǎ. ³ Ane mod awě andĩ ádē atii dé nkamlen, yǎl epené'aá mó áte nēe meláá nĩme béchāgēé bán jáspa ne kanélian. Ngubélen-ne ámpē enlāŋnéd atii dé nkamlen. Ene ngubélen epené'aá áte nēe aláá áde béchāgēé bán emeran. ⁴ Metii mé nkamlen mémpēe móom mébε ne méniin mēnlāŋnéd ádē atii dé nkamlen, bad bémháá-'ε móom mébε ne béniin bēndĩ nĩmē metii mé nkamlen. Bénwāā mbóté éche épúbe béhé-'ε e'kóté bé nkamlen é' gól á nló. ⁵ A atii dé nkamlen hē, emwεdmwεd ébĩdē'aá, e'saád ébĩde', dyōb-pe ákumé áte. E'kag saámbe ábe é'chodne' é'bédé á'sō ábe ádē atii dé nkamlen. Ábē e'kag saámbe é'dĩ e'dǎǎdǎŋ é' Dyōb saámbe. ⁶ Chōm empēe ébédé á'sō ábe ádē atii dé nkamlen éche émbē nēe edĩb é nkwě éche ewágne dyené boŋ ényĩnné'aá áte.

Nyam éniin enlāŋnéd ádē atii dé nkamlen ped ésyāāl éniin. Mĩd mébédé bó yǎl esyāāl, á'sō ne ámbĩd. ⁷ Nyam e'só ebédēe nēe ngii, nyam echē elónténé ébε ebédé nēe nyag, echē elónténé éláán enwōŋ e'só é' moonyon, echē chó-'ε elónténé éniin embé nēe mbyε awě apumme'. ⁸ Echē nyam éniin tée, enwōŋ mepab ntóób, mĩd-te ménlōn bó yǎl esyāāl, kǎŋne á mepab-tē. Békóné'aá bwēm nkuu ne mĩte ésebán békōmme áte. Békóné'aá bán,

"Sǎŋ Dyōb á Ngume, asáá, asáá, asáá.

Mó ambé, mó adé, mó-'aá āpě."

⁹ Echē nyam éniin ékōnne ane awě adiídé atii dé nkamlen mó awě adé á alongé abé ne abé. Békōnnē mó nkāŋgé nĩme nĩbage mó ehúmé, edúbé ne mesáŋnen. ¹⁰ Pǎndé echē békónéé nē, ábē bad bémháá móom mébε ne béniin bēnkwxé ásē á'sō wēe ane awě adiídé atii dé nkamlen, awě adé á alongé abé ne abé, bēbagé mó edúbé, bēbwēm ábab e'kóté bé nkamlen á'sō ábe ádē atii dé nkamlen békōnē bán,

¹¹ "Awεd Sǎŋgwée ne áded Dyōb, ekwōgnédé

ǎkud ehúmé, edúbé ne ngĩne,

áyāle nēn wε-εé ehāgé bwēm é'syāāl,

mmōŋ-εé etíídé áhāg bó ne ábel é'bē."

5

Mwǎn-a-Ndyōŋ ní mbód mó akwōgnédé ádĩbe nhĩbe ní kálag

¹ Hēe nĩnyíné nhĩbe ní kálag á ekáá émbáá éche ane awě adiídé atii dé nkamlen. Mmē nhĩbe ní kálag, bēntel mó bwēm áyāl ped ésyāāl ébε, bényāg bēdĩb-pe mó ne e'diben saámbe.* ² Dǎó nĩnyíné áŋgel e ngĩne ehóbe ne ehób éche échāgké aá, "Nzé-módé akwōgnédé ábóo e'diben boŋ ádĩbē-'ε nhĩbe ní kálag áte?" ³ Boŋ ké ádyōb, ké á nkōŋsé

* **5:1** E'diben saámbe é'bédēe e'twé ábe bépennáá nhĩbe ní kálag, mod awě adĩbpé'aá-'ε bó abédēe mod awe ene kunze émbāgnédé.

ké'ε á mbwóg e baásē, modmod eebédéé awě ahelé'áá nímê nhíbe ní kálag adibe áte ké'ε ânɔn mó áte. ⁴ Menchií bwámbwam áyāle nén bénkényinné modmod awě akwōgnédé ádibe nímê nhíbe ní kálag áte ké'ε ânɔn mó áte. ⁵ Dóo mod ambáá nhóg álāngéé me aá, “Weéchyēē'. Nɔné', Ngii-e-nyame awě abídé á túmbé e Juda, á mbyaa nime kâη Dabidε atómé nzum áte. Ahēle ahúd-te ábê e'diben saámbé, ádíbē-'ε nímê nhíbe ní kálag áte.”

⁶ Dóo rínyiné Mwān-a-Ndyɔη ní mbód atyéémé átíntê e atii dé nkamlɛn ne échê nyam éniin, bad bémbáá bélāñnéde mó. Mmê rídyɔη ní mbód mémbē nées nime béwúú. Ménwōη meséb saámbé, ne mǐd saámbé. Mmê mǐd saámbé móo médé e'dáádɔη é' Dyōb saámbé ábe Dyōb álómé nkōñsé áte rísyāāl. ⁷ Ane Mwān-a-Ndyɔη ní mbód ankě nhíbe ní kálag atéd á ekáá émbáá éche ane awě andií atii dé nkamlɛn. ⁸ Ade átédé nê échê nyam éniin ne ábê bad bémbáá móom mébe ne béniin, bēnkwē ásē a'só wéε ane Mwān-a-Ndyɔη ní mbód. Abê bad bémbáá bó mod té anwálé rílendε ne kúmbe é gól, elón e'twé áte. Abê e'twé é'dií mekáne mé bad bé Dyōb. ⁹ Bénkōn nkāñgé mékōālē nén bán,

“Ekwōgnédé átéd nhíbe ní kálag,
ne ádibe e'diben ábe bēndibpé.
Ekwōgnédé áyāle nén bēnwūū wε,
ékōdnéd-te bad bé Dyōb ní mōη mekií.
Ebelé bétímé bad bé Dyōb.
Bémbíd metúmbé ne metúmbé,
béhóbé mehób nyaa ne nyaa,
bébíd meloη ne meloη,
bébē-'ε ndín é bad ésyāāl.

¹⁰ Abelé syánē beprise ábe bébenle ádéd Dyōb,
békamlán-ne á nkōñsé.”

¹¹ Dóo rínóné ámpē boη ríwōgē ehób é' ángel biíb, élāñnéde ádê abwóg dé atii dé nkamlɛn wéε échê nyam ne bad bémbáá bébédé. Echê ángel ébédé e'kálé ne e'kálé, e'dun ne e'dun. ¹² Bénkōn ne ehób éche échágkē bán,
“Mwān-a-Ndyɔη ní mbód nime bēnwūū'ε
akwōgnédé ákud ngíne, nhɔn, debyéé, ngum,
edúbé, ehúmé ne mekenag.”

¹³ Dó-'aá ríwógé nhagtéd rísyāāl nime rídé ádyōb ne á nkōñsé, á mbwóg e baásē, á edíb é nkwē-te, bwēm ésyāāl ábe é'dé áwēd-te békóne bán,
“Mekenag, edúbé, ehúmé ne ngum
bébê ne ane awě adiídé atii dé nkamlɛn,
bébê-'ε ne Mwān-a-Ndyɔη ní mbód, abé ne abé.”

¹⁴ Echê nyam éniin éhóbé'áá bán, “Ebê nê.” Bad bémbáá-'ε bēnkwē ásē bébagé-'ε mó edúbé.

6

Jōne anyiné Mwān-a-Ndyɔη ní mbód adībpe e'diben ntóób

¹ Dóo rínyiné ane Mwān-a-Ndyɔη ní mbód adībpe ediben ehóg átíntê e e'diben saámbé. Héε ríwógé nyam póg átíntê e échê nyam éniin éhōbē aá “Hyǎg!” Ehób ébédé chó nées dyōb ákume áte. ² Héε rínóné boη rínyinē hósε eché épúbe'. Mod awě andií chó anwálé épweεε bébē-'ε mó ekóté e nkamlɛn. Abédé mod awě ayōgkē nzum atóm áte akagé'áá-'ε áke dētóm nzum émpēe áte éche áwanné ne bad bé ekoyí.

³ Dóo rínyiné ane Mwān-a-Ndyɔη ní mbód adībpe ediben éche élónténé é'be. Dóo ríwógé nyam eché élónténé ébe, átíntê échê nyam éniin ehóbe aá, “Hyǎg!” ⁴ Héε hósε empée, eché eyage bwámbwam, ébídé áwed. Bēmbě mod awě andií chó kunze bán áhūd nsan á nkōñsé-te ábel boη baányoη béwúé' nhóg ne aníníí. Bēmbě-'ε mó sánkalaa a nkwáté.

⁵ Ade rınyıne ane Mwän-a-Ndyoŋ mı mbód adıbpıe e'dıben ábe é'lónténe é'láán, dáo rıwóge nyam echē élónténe éláán, átıntē e echē nyam éniin ehóbe' aá, "Hyäg!" Héε rınyıne hóse echē ehıne'. Mod awē andıı chó anwálé kilo á ekáá. ⁶ Dáo rıwóge ehób nēŋgáne ehób éche ébıde átıntē e echē nyam éniin, ehóbe nēn aá, "Asıı á ngun ahóg ngēn áyāl e nsábe mé nsón mé epun é bın ne mesıı mé bálı meláán nıme méelele nkun áyāl e nsábe mé epun é bın. Boŋ pen mod eebébté möl ne mım."

⁷ Dáo ane Mwän-a-Ndyoŋ mı mbód adıbpé edıben éche élónténe é'niin. Héε rıwóge nyam echē elónténe éniin ehóbe' aá "Hyäg!" ⁸ Héε rınyıne hóse echē edé mbále. Mod awē andıı chó béchágé' aá mó bán Kwééd, Mbwóg e kwéédε-ε áhıde mó ámbıd. Bēmbē bó ngıne ákamlēn eped é nkōŋsé ehóg átıntē e'ped éniin. Bēnhōb bán ábenlad nkwaté, nzaa, nkole ne e'loo nyam áwúene bad, á nkōŋsé te.

⁹ Dáo ane Mwän-a-Ndyoŋ mı mbód adıbpé edıben éche élónténe é'taan. Héε rınóné á menyán mé e'twé sé, boŋ rınyıne' e'dáádəŋ ábē bad ábe bēnwū' é áyāle békálé' aá eyale é Dyōb bēhōbē-ε mam mé mbále tŋŋene Dyōb nyaa eche sébıı bán mbále chó edé. ¹⁰ Abē e'dáádəŋ é'hóbé' aá ne ehób éche échágké bán, "A-Sáŋ Dyōb a Ngum, wε awē esáá ebé-ε mbále, káŋŋe pónde ehéé wékāādtē bad bé nkōŋsé boŋ ékūn mekıı nımēd nıme bésyógé?" ¹¹ Héε bēbágé bó mod téé mengombe nıme mépúbe', béléá-ε bó bán bésıne mwāmpın mı pónde, káŋŋe ne á pónde eche mesoŋgé mé baányan bé bembəlede ne baányan bé Krısto melōnnē, ábe bēwū' é bōmpē melemlem ngáne bēnwū' é bó.

¹² Dáo ane Mwän-a-Ndyoŋ mı mbód adıbpé edıben éche élónténe ntóob. Héε rınyıne ngáne ndəob énáŋnéde ne ngıne, enyēn-ne énhın bwāmbwam, ngōn esyāal-le éyage' nēε mekıı. ¹³ Betıntıne bēnhūn á nkōŋsé ngáne e'pum é' mel é'soodéé nchəle áde epub éságté alın á bwel. ¹⁴ Abobe dēnnyōŋ nēŋgáne bédáá nhıbe rı kálag áte nıme bēnnyı' é áte. Mbəod ésyāal ne mbwóg ésyāal éche mendıb melāŋnéde bēnhıde á e'dıı. ¹⁵ Héε kŋŋ é nkōŋsé, ndəle é bad, bad bēmbáá bé sánze, behōn bé bad, ngıne é bad, betāŋ ne kunze békóŋgé yāl á pwóg é meláá tē ne á meláá nıme mébedé á mbəod mım. ¹⁶ Béchágé' aá mbəod ne meláá bēhōbē bán "Nyéhınted sé ámın nyékútēn sé ábel boŋ ane awē adé á atıı dé nkamlēn eenyıne sé, melıŋá mé Mwän-a-Ndyoŋ mı mbód-te méepııde sé. ¹⁷ Epun é ebébtéd éche nımāb melıŋá mébıdeé áwed émáá ape, modmod éehēnlé-' aá chó atŋŋen."

7

Bembəlede bé Dyōb békúde e'chem a'só é' mbəm

¹ Ade nē atómé, mennyın ángel éniin étyéémé á metóŋgé mé nkōŋsé méniin. Echē ángel énkəŋ metóŋgé mé nkōŋsé méniin nıme epub étóméé ábel boŋ epub étómé' á nkōŋsé, ké'ε á edıb é nkwē ké'ε tŋŋene bwel ké e'hóg. ² Dáo rınyıne ángel empée ebıde á ped echē enyēn ébıdeé, awánlé e'chem é' Dyōb dé aloné. Héε ene ángel ne ehób éche échágké, échəgeé échıníı ángel éniin eche bēbágé ngıne ábēbed nkōŋsé ne edıb é nkwē ³ boŋ alāŋgē bó aá, "Nyēebébté nkōŋsé, ké'ε edıb é nkwē ké'ε mel, káŋŋe á pónde echē débādēē bembəlede bé Dyōb e'chem á mbəm." ⁴ Dáo rıwóge mesoŋgé mé bad nıme bēbádté e'chem á mbəm. Bēbedé Mbwókel ekálé póg, móom mé e'kálé méniin ne e'kálé é'niin. Mmē mesoŋgé mémbıd átıntē e metúmbé mé alon á Israel mésyāal dyōm ne mébe. ⁵ Mesoŋgé mé bad nıme bēmbādēē ábē e'chem á mbəm á túmbé e Juda mébedé dyōm dé e'kálé ne é'be. A túmbé e Ruben mébedé dyōm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Gad mébedé dyōm dé e'kálé ne é'be. ⁶ A túmbé e Ashεε mesoŋgé mé bad mébedé dyōm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Naftalı mébedé dyōm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Manase mébedé dyōm dé e'kálé ne é'be. ⁷ A túmbé e Simıone mesoŋgé mé bad mébedé dyōm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Levi mébedé dyōm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Isaka mébedé dyōm dé e'kálé ne é'be. ⁸ A túmbé e Zεbulōn mesoŋgé mé bad nıme bēmbādēē e'chem á mbəm mébedé

dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Joséb, mébédé dyôm dé e'kálé ne é'be, mébé-'é á túmbé e Benjamin dyôm dé e'kálé ne é'be.

Nsábe níme bad bé Dyöb békudté

⁹ Ade nén átómé dóo rínyiné nkúú mí bad. Bêmbuú áte nyaa echë modmod éehéle'aá bó atón. Bémbíð melon ne melon, bémbíð metúmbé ne metúmbé, búbé nyaa é bad ésyāāl bēhābē-'é mehób nyaa ne nyaa. Bentyēēm á'sō bé atii dé nkamlēn ne é' Mwān-a-Ndyōŋ mí mbód. Bēnhē mengombe níme mēpúbe' bēwālē-'é e'kikag é' mií á mekáá. ¹⁰ Béhóbé'áá ne ehób éche échágkē bán, "E'soosōŋ é' baányōŋ é'húe ne ádēd Dyöb, Dyöb áde ádííde atii dé nkamlēn, é'húē-'é ne awe Mwān-a-Ndyōŋ mí mbód." ¹¹ Bad ábe bēnlēŋéd áde atii dé nkamlēn bēbédēe ángel ésyāāl, bad bēmbáá, ne échē nyam éniin. Bēnkŵē áse á'sō bé atii dé nkamlēn bēbagé-'é Dyöb edúbé. ¹² Béhóbé'áá bán, "Ebê nê! Nnam, ehúmé, debyéé, meságnēn, edúbé, ngíne, ne ngum bēbē ne ádēd Dyöb abé ne abé! Ebê nê."

¹³ Dóo mod ambáá nhóg ásedtēé me aá ken, "Benzéé bēn ábe bēwáá mengombe níme mēpúbe'? Héé bēbíde'?" ¹⁴ Mentimtén mós meé, "A-sán, wē-éé ebíí." Dóo álāŋgēé me aá, "Abén bad bóo bétómé metake me ngíne áte; bēwóbpé mímbāb mengombe ne mekií mé Mwān-a-Ndyōŋ mí mbód, bēpúbté mós. ¹⁵ Né-'áá ábélé boŋ búbé á'sō bé atii dé nkamlēn á Dyöb, bēbagé-'é Dyöb edúbé nkuu ne mūte áwe ndáb e mekáne. Ane awē adé á atii dé nkamlēn, adé áhed pónde ésyāāl ānōn bós. ¹⁶ Nzaa éewaá bós ámpē mbéd, píð-te ámpē éekóbpé bós mbéd. Enyēn éebábédte bós, bēewóg-kaá e'chode bé ekíde é' ngíne. ¹⁷ Ayāle nén ane Mwān-a-Ndyōŋ mí mbód awē adé áfíntē e atii dé nkamlēn, mwēn ānōn bós. Alyāgēd-te bós wēe mendíb níme mbíde á n'yélé níme mbage' alongé médíí. Dyöb-pe ámpē dēpínē bós mēsōd mésyāāl á míð."

8

Mwān-a-Ndyōŋ mí mbód adíbpé edibēn éche élónténé saámbé

¹ Dóo ane Mwān-a-Ndyōŋ mí mbód adíbpé edibēn éche élónténé saámbé. Ade adíbpé chós, ekíde énhōō áte ádyöb, dyam-éé áde epēd é háwa. ² Héé rínyiné ángel saámbé éche étyéémé á'sō e' Dyöb, bēbágé bós e'lon saámbé.

³ Dóo rínyiné ángel empée epedé, etyéémé á'sō é' menyán mé e'twé, awánlé dīse á gól áde béhyāŋtēé e'twé áte. Bēmbud mós e'twé abe bán áladtēn mekan mé bad bé Dyöb bēsyāāl ábe mēde á menyán mé gól. Mmē menyán mébédé á'sō bé atii dé nkamlēn. ⁴ Mwēntud mbíde'áá ayāl e e'twé ábe ángel énwālēē, níkäg ámīn ne mekáne níme ene ángel ékánádtáá bad bé Dyöb. Ene ángel entyéém á'sō é' Dyöb. ⁵ Héé ene ángel étédé kúmbe eche e'twé é'bédé áte, atéd muú níme mémbíð á menyán mé e'twé, alónéd áwēdte, boŋ ásyōg á nkōŋsé. Nén dēmbel dyöb ákumé áte e'saád ébide, emwēdmwēd étóme, ndōb-pe éñōŋnad.

Ángel etós e'lon bé'só é'niin

⁶ Dóo échē ángel saámbé éche énwālē e'lon saámbé ébōŋséné átōŋ ábē e'lon.

⁷ Ángel e'só entōŋ échē elon. Héé meláá mé mbúú ne muú níme meládténé ne mekií bēbóótédé asoo á nkōŋsé. Epēd ehóg áfíntē e'pēd bé nkōŋsé é'láán émmad ahyán. Epēd é ahín é mēl ehóg áfíntē e e'pēd é'láán ne byaá é'syāāl bēmmad ahyán.

⁸ Ángel eche élónténé ébe entōŋ échē elon. Héé chōm éche éwágné nēe sánkalaa a mbōōd echē ehyáá' éhúné á edíb é nkŵē te. ⁹ Epēd e edíb é nkŵē ehóg áfíntē e'pēd é'láán, éntīm mekií. Doŋge ahóg-ke áfíntē e moŋge meláán mé bwēm ábe é'dé á alongé bēnwē á edíb é nkŵē-te wē. Doŋge á stíma ahóg-ke áfíntē moŋge meláán éche ébédé á edíb é nkŵē te wē chōmpē émmād abéb.

¹⁰ Ángel echē élónténé é'láán entōŋ échē elon. Héé sánkalaa a tintine awē achōdné'áá nēe ekag ábíde ádyöb, ahún ámīn e epēd ehóg áfíntē e'pēd bé e'díb é'láán ne ámīn e mendíb

nĩme mébídé' á n'yélé. ¹¹ Dĩn áde ane tintine ádíi “E'chəə.” Epəd é mendib ehóg átínté e e'pəd é'láán, é'chə́'áá. Bad híin ábe bémwē nĩmē mendib bēnwē áyāle nēn méchə́'áá.

¹² Angel echē elónténé éniin entónj echē elonj. Dóo chöm ébómé epəd é etondεε ehóg átínté e'pəd é'láán, ébōm epəd é ngon ehóg átínté e'pəd é'láán, ébōm epəd é betintine ehóg átínté e e'pəd é'láán. Nê dēmbēl epəd ehóg-téé átínté e'pəd é'láán ábe ábén bwēm bēnkwē ehíntén. E'nyínen bé ekíde bēnkēmbáá á epəd é mūte ehóg átínté e'pəd é'láán, bēnkēmbáá-'áá á epəd é nkuu ehóg átínté e'pəd bé nkuu é'láán.

¹³ Dóo rínóné bonj rínyínē' mbyεε apumme se ádyōb te álēbpē-'ε ne ehób éche échógkē áá, “Medim, medim, medim mébē ne bad ábe bédyεé' á nkōjsé á póndé eche échíníí ángel é'láán étōngē ábāb e'lonj, ábe békwogé atónj.”

9

Elonj éche elónténé é'taan

¹ Angel echē elónténé étáan entónj echē elonj. Dóo rínyíné tintine abídé ádyōb ahún á nkōjsé. Bēmbε mó e'kii bé echóg échē éewóo asóg. ² Andibé nsəl mé echóg échē éewóo asóg. Mwēntud mémbid áwēd-te nĩme rídé nēngáne mwēntud nĩme míbídé á muú ní ngíne. Mmē mwēntud, mēmbēl enyēn éche épéné'áá éehelé'áá ekíde anyíned. ³ Dóo bengóméé bébídé á mwēntud tē wē, bēsūd á nkōjsé. Bēmbē-'ε bó ngíne nēngáne bengaabobε bé mpwēn ábe bédé á nkōjsé. ⁴ Bēnlāā ábē bengóméé bán bēebelé nkəákəə ké'ε byaa ké'ε mēl ebébtéd ké ehóg. Bonj bán bēbel ebébtéd dāsō wēε bad ábe bēwōo e'chem é' Dyōb á'sō é' mbōm. ⁵ Békēmbáá ábē bengóméé kunze áwúu ábē bad. Bonj bēmbē bó kunze átaged bó á etūn é ngon étáan dēmpēn. Metake nĩme ábē bad bēwōgkē nzé ábē bengóméé béléde bó, mébē nēε metake nĩme mod ákudεé nzé ngabobε a mpwēn aléde mó. ⁶ Á etūn e échē ngon étáan, ábē bad bēhēd kwééd bonj béenyínné. Bédənj bán bēwē, bonj kwééd ēnyəgéd, ebənj bó áyāl.

⁷ Ábē bengóméé bēmbēε nēε hósε éche bēbōjséné ákεen á bel. Bwēm ábe é'bédé bó á nló é'bédé nēε e'kóté bé nkamlēn é' gōl, e'só-'ε é'bé bó nēε e'só é' baányonj. ⁸ Nyonj ebédé bó nēε nyonj é bebaád, mesonj-'ε mébé bó nēε mesonj mé ngii. ⁹ E'kíd é'bédé bó á təl ábe é'bédé nēε e'kii ábe bad bēwáá'ε ákúdtēn təl á póndé e bel. Ntəgag nĩme nĩmāb mepab mébélé'áá mbédé nēε ntəgag mé e'bambam ábē hósε híin édoléé ákε á bel. ¹⁰ Bēnwōnj nkon bēwōnj-'ε nsyāg nēε nkon ní ngabobε a mpwēn. Mmē nkon mó-'áá ríwóo ngíne ábēl baányonj ebébtéd á etūn é ngon étáan. ¹¹ Bēwóo kənj echē ekamlan bó. Ene kənj edíi ángel echē enəne' echóg échē éewóo asóg. Ade dĩn ádíi á ehób é Hibru bán Abadəne, ábē-'ε á ehób é Grikia bán Apolyəne (nē áde nēn bán mod awē abébte).

¹² Nēε medim mé'sō métómé ámbíd enén, medim mémpēε mébε médíi méhúé'.

Angel etóo elonj éche elónténé ntóob

¹³ Angel echē elónténé ntóob entónj echē elonj. Dóo ríwógé nēε ehób ébídé á metóngé méniin mé menyán mé e'twé mé gōl nĩme mébédé á'sō é' Dyōb. ¹⁴ Echē ehób élāngē ángel echē elónténé ntóob, echē ewánlé elonj nēn áá, “Huné ángel éniin éche Dyōb ábánné á mehanj á edib embáá é Yufretes.” ¹⁵ Ene ángel enhuné échē ángel éniin. Bēmmād bó abonjsen áwúu donje ahóg átínté e monje mé bad mēláán ene póndé chēn, échē epun chēn, ene ngon chēn nĩmē mwē mēn. ¹⁶ Bēnlāā mε mesonjé mé sánze éche édíídé hósε. Ebédé mbwókel é e'dun é'bε. ¹⁷ Nēn dóo ményínnē échē hósε ne bad ábe bédíídé chó á ndóg-te. Bad ábe bēndíi chó bēnwāā e'kii ábē bēwáá'ε ákúdtēn təl á póndé e bel. Ábē e'kii é'yágé'áá nēε muú, é'bē-'ε ebənj nēε blúu, é'bē-'ε ebənj nēε nsulε. Nló míbédé échē hósε nēε nló ní ngii, muú, mwēntud ne muú nĩme rídé ebənj nēε nsulε bēbídē-'ε chó á nsəl. ¹⁸ Mmē medim mēláán, nēde muú, mwēntud ne ebənj éche édé nēε nsulε, ábe é'bídé'áá échē hósε á nsəl bēnwūu donje ahóg átínté e monje mé baányonj mé mēláán. ¹⁹ Ngíne edé échē

hósε dásō á nsəl ebé-'ε á nkon. Mmāb nkon rídé née nyǎ, ne nló áyāl, bébenlad-te mó ábel bad ebébtéd.

²⁰ Moonyon aníní asyáál awě alyagé ásē awě nímé medim ménkênwúú'έ bénkêntédéé abele á myōb níme bën bébélé. Bénkênsógké e'dáádəŋ bé mbéb abele, bénkênsóg-kaá myōb mémpēe abele, myōb níme bébenlé gól, sílva, brōns, ké meláá, ké'ε hyōn, myōb níme méenyinnē', méewōgnē', méēhelé-'ε akε. ²¹ Béetεdte-'áa ádāb abel dé mbéb átimen Dyōb. Béētēdtēē awúú á bad, béētēdtēē akum á ngan, béētēdtēē akáb dé mesón, béētēdtē-'áa echíb.

10

Jəne anyine ángel echě ewánlé mwǎ nhibe ní kálag

¹ Hê dōo rínyiné ángel e ngine empée ebíde ádyōb, esude' ásē, mbag élanjed mó, ngubélen-ne ebé mó á nló. E'só bémbē mó née enyen, mekuu-'ε mébé mó née mekon mé muú. ² Anwálé mwǎ nhibe ní kálag awě bédíbpé áte, ásūm ekuu é ekáá é mbáá á edíb é nkwx-te, ásūm-me ekuu é ekáá é emwεd á nkin. ³ Héε áhóbé ne ehób éche échágké éche éwagné ehób é ngii echě edume áte. Ade álébpé esaád, ngin saámbé ênkwentén ne ndumag. ⁴ Ade ékúme áte kumén, nhédé'áa chōm éche béhóbé abooted dé atel, bon ríwōgē née ehób ebíde ádyōb nén bán “Koó mekan níme ngin saámbé éhóbé, mébē kun, weétēlé' mó ásē.”

⁵ Dōo ángel echě ményinnē née ásúme ekuu ehóg á edíb é nkwx-te bon ásūm-me échíníí á nkin átííde ekáá é mbáá amín ⁶ bon ámwāg melě á dīn á Dyōb áde áde á alongé abé ne abé. Mó áhágé nkon mí mín ne rísé ne edíb é nkwx ne bwēm é'syāal ábe é'dé áwēd-te. Ene ángel enhób áa “Abébed á pónde ké ahóg déebáá ámpē. ⁷ Bon áde ángel echě elónténé saámbé étōngē échē elon, Dyōb débēl dyam áde ántīí'έ áa módbēl áde áde á e'konéd-te. Abēl ngáne ánlāá'έ ábē bembaledε, bekal bé'dáádəŋ.”

⁸ Héε ehób éche ménwōgkē née ebíde ádyōb élanjéé me ámpē nén áa, “Kǎg étēd nhibe ní kálag níme rídíbnédé áte níme rídé á ekáá é ángel echě etyéémé ne ekuu ehóg á edíb é nkwx échíníí-'ε ebé á nkin.” ⁹ Dōo ríkíí wéε ene ángel bon rílanjē mó méé ábe me ane mwǎ nhibe ní kálag. Dōo álánjéé me áa “Kōb nén, édyē. Acháád wε abum áte bon ányīn wε á nsəl née e'chuu.” ¹⁰ Dōo ríkóbé mwǎ nhibe ní kálag áwe ekáá, ndyé-'ε mó. Annyīn me á nsəl née e'chuu. Bon áde ní máá mó amii, ancháád me abum áte. ¹¹ Dōo bélánjéé me bán, “Etánjéné mekan ahób níme mébenléd ne melon híin, bad nyaa ne nyaa, mehób nyaa ne nyaa ne kân é bad híin.”

11

Jəne anyiné mbónjébe

¹ Dōo bébágé me ntōŋ níme rídé née chōm éche béhəgnéé bwēm, bon bəlānjē me bán, “Kǎg éhəg ndáb e Dyōb, éhəg-ke menyán mé e'twé, étōŋ-'ε bad ábe bébage Dyōb edúbé áhed. ² Bon weéhəgē' eyáde pen áyāle nén bébágé chó wéε bad ábe béebii Dyōb. Bédyaŋtéd Dyad áde Asáá amín á etūn é móom mé ngon méniin ne ébe. ³ Měbě échēm mbónjébe kunze áhób mekan níme mébenléd á pónde echě ehúε' á etūn é e'pun ekálé ehóg mbwókel ébe ne móom ntóób. Bėwāā-'ε mbóté é melebe.” ⁴ Echén mbónjébe édií mel mé menzab mébe ne metii mé etrukánjé mébe níme métyéémé á'sō ábe Sánjwéé awě akamlan nkōŋsé. ⁵ Nzé mod awémténé-'ε bó ebébtéd abel, muú níbid bó á nsəl níme ríhyānte ábāb bad bé ekoyí nímad-te bó ásē. Nén dōo kenzéé awě awémténé bó ebébtéd abel bėwūú'έ mó. ⁶ Abén bad bėwóó ngine ákəŋ abobe amín ábel nén mbúú eechóg á pónde echě bəlānjéé bad mam níme Dyōb áhóbé áa mébenléd. Bėwóó-'ε ngine ábel e'díb é'tim mekií, bėwónjé-'ε ápεen medim á nkōŋsé pónde ké ehéé echě bédáá.

⁷ Ade bémăd-taá mam ahób nıme belómé bó ahób, ene nyam echě ebídé á echóg echě éewóo asóg ętyęēmēn bó nzum, etóm bó áte ewúú-’ε bó. ⁸ Mmăb ndim-me ménaá á nzii echě epoo’ á dyad ámbáá tē wée bēmbomée awab Săngwée á awog. Béchəge ádē dyad á ngan-tē bán Sodom káa Egipto. ⁹ A etún é e’pun é’láán ne eped, bad bēbíd meloŋ ne meloŋ, metúmbé ne metúmbé, mehób nyaa ne nyaa, ne bad nyaa ne nyaa bēnōn nımăb ndim ésebán békwen-tan bán belıme mó. ¹⁰ Bad ábe bédé á nkōŋsé bēwōgēn ábēn bad bébe echab kwéed menyiŋge. Béchăg ngande, bēbăg-ke nhóg ne aníní nde álúmed menyiŋge. Béběl nē áyāle ábē bekal-bé-e’dăădăŋ bébe bēpínădtăá bó metake bwămbwam áde bēbédé á nkōŋsé te. ¹¹ Boŋ ámbíd e ábē e’pun é’láán ne eped, peme e alonŋgé embíd wée Dyōb esól bó áte bēpuu bētyéem-me ámın. Mbwóg nı ngıne ménkōb bad ábe bényın bó. ¹² Dóo ábē bekal-bé-e’dăădăŋ bēwógéé ehób echě échăgkě ebídé ádyōb nēe élanŋgéé bó nēn aá, “Nyéhyag ámın hén.” Dóo bésólé á mbag-tē békε-’ε ádyōb. Abăb bad bé ekoyı bényın nēe békagkě. ¹³ Abwōg-ăbwōg ndăăb éŋəŋnéd ne ngıne. Eped é dyad ehóg átıntē e e’ped dyōm ábe ádē dyad ámbáá émpăŋtéd áte. E’kálé e’ bad saămbé bēnwē áde ndăăb éŋəŋnédé nē. Mbwóg ménkōb bad ábe bélyágé áse, bēbage Dyōb á ngumε, mó awě adé ámın, edúbé.

¹⁴ Medim nıme mélónténé mébe méntōm. Boŋ nəné! Medim nıme mélónténé meláán mékwógé ape.

Angel etóo eloŋ echě élónténé saămbé

¹⁵ Angel echě elónténé saămbé entóŋ eché eloŋ. Dóo ehób éche échăgkě ebídé ádyōb éhōbē nēn bán, “Nkamlen mé nkōŋsé nıtıme nkamlen nıme awed Săngwée, Dyōb ne awě Krıstă, ákamlén-ne á ngındé ne á ngındé.” ¹⁶ Hē dóo ábē bad bēmbáá móom mébe ne bēniin ábe bēdíde metii mé nkamlen á’sō é’ Dyōb békwdé áse á’sō é’ Dyōb bēbage mó edúbé. ¹⁷ Béhóbé nēn bán,

“Sēsăgnéné wε a-Săŋ Dyōb á Ngum, we awě edé ane ne awě ambé.

Sēsăgnéné wε áyāle ebēnlédé echōŋ ngum eboótédé akamlen.

¹⁸ Bad ábe bébenlé wε bēnlıŋ áyāle meliŋgá nımōŋ mé ngıne mēmpě.

Póndé epedé echě békăadtεé bad ábē bēwédé.

Póndé epedé echě ábōŋ bembăledε, bekal bé’dăădăŋ,

ne bad ábe bébenle wε ábe bēbage wε edúbé, bad bésyăăl,

ken bad ábe bédé etógnén-ε ké’ε ábe béesě etógnén, wésăbēē bó.

Ene póndé dóo wēbēbēdtē bad ábe bēbēbte bad á nkōŋsé te!”

¹⁹ Hē dóo nınyıne ndăb e Dyōb echě edé ádyōb nēe édíbnédé. A ndăb-te wē-’ε, nnyın Ntyág mé Melě. Emwēdmwēd étómăá, e’săád é’bıde’, ádyōb ákumé’ áte, ndăăb éŋəŋnăd áse, melăá mé mbúú mé ngıne-’ε méhúne.

12

Jōne ányıne mmwăád ne dragōne

¹ Hē dóo e’chemléd é’ ngıne é’bıde ámın. Mmwăád ambé awě eche mbóté émbēē enyεn, ngan chí-’ε ebé mó á mekuu sé. Ekóté é nkamlen éche betintıne dyōm ne bébe bēdíf áyāl ebédé mó á nló. ² Ambé dyēm, ákwōg-ke achyáa. E’wε ne metake mé achăd nıme áwógé’ăá mēmběl akánéd awé ámın.

³ E’chemléd bé menyáké bēmpēe bēmbíd ámın. Dóo dragōn ebídé tăléd. Enkăl bwămbwam, éyăgé-’ε. Enwōŋ nló saămbé ne meséb dyōm. Nló tée ménwăā ekóté é nkamlen. ⁴ Andolén nımē nkon donŋe ahóg átıntē e moŋge mé betintıne meláán ábe bēbédé ádyōb, abwém-me bó á nkōŋsé-te. Ene dragōn entyéem mmwăád awě ahédé’ăá achyáa á’sō-te ábel nēn nzé achyáá ádyē mó mwăn. ⁵ Dóo ane mmwăád áchyáá mwăn a mwēnchóm awě atăŋgéné meloŋ mésyăăl akamlen ne ekăá éche éhyédé. Boŋ bēnsog mwăn, békēēn mó wée Dyōb ádíı ne ádē atii dé nkamlen. ⁶ Ane mmwăád antóm mehélé

á ehyáŋge wéε Dyōb dēmbonjsénné aá bétōgen mó á etūn é e'pun ekálé ehóg mbwókél ébe ne móom ntóob.

⁷ Hê dōo nzum ékúmmé ádyōb. Maikεε bó éche ángel béntyēēmēn ene dragōn nzum. Ene dragōn chó-'ε ámpē ne éche ángel bétyéémén bó nzum. ⁸ Boŋ Maikεε ne éche ángel béntōm ene dragōn ne éche ángel áte. Dragōne ne éche ángel bēnkēnwōŋgé etál ádyōb ámpē. ⁹ Dōo béhúnté ene sáŋkalaa á dragōn á nkōŋsé-te. Ene dragōn chó ebédé ene nyă e'boód echē béchōgeé bán Devæε ne Satanε, awē adoge' nkōŋsé nısyāāl. Bēmbwēm-me éche ángel ésyāāl ásē á nkōŋsé nchoo ne mó.

¹⁰ Hê dōo nıwógé ehób éche echógké ébídé ádyōb éhābē nén bán, “Bōob-pōó, e'soosōŋ é' Dyōb é'pédé. Dyōb álúmté eche ngıne e nkamlēn nēε kāŋ. Awē Krıstəə álúmté echē ngıne bōob. Ayāle ane awē ahóbé'áá á'sō é' Dyōb nkuu ne mūte aá ábesyānē baányāŋ bēbélé mbéb, béhúnté mó á nkōŋsé. Abánáá bó mam áyāl á'sō é' Dyōb nkuu ne mūte. ¹¹ Mekıí mé Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód ne mbōŋ e mbále echē bēbídé'áá bēmbēl bétóm Satanε áte. Bēnkwentén ké kwééd ákal eyale é Dyōb áyāle nkalaŋ nıme békálé'áá mbédé mbále. ¹² Né-ōó, mıne ne ábe bésyāāl ábe bédé áwed, bēnwōg menyıŋge. Boŋ ndutul ēbē ne bad ábe bédé á nkōŋsé ne ábe bédé á edıb é nkwē áyāle nén Devæε asudé ásē áwēn ne melıŋá mé ngıne ngáne ábíı aá eche pōndé edé esōŋ.”

¹³ Pōndé echē ene dragōn ényıné aá béhúnté mó á nkōŋsé, embootéd ane mmwaád awē anchyáá mwān a mwēnchóm anan. ¹⁴ Boŋ bēmbē ane mmwaád mepab mébē nıme sáŋkalaa a mbyε, ábel nén ápume ápe hōm áde bēbōŋséné mó á ehyáŋge, hōm áde ákudté ntōgén á etūn é mwē nıláán né eped, wéε békəá'é mó wéε ene nyă. ¹⁵ Dōo ene nyă ésádé ane mmwaád aléed á yāl. Adē aléed dēnsyōgé nēε edıb émbáá, ábel nén éhóod ane mmwaád. ¹⁶ Boŋ ndōob enwōŋgén ane mmwaád émıı edıb éche émbıd ene dragōn á nsəl. ¹⁷ Dōo dragōn élıŋné ane mmwaád, boŋ ákăg ákumé' bel ne nchyáátén nıme ane mmwaád nısyāāl nıme nılyógé ásē, bad bésyāāl ábe bēbele ngáne Dyōb áhεdεé boŋ bēbıdē-'ε Yesue mbōŋ. ¹⁸ Dōo ene dragōn étyéémé á nkin mé edıb é nkwē.

13

Jōne anyıné nyam ébe

¹ Hê dōo nınyıné nyam ebıde' á edıb é nkwē-te. Ene nyam enwōŋ meséb dyōm ne nló saámbé, ewōŋ-'ε e'kóté bé nkamlēn dyōm áwe meséb mın. Nló téé ménwōŋ đın áde ásyāá' Dyōb. ² Ene nyam echē ményınnē embé nēε ebwé é ngə, nımē mekuu-'ε mékəl mébé-'ε nyōŋ áyāl nēε mekuu mé nyam e ahın echē ekaa' ewōŋ-'ε nyān éche échábé eche béchōgeé bán Bēε. Mmē nsəl mémbe nēε nsəl ní ngıı. Drăgōne ambē ene nyam eche ngıne, ábe-'ε chó ádē atıı dé nkamlēn ne ngıne e nkamlēn. ³ Ene nyam enwōŋ nló nhóg nıme mémbe byánán nıkúde sıı echē empon chó awúu, boŋ sıı eched étım amaa. Yāl enkóm bad bé nkōŋsé bésyāāl áte áyāle enén nyam, bébootéd-te chó ahıd. ⁴ Bad bēbágé'áá dragōne edúbé áyāle ambē ene nyam nımē nkamlēn. Bēbágé'áá ene nyam chómpē edúbé bēhóbé nén bán, “Nzé-módé adé nēŋgáne enén nyam? Nzé-módé ahele atyéémén chó nzum?”

⁵ Bēmbē ene nyam kunze áhób e'yale é' kúmbe ne e'yale ábe e'syāá' Dyōb. Bēmbăg-ke chó kunze ábenled nımē nkamlēn á etūn é móom mé ngōn éniın ne ébe. ⁶ Dōo ene nyam énédté nımē nsəl áte boŋ ébootéd Dyōb asyāŋ. Ansyāŋ đın á Dyōb, asyāŋ abwóg á hōm wéε Dyōb ádyεε'é, asyēŋ-'ε bad bésyāāl ábe bédé ádyōb. ⁷ Dyōb dēmbē-'ε ene nyam kunze áwan nzum ne ábē bad, átóm-me bó áte. Ambē-'ε mó kunze ákamlēn metúmbé ne metúmbé, meloŋ ne meloŋ, mehób té ne bad nyaa ne nyaa. ⁸ Moosyāal awē adyεε á nkōŋsé ábe chó edúbé. Bad ábe bēbeé chó edúbé bédıı bad ábe bétélé đın á kálag e aloŋgé e Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód awē bēnwū'é. Bēntel bó mın se á pōndé echē Dyōb dēnhăgké nkōŋsé. Moosyāal awē adyεε' á nkōŋsé ábe chó edúbé. Moosyāal awē bételeé mó đın á kálag e aloŋgé se á pōndé eche Dyōb dēnhăgké nkōŋsé. Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód awē bēnwū'é mó awóó enén kálag.

⁹ Kénzée awē awóó metúu áwóge'. ¹⁰ Kénzée awe édíi nén bán atəngéné akε á mbwəg əkě á mbwəg, kénzée-'ε awē atəngéné awé ne nkwaté, nkwaté-'aá béwūənnē mó. Nén áhednad bán bad bé Dyəb béwəŋ e'kanj bé nlém, béchəŋned-ε ngıne-ngıne ne eyale é Dyəb.

¹¹ Hē dōo rınyıne nyam empée ébıde á ndəəb-tē, enwəŋ meséb mébe nēŋgane mwän-a-ndyəŋ mí mbód, éhəbē-'ε dyam née dragəne. ¹² Ebənládtáá ngıne echē nyam e'só, ébelé-'ε áned áwe e'só-te dēn. Abelé-'ε nkəŋsé ne bad ábe bédé áwəd-te aá bəbage' ene nyam e'só edúbé. Ene nyam ebédée nyam echē enwəŋ sii echē empon chó awúu boŋ ene sii émaa. ¹³ Ene nyam echē elónténé ébe embəl mekan mé menyáké mé ngıne. Embəl muú mbıd ádyəb rıhún á nkəŋsé bad bésyāəl bényın-ne. ¹⁴ Andög-ke bad ábe bédé á nkəŋsé bésyāəl ne rımē mekan mé menyáké nıme ákúde kunze əbel. Abelé'áá-'ε nē á'sō wée ene nyam echē enküd sii boŋ ene sii épon chó awúu. Anláá bad aá bəbel edııdınge éche bəbagée edúbé éche éwagné nyam echē enküd sii e nkwaté boŋ ebé ebé á alongé.

¹⁵ Bəmbə nyam echē elónténé ébe kunze áhébe pemε e alongé á edııdınge é nyam e'só əbel nén échē edııdınge éhel dyam ahób éwúu-'ε bad bésyāəl ábe békwenəne mó edúbé abε. ¹⁶ Ene nyam ennyágéd bad bésyāəl, ken bad ábe bédé etógnén ké'ε ábe béesə etógnén, nhəŋ ne ntógetəke, ntəŋ ne kunze, aá bēhē bó e'chem áwab ekáá émbáá ké'ε áwab e'só émbəŋ. ¹⁷ Modmod eéhəle'aá chəŋchəŋ achan ké'ε asóm ésebán awóó ábē e'chem. Abé e'chem é'bédée dın áde enén nyam ké'ε eche nómbε.

¹⁸ Nén áhedne debyée. Mod ké ahée awē awóó nsəŋten áhed áte chəŋ éche nómbε echē ene nyam édıı. Ene nómbε edıı nómbε e dın á mod. Ane mod eche nómbε edıı mbwəkəl ntóob ne móom ntóob ne ntóob.

14

Jəne anyıne Mwän-a-Ndyəŋ mí mbód ne abē bad

¹ Hē dōo rınóné boŋ rınyıne' Mwän-a-Ndyəŋ mí mbód atyéémé á mbəəd eche bəchəgeé bán Zayəŋ. Bad bəbédé ne mó mbwəkəl ekále, móom mé e'kále méniin ne é'niin ábe bənwəŋ áde dın ne dın áde Sáá áwab mesó mé mbəŋ. ² Ene pónde dōo rıwóge ehób ébıde ádyəb. Echē ehób ébédée née ntəgag mé eláá éche ésobpe, ébe-'ε née ntəgag nımə mbág nzé ngın etómé. Ehób éche ménwəgkē ébédée nēŋgane ntəgag mí bad ábe békume rılendε. ³ Abē bad mbwəkəl ekále ne móom mé e'kále é'niin ne é'niin bentyēem békəŋē' nkəŋgé mékəəl é á'sō bé atii dé nkamlən ne á'sō é' nyam chē éniin éche édé á alongé, ne á'sō é' bad bəmbáá. Modmod enkəŋhenlé nımə nkəŋgé ayáge nzése bó bad mbwəkəl ekále móom mé e'kále méniin ne é'niin ábe Dyəb ákədté á nkəŋsé-te. ⁴ Abén bad bəbédée bad ábe bəwəgē mbinde e mmwáád ayəle nén bəebıı'ε nsób mé mmwáád. Abē bad bóo bəhıde, Mwän-a-Ndyəŋ mí mbód kéhéé wée ákagké. Abén bad bóo bəkədté átınté e baányəŋ. Bó-'aá bédé née e'pum bé'só ábe bəbágé Dyəb ne Mwän-a-Ndyəŋ mí mbód née mendε. ⁵ Metóm ké mehóg méesaá bó á nsəl, bəwóo-'áa awusé ké ahóg á yəl.

Angel éladán épéene nkalan mı mbakú e Dyəb

⁶ Hē dōo rınyıne ángel empée epumme' se ádyəb. Ene ángel empéen nkalan mí bwám nıme rıde abé ne abé. Mmə nkalan mó-'aá áləngé'áa bad ábe bédé á nkəŋsé, bad nyaa ne nyaa, metúmbé ne metúmbé, mehób nyaa ne nyaa, ne meləŋ ne meləŋ. ⁷ Ene ángel enhób ne ehób éche échəgké aá, "Nyəbage Dyəb edúbé, nyəbage-'ε mó mekenag ayəle nén eche pónde e nkáásé emaa apε. Nyəbage' edúbé ne ane awē ahəgé ámın ne áse, edıb é nkwe ne n'yélé."

⁸ Angel empée echē elónténé ébe enhıd mó, éhəbē nén aá, "Ndəle e Dyad, Babiləŋ amaa ne amaa ásyāəl! Ambəl bad bé meləŋ bésyāəl bəmmwē nıme mım mé ngıne. Mmə mım mébédée esıı é nkəbtéd mé akwalεε."

⁹ Angel empée eche elónténé élaán enhíd bó, éhōbē ne ehób eche échágkē aá, “Kénzée awē abage’ ene nyam eche ebídé á edib é nkwě-te ne échē ediidinge edúbé bon akūd-te ábē e’chem áwe e’só é’ mbəm kē’ε á ekáá, ¹⁰ mōmpē āmwē mīm nímē rídé melingá mé Dyōb. Bésyógé mó á kōb e melingá mé Dyōb ne ngíne esyā́l. Kénzée awē abage ene nyam edúbé ane mod ākūd metuné mé muú níme ríhunne’ bwāmbwam á’sō é’ ángel eche esáá ne Mwān-a-Ndyōn ní mbód. ¹¹ Mwěntud níme ríbíde á muú níme ríhyānte’ bó, ríchágkē’ ámīn á ngíndé ne á ngíndé. Nkuu ne mūte, nkóme áte méesaá ne bad ábe bébage ene nyam ne échē ediidinge edúbé. Né-’aá edíí ne kénzée awē awóó e’chem é’ dīn ábe ene nyam.” ¹² Nén áhednad bán bad bé Dyōb békan nlem. Bad ábe bébele ngáne mbéndé é Dyōb éhedéé bon bédúbe-’ε Yesue.

¹³ Dó-’aá ríwógé née ehób ebídé ádyōb éhōbē aá, “Tēl ásē nén wεé, bootya bōob, nnam ne bad ábe béwédé, áyāle bédúbpé Sāngwée.” Edəádən éhóbe nén aá “Eε, békūd nkóme áte áyāle nsón níme bébélé, békūd nsábe áyāle nsón ní bwām níme bébélé.”

Jone anyiné bépáde’ mbote á nkōjsé

¹⁴ Dóo rínóné bon rínyīnē mbag eche épúbe’. A mbag mīn wē, mod andyεé awē awágné Mwān-a-Moonyōn. Ekóté é nkamlēn é gól ébē mó á nló, páá echē ekóbpe eche bépádnεé bwēm nēngáne ngun, chό-’ε ebé mó ekáá. ¹⁵ Angel empée embíd á ndáb e Dyōb-te élēbpē ane awē andyεé á mbag mīn ne ehób eche échágkē aá, “Benléd echon páá ápád mbote, áyāle pónde epedé echē bépádeé. Mbote é nkōjsé émáá ayāg.” ¹⁶ Dóo ane awē adyεé á mbag mīn átōmtεé páá á nkōjsé, apád-te mbote é nkōjsé ésyā́l.

¹⁷ Dóo ángel empée echē chό-’ε ámpē enwále páá echē bépádnεé bwēm nēngáne ngun ebídé á ndáb e Dyōb echē edé ámīn.

¹⁸ Angel empée empē echē ewóó ngíne ámīn e muú, embíd á menyán mé e’twé bon álēbpē ángel echē ewánlé páá echē ekóbpe ne ehób echē échágkē aá, “Benléd echon páá, éladēn mechən mé e’pum é’ mēl á nzag eche édé á nkōjsé, áyāle e’pum é’yágé.” ¹⁹ Dóo ene ángel étómté eche páá á nkōjsé bon áladé ábē bad ábwēmē bó wεε Dyōb álūmtεé nímē melingá mé ngíne, ngáne bēladεé e’pum é’ mēl bon bēbwēm á bwāl bé e’pum é mēl. ²⁰ Bēndyān ábē e’pum é’ mēl á bwāl ábe béesš á dyad tē. Mekií mémbul, mébé e’che ásē dyam méta mehóg ne eped, méchāb-pe áte dyam mbwókel é máyl ébe.

15

Jone anyiné ángel saámbé ne medim saámbé

¹ Hē dóo rínyíné e’chemléd bēmpēe ádyōb ábe bém̄bē ngíne, bēnkōmēd mε yāl áte. Menyín ángel saámbé eche éwánlé medim saámbé. Mmē medim móo médé medim mé asóg áyāle móo Dyōb débēnlédté álúmed nímē melingá amād-te áte.

² Dóo rínyíné chōm née edib é nkwě eche édé née dyené, eche békúmténé ne muú. Menyín-ne née bad bētyéémé á nkəg mé échē chōm eche ebédé née edib é nkwě, bēwále rílendε rí Dyōb. Ábē bad bēbédéε bad ábe bēntōm ene nyam áte, ne échē ediidinge ne nómbε e dīn áde ene nyam e’só. ³ Békóné’áá nkāngé níme mbəledε a Dyōb, Mosεε, ne níme Mwān-a-Ndyōn ní mbód, bán,

“A-Sān Dyōb á Ngum,
nīmōn mbeltéd rídé ngíne ríkómté-’ε mod yāl áte.

A kən e melon,* echōn nyaa etāngéné, edé-’ε mbále.

⁴ A-Sān, nzé-módé éebán wε?

Nzé-módé éebāgē wε edúbé?

Mmōnpen-naá esáá.

Bad bé melon bésyā́l béhyě wε edúbé abε.

* 15:3 Donje á kálag dé’só áwóó: kən e melon; donje-’ε áwóó: kən e bad bé Dyōb.

Mmōη mbeltéd nıme rıtāηgéné mbıdéd áwed.”

⁵ Ade nén átómé dōo rınyıné née bédıbpé ebem é Dyöb á ndáb e Dyöb. ⁶ Dōo ángel chē saámbé éche énwālē medim saámbé ébıdéd á ndáb e Dyöb-te wê. Bēnhē mbóté échē ésáá éche ekine’ áte, bēwáá-’ε bengáá bé gól á tâl tē. ⁷ Dōo nyam pág átıntē nyam éniin, ébágé échē ángel kúmbe é gól saámbé, échē éloné ne melıngá mé ngıne mé Dyöb, mó awē adé abé ne abé. ⁸ Dōo mwēntud mé ehúmé é Dyöb ne ngıne e Dyöb bélóné á ndáb é Dyöb-te. Modmod-te ekēnhenlé asól á ebem tē wê káāη né medim saámbé nıme échē ángel saámbé mēpédé á asóg.

16

Kúmbe saámbé é melıngá mé ngıne mé Dyöb

¹ Dōo rıwógé née ehób éche échágké ébıdéd á ndáb e Dyöb te wê, élāηgē échē ángel saámbé aá, “Nyékag, nyésyog melıngá mé ngıne mé Dyöb nıme médé á kúmbe saámbé te á nkōηsé te.”

² Hē dōo ángel e’só ékíı ene kúmbe e melıngá mé ngıne mé Dyöb asyog á nkōηsé-te. Melóg nıme médé ebébtéd, nıme méwag bwāmbwam mémbıd bad á yāl. Abé bad bēbédēē bad ábe bēnwōη e’chem ábe ene nyam bēbé-’ε bad ábe bēbágé’áá échē edıdıηge edúbé.

³ Dōo ángel echē elónténé ébe ésyógé ene kúmbe e melıngá mé ngıne á edıb é nkwē te. Mēntım nēηgáne mekiı mé ndim mí mod. Chōm-té éche ébédé á alongé á edıb é nkwē-te wê énwē.

⁴ Dōo ángel echē elónténé éláán ésyógé melıngá mé ngıne nıme mēbédé áwē kúmbe’, á e’dıb ne á n’yélé tē. Abé e’dıb bēntım mekiı. ⁵ Dōo rıwógé ángel echē ekamlan mendıb ehóbe’ aá, “Mbakú e nkáásé echōη etāηgéné. Wε awē edé, awē ambé-’ε. Wε awē Esáá.” ⁶ Mbakú echōη etāηgéné áyāle bēnsyog mekiı nıme ábōη bad ne ábōη bekal-bé-e’dáádāη, né-ōó ebagé bó mekiı ámwé. Mmē nkógsen mó-’aá bétāηgéné akud. ⁷ Dōo rıwógé née ehób ébıdéd á menyán mé e’twé éhōbē nén aá, “A-Sāη Dyöb á Ngum, mbakú echōη etāηgéné edé-’ε mbále.”

⁸ Dōo ángel echē elónténé éniin ésyógé melıngá mé ngıne nıme mēbédé áwē kúmbe-tē á etondēē. Dyöb dēmbē Etondēē ngıne áhyáad bad née muı. ⁹ Bad bēnhyāη ne e’chode bé ekıde é’ ngıne. Héē bésyáá đın á Dyöb mó awē ákamlan nımē medim. Boη bēnkēnhēηlénne mbeltéd mé mbéb átimen Dyöb ábe mó ehúmé.

¹⁰ Dōo ángel echē elónténé étáan ésyógé melıngá mé ngıne nıme mēbédé áwē kúmbe á atıı dé nkamlen áde ene nyam echē ébıdéd á edıb é nkwē-te. Hē dōo nkamlen nıme ene nyam rıkwédé ehıntén áte. Bad ábe bēhıdéd’áá ene nyam bēlááde’áá ábab e’chém áyāle e’wε ábe bēwógéé. ¹¹ Bēnsyāη Dyöb ámın áyāle mewε mé melóg nıme bēwógé’áá. Boη bēnkēntēdēé nımāb mbeltéd mé mbéb átimen Dyöb.

¹² Dōo ángel echē elónténé ntóob ésyógé melıngá mé ngıne nıme mēbédé áwe kúmbe-tē á edıb é mbáámbáa é Yufretēs. Echē edıb énlēn, áboηsen nzıı ábel boη kāη echē ébıdéd wēē etondēē ábıdēé éhel atóm. ¹³ Dōo rınyıné née e’dáádāη bé mbéb é’láán ábe e’dé née e’būd é’bıdēé. Abé e’dáádāη, ehóg émbıd á nsāl nıme dragōne, ehóg ébıd á nsāl nıme nyam echē émbıd á edıb é nkwē-te, échıníı-’ε ébıd á nsāl nıme nkal e’dáádāη a metóm. ¹⁴ Abé e’dáádāη é’dıı e’dáádāη bé mbéb ábe é’bele menyáké, é’hyóme’ nkōηsé áte rısyāal, bētāne kāη é bad, bēladé bó áte, ábel bēboηsen nzum e epun éche Dyöb á Ngum ákáádté bad.

¹⁵ Yesue ahóbe aá, “Nyénōné, mēpē á epun éche modmod éebıı’é, ngáne nchıb ápagké. Nnam ne ane awē adyēé epin, awálé-’ε eche mbóté áyāl ábel boη eékāg nsōb boη awóg akwágké á’sō é’ bad.” ¹⁶ Abé e’dáádāη bēnlād échē kāη áte á hōm áde bēchāgeé á ehób é Hibru bán Amagadōn.

¹⁷ Dōo ángel echē elónténé saámbé chó-’ε ésyógé melıngá me ngıne nıme mēbédé áwē kúmbe-tē á pemē-tē. Ehób éche échágké émbıd á atıı dé nkamlen á ndáb é Dyöb te, éhōbē

nén aá, “Ebénlédé.” ¹⁸ Emwɛdmwɛd étómé’áá, dyöb ákumé’ áte, ngin-ne étóme’. Ndɔɔb ennəɲnéd ne ngıne nyaa echê éébénlédéé ámpē taa moonyon abág á nköŋsé. Ndɔɔb ennəɲnéd ne ngıne nyaa echê ebédé ebébtéd. ¹⁹ Hê dɔɔ dyad á ngıne ámbáá ákábné áte monge méláán, myad mémbáá nıme mébédé á melon mésyā́l mémpā́. Dyöb dēnkamtēn ngıne-e-dyad, Babilɔnɛ, ábēl-le aá bad ábe bédé áde dyad békud nkógsen adēhób aá móbēl bémwê mım nıme mımē melıngá mé ngıne. ²⁰ Dyad ké ahée áde mendıb mēnləɲnédte démbōo, mbɔɔd ésyā́l-le ényón. ²¹ Meláá mé mbúú nıme médé e’del dyam móom mé kıló méniin ne étáan, mébíde’áá ámın méhüntād baányon ámın. Abē bad bénsyón Dyöb áyāle abē e’dım é’ meláá-mé-mbúú béntomtēn ebébtéd abé.

17

Jɔne anyiné mmwaád awē adiidé nyam

¹ Dɔɔ ángel póg átıntē echê ángel saámbé éche énwālē kúmbe saámbé épédé bonj élanğē me aá, “Hyág, nıke nılúmed wɛ nkógsen nıme akwalɛɛ ambáámbáa ákudté. Ane akwalɛɛ adyɛɛ’ dyad ámbáá áde áde benben ne e’dıb é’mbáá híin. ² Mmwaád awē kəɲ é melon mé nköŋsé ésyā́l énanjnadtaá. Bad bé nköŋsé bémwágé’áá mım nıme ane mmwaád mékōbē bó békābē-’ɛ mesón ne mó.”

³ Dɔɔ Edəádəɲ é Dyöb épıídé me, bonj ángel ékɛɛné me á ehyánge. Ahed dɔɔ-’aá nınyıne mmwaád nhóg. Ane mmwaád andıı nyam echê eyəge. Ene nyam enwón mım nıme mésyā́ Dyöb yāl esyā́l. Ene nyam enwón nló saámbé ne meséb dyóm. ⁴ Ane mmwaád anwáá mbóté echê eyəge’, ndın eche kəɲ éhāgkē ne echê etómtánnáá ayəg. Ankútēn yāl esyā́l ne bwēm é’ gól ne bān bé meláá mé etógnén ábē bɛpɛɛ áte ne bwēm bé etógnén bɛmpēe. Anwálé kōb e gól á ekáá éche elóné ne mekan mé nkólongó ne mekan mé mbinde mé akáb dé mesón. ⁵ Dın ábédé mó á’sō é’ mbəm néɛ kun e e’kəɲnéd áde mod énkēmbıı’é, ábédé bān, “Babilɔn, Dyad á ngıne. Nyaa a bɛkwalɛɛ ne mekan mé mbéb á nköŋsé te.” ⁶ Dɔɔ nınyıne ane mmwaád, mekıı mé bad bé Dyöb ne mekıı nıme bad ábe bébele’ ngáne Yesue áhedéé, mékōbē mó néɛ mım.

Ade nınyıne mó, menyáké mé ngıne ménkōb me. ⁷ Dɔɔ ene Angel ésedtɛé me aáken, “Cheé ékáá bonj menyáké mékōbē wɛ? Məlā́ wɛ kun e mmwaád ne e nyam echê ádíídé, echê ewóó nló saámbé ne meséb dyóm. ⁸ Ene nyam echê wényınnē, ekébē á alongé bonj eésaa á alongé bɔɔb. Embıd á echóg echê éewóo asóg, áke wéɛ bəwū́’é chó. Bad ábe bédé á nköŋsé, ábe Dyöb déetelɛé nımāb mım á kálag eche ewóó mım nıme bad ábe békúde alongé áde déemaá’ byánán əhəg nköŋsé, menyáké mékōb bó. Yāl ékəm bó áte ányın nyam echê embé á alongé bonj eésē á alongé bonj étim abé alongé ámpē. ⁹ Né dɔɔ debyéé ne nsöɲten béhednadte. Mmē nló saámbé nıme ene nyam éwóó rıdıı e’kone saámbé ábe ane mmwaád andıı’ é ámın, mbé-’ɛ kəɲ saámbé. ¹⁰ Atıntē echê kəɲ saámbé, étáan émaá awé, póg edıı edé á nkamlɛn, enııı póg-ke eépédéé á nkamlɛn. Bonj áde épɛé, édyéé á esón é pónde. ¹¹ Ene nyam echê embé bonj eésē bɔɔb, chō elónténé kəɲ waam. Echê kəɲ saámbé chó éwóó chó, ekag-ke wéɛ éwēɛ. ¹² Meséb dyóm nıme ene nyam médıı kəɲ dyóm éche éékūdē nkamlɛn. Bonj békud ngıne ákamlɛn néɛ kəɲ nchoo ne ene nyam áyāle háwa póg. ¹³ Ntıı nhóg móo echê kəɲ dyóm éwóó, bəbage-’ɛ ene nyam echab ngıne ne nımāb nkamlɛn. ¹⁴ Bəwān nzum ne Mwān-a-Ndyɔɲ ní mbód. Mwān-a-Ndyɔɲ ní mbód átóm bó áte á nzum. Nén débɛnléd áyāle mó adé Sánğwéé a baásyā́l, abé-’ɛ kəɲ e kəɲ ésyā́l. Adé ne bad ábe Dyöb áchénlé bonj ápwɛd-te, ábe bəbenle mó ne nlém nhóg.”

¹⁵ Dɔɔ ene ángel élanğéé me aá, “E’dıb ábe ényıne wéɛ ane mmwaád-a-akwalɛɛ adyēɛ, é’dıı bad, amute, melon ne mehób. ¹⁶ Meséb dyóm nıme ényıne bɔɔbe ene nyam békóó ane akwalɛɛ. Békobén mó chōm ésyā́l echê áwóó, bəbəl abé nsób. Bedyɛ mó nyam, bəhyā́d-te mó á muú. ¹⁷ Bəbəl nē áyāle Dyöb áhedé bó nıme ntıı á nlém-té, nıme áhedéé aá bəbəl. Dyöb átıídé nén aá echê nyam éwón ntıı nhóg, ábele mó néɛ mod nhóg. Bəbəl

ene nyam echab ngıne e nkamlen káəηne pónde echē e'yale ábe Dyöb áhóbé bélönnē.
 18 Mmwaád awē ényıne adii dyad ámbáá áde ákamlan kəη é nköηsé.”

18

Jəne anyıne ngáne Dyöb ákəgséne Babiləne

¹ Ade nımén mekan métómé dōo rınyıne née ángel empée ébidé ámın, echē ewóo nkamlen rı ngıne, éche ehúmé épené' nköηsé áte rısyāəl. ² Dōo ákáné áte ne ehób éche écháɡké aá, “Akwedé, Babiləne, ndəle e dyad akwedé! Atimé dyad dé e'dəádəη bé mbéb, abón dé e'dəádəη ábe béesaá é'syāəl, ne abón dé menən nıme méesaá* ne nıme bad békóó. ³ Ayəle bad bé meləη mé nköηsé bésyāəl bənwōη esıí ábel mekan mé mbéb nıme ábeléé byánán abagé bó mım nıme mékóbé bó. Kəη é nköηsé ékábné mó asón. Esıí é ngıne ábel mekan mé mbéb échē-’ε, ébélé bekáb bényoηgé bé nköηsé bésúdé nhən.”

⁴ Dōo rıwógé ehób émpē ébidé ámın nén bán,
 “Abēm bad, nyébid áde dyad áte,
 ábel nén nyéelatán bó ábel mbéb boη nyéekūdē akab dé nkəgsen nıme békudté.

⁵ Mbéb nıme nkúmné mó á yəl rıde e'che se ádyöb,
 Dyöb-pe ákamténe nıme mekan mé mbéb nıme ábélé.

⁶ Bəl mó melemem mé dyam nıme mó-’ε ábélé wε.
 Sábé mó ngen ébe áyāle mekan mé mbéb nıme ábélé.
 Həgé mó mım ngen ébe á kōb echē áhəɡké wε ébe mó.

⁷ Ewogéd mó ndutul ne metake nıme médé ngen ébe ne nhəgtéd mé ehúmé ne esıí é ngıne ábel mekan mé mbéb éche ábáɡé yəl.

Ahóbe' áwe nlém-tē aá,
 ‘Ndyéé née ndəle e mmwaád, meesaá nkúd, méeləb-paá mbéd.’

⁸ Né-əó, medim mésyāəl mépiı mó epun ehóg.

Mmē medim médiı: Nkole, achii dé awé ne nzaa.

Béhyāād mó ne muú, áyāle Səη Dyöbe, mó awē ákáād mó, awóo ngıne.”

⁹ Kəη é nköηsé éche ékábnáá mó mesón, bəlatán-ne mó ne esıí é ngıne ábel mekan mé mbéb, béchiı bələb-pe pónde echē bényınnē mwəntud nımbıde' áde áhyáa'é. ¹⁰ Bétyēem nchabnede áyāle bəwóge mbwóg bán bómpē békūd metake nıme ákúde. Bébōnē bán, “Etyəg, etyəg ne ndəle e dyad, a ngıne e dyad á Babilən, á etün é háwa póg ngəη dōo ékúde nkəgsen nén-ε?”

¹¹ Bekáb bé nyoηgé bé nköηsé-’ε béchyéé', bəlebe-’ε mó áyāle modmod éechanéé ábab bwəm ámpē. ¹² Bwəm é' nyoηgé bē é'bédéé bwəm é' gól, sílva, bán bé meláá ábe bəkine áte ne bán bé meláá bé etógnén. Abē bwəm é'bédé káəηne mebad nıme mélélé nkun, ahóg áde bəchəɡéé lınen, démpē bán Sílíke, ne mémpē nıme méyəge', ndın éche kəη éhəɡké ne nıme métómtan ayəg. Abē bwəm é'bédé mebámbe nıme mébidé áyāl e məl mé e'lod é' bwām ne bwəm ábe bəpódé ábe é'lélé nkun bwāmbwam. Abē bwəm é'bédé káəηne bwəm ábe bəbénlé mesoη mé nzyəg ne e'kii, brəns ne meláá nıme mékine áte nıme bəchəɡéé mábel. ¹³ Bənwōη káəηne bwəm nēηgáne sinamən, bwəm bé elod é bwām, e'twé, mía, frankinsen, mım, dyəg dé menzab, kəse é mbumé rı ngun ne ngun éche bəchəɡéé bán wıt. Bésómé'áá káəηne nyag ne mbód, hósε ne e'bambam, ne betəη ne bad ábe békóbé. ¹⁴ Bekáb bé nyoηgé bəhóbé'áá áwē nén bán, “Bwəm é' bwām é'syāəl ábe nyénwōηgē esıí áyāl, béesaá ne nyé ámpē. Ebóó bwəm é' bwām é'syāəl ne bwəm bé elóon, wéekūd-taá bó ámpē.” ¹⁵ Bekáb bé nyoηgé ábe bəwóo ábén bwəm bésúde nhən ne ábe bwəm. Bétyēem nchabnede áyāle bəwóge mbwóg bán bómpē békūd metake nıme ákúde, béchyéé' bəlebe-’ε. ¹⁶ Bébōnē bán, “Etyəg, etyəg, á ndəle e dyad, wε awē ewáá'áá mbóté é bwām éche bəbáηnéde kəse e abad eche bəchəɡéé bán lınen, éwāā-’ε áde áyəge

* **18:2** Mbéndé é bad bé Israel elúmté'áá nén bán donge dé menən ne donge á nyam déesaá'é, né-əó béedyəge'áá ábén bwəm.

ne áde átômtan ayæg. We awě ehágáá bwēm é' gól, ábe bébénlé bân bé meláá mé etógnén ábe békine áte ne bân bé meláá bémpēe ábe bélélé nkun ábe béchægēé bân péel, ¹⁷ á etûn é háwa póg ngên mímê nhon rísyāāl míbóó.”

Bad bémbáá bé stíma ne bad ábe békag ne stíma, bad ábe bébele nsón á stíma tê, bad ábe békábe nyongé á edíb é nkwě te, béntyēēm nchabnede, ¹⁸ anyín áde bényínné mwěntud míbide' áde béhyânṭeé mó. Bénlēbē e'saád bân, “Ndāle e dyad ké póg eébédēé nēngáne enén!” ¹⁹ Dóó bésyōgēé e'bumbú áwab nló áyāle béchyéé'áá', bélebé-'ε, béhōbē bân, “Etyæg, etyæg, ne ndāle e dyad, echě bewónj bé stíma bésúdé nhon ne ábe bwēm. A etûn é háwa póg ngên abódé chōm ésyāāl.

²⁰ “Bwēl-amīne asyāāl áwōg menyīnge áyāle nkógsen níme ane mmwaád ákúdé. A-bad bé Dyōb, bembapēe bé nlomag ne bekal-bé-e'dāádəŋ, nyéwōg menyīnge áyāle Dyōb ábídtédé nyé mbakú tñgēne mó.”

²¹ Dóó ángel e ngíne ényéné nyě ndim e aláá abwēm-me dó á edíb é nkwě te, áhōbē aá, “Nén dóó bébwēmē ndāle e dyad embáá, Babilōne, ásē ne ewanḡe ésyāāl, bad béenyín-naá dó ámpē mbēb. ²² Ene pónđé ntōgag níme bechōg bé rílendē, ne bekón bé nkāngé, ntōgag níme betónj bé ngōmbé ne betónj bé e'lonj méewógnédte áwōŋ dyad-tē ámpē. Bad bé nsón mé mekáá ábē béebáá ámpē, ntōgag ní mesín níme mékōge' bwēm méewógnédte ámpē. ²³ Awōŋ dyad tê, etrukánj éepenné ámpē mbéd, ehób é sómbé bó nchóm éewógnédte ámpē mbéd. Adē dyad bébēbéd dó áyāle ábē bekáb bé nyongé bóó bébédé ndāle é bad á nkōŋsé, bad bé melonj mé nkōŋsé mésyāāl-le bēndognéd áyāl e echōŋ ngan.”

²⁴ Dyōb ákógséné Babilōne áyāle bad bé Babilōn béwúú bekal-bé-e'dāádəŋ, ne bad bémpēe ábe béwédé á nkōŋsé.

19

¹ Ade ene Angel é máá mímén mekan mésyāāl ahób, dóó níwógé chōm nēngáne ehób éche échákgé é ndun e mod ébídé ámín, bébōnē bân “Mekēnag mébē ne Dyōb. E'soóson, ehúmé ne ngíne béhúú ne ádēd Dyōb. ² Echě mbakú edé mbále etāngéné-'ε áyāle akáádté akwalēe ambáá awě abělté bad bé nkōŋsé bésyāāl mbēb ne áde akáb dé mesón, akuné-'ε mekií níme ábē bembāledē níme ane mmwaád ánsyōgké.” ³ Dóó bébóné ámpē bân, “Mekēnag mébē ne Dyōb. Mwěntud níme míbide' ngáne ene ndāle e dyad éhyáa'ε ríkg ámín á ngíndé ne á ngíndé.” ⁴ Abē bad bémbáá móom mébe ne béniin ne échē nyam éniin bēnkwxě ásē á'sō é' Dyōb bébagé-'ε mó edúbé, mó awě adiíde atii dé nkamlēn, béhōbē nén bân, “Ebē nē! Mekēnag mébē ne Dyōb.”

Jōne anyiné ngande e e'wōŋgé e Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód

⁵ Dóó níwógé ehób ébídé á atii dé nkamlēn, éhōbē' nén aá, “Nyéke ne' ádēd Dyōb. Nyé ábe nyēdé ábē bembāledē, nyé ábe nyēbage mó edúbé, ken bad ábe bédé etógnén-ε ké'ε ábe béesě etógnén.” ⁶ Dóó níwógé chōm nēngáne esaád é ngíne é ndun e mod, ébédé byánán mendíb níme mésobpe', ébédé ámpē néε dyōb ákumé' áte ne ngíne. Echě esaád éhōbē nén, “Mekēnag mébē ne Dyōb. Áyāle awēd Sāŋgwéé, Dyōb á Ngum adé á nkamlēn. ⁷ Syánē déwóge' menyīnge bwāmbwam, déhóbe bân dedé menyīnge dékené-'ε mó, áyāle pónđé e e'wōŋgé eche Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód epedé, sómbé-'ε emaá abonḡsen. ⁸ Áyāle akwōgnédé, Dyōb ábágé mó kunze áhé mbóté eche bébāŋnédé kase e abad áde béchægēé bân línēn. Apene' áte ásáá-'ε.” Ene kase e mbóté édé nēngáne mekan níme bad bé Dyōb bébeleé níme Dyōb áhedéé.

⁹ Dóó ene ángel élanḡeé me aá, “Tēl nén wε, Nnam ne ábē ábe bélébpé á ngande e e'wōŋgé eche Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód.” Anhób áwēm ámpē aláá-'ε me ámpē aá, “Abén e'yale é' mbále é'húú ne Dyōb.”

¹⁰ Dóo ríkwédé ásē áwe e'só âbe mó edúbé. Anláá me aá, “Weébēlē nê, mémpē ndii mbàledē a Dyōb nēe wē, mbé nēe bad bēmpēe ábe bédúbpē Krīstā, mbé-'ē nēe nhóg awē atyéémé áyāl e mbále eche Yesuē áyágté. Dyōb dóo nyétánjéné edúbé abē. Ene mbále eche Yesuē ábídte áwed, chóo ebage bad ngíne ákal nkalan í Dyōb.”

Mod awē adídé hósē eche épúbe'
atómé nyam echē ebídé
á edib é nkwē-te áte á nzum

¹¹ Menyín mēé ádyōb ánédnéde. Héē rínóné bon rínyīnē' hósē echē épúbe', mod awē mó-'ē andii chó béchágé'áá mó bán Ane Awē Adé mbále ábelé-'ē bad ábii mbále tñgēne Dyōb. Akógsan bad nyaa echē etánjéné áwanné-'é ábē bad bé ekoyí. ¹² Míd mébédé mó áte nēe muú nĩme ríchodne', anhé-'ē e'kóté bé nkamlēn híin á nló. Anwōñ dīn á yāl áde modmod éebíi'ē éetóméé mwēn. ¹³ Anwáá-'ē megombe nĩme béchúbé á mekií-te, dīn áde béchágé-'ē mó ádíí Eyale é Dyōb. ¹⁴ Sánze éche edé ádyōb énhē kase é mbóté éche bēbáñnéde abad áde béchágéé bán línen, épúbē' ésán-'ē. Bēndii hósē éche épúbe' bēhídē mó. ¹⁵ Páá echē ekóbpe' bwāmbwam embíd mó á nsal-tē. Chóo ábenléé ákógsēn bad bé melon. Akamlēne bó ne ekáá éche éhyédé. Akógtéd bwāl bé e'pum áte ábel ámīn besabé ábe bēbenléé mīm, álūmed nĩmē melingá mé ngíne mé ébébtéd nĩme Dyōb á ngumē. ¹⁶ Dīn áde áwē mengombe ne áwē epāñ mīn nēn bán, “Kāñ e kñ ésyāāl ne Sánjwéé a besánjwéé bésyāāl.”

¹⁷ Dóo rínyíné ángel etyéémé á enyēn-tē bon ábōnnē menōn nĩme mépúmmé'áá ádyōb ne ehób éche échágké áá “Nyéhyag nyéladen áyāle sánkalaa a ngande echē Dyōb débonjénné. ¹⁸ Nyéhyag nyedyē nyam é kñ, nyam é sánze émbáá, nyam é ndale é bad, nyam é hósē ne nyam é bad ábe bédídé chó. Nyéhyag nyedyē nyam é baányonj bésyāāl, é kunze ne é betāñ, bad ábe bédé etógnén ké'ē ábe béesē etógnén.” ¹⁹ Dóo rínyíné nyam ne kñ é bad é nkōñsé ne échab sánze éládné áwan nzum ne ane awē ansébé ape ádíí hósē echē épúbe' ne éche sánze. ²⁰ Dóo békóbé ene nyam ne nkal é'dáádāñ a metóm. Ane nkal é'dáádāñ a metóm ambé chó á'sō-te, álūmtē e'chemléd ádog bad ábe békúdé e'chem ábe ene nyam, bēbage-'ē échē edíídingē edúbé. Ade bédíí á alongé, bēmbwēm bó bad bēbe á edib é nzab é muú, bēnhyāñ ne muú nĩme ríhunne' bwāmbwam. ²¹ Ane awē adídé hósē ambenléd páá e echē embíd mó á nsal tē awúú bad ábe belyágé ásē, échē kñ ne échab sánze. Menōn mésyāāl ménkōd áde bedyédé échāb nyam.

20

Devāle ābē á mehanj á etūn é ekálé é mwē

¹ Ade ane mod átomé ábē bad bé ekoyí áte, dóo rínyíné nēe ángel ébídéé ádyōb ésudé ásē ewalé e'kii bé echóg échē éewóo asóg, ewalé-'ē sánkalaa a ngóbēngōbē awē adelé. ² Dóo ákóbé dragōne, ene nyā e'boád echē edé Devāle, ebé-'ē Satane, áhanj mó á etūn é ekálé é mwē. ³ Ambwém mó á echóg échē éewóo asóg ádíib, ápēn-ne chó ábel bon eéhēlē bad bé nkōñsé adog ámpē káñne á pónde echē ekálé é mwē émaá'ē áte. Ambíd enē bēnhūd mó á mehanj á esōj é pónde.

⁴ Dóo rínyíné metii mé nkamlēn, bad ábe Dyōb dēmbéé kunze ákamlēn, bóo bēndyēé áhed. Mennyín-ne e'dáádāñ é' bad ábe bēnwē. Bēnwū bó áyāle mbōñ echē bēbídé'áá Yesuē ne áyāle akal áde békálé'áá nkalanj nĩme ríhúú ne Dyōb. Bēnwū bó áyāle bēbage-'áá ene nyam edúbé ké'ē échē edíídingē ne áyāle akob áde bēnkēnkobpe' e'chem á mbōm ké'ē á ekáá. Bētīm ámbíd á alongé, bóobē Yesu Krīstā bēbé á nkamlēn á etūn é ekálé é mwē. ⁵ Nēn dóo débē mpūu mé e'só. Bad ábe bēnlyág ásē ábe bēnwē bēnkēntimmé ámbíd á alongé káñne ámbíd e ekálé é mwē. ⁶ Nnam mībē ne ábē ábe bēbē mpūu mé'sō áte. Bédii bad ábe bésáá. Kwééd echē edé kwééd e edáádāñ éewóngé ngíne ámīn e bad ábe bédé mpūu mé'sō áte. Bon bēbē prise é Dyōb ne échē Krīstā bēbē-'ē á nkamlēn ne mó á etūn é ekálé é mwē.

Jone anyiné Satanε akwedé nzum

⁷ Ade échê ekálé é mwě épeé á asóg, béhūd Satanε á mbwog. ⁸ Abíd áde ábīdtē á mbwog, áke metóngé mé nkōņsé méniin, ádōg bad bé nkōņsé. Mmén metóngé mé nkōņsé médíi Góg, ne Mágog. Satanε álad bó áwan nzum, bébuú-’ε áte nēngáne nsíi nime rídé á edíb é nkwe. ⁹ Dóo békíi nkōņsé áte rísyāāl, bēlāņned abwóg á hōm áde Dyōb ádáá, wée ábē bad bédíi, boņ muú mémbíd ámīn ríhyāād bó baásyāāl bam. ¹⁰ Devæle awě andog bó, bémbwēm mó á edíb é nzab é muú nime ríhunne’ bwāmbwam, wée ene nyam ne nkal é’dáádāņ a metóm bédíi. Ahed dóo békudté metake mé ngíne nkuu ne mūte á ngíndé ne á ngíndé.

Dyōb ákáádté bad á asóg dé nkōņsé

¹¹ Dóo rínyiné mod adíidé atii dé nkamlēn ámbáá áde ápube’. Ahed-taá nkōņsé ne abobe ámīn bēnyōņ’ é áwe e’só-te béetime abé ámpē. ¹² Héε rínyiné bad ábe bémáá awé, bad ábe bédé etógnén ne ábe béesě etógnén, bētyéémé á’sō bé ádē atii dé nkamlēn. Kálag éche Dyōb dēntenlé nímāb mbeltéd áte, bēndibé chó áte, bēndibé-’ε empée áte. Ene chó enwōņ mīn mé bad ábe bēbē abé ne abé ne Dyōb. Dyōb dékáād bad ábe bēwédé, nchoo ne mbeltéd nímāb ngáne éténlédé á kálag-tē wē. ¹³ Bad ábe bēwédé á edíb é nkwe-te bēnkě wée Dyōb ábel békáad bó. Abíníi bad-te ábe bēwédé ábe bédé á mbwóg e kwééd, bōmpē bētyēēm á’sō é’ Dyōb ábel békáad bó nchoo ne nímāb mbeltéd. ¹⁴ Bémbwēm Kwééd ne Mbwóg e kwééd á edíb é nzab é muú. Enén kwééd e edíb é nzab chó edé kwééd e edáádāņ. ¹⁵ Kénzée awě bēnkēntenlé dīn á kálag e alongé, bémbwēm mó á edíb é nzab é muú.

21*Jone anyiné nkōņsé ne nkoņ ní mīn mé ekóólé*

¹ Ade nkáásé rítómé, dóo rínyiné nkoņ ní mīn mékōālē ne nkōņsé mé ekóólé. Nkoņ ní mīn ne rísé mé’só bēnyōņ, edíb é nkwe-’ε énkēmbáá ámpē. ² Héε rínyiné Dyad áde Asáá, Jerusalem e ekóólé, ahúe’, ábídeé ámīn wée Dyōb. Dyōb dēmbōņsén mó ngáne bebaád bēbōņsanné sómbé echě ekag á e’wōņgé. ³ Dóo ríwógé ehób éche échágké ébídé á atii dé nkamlēn éhōbē nén aá, “Nyénāne’, e’dii é’ Dyōb é’dé ne baányōņ bōob! Dyōb dédyéé hōm ahóg ne bó, bó-’ε bēbē ábē bad. Dyōb dédyéé hōm ahóg ne bó. ⁴ Apīnē bó mēsod mésyāāl á mīd. Kwééd éebáá ámpē, bad béelebpé ámpē, bēechíi-’aá ámpē, bēewóg-kaá e’we ámpē. Ebē nén áyāle mam mé nchun métómé.”

⁵ Dóo ane awě adíidé atii dé nkamlēn áhóbéé aá, “Nyénāne’, mbēle’ bwēm é’syāāl ekóólé!” Anhób ámpē aláá-’ε me aá, “Tēl nén, áyāle e’yale ábe ríhóbéé é’dé mbále é’dé-’ε ábe moosyāāl ádūbēē.” ⁶ Anhób ámpē aláá-’ε me aá, “Emáá. Me-éé ndé Alfaa mbé-’ε Omégaa, me-éé ndé mbooted mbé-’ε asóg. Kénzée awě píd ékóbé, mēbe mó mendíb mé nhyélé nime mod ámwākē boņ abé á alongé abé ne abé. Mēbē-’ε nyé mó ngēn. ⁷ Mod awě átōm metake áte, adúbe áde ádūbpé me, mēbe mó ábén bwēm é’syāāl. Mēbē áde Dyōb mó-’ε abé awem mwān. ⁸ Boņ ne bad ábe bēwóó mbwóg áte, ábe bēewóó adúbe, ábe bēbele’ mbinde é mekan, bad bé ewúēn, bekáb bé mesón, bekum bé ngaņ, bad ábe bēbenle’ myōb mé metóm ne bekal bé metóm bēsyāāl, ádad abwóg á hōm ádíi edíb é nzab é muú nímé ríhunne’ bwāmbwam. Enén kwééd chó edé kwééd e edáádāņ.”

Jone anyiné Jerusalem a ekóólé

⁹ Dóo ángel póg átíntē e ángel saámbé éche énwālē kúmbe saámbé éche éloné ne medim saámbé épédé boņ élāņgē me aá, “Hyāg, mélūmēd we sómbé, mmwáád awě Mwān-a-Ndyōņ ní mbód.” ¹⁰ Dóo Edáádāņ éche Esáá epíidé me boņ ene ángel ékēēné me á mbōod mīn echě echabé ámīn bwāmbwam. Ambané me áwedé-mīn alúméd me Jerusalem, dyad áde ásáá, ngáne ábídeé ámīn wée Dyōb, ¹¹ ápené-’ε ne ehúmé é Dyōb. Adē dyad ákínáá áte néε aláá dé etógnén áde álélé akud, ákiné áte néε jáspa ánnýinnē-’ε

áte. ¹² Adê dyad dénwōŋ sáŋkalaa a e'ké ábe é'chábé ámın. Bénwōŋ nsəl mé e'ké dyôm ne mébe, ne ángel dyôm ne ébe éche éne nıme nsəl mé e'ké nısyā́l. Ayāl e nıme nsəl mé e'ké, bēntēl mın mé metúmbé dyôm ne mébe mé bad bé Israel. ¹³ Abē e'ké bénwōŋ pēd éniin. Pēd e á akuu enwōŋ mmwe mé e'ké rıláán, á mekunekune mmwe rıláán, á mehúléhúlé mmwe rıláán á pēd e mbəŋ rıláán. ¹⁴ E'ké ábe bēnləŋnéd adê dyad bēnsumén ámın e meláá dyôm ne mébe. Ámın e nıme meláá, bēntēl mın nıme bembapēé bé nlomag dyôm ne bébe ábe Mwän-a-Ndyōŋ ní mbód.

¹⁵ Ángel echē eláŋgé'áá me nıme mekan, enwálé ntōŋ ní gól nıme áhagné'áá adê dyad, nıme nsəl mé e'ké ne abē e'ké é' dyad. ¹⁶ Adê dyad dénwōŋ metōŋgé meniin, e'chab áte ne e'kəl áte é'bédé nyaa póg. Ene ángel embēnléd nıme ntōŋ áhāg adê dyad. Abédé ekálé é máyl ehóg ne mbwókəl étáan. A e'chab áte, e'kəl áte ne e'chab ámın bēbédéé nyaa póg. ¹⁷ Ene ángel anhəg káŋne e'che bé e'ké, é'bédé móom mé méta ntóob ne ntóob. Ambēnléd nhəgtéd nıme bad bésyā́l bēbenladté. ¹⁸ Bēmbēnléd jáspa álōŋ abē e'ké. Bēmbēnléd gól echē eésē mbinde áte, éche epene áte néé dyené álōŋ adê dyad. ¹⁹ Meláá nıme bēnsuméé abē e'ké ámın, mébédé bān bé meláá ábe bélélé nkun nyaa ne nyaa. Aláá dé nsumé dé e'só, abédéé jáspa, áde alónténé mébe, abédéé safia, áde alónténé meláán áget, áde alónténé meniin émeral, ²⁰ áde alónténé métaan, ónis, áde alónténé ntóob kanélia, áde alónténé saámbé krisolit, áde alónténé waam béril, áde alónténé abog topas, áde alónténé dyôm kaladóni, áde alónténé dyôm ne ahóg hyasın, áde alónténé dyôm ne mébe amētís. ²¹ Mmén mmwe dyôm ne nıbe nıbédéé meláá mé etógnén, mmwe nhóg téé nıbédéé aláá dé etógnén ahóg. Nzii eche empōŋ á dyad tē ebédéé gól echē eésē mbinde áte echē epene' áte.

²² A dyad-tē wē, menkēnyınné ndáb e Dyōb áyāle Sāŋ Dyōb é Ngume ne Mwän-a-Ndyōŋ ní mbód, bédıi néé ndáb e Dyōb. ²³ Adê dyad déehednéé bān áwōŋ enyen ké'ε ngōn áwēd-te áyāle ehúmé é Dyōb éđıi ábe e'nyınen bé ekıde, Mwän-a-Ndyōŋ ní mbód-te ápene' néé éche etrúkāŋ. ²⁴ Bad bé nkōŋsé bésyā́l bēbenléd ábe e'nyınen bé ekıde ábel nımab mam nıme bétāŋgéné abel epun ké éhéé. Kāŋ é nkōŋsé épēén nımāb nhōn á dyad-tē wē. ²⁵ Mmē mmwe mé e'ké dyôm ne nıbe béepenné mó mbéd, áyāle nkūu méebáá áwēd-te mbéd. ²⁶ Bēpēén bwēm é' bwām ne nhōn ní bwēm é' bad bé nkōŋsé áwēd-te. ²⁷ Dyam á mbinde ké ahóg, ké'ε mod awē abele' e'bēbtéd é' mekan, ké'ε mod awē akale metóm ké nhóg éesónlé á dyad-tē wē. Bad ábe mın médıi á kálag e alongé eche Mwän-a-Ndyōŋ ní mbód bēnpen bóó bésāl áwēd-te.

22

Jōne anyiné edib éche ébage alongé á ngındé ne á ngındé

¹ Dóó ene ángel élúmtéé me edib é mendıb nıme mébele bon mod abé á alongé á ngındé ne á ngındé, ényınnē áte nēŋgáne dyené. Echē edib ébıdē'áá á atii dé nkamlēn áde Dyōb ne Mwän-a-Ndyōŋ ní mbód, ² époó' átıntē e nzii á dyad-tē. A nkin mé échē edib, pēd ébe, nyaa e bwel póg eche echyáá' e'pum ábe é'bele bon mod abé á alongé abé ne abé ebédé áhed. Mmē mel méchyáá'áá e'pum nyaa dyôm ne ébe, méchyáá'áá ngōn té. Bad bé nkōŋsé bēbenladtáá ábab byaá ákud e'choóchon. ³ Chōmchōm éche Dyōb ábágé ebómán éebáá á dyad-tē wē. Atii dé nkamlēn áde Dyōb ne Mwän-a-Ndyōŋ ní mbód mébédé áwēd-te, bembaledéé bé Dyōb-pe bēbagé mó edúbé. ⁴ Bényıŋ Dyōb e'só ne e'só, áde đın-ne démbē bó á mesó mé mbōm. ⁵ Nkūu méebáá ámpē, bēhəd-taá etrúkāŋ káa enyen ányınen ekıde áyāle Sāŋ Dyōbe ábē ábab e'nyınen bé ekıde, bēbē-ε á nkamlēn á ngındé né á ngındé.

Jōne anyıne epε éche Yesue

⁶ Dóó ene ángel eláŋgéé me áá, "Abén e'yale ábe rıláŋgé nyé é'dé mbále, né-óó nyédúbe bó. Sāŋ Dyōbe awē abage bekal bé'dáodəŋ échē edáodəŋ ábel bon békale nıme nkalaŋ,

alómé eche ángel álúmed ábē bembəledε mam nıme mékwógé abenled.” ⁷ Dóo Yesue áhóbεé aá, “Nyénəne’, nkwogé apε. Nnam ne bad ábe bėhıde’ mekan nıme bétélé á kálag-tē wén nıme mėbenléd bəəb ne á pónđé echě ehúε’ á’sō.”

⁸ Mε, Jəne nwógé nnyín-ne nımén mekan. Ade rıwógé nımén mekan nnyín-ne mó, menkwě ásē á’sō é ángel echě enlúmed mε nımén mekan, ábe mó edúbé. ⁹ Bon anláá mε aá, “Weébēlē nē! Měmpē ndii mbəledε a Dyöb nēε wε, ne nēε ábíníí baányonj bé Krısto ábe bédé bekal bé’daádəj ne bad ábe bėhıde’ chöm éche éténlédé á kálag-tē wén. Dyöb dóo nyétəngéné edúbé abε.” ¹⁰ Dóo áləngεé mε ámpē aá, “Nyéekəjnəd bad mekan nıme mėbenléd nıme méténlédé á kálag-tē wē áyāle mékwógé abenled. ¹¹ Bad ábe bėbele mbėb bėbē bėbele’ mbėb. Abe bėbele mekan mé mbinde bėbē bėbele’ mekan mé mbinde. Abe bėbele mekan nıme métəngéné bėbē bėbele’ mekan nıme métəngéné, ábe bó-’ε bésáá bėbē bésəj.”

¹² Dóo Yesue áhóbεé aá, “Nyénəne’, nkwogé apε, ásaabe mod-té nchoo ne nsón nıme ábélé. ¹³ Mε-εé ndé Alfaa mbé-’ε Omégaa, awě Asébpé ne awě Adımténé, mbé-’ε Mbooted ne Asóg.”

¹⁴ Nnam nıbē ne ábē ábe bėwóbpé nımāb megombe, bėwōj kunze əponj á mmwε mé e’ké ásól á dyad-tē ábel bėdyē e’pum é’ bwel ábe é’bele mod abé á alongé abé ne abé. ¹⁵ Bad ábe bėesól á dyad-tē wē, bėdii bad ábe bėbélé mekan mé mbinde, bad ábe bėkume ngəj, bad ábe bėkábe’ mesón, bad ábe bėwúε bad, bad ábe bėbenle myöb mé metóm ne bad ábe bėdáá akal dé metóm ne ábe bėkale metóm.

¹⁶ Mε Yesue, mε-εé nlómé echem ángel áláa nyé ábe nyédé á mwembé-te nımén mekan. Ndi ane awě abıde á mbyaa nıme kəj Dabıde, tintıne a mbwεmbwε awě apεne’.

¹⁷ Edəádəj é Dyöb ne Sóbé bėhóbe nén bán, “Hyăg.” Kénzée awě awógé nén, mómpē áhób aá, “Hyăg.” Ane awě pıd ékóbé áhyε ámwē mendıb nıme mėbele bon bad bėbe á alongé á ngındé ne á ngındé. Mod ké ahée awě ahεde’ nımén mendıb ätəd mó ngεn.

Jəne ahóbe ehób é asóg

¹⁸ Nsıme mod ké ahée etúu áte awě awógé e’yale ábe é’ténlédé á kálag tē wén təngene mekan nıme mėbenléd. Nzé mod abádé kéchéé á kálag tē wén, né Dyöb débādē mó medim nıme bétélé á kálag tē wén. ¹⁹ Mod ké ahée-’ε awě əhūd ké eyale ámın e mekan nıme méténlédé á kálag tē wén təngene mekan nıme mėbenléd, Dyöb déhūd áde asii dé e’pum é’ mel é’ bwel ábe é’bele bon mod abé á alongé á ngındé ne á ngındé. Dyöb déhūd-tε éche etál á Dyad áde Asáá. Mmén mekan méténlédé á kálag tē wén.

²⁰ Ane awě abıde mbónj təngene nımén mekan mésyāäl ahóbe nén aá, “Ne mbále, nkwogé apε.” Ebē nē, hyăg a-Səngú Yesu.

²¹ Nsımé nıme Səngú Yesue nıbē ne bad bėsyāäl.*

* **22:21** Bad bėsyāäl; donje á kálag dé’só áwóó Bad bé Dyöb káa Bad bé Dyöb bėsyāäl.